Sögne Jarmandskap.

Norsk Lovtidende.

2den Afdeling.

Samling af Love, Resolutioner m. m.

Udgivet efter offentlig Foranstaltning.

1896.

Udgiver: E. R. Bætzmann.

Kristiania.
Grondahl & Sons Bogtrykkeri.

Horst Lobtschube.

Zoon Abeelina.

Omaling uf Loor, Skeloluhioner M. M.

Ubgiver efter offentlig Foranstaltning.

1896.

Ubgiver: G. M. Hagmann.

Kristiania.

Norsk Lovtidende

2den Afdeling.

1896.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til en Sagfører, der som Aktor i en Straffesag mod nogle Forældre, som havde forbudt sine Børn at deltage i en Folkeskolelærers Undervisning, fordi de ansaa ham uskikket til at fungere som Lærer, — havde forespurgt, hvorvidt Departementet var villigt til at give en Udtalelse om, hvorledes det forstaar Udtrykket „fyldestgjørende Grunde" i Lov om Folkeskolen i Kjøbstæderne § 17. 2 Jan.

I Anledning heraf udtaler Departementet, at det ikke vil kunne give nogen udtømmende Forklaring om, hvad der skal forstaaes ved det nævnte Udtryk, idet det dog tilføier, at det i den Indvending, der er reist af de i omhandlede Sag Tiltalte, neppe kan se nogen i Lovens Forstand fyldestgjørende Grund. Skulde man indrømme Forældre Ret til i et Tilfælde som det foreliggende at nægte at sende sine skolepligtige Børn i Skolen, vilde man, bemærker Dept., derved have gjort Lovens Bud om Skolepligten (§§ 51 og 52) til intet. Afgjørelsen af, om en Lærer er skikket for sin Stilling, er jo, bemærker Departementet, ogsaa af Loven tillagt Skolestyret og ikke de enkelte Forældre. Lovens § 34 giver nemlig Skolestyret Ret til med Tilslutning af Overtilsynet at afskedige den Lærer, som er uskikket for sin Gjerning.

Høieste Resolution *), hvorved i Henhold til § 55 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæstelse paa efterstaaende af Bergens Kommunestyre i Møde den 22de November 1895 vedtagne Taxtregulativ for Benyttelsen af Bergens Havnevæsens offentlige Brygger og Kaier, saaledes at Taxtregulativet strax træder i Kraft og forbliver gjældende indtil videre: 3 Jan.

*) Bekjendtgj. 4 Jan. i Lovt. 1ste Afd. No. 1.

3 Jan. § 1. I Bryggepenge erlægges til Bergens Havnekasse 4 — fire — Øre pr. Regiſterton for hvert Døgn, som et Fartøi med eller uden Dæk henligger ved nogen af Bergens Havnevæſens offentlige Brygger. Den samme Afgift erlægges, om Fartøiet henligger fortøiet ved noget andet til Havnevæſenets offentlige Brygger liggende Fartøi, forſaavidt det fører Varer til eller fra Bryggen, landſætter eller modtager Paſſagerer eller Poſt over dette. For Fartøier, som ikke er maalte, anſættes Drægtigheden ved Havneopſynets Skjøn.

§ 2. Bryggepengene beregnes kun efter hele Døgn, dog saaledes, at der for Del af et Døgn betales som for et fuldt Døgn. Døgnet regnes fra Midnat til Midnat. Naar et Fartøi kun henligger ved Bryggen i indtil 12 sammenhængende Timer af to Døgn, erlægges dog ikke Bryggepenge for mere end et Døgn.

Ligeledes beregnes Bryggepengene kun efter hele Regiſtertons af Fartøiets maalte Nettodrægtighed, idet Brøk sættes ud af Betragtning.

Ved Debiteringen afrundes Bryggepengene for hver Gang, et Fartøi henligger ved Havnevæſenets Brygger, forſaavidt Beløbet ikke er deleligt med 10, efter nærmeſte med 5 deleligt Antal Øre over det ved Beregningen udkomne.

Det mindſte Beløb af Bryggepenge, som beregnes et Fartøi for Henliggen ved Brygge, ſkal være 10 Øre.

§ 3. Naar et Fartøi henligger ved Brygge i længere Tid end de i Lov om Sjøfarten af 20de Juli 1893 § 119 jfr. § 137 beſtemte Antal Liggedage*), beregnes dobbelte Bryggepenge for den overſkydende Tid, uden at Aarſagen til den længere Henliggen kommer i Betragtning. Blandt disſe overſkydende Dage medregnes dog ikke Helligdage, medmindre der paa samme er foregaaet Løsning, Laſtning, Landſætning eller Ombordtagning af Paſſagerer eller af

*) Anm. Liggedagene er:

for Fartøi paa		til og med		Regiſtertons	Seilſk. 4 Dage	Dampſk. 2 Dage
= „ over	50	indtil 100		—	6 „	3 „
= „ =	100	„ 150		—	7 „	3 „
= „ =	150	„ 200		—	8 „	3 „
= „ =	200	„ 250		—	9 „	4 „
= „ =	250	„ 300		—	10 „	4 „
= „ =	300	„ 400		—	11 „	4 „
= „ =	400	„ 500		—	12 „	5 „
= „ =	500	„ 600		—	13 „	5 „
= „ =	600	„ 750		—	14 „	6 „
= „ =	750	„ 900		—	15 „	6 „
= „ =	900	„ 1100		—	16 „	7 „
= „ =	1100	„ 1350		—	17 „	8 „
= „ =	1350	„ 1650		—	18 „	9 „
= „ =	1650	„ 2000		—	19 „	10 „

og derefter 1 Dags Tillæg for hvert 400 Tons.

Poſt. Til Henliggen ved offentlig Brygge længere end Sjøfarts- 3 Jan.
lovens Liggedage udfordres særſkilt Tilladelſe af Havneopſynet.

§ 4. Naar Fartøi samtidig henligger ved Brygger, tilhørende to forſkjellige Eiere, hvoraf den ene er Havnevæſenet, oppebærer dette den Del af Afgiften efter Taxtregulativet, ſom falder paa den optagne Plads af dets Brygge, ſammenlignet med den Plads, Fartøiet optager af den andens Brygge. I Tvivlstilfælde afgjøres Spørgsmaalet herom af Havneopſynet. Losſer eller laſter Fartøiet eller expederer det ſine Paſſagerer udelukkende ved Havnevæſenets Brygge, beregnes der i ethvert Fald fulde Bryggepenge til Havnekaſſen.

§ 5. Fartøi, ſom ikke lægger til Brygge, men alene benytter Fortøiningsindretning i nogen af Havnevæſenets Brygger, erlægger derfor den for Benyttelſe af Fortøiningsindretninger beſtemte Betaling.

§ 6. Naar et Fartøi efter Havneopſynets Ordre maa hale fra nogen af Havnevæſenets Brygger og ſiden atter lægger til ſamme, regnes Tiden før og efter Forhalingen med Henſyn til Bryggepengenes Beregning for at høre til ſamme Døgn. Under ſaadan beordret Forhaling, eller medens Fartøi, der har forlangt Bryggeplads, ifølge Havneopſynets Ordre venter paa Tørn, beregnes ikke Afgift af dets midlertidige Benyttelſe af de offentlige Fortøinings- og heller ikke af Varpeindretninger, ſom benyttes under Forhalingen.

§ 7. Fritagne for Bryggepenge er:

a. Statens Fartøier, forſaavidt de ikke benyttes i almindelig Gods- eller Paſſagerfragt,
b. Kommunens egne Fartøier,
c. Fartøier, ſom ved Fæſtningskaierne losſer eller laſter udelukkende for Militæretaten,
d. Fartøier, ſom Havneopſynet beordrer henlagte ved Brygge for at losſe Ballaſt, for den Tid, ſom hertil med Nødvendighed udfordres,
e. Fartøier under 1 Regiſtertons Drægtighed,
f. Lodsbaade i Tjeneſte ſom ſaadanne,
g. Flømandsbaade og andre aabne Robaade af enhver Størrelſe, medmindre de anvendes til at ilandbringe paa Brygge eller ombordbringe fra denne til Fartøi Laſt eller Varer, for hvis Landførſel eller Ombordbringelſe der ikke tidligere har været erlagt Bryggepenge til Bergens Havnekaſſe,
h. Fartøier af indtil 2 Tons Drægtighed, ſom bringer Fiſk eller andre Torvvarer til Byens daglige Forſyning.

De i Henhold til Litra e, f, g og h fritagne Fartøier er med Henſyn til Stedet og Tiden for deres Henliggen ved Havnevæſenets Brygger i enhver Henſeende underkaſtede Havneopſynets Beſtemmelſe.

3 Jan. § 8. Nedsættelse i Bryggepengene tilkommer:

a. Seil- eller Dampfartøi, som alene losser Stenkul, Cokes, Ved, Poteter eller Torv, saavelsom Fartøier, der alene afhenter Pudret-, Latringjødning eller Gaderenovation, med $^3/_8$ af de gjældende Taxter.

b. Seilfartøi, der ikke gaar ind under § 8 a, med $^1/_3$ af de gjældende Taxter.

Derhos kan Havnestyret indrømme Nedsættelse i Bryggepengene for maskindrevne Færgebaade, for Vandbaade samt Bugserbaade og for Dampfartøier i ganske korte Ruter, mod at de erlægger en fast Betaling pr. Maaned, Kvartal eller Halvaar.

§ 9. Varer og Gods fra eller til Fartøier kan henlægges paa Bryggerne paa de Steder, Havneopsynet dertil anviser, men maa ikke forblive liggende længere, end Havneopsynet tillader. Bliver det henlagte ikke strax bortført, naar Havneopsynet forlanger det, eller kjendes ikke Godsets Eier eller Expeditør, har Havneopsynet Adgang til at ryddiggjøre Bryggen, og udleveres Godset da ikke uden fuld Erstatning for alle paaløbne Omkostninger, hvorhos der af Havnestyret kan ilægges Vedkommende en Bod for hans Forsømmelse.

§ 10. Bryggepengene opkræves af Havneopsynet mod Kvittering. De kan fordres forskudsvis erlagte. For samme hefter Fartøiet, dets Fører, Eier eller Agent under det Ansvar, som Havneloven af 10de Juni 1894 § 63 bestemmer, i hvilken der bl. a. er fastsat Bøder fra Kr. 8,00 til Kr. 800,00 for Undladelse af at efterkomme Regulativets Bestemmelser.

4 Jan. **Skrivelse** fra Indredepartementet til Rigsforsikringsanstalten, hvori paa Forespørgsel om, hvorvidt Nedrivning af Huse gaar ind under Ulykkesforsikringsloven, meddeles, at Spørgsmaalet antages at maatte besvares bekræftende.

6 Jan. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Hedemarkens Amt, foranlediget ved en indkommet Ansøgning om at forundes Opreisningsbevilling til paany at indbringe for Solør Sorenskriveris Underret en den 17de Juli 1886 sluttet Udskiftningsforretning — efterat en i December 1886 ved nævnte Underret anlagt Sag til Underkjendelse af den omhandlede Udskiftningsforretning ved Rettens Kjendelse af 6te Juli 1895 var bleven afvist. I Anledning heraf meddeler Departementet, at det antager, at der af Hensyn til Bestemmelsen i Lov om Forkyndelser, Varsler i civile Sager m. m. af 4de Juni 1892 § 40 tredie Passus ikke er Adgang til at tilstaa den ansøgte Bevilling.

6 Jan. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Kristians Amt, foranlediget ved Forespørgsel fra en Lensmand, om han tilkommer Gebyr for Forkyndelse af Resolutioner angaaende Opfostringsbidrag, naar den opgivne Barnefader ved

Dom fralægger sig Paterniteten, i hvilken Anledning Depar- 6 Jan.
tementet meddeler, at det med Amtmanden antager, at Loven om Børn udenfor Ægteskab af 6te Juli 1892 § 28 er saaledes at forstaa, at Lensmanden i det omspurgte Tilfælde ikke tilkommer noget Gebyr.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Fin- 8 Jan.
markens Amt, foranlediget ved en Korrespondance angaaende hvem der havde at udrede Udgifterne ved Forpleining paa Vardø Sygehus af en i Nordlands Amt hjemmehørende Person, der led af Syfilis. I Anledning heraf meddeler Departementet følgende:

Udgifterne ved Forpleining paa Sygehus af Personer, der indlægges som lidende af smitsom Sygdom, paahviler efter § 15 i Loven af 16de Mai 1860, forsaavidt de ikke selv har Evne til at bære Udgifterne ved deres Forpleining (nævnte Lovs § 22) i første Række den Amts- eller Bykommune, hvor vedkommende Person ved Indlæggelsen opholdt sig, og i hvis Interesse i Lovens Forstand Foranstaltningen derfor nærmest er truffet. Dette vil i nærværende Tilfælde formentlig være Vardø Bykommune, hvis vedkommende Sygdom er konstateret under paagjældende Persons Ophold i Vardø. Forsaavidt denne Forudsætning ikke er tilstede, synes Udgifterne efter det foreliggende at maatte paahvile Finmarkens Amtskommune uanseet hvilken Beslutning Amtsformandskabet maatte have fattet om deslige Udgifters Overførelse paa Medicinalfondet, i hvilken Henseende henvises til en Skrivelse fra Departementet til Amtman- den af 4de Juni 1894.

Hvorvidt der haves Adgang til Refusion for Udgifter af her- omhandlede Slags fra vedkommende Persons Hjemstavnsdistrikt (Amts- eller Bykommune), er endnu ikke afgjort ved nogen endelig Retsafgjørelse. Der er imidlertid Udsigt til, at dette Spørgsmaal nu vil komme til Afgjørelse under en Sag, i hvilken der ved høieste Resolution af 22de Marts 1895 er meddelt Kristiania Kommune Dispensation fra Reglerne om summa appellabilis til for Bergens Overret at indbringe et Søgsmaal mod Kristiansands Kommune angaaende Refusion for Sygehusudgifter ved en i Kristiansand hjemstavnsberettiget Person, der blev forpleiet i Kristiania for ve- nerisk Sygdom.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet til Amtmanden i Buske- 8 Jan.
ruds Amt, foranlediget ved en Skrivelse fra Branddirektøren i Drammen, hvori begjæres Departementets Udtalelse om, hvorvidt Lov af 8de Juni 1895 angaaende Foranstaltninger til Betryggelse mod Ildsfare i større Vaaningsbygninger kommer til Anvendelse paa Bygninger, der vel har 2 Trappe- gange, der gaar lige til Loftet, men hvor disse har saadan Be-

8 Jan. liggenhed, at Beboerne af et Rum maa passere den nærmere Trappegang for at naa den fjernere.

Departementet meddeler i Anledning heraf, at da Adgangen til den længst bortliggende Trap under de anførte Omstændigheder maa antages at være spærret eller hindret netop i det Tilfælde, hvortil der i Loven er sigtet, nemlig naar den anden Trap brænder, antager man, at en saadan Bygning som i Branddirektørens Skrivelse omhandlet ikke indgaar under Lovens Fritagelsesbestemmelse, ialfald ikke medmindre Trapperummene er afdelte fra Loftet ved selvlukkende, jernklædte Døre eller paa anden betryggende Maade, saaledes at ikke Ild og Røg straks kan udbrede sig til de tilstødende Dele af Loftet.

9 Jan. **Cirkulære** fra Finantsdepartementet til Toldkamrene:

Da der har vist sig nogen Meningsforskjel, om Toldvæsenet kan anses berettiget til at forlange Nettoveining, naar den tarifbestemte Thara paa Grund af Emballagens Tyndhed og Lethed bliver altfor stor, — en Meningsforskjel, som navnlig har gjort sig gjældende ligeoverfor Thekasser med usædvanlig tynd Blyforing —, skal Departementet ikke undlade at meddele, at man ikke anser det tvivlsomt, at Toldtarifens Bestemmelse i § 5 No. 2 om, at Toldopsynet kan forlange Nettoveining, naar det anser Emballagen usædvanlig, giver Adgang til at forlange Nettoveining ogsaa, hvor det „usædvanlige" ved Emballagen bestaar i, at den ligeoverfor Tarifens Tharabestemmelse er uforholdsmæssig tynd og let, fkr. hvad der er udtalt i Indstilling fra Toldkommissionen af 1858 S. 21. En saadan Nettoveining bør imidlertid paa Grund af det benyttede Udtryk „usædvanlig" ikke forlanges, med mindre det er aldeles iøinefaldende, at den tarifbestemte Thara paa Grund af Emballagens Beskaffenhed bliver uforholdsmæssig høi.

Da det er ønskeligt — specielt hvor det gjælder høit beskattede Varer, f. Ex. The, — at der ved de forskjellige Toldsteder følges saavidt muligt samme Norm med Hensyn til, hvad der skal ansees som usædvanlig Emballage, skal Departementet anmode Toldkammeret om i deslige Tilfælde — forsaavidt man finder at burde gjøre gjældende en Mening, hvorom der er Grund til at antage, at den ikke befølges ved andre Toldsteder, — at forelægge Sagen for Departementet.

10 Jan. **Skrivelse** fra Finantsdepartementet til Stiftamtmanden i Kristiansands Stift, hvori Departementet paa Foranledning udtaler, at den i Byskattelovens § 9 næstsidste Passus indeholdte Særbestemmelse om Beskatning af Udskibningsvirksomhed ifølge sin Ordlyd alene kan komme til Anvendelse under Betingelse af, at den Vare, der er Gjenstand for Udskibningsvirksomheden, iforveien har været underkastet en Tilvirkning fra Udskiberens

Side, medens Beskatningen i modsat Fald foregaar efter de øvrige Forskrifter om Stedet for Skattepligten i Lovens §§ 8 og 9. Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvad der udfordres, forat en Tilvirkning i Skattelovens Forstand kan siges at have fundet Sted, henviser Departementet til sin i Lovtidenden indtagne Skrivelse til Amtmanden i Nedenes Amt af 11te December 1891. 10 Jan.

Kongelig Resolution*), hvorved i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Askøens Herred, Søndre Bergenhus Amt, under 6te Februar, 12te Juni og 2den Oktober 1895 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred. 11 Jan.

Kongelig Resolution**), hvorved efterstaaende Udkast til Sundhedsforskrifter for Bogtrykkerier, der gaar ind under Lov om Tilsyn med Arbeide i Fabriker m. v. af 27de Juni 1892, bifaldes i Medhold af §§ 15 og 28 i nævnte Lov: 11 Jan.

§ 1. Gulvet vaskes med varmt Grønsæbevand 1 Gang hver Uge. Samtidig afstøres Støv af Reoler, Typekasser, Borde, Brystpanel o. s. v. med en fugtig Klud, ligesom Ovne og Varmerør afpudses. Gulvet bør have en jevn Overflade uden Sprækker mellem Plankerne samt være malet eller indsat med Linolie, der ikke klæber. Mellem Reolerne bør ikke findes Kroge eller utilgjængelige Steder, hvor Smuds kan ansamles; det er derfor ønskeligt, at Reolerne staar fjernet mindst 31 cm. fra Væggen, forsaavidt dette er muligt.

§ 2. Gulvet vaskes med vaad Klud hver Aften efter Arbeidstiden. Læregutter eller andre af Trykkeriets Arbeidere under 18 Aar maa ikke anvendes dertil.

§ 3. Vinduer og Vinduesposter vaskes hver 2den Maaned.

§ 4. Hovedrengjøring med Udtagning af Typekasserne og Rengjøring af Reolerne foregaar mindst 2 Gange aarlig, Vaar og Høst. De Dele af Lokalerne, som er rappede, overstryges med Kalkvand, alt andet med varmt Grønsæbevand.

§ 5. Af Spyttebakker maa findes 1 for hver Mand; de tømmes og rengjøres hver Dag og bør indeholde lidt Vand. Spytting paa Gulvet forbydes.

§ 6. Typekassernes Bund og Sidevægge maa være tætte; de udblæses, naar de er tomme, dog mindst 1 Gang hver 3die Maaned. Dette Arbeide skal udføres i fri Luft ved Hjælp af en Blæsebælg eller lignende, og maa dertil kun anvendes voxne Arbeidere, der ved dette Arbeide bør være forsynet med en Respirator, der dækker Næse og Mund.

---

*) Bekjendtgj. 16 Jan. i Lovtid. 1ste Afd. No. 2, hvor Vedtægterne er indtagne.

**) Bekjendtgj. 16 Jan. i Lovtid. 1ste Afd. No. 2.

11 Jan. § 7. Der maa i ethvert Sætteri være Vand, Vask samt Sæbe og Haandklæder i tilstrækkelig Mængde, saa at der for Sætterne er let Anledning til at vaske sig. Vaskning af Hænderne bør foregaa, saavel forinden Arbeiderne gaar hjem Middag og Aften, som naar de paa Sætterierne holder Spiseraster.

Sæbe og Haandklæder holdes af Trykkeriet.

§ 8. Temperaturen i Arbeidsrummene bør, maalt i Mandshøide, holde 14—16° R. og ikke overstige 18° R. Til Vedligeholdelse af denne Temperatur bør Rummet være forsynet med Varmeindretninger, der lader sig regulere, samt med Ventiler til Udslipning af overflødig Varme. Disse passes af en bestemt Mand.

§ 9. Arbeidsrummene udluftes grundig, helst ved Gjennemtræk, saavel efter endt Arbeide om Aftenen som i Middagstiden og ellers, naar det paa Grund af Arbeidet er beleiligt. Tobaksrøgning i Arbeidslokalerne er forbudt.

§ 10. Disse Forskrifter opslaaes i ethvert Sætteri og paasees nøiagtig efterfulgte.

11 Jan. **Kongelig Resolution,** hvorved i Medhold af Lov om offentlige Tjenestemænds Skyds- og Kostgodtgjørelse af 10de Juli 1894 § 25 bestemmes, at de i Henhold til Storthingets Beslutning af 14de Juni 1895, jfr. Kongelig Resolution af 27de Juli næstefter ansatte Skovinspektører, Skovforvaltere og Skovassistenter har paa Reiser i Skovvæsenets Anliggender at beregne Skydsgodtgjørelse efter nævnte Lovs § 2 og Kostgodtgjørelse, Skovinspektørerne og Skovforvalterne efter samme Lovs § 17 2den Klasse og Skovassistenterne efter nævnte Lovparagrafs 3die Klasse.

11 Jan. **Kongelig Resolution,** hvorved Kirke- og Undervisnings-Departementet bemyndiges til at samtykke i Forandring i Tiden for Aftensangsgudstjenestens Begyndelse i de Sogne, hvor Beslutning derom bliver fattet ved Afstemning af Menighedens Husfædre i et af Sognepræst og Medhjælpere bestyret Møde, hvis Afholdelse er berammet fra Kordøren mindst 6 Uger iforveien.

11 Jan. **Kongelig Resolution,** hvorved er bestemt, at Brugsnummerne 1, 2, 3, 14, 15, 16, 17 og 18, af samlet Skyld Mark 9,79, under Gaards No. 33 Sandve i Skudenes Herred fra 1ste Januar 1896 at regne henlægges fra Ferkingstad Annex af Skudenes Præstegjæld under Karmsund Provsti i Kristiansand Stift til Falnes Hovedsogn i samme Præstegjæld, saaledes, at fra nævnte Tidspunkt samtlige under Gaards No. 33, Sandal, hørende Brug af samlet Skyld Mark 22.70 kommer til at tilhøre sidstnævnte Sogn.

11 Jan. **Kongelig Resolution,** hvorved bl. a. er bestemt, at Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til for Oplysningsvæsenets Kapitalfonds Regning og for en Sum af Kr. 2000 at indkjøbe et Grundstykke i Kopervik til Tomt for Præstebolig med Have for Sognepræsten i Kopervik Præstegjæld.

Skrivelse fra Stiftamtmanden i Kristiansands Stift, hvori i Anledning af Spørgsmaal om Nødvendigheden af Fornyelse af den et Dampskib tilstaaede Bevilling til Udskjænkning af Øl m. v. meddeles, at Departementet antager, at saadan Udskjænkning i Henhold til Lov af 12te Juni 1895 ikke uden Bevilling kan udøves paa de Dage, da Rutens Længde er 60 Km, eller kortere. 11 Jan.

Cirkulære fra Indredepartementet, Poststyrelsen, hvorved bl. a. meddeles, at der fra 10de Januar 1896 og indtil videre vil blive underholdt et Postaabneri paa Fiskeværet Grip i Grips Sogn, Nordmøre Fogderi, Romsdals Amt, Kristiansunds Postdistrikt, for den Post, der kan blive befordret til og fra Stedet ved Dampskib. Postaabneriet vil blive benævnt Grip. 11 Jan.

Skrivelse fra Udenrigsministeren til Departementet for det Indre, hvorved meddeles, at Serbien har tiltraadt den internationale Overenskomst om Abonnement paa Tidender og Tidsskrifter ved Postvæsenets Mellemkomst. 11 Jan.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Kristians Amt, foranlediget ved indkomne Regninger for en sindssyg Persons Forpleining i Gjøviks Distriktsfængsel og Transport til Kristiania, hvorfra han videre var transporteret til Rosenbergs Asyl, — i hvilken Anledning Departementet meddeler, at det, efterat det er oplyst, at den Sindssyge er i Besiddelse af nogen Formue, maa anse Udgifterne saavel ved hans Transport til Asylet som ved hans Forpleining sammesteds for Statskassen uvedkommende. Sagen antages, bemærker Departementet, i saa Henseende ikke at stille sig anderledes, fordi den Sindssyge er indlagt i Asylet efter Øvrighedens (Politiets) Foranstaltning som farlig for den offentlige Sikkerhed. 13 Jan.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det af Hoffrøken Kathinka Marie Falbe af Kristiania ved hendes Testamente af 22de Mai 1892 med Tillægsbestemmelse af 6te Oktober næstefter, skjænkede „Hoffrøken K. M. Falbes Legat til Selskabet til Omsorg for ældre ugifte Damer i Kristiania" samt paa den for dette Legat under 29de November 1894 udfærdigede Fundats. 14 Jan.

Cirkulære fra Justitsdepartementet til Amtmændene: 15 Jan.

Da Departementet har bragt i Erfaring, at Forhør, som har været optagne af Underdommernes edsvorne Fuldmægtige, i flere Tilfælde har været mindre tilfredsstillende, ligesom de ikke sjelden har baaret Præg af Administrators Uerfarenhed, skulde Departementet bede de inden Hr. Amtmandens Embedsdistrikt ansatte Underdommere i Straffesager anmodede om at iagttage, at Administrationen af Forhørsretterne ikke overdrages de edsvorne

15 Jan. Fuldmægtige, forinden disse efter nogen Tids Ansættelse og navnlig ved Tjenstgjøren som Protokolførere (Strfprl.'s § 128) har havt Anledning til at erhverve praktisk Kjendskab til Strafferetspleien.

17 Jan. **Kongelig Resolution***), hvorved den af Risør Kommunestyre under 6te December 1895 fattede Beslutning om, at den ved Kommunestyrets Beslutninger af 14de December 1894 og 25de Januar 1895 paalagte Tonnageafgift af lossende eller ladende Fartøier med 5 Øre pr. Registerton af Fartøier, der er ankomne fra eller bestemte til Udlandet, og $2^1/_2$ Øre pr. Registerton af Fartøier, der er ankomne fra eller bestemte til indenrigsk Sted, forhøies til henholdsvis 8 og 4 Øre pr. Registerton, stadfæstes i Henhold til Lov om Havne- og Ringevæsenet m. V. af 10de Juli 1894 § 29, saaledes at Beslutningen bliver gjældende for Aaret 1896 og indtil videre.

17 Jan. **Høieste Resolution**, hvorved den af Forstanderskabet for Vestre-Slidre Sparebank i Møder den 14de Januar 1893 og 30te November 1895 vedtagne nye Plan for Banken stadfæstes som trædende istedetfor dens ældre, ved høieste Resolutioner af 12te Mai 1860 og 17de April 1883 stadfæstede Plan.

17 Jan. **Høieste Resolution,** hvorved meddeles Konfirmation paa Statuter paa Ulabrandslegatet, hvilke træder i Stedet for de ved høieste Resolution af 26de April 1892 approberede Statuter for samme Legat.

17 Jan. **Skrivelse** fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Buskerud Amt, hvori Departementet i Anledning af en Foresprgsel om, hvorvidt en Foged er berettiget til af et under Skifterettens Behandling staaende Dødsbo at beregne sig det i Sportellovens § 98 bestemte Gebyr for første Gang at indføre en Jordbruger i Oppebørselsmandtallet eller Hovedkassebogen, udtaler, at det med Amtmanden er enigt i, at Boet, medens Skiftebehandlingen varer, og indtil Deling har fundet Sted, maa ansees som kun fortsættende det tidligere Eiendomsforhold og ikke som ny Eier eller selvstændig Bruger af Eiendommen, og at Fogden derfor ikke kan ansees berettiget til ligeoverfor Boet at beregne sig det omhandlede Gebyr.

21 Jan. **Skrivelse** fra Finantsdepartementet til en Foged, hvori Departementet meddeler, at den Statsskat, der er udskreven ved en ifølge Amtsskattekommissionens Beslutning foretagen Omligning for et Distrikt, ifølge Bestemmelsen i Lov af 23de Juli 1894 § 21 skal indbetales inden 4 Uger, efterat der er meddelt den Skattepligtige Underretning om Afgjørelsen eller Udlæggelsen af denne er bekjendtgjort (Lovens § 18). Indtil dette

*) Bekjendtgj. 18de Jan. i Lovt. 1ste Afd. No. 3.

Tidsrum er forløbet, antages Fogden at være forpligtet til uden 21 Jan.
Omkostninger for Skatyderen at modtage de ved Omligningen udskrevne Skattebeløb, idet disse først efter det nævnte Tidspunkt bliver at betragte som Restancer.

Departementet udtaler derhos, at der ikke efter Loven antages at være nogen Nødvendighed for, at der af Fogden udfærdiges Bekjendtgjørelse angaaende Indbetalingen af den under Omligningen udskrevne nye Statsskat.

Skrivelse fra Indredepartementet til Rigsforsikringsanstalten, 22 Jan.
hvori angaaende Forstaaelsen af Ulykkesforsikringslovens § 16 sidste Passus meddeles, at Departementet efter angaaende Sagen at have indhentet Justitsdepartementets Udtalelse antager, at Udpantningsforretninger til Inddrivelse af resterende Forsikringspræmier kan foretages af vedkommende Tilsynsmand, og at denne herfor tilkommer de for saadanne Forretninger lovbestemte Gebyrer. Ved Forretningernes Afholdelse antages at burde benyttes en af Amtmanden dertil autoriseret Protokol.

Paa den anden Side antages intet at være til Hinder for, at Udførelsen af de heromhandlede Forretninger overlades til de Tjenestemænd, til hvilke Afholdelse af Udpantninger i Almindelighed er henlagt.

Cirkulære fra Indredepartementet, Poststyrelsen, hvorved 22 Jan.
bl. a. meddeles, at der fra 1ste Januar 1896 indtil videre underholdes et Postaabneri Nautnes paa Dampskibsanlobsstedet af samme Navn i Mangers Herred, Nordhordlands Fogderi, Søndre Bergenhus Amt, Bergens Postdistrikt, samt at Mælands Postaabneri fra 1ste Februar d. A. vil blive benævnt Frekhaug.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementets Marineafdeling til Ind- 22 Jan.
rulleringscheferne:

Under Henvisning til Cirkulære af 2den August 1894 og Skr. af 5te August 1895 ang. Hjemsendelse af norske Søfolk i Henhold til Lov om Søfarten af 20de Juni 1893 skal man herved paa Foranledning af Departementet for det Indre til Efterretning og videre Kundgjørelse for Indrulleringsbetjentene meddele, at Udtrykkene „Er Skibet i Udlandet forulykket" i Søfartslovens § 66 og „Ophører nævnte Søfolks Tjeneste paa udenlandsk Sted" i Lovens § 98 efter det norske Departements Mening udelukker den Forstaaelse af disse Bestemmelser, at Omkostningerne ved Besætningens Hjemsendelse skulde udredes af Statskassen ogsaa i Tilfælde, hvor et Fartøi forulykker paa den norske Kyst. Derimod antager Indredepartementet, at de heromhandlede Bestemmelser maa kunne bringes i Anvendelse i Tilfælde, hvor nævnte Fartøier abandonneres i aaben Sø udenfor det norske Søterritorium, og Besætningen derefter indbringes direkte til norsk Havn.

Skrivelse fra Indredepartementet til Amtmanden i Nord- 24 Jan.
lands Amt, hvori Departementet i Anledning af Forespørgsel fra

24 Jan. en Foged om, hvorledes der skal forholdes med et ifølge Dom konfiskeret Kvantum Brændevin under 40 Liter, meddeler, at det konfiskerede Brændevin bliver at bortauktionere, dog saaledes, at det hele Kvantum underet opraabes og tilslaaes een Kjøber.

24 Jan. **Høieste Resolution***), hvorved i Henhold til Lov om Bykommunernes Skattevæsen af 15de April 1882 § 5 meddeles Stadfæstelse paa efterstaaende af Stavanger Kommunebestyrelse i Møde den 27de December 1895 fattede Beslutning angaaende Forandring i de gjældende Vedtægter for Skattetaxter og Førelse af Fortegnelse over skattepligtige Eiendomme i nævnte Kjøbstad samt angaaende Formindskelse af Eiendomsskatten for Eiendomme inden visse Dele af Byen:

Halv Skat betales af Eiendomme:

a) paa de Byen tilliggende Øer;

b) udenfor en Grændselinie, der begynder ved Søen ved Bjergsteds nordre Grændse, følgende denne vestover og sydover til Hjørnet af Møllegaden og Rosenberggaden, herfra vestover langs den nyregulerede Gade No. 4 til Holbergsgade, langs denne og Stokkeveien, Wesselsgade og Peder Klowsgade til Bygrændsen, langs denne til Kong Karls Gade, langs denne og Vaalandsgaden til Bygrændsen, som derefter følges over Hillevaagsvandet til Paradisveien, langs Kirkegaardens Østgrændse til dens nordøstre Hjørne, derfra i ret Linie over Hetlands Præstegaard, dog østenom Bygningerne til det sydvestre Hjørne af Hetlands Kirkegaard, hvorefter Grændsen følger Gaderne No. 34, 66, 38, 59, 18 og 58 til Søen; dog skal Bygninger i en Afstand af indtil 25 Alen fra reguleret Gade, hvorigjennem Skattegrændsen gaar, betale fuld Skat, selv om de ligger paa den ydre Side af Gaden, hvorigjennem Skattegrænsen er trukket.

25 Jan. **Høieste Resolution**, hvorved de af Bergens Kommunebestyrelse i Møde den 22de November 1895 vedtagne Regler for den i Henhold til § 6 i Lov af 24de Juli 1894 om Brændevins Salg og Udskjænkning anordnede Afstemning stadfæstes i Medhold af samme Lovparagraf.

25 Jan. **Høieste Resolution**, hvorved de ved Molde Kommunestyres Beslutning af 18de November 1895 vedtagne Taxter for Benyttelsen af den nye Dampskibskai, der af Kommunestyret er besluttet opført, i Medhold af Lov om Havne- og Ringevæsenet m. V. af 10de Juli 1894 § 55 stadfæstes som gjældende indtil Videre.

---

*) Bekjendtgj. 29de Jan. i Lovt. 1ste Afd. No. 4.

Ved nævnte Taxter er Kaiafgiften fastsat til 2 Øre pr. Ton med Maximum 6 Kroner pr. Anløb. Skibe under 100 Ton betaler 1 Krone pr Anløb. Naar et og samme Skib anløber Stedet og lægger til Kaien oftere end 4 Gange i Løbet af 7 Dage, betaler det kun Kaiafgift for 4 Gange i dette Tidsrum. 25 Jan.

Cirkulære fra Justitsdepartementet til Amtmændene: 25 Jan.

Under Henvisning til Lov angaaende kristne Dissentere og Andre, der ikke er Medlemmer af Statskirken, af 27de Juni 1891 § 3, 2det Punktum, skulde man herved bede de inden Hr. Amtmandens Embedsdistrikt værende Præster eller Forstandere for ordnede Dissentermenigheder, der omfatter Landdistrikt, anmodede om at iagttage, at de — i Lighed med, hvad der paaligger Statskirkens Sognepræster paa Landet i Henhold til Kirkedepartementets Cirkulære af 13de November 1882, jfr. Kancelli-Cirkulære af 1ste December 1812 — ved Udgangen af hvert Fjerdingaar tilstiller vedkommende Sorenskriver en ordentlig affattet Fortegnelse over de i deres Menigheder i Kvartalets Løb indtrufne Dødsfald af Medlemmer, der har været bosatte paa Landet.

Med Foranstaaende bedes de inden Hr. Amtmandens Embedsdistrikt ansatte Sorenskrivere gjort bekjendt, hvorhos Hr. Amtmanden anmodes om at meddele dem, hvem der er Forstandere for de inden deres Embedsdistrikter værende Dissentermenigheder.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt: 27 Jan.

1. At det tillades, at et opført Kapel paa Stangelandseidet i Trano Præstegjælds Hovedsogn under Senjen Provsti i Tromsø Stift indvies til Brug for Befolkningen i Distrikterne Stangelandet og Aalandet.
2. At Tromsø Biskop bemyndiges til at træffe de nødvendige midlertidige Bestemmelser om Afholdelse af Gudstjeneste i Stangelandseidets Kapel.

Kongelig Resolution, hvorved meddeles Approbation paa den af Stavanger Kommunebestyrelse i Møde den 31te Oktober 1895 fattede Beslutning om, at Renterne af det ved afdøde Toldkasserer Ole Løvdahls Testament af 25de August 1851 („Norske Stiftelser" II Side 664—66) oprettede Legat til Stavanger Søndagsskole (ibidem III, Side 552) skal for Eftertiden indtil videre tilfalde „Søndagsskoleforeningen i Stavanger". 27 Jan.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Kristiansands Stift. Efterat det var besluttet at flytte Stedet for en Kredsskole, havde Kredsens Opsiddere nægtet at afgive Svar paa den til dem stillede Forespørgsel, om de ønskede at staa som Eiere af det gamle Skolehus. 27 Jan.

27 Jan. I Anledning heraf udtaler Departementet, at Herredsstyrelsen bør betragte denne deres Vægring som en stiltiende Udtalelse om, at de vil beholde Huset, og man bør strax gaa iværk med at lade nyt Skolehus opføre paa den dertil bestemte Plads. Naar det ældre Skolehus ophører at benyttes til Skole, maa Amtet efter Departementets Formening være berettiget til at kræve sit Bidrag til dets Opførelse tilbage, idet Forudsætningen for Bidraget selvfølgelig har været, at Huset skulde benyttes som Skolebygning, medens det ikke har været Amtets Mening ved sit Bidrag at berige Herredet eller Skolekredsen. Naar Huset ophører at benyttes efter sin Bestemmelse, maa derfor Bidraget falde tilbage. Kredsen vil ikke ved at beholde Huset og anvende det i andet Øiemed kunne unddrage sig denne Tilbagebetalingspligt.

28 Jan. **Høieste Resolution,** hvorved den af Forstanderskabet for Kviteseids Sparebank i Møder den 15de Juni 1891 samt 3die Januar 1894 og 3die Januar 1896 vedtagne nye Plan for Banken stadfæstes som trædende istedetfor Bankens ældre ved Høieste Resolution af 13de September 1856 og flere senere Resolutioner stadfæstede Plan.

28 Jan. **Høieste Resolution,** hvorved meddeles Stadfæstelse paa den af Forstanderskabet for Meldalens Sparebank i Møde den 16de December 1895 vedtagne Forandring af § 20 i Bankens ved Høieste Resolution af 18de Juni 1894 stadfæstede Plan.

30 Jan. **Kongelig Resolution,** hvorved er bestemt, at de gjældende Forskrifter angaaende Tiden for Afholdelsen af de almindelige Sage- og Skattethinge fra Rollag og Veggli, Nore og Opdal samt Flesberg Thinglage af Numedal og Sandsver Fogderi, Buskeruds Amt, forandres derhen, at Vaarthingene fra og med Aaret 1897 at regne bliver at afholde for Rollag og Veggli samt Nore og Opdal Thinglage i sidste Halvdel af Februar eller første Halvdel af Marts og for Flesberg Thinglag i første Halvdel af Marts, samt at Høstthingene fra og med Aaret 1896 bliver at afholde for Rollag og Veggli samt Nore og Opdal Thinglage i sidste Halvdel af September og for Flesberg Thinglag i sidste Halvdel af September eller første Halvdel af Oktober, Alt efter Amtmandens nærmere Bestemmelse med Hensyn til Tid og Sted og den Orden, hvori Thingene skal holdes.

30 Jan. **Kongelig Resolution,** hvorved et Bud paa den af Trondhjems Hospitalsstiftelses Jordegods udlagte Chefsgaard Nossum, Gaards No. 18, Brugs No. 1 af Skyld Mark 58,65 i Skogns Præstegjæld approberes og Forsvarsdepartementet bemyndiges til for nævnte Stiftelses Regning at lade indkjøbe og udlægge som Chefsgaard ved Trondhjemske Kavallerikorps Gaarden Leren,

Gaards No. 23, Brugs No. 13, af Skyld Mark 9,22 i Levanger Landsogn. 30 Jan.

Høieste Resolution, hvorved det af Kristiansunds Kommunestyre under 15de November 1895 vedtagne Taxtreglement for Benyttelsen af de offentlige Kaier i Kristiansund med saadant Tillæg i Reglementets § 7, 1ste Punktum, at der efter Ordene „erlægger som Kaiafgift 40 — firti — Øre" indskydes „pr. Døgn", — i Medhold af Lov om Havne- og Ringevæsenet m. V. af 10 Juli 1894 § 55 stadfæstes som gjældende indtil Videre. 31 Jan.

Det stadfæstede Reglement er efter dette saalydende:

§ 1. Efter Havnefogdens Anvisning kan Fartøier og Baade lægge til ved Byens offentlige Kaier. Imidlertid er de forpligtede til saavel at forandre Plads ved Kaierne som til at hale fra disse, saafnart saadant beordres af Havnefogden.

§ 2. Seilfartøier, som lægger til ved Byens offentlige Kaier for at losse, lade eller indtage Ballast, har at betale til Havnekassen for hvert Døgn, de saaledes henligger:

For de første . . . . 50 Tons Drægtighed 7 — syv Øre pr. Ton
„ = følgende . . . 50 „ „ 5 — fem „ = „
og for hvad der overstiger 100 „ „ 3 — tre „ = „

Dampskibene betaler for samme Tid:

Af Drægtighed indtil 50 Tons . . . . . Kr. 1,50
Fra 50 Tons til 100 Tons . . . . . „ 2,00
og for hvert overskydende 100 Tons eller Dele deraf . „ 1,00

Fartøier, som alene losser Grus, Sand, Sten, Rør eller andre Gjenstande til Byens Vei-, Vand- og Kloakvæsen, er fri for at erlægge saadan Afgift.

§ 3. Døgnet regnes fra Midnat til Midnat. For Dele af Døgn betales for fuldt Døgn. Dog erlægger Seilfartøier, der kun henligger i 6 Timer, det halve af den i § 2 for disse bestemte Takst.

Søn- og Helligdage medregnes ikke, medmindre Losning eller Ladning, Iland- eller Ombordsætning af Passagerer foregaar paa disse Dage.

§ 4. Umaalte Fartøiers Drægtighed bestemmes ved Havnefogdens Skjøn.

§ 5. Hvis Fartøi efter Paalæg af Havnefogden maa hale ud fra Kaien og siden atter lægge til den, regnes det Døgn, hvori det halede fra, og det Døgn, hvori det atter lægger til Kaien, kun for 1 Døgn.

§ 6. Afgift af Dampskibe, som regelmæssig lægger til ved offentlig Kai, er Gjenstand for Overenskomst med Havnestyret.

§ 7. Føringsbaade eller Pramme, som lægger til ved offentlig Kai for at iland- eller ombordbringe Gods eller Ballast til noget paa Havnen eller ved Kaien liggende Fartøi, samt aabne Fragtbaade, der losser Brænde eller Trævirke, erlægger som Kai-

31 Jan. afgift 40 — firti — Øre pr. Døgn. Baade, der skjønnes ikke at indehave over 10 Meter Kortved eller tilsvarende Kvantum Brænde, er fritagne for Afgiften.

§ 8. For efternævnte Gjenstande, der bringes ind eller ud over offentlig Kai, uden at det sker fra eller til Fartøi eller Baad, som erlægger Kaiafgift, betales:

4 Øre pr. Stykke Tømmer, Bjelker eller Klovninger,
4 „ = Tylvt Planker eller Vox,
2 „ = „ skaaren Last under 65 Millimeter, Baghun, Pitprops, Kubber eller anden ikke skaaren Last.
4 „ = 100 Stykker Mursten eller Tagsten, deriblandt Skifersten og
2 „ = 150 Liter Mursand eller Kalk.

§ 9. Varer, der oplægges paa Kaierne, maa bortbringes snareſt og seneſt inden 18 Timer, dog kan Havnefogden indrømme længere Henliggen mod en Afgift af 20 Øre (eller for Transitvarer 10 Øre) pr. Døgn eller Del af samme for hver □ Meters Rum, Varerne indtager. Søn- og Helligdage bør Kaierne som Regel være ryddiggjorte. Varer, der føres fra den ene Bydel til den anden, er afgiftsfri, naar de ikke er Gjenstand for Udsalg.

§ 10. Afgiften erlægges til Havnefogden paa hans Kontor enten forskudsvis eller paa den Maade, Havnefogden bestemmer.

§ 11. Nærværende Reglement træder i Kraft 4 Uger fra den Dag, det er approberet.

31 Jan. **Høieste Resolution**, hvorved den af Forstanderskabet for Nærø og Viktens Sparebank seneſt i Møde den 30te December 1895 vedtagne forandrede Plan for Banken stadfæstes som trædende istedetfor dens ældre ved Høieste Resolution af 8de Juni 1893 stadfæstede Plan, og hvorved Bankens Navn samtidig forandres til „Viktens Sparebank".

1 Febr. **Kongelig Resolution***), hvorved

1. i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Vegaarsheiens Herred, Nedenes Amt, under 25de Mai og 14de December 1895 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred,
2. den Kongelige Resolution af 3die Juni 1882, ved hvilken Kjøbstadspolitilovgivningens almindelige Bestemmelser om Gadeuorden og Rolighedsforstyrrelse m. v. blev gjort gjældende for Vegaarsheien Herred, ophæves fra den Dag af, da ovennævnte Politivedtægter træder i Kraft.

*) Bekjendtgj. 6 Febr. i Lovt. 1ste Afd. No. 5, hvor Vedtægterne er indtagne.

Kongelig Resolution*), hvorved de af Molde Kommunestyre under 18de November 1895 fattede Beslutninger om Opkrævning til Indtægt for Stedets Havnekasse af et Tillæg af 1 pCt. til alle Toldindtægter af Varer ved Molde Toldsted samt Tonnageafgift af Lystfartøier med 3 Øre pr. Registerton stadfæstes i Henhold til Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 §§ 28 og 29 som gjældende for Aaret 1896 og indtil videre. 1 Febr.

Cirkulære fra Kirkedepartementet til Landets samtlige Herredsstyrelser og Kommunebestyrelser: 3 Febr.

Der er fra flere Kanter til Departementet indkommet Forespørgsler om, hvilken Herredsstyrelse der, naar de af Herredsstyrelsen i Henhold til Landsskolelovens § 47 d (kfr. Byskolelovens § 40 d) valgte Medlemmer af Skolestyret og Halvdelen af Herredsstyrelsens Medlemmer samtidig har at fratræde, skal foretage Valg paa nye Medlemmer af Skolestyret i Henhold til den nævnte Paragraf — enten den gamle eller den nye Herredsstyrelse. Enkelte Steder har dette Valg været foretaget af den før Aarsskiftet fungerende ældre Herredsstyrelse, medens Departementet i Skrivelser af 15de December 1893 til Skoledirektøren i Kristiania Stift og 20de Marts 1895 til Amtmanden i søndre Bergenhus Amt (begge Skrivelser er indtagne i Lovtidenden) har udtalt sig for, at Valget bør foretages af den efter Aarsskiftet fungerende Herredsstyrelse.

Departementet er efter fornyet Overveielse bleven bestyrket i sin Tro, at den i nævnte Skrivelser fremholdte Mening er rigtig. Skoleloven har tillagt Herredsstyrelsen Adgang til at øve en overveiende Indflydelse i Skolestyret, idet den bestemmer, at dette foruden af forskjellige selvskrevne Medlemmer skal bestaa af saa mange af Herredsstyrelsen opnævnte Medlemmer, som denne selv beslutter. I Overensstemmelse hermed vil det antagelig være, at det er den tiltrædende Herredsstyrelse, der er udgaaet af sidste Valg og under hvis Funktionstid det nye Skolestyre skal virke, som faar den afgjørende Stemme med Hensyn til, af hvilke Mænd det nye Skolestyre skal bestaa. Herredsstyrelsen vilde ellers for at kunne opnaa den Indflydelse i Skolestyret, som den maatte finde nødvendig, være fristet til at øge de herredsvalgte Medlemmers Antal i Mellemtiden mellem de regelmæssig foregaaende Omvalg til Skolestyret, hvad Departementet maa anse for mindre rigtigt.

Man har troet ved en Rundskrivelse at burde gjøre samtlige Herredsstyrelser og Kommunebestyrelser bekjendt med Departementets ovenfor udtalte Mening.

Samtidig finder man — for saavidt muligt at hæve de Ulemper, som det vil kunne medføre, at man ikke før Aarsskiftet kan

*) Bekjendtgj. 6te Febr. i Lovt. 1ste Afd. No. 5.

3 Febr. have foretaget Valget paa Medlemmer af Skolestyret — at burde henstille, at Valget af nye Medlemmer af Skolestyret i Henhold til Landsskolelovens § 47 d og Byskolelovens § 40 d fremtidig foretages den første Hverdag i det nye Aar, hvortil det er muligt at faa sammenkaldt Herredsstyrelsen (Kommunebestyrelsen).

Saafremt nye Valg af Medlemmer af Skolestyret for 1896 og 1897 efter dette finder Sted istedetfor de Valg, som de indtil Nytaar 1896 fungerende Herredsstyrelser i Slutningen af f. A. har foretaget, vil Departementet tilraade, at der udvises Forsigtighed og Hensynsfuldhed med Hensyn til Forandring af de Dispositioner, som er trufne af de indtil Omvalget fungerende Skolestyrer.

Skolestyret bedes gjort bekjendt med denne Rundskrivelse.

3 Febr. **Skrivelse** fra Indredepartementet til Aktieselskabet "Norsk Frugt Preserving Compagnie", hvori paa Forespørgsel meddeles, at der efter den nye Brændevinslov af 24de Juli 1894 selvfølgelig ikke er noget til Hinder for, at Selskabet fremstiller Hæggebærvin og andre Frugtvine, hvis Tilvirkning er betinget af Tilsætning af Alkohol. Naar denne Vin som opgivet er et Gjæringsprodukt af forskjellige Bærsorter tilsat med noget Sprit og dets Styrke kun er 17 %, er Produktet efter ovennævnte Lovs § 31 formentlig ikke at anse som Brændevin.

4 Febr. **Høieste Resolution**, hvorved der i Henhold til Lov om Bykommunernes Skattevæsen af 15de April 1882 § 30 meddeles Approbation paa den af Grimstad Kommunebestyrelse i Møde den 17de Januar 1896 vedtagne Beslutning, indeholdende Forandring i de gjældende Regler for Skatteligningen i Kjøbstaden.

4 Febr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Direktøren for det civile Medicinalvæsen, hvori Departementet i Anledning af Spørgsmaalet om Optagelse paa et Apothek udtaler, at naar en Pige efter først at have bestaaet Middelskolens Afgangsexamen paa én Linie, senere underkaster sig en Tillægsprøve i de for den anden Linie særskilte Fag eller i Gutternes Mathematikpensum, antages Bedømmelsen af, hvorvidt Tillægsprøven er bestaaet, at maatte ske paa den Maade, at man i det oprindelige Examensvidnesbyrd indsætter de ved Tillægsprøven erholdte Karakterer istedenfor de tilsvarende, den anden Linie tilhørende, og derefter underet undersøger, om baade de givne Specialkarakterer og Hovedkarakteren opfylder de i Middelskolereglementets § 11 opstillede Fordringer.

4 Febr. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet til Stiftamtmanden i Kristiania Stift, foranlediget ved Skrivelse fra Kristiania Havnestyre, hvori Departementets Udtalelse var begjæret angaaende Spørgsmaalet om, hvorvidt et i udenrigsk Fart gaaende Fartøi,

der under sin rutemæssige Henliggen i Kristiania Havn har udført en Lysttur, i denne Anledning pligter at erlægge den for Lystfartøier i Overensstemmelse med Havnelovens § 29 bestemte Afgift, — i hvilken Anledning Departementet meddeler, at det med Havnedirektøren er enigt i, at det nævnte Spørgsmaal maa besvares bekræftende. 4 Febr.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Kristians Amt, hvori Departementet i Anledning af en Lensmands Besvarelse til Revisionens Bemærkninger ved hans Regning over formentligt Tilkommende for Reiser til Afholdelse af Forligelseskommissærvalg meddeler følgende: 5 Febr.

Departementet har ved flere tidligere Leiligheder, jfr. saaledes de i Lovsamlingen indtagne Skrivelser af 12te December 1855 og 21de September 1871, udtalt, at der vistnok ingen Lovbestemmelse kjendes, der kan paaberaabes som Hjemmel for Lensmænds Tilkommende i Anledning af Reiser til Valg paa Forligelseskommissærer, men at man dog dels af Billighedshensyn og dels fordi Forligelseskommissionerne udgjør et saa væsentligt Led i vor Rettergangsinstitution, at enhver Handling sigtende til at faa dem organiserede kan siges at vedrøre Justitsvæsenet, har troet analogisk at kunne anvende Bestemmelsen i Sportellovens § 122, idet man dog med Støtte i Sportellovens § 107 har opstillet den Indskrænkning, at Reisegodtgjørelse i Anledning af Forligelseskommissærvalg ikke af Lensmanden kan beregnes, naar Valget foregaar paa Søn- eller Helligdag ved den Kirke, hvortil han sogner. Med Hensyn til denne Indskrænkning kan Skyds- og Kostloven af 10de Juli 1894 ikke antages at have gjort nogen Forandring. Efterat imidlertid denne Lov i sin 31te § har ophævet Sportellovens § 122, hvorved den i sidstnævnte Lovsted indeholdte Begrændsning i Lensmænds Adgang til at beregne Skyds og Diæt maa ansees bortfaldt ogsaa forsaavidt angaar Reiser til Forligelseskommissærvalg, antager Departementet, at der heller ikke er tilstrækkelig Grund til længere at opretholde Regelen om, at Lensmanden intet tilkommer for Reiser til Valg, der afholdes i det Sogn, hvor han bor, naar forøvrigt Betingelserne for Beregning af Skyds- og Kostgodtgjørelse er tilstede.

Kongelig Resolution, afgiven i sammensat Statsraad [1]), hvorved er bestemt: 7 Febr.

at den ved § 27 i 2den Kodicil til Grændsetraktaten af $^{7}/_{18}$ Oktober 1751 samt ved kongelig Resolution af 22de Oktober 1845 foreskrevne Grændserydning og Eftersyn af Grændseroserne m. m. skal, forsaavidt angaar Grændsestrækningen fra Nordlands Amts Sydgrændse ved Jadnemsrøset No. 204 til Grændsen mod

[1]) Jfr. Res. i norsk Statsraad af 21 Marts 1896.

7 Febr. Storfyrstendømmet Finland i den nordlige Del af Senjen og Tromsø Fogderi, iværksættes i indeværende Aar (1896):

at to svenske og to norske Officerer, der paa behørig Maade beskikkes fra hver Side, skulle udføre denne Forretning saaledes, at to af dem, en svensk og en norsk, skulle befare Grændsen fra Nordlands Amts Sydgrændse ved Jadnemsrøset No. 204 til Rigsrøset No. 240 ved Grændsen mellem Vesterbottens og Norrbottens Len og de to andre Officerer Grændsen fra sidstnævnte Rigsrøs til Grændsen mod Storfyrstendømmet Finland i den nordlige Del af Senjen og Tromsø Fogderi, samt at vedkommende Landshøvdinger paa den svenske, og Amtmænd paa den norske Side efter Konference med de til Forretningens Udførelse beskikkede Officerer samt indbyrdes Overenskomst skulle bestemme de Tider, paa hvilke Forretningen efter Omstændighederne paa ethvert Sted bør afholdes, samt sørge for Vedtagelse af de i denne Henseende fornødne Forberedelser.

7 Febr. **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa de af Forstanderskabet for Fet Sparebank i Møde den 28de December 1895 vedtagne Forandringer i §§ 11, 12 og 17 i Bankens ved Høieste Resolutioner af 7de Marts 1871 samt 8de August 1884 og 18de Mai 1894 stadfæstede Plan.

7 Febr. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Stiftamtmanden i Kristiania Stift, hvori — paa Forespørgsel fra Kristiania Magistrat om, hvorvidt det antages at paaligge Magistraten at besørge Offentliggjørelsen af den i Lov om Formuesforholdet mellem Ægtefæller af 29de Juni 1888 § 33 omhandlede Beslutning om Ophævelse af Formuesfællesskab, — meddeles, at Departementet er mest tilbøieligt til med Magistraten at antage, at Loven ikke paalægger vedkommende Myndighed nogen Pligt til at besørge Beslutningens Offentliggjørelse paa foreskrevne Maade, men at man dog skulde anse det hensigtsmæssigt, at saa sker.

8 Febr. **Kongelig Resolution** *), hvorved

1. i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Sydeberg Herred, Smaalenenes Amt under 9de November og 21de December 1895 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred,
2. den Kongelige Resolution af 5te Mai 1875, ved hvilken Kjøbstadspolitilovgivningens almindelige Bestemmelser om Gadenorden og Rolighedsforstyrrelse m. v. blev gjort gjældende for Sydeberg Herred, ophæves fra den Dag af, da ovennævnte Politivedtægter træder i Kraft.

*) Bekjendtgj. 12 Febr. i Lovt. 1ste Afd. No. 6, hvor Vedtægterne er indtagne.

Kongelig Resolution*), hvorved i Medhold af Lov om Pigtraads Anvendelse til Gjærde af 14de Juli 1893 § 1 meddeles Stadfæstelse paa en af Fredrikstad Kommunes Formænd og Repræsentanter under 19de November 1895 fattet saalydende Beslutning: 8 Febr.

„Inden Fredrikstad Kommunes Grændser skal Pigtraad ikke anvendes til Hegn i mindre Afstand fra Marken end 1,5 Meter, og maa, hvor der skal hegnes mod offentlig Vei eller Gade eller mod Privatmands Vei eller Sti, som er aabnet for almindelig Færdsel, Pigtraad kun paasættes Gjærdet eller Gjærdestolperne paa dettes eller disses indvendige Side. Disse Bestemmelser gjælder ogsaa ved Reparation af ældre Gjærder, til hvilke Pigtraad har været benyttet".

Kongelig Resolution*), hvorved de af Skiens og Porsgrunds Kommunestyrer under 10de December 1895 og 6te Januar 1896 fattede Beslutninger om Opkrævning af Isafgift paa Frierfjorden stadfæstes i Medhold af Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 § 30, saaledes at Beslutningerne straks træder i Kraft og bliver gjældende for Aaret 1896. 8 Febr.

Ved de nævnte Beslutninger er Afgifterne for Isbrydning paa Frierfjorden i Tidsrummet fra 1ste Januar til 31te Marts fastsatte saaledes:

1.	Af Papir og Cellulose	55	Øre	pr. 1000 Kilo.	
2.	= tør Træmasse	40	„	=	—=—
3.	= vaad Do.	20	„	=	—=—
4.	= Korn	10	„	=	—=—
5.	= Kobbermalm og Stykgods . .	20	„	=	best. R.ton.
6.	= høvlet Last	15	„	=	—=—
7.	= Trælast (Props, Minetømmer og Ved derunder ikke indbefattet), Kul, Salt, Rujern, Is, Koks, Sten og Varer af lignende Værdi	5	„	=	—=—
8.	= Props, Minetømmer og Ved .	3	„	=	—=—
9.	= fuld eller delvis lastede Seil- eller Dampskibe	5	„	=	indbr. R.ton.
10.	= ballastede Do.	2	„	=	—=—
11.	Dampskibe i fast Rute i indenrigsk Fart	2	„	=	—=—

De i saadanne Skibe indlastede Varer, forsaavidt de bestaar af Papir, Cellulose eller Træmasse, betaler efter Tariffen, medens andre Varer betaler Intet.

Dampskibe i indenfjords Rute, Bugserdampskibe, Lægtere og Jagter i Ballast eller lastede med Brænde betaler Intet.

*) Bekjendtgj. 12 Febr. i Lovt. 1ste Afd. No. 6.

8 Febr. De i Lægtere indlastede Varer betaler sædvanlig Afgift.

Naar et Fartøi er fuldlastet med Varer, der svarer ens Afgift pr. bestuvet Registerton, beregnes Afgiften af Varerne efter Skibets indbrændte Registerton.

Seilfartøier, der delvis er lastede, betaler 5 Øre pr. bestuvet Registerton, dog ikke mindre end 2 Øre pr. indbrændt Registerton.

Kongelig Resolution*), hvorved en af Sandnes Kommunestyre under 27de November 1895 fattet Beslutning stadfæstes i Henhold til Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 §§ 28 og 29 som gjældende for Aaret 1896 og indtil videre, forsaavidt der ved samme er besluttet til Indtægt for Kommunens Havnekasse at opkræve et Tillæg af 1 pCt. til alle Toldindtægter af Varer ved Sandnes Toldsted samt Tonnageafgift af Fartøier, der losser eller lader i Havnen, med 5 Øre pr. Registerton af Fartøier, der er ankomne fra eller bestemte til Udlandet, og $2^1/_2$ Øre pr. Registerton af Fartøier paa mindst 60 Tons, der er ankomne fra eller bestemte til indenrigsk Sted, samt af Lystfartøier 10 Øre pr. Ton.

8 Febr. **Kongelig Resolution***), hvorved i Henhold til § 25 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæstelse paa de af Bergens Kommunestyre i Møde den 22de November 1895 besluttede Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Bergens Havn, saalydende:

§ 1. Dampfartøier, som ligger paa Havnen eller ved dens Brygger, Kaier, Almenninger, Tomter eller Sjøboder og ikke har eller indtager ombord ildsfarlige Varer, tillades i Almindelighed Døgnet rundt at have Ild oppe, være sig under Kjedel, paa Kamin eller Kabys, naar derved iagttages:

a) at der til Brændsel alene benyttes Kul eller Cokes, og til Opfyringen ikke anvendes Granved.

b) at Losning, Lastning eller andet Arbeide ved Hjælp af Dampwinch — naar Fartøiet ikke ligger mindst 10 m. fra Hus- eller Sjøbodsvæg — i Tiden fra Kl. 6 Aften til Kl. 6 Morgen kun maa ske efter forudgaaende Anmeldelse til Havnefogden og alene foregaa under Iagttagelse af de Forsigtighedsregler, han foreskriver særskilt for den enkelte Leilighed eller i Henhold til derfor udfærdiget, af Havnestyret godkjendt, almindeligt Reglement. Under disse Forskrifter er indbefattet for alle Sjøboder, ved hvilke der hidtil har været forholdt saaledes**), at der øves Tilsyn gjennem en af Havnefogden beskikket Brandvagt (kfr. § 3 i Slutningen), hvis Tjeneste betales af Fartøiet med 50 Øre pr. Time og mindst med Kr. 2,00, der er-

*) Bekjendtgj. 12 Febr. i Lovt. 1ste Afd. No. 6.

**) Brandvagt har hidtil ikke været fordret i Solheimsvigen, Nyhavn og Damsgaardsstranden.

lægges paa Havnekontoret, hvor Blanketter til Anmeldelsen 8 Febr.
udleveres.

Dampfartøier, som ligger i det mindſte 50 m. fra Hus- eller Sjøbodvæg, behøver dog ikke at iagttage Forſkriften under Litr. a.

§ 2. Andre Fartøier ſkal det under nedenſtaaende Betingelſer i Almindelighed være tilladt i Tiden fra Kl. 6 Morgen til Kl. 10 Aften inden Havnen at benytte Ild paa Kamin, Ovn eller Kabys:

a) Kaminer, Ovne eller Kabysſer ſamt Rørene til ſamme ſkal være af Jern eller andet Metal (eller af Klæberſten). Er Afſtanden mellem Ildſtedet eller Roret og Træværk mindre end 0,31 m., ſkal Træværket betrygges ved ildfaſt Material, og maa Afſtanden mellem Ildſted eller Rør og det Træværket beſkyttende ildfaſte Material ikke under nogen Omſtændighed være mindre end 0,05 m. Hvor Rør føres gjennem Dæk eller Tag, ſkal dets Afſtand fra Træværk være mindſt 0,055 m., naar Træværket i Hullet beklædes med Kobber i Forbindelſe med Asbeſt- (eller andet ildfaſt) Belæg mellem Kobberet og Træværket, ſaaledes at der mellem Rør- og Kobberbeklædning bliver en Afſtand af mindſt 0,05 m. Under og i en Bredde af 0,31 m. foran Ildſted ſkal Gulvet belægges med ildfaſt Material.
b) Kabys paa Dæk maa altid ſtaa i Hus.
c) Rørene ſkal feies hver Dag, og Aſke og Sod ilandbringes til de derfor anviſte Steder eller afleveres til Havnerenovationsprammene, — naar ſaadanne ere tilveiebragte, — efter at være vel gjennemtrukket med Vand.
d) Til Brændſel maa kun benyttes Kul og Cokes, og til Opfyring maa ikke anvendes Granved.
e) Saalænge, indtil Ilden er helt ſlukket i Kamin, Ovn eller Kabys, maa der ſtedſe være Folk ombord.

De i denne § omhandlede Fartøier, ſom ligger i det mindſte 50 m. fra Hus- eller Sjøbodsvæg, behøver dog ikke at iagttage Forſkriften under Litraerne c og d.

§ 3. Den almindelige Tilladelſe ifølge Paragraferne 1 og 2 gjælder dog ikke for Fartøi, der henligger ved private Sjøboder eller i Høper paa Vaagens Veſtſide fra Torvet til Toldboden eller ved Sjøboder og i Høper paa Strækningen fra Nordre Noſtebrygge til Jægtevigen No. 14. For disſe Tillægspladſe gjælder følgende ſærſkilte Regler:

Forſaavidt ikke Veirligets eller Laſtens Beſkaffenhed eller de omgivende Forhold frembyder ſærlig Fare, kan det af Havnefogden med Branddirektørens for hver Gang paa Forhaand indhentede Samtykke tillades Dampfartøi — paa den undtagne Strækning ved Vaagens Veſtſide i Tiden mellem Kl. 6 Morgen og Kl. 6 Aften og ved Puddefjorden det hele Døgn — at have Ild under Kjedlerne

8 Febr. for Damp til Lastning eller Losning, naar foruden de i § 1 anførte almindelige Vilkaar og de særskilte Forholdsregler, der for Leiligheden maatte opstilles af Havnefoged og Branddirektør, følgende Vilkaar nøie iagttages:

a) Andragende om Tilladelse til Losning eller Lastning med Damp indgives til Havnefogden betimelig Tid iforveien paa derfor udfærdigede, trykte Blanketter,

b) Opfyringen finder Sted, forinden Fartøiet lægger til Sjøboden,

c) Siden af Fartøiets mod Sjøboden vendende Del maa ikke komme Sjøbod- eller anden Bygningsvæg nærmere end 5 m. og Mundingen af dets Skorsten ikke Væg nærmere end 8 m. og heller ikke nærmere Yderkant af Vindeark end 5 m., uden at der maa lægges Baade eller Lægtere mellem Fartøiet og Land, idet Losning eller Lastning skal foregaa over Lossebro, anbragt fra Sjøboden,

d) Fartøiet belægges og fortøies saaledes, at det i Tilfælde øieblikkelig kan forhales ud paa Havnen; forsaavidt Ilden under Kjedlen ikke er slukket, eller forsaavidt Arbeidet agtes fortsat den følgende Dag, maa Fartøiet straks forhale ved endt Lastning eller Losning,

e) ligeledes maa Fartøiet straks forhale, saafremt der fra Skorstenen staar Lue eller udkastes Gnister, indtil dette igjen er ophørt,

f) ombord skal findes tilstrækkelige Slukningsapparater — saavel Dampslanger som Slanger til Vandsprøitning og Poser til Vandlangning — alt anbragt paa bekvemt Sted, rede til Brug,

g) under Fartøiets Henliggen ved Sjøboden med Ild under Kjedel skal stedse forefindes let tilgjængelig Adgang i Sjøboden eller dens umiddelbare Nærhed til Telefon til Hovedbrandstationen,

h) under Fartøiets Henliggen med Ild under Kjedel og — for at paase Ildens Slukning — indtil 2 Timer derefter skal der findes særskilt, af Havnefogden antaget og af Branddirektøren godkjendt, Brandvagt ombord, hvis Anvisning til Forskrifternes Overholdelse Fartøiet er pligtigt at efterkomme, og for hvis Tjeneste Fartøiet pligter paa Havnekontoret at erlægge en Godtgjørelse af 40 Øre pr. Time og mindst Kr. 1,60 om Dagen samt 50 Øre pr. Time og mindst 2 Kroner om Natten.

De i Medhold af nærværende § givne Tilladelser kan naarsomhelst tages tilbage.

§ 4. Ombord i Damp- eller Seilfartøi liggende i Havnen eller ved Brygger, Kaier, Sjøboder og Tomter skal det være tillatt i Kahytter og Lugarer at benytte Lampe og bart Lys, saalænge

nogen af Fartøiets Folk eller Passagerer er tilstede i det Rum, hvor Lyset brænder, saavelsom Lys eller Lampe i Lanterne, saalænge der holdes Vagt ombord. Paa Dæk og i Lasterum maa derimod alene benyttes Lanterne og dette kun, naar der er Vagt paa Dæk eller Folk i Lasterummet. 8 Febr.

§ 5. Paa Fartøi, liggende i Vaagen indenfor Moloerne saavelsom paa Fartøi ellers i Havnen, naar det ikke ligger mindst 50 m. fra Hus, Sjøbod, Brygge eller andet Fartøi, er det forbudt at koge Beg, Tjære eller andre let fængelige Sager.

§ 6. Hvor Havnefogden — i Tilfælde efter Samraad med Branddirektøren — finder, at den i nærværende Vedtægt hjemlede almindelige Tilladelse til at have Ild eller Lys ombord medfører særlig Brandfare — henseet til Veirligets Beskaffenhed, ualmindelig stor Ansamling af Fartøier, Tilstedeværelse i Nærheden af usædvanlige Mængder ildsfarlige eller fængelige Stoffe eller paa Grund at andre Omstændigheder, kan han for kortere eller længere Tid, for den hele Havn eller for enkelte Dele af samme, ophæve den almindelige Tilladelse. Ligeledes kan han for enkelt eller enkelte Fartøiers Vedkommende forbyde eller indskrænke Brugen af Ild eller Lys ombord, naar han paa Grund af Fartøiets eller Lastens Beskaffenhed i og for sig eller under de raadende Veirforhold eller paa Grund af andre Omstændigheder anser særlig Fare dermed at være forbunden.

§ 7. Ved Bestemmelserne i nærværende Vedtægt er ingen Forandring gjort i de angaaende exploderende Stoffes og let antændelige Væskers Behandling gjældende Forskrifter.

§ 8. Ved Overtrædelser af nærværende Vedtægt er Fartøiets Fører ansvarlig for sine Folks Handlinger, derunder for dem paalagte Bøder eller Skadeserstatning. Fartøi med Redskab hefter for Bøder og Skadeserstatning, som Føreren eller nogen af dets Besætning maatte blive ilagt for saadan Overtrædelse.

§ 9. Forsaavidt Gjerningen ikke indgaar under den almindelige Straffelov, er Straffen for Overtrædelse af nærværende Vedtægt — ifølge Havnelov af 10de Juli 1894 — Bøder fra Kr. 8,00 til Kr. 800,00, der indtales politiretsvis.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt: 8 Febr.

1. At der til Dækkelse af den Underballance, hvori den almindelige Brandforsikrings-Indretnings Land-Afdeling er kommen, bliver at erlægge en extraordinær Kontingent lig to Halvaars ordinære Kontingent paa samtlige de i denne Afdeling paa efternævnte Tider forsikrede Bygninger og fordelt saaledes, at der udredes et halvt Aars extraordinær Kontingent af de Bygninger, der stod forsikrede i Begyndelsen af 2det Halvaar 1892, og videre et halvt Aars extraordinær Kontingent af de Bygninger, der stod forsikrede i Begyndelsen af 2det Halvaar 1895.

8 Febr. 2. At denne extraordinære Kontingent for de Eiendomme, som forbliver forsikrede i Indretningen, bliver at indbetale i 4 paa hverandre følgende lige store halvaarlige Terminer fra og med 1ste Halvaar 1897 i Forbindelse med den samtidig forfaldende ordinære Kontingent, men udredes strax for de Eiendomme, som var forsikrede paa nævnte Tidspunkter, men senere er udgaaede eller som herefter udgaar af Forsikringen, inden Terminerne forfalder.

8 Febr. **Kongelig Resolution,** hvorved er bestemt, at de for Tiden ledige og herefter ledigblivende Fogedembeder inden Amter, hvori der ikke findes fast ansatte Fogder, ikke bliver at besætte ved dertil efter aabnet Konkurrence ved Kongelig Resolution Konstituerede overensstemmende med Kongelig Resolution af 14de Januar 1888, men at samme indtil videre bliver at bestyre ved dertil efter Finants- og Tolddepartementets Bestemmelse Konstituerede.

8 Febr. **Kongelig Resolution,** hvorved er bestemt:

1. At Forskrifterne i § 7 i Lov af 26de Mai 1866, indeholdende adskillige Bestemmelser om Politivæsenet i Kristiania, forsaavidt Politikassebøder og Politbetjentenes Andel i Udbyttet af solgt Hittegods angaar, i Henhold til Lov af 17de Juni 1869 fra 1ste Januar 1896 gjøres gjældende for Kjøbstaden Kristiansand.
2. At i Henhold til Lov om Formandskaber i Kjøbstæderne af 14de Januar 1837 § 40 Approbation meddeles paa en af Kristiansands Kommunestyre under 31te Juli 1895 fattet Beslutning om, at der under Forudsætning af, at saadan Bestemmelse, som under Post 1 omhandlet træffes, bevilges Byens 2 faste Politibetjente — — — —, og de to konstituerede Politibetjente — — — —, et aarligt Tillæg til deres Løn, stort Kr. 153 til hver, samt at der fra 1ste Oktober 1895 bevilges Politimesteren i Kontorholdsgodtgjørelse Kr. 100 aarlig.

9 Febr. **Cirkulære** fra Indredepartementet, Poststyrelsen, hvorved bl. a. meddeles, at Skjørns Postaabneri fremtidig benævnes Høibakken.

11 Febr. **Høieste Resolution,** hvorved meddeles Stadfæstelse paa et af Leinstrandens Formandskab under 17de Oktober 1895 vedtaget Tillæg til § 5 i de den 25de August 1892 udfærdigede, den 23de September s. A. stadfæstede Statuter for „John Andersen og Kjirsten Andersdatter Buskleins Legat" til Bedste for Leinstrandens Fattig- og Skolekasse.

11 Febr. **Høieste Resolution,** hvorved den af Forstanderskabet for Tysnes Sparebank i Møde den 1ste April 1892 og 31te Juli

1894 vedtagne nye Plan for Banken stadfæstes som trædende istedetfor Bankens ældre ved Høieste Resolution af 25de April 1863 stadfæstede Plan. 11 Febr.

Kongelig Resolution*), hvorved i Henhold til Lov af 28de Mai 1881 om Udvidelse af Lov af 26de Mai 1866, indeholdende adskillige Bestemmelser om Politivæsenet i Kristiania, til at gjælde ogsaa for Rigets Ladesteder med særskilt Kommunebestyrelse meddeles Stadfæstelse paa en af Kopervik Formænd og Repræsentanter under 23de Marts, 16de Mai og 21de Oktober 1895 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Ladested. 13 Febr.

Kongelig Resolution**), hvorved Approbation i Henhold til § 4 i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa den af Kommunebestyrelsen for Kjøbstaden Moss under 17de December 1895 fattede Beslutning om Tillæg til de ved Kongelig Resolution af 28de April 1866 approberede almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Kjøbstaden, saalydende: 13 Febr.

„Om ethvert paa Byens Grund eller paa Fartøi, der anløber Byens Havn, indtruffet Dødsfald maa, forinden Begravelse foregaar, tilveiebringes en efter et bestemt Schema af en examineret Læge udfærdiget Dødsanmeldelse, som bliver at aflevere til Sognepræsten og af denne at tilstille Sundhedskommissionen. Hvis den Afdøde ikke har benyttet examineret Læge, bliver Liget at syne og Anmeldelsen at udfærdige af en af Byen dertil antagen Læge".

Kongelig Resolution***), hvorved i Henhold til § 25 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæstelse paa de af Fredrikshalds Kommunestyre under 29de November 1895 besluttede Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Fredrikshalds Havn. 13 Febr.

Skrivelse fra Indredepartementet til Amtmanden i Nordlands Amt, der havde begjæret Departementets Udtalelse om, hvorvidt de Beslutninger, som af Herredsstyrelserne i Medhold af § 2 i Udskjænkningsloven for Landet af 18de Juni 1884 er fattede om, at Smaasalg af Øl, Vin, Mjød og Cider skal være Gjenstand for Bevilling, fremdeles er gyldige, efterat Loven af 20de Juli 1893 ved at bestemme, at Salg overhovedet kan gjøres afhængigt af Bevilling, har ophævet det tidligere Begreb Smaasalg og de til samme knyttede Bestemmelser. 14 Febr.

---

*) Bekjendtgj. 18 Febr. i Lovt. 1ste Afd. No 7. hvor Vedtægterne er indtagne.

**) Bekjendtgj. 18 Febr. i Lovt. 1ste Afd. No. 7.

***) — „ — = — „ „ „ „ hvor Vedtægterne er indtagne.

14 Febr. I Anledning heraf udtaler Departementet sig enigt med Amtmanden i, at efter den Form, som Loven har faaet, maa disse Beslutninger være traadte ud af Kraft samtidig med den Lovbestemmelse, i Henhold til hvilken de er fattede, saaledes at Herredsstyrelserne nu kun har Valget mellem at gjøre Salget overhovedet til Gjenstand for Bevilling eller at lade alt Salg være frit.

15 Febr. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Stavanger Amt, hvori paa Foresporgsel meddeles, at Departementet antager, at Lov af 6te Juli 1892 om Underholdningsbidrag til Hustru og Ægteborn m. v. ikke hjemler Adgang til at paalægge en Mand Underholdningsbidrag til hans sindssyge Hustru, der for Fattigvæsenets Regning er udsat til Forpleining; jfr. angaaende et beslægtet Tilfælde den i Lovtidenden indtagne Skrivelse af 11te Juli 1895.

17 Febr. **Høieste Resolution,** hvorved den af Forstanderskabet for Skiens Sparebank i Møde den 27de Januar 1896 vedtagne nye Plan for Banken stadfæstes som trædende istedetfor dens ældre ved Høieste Resolution af 16de Oktober 1874 og flere senere Resolutioner stadfæstede Plan.

17 Febr. **Høieste Resolution,** hvorved den af Forstanderskabet for Brevik Sparebank seneste i Møde den 12te December 1895 vedtagne nye Plan for Banken stadfæstes som trædende istedetfor dens ældre ved Høieste Resolution af 22de Mai 1883 stadfæstede Plan.

17 Febr. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Stiftamtmanden i Kristiania Stift, hvori Departementet i Gjensvar paa en Skrivelse fra Kristiania Magistrat angaaende de med Valgmandsvalget i Kristiania i 1894 forbundne Udgifter meddeler, at det med Regningsrevisionen antager, at af det af Kristiania Kommune forbrede Regningsbeløb kun de Udgifter, der er foranledigede ved Indredning af de i Lov af 1ste Juli 1884 omhandlede affondrede Rum, er Statskassen vedkommende.

17 Febr. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Finmarkens Amt, hvori Departementet i Anledning af en Regning fra en Foged for Bekjendtgjørelse om Edsaflæggelse til Konstitutionen udtaler følgende:

Departementet har vistnok enkeltvis ved tidligere Leiligheder foranlediget lignende Udgifter som de i Regningen omhandlede anviste af Statskassen. Efter at man imidlertid nu har taget Spørgsmaalet om, i hvilken Udstrækning Udgifterne ved Valgvæsenet ifølge Lovgivningens Bestemmelser maa antages at paahvile Statskassen, under fornyet Overveielse, er Departementet kommet til det Resultat, at Udgifter af den i Regningen omhandlede Art er Statskassen uvedkommende — jfr. Lov ang. Mandtallene m. v. af 24de Juni 1828 §§ 41 og 2.

Kongelig Resolution*) [1]. 18 Febr.

1. I Henhold til § 6, andet Punktum, i Lov om den norske Enkekasse af 21de Juni 1895 fastsættes følgende Bestemmelser vedkommende Enkekassens Tarifer:

I. Tarifen for Livrenter.

Tarifens Præmiesatser dannes af de tilsvarende Nettopræmier ved at forøge disse med 5% af deres Beløb og afrunde Summen til nærmeste Tiøre.

Som den Forsikredes Alder regnes Antallet af fyldte Aldersaar den Dag, da Forsikringen erhverves.

II. Tarifen for Livsforsikring.

Tarifens Præmiesatser baade for enkel og sammensat Livsforsikring dannes af de tilsvarende Nettopræmier ved til disse at lægge 5% af deres Beløb samt, naar der betales Præmie en Gang for alle, . . . 10 pro mille af Forsikringssummen

Do. i 5 Aar, 3 „ — = —
Do. i 10 „ , 2 „ — = —
Do. i 15 eller 20 „ , 1,8 „ — = —

Halvaarlige Præmier udgjør Halvdelen af Aarspræmierne tillagt 2%.

Fjerdingaarlige Præmier udgjør Fjerdedelen af Aarspræmierne tillagt 3%.

Alle Præmiesatser afrundes til nærmeste Tiøre.

Som den Forsikredes Alder regnes det Antal Aar, som han fylder næste Fødselsdag.

III. Tarifen for Overlevelsesrente.

Tarifens Præmiesatser dannes af Nettopræmierne ved at forøge disse med 10% af deres Beløb og afrunde Summen til nærmeste Tiøre.

Halvaarlige Præmier udgjør Halvdelen af Aarspræmien tillagt 2%.

Fjerdingaarlige Præmier udgjør Fjerdedelen af Aarspræmien tillagt 3%.

Ved Bestemmelsen af Forsørgerens Alder regnes sex Maaneder og derover for et helt Aar, medens for Hustruens Vedkommende kun Antallet af fyldte Aldersaar medregnes.

[1]) Jfr. Plan 21de Decbr. 1895.

*) Bekjendtgj. 21de Febr. i Lovt. 1ste Afd. No. 8.

18 Febr. 2. Enkekassens Direktion bemyndiges i Henhold til foranførte Lovbestemmelse til fra den Dag at regne, da Loven af 21de Juni 1895 om den norske Enkekasse træder i Kraft:

a. Ved Afslutning af Livsforsikringer:

at forhøie Præmien, naar de foreliggende Oplysninger om Forsikringstagerens Helbred ikke er fuldt tilfredsstillende, uden dog at kunne ansees som afgjørende Hindring for Forsikringens Antagelse, — samt til:

naar Livsforsikring erhverves ved Præmie en Gang for alle, at beregne Forsikringstagerens Alder fra Udgangen af det fjerdedels Aldersaar, i hvilket han ved Forsikringens Afslutning befinder sig.

b. Naar en Livsforsikringspolice i Henhold til Enkekasselovens § 5 skal reduceres, at udstede fri Police for saadant Beløb, som efter Enkekassens Nettosatser og efter Forsikringstagerens Alder i Øieblikket kan erhverves for Forsikringens Præmiereserve fradraget 5%.

c. Naar en Livsforsikringspolice i Henhold til samme § forlanges gjenkjøbt af Enkekassen, at udbetale Forsikringstageren Forsikringens Præmiereserve med Fradrag, der i første Forsikringsaar skal udgjøre 20% af Præmiereserven, i andet 19% og saaledes videre synkende med 1% aarlig til 10% i tiende Aar og senere.

2. Med Hjemmel af Lovens § 25 bestemmes, at Loven om den norske Enkekasse af 21de Juni 1895 skal træde i Kraft den 1ste Juli dette Aar.

18 Febr. **Kongelig Resolution***), hvorved

1. i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Formænd og Repræsentanter for Fredriksværns Herred, Jarlsberg og Larviks Amt under 13de Juni og 18de December 1895 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred,

2. Hans Kongelige Høihed Kronprindsregentens Resolution af 28de Juli 1858, ved hvilken Kjøbstadpolitiloygivningens almindelige Bestemmelser om Gadeuorden og Roligheds-forstyrrelse m. v. blev gjort gjældende for Fredriksværns Præstegjæld, ophæves fra den Dag af, da ovennævnte Politivedtægter træder i Kraft.

18 Febr. **Kongelig Resolution***), hvorved

1. i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Stordoens Herred, Søndre Bergenhus Amt

*) Bekjendtgj. 21de Febr. i Lovt. 1ste Afd. No. 8, hvor Vedtægterne er indtagne.

under 13de Juli og 28de November 1895 samt Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred, 18 Febr.

2. den Kongelige Resolution af 10de Oktober 1864, ved hvilken Kjøbstadspolitilovgivningens almindelige Bestemmelser om Gadevæsenet og Rolighedsforstyrrelse m. v. blev gjort gjældende for Handelsstedet Leervik i Stordøens Sogn tilligemed dette Steds nærmeste Omgivelser, ophæves fra den Dag af, da ovennævnte Politivedtægter træder i Kraft.

Kongelig Resolution*), hvorved i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Formænd og Repræsentanter for Ølens Sogn af Fjelberg Herred, Søndre Bergenhus Amt, under 27de December 1895 fattet Beslutning angaaende Tillæg til de ved Kongelig Resolution af 31te Marts 1894 stadfæstede Politivedtægter for Herredet. 18 Febr.

Kongelig Resolution**), hvorved i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Røldal Herred, Søndre Bergenhus Amt, under 2den Mai 1894 og 2den December 1895 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred. 18 Febr.

Kongelig Resolution***), hvorved den af Langesunds Kommunestyre under 18de December 1895 fattede Beslutning om Opkrævning til Indtægt for Stedets Havnekasse af et Tillæg af 1 pCt. til alle Toldindtægter af Varer ved Langesunds Toldsted stadfæstes i Henhold til Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 § 28 som gjældende for Aaret 1896 og indtil videre. 18 Febr.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt: 18 Febr.

1. At der tillades oprettet et Apothek paa Stokmarknæs i Hadsel Herred i Nordlands Amt.
2. At der for dette Apotheks Vedkommende skal gjøres til Betingelse, at Apotheket under Bevillingens Fortabelse skal være bragt i fuldstændig Stand inden et Aar efter dens Udfærdigelse, og at den vordende Apotheker ansættes paa de ved Kongl. Resolution af 10de December 1850, Love om Apothekerbevillinger af 25de Februar 1860 og 6te Juni 1877 samt Kongelig Resolution af 17de Oktober 1891 bestemte Vilkaar, og endvidere med Forpligtelse til at erlægge en aarlig Afgift til et praktisk farmaceutisk Institut i Kristiania, hvilken Afgift, der bliver at beregne fra den Dag, Apotheket aabnes til Af-

*) Bekjendtgj. 21de Febr. i Lovt. 1ste Afd. No. 8, hvor Tillægget er indtaget.
**) Bekjendtgj. 21de Febr. i Lovt. 1ste Afd. No. 8, hvor Vedtægterne er indtagne.
***) Bekjendtgj. 21de Febr. i Lovt. 1ste Afd. No. 8.

18 Febr. benyttelse, og at udrede kvartalsvis, indtil videre fastsættes til 150 Kroner.

3. At den vordende Apotheker tilpligtes at finde sig i saadan Bestemmelse, som i Tilfælde maatte blive afgivet, om Erlæggelse af en aarlig Afgift til et mulig oprettendes Fond til Indløsning af de reelle Apothekerprivilegier.

4. At den Apothekeren i Kabelvaag ved Kongelig Resolution af 27de Mai 1887 indtil videre meddelte Tilladelse til at udsælge Medikamenter under de Handelsstevner, som maatte afholdes paa Stokmarknes i Lofoten og Vesteraalens Fogderi, ophæves fra den Tid, et Apothek sammesteds træder i Virksomhed, og at den ham ved nævnte Resolution ligeledes indtil videre meddelte Tilladelse til paa nærmere angivne Betingelser at udsælge Medikamenter under paagaaende Fiske inden samme Fogderi i det eller de Fiskevær, som Amtmanden bestemmer, indskrænkes til fra ovenangivne Tid af kun at gjælde Fiskevær inden Lofotens Sorenskriveri.

5. At det indtil videre skal være tilladt Apothekeren i Stokmarknes under paagaaende Fiskerier inden Vesteraalens Sorenskriveri at udsælge Medikamenter i det eller de Fiskevær, som af Amtmanden nærmere bestemmes, paa Betingelse af, at Udsalget eller Udsalgene forestaaes enten af Apothekeren selv eller paa hans Vegne af en examineret Farmaceut.

18 Febr. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt:

a. at § 7 i den i Henhold til Kongelig Resolution af 12te December 1891 udfærdigede Instrux for Styrelsen for Statens Jernbaner gives følgende Tillæg:

„Direktorassistenten ved Trafikafdelingen forestaar under Direktørens Fravær Trafikafdelingen og tiltræder som Direktørens Stedfortræder Styrelsen som tilforordnet Medlem;"

b. at der i nævnte Instrux, dens § 10, 2det Passus efter Ordene:

„Overingenioren ved Styrelsens Baneafdeling" indskydes: „Direktørassistenten ved Trafikafdelingen."

18 Febr. **Kongelig Resolution**, hvorved den Hypothekbankens Direktion ved Kongelig Resolution af 11te Mai 1895 meddelte Bemyndigelse til indtil videre at udlaane mod Pant i Skov udvides til ogsaa at omfatte Udlaan i Herreder, hvor der ikke haves kongelig approberede Regler angaaende Forebyggelse og Slukning af Skovbrand.

18 Febr. **Skrivelse** fra Indredepartementet til Amtmanden i Stavanger Amt, hvori paa Forespørgsel om, hvorvidt en Landhandler, hvem Herredsstyrelsen har eftergivet den ham ifølge Lov af 26de Mai 1866 § 5 ilagte Handelsskat, fremdeles kan beholde sit Handelsbrev, meddeles, at Departementet

overensstemmende med hvad det har udtalt i den i Lovtidenden indtagne Skrivelse af 6te Marts 1886 antager, at Spørgsmaalet maa besvares bekræftende. 18 Febr.

Cirkulære fra Indredepartementet, Poststyrelsen, hvorved bl. a. meddeles følgende Rettelse i Expeditionsreglementet til Hovedpostkonventionen, dets Kap. XXXVIII, 8°: Mellem „Aden" og „Mascat" udgaar „Zanzibar". 18 Febr.

Skrivelse fra Indredepartementet til Amtmanden i Romsdals Amt, hvori paa Forespørgsel fra Indehaveren af en Læderfabrik, om han uden Hinder af Handelslovgivningen kan sælge som eget Fabrikat indkjøbt Læder, som af ham bliver forsynet med den for at faa en salgbar Vare nødvendige Appretur, saasom for Saalelæders Vedkommende ved Udblødning, Valsning, Hamring og derefter Torring, — meddeles, at Departementet antager, at Spørgsmaalet maa besvares bekræftende. 21 Febr.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Stiftamtmanden i Bergens Stift, hvori Departementet erklærer sig enigt i, at Bestemmelsen i Lov om Underholdningsbidrag af 6te Juli 1892 § 5, om at Bidrag ikke kan paalægges for en Tid, der ligger mere end 3 Aar forud for Andragendets Indgivelse, retteft antages ogsaa at skulle komme til Anvendelse paa Bidrag, der vedkommer Tiden før Lovens Ikrafttræden. 24 Febr.

Skrivelse fra Indredepartementet til Amtmanden i Bratsberg Amt, hvori paa Forespørgsel fra en Foged, om der i Henhold til Lov af 29de Juni 1894 om Forandring i Handels- og Haandværkslovgivningen kan meddeles en Landhandlers Hustru Handelsbrev med Ret til at drive Handel i samme Herred som Manden, meddeles, at Spørgsmaalet maa besvares bekræftende, idet Departementet henviser til den oprindelige til Grund for ovennævnte Lov liggende Proposition, Oth. Prp. Nr. 33 for 1891, S. 7, 2den Spalte øverst, samme Side, 2den Spalte nederst og S. 8, 1ste Spalte øverst. 25 Febr.

Instrux for Kassereren ved den almindelige Brandforsikrings-Indretning for Bygninger, udfærdiget af Departementet for de offentlige Arbeider. 25 Febr.

A. Vedkommende Kassererforretningerne.

§ 1. Kassereren har at føre særskilte, af Departementet for de offentlige Arbeider autoriserede Kassebøger for:

a) Kjøbstad-Afdelingen,
b) Land-Afdelingen.

§ 2. For de fra Oppebørselsbetjentene indkomne Brandkontingentbeløb udfærdiger Kassereren Kvittering in duplo, hvoraf Secunda-Kvitteringen sendes vedkommende Oppebørselsbetjent, medens med Prima-Kvitteringen forholdes som nedenfor i § 3 omhandlet.

25 Febr. § 3. Kassereren har at afgive ugentlige Indberetninger om de i § 2 nævnte Indbetalinger bilagte med Prima-Kvitteringer.

§ 4. Naar Kassereren i Henhold til af Indretningens administrerende Direktør udfærdiget Anvisning har hævet Beløb, indestaaende i noget Bankinstitut, har han herom strax at afgive Indberetning, ledsaget af vedkommende Kontrabog med Banken. Ligesaa skal Indberetning ske om enhver anden Indbetaling.

§ 5. Kassereren udbetaler mod behørig Kvittering de anviste Beløb, enten ved direkte Udbetaling eller gjennem vedkommende Oppeborselsbetjent.

De anviste Beløb, som ikke strax hæves eller sendes, bliver at indføre i en særskilt Protokol.

§ 6. Ved hver Maaneds Udgang afgiver Kassereren Extrakter af Kjøbstad- og Landafdelingens Kassebøger.

§ 7. Senest inden Udgangen af Marts Maaned aflægger Kassereren Regnskab for det foregaaende Aar og indsender i Forbindelse dermed samtlige Udgiftsordrer til Revision.

B. Vedkommende Indfordringen af Brandkontingenten for Kristiania.

§ 8. Kassereren har at holde særskilt Kasse for og føre efter Bestyrelsens nærmere Bestemmelse indrettet særskilt Kassebog over indbetalt Brandkontingent af Kristiania og de med sammes Indbrivelse forbundne Omkostninger.

§ 9. Over hvad der indbetales af nævnte Kontingent har Kassereren at afgive ugentlige Remisseindberetninger og samtidig føre de paagjældende Beløb til Udgift i den i § 8 omhandlede Kassebog og til Indtægt i Hovedkassen.

§ 10. Inden 15de Februar og 15de Juli har Kassereren at aflægge de befalede halvaarlige Regnskaber over Brandkontingenten og er med Hensyn til Indfordringen underkastet Bestemmelserne i Indre-Departementets Cirkulære af 24de December 1866.

§ 11. Over Indtægter og Udgifter i Anledning af Indbrivelsen af resterende Brandkontingent (Porto, Udpantningsomkostninger, Auktionsomkostninger m. V.) — hvilket Alt udredes forskudsvis — aflægger Kassereren Regnskab inden Udgangen af hvert Aars Januar Maaned, bilagt med Kvitteringer fra Udpantningsmændene, hvis Tilkommende bestemmes af Indretningens Bestyrelse.

Saldoen efter dette Regnskab bliver at indtage i næste aflæggendes Regnskab over Brandkontingenten.

C. Almindelige Bestemmelser.

§ 12. Kassererkontoret skal være aabent for Publikum hver Søgnedags Formiddag Kl. 10—2; forøvrigt er Kassereren pligtig til at holde Kontortid til Kl. 3, ligesom han er forpligtet til at lade Kassevisitation foregaa naarsomhelst.

Forsaavidt hans Tid ikke fuldt optages af de foran omhand-

lede Forretninger, har han iøvrigt at udføre de Arbeider, som af 25 Febr.
Bestyrelsen maatte blive paalagt ham.

§ 13. Kassereren er forpligtet til at finde sig i de Forandringer i og Tillæg til nærværende Instrux, som senere maatte blive bestemte, og forøvrigt at rette sig efter de specielle Ordrer, som af Bestyrelsen maatte blive meddelte.

Skrivelse fra Departementet for det Indre til Amtmanden 25 Febr.
i Søndre Bergenhus Amt, hvori Dept. i Anledning af Forespørgsel fra Formanden i en Udskiftningskommission, beder denne meddelt, at Departementet med ham antager, at Gebyr for forlangte Udskrifter af Kommissionens Forhandlinger og Kjendelser m. V. ikke gaar ind under de Udgifter ved Forretningen, der i Henhold til Udskiftningslovens § 113 foraftydes af Statskassen.

Kongelig Resolution *), hvorved i Henhold til Lov af 17de 26 Febr.
Juni 1869 om Udvidelse af Lov af 26de Mai 1866, indeholdende adskillige Bestemmelser om Politivæsenet i Kristiania, til at gjælde ogsaa for Rigets øvrige Kjøbstæder meddeles Stadfæstelse paa en af Hamar Formænd og Repræsentanter under 22de Oktober og 19de December 1895 fattet Beslutning om Tillæg til de ved Kongelig Resolution af 3die September 1890 approberede Politivedtægter for bemeldte Kjøbstad, saalydende:

§ 1. Til al Kjørsel med Læs skal, naar Varerne veier over 300 Kilogram, Hjulene have mindst 7.8 Centimeters Fælgbredde.

§ 2. Paa firehjulede Vogne kan, naar Varernes Vægt ikke overstiger 600 Kilogram, Hjulenes Fælgbredde indskrænkes til 6.5 Centimeter, forsaavidt Baghjulene er mindst 94 Centimeter høie.

§ 3. Fra Bestemmelserne i §§ 1 og 2 undtages alle saavel to- som firehjulede Kjøreredskaber, som er forsynede med Fjedre.

§ 4. Sværere Lastvogne for 3 eller flere Heste skal have Baghjul af mindst 1.25 Meters Høide og 9.1 Centimeters Fælgbredde.

§ 5. Brugen af alle Kjøreredskaber, ved hvilke Lasten eller Dele af Kjøreredskabet ikke fuldkommen bæres af Hjulene, men slæber paa eller støder mod Veibanen, forbydes.

§ 6. Brandvæsenets Redskaber undtages fra disse Bestemmelser. Derhos kan Dispensation fra nærværende Regler meddeles af Magistrat og Formandskab efter Anbefaling af Stadsingenioren og Arbeidskommissionen.

§ 7. Disse Regler skal ikke være til Hinder for, at Udenbysboende, der kjører Varer til og fra Byen, benytter Kjøreredskaber, der er tilladte af Hedemarkens Amts Veivæsen.

§ 8. Reglerne træder i Kraft fra 1ste Januar 1897.

*) Bekjendtgj. 29 Febr. i Lovt. 1ste Afd. No. 9.

26 Febr. **Kongelig Resolution***), hvorved

1. i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Elverum Herred, Hedemarkens Amt, under 13de December 1894, 20de August 1895 og 24de Januar 1896 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred,
2. H. K. H. Kronprindsregentens Resolution af 14de August 1884, ved hvilken Kjøbstadspolitilovgivningens almindelige Bestemmelser om Gadeuorden og Roligheds forstyrrelse m. v. blev gjort gjældende for Elverum Herred, ophæves fra den Dag af, da ovennævnte Politivedtægter træder i Kraft.

26 Febr. **Kongelig Resolution***), hvorved

1. i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Frolands Herred, Nedenes Amt, under 1ste og 2den November 1895 samt 18de Januar 1896 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred,
2. den Kongelige Resolution af 2den April 1887, ved hvilken Kjøbstadspolitilovgivningens almindelige Bestemmelser om Gadeuorden og Roligheds forstyrrelse m. v. blev gjort gjældende for Frolands Herred, ophæves fra den Dag af, da ovennævnte Politivedtægter træder i Kraft.

26 Febr. **Kongelig Resolution***), hvorved i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Gildeskaal Herred, Nordlands Amt, under 30te December 1895 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred.

26 Febr. **Kongelig Resolution****), hvorved den af Mandals Kommunestyre under 30te December 1895 fattede Beslutning om, at den ved Kommunestyrets Beslutning af 27de December 1894 paalagte Tonnageafgift af lossende eller ladende Fartøier med 5 Øre pr. Registerton af Fartøier i udenrigsk og $2^1/_2$ Øre pr. Registerton af Fartøier i indenrigsk Fart forhøies til Lovens Maximumssatser, henholdsvis 10 og 5 Øre pr. Registerton, stadfæstes i Medhold af Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 § 29 som gjældende for Aaret 1896 og indtil videre.

26 Febr. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt:

I. Nadverdens Sakramente kan forvaltes ved Aftensangsgudstjenesten i Kirkerne i Larvik By paa de Dage, som Sognepræsten med Samtykke af Kristiania Stifts Biskop dertil bestemmer.

---

*) Bekjendtgj. 29 Febr. i Lovt. 1ste Afd. No. 9, hvor Vedtægterne er indtagne.

**) Bekjendtgj. 29 Febr. i Lovt. 1ste Afd. No. 9.

II. Paa disse Dage bliver Aftensangsgudstjenesten at forrette efter samme Ritus, som ved Kongl. Resolution af 1ste December 1894 Post II er foreskrevet for de Aftensangsgudstjenester i Kristiania Bys Kirker, ved hvilke Nadverden forvaltes. 26 Febr.

Kongelig Resolution, hvorved det tillades, at der under Stavanger Amts theologiske Forenings 2 aarlige Møder indtil Videre afholdes Aftensangsgudstjeneste med Altergang for Mødets Deltagere og Andre i en af Stavanger Bys Kirker. 26 Febr.

Kongelig Resolution, hvorved bl. a. er bestemt, at Gaardene Maal, Loining og Log (Aaensire), Eigeland, Eigeli, Skogestad og Tellenes, alle af Sogndals Præstegjæld og Herred i Stavanger Amt, samt Skarpenes, Vatland (Berrefjord) Haaskog, Aasnes, Botne (øvre), Gumpefjeld og Allestad, alle af Hitterø Sogn og Herred i Lister og Mandals Amt, skal udgjøre et eget Jordemoderdistrikt under Navn af Aaensire Jordemoderdistrikt. 26 Febr.

Kongelig Resolution, hvorved Departementet for det Indre bemyndiges til at afslutte ny Kontrakt med Agent G. Pedersen af New-York angaaende Befordring af Pakker mellem Norge og Nordamerika i Overensstemmelse med et foreløbig vedtaget Udkast. 26 Febr.

Kongelig Resolution, hvorved den af Storthinget i Møder fra 19de Februar til 5te Marts 1894 under Post I fattede Beslutning om nye Jernbaneanlæg befales tagen tilfølge, forsaavidt angaar en Jernbane fra Hell Station paa Merakerbanen til Sunde ved Snaasenvandets Udløb. 26 Febr.

Kongelig Resolution, hvorved der i Henhold til Lov om Bykommunernes Skattevæsen af 15de April 1882 § 30 meddeles Approbation paa den af Tromsø Kommunebestyrelse i Møde den 28de September 1895 vedtagne Beslutning angaaende Tillæg til de gjældende Regler for Skatteligningen i Kjøbstaden. 26 Febr.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt, at den for Chefen for Ringsakerske Eskadron udlagte Chefsgaard Borg østre, Gaards No. 203, Brugs No. 1 af Skyld Mark 22,89 i Ringsaker overgaar til overtallig Chefsgaard fra 14de April 1896 at regne. 26 Febr.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Amtmanden i Kristians Amt, der havde forespurgt om, hvorvidt vedkommende Fattigkommissions Forlangende, grundet paa ydet Fattighjælp, ifølge Fattigloven § 9 maa betragtes som en særlig legal Grund til Umyndiggjørelse, der saaledes under behørig Hensyn til de foreliggende Omstændigheder, — f. Ex. med Udelukkelse af Tilfælder, hvor den ydede Understøttelse er lidet betydelig eller kortvarig, — kan bringes i Anvendelse af vedkommende Myn- 27 Febr.

27 Febr. dighed, uden at nogen af de almindelige Grunde til Umyndiggjørelse efter N. L. 3—19—1 er tilstede.

I Anledning heraf udtaler Departementet, at det anser den omhandlede Bestemmelse i Fattigloven for anvendelig, selv om ingen af de almindelige Grunde til Umyndiggjørelse efter N. L. 3—19—1 er tilstede, naar blot de foreliggende Omstændigheder efter vedkommende Fattigkommissions og Overøvrigheds Skjøn gjør det nødvendigt at træffe en hertil sigtende Forføining.

27 Febr. **Cirkulære** fra Indredepartementet, Poststyrelsen, hvorved meddeles saadan Rettelse i Postreglementet (af 28de Septbr. 1894), at der i Kap. V § 14 tilføies som 3die Pasßus:

Det samme gjælder i Belgien med Hensyn til alle andre trykte Sager end Bøger, Aviser, Tidsskrifter, Land- og Søkarter, litograferede eller trykte Noder, Kobberstik, kunstneriske Gravurer og Litografier. Andre trykte Sager end de her nævnte, der maatte fremkomme i Brevposten, vil enten blive tilbagesendt til Udgangsstedet eller beslaglagt. Forbudet gjælder kun, naar vedkommende Forsendelse indeholder saamange Exemplarer af samme Produkt, at den har Karakteren af en Vareforsendelse.

Derhos meddeles bl. a., at Halvardsøens Postaabneri fremtidig benævnes Halvardsøen i Senjen.

2 Marts. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Hedemarkens Amt, foranlediget ved Foresporgsel fra en Sorenskriver, om et meddelt beneficium panpertatis med fri Sagfører forat tage til Gjenmæle i et Søgsmaal fremdeles gjælder, naar Søgsmaalet efterat være blevet afvist paany iretteføres, samt om et saadant Beneficium hjemler Adgang til Optagelse af Thingsvidner til Sagens Oplysning. I Anledning heraf meddeler Departementet, at det antager, at det meddelte Beneficium ikke gjælder i den paany anlagte Sag, og at det ikke hjemler Optagelse af andre Thingsvidner end de, der iretteføres ved Hovedsagens Værnething, jfr. Departementets i Lovsamlingen indtagne Skrivelse af 27de Mai 1853.

3 Marts. **Skrivelse** fra Indredepartementet til Amtmanden i Jarlsberg og Larviks Amt, hvori paa Foresporgsel fra Politikammeret i en By meddeles, at det efter Depts. Mening ikke kan ansees for ulovlig Haandværksdrift, at en i Byen bosat Person, der ikke har Borgerskab som Garver, optræder som Kommissionær for en udenfor Byen boende Garver ved for denne at modtage raa Huder og Skind til Barkning og Beredning, saaledes at Barkningen og Beredningen skal udføres af den udenfor Byen boende Garver.

3 Marts. **Skrivelse** fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Nordre Trondhjems Amt, hvori paa Foranledning meddeles, at Departe-

mentet ikke kan tiltræde den af Amtspatentkommissionen i Møde den 3die September 1895 hævdede Opfatning, hvorefter Bestemmelsen i Landskattelovens § 48 om, at Klage over Ligningen maa indgives til Ligningskommissionens Formand inden 4 Uger, efterat Ligningsforretningens Udlæggelse er bekjendtgjort, skulde kunne ansees opfyldt derved, at Klagen inden det nævnte Tidspunkt var afgivet i Posten. Departementet antager derimod, at den nævnte Bestemmelse bør forstaaes saaledes, at en Klage for at kunne betragtes som betimelig indgiven maa være fremkommen til Formanden for vedkommende Ligningsinstans inden Udløbet af den foreskrevne Frist. Den af Amtsskattekommissionen fremhævede Forskrift i Straffeprocesloven § 159 formenes ikke at kunne danne tilstrækkelig Hjemmel til at fravige denne Opfatning. Med Lovens Regel, saaledes som den efter Departementets Mening er at forstaa, er det imidlertid — bemærker Departementet — i fuld Overensstemmelse, at en Ligningskommission ikke kan vægre sig for at behandle en Klage, der inden Udløbet af den lovbestemte Frist er fremkommen til den Postanstalt, hvor Formanden afhenter sin Post, men først efter Fristens Udløb afhentes af denne, da det i dette Tilfælde nærmest er at tilskrive Ligningskommissionens Formand selv, at Klagen først efter Klagefristens Udløb er kommen ham ihænde; jfr. ogsaa Høiesteretsdom af 6te August 1887, indtagen i Retstidenden for 1888 Side 65. 3 Marts.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Bergen, hvori paa Foranledning meddeles, at Departementet ikke antager, at et Kredsmøde er berettiget til med bindende Virkning for alle Skatteydere at beslutte udlignet paa Kredsen andre Udgifter end dem, som i selve Skoleloven kan siges at være paalagt eller med Hjemmel af Loven at kunne paalægges Kredsen (§ 39). Hvad specielt angaar den af en Kreds besluttede Bevilgning af en Halvdel af det Beløb, der maatte medgaa til Anlæg af en Brønd med Pumpeindretning for Kredsens Skole, bemærker Departementet, at da dette Anlæg foruden som et ønskeligt Tilbehør til selve Skolehuset ogsaa vil kunne betragtes som en Foranstaltning til Formindskelse af de formentlig Kredsen paahvilende Udgifter til Renhold, antages intet til Hinder for, at Kredsens skattepligtige Indvaanere paa et Kredsmøde ved simpel Stemmeflerhed beslutter Beløbet udlignet paa Kredsens samtlige skattepligtige. Hvad derimod angaar Udgifter til Forskjønnelse af Skoletomtens Omgivelse ved Træplantning samt til Anskaffelse af kostbarere Gjerde end ellers fornødent, er Departementet mest tilbøieligt til at antage, at disse Udgifter ikke med bindende Virkning kan udlignes paa Kredsens Skattepligtige. 4 Marts.

4 Marts. **Skrivelse** fra Departementet for det Indre til Amtmanden i Søndre Trondhjems Amt, hvori paa Forespørgsel angaaende Paatale af Forseelser mod Lappelovens § 19 Post 1 meddeles, at saadanne Forseelser efter Departementets Mening ikke kan paatales af Amtmanden i Henhold til samme Paragrafs Post 4 uden i de Tilfælde, hvor Renernes Nedskydning eller Forulempning er skeet paa Steder, der omfattes af Distriktsinddeling efter Lappelovens § 6.

For at undgaa Misforstaaelse tilføier Dept., at det efter sammes Mening alene er den offentlige Paatale, der er knyttet til Distriktsinddelingen, saaledes at altsaa vedkommende skadelidte Lapper, forsaavidt Forseelsen forøvrigt gaar ind under § 19, 1 efter § 19, 4 selv kan anhængiggjøre Sagen for Retten, selv om Forseelsen er foregaaet i Trakt, hvor Distriktsinddeling ikke finder Sted.

7 Marts. **Kongelig Resolution***), hvorved i Medhold af § 13 Litra b i Lov om Jords Fredning af 16de Mai 1860 bestemmes for Skjeberg Herred, Smaalenenes Amt, at Gjærde mod Udmark og Skov inden Herredet skal ansees for lovligt, naar det kun er saa tæt og stærkt, at det freder for Hest og Storfæ.

7 Marts. **Kongelig Resolution***), hvorved Stadfæstelse i Henhold til Lov om Pigtraads Anvendelse til Gjærde af 14de Juli 1893 § 1 meddeles paa en af Herredsstyrelsen i Diestad Herred, Nedenes Amt, under 24de Januar 1896 fattet Beslutning, hvorefter det skal være forbudt at anvende Pigtraad til Gjærde i Grændseskjel samt langs offentlige Veie inden nævnte Herred.

7 Marts. **Kongelig Resolution***), hvorved i Henhold til Lov om Pigtraads Anvendelse til Gjærde af 14de Juli 1893 § 1 meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen i Næsset Herred, Romsdals Amt, i Møde den 25de November 1895 fattet Beslutning om, at det inden nævnte Herred skal være forbudt at anvende Pigtraad til Gjærde.

7 Marts. **Kongelig Resolution***):

A. I Henhold til Lov om Udryddelse af Rovdyr og Fredning af andet Vildt af 22de Juni 1863 § 11 bestemmes, at der indtil videre, dog ikke udover et Tidsrum af 5 Aar, regnet fra 22de April 1896, skal i Buskeruds Amts Landdistrikter med Undtagelse af Aadalens Herred gjælde følgende Fredningsbestemmelser for efternævnte Vildtsorter:

1. Hare maa ikke fanges eller dræbes fra og med 1ste April til og med 31te August.

*) Bekjendtgj. 10 Marts i Lovt. 1ste Afd. No. 10.

2. Tiur og Aarhane maa ikke fanges eller dræbes fra og med 1ste Mai til og med 31te August. 7 Marts.
3. Røi, Aarhøne og Hjerpe maa ikke fanges eller dræbes fra og med 16de Marts til og med 31te August.
4. Rype maa ikke fanges eller dræbes fra og med 16de April til og med 15de August.
5. Raphøns maa ikke fanges eller dræbes fra og med 1ste December til og med 31te August.
6. Snarer, Faldstokke og lignende Fangstindretninger maa ikke benyttes undtagen i Sigdals Herred, hvor Snarer for Rypefangst kan bruges, men ikke maa udsættes før efter Udgangen af Oktober Maaned, og i Hol, Nore og Opdal, Rollag og Væggli, Næs, Gol og Aal Herreder, hvor Snarer for Fangst af Ryper og Harer kan bruges og udsættes efter nævnte Tid.

B. Nærværende Bestemmelser træder i Kraft den 22de April 1896, fra hvilken Dag Høieste Resolution af 20de Marts 1891, indeholdende tilsvarende Bestemmelser for enkelte Herreder i Amtet, ophører at være gjældende.

Kongelig Resolution*), hvorved den af Sarpsborg Kommunestyre under 30te December 1895 fattede Beslutning om, at der til Indtægt for Stedets Havnekasse bliver at opkræve et Tillæg af 1 pCt. til alle Toldindtægter af Varer ved Sarpsborgs Toldsted samt Tonnageafgift af lossende eller ladende Fartøier med 4 Øre pr. Registerton af Fartøier i udenrigsk og 2 Øre pr. Registerton af Fartøier i indenrigsk Fart, — stadfæstes i Henhold til Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 §§ 28 og 29, saaledes at Beslutningen bliver gjældende for Aaret 1896. 7 Marts.

Kongelig Resolution*), hvorved den af Kristiansunds Kommunestyre under 31te Januar 1896 fattede Beslutning om, at den ved Kommunestyrets Beslutning af 9de Januar 1895 paalagte Tonnageafgift af lossende eller ladende Fartøier forhøies til Lovens Maximumssatser, 10 Øre pr. Registerton af Fartøier i udenrigsk og 5 Øre pr. Registerton af Fartøier i indenrigsk Fart, samt at Fritagelsesgrændsen for de sidstnævnte bliver den i Loven bestemte Minimumsgrændse 50 Tons, — stadfæstes i Henhold til Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 § 29 som gjældende for Aaret 1896 og indtil videre. 7 Marts.

Kongelig Resolution[1]), hvorved er bestemt: 7 Marts.

I. Fra 1ste Mai 1896 at regne bliver der for Johannes Menighed i Bergen at ansætte en residerende Kapel-

[1]) Vedk. Regjeringsforedrag er indtaget i Deptstid. for 1896 No. 12.

*) Bekjendtgj. 10de Marts i Lovr. 1ste Afd. No. 10.

7 Marts. lan, der — foruden frivilligt Offer af Menigheden — tillægges en Trediedel af Indtægterne af alle ministerielle Forretninger, hvilken Andel hver Maaned udbetales ham af Sognepræsten, og Halvdelen af Aarets samlede Konfirmandoffer.

II. Fra samme Tid bliver der i Menighedens Kirke at afholde Høimesse og Aftensang hver Søn- og Helligdag og Ottesang paa de tre store Høitiders Førstedag. Disse Gudstjenester fordeles mellem Sognepræsten og den residerende Kapellan saaledes, at

a. Sognepræsten prædiker til Høimesse den første Dag af de tre store Høitider, den residerende Kapellan den anden;

b. Høimesse og Aftensangsgudstjenesterne paa de øvrige Søn- og Helligdage forrettes afvexlende af Sognepræsten og den residerende Kapellan.

c. Ottesang paa første Dag af de tre store Høitider forrettes af den residerende Kapellan.

III. De øvrige kirkelige Forretninger fordeles saaledes, at Sognepræsten og den residerende Kapellan har:

a. skiftevis hver sin Uge at udføre de forefaldende ministerielle Forretninger, dog at Sognepræsten ogsaa udenfor sin Uge kan overtage dem af disse, som han ønsker, og

b. skiftevis hvert andet Aar at forberede Konfirmanderne og afholde Konfirmation.

IV. Husleiegodtgjørelsen for den residerende Kapellan ved Johannes Menighed fastsættes i Henhold til Lov af 14de Juni 1816 § 5 indtil Videre til Kr. 1000.00 overensstemmende med Bergens Kommunebestyrelses Beslutning af 16de December 1895.

7 Marts. **Kongelig Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det ved Aanen Aanensen og Valborg Aanensen Valands Testamente af 24de Mai 1875 oprettede „Aanen og Valborg Valands Legat for Fattige i Holme Sogn" og paa de for dette Legat af Holme Fattigkommission under 8de Mai 1875 udfærdigede Statuter.

7 Marts. **Kongelig Resolution**, hvorved Attestationsret for portofri Brevveksling i vedkommende Bestillingers Medfør tilstaaes Fabrikinspektørernes Assistenter samt Formanden, Viceformanden og Sekretæren i Komiteen for Norges Deltagelse i Kunst- og Industriudstillingen i Stockholm 1897.

7 Marts. **Kongelig Resolution**, hvorved meddeles Approbation paa et i Generalforsamling den 15de Juni 1895 vedtaget Udkast til ny Plan for Vangs og Furnæs's Brandkasse, saaledes at Foreningen fremdeles kan nyde godt af de ved Lovene af 9de August 1839 og 4de August 1845 hjemlede Forrettigheder, idet dog Planens § 17, sidste Passus Litr. b gives følgende Tillæg: „Ved Ombygning af ældre eller Opførelse af nye Huse skal det paasees,

at Afstanden til nærmeststaaende Hus eller Reſiko udvides til 25 m." 7 Marts.

Kongelig Reſolution, hvorved de af Storthinget i Møder fra 19de Februar til 5te Marts 1894 under Post I fattede Beſlutninger om nye Jernbaneanlæg befales tagne tilfølge, forſaavidt angaar en Jernbane fra Ekerſund til Flekkefjord. 7 Marts.

Kongelig Reſolution, hvorved der i Henhold til Lov om Bykommunernes Skatteveſen af 15de April 1882 § 30 meddeles Approbation paa den af Hamar Kommunebeſtyrelſe i Møder 22de Oktober 1895 og 18de Februar 1896 vedtagne Beſlutning angaaende Forandring i § 3 i de gjældende Regler for Skatteligningen i Kjøbſtaden. 7 Marts.

Skrivelſe fra Juſtitsdepartementet til Amtmanden i Finmarkens Amt, der havde udbedet ſig Departementets Udtalelſe om Lovligheden af et for et Herred foretaget Valg paa Lagrettemænd og Domsmænd, forſaavidt den ſom No. 5 opførte Domsmand angik, idet det var oplyſt, at denne efter Slutningen af det i Henhold til Straffeproceslovens § 46 afholdte Møde, da man var bleven opmærkſom paa, at en af de valgte Domsmænd ikke var valgbar, var udkaaret ved Lodtrækning af Ordføreren i tvende Vidners Overvær blandt 5 Mænd, der havde ſamme Stemmetal ſom den ſom ſidſte Nummer valgte Domsmand. 7 Marts.

I Anledning heraf meddeler Dept., at det antager, at den nævnte Domsmand ikke kan anſees ſom rettelig valgt og blive at opføre paa den i Straffeproceslovens § 49 omhandlede Fortegnelſe, idet den med ſamme Lovs § 51 ſtemmende Fremgangsmaade antages at være, at kun de 4 lovlig valgte Domsmænd opføres paa Fortegnelſen, uden at der foretages noget nyt Valg paa en 5te Domsmand iſtedetfor den oprindelig valgte, der ſenere er oplyſt ikke at være valgbar.

Skrivelſe fra Udenrigsminiſteren til Departementet for det Indre, hvorved meddeles, at de i nedenſtaaende Fortegnelſe nærmere angivne portugiſiſke Kolonier i Aſien og Afrika har tiltraadt den i St. Petersburg den 22de Juli 1875 afſluttede internationale Telegrafkonvention. 9 Marts.

Afrique.	Orientale.	Mozambique (Province de l')
	Occidentale.	Cap Vert (Province du)
		Guinée (District militaire autonome de la)
		San Thome et Principe (Province de)
		Angola (Province de)
Asie.	Inde (etat de l') y compris Damao et Diu.	
Océanie.	Macao et Timor	(Province de)

10 Marts. **Høieste Resolution***), hvorved i Henhold til Lov om Fredning af Ferskvandsfisk af 30te Mai 1894 § 1 bestemmes, at Høieste Resolution af 7de November 1890 angaaende Fiskeriet i Semoa Elv paa Strækningen fra Kolsrudfos i Sigdal til Aamot i Modum, Buskeruds Amt, med de i Elven faldende Bække, saalangt Ørret og Sik gaar op, skal indtil Videre fremdeles være gjældende.

10 Marts. **Høieste Resolution***), hvorved i Medhold af Lov om Fredning af Lax og Søørret m. v. af 20de Juni 1891, dens § 4, 2det Punktum, jfr. Lov af 23de Juli 1894, indeholdende Forandring i førstnævnte Lov, bestemmes, at det i den Del af Laugens Vasdrag, der ligger indenfor Jarlsberg og Larviks Amt, skal indtil Videre være forbudt i 3 Døgn ugentlig, nemlig fra Fredag Aften Kl. 6 til Mandag Aften Kl. 6 at benytte ethvert til Fangst af Lax eller Søørret indrettet Redskab eller Indretning, herunder dog ikke indbefattet Krogredskaber.

10 Marts. **Høieste Resolution***), hvorved i Henhold til Lov om Fredning af Lax og Søørret m. v. af 20de Juni 1891 § 23 indtil Videre meddeles Dispensation fra Bestemmelserne i §§ 1, 3, 5, 6, 7, 8 og 10 i nævnte Lov, forsaavidt angaar Søgneelvens Vasdrag i Lister og Mandals Amt.

10 Marts. **Høieste Resolution***), hvorved i Henhold til Lov om Fredning af Lax og Søørret af 20de Juni 1891 § 4, jfr. Lov af 23de Juli 1894 angaaende Forandringer i og Tillæg til førstnævnte Lov, bestemmes, at det inden Tromsø Amt skal være forbudt i Tiden fra Torsdag Aften Kl. 6 til Mandag Aften Kl. 6 til Fangst af Lax og Søørret at bruge Kilenot og Kroggarn d. e. Garn, som med eller uden Stang er udstillet i en eller flere Kroge eller Vinkler (Kiler).

10 Marts. **Høieste Resolution**, hvorved Approbation i Henhold til Lov om Formandskaber paa Landet af 14de Januar 1837 § 50 jfr. Lov om Medicinalafgift i Finmarken af 18de Mai 1860 § 7, meddeles paa den af Finmarkens Amtsformandskab under 17de Juli 1895 fattede Beslutning om, at der bevilges Distriktslægen i Lebesby Distrikt som Fiskelæge et aarligt Honorar af Finmarkens Medicinalfond, stort Kr. 500.

10 Marts. **Høieste Resolution**, hvorved der i Henhold til § 16, 2det Punktum, i Lov om Fredning af Lax og Søørret m. v. af 20de Juni 1891 meddeles Enke Elen Johanne Mathisen for den til Eiendommen Thinghaugen, G. No. 31, B. No. 1, i Hedrum Thinglag, Jarlsberg og Larviks Amt, hørende Strækning af Laugens Vasdrag Dispensation indtil videre fra det

*) Bekjendtgj. 13 Marts i Lovt. 1ste Afd. No. 11.

i nævnte § 16, 1ste Punktum, indeholdte Forbud mod Driv- 10 Marts.
garn- eller Notfiske.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Indredepartementet, 11 Marts.
hvori paa Forespørgsel udtales, at det, naar Bilbrev ikke nævnes i § 4 i Lov om Sjøfarten af 20de Juli 1893, utvivlsomt har været Forudsætningen, at saadant ikke for Eftertiden skulde kræves, jfr. Oth. Prp. No. 27 for 1892 S. 10 og det der bemærkede. At § 2 i den ældre Sjøfartslov af 24de Marts 1860, der bl. a. foreskriver, at norske Skibe i udenrigsk Fart skal være forsynede med Bilbrev, ikke udtrykkelig er ophævet, kan efter Departementets Mening ikke bevirke, at denne Forskrift fremdeles kan anseés gjældende, da Aarsagen til, at S'en ikke er nævnt i den nye Sjøfartslovs § 334, alene har været den, at den tillige indeholdt Bestemmelser om Nødvendigheden af Nationalitetsbevis, — som først skulde afløses ved den nye Lov om Registrering af Skibe, som samme Aar blev foreslaaet.

Skrivelse fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Brats- 11 Marts.
bergs Amt, hvori under Henvisning til, hvad der for Overligningskommissionens Vedkommende er udtalt i Departementets i Løvtiden indtagne Skrivelse til Amtmanden i Nordre Trondhjems Amt af 16de Juni 1886, udtales, at Departementet antager en Ligningskommission forpligtet til efter derom fremsat Forlangende at udlevere de under Skatteligningen benyttede Kladdelister til Amtsskattekommissionen til Brug ved dennes Behandling af Ligningen.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Kristi- 12 Marts.
ania Stift, hvori paa Foranledning meddeles, at den den lovbefalede Lærerjord i Tjølling paahvilende Kornrente til Oplysningsvæsenets Fond og Jordafgift til Stokke Sognepræst er at henregne til de jorddrotlige Rettigheder, der i Henhold til Skolelovens § 24, 3die Passus skal udredes af vedkommende Kommune. At den nuværende Bruger aflønnes efter de ældre Forskrifter, antages at være uden Betydning. De paa Matrikulen udlignede Skatter maa derimod udredes af Brugeren selv.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Kri- 12 Marts.
stiania Stift:

I Anledning af den med Hr. Direktørens Skrivelse af 21de Januar sidstleden modtagne Sag fra Asker Skolestyre angaaende Heggedals Fabriksskole skal Departementet meddele, at Fabrikens Forpligtelse overfor Skolen først antages at ophøre 1 Aar, efterat Fabriken er nedlagt (Skolelovens § 42). Indtil denne Tid maa derfor, saalænge der findes Børn berettigede til Undervisning i Fabriksskolen, Skolen holdes gaaende for Fabrikens Regning, ligesom Skolens Lærer i ethvert Fald er berettiget til ind-

12 Marts. til Aarsfristens Udløb af Fabriken at oppebære sin hidtil havte Lønning, deriblandt ogsaa frit Hus og Brænde. Ligeledes vil han i dette Tidsrum oppebære det ham tilkommende Statsbidrag og Alderstillæg.

Som af Hr. Direktøren bemærket, har Departementet i en Skrivelse af 4de Marts 1890 udtalt, at man efter en af Bergens Stiftsoverret under 5te December 1887 afsagt Dom ikke længere finder at kunne opretholde den tidligere (cfr. Skrivelse af 25de September 1879) udtalte Formening om, at i Tilfælde af en Brugs- eller Værksskoles Nedlæggelse vedkommende Skolekommune havde at overtage Værkets eller Brugets Forpligtelser ligeoverfor Skolens Lærer. Saavel i det Tilfælde, som afgjordes ved nævnte Dom, som ogsaa i det Tilfælde, der foranledigede Departementets Skrivelse af 4de Marts 1890, var imidlertid Spørgsmaalet alene om, hvorvidt Skolekommunen var forpligtet til at udrede til Læreren den hidtil af Værket oppebaarne høiere Løn etc., idet vedkommende Kommuner i begge Tilfælde var villige til at antage Læreren i sin Tjeneste paa de almindelige Betingelser inden Herredet. Ved Dommen er saaledes alene afgjort, at denne videre Forpligtelse ikke paaligger Skolekommunen, medens Spørgsmaalet om, hvorvidt Kommunen overhovedet har nogen Forpligtelse overfor en nedlagt Brugsskoles Lærer, fremdeles staar aabent. Departementet antager imidlertid overensstemmende med sine Udtalelser i Oth. Prp. No. 20 for 1888 (ang. Landsskoleloven), at naar den i Loven nævnte Frist af et Aar (eller ved Bergværker 5 Aar) er udløbet, har Læreren at fratræde uden noget retsligt Krav hverken paa Fabriken eller Kommunen, idet dog selvfølgelig sidstnævnte af Billighedshensyn vil føle sig forpligtet til saavidt muligt at skaffe Læreren en tilsvarende Stilling ved en af Kommunens Folkeskoler.

Som af Hr. Direktøren oplyst, er Læreren ved den her omhandlede Heggedals Fabriksskole fast ansat. Dette antages imidlertid ved en Brugsskole ikke at ville sige andet end at vedkommende Lærer, saalænge Brugsskolen opretholdes, ikke kan opsiges, medens det ikke kan hjemle Læreren noget Krav udover den i selve Loven fastsatte Frist.

12 Marts. **Instrux for Medicinaldirektørens tekniske Assistent**, udfærdiget af Justitsdepartementet.

§ 1. Den tekniske Assistent sorterer direkte under Direktøren for det civile Medicinalvæsen, og har at bistaa denne i Udførelsen af hans Embedsgjerning og at holde den Kontortid, som maatte blive fastsat.

Han ansættes af Justitsdepartementet med Forbehold af 3 Maaneders gjensidig Opsigelse.

§ 2. Sager, der indkommer til Medicinaldirektøren, kan af ham forelægges Assistenten til faglig Udtalelse, ligesom denne over-

hovedet i den Udstrækning, som Medicinaldirektøren finder paakrævet, 12 Marts.
har at bistaa ham ved Forberedelsen af Sager, der angaar sundhedstekniske Spørgsmaal.

§ 3. Det paaligger Assistenten i Anledning af Forslag til Arbeider ved de under Medicinalvæsenet hørende Statsanstalter at udføre de nødvendige Tegninger og Beregninger inden de Omraader, hvor han efter sin Uddannelse og Erfaring som Tekniker kan anses for at være fagkyndig.

Endvidere har han efter Medicinaldirektørens nærmere Bestemmelse, og forsaavidt det uden Ulempe for hans Forretninger for det Offentlige kan ske, at udarbeide generelle Planer, beregnede paa at tjene Kommuner eller Private som Mønstre for Anlæg eller Indretninger af Interesse for den almindelige Sundhedspleie, f. Ex. Sygehuse, Desinfektionsanstalter, Badeindretninger og lignende.

§ 4. Assistenten er forpligtet til efter Medicinaldirektørens Ordre at foretage Reiser i Medicinalvæsenets Anliggender, idet han vil have at ledsage Direktøren paa Reiser, hvor teknisk Bistand behøves, og derhos efter nærmere Instrux fra denne for hver Gang at foretage selvstændige Reiser,

a. naar Besigtigelse paa Stedet i Anledning af Arbeider ved de under Medicinalvæsenet hørende Statsanstalter findes paakrævet, i hvilke Tilfælde dog Justitsdepartementet paa Forhaand bør være underrettet om Reisen,
b. naar andre vigtigere Sagers Behandling i Medicinaldirektoriatet nødvendiggjør faglig Udtalelse, der kun kan afgives efter Befaring paa Stedet,
c. naar det findes paakrævet til Fremme af specielle Foranstaltninger i Sundhedsvæsenets Interesse, f. Ex. ved farlige Epidemier.

Assistenten kan endvidere, forsaavidt de fornødne Midler til Bestridelse af Reiseudgifter af Departementet er stillede til Raadighed, af Medicinaldirektøren beordres til at foretage Reiser for at gjøre sig bekjendt med sundhedstekniske Forhold paa forskjellige Steder her i Landet eller i Udlandet.

Endelig kan Assistenten paalægges at foretage Reiser for efter Kommuners eller Privates Anmodning at yde dem teknisk Bistand, naar Medicinaldirektøren finder dette at være i den almindelige Sundhedspleies Interesse. Reisegodtgjørelsen for Reiser i sidstnævnte Øiemed er dog Statskassen vedkommende, og bør der forinden Assistenten beordres til Reise i saadan Anledning, haves Sikkerhed for, at Reiseomkostningerne uden Ophold udredes af den, i hvis umiddelbare Interesse Reisen foretages.

§ 5. I Henhold til Kronprindsregentens Resolution af 21de Mai 1894 er Assistenten forpligtet til at gjøre Indskud i den almindelige Enkekasse.

12 Marts. § 6. Han har at finde sig i mulige Forandringer i og Tillæg til denne Instrux.

13 Marts. **Høieste Resolution***), hvorved et Udkast til Reglement for Kjøbstaden Hammerfests Brandkorps approberes.

13 Marts. **Høieste Resolution****), hvorved efterstaaende af Sons Havnestyre fattede og af Stedets Kommunestyre i Møde den 29de August 1895 tiltraadte Beslutning angaaende Ansættelse af en Havnelods for Son samt angaaende Taxtregulativ for Benyttelse af Lodsen stadfæstes i Medhold af Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 § 24, saaledes at Beslutningen bliver gjældende indtil videre:

For Sons Havn skal der ansættes en Havnelods, og skal alle Seilskibe og Dampskibe, som er 150 R.-Ton og derover, være forpligtede til at benytte denne efter følgende Lønningsregulativ:

fra	150	til 400 Ton.	2	— to	— Kroner.
„	400	„ 700 —	3	— tre	— —
„	700	„ 1000 —	4	— fire	— —
over 1000 R.-Ton			5	— fem	— —

og har Havnelodsen efter denne Betaling at bistaa vedkommende Skibe ved Forankring og Fortøining, til Forebyggelse af, at Skibene skal ankre op i hverandres Ankere.

13 Marts. **Høieste Resolution**, hvorved det ved Hammerfest Kommunestyres Beslutninger af 8de Oktober 1895 og 10de Januar 1896 vedtagne Taxtregulativ for Benyttelsen af Kommunens Brygger og Kaier stadfæstes i Medhold af Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 § 55 som gjældende indtil videre.

Taxtregulativet er saalydende:

1.	Pr.	Petersburger Standard Trælast	Kr.	0,25
2.	„	Favn Ved	„	0,10
3.	„	Hektoliter { Kul	„	0,15
		{ Salt	„	0,03
4.	„	Tusinde Tagsten eller Mursten	„	0,20
5.	„	Sæk Korn og Melvarer à 100 Kgr. . . .	„	0,05
6.	„	Tønde Fisk, Kjød, Tran, Tjære, Sild . .	„	0,05
7.	„	Forskjellige Kjøbmandsvarer og Diverse pr. Tønde eller 100 Kgr.	„	0,05
8.	„	Vægt Ho	„	0,01

*) Bekjendtgj. 18 Marts i Lovt. 1ste Afd. No. 12, hvor Reglementet er indtaget.

**) Bekjendtgj. 18 Marts i Lovt. 1ste Afd. No. 12.

Henligger Fartøi længere ved Kommunens Kaier end den til Losning eller Lastning nødvendige Tid, betales foruden ovenanførte Lossefgift et Tillæg af Kr. 4,00 pr. Dag. Samme Afgift betales af indenbys Fartøier, som driver Handel, dog kun under Forudsætning af, at dette ikke generer anden Trafik, og at Havnekommissionens Tilladelse er erhvervet. 13 Marts.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det ved Erik Halgrimsen Nøss's Testament af 15de August 1891 oprettede Legat for Hols Kommune og paa de for dette Legat den 14de Oktober 1893 udfærdigede Statuter. 17 Marts.

Høieste Resolution, hvorved Approbation i Henhold til Lov om Bykommunernes Skattevæsen af 15de April 1882 § 30 meddeles paa de af Kopervigs Kommunebestyrelse i Møder 21de Oktober 1895 og 13de Februar 1896 vedtagne Regler for Skatteligningen i Ladestedet. 17 Marts.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa den af vedkommende Grundlæggere i Møde den 28de Oktober 1895 vedtagne Plan for en inden Aure Herred, Nordmør Fogderi, under Navn af „Aure Sparebank" oprettendes Sparebank. 17 Marts.

Cirkulære fra Direktøren for det civile Veterinærvæsen til Amtmændene: 17 Marts.

Hr. Amtmanden anmodes om at gjøre de Dyrlæger, der forestaa Tuberkulinundersøgelser i Hr. Amtmandens Embedsdistrikt, opmærksom paa, at Regninger over Skyds- og Kostgodtgjørelse i Anledning af disse Undersøgelser ønskes indsendt for hvert Kvartal. Foruden vanlig Beregning over Skyds- og Kostgodtgjørelse (for den sidstes Vedkommende med Angivelse af Klokkeslet for Udreise og Tilbagekomst) ønskes i Regningen angivet Antallet af de paa hvert Sted undersøgte Dyr samt en summarisk Opgave over samtlige i det forløbne Kvartal foretagne Undersøgelser.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Biskopen i Trondhjems Stift, hvori paa Foranledning meddeles, at en Præst ikke bør vægre sig for at konfirmere Børn, der inden Konfirmationsdagen fylder det 14de Aar og som Præsten finder at være i Besiddelse af tilstrækkelig Kristendomskundskab og Modenhed, og paa hvis Forhold forøvrigt der intet har været at udsætte. Navnlig, bemærker Departementet, maatte en saadan Nægtelse anses uberettiget, naar den alene var begrundet ved Hensynet til at opnaa Samtidighed mellem Konfirmationen og Tidspunktet for Børnenes Afgang fra Folkeskolen, et Hensyn som der efter den om Konfirmationen gjældende Lovgivning ikke er Adgang til at tillægge nogen afgjørende Vægt. 18 Marts.

18 Marts. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Akershus Amt, hvori paa Foranledning udtales, at Departementet antager, at naar en Sag, hvori Forelæg har været udfærdiget, er irretteført, er der ikke længere Adgang for Tiltalte til at vedtage Paatalemyndighedens Forelæg. Derimod kan Sagen, hvis Tiltalte tilbyder at underkaste sig saadan Formuesstraf, som Retten finder passende, i Henhold til Straffeprocesslovens § 377, fjerde Punktum, afgjøres ved, at Retten fastsætter Formuesstraffens Størrelse.

18 Marts. **Skrivelse** fra Indredepartementet til Amtmanden i Smaalenenes Amt, foranlediget ved en Forestilling fra et Firma i Fredrikshald hvori der blev anket over, at Magistrat og Formandskab i Anledning af Meddelelse af Bevillinger til Smaasalg af Øl for 1896 havde opstillet den for samtlige Bevillinger gjældende Betingelse, at Rettighederne ikke maa udøves i Toldbodgaden eller Jernbanegaden, hvilken Betingelse nævnte Firma formente at være stridende mod Ølloven af 1884.

Departementet meddeler i Anledning heraf, at, da Magistrat og Formandskab maa kunne knytte hver enkelt Bevillings Udøvelse til et bestemt Sted, er der efter Departementets Mening intet at erindre mod, at der ved en paa Forhaand afgiven almindelig Bestemmelse fastsættes, at i visse Strøg af Byen vil deslige Bevillinger ikke blive at meddele.

19 Marts. **Cirkulære** fra Indredepartementet, Poststyrelsen, hvorved bl. a. meddeles, at der fra 1ste April 1896 indtil videre vil blive underholdt følgende nye Postaabnerier:

1. Badderen paa Dampskibsanløbsstedet af samme Navn i Kvænangens Herred, Senjen og Tromsø Fogderi, Tromsø Amt, Tromsø Postdistrikt.
2. Barkestad paa Dampskibsanløbsstedet af samme Navn i Øksnes Herred, Lofoten og Vesteraalens Fogderi, Nordlands Amt, Svolvær Postdistrikt.
3. Eikelandsosen paa Dampskibsanløbsstedet af samme Navn i Fuse Herred, Nordhordlands Fogderi, Søndre Bergenhus Amt, Bergens Postdistrikt.
4. Grovfjorden paa Dampskibsanløbsstedet Grov i Ibbestads Herred, Senjen og Tromsø Fogderi, Tromsø Amt, Tromsø Postdistrikt.
5. Høieimsviken paa Dampskibsanløbsstedet af samme Navn i Lysters Herred, Sogns Fogderi, Nordre Bergenhus Amt, Bergens Postdistrikt.
6. Jørenvaag paa Dampskibsanløbsstedet af samme Navn i Tusterens Herred, Nordmørs Fogderi, Romsdals Amt, Kristiansunds Postdistrikt.

7. Krosshavn i Nordhordland paa Dampskibsanløbsstedet Krosshavn i Austevolds Herred, Nordhordlands Fogderi, Søndre Bergenhus Amt, Bergens Postdistrikt. 19 Marts.
8. Leangen i Strinden paa Jernbanestationen Leangen i Strindens Herred, Strinden og Selbu Fogderi, Søndre Trondhjems Amt, Trondhjems Postdistrikt.
9. Løvøvaagen paa Dampskibsanløbsstedet Løvøen i Viktens Herred, Namdalens Fogderi, Nordre Trondhjems Amt, Namsos Postdistrikt.
10. Marvik paa Dampskibsanløbsstedet af samme Navn i Jelse Herred, Ryfylke Fogderi, Stavanger Amt og Postdistrikt.
11. Rosland i Herlø Herred, Nordhordlands Fogderi, Søndre Bergenhus Amt, Bergens Postdistrikt.
12. Sørfjorden i Helgeland paa Dampskibsanløbsstedet Oldervik i Rødø Herred, Nordre Helgelands Fogderi, Nordlands Amt, Bodø Postdistrikt.

Høieste Resolution*), hvorved i Henhold til Lov om Fredning af Lax og Søørret af 20de Juni 1891 § 4, jfr. Lov af 23de Juli 1894 bestemmes, at det inden Nordre Bergenhus Amt indtil videre skal være forbudt at bruge Kilenot eller andre lignende selvfangende samt med Ledning eller Ledningsgarn forsynede Redskaber i Tiden fra Fredag Aften Kl. 6 til Mandag Aften Kl. 6. Nærværende Resolution træder i Kraft strax. 20 Marts.

Høieste Resolution*), hvorved med Hjemmel af Lov om Fredning af Lax og Søørret af 20de Juni 1891 § 4, jfr. Lov af 23de Juli 1894, bestemmes, at det inden Søndre Trondhjems Amt indtil videre, dog ikke udover et Tidsrum af 10 Aar fra 1ste Januar 1896 at regne, skal være forbudt i Tiden fra Fredag Aften Kl. 6 til Mandag Aften Kl. 6 til Fangst af Lax og Søørret at bruge: 20 Marts.

a. i Søen: Kilenot, Kroggarn eller andre lignende selvfangende med Ledningsgarn forsynede Redskaber samt Laxeværp.
b. i Vasdrag, hvori Lax gaar: Ethvert til Fangst af de nævnte Fiskearter indrettet Redskab eller Indretning, herunder dog ikke indbefattet Krogredskaber.

Nærværende Resolution træder i Kraft strax.

Høieste Resolution*), hvorved i Henhold til Lov om Fredning af Lax og Søørret af 20de Juni 1891 § 4, jfr. Lov af 23de Juli 1894, bestemmes, at det inden Nordre Trondhjems Amt indtil videre skal være forbudt fra Fredag Aften Kl. 6 til Mandag Aften Kl. 6 til Fangst af Lax og Søørret at bruge: 20 Marts.

*) Bekjendtgj. 23 Marts i Lovt. 1ste Afd. No. 13.

20 Marts. a. i Søen: Kilenot, Kroggarn eller andre lignende selvfangende, med Ledningsgarn forsynede Redskaber, samt Laxeværp.
b. i Vasdrag, hvori Lax gaar: Ethvert til Fangst af nævnte Fiskearter indrettet Redskab eller Indretning, herunder dog ikke indbefattet Krogredskaber.
Nærværende Resolution træder i Kraft straks.

20 Marts. **Høieste Resolution**, hvorved er bestemt, at Fartøier, der fra Tromsø og Finmarkens Amter udrustes til Fangst paa Ishavet, og Fartøier, der fra faste Etablissementer paa Kysten af de nævnte Amter drive Hvalfangst, for Aaret 1896 fritages for at være forsynede med det ved Kongelig Resolution af 21de Juli 1894 paabudte Medicinforraad, naar de medhave et af Overøvrigheden efter Forslag fra vedkommende Distriktslæge nærmere fastsat Forraad af de nødvendige Medikamenter, ledsaget af en af sidstnævnte affattet Brugsanvisning.

21 Marts. **Kongelig Resolution** *), hvorved i Henhold til Lov af 17de Juni 1869 om Udvidelse af Lov af 26de Mai 1866, indeholdende adskillige Bestemmelser om Politivæsenet i Kristiania, til at gjælde ogsaa for Rigets øvrige Kjøbstæder samt i Henhold til Lov af 22de Mai 1875 angaaende Adgang til at give dramatiske og andre offentlige Forestillinger m. v. meddeles Stadfæstelse paa en af Drammens Bys Formænd og Repræsentanter under 16de og 18de April 1894 samt 2den September og 18de November 1895 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Kjøbstad.

21 Marts. **Kongelig Resolution** *), hvorved
1. i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Volden Herred, Romsdals Amt under 14de Januar og 21de December 1895 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred,
2. den Kongelige Resolution af 27de Februar 1864, ved hvilken Kjøbstadspolitilovgivningens almindelige Bestemmelser om Gadeuorden og Rolighedsforstyrrelse m. v. blev gjort gjældende for en Strækning af Voldens Præstegjæld, Ørlandet kaldet, ophæves fra den Dag af, da ovennævnte Politivedtægter træder i Kraft.

21 Marts. **Kongelig Resolution** *), hvorved i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Kirkebø Herred, Nordre Bergenhus Amt, under 13de Mai og 30te December 1895 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred.

---

*) Bekjendtgj. 27 Marts i Lovt. 1ste Afd. No. 14, hvor Vedtægterne er indtagne.

Kongelig Resolution *), hvorved i Henhold til Lov af 28de Mai 1881 om Udvidelse af Lov af 26de Mai 1866, indeholdende adskillige Bestemmelser om Politivæsenet i Kristiania til at gjælde ogsaa for Rigets Ladesteder med særskilt Kommunebestyrelse, meddeles Stadfæstelse paa en af Stenkjær Formænd og Repræsentanter under 7de Februar 1896 fattet Beslutning om Forandring af § 17, sidste Punktum i de ved Kongelig Resolution af 14de April 1894 approberede Politivedtægter for bemeldte Ladested. 21 Marts.

Kongelig Resolution *), hvorved Approbation i Henhold til § 4 i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa den af Kommunebestyrelsen for Kjøbstaden Brevik under 30te December 1895 fattede Beslutning om Forandring af § 14 i de for Kjøbstaden ved Kongelig Resolution af 10de Januar 1863 approberede Sundhedsforskrifter. 21 Marts.

Kongelig Resolution **), hvorved Approbation i Henhold til § 11, jfr. § 4, i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa de af Kommunebestyrelsen for Torvestad Herred i Stavanger Amt under 24de September 1895 og 16de Januar 1896 fattede Beslutninger om almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Herredet. 21 Marts.

Kongelig Resolution ***), hvorved Approbation i Henhold til § 11, jfr. § 4, i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa den af Kommunebestyrelsen for Øksnes Herred i Nordlands Amt under 27de December 1895 fattede Beslutning om Tillæg til de ved Kongelig Resolution af 10de Juni 1887 approberede almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet for Herredets Fiskevær. 21 Marts.

Kongelig Resolution †), hvorved Approbation i Henhold til § 11, jfr. § 4, i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa de af Kommunebestyrelsen for Lenvikens Herred i Tromsø Amt under 14de Juni og 18de November 1895 fattede Beslutninger om almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Herredet. 21 Marts.

Plakat angaaende Regler for Salg fra Rigets Apotheker af det saakaldte „Parisergrønt" ††)[1]). 21 Marts.

[1]) Vedk. Regjeringsforedrag er indtaget i Depts.tid. for 1896 No. 19.

*) Bekjendtgj. 27 Marts i Lovt. 1ste Afd. No. 14, hvor den forandrede Bestemmelse er indtaget.

**) Bekjendtgj. 27 Marts i Lovt. 1ste Afd. No. 14, hvor Forskrifterne er indtagne.

***) Bekjendtgj. 27 Marts i Lovt. 1ste Afd. No. 14, hvor Tillægget er indtaget.

†) Bekjendtgj. 27 Marts i Lovt. 1ste Afd. No. 14, hvor Forskrifterne er indtagne.

††) Bekjendtgj. 27 Marts i Lovt. 1ste Afd. No. 14.

21 Marts. Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt:

§ 1. Parisergrønt (under hvilken Benævnelse gaar i Handelen dels arsenfyrligt Kobberoxyd, dels en Dobbeltforbindelse af arsenfyrligt og edikesurt Kobberoxyd) kan fra Rigets Apotheker udleveres til kjendte og uberygtede Personer mod af dem for hver Gang udstedt skriftlig Erkjendelse for Modtagelsen og Erklæring om, at de behøver Midlet til Sprøitning af Frugttræer mod Skadeinsekter, samt at det vil blive opbevaret i et vel aflaaset Gjemme, hvortil kun Modtageren har Adgang, og ikke overlodt Andre til Benyttelse.

§ 2. Hver stedfunden Udlevering skal indføres i den ved Forordning af 1ste April 1796 § 4 foreskrevne Giftprotokol med Vedlæggelse af den i ovenstaaende § 1 omhandlede Erkjendelse.

§ 3. Nævnte Stof maa kun udleveres i Beholdere af Glas, Stentøi eller Metal, dækkede med tætsluttende Laag eller Prop og forsynede med tydeligt Giftmærke samt med en Signatur, der paa en iøinefaldende Maade angiver saavel Indholdet som den Brug, hvortil det er bestemt. Hver Beholder skal derhos ledsages af en af Justitsdepartementet godkjendt Brugsanvisning.

Hvorefter Vedkommende sig underdanigst have at rette.

21 Marts. **Kongelig Resolution** *), hvorved i Medhold af Lov om Pigtraads Anvendelse til Gjærde af 14de Juli 1893 § 1 meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen i Søndeled Herred, Nedenes Amt, under 19de Februar 1896 fattet saalydende Beslutning:

„Anvendelse af Pigtraad som Gjærde skal inden Søndeled Herreds Omraade være tilladt kun i følgende Tilfælde:

1. Paa egen Eiendom.
2. Som Byttegjærde og Gjærde mod Udmarken, naar alle vedkommende Naboer og Havneberettigede derom er enige.

I ethvert Tilfælde maa Gjærdet bestaa af mindst 4 Traade, og maa dette være mindst 1,25 Meter høit fra Jorden til øverste Traad og ikke opført nærmere offentlig eller anden til Benyttelse af andre end vedkommende Eier udlagt Vei end 3 Meter fra Veiens nærmeste Kant.

Endvidere skal det være tilladt at anvende Pigtraad ovenpaa Stakitgjærder om Frugt- og Kjøkkenhaver i en Høide over Jorden af mindst 1,50 Meter, dog saaledes at alle Vedkommende deri maa være enige, saafremt Gjærdet deler mod Nabo."

21 Marts. **Kongelig Resolution** *), hvorved i Henhold til Lov om Pigtraads Anvendelse til Gjærde af 14de Juli 1893 § 1 meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen i Steigens

*) Bekjendtgj. 27 Marts i Lovt. 1ste Afd. No. 14.

Herred, Nordlands Amt, i Møde den 7de Januar 1896 fattet Beslutning saalydende: 21 Marts.

1. Efter Udgangen af 1896 skal Pigtraad som Gjærdemateriale være forbudt inden Steigens Herred.
2. Tidligere af Pigtraad opførte Gjærder maa efter nævnte Tidsrum ikke repareres med Pigtraad.

Kongelig Resolution *), hvorved efterstaaende Udkast til Bestemmelser angaaende Sikkerhedsforanstaltninger vedkommende Færdselen paa Sulitelmabanen nærliggende Veie approberes i Henhold til Koncessionens Litr. B Post 2: 21 Marts.

— — — — — — — — — — — — —

B. For de Veifarendes Vedkommende[1]).

4. Naar Tog nærmer sig, maa den Kjørende holde sin Hest godt an, saa at han har den i sin Magt.

   Om Hestene ere urolige eller ængstelige af Natur, maa den Kjørende standse og i fornødent Fald stige af og holde Hesten i Tøilen.

   Saavel Ryttere som Kjørere, Driftekarle m. fl. maa, naar Tog nærmer sig, være opmærksomme paa sine Dyr og avancere langsomt fremover eller standse, indtil Toget har passeret.
5. At færdes paa de Banen nærliggende Veie med løbske Heste til de Tider, Tog ventes, er forbudt.

[1]) Litr. A, der indeholder Bestemmelser for Jernbanens Vedkommende, indtages ikke her.

Kongelig Resolution, hvorved Departementet for de offentlige Arbeider bemyndiges til at meddele Approbation paa Driftsreglement for Sulitelmabanen i det Væsentlige overensstemmende med et vedlagt Udkast, saaledes at Reglementet bliver gjældende indtil Videre. 21 Marts.

Kongelig Plakat angaaende Indførelse af en ny Medicinaltaxt og af en ny Veterinærmedicinaltaxt.[1]) 21 Marts.

Vi Oscar osv. Gjøre vitterligt: Vedlagte af Direktøren for det civile Medicinalvæsen udarbeidede Udkast til en ny Medicinaltaxt og til en ny Veterinærmedicinaltaxt, begge med de dertil hørende Bestemmelser m. v., autoriseres herved som gjældende fra 1ste April 1896 og indtil Videre.

Hvorefter Vedkommende sig underdanigst have at rette.

[1]) Ved Regjeringsforedrag er indtaget i Depts.tid. No. 16 og 17 for 1896.

Kongelig Resolution, hvorved bl. a. er bestemt, at Trænkorpsets Landværnsbataljons Kompanier overensstemmende med den vedtagne Plan for Korpsets Organisation bliver at opsætte fra 1ste April førstkommende. 21 Marts.

*) Bekjendtgj. 27 Marts i Lovt. 1ste Afd. No. 14.

21 Marts. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt:

Det til Oskarsborg afgivne Torpedodetachement indgaar i Fæstningens Garnison.

Det paalægges Marinekommandoen til enhver Tid at have opgjort Plan om og at holde Oskarsborg Fæstnings Kommandant underrettet om, hvilket Personel og Materiel for Tilfælde af Krig skal afgives til Fæstningens Forsvar, og strax naar Ordre modtages om, at Marinen skal mobilisere, eller at Oskarsborg Fæstning skal sættes i Krigsberedskab, at afgive dette Personel og Materiel til Fæstningens Kommandant.

Hele nævnte Personel og Materiel stilles efter Afgivelsen under Kommandantens Befaling.

Kommandanten har snareste muligt efter modtagen Ordre om at sætte Fæstningen i Krigsberedskab ved forhaandenværende Midler at lade udføre samtlige til Fæstningens Forsvar bestemte Foranstaltninger, herunder indbefattet Mineudlægningen og Udførelsen af Mineforsvaret.

21 Marts. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt:

1. Departementet for det Indre bemyndiges til at antage de to Officerer, der ifølge den i sammensat Statsraad den 7de Februar d. A. afgivne Resolution angaaende Grænseryddningen mellem Norge og Sverige i Aaret 1896 skal beskikkes til fra norsk Side at udføre denne Forretning, og at meddele dem den nødvendige Instrux, samt til forøvrigt at afgive de Bestemmelser, som i denne Sag maatte udfordres.
2. De med Grændseryddningen for Norges Vedkommende forbundne Udgifter bliver at udrede af de til tilfældige og uforudseede Udgifter i Almindelighed bevilgede Midler.

23 Marts. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Nordlands Amt, foranlediget ved en Forespørgsel fra Forstanderen for en Dissentermenighed om, hvad der skulde foretages i Anledning af, at en Person, der ved Fødselen blev anseet som Pige og ved Daaben givet et Kvindenavn, efter at være naaet voxen Alder havde vist sig at være af mandligt Kjøn, skjønt behæftet med Dannelsesfeil af Kjønsdelene.

I Anledning heraf meddeler Dept. og beder nævnte Menighedsforstander underrettet om, at da det ved en Sagen medfulgt Lægeerklæring maa anses tilstrækkelig bragt paa det Rene, at vedkommende Person maa antages at være af mandligt Kjøn, har Dept. intet at erindre ved, at Menighedsforstanderen overensstemmende med Vedkommendes eget Ønske i Menighedsprotokollen med Bibeholdelse af Familienavnet har rettet det oprindelige Fornavn til et Mandsnavn og derom meddelt Vedkommende en Attest.[1])

[1]) Jfr. Reskr. 1ste Juni 1798.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Smaa- 24 Marts.
lenenes Amt i Anledning af et af en Foged udfærdiget Dekret, ved hvilket 2de Personer for Overtrædelse af Forordningen af 18de December 1751, jfr. Brandanordningen af 18de August 1767 Kap. IV, ved at have røget Tobak i en Kornmølle var forelagt Bøder til den almindelige Brandforsikringsindretnings Kasse, — meddeler, at det med Rigsadvokaten, med hvem det har korresponderet om Sagen, antager, at Bøder for Overtrædelse af den nævnte Forordning af 18de December 1751 maa tilfalde vedkommende Fattigkasse, cfr. Høiesteretsdom af 10de Mai 1843, Retstid. f. A. p. 556.

Høieste Resolution*), hvorved i Medhold af § 1 i Lov 25 Marts.
indeholdende Tillæg til og Forandringer i Lovgivningen om Brandvæsenet af 26de August 1854 meddeles Approbation paa et Udkast til Reglement for Brandvæsenets Ordning i Ladestedet Mandal.

Høieste Resolution*), hvorved i Henhold til Lov om Fred- 25 Marts.
ning af Ferskvandsfisk af 30te Mai 1894 § 1 bestemmes, at der i den Del af Snarumselven, der ligger inden Sigdals Herred fra Snarumsdelet opover til Kroderen Fjord samt i den Del af nævnte Fjord, der henhører under Gaardene Glesne og Vasendrud, skal for et Tidsrum af 5 Aar være forbudt til Fiskeri at benytte Flue saavelsom ethvert andet Slags Krogredskab.

Høieste Resolution*), hvorved i Medhold af Lov om 25 Marts.
Fredning af Ferskvandsfisk af 30te Mai 1894 § 1 bestemmes, at der for Fiskeriet i Tolgens Herred, Hedemarkens Amt, skal gjælde følgende Regler:

1. Fra og med 20de September til og med 1ste November skal alt Fiskeri være forbudt i efternævnte Vande:
   Store og lille Gjersø, Busjøen, store Hundsjø, Slaabaktjernet, Skarstjernet, store og lille Talsjø, Sæterfjøen, Haukfjøerne, Langen, store Dybsjø, Stortjernet, Mosetjernene og Nordre Sjø (i Hodalen) samt Elvene Nøren og Vandgrøften saavelsom i alle de i nævnte Vande og Elve ind- og udløbende Elve og Bække med disses Bitilløb.
2. Sammesteds skal det til enhver Tid være forbudt at benytte til Fiskeri:
   a. Lyster.
   b. Dæmning.
   c. Teine.
   d. Sløe.
   e. Krogredskaber, herunder dog ikke indbefatttet Slug eller almindeligt Stangfiske (Angling).

*) Bekjendtgj. 31te Marts i Lovt. 1ste Afd. No. 15, hvor Reglementet er indtaget.

25 Marts. f. Bundne Redskaber med mindre Maskevidde end 33 mm. maalt i vaad Tilstand fra Knudes til Knudes Midtpunkt; dog skal den mindste tilladte Maskevidde for Haukfjoerne med selve Elven Vandgrøften være 26 mm. og for Garn i nordre Sjø i Hodalen 40 mm.; for sidstnævnte Sjø er Bestemmelsen i Litera f. forøvrigt ikke gjældende.

3. De Kongelige Resolutioner af 23de September 1865 og 25de Januar 1866 samt Høieste Resolution af 29de Marts 1881 indeholdende Regler for Fiskeriet i Tolgens Herred ophæves.

25 Marts. **Høieste Resolution***):

A. I Henhold til Lov om Fredning af Ferskvandsfisk af 30te Mai 1894 fastsættes følgende Fiskeriregler for Selbu Herred i Søndre Trondhjems Amt som gjældende indtil videre, dog ikke udover et Tidsrum af 10 Aar fra 1ste Januar 1896 at regne:

1. Alt Fiskeri forbydes:
   a. I den inden Selbu Herred liggende Del af Selbusjøen fra og med 15de September til og med 15de Oktober;
   b. I Vasdrag, som umiddelbart eller middelbart har Udløb i Selbusjøen, saalangt Fisk fra denne gaar op, fra og med 15de September til og med 30te November.
2. Det forbydes til enhver Tid af Aaret:
   a. I alle Elve og i den inden Selbu Herred liggende Del af Selbusjøen samt i de Vande forøvrigt, der helt er beliggende inden Herredet, at anvende til Fiskeri følgende Redskaber og Fangstmaader: Oter, Teine, Lystring, Sløer og Dæmning;
   b. I de i Post 1, Litra a og b, nævnte Vande og Vasdrag at anvende Not, Garn og andet bundet Redskab med mindre Masker end 3,2 cm. mellem Knuderne i vaad Tilstand.

B. Kongelig Resolution af 8de November 1870 angaaende Indskrænkninger i Brugen af Redskaber til Fiskeri af Ørret og Rør i Selbu Herred, samt Høieste Resolution af 18de Mai 1883 angaaende Forbud mod Brug af Oter til Fiskeri i Elve, Indsøer og Tjern i samme Herred sættes herved ud af Kraft.

25 Marts. **Høieste Resolution***), hvorved efter derom af Enkefru Magdalene Margrethe Foyn indgiven underdanigst Ansøgning meddeles Stadfæstelse paa den af hendes afdøde Mand Svend Foyn oprettede „Svend Foyns Borgerskole" i Kristiania som offentlig Stiftelse samt paa de for denne af Enkefru Foyn i hendes fornævnte underdanigste Ansøgning af 30te Novbr. 1895 med Tillæg af 7de Febr. 1896 anordnede Bestemmelser.

*) Bekjendtgj. 31 Marts i Lovt. 1ste Afd. No. 15.

Høieste Resolution, hvorved der i Henhold til Lov om Bykommunernes Skattevæsen af 15de April 1882, § 30 meddeles Approbation paa den af Kragerø Kommunebestyrelse i Møde den 3die Marts 1896 vedtagne Beslutning, indeholdende Forandring i de gjældende Regler for Skatteligningen i Kjøbstaden. 25 Marts.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Biskopen i Bergens Stift, hvori paa Foranledning meddeles, at § 1 i Lov af 27de Juli 1830 angaaende Præsteattester og den Betaling, som for dem bør erlægges, antages at maatte forstaaes ligefrem efter Ordene, saaledes at Betalingens Størrelse i ethvert Tilfælde retter sig efter dens Samfundsstilling, for hvem Atteften udfærdiges (d: angaar), uanseet af hvem den rekvireres og betales. 26 Marts.

Cirkulære fra Finansdepartementet til Amtmændene: 27 Marts.

I Rundskrivelse til Skattekommissærerne af 13de December 1892 udtalte Departementet bl. a., at efter Bestemmelserne i Statsskattekundgjørelsens § 4, Litr. c, og i de kommunale Skattelove, Landlovens §§ 17 og 22, Bylovens §§ 9 og 14, skal ved Skatskrivningen saavel til Stat som til Kommune skattepligtig Indtægt af Eiendom eller Virksomhed, der tilflyder Personer, som ikke har fast Bopæl her i Riget, eller udenlandske Selskaber, skatlægges i det Distrikt, hvor Eiendommen er beliggende eller Virksomheden foregaar, og at som Følge heraf udenlandske Selskaber af hvilketsomhelst Slags bliver at iligne Skat i hvert enkelt af de Distrikter, hvor de har Eiendom eller Virksomhed, uanseet om der inden Riget maatte være etableret et Hovedagentur for Selskabet.

I en under 19de Oktober f. A. afsagt Dom i Sag: Livsforsikringsselskabet Germania mod Bergens Kommune (indtagen i Retstidenden for iaar, Side 122 flg.), har imidlertid Høiesteret, i Strid med den af Departementet hævdede Opfatning antaget, at udenlandske Selskaber, der inden Landet har oprettet Hovedkontor, men hvis Virksomhed forøvrigt foregaar gjennem antagne Agenter, af sin samlede Indtægt bliver at iligne Kommuneskat i det Distrikt, hvor Hovedkontoret findes. Denne Dom, der ogsaa er afgjørende for Statsskattens Vedkommende, er bygget paa den Betragtning, at et udenlandsk Selskabs Virksomhed her i Riget under de angivne Omstændigheder bør ansees for i sin Helhed at foregaa i Hovedkontorets Distrikt (jfr. Udtrykkene i Skattekundgjørelsens § 4, Litr. c, og de kommunale Skattelove, Landlovens § 22, Bylovens § 14). Den af Departementet i Rundskrivelse af 13de December 1892 anviste Fremgangsmaade ved Beskatningen af udenlandske Selskabers Virksomhed vil saaledes, saafremt vedkommende Selskab har oprettet Hovedkontor eller Hovedagentur her i Landet, alene blive at anvende, forsaavidt Virksomheden knytter sig til fast Eien-

27 Marts. dom eller drives af Filial, saaledes at Bestemmelserne i Landskattelovens §§ 17 og 18, Byskattelovens §§ 9 og 10 begrunder Skattepligt til Stedskommunen.

Hr. Amtmanden anmodes om at tilstille Ligningskommissionen i hvert Skattedistrikt inden Amtet samt enhver af Amtsskattekommissionens faste Medlemmer et Exemplar af nærværende Rundskrivelse, i hvilken Anledning endel Aftryk af samme vedlægges.

28 Marts. **Cirkulære** fra Kirkedepartementet til samtlige Skolestyrer:

Ifølge Landsskolelovens § 55 og Byskolelovens § 48 skal der af Skolestyrene hvert femte Aar offentliggjøres en almindelig Beretning om Folkeskolens Virksomhed. Overensstemmende med, hvad Departementet har udtalt i Skrivelse til Skoledirektørerne af 11te September f. A., vil Indberetningen første Gang blive at afgive for Femaaret 1891—95, begge Aar inklusive.

Da det formentlig vil være hensigtsmæssigt, at baade Beretningerne i det ydre Udstyr (Format m. v.) indrettes ens, forat de skal kunne indbindes samlet, og at Indholdet gives en bestemt Ordning, skal Departementet henstille, at der ved Affattelsen af den heromhandlede Beretning tages Hensyn til nedenstaaende Bemærkninger, idet man dog finder at burde fremhæve, at disse alene er at anse som en Veiledning og ikke som et Paabud.

Beretningen bør trykkes paa glat, men ikke glinsende Papir med 56 Korpuslinjer paa Siden, ikke iberegnet Kolumnetitel med sidestillet Paginering (Papir, Format og Udstyr som nærværende Rundskrivelse).

Som Kolumnetitel benyttes gjennemgaaende paa den ene Side Folkeskolens Navn, paa den modsvarende vedkommende Afdelings Overskrift.

Indholdet antages at kunne ordnes i følgende Afdelinger:

I. Skolestyre.
II. Lærerpersonale og Lønninger.
III. Elevantallet.
IV. Skolesøgning og Forsømmelser.
V. Undervisningen.
VI. Skolebygninger
VII. Undervisningsmateriel og Bogsamlinger.
VIII. Folkeskolevæsenets Regnskab.
IX. Almindelige Bemærkninger.

---

ad I. Her meddeles Oplysning om, hvem der har været Formand og Næstformand i Femaarsperioden, samt om Antallet af Skolestyrets Medlemmer.

ad II. Her anføres Læreres og Lærerinders Fødselsaar, Uddannelse (hvad Slags Lærerprøve, naar denne er absolveret og paa hvilket Sted), deres Ansættelsestid i vedkommende Folkeskole, aarlige Løn (Naturalydelser, Lønstillæg efter Lov af 19de Juni 1878 samt Afsavnsgodtgjørelse medregnes, derimod ikke Kirkesanger- og Organistindtægter). Ligeledes bør opgives, om Vedkommende er ansat fast eller paa Opsigelse. I en Anmerkningsrubrik bør bl. a. oplyses, hvilke Lærere har Bolig med eller uden Jordvei, samt Fratrædelsestiden for de i Løbet af Femaaret afgaaede Lærere.

Følgende Schema antages at kunne benyttes:

Navn	Fødselsaar	Uddannelse	Naar ansat.	Fast eller paa Opsigelse.	Aarlig Løn	Anmærkninger.

Under dette Afsnit kan ogsaa medtages de Lærere og Lærerinder, der i Løbet af Femaaret har havt Pension af vedkommende Kommunekasse, samt Pensionens Størrelse.

ad III. Oversigten over Elevantallet antages for Landsskolen at kunne opstilles efter følgende Schema:

	Antal Parallel-klasser.	1891			1892			1893			1894			1895		
		Gutter	Piger	Tilf.	Gutter	Piger	Tilf.	Gutter	Piger	Tilf.	Gutter	Piger	Tilf.	Gutter	Piger	Tilf.
N. N. Skole																
1ste Klasse.																
2den —																
o. s. v.																
O. O. Skole																
1ste Klasse																
2den —																
o. s. v.																
Tilsammen:																

Ligesom ved de aarlige statistiske Beretninger bør Opgaverne 28 Marts.
gjælde Elevantallet ved Aarets Udgang. Hvor Grændserne for Storskoler og Smaaskoler ikke falder sammen, bliver de sidste at opføre særskilt.

For de mindre Byers Vedkommende vil Opgaverne vistnok uden Vanskelighed kunne meddeles paa samme Maade som ovenfor omhandlet for Landsskolerne. For de større Byer antages Opgaverne over Elevantallet at kunne gives samlet for hver Skole uden nogen Specifikation for de enkelte Klasser. Antallet af Børn i Byskolerne opgives efter sidste Indskrivning af Elever.

I Forbindelse med de heromhandlede Opgaver bør desuden underét for den hele Skolekommune oplyses, hvormange Børn (særskilt Gutter og Piger) der i hvert af de nævnte Aar var berettigede til Undervisning, og hvormange af disse fik Undervisning udenfor Folkeskolen, samt hvormange Børn over 8 Aar (Landet) eller 7 Aar (Byerne) ingen Undervisning nød.

ad IV. Opgaverne over Skolesøgning og Forsømmelser vil formentlig kunne istandbringes efter følgende Schemaer:

A. Det samlede Antal Skoledage, hvori Folkeskolens Elever (de under III angivne) tilsammen skulde have søgt Skolen:

Skole	1891	1892	1893	1894	1895
N. N. Skole					
O. O. —					
— —					
— —					
Tilsammen					

B. Antal forsømte Skoledage for (de under III angivne) Folkeskolens Elever tilsammen:

Skole	1891		1892		1893		1894		1895	
	Forsømte Skoledage tilf.	Heraf af Sygdom eller anden gyldig Grund.	Forsømte Skoledage tilf.	Heraf af Sygdom eller anden gyldig Grund	Forsømte Skoledage tilf.	Heraf af Sygdom eller anden gyldig Grund	Forsømte Skoledage tilf.	Heraf af Sygdom eller anden gyldig Grund	Forsømte Skoledage tilf.	Heraf af Sygdom eller anden gyldig Grund
N. N. Skole . . .										
O. O. — . . .										
— — . . .										
Tilsammen										

28 Marts. Procentantallet af Forsømmelser vil i Forbindelse hermed hensigtsmæssig kunne meddeles.

ad. V. Herunder bør meddeles Timefordelingsplanen for det sidste Aar i Femaarsperioden i Forbindelse med Oplysning om Læreboger samt — for Landsskolens Vedkommende — om, i hvilken Udstrækning Gymnastik, Tegning og Sløid er indført i Kommunens Skoler.

For Landsskolens Vedkommende meddeles Oplysning om, hvor lang Undervisningstid der har været tildelt hver Klasse i Femaarets sidste Aar, — altsaa om Undervisningen har været meddelt i 9, 10, 12 eller 15 Uger (Lovens § 5) eller fra 15—21 Uger (Lovens § 8). Hvis intet oplyses om Undervisningstiden, gaar man ud fra, at der har været meddelt hver Klasse 12 Ugers Undervisning.

For Byernes Vedkommende meddeles lignende Oplysninger om det ugentlige Timetal i 1ste og 3die Afdeling samt om frivillig Undervisning i 2den og 3die.

ad VI. Herunder bør meddeles en kortfattet Beskrivelse over de i Kommunen benyttede Skolelokaler (Skolevæsenet tilhørende eller leiede), saaledes som de var i Femaarsperiodens sidste Aar, med Angivelse af Klasseværelsernes Antal, hvormange Elever Klasserne kan rumme osv. Tillige bør herunder oplyses, hvormange Lærere havde Skolevæsenet tilhørende Bolig (med eller uden Jordvei).

De Kommuner, for hvem det paa Grund af Skolebygningernes Størrelse og Antal vil falde vanskeligt at levere nogen Beskrivelse over Skolelokalerne, vil kunne indskrænke sig til en Meddelelse om disses og Klasseværelsernes Antal samt om, hvormange Elever Bygningerne er beregnede paa at rumme. Forsaavidt der i tidligere offentliggjorte Beretninger er givet Beskrivelse af nogen af vedkommende Folkeskoles Bygninger, antages der i Femaarsberetningen at kunne henvises til den Aargang, hvor Beskrivelsen er indtagen.

ad VII. Her kan gives en almindelig Meddelelse om Undervisningsmateriellets Tilvæxt i Løbet af Femaaret samt Oplysninger om Bogsamlinger for Lærerne og for Børnene, navnlig om Antallet af de Samlingerne tilhørende Bind, i Forbindelse med en almindelig Bemærkning om, hvorvidt Samlingerne har været nogenlunde flittig benyttede.

ad VIII. Regnskabsextrakten vedkommende Folkeskolevæsenet kan opgjøres efter følgende Schema:

28 Marts.

A. Udgifter

(for Landskommuner medtages ogsaa Kredsenes Udgifter):

	1891	1892	1893	1894	1895
a) Lønninger (iberegnet Vikarudgifter og Værdien af Naturalydelser)					
b) Undervisningsmidler, Bogsamlinger og Inventar (herunder Sloidværktøi)					
c) Anskaffelse af Læse- og Lærebøger til Brug for Børnene.					
d) Administration					
e) Opførelse og Vedligeholdelse af Skolehuse (herunder Anskaffelse og Opdyrkning af Lærerjord)					
f) Leie af Skolelokaler					
g) Lys og Brande					
h) Renhold					
i) Pensioner					
j) Skatter og Afgifter					
k) forskjellige Udgifter					
Tilsammen					

B. Indtægter.

	1891	1892	1893	1894	1895
a) Bidrag af Statskassen (Byskolelovens § 15 eller Landsskolelovens § 38)					
b) Bidrag af Amtsskolekassen (Landskommuner)					
c) Renter af Legater					
d) andre Indtægter					
Tilsammen					

28 Marts. ad IX. Herunder kan meddeles de Oplysninger, som antages at have Interesse, om Folkeskolens Tilstand i Almindelighed, f. Ex. om Disciplinen, Sundhedstilstanden, Undervisning i særskilte, udenfor Folkeskolens Ramme liggende Fag, forsaavidt ikke Oplysning herom gives under Afsnit V, m. v.

Idet Departementet gjentager sin ovenanførte Bemerkning om, at de heromhandlede Udtalelser alene er at anse som en Veiledning ved Femaarsberetningens Affattelse, — hvilken det følgelig staar Skolestyrene frit for at redigere efter Ønske —, skal man gjøre opmærksom paa, at der af Beretningerne vistnok bør trykkes et saa stort Oplag, at Skolestyrene kan oversende til hvert af Landets øvrige Skolestyrer et Exemplar af samme. Ligeledes bør Beretningerne indsendes til vedkommende Overtilsyn og Amtsskolestyre samt 10—12 Exemplarer af samme gjennem Overtilsynet til Kirke- og Undervisningsdepartementet.

Videre skal man oplyse, at Sats og Trykning af Femaarsberetningen i Format som nærværende Rundskrivelse vil kunne leveres af A. W. Brøggers Bogtrykkeri i Kristiania efter en Pris af Kr. 5,00 pr. Side for indtil 1000 Expl.; for Tabelsats beregnes Kr. 7,50 pr. Side; hertil kommer Udgiften til Papir (af samme Sort som nærværende) Kr. 10,00 pr. 1000 Expl.

Sluttelig bemærkes, at man ikke antager det nødvendigt, at de Skolestyrer, der aarlig besørger udgivet trykt Beretning om Folkeskolen, udsender en særskilt Femaarsberetning, om dette end vil være det ønskeligste.

30 Marts. **Kongelig Kundgjørelse** angaaende Hans Majestæt Kongens Reise udenfor de forenede Riger og Rigernes Styrelse under Hans Majestæts Fravær.

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: Da Vi, under Paakaldelse af Guds mægtige Bistand, have besluttet idag at tiltræde en Reise paa omkring fem Uger udenfor de forenede Riger, bliver som Følge deraf og saalænge Vi opholde Os udenfor Norge og Sverige Regjeringen over Vore forenede Kongeriger i Vort høie Navn at føre af Vor høitelskede Herr Søn, Hans Kongelige Høihed Norges og Sveriges Kronprins, Oscar Gustaf Adolf, i Egenskab af Regent paa den Maade, som for saadant Tilfælde er bestemt i den norske Grundlovsbestemmelse af 10de Januar 1863, sammenholdt med Rigsaktens § 7, og i den svenske Regjeringsforms § 39. Thi paaligger det Vore Embeds- og Bestillingsmænd og samtlige øvrige Vore tro Undersaatter med Hørighed og Lydighed at efterkomme og udføre, hvad Hans Kongelige Høihed Kronprindsregenten i Vort høie Navn og paa Vore Vegne byder og befaler.

Hvorefter alle Vedkommende sig underdanigst have at rette.

Høieste Resolution, hvorved der uden Gebyrs Erlæggelse meddeles Stadfæstelse paa det af Peder Thomassen Hardeberg og Hustru Marte Tellefsdatter ved deres Testamente af 4de Juni 1889 oprettede „Peder Hardebergs og Hustrus Legat til Hjælp for Trængende i Landvig", samt paa de for dette Legat af Landvigs Herredsstyrelse den 2den November 1895 vedtagne Statuter. 30 Marts.

Høieste Resolution, hvorved bl. a. er bestemt, at Nedre Ekers Jordemoderdistrikt i Buskeruds Amt deles i 2 Distrikter, et nordre og et søndre med Drammenselven som Delelinie. 30 Marts.

Høieste Resolution, hvorved de af Mosjøens Kommunebestyrelse i Møde den 19de Februar 1896 vedtagne Regler for den i Henhold til § 6 i Lov af 24de Juli 1894 om Brændevins Salg og Udskjænkning anordnede Afstemning stadfæstes i Medhold af samme Lovparagraf. 30 Marts.

Skrivelse fra Udenrigsministeren til Departementet for det Indre, hvorved meddeles, at britisk Bechuanaland[1]) fra 16de November 1895 er bleven indlemmet i Kapkolonien og saaledes fremtidig bliver at betragte som tilhørende Verdenspostforeningen. 31 Marts.

[1]) Det Gebet, der bærer Navnet Bechuanaland-Protektoratet, tilhører derimod endnu ikke Verdenspostforeningen.

Skrivelse fra Udenrigsministeren til Departementet for det Indre, hvorved meddeles, at den franske Regjering for Kolonien Ny Caledoniens Vedkommende har tiltraadt den i St. Petersburg den 22de Juli 1875 afsluttede internationale Telegrafkonvention. 31 Marts.

Kongelig Resolution, given paa Kommandovei, hvorved er bestemt, at 1ste Punktum af § 22 af Sokrigsskolens Reglement af 21de November 1887 herefter skal lyde saaledes:

„Forinden Aspiranterne tilstedes Adgang til Optagelseseksamen, underkastes de en Legemsundersøgelse af to af Marinens Sanitetsofficerer samt en tilforordnet Officer. Kommissionens Medlemmer beordres af Marinekommandoen efter Chefens Forslag". 1 April.

Skrivelse fra Indredepartementet til Amtmanden i Nedenes Amt, foranlediget ved Forespørgsel fra Ordføreren i et Herredsstyre om, hvorvidt et nyvalgt Herredsstyre kan tiltræde sin Funktion, naar der er indgivet Klage over Valget, samt i bekræftende Fald, om de i Tiden mellem Kommunevalgets Afholdelse og dets Forkastelse af det gamle Herredsstyre foretagne Valg og fattede Beslutninger kan ansees som gyldige. — I Anledning heraf meddeler Departementet, at det med Amtmanden anser det unødvendigt nærmere at indlade sig paa de fremsatte Spørgsmaal, idet det i det foreliggende Tilfælde, 4 April.

4 April. hvor der over Valget var indkommet en Klage, der vienſynlig maatte føre til Valgets Forkaſtelſe, ikke finder, at der bør reiſes nogen Indvending mod, at de fungerende Formænd og Repræſentanter blev ſtaaende, indtil Spørgsmaalet om Valgets Lovlighed var afgjort.

7 April. **Høieſte Reſolution***), hvorved i Henhold til § 25 i Lov om Havne- og Ringevæſenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæſtelſe paa de af Mandals Kommuneſtyre under 19de Februar 1896 beſluttede Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Mandals Havn.

7 April. **Høieſte Reſolution**, hvorved meddeles Stadfæſtelſe paa det ved Provſt til Liſter Provſti Andreas Jacob Laſſons og Huſtru Kriſtine Eliſe Laſſon født Omſteds Teſtamente af 28de Februar 1884 oprettede „Provſt A. J. Laſſons og Huſtrus Legat" til Fordel for en navngiven Perſon ſamt for trængende Sømandsenker i Aa og Auſtad Sogne og for trængende Gutter i nævnte Sogne til Udruſtning til deres første Søreiſe, ſamt paa de for dette Legat ved Lyngdals Herredsſtyrelſes Beſlutning af 29de Juli 1895 vedtagne Statuter med følgende ſamme ved nysnævnte Herredsſtyrelſes Beſlutning af 20de December 1895 givne Tillæg:

„I Statuternes § 4 efter: „Naar dette er naaet ſkal Renterne af 4800 — fire Tuſinde otte Hundrede — Kroner hvert Aar" tilføies „inden 20de December — første Gang inden 20de December i Aaret, efterat Kapitalen har naaet det forannævnte Beløb" — uddeles oſv. Og i Slutningen af § 5 tilføies: „Uddelingen til Sømandsenkerne ſker til ſamme Tid om Aaret ſom for Sømandsenkerne i § 4 beſtemt."

7 April. **Høieſte Reſolution**, hvorved meddeles Stadfæſtelſe paa det af Fyrvogter Georg Ferdinand Vedeler og Huſtru Johanne Barbara Vedeler, født Baars, i Bergen ved deres Teſtamente af 15de April 1883 med Tillæg af 10de Marts 1889 oprettede „Georg Ferdinand Vedelers og Huſtrus Legat" til Bedſte for en navngiven Kvinde og ſenere for en værdig ſyg og trængende Skipperenke af Bergens By ſamt paa den for dette Legat under 23de Januar 1896 udfærdigede Fundats.

8 April. **Telegram** fra Indredepartementet**) til Amtmanden i Finmarkens Amt, hvorved i Henhold til Kongelig Reſolution af 23de November 1895 angaaende Etableren af et extraordinært Opſyn m. v. under Fiſkerierne ved Finmarkens Kyſt beſtemmes, at nævnte Opſyn ſkal træde i Kraft den 15de April 1896.

*) Bekjendtgj. 10de April i Lovtid. 1ſte Afd. No. 16, hvor Vedtægterne er indtagne.

**) Bekjendtgj. 10de April i Lovtid. 1ſte Afd. No. 16.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Kristiania Biskop, hvori paa Forespørgsel fra en Sognepræst angaaende Forstaaelsen af Lov af 10de Juni 1876 om udvidet Adgang til Udførelse af kirkelige Forretninger, meddeles, at Departementet med Biskopen og Kristiania Stiftsprovst er enigt i, at en Sognepræst — under ovennævnte Lovs Taushed angaaende dette Punkt — ikke er berettiget til Godtgjørelse for det Arbeide, som det medfører for Sognepræsten at indføre i Kirkebogen Forretninger, som er udførte af Menighedens øvrige, dertil berettigede Præster for Medlemmer af fremmed Menighed. Derimod anser Departementet vedkommende Præst forpligtet til at meddele Sognepræsten saadan Forretning til Indførelse i Kirkebogen, forinden den udføres. 8 April.

Skrivelse fra Justits-Departementet til Amtmanden i Buskeruds Amt, hvori Departementet i Anledning af en af en Herredsstyrelse fattet Beslutning, ved hvilken det paalagdes Herredets Fattigkommission at foranledige en Person udbetalt af Fattigkassens Midler et Beløb, udgjørende en af ham for ulovlig Elgjagt vedtagen og til bemeldte Kasse indbetalt Bod, — meddeler, at det antager, at Herredsstyrelsen er uberettiget til at disponere over det omhandlede Mulktbeløb som skeet, idet Straffeboder alene kan eftergives ved Benaadning, jfr. Departementets i Lovsamlingen indtagne Skrivelse af 4de Marts 1861. 8 April.

Skrivelse fra Indredepartementet til Amtmanden i Nordre Bergenhus Amt, foranlediget ved Forespørgsel fra en Foged om, hvorledes der bør forholdes, naar der ved Kommunevalg afgives Stemmesedler lydende paa flere Navne, end der skal vælges. Fogden anførte, at han i et saadant indtruffet Tilfælde, havde kasseret vedkommende Stemmeseddel, idet han var af den Mening, at Lov om Mandtallene af 23de Juli 1894 § 7 sidste Punktum ikke uden videre kunde anvendes paa kommunale Valg. Departementet udtaler i Anledning heraf, at det med Amtmanden antager, at Fogdens Opfatning af Spørgsmaalet er den rette. 8 April.

Kronprindsregentens Resolution*), hvorved 9 April.

1. i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Karasjok Herred, Finmarkens Amt under 21de Mai 1894 og 19de December 1895 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred.
2. den Kongelige Resolution af 3die Januar 1874, ved hvilken Kjøbstadspolitilovgivningens almindelige Bestemmelser om Gade-

*) Bekjendtgjort 13de April i Lovtid. 1ste Afd. No. 17, hvor Vedtægterne er indtagne.

9 April. norden og Roligheds forstyrrelse m. v. blev gjorte gjældende for Karasjok Kirkested af Karasjok Herred, ophæves fra den Dag af, da ovennævnte Politivedtægter træder i Kraft.

9 April. **Kronprindsregentens Resolution***), hvorved i Medhold af Lov indeholdende forskjellige Bestemmelser om Bygningsvæsenet af 19de Mai 1860, dens § 5 meddeles Approbation paa følgende af Kjøbstaden Bergens Kommunebestyrelse under 28de Oktober 1895 vedtagne Tillæg til § 10 i de ved Kongelig Resolution af 17de December 1870 approberede Tillægsbestemmelser til Skjærpelse i de gjældende Bygningslove, forsaavidt nævnte By betræffer:

„Dog kan Kommunestyret efter Forslag fra Bygnings- og Reguleringskommissionen samtykke i, at Bygninger i de omhandlede Strøg gives 2 Etager ovenpaa Kjælderen, samt indtil 6,27 Meters Middelhøide og 7,53 Meters Maximumshøide, paa Vilkaar, at Taget bræktes fra Gesimsen til alle fire Sider, at Beboelsesrum ikke indredes i Kjælderetagen, samt at der i Loftsetagen ikke indredes Ildstedsværelser og heller ikke Beboelsesrum uden Ildsted, medmindre der anbringes to særskilte Trapper til Loftet efter Bygningskommissionens nærmere Bestemmelse".

9 April. **Kongelig Resolution**, hvorved Storthingets Beslutning af 5te Marts 1896 angaaende Bevilgninger af Oplysningsvæsenets Understøttelsesfond for Terminen 1896—1897 [1]), forsaavidt angaar Udgifter til Geistlighed og Kirker [2]), befales tagen tilfølge.

[1]) Se Sth. Prp. No. 2 for 1896, Afd. A og Indst. S, I, A for s. A.

[2]) Under disse Udgifter er bl. a. bevilget et Lønsbidrag, stort 300 Kr., til den residerende Kapellan i Værdalen. Jfr. Deptstid. for 1896 No. 27.

9 April. **Kongelig Resolution**, hvorved den af Storthinget under 9de Marts 1896 fattede Beslutning om Bevilgning til Rigsforsikringsanstalten for Budgetterminen 1ste Juli 1896 til 30te Juni 1897 [1]) befales tagen tilfølge.

[1]) Se Sth. Prp. No. 1, Hovedp. VI, Kap. 10, Tit. 3 og Indst. S No. 43 for 1896. — Ved nævnte Beslutning er bevilget:

Til Sekretæren		Kr. 3 000
Afdelingschefen ved Skadeafdelingen		„ 3 000
Bogholderen		„ 3 000
Kassereren		„ 3 000
2 Revisorer:		
for Revisionsarbeide vedkommende Budgetaaret 1895—96	Kr. 600	
for Revisionsarbeide vedkommende Budgetaaret 1896—97	„ 1 000	
		„ 1 600

*) Bekjendtgj. 13de April i Lovt. 1ste Afd. No. 17.

3 Kontoristers à Kr. 1 800	„	5 400
6 — à „ 1 200	„	7 200
6 — à „ 720	„	4 320
Extraordinær Kontorhjælp	„	10 000
Anstaltens Læge	„	1 200
Vagtmesteren: fri Bolig, Lys og Brænde og	„	1 300
	Kr.	43 020.

9 April.

Kongelig Resolution, hvorved den af Storthinget under 9de Marts 1896 fattede Beslutning om Bevilgninger til Rigsforsikringsanstaltens Appelkommission for Budgetterminen 1ste Juli 1896 til 30te Juni 1897[1]) befales tagen tilfølge. 9 April.

[1]) Se. Sth. Prp. No. 1, Hovedp. VI, Kap. 10, Tit. 2 og Indst. S. No. 44 for 1896. Jfr. Ref. af 5 Febr. 1895. — Ved nævnte Beslutning er der bl. a. bevilget følgende Lønninger:

1. Godtgjørelse til Formanden	Kr.	2 000
2. Do. til Kommissionens lægekyndige Medlem	„	800
3. Godtgjørelse til Kommissionens 5 øvrige Medlemmer à Kr. 500	„	2 500
4. Skyds- og Kostgodtgjørelse til Kommissionens Medlemmer	„	1 000
5. Lokale, Lys, Brænde og Renhold	„	350
6. Kontorrekvisita	„	150
7. Skriverhjælp	„	300
Tilsammen	Kr.	7 100

Kongelig Resolution, hvorved bl. a. befales tagen tilfølge den af Storthinget den 5te Marts 1896 fattede Beslutning om Lønningsregulativ for det ved Tilvirkningen af Brændevin og Malt ansatte Kontrolpersonale for Tidsrummet fra 1ste Juli 1896 til 1ste Juli 1897.[1]) 9 April.

[1]) Se Sth. Prp. No. 13 og Indst. S No. 52 for 1896. — Regulativet er overensstemmende med det tidligere gjældende — se Lovtid.s 2den Afd. for 1892, S. 298, jfr. s. Afd. for 1895, S. 143 — med den Forandring, at det i No. 1 hedder: „Overkontrolløren i 3die Distrikt" osv.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet til Finantsdepartementet, der havde udbedt sig førstnævnte Departements Udtalelse angaaende Spørgsmaalet om, hvorvidt det Bergenske Dampskibsselskabs Fartøier i Turistfarten paa Nordkap med Hensyn til Erlæggelse af Afgift efter den nye Havnelovs § 29 antages at burde betragtes som Lystfartøier. I Anledning heraf udtaler Departementet, at det med Havnedirektøren antager, at de saakaldte Nordkapsskibe maa blive at henføre til Lystfartøier og saaledes har at erlægge den for saadanne i Medhold af Havnelovens § 29 bestemte Tonnageafgift samt Havnefogedpenge i Henhold til samme Lovs § 16, 5te Pasfus. Forsaavidt der mod en saadan Forstaaelse af vedkommende Dampskibsselskab var paaberaabt, at Fartøierne foruden Passagerer til Nordkap ogsaa fører Passagerer 9. April

9 April. og Post til de forskjellige Anløbssteder mellem Bergen og Hammerfest, bemærker Departementet, at det efter Omstændighederne ikke finder at kunne tillægge dette nogen afgjørende Vægt, idet det forekommer Departementet lidet tvilsomt, at Nordkapsruten ikke er baseret paa at befordre den almindelige Samfærdsel langs Kysten mellem Bergen og Hammerfest men efter sit hovedsagelige Øiemed er beregnet paa Lystreisende med Nordcap som Maal. Dette fremgaar af Rutens Begrændsning til den specielle Turistsaison samt af de for samme gjældende særlige Bestemmelser bl. a. om, at kun 1ste Klasses Passagerer medtages, ligesom vedkommende Fartøiers samtlige Bekvemmeligheder, efter hvad der oplyses i Bekjendtgjørelsen om Ruten for sidste Saison, er specielt indrettede for Turister. Departementet bemærker derhos, at forsaavidt der af Havnedirektøren er henstillet til samme i Medhold af Bestemmelsen i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 § 29 Post 2 at træffe en bindende Afgjørelse af det foreliggende Spørgsmaal, savner det Adgang hertil, idet den ved nævnte Bestemmelse Departementet tillagte Bemyndigelse kun angaar Spørgsmaalet om, hvorvidt et Dampskib gaar i regelmæssig Rute, hvorimod den endelige Afgjørelse af, hvorvidt et Fartøi er „Lystfartøi", henhører under Domstolene.

9 April. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet til Havnedirektøren, foranlediget ved en mellem Havnefogden i Kristiansund og de bergenske og nordenfjeldske Dampskibsselskaber opstaaet Tvist om Forstaaelsen af § 16 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894. Der herskede bl. a. Meningsforskjel om, hvorledes Havnefogedpenge af Selskabernes i Rute paa Udlandet (Hamburg) gaaende Fartøier skal beregnes, naar disse anløber Kristiansund flere Gange i Løbet af 7 Dage og under disse Anløb dels losser eller lader saamange fra Udlandet kommende eller til Udlandet bestemte Varer, at de optager mindst en Halvdel af Skibets Drægtighed eller bestuver mindst 100 Tons (§ 16, 4de Passus, 2det Punktum), dels enten aldeles ikke losser eller lader eller i ethvert Fald kun losser eller lader et mindre Kvantum Varer (§ 16, 4de Passus, 1ste Punktum). Departementet bemærker i Anledning heraf, at det maa antages at flyde af Bestemmelserne i nævnte § 16, 4de Passus sammenholdt med Sens 3die Passus, at i nævnte Tilfælde Havnefogedpenge vil blive at erlægge en Gang og saaledes, at af de flere Anløb det, der efter ovennævnte §'s 4de Passus betinger høiest Afgift ɔ: fulde Havnefogedpenge, lægges til Grund for Beregningen. — Der var videre Tvist mellem Havnefogden og vedkommende Dampskibsselskaber om, hvorvidt Selskabernes i Turistfarten paa Nordkap gaaende Fartøier er at betragte som Lystfartøier og saaledes pligter at erlægge fulde Havnefoged-

penge overensstemmende med Bestemmelsen i ovennævnte § 16, 5te Pasſus. I saa Henseende henviser Departementet til sin (ovenfor refererede) Skrivelse af s. D. til Finants- og Tolddepartementet, hvori det i Tilslutning til Direktøren har antaget, at nævnte Fartøier maa blive at betragte som Lystfartøier. 9 April.

Cirkulære fra Finantsdepartementet til Toldkamrene: 9 April.
Toldkammeret anmodes om for Fremtiden at drage Omsorg for, at der, naar Varer angives til Forsendelse til Sverige som norsk Tilvirkning paa Angivelsen — forsaavidt den i Mellemrigslov af 30te Mai 1890 §§ 9 og 16 omhandlede Forsikring ikke afgives af Tilvirkeren selv — af den, der afgiver samme, tillige afgives udtrykkelig Forsikring om, at han har nøiagtig Kjendskab til Varens Tilvirkning. Lignende udtrykkelig Forsikring om Kjendskab til Tilvirkningen bør afgives af de to Mænd, der bekræfter Rigtigheden af Forsikringen om Varernes Tilblivelse.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa den af Kvikne Herredsstyrelse i Moder den 29de November 1895 og 25de Februar 1896 vedtagne Plan for en inden Herredet opretteudes Sparebank. 10 April.

Telegram fra Indredepartementet*) til Opsynschefen ved Lofotfisket, hvorved i Henhold til Lov af 29de Marts 1890 og den Departementet ved Kongelig Resolution af 8de April næstefter givne Bemyndigelse bestemmes, at Lofotopsynets Virksomhed fortsættes indtil Maanedens Udgang i den Udstrækning, hvori dette af Opsynschefen findes fornødent, og inden Rammen af den givne Bevilgning. 10 April.

Skrivelse fra Justits-Departementet til Statsadvokaten i Hedemarkens og Kristians Lagsogne, foranlediget ved et Andragende om Eftergivelse af en ved Meddomsretsdom i Henhold til Lov ang. Bygningsvæsenet af 6te Septbr. 1845 § 43 ilagt løbende daglig Mulkt til Hamar Kommunekasse, — i hvilken Anledning Departementet meddeler, at den omhandlede Mulkt, der ikke er Straffemulkt, ikke er Gjenstand for Eftergivelse ved Benaadning. Forøvrigt udtaler Departementet, at der ikke antages at være Adgang til at inddrive nogen Del af en Tvangsmulkt, efterat den Foranstaltning, der ved samme skulde fremtvinges, paa tilfredsstillende Maade er bleven iværksat. 10 April.

Telegram fra Kirkedepartementet til Ordføreren i Risør Formandskab, hvori paa Foresporgsel meddeles, at et Medlem af Formandskabet, der er Dissenter, ikke antages at være inhabil ved Formandskabets Behandling af en Lærerposts Besættelse efter Byskolelovens § 31. 11 April.

*) Bekjendtgj. 13de April i Lovt. 1ste Afd. No. 17.

13 April. **Tiltrædelsesakt** til den i Bern den 9de September 1886 affluttede Konvention angaaende Oprettelse af en international Union til Beskyttelse af literære og kunstneriske Værker.*)

Nous Oscar, par la Grâce de Dieu, Roi de Suède et de Norvège, des Goths et des Vandales,

Savoir faisons: qu'ayant jugé bon et utile d'accéder, pour Notre Royaume de Norvège, à la Convention conclue à Berne, le 9 Septembre 1886, concernant le création d'une Union internationale pour la protection des œuvres littéraires et artistiques, suivie d'un Article additionnel, d'un Protocole de Clôture et d'un Procès-verbal de signature, ces actes portant mot pour mot ce qui suit:

Convention
concernant
la création d'une Union internationale
pour la protection des œuvres littéraires et artistiques.

Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse, Sa Majesté le Roi des Belges, Sa Majesté Catholique le Roi d'Espagne, en Son nom Sa Majesté la Reine Régente du

(Oversættelse).

Vi Oscar, af Guds Naade Konge til Norge og Sverige, de Gothers og Venders,

Gjør vitterligt: Da Vi har anseet det godt og nyttigt for Vort Kongerige Norge at tiltræde den Konvention, der er affluttet i Bern den 9de September 1886, angaaende Oprettelsen af en international Union til Beskyttelse af literære og kunstneriske Værker, med tilhørende Tillægsartikel, Slutningsprotokol og Undertegnelsesprotokol, hvilke Akter Ord til andet lyder som følger:

Konvention
angaaende
Oprettelse af en international Union
til
Beskyttelse af literære og kunstneriske Værker.

Hans Majestæt den tyske Keiser, Konge af Preussen, Hans Majestæt Kongen af Belgien, i Hans Katholske Majestæt Kongen af Spaniens Navn Hendes Majestæt Dronningregentinden af Kongeri-

*) Bernerkonventionen er affluttet den 9de September 1886. Den er ratificeret af Storbritannien den 18de December 1886, af Spanien den 23de Decbr. s. A., af Italien den 24de Marts 1887, af Frankrig den 30te Marts, af Tyskland den 1ste Juni, af Schweiz den 20de Juni, af Haiti den 4de Juli, af Belgien den 26de August s. A., af Tunis den „5te Hidjé 1304". Ratifikationerne er udvexlede og deponerede i Bern den 5te Septbr. 1887. Konventionen er senere tiltraadt af Luxemburg den 27de Juni 1888, af Monaco den 30te Mai 1889, af Montenegro den 1ste Juli 1893 og nu altsaa af Norge den 13de April 1896. Tiltrædelsesdokumentet for Norges Vedk. er oversendt til det Schweiziske Forbundsraad den 21de s. M.

Royaume, le Président de la République Française, Sa Majesté la Reine du Royaume-Uni de la Grande-Bretagne et d'Irlande, Impératrice des Indes, le Président de la République d'Haïti, Sa Majesté le Roi d'Italie, le Président de la République de Libéria, le Conseil fédéral de la Confédération Suisse, Son Altesse le Bey de Tunis,

Également animés du désir de protéger d'une manière efficace et aussi uniforme que possible les droits des auteurs sur leurs œuvres littéraires et artistiques,

Ont résolu de conclure une Convention à cet effet, et ont nommé pour leurs plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse:

Le Sieur Otto von Bülow, Conseiller intime actuel de légation et Chambellan de Sa Majesté, Son Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire près la Confédération Suisse.

Sa Majesté le Roi des Belges:

Le Sieur Maurice Delfosse, Son Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire près la Confédération Suisse.

Sa Majesté Catholique le Roi d'Espagne, en Son nom Sa Majesté la Reine Régente du Royaume:

Le Sieur Comte de la Almina, Sénateur, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire près la Confédération Suisse.

get, den franske Republiks Præsident, Hendes Majestæt Dronningen af det forenede Kongerige Storbritannien og Irland, Keiserinde af Indien, Republikken Haitis Præsident, Hans Majestæt Kongen af Italien, Republikken Liberias Præsident, de schweiziske Forbundsstaters Forbundsraad, Hans Høihed Beyen af Tunis, 13 April.

har, lige besjælede af Ønsket om paa en virksom og saavidt muligt ensartet Maade at beskytte den literære og kunstneriske Eiendomsret, besluttet til den Ende at afslutte en Konvention og har hertil udnævnt som sine Befuldmægtigede:

Hans Majestæt Keiseren af Tyskland, Kongen af Preussen:

Hr. Otto von Bülow, virkelig geheime Legationsraad og Hans Majestæts Kammerherre, Hans Envoyé extraordinaire og Ministre plénipotentiaire ved det schweiziske Forbundsraad;

Hans Majestæt Kongen af Belgien:

Hr. Maurice Delfosse, Hans Envoyé extraordinaire og Ministre plénipotentiaire ved det schweiziske Forbundsraad;

I Hans katholske Majestæt Kongen af Spaniens Navn Hendes Majestæt Dronningregentinden af Kongeriget:

Hr. Greve de la Almina, Senator, Envoyé extraordinaire og Ministre plénipotentiaire ved det schweiziske Forbundsraad;

13 April. Le Sieur Don José Villa-Amil y Castro, Chef de section de la propriété intellectuelle au Ministère de l'instruction publique, Docteur en droit civil et canonique, Membre du Corps facultatif des Archivistes, Bibliothécaires et Archéologues, ainsi que des Academies de l'Histoire, des Beaux-Arts de St-Ferdinand, et de celle des Sciences de Lisbonne.

Le Président de la République Française:

Le Sieur François Victor Emmanuel Arago, Sénateur, Ambassadeur de la République française près la Confédération Suisse.

Sa Majesté la Reine du Royaume-Uni de la Grande-Bretagne et d'Irlande, Impératrice des Indes:

Sir Francis Ottiwell Adams, Chevalier Commandeur de l'Ordre très-distingué de St-Michel et St-George, Compagnon du très-honorable Ordre du Bain, Son Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire à Berne; et

le Sieur John Henry Gibbs Bergne, Compagnon de l'Ordre très-distingué de St-Michel et St-George, Directeur au Département des affaires étrangères à Londres.

Le Président de la République d'Haïti:

Le Sieur Louis Joseph Janvier, Docteur en médecine de la Faculté de Paris, Lauréat de la Faculté de Médecine de Paris, Diplômé de l'Ecole des Sciences politiques de Paris (Section administrative), Di-

Hr. Don José Villa-Amil y Castro, Sektionschef for den intellektuelle Eiendomsret i Undervisningsministeriet, Doctor i civil og kanonisk Ret, Medlem af Arkivarernes, Bibliothekarernes og Arkæologernes fakultative Forening, samt af Akademierne for Historie og for de skjønne Kunster i St. Ferdinand og af Videnskabsakademiet i Lissabon;

Den franske Republiks Præsident:

Hr. François Victor Emmanuel Arago, Senator, den franske Republiks Ambassadør ved det schweizske Forbundsraad;

Hendes Majestæt Dronningen af det forenede Kongerige Storbritannien og Irland, Keiserinde af Indien:

Sir Francis Ottiwell Adams, Kommandør af St. Mikal- og St. Georgs-Orden, Companion af Bath-Orden, Hendes Envoyé extraordinaire og Ministre plénipotentiaire i Bern; og

Hr. John Henry Gibbs Bergne, Companion af St. Mikal- og St. Georgs-Orden, Direktør i Udenrigsdepartementet i London;

Republikken Haitis Præsident:

Hr. Louis Joseph Janvier, Dr. medicinæ ved Fakultetet i Paris, Laureat ved det medicinske Fakultet i Paris, udexamineret fra l'ecole des sciences politiques i Paris (den administrative og den diplomatiske Sektion), Inde-

plômé de l'Ecole des Sciences politiques de Paris (Section diplomatique), Médaille décorative d'Haïti de troisième classe.

Sa Majesté le Roi d'Italie:

Le Sieur Charles Emmanuel Beccaria des Marquis d'Incisa, Chevalier des Ordres des S. S. Maurice et Lazare et de la Couronne d'Italie, Son Chargé d'affaires près la Confédération Suisse.

Le Président de la République de Libéria:

Le Sieur Guillaume Koentzer, Conseiller impérial, Consul général, Membre de la Chambre de commerce de Vienne.

Le Conseil fédéral de la Confédération Suisse:

Le Sieur Numa Droz, Vice-Président du Conseil fédéral, Chef du Département du Commerce et de l'Agriculture;

le Sieur Louis Ruchonnet, Conseiller fédéral, Chef du Département de Justice et Police;

le Sieur A. d'Orelli, Professeur de droit à l'Université de Zurich.

Son Altesse le Bey de Tunis:

Le Sieur Louis Renault, Professeur à la Faculté de droit de Paris et à l'Ecole libre des sciences politiques, Chevalier de l'Ordre de la Légion d'honneur, Chevalier de l'Ordre de la Couronne d'Italie.

Lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs respectifs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants:

haver af Haitis dekorative Medaille af 3die Klasse; 13 April.

Hans Majestæt Kongen af Italien:

Hr. Charles Emmanuel Beccaria, Marquis d'Incisa, Ridder af St. Mauritius og St. Lazarus Orden og af den italienske Krone-Orden, Hans Chargé d'affaires ved det schweiziske Forbundsraad;

Republikken Liberias Præsident:

Hr. Guillaume Koentzer, keiserlig Raad, Generalkonsul, Medlem af Handelskammeret i Wien;

Det schweiziske Forbundsraad:

Hr. Numa Droz, Vicepræsident i Forbundsraadet, Chef for Handels- og Agerbrugsdepartementet;

Hr. Louis Ruchonnet, Medlem af Forbundsraadet, Chef for Justits- og Politidepartementet;

Hr. A. d'Orelli, Professor i Retsvidenskab ved Universitetet i Zürich;

Hans Høihed Beyen af Tunis:

Hr. Louis Renault, Professor ved det juridiske Fakultet i Paris og ved Ecole libre des sciences politiques, Ridder af Æreslegionen, Ridder af den italienske Kroneorden;

Hvilke, efter at have meddelt hinanden sine respektive Fuldmagter, der befandtes i god og fuldstændig Orden, er komne overens om følgende Artikler:

13 April.

Article premier.

Les pays contractants sont constitués à l'état d'Union pour la protection des droits des auteurs sur leurs œuvres littéraires et artistiques.

Art. 2.

Les auteurs ressortissant à l'un des pays de l'Union, ou leurs ayants cause, jouissent, dans les autres pays, pour leurs œuvres, soit publiées dans un de ces pays, soit non publiées, des droits que les lois respectives accordent actuellement ou accorderont par la suite aux nationaux.

La jouissance de ces droits est subordonnée à l'accomplissement des conditions et formalités prescrites par la législation du pays d'origine de l'œuvre; elle ne peut excéder, dans les autres pays, la durée de la protection accordée dans ledit pays d'origine.

Est considéré comme pays d'origine de l'œuvre, celui de la première publication, ou, si cette publication a lieu simultanément dans plusieurs pays de l'Union, celui d'entre eux dont la législation accorde la durée de protection la plus courte.

Pour les œuvres non publiées, le pays auquel appartient l'auteur est considéré comme pays d'origine de l'œuvre.

Art. 3.

Les stipulations de la pré-

Art. 1.

De kontraherende Lande er konstituerede som en Union til Beskyttelse af den literære og kunstneriske Eiendomsret.

Art. 2.

Forfattere eller Kunstnere, der er Undersaatter i et af Unionens Lande, skulle saavelsom deres Rettighedshavere i alle Unionens øvrige Lande med Hensyn til sine Værker, hvad enten de er offentliggjorte i et af disse Lande, eller de ikke er offentliggjorte, nyde de samme Rettigheder, som vedkommende Lovgivninger for Tiden tilstaar eller fremtidig kommer til at tilstaa Landets egne Undersaatter.

Nydelsen af disse Rettigheder er betinget af Opfyldelsen af de Vilkaar og Formaliteter, der er foreskrevne af Lovgivningen i Værkets Hjemland; den kan ikke vare længere i fremmede Lande end den Beskyttelse, som er tilstaaet Værket i dets Hjemland.

Som Værkets Hjemland betragtes det Land, hvor det først er offentliggjort, eller, saafremt det samtidig er offentliggjort i flere af Unionens Lande, det blandt disse, hvis Lovgivning tilstaar den kortvarigste Beskyttelse.

Med Hensyn til Værker, som ikke er offentliggjorte, betragtes det Land, til hvilket Forfatteren eller Kunstneren hører, som Værkets Hjemland.

Art. 3.

Denne Konventions Bestemmel-

sente Convention s'appliquent également aux éditeurs d'œuvres littéraires ou artistiques publiées dans un des pays de l'Union, et dont l'auteur appartient à un pays qui n'en fait pas partie.

Art. 4.

L'expression „œuvres littéraires et artistiques" comprend les livres, brochures ou tous autres écrits; les œuvres dramatiques ou dramatico-musicales, les compositions musicales avec ou sans paroles; les œuvres de dessin, de peinture, de sculpture, de gravure; les lithographies, les illustrations, les cartes géographiques; les plans croquis et ouvrages plastiques, relatifs à la géographie, à la topographie, à l'architecture ou aux sciences en général; enfin toute production quelconque du domaine littéraire, scientifique ou artistique, qui pourrait être publiée par n'importe quel mode d'impression ou de reproduction.

Art. 5.

Les auteurs ressortissant à l'un des pays de l'Union, ou leurs ayants cause, jouissent, dans les autres pays, du droit exclusif de faire ou d'autoriser la traduction de leurs ouvrages jusqu'à l'expiration de dix années à partir de la publication de l'œuvre originale dans l'un des pays de l'Union.

Pour les ouvrages publiés par livraisons, le délai de dix années ne compte qu'à dater de la publication de la der-

ser finder ogsaa Anvendelse paa Udgivere af literære og kunstneriske Værker, der er offentliggjorte i et af Unionens Lande, selv om Forfatteren eller Kunstneren tilhører et Land, der ikke deltager i Unionen. 13 April.

Art. 4.

Udtrykket „literære og kunstneriske Værker" omfatter Bøger, Brochurer og alle andre Skrifter; dramatiske eller musikalsk-dramatiske Værker, musikalske Kompositioner med eller uden Ord; Tegninger, Malerier, Billedhuggerarbeider, Gravurer, Lithografier, Illustrationer, geografiske Karter; Plantegninger, Rids og plastiske Arbeider vedrørende Geografien, Arkitekturen eller Videnskaben i Almindelighed, i det Hele taget ethvert Værk paa det literære, videnskabelige og kunstneriske Omraade, der kan offentliggjøres, uanseet ved hvilken Trykningseller Gjengivelsesmaade dette sker.

Art. 5.

Forfattere, der er Undersaatter i et af Unionens Lande, eller deres Rettighedshavere nyder i de andre Lande udelukkende Ret til at oversætte eller autorisere Oversættelser af sine Værker i et Tidsrum af ti Aar fra Originalværkets Offentliggjørelse i et af Unionens Lande.

Ved Værker, der udkommer hæftevis, regnes de ti Aar fra Offentliggjørelsen af Originalværkets sidste Hefte.

13 April. nière livraison de l'œuvre originale.

Pour les œuvres composées de plusieurs volumes publiés par intervalles, ainsi que pour les bulletins ou cahiers publiés par des sociétés littéraires ou savantes ou par des particuliers, chaque volume, bulletin ou cahier est, en ce qui concerne le délai de dix années, considéré comme ouvrage séparé.

Dans les cas prévus au présent article, est admis comme date de publication, pour le calcul des délais de protection, le 31 décembre de l'année dans laquelle l'ouvrage a été publié.

Art. 6.

Les traductions licites sont protégées comme des ouvrages originaux. Elles jouissent, en conséquence, de la protection stipulée aux articles 2 et 3 en ce qui concerne leur reproduction non autorisée dans les pays de l'Union.

Il est entendu que, s'il s'agit d'une œuvre pour laquelle le droit de traduction est dans le domaine public, le traducteur ne peut pas s'opposer à ce que la même œuvre soit traduite par d'autres écrivains.

Art. 7.

Les articles de journaux ou de recueils périodiques publiés dans l'un des pays de l'Union peuvent être reproduits, en original ou en traduction, dans les autres pays de l'Union, à moins que les auteurs ou éditeurs ne l'aient expressément

Ved Værker, der bestaar af flere, med Mellemrum offentliggjorte Bind, saavelsom ved Meddelelser eller Hefter, der offentliggjøres af literære eller videnskabelige Selskaber eller af Private, bliver hvert Bind, hver Meddelelse eller hvert Hefte med Hensyn til Beregningen af de ti Aar at betragte som et særskilt Værk.

I det i denne Artikel behandlede Tilfælde bliver med Hensyn til Beregningen at Beskyttelsesfristen den 31te December i det Aar, i hvilket Værket er offentliggjort, at betragte som den Dag, paa hvilken det er offentliggjort.

Art. 6.

Tilladte Oversættelser er beskyttede som originale Arbeider. De nyder i Kraft heraf den Beskyttelse, der er bestemt i Art. 2 og 3 med Hensyn til deres ikke autoriserede Gjengivelse i Unionens Lande.

Naar der handles om et Værk, for hvilket Oversættelsesretten er falden i det Frie, kan Oversætteren ikke modsætte sig, at det samme Værk oversættes af Andre.

Art. 7.

Artikler i Aviser eller Tidsskrifter, der er offentliggjorte i et af Unionens Lande, kan gjengives i Originalsproget eller i Oversættelse i Unionens øvrige Lande, medmindre Forfatteren eller Udgiveren udtrykkelig har forbudt det. For Tidsskrifters Vedkom-

interdit. Pour les recueils, il peut suffire que l'interdiction soit faite d'une manière générale en tête de chaque numéro du recueil.

En aucun cas, cette interdiction ne peut s'appliquer aux articles de discussion politique ou à la reproduction des nouvelles du jour et des faits divers.

Art. 8.

En ce qui concerne la faculté de faire licitement des emprunts à des œuvres littéraires ou artistiques pour des publications destinées à l'enseignement ou ayant un caractère scientifique, ou pour des chrestomathies, est réservé l'effet de la législation des pays de l'Union et des arrangements particuliers existants ou à conclure entre eux.

Art. 9.

Les stipulations de l'article 2 s'appliquent à la représentation publique des œuvres dramatiques ou dramatico-musicales, que ces œuvres soient publiées ou non.

Les auteurs d'œuvres dramatiques ou dramatico-musicales, ou leurs ayants cause, sont, pendant la durée de leur droit exclusif de traduction, réciproquement protégés contre la représentation publique non autorisée de la traduction de leurs ouvrages.

Les stipulations de l'article 2 s'appliquent également à l'exécution publique des œuvres musicales non publiées ou de celles qui ont été publiées, mais dont l'auteur a exprès-

mende er det tilstrækkeligt, at Forbudet gjøres under Et foran i hvert Nummer. 13 April.

I intet Tilfælde kan dette Forbud anvendes paa Artikler, der diskuterer Politik, eller paa Gjengivelse af daglige Nyheder og blandede Meddelelser.

Art. 8.

Adgangen til uhindret at foretage Laan fra literære og kunstneriske Værker til Chrestomatier samt i de Tilfælde, hvor Offentliggjørelsen er bestemt for Undervisning eller har en videnskabelig Karakter, bestemmes efter Lovgivningen i hvert af Unionens Lande og de særegne Overenskomster, der er eller maatte blive afsluttede dem imellem.

Art. 9.

Bestemmelserne i Art. 2 finder Anvendelse paa den offentlige Opførelse af dramatiske eller dramatisk-musikalske Værker, hvad enten disse Værker er blevne offentliggjorte eller ikke.

Forfatterne af dramatiske eller dramatisk-musikalske Værker eller deres Rettighedshavere skal i den Tid, deres udelukkende Oversættelsesret varer, gjensidig være beskyttede mod ikke autoriseret offentlig Opførelse af Oversættelsen af deres Værker.

Bestemmelserne i Art. 2 finder ligeledes Anvendelse paa den offentlige Opførelse af musikalske Værker, der ikke er blevne offentliggjorte, eller som er blevne offentliggjorte, men hvis Komponist

13 April. ment déclaré sur le titre ou en tête de l'ouvrage qu'il en interdit l'exécution publique.

Art. 10.

Sont spécialement comprises parmi les reproductions illicites auxquelles s'applique la présente Convention, les appropriations indirectes non autorisées d'un ouvrage littéraire ou artistique, désignées sous des noms divers, tels que: adaptations, arrangements de musique, etc., lorsqu'elles ne sont que la reproduction d'un tel ouvrage, dans la même forme ou sous une autre forme, avec des changements, additions ou retranchements, non essentiels, sans présenter d'ailleurs le caractère d'une nouvelle œuvre originale.

Il est entendu que, dans l'application du présent article, les tribunaux des divers pays de l'Union tiendrot compte, s'il y a lieu, des réserves de leurs lois respectives.

Art. 11.

Pour que les auteurs des ouvrages protégés par la présente Convention soient, jusqu'à preuve contraire, considérés comme tels et admis, en conséquence, devant les tribunaux des divers pays de l'Union à exercer des poursuites contre les contrefaçons, il suffit que leur nom soit indiqué sur l'ouvrage en la manière usitée.

Pour les œuvres anonymes ou pseudonymes, l'éditeur dont le nom est indiqué sur l'ouvrage est fondé à sauvegarder les droits appartenant à l'au-

paa Titelbladet eller i Spidsen af Værket udtrykkelig har erklæret, at han forbyder dets offentlige Opførelse.

Art. 10.

Blandt de utilladte Gjengivelser, der omfattes af denne Konvention, indbefattes de ikke-autoriserede, indirekte Benyttelser af et literært eller kunstnerisk Værk, der betegnes med forskjellige Navne, saasom Adaptationer, Musikarrangements etc., naar de kun er Gjengivelser af et saadant Værk i den samme eller en anden Form med uvæsentlige Forandringer, Tilføielser eller Forkortelser, uden at de forøvrigt har Karakteren af et nyt, originalt Værk.

Ved Anvendelsen af denne Artikel skal Domstolene i Unionens forskjellige Lande, saafremt der er Anledning dertil, tage Hensyn til de i deres respektive Lovgivninger tagne Forbehold.

Art. 11.

For at Forfattere og Kunstnere, indtil det Modsatte bevises, skal ansees beskyttede af denne Konvention og i Kraft deraf tilstedes Adgang til ved Domstolene i Unionens forskjellige Lande at anlægge Sag i Anledning af ulovhjemlet Gjengivelse, er det tilstrækkeligt, at deres Navn paa sædvanlig Maade er angivet paa Værket.

Ved anonyme eller pseudonyme Værker er den Udgiver, hvis Navn er angivet paa Værket, berettiget til at værne om de Forfatteren eller Kunstneren tilhørende Rettig-

teur. Il est, sans autres preuves, réputé ayant cause de l'auteur anonyme ou pseudonyme.

Il est entendu, toutefois, que les tribunaux peuvent exiger, le cas échéant, la production d'un certificat délivré par l'autorité compétente, constatant que les formalités prescrites, dans le sens de l'article 2, par la législation du pays d'origine ont été remplies.

Art. 12.

Toute œuvre contrefaite peut être saisie à l'importation dans ceux des pays de l'Union où l'œuvre originale a droit à la protection légale.

La saisie a lieu conformément à la législation intérieure de chaque pays.

Art. 13.

Il est entendu que les dispositions de la présente Convention ne peuvent porter préjudice, en quoi que ce soit, au droit qui appartient au Gouvernement de chacun des pays de l'Union de permettre, de surveiller, d'interdire, par des mesures de législation ou de police intérieure, la circulation, la représentation, l'exposition de tout ouvrage ou production à l'égard desquels l'autorité compétente aurait à exercer ce droit.

Art. 14.

La présente Convention, sous les réserves et conditions à déterminer d'un commun accord, s'applique à toutes les œuvres qui, au moment de son

heder. Uden andet Bevis anses 13 April.
han for den anonyme eller pseudonyme Forfatters eller Kunstners Rettighedshaver.

Domstolene kan altid i indtrædende Tilfælde paabyde Irettelæggelse af en af den dertil kompetente Autoritet udfærdiget Bevidnelse om, at de af Hjemlandets Lovgivning foreskrevne Formaliteter overensstemmende med Art. 2 er blevne iagttagne.

Art. 12.

Enhver ulovhjemlet Gjengivelse af et Værk kan blive beslaglagt, om det forsøges indført i de af Unionens Lande, i hvilke det originale Værk har Ret til Lovens Beskyttelse.

Beslaglæggelsen foregaar overensstemmende med hvert Lands indre Lovgivning.

Art. 13.

Bestemmelserne i denne Konvention skal ikke paa nogen Maade kunne gjøre Skaar i den Ret, der tilkommer Regjeringen i hvert af Unionens Lande til ved Lovgivnings- eller indre Politibestemmelser at tillade, føre Opsyn med eller forbyde Omsætningen, Fremstillingen eller Udstillingen af ethvert Værk eller enhver Produktion, ligeoverfor hvilken den kompetente Myndighed maatte have at øve denne Ret.

Art. 14.

Under de Forbehold og paa de Betingelser, som bliver at bestemme ved fælles Overenskomst, finder denne Konvention Anvendelse paa alle de Værker, som i

13 April. entrée en vigueur, ne sont pas encore tombées dans le domaine public dans leur pays d'origine.

Art. 15.

Il est entendu que les Gouvernements des pays de l'Union se réservent respectivement le droit de prendre séparément, entre eux, des arrangements particuliers, en tant que ces arrangements conféreraient aux auteurs ou à leurs ayants cause des droits plus étendus que ceux accordés par l'Union, ou qu'ils renfermeraient d'autres stipulations non contraires à la présente Convention.

Art. 16.

Un office international est institué sous le nom de Bureau de l'Union internationale pour la protection des œuvres littéraires et artistiques.

Ce Bureau, dont les frais sont supportés par les Administrations de tous les pays de l'Union, est placé sous la haute autorité de l'Administration supérieure de la Confédération Suisse, et fonctionne sous sa surveillance. Les attributions en sont déterminées d'un commun accord entre les pays de l'Union.

Art. 17.

La présente Convention peut être soumise à des revisions en vue d'y introduire les améliorations de nature à perfectionner le système de l'Union.

Les questions de cette nature, ainsi que celles qui intéressent à d'autres points de vue le développement de

det Øieblik, da den træder i Kraft, ikke er faldne i det Frie i sit Hjemland.

Art. 15.

Regjeringerne i Unionens Lande forbeholder sig hver Retten til enkeltvis og indbyrdes at træffe særlige Overenskomster, forsaavidt disse Overenskomster maatte tilstaa Forfatterne og Kunstnerne eller deres Rettighedshavere videregaaende Rettigheder end de, der indrømmes af Unionen, eller de maatte indeholde andre Bestemmelser, der ikke staar i Strid med denne Konvention.

Art. 16.

Der skal oprettes et internationalt Kontor under Navn af „Bureau for den internationale Union til Beskyttelse af den literære og kunstneriske Eiendomsret".

Dette Bureau, for hvilket Omkostningerne skal bæres af Administrationerne i alle Unionens Lande, er stillet under den høie Myndighed af det schweiziske Forbunds øverste Administration og udfører sine Forretninger under Sammes Overtilsyn. De Bureauet tilkommende Forretninger bestemmes ved fælles Overenskomst mellem Unionens Lande.

Art. 17.

Denne Konvention kan undergives Revision til Indførelse af Forbedringer, som kan fuldkommengjøre Unionens System.

Spørgsmaal af denne Beskaffenhed saavelsom saadanne, der fra andre Synspunkter er af Interesse for Unionens Udvikling, skal be-

l'Union, seront traitées dans des Conférences qui auront lieu successivement dans les pays de l'Union entre les délégués desdits pays.

Il est entendu qu'aucun changement á la présente Convention ne sera valable pour l'Union que moyennant l'assentiment unanime des pays qui la composent.

Art. 18.

Les pays qui n'ont point pris part à la présente Convention et qui assurent chez eux la protection légale des droits faisant l'objet de cette Convention, seront admis à y accéder sur leur demande.

Cette accession sera notifiée par écrit au Gouvernement de la Confédération Suisse, et par celui-ci à tous les autres.

Elle emportera, de plein droit, adhésion à toutes les clauses et admission à tous les avantages stipulés dans la présente Convention.

Art. 19.

Les pays accédant à la présente Convention ont aussi le droit d'y accéder en tout temps pour leurs colonies ou possessions étrangères.

Ils peuvent, à cet effet, soit faire une déclaration générale par laquelle toutes leurs colonies ou possessions sont comprises dans l'accession, soit nommer expressément celles qui y sont comprises, soit se borner à indiquer celles qui en sont exclues.

Art. 20.

La présente Convention sera

handles ved Konferencer, der successive skal finde Sted i Unionens Lande mellem Delegerede fra disse. 13 April.

Ingen Forandring i denne Konvention bliver gjældende for Unionen uden enstemmig Tilslutning fra de Lande, som deltager i den.

Art. 18.

De Lande, der ikke har taget Del i denne Konvention, og som paa sit eget Omraade sikrer den Retsbeskyttelse, der danner Gjenstanden for Konventionen, skal paa Begjæring erholde Adgang til at slutte sig til den.

Saadan Tilslutning skal skriftlig meddeles til det schweiziske Forbunds Regjering og af denne til alle de Andre.

Den medfører i og ved sig selv Vedtagelse af alle de Regler og Adgang til alle de Fordele, der er bestemte ved denne Konvention.

Art. 19.

De Lande, som slutter sig til denne Konvention, har ogsaa Ret til til enhver Tid at lade sine Kolonier eller fremmede Besiddelser deltage deri.

Til den Ende kan de enten udstede en almindelig Erklæring, ved hvilken alle deres Kolonier eller Besiddelser indbefattes i Tilslutningen, de kan udtrykkelig nævne dem, som omfattes deraf, eller de kan træffe en Begrændsning ved at nævne dem, som er undtagne.

Art. 20.

Denne Konvention skal bringes

13 April. mise à exécution trois mois après l'échange des ratifications, et demeurera en vigueur pendant un temps indéterminé, jusqu'à l'expiration d'une année à partir du jour où la dénonciation en aura été faite.

Cette dénonciation sera adressée au Gouvernement chargé de recevoir les accessions. Elle ne produira son effet qu'à l'égard du pays qui l'aura faite, la Convention restant exécutoire pour les autres pays de l'Union.

Art. 21.

La présente Convention sera ratifiée, et les ratifications en seront échangées à Berne, dans le délai d'un an au plus tard.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires respectifs l'ont signée et y ont apposé le cachet de leurs armes.

Fait à Berne, le neuvième jour du mois de septembre de l'an mil huit cent quatre-vingt-six.

Pour l'Allemagne:
(L. S.) **Otto von Bülow.**

Pour la Belgique:
(L. S.) **Maurice Delfosse.**

Pour l'Espagne:
(L. S.) **Comte de la Almina.**
(L. S.) **José Villa-Amil y Castro.**

Pour la France:
(L. S.) **Emmanuel Arago.**

Pour la Grande-Bretagne:
(L. S.) **F. O. Adams.**
(L. S.) **J. H. G. Bergne.**

Pour Haïti:
(L. S.) **Louis Joseph Janvier.**

Pour l'Italie:
(L. S.) **E. di Beccaria.**

i Udøvelse tre Maaneder efter Ratifikationernes Udvexling og forbliver i Kraft paa ubestemt Tid indtil Udløbet af et Aar, efterat den maatte være bleven opsagt.

Saadan Opsigelse skal henvendes til den Regjering, der har det Hverv at modtage Tiltrædelseserklæringerne. Den har kun Virkning med Hensyn til den Stat, som har foretaget den, medens Konventionen vedbliver at være i Kraft for Unionens øvrige Lande.

Art. 21.

Denne Konvention skal ratificeres, og Ratifikationerne skal udvexles i Bern senest i Løbet af et Aar.

Til Bekræftelse af Foranstaaende har de respektive Befuldmægtigede undertegnet den og vedsoiet sine Segl.

Udfærdiget i Bern den niende September i Aaret atten Hundrede og sex og otti.

For Tyskland:
(L. S.) **Otto von Bülow.**

For Belgien:
(L. S.) **Maurice Delfosse.**

For Spanien:
(L. S.) **Comte de la Almina.**
(L. S.) **José Villa-Amil y Castro.**

For Frankrige:
(L. S.) **Emmanuel Arago.**

For Storbritanien:
(L. S.) **F. O. Adams.**
(L. S.) **J. H. G. Bergne.**

For Haïti:
(L. S.) **Louis Joseph Janvier.**

For Italien:
(L. S.) **E. di Beccaria.**

Pour Libéria:
(L. S.) **Koentzer.**

Pour la Suisse:
(L. S.) **Droz.**
(L. S.) **L. Ruchonnet.**
(L. S.) **A. d'Orelli.**

Pour la Tunisie:
(L. S.) **L. Renault.**

Article additionnel.

Les Plénipotentiaires réunis pour signer la Convention concernant la création d'une Union internationale pour la protection des œuvres littéraires et artistiques, sont convenus de l'article additionnel suivant, qui sera ratifié en même temps que l'acte auquel il se rapporte:

La Convention conclue à la date de ce jour n'affecte en rien le maintien des Conventions actuellement existantes entre les pays contractants, en tant que ces Conventions confèrent aux auteurs ou à leurs ayants cause des droits plus étendus que ceux accordés par l'Union, ou qu'elles renferment d'autres stipulations qui ne sont pas contraires à cette Convention.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires respectifs ont signé le présent article additionnel.

Fait à Berne, le neuvième jour du mois de septembre de l'an mil huit cent quatre-vingt-six:

Pour l'Allemagne:
Otto von Bülow.

Pour la Belgique:
Maurice Delfosse.

For Liberia: 13 April.
(L. S.) **Koentzer.**

For Schweiz:
(L. S.) **Droz.**
(L. S.) **L. Ruchonnet.**
(L. S.) **A. d'Orelli.**

For Tunis:
(L. S.) **L. Renault.**

Tillægsartikel.

Forsamlede for at undertegne Konventionen angaaende Oprettelse af en international Union til Beskyttelse af literær og kunstnerisk Eiendomsret er de Befuldmægtigede blevne enige om følgende Tillægsartikel, som skal ratificeres paa samme Tid som den Konvention, til hvilken den slutter sig:

Den idag affluttede Konvention faar ingen Indflydelse paa de Konventioner, som nu staar ved Magt mellem de kontraherende Lande, forsaavidt som disse Konventioner forskaffer Forfattere eller Kunstnere eller deres Rettighedshavere mere udstrakte Rettigheder end de, som Unionen indrømmer, eller indeholder andre Bestemmelser, der ikke staar i Strid med denne Konvention.

Til Bekræftelse af foranstaaende har de respektive Befuldmægtigede undertegnet nærværende Tillægsartikel.

Udfærdiget i Bern den niende September i Aaret atten Hundrede og sex og otti.

For Tyskland:
Otto von Bülow.

For Belgien:
Maurice Delfosse.

13 April.

Pour l'Espagne:
Almina.
Villa-Amil.

Pour la France:
Emm. Arago.

Pour la Grande-Bretagne:
F. O. Adams.
J. H. G. Bergne.

Pour Haïti:
Louis Joseph Janvier.

Pour l'Italie:
E. di Beccaria.

Pour Libéria:
Koentzer.

Pour la Suisse:
Droz.
L. Ruchonnet.
A. d'Orelli.

Pour la Tunisie:
L. Renault.

Protocole de clôture.

Au moment de procéder à la signature de la Convention conclue à la date de ce jour, les Plénipotentiairessous signé sont déclaré et stipulé ce qui suit:

1. Au sujet de l'article 4, il est convenu que ceux des pays de l'Union où le caractère d'œuvres artistiques n'est pas refusé aux œuvres photographiques s'engagent à les admettre, à partir de la mise en vigueur de la Convention conclue en date de ce jour, au bénéfice de ses dispositions. Ils ne sont, d'ailleurs, tenus de protéger les auteurs desdites oeuvres, sauf les arrangements internationaux existants ou à conclure, que dans la mesure où leur législation permet de le faire.

For Spanien:
Almina.
Villa-Amil.

For Frankrige:
Emm. Arago.

For Storbritannien:
F. O. Adams.
J. H. G. Bergne.

For Haiti:
Louis Joseph Janvier.

For Italien:
E. di Beccaria.

For Liberia:
Koentzer.

For Schweiz:
Droz.
L. Ruchonnet.
A. d'Orelli.

For Tunis:
L. Renault.

Slutningsprotokol.

Idet de skal skride til at undertegne den idag afsluttede Konvention, har undertegnede Befuldmægtigede erklæret og bestemt som følger:

1. I Anledning af Artikel 4 er man kommen overens om, at de af Unionens Lande, der betragter Fotografier som kunstneriske Værker, fra den idag afsluttede Konventions Ikrafttræden at regne, forpligter sig til at lade hine nyde godt af dens Bestemmelser. De er forøvrigt kun forpligtede til at beskytte de nævnte Værker i den Udstrækning, som deres Lovgivning tillader, undtagen forsaavidt anderledes bestemmes ved de internationale Overenskomster, som er eller maatte blive afsluttede.

Il est entendu que la photographie autorisée d'une œuvre d'art protégée jouit, dans tous les pays de l'Union, de la protection légale, au sens de ladite Convention, aussi longtemps que dure le droit principal de reproduction de cette œuvre même, et dans les limites des conventions privées entre les ayants droit.

2. Au sujet de l'article 9, il est convenu que ceux des pays de l'Union dont la législation comprend implicitement, parmi les œuvres dramatico-musicales, les œuvres chorégraphiques, admettent expressément lesdites œuvres au bénéfice des dispositions de la Convention conclue en date de ce jour.

Il est d'ailleurs entendu que les contestations qui s'élèveraient sur l'application de cette clause demeurent réservées à l'appréciation des tribunaux respectifs.

3. Il est entendu que la fabrication et la vente des instruments servant à reproduire mécaniquement des airs de musique empruntés au domaine privé ne sont pas considérées comme constituant le fait de contrefaçon musicale.

4. L'accord commun prévu à l'article 14 de la Convention est déterminé ainsi qu'il suit:

L'application de la Convention aux œuvres non tombées dans le domaine public au moment de sa mise en vigueur aura lieu suivant les stipulations y relatives contenues dans

Det autoriserede Fotografi af et beskyttet Kunstværk nyder i alle Unionens Lande lovlig Beskyttelse overensstemmende med Konventionen lige saa længe, som den principale Ret til at reproducere det samme Værk varer, og indenfor de Grændser, som bestemmes ved de private Overenskomster mellem Rettighedshaverne. 13 April.

2. I Anledning af Art. 9 er man kommen overens om, at de af Unionens Lande, hvis Lovgivning medregner blandt dramatisk-musikalske Værker koreografiske Værker, udtrykkelig lade disse nyde godt af den idag afsluttede Konventions Bestemmelser.

De Tvætter, som maatte opstaa angaaende Anvendelsen af denne Bestemmelse, forbeholdes de respektive Domstoles Afgjørelse.

3. Tilvirkningen og Salget af Instrumenter, der tjene til mekanisk at gjengive Melodier, der er Enkeltmands Eiendom, betragtes ikke som ulovmedholdig musikalsk Gjengivelse.

4. Den i Konventionens Artikel 14 omhandlede fælles Overenskomst bestemmes saaledes som følger:

Konventionens Anvendelse paa Værker, som ikke er faldne i det Frie i det Øieblik, den træder i Kraft, skal foregaa overensstemmende med de Bestemmelser, som i den Henseende indeholdes i de

13 April.

les conventions spéciales existantes ou à conclure à cet effet.

A défaut de semblables stipulations entre pays de l'Union, les pays respectifs régleront, chacun pour ce qui le concerne, par la législation intérieure, les modalités relatives à l'application du principe contenu à l'article 14.

5. L'organisation du Bureau international prévu à l'article 16 de la Convention sera fixée par un règlement que le Gouvernement de la Confédération Suisse est chargé d'élaborer.

La langue officielle du Bureau international sera la langue française.

Le Bureau international centralisera les renseignements de toute nature relatifs à la protection des droits des auteurs sur leurs oeuvres littéraires et artistiques. Il les coordonnera et les publiera. Il procédera aux études d'utilité commune intéressant l'Union et rédigera, à l'aide des documents qui seront mis à sa disposition par les diverses Administrations, une feuille périodique, en langue française, sur les questions concernant l'objet de l'Union. Les Gouvernements des pays de l'Union se réservent d'autoriser, d'un commun accord, le Bureau à publier une édition dans une ou plusieurs autres langues, pour le cas où l'expérience en aurait démontré le besoin.

Le Bureau international devra se tenir en tout temps

særlige Overenskomster, som angaaende dette Punkt er eller maatte blive afsluttede.

I Mangel af lignende Bestemmelser mellem Unionens Lande skal de respektive Lande, ethvert for sit Vedkommende, overensstemmende med sin Lovgivning træffe de nærmere Bestemmelser angaaende Anvendelsen af det i Artikel 14 udtalte Princip.

5. Organisationen af det i Konventionens Art. 16 omhandlede internationale Bureau skal blive nærmere bestemt ved et Reglement, som det er overdraget det schweiziske Forbunds Regjering at udarbeide.

Fransk skal være det internationale Bureaus officielle Sprog.

Det internationale Bureau skal samle Oplysninger af enhver Art vedrørende Beskyttelse af den literære og kunstneriske Eiendomsret samt ordne og offentliggjøre dem. Det skal foretage Undersøgelser af fælles Nytte, der interesserer Unionen, og skal ved Hjælp af de Dokumenter, som fra de forskjellige Administrationer stilles til dets Raadighed, udgive et periodisk Blad i det franske Sprog angaaende Spørgsmaal, der vedrører Unionens Formaal.

Regjeringerne i Unionens Lande forbeholder sig ved fælles Overenskomst at autorisere Bureauet til at offentliggjøre en Udgave i et eller flere andre Sprog for det Tilfælde, at Erfaring maatte have godtgjort Nødvendigheden heraf.

Det internationale Bureau skal til enhver Tid staa til Tjeneste

à la dispositions des membres de l'Union pour leur fournir, sur les questions relatives à la protection des œuvres littéraires et artistiques, les renseignements spéciaux dont ils pourraient avoir besoin.

L'Administration du pays où doit siéger une Conférence préparera, avec le concours du Bureau international, les travaux de cette Conférence.

Le Directeur du Bureau international assistera aux séances des Conférences et prendra part aux discussions sans voix délibérative. Il fera sur sa gestion un rapport annuel qui sera communiqué à tous les membres de l'Union.

Les dépenses du Bureau de l'Union internationale seront supportées en commun par les pays contractants. Jusqu'à nouvelle décision, elles ne pourront pas dépasser la somme de soixante mille francs par année. Cette somme pourra être augmentée au besoin par simple décision d'une des Conférences prévues à l'article 17.

Pour déterminer la part contributive de chacun des pays dans cette somme totale des frais, les pays contractants et ceux qui adhéreraient ultérieurement à l'Union seront divisés en six classes contribuant chacune dans la proportion d'un certain nombre d'unités, savoir:

1re classe	. . 25	unités,
2me „	. . 20	„
3me „	. . 15	„
4me „	. . 10	„
5me „	. . 5	„
6me „	. 3	„

for Unionens Medlemmer med de særlige Oplysninger, som de maatte tiltrænge med Hensyn til Spørgsmaal angaaende Beskyttelse af den literære og kunstneriske Eiendomsret. 13 April.

Administrationen i det Land, hvor en Konference skal finde Sted, har med Bistand af det internationale Bureau at forberede Arbeiderne for denne Konference

Direktøren for det internationale Bureau skal bivaane Konferencernes Møder og tage Del i Overlægningerne, dog uden Stemmeret. Om sin Virksomhed afgiver han aarlig en Beretning, der omdeles til alle Unionens Medlemmer.

Udgifterne ved den internationale Unions Bureau skal bestrides i Fællesskab af de kontraherende Lande. Saalænge ingen ny Bestemmelse er truffen, skal de ikke kunne overstige 60 000 fr. aarlig. Denne Sum kan, naar det tiltrænges, forhøies ved Beslutning, fattet med simpel Stemmeflerhed af en af de i Art. 17 omhandlede Konferencer.

Til Bestemmelse af ethvert Lands Bidrag til de fælles Omkostninger skal de kontraherende Lande og de, som senere tiltræder Unionen, deles i sex Klasser, som hver skal bidrage i Forhold til et vist Antal Enheder, nemlig:

1ste Klasse	. . 25	Enheder.
2den —	. . 20	—
3die —	. . 15	—
4de —	. . 10	—
5te —	. . 5	—
6te —	. . 3	—

13 April. Ces coefficients seront multipliés par le nombre des pays de chaque classe, et la somme des produits ainsi obtenus fournira le nombre d'unités par lequel la dépense totale doit être divisée. Le quotient donnera le montant de l'unité de dépense.

Chaque pays déclarera, au moment de son accession, dans laquelle de susdites classes il demande à être rangé.

L'Administration suisse préparera le budget du Bureau et en surveillera les dépenses, fera les avances nécessaires et établira le compte annuel qui sera communiqué à toutes les autres Administrations.

6. La prochaine Conférence aura lieu à Paris, dans le délai de quatre à six ans à partir de l'entrée en vigueur de la Convention.

Le Gouvernement français en fixera la date dans ces limites, après avoir pris l'avis du Bureau international.

7. Il est convenu que, pour l'échange des ratifications prévu à l'article 21, chaque Partie contractante remettra un seul instrument, qui sera déposé, avec ceux des autres pays, aux archives du Gouvernement de la Confédération Suisse. Chaque Partie recevra en retour un exemplaire du procès-verbal d'échange des ratifications, signé par les Plénipotentiaires qui y auront pris part.

Le présent Protocole de clôture, qui sera ratifié en même temps que la Convention conclue à la date de ce jour, sera

Disse Koefficienter skal multipliceres med Antallet af Lande i hver Klasse, og Summen af de saaledes udkomne Produkter angiver det Tal, med hvilket den samlede Udgift skal deles. Kvotienten angiver det Beløb, der falder paa Enheden.

Ethvert Land skal ved sin Tiltrædelse angive, i hvilken af de oven nævnte Klasser det ønsker at stilles.

Den schweiziske Administration skal forberede Bureauets Budget og føre Tilsyn med dets Udgifter, gjøre de nødvendige Forskud samt istandbringe det aarlige Regnskabsopgjør, hvilket skal meddeles alle de øvrige Administrationer.

6. Den næste Konference skal afholdes i Paris indenfor en Frist af fire til sex Aar fra Konventionens Ikrafttræden.

Den franske Regjering vil bestemme dens Afholdelse indenfor disse Grændser efter Konferance med det internationale Bureau.

7. Ved den i Art. 21 omhandlede Udvexling af Ratifikationer skal hver af de kontraherende Parter afgive et eneste Dokument, som sammen med de øvrige Landes skal nedlægges i det schweiziske Forbunds Regjeringsarkiv. Hver Part modtager igjen et Exemplar af Referatet angaaende Ratifikationernes Udvexling, undertegnet af de Befuldmægtigede, som deri har taget Del.

Nærværende Slutningsprotokol, der skal ratificeres samtidig med den idag afsluttede Konvention, skal betragtes som udgjørende en

considéré comme faisant partie intégrante de cette Convention, et aura même force, valeur et durée.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires respectifs l'ont revêtu de leur signature.

Fait à Berne, le neuvième jour du mois de septembre de l'an mil huit cent quatre-vingt-six.

Pour l'Allemagne:
Otto von Bülow.

Pour la Belgique:
Maurice Delfosse.

Pour l'Espagne:
Almina.
Villa-Amil.

Pour la France:
Emm. Arago.

Pour la Grande-Bretagne:
F. O. Adams.
J. H. G. Bergne.

Pour Haïti:
Louis Joseph Janvier.

Pour l'Italie:
E. di Beccaria.

Pour Libéria:
Koentzer.

Pour la Suisse:
Droz.
L. Ruchonnet.
A. d'Orelli.

Pour la Tunisie:
L. Renault.

integrerende Del af denne Konvention og have samme Kraft, Gyldighed og Varighed som denne. 13 April.

Til Bekræftelse af Foranstaaende have de respektive Befuldmægtigede forsynet den med sin Underskrift.

Udfærdiget i Bern den niende September i Aaret atten Hundrede og sex og otti.

For Tyskland:
Otto von Bülow.

For Belgien:
Maurice Delfosse.

For Spanien:
Almina.
Villa-Amil.

For Frankrige:
Emm. Arago.

For Storbritannien:
F. O. Adams.
J. H. G. Bergne.

For Haiti:
Louis Joseph Janvier.

For Italien:
E. di Beccaria.

For Liberia:
Koentzer.

For Schweiz:
Droz.
L. Ruchonnet.
A. d'Orelli.

For Tunis:
L. Renault.

13 April. **Procès-verbal de signature.**

Les Plénipotentiaires soussignés, réunis ce jour à l'effet de procéder à la signature de la Convention concernant la création d'une Union internationale pour la protection des œuvres littéraires et artistiques, ont échangé les Déclarations suivantes:

1° En ce qui concerne l'accession des colonies ou possessions étrangères prévue à l'article 19 de la Convention:

Les Plénipotentiaires de Sa Majesté Catholique le Roi d'Espagne réservent pour leur Gouvernement la faculté de faire connaître sa détermination au moment de l'échange des ratifications.*)

Le Plénipotentiaire de la République française déclare que l'accession de son pays emporte celle de toutes les colonies de la France.

Les Plénipotentiaires de Sa Majesté Britannique déclarent que l'accession de la Grande-Bretagne à la Convention pour la protection des œuvres littéraires et artistiques comprend le Royaume-Uni de la Grande-Bretagne et d'Irlande et toutes les colonies et possessions étrangères de Sa Majesté Britannique.

Ils réservent toutefois au Gouvernement de sa Majesté Britannique la faculté d'en annoncer en tout temps la dénonciation séparément pour une ou plusieurs des colonies

Undertegnelsesprotokol.

Undertegnede Befuldmægtigede, som idag er samlede for at underskrive Konventionen angaaende Oprettelsen af en international Union til Beskyttelse af literære og kunstneriske Værker, har udvexlet følgende Erklæringer:

1. Angaaende den i Artikel 19 forudsatte Tiltrædelse af Kolonier eller fremmede Besiddelser:

Hans katholske Majestæt Kongen af Spaniens Befuldmægtigede forbeholder sin Regjering Adgang til at meddele sin Bestemmelse ved Udvexlingen af Ratifikationerne.*)

Den franske Republiks Befuldmægtigede erklærer, at hans Lands Tiltræden indbefatter alle franske Kolonier.

Hendes Britiske Majestæts Befuldmægtigede erklærer, at Storbritanniens Tiltrædelse til Konventionen for Beskyttelse af literære og kunstneriske Værker omfatter det forenede Kongerige Storbritannien og Irland samt alle Hendes Britiske Majestæts Kolonier og udenlandske Besiddelser.

De forbeholder imidlertid Hendes Britiske Majestæts Regjering Adgang til naarsomhelst paa den i Konventionens Artikel 20 bestemte Maade at opsige Konventionen særskilt for en eller flere af føl-

*) Denne Meddelelse, der er givet den 5te Septbr. 1887, gaar ud paa, at Spaniens Tiltrædelse omfatter alle af den spanske Krone afhængige Territorier.

ou possessions suivantes, en la manière prévue par l'article 20 de la Convention, savoir: les Indes, le Dominion du Canada, Terre-Neuve, le Cap, Natal, la Nouvelle-Galles du Sud, Victoria, Queensland, la Tasmanie, l'Australie méridionale, l'Australie occidentale et la Nouvelle-Zélande.

2° En ce qui concerne la classification des pays de l'Union au point de vue de leur part contributive aux frais du Bureau international (chiffre 5 du Protocole de clôture):

Les Plénipotentiaires déclarent que leurs pays respectifs doivent être rangés dans les classes suivantes, savoir:

Allemagne	dans la	1re	classe.
Belgique	„	3me	„
Espagne	„	2me	„
France	„	1re	„
Grande-Bretagne	„	1re	„
Haïti	„	5me	„
Italie	„	1re	„
Suisse	„	3me	„
Tunisie	„	6me	„

Le Plénipotentiaire de la République de Libéria déclare que les pouvoirs qu'il a reçus de son Gouvernement l'autorisent à signer la Convention, mais qu'il n'a pas reçu d'instructions quant à la classe où ce pays entend se ranger au point de vue de sa part contributive aux frais du Bureau international. En conséquence, il réserve sur cette question la détermination de son Gouvernement, qui la fera connaître lors de l'échange des ratifications.

gende Kolonier eller Besiddelser: 13 April.
Indien, Kanada, New-Foundland, Kaplandet, Natal, Ny-Syd-Wales, Victoria, Queensland, Tasmania, Syd-Australien, Vest-Australien og Ny-Zeeland.

2. Angaaende Klassifikationen af Unionens Lande med Hensyn til deres Bidrag til det internationale Bureaus Udgifter (Punkt 5 i Slutningsprotokollen):

De Befuldmægtigede erklærer, at deres respektive Lande skal ordnes i følgende Klasser:

Tyskland	i	1ste	Klasse.
Belgien	=	3die	„
Spanien	=	2den	„
Frankrige	=	1ste	„
Storbritannien	=	1ste	„
Haïti	=	5te	„
Italien	=	1ste	„
Schweiz	=	3die	„
Tunis	=	6te	„

Republiken Liberias Befuldmægtigede erklærer, at den Fuldmagt, han har modtaget af sin Regjering, bemyndiger ham til at undertegne Konventionen, men at han ikke har modtaget Instruxer om, i hvilken Klasse dette Land agter at indtræde med Hensyn til dets Bidrag til Udgifterne ved det internationale Bureau. Han forbeholder derfor sin Regjering Afgjørelsen af dette Spørgsmaal, der vil blive meddelt ved Udvexlingen af Ratifikationerne.

13 April. En foi de quoi, les Plénipotentiaires respectifs ont signé le présent Procès-verbal.

Fait à Berne, le neuvième jour du mois de septembre de l'an mil huit cent quatre-vingt-six.

Pour l'Allemagne:
Otto von Bülow.

Pour la Belgique:
Maurice Delfosse.

Pour l'Espagne:
Almina.
Villa-Amil.

Pour la France:
Emmanuel Arago.

Pour la Grande-Bretagne:
F. O. Adams.
J. H. G. Bergne.

Pour Haïti:
Louis Joseph Janvier.

Pour l'Italie:
E. di Beccaria.

Pour Libéria:
Koentzer.

Pour la Suisse:
Droz.
L. Ruchonnet.
A. d'Orelli.

Pour la Tunisie:
L. Renault.

Til Bekræftelse af Foranstaaende har de respektive Befuldmægtigede undertegnet nærværende Protokol.

Udfærdiget i Bern den niende September atten Hundrede og sex og otti.

For Tyskland:
Otto von Bülow.

For Belgien:
Maurice Delfosse.

For Spanien:
Almina.
Villa-Amil.

For Frankrige:
Emm. Arago.

For Storbritannien:
F. O. Adams.
J. H. G. Bergne.

For Haiti:
Louis Joseph Janvier.

For Italien:
E. di Beccaria.

For Liberia:
Koentzer.

For Schweiz:
Droz.
L. Ruchonnet.
A. d'Orelli.

For Tunis:
L. Renault.

A ces causes et fins Nous avons voulu, pour ce qui concerne Notre Royaume de Norvège, approuver et accepter la dite Convention avec l'Article additionnel, le Protocole de Clôture et le Procès-verbal de signature, comme aussi par les présentes Nous acceptons et approuvons ces actes de la manière la plus efficace que faire se peut; voulons et promettons d'observer et de remplir sincèrement et loyalement tout ce que contient la dite Convention et les trois autres actes ci-dessus. En foi de quoi Nous avons signé les présentes de Notre main et y avons fait apposer Notre Sceau Royal. Fait au Château de Stockholm, le treizième jour du mois d'Avril l'An de Grâce Mil huit cent quatre-vingt-seize.[1])

Durant l'absence du Roi, mon Auguste Souverain,

Gustaf.
(L. S.)

Douglas.

Har Vi af disse Grunde, for- 13 April.
saavidt angaar Vort Kongerige Norge, villet bifalde og antage den nævnte Konvention med dens Tillægsartikel, Slutningsprotokol og Undertegnelsesprotokol, ligesom Vi ved Nærværende antager og bifalder disse Akter paa den virksomste Maade, hvorpaa dette kan ske. Det er Vor Vilje og Vi love oprigtig og redelig at ville holde og opfylde alt, hvad nævnte Konvention og de tre andre ovennævnte Akter indeholder. Til Bekræftelse heraf har Vi undertegnet Nærværende under Vor Haand og ladet vedhefte Vort Kongelige Segl. Givet paa Stockholms Slot i Aaret atten Hundrede og sex og nitti den trettende April.[1])

Under Kongens, min Høie Suveræns Fraværr.

Gustaf.
(L. S.)

Douglas.

[1]) I Bekjendtgjørelse af 28 Mai, indtaget i Kundgjørelsestidenden for 5 Juni 1896 har Kirkedepartementet udtalt: Fra Tiltrædelsesaktens Datum er saaledes ethvert i et af Berneruunionens Lande offentliggjort Værk beskyttet her i Riget overensstemmende med Lov om Forfatterret og Kunstnerret af 4 Juli 1893 sammenholdt med nævnte Konvention.

Høieste Resolution*), hvorved i Medhold af Lov om Fredning af Ferskvandsfisk af 30te Mai 1894 § 1 bestemmes, at det i Høstsjøen med tilstødende Vasdrag i Lilleelvedalens Herred indtil Høstaaens Udløb i Folla skal være forbudt at bruge bundne Fiskeredskaber med en mindre Maskestørrelse end 4 Centimeter mellem Knuderne. 14 April

*) Bekjendtgj. 24de April i Lovt. 1ste Afd. No. 18.

14 April. **Høieste Resolution**, hvorved er bestemt:

1. At der meddeles Stadfæstelse paa de af vedkommende Bestyrelse i Januar 1896 udfærdigede Love for Understøttelsesforeningen for norske Sagførere og deres Enker.
2. At Forandringer i disse Love, for at blive gyldige, maa have Kongelig Approbation.
3. At en Extrakt af Foreningens reviderede og dechderede Aarsregnskab aarlig bliver at indsende til Kirke- og Undervisnings-Departementet.

14 April. **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa den af Forstanderskabet for Elverum Sparebank i Møde den 28de December 1895 vedtagne Forandring af § 5 i Bankens ved Høieste Resolution af 8de December 1891 stadfæstede Plan.

14 April. **Skrivelse** fra Indredepartementet til Amtmanden i Søndre Bergenhus Amt, foranlediget ved Forespørgsel fra Fogden i Sondhordland om, hvorvidt der i Tilfælde af, at Kommunebestyrelsesmedlemmer af Bø Sogn, Manger Herred, ved Forfald er hindrede fra at møde i Herredsstyrelsen, skal tilkaldes Suppleanter efter den Nummerorden, som Valgforretningen udviser, eller, eftersom Forfaldet træffer, henholdsvis fra hvert af de to Distrikter, hvoraf Bø Sogn bestaar, Indre og Ytre Bø.

I Anledning heraf udtaler Departementet, at det vistnok i Almindelighed antager, at den rette Fremgangsmaade i et saadant Tilfælde vilde være at lade Suppleanterne træde i Vedkommendes Sted efter det Stemmeantal, hvormed de er valgte, men da det efter de fremkomne Oplysninger maa antages, at der ved Valgene for Bø Sogn har været den stiltiende Forudsætning, at der, forsaavidt en af Sognets Formænd eller Repræsentanter fik Forfald, skulde tilkaldes Suppleanten fra det Distrikt, hvor vedkommende Formand eller Repræsentant hørte hjemme, finder Departementet, at denne Fremgangsmaade bør følges i det Tilfælde, der har givet Anledning til Fogdens Forespørgsel.

14 April. **Reglement** for Person- og Godsbefordringen ved Sulitjelma-Jernbanen*), approberet af Departementet for de offentlige Arbeider i Henhold til samme ved Kongelig Resolution af 21de Marts næstfør given Bemyndigelse, saaledes at Reglementet bliver gjældende indtil videre.

16 April. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Tromsø Amt, hvori en indkommen Forespørgsel om, hvorvidt der skulde beregnes Gebyrer for Thinglæsning af Skadesløsbreve, der var thinglæste 8de Februar 1886, og blev indsendte til

*) Bekjendtgj. 24de April i Lovtid. 1ste Afd. No. 18, hvor Reglementet er indtaget.

fornyet Thinglæsning paa Thing 10de Februar 1896, — besvares bekræftende. Jfr. Lov af 6te Marts 1869 § 1. 16 April.

Høieste Resolution*), hvorved i Henhold til Lov angaaende Indskrænkning i Brugen af Redskaber til Saltvandsfiske af 28de April 1888 § 1 bestemmes, at Brugen af Aalenøter skal være forbudt i efternævnte Fjorde i Høivaag Herred, Nedenes Amt, nemlig: Vestre Vallesverfjorden indenfor Linien fra Hellevig til Høresteinen og Østre Vallesverfjorden indenfor Linierne fra Kvarsnæs til indre Høreholmspynten samt fra sidstnævnte Punkt til Sandvigen. 17 April.

Høieste Resolution**), hvorved er bestemt: 17 April.

1. I Henhold til Lov om Vasdragenes Benyttelse m. v. af 1ste Juli 1887 § 59 samt Lov om Behandlingen af Krabas- og Bundtømmer af 12te Juli 1848 § 2 meddeles Approbation paa de i Generalforsamlingsmøde den 16de April 1894, sammenholdt med Direktionens Beslutning i Møde den 6te Januar 1896 vedtagne Regler for Fællesflødningen i Tokke-Dalaaen og Haukelivasdragene i Bratsberg Amt samt for Behandlingen af Krabas- og Bundtømmer i samme Vasdrag.
2. Bestyrelsen for Fællesflødningsforeningen i nævnte Vasdrag bemyndiges til at lade det Krabas- og Bundtømmer, hvortil ingen Eier inden den i Reglementets § 2 fastsatte Frist har meldt sig, anvende til Fordel for Vasdraget.
3. Bestyrelsen har at foranstalte, at det omhandlede Reglement for Behandlingen af Krabas- og Bundtømmer læses til Thinge og fra Kirkebakkerne i Flødningsdistriktet, samt at et Exemplar af samme altid findes opslaaet paa Annammelsesstedet og vedkommende Thingsteder.
4. Bestyrelsen skal til visse af Departementet for det Indre nærmere bestemte Terminer til samme indsende en specificeret Forklaring over de Summer, hvortil det afhændede Krabas- og Bundtømmer er udbragt, samt en detaljeret Opgave over de Diemed, hvortil disse Summer er anvendte.

Kronprindsregentens Resolution†), hvorved i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Etnedalens Herred, Kristians Amt, uder 21de og 22de Oktober 1895 samt 30te Januar 1896 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred. 18 April.

*) Bekjendtgj. 24de April i Lovt. 1ste Afd. No. 18.
**) Bekjendtgj. 24de April i Lovt. 1ste Afd. No. 18, hvor Reglerne er indtagne.
†) Bekjendtgj. 24de April i Lovt. 1ste Afd. No. 18, hvor Vedtægterne er indtagne.

18 April. **Kronprindsregentens Resolution***), hvorved

1. i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Sigdals Herred, Buskeruds Amt, under 4de September og 9de December 1895 samt 7de Marts 1896 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred,
2. den Kongelige Resolution af 12te Mai 1866, ved hvilken Kjøbstadspolitilovgivningens almindelige Bestemmelser om Gadevæsenet og Rolighedsforstyrrelse m. v. blev gjorte gjældende for en Del af Sigdals Hovedsogn, ophæves fra den Dag af, da ovennævnte Politivedtægter træder i Kraft.

18 April. **Kronprindsregentens Resolution***), hvorved

1. i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Overberg Herred, Nordlands Amt, under 30te April og 18de November 1895 fattet Beslutning til Politivedtægter A for bemeldte Herred udenfor Andenes og B for Strandstedet Andenes,
2. den Kongelige Resolution af 29de Juni 1876, ved hvilken Kjøbstadspolitilovgivningens almindelige Bestemmelser om Gadevæsenet og Rolighedsforstyrrelse m. v. blev gjorte gjældende for visse Dele af Overberg Herred, ophæves fra den Dag af, da forannævnte Politivedtægter træder i Kraft.

18 April. **Kronprindsregentens Resolution****), hvorved Approbation i Henhold til § 11, jfr. § 4 i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa den af Kommunebestyrelsen for Fillans Herred i Søndre Trondhjems Amt under 10de Februar 1896 fattede Beslutning om almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Herredet.

18 April. **Kronprindsregentens Resolution†)**, hvorved i Medhold af Lov indeholdende forskjellige Bestemmelser om Bygningsvæsenet af 19de Mai 1860, dens § 5 meddeles Approbation paa den af Kjøbstaden Drammens Kommunebestyrelse i Møde den 17de Februar 1896 vedtagne Forandring i § 18 i de ved Kongelige Resolutioner af 14de Januar 1867 og 4de Marts 1871 approberede Tillægsbestemmelser til Bygningslovgivningen, forsaavidt nævnte By betræffer.

Efter den nævnte Forandring skal Tillægsbestemmelsernes § 18 herefter lyde saaledes:

---

*) Bekjendtgj. 24de April i Lovt. 1ste Afd. No. 18, hvor Vedtægterne er indtagne.

**) Bekjendtgj. 24de April i Lovt. 1ste Afd. No. 18, hvor Forskrifterne er indtagne.

†) Bekjendtgj. 24de April i Lovt. 1ste Afd. No. 18.

„Til Tagtækning maa alene anvendes Skifer, flade Teglsten, Metalplader eller andet Materiale, som af Bygningskommissionen skjønnes at være ligesaa ildfast, og kan Bordtag anvendes under Tækningen, naar Bordene, der isaafald skulle være kantede, lægges Kant i Kant. Anvendes Lægter paa Bordtaget, skulle disse ikke være over $^3/_4$ Tomme (2 cm.) tykke. Krum Teglsten maa i intet Tilfælde anvendes til Tagtækning." 18 April.

Kronprindsregentens Resolution*), hvorved i Henhold til §§ 1 i Lov indeholdende adskillige Bestemmelser om Bygningsvæsenet m. v. af 17de Juni 1869 bestemmes, at Strandstedet Brønøsund i Brønø Herred, søndre Helgelands Fogderi, Nordlands Amt, for hvilket Sted („Mosterberget") den almindelige Bygningslovgivning ved Høieste Resolution af 6te April 1894 er gjort gjældende, skal overgaa til særskilt Kommune i Bygningsvæsenets Anliggender. 18 April.

Kongelig Kundgjørelse[1]) angaaende Afgift til Statskassen af Stempelpapir og Stempelmærker samt stemplede Spillekort i Budgetaaret fra 1ste Juli 1896 til 30te Juni 1897.*) 18 April.

Vi Oscar o. s. v. Gjøre vitterligt: Saasom Storthinget under 16de Marts dette Aar har fattet Beslutninger angaaende Afgift til Statskassen af Stempelpapir og Stempelmærker samt stemplede Spillekort i Budgetaaret fra 1ste Juli 1896 til 30te Juni 1897, hvorefter Afgiften for Stempelpapir og Stempelmærker bliver at erlægge efter den for indeværende Budgetaar gjældende Tarif og Afgiften for stemplede Spillekort bliver at erlægge med 60 — sexti — Øre af hvert Spil,

saa ville Vi herved naadigst befale disse Beslutninger bragte i Udøvelse.

[1]) Se Sth. Prp. No. 11 og Indst. S No. 58 for 1896.

Kongelig Resolution, hvorved befales tagen tilfølge den af Storthinget under 16de Marts 1896 fattede Beslutning[1]), saalydende: 18 April.

„Som Bidrag til Aflønning af en Politibetjent i Kjøbstaden Vadsø bevilges af Statskassen Kr. 65 aarlig, mod at Vadsø Kommune udreder mindst et tilsvarende Beløb foruden det til Byens underordnede Politi hidtil bevilgede."

[1]) Se Sth. Prp. No. 26 og Indst. S No. 61 for 1896.

Kongelig Resolution, hvorved Storthingets Beslutninger af 16de Marts 1896 angaaende faste Lønninger og Lønstillæg vedkommende Toldvæsenet og Diætgodtgjørelse for Krydsbe- 18 April.

*) Bekjendtgj. 24de April i Lovt. 1ste Afd. No. 18.

18 April. tjente samt angaaende Alderstillæg og Procenter af Toldindtrader for Toldfunktionærer [1]) befales tagne tilfølge.

[1]) Se Sth. Prp. No. 1, Hovedp. 8, Kap. 2 jfr. Sth. Prp. No. 8, S. 22—40 samt Indst. S No. 33 for 1896. — Blandt de nævnte Beslutninger er følgende:

Post 1.

Til efternævnte Funktionærer ved Toldvæsenet bevilges Gager efter gjældende Lønningsregulativer:

1. En Toldbetjentpost i Brevik mod Inddragning af en Toldkontrollørpost.
2. En Toldassistentpost i Risør mod Inddragning af en Toldbetjentpost.
3. En Toldopsynsmandspost af 2den Klasse i Homborgsund.

2den Post.

For Budgetaaret fra 1ste Juli 1896 til 30te Juni 1897 bevilges følgende Godtgjørelse til Opsynsbetjente for Udførelsen af Toldkasserérforretninger:

Til en Toldbetjent	i	Sarpsborg	Kr. 600
„ „ —	i	Holmestrand	„ 600
„ Toldkontrolløren	i	Porsgrund	„ 400
„ en Toldbetjent	i	Brevik	„ 600
„ „ —	i	Langesund	„ 400
„ „ —	i	Grimstad	„ 1000
„ „ —	i	Lillesand	„ 600
„ „ —	i	Mandal	„ 1000
„ „ —	i	Flekkefjord	„ 600
„ „ —	i	Egersund	„ 600
„ „ —	i	Molde	„ 600
„ „ —	i	Stenkjær	„ 600
„ „ —	i	Namsos	„ 800
„ „ —	i	Bodø	„ 1000
„ „ —	i	Hammerfest	„ 1000
„ „ —	i	Vardø	„ 1000

18 April. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt:

1. At Storthingets Beslutning af 26de Marts 1896 angaaende Bevilgning af Lønninger af Statskassen til Lensmændene i Nøtterø, Tjømø, Manger og Herlø, henholdsvis Kr. 550, Kr. 450, Kr. 600 og Kr. 500 [1]), befales taget tilfølge.
2. At Indskud i Pensionskassen for Statens Tjenestemænd for Tjømø og Herlø Lensmandsbestillingers Vedkommende bliver at erlægge efter den Storthingsbeslutning af 19de Mai 1880

[1]) Se Sth. Prp. No. 8 og Indst. S No. 76 for 1896. — Ved Kgl. Res. af 30 Novbr. 1895 befaledes Nøtterø og Tjømø Lensmandsdistrikt, under Forudsætning af Bevilgning af de fornødne Lønninger, delt i to, det ene omfattende Nøtterø og det andet Tjømø Herred. — Ved Kgl. Res. af 17 Jan. 1896 befaledes Manger Thinglag og, under Forudsætning af Bevilgning af de fornødne Lønninger, tillige Manger Lensmandsdistrikt, delt henholdsvis i to Thinglage og to Lensmandsdistrikter, nemlig Manger og Herlø, svarende til Herrederne af samme Navn.

vedføiede Tarif I og for Nøtterø og Manger Lensmandsbe- 18 April.
stillingers Vedkommende efter den samme Storthingsbeslutning vedføiede Tarif II.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Stiftamtmanden i Kri- 20 April.
stiania Stift, foranlediget ved Forespørgsel fra Norsk Jæger- og Fiskerforenings Bestyrelse om, hvorvidt vedkommende Lovbestemmelser er saaledes at forstaa, at den, der i et Aar holder samme Hund i forskjellige Kommuner, kan afkræves Hundeafgift til enhver af disse, jfr. Lov angaaende Afgift til Kommunekassen af Hunde i Kjøbstæderne og visse Ladesteder af 11te Juni 1857 samt Lov angaaende Afgift af Hunde i Landdistrikterne af 17de April 1880, — i hvilken Anledning Departementet meddeler, at Spørgsmaalet henhører under Domstolenes Afgjørelse, men at Departementet for sit Vedkommende antager, at det, hvor ikke Tilfældet er af den i nævnte Lovs § 2 omhandlede Art, bør besvares bekræftende.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Brats- 20 April.
berg Amt, hvori paa Forespørgsel om, hvorvidt Bekjendtgjørelse angaaende Bestemmelse om Hundeafgift overensstemmende med Lov angaaende Afgift af Hunde i Landdistrikterne af 17de April 1880 § 8 maa finde Sted ogsaa, hvor en tidligere ophævet Afgift atter indføres, — meddeles, at Departementet med Amtmanden antager, at Spørgsmaalet bør besvares bekræftende.

Skrivelse fra Indredepartementet til Amtmanden i Roms- 20 April.
dals Amt, hvori Departementet, idet det tilbagesender et Andragende fra en Herredsstyrelse om Stadfæstelse paa en Beslutning angaaende Anvendelse af Pigtraad til Gjærde inden Herredet, udtaler sig enigt med Amtmanden i, at Beslutningen ikke egner sig til at approberes. Hvad Herredsstyrelsen ifølge Lov om Pigtraads Anvendelse til Gjærde af 14de Juli 1893 med Kongens Stadfæstelse antages at kunne bestemme, er, at Anvendelse af Pigtraad til Gjærder skal være helt eller delvis forbudt. Endvidere er der vistnok ogsaa Adgang til at fastsætte visse Forskrifter for Gjærdets Indretning, sigtende til at hindre Skadetilfølelser ved Pigtraaden. I nærværende Andragende synes det imidlertid at være Meningen at faa fastsat Regler, der ogsaa bestemmer, naar et Pigtraadsgjærde skal anses lovligt, forsaavidt angaar de Forhold, der omhandles i Lov om Fords Fredning af 16de Mai 1860, men hertil giver Loven af 1893 ingen Adgang.

Skrivelse fra Indredepartementet til Amtmanden i Nordre 20 April.
Trondhjems Amt, hvori med Hensyn til en paa en Eiendom fundet tilskadekommet Elg, der var dræbt ved offentlig Foranstaltning, meddeles, at Departementet antager, at Bestemmelsen i N. L. 5—10—4 i saadant Tilfælde bør komme til Anvendelse og at

20 April som Følge deraf Finderen og Grundeieren tilkommer hver Halvparten af Dyret eller det Beløb, hvortil det udbringes.

21 April. **Skrivelse** fra Indredepartementet til Stiftamtmanden i Trondhjems Stift, foranlediget ved Forespørgsel fra Direktionen for Handelsforeningen i Trondhjem om, hvorvidt en Handelsmand, der har gjort Konkurs uden at erholde Akkord, fremdeles beholder sit Handelsborgerskab og atter kan drive Handel paa Grundlag af sit tidligere Borgerbrev. — I Anledning heraf meddeler Departementet, at det antager, at en Handelsborger, efterat Konkursbehandlingen er sluttet, har sit Borgerskab i Behold, selv om Kreditorerne ikke har erholdt Dækning i Boet. Departementet udtaler derhos, at det er tilbørligt til at antage, at en Handelsborger ogsaa under Konkursen kan drive Handel med Hjemmel af sit Borgerskab, saafremt han erholder Samtykke hertil af Konkursboets Vedkommende (jfr. Handelslovens § 3).

22 April. **Høieste Resolution**, hvorved de af Stavanger Kommunebestyrelse i Møde den 19de Marts 1896 vedtagne Regler for den i Henhold til § 6 i Lov af 24de Juli 1894 om Brændevins Salg og Udskjænkning anordnede Afstemning stadfæstes i Medhold af samme Lovparagraf.

22 April. **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa den af vedkommende Grundlæggere i Møder den 19de Oktober 1895 og 8de April 1896 vedtagne Plan for en inden Borsen Herred under Navn af „Borsen Sparebank" oprettendes Sparebank.

24 April. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Stiftamtmanden i Trondhjem, der — foranlediget ved Forespørgsel fra Ordføreren i et af Søndre Trondhjems Amts Formandskaber om, hvorvidt en lignende Regel som den, der i Departementets Skrivelser af 15de December 1893 og 20de Marts 1895 (i Lovtidenden) samt Cirkulære af 3die Februar 1896 er opstillet for Valg paa Medlemmer af Skolestyre, bliver at iagttage ogsaa ligeoverfor andre Korporationer og i Tilfælde hvilke, — havde anholdt om Departementets Udtalelse, idet han specielt havde henvist til Fattigloven for Landet § 32. — I Anledning heraf meddeler Departementet for sit Vedkommende, at det er tilbørligt til at antage, at ogsaa Valg af nye Medlemmer af en Fattigkommission, der skal tiltræde ved Aarsskiftet, maa blive at foretage af den fra dette Tidspunkt af fungerende Kommunebestyrelse.

24 April. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Indredepartementet, hvori førstnævnte Departement paa Forespørgsel udtaler, at det efter Lovens Forarbeider og særlig efter Forhandlingerne i Odelsthinget (Sth. Forh. for 1893, 8de Bind A S. 398—99), maa være enigt i, at ialfald naar den i Rømningsøieblikket tilgodehavende og i Henhold til § 106 forbrudte Byre er tilstrækkelig til at

dække Rederiets Tab og Udlæg ved en Sjømands Rømning, kan for samme ingen Tilbageholdelse ske i hvad han har optjent, efterat han blev bragt tilbage til Skibet. 24 April.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Indredepartementet, der havde begjæret forstnævnte Departements Udtalelse i Anledning af en fra den norsk-svenske Generalkonsul i Hamburg indkommen Foresporgsel om, i hvilken Udstrækning Bestemmelserne i Sjofartslovens 4de Kapitel, om Skibsmandskabet, er at anse som deklaratoriske og særlig om, hvorvidt saa er Tilfældet med Forskriften i den nævnte Løvs § 95. 24 April.

I Anledning heraf meddeler Justitsdepartementet, at der med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt Sjofartslovens Bestemmelser om Skibsmandskabet kan tilsidesættes ved derom paa Forhaand truffen Aftale i Hyrekontrakten, ikke vil kunne opstilles nogen almindelig Regel, men at Besvarelsen — udenfor de Tilfælde, hvor Lovens Ordlyd er afgjørende (se f. Ex. Sjofartslovens § 83 sammenholdt med § 82), — vil maatte afhænge af de Grunde, hvorpaa vedkommende Bestemmelse hviler, og det Øiemed, som ved samme tilsigtes opnaaet. Hvad særlig angaar Forskriften i Lovens § 95, er der efter Departementets Mening neppe tilstrækkelig Føie til at anse en paa Forhaand vedtagen Fraskrivelse af den Mandskabet ved samme tillagte Ret til forhøiet Hyre som uforbindende. At derimod en Aftale, hvorved — som af Generalkonsulen nævnt — Mandskabet paa Forhaand fraskriver sig Retten til at forlange den i Henhold til Lovens § 45 bestemte Spiseordning overholdt, ikke kan tillægges Gyldighed, finder Departementet utvivlsomt.

Lov angaaende Forandring i §§ 21, 22 og 23 i Lov om Brændevins Tilvirkning og Ombestillation af 28de Juni 1887, forsaavidt angaar den paa Oplag fremdeles henliggende Del af det i Tilvirkningsterminerne 1894—1895 og 1895—1896 tilvirkede Brændevin*) [1]). 27 April.

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 20de April dette Aar, saalydende:

Den i Lov om Brændevins Tilvirkning og Ombestillation af 28de Juni 1887, §§ 21, 22 og 23 bestemte Termin for Brændevins Henliggen paa Oplag og Henstand med Afgiftens Erlæggelse forlænges, forsaavidt angaar den fremdeles paa Oplag henliggende Del af det i Tilvirkningsterminerne 1894—1895 og 1895—1896 tilvirkede Brændevin, for forstnævnte Termins Vedkommende fra

[1]) Se Oth. Prp. No. 22, Dok. No. 62 og Indst. O No. 37 for 1896 samt Sth.tid. for s. A., Forh. i Oth. S. 355—366 og i Lth. S. 73—74.

*) Bekjendtgj. 28 April i Lovt. 1ste Afd. No. 19

27 April. 30te April 1896 til 30te April 1897 og for sidstnævnte Termins Vedkommende fra 30te April 1897 til 30te April 1898.

For det Brændevin, der i Marts og April d. A. er stillet Eieren til Raadighed i Henhold til nævnte Lovs § 22, forfalder Afgiftsbeløbet den sidste Dag i den anden Maaned efter den, hvori Brændevinet stilles til Eierens Raadighed, uden Hensyn til den i nævnte Paragraf indeholdte Begrænsning af Henstanden.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Rigets Segl.

28 April. **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det i Henhold til Svend Oldus Olsen Sævikhougens og Hustru Marit Stengrimsdatters gjensidige Testamente af 3die September 1877, sammenholdt med en af Skifteforvalteren i Namdalen den 7de December 1892 afsagt Decision, oprettede „Svend Olsen Sævikhougens og Hustrus Legat" til Opdragelse af fattige Børn i Klingen Herred samt paa de af Klingen Herredsstyrelse vedtagne Statuter for dette Legat.

28 April. **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Approbation paa den mellem den norske og den svenske Poststyrelse trufne Overenskomst om, at Artikel 11, 6 i de „Særskilte Bestemmelser om Postforbindelsen mellem Norge og Sverige" udgaar, og at Artikel 8. 1, 2 og 7, Artikel 11. 1 og Artikel 15. 2 i samme Bestemmelser skal lyde som følger, — alt fra den Tid, hvorom den norske og den svenske Poststyrelse maatte blive enige[1]):

Artikel 8.

Pakkepostporto.

1. Portoen for mellemrigske Pakkepostforsendelser bestemmes saaledes:

For Pakker, hvis Vægt ikke overstiger $1^1/_2$ Kilogram, 30 Øre pr. $^1/_2$ Kilogram eller Del deraf;

„ — af Vægt over $1^1/_2$ Kilogram, men ikke over 5 Kilogram, Kr. 1,20 pr. Pakke;

„ — af større Vægt Kr. 2,40 for de første 5 Kilogram og derefter 30 Øre for hvert overskydende $^1/_2$ Kilogram eller Del deraf.

Hvis den svenske Porto for indenrigske Pakker nedsættes, kan de to Poststyrelser vedtage de Forandringer i den mellemrigske Pakkepostporto, som kan foranledige herved, ligesom ogsaa de deraf paakrævede Ændringer i efterfølgende Bestemmelser; dog maa Poststyrelsernes Beslutninger i saa Henseende undergives Regjeringernes Approbation.

[1]) Dette Tidspunkt er ved Overenskomst mellem Poststyrelserne bestemt til 1 Mai 1896.

2. Portoen deles saaledes, at Norge oppebærer: 28 April.
For Pakker, hvis Vægt ikke overstiger 1½ Kilogram, 12 Øre pr. ½ Kilogram eller Del deraf;
„ — hvis Vægt overstiger 1½, men ikke 3 Kilogram, 40 Øre pr. Pakke;
„ — hvis Vægt overstiger 3, men ikke 5 Kilogram, 32 Øre pr. Pakke;
„ — af større Vægt 88 Øre for de første 5 Kilogram og derefter 12 Øre for hvert overskydende ½ Kilogram eller Del deraf;
og at Sverige oppebærer:
For Pakker, hvis Vægt ikke overstiger 1½ Kilogram, 18 Øre pr. ½ Kilogram eller Del deraf;
„ — hvis Vægt overstiger 1½, men ikke 3 Kilogram, 80 Øre pr. Pakke;
„ — hvis Vægt overstiger 3, men ikke 5 Kilogram, 88 Øre pr. Pakke;
„ — af større Vægt Kr. 1,52 for de første 5 Kilogram og derefter 18 Øre for hvert overskydende ½ Kilogram eller Del deraf.

— — — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — — —

7. For Spærregods oppebæres en Tillægsporto: for Pakker af Vægt over 1½, men ikke over 5 Kilogram, af 40 % og for alle andre Pakker af 50 % af Vægtportoen. Denne Tillægsporto deles mellem begge Poststyrelser efter det ovenfor under No. 2 angivne Forhold.

Artikel 11.

Transit af Pakkepost.

1. For Pakker uden angiven Værdi, som befordres i Enkelttransit gjennem Sverige fra Norge til Danmark, udgjør den det svenske Postvæsen tilkommende Transitafgift:
For Pakker, hvis Vægt ikke overstiger 1½ Kilogram, 10 Øre pr. ½ Kilogram eller Del deraf;
„ — af Vægt over 1½, men ikke over 5 Kilogram, 36 Øre pr. Pakke;
„ — af over 5 Kilograms Vægt 76 Øre for de første 5 Kilogram og derefter 10 Øre for hvert overskydende halve Kilogram eller Del deraf.

For Spærregods foroges den fastsatte Transitgodtgjørelse for Pakker af Vægt over 1½, men ikke over 5 Kilogram med 40 % og for alle andre Pakker med 50 %.

28 April. Sker Transitbefordringen af Pakker i lukket Sæk, skal Transitafgiften udgjøre 10 Øre pr. 1/2 Kilogram af Forsendelsernes samlede Vægt.

Artikel 15.

Garanti.

2. Erstatningen for en bortkommen eller beskadiget mellemrigsk Pakke uden angiven Værdi fastsættes til Tabets eller Beskadigelsens virkelige Beløb; dog kan Erstatningen for en Pakke, hvis Vægt ikke overstiger 3 Kilogram, ikke blive høiere end 12 Kroner, og for en Pakke, hvis Vægt overstiger 3, men ikke 9 Kilogram, 18 Kroner og for tungere Pakker ikke udredes med større Beløb end 1 Krone pr. 1/2 Kilogram eller Del deraf. For bortkomne Pakker erstattes derhos den erlagte Vægtporto.

Det er derhos af den norske og den svenske Poststyrelse vedtaget, at § 10.2 i Expeditionsreglementet for Udvexlingen af Postforsendelser mellem Norge og Sverige skal lyde som følger:

§ 10.

Expedition af Pakkepost.

2. Efter foranstaaende bliver Beregningen for Pakker og Guldforsendelser, som i Enkelttransit gjennem Sverige udvexles mellem Norge og Danmark, følgende:

Afgaar de ufrankerede fra, eller sendes de frankerede til Norge, tilgoderegnes det norske Postvæsen:

a. for Pakker af indtil 1 1/2 Kilograms Vægt 12 (for Spærregods 18) Øre pr. 1/2 Kilogram eller Del deraf;
b. „ — af over 1 1/2 Kilogram, men ikke over 5 Kilograms Vægt, 42 (for Spærregods 59) Øre pr. Pakke.
c. „ — af over 5 Kilograms Vægt 90 (for Spærregods 135) Øre for de første 5 Kilogram og dertil 12 (for Spærregods 18) Øre for hvert overskydende 1/2 Kilogram eller Del deraf; med Tillæg i hvert Tilfælde for assurerede Pakker af 2 2/3 Øre pr. 250 Kroner eller Del deraf og for ubetalte Pakker af 5 Øre pr. Pakke.
d. for Guldforsendelser 1/3 af Portoen.

Afgaar de frankerede fra eller sendes de ufrankerede til Norge, tilgoderegnes det svenske Postvæsen:

a. for Pakker af indtil 1 1/2 Kilograms Vægt 18 (for Spærregods 27) Øre pr. 1/2 Kilogram eller Del deraf;

b. for Pakker af over $1^1/_2$ Kilograms til og med 5 Kilograms Vægt 78 (for Spærregods 109) Øre pr. Pakke; 28 April.

c. „ — af over 5 Kilograms Vægt 150 (for Spærregods 225) Øre for de første 5 Kilogram og dertil 18 (for Spærregods 27) Øre for hvert $^1/_2$ Kilogram eller Del deraf; med Tillæg i hvert Tilfælde for assurerede Pakker af $5^1/_2$ Øre pr. 250 Kroner eller Del deraf og for ubetalte Pakker 5 Øre pr. Pakke;

d. for Guldforsendelser to Trediedele af Portoen.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Approbation paa en Plan for Faabergs gjensidige Brandforsikringsforening for Bygninger og Løsøre, saaledes at Foreningen kan nyde godt af de ved Lovene af 9de August 1839 og 4de August 1845 hjemlede Forrettigheder. 28 April.

Høieste Resolution, hvorved den af Forstanderskabet for Gjesdal Herreds Sparebank i Møde den 31te Januar 1896 vedtagne nye Plan for Banken stadfæstes som trædende istedetfor dens ældre ved Kongelig Resolution af 21de Februar 1887 og Høieste Resolution af 19de Marts 1895 stadfæstede Plan. 28 April.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa den af Davikens Herredsstyrelse, Nordre Bergenhus Amt, i Møder den 16de December 1895 og 16de Marts 1896 vedtagne Plan for en inden Herredet under Navn af „Daviken Sparebank" oprettendes Sparebank, dog saaledes at der i Planens § 28 mellem Ordene „andet" og „Øiemed" indskydes Ordet „almennyttigt". 28 April.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet til Amtmanden i Søndre Bergenhus Amt, foranlediget ved Forespørgsel fra en Bygningskommune om, hvorvidt Værdien af Maskindele, der er taxerede til Forsikring i Forbindelse med vedkommende Bygninger, skal medtages i de Taxter, der lægges til Grund for Udligning af Bygningskommunens Fællesudgifter. I Anledning heraf meddeler Departementet, at det antager, at Maskindele i Bygninger maa blive at medtage i de omhandlede Taxter, saaledes som med Hensyn til Taxter til Forsikring i den almindelige Brandforsikringsindretning foreskrevet i § 11 i de af Indredepartementet under 20de Juni 1866 udfærdigede Regler. 28 April.

Overenskomst om Forandringer i Overenskomst af 27de November 1891 om Postforbindelsen mellem Norge og Danmark. $^{29}/_{27}$ April.

I Henhold til den i Artikel 8 i Overenskomsten af 27de November 1891 om Postforbindelsen mellem Norge og Danmark indeholdte Bestemmelse om, at de to Poststyrelser bl. a. i Til-

$\frac{28}{4}$ April. fælde af, at Sverige skulde overtage almindelig Befordring af internationale Postpakker indtil 5 Kilograms Vægt, kunne vedtage de Forandringer i den mellemrigske Pakkepostporto, som kunne foranledigés derved m. m., er der mellem det Kongelige norske Departement for det Indre, Poststyrelsen, og det Kongelige danske Generaldirektorat for Post- og Befordringsvæsenet[1]) vedtaget følgende Ændringer i ovennævnte Overenskomst, hvilke Ændringer skulle have Gyldighed fra den 1ste Mai 1896 at regne og indtil de forandres ved fælles Aftale mellem de to Postbestyrelser, dog ikke længere end selve Hovedoverenskomsten har Gyldighed:

Artikel 8 (Pakkepostporto) 1 og 2 gives følgende Affattelse:

1. Portoen for mellemrigske Pakkepostforsendelser bestemmes saaledes:
   a. for Pakker af Vægt over $1\frac{1}{2}$ Kilogram, men ikke over 5 Kilogram, forsaavidt Befordringen paa Forlangende sker med de under Art. 1 Lit. b omhandlede Dampskibe, 90 Øre pr. Pakke.
   b. i alle andre Tilfælde:
   for Pakker, hvis Vægt ikke overstiger $1\frac{1}{2}$ Kilogram, 30 Øre pr. $\frac{1}{2}$ Kilogram eller Del deraf;
   for Pakker af Vægt over $1\frac{1}{2}$ Kilogram, men ikke over 5 Kilogram, Kr. 1,20 pr. Pakke;
   for Pakker af større Vægt Kr. 2,40 for de første 5 Kilogram og derefter 30 Øre for hvert overskydende $\frac{1}{2}$ Kilogram eller Del deraf.

   Hvis den svenske Porto for indenrigske Pakker nedsættes, kan de to Poststyrelser vedtage de Forandringer i den mellemrigske Pakkepostporto, som kan foranledigés herved, ligesom ogsaa de deraf paakrævede Ændringer i efterfølgende Bestemmelser.
2. Portoen deles saaledes:
   a. ved Befordring i Enkelttransit over Sverige oppebæres:
   for Pakker, hvis Vægt ikke overstiger $1\frac{1}{2}$ Kilogram, af Norge 12 Øre, af Sverige 10 Øre, af Danmark 8 Øre pr. $\frac{1}{2}$ Kilogram eller Del deraf;
   for Pakker, hvis Vægt overstiger $1\frac{1}{2}$, men ikke 5 Kilogram, af Norge 42 Øre, af Sverige 36 Øre, af Danmark 42 Øre pr. Pakke;
   for Pakker af større Vægt, af Norge 90 Øre, af Sverige 76 Øre, af Danmark 74 Øre, for de første 5 Kilogram med et Tillæg af henholdsvis 12, 10 og 8 Øre for hvert yderligere halve Kilogram eller Del af denne Vægt;

[1]) Jfr. Kgl. Res. 28 April 1896 ang. en mellem den norske og den svenske Poststyrelse truffet tilsvarende Overenskomst.

b. ved Befordring i lukket Transit over Sverige tilfalder der Afgangslandet, som har at betale Transitgodtgjørelsen, foruden den det efter ovenstaaende tilkommende Portoandel ogsaa den Andel, der ovenfor er anført som tilfaldende Sverige. 22/8 April.

c. ved den direkte Befordring oppebæres:
for Pakker, hvis Vægt ikke overstiger 1½ Kilogram, af Norge 22 Øre, af Danmark 8 Øre pr. ½ Kilogram eller Del deraf;
for Pakker, hvis Vægt overstiger 1½ Kilogram, men ikke 5 Kilogram, af Norge 54 Øre, af Danmark 36 Øre pr. Pakke;
for Pakker af større Vægt end 5 Kilogram, af Norge 160 Øre, af Danmark 80 Øre for de første 5 Kilogram med Tillæg af henholdsvis 22 og 8 Øre for hvert halve Kilogram eller Del deraf udover 5 Kilogram

Artikel 8, 7 gives følgende Affattelse:

7. For Spærregods oppebæres en Tillægsporto: for Pakker af Vægt over 1½, men ikke over 5 Kilogram af 40 % og for alle andre Pakker af 50 % af Vægtportoen. Denne Tillægsporto deles mellem vedkommende Lande i det ovenfor under 2 angivne Forhold.

Artikel 14 (Garanti) 2 gives følgende Affattelse:

2. Erstatningen for en bortkommen eller beskadiget mellemrigsk Pakke uden angiven Værdi fastsættes til Tabets eller Beskadigelsens virkelige Beløb, dog kan Erstatningen for en Pakke, hvis Vægt ikke overstiger 3 Kilogram, ikke blive høiere end 12 Kroner og for Pakker, hvis Vægt overstiger 3 men ikke 9 Kilogram, 18 Kroner og for tungere Pakker ikke udredes med et større Beløb end 1 Krone pr. ½ Kilogram eller Del deraf. For bortkomne Pakker erstattes derhos de erlagte Vægtporto.

Kristiania d. 29de April 1896. Kjøbenhavn d. 27de April 1896.

Thb. Heyerdahl. **C. Svendsen.**

Karl Bryn.

Cirkulære fra Finantsdepartementet til Toldkamrene: 29 April.

Efter Korrespondence med Departementet for det Indre meddeles herved, at der intet antages at være til Hinder for, at et Uddrag af Skibscertifikatet, affattet overensstemmende med den i Aftryk vedføiede Formular, antages som gyldigt Nationalitetsbevis for tyske Fartøier, der ankommer til norske Havne.

Formularen er saalydende:

29 April. (Pag. 1).

Unterscheidungs-Signal:

.....

(Tysk Rigsvaaben).

Amtlich beglaubigter

Auszug aus dem Schiffs-Zertifikate

des

deutschen ..... Schiffes

.....

von

.....

(Pag. 2).

Die unterzeichnete Behörde bezeugt hierdurch, das in dass von derselben kraft gesetzlicher Anordnung geführte Schiffsregister das Schiff .....

unter Nr. ..... auf Grund glaubhafter Nachweisungen am ..... 18..... eingetragen ist, wie folgt:

1. Name des Schiffes: .....
2. Gattung: .....
3. Grösse und Ladungsfähigkeit: Die nach § 25 Nr. ..... der Schiffsvermessungsordnung aufgenommenen Hauptmaße sind: Länge = ... Meter; Breite = ... Meter; Tiefe = ... Meter; größte Länge des Maschinenraumes = ... Meter.

Die Vermessung ist auf Grund der unter dem 1. März 1895 veröffentlichten Fassung der Schiffsvermessungsordnung (Reichs-Gesetzblatt 1895 S. 161) nach dem ..... Verfahren erfolgt und es beträgt:

	Kubikmeter.	Britische Registertons.
a) der Bruttoraumgehalt des Schiffes .	.....	.....
b) der Nettoraumgehalt des Schiffes . .	.....	.....

zu b) in Worten: ..... Kubikmeter, gleich ..... britischen Registertons.

4. Zeit und Ort der Erbauung: .....
5. Heimathshafen: .....

Beglaubigt ..... den ..... 18.....

.....

.....

Skrivelse fra Indredepartementet til Finansdepartementet, 30 April.
der havde udbedt sig Indredepartementets Udtalelse i Anledning af en mellem Fogden i Nordhordland og Skattefogden i Bergen opstaaet Meningsforskjel angaaende deres Forpligtelse til Indkrævning af Gebyrer for Dampkjedeleftersyn i forskjellige inden Nordhordlands Fogderi beliggende Fabrikanlæg med Forretningskontorer i Bergen. — I Anledning heraf meddeler Departementet, at det antager, at det maa paaligge Oppebørselsbetjenten for det Distrikt, hvor vedkommende Fabriks Forretningskontor er beliggende, at indkræve de omhandlede Gebyrer — altsaa i nærværende Tilfælde Skattefogden i Bergen.

Skrivelse fra Finansdepartementet til Amtmanden i Søndre 30 April.
Trondhjems Amt, hvori udtales, at Bestemmelsen i den kommunale Landskattelovs § 2, 2det Passus om, at intet valgt Medlem af Amtsudvalget kan deltage i Afgjørelsen af nogen Sag vedkommende den Herredskommune, til hvilken det er skattepligtigt, ogsaa maa komme til Anvendelse, naar Amtsudvalgets valgte Medlemmer forretter som Medlemmer af Amtsskattekommissionen. Derimod antager Departementet, at Spørgsmaalet om, hvorvidt det byvalgte Medlem af Amtsskattekommissionen bør fratræde ved Behandlingen af Ligningen for den Bykommune, som han tilhører, bør besvares benægtende.

Lov indeholdende Forandringer i Lov om abnorme 2 Mai.
Børns Undervisning af 8de Juni 1881 med Tillægslov af 4de Juni 1892.*) [1])

Vi Oscar, osv. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 15de April dette Aar, saalydende:

§§ 2, 3, 5 og 6 i Lov om abnorme Børns Undervisning af 8de Juni 1881 (jfr. Tillægslov af 4de Juni 1892) skal lyde saaledes:

§ 2. De i § 1 omhandlede Skoler kan være enten Statsskoler eller private eller kommunale Skoler med Statsbidrag, ved hvilke der ikke erlægges Godtgjørelse for Undervisningen. Statsbidragets Størrelse bestemmes for hver enkelt Skole af Storthinget. De almindelige Betingelser for Opnaaelse af Statsbidrag er:

a. at Skolen uden særskilt Skolebetaling og — i Tilfælde af Forpleining paa Skolen — mod saadan Godtgjørelse for Tilsyn og Underholdning, som ved Skolens Plan bestemmes, optager de Børn, der i Henhold til denne Lov henvises til samme, forsaavidt ikke det for Skolen fastsatte Maximumsantal af Elever derved overskrides;

[1]) Se Sth. Dok. No. 53 for 1895, Oth. Prp. No. 16 og Indst. O. No. 14 for 1896 samt Sth.tid. for s. A., Forh. i Oth. S. 124—125 og i Lth. S. 70—72.

*) Bekjendtgj. 8 Mai i Lovtid. 1ste Afd. No. 20.

2 Mai. b. at der erhverves kongelig Approbation paa Lærernes Lønningsregulativ;

c. at Skolens Bestyrer forpligter sig til efter Forlangende af vedkommende Departement og mod en af Statskassen udredet passende Godtgjørelse at modtage til Veiledning Mænd og Kvinder med fornøden, fornemmelig pædagogisk Uddannelse, der ønsker at sætte sig ind i den for Skolen særegne Undervisnings- og Opdragelsesmethode;

d. at Skolens Bestyrer i Tilfælde af Forpleining udenfor Skolen besørger Eleverne udsatte i passende Pleiehjem og fører det fornødne Tilsyn med deres Forpleining;

e. at Skolens Udstyr og Ordning saavel som Undervisningens Plan, efterat Betænkning er indhentet fra Direktøren for Abnormskolevæsenet, approberes af Kongen eller den, han dertil bemyndiger.

§ 3. Berettigede til Optagelse i og Ophold ved de i de foregaaende Paragrafer omhandlede Skoler er:
døvstumme Børn mellem det fyldte 7de og det fyldte 17de Aar,
blinde Børn mellem det fyldte 9de og det fyldte 21de Aar,
aandssvage Børn mellem det fyldte 8de og det fyldte 21de Aar,
hvert Barn indtil 8 Skoleaar,
medmindre de enten

a. lider af nogen legemlig Svaghed, som ifølge Lægeattest gjør det unyttigt eller utilraadeligt at sende dem i Skole, eller

b. har naaet Skolens Maal.

Børn, der ikke inden de foranførte Aldersgrænser har tilbragt det nævnte Antal Aar i Skolen, er, naar Forældrene ønsker det, og Kirke- og Undervisningsdepartementet, efter at have indhentet Erklæring fra Direktøren for Abnormskolevæsenet, finder det hensigtsmæssigt, berettigede til fortsat Ophold ved Skolen i 2 Aar.

§ 5. Tilsynet med samtlige Skoler for abnorme Børn føres af Direktøren for Abnormskolevæsenet. Denne har ved Besøg paa Abnormskolerne at gjøre sig bekjendt med deres Virksomhed og støtte denne ved Raad og Veiledning. Forøvrigt har han at udføre de Forretninger, som maatte blive ham ved Lov paalagt eller af vedkommende overordnede Myndighed overdraget.

Det paaligger en af Biskopen opnævnt Præst at føre Tilsyn med Kristendomsundervisningen. Overtilsynet med Præstens Virksomhed tilligger Biskopen.

For de i §§ 1 og 2 omhandlede Skolers Vedkommende indsender Direktøren til Kirke- og Undervisningsdepartementet ved hvert Skoleaars Slutning en af Skolens Bestyrer afgivet Beretning om Skolens Virksomhed.

§ 6. Det paaligger ethvert Skolestyre aarlig efter et af Kongen anordnet Schema at afgive Indberetning om ethvert inden Kommunen værende abnormt Barn, der befinder sig inden de i §

3 fastsatte Aldersgrænser. Indberetningen skal, første Gang et 2 Mai.
Barn anmeldes, og saafremt det af Kirkedepartementet forlanges, ogsaa senere være ledsaget af vedkommede Embedslæges Erklæring. Indberetningen oversendes gjennem Folkeskolens Overtilsyn til Departementet. Dette bestemmer, efterat Erklæring er indhentet fra Direktøren for Abnormskolevæsenet, hvilke af de efter § 3 skolepligtige, men ikke forsvarlig undervíste Børn, der hvert Aar bliver at henvise til en Abnormskole, og til hvilken. Bestemmelsen meddeles gjennem Folkeskolens Overtilsyn Distriktets Skolestyre, som derefter har at besørge Indkaldelse til Skole i Overensstemmelse med Departementets Afgjørelse.

Enhver Bestyrer af en Abnormskole har inden et halvt Aar efter et Barns Henvisning til Skolen og senere mindst én Gang aarlig efter Samraad med sit Lærerpersonale at indsende til Kirke- og Undervisningsdepartementet gjennem Direktøren for Abnormskolevæsenet en af Speciallægens Udtalelse ledsaget Erklæring om, hvorvidt Barnets Ophold ved Skolen ansees at være fornødent eller til væsentligt Gavn.

Finder Direktøren derefter ved personlig Undersøgelse af Barnet eller uden saadan, at noget Barn bør hjemsendes eller overflyttes til en anden for dets Abnormitet mere passende Skole, henstiller han Sagen til Kirke- og Undervisningsdepartementets Afgjørelse.

Forsørgere, der uagtet skeet Indkaldelse tilbageholder Børn fra Skolerne, straffes med Bøder. Vedtages Boderne, kan de indbrives ved Udpantning; i modsat Fald paatales Sagen som Politisag.

Nærværende Lov træder i Kraft fra den Tid, Kongen nærmere bestemmer.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Rigets Segl.

Kronprindsregentens Resolution*), hvorved i Henhold til 2 Mai.
Lov af 28de Mai 1881 om Udvidelse af Lov af 26de Mai 1866, indeholdende adskillige Bestemmelser om Politivæsenet i Kristiania, til at gjælde ogsaa for Rigets Ladesteder med særskilt Kommunebestyrelse meddeles Stadfæstelse paa en af Namsos Formænd og Repræsentanter under 7de December 1894, 28de December 1895 og 12te Marts 1896 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Ladested

Kronprindsregentens Resolution**), hvorved Approbation 2 Mai.
i Henhold til § 11, jfr. § 4, i Lov om Sundhedskommissioner m.

*) Bekjendtgj. 8 Mai i Lovtid. 1ste Afd. No. 20, hvor Vedtægterne er indtagne.

**) Bekjendtgj. 8 Mai i Lovtid. 1ste Afd. No. 20, hvor Forskrifterne er indtagne.

2 Mai. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa den af Kommunebestyrelsen for Solliens Herred i Hedemarkens Amt under 1ste Februar 1896 fattede Beslutning om almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Herredet.

2 Mai. **Kronprindsregentens Resolution***), hvorved Approbation i Henhold til § 11, jfr. § 4, i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa den af Kommunebestyrelsen for Slemdals Herred i Bratsberg Amt under 20de April 1895 fattede Beslutning om almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Herredet.

2 Mai. **Kronprindsregentens Resolution***), hvorved Approbation i Henhold til § 4 i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa den af Kommunebestyrelsen for Kjøbstaden Bodø under 6te Marts 1896 fattede Beslutning om efterstaaende Tillæg til de ved Kongelige Resolutioner af 7de September 1865, 13de Marts 1880 og 11te Juli 1891 approberede almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet for Kjøbstaden:

„Om ethvert paa Byens Grund eller paa Fartøier i Byens Havn indtræffende Dødsfald maa, forinden Begravelsen foregaar, tilveiebringes en efter et bestemt Schema af en examineret Læge udfærdiget Anmeldelse, der bliver at aflevere til Sognepræsten og af denne tilstilles Sundhedskommissionen. Hvis den Afdøde ikke har benyttet examineret Læge, bliver Liget at syne og Anmeldelse at udfærdige af en af Byen dertil antagen Læge".

2 Mai. **Plakat**, hvorved — som Tillæg til Plakat af 31te August 1892 i Henhold til § 1 i Loven af 9de September 1857, indeholdende Forandringer i og Tillæg til Lov om Renbeite m. v. af 7de September 1854, samt i Henhold til § 5 i Lov om forskjellige Forhold vedkommende Fjeldfinnerne i Finmarkens Amt af 23de Juni 1888 — bestemmes en Strækning omkring Bopladsen Oaivosnjarga i Kautokeino i Altens Fogderi, paa hvilken det skal være forbudt at holde Rensdyr.*)

Vi Oscar osv. Gjøre vitterligt: I Medhold af Lov af 9de September 1857 og Lov af 23de Juni 1888 § 5 paabyder og befaler Vi følgende:

Det skal være forbudt i hvilkensomhelst Tid af Aaret at holde Rensdyr inden 3 Kilometers Omkreds omkring Bopladsen Oaivosnjarga ved Lapluobal mellem Karasjok og Kautokeino. Paa den fredede Strækning skal det være forbudt Fjeldfinnerne under Flytning Vaar og Høst at opslaa sine Telte.

Forbudet skal ikke være til Hinder for, at Rensdyr, hvormed der skydses, underveis kan beite paa den nævnte Strækning.

*) Bekjendtgj. 8 Mai i Lovt. 1ste Afd. No. 20.

Denne Plakat træder i Kraft et Aar efter dens Kundgjørelse i Norsk Lovtidende. 2 Mai.

Hvorefter alle Vedkommende sig underdanigst har at rette.

Kronprindsregentens Resolution*), hvorved i Henhold til Lov om Pigtraads Anvendelse til Gjærde af 14de Juli 1893 § 1 meddeles Stadfæstelse paa en af Kristiania Kommunebestyrelse i Møde den 13de Februar 1896 fattet Beslutning, saalydende: 2 Mai.

§ 1. Umiddelbart mod offentlig Færdselsvei eller i Grændse mod Nabo maa Pigtraad ikke anbringes i Gjærde i mindre Høide over Marken end 1,50 Meter.

§ 2. Inden egen Eiendoms Grændser maa Pigtraad ikke anbringes i Gjærde i mindre Høide over Marken end 1 Meter.

Kronprindsregentens Resolution*), hvorved Stadfæstelse i Henhold til Lov om Pigtraads Anvendelse til Gjærde af 14de Juli 1893 § 1 meddeles paa en af Herredsstyrelsen i Borgunds Herred, Nordre Bergenhus Amt, under 21de Marts 1896 fattet Beslutning, hvorefter det inden nævnte Herred skal være forbudt at anvende Pigtraad til Gjærde langs Alfarvei og mod Naboeiendom, forsaavidt ikke begge Naboer derom er enige. 2 Mai.

Kronprindsregentens Resolution*), hvorved Stadfæstelse i Henhold til Lov om Pigtraads Anvendelse til Gjærde af 14de Juli 1893 § 1 meddeles paa en af Herredsstyrelsen i Gulens Herred, Nordre Bergenhus Amt, under 16de Marts 1896 fattet Beslutning, hvorefter det inden nævnte Herred skal være forbudt at anvende Pigtraad til Gjærde i en Høide fra Marken af indtil 70 Centimeter, saavel i Indmark som i Udmark. 2 Mai.

Kronprindsregentens Resolution*), hvorved i Henhold til Lov om Pigtraads Anvendelse til Gjærde af 14de Juli 1893 § 1 meddeles Approbation paa følgende af Herredsstyrelsen i Balsfjordens Herred, Tromsø Amt under 20de December 1895 fattede Beslutning: 2 Mai.

„Inden Balsfjordens Herred skal det være forbudt at anvende Pigtraad til Gjærde. Ønskes allerede opført Pigtraadgjærde vedligeholdt, maa der til Reparationen ikke anvendes Pigtraad".

Kronprindsregentens Resolution*), hvorved i Medhold af Lov om Bygningsvæsenet af 6te September 1845 § 46, Lov indeholdende Tillæg til og Forandringer i Lovgivningen om Brandvæsenet af 26de August 1854 § 1 samt Lov indeholdende adskillige Bestemmelser om Bygningsvæsenet af 17de Juni 1869 § 1 bestemmes: 2 Mai.

*) Bekjendtgj. 8 Mai i Lovtid. 1ste Afd. No. 20.

2 Mai. 1. At den almindelige Bygningslovgivning skal være gjældende for Strandstedet Odde med det samme tilgrændsende Territorium i Odde Sogn, Ullensvangs Herred, Hardanger og Voss Fogderi, Søndre Bergenhus Amt — inden de Grændser, som efter Forslag fra Stedets Bygnings- og Reguleringskommission senere af Amtmanden nærmere bestemmes.
2. at der anordnes en Brandkommission for nævnte Sted.
3. At ovenanførte Strog overgaar til særskilt Kommune i Bygningsvæsenets Anliggender.

2 Mai. **Kronprindsregentens Resolution***), hvorved i Henhold til § 25 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæstelse paa de af Kristiania Kommunestyre under 20de December 1895 besluttede Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Kristiania Havn.

2 Mai. **Kronprindsregentens Resolution***), hvorved i Henhold til § 25 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæstelse paa de af Drammens Kommunestyre under 18de November 1895 besluttede Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Drammens Havn.

2 Mai. **Kronprindsregentens Resolution***), hvorved i Medhold af Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 § 25 meddeles Stadfæstelse paa de af Svelviks Kommunestyre under 8de November 1895 besluttede Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Svelviks Havn.

2 Mai. **Kronprindsregentens Resolution***), hvorved i Henhold til § 25 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæstelse paa de af Holmestrands Kommunestyre under 20de September 1895 besluttede Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Holmestrands Havn.

2 Mai. **Kronprindsregentens Resolution***), hvorved i Medhold af Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 § 25 meddeles Stadfæstelse paa de af Tvedestrands Kommunestyre under 5te December 1895 besluttede Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Tvedestrands Havn.

2 Mai. **Kronprindsregentens Resolution***), hvorved i Henhold til § 25 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæstelse paa de af Grimstads Kommunestyre under 27de December 1895 besluttede Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Grimstads Havn.

---

*) Bekjendtgj. 8 Mai i Lovtid. 1ste Afd. No. 20, hvor Vedtægterne er indtagne.

Kronprindsregentens Resolution*), hvorved i Medhold af Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 § 25 meddeles Stadfæstelse paa de af Farsunds Kommunestyre under 30te December 1895 besluttede Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Farsunds Havn. 2 Mai.

Kronprindsregentens Resolution*), hvorved i Henhold til § 25 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæstelse paa de af Flekkefjords Kommunestyre under 30te December 1895 besluttede Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Flekkefjords Havn. 2 Mai.

Kronprindsregentens Resolution*), hvorved i Henhold til § 25 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæstelse paa de af Molde Kommunestyre under 13de December 1895 besluttede Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Molde Havn. 2 Mai.

Kronprindsregentens Resolution*), hvorved i Henhold til § 25 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæstelse paa de af Mosjøens Kommunestyre under 21de Januar 1896 besluttede Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Mosjøens Havn. 2 Mai.

Kronprindsregentens Resolution*), hvorved i Medhold af Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 §§ 33 og 34 bestemmes, at der i Udhavnen Holen inden Larviks Lodsoldermandskab bliver at ansætte en særskilt Havnebetjent, der lønnes af vedkommende Lodsoldermand som for Lodsformænd bestemt, samt at der sammesteds indtil videre skal erlægges Havnefogedpenge efter de i ovennævnte § 34 i Havneloven sammenholdt med Lovens § 16 foreskrevne nærmere Regler. 2 Mai.

Kronprindsregentens Resolution*), hvorved i Medhold af Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 § 34 bestemmes, at Havnefogedpenge skal erlægges i Udhavnen Lyngør inden Lyngør Lodsoldermandskab efter de i nævnte § sammenholdt med Lovens § 16 foreskrevne nærmere Regler. 2 Mai.

Kronprindsregentens Resolution*), hvorved i Medhold af Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 §§ 33 og 34 bestemmes: 2 Mai.

1. At der i Grimstad Lodsoldermandskabs Udhavne, Homborgsund, Humlesund med Kalvildfjord og Sand-

*) Bekjendtgj. 8 Mai i Lovtid. 1ste Afd. No. 20, hvor Vedtægterne er indtagne.

2 Mai. vigen, Brækkesto samt Agerøen bliver at ansætte særskilte Havnebetjente, der lønnes af vedkommende Lodsoldermand som for Lodsformænd bestemt.

2. At der i de ovennævnte Udhavne samt i de ligeledes inden Grimstad Lodsoldermandskab beliggende Udhavne: Fevig, Hasnæsø, Groos og Bufjorden (Hagdeskjær) indtil videre skal erlægges Havnefogedpenge efter de i Havnelovens § 34 sammenholdt med § 16 foreskrevne Regler.

2 Mai. **Kongelig Kundgjørelse** angaaende forskjellige mindre Skatter og Afgifter til Statskassen i Budgetaaret fra 1ste Juli 1896 til 30te Juni 1897.*) [1]

[1]) Se Sth. Prp. No. 7 og Indst. S No. 57 for 1896 samt Sth.tid. for f. A., Forh. i Sth. S. 261—262. Skattebeslutningen er overensstemmende med den for den foregaaende Budgettermin gjældende, i Lovtid.s 2den Afd. for 1895, S. 183 indtagne.

2 Mai. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt:

1. At Overkontrollørposten ved Brændevins- og Maltilvirkningen i 1ste eller Akershusske Kontroldistrikt bliver fast at besætte, dog uden at der meddeles den, der ansættes i Posten, Bestalling som saadan.

2. At den, der ansættes i denne Post, tilpligtes at gjøre Tjeneste som Overkontrollør i hvilketsomhelst Kontroldistrikt, at finde sig i Omordning af Forretningerne og Omregulering af Distrikterne, at foretage saadanne Reiser eller andre Forretninger vedkommende Kontrollen med Brændevins- og Maltlovgivningens Overholdelse i eller udenfor sit Distrikt, som maatte blive ham paalagte, at tage Bopæl paa det Sted, som af Finants- og Tolddepartementet maatte blive bestemt, samt at gjøre Indskud i den almindelige Enkekasse og i Pensionskasse, saa snart der foreligger Beslutning om Overkontrollørers Indlemmelse i offentlig Pensionsindretning.

2 Mai. **Kongelig Resolution**[1]), hvorved bl. a. er bestemt:

I. At der i Bolsø Hovedsogn af Bolsø Præstegjæld under Ytre Romsdals Provsti i Trondhjems Stift opføres to nye Kirker paa de i et vedlagt Rids nærmere betegnede Steder af Gaardene Robæks og Roviks Grund.

II. At Bolsø Sogns nuværende Kirke tillades nedtaget, naar de nye Kirker er færdige og tagne i Brug.

III. Fra den Tid at regne, da en af de i Post I omhandlede Kirker er indviet og taget i Brug, bliver det nuværende Bolsø Hovedsogn at dele i to Sogne, saaledes at de Gaarde, der paa en vedlagt af Romsdals Foged bekræftet Fortegnelse er betegnede som Gaards No. 1—16 inklusive (ialt 47 Brug

[1]) Vedk. Regjeringsforedrag er indtaget i Deptstid. for 1896 No. 22 og 23.

*) Bekjendtgj. 8 Mai i Lovtid. 1ste Afd. No. 20.

med en samlet revideret Skyld af 114 Mark og 5 Øre) overgaar til et eget Annexsogn under Navn af „Rovik Sogn" med den vordende Rovik Kirke som Sognekirke, medens den øvrige Del af Sognet skal danne det fremtidige Bolsø Hovedsogn med den nye Kirke paa Robæk som Sognekirke. 2 Mai.

IV. — — — — — — — — — — — — — — — — —

V. At Trondhjems Biskop bemyndiges til, naar Sognedelingen efter Post III er traadt i Kraft, at afgive de nødvendige midlertidige Bestemmelser om Gudstjenesternes Fordeling mellem Præstegjældets Kirker.

VI. — — — — — — — —. VII. — — — — — — —.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt: 2 Mai.

1. At Amtmanden i Stavanger Amt bemyndiges til indtil videre at anordne de almindelige Sage- og Skattethinge for det af Nærbø og Varhoug Herreder bestaaende Haa Thinglag i Jæderen og Dalene Fogderi afholdte i 2 Dage, en Dag inden det ene Herred og en følgende Dag inden det andet Herred.
2. At det — uanseet Bestemmelserne i §§ 2 og 9 i Lov om Formandskaber paa Landet af 14de Januar 1837 — i Medhold af samme Lovs § 60 tillades, at Valg paa Formænd og Repræsentanter for det af nævnte Herreder, til hvilket vedkommende Things 2den Dag henlægges, afholdes paa denne istedetfor paa 1ste Thingdag.

Kongelig Resolution, hvorved bl. a. er bestemt, at Thinglagene Maalselven og Lenviken omfattende Herrederne Maalselven, Lenviken og Hillesø, Tromsø Amt, forsaavidt fornøden Bevilgning af Storthinget gives[1]), fra den Tid, som af Justitsdepartementet nærmere bestemmes, henlægges fra Senjens Sorenskriveri til Tromsø Sorenskriveri. 2 Mai.

[1]) Se Sth. Prp. No. 77 og Indst. S No. 232 for 1896. Ved Storthingets Beslutning af 17 Juli s. A. er der, fra den Tid, da Thinglagene Maalselven og Lenviken henlægges fra Senjens til Tromsø Sorenskriveri, bevilget som Tillæg til de tidligere for Tromsø Sorenskriverembede og Tromsø og Finmarkens Statsadvokatembede fastsatte Kontorholdsgodtgjørelser henholdsvis Kr. 1 100 og Kr. 400.

Kongelig Resolution, hvorved bl. a. er bestemt: 2 Mai.

1. At det nuværende Saltens Sorenskriverembede, forsaavidt de fornødne Gager og Kontorholdsgodtgjørelser af Storthinget bevilges[1]), fra den Tid, som af Justits-Departementet senere fastsættes, deles i følgende to Embeder:

a. Bodø Sorenskriverembede, hvis Distrikt skal omfatte Bodø Kjøbstad, Bodø Thinglag samt Gildeskaals og Beierens Thinglag, og

2 Mai. b. Saltens Sorenskriverembede, hvis Distrikt skal omfatte det øvrige af det nuværende Saltens Sorenskriveri.

[1]) Ved Stortingets ved Kgl. Res. af 27 Juli 1896 tilfølgetagne Beslutning af 6 f. M. (Se Sth. Prp. No. 78 og Indst. S No. 185 for 1896) er der bevilget som aarlig Gage af Statskassen for det nye Bodø Sorenskriverembede Kr. 5400 — og for det nye Saltens Sorenskriverembede, bestaaende af de fire nordligste Thinglag af det nuværende Salten, Kr. 4 600 og som Kontorholdsgodtgjørelse indtil videre under Forbehold af Stortingets Revision seneſt i 1900 for Bodø Sorenskriverembede Kr. 3 700 og for Saltens Sorenskriverembede Kr. 2 300, mod at fra den Tid, Delingen af det nuværende Saltens Sorenskriverembede er traadt i Kraft, den for dette Embede bevilgede Gage og Kontorholdsgodtgjørelse bortfalder.

2 Mai. **Høieste Resolution**, hvorved der med Hjemmel i Lov angaaende Postvæsenet af 12te Mai 1888 § 38 tilstaaes følgende Funktionærer Attestationsret for portofri Brevveksling i vedkommende Bestillingers Medfør:

Kasserere ved Statens samt ved Statens og Amternes kombinerede Veiadministration, 1ste Kontorist ved Amtsingeniørkontorerne i de Amter, hvor Statens og Amternes Veiadministration er forenet.

Sekretæren ved den i Bergen nedsatte Specialkomite for Norges Deltagelse i Udstillingen i Stockholm 1897 eller i Sekretærens Forfald Formanden eller et af Komiteens Medlemmer.

2 Mai. **Cirkulære** fra Kirkedepartementet til Sognepræsterne:

Ifølge Disenterloven af 27de Juni 1891 § 7, 2det Punktum, skal Dødsfald blandt Dissentere, der ikke har tilhørt en ordnet Menighed, anmeldes til Øvrigheden (Lensmanden, jfr. Justitsdepartementets i Lovtidenden indtagne Rundskrivelse af 27de April 1893), der i Henhold til Kongelig Resolution af 19de Februar 1892 II, 2 igjen har seneſt inden 1 Maaned efter Modtagelsen at give vedkommende Sognepræst (paa Landet) fornøden Meddelelse om Anmeldelsen til Indførelse i Kirkebogen.

Da Justitsdepartementet har gjort opmærksom paa, at det formentlig vil være det hensigtsmæssigste, at Sognepræsterne i sine Kvartalsindberetninger til Skifteretten ogsaa medtager de fra Øvrigheden indberettede Dødsfald af Dissentere, der ikke har tilhørt en ordnet Menighed, men at det tør være tvivlsomt, om dette overalt finder Sted, skal man herved anmode Hr. Sognepræsten om for Fremtiden at iagttage det fornødne i saa Henseende.

2 Mai. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Bergens Stift, hvori Departementet paa Foranledning erklærer sig enigt med Direktøren i, at en Folkeskolelærer, der alene ved at medregne sin Undervisning i Fortsættelsesskolen har 24 Ugers aarlig Undervisning, ikke kan ansees som Indehaver af fuldstændig Post i Folkeskolen (Landsskolelovens § 19).

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Rigsadvokaten: 4 Mai.

Foranlediget ved en hertil indkommen Forespørgsel om, hvorvidt de af særskilte Myndigheder (saasom Amtmænd, Kommunebestyrelser, Ligningskommissioner, Skolestyrer m. fl.) i Medhold af Straffeprocesslovens § 289 udfærdigede Forelæg skal medtages i de af Statsadvokaterne udfærdigede Opgaver vedkommende anmeldte Forbrydelser og foreløbige Undersøgelser angaaende saadanne (Schema No. 1), skal Departementet, der har Grund til at tro, at der i saa Henseende er bleven forholdt paa forskjellig Maade, meddele og bede samtlige Statsadvokater tilkjendegivet, at efter Departementets Mening ogsaa disse Forelæg bør opføres i de omhandlede Opgaver. Man skal derfor bede Statsadvokaterne anmodet om ved Henvendelse til vedkommende særskilte Myndigheder fremtidig at søge tilveiebragt de i nævnte Anledning nødvendige Oplysninger, forsaavidt angaar de i forannævnte Schemas Rubriker 1, 3 og 16 omhandlede Opgaver. Antallet af saadanne Anmeldelser og Forelæg ønskes under de nævnte Rubriker opførte særskilt med fornoden Angivelse i Anmærkningsrubriken.

Sendes en til særskilt Myndighed indkommen Anmeldelse Paatalemyndigheden til Efterforskning, bliver Sagen selvfølgelig at opføre under Rubrik 4 saavelsom de øvrige Rubriker, Sagens videre Forfølgning maatte foranledige.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Kristiansands Stift, hvori paa Forespørgsel fra et Ladesteds Skolestyre meddeles, at Byskolelovens § 5 ikke antages at være til Hinder for, at flere Klasser slaaes sammen ved Undervisningen i Sang og Gymnastik. Dog maa — bemærker Departementet — selvfølgelig paasees, at et og samme Parti ikke omfatter saa forskjellige Aldere, at Undervisningens Udbytte derved forringes, ligesom Partiets Størrelse ogsaa maa rette sig efter Lokalets Størrelse, Lærerens Dygtighed m. v. 6 Mai.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Konfirmation paa Statuter for „Brødrene Bugges Legat" til Understøttelse af Enker og andre Efterladte efter forulykkede Lodser. 7 Mai.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet, Marineafdelingen, til Generalkrigskommissæren, der, foranlediget ved en fra en Indrulleringschef indkommen Forespørgsel, havde udbedet sig Departementets Bestemmelse om, hvorvidt de for de udskrevne Sofarende anordnede 70 Dages Tjeneste ved Søværbningen kan henregnes til Orlogsfart saaledes, at den i Henhold til Udskrivningsreglement af 13de Mai 1893 § 26 kommer i Betragtning til Opnaaelse af Besarenhedsgrad og til Erhvervelse af Styrmandspatent. 8 Mai.

8 Mai. Da Marinekommandoen i en Sagen vedlagt Skrivelse af 1ste April 1896 saaes at have besvaret Spørgsmaalet bekræftende, medens den i Skrivelse til Departementet af 11te November 1876 havde udtalt, at Tjeneste paa Marinens Exercerskibe ikke bør medregnes ved Befarenhedsgrads Bestemmelse, indhentede Departementet under Henvisning hertil Kommandoens fornyede Erklæring i Sagen af 25de April 1896. I denne Skrivelse meddelte Kommandoen, at den ikke havde fundet at kunne blive staaende ved den tidligere afgivne Erklæring, da Forholdene under de nuværende aarlige Rekrutøvelser er meget forandret fra 1876, idet den Mandskabsstyrke, der nu opøves ombord i Exercerskibene, er flerdoblet og Øvelsestiden mere end fordoblet, hvorhos selve Øvelserne nu er langt mere intensive, end de var dengang, ligesom de heller ikke er blottede for, hvad der henhører under almindeligt Somandskab, men gjør det værnepligtige Mandskab til en dygtigere Somand, end han før var.

Departementet bemærker, at der formentlig alene med Hensyn til den Orlogstjeneste, der udføres af de Soværnepligtige ombord i Marinens Exercerskibe, kan reises Tvivl om, hvorvidt Tjenesten i den omhandlede Henseende kan henregnes til Orlogsfart. Da Øvelserne paa Exercerskibene efter det af Marinekommandoen anførte, forsaavidt angaar Somandens Uddannelse og Disciplin, i det store hele ikke kan antages at staa tilbage for Fart til Koffardis, hvorunder ogsaa medregnes ethvert Ophold i Havne, og det desuden beror paa en Tilfældighed, om et udskrevet somilitært Mandskab kommer til at afgjøre sin Værnepligt paa et Exercerskib eller paa et Togt, finder Departementet at burde slutte sig til den af Marinekommandoen nu udtalte Formening, at den Tid, hvori de Soværnepligtige udfører Orlogstjeneste, uanseet om dette sker paa et Exercerskib eller paa Togt, bør medregnes i vedkommende Fartstid til Erhvervelse af Befarenhedsgrad og Styrmandspatent.

Mai. **Cirkulære** fra Direktøren for det civile Veterinærvæsen til Amtmændene:

Jeg tillader mig at anmode Hr. Amtmanden om at henlede de i Deres Distrikt boende Dyrlægers Opmærksomhed paa, at der ved Tilberedning af Medikamenter ifølge den nu ikrafttraadte ny „Pharmacopoea Norvegica“ og de af Justitsdepartementet under 1ste Oktober 1895 i den Anledning affattede nærmere Bestemmelser, altid skal benyttes destilleret Vand, naar Vand forskrives og naar ikke andet særskilt er angivet. Da det ved Dispensation af Veterinærmedicin til indvortes og udvortes Brug ikke i Almindelighed er nødvendigt at benytte destilleret eller kogt Vand som Opløsningsmiddel for vedkommende Stof og da Medikamentets Pris vil forøges, naar destilleret eller kogt Vand anvendes, bør Dyrlægerne, naar de fra Apothekerne rekvirerer en vandig

Opløsning af et Stof, altid forskrive almindeligt Vand, aqua communis, med mindre der i særlige Tilfælde ønskes destilleret eller kogt Vand. Ved Anvendelse af Opløsninger til Indsprøitning under Huden bør der dog altid forskrives steriliseret (aqua sterilisata) eller nylig kogt (aqua recenter cocta) Vand. 8 Mai.

Lov indeholdende Endringer i og Tillæg til Lov om Folkeskolen paa Landet af 26de Juni 1889.*)[1] 9 Mai. No. 1.

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 15de April d. A. saalydende:

§ 6 i Lov om Folkeskolen paa Landet af 26de Juni 1889 skal herefter lyde saaledes:

Undervisningsgjenstandene skal være:

I første Afdeling: Kristendomskundskab, Norsk, Regning, Skrivning og Sang. Hertil kommer mundtlig forberedende Undervisning i de for anden Afdeling opførte særskilte Fag.

I anden Afdeling: De for første Afdeling bestemte Undervisningsgjenstande, Jordbeskrivelse, Historie, heri indbefattet Kjendskab til vor borgerlige Samfundsordning, samt Naturkundskab med Grundtræk af Sundhedslæren, hvorunder ogsaa Undervisning om de berusende Drikkes Virkninger og Farer.

Derhos skal der, hvor Skolen er delt i Klasser, gives Undervisning i mindst ét af Fagene: Haandarbeide, Tegning og Legemsøvelser; under Legemsøvelser kan medtages forberedende Skydeøvelser. Valget af Fag kan træffes særskilt for Gutter og Piger. I udelt Skole er Indførelsen af disse Fag en frivillig Sag.

Skolestyret kan fritage Skoleborn for Undervisning i enkelte Fag, naar de paa Grund af tungt Remme eller svag Helbred har vanskeligt ved at følge med i dem alle, eller naar andre særlige Omstændigheder maatte være tilstede. Dissenteres Børn bliver paa Forældrenes Forlangende helt eller delvis at fritage for Undervisningen i Kristendomskundskab.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Rigets Segl.

[1]) Se Sth. Dok. No. 59 og Indst. O No. 69 for 1895, Indst. O No. 13 for 1896 samt Sth.tid. for s. A., Forh. i Oth. S. 125—161.

Lov indeholdende Endringer i og Tillæg til Lov om Folkeskolen i Kjøbstæderne af 26de Juni 1889.*)[1] 9 Mai. No. 2.

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 15de April dette Aar, saalydende:

[1]) Se Sth. Dok. No. 59 og Indst. O No. 69 for 1895, Indst. O No. 13 for 1896 samt Sth.tid. for s. A., Forh. i Oth. S. 145—161.

*) Bekjendtgj. 16de Mai i Lovt. 1ste Afd. No. 21.

9 Mai. No. 2. § 4 i Lov om Folkeskolen i Kjøbstæderne af 26de Juni 1889 skal herefter lyde saaledes:

Undervisningsgjenstandene skal være:

I første Afdeling: Kristendomskundskab, Norsk, Historie, Jordbeskrivelse, Regning, Skrivning, Sang, Legemsøvelser samt Haandarbeide; det sidste Fag for Piger og, forsaavidt Kommunebestyrelsen saa bestemmer, tillige for Gutter.

I anden Afdeling: De for første Afdeling bestemte Undervisningsgjenstande, Haandarbeide saavel for Piger som Gutter, samt Naturkundskab, Rumlære og Tegning.

I tredie Afdeling: Kristendomskundskab, Norsk og Historie, heri indbefattet Kjendskab til vor borgerlige Samfundsordning, Naturkundskab, heri indbefattet Grundtræk af Sundhedslæren, hvorunder ogsaa Undervisning om de berusende Drikkes Virkninger og Farer, Regning samt saa mange af de øvrige ovenfor nævnte Fag, som i Skoleplanen bestemmes.

Under Legemsøvelser kan i tredie Afdeling medtages forberedende Skydeøvelser.

Skolestyret kan fritage Skolebørn for Undervisning i enkelte Fag eller enkelte Timer, naar de paa Grund af tungt Nemme eller svag Helbred har vanskeligt ved at følge med i dem alle, eller naar andre særlige Omstændigheder maatte være tilstede. Dissenteres Børn bliver paa Forældrenes Forlangende helt eller delvis at fritage for Undervisningen i Kristendomskundskab.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Rigets Segl.

9 Mai. No. 3. **Lov** om Indskrænkning i Adgang til at slippe Hingste, Tyre, Gjedebukke og Springvædre paa Beite.*)[1]

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 20de April dette Aar, saalydende:

§ 1. Herredsstyret kan i den Udstrækning, som af det ansees fornøden, afgive Beslutning om, at ingen Hingst, Tyr, Gjedebuk eller Springvæder, der ikke er godkjendt som Avlsdyr paa den Maade, som Beslutningen nærmere bestemmer, maa slippes til Beite i fælles Havnegang, derunder ogsaa indbefattet Sambeite i Indmark. Saadan Beslutning kan ikke fattes, medmindre Begjæring derom er fremsat af mindst en Fjerdedel af Lodeierne i Havnestrækningen. Er en Havnestrækning fælles for flere Herreder eller Dele af saadanne, udkræves Stadfæstelse af Kongen, forsaavidt ikke Beslutningen vedtages af samtlige Herredsstyrer. Henhører Havnestrækningen under forskjellige Amter, udkræves ligeledes Stadfæstelse af Kongen.

[1]) Se Sth. Dok. No. 17 og Indst. O No. 21 for 1896 samt Sth.tid. for f. A., Forh. i Oth. S. 283—284.

*) Bekjendtgj. 16de Mai i Lovt. 1ste Afd. No. 21.

§ 2. Herredsstyret kan endvidere fatte Beslutning om, at naar Springvæder til Aarstid, som i Beslutningen angives, kommer ind paa anden Mands Eiendom eller paa fælles Beite sammen med anden Mands Faar, skal det i § 5 bestemte Ansvar kunne gjøres gjældende mod Dyrets Eier eller Besidder. 9 Mai. No. 3.

§ 3. Herredsstyrets Beslutning bliver at kundgjøre fra Kirkebakken og ved Opslag paa beleilige Steder.

Beslutning, der er fattet efter § 1, træder ikke i Kraft for 6 Maaneder og Beslutning efter § 2 ikke før 2 Maaneder efter Læsningen fra Kirkebakken. Denne Frist regnes, saafremt Forbudet bliver at læse ved flere Kirker, fra den sidste Læsning.

§ 4. Beslutningen kan ophæves paa samme Maade, som den istandbringes.

§ 5. Overtrædelse af en i Medhold af nærværende Lov istandbragt Beslutning paatales ikke af det Offentlige, medmindre det, naar Overtrædelsen angaar § 1, forlanges af Lodeier i Havnestrækningen og, naar Overtrædelsen angaar § 2, af den, der har været udsat for at lide Skade.

Sager angaaende Overtrædelse af denne Lov behandles som Politisager, og Straffen er Bøder fra 8 til 80 Kroner, der tilfalder vedkommende Herredskasse. Henhører Havnestrækningen under flere Herreder, deles Boderne lige mellem disse.

§ 6. Lov om Indskrænkning i Adgangen til at slippe Hingste, Tyre og Springvædre paa fælles Beite af 1ste Juli 1887 samt Lov af 18de April 1891 angaaende Tillæg til Lov af 1ste Juli 1887 om Indskrænkning i Adgangen til at slippe Hingste, Tyre og Springvædre paa fælles Beite ophæves.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Rigets Segl.

Lov indeholdende Forandringer i Loven om den norske Enkekasse af 21de Juni 1895.*)[1] 9 Mai. No. 4.

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 20de April dette Aar, saalydende:

Lov om den norske Enkekasse af 21de Juni 1895, § 1, sidste Led, skal lyde saaledes:

„Med den i nedenstaaende § 2, næstsidste Led, fastsatte Undtagelse overtager Enkekassen, efterat denne Lov er traadt i Kraft, ikke andre frivillige Forsikringer end saadanne, der tjener til Fyldestgjørelse af frivillig paataget Forpligtelse til at sikre større Enkepension end den, der er Vedkommende ifølge hans Stilling paalagt (§ 22)."

Samme Lovs § 2, næstsidste Led, skal gives saadant Tillæg:

[1]) Se Oth. Prp. No. 17 og Indst. O No. 22 for 1896.

*) Bekjendtgj. 16de Mai i Lovt. 1ste Afd. No. 21.

9 Mai. No. 4. „Adgang til at tegne Livsforsikring i Enkekassen skal, i samme Udstrækning og paa tilsvarende Vilkaar som for de ifølge nærværende Lov til Enkeforsørgelse forpligtede Tjenestemænd, ogsaa staa aaben for andre Tjenestemænd, der er fast ansatte i Statens eller en Kommunes Tjeneste, og af hvis Aflønning Præmierne kan kræves indeholdte. Naar en Tjenestemand, der i Henhold til denne Bestemmelse tegner Livsforsikring, er gift eller senere indtræder i Ægteskab, betragtes og behandles Forsikringen som tegnet til pligtig Forsørgelse for hans Hustru."

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Rigets Segl.

9 Mai. No. 5. **Lov** om Forandring i Lov af 17de April 1880 angaaende Beskatning af fast Eiendom i Kristiania.*)[1])

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 20de April dette Aar, saalydende:

§ 2 i Lov af 17de April 1880 angaaende Beskatning af fast Eiendom i Kristiania skal herefter lyde saaledes:

Af ubebyggede Eiendomme svares aarlig i Skat ikke under én Krone af hvert Tusinde Kroners Taxtværdi og ikke over den til enhver Tid for bebygget Grund gjældende Skatteprocent efter nærmere Bestemmelse af Formænd og Repræsentanter. Ved denne Bestemmelse kan dog Eiendomsskatten for ubebygget Grund ikke sættes høiere end én Krone for hvert Tusinde Kroners Taxtsum over denne Skats Gjennemsnitsbeløb i de nærmest foregaaende 5 Aar.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Rigets Segl.

[1]) Se Sth. Dok. No. 42 og Indst. O No. 36 for 1896 samt Sth.tid. for s. A., Forh. i Oth. S. 355.

9 Mai. **Kronprindsregentens Resolution****), hvorved i Henhold til Lov af 17de Juni 1869 om Udvidelse af Lov af 26de Mai 1866, indeholdende adskillige Bestemmelser om Politivæsenet i Kristiania til at gjælde ogsaa for Rigets øvrige Kjøbstæder samt i Henhold til Lov af 22de Mai 1875 om Adgang til at give dramatiske og andre offentlige Forestillinger med videre, meddeles Stadfæstelse paa en af Kjøbstaden Mos' Formænd og Repræsentanter under 13de, 17de og 24de September 1895 samt 13de Marts 1896 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Kjøbstad.

*) Bekjendtgj. 16de Mai i Lovt. 1ste Afd. No. 21.

**) Bekjendtgj. 16de Mai i Lovt. 1ste Afd. No. 21, hvor Vedtægterne er indtagne.

Kronprindsregentens Resolution*), hvorved den af Elverums Kommunestyre den 20de Februar 1896 fattede Beslutning om Vedtægt for Natarbeide i Bagerier i Elverum stadfæstes i Medhold af § 3 i Lov af 14de Juli 1894 om Indskrænkning af Arbeidstiden i Bagerier m. v., — dog saaledes, at Vedtægten faar følgende Redaktion: „I Tiden fra 1ste Juni til 24de Juli skal det være tilladt den eller de Bagere i Elverum, der maatte komme til at overtage Leverancen af Brød til de Militære under Vaabenøvelserne paa Terningmoen, at beskjæftige sine Folk med Natarbeide i Bageriet, dog saaledes, at Arbeidstiden for den enkelte Arbeider ikke maa overskride 12 Timer i Døgnet, Spise- og Hviletider deri medregnet." 9 Mai.

Kronprindsregentens Resolution*), hvorved i Medhold af § 5 i Lov indeholdende forskjellige Bestemmelser om Bygningsvæsenet af 19de Mai 1860 meddeles Approbation paa følgende af Kjøbstaden Haugesunds Kommunebestyrelse i Møde den 16de Marts 1896 fattede Beslutning til Skjærpelse i de gjældende Bygningslovens Forskrifter, forsaavidt nævnte By betræffer: 9 Mai.

„Det er fremtidig forbudt til Tækning af Tage at benytte hule (krumme) Tagsten".

Kronprindsregentens Resolution**), hvorved i Henhold til § 25 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæstelse paa de af Skiens Kommunestyre under 10de December 1895 besluttede Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Skiens Havn. 9 Mai.

Kongelig Resolution, hvorved bl. a. er bestemt, at Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til for Oplysningsvæsenets Kapitalfonds Regning og for en Sum af Kr. 1700 at indkjøbe Grundstykke, Gaards No. 15, Brugs No. 10, af ny revideret Skyld 9 Øre, i Sondeled Thinglag til Tomt for Præstebolig i Sondeled. 9 Mai.

Kongelig Resolution, hvorved meddeles Indehaverne af Stavanger 3 Apothek Tilladelse til indtil videre efter derom for hver Gang forudskeet behørig Kundgjørelse at holde deres Apothek vexelvis lukkede paa Søn- og Helligdage og den første Dag af Aarets tre store Høitider, saaledes at hver Gang et Apothek holdes aabent og de to andre lukkede — dog, at Tilladelsen af Stavanger Stadsfysikus midlertidig kan hæves, naar han finder det fornødent. 9 Mai.

Kongelig Resolution, hvorved bl. a. er bestemt, at Distriktslægen i Nordre Nordmør Distrikt i Romsdals Amt 9 Mai.

*) Bekjendtgj. 16de Mai i Lovt. 1ste Afd. No. 21.
**) Bekjendtgj. 16de Mai i Lovt. 1ste Afd. No. 21, hvor Vedtægterne er indtagne.

9 Mai. skal være forpligtet til efter Amtmandens nærmere Anordning at indfinde sig under de større Fiskerier i Lægedistriktet paa de Steder, hvor større Fiskefalmue maatte være samlet, mod for Reiser i den Anledning at erholde sædvanlig Skyds- og Kostgodtgjørelse.

9 Mai. **Kongelig Resolution**, hvorved bl. a. er bestemt, at Distriktslægen i Bergs Lægedistrikt i Tromsø Amt skal være forpligtet til, indtil anderledes maatte blive bestemt, at bebo den Lægebolig, som maatte blive opført i Nærheden af Torsken Kirke, mod derfor at svare en aarlig Leie af 200 Kr.

9 Mai. **Kongelig Resolution**, hvorved bl. a. er bestemt, at der under Forudsætning af, at de fornødne Midler af Storthinget bevilges, oprettes to midlertidige Politifuldmægtigembeder, henholdsvis ved Vestfinmarken og Tanen-Varanger Politimesterembede.[1])

[1]) Ved Storthingets ved Kgl. Res. af 27de Juli 1896 tilfølgetagne Beslutning af 6te s. M. (se Sth. Prp. No. 83 og Indst. S No. 198 for 1896) er der i aarlig Gage til hvert af disse Embeder bevilget 2000 Kr., hvorhos Storthinget har samtykket i, at Justits- og Politidepartementet af offentlige Midler erstatter kst. Politimester i Tanen-Varanger Randers det ved hans Antagelse fra 1ste December 1895 af juridisk Fuldmægtig bevirkede Tab paa Kontorholdsgodtgjørelsen indtil et Beløb af Kr. 1200 pr. Aar.

9 Mai. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Nordlands Amt, hvori paa Foranledning meddeles, at Departementet med Amtmanden antager, at Forbudet i Forligelsesloven af 20de Juli 1824 § 51 mod at lade møde i Forligelseskommissionen ved Sagførere og deres Fuldmægtige eller Betjente ikke bør være til Hinder for, at en Sagfører i Egenskab af administrerende Direktør for en Sparebank paa dennes Vegne afgiver Møde i Kommissionen.

11 Mai. **Skrivelse** fra Indredepartementet til Justitsdepartementet, der ved at oversende en Foreſtilling fra Amtmanden i Nordlands Amt havde begjæret Indredepartementets Udtalelse om, hvorledes der skal forholdes med Beregningen af Kostgodtgjørelse, naar en Læge i Løbet af flere umiddelbart paa hinanden følgende Dage foretager en Række Tjenestereiser med mellemliggende Ophold i Hjemmet. I denne Anledning meddeler Indredepartementet, at det ikke antager, at Kostgodtgjørelsen kan beregnes paa den af Amtmanden antydede Maade, nemlig fra den første Reises Paabegyndelse til den sidste Reises Tilendebringelse uden Hensyn til, om der ved særskilt Beregning af enkelte mellemliggende Reiser vilde fremkomme et mindre Antal Døgn. En saadan Beregningsmaade vilde, bemærker Departementet, f. Ex. i det i Amtmandens Foreſtilling berørte Tilfælde medføre, at Rei-

ferne den 28de Marts fra Kl. 4 Eftm. til Kl. 12 Nat og den 29de Marts fra Kl. 9 Form. til Kl. $4^1/_2$ Eftm. skulde berettige til to Døgns Kostgodtgjørelse ved at regnes i Sammenhæng med andre, i Dagene umiddelbart før og efter foretagne Reiser, medens de ved at beregnes særskilt vilde berettige til kun ét Døgns Kostgodtgjørelse (jfr. Indredepartementets Skrivelse af 2den December 1895 til Justitsdepartementet). 11 Mai.

Høieste Resolution*)[1]), hvorved er bestemt: 12 Mai.

A. I Henhold til Lov angaaende Udryddelse af Rovdyr og Fredning af andet Vildt af 22de Juni 1863 § 11 fastsættes følgende Fredningsbestemmelser for efternævnte Vildtsorter i Kristians Amt som gjældende indtil videre, dog ikke udover et Tidsrum af 5 — fem — Aar fra 1ste Januar 1896 at regne:
   1. Hare maa ikke jages, fanges eller dræbes i Tidsrummet fra og med 15de Marts til og med 14de September.
   2. Tiur og Aarhane maa ikke fanges eller dræbes i Tidsrummet fra og med 15de April til og med 14de Mai samt fra og med 1ste Juni til og med 24de August.
   3. Roi, Aarhøne og Hjerpe maa ikke fanges eller dræbes fra og med 15de Marts til og med 24de August.
   4. Rype maa ikke fanges eller dræbes fra og med 15de Mai til og med 24de August.
   5. Fangstindretningen „Hov" samt Snarer og Faldstokke for Barfugl forbydes det hele Aar.

B. Fra samme Tidspunkt ophæves Høieste Resolution af 5te Marts 1886 og 15de November 1889 angaaende Fredning af Hare i Gran, Jevnaker og Vestre Totens Herreder, hvorimod de øvrige for Amtet udfærdigede Undtagelser fra Jagtlovens Bestemmelser bliver i Kraft, indtil de i Henhold til den i vedkommende Resolutioner fastsatte Tidsgrændse for deres Gyldighed bortfalder.

[1]) Vedk. Regj.foredr. er indt. i Deptstid. for 1896 No. 24 og 25.

Høieste Resolution*), hvorved i Henhold til § 4 i Lov 12 Mai. indeholdende Tillæg til og Forandringer i Lovgivningen om Brandvæsenet af 26de August 1854 meddeles Approbation paa den af Kjøbstaden Moss's Kommunebestyrelse i Mode den 13de Marts 1896 fattede Beslutning angaaende Forandring af 1ste Punktum i § 3 i det ved høieste Resolution af 20de Mai 1881 approberede Reglement og Taxt for Feievæsenet sammesteds, saaledes at Beslutningen træder i Kraft fra 1ste Juli 1896.

Efter den approberede Beslutning skal nævnte Punktum i Reglementet lyde saaledes:

„For Feining og Rensning af Ildsteder erlægges en aarlig

*) Bekjendtgj. 16de Mai i Lovt. 1ste Afd. No. 21.

12 Mai. Betaling af Kr. 1,80 for hver Skorstenspibe eller Lodpibe, beregnet efter hver Etage med Ildsted."

13 Mai. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Bergens Biskop.

Foranlediget ved, at Post I i den Kongelige Resolution af 7de Marts 1896 om Oprettelse af et residerende Kapellani for Johannes Menighed i Bergen bl. a. tillægger Kapellanen en Trediedel af Indtægterne af alle ministerielle Forretninger, havde Biskopen opkastet det Spørgsmaal, om denne Regel ogsaa skal befølges i de Tilfælde, hvor der sendes særskilt Honorar til hver af de to Præster.

I Anledning heraf meddeler Departementet, at den nævnte Bestemmelse kun har havt for Øie de ordinære Forhold, hvor der for vedkommende Forretning kun ydes ét Honorar, der da ordentligvis vil være indbetalt paa Sognepræstens Kontor, hvor Forretningen rekvireres. Hvor derimod Yderen ved at tilstille Præsterne hver sit særskilte Honorar selv har tilkjendegivet, hvorledes han ønsker den erlagte Betaling fordelt, er Departementet med Biskopen enigt i, at det dermed maa have sit Forblivende.

13 Mai. **Skrivelse** fra Indredepartementet til Amtmanden i Bratsberg Amt, hvori i Anledning af en Foreстilling fra en Magistrat meddeles, at da Svendeprøve ikke ved Plakat af 5te Januar 1895 er anordnet for Bogtrykkerfaget, antages Borgerskab som Bogtrykker at kunne meddeles uden Aflæggelse af saadan Prøve.

15 Mai. **Høieste Resolution.***)

A. I Medhold af Lov om Fredning af Lax og Sørret m. v. af 20de Juni 1891, § 4, 2det Punktum, jfr. Lov af 23de Juli 1894 indeholdende Forandring i forstnævnte Lov, bestemmes:

1. At det i et Tidsrum af 3 — tre — Aar, fra 1ste Januar 1896 at regne, skal være forbudt fra Torsdag Aften Kl. 6 til Mandag Aften Kl. 6 at bruge Kilenot i Buskeruds Amt.
2. At det i den Del af Laugens Vasdrag, som ligger i Sandsver Herred, Buskeruds Amt, mellem Grændsen mod Jarlsberg og Larviks Amt og Vittingfos, skal indtil videre være forbudt i 3 — tre — Dogn ugentlig, nemlig fra Fredag Aften Kl 6 til Mandag Aften Kl. 6, at bruge Flaade- eller Øvjefiskerier, Ruser, Sættegarn, Drivgarn og andre bundne Redskaber samt Teiner og Kjær.

B. Nærværende Resolution træder i Kraft strax.

15 Mai. **Høieste Resolution***), hvorved Høieste Resolution af 1ste Mai 1894, hvorved der i Henhold til § 38 i Lov om Fredning af Lax og Sørret af 20de Juni 1891 blev bestemt, at

*) Bekjendtgj. 20de Mai i Lovt. 1ste Afd. No. 22.

Lovens Regler i §§ 27—33, begge inklusive, ogsaa skulde være gjældende for de Vasdrag og Fjorde i Idde og Markers samt i Tanens Fiskeridistrikter, som danner Grændse mod Naborige, — ophæves, forsaavidt angaar Tanens Fiskeridistrikt. 15 Mai.

Høieste Resolution*), hvorved Stadfæstelse i Medhold af § 13 i Lov om Udskjænkning og Udsalg af Øl, Vin, Mjød og Cider paa Landet af 18de Juni 1884 meddeles paa den af Herredsstyrelsen i Nes Herred, Øvre Romerikes Fogderi, Akershus Amt, i Møde den 11te Marts 1896 fattede Beslutning om, at Afgiften for Udsalg af Øl forhøies til Kr. 1000,00. 15 Mai.

Skrivelse fra Udenrigsministeren til Departementet for det Indre, hvorved meddeles, at den Storbritanniske Regjering for Kolonien Queenslands Vedkommende har tiltraadt den i St. Petersburg den 22de Juli 1875 afsluttede internationale Telegrafkonvention. 15 Mai.

Lov om Foranstaltninger til Betryggelse mod Fare og Ulemper ved elektriske Anlæg m. v.*)[1] 15 Mai.

Vi Oscar o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 20de April dette Aar, saalydende:

§ 1. Elektriske Anlæg er saavel med Hensyn til Indretning som Benyttelse underkastede de Forskrifter, som udfærdiges af Kongen eller den, han dertil bemyndiger, til Forebyggelse af Fare for Menneskeliv eller den offentlige Sikkerhed samt til Forebyggelse af Ildsvaade, gjensidig forstyrrende Indvirken eller anden Ulempe.

§ 2. Elektriske Anlæg med saa høi Spænding, at deraf antages at kunne opstaa Fare for Menneskeliv eller den offentlige Sikkerhed, kan ikke iværksættes uden Tilladelse af Kongen eller den, han dertil bemyndiger. Forinden saadan Tilladelse meddeles, skal Kommunestyrets Erklæring om Andragendet indhentes.

§ 3. Hvor høi Spændingen skal være, forat § 2 skal komme til Anvendelse, fastsættes til enhver Tid af Kongen eller den, han dertil bemyndiger.

§ 4. Tilsynet med Overholdelsen af de i Medhold af nærværende Lov udfærdigede Forskrifter anordnes af Kongen eller den, han dertil bemyndiger. For saadant Tilsyn med elektriske Anlæg erlægges af Eieren en Afgift efter et Regulativ, der fastsættes af Kongen med Forbehold af Storthingets Samtykke. I Mangel af betimelig Erlæggelse af Afgiften kan denne inddrives ved Udpantning.

Fritaget for Erlæggelse af Afgift er Statsanlæg og alle Svagstromsanlæg (Anlæg for Telegraf, Telefon, elektriske Signaler og lignende).

[1]) Se Oth. Prp. No. 11 og Indst. O No. 34 for 1896.

*) Bekjendtgj. 20de Mai i Lovt. 1ste Afd. No. 22.

15 Mai. § 5. Der oprettes en Elektricitetskommission, som skal bestaa af 3 Medlemmer, der tilligemed 3 Suppleanter opnævnes af Kongen for 5 Aar, og hvoraf det ene Medlem skal repræsentere den elektriske Industri. Kommissionens Erklæring skal indhentes saavel angaaende de Forskrifter, der er omhandlet i § 1, som angaaende de Anlæg, hvortil der ifølge § 2 fornødiges Koncession. Desuden skal Kommissionen afgive Udtalelse i alle de Spørgsmaal af elektroteknisk Natur, som maatte blive den forelagt af vedkommende Regjeringsdepartement, og forøvrigt foreslaa de Foranstaltninger paa Elektroteknikens Omraade, som den maatte anse hensigtsmæssige og fornødne.

§ 6. Overtrædelse af nogen i Medhold af nærværende Lov given Bestemmelse paatales som Politisag og straffes med Bøder, forsaavidt den ikke ifølge andre Lovbestemmelser er belagt med høiere Straf.

§ 7. Denne Lov træder i Kraft fra 1ste Januar 1897, fra hvilken Tid Lov af 27de Juni 1891 angaaende Foranstaltninger til Betryggelse mod Fare ved elektriske Anlæg ophæves.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Rigets Segl.

16 Mai. **Skrivelse** fra Indredepartementet til Revisionsdepartementet, hvori paa Foranledning meddeles, at det med Bestemmelsen i Skyds- og Kostloven af 10de Juli 1894 dens § 22 om, at Dele af et Døgn paa mindre end 5 Timer ikke medregnes, antages kun at have været Hensigten at foreskrive, hvilken mindste Del af et Døgn en offentlig Tjenestemand maa have tilbragt paa Reise for at kunne beregne sig Kostgodtgjørelse for Døgnet, hvorimod Bestemmelsen antagelig ikke er ment at skulle komme til Anvendelse, hvor Spørgsmaalet gjælder, om denne Godtgjørelse skal beregnes som forhøiet eller ikke. I Mangel af udtrykkelig Bestemmelse derom i Loven antager Departementet derfor, at den samme Beregningsmaade i saa Henseende maa befølges som efter den tidligere Skyds- og Diætlov, og Departementet tiltræder saaledes den i Rundskrivelse af 7de December 1895 fra Expeditionssekretæren i sammes Afdeling for det Indre[1]) udtalte Fortolkning, hvorefter et Byophold eller et kombineret By- og Dampskibsophold, der har overskredet 24 Timer, berettiger til forhøiet Kostgodtgjørelse for 2 Døgn, naar det hele Fravær fra Hjemmet, der i Tilfælde berettiger til Kostgodtgjørelse, har varet i 29 Timer. Departementet bemærker, at naar der i Rundskrivelsen er anført, at Forudsætningen for de deri omhandlede Beregninger er, „at den hele Reise har varet mindst 29 Timer", er dermed ment Reiser, der berettiger til Kostgodtgjørelse under det hele Fravær fra Hjemmet. I nogle af Revisionsdepartementet paapegede Tilfælde, hvor der for Lagrette- eller Domsmænds Vedkommende kun kan beregnes Kostgodtgjørelse for

Opholdet paa Retsstedet, ikke derimod for Reisen til og fra samme, bliver selvfølgelig den Del af Reisen, der berettiger til Kostgodtgjørelse — in casu Opholdets Varighed paa Retsstedet — det afgjørende ved Beregningen af de ovennævnte 29 Timer. 16 Mai.

[1]) Nævnte Cirkulære fra Expeditionssekretæren i Indredepartementets Indreafdeling af 7de December 1895 er saalydende:

Til Veiledning ved Affattelsen af Regninger paa der Offentlige fra Funktionærer, henhørende under Indredepartementets Indreafdeling, skal jeg efter derom skeet Konference med Poststyrelsen meddele, at efter Emanation af den nye Lov om offentlige Tjenestemænds Skyds- og Kostgodtgjørelse af 10de Juli 1894 antages der at udkræves følgende Tidsrum til Beregning af forhøiet Kostgodtgjørelse for mere end 1 Dogn under offentlige Reiser (herved forudsat, at den hele Reise har været af mindst 29 Timers Varighed, saaledes at der efter Bestemmelsen i Lovens § 22 overhovedet kan beregnes Kostgodtgjørelse for mere end 1 Dogn):

a. Under sammenhængende Ophold paa Dampskib (Lovens § 18, 1ste Passus) . . . . . mindst 30 Timer.
(saaledes at altsaa et sammenhængende Ophold paa 6—29 Timer kun berettiger til Forhøielse for 1 Dogn, 30—53 Timer for 2 Dogn, 54—77 Timer for 3 Dogn osv.)

b. Under sammenhængende Ophold i Kjøbstad eller Ladested (Lovens § 18, 2det Passus, 1ste Punktum). . . . . over 24 Timer.

c. Under sammenhængende Ophold paa Dampskib og i By — altsaa Dampskibsophold i umiddelbar Forbindelse med Byophold eller omvendt — (Lovens § 18, 2det Passus, 2det Punktum) . . . over 24 Timer.
(saaledes at altsaa i begge disse Tilfælde (b og c) et Ophold paa 12—24 Timer berettiger til Forhøielse for et Dogn, paa 25—48 Timer for 2 Dogn, 49—72 Timer for 3 Dogn osv.)

Ligesom tidligere bliver den almindelige Kostgodtgjørelse at beregne fra Klokkeslet til Klokkeslet med Udgangspunkt i det Tidspunkt, da den hele Reise paabegyndes, medens hvert mellemliggende Dampskibs- eller Byophold bliver at betragte som et særskilt, for sig afsluttet Afsnit af den hele Reise, hvorfor Kostforhøielse bliver at beregne med Udgangspunkt i det Klokkeslet, da vedkommende Dampskibs- eller Byophold tager sin Begyndelse. Heraf følger, at f. Ex. to Dampskibsophold, hvert paa 6 Timer, adskilt ved et Landophold paa 18 Timer, giver 2 Dogns forhøiet Kostgodtgjørelse.

Lov indeholdende Tillæg til Lovgivningen om Høiesteret.*) [1]) 18 Mai. No. 1

Vi Oscar o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 23de Marts dette Aar, saalydende:

De i Lov af 30te Mai 1891 indeholdte Forskrifter om Over-

[1]) Se Oth. Prp. No. 5 og Indst. O No. 8 for 1896.

*) Bekjendtgj. 23de Mai i Lovt. 1ste Afd. No. 23.

18 Mai. No. 1. forelse af civile Høiesteretssager til skriftlig Behandling forbliver fremdeles i Kraft indtil Udgangen af Høiesterets første Session 1898.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Rigets Segl.

18 Mai. No. 2. **Lov indeholdende Tillæg til den om Pensionskassen for Statens Tjenestemænd gjældende Lovgivning.***)[1])

Vi Oscar o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 14de April dette Aar, saalydende:

§ 1. Naar nogen, der pligter at sikre sig Pension ved Indskud i Pensionskassen for Statens Tjenestemænd, i den norske Enkekasse tegner eller har tegnet sammensat Livsforsikring, der betinger Udbetaling ved et Aldersaar, som ikke falder efter den Afgangsalder, der for vedkommende Tjenestestilling maatte være fastsat, eller naar han istedet derfor i Henhold til § 24 i Lov om den norske Enkekasse af 21de Juni 1895 i Enkekassen deponerer eller har deponeret tilsvarende Livsforsikring, tegnet i privat Selskab, kan hans Indskud i Pensionskassen blive nedsat med et af Kongen for hver Tjenesteklasse fastsat Beløb, der forholder sig til det for Stillingen regulerede Indskud, som den forsikrede Kapitals paaregnelige Renteafkastning forholder sig til Beløbet af den for Stillingen beregnede Gjennemsnitspension.

Militære Embedsmænd, der endnu ikke har opnaaet Kapteins Grad, kan tilstaaes lignende Nedsættelse i det pligtige Pensionsindskud, naar vedkommende Livsforsikring er gjort betalbar ved det som Afgangsalder for Kapteiner fastsatte Aldersaar.

Nedsættelsen rammer alene Tjenestemandens eget Indskud, ikke det Tilskud til samme, der for enkelte Stillingers Vedkommende udredes af det Offentlige.

Med Hensyn til Dispositionen af Kapitaler, der i Henhold til nærværende Paragrafs første Led delvis skal træde istedetfor en Tjenestemands Pension, forholdes, saalænge Pensionisten lever, overensstemmende med de i Enkekasseloven givne Forskrifter angaaende Kapitaler, der er forsikrede som Enkeforsorgelse (jfr. Lov om den norske Enkekasse af 21de Juni 1895 § 9).

§ 2. Ethvert paa Konto i Pensionskassens yngre Afdelings Indskyderklasse indestaaende Beløb forbliver der, indtil vedkommende Medlem afskediges fra Statens Tjeneste. Dog kan Kongen, naar et Medlem gaar over i en anden offentlig Stilling, efter derom indgivet Andragende bestemme, at Kontobeløbet strax overføres til Pensionistklassen for at omsættes til Pension efter de i § 5 af Lov

[1]) Se Oth. Prp. No. 15 og Indst. O No. 15 for 1896 samt Sth.tid. for s. A., Forh. i Oth. S. 116—123 og i Lth. S. 43—46.

*) Bekjendtgj. 23de Mai i Lovt. 1ste Afd. No. 23.

om Pensionskassen af 1ste Juli 1893 derom givne Forskrifter. 18 Mai.
Paa den anden Side kan for hel Klasse af Tjenestemænd af Kongen No. 2.
med Storthingets Samtykke træffes Bestemmelse om, at Overføringen af Kontobeløb til Pensionistklassen skal udsættes, indtil et vist Aldersaar er naaet.

§ 3. Naar et Kontobeløb i Indskyderklassen, idet det skal overføres til Pensionistklassen, ikke er tilstrækkeligt til efter sidstnævnte Klasses Tarifer at omsættes til en straks begyndende eller, om Vedkommende ikke har fyldt 60 Aar, en til dette Aldersaar opsat Livrente, stor Kr. 50,00 aarlig, skal Beløbet ikke overføres, men kontant udbetales.

Er Kontobeløbet større, men dog ikke tilstrækkeligt til at omsættes til en henholdsvis straks begyndende eller til det 60de Aldersaar opsat Livrente, stor Kr. 100,00 aarlig, kan Kontobeløbet af Pensionskassens Bestyrelse tillades udbetalt, naar derom indgives Andragende, ledsaget af fyldestgjørende Sundhedsattest og Anbefaling fra Vedkommendes Foresatte i seneste Tjenestestilling. Ligeledes kan i dette Tilfælde, saavelsom naar Kontobeløbet er større, vedkommende Medlem, forsaavidt han ikke har fyldt 60 Aar, forlange Beløbets Omsættelse til Pension udsat, indtil han opnaar den nævnte Alder.

§ 4. Hvis der ved Bestemmelsen angaaende Indlemmelsen af en Klasse Tjenestemænd i Pensionskassen er fastsat et Maximum af Pension for Funktionærer af en vis Stilling, og det for en saadan Funktionær indestaaende Kontobeløb ved hans Afskedigelse overstiger, hvad der udfordres til at sikre ham en Livrente i Pensionskassen svarende til denne Maximumspension, skal den overskydende Del af Kontobeløbet, uanseet Bestemmelsen i Lov af 1ste Juli 1893 § 5, sidste Led, overføres til et Reservefond for Pensionskassen. Med Hensyn til Anvendelsen af dette Reservefond, forsaavidt det skjønnes at være mere end tilstrækkeligt i Forhold til de Pensionskassen paahvilende Forpligtelser, kan Bestemmelse træffes af Kongen med Storthingets Samtykke.

§ 5. Kontobeløb indtil Kr. 3 000,00 eller Pension af tilsvarende Kapitalværdi kan af Kongen eller den, han dertil bemyndiger, tillades udløst, naar vedkommende Medlem af Pensionskassens yngre Afdeling tager Bopæl udenfor Riget. Andragende om saadan Udløsning indsendes gjennem Pensionskassens Bestyrelse og maa være ledsaget af Sundhedsattest og Erklæring fra vedkommende Kommunebestyrelse om, at der ikke paa Hjemstedet paahviler ham Forsørgelsespligt, der kunde gjøre Udløsningen betænkelig.

§ 6. Pensioner af Pensionskassens yngre Afdelings Pensionistklasse løber fra den Dag, vedkommende Kontobeløb overføres til samme, indtil Pensionistens Dødsdag.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Rigets Segl.

18 Mai. **Kronprindsregentens Resolution***), hvorved i Henhold til § 25 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæstelse paa de af Kristiansands Kommunestyre under 18de December 1895 besluttede Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Kristiansands Havn.

18 Mai. **Kronprindsregentens Resolution***), hvorved i Henhold til § 25 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæstelse paa de af Aalesunds Kommunestyre under 12te December 1895 besluttede Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Aalesunds Havn.

18 Mai. **Kronprindsregentens Resolution****), hvorved en af Vardø Havnestyre under 18de September 1895 fattet og af Vardø Kommunestyre under 8de Oktober s. A. vedtagen Beslutning stadfæstes i Henhold til Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 § 24 som gjældende indtil videre, forsaavidt der ved samme er bestemt, at der inden Vardø Havn skal benyttes Havnelods, samt er fastsat Taxt for Benyttelse af Lodsen.

Den fastsatte Taxt er saalydende:

I. For Forhaling fra Rheden samt Anvisning af Plads og Fortøining paa Havnen:

For Fartøier fra	50—200	Tons	Kr. 4,00
„ — over	200—400	„	„ 6,00
„ — „	400—500	„	„ 8,00
„ — „	500	„	„ 12,00

Regelmæssig rutegaaende Skibe med fast Lods ombord erholder $^3/_4$ Nedsættelse i ovenstaaende Satser.

Flytning af Fartøier paa Havnen besørges af Havnefogden uden særskilt Godtgjørelse.

II. For Anvisning af Plads til Rengjøring, Tjæring og Reparation.

For Lodsning ved Forhaling til Plads til Rengjøring, Tjæring eller Reparation, hvilken Plads i ethvert Tilfælde for alle Slags Fartøier begjæres anvist af Havnefogden:

Fartøier fra	50—100	Tons	Kr. 2,00
— over	100	„	„ 4,00

III. For Anvisning af Plads for Opsæt eller Vinteroplag.

For Lodsning ved Forhaling til Plads for Opsæt eller Vinteroplag, hvilken Plads i ethvert Tilfælde for alle Slags Fartøier (Baade, Prammer, Skøiter m. v.) begjæres anvist af Havnefogden:

Fartøier fra	50—100	Tons	Kr. 2,00
— over	100—150	„	„ 3,00

*) Bekjendtgj. 23de Mai i Lovt. 1ste Afd. No. 23, hvor Vedtægterne er indtagne.

**) Bekjendtgj. 23de Mai i Lovt. 1ste Afd. No. 23.

Fartøier over 150 Tons . . . . . Kr. 5,00 18 Mai.

Havnefogden fører uden særskilt Godtgjørelse Tilsyn med, at den anviste Plads benyttes, samt under Fyring, at den fornødne Forsigtighed med Varme iagttages.

Kongelig Resolution, hvorved bl. a. er bestemt: 18 Mai.

1. At det under Forudsætning af, at de fornødne Lønninger af Storthinget bevilges[1]), bestemmes, at følgende Delinger af Lensmandsdistrikter skal finde Sted:
   a. Kistrand og Kjelvik Lensmandsdistrikt i Hammerfest Fogderi, Finmarkens Amt, deles i 2 Lensmandsdistrikter, nemlig Kistrand og Kjelvik, det ene omfattende Kistrand Herred og det andet Kjelvik Herred.
   b. Modum Lensmandsdistrikt i Buskerud Fogderi, Buskerud Amt, deles i 2 Lensmandsdistrikter, nemlig Nordre Modum, bestaaende af Brunes, Rud, Fure og Østre Spone til og med Gaardene Sønsteby samt Snarum Sogn, og Søndre Modum, bestaaende af Nykirke Sogn og Vestre Spone Kapelsogn samt Østre Spone til og med Gaarden Ilen, herunder indbefattet Finmarken og Finmarksveien.
2. At det overlades til vedkommende Amtmænd at bestemme, fra hvilken Tid disse Delinger bliver at iværksætte.
3. At den af Kjelvik Herredsstyrelse under 13de November 1895 fattede Beslutning om Udredelse af et aarligt Beløb af Herredskassen, stort Kr. 120, som Bidrag til Aflønning af en egen Lensmand for Kjelvik Herred approberes i Henhold til Lov om Formandskaber paa Landet af 14de Januar 1837 § 39, forsaavidt der ved Beslutningen paaføres Kommunen Udgifter for et længere Tidsrum end 5 Aar.

[1]) Ved Storthingets ved Kgl. Res. af 27de Juli 1896 tilfølgetagne Beslutning af 6te s. M. (Se Sth. Prp. No. 86, Indst. S No. 189 og Sth.tid., Forh. i Sth. S. 1825 — alt for 1896) er der fra den Tid, vedkommende Amtmand bestemmer, bevilget af Statskassen i aarlig Løn:

1. Til en Lensmand i Kistrand . . . . . Kr. 650,
2. = = „ i Kjelvik . . . . . = 550,
3. = = „ i Nordre Modum . . . = 550,
4. = = „ i Søndre Modum . . . = 500,

mod at de for de nuværende Kistrand og Kjelvik samt Modum Lensmandsbestillinger for Tiden bevilgede faste Lønninger, henholdsvis Kr. 650 og Kr. 700, bortfalder.

Kongelig Resolution, hvorved Storthingets Beslutninger af 8de Mai 1896 angaaende Bevilgninger til Abnormskolerne for Budgetterminen 1896—97[1]) befales tagne tilfølge. 18 Mai.

[1]) Ved disse Beslutninger er bl. a. Lønnen for Direktøren ved Abnormskolevæsenet fastsat til Kr. 4600 aarlig med Alderstillæg Kr. 800 efter 5 Aars Tjeneste. Som Kontorholdsgodtgjørelse for Direktøren er bevilget for Budgetterminen Kr. 500. Se Sth. Prp. No. 1, IV, Kap. 6, Tit. 13 og Tillæg 2 til Indst. S IX samt Sth.tid., Forh. i Sth. S. 694—702, — alt for 1896.

18 Mai. **Cirkulære** fra Indredepartementet, Poststyrelsen (No. 15 for 1896), hvorved bl. a. meddeles, at der — i Henhold til en mellem Departementet og Agent G. Pedersen af New-York under $\frac{\text{9de Marts}}{\text{6te April}}$ 1896 afsluttet ny Kontrakt om Befordring af Pakker — er fra 1ste Mai næstefter Adgang til mellem Norge og Nordamerika at udvexle Pakker med angiven Værdi indtil 1000 Kr. og Pakker med paaheftet Postopkrævning til Beløb af 360 Kr. — Pakker med paaheftet Postopkrav maa altid sendes under Værdiangivelse. — I Overensstemmelse hermed er der foretaget Forandring i Postreglementet, hvorefter sammes Kap. VII § 46, 2det Passus skal lyde saaledes:

„Gjenstand for Befordring er Pakker uden angiven Værdi, Pakker med Værdiangivelse indtil 1000 Kr. samt Pakker med paaheftet Postopkrævning til Beløb 360 Kr. Pakker med paaheftet Postopkrav maa sendes under Værdiangivelse."

19 Mai. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Søndre Bergenhus Amt, hvori Departementet i Anledning af Forespørgsel angaaende Forstaaelsen af § 10 i Lov om Underholdningsbidrag etc. af 6te Juli 1892 meddeler, at det med Stiftamtmanden i Bergen er enigt i, at det er en Betingelse for Anvendelsen af det i nævnte § omhandlede Tvangsmiddel, at der er hengaaet mindst et halvt Aar fra den Tid, da den ældste, endnu ikke betalte Bidragstermin ifølge Resolutionen forfaldt til Betaling. Er denne Betingelse tilstede, vil derimod i det Beløb, som skal betales, for at Tvangsarbeide skal undgaaes, kunne medtages ogsaade senere inden Tvangsarbeidsresolutionens Udfærdigelse forfaldne Terminer af Bidraget (jfr. Departementets i Lovtidendens 2den Afdeling indtagne Skrivelse af 8de Juni 1893).

20 Mai. **Skrivelse** fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Kristians Amt, hvori i Anledning af Forespørgsel fra en Overligningskommission udtales, at en Skatyder, der har indkjøbt en Skoveiendom til Udhugst, antages at burde ilignes Indtægtsskat af den ved Skovens Udhugning vundne Fortjeneste fordelt paa det Antal Aar, hvori Hugstvirksomheden foregaar. Forsaavidt Skoven kun delvis udhugges, antages Vedkommende at maatte blive at beskatte saavel af den ved Udhugningen erhvervede Indtægt, som af den aarlige Gjennemsnitsafkastning af den Del af Eiendommen, der ikke udhugges.

21 Mai. **Kongelig Kundgjørelse** angaaende Hans Majestæt Kongens Gjenovertagelse af Rigets Bestyrelse.

Vi Oscar osv. Gjøre vitterligt: Da vi lykkeligen ere komne tilbage fra den Reise udenfor de forenede Riger, under hvilken Regjeringen, overensstemmende med Vor naadigste Kundgjørelse af 30te Marts d. A., er bleven udøvet af Vor høitelskede

Hr. Søn, Norges og Sveriges Kronprins Oscar Gustaf Adolf i 21 Mai.
Egenskab af Regent, saa have Vi igjen overtaget Rigets Bestyrelse.

Hvorefter alle Vedkommende sig underdanigst have at rette.

Cirkulære fra Forsvarsdepartementet, Armeafdelingen, til 21 Mai.
Armeens samtlige Afdelinger m. fl.:

I Forbindelse med Cirkulære herfra af 11te Juni 1891 finder Departementet paa Foranledning at burde bestemme, at militære Arrestanter efter udholdt Straf bliver som Regel at dimittere fra Fængsler og Arrester uden Afhentning af nogen militær Befalingsmand, naar saadan Afhentning vil medføre Udgifter for det Offentlige. Undtagelse fra denne Regel tilstedes kun, naar vedkommende Delinkvent i Henhold til Bestemmelse i Lov eller Reglement eller af dertil berettiget Øvrighed skal transporteres til Afleveresse paa andet Sted, eller naar hans personlige Tilstand maatte gjøre det ugjørligt eller utilraadeligt, at han dimitteres uden Afhentning.

I saadanne Tilfælde skal paa Beregningen over de ved Afhentningen paadragne Udgifter anføres fuld Forklaring angaaende de extraordinære Omstændigheder, som har bevirket Afhentningen, samt angaaende hvem der har afgivet Bestemmelse om denne.

Departementet skal derhos henlede Opmærksomheden paa, at militære Delinkventer heller ikke paa Reiser til Udholdelse af Arrest eller Fængsel maa ledsages af militære Befalingsmænd eller andet Opsyn, saaledes at derved paaføres det Offentlige Udgifter, naar dette ikke af Hensyn til Arrestantens Bevogtning eller af andre særlige Grunde findes nødvendigt, i hvilket Tilfælde lignende Forklaring som ovennævnt skal paaføres Udgiftsberegningen.

Skal Straffen afsones i civilt Fængsel og Delinkventen i Henhold til foranstaaende skal indfinde sig uden Bevogtning, har vedkommende militære Afdeling at tilstille Fængslets Vagtmester de Delinkventen vedkommende Dokumenter med Signalement og Oplysning om Angjældendes Hjemsted samt om, hvorvidt han har faaet Understøttelse paa Reisen til Fængslet.

Naar Underofficerer i Tilfælde som ovenfor nævnt efter Ordre ledsager militære Arrestanter, tilkommer de foruden Skydsgodtgjørelse efter gjældende Bestemmelser — for Tiden forsaavidt Reisen gaar ud over Kompanidistriktets Grænse — samt sædvanlig Marschaflønning endvidere det i Aflønningsregulativet § 6, sidste Pasus bestemte Tillæg af Kr. 2,00 pr. Dag.

For Delinkventer, som ledsages af militær Befalingsmand, bliver — foruden de i Cirkulæret af 11te Juni 1891 fastsatte nødvendige Skydsudgifter — tillige gjennem Befalingsmanden at udlægge det fornødne til Kosthold, forsaavidt Reisens Varighed er over 3 Timer.

21 Mai. Reiser Angjældende uden Bevogtning, udbetales der ham i Trangstilfælde Skyds- og Kostpenge. Skydspengene beregnes overensstemmende med Cirk. af 11te Juni 1891 og Kostpengene med Kr. 0,50 pr. Dogn. Saadanne Skyds- og Kostpenge tilstaaes dog kun undtagelsesvis Personer, der hører hjemme i de Fængslet nærmest liggende Fattigdistrikter, og ikke Personer, der er hjemstavnsberettigede i det Fattigdistrikt, hvor Fængslet er beliggende.

Med Hensyn til Betaling af Udgifter ved Ophold i civilt Fængsel og i Tilfælde ved Hjemreise fra Fængslet, forholdes paa samme Maade som for civile Fangers Vedkommende, saaledes at disse Udgifter herefter bliver de militære Afdelinger uvedkommende.

Beløb, der i Henhold til nærværende Cirkulære skal udredes af de militære Afdelinger, vil disse som tidligere have at søge refunderede af Delinkventfondet.

22 Mai. **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa de af Forstanderskabet for Stjordalens Sparebank i Mode den 21de April 1896 vedtagne Forandringer af §§ 9, 12 b, 13 og og 14 i Bankens ved Høieste Resolution af 12te August 1892 stadfæstede Plan.

23 Mai. **Plakat** indeholdende Forandringer i Plakat af 10de November 1860 angaaende norske Skibes Forpligtelse til at være forsynede med Nationalitetsbevis.*)

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: Kongelig Plakat af 10de November 1860 angaaende norske Skibes Forpligtelse til at være forsynede med Nationalitetsbevis, dens § 2 Litr. d (med tilføiet Formular) samt § 7, skal herefter lyde som følger:

§ 2. For at erholde Nationalitetsbevis udleveret maa følgende Dokumenter fremlægges . . . . . d) en af Fartøiets Reder eller, i Tilfælde det eies af Flere, af den bestyrende Reder, eller, forsaavidt det eies af et Aktieselskab, af dettes Bestyrelse, afgiven skriftlig Erklæring om, at Fartøiets Reder eller Redere samtlige ere norske Statsborgere, eller, saafremt Fartøiet eies af norske og svenske Statsborgere i Forening, at den bestyrende Reder er norsk Statsborger og bosat i Norge, eller, saafremt Fartøiet eies af Aktieselskab, at Selskabets Hovedkontor og Bestyrelse har sit Sæde her i Riget, og at Bestyrelsen bestaar af norske Statsborgere, der ere Aktieeiere, samt om at Nationalitetsbeviset ikke skal blive misbrugt til at forskaffe andet Fartøi eller det samme Fartøi i fremmede Undersaatters Eie Behandling som norsk. Denne Erklæring, hvortil Formular følger under No. 2, a og b, er Vedkommende forpligtet til paa Forlangende at bekræfte med Ed eller, hvor Lovgivningen dertil aabner Adgang, med Forsikring paa Ære og Samvittighed.

*) Bekjendtgj. 28 Mai i Lovtid. 1ste Afd. No. 24.

Formular No. 2 23 Mai.

til den Erklæring, der udkræves til Erhvervelse af Nationalitetsbevis.

a) for Fartøier, der eies af Enereder eller i Partrederi:

Undertegnede N. N. afgiver herved den Erklæring, at Skib (Brig) N. N., drægtig .... Tons og fort af norsk Skipperborger N. N., tilhører mig som Enereder (mig og N. N. og N. N., der samtlige ere norske Statsborgere) (mig og N. N. og N. N., der ere norske Statsborgere, og N. N., der er svensk Statsborger, samt at jeg, der er bestyrende Reder, er bosat i Norge). Jeg erklærer derhos, at det Nationalitetsbevis, som tilsigtes erhvervet for bemeldte Fartøi, ikke i nogen Maade skal blive misbrugt til at aabne noget andet Fartøi eller det samme Fartøi i fremmede Undersaatters Eie Adgang til de Rettigheder og Fordele, som tilkommer norske Fartøier. Denne Erklæring er jeg villig til paa Forlangende at bekræfte med Ed (paa Ære og Samvittighed).

N. N. Sted den N. N.

Til Vitterlighed:
N. N.
N. N.

b) for Fartøier, der eies af Aktieselskab:

Undertegnede N. N. og N. N. afgive herved den Erklæring, at Skib (Brig) N. N., drægtig .... Tons og fort af norsk Skipperborger N. N., tilhører et Aktieselskab, hvis Hovedkontor og Bestyrelses Sæde er her i Riget, samt at vi, der ere Aktieeiere, ere Fartøiets virkelige Bestyrere. Vi erklære derhos, at det Nationalitetsbevis, som tilsigtes erhvervet for bemeldte Fartøi, ikke i nogen Maade skal blive misbrugt til at aabne noget andet Fartøi eller det samme Fartøi i fremmede Undersaatters Eie Adgang til de Rettigheder og Fordele, som tilkommer norske Fartøier. Denne Erklæring ere vi villige til paa Forlangende at bekræfte med Ed (paa Ære og Samvittighed).

N. N. Sted den N. N. N. N.

Til Vitterlighed:
N. N.
N. N.

§ 7. Med Hensyn til fremmed Fartøi, der i Udlandet indkjøbes for norsk Regning og ønskes sat i Fart under norsk Flag, forholdes overensstemmende med Forskrifterne i Kongelig Forordning angaaende Konsulatvæsenet af 4de November 1886 § 81. I Tilfælde, hvor der, for at midlertidigt Nationalitetsbevis kan blive udfærdiget, udkræves Bemyndigelse fra Departementet for det Indre,

23 Mai. bliver en Erklæring som den i nærværende Plakats § 2 Litr. d foreskrevne at afgive.

Hvorefter alle Vedkommende sig underdanigst have at rette.

23 Mai. **Kongelig Resolution***) hvorved i Henhold til § 1 i Lov om Pigtraads Anvendelse til Gjærde af 14de Juli 1893 meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen i Nordre Frons Herred, Kristians Amt, under 16de November 1895 fattet og 11te April 1896 gjentagen Beslutning, hvorefter det skal være forbudt inden Herredet at anvende Pigtraad til Gjærde undtagen i følgende Tilfælde:

1. Paa egen Eiendom, hvorved her forstaaes Eiendom, hvorpaa ingen anden end Eieren har Ret til at slippe eller jage Dyr.
2. Som Skiftegjærde, naar vedkommende Naboer derom er enige, samt som Skiftegjærde mod Jernbanens Eiendom.
3. Anbragt over andet Gjærde i en Høide over Marken af mindst 1,25 Meter.

23 Mai. **Kongelig Resolution***), hvorved Stadfæstelse i Medhold af Lov om Pigtraads Anvendelse til Gjærde af 14de Juli 1893 meddeles paa en af Herredsstyrelsen i Leinstrandens Herred, Søndre Trondhjems Amt, under 20de December 1895 fattet og 18de Februar 1896 gjentaget Beslutning, hvorefter det skal være forbudt inden Herredet at anvende Pigtraad til Gjærde undtagen i følgende Tilfælde:

Pigtraad kan i Indmark bruges til Stængsel paa egen Eiendom og til Gjærde mellem Naboer, naar Parterne derom er enige. Mellem Indmark og Udmark tilstedes Brugen af Pigtraad kun, hvor vedkommende Eier eller Bruger har indhegnet Udmark. I intet Tilfælde maa dog Pigtraad bruges til noget Slags Stængsel langs med offentlig Vei.

Kongelig Resolution af 15de Februar 1895 angaaende Pigtraads Anvendelse til Gjærde i samme Herred ophæves.

23 Mai. **Kongelig Resolution***), hvorved i Medhold af § 5 i Lov af 29de Juni 1894 om Forandringer i Lovgivningen om Haandværksdriften bestemmes, at den for Kjøbstæderne gjældende Lovgivning om Haandværksdriften kommer til Anvendelse i Ladestedet Lillesand.

23 Mai. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt:

1. At Kvernes Herred i Nordmør Fogderi, Romsdals Amt, fra den Tid, som af Amtmanden nærmere bestemmes, paa de af Kvernes Herredsstyrelse i Møder den 15de August 1889, 6te Januar 1890, 3die Januar og 27de Juli 1895 vedtagne Vilkaar deles i fire Herreder, nemlig Kvernes,

*) Bekjendtgj. 28 Mai i Lovtid. 1ste Afd. No. 24.

Bremsnes, Kornstad og Eide Herreder, svarende til Sognene af samme Navn. 23 Mai.

2. At Kvernes og Tingvold Thinglage i samme Fogderi og Amt ligeledes fra den Tid, som af Amtmanden nærmere bestemmes, deles hvert i to Thinglage, saaledes at Sognene Kvernes, Bremsnes og Grip danner et Thinglag under Benævnelsen Kvernes Thinglag og Kornstad og Eide Sogne et andet Kornstad Thinglag, og endelig hvert af Sognene Tingvold og Stromsneset eget Thinglag med samme Benævnelse som Sognene.
3. At Amtmanden bemyndiges til at bestemme Tid, Sted og Dageantal for Sage- og Skattethingene i disse Thinglage.

Kongelig Resolution, hvorved bifaldes efterstaaende Tillæg til de ved Kongelig Resolution af 30te Januar 1895 udfærdigede Bestemmelser angaaende den ifølge Lov af 23de Juli 1894 om Ulykkesforsikring for Arbeidere i Fabriker m. v. oprettede Rigsforsikringsanstalt. 23 Mai.

§ 1. Rigsforsikringsanstaltens Boger skal være saaledes indrettede, at Regnskabet over Anvendelsen af de af Statskassen bevilgede Midler til Udredelse af Administrationsudgifter holdes udenfor, hvad der vedkommer den egentlige Forsikringsvirksomhed.

§ 2. For Anvendelsen af de Midler, der udredes af Statskassen, har Forsikringsanstaltens Bestyrelse senest inden 1 Maaned efter Udgangen af hvert Kvartal at indsende Extrakt af Regnskaberne til vedkommende Regjeringsdepartement.

Ligeledes har Bestyrelsen senest inden 3 Maaneder efter hvert Budgetaars Slutning til samme Regjeringsmyndighed at aflægge Aarsregnskab for nævnte Midlers Anvendelse i det forløbne Budgetaar, første Gang for Budgetaaret 1895—96.

Med Aarsregnskabet indsendes samtlige Bilage.

§ 3. Forsikringsanstaltens Regnskaber revideres, forsaavidt den egentlige Forsikringsvirksomhed angaar, i Overensstemmelse med en af vedkommende Regjeringsdepartement herfor udfærdigendes Instrux af særskilte Revisorer, der beskikkes af Departementet. Decisionerne udfærdiges af vedkommende Regjeringsdepartement.

Revisionen af Regnskaberne vedkommende Anvendelsen af de af Statskassen bevilgede Midler henlægges til Revisionsdepartementet.

Kongelig Resolution, hvorved den af Storthinget under 26de Marts 1896 fattede Beslutning til Regulativ for Armeens Aflønning under Tjenstgjøring i Fred og paa Feltfod i Tidsrummet 1ste Juli 1896—30te Juni 1897[1]) befales tagen tilfølge. 23 Mai.

[1]) Se Sth. Prp. No. 14 og Indst. S No. 89 for 1896. Beslutningen er overensstemmende med den tidligere gjældende. Se Lovt.s 2den Afd. for 1890, S. 240 jfr. Aarg. 1891, S. 273 og 1892, S. 304.

23 Mai. **Kongelig Resolution**, hvorved den af Storthinget under 26de Marts 1896 fattede Beslutning angaaende Kvartergodtgjørelsen i Garnisonssteder ne for Over- og Underklasserne i Tidsrummet 1ste Juli 1896—30te Juni 1897[1]) befales tagen tilfølge.

[1]) Se Sth. Prp. No. 16 og Indst. S No. 87 for 1896. Beslutningen er overensstemmende med den tidligere gjældende, i Lovt.s 2den Afd. for 1894, S. 252—254 indtagne.

23 Mai. **Kongelig Resolution**, hvorved den af Storthinget under 26de Marts 1896 fattede Beslutning angaaende Fastsættelse af Hesteholdsgodtgjørelsen for endel af Armeens beredne nationale Officerer, forsaavidt Vedkommende holder egen feltdygtig Ridehest, samt for Armeens Kvarterudredere i Tidsrummet 1ste Juli 1896—30te Juni 1897[1]) befales tagen tilfølge.

[1]) Se Sth. Prp. No. 15 og Indst. S No. 88 for 1896. Beslutningen er overensstemmende med den tidligere gjældende. Se Lovt. 2den Afd. for 1892, S. 305 og for 1893, S. 57.

23 Mai. **Kongelig Resolution**, hvorved det af Storthinget under 26de Marts 1896 besluttede Regulativ for Aflønning af Officerer ved Søetaten under Tjenstgjøring tilsøs[1]) befales taget tilfølge.

[1]) Se Sth. Prp. No. 17 og Indst. S No. 93 for 1896. Regulativet er overensstemmende med det tidligere gjældende. Se Lovt.s 2den Afd. for 1894, S. 401 jfr. Aarg. 1895, S. 143.

23 Mai. **Skrivelse** fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Søndre Bergenhus Amt, foranlediget ved Forespørgsel om, hvorvidt det Overskud, der af en inden vedkommende Herred bestaaende, paa Aktier grundet „Brødforening" er indvundet ved Salg af Brød til Foreningens Medlemmer, kan beskattes som Indtægt for Foreningen. Departementet besvarer Spørgsmaalet benægtende, idet det antager, at Overskuddet, der sees at fremkomme derved, at Prisen paa Brødet sættes høiere end nødvendigt til Dækkelse af Produktionsomkostningerne, og efter Foreningens Statuter aarlig uddeles til Medlemmerne i Forhold til, hvad enhver af disse i Aarets Løb har kjøbt, retteste er at anse som en for vedkommende Medlemmer opsparet Kapital og ikke som en af Foreningen erhvervet Gevinst. Foreningen antages saaledes ikke at kunne beskattes af anden Indtægt end Afkastningen af den indbetalte Aktiekapital samt den Del af Overskuddet, der maatte hidrøre fra Salg af Brød til Ikke-Medlemmer.

26 Mai. **Skrivelse** fra det internationale Bureau i Bern til Poststyrelsen, hvorved meddeles, at den internationale Postkonventions Taxter i Peru fremtidig opkræves efter følgende Forhold:

25	Centimes	= 10	Centavos.
10	—	= 4	—
5	—	= 2	—

Høieste Resolution*), hvorved i Henhold til § 1 i Lov inde- 27 Mai.
holdende adskillige Bestemmelser om Bygningsvæsenet m. v. af 17de Juni 1869 bestemmes, at Bebyggelsen paa Nansetløkken (med Apothekerløkken) i Hedrums Herred, Larviks Fogderi, Jarlsberg og Larviks Amt, for hvilken den almindelige Bygningslovgivning ved Kongelig Resolution af 25de Mai 1895 er gjort gjældende, overgaar til særskilt Kommune i Bygningsvæsenets Anliggender.

Cirkulære fra Justitsdepartementet til Amtmændene: 27 Mai.

Da Departementet har bragt i Erfaring, at der ved borgerlige Ægteskabsstiftelser af og til benyttes kvindelige Forlovere, skulde man herved meddele og bede de inden Deres Embedsdistrikt værende Notarii publici gjort bekjendte med, at nærværende Departement med Kirkedepartementet, hvis Udtalelse om Spørgsmaalet er afgivet, antager, at der efter den gjældende Lovgivning kun kan benyttes Mænd som Forlovere, jfr. Kirkeritual af 25de Juli 1685, Kap. VIII, N. L. 2—8—3, Lov af 22de Juni 1863 og Lov af 27de Juni 1891 § 11, sammenholdt med Justitsdepartementets Cirkulære af 4de Marts 1892 angaaende, hvilke Legitimationer ordnede Dissentermenigheders Præster og Forstandere skal fordre af Brudefolkene.

I Forbindelse hermed skal man bede de samme Embedsmænd indskjærpede Bestemmelserne i Kongelig Resolution af 19de Februar 1892 (kommuniceret ved Departementets forannævnte Cirkulære af 4de Marts s. A.) Post III om de Oplysninger, hvoraf de af Notarius publicus til vedkommende Sognepræst afgivne Anmeldelser om indgaaede borgerlige Ægteskaber skal være ledsagede.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Kristiansands Biskop, 28 Mai.
foranlediget ved Forespørgsel fra Hovedbestyrelsen for det norske Missionsselskab i Stavanger, om der er noget til Hinder for, at der ved Missionsgudstjenester optræder to eller tre Talere, saaledes at enten en Præst eller en Lægmand begynder eller slutter Gudstjenesten med en Tale fra Kordøren. Janledning heraf meddeler Departementet, at da de paagjældende Gudstjenester, forsaavidt de holdes paa Hverdage, indgaar under saadan „gudstjenstlig eller anden opbyggelig Brug" af Kirkerne, som vedkommende Sognepræster ifølge Kongelig Resolution af 24de Juni 1884 §§ 1 og 2 enten selv kan udøve eller overdrage til andre, og for hvilken ingen almindelig Form er foreskrevet, antages der intet at være til Hinder for, ligesaalidt som Departementet har noget at erindre mod, at der ved disse Tjenester optræder to eller tre Talere. Det samme finder Departementet maa gjælde, forsaavidt det er en

*) Bekjendtgj. 4 Juni i Lovt. 1ste Afd. No. 25.

28 Mai. Søn- eller Helligdagsgudstjeneste, der gives Karakteren af en Missionsgudstjeneste, idet den omhandlede Optræden af flere Talere ved en saadan maa ansees som allerede hævdvunden ved længere Tids Brug og saaledes ikke kan betragtes som en saa væsentlig Afvigelse fra almindelig Form, at Tilladelse fra Regjeringen dertil ifølge den nævnte Resolutions § 3 skulde være nødvendig.

28 Mai. **Skrivelse** fra Finants- og Tolddepartementet til Toldkammeret i Flekkefjord, hvori paa Foranledning meddeles, at Brændevin i det i Toldlovens § 88 omhandlede Tilfælde af Toldvæsenet antages at kunne bortsælges ved offentlig Auktion til Indtægt for Toldkassen i hvilkensomhelst Mængde uden Hinder af Lovgivningen om Salg af Brændevin, jfr. Departementets Skrivelse til Toldkammeret i Porsgrund af 7de Marts 1873, i Cirkulærsamlingen (og i den alm. Lovsamling).

28 Mai. **Skrivelse** fra Forsvarsdepartementet, Marineafdelingen, til Generalkrigskommissæren, hvori Departementet paa Forespørgsel om, hvorvidt Udlænding, der ikke er bosat her i Riget, kan meddeles Certifikat som Dampskibsmaskinist, naar han forøvrigt opfylder Maskinistlovens Betingelser, erklærer sig enig i, at Spørgsmaalet bør besvares benægtende, idet det formentlig bør kræves, at Vedkommende er bosat her i Landet eller farer med norsk Skib.

30 Mai. **Kongelig Resolution***), hvorved

1. i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Moss Herred, Smaalenenes Amt under 6te Februar 1895 og 15de April 1896 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred.
2. den Kongelige Resolution af 24de November 1874, ved hvilken Kjøbstadspolitilovgivningens almindelige Bestemmelser om Gadeuorden og Rolighedsforstyrrelse m. V. blev gjort gjældende for Moss Landfogn, ophæves fra den Dag af, da ovennævnte Politivedtægter træder i Kraft.

30 Mai. **Kongelig Resolution***), hvorved

1. i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Rygge Herred, Smaalenenes Amt, under 16de Februar og 10de August 1895 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred,
2. den Kongelige Resolution af 16de Februar 1861, ved hvilken Kjøbstadspolitilovgivningens almindelige Bestemmelser om Gadeuorden og Rolighedsforstyrrelse m. V. blev gjorte gjældende

*) Bekjendtgjort 4 Juni i Lovtid. 1ste Afd. No. 25, hvor Vedtægterne er indtagne.

for Rygge Herred, ophæves fra den Dag af, da ovennævnte Politivedtægter træder i Kraft. 30 Mai.

Kongelig Resolution*), hvorved i Henhold til Lov af 28de Mai 1881 om Udvidelse af Lov af 26de Mai 1866, indeholdende adskillige Bestemmelser om Politivæsenet i Kristiania, til at gjælde ogsaa for Rigets Ladesteder med særskilt Kommunebestyrelse meddeles Stadfæstelse paa en af Svelviks Formænd og Repræsentanter under 6te December 1895 og 1ste April 1896 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Ladested. 30 Mai.

Kongelig Resolution*), hvorved 30 Mai.

1. i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Surendalens Herred, Romsdals Amt under 9de Marts og 17de December 1895 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred,
2. de kongelige Resolutioner af 17de Marts 1862 og 7de Marts 1878, ved hvilke Kjøbstadspolitilovgivningens almindelige Bestemmelser om Gadeuorden og Roligheds forstyrrelse m. v. blev gjort gjældende for nogle nærmere betegnede Gaarde af Surendalens Præstegjeld, ophæves fra den Dag af, da ovennævnte Politivedtægter træder i Kraft.

Kongelig Resolution**), hvorved i Henhold til § 11, jfr. § 4, i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles Approbation paa den af Kommunebestyrelsen for Etne Herred i Søndre Bergenhus Amt under 27de Marts 1896 fattede Beslutning om almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Herredet. 30 Mai.

Kongelig Resolution***), hvorved i Medhold af § 5 i Lov af 29de Juni 1894 om Forandringer i Lovgivningen om Haandværksdriften bestemmes, at den for Kjøbstæderne gjældende Lovgivning om Haandværksdriften kommer til Anvendelse i Ladestedet Langesund. 30 Mai.

Høieste Resolution***), hvorved efterstaaende Udkast til Bestemmelser angaaende Sikkerhedsforanstaltninger vedkommende Færdselen paa Lillesand—Flaksvandbanen nærliggende Veie m. v. approberes i Henhold til Koncessionens Litr. C Post 4: 30 Mai.

---

*) Bekjendtgj. 4 Juni i Lovtid. 1ste Afd. No. 25, hvor Vedtægterne er indtagne.

**) Bekjendtgj. 4 Juni i Lovtid. 1ste Afd. No. 25, hvor Forskrifterne er indtagne.

***) Bekjendtgj. 4 Juni i Lovtid. 1ste Afd. No. 25.

30 Mai. B. For de Veifarendes Vedkommende.[1])

8. Naar Tog nærmer ſig, maa den Kjørende holde ſine Heſte godt an, ſaa at han har dem i ſin Magt.

Om Heſtene ere urolige eller ængſtelige af Natur, maa den Kjørende ſtandſe og i fornødent Fald ſtige af og holde Heſten i Toilen.

Saavel Ryttere ſom Kjørere, Driftekarle m. fl. maa, naar Tog nærmer ſig, være opmærkſomme paa ſine Dyr og avancere langſomt fremover eller ſtandſe, indtil Toget har paſſeret.

9. Ved Veikryds ninger, iſær ved Planovergange, maa, naar Tog nærmer ſig, Vogne, Ryttere, Fodgjængere, Drifter og Kvæg eller Laſtdyr holde ſtille ved de i Nærheden anbragte Advarſelsestavler, indtil Toget har paſſeret.

10. At færdes paa de Jernbanen nærliggende Veie med løbſke Heſte til de Tider, Tog ventes, er forbudt.

[1]) Litr. A, der indeholder Beſtemmelſer ſor Jernbanens Vedkommende, indtages ikke her.

30 Mai. **Driftsreglement** for Perſon- og Godsbefordringen ved Lilleſand—Flaksvandbanen*), approberet 30te Mai 1896 af Departementet for de offentlige Arbeider i Henhold til ſamme ved Høieſte Reſolution af ſ. D. given Bemyndigelſe, ſaaledes at Reglementet bliver gjældende indtil videre.

30 Mai. **Kongelig Reſolution**, hvorved det ved Kongelig Reſolution af 14de Februar 1863 faſtſatte Honorar af 60 Kroner aarlig for Udførelſen af Ordførerhvervet i Storelvedalens Sundhedskommiſſion forhøies til 80 Kroner aarlig fra 1ſte Januar 1896 at regne.

30 Mai. **Kongelig Reſolution**, hvorved den af Storthinget under 8de Mai 1896 fattede Beſlutning angaaende Budgetopgjor for de i Drift værende Statsbaner i Terminen 1ſte Juli 1896 til 30te Juni 1897 med Videre[1]) befales tagen tilfølge.

[1]) Se Sth. Prp. No. 1, Hovedp. VII, Kap. 1, Tit. 1 og Indſt. S XIII for 1896. — Under nævnte Beſlutning hører bl. a. følgende:

VI.

Storthinget ſamtykker i:

a. at der i Statuterne for Statsbanernes Underſtøttelſeskaſſe foretages ſaadan Forandring, at ſamtlige nu exiſterende ſærſkilte Kaſſer ſlaaes ſammen til en fælles Kaſſe med fælles Adminiſtration.

b. At der i Statuterne for Statsbanernes Underſtøttelſeskaſſer foretages ſaadan Forandring, at der bliver Adgang til Underſtøttelſe forunden for Enker og i ſæregne Tilfælde Penſioniſter

*) Bekjendtgj. 4 Juni i Lovtid. 1ſte Afd. No. 25, hvor Reglementet er indtaget.

ogſaa for forældreløſe, uforſørgede Børn under 18 Aar. 30 Mai.

c. At den nuværende Beſtemmelſe i disſe Statuter om Indtægternes Anvendelſe udgaar, og at der iſtedet indtages ſaadan ny Beſtemmelſe:

„Af den ved Sammenſlaaen af de nuværende Underſtøttelſeskaſſer dannede Fælleskaſſes Indtægter bliver indtil videre indtil 80 pCt. at anvende overensſtemmende med et af Statsmyndighederne vedtaget Reglement til Penſioner for Enker og Børn efter Funktionærer, der ved ſin Død var Medlemmer af Statsbanernes Penſionskaſſe og Underſtøttelſeskaſſe, og indtil 20 pCt. at anvende til Underſtøttelſe, der efter Beſtyrelſens Skjøn ydes til Penſioniſter og Funktionærers Efterladte i Form af Gratiale for 1 Aar ad Gangen. Henſyn ſkal herved fornemmelig tages til Trang.

Hvad der ikke anvendes af Aarets Indtægter, tillægges Kaſſens Kapital".

d. At der til Statuterne føies følgende Beſtemmelſe:

„Ved Udtrædelſe af Jernbanens Tjeneſte erholder vedkommende Funktionær ſit Indſkud i Underſtøttelſeskaſſen tilbagebetalt efter ſamme Regel, ſom er gjældende for Indſkud i Penſionskaſſen".

VII.

Storthinget ſamtykker i, at der fra 1ſte Juli 1896 udredes Penſioner til afdøde Jernbanefunktionærers Enker og Børn i det væſentlige overensſtemmende med det af Arbeidsdepartementet afgivne Udkaſt til Reglement med de i nærværende Indſtilling angivne Ændringer og Tillæg, paa Betingelſe af, at ſamtlige nuværende Underſtøttelſeskaſſer ſammenſlaaes til en Fælleskaſſe med fælles Adminiſtration.

VIII.

Storthinget ſamtykker i, at hvad der maatte udkræves til Udredelſe af Penſioner efter det i foregaaende Poſt omhandlede Reglement, og ſom ikke kan dækkes af de i Poſt VI c omhandlede 80 pCt. af den ved Sammenſlaaen af de nuværende Underſtøttelſeskaſſer dannede Fælleskaſſes Indtægter, indtil videre, dog ikke for et længere Tidsrum end 10 Aar, kan forſkydes af Statsbanernes Penſionskaſſe.

IX.

Storthinget ſamtykker i, at § 13 i Statuterne for Statsbanernes Penſionskaſſe gives ſaadant Tillæg:

„Funktionærer, der efter mindſt 5 Aars Tjeneſte ved Jernbaneanlæggene eller Jernbaneunderſøgelſerne erholder faſt Anſættelſe ved Driftsbanerne og derved bliver Medlemmer af nærværende Penſionskaſſe, har Adgang til, mod at gjøre det fornødne Indſkud i Kaſſen, at faa ſin Optagelſe i denne regnet 5 Aar tilbage.

Jernbanernes Tilſkud hertil udredes af vedkommende Anlæg eller af Underſøgelſerne".

XIV.

Indtil Storthinget anderledes beſtemmer, bliver Kornſjø Station, Smaalensbanen, og Otta Station, Gudbrandsdalsbanen, ſamt Kriſtiansand Station, Sætersdalsbanen, ved Anvendelſe af det for Statsbanernes Funktionærer vedtagne Lønningsregulativ at henregne henholdsvis til Stationer af 5te, 5te og 4de Klaſſe.

30 Mai. I Henhold til ovenstaaende Post VII har Arbeidsdepartementet under 29de Juni 1896 godkjendt efterstaaende

Reglement

for Pensionering af afdøde Jernbanefunktionærers Enker og Børn.

§ 1. Fra 1ste Juli 1896 af at regne, udredes Pensioner til Enker og Børn efter Funktionærer, der ved sin Død var Medlemmer af Statsbanernes Pensions- og Understøttelseskasser, overensstemmende med nedenstaaende Regler.

§ 2. Pensioner beregnes af den samme Middellønning, hvoraf Afdødes Pension skulde være beregnet, dersom han paa Dødsdagen var afstraadt paa Pension, eller hvoraf denne er beregnet, dersom han ved sin Død var pensioneret eller paa Vartpenge, og fastsættes — i nærmeste Beløb af hele Kroner — for Enke til 20 pCt. aarlig eller, hvis hun bliver Enke efter det fyldte 60de Aar, til 25 pCt., samt for hvert ægtefødt eller ved senere Ægteskab legitimeret Barn indtil dets fyldte 18de Aar til 15 pCt. aarlig af den nævnte Middellønning. Uægte Børn, der af Faderen er anerkjendte og underholdte, har samme Rettigheder som ægte Børn. Er begge Forældre døde og var pensionsberettigede, erholder hvert Barn 20 pCt. aarlig af den nævnte Middellønning.

Enkers og Børns Pension maa ikke tilsammen overstige 50 pCt. af Middellønningen og ikke under nogen Omstændighed overstige Kr. 1 500,00.

§ 3. Hverken Enke eller hendes Børn er berettiget til Pension, dersom Ægteskabet er indgaaet, efterat Tjenestemanden er afgaaet paa Pension.

Ligeledes bortfalder Pension, hvis det kan bevises, at Ægteskabet er afsluttet udelukkende i Øiemed at skaffe Vedkommende Pension.

Pensionsret bortfalder ligeledes for efterladt Enke og hendes Børn ved hendes Indtrædelse i nyt Ægteskab. Bliver hun atter Enke, uden at hendes senere Ægtefælle som Medlem af Statsbanernes Understøttelseskasse har erhvervet hende og Børnene en lige stor eller større Pension, kommer hun og Børnene atter i Besiddelse af sin tidligere Pensionsret.

§ 4. Godkjendt Pensionskrav bliver effektivt fra den Dag, vedkommende Funktionærs Aflønning ophører.

Pensionen udbetales ved Udgangen af hver Maaned til og med den, hvori Pensionisten dør, eller for Børnepensionens Vedkommende den, hvori Barnet fylder det 18de Aar. Til hvem Pension til forældreløst Barn skal udbetales, bestemmes af Jernbanestyrelsen eller den, som af samme dertil bemyndiges.

Pensionsbeløb, der ikke hæves inden 5 Aar, efterat de er forfaldne, tilfalder Understøttelseskassen.

30 Mai. **Kongelig Resolution**, hvorved bl. a. bestemmes:

At der, forsaavidt fornøden Gage og Kontorholdsgodtgjørelse af Storthinget bevilges[1]), fra den Tid, som af Justitsdepartementet bestemmes, oprettes et Akers Kriminaldommer-, Skifte- og Auktionsforvalterembede, under hvilket henlægges de Sorenskriveren i Akers Sorenskriveri nu tilliggende Kriminaldommer-, Skifteforvalter- og Auktionsforvalterforretninger.

[1]) Ved Storthingets ved Kgl. Res. af 27 Juli 1896 tilfølgetagne Beslutning af 22de s. M. (Se Sth. Prp. No. 98 og Indst. S No. 249 for

1896) er der for det nye Akers Kriminaldommer-, Skifteforvalter- og Auktionsforvalterembede bevilget af Statskassen som aarlig Gage Kr. 5 400,00 og som Kontorholdsgodtgjørelse indtil videre under Forbehold af Storthingets Revision senest i 1900 Kr. 3 000,00 mod at fra den Tid, Omreguleringen af det nuværende Akers Sorenskriverembede er traadt i Kraft, den for dette Embede bevilgede Kontorholdsgodtgjørelse nedsættes til Kr. 3 900,00. 30 Mai.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt: 30 Mai.

1. At den af Storthinget under 21de April 1896 fattede Beslutning, indeholdende Bestemmelser om Indlemmelse af Armeens og Marinens fastlønnede Officerer i Pensionskassen for Statens Tjenestemænd, samt om deres Pensionering[1]), befales tagen tilfølge.
2. At Forsvars-Departementet bemyndiges til at træffe de til Sagens Gjennemførelse nødvendige Forføininger.

[1]) Se Sth. Prp. No. 99 for 1895 og No. 29 for 1896, Indst. S XXXI for 1895 og XXII for 1896 samt Sth.tid. for 1896, Forh. i Sth., S. 419—446 og 448—469. — Jfr. Cirk. 12 Juni 1896. — Bestemmelserne er saalydende:

Bestemmelser

om Indlemmelse af Armeens og Marinens fastlønnede Officerer i Pensionskassen for Statens Tjenestemænd samt om deres Pensionering.

1. Enhver, som efter nærværende Bestemmelsers Ikrafttræden udnævnes til fast Officer i Armeen eller Marinen, skal i de første 20 Aar fra den Tid, han som Officer begynder at oppebære fast Aflønning, være forpligtet til at gjøre følgende Indskud i Pensionskassen for Statens Tjenestemænd:
   I de første 8 Aar Kr. 30,00 pr. Maaned
   = „ næste 4 — „ 24,00 „ —
   = „ — 8 — „ 20,00 „ —
2. Enhver, som før nærværende Bestemmelsers Ikrafttræden er udnævnt til fast Officer i Armeen eller Marinen, og som ikke forinden Udgangen af Aaret 1906 naar den ved Lov af 27de Juli 1895 bestemte Aldersgrænse for hans Grad, skal have Adgang til at gjøre Indskud i Pensionskassen, saafremt han dertil erklærer sig villig inden et af Forsvarsdepartementet fastsat Tidspunkt. Indskuddene bliver at beregne saaledes:
   a. Officer, der ikke har oppebaaret Aflønning som saadan inden Bestemmelsernes Ikrafttræden, skal gjøre Indskud saaledes som i Punkt 1 bestemt.
   b. Officer, der ved Bestemmelsernes Ikrafttræden har begyndt at oppebære fast Aflønning, uden at der dog er hengaaet mindst 8 Aar fra hans første Udnævnelse til fastlønnet militær Embedsstilling, skal gjøre Indskud à Kr. 15,00 maanedlig i saa lang Tid, som han mangler paa de anførte 8 Aar, og derefter Indskud à Kr. 10,00 maanedlig, indtil Indskudstiden i det hele har varet i 20 Aar.
   c. Officer, der har mindst 8 Aars fastlønnet Tjenestetid ved Bestemmelsernes Ikrafttræden, skal gjøre Indskud med Kr. 10,00 maanedlig i 20 Aar, forsaavidt han efter nævnte Tidspunkt

30 Mai. bliver staaende saa længe i Tjenesten, dog ikke længere end til det fyldte 60de Aar.

3. Af det Beløb, som Officerer efter Punkt 1 og 2 a skal indbetale i Pensionskassen, tilskyder Statskassen for Løitnanter Kr. 15,00 maanedlig og for Kapteiner (Sanitetskapteiner undtagne) med 12 Aars Tjenestetid som Officer Kr. 10,00 maanedlig, indtil Vedkommende efter 20 Aars Tjeneste som Officer opnaar 1ste Alderstillæg som Kaptein.

For de under Punkt 2 Litr. b og c nævnte Officerer indskyder Statskassen ved Siden af deres anførte egne Indskud saa store maanedlige Beløb i Pensionskassen, at Indskuddene i det hele bliver som i Punkt 1 bestemt.

4. Officerer, der har gjort Indskud i Pensionskassen efter foranstaaende Punkt 1 og 2 a, erholder, naar de ved Opnaaelsen af den i Lovgivningen for deres Grad fastsatte Aldersgrænse afgaar fra Tjenesten, af nævnte Kasse den Pension, som fremkommer ved, at det paa deres Indskudskonto staaende Beløb overføres til Pensionistklassen og omsættes til straks begyndende Pension, der dog i intet Tilfælde maa overskride Kr. 3 500,00.

For Officerer, der har gjort Indskud i Pensionskassen efter foranstaaende Punkt 2 b og 2 c, beregnes ved deres opnaaede 60 Aars Alder det Beløb, som hver enkelt vilde have staaende paa sin Indskudskonto, om han fra Begyndelsen af det Kalenderaar, hvori han fyldte 25 Aars Alder — for Sanitets- og Veterinærofficerer det Kalenderaar, hvori 29 Aars Alder fyldtes — havde gjort Indskud i 20 Aar, saaledes som omhandlet i Punkt 1, og disse Indskud derefter havde voxet med Rente og Arv, beregnet efter den til Grund for Beregningen af Pensionskassens yngre Afdelings Livrentetariffer liggende Rentefod og Dødelighedstabel. Differentsen mellem det saaledes beregnede Indskudsbeløb og det paa Vedkommendes Indskudskonto virkelig indestaaende tilskydes af Statskassen og overføres ved Vedkommendes Afgang fra Tjenesten sammen med sidstnævnte virkelige Indskudsbeløb til Pensionistklassen, for der at omsættes til straks begyndende Pension, der dog i intet Tilfælde maa overskride Kr. 3 500,00.

Officerer, der ved Straffedom eller i Medhold af Grundlovens § 22 paa Grund af slet Forhold fjernes fra Embedet, har ikke Krav paa større Pension end den, der fremkommer ved at lægge alene deres personlige Indskud til Grund for Beregningen.

5. En Gang paabegyndt Indskud i Pensionskassen efter foranstaaende Regler fortsættes uforandret, og den derved vundne Pensionsret bibeholdes, uanset, om vedkommende Officer i Løbet af Indskudstiden udtræder furnumerær (à la suite), eller om han umiddelbart fra fast Officersstilling overgaar til civilmilitært Embede.

6. Naar Officerer dør i Krig, kan deres paa Dødsdagen indestaaende Kontobeløb efter Kongens nærmere Bestemmelse helt eller delvis anvendes til Supplering af Pensionen for Officerer, som maa afgaa før opnaaet Aldersgrænse paa Grund af Utjenestdygtighed, paadragen ved Krigen, hvorefter det resterende udbetales af Pensionskassen for som et særskilt — eller i Forbindelse med noget andet under offentlig Bestyrelse staaende — Fond at anvendes til Understøttelse for Saarede eller Faldnes og Dødes Efterladte.

Denne Bestemmelse gjælder kun, forsaavidt Indskyderens Dødsdag falder inden Fredsslutningen.

7. Enhver fastlønnet Officer, som har naaet, eller før Udgangen af Aaret 1906 naar den i Loven af 27de Juli 1895 bestemte Aldersgrænse for hans Grad, skal, forsaavidt han inden et af Forsvars-

departementet fastsat Tidspunkt erklærer sig villig til at afgaa fra fastlønnet militær Tjeneste, naar saadant efter Opnaaelse af Aldersgrænsen maatte forlanges af nævnte Departement paa det Offentliges Vegne, have Ret til Minimumspension efter sin Grad overensstemmende med nedenstaaende Skala, dersom han senere fratræder Tjenesten som Følge af saadant Forlangende: 30 Mai.

For Premierløitnanter	Kr.	1 200,00	aarlig
„ nationale Veterinærkapteiner .	„	1 500,00	—
„ andre Kapteiner	„	2 200,00	—
„ Majorer.	„	2 500,00	—
„ andre Stabsofficerer . . .	„	2 800,00	—
„ Generals- og Admiralspersoner	„	3 200,00	—

8. Nærværende Bestemmelser træder i Kraft fra 1ste Juli 1896 at regne. Enhver Officer, som i Henhold til samme bliver Medlem af Pensionskassen for Statens Tjenestemænd, skal være forpligtet til at finde sig i mulige senere Forandringer med Hensyn til Pensionskassens Ordning, naar disse ikke for Vedkommende medfører økonomisk Skade.

Høieste Resolution, hvorved de i Arbeids-Departementets Indstilling af s. D. foreslaaede Taxter og Regler for Fragtberegning for Befordring af Reisende m. v. og Gods med Lillesand—Flaksvandbanen approberes som gjældende indtil videre. 30 Mai.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Tromsø Stift, hvori Departementet i Anledning af Forespørgsel fra Bestyreren af Mosjøen kombinerede Middel- og Folkeskole erklærer sig enigt med Direktøren i, at Skolestyret i Medhold af Byskolelovens § 4 sidste Led maa være berettiget til at fritage et Barn paa Grund af svag Helbred for Undervisning i Gymnastik, uden at det kan paalægges Skolestyret som ufravigelig Pligt først at indhente Lægeerklæring. Departementet tilføier dog, at det ligesom Direktøren gaar ud fra, at der ved saadanne Fritagelser vises den største Forsigtighed, naar ingen Lægeerklæring foreligger. Forsaavidt Lægeerklæring kræves, men vedkommende Foresat ikke ser sig istand til at udrede det dertil fornødne Honorar, antager Departementet med Direktøren, at Udgiften bør udredes af Skolekassen som en tilfældig Udgift. 30 Mai.

Cirkulære fra Kirkedepartementet til Geistligheden[1]): 1 Juni.

Efter Foranledning af Direktionen for den norske Enkekasse skal man herved til Efterretning og Jagttagelse meddele følgende:

Kontrollen med, at de Forpligtelser til Enkeforsørgelse, der opstaar ved Tjenestemænds Indtrædelse i Ægteskab, fyldestgjøres, har under den hidtil bestaaende Lovgivning været udøvet paa den Maade, at det har paaligget enhver, der ifølge sin Stilling har at forrette Ægteskabsstiftelse, ikke at udføre saadan Forretning, forinden der foreligger Erklæring fra Enkekassen om, at der fra dens Side intet er til Hinder for Ægteskabets Stiftelse.

[1]) Jfr. Cirk. fra Justitsdept. 18 Juni 1896.

1 Juni. Dette Forhold vil blive forandret fra 1ste Juli d. A., da den nye Lov om den norske Enkekasse af 21de Juni 1895 træder i Kraft. Ifølge nævnte Lovs § 23 forlanges nemlig ikke Forpligtelsen ligeoverfor Enkekassen ordnet, før Ægteskab stiftes, hvorimod det under Bod fra Kr. 10,00 til Kr. 200,00 er paalagt den, der udfører Handlingen, uden alt unødigt Ophold at tilstille Enkekassens Direktion Meddelelse om Dagen, da Ægteskabsstiftelsen fandt Sted, ledsaget af bekræftet Oplysning om hver af Ægtefællernes Fødselsaar og Fødselsdag.

Da det er af Vigtighed saavel for Enkekassen og vedkommende Forsørger som for vedkommende Funktionær, at det nævnte nye Lovbud nøiagtig efterkommes, oversendes hoslagt et Aftryk af Afsnit I af den ved kongelig Resolution af 21de December 1895 stadfæstede Plan for den norske Enkekasse, hvis Bestemmelser altsaa bliver at befølge fra kommende 1ste Juli.

Samtidig henledes Opmærksomheden paa, at Anmeldelser til Enkekassen om Ægteskabsstiftelser bør være affattede overensstemmende med nedenstaaende Schema.

Indberetning til den norske Enkekasse.

(Datoen skrives baade med Tal og Ord).

Aar 18 — Attenhundrede — den

— blev ved Undertegnede Ægteskab stiftet mellem

Mandens fulde Navn og Stilling

født Aar 18 — Attenhundrede — den

— og

Hustruens fulde Navn

født Aar 18 — Attenhundrede — den

—

At Ægtefolkenes Navne og Fødselsdage er rigtig opgivne i Henhold til N. N. Kirkebog fol. bevidnes.

den 18

Udstederens Navn:

(Segl) Stilling:

Nærværende Indberetning indsendes uopholdelig portofrit til den norske Enkekasse i Kristiania.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Hedemarkens Amt, hvori Departementet med Hensyn til nogle af Ordføreren i en Sundhedskommission i Henhold til § 19 i Loven af 6te Juli 1892 No. 4 foretagne Reiser til udsatte Børn beder vedkommende Sundhedskommission meddelt, at det maa anses at have været Lovens Forudsætning, at det i Almindelighed vil være tilstrækkeligt, at det Tilsyn, som Sundhedskommissionens Ordfører skal føre, kun finder Sted leilighedsvis i Forbindelse med andre Forretninger, og at særskilt Reise i saadan Anledning ikke bør foregaa uden hvor dette maa anses nødvendigt, fordi der efter den om Udsættelsen modtagne Anmeldelse eller efter senere paa anden Maade erhvervet Oplysning er Grund til at formode, at vedkommende Barn ikke er anbragt forsvarligt og ordentligt forpleiet. Til at føre det nærmere og stadige Tilsyn med Barnets Forpleining giver nemlig Loven Sundhedskommissionen Anvisning paa at beskikke en Mand eller Kvinde, som bor i Nærheden af Udsættelsesstedet og antages skikket for Hvervet. 1 Juni.

Cirkulære fra Justitsdepartementet til Amtmændene, hvori bl. a. meddeles, at Departementet istedetfor den af Departementet for det Indre under 28de Juni 1871 udfærdigede „Veiledning ved Foretagelse af Apothekervisitationer" har udfærdiget følgende, der fremtidig indtil videre bliver at befølge: 1 Juni.

Ved de Visitationer af Landets Apothek og Filialapothek, som skal foretages af vedkommende Embedslæge, bliver indtil videre følgende at iagttage:

Ethvert nyoprettet Apothek eller Filialapothek skal visiteres, inden det aabnes til Drift. Ligeledes skal Visitation foretages, naar et Apothek eller Filialapothek er tilflyttet nye Lokaler, naar det atter er taget i Brug efter en Reparation, og naar det er overtaget af en ny Indehaver, — i alle disse Tilfælde, saasnart det af Indehaveren formenes bragt i Orden — hvorom han strax har skriftlig at meddele Embedslægen Underretning.

Ellers skal Visitation af samtlige Apothek ordentligvis foretages en Gang aarlig, helst paa Høsttiden.

Om Tiden for disse aarlige Visitationers Afholdelse maa Apothekerne ikke paa Forhaand underrettes.

Foruden Visitator er ogsaa Stedets øvrige Læger berettigede til paa Forlangende at deltage i Forretningen.

Ved Visitationen, hvorunder Apothekets Indehaver eller Bestyrer eller i hans Fraværr en examineret Medhjælper bør medfølge Visitator, paasees navnlig, at de nedenfor anførte Fordringer er opfyldte.

1. Apothekct skal være beliggende paa det Sted, som ved dets Oprettelse eller senere maatte være bestemt.

1 Juni. 2. Et Skilt eller lignende skal tydelig tilkjendegive Apotheket som saadant.

3. Ved den for Publikum bestemte Indgang skal findes en let tilgjængelig Natklokke eller andet Ringeapparat.

4. Apotheket skal indeholde følgende Rum, der maa være tilstrækkelig store og tilligemed hele sit Udstyr være prægede af Renlighed og Orden:

a. Expeditions- og Dispensationsrum (Officin), saaledes beliggende, at Publikum med Lethed kan finde derind. Forsaavidt herunder nogen Trappe maa passeres, skal den være bekvem. Officinet skal være tørt, lyst, (ogsaa naar kunstig Belysning maa anvendes) let luftbart samt kunne opvarmes. En Skranke skal afdele den for Publikum tilgjængelige Del af samme, der skal være forsynet med Siddepladse for Ventende.

I Officinet skal der — foruden fornødne Reoler og Skuffer til Lægemidlernes Opbevaring — findes en rummelig, fuldstændig udstyret Receptur samt Giftskab, desuden om muligt andspring og Vask. Endvidere skal forefindes de til Expedition af Recepter nødvendige Apparater saasom Mortere, Pillemaskiner, Pulverkapsler, Spatler og Skeer i tilstrækkeligt Antal samt af Maale- og Veieredskaber idetmindste følgende: 1 Maalestav, 0,5 Meter lang; 3 Vægte af forskjellig Størrelse til en Maximumsbelastning af henholdsvis 1000 Gram, 50 Gram og 5 Gram; Lodder fra 1 000 Gram til 0,001 Gram.

b. Material- og Urtekammer, der skal tjene til Opbevaring af faste Stoffe; det skal være lyst, tørt, let luftbart og indrettet med de til Medicinalvarernes Opbevaring fornødne Reoler og Gjemmer, hvoriblandt ogsaa et Giftskab, forsaavidt der i nævnte Kammer opbevares Stoffe, der ifølge Departementets Rundskrivelse af 1ste Oktober 1895 skal anbringes i Giftskab.

Hvis særskilt Urtekammer findes, skal ligeledes dette være lyst, tørt, let luftbart, samt indrettet med de til Vegetabiliers Opbevaring fornødne Reoler og Gjemmer.

c. Kjelder, der tjener til Opbevaring af Vædsker og saadanne Stoffe, som maa forvares paa et frostfrit Sted (f. Ex. Phosphor). Den bør være kjølig, men frostfri, tør, luftig og lys. Forsaavidt den ikke har Trægulv, skal Gulvet være stenbelagt, cementeret eller asfalteret. Ogsaa Kjelderen skal være indrettet med de fornødne Hylder og Gjemmer.

d. Laboratorium, der skal være lyst, godt ventileret samt forsynet med de til Udførelsen af farmaceutiske Opera-

tioner fornødne Indretninger og Apparater, navnlig rummelige Arbeidsborde, Dampapparat med Tilbehør, Tørreskab, Presse, 2 Perkolatorer af Glas eller Stentøi af langstrakt, konisk Form*), Jerngryde, Plasterbræt, Kar af forskjellige Størrelser til Digestion, Maceration, Kolering, Filtrering m. v., Tragter, Tenakler, samt om muligt Vandspring og Vask. 1 Juni.

Forsaavidt de nødvendige Maale- og Veieredskaber ikke er anbragte i Materialkammeret, skal de forefindes her.

e. Stødekammer, der er saaledes adskilt fra de øvrige Rum, at Støvet derfra ikke kan trænge ind i disse. Det skal være lyst samt forsynet med Arbeidsbord og de fornødne Apparater til Skjæring, Knusning, Pulverisering. De i Farmakopøen paabudte Sigter skal være signerede og opbevares saaledes, at de er beskyttede mod Smuds.

f. Rum til Rensning af Glas og lignende.

g. Et tilstrækkeligt møbleret Vagtrum, der helst bør støde umiddelbart op til Officinet.

De for Apothekerbedriften bestemte Rum bør saavidt muligt ikke tjene til andre Øiemed. Forsaavidt Apothekeren driver Handel med andet end Apothekervarer, skal hertil hørende Gjenstande i ethvert Fald være anbragt i egne, dertil bestemte Dele af Apothekets Rum.

5. Apotheket skal være forsynet med et tilstrækkeligt Forraad af alle de i den gjældende Farmakopø optagne Lægemidler. Disse skal være anskaffede, opbevarede og tilberedte paa den i Farmakopøen foreskrevne Maade og fyldestgjøre de i den foreskrevne Prøver. Visitator bør derfor forvisse sig om, at navnlig de vigtigere Lægemidler haves i tilstrækkelig Mængde i Forhold til den antagelige Omsætning paa Stedet og til Adgangen til ny Forsyning, samt at de undersøgte Droger og Præparater har de i Farmakopøen angivne Kjendetegn og iøvrigt er af god og uforfalsket Beskaffenhed, til hvilket Øiemed han bør underkaste nogle Prøver en nøiere (kemisk) Undersøgelse. Han kan forlange, at Apothekeren ved denne Undersøgelse yder den Bistand, som maatte være fornøden, samt afgiver de nødvendige Apparater og Reagenser, hvilke sidste skal være opbevarede samlet og adskilt fra de egentlige Lægemidler. Endvidere bør Visitator forvisse sig om, at Lægemidler, for hvis Tilberedning Farmakopøen angiver bestemt, Forskrift er tilberedt paa et af Landets Apothek (jfr. dog Noten Medicinaltaxten Side 8 og 15), at Plantesubstanser ikke er hjemførte fra Udlandet i findelt Tilstand, og at Lægemidler, som ifølge Farmakopøen ikke maa opbevares udover en vis Tid, ikke efter den Tid

*) Perkolatorer af Metal maa ikke findes i Apotheket.

1 Juni. benyttes. Lægemidler, som viser sig ikke at opfylde Farmakopoens Fordringer eller ikke at være tilberedte saaledes som i Farmakopoen foreskrevet, bliver strax at udsondre og, hvis Visitator finder det fornødent, at tilintetgjøre. Gjør Apothekeren Indsigelse mod Bedømmelsen af en Vare, bliver en Prøve af denne under Visitators og Apothekerens Forsegling at indsende til Medicinalstyrelsen. I saa Fald skal den tilstedeværende Beholdning af samme Vare opbevares under Visitators Forsegling, indtil Medicinalstyrelsens Afgjørelse er indløben.

6. De til Lægemidlernes Opbevaring anvendte Kar og Gjemmer, saavel i de øvrige Forraadsrum som i Officinet, skal være indrettet i Overensstemmelse med Farmakopoens Paabud. Navnlig bør Visitator i denne Henseende have sin Opmærksomhed henvendt paa saadanne Stoffe, der er flygtige, tiltrækker Fugtighed eller let forandres under Luftens og Lysets Indvirkning. Ethvert Stof skal have sin særskilte Beholder; intet maa opbevares i Poser eller Sække. Beholdere, der indeholder Lægemidler, som i Farmakopoen er betegnet med † †, skal være opbevarede i Giftskab, der skal holdes tillaaset, og hvortil kun Apothekets Bestyrer og de examinerede Medhjælpere maa have Nøgle.

7. Enhver Beholder, hvori et Lægemiddel opbevares, skal være forsynet med en Signatur, som tydelig og overensstemmende med Farmakopoens Forskrift betegner Indholdet. Dog kan til Forvaring af de i den nye (3die) Udgave af Farmakopoen optagne Stoffe indtil videre benyttes ældre Beholdere, som er forsynede med ætsede eller indbrændte Signaturer efter Pharm. Norveg. 1870, forsaavidt disse Signaturer i den nye Udgave er opførte som Synonymer for de nye Navne, hvilke sidste da tillige bliver at anbringe paa Beholderen, (jfr. Departementets Rundskrivelse af 1ste Oktober 1895. Beholdere, hvori opbevares Lægemidler, som i Farmakopoen er betegnet med Giftmærke († † eller †), skal være signerede med røde Bogstaver og bør derhos, ligeledes i Rødt, bære det Mærke († † eller †), hvormed de i Farmakopoen er betegnede. De Apothek, som er oprettede før den nye Farmakopos Ikrafttræden, kan dog i denne Henseende indtil videre benytte den i Cirkulære af 1ste Februar 1871 paabudte Signeringsmaade, naar denne er konsekvent gjennemført for alle de omhandlede Lægemidler.

Lægemidler, som ifølge Farmakopoen kun maa opbevares 1 Aar, eller som maa opbevares mindst 1 Aar, førend de anvendes, skal være vedlagt en Angivelse af Tiden for Anskaffelsen. Med Hensyn til Veterinærmedikamenters Opbevaring og Signatur bliver at paase, at de i Plakat af 22de

December 1882, dens § 12 indeholdte Bestemmelser be- 1 Juni.
følges.

8. I ethvert Apothek skal forefindes de i Farmakopoen opførte Reagenser og Titrervædsker, der ikke er paabudt tilberedt ex tempore, hvorhos ethvert selvstændigt Apothek bør være forsynet med følgende Apparater til Lægemidlernes Undersøgelse:

Alkoholometer, $^1/_2$ % Inddeling med Skala fra 0—100,
Areometer til Bestemmelse af Vædskers specifike Vegt.
2 Buretter, 25 og 50 cm.^{3}, den ene helt af Glas.
Analytisk Vegt, der med 50 Grams Belastning giver tydeligt Udslag for 1 Milligram.
Et Sæt Lodder hertil, fra 50 Gram til et Milligram.
Vegt til Bestemmelse af den specifike Vegt, f. Ex. Westphals eller Mohrs.
Pipetter*) paa 1, 5, 10, 20, 25 og 50 cm.^{3}
Maalekolber*) paa 1000, 500, 250, 100 og 50 cm.^{3}
Thermometre fra ÷ 15 til + 120° C. og fra + 120 til + 300° C.
Capillærrør til Smeltepunktbestemmelse.
Kolber til Kogepunktbestemmelse.
Kjøleapparat, f. Ex. Liebigs.
Gasudviklingsapparat.
Marsh's Apparat.
Exsiccator.
Enkeltvægget Tørreskab af Kobber med Thermometer.
Porcellænsdigel med Laag.
Bægerglas.
Platinatraad.
Platinablik.
Digeltang.
Digeltrekant.
Kolber.
Retorter.
Sprøiteflaske.
Glastragte.
Porcellænsskaale.
Kautschukslanger.
Reagensglas.
En liden Skilletragt.
Glasstave.
Glasrør.
Bunsenbrænder eller Spirituslampe.
Uhrglas med Klemme.

*) Pipetter og Maalekolber maa være nøiagtig indstillede ved 15° C.

1 Juni. Traadnet.
Korkebor.
Blæseror.
De fornødne Stativer.

Alle Apparater skal være vel vedligeholdte og i fuldt brugbar Stand.

9. Apotheket skal være forsynet med den i Landet gjældende Farmakopø, Medicinal- og Veterinærmedicinaltaxt, den sidst udgivne Fortegnelse over autoriserede Læger, Tandlæger og Dyrlæger, en Samling af de vedkommende Apothekervæsenet udfærdigede Love og Circulærer, en autoriseret Visitationsprotokol og en autoriseret Protokol til Indførsel af de efter Attest eller mod Modtagerens skriftlige Erkjendelse udleverede Stoffe med tilhørende Bilag, hvilken Protokol efter Jevnføring med Bilagene forsynes med Visitators Paategning.

10. Apotheket skal have det til Forretningernes betryggende Udførelse fornødne Personale. Særlig bør Visitator paase, at at der ved ethvert Apothek, der ikke er Filial af et andet eller af vedkommende Regjeringsdepartement er meddelt fornøden Dispensation, til enhver Tid foruden Apothekeren (Bestyreren) er ansat mindst én examineret Medhjælper. Endvidere bør det undersøges, om Apothekeren, hvor Lærling er antagen, har fyldestgjort de ham paahvilende Forpligtelser til at anmelde dette for Medicinalstyrelsen samt til at sørge for Lærlingens Uddannelse til Medhjælperexamen. Særlig bør paasees, om Indholdet af Lærlingens Herbarium og Arbeidsjournal, hvilke begge skal forsynes med Visitators Paategning, staar i Forhold til den forløbne Del af Læretiden.

Visitator bør derhos ved Visitationen saavidt mulig søge at forvisse sig om, at Apothekeren holder sig de for Lægemidlers Udlevering fra Apothek gjældende Bestemmelser efterrettelig, navnlig med Hensyn til, hvad der ikke er tilladt udleveret uden efter Recept fra autoriseret Læge, Tandlæge eller Dyrlæge, samt om, at han ikke beregner sig høiere Betaling, end Medicinaltaxten tillader.

Om den foretagne Visitation og — i Tilfælde — de derved forefundne Mangler har Visitator ved Forretningens Slutning at gjøre Anførsel i Visitationsprotokollen. Navnlig bør anmærkes, hvorvidt de ved tidligere Visitationer paapegede Mangler er afhjulpne. Beretningen underskrives foruden af Visitator ogsaa af den eller de andre Læger, som maatte have deltaget i Forretningen, samt af Apothekeren (Bestyreren) eller i hans Fraværd af den af Apothekets Personale, der i Henhold til det tidligere anførte har været tilstede ved Visitationen. Apothekerens mulige Indsigelse mod Beretningens Indhold eller Form bliver at indtage i Visitationsprotokollen. Jagttages der ved Visitationen mere væsentlige Mangler eller Feil, bør Indberetning derom strax gjennem Amt-

manden indsendes til Medicinalstyrelsen. Om Udfaldet af Visitationen bliver i ethvert Tilfælde Meddelelse at tilføie Visitators Medicinalberetning. 1 Juni.

Høieste Resolution, hvorved bl. a. er bestemt, at Gudstjenesterne i Selje Præstegjæld under Nordfjord Provsti i Bergens Stift herefter indtil Videre bliver at fordele saaledes mellem Præstegjældets Kirker, at der i Vaagsø Annexkirke forrettes vexelvis hveranden og hver tredie Søn- og Helligdag, i Leikanger Kapel 15 Gange aarlig efter nærmere Anordning af Bergens Biskop og i Selje Hovedkirke de øvrige Søn- og Helligdage, dog med Jagttagelse af, at der paa den første Dag af de tre store Høitider altid forrettes i Hovedkirken. 2 Juni.

Høieste Resolution, hvorved de af Levangers Kommunestyre i Møde den 8de Mai 1896 vedtagne Regler for den i Henhold til § 6 i Lov af 24de Juli 1894 om Brændevins Salg og Udskjænkning anordnede Afstemning stadfæstes i Medhold af samme Lovparagraf. 2 Juni.

Høieste Resolution, hvorved er bestemt, at den af Aardals Herredsstyrelse i Møde den 31te Marts 1896 fattede Beslutning om Garanti for et Beløb af Kr. 3000 for en inden Herredet oprettendes Sparebank, hvilken Garanti skal vedvare, indtil Banken har erhvervet et eget Fond af Kr. 6000, approberes i Henhold til § 39 i Lov om Formandskaber paa Landet af 14de Januar 1837, forsaavidt Kommunen derved paadrager sig Forpligtelser udover et Tidsrum af 5 Aar. 2 Juni.

Høieste Resolution*), hvorved med Hjemmel af Lov om Udryddelse af Rovdyr og Fredning af andet Vildt af 22de Juni 1863 § 11 bestemmes, at Fredningstiden for Tiur, Roi, Aarfugl, Hjerpe og Rype i Budalens og Soknedalens Herreder i Søndre Trondhjems Amt indtil videre, dog ikke udover et Tidsrum af 5 Aar, regnet fra 1ste Januar 1896, udvides til og med 31te August. 5 Juni.

Høieste Resolution, hvorved det i Henhold til Lov af 21de Juli 1894 indeholdende Tillæg til Lov af 27de Juni 1892 om Tilsyn med Arbeide i Fabriker m. v. tillades indtil Videre paa de i Loven nævnte Betingelser at anvende Børn og unge Mennesker mellem 12 og 18 Aar til det saakaldte „Haandvaskningsarbeide" ved Roros Kobberværk. 5 Juni.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa den af Forstanderskabet for Dislebo og Laudals Sparebank i Møde den 4de April 1896 vedtagne Forandring af § 3 i Bankens ved Høieste Resolution af 27de Juni 1893 stadfæstede Plan. 5 Juni.

*) Bekjendtgj. 12te Juni i Lovtid. 1ste Afd. No. 26.

6 Juni. No. 1.

Lov om Behandlingen af forsømte Børn.*) [1])

Vi Oscar, o. s. o. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 13de Mai dette Aar, saalydende:

Kapitel I.

Om de Børn, Loven angaar, og de Forføininger, som kan træffes med Hensyn til dem.

§ 1. Barn, der ikke har fyldt det 16de Aar, bliver efter Beslutning af Værgeraadet (§ 6) at bortsætte i en paalidelig og hæderlig Familie, i et Barnehjem eller lignende Indretning, hvis Plan af Kongen er stadfæstet, eller i et Skolehjem (§§ 27 og 28), saafremt

a. det har forøvet nogen strafbar, om sædelig Fordærvelse eller Vanhyrd vidnende Handling, og Bortsættelsen antages hensigtsmæssig af Hensyn til dets Forbedring eller for at hindre Gjentagelser, eller
b. det paa Grund af Forældres eller Opdrageres Lastefuldhed eller Forsømmelighed findes vanhyrdet, mishandlet eller sædelig forkommet eller maa befrygtes at ville blive sædelig fordærvet, og en Advarsel (§ 3) ikke antages egnet til at rette Forholdet, eller
c. det paa Grund af slet Opførsel fra Barnets Side, mod hvilken Hjemmets og Skolens Opdragelsesmidler har vist sig magtesløse, eller andre mislige Forhold fremstiller sig som nødvendigt at bortsætte det for at redde det fra sædelig Undergang.

§ 2. Hvor Værgeraadet beslutter et Barns Bortsættelse i Henhold til § 1, kan det tillige frakjende begge eller den ene af Forældrene Forældremyndigheden.

Frakjendes Faderen Forældremyndigheden, opnævner Værgeraadet en Værge for Barnet. Hertil kan Moderen beskikkes, naar hun ikke bor sammen med Faderen.

Udøves Forældremyndigheden af Moderen alene, beskikkes ligeledes en Værge, naar denne Myndighed frakjendes hende.

For forældreløse Børn, der skal bortsættes og ikke har nogen Værge, opnævner Værgeraadet en saadan.

§ 3. Finder Værgeraadet ikke at burde bortsætte et Barn, om hvis Anbringelse efter § 1 der er vakt Spørgsmaal, kan det tildele saavel dette som Forældrene eller dem, der staar i disses Sted, saadan alvorlig Advarsel og Formaning, som findes paakrævet.

[1]) Se Odth. Prp. No. 6 og Indst. O. I. for 1896 samt Sth.tid. for s. A., Forh. i Odth. S. 26—81, 161—278 og 552 og i Lth. S. 46—70 og 102.

*) Bekjendtgj. 12 Juni i Lovtid. 1ste Afd. No. 26.

§ 4. Har et Barn under 14 Aar forøvet en strafbar Handling eller et Barn mellem 14 og 16 Aar nogen strafbar Handling, for hvilken Paatalemyndigheden ikke finder at burde reise Paatale mod Barnet, kan Værgeraadet anvende saadan Advarsel eller Formaning, som i § 3 omhandlet. Det kan ogsaa henstille til Barnets Foresatte i Hjemmet eller Skolen bevisligen at tildele det saadan passende Revselse, som Lovgivningen der hjemler, eller, hvis Barnet er under 15 Aar og dertil er Adgang, beslutte dets Anbringelse i en Tvangsskole (§ 38) for en Tid af indtil 6 Maaneder. 6 Juni. No. 1.

§ 5. Barn, som forsømmer Skolen, eller som der udviser en særlig slet Opførsel, kan, naar de øvrige Midler til Opretholdelse af Tugt og Orden viser sig frugtesløse, ved Beslutning af Skolestyret anbringes i en Tvangsskole, hvori Barnet forbliver, saalænge det af dennes Bestyrelse findes fornødent, dog ikke ud over 6 Maaneder.

Kapitel II.

Om Værgeraad.

§ 6. I enhver Kommune dannes et Værgeraad, bestaaende af Stedets Underdommer og Præst samt fem af Kommunestyret efter Forslag af Formandskabet for to Aar valgte Medlemmer, hvoraf en i Kommunen bosat eller der tjenstgjørende Læge og en eller to Kvinder. De kommunevalgte Medlemmer undtagen Distriktslægen kan, naar de har tjenstgjort i to Aar, undslaa sig for at modtage Gjenvalg for de to næste Aar.

Efter hver Forandring af Værgeraadets Sammensætning vælger dette, saasnart det i anden Anledning træder sammen til Møde, Formand og Næstformand. Indtil Valg er skeet, tjenstgjør den tidligere Formand eller Næstformand, og hvor ingen saadan haves, Dommeren, ligesom denne i hvert Fald forbereder og leder de i § 14 omhandlede Forhandlinger.

I Byer, hvor det findes nødvendigt, kan Kongen beskikke en Mand med de for Dommere foreskrevne Egenskaber til fast Formand i Værgeraadet. Beskikkes nogen anden end Underdommeren hertil, udtræder denne af Raadet.

§ 7. Har Stedet flere Underdommere, beskikker vedkommende Regjeringsdepartement for to Aar ad Gangen en af dem til Medlem af Værgeraadet. Hvor Forholdene gjør det ønskeligt, kan en anden Mand med de for Dommere foreskrevne Egenskaber beskikkes til Medlem af samme i Underdommerens Sted.

Har Stedet flere Præster, bestemmer Biskopen for to Aar ad Gangen, hvem af dem der skal indtræde i Værgeraadet.

I større Byer kan der opnævnes flere Præster og Læger, der tjenstgjør turvis efter Formandens nærmere Bestemmelse.

§ 8. I Forfaldstilfælde indtræder for vedkommende Dommer og Præst samt for Lægen, hvis denne er Embeds- eller Kommunelæge, den, der under Forfaldet udfører deres Tjenesteforretninger.

6 Juni. No. 1.

For Privatlæge samt for Værgeraadets øvrige Medlemmer indtræder Varamænd, der vælges paa samme Maade som de selv. Naar Kongen beskikker fast Formand i Værgeraadet, beskikker han samtidig en Mand til i dennes Forfald at forrette som Formand.

Hvor Beslutning skal fattes angaaende et Barn, som tilhører en ordnet Dissentermenighed, indtræder dennes Præst eller Forstander i det almindelige geistlige Medlems Sted.

§ 9. Alle Værgeraadets Medlemmer nyder paa Reiser Skyds- og Kostgodtgjørelse beregnet efter de samme Regler, som gjælder for de i Lov af 10de Juli 1894 § 17 under anden Klasse nævnte Tjenestemænd.

§ 10. Hvor der ikke er Fare ved Ophold, holdes Møder af Værgeraadet, forsaavidt de medfører Reisegodtgjørelse for Dommeren, alene ved de almindelige Thinge eller i Forbindelse med andre af ham berammede offentlige Forretninger.

§ 11. Hvor Forretningernes Mængde gjør det nødvendigt, ansætter vedkommende Regjeringsdepartement en fast Sekretær.

§ 12. Værgeraadet er beslutningsdygtigt med fire Medlemmer, hvoriblandt Formanden eller Næstformanden og Dommeren. I Tilfælde af Stemmelighed gjør Formandens Stemme Udslaget. Dog kræves til gyldig Beslutning om et Barns Bortsættelse efter § 1 eller i Tvangsskole, at Flertallet af de deltagende har stemt derfor.

§ 13. Værgeraadets Forhandlinger foregaar for lukkede Døre. Over Forhandlingerne føres Protokol overensstemmende med Straffeprocesslovens § 124. De fattede Beslutninger ledsages af Grunde.

Forinden Beslutning fattes, maa der, forsaavidt dertil er Anledning, gives Forældrene eller dem, som staar i disses Sted, Adgang til at udtale sig mundtlig eller skriftlig, ligesom Barnets Person og Stilling samt Hjemmets Forhold omhyggelig maa undersøges.

§ 14. Værgeraadet kan indkalde, afhøre og edfæste Vidner og foretage andre Undersøgelseshandlinger samt i dette Øiemed anvende Tvangs- eller Straffemidler. De i Straffeprocesloven for Domstolene givne Regler kommer herved til Anvendelse.

Værgeraadet eller dettes Formand kan, hvor det findes paakrævet, til Oplysning om, hvorvidt en strafbar Handling er forøvet, lade retslig eller udenretslig Efterforskning anstille.

Under Værgeraadets Forhandlinger (dets Raadslagninger og Stemmegivninger undtagne) har Forældrene eller de, som staar i disses Sted, Ret til at være personlig tilstede i Værgeraadet, hvorhos dette kan tillade dem at have en anden Person ved sin Side til Varetagelse af Barnets Tarv, hvor særegne Omstændigheder taler derfor. Dog kan de foruden i de i Straffeprocesslovens § 119 omhandlede Tilfælde udelukkes under de i samme Lovs § 278, andet og tredie Led nævnte Betingelser.

§ 15. Om de af Værgeraadet fattede Beslutninger gives der uopholdelig Barnets Forældre eller dem, som staar i disses Sted, Meddelelse. Beslutning, der gaar ud paa, at et Barn skal tages fra Forældrene eller nogen af dem, bliver at forkynde, i første Tilfælde, hvis ingen af dem har været tilstede ved Beslutningens Afgivelse, i sidste Tilfælde, hvis den af dem, hvem Barnet skal fratages, ikke har været tilstede. 6 Juni. No. 1.

Reglerne i Straffeprocesslovens §§ 146—152 og 157 finder tilsvarende Anvendelse.

Fader eller Moder, hvem et Barn skal fratages, kan, naar de ikke har samtykket deri, fordre Beslutningen forelagt for vedkommende Regjeringsdepartement.

§ 16. De fattede Beslutningers Fuldbyrdelse besørges af Værgeraadet, i fornødent Fald ved Politiets eller Fattigvæsenets Tjenestemænd. Andre Beslutninger end de i § 4, andet Punktum omhandlede kan ogsaa fuldbyrdes efter Barnets fyldte 16de Aar.

Hvor Beslutningen intet modsat bestemmer, bliver den at fuldbyrde uden Hensyn til, om der klages over den.

§ 17. Hvor der er Fare ved Ophold, eller hvor det findes nødvendigt at sikre sig Barnets Person, kan Værgeraadet eller, saafremt dets Beslutning ikke kan oppebies, dets Formand eller Paatalemyndigheden lade Barnet foreløbig anbringe i en Familie, Tvangsskole eller paa et andet hensigtsmæssigt Sted.

§ 18. Det paaligger alle offentlige Tjenestemænd, hver i sin Stilling, at yde Værgeraadet fornøden Bistand.

Kapitel III.

Nærmere Bestemmelser med Hensyn til Bortsættelsen af Børn.

§ 19. I Værgeraadets Beslutning om et Barns Bortsættelse skal det bestemmes, hvorledes der bliver at forholde med Barnet, hvorhos Anstalten skal angives, ifald Indsættelse i Skolehjem eller Børnehjem eller lignende Indretning vælges.

Findes enten paa Grund af mangelfuldt Kjendskab til Barnets Karakter eller af andre Grunde endelig Afgjørelse angaaende Anbringelsesmaaden ikke for Tiden at kunne træffes, kan Værgeraadet anordne en foreløbig Anbringelse af Barnet til nærmere Jagttagelse, i fornødent Fald og hvor dertil er Anledning, i en Tvangsskole eller anden lignende Anstalt.

§ 20. Børn, der ikke antages sædelig forkommet, bliver fortrinsvis at anbringe i Familie eller Børnehjem.

Børn i eller nær den skolepligtige Alder bliver, naar det findes saa sædelig forkommet, at dets Benyttelse af den almindelige Skole vilde udsætte andre Børn for skadelig Paavirkning, at anbringe i Skolehjem, forsaavidt der ikke paa anden Maade sørges for dets Undervisning udenfor Folkeskolen.

6 Juni. No. 1.

Barn under 6 Aar kan ikke anbringes i saadant.

I Skolehjem af den i § 28 omhandlede Art anbringes alene ældre, mindst 12 Aar gamle Børn, som har forøvet grovere Forbrydelser, eller hvis Forhold paa anden Maade viser, at de er i sær Grad sædelig forkomne.

§ 21. Beslutning om Indsættelse i et Skolehjem bliver, saavidt muligt, betimelig i Forveien at meddele dettes Bestyrelse.

Finder Bestyrelsen enten af Hensyn til Pladsen eller af andre Grunde at burde modsætte sig Indsættelsen, bliver, om ikke Enighed opnaaes, Sagen at forelægge for vedkommende Regjeringsdepartement.

§ 22. Besluttes et Barn bortsat i Familie, sørger Værgeraadet paa hensigtsmæssig Maade for Beslutningens Udførelse. Det kan i dette Øiemed overlade nogen i eller udenfor sin Midte at udfinde en Familie, der er villig til at modtage Barnet, og til hvilken det med Tryghed kan betroes, og at ordne det fornødne med denne. Det foretagne bliver i saa Fald at forelægge Værgeraadet til Godkjendelse.

§ 23. Bortsættes Børn over skolepligtig Alder i Familie, kan de anbringes som Tjenestetyende, Haandværkslærlinge eller paa anden lignende Maade.

Ved Bortsættelsen af yngre Børn kan det aftales, at de fra Skolepligtens Ophør indtræder i saadant Forhold.

Istedetfor i Familie kan en Gut over skolepligtig Alder med eget Samtykke anbringes som Skibsgut.

Privat bortsatte Børn, som rømmer eller paa anden Maade viser slet Opførsel, kan overføres til Skolehjem ogsaa efter deres fyldte 16de Aar.

§ 24. Det paaligger Værgeraadet at føre regelmæssigt Tilsyn med de af det udenfor Skolehjem anbragte Børn og deres Behandling samt i Tilfælde af Misligheder eller Mangler at søge raadet Bod derpaa.

Forsaavidt Tilsynet ikke føres af Værgeraadets egne Medlemmer, betroes det andre dertil skikkede og villige Mænd eller Kvinder. Dette bør navnlig ske, hvor Barnet er anbragt i en anden Kommune. Findes ingen skikket Person villig til at overtage Tilsynet, kan Værgeraadet paa det Sted, hvor Barnet er bortsat, opnævne en Mand eller Kvinde dertil. Den opnævnte er pligtig til at overtage Hvervet.

De i § 29, andet Led omhandlede Myndigheder er berettigede til at føre Tilsyn ogsaa med de udenfor Skolehjem anbragte Børn.

§ 25. Findes et bortsat Barn, der ikke er indsat i Skolehjem, at burde anbringes paa anden Maade eller paa et andet Sted, fattes Beslutning herom af det Værgeraad, som har bortsat Barnet. Dog kan ogsaa Værgeraadet paa det Sted, hvor Barnet er anbragt, efterat den, der har Tilsyn med Barnet, er varslet,

beslutte det indsat i Skolehjem, naar det efter Bortsættelsen har udvist et Forhold, som findes at gjøre dette fornødent. Meddelelse om Beslutningen bliver at gjøre til det Værgeraad, som har bortsat Barnet. Dette Værgeraad kan forlange Sagen forelagt for vedkommende Regjeringsdepartement. 6 Juni. No. 1.

§ 26. Den, som efter § 24 fører Tilsyn med et i en Familie bortsat Barn, kan, hvor det findes utilraadeligt at oppebie Værgeraadets Beslutning, foreløbig sørge for Barnets Bortsættelse andetsteds.

Kapitel IV.

Om Skolehjem og Tvangsskoler.

§ 27. Staten sørger for, at der foresindes Skolehjem til Optagelse af Børn, som i Henhold til denne Lovs § 20 besluttes anbragt i saadanne. Gutter og Piger maa ikke indsættes i samme Skolehjem.

Kongen kan give Tilladelse til private eller kommunale Skolehjems Benyttelse, naar de er indrettede saaledes som nedenfor bestemt, og deres Planer undergives hans Stadfæstelse. Tilladelsen kan altid tilbagekaldes.

§ 28. Særlige Skolehjem for saadanne Børn som i § 20, sidste Led omhandlet oprettes af Staten, særskilt for Gutter og Piger.

Til disse Skolehjem bliver desuden fra andre Skolehjem at overføre enhver, der har fyldt det 18de Aar, og hvis Ophold i Skolehjem ikke findes endnu enten endelig eller paa Prøve at kunne afsluttes.

Ligeledes kan til de her omhandlede særlige Skolehjem overføres fra andre Skolehjem:

1. Barn over 12 Aar, der gjør sig skyldigt i Forbrydelser, i Rømning, i Forførelse af andre Børn eller i høi Grad af Gjenstridighed;
2. Barn, der har fyldt sit 16de Aar, og som, efter at være udskrevet paa Prøve, igjen paa Grund af slet Opførsel tages tilbage.

§ 29. I Spidsen for ethvert Skolehjem skal staa en af Kongen antagen eller godkjendt Bestyrer eller Bestyrerinde, der, saavidt intet modsat er bestemt, har den besluttende Myndighed i alle Hjemmets Anliggender.

Det overordnede Tilsyn føres af vedkommende Regjeringsdepartement. Til at bistaa ved Tilsynet med de anbragte Piger kan antages en Inspektrice.

De nødvendige Bestemmelser om det nærmere Tilsyn gives af Kongen eller, om Hjemmet er privat eller kommunalt, ved dets Plan.

§ 30. I ethvert Skolehjem gives Undervisning i de for Folkeskolen bestemte Fag. Elever, som har naaet det foreskrevne Maal, kan der ogsaa gives nogen videregaaende Undervisning.

6 Juni. No. 1.

Jovrigt bliver Eleverne under Hensyntagen til Alder og Kræfter at beskjæftige paa hensigtsmæssig Maade.

§ 31. Der skal sørges for, at Eleverne faar det fornødne Tilsyn af Præst og Læge. Hvis Eleven er Dissenter, tilsees han af en Forstander inden vedkommende Dissentersamfund, om dertil er Anledning.

§ 32. Den i § 28 omhandlede Overflyttelse sker efter Bestemmelse af Bestyreren i Forening med Tilsynskomiteen eller Direktionen, om nogen saadan forefindes.

Er Barnet over 16 Aar, kan det forlange Beslutningen forelagt vedkommende Regjeringsdepartement. Samme Adgang har Forældrene, om Barnet er under 18 Aar. Hvor det findes paakrævet, kan Overflyttelsen finde Sted uden Hensyn til, at der klages over den.

§ 33. Den, der har været i saadant Skolehjem, som omhandles i § 28, i mindst 2 Aar eller i andet Skolehjem i mindst 1 Aar, kan af dets Bestyrer udskrives paa Prøve, enten paa bestemt Tid eller indtil videre, og bortsættes paa nogen i §§ 22 og 23 nævnt Maade.

Bestyreren bør holde sig underrettet om den udskrevnes Forhold og Behandling og føre Tilsyn dermed enten personlig eller ved andre Mænd eller Kvinder, som dertil er villige eller i fornødent Fald opnævnes overensstemmende med § 24. Opfører den udskrevne sig slet, eller finder Bestyreren det af andre Grunde tjenligt, tages Eleven igjen tilbage til Skolehjemmet.

Hvad han, medens han er ude af dette, fortjener ved Arbeide, bliver at anvende til hans Bedste.

§ 34. Finder Værgeraadet paa det Sted, hvor et paa Prøve udskrevet Barn er anbragt, at Barnet opfører sig saa slet, at dets Tilbageførelse til Skolehjemmet er fornøden, kan Værgeraadet, hvis Bestyreren ikke paa Henstillen tager Barnet tilbage, forlange Spørgsmaalet derom forelagt vedkommende Regjeringsdepartement.

§ 35. Viser den i Skolehjem anbragte eller paa Prøve udskrevne Flid og god Opførsel, kan der efter derom givne nærmere Regler foruden andre Begunstigelser som Belønning for udført Arbeide tilstaaes ham et Beløb, der bliver at anvende til hans Bedste.

§ 36. For Elever, som endelig udgaar af Skolehjem, bør Bestyreren, hvor dertil er Anledning, søge en hensigtsmæssig Beskjæftigelse under Forhold, der saavidt muligt sikrer mod fordærvelig Indflydelse.

Enhver Udgaaende, der ikke selv har Midler, forsynes med Klæder, ligesom der kan anvendes et passende Beløb til Reisepenge for ham.

§ 37. De nærmere Regler om de offentlige Skolehjem og særlig angaaende de Revselsesmidler, som kan anvendes i samme, gives af Kongen.

§ 38. Tvangsskole kan oprettes af den enkelte Kommune eller af flere Kommuner i Forening. Planen maa stadfæstes af Kongen. 6 Juni. No. 1.

De i Tvangsskole indsatte Børn forbliver der ikke alene i, men ogsaa udenfor Undervisningstiden. § 30 finder ogsaa her Anvendelse.

Skolen staar under det i Skoleloven anordnede Overtilsyn af Statsmyndigheder.

Kapitel V.

Om de trufne Forføiningers Ophør

§ 39. Den, der er bortsat i Henhold til denne Lov, kan beholdes i vedkommende Familie, Barnehjem eller Skolehjem indtil det fyldte 18de Aar eller, om han er indsat i Skolehjem af den i § 28 nævnte Art, indtil det fyldte 21de Aar.

Ved et tidligere Tidspunkt bliver de med Hensyn til ham trufne Forføininger at ophæve, naar der ikke længere findes tilstrækkelig Grund for samme.

Uanseet foranstaaende Bestemmelser har den i Tjeneste anbragte Forpligtelsen til at forblive i denne, saalænge den derom gjældende Lovgivning medfører det.

§ 40. De i § 39 omhandlede Beslutninger fattes for deres Vedkommende, der er anbragte i Skolehjem eller udskrevne derfra paa Prøve, af Bestyreren i Forening med Tilsynskomiteen eller Direktionen, om nogen saadan forefindes, og ellers af det Værgeraad, efter hvis Beslutning Bortsættelsen er skeet.

Personer over 16 Aar, hvis Begjæring om Ophævelse af den trufne Forføining, samt Forældre, hvis Begjæring om at erholde et Barn under 18 Aar tilbage, er afslaaet, kan forlange Sagen forelagt vedkommende Regjeringsdepartement.

En afslaaet Begjæring kan ikke gjentages før om et Aar.

§ 41. Er Forældremyndigheden i Henhold til § 2 frakjendt nogen af Forældrene, forbliver Barnet under det ifølge samme Paragraf anordnede Værgemaal indtil sit fyldte 18de Aar, medmindre Værgeraadet anderledes bestemmer.

Kapitel VI.

Om Paatalemyndighedens Forhold ligeoverfor strafbare Handlinger begaaede af Børn.

§ 42. Naar et Barn, der ikke har fyldt sit 14de Aar og derfor ikke kan straffes, har begaaet en strafbar Handling, kan der dog anstilles saavel retslig som udenretslig Efterforskning i Sagen.

Hvis Paatalemyndigheden ikke finder, at Barnet bør bortsættes i Henhold til § 1, kan den henstille til Barnets Foresatte i Hjemmet eller Skolen bevisligen at tildele det saadan passende Revselse,

6 Juni. No. 1.

som Lovgivningen der hjemler. Herom underrettes Værgeraadet. Ligeledes underrettes det om, hvorvidt Henstillingen er taget tilfølge.

Finder Paatalemyndigheden derimod, at Barnet bør bortsættes, forelægger den Sagen for Værgeraadet paa det Sted, hvor Barnet bør eller opholder sig. For dette kan Sagen ogsaa indbringes, hvis en saadan Henstilling, som foran nævnt, ikke tages til Følge.

§ 43. Er udenfor det i § 44 omhandlede Tilfælde en strafbar Handling begaaet af et Barn under 16 Aar efter dets fyldte 14de Aar, kan Paatale undlades, naar Paatalemyndigheden efter Omstændighederne finder, at det kan bero med en saadan Revselse som i § 42, andet Led nævnt eller med en Forføining fra Værgeraadets Side.

§ 44. Har nogen i Skolehjem Anbragt eller paa Prøve Udskreven efter sit fyldte 14de Aar forøvet nogen strafbar Handling, kan Paatalemyndigheden undlade at reise Tiltale, saafremt den i Betragtning af den skyldiges Alder og Handlingens Beskaffenhed finder at kunne lade det bero med Anstaltens Revselse efter § 37.

§ 45. Hvor Paatalemyndigheden med Hjemmel af Bestemmelserne i §§ 43 og 44 har undladt at reise Paatale, kan heller ikke den ved Forbrydelsen fornærmede forfølge Sagen.

Kapitel VII.

Om Omkostningernes Udredelse.

§ 46. Udgifterne ved et Barns Indsættelse i Tvangsskole i Henhold til §§ 4 og 5 erlægges af den Kommune, hvis Værgeraad eller Skolestyre beslutter Indsættelsen; dog yder Staten et Bidrag af 30 Øre daglig for hvert saaledes anbragt Barn.

§ 47. Udgifterne ved et Barns Indsættelse i Skolehjem udredes af Statskassen, som dog har Krav paa et Bidrag af indtil 40 Øre daglig af den Kommune, hvis Værgeraad har besluttet Indsættelsen. Er Barnet ikke hjemstavnsberettiget i nævnte Kommune, kan denne kræve den erlagte Del af Udgifterne godtgjort af Hjemstavnskommunen. Kan ingen saadan paavises, betaler Statskassen den hele Udgift.

Naar omflakkende Børn, hvis Forældre ikke har fast Bopæl, og som heller ikke selv har saadan, indsættes i Skolehjem, betaler Staten ligeledes den hele Udgift.

Udenfor dette Tilfælde har Værgeraadet, saasnart et Barn er besluttet bortsat, derom at underrette Fattigkommissionen, der snareſt muligt har at søge tilveiebragt de fornødne Oplysninger om Barnets Hjemstavn og, hvis det ikke har Hjemstavnsret i Kommunen, at sende Meddelelse til Fattigkommissionen i den Kommune, hvor det antages hjemstavnsberettiget.

§ 48. Omkostningerne ved et Barns Bortsættelse paa anden Maade betales udenfor de i §§ 17 og 19 omhandlede Tilfælde af den Kommune, hvis Værgeraad har besluttet Barnet bortsat mod

Refusion af Hjemstavnskommunen, om denne er en anden. Kan ingen Hjemstavnskommune paavises, udredes de af Statskassen. § 47, andet og tredie Led finder tilsvarende Anvendelse. 6 Juni. No. 1.

§ 49. Indsættelse i Skolehjem eller Bortsættelse paa anden Maade i Henhold til denne Lov bliver ikke at anse som Fattigunderstøttelse.

Barn, der med Hjemmel af denne Lov bortsættes i fremmed Kommune, kan, saalænge denne Bortsættelse vedvarer, ikke erhverve selvstændig Hjemstavnsret.

§ 50. Omkostningerne ved den i §§ 17 og 19 omhandlede forelobige Anbringelse betales af Statskassen, hvis Barnet endeligen besluttes indsat i Skolehjem, men ellers af den Kommune, der skal betale Udgifterne ved Barnets endelige Bortsættelse. Saafremt Barnet ikke bortsættes, udredes de af den Kommune, hvis Værgeraad træffer Beslutning med Hensyn til Barnet.

§ 51. De øvrige af denne Lov flydende Udgifter udredes af Statskassen.

§ 52. De med et Barns Bortsættelse forbundne Udgifter kan efter nærmere Bestemmelse af det Værgeraad eller, for de i § 5 omhandlede Tilfældes Vedkommende, det Skolestyre, der har besluttet Bortsættelsen, fordres Kommunen, eller om det bestemte Beløb overstiger dens Udlæg, Staten erstattet af Barnets Forældre efter de for Fattigunderstøttelse givne Regler. Mere end en Krone daglig kan dog ikke kræves erstattet.

Kapitel VIII.

Slutningsbestemmelser.

§ 53. Fra den Tid, denne Lov i sin Helhed træder i Kraft, kan Beslutning om Børns Indsættelse i Skolehjem alene ske i Overensstemmelse med denne Lov, og Beslutning, hvorved Børn anbringes uden Samtykke af Forældre eller af dem, som staar i disses Sted, i Henhold til saadanne Grunde, som omhandles i denne Lov, alene fattes paa den i samme bestemte Maade. Børn, der i Henhold til denne Lov er bortsatte udenfor Skolehjem, kan alene ved Beslutning om forandret Anbringelsesmaade, fattet i Henhold til §§ 25 eller 34, endelig udelukkes fra Folkeskolens Undervisning. Bestemmelsen i Lov af 15de Juni 1881 § 1 om, at der til Overenskomst om Umyndiges Antagelse i Haandværkslære udkræves disses Samtykke, træder ud af Kraft, forsaavidt angaar Overenskomster, affattede i Henhold til denne Lovs §§ 23 og 33, hvorhos Bestemmelsen i samme Lovbud om, at Lærekontrakt, indgaaet for en Umyndig, ikke er bindende for Lærlingen længere, end til han har opnaaet en Alder af 20 Aar, med Hensyn til Personer, anbragte i Skolehjem af den i § 28 omhandlede Slags forandres derhen, at Aldersgrænsen bliver 21 Aar.

§ 54. Bestemmelserne i § 5, § 38 og § 46, jfr. § 5

6 Juni. No. 1. samt §§ 49 og 52, forsaavidt de vedkommer Indsættelse i Tvangsskoler efter § 5, træder i Kraft fra 1ste Juli d. A. Forøvrigt træder Loven i Kraft fra den Tid, Kongen bestemmer.

Loven kommer til Anvendelse uden Hensyn til, om det Forhold, som begrunder Anvendelsen, er ældre end dens Ikrafttræden.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

6 Juni. No. 2. **Lov indeholdende Forandringer i Lov angaaende Forbrydelser af 20de August 1842 m. v.***) [1])

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 13de Mai dette Aar, saalydende:

I. Efternævnte Bestemmelser i Lov angaaende Forbrydelser af 20de August 1842 erklæres herved ophævede eller forandrede som følger:

Andet Kapitel.

§ 24 skal lyde:

Personer under 18 Aar, der udstaar Fængselsstraf, bliver enten i Enrum eller i Fællesskab at sysselsætte paa en efter deres Alder og Kræfter afpasset Maade og, forsaavidt det findes paakrævet, at meddele Skoleundervisning.

Ogsaa Personer over 18 Aar bør saavidt muligt søges beskjæftigede ved Arbeide i Fængselet.

§§ 38 og 39 ophæves.

Sjette Kapitel.

§ 8 ophæves.

§ 9 skal lyde:

For den, som ved Forbrydelsens Forøvelse ikke har fyldt 18 Aar, nedsættes Livsstraf og Strafarbeide paa Livstid til Strafarbeide i første, anden eller tredie Grad. Skulde han, om han havde været over 18 Aar, have været straffet med tidsbestemt Strafarbeide, kan dette nedsættes til en mildere Grad og istedetfor Strafarbeide i fjerde eller femte Grad Fængsel anvendes.

Syvende Kapitel.

§ 1 skal lyde:

Straf anvendes ei for Handlinger, som ere forøvede af dem, der ikke have opnaaet en Alder af 14 Aar.

II. Nærværende Lov træder i Kraft fra den Tid, Kongen bestemmer, og kommer fra denne Tid til Anvendelse ogsaa paa strafbare Handlinger, som forinden ere forøvede, dog saaledes, at

[1]) Se Oth. Prp. No. 7 for 1896, Indst. O I for s. A., Post II og Sth.tid. for s. A., Forh. i Oth. S. 278—279.

*) Bekjendtgj. 12 Juni i Lovtid. 1ste Afd. No. 26.

ingen bliver at straffe, som efter den ved Handlingens Forøvelse gjældende Ret vilde have været straffri, eller at straffe strengere, end denne vilde have medført. 6 Juni. No. 2.

Fra samme Tid ophæves Lov om Fattigvæsenet i Kjøbstæderne af 6te Juni 1863 § 69 og Lov om Fattigvæsenet paa Landet af samme Dato § 84.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

Lov indeholdende Forandringer i Lov om Rettergangsmaaden i Straffesager af 1ste Juli 1887.*) [1] 6 Juni. No. 3.

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 13de Mai dette Aar, saalydende:

I. Efternævnte Bestemmelser i Lov om Rettergangsmaaden i Straffesager af 1ste Juli 1887 erklæres herved ophævede eller forandrede som følger:

§ 20 skal lyde:

Sager angaaende Forbrydelser, forøvede af Personer under 18 Aar, bliver, uanseet Bestemmelserne i § 19, ikke at behandle ved Lagmandsret, medmindre ringere Straf end Strafarbeide ikke kan idømmes.

§ 85. Det med No. 3 betegnede Afsnit udgaar.

§ 94. Ordene „§ 85 No. 1, 2 eller 3" forandres til „§ 85 No. 2".

II. Bestemmelserne i nærværende Lov træder i Kraft fra den Tid, Kongen bestemmer.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

[1]) Se Oth. Prp. No. 7 for 1896 og Indst. O I for s. A., Post III.

Lov om Hvalfangst.*) [1] 6 Juni. No. 4.

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 29de April dette Aar, saalydende:

§ 1. Det skal være forbudt paa den Havstrækning ved Kysterne af Finmarkens og Tromsø Amter, som Kongen bestemmer, at jage, anskyde eller dræbe Hval i Tidsrummet fra 1ste Januar til Udgangen af Mai.

§ 2. Ligeledes skal det være forbudt under de større Sildefiskerier paa Strækninger og i Tidsrum, der af Kongen bestemmes, at jage, anskyde eller dræbe Hval.

[1]) Se Oth. Prp. No. 13, Dok. No. 37 og Indst. O II for 1896 samt Sth.tid. for s. A., Forh. i Oth. S. 298—348 og Lth. S. 75—101.

*) Bekjendtgj. 12 Juni i Lovtid. 1ste Afd. No. 26.

6 Juni. No. 4.

§ 3. Paa Fjord eller Vaag, hvor Sildefiske foregaar, skal det ogsaa udenfor de ved §§ 1 og 2 fredede Strækninger og Tidsrum være forbudt at jage, anskyde eller dræbe Hval.

§ 4. Hval maa ikke jages, anskydes eller dræbes nærmere Baad eller Fartøi, der er forankret eller optaget med Fiske, end 2 Kilometer og ellers ikke nærmere Baad eller Fartøi end 1 Kilometer.

§ 5. De i foranstaaende Paragrafer omhandlede Forbud mod Hvalfangst omfatter ikke den Jagt, som drives efter mindre Tandhval, eller som foregaar i Forbindelse med Afstængning.

§ 6. Det er forbudt at bruge Jagtmaader, hvorved det kun afhænger af Tilfældet, om Hvalen bliver gjenfunden.

§ 7. Forsaavidt Hval, der er lovlig anskudt, fremdeles slæber fast Line, kan Jagten, naar i de i §§ 3 og 4 omhandlede Tilfælde Skydning ikke finder Sted, tilendebringes og Fangsten, hvor Bestemmelsen i § 8 ikke derfor er til Hinder, tilgodegjøres indenfor fredet Strækning.

I saadanne Tilfælde ligesom overalt ellers, hvor Skadetilfoielse ikke er forbunden med Overtrædelse af nærværende Lov eller med anden forsætlig eller uagtsom retsstridig Adfærd, pligter Hvalfangeren kun Erstatning for den direkte Skade, der ved Jagten eller ved nødvendige Opofrelser fra Fiskeres eller andres Side for at undgaa Kollision forvoldes paa Baad, Fartøi, Last, Redskaber eller paa bevislig ved disse allerede gjort Fangst af Fisk, selv om den endnu ikke er tagen op af Havet.

Hvis der ved Hvalfangst tilføies nogen, som ikke hører til vedkommende Hvalfangerskibs Besætning eller opholder sig ombord paa samme, Skade paa Legeme eller Helbred, eller hvis nogen saadan Persons Død forvoldes, pligter Hvalfangeren, forsaavidt den skadelidte ikke selv har foranlediget Ulykken, at svare Erstatning for paaført økonomisk Tab, som om Skaden var tilføiet eller Døden forvoldt ved forsætlig eller uagtsom retsstridig Adfærd fra hans Side.

§ 8. Hvor større Sildefiske paagaar, maa Tilgodegjørelse af Hval ikke finde Sted nærmere Fiskeplads, end Opsynet tillader.

Er særskilt Opsyn ikke anordnet, meddeles Tilladelsen i Byerne af Politimesteren, paa Landet af Lensmanden.

Nærværende Paragraf gjælder ikke Tilgodegjørelse ved Etablissement, naar saadant før nærværende Love Ikrafttræden har været i Virksomhed eller med Kongens Tilladelse fremtidig oprettes.

§ 9. Hvalaffald, som ikke agtes oparbeidet, skal udbugseres mindst $^1/_2$ geografisk Mil fra yderste Land, Ø, Holme eller Skjær udenfor det Sted, hvor Hvalen afspækkes.

Hvalaffald, som agtes oparbeidet, skal anbringes paa Land i egne dertil byggede Indelukker, der skal være saa tætte, at Fedt ikke siver ud gjennem Væggene.

Hvor Hval afspækkes paa Andenmands Strand, maa Affaldet ikke oplægges paa Land uden Brugerens Tilladelse. Naar saadan er erhvervet, overtager Brugeren det Ansvar, som muligens senere maatte blive gjort gjældende. 6 Juni. No. 4.

Enhver fast Flænseplads skal være omgiven af en Lænse, tilstrækkelig for til at holde Fedtet i Overfladen inde.

Dispensation fra disse Bestemmelser kan gives af Kongen, efterat vedkommende Formandskabs Udtalelse er indhentet.

Ved Bestemmelserne i nærværende Paragraf gjøres ingen Indskrænkning i den Sundhedskommissionerne ved gjældende Lovgivning tillagte Myndighed.

§ 10. Enhver Hvalfangerbaad skal have Fartøiets Navn malet midtskibs paa begge Sider og høist 15 Centimeter under Relingen med hvid Oljemaling paa mørk Grund eller mørk Oljemaling paa lys Grund og med Bogstaver af mindst 35 Centimeters Høide med tilsvarende Bredde.

§ 11. Naar en Hvalfanger under sin Jagt fisker et Redskab, har han at bringe dette tillands og, hvis Eieren ikke kjendes, at gjøre det bekjendt ved Opslag paa Etablissementet og paa nærmeste Handelssted samt snarest muligt anmelde Sagen for vedkommende Lensmand eller Opsynsbetjent. I Bekjendtgjørelsen og Anmeldelsen skal opgives de Mærker eller andre Kjendetegn, som maatte findes paa Redskabet, samt Stedet, hvor det er fisket.

Bekjendtgjørelser og Anmeldelser maa ikke udsættes længere end 24 Timer, efterat Fangstfartøiet er kommet ind til Etablissementet, eller, hvis intet saadant haves, efterat det er kommet tilankers i første Havn eller til den midlertidige Afspækningsplads.

Ikke afhentede Redskaber indleveres for Afreisen til Distriktets Lensmand eller Opsynsbetjent.

§ 12. Overtrædelse af Bestemmelserne i forrige Paragraf straffes som ulovlig Omgang med Hittegods.

Iøvrigt straffes Overtrædelser af nærværende Lov med Bøder, hvis Størrelse bestemmes saaledes:

ved Overtrædelse af §§ 1 og 2 for hver Hval, der jages, anskydes eller dræbes, fra Kr. 1 000,00 til Kr. 8 000,00;

ved Overtrædelse af §§ 3, 4, 6 og 8 for hver Hval, der jages, anskydes, dræbes eller tilgodegjøres, fra Kr. 100,00 til Kr. 2 000,00, og

ved Overtrædelse af §§ 9 og 10 fra Kr. 50,00 til Kr. 200,00 og i Gjentagelsestilfælde fra Kr. 200,00 til Kr. 1 000,00.

Bestemmelsen i Straffeloven af 3die Juni 1874, 2det Kapitel, § 40, sidste Passus, kommer ikke til Anvendelse ved Overtrædelser af nærværende Lov.

§ 13. Sager angaaende Overtrædelse af nærværende Lov behandles som Politisager.

Forsaavidt Overtrædelsen finder Sted under nogen af de store

6 Juni. No. 4. Fiskerier, hvor særskilt Opsyn er anordnet, forholdes med Hensyn til Sagens Behandling, som for Overtrædelse af vedkommende Fiskerilov er eller bliver bestemt.

Straf for Overtrædelse af nærværende Lov kan ikke ilægges andre end vedkommende Fører, Reder eller Etablissementsbestyrer, naar Overtrædelsen er skeet enten efter hans Befaling, eller med hans Vidende, og uden at han har gjort, hvad der stod i hans Magt for at hindre den. Er Fører, Reder og Etablissementsbestyrer eller to af dem medskyldige i samme Overtrædelse, kan Tiltale reises mod alle eller begge.

For Bøder, der ilægges Fører eller Reder, hefter Skibet.

§ 14. Med Hensyn til Behandlingen af private Sager, der under de store Fiskerier opstaar mellem Fiskere og Hvalfangere i Anledning af Hvalfangst, skal forholdes paa samme Maade, som i vedkommende Fiskerilove er eller bliver bestemt for Behandlingen af private Fiskerisager. Dog skal Dommeren ved Opnævnelse af Meddomsmænd eller Skjønsmænd ikke være bunden ved de i Fiskerilovene indeholdte særlige Forskrifter om, blandt hvem Mændene skal opnævnes.

Private Erstatningssøgsmaal, der maatte opstaa af § 7, sidste Passus, indgaar ikke under foranstaaende Bestemmelser.

Vedkommende Hvalfangerskibs Fører eller Reder samt ved Overtrædelse af §§ 8 og 9 tillige vedkommende Etablissementsbestyrer er i Forholdet til den skadelidende hver for sig og alle for én ansvarlige for de ved Hvalfangst paadragne Erstatningsbeløb.

§ 15. Nærværende Lov skal ikke være til Hinder for, at man kan bemægtige sig Hval, som har lobet sig selv paa Grund, er ilanddreven eller findes drivende i Søen.

§ 16. Nærværende Lov træder i Kraft den 1ste September dette Aar.

Fra samme Tid ophæves:

Lov angaaende Ret til Hval af 22de Mai 1869 § 8, samt

Lov angaaende Fredning af Hval ved Finmarkens Kyst af 19de Juni 1880, jfr. Lov om samme Gjenstand af 14de Juni 1890.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

6 Juni. **Kongelig Resolution***), hvorved i Medhold af Lov indeholdende forskjellige Bestemmelser om Byguingsvæsenet af 19de Mai 1860, dens § 5, meddeles Approbation paa følgende af Kjøbstaden Fredrikshalds Kommunebestyrelse i Møde den 9de Marts 1894 vedtagne Tillæg til § 18 i de ved Kongelig Resolution af 29de Oktober 1888 approberede Bestemmelser til Skjærpelse i de

*) Bekjendtg. 12 Juni i Lovtid. 1ste Afd. No. 26.

gjældende Bygningsloves Forskrifter, forsaavidt nævnte By betræffer: 6 Juni.

„Til Tagtækning maa herefter ikke anvendes krumme Tagsten."

Kongelig Resolution*), hvorved i Henhold til § 25 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæstelse paa de af Larviks Kommunestyre under 28de Oktober 1895 og 4de Mai 1896 besluttede Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Larviks Havn. 6 Juni.

Kongelig Resolution**), hvorved i Henhold til §§ 46 og 51 i Lov angaaende Bygningsvæsenet af 6te September 1845 bestemmes: 6 Juni.

1. At den almindelige Bygningslovgivning skal være gjældende for den ved Otta Jernbanestation i Vaage Herred, Nordre Gudbrandsdalens Fogderi, Kristians Amt, beliggende Strækning, som af Amtmanden senere nærmere maatte bestemmes.
2. At Bygningskommissionen for nævnte Sted indtil videre skal bestaa af to af vedkommende Herredsstyrelse foreslaaede og af Amtmanden beskikkede Mænd af Herredets Indvaanere, hvoraf den ene i Kommissionen har at udføre Politimesterens, den anden Branddirektørens Forretninger, samt af en af vedkommende Formandskab aarlig udnævnt bygningskyndig Mand, — og at Reguleringskommissionen skal bestaa af Bygningskommissionens Medlemmer samt et Medlem af Stedets Formandskab.

Kongelig Resolution, hvorved den af Storthinget under 4de Mai 1896 fattede Beslutning angaaende Bevilgning af Statskassen af Kr. 6000 som aarlig Gage til Havnedirektøren fra 1ste Mai 1896 at regne[1]) befales tagen tilfølge. 6 Juni.

[1]) Se Sth. Prp. No. 38 og Indst. S No. 135 for 1896.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt: 6 Juni.

1. At der i Henhold til Lovene af 9de August 1839 og 4de August 1845 meddeles Stadfæstelse paa de den 3die December 1890 vedtagne og i Generalforsamlinger den 7de og 25de Februar 1896 forandrede Love for Drammens Handelsstands Understøttelsesforening.
2. At der meddeles Approbation paa den af Bragernes Kjøbmænds Ligbærerlaug i Møde den 23de Marts 1896 fattede Beslutning om dette Laugs Opløsning og om paa visse i denne Beslutning nærmere anførte Betingelser at overdrage

*) Bekjendtgj. 12 Juni i Lovtid. 1ste Afd. No. 26, hvor Vedtægterne er indtagne.

**) Bekjendtgj. 12 Juni i Lovtid. 1ste Afd. No. 26.

6 Juni. dets Midler, ca. 9500 Kr., til fornævnte Understøttelsesforening.

8 Juni. **Skrivelse** fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Hedemarkens Amt, hvori Departementet i Anledning af indkommen Forespørgsel udtaler, at der ikke efter Sagens Natur eller Lovgivningens almindelige Bestemmelser om faste Eiendommes Matrikulering (jfr. Lov af 17de August 1818 §§ 28 og 30) antages at være noget til Hinder for, at en fra Eiendomsretten afløst, bestemt individualiseret personlig Jagtret over en Eiendom fraskilles dennes Skyld for at skyldsættes som særskilt Brug, naar den har den dertil efter Lov af 4de Juli 1884 § 1 fornødne Værdi, idet efter Departementets Opfatning tvertimod Afholdelsen af behørig Skyldbelingsforretning er en nødvendig Betingelse for, at Thinglæsning af Hjemmelsdokument paa Jagtretten efter Forordning af 18de December 1764 lovligen kan foregaa. Med Hensyn til Betingelserne for en Havnerets Udskillelse ved Skyldbeling fra den Eiendom, hvem Rettigheden tilligger, bemærker Departementet i sin Almindelighed, at der selvfølgelig intet er til Hinder for en saadan Skyldbeling i Tilfælde, hvor Havneretten er afløst eller paa anden Maade bortfaldt til Fordel for den bebyrdede Eiendom. Hvor derimod Havneretten tilsigtes overdraget til andre end den bebyrdede Eiendoms Eier, antager Departementet — naar bortsees fra Havne- (og Sæter-)-ret i Stats- og Bygdealmenninger, hvorom henvises til Departementets i Lovtidenden indtagne Skrivelser af 21de April 1880, 19de September 1887 og 14de September 1895 —, at Tilstedeligheden af en Udskillelse maa være betinget af, at Rettighedshaveren enten ifølge Vilkaarene ved Havnerettens Stiftelse er berettiget til sammes Overdragelse eller har erholdt fornødent Samtykke til Overdragelsen fra Eieren eller Eierne af vedkommende Havnestrækning samt efter Omstændighederne mulige andre Havneberettigede i denne.

9 Juni. **Høieste Resolution***), hvorved i Henhold til Lov om Udryddelse af Rovdyr og Fredning af andet Vildt af 22de Juni 1863 § 11 bestemmes, at Elg i Lesje Herred, Kristians Amt, for et Tidsrum af 5 Aar, regnet fra 1ste Januar 1896, skal være fredet det hele Aar.

9 Juni. **Høieste Resolution***), hvorved i Medhold af Lov om Fredning af Hjort af 30te Mai 1894 § 8 jfr. § 1 bestemmes, at det indtil videre — dog ikke udover et Tidsrum af 5 — fem — Aar fra 1ste Januar 1896 at regne — skal være tillatt paa Gaardene Ørskog og Lothe i Gloppens Herred, Nordre Bergenhus Amt, at fælde Hjort i Tiden fra og med

*) Bekjendtgj. 12 Juni i Lovtid. 1ste Afd. No. 26.

15de August til og med 30te September, hvorhos det i samme Tidsrum skal være tilladt nævnte Gaardes Eiere for fælles Regning at fælde 1 — en — Kolle aarlig. 9 Juni.

Høieste Resolution*), hvorved i Henhold til Lov angaaende Udryddelse af Rovdyr og Fredning af andet Vildt af 22de Juni 1863 § 11 bestemmes, at der indtil videre om Fredning af Elg i Røros Herred, Søndre Trondhjems Amt, skal — istedetfor de ved Høieste Resolution af 3die August 1894 fastsatte Regler — gjælde følgende: 9 Juni.

1. Elgsdyr maa ikke jages eller dræbes i Tiden fra og med 16de Oktober til og med 14de August.
2. Elgsdyrkalve maa ikke til nogen Tid af Aaret fældes, og
3. Ved Jagt efter Elgsdyr maa ikke bruges løssluppen Hund.

Lov om Forhyrings-, Fæste- og Engagementskontorer**) [1] 12 Juni.

Vi Oscar, o. s. v., Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 23de Marts dette Aar, saalydende:

§ 1. Den, der mod Godtgjørelse eller til Stadighed vil optræde som Mellemmand (Agent, Kommissionær) ved Forhyring af Sjøfolk eller Engagement til anden privat Tjeneste, saasom ved Antagelse af Tjenestefolk, Arbeidere, Opvartere, Haandværkere, Handelsbetjente, Kontoristers eller andre private Betjente, maa, hvad enten Virksomheden alene gaar ud paa Anvisning af ledige Poster eller af Ansøgere til saadanne, eller den tillige omfatter Kontrakters Afslutning, have Bevilling dertil af Formandskabet og skal i denne sin Virksomhed være underkastet Politiets Opsigt. Forsaavidt Kommunestyret saa bestemmer, meddeles Bevillingen i Byerne af Politiet, paa Landet af Lensmanden.

Saadan Bevilling meddeles alene Mænd eller Kvinder, der er norske Statsborgere, bosatte i Riget og kjendte for Retskaffenhed og Paalidelighed. Den meddeles paa ustemplet Papir og uden Betaling. Handles der om Stiftelse, Forening eller uansvarligt Selskab, bør Bevilling ikke meddeles, medmindre Bestyrelsen har sit Sæde i Riget og samtlige Medlemmer af samme opfylder de nævnte Betingelser.

Opdragelsesanstalter, som efter sine Statuter har at søge sine Elever efter endt Opdragelse anbragte i Tjeneste, samt offentlige Tjenestemænd, der uden Godtgjørelse søger at skaffe Personer, med hvem de i Stillings Medfør kommer i Forbindelse, Arbeide eller Ansættelse, behøver hertil ingen Bevilling.

[1]) Se Oth. Prp. No. 14 og Indst. O No. 9 for 1896 samt Sth.tid. for s. A., Forh. i Oth. S. 11—26 og i Lth. S. 33—42. Sanktionsforedr. er indt. i Deptstid. for 1896 No. 27.

*) Bekjendtgj. 12 Juni i Lovtid. 1ste Afd. No. 26.
**) Bekjendtgj. 16 Juni i Lovtid. 1ste Afd. No. 27.

12 Juni. § 2. Gjør Bevillingens Indehaver sig skyldig i uretskaffent Forhold eller i nogen Overtrædelse af nærværende Lov eller af de i Henhold til samme udfærdigede Forskrifter, eller oplyses iøvrigt Omstændigheder, der gjør det utilraadeligt at tilstede, at Virksomheden fortsættes, kan Bevillingen tilbagekaldes.

§ 3. Naar ved saadan Mellemmand, som efter § 1 maa have Bevilling, nogen her i Riget antages til Tjeneste i fremmed Land, skal derom oprettes skriftlig Kontrakt, affattet i Overensstemmelse med en af vedkommende Regjeringsdepartement udfærdiget Formular og indeholdende alle de Vilkaar, der maatte være vedtagne.

Kontrakten, der skal udfærdiges i mindst to Exemplarer, hvoraf den Antagne erholder det ene, er ikke forbindende for denne, medmindre den forevises for Politiet og af dette forsynes med Bevidnelse om, at den er affattet i Overensstemmelse med de givne Forskrifter. Er den Antagne under 18 Aar, maa Kontrakten tillige være undertegnet af hans Værge.

Hvis den Antagne efter at have tiltraadt Reisen til Bestemmelsesstedet uden egen Skyld ikke erholder den i Kontrakten tilsagte Ansættelse, eller dersom han paa Grund af Husbondens eller Arbeidsgiverens Misligholdelse af sine Forpligtelser efter Kontrakten fratræder Tjenesten, inden den aftalte Tid er tilende, eller, om denne overstiger 6 Maaneder, inden 6 Maaneder fra den bestemte Tiltrædelsestid, skal Mellemmanden være pligtig til at erstatte den Antagne de med hans Reise til Bestemmelsesstedet og Hjemreise samt Underhold underveis forbundne Udgifter, forsaavidt disse ikke tidligere er ham godtgjorte, og desuden, hvad han ikke maatte have erholdt af den kontante Løn, som efter Kontrakten tilkommer ham for den aftalte Tid eller de første 6 Maaneder af denne. Denne Ret kan ikke paa Forhaand fraskrives, hvorimod det kan betinges, at Kravet bortfalder, saafremt der fra den for Tjenestens Tiltrædelse bestemte Tid er hengaaet mindst et Aar, uden at Erstatning er afkrævet Mellemmanden.

Opstaar Retten til Erstatning, efterat den Antagne er ankommet til Bestemmelsesstedet, bør vedkommende norske Konsul paa Henvendelse fra den Antagne, hvis denne er norsk Statsborger eller har sit Hjem i Norge, søge at skaffe ham den Godtgjørelse hos Husbonden eller Arbeidsgiveren, hvorpaa han findes at have Krav. Erholdes ikke fuld Erstatning hos Husbonden eller Arbeidsgiveren, skal Konsulen uden Ophold gjøre nøiagtig Indberetning om Sagen til vedkommende Regjeringsdepartement med Opgivende af den Erstatning, som fordres, hvilken Departementet, om Kravet findes berettiget, lader affordre Mellemmanden. For hvad det Offentlige maatte have udlagt til den Antagnes Understøttelse eller Hjemreise, indtræder det i hans Ret mod Mellemmanden.

§ 4. De i § 3 givne Forskrifter kan af Kongen — med saadanne Undtagelser og Lempninger, som maatte findes fornødne — gives Anvendelse ogsaa ved Forhyring til Tjeneste paa fremmed Skib eller paa norsk Skib, beliggende i fremmed Havn. 12 Juni.

§ 5. Søgsmaal til Indtale af Erstatningsansvar, som Mellemmanden i Henhold til de ovenfor omhandlede Forskrifter eller iøvrigt maatte have paadraget sig ligeoverfor nogen, der har benyttet hans Bistand, kan anlægges paa det Sted i Riget, hvor Mellemmanden har eller senest havde sit Kontor, og bliver at behandle og paadomme efter de for private Politisager gjældende Forskrifter. Er Sagsøgeren Tyende, Arbeider, Somand eller i lignende Stilling, er han fritagen for at erlægge Retsgebyrer.

Angaar Sagen et til Høiesteret appellabelt Beløb, kan Paaanken med Forbigaaelse af Overretten ske lige til Høiesteret.

§ 6. Kommunestyret kan bestemme, at der, forinden Bevilling meddeles til nogen saadan Virksomhed som i § 1 omhandlet, skal stilles Sikkerhed for et Beløb, der ikke maa overstige Kr. 4 000,00, men hvis Størrelse indenfor de i Beslutningen fastsatte Grænser i det enkelte Tilfælde bestemmes af den Myndighed, der har at meddele Bevillingen, og som har at bedømme Tilstrækkeligheden af den Sikkerhed, som tilbydes. Denne Myndighed kan ogsaa for enkelt Tilfælde bestemme, at Sikkerhedsstillelse kan bortfalde.

Den stillede Sikkerhed hefter for alle Erstatningskrav, som Bevillingens Indehaver paadrager sig ligeoverfor dem, der benytter hans Bistand.

Den ophører at hefte og kan kræves tilbageleveret, naar der fra den Tid, da Forretningen er ophørt eller Bevillingen traadt ud af Kraft, er hengaaet et Aar eller, om Mellemmanden har befattet sig med Antagelse til saadan Tjeneste, for hvilken Forskrifterne i § 3 gjælder, halvandet Aar, uden at noget Krav er anmeldt for Politiet, men ellers først, naar de anmeldte Krav er fyldestgjorte eller deres Mangel paa Berettigelse er afgjort ved Forlig eller endelig Dom. Naar Fristen er forløbet, kan Sikkerheden forlanges indskrænket til, hvad der udfordres til de anmeldte Kravs Fyldestgjørelse.

Er den stillede Sikkerhed helt eller delvis medgaaet til Dækkelse af fremkomne Krav, maa det som Vilkaar for Virksomhedens Fortsættelse fordres, at Afgangen erstattes ved ny Sikkerhedsstillelse inden en forelagt Frist. Paa samme Maade kan det ogsaa ellers kræves, at ny eller yderligere Sikkerhed stilles, hvor Omstændighederne giver Grund dertil.

Anke over Sikkerhedssummens Fastsættelse eller over Bedømmelsen af den tilbudne Sikkerhed kan ske til Overøvrigheden inden 2 Uger, efterat Afgjørelsen er meddelt Vedkommende.

12 Juni. § 7. Kommunestyret kan endvidere

1. give Regler om Beskaffenheden af de Lokaler, der kan benyttes som Fæstekontor, om Forbud mod, at Virksomheden drives sammen med Beværtning eller Logishus, og om, hvorvidt der i samme Lokale kan holdes Fæstekontor baade for mandlige og kvindelige Tjenere, samt
2. fastsætte Taxter for den Godtgjørelse som de i § 1 nævnte Mellemmænd er berettigede til at oppebære.

§ 8. De nærmere Regler, som i andre Henseender end i § 7 omhandlet findes nødvendige til Sikrelse af en ordentlig og betryggende Forretningsførsel fra de Mellemmænds Side, som efter § 1 maa have Bevilling, saasom om Bogførsel og Opbevaring af leverede Attester, gives af Kongen.

§ 9. De i §§ 6 og 7 omhandlede Beslutninger af Kommunestyret bliver ved Overøvrighedens Foranstaltning at bekjendtgjøre i Lovtidenden og træder i Kraft fire Uger, efterat vedkommende Nummer af denne er udgivet.

Et Aftryk af nærværende Lov samt af de i Henhold til §§ 6, 7 og 8 givne Regler og Taxter skal, forsaavidt Bevilling efter § 1 udfordres, forefindes opslaaet i Mellemmandens Kontorlokale til de Besøgendes Underretning paa en for disse iøinefaldende Maade.

§ 10. Dersom nogen saadan Mellemmand som i § 1 omhandlet

1. enten fortsætlig eller af grov Uagtsomhed giver sine Kunder urigtige Oplysninger, eller
2. ved usandfærdige Bekjendtgjørelser eller Meddelelser søger at tiltrække sig Kunder, eller
3. forleder nogen til at opsige eller forlade sin Tjeneste for ved hans Medvirkning at opnaa en anden, eller
4. medvirker ved nogens Antagelse til Tjeneste, uagtet han ved, at Vedkommende ikke har Ret til at fratræde sin nuhavende Tjeneste til den Tid, den nye skal tiltrædes,

straffes han med Bøder eller Fængsel, forsaavidt den øvrige Lovgivning ikke medfører strengere Straf. Samme Straf kommer til Anvendelse paa Mellemmandens Medhjælpere, naar de forser sig paa saadan Maade.

§ 11. Den, der driver saadan Mellemmandsvirksomhed som i § 1 omhandlet uden at have behørig Bevilling dertil, bliver, hvis den ikke sker i Medhold af nævnte Paragrafs sidste Led, at straffe med Bøder, men i Gjentagelsestilfælde med Bøder eller Fængsel.

Andre Overtrædelser af de i denne Lov indeholdte eller med Hjemmel af samme udfærdigede Forskrifter straffes med Bøder.

§ 12. De i §§ 10 og 11 omhandlede Overtrædelser paatales af det Offentlige, i de Tilfælde, som omhandles i § 10 Nr.

1, 3 og 4, dog kun efter Begjæring af den ved Overtrædelsen 12 Juni.
Fornærmede.

Sagen behandles efter de for Politisager gjældende Regler.

§ 13. Nærværende Lov træder i Kraft 1ste Juli dette Aar.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

Kongelig Resolution*), hvorved i Henhold til Lov af 12 Juni.
17de Juni 1869 om Udvidelse af Lov af 26de Mai 1866, indeholdende adskillige Bestemmelser om Politivæsenet i Kristiania, til at gjælde ogsaa for Rigets øvrige Kjøbstæder samt i Henhold til Lov af 22de Mai 1875 om Adgang til at give dramatiske og andre offentlige Forestillinger med videre, meddeles Stadfæstelse paa en af Sarpsborgs Formænd og Repræsentanter under 15de Juni 1894, 12te Marts og 30te Juli 1895 samt 19de April 1896 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Kjøbstad.

Kongelig Resolution*), hvorved 12 Juni.

1. i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Skoger Herred, Jarlsberg og Larviks Amt, under 4de Januar og 18de April 1896 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred.

2. Post 1 i den Kongelige Resolution af 30te December 1857, ved hvilken Kjøbstadspolitilovgivningens almindelige Bestemmelser om Gadeuorden og Rolighedsforstyrrelse m. v. blev gjorte gjældende for Skoger Thinglag, ophæves fra den Dag af, da ovennævnte Politivedtægter træder i Kraft.

Kongelig Resolution*), hvorved 12 Juni.

1. i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Borre Herred, Jarlsberg og Larviks Amt under 1ste Februar og 22de April 1896 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred,

2. den Kongelige Resolution af 10de Mai 1858, ved hvilken Kjøbstadspolitilovgivningens almindelige Bestemmelser om Gadeuorden og Rolighedsforstyrrelse m. v. blev gjorte gjældende bl. a. for Borre Præstegjælds Landdistrikt, ophæves fra den Dag af, da ovennævnte Politivedtægter træder i Kraft.

Kongelig Resolution, hvorved i Henhold til Lov om Af- 12 Juni.
gift af Fiskevarer til Havnearbeider, Merker og Fæstigheder i Fiskeridistrikterne af 24de Mai 1873 dens § 3 bestemmes, at Bestyrelsen og Regnskabsførselen af de ved

*) Bekjendtgj. 16 Juni i Lovt. 1ste Afd. No. 27, hvor Vedtægterne er indtagne.

12 Juni. denne Afgift indvundne Midler fra 1ste Juli 1896 henlægges fra Forsvars-Departementet til Departementet for de offentlige Arbeider.

12 Juni. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt:

1. At de af Storthinget under 19de og 20de Mai 1896 fattede Beslutninger angaaende Bevilgning til Marinen for Budgetaaret fra 1ste Juli 1896 til 30te Juni 1897 [1]) befales tagne tilfølge.
2. At Forsvars-Departementet bemyndiges til at træffe de i Anledning af de fattede Beslutninger fornødne Forføininger.

[1]) Se Sth. Prp. No. 1, Hovedp. IX, B, Kap. 1—4 og Indst. S II for 1896 samt Sth.tid. for s. A., Forh. i Sth. S. 869—917. Ved de nævnte Beslutninger er der bl. a. bevilget Lønninger til en ny Sanitetskaptein af laveste Lønningsklasse og en ny Sanitetspremierløitnant i Marinen samt Lønninger til 2 Marineingeniører à Kr. 3360.

12 Juni. **Kongelig Resolution**, hvorved den af Storthinget under 19de Mai 1896 fattede Beslutning angaaende Lønnings- og Kvarterreglement for Marinen for Budgetaaret fra 1ste Juli 1896 til 30te Juni 1897 [1]) befales taget tilfølge.

[1]) Se Sth. Prp. No. 18 og Indst. S No. 125 for 1896, til hvilken sidste, der blev bifaldt af Storthinget, henvises med Hensyn til de gjorte Forandringer i det tidligere Reglement. Jfr. forøvrigt Res. af 21de Mai 1894 og 11te Mai 1895.

12 Juni. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Amtmanden i Jarlsberg og Larvik Amt, hvori paa Forespørgsel fra en Fattigkommission om, hvorvidt en Ægtefælle, naar Formuesfællesskabet mellem Ægtefællerne er hævet i Henhold til Lov af 29de Juni 1888 § 33, er pligtig til at refundere Fattigvæsenet dets Udlæg for den anden Ægtefælle, meddeles, at Departementet antager, at dette Spørgsmaal i sin Almindelighed maa besvares bekræftende.

12 Juni. **Cirkulære** fra Forsvarsdepartementet, Armeafdelingen, gjennem Armekommandoen til samtlige Armeens Afdelinger og Officerer m. v.:

Ved Lov af 27de Juli 1895, der træder i Kraft fra 1ste Juli 1896, er følgende Aldersgrænser fastsatte for fastlønnede Officerer af Armeen og Marinen:

for	Premierløitnanter, undtagen Sanitetspremierløitnanter	fyldte	45 Aar
=	Sanitetspremierløitnanter af Armeen	=	50 =
=	Sanitetspremierløitnanter af Marinen	=	55 =
=	Kapteiner, undtagen Sanitetskapteiner	=	60 =
=	Sanitetskapteiner af begge Etater	=	63 =
=	Stabsofficerer	=	65 =
=	Generals- og Admiralsperſoner	=	68 =

Forsaavidt Generals- og Admiralspersoner angaar, kan der dog ved Kongelig Resolution paa Regjeringsvei gives Dispensation fra den for dem nævnte Aldersgrændse. 12 Juni.

I Forbindelse med denne Aldersgrænselov er der af indeværende Aars Storthing vedtaget og ved Kongelig Resolution af 30te Mai d. A. naadigst befalet taget tilfølge en Beslutning om faste Pensionsregler for fastlønnede Officerer, hvilke Regler ligeledes træder i Kraft fra 1ste Juli d. A.

Saavel Aldersgrænseloven som Pensionsreglerne bliver ubetinget gjældende for alle, som efter 30te Juni d. A. udnævnes til Officerer. Forsaavidt angaar alle, som for 1ste Juli d. A. er udnævnte til Officerer — de surnumerære Premierløitnanter, som endnu ikke har opnaaet fastlønnet Ansættelse, heri indbefattet — er derimod Aldersgrændselovens og Pensionsreglernes Anvendelse afhængig af Vedtagelse fra Officerernes egen Side.

De vedtagne Pensionsregler falder i to fra hinanden væsentlig forskjellige Hovedafsnit, nemlig:

I. Pensionsordningen for efter 1ste Juli d. A. ansættendes Officerer og for nu ansatte Officerer, som ikke vil falde for Aldersgrænsen for efter Udgangen af Aaret 1906, og

II. Pensionsordningen for de ældste nu i Tjenesten staaende Officerer, som i Tiden indtil Udgangen af 1906 vil rammes af Aldersgrænselovens Bestemmelser.

Førstnævnte Ordning gaar ud paa Indlemmelse af vedkommende Officerer i Pensionskassen for Statens Tjenestemænd med Indskudspligt i og Pensionsret af denne, sidstnævnte forudsætter vedkommende Officerer pensionerede direkte af Statskassen paa samme Maade som hidtil uden eget Bidrag, dog saaledes, at der er sikret Officererne visse Minimumsbeløb som Pension.

Under Pensionsordning I vil — med Undtagelse muligens af 1 eller 2 Officerer, der i Overgangstiden forinden Aaret 1907 kan komme til at falde for Aldersgrændsen som Premierløitnanter uden at have opnaaet Kapteins Grad — indgaa alle Officerer med Fødselsaar 1847 og senere, samt endvidere (da Aldersgrænsen for Sanitetskapteiner og Officerer af overordnede Grader ligger høiere end for Kapteiner) Officerer med Fødselsaar 1846, 1845 og 1844, der ved Afgangen er Sanitetskapteiner, Officerer med Fødselsaar 1846 til og med 1842, forsaavidt de ved Afgangen er Stabsofficerer, samt Officerer med Fødselsaar fra 1846 til og med 1839, forsaavidt de er Generals- eller Admiralspersoner ved sin Afgang.

Officerer, som regnet efter deres nuværende Grad vilde falde for Aldersgrændsen før 1ste Januar 1907, men som ved Avancement maatte rykke op til saadan Stilling, at de først rammes af Aldersgrænsebestemmelserne efter nævnte Tidspunkt — f. Ex. Kapteiner, født i et af Aarene mellem 1846 og 1842, der forinden Afgangen avancerer til Stabsofficerer — opføres som indgaaende

12 Juni. under ovennævnte Pensionsordning II, saalænge de forbliver i Stilling, som medfører Afgang inden Udgangen af 1906, men overføres, idet de avancerer til Grad, som medfører senere Afgang, til den under I nævnte Pensionsordning og begynder derefter at gjøre Indskud i Pensionskassen.

Med Hensyn til Indskudspligt for de Officerer, som indgaar under ovennævnte Pensionsordning I gjælder følgende Regler:

„Enhver, som efter nærværende Bestemmelsers Ikrafttræden udnævnes til fast Officer i Armeen eller Marinen, skal i de første 20 Aar fra den Tid, han som Officer begynder at oppebære fast Aflønning, være forpligtet til at gjøre følgende Indskud i Pensionskassen for Statens Tjenestemænd:

I de første 8 Aar Kr. 30 pr. Maaned,
= = næste 4 = = 24 = „
= = „ 8 = = 20 = „

For de før 1ste Juli udnævnte surnumerære Løitnanter, der endnu ikke har opnaaet fastlønnet Stilling, gjælder samme Forpligtelse til Indskud, forsaavidt de vedtager at indgaa paa Pensionsordningen.

Af de anførte Indskudsbeløb tilskyder Statskassen for Løitnanter Kr. 15 maanedlig og for Kapteiner (Sanitetskapteiner undtagne) med 12 Aars Tjenestetid Kr. 10 maanedlig, indtil Vedkommende efter 20 Aars Tjeneste som Officer naar første Alderstillæg som Kaptein. Herefter ansættendes fastlønnede Officerer, der bliver Kapteiner før 12 Aars Tjenestetid som Officer, faar altsaa intet Statsbidrag til Pensionsindskuddet, før nævnte Tjenestetid naaes; naar de som Kapteiner har opnaaet 20 Aars Tjenestetid regnet fra den første Officersudnævnelse (Indskudspligten varer, som det sees, indtil 20 Aar fra den første fastlønnede Udnævnelse) ophører derhos Statsbidraget. Sanitetsofficerer, som herefter ansættes, erholder overhovedet kun Statsbidrag, saalænge de er Løitnanter.

For Officerer indgaaende under ovennævnte Pensionsordning I, som har opnaaet fastlønnet Stilling forinden 1ste Juli d. A., er Indskudsbestemmelserne noget anderledes. De samlede Indskudsbeløb i Pensionskassen skal for dem være de samme, som for herefter ansættendes Officerer, altsaa:

I de første 8 Aar Kr. 30 maanedlig
= = næste 4 = = 24 „
= = 8 = = 20 „

Men disse Indskud tilveiebringes her paa den Maade, at vedkommende Officerer selv erlægger bestemt begrænsede maanedlige Beløb, hvis Størrelse ikke paavirkes af Avancementsforholdene, og Staten tilskyder, hvad der derefter mangler, medens det for herefter ansættendes Officerer, som anført, er Statstilskuddet, som gives med begrænsede Beløb, og vedkommende Officerer selv, som bidrager Resten. Alle Officerer uden Undtagelse — Sanitetskapteiner altsaa medreg-

nede — erholder som Følge heraf, forsaavidt de er ansatte i fast- 12 Juni.
lønnet Stilling for 1ste Juli d. A., Statsbidrag til Pensionsind-
skuddene, ligesom disse Bidrag i alle Tilfælde vare, saalænge Ind-
skudspligten bestaar.

For disse Officerers personlige Indskudspligt gjælder følgende Bestemmelser:

„Officer, der ved Bestemmelsernes Ikrafttræden har begyndt at oppebære fast Aflønning, uden at der dog er hengaaet mindst 8 Aar fra hans første Udnævnelse til fastlønnet militær Embedsstilling, skal gjøre Indskud à Kr. 15 maanedlig i saa lang Tid, som han mangler paa de anførte 8 Aar, og derefter Indskud à Kr. 10 maanedlig, indtil Indskudstiden i det hele har varet i 20 Aar.

Officer, der har mindst 8 Aars fastlønnet Tjenestetid ved Bestemmelsernes Ikrafttræden, skal gjøre Indskud med Kr. 10 maanedlig i 20 Aar, forsaavidt han efter nævnte Tidspunkt bliver staaende saa længe i Tjenesten, dog ikke længere end til det fyldte 60de Aar."

Angaaende de Pensioner, som vil opnaaes af Officerer, der efter foranstaaende vil blive indlemmede i Pensionskassen, forsaavidt de indgaar paa Pensionsordningen, indeholder de vedtagne Bestemmelser følgende:

Alle, som efter 1ste Juli d. A. opnaar første Gangs Ansættelse i fastlønnet Officersstilling — altsaa saavel herefter fra Officersskolerne udgaaende faste Officerer som de surnumerære Premierløitnanter, der endnu ikke er komne i lønnet Numer — erholder, naar de ved Opnaaelsen af den i Lovgivningen for deres Grad bestemte Aldersgrænse afgaar fra Tjenesten, af Pensionskassen for Statens Tjenestemænd den Pension, som fremkommer ved, at det paa deres Indskudskonto i nævnte Kasse staaende Beløb overføres til Pensionistklassen og omsættes til strax begyndende Pensioner. Pensionen maa dog i intet Tilfælde overskride Kr. 3500 aarlig.

Pensionens Størrelse indenfor det anførte Maximumsbeløb vil efter denne Regel blive i nogen Grad afhængig af den Alder, hvori vedkommende Officer opnaar sin første fastlønnede Ansættelse og altsaa begynder sine Indskud, samt endvidere af de faktiske Forhold med Hensyn til Rentefod og Arv i Pensionskassen i den Tid, hvori Vedkommende staar som Indskyder. Efter de for Pensionskassens yngre Afdeling opgjorte Sandsynlighedstabeller og den som Norm antagne Forudsætning, at Officererne begynder sine Indskud i 24 à 25 — Sanitetsofficerer i 28 à 29 — Aars Alder, vil Pensionen ved Afgangsterminen for Kapteiner udgjøre ca. Kr. 2400 aarlig; ved Aldersgrændsen for Stabsofficerer vil, dersom Indskuddene er begyndt ved det 24de eller 25de Aar, efter de samme Tabeller være optjent en større Livrente i Pensionskassen end det fastsatte Maximumsbeløb for Pensionerne, Kr. 3500 aarlig. Ved

12 Juni. Aldersgrænsen for Generals- og Admiralsperſoner vil ſelvfølgelig et endnu større Livrentebeløb være optjent. Saavel for Stabsofficerer ſom for Generals- og Admiralsperſoner vil følgelig den fuldt gjennemførte Penſionsordning, gjældende for alle, ſom efter 1ſte Juli d. A. bliver faſtlønnede Premierløitnanter, give en normalt paaregnelig Penſion af Kr. 3500 aarlig.

Forſaavidt en herefter anſættendes faſtlønnet Officer i Freds-tid afgaar, før han opnaar den for hans Grad beſtemte Aldersgrænſe, tilkommer han indenfor ovennævnte Maximumsbeløb den Penſion, ſom hans indeſtaaende Kontobeløb i Penſionskaſſen (tilveiebragt ved Statens og egne Indſkud) giver ſom Livrente ved Afgangen. Ved Aldersgrænſen for Premierløitnanter, 45 Aar, vil Penſionen udgjøre ca. Kr. 700. For Afgang paa Grund af Utjeneſtdygtighed paadragen i Krig, gjælder ſæregen Beſtemmelſe, hvorom nærmere nedenfor. Forøvrigt kan ſelvfølgelig ſaavel i Freds- ſom Krigstid Storthinget bevilge Tillæg til den Penſion, en Officer ved ſin Afgang har optjent i Penſionskaſſen, forſaavidt der hertil i extraordinære Tilfælde maatte findes Foranledning.

Officerer indgaaende under ovennævnte Penſionsordning I, ſom har opnaaet faſtlønnet Stilling før 1ſte Juli d. A., vil — med Undtagelſe af de enkelte, ſom ved nævnte Tidspunkt endnu ikke maatte være over Alderen 24 à 25 Aar — ikke ved Afgangsterminerne efter Aldersgrænſeloven have optjent de for dem forudſatte Penſioner ſom Livrente af de paa deres Konti i Penſionskaſſen gjorte Indſkud. Jo ældre vedkommende Officerer er, deſto mere vil der mangle paa, at Kontobeløbet alene kan ſkaffe Penſionen. Staten maa derfor for diſſe Officerer yde Bidrag til Penſioneringen udover de maanedlige Indſkud, den gjør for dem i Penſionskaſſen. Diſſe yderligere Bidrag gives i Form af Tilſkud én Gang for alle paa hver enkelt Officers Konto, naar han naar 60 Aars Alderen, ſaaledes at Kontobeløbet da bringes op til, hvad det vilde været, om Indſkuddene var begyndte i 24 à 25 Aars Alder.

Penſionen beregnes paa den Maade, at det, efterhaanden ſom diſſe Officerer naar 60 Aars Alder, opgjøres, hvor meget hver enkelt vilde havt ſtaaende paa ſin Indſkudskonto, om der fra Begyndelſen af det Kalenderaar, hvori han fyldte 25 Aars Alder — for Sanitets- og Veterinærofficerer det Kalenderaar, hvori 29 Aars Alder fyldtes — var bleven gjort Indſkud paa denne Konto med Kr. 30 maanedlig i de første 8 Aar, Kr. 24 maanedlig i de næſte 4 Aar og Kr. 20 maanedlig i de derpaa følgende 8 Aar, og diſſe Indſkud derefter havde voxet med Renter og Arv, beregnet efter den til Grund for Beregningen af Penſionskaſſens yngre Afdelings Livrentetariffer liggende Rentefod og Dødelighedstabel. Differentſen mellem det ſaaledes beregnede Indſkudsbeløb og det paa Vedkommendes Indſkudskonto virkelig indeſtaaende tilſkydes af Statskaſſen og overføres ved Vedkommendes Afgang fra Tjeneſten ſammen med

sidstnævnte virkelige Indskudsbeløb til Pensionistklassen for der at 12 Juni
omsættes til straks begyndende Pension. Pensionen, der heller ikke for disse Officerer i noget Tilfælde maa overskride Kr. 3500 aarlig, vil efter denne Regel komme til at udgjøre ved Aldersgrænsen for Kapteiner ca. Kr. 2400 og ved Aldersgrænserne for høierestaaende Officerer normalt Maximumsbeløbet Kr. 3500.

Officerer tilhørende denne Klasse, som afgaar før opnaaet Aldersgrænse, vil indenfor Maximumsgrænsen have Ret til den Pension, som deres indestaaende Kontobeløb — tilveiebragt ved Statens og egne Bidrag — giver ved Afgangen. For Officerer, som paa Grund af Utjenestdygtighed maa afgaa under 60 Aars Alder, er det Forudsætningen, at man ved Siden heraf søger bevilget Tilskudspension paa hidtil gjældende Maade, forsaavidt Kontobeløbet i Pensionskassen ikke giver en efter Omstændighederne rimelig Pension.

Fra de anførte Pensionsbestemmelser gjælder for samtlige Officerer den Undtagelse, at forsaavidt de ved Straffedom eller i Medhold af Grundlovens § 22 paa Grund af slet Forhold fjernes fra Embedet, har de ikke Krav paa større Pension end den, som fremkommer ved at lægge alene deres personlige Indskud til Grund for Beregningen.

Det overskydende af de Kontobeløb i Pensionskassen, som efter det foranstaaende kommer til at overstige, hvad der udfordres til at sikre en Livrente svarende til den fastsatte Maximumspension, Kr. 3500, skal efter en af Storthinget iaar vedtagen Tillægslov til Lovgivningen om Pensionskassen afsættes til et Reservefond for Pensionistklassen. Forsaavidt dette Reservefond skjønnes at være mere end tilstrækkeligt i Forhold til de Pensionistklassen paahvilende Forpligtelser, kan Kongen med Storthinges Samtykke træffe Bestemmelse om dets Anvendelse.

For Officerer, som i Krigstid maa afgaa før opnaaet Aldersgrændse paa Grund af Utjenestdygtighed paadragen ved Krigen, kan Kongen supplere de ved Afskeden optjente Pensionsbeløb ved helt eller delvis at anvende hertil de Kontobeløb, som indestaar paa Pensionskassens Konti for under Krigen døde Officerer.

Surnumerære fastlønnede Officerer ligesom ogsaa Officerer, som umiddelbart fra fastlønnet Officersstilling overgaar til civilmilitært Embede, indgaar under Pensionsbestemmelserne ganske som de i Numer staaende.

For de under ovennævnte Pensionsordning II indgaaende Officerer gaar, som foran bemærket, Pensionsbestemmelserne ud paa, at de, forsaavidt de vedtager at afgaa fra Tjenesten efter opnaaet Aldersgrænse, naar saadant af Forsvarsdepartementet forlanges, skal — uden at indlemmes i Pensionskassen og uden eget Bidrag — erholde følgende Minimumspensioner:

12 Juni.

For Premierløitnanter	Kr.	1200
= nationale Veterinærkapteiner	=	1500
= andre Kapteiner	=	2200
= Majorer	=	2500
= andre Stabsofficerer	=	2800
= Generals- og Admiralsperſoner	=	3200.

Forudsætningen er, at der i de første Overgangsaar skal afgaa ca. 24 Officerer aarlig af Arme og Marine tilsammen.

Forsvarsdepartementet er bemyndiget til at fastsætte det Tidspunkt, inden hvilket de nu ansatte Officerer skal have Adgang til at vedtage Aldersgrænsebestemmelserne og Pensionsordningen.

Idet Departementet herved fastsætter dette Tidspunkt til 1ste August d. A., inden hvilken Tid Officerernes Erklæringer maa være indkomne til Departementet, skal man bede foranstaaende saa snart som muligt bragt til Officerernes Kundskab og i Forbindelse dermed indhentet Erklæringer fra samtlige Officerer — saavel i Numer staaende som surnumerære — om hvorvidt de vedtager Aldersgrænsebestemmelserne og i Forbindelse dermed den Pensionsordning, hvorunder enhver enkelt maatte indgaa. Man vedlægger til Lettelse ved Expeditionen 800 Aftryk af nærværende Skrivelse, samt — for at fordeles til nærmere Oplysning angaaende de vedtagne Aldersgrænse- og Pensionsbestemmelser —:

800 Aftryk af Aldersgrænseloven og Bestemmelserne om Officerernes Pensionering,
50 „ af Sth. Prp. No. 29 for 1896 samt
100 „ af Storthingets Militærkomites samt Gage- og Pensionskomites Indstilling S. XXII for 1896.

Enhver fastlønnet Officer forudsættes at erholde til Eiendom et Exemplar af Aldersgrænseloven og Pensionsbestemmelserne samt et af nærværende Skrivelse. De oversendte Exemplarer af Storthingspropositionen og Komiteindstillingen bedes derhos fordelt saaledes, at enhver Officer faar Anledning til at gjøre sig bekjendt dermed, forsaavidt han saa maatte ønske.

Endelig vedlægges 800 trykte Blanketter til Erklæringer om Vedtagelse til Udfyldelse fra Officerernes Side.

Forsaavidt nogen Officer maatte ønske at gjøre en eller anden Tilføielse til Erklæringen, f. Ex. — for Officerer som indgaar under ovennævnte Pensionsordning II —, at han gjerne vil faa Anledning til at afgaa saa snart som muligt, eller at han gjerne vil blive staaende i Tjenesten saa længe som muligt i Overgangstiden, er der fra Departementets Side intet til Hinder for, at saadan Tilføielse gjøres. Selve Erklæringen om, hvorvidt Aldersgrænse- og Pensionsbestemmelserne vedtages, maa dog være utvetydig og uden Betingelse.

For Officerer, som indgaar paa Pensionsordningen, og som efter denne bliver at indlemme i Pensionskassen for Statens Tje-

nestemænd, bliver det i Reglerne fastsatte personlige Pensionsindskud første Gang at indeholde i Aflønningen for Juli Maaned d. A. Saavidt muligt indeholdes ved Gageudbetalingen for Juli ogsaa for dem, som oppebærer forskudsvis Aflønning; kan dette ikke ske, indeholdes pr. 1ste August for 2 Maaneder. Nærmere Bestemmelse om, naar og hvorledes de indeholdte Indskud skal tilflyde Pensionskassen, skal forøvrigt senere blive afgiven. 12 Juni.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Bergens Stift, hvori paa Forespørgsel fra et Herreds Skolestyre meddeles, at Skolelovens Bestemmelse i § 34, 2den Passus om, at der skal gives vedkommende Lærer Anledning til at udtale sig, forinden der i Henhold til nævnte § af Skolestyret meddeles ham Afsked, ligeoverfor en sindssyg Lærer antages at maatte være skeet Fyldest, naar der gives den for vedkommende Lærer offentlig bestikkede Værge Anledning til at udtale sig. 13 Juni.

Skrivelse fra Justits-Departementet til Stiftamtmanden i Kristiania Stift, foranlediget ved 2de Forestillinger fra Kristiania Politikammer, hvori forespurgtes angaaende Adgangen til ved administrativ Foranstaltning at lade indlægge til Observation paa Sindssygeasyl Personer, hvis Sindstilstand giver Anledning til at befrygte, at de er farlige for den offentlige Sikkerhed, uden at vedkommende Læge ser sig istand til med Bestemthed at afgjøre, hvorvidt de er sindssyge eller ikke. I Anledning heraf meddeler Departementet, at Sindssygelovens Bestemmelser om Indlæggelse i Sindssygeasyl ikke antages at være til Hinder for, at Overøvrigheden efter modtagen Forestilling fra Politiet om, at en Person, der formodes sindssyg, maa befrygtes at være farlig for sine Omgivelser eller den offentlige Sikkerhed, foranlediger Vedkommende indlagt til Observation paa Asyl, naar det af indhentede nøiagtige Oplysninger angaaende Angjældendes Forhold fremgaar, at den omhandlede Frygt er begrundet, og Vedkommende derhos er undersøgt af Læge, hvis Erklæring gaar ud paa, at der er overveiende Grad af Sandsynlighed for, at Angjældende er sindssyg. Derimod antager Departementet, at der — naar Vedkommende ikke har begaaet nogen strafbar Handling og Betingelserne for Arrest saaledes ikke er tilstede — ikke er Adgang til, saaledes som af Politimesteren i Kristiania antydet, at lade Vedkommende internere i Fængslet for der at undergives Observation af en Læge, hvilken Fremgangsmaade, foruden at være i og for sig uhensigtsmæssig, heller ikke iøvrigt kan ansees forbunden med mindre Betænkelighed end Indlæggelse i Asyl. 13 Juni.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt: 15 Juni.

1. At Storthingets Beslutning af 13de Juni 1896 angaaende Optagelse af nyt Statslaan[1]) befales tagen tilfølge.

15 Juni. 2. At Finants- og Told-Departementet bemyndiges til overensstemmende med Storthingets ovennævnte Beslutning at optage Laan for Statskassens Regning.

[1]) Se Sth. Prp. No. 89 og Indst. S. No. 179 for 1896. Beslutningen er saalydende:

Storthinget samtykker i, at der for Statskassens Regning til Tilveiebringelse af Midler til Jernbanebygningens Fortsættelse m. v. optages et Laan, lydende paa 3 pCt. aarlig Rente paa Afbetaling i høist 50 Aar og et nominelt Beløb i Kroner eller anden Valuta, modsvarende et effektivt Beløb af 25 Millioner Kroner.

16 Juni. **Høieste Resolution***), hvorved i Henhold til Lov om Udryddelse af Rovdyr og Fredning af andet Vildt af 22de Juni 1863 § 11 bestemmes følgende Fredningsbestemmelser for efternævnte Vildtsorter i Vartdalstrandens Herred, Romsdals Amt, som gjældende indtil videre, dog ikke udover et Tidsrum af 5 — fem — Aar, regnet fra 1ste Januar 1896:

1. Aarfugl skal være fredet det hele Aar.
2. Rype maa ikke fanges eller dræbes i Tiden fra og med 1ste April til og med 31te August.

16 Juni. **Høieste Resolution***), hvorved i Henhold til Lov om Udryddelse af Rovdyr og Fredning af andet Vildt af 22de Juni 1863 § 11 bestemmes, at Fredningstiden om Høsten for Tiur, Ryper, Aarfugl og Rype i Valsøfjordens Herred, Romsdals Amt indtil videre, dog ikke udover et Tidsrum af 3 Aar fra 1ste Januar 1896 at regne, udvides til og med 31te August.

16 Juni. **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det ved Testamente af 29de September 1893 oprettede „O. C. Reinhardt og Hustrus Legat" til Bedste for værdige og trængende Sømænd i Kristiansand S., samt paa den for dette Legat udfærdigede Fundats.

16 Juni. **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa den i Møde den 16de December 1895 af Bestyrelsen for det ved testamentarisk Disposition af 17de December 1885 oprettede, ved høieste Resolution af 29de Januar 1891 stadfæstede „J. A. Jacobsen og Hustru Marthina Jacobsens Legat" til Bedste for Testatorernes Børn eller Børneborn og senere for værdige Trængende af Notterø Menighed vedtagne Forandring i de for Legatet gjældende Statuter, saaledes at der — efterat Legatkapitalen er forøget fra 8 til 10 000 Kroner — i disses § 4 sættes „5" istedetfor „4" som Antallet af de Renteportioner, der aarlig bliver at uddele.

16 Juni. **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa den af vedkommende Grundlæggere i Møder den 27de December 1895 og 27de April 1896 vedtagne Plan for en inden Sortland Herred, Nordlands Amt, oprettendes Sparebank.

*) Bekjendtgj. 26de Juni i Lovt. 1ste Afd. No. 28.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Bergens Stift, foranlediget ved Forespørgsel fra Bergens Fattigstyre om, hvorvidt Mangers Skolestyre var berettiget til at nægte en fra Bergens Folkeskole bortvist Elev Optagelse i Mangers Folkeskole, — i hvilken Anledning Departementet meddeler, at Mangers Skolestyre efter Departementets Formening i det foreliggende Tilfælde hertil er beretiget (se Kirkedepartementets Rundskrivelse af 2den November 1893). Saafremt Bergens Skolestyre fastholder sin Beslutning om, at Barnet skal udsættes i Manger, maa der, bemærker Departementet, sørges for særskilt Undervisning for det, hvilket bliver at besørge af Mangers Skolestyre. Udgifterne antages midlertidig at maatte udredes af Mangers Fattigvæsen mod Refusion af Bergens Fattigvæsen (se Skrivelse af 18de Marts 1895). 16 Juni.

Kundgjørelse fra Justits- og Politi-Departementet,*) hvorved i Henhold til § 3 i Lov om Forhyrings-, Fæste- og Engagementskontorer af 12te Juni 1896 bestemmes, at naar nogen her i Riget ved saadan Mellemmand, som efter den nævnte Lov maa have Bevilling, antages til Tjeneste i fremmed Land, skal Kontrakten være affattet i Overensstemmelse med efterstaaende Formularer. Af disse befølges den som No. 1 betegnede, naar den Antagne er norsk Statsborger eller har sit Hjem i Norge og Ansættelsen derhos gjælder andet fremmed Land end Sverige. Mangler nogen af disse Betingelser, bliver Formular No. 2 at befølge. 18 Juni.

Formular No. 1

for Kontrakt, der skal oprettes ved Nogens Antagelse til Tjeneste i fremmed Land, naar den Antagne er norsk Statsborger eller har sit Hjem i Norge og Ansættelsen gjælder Tjeneste i andet fremmed Land end Sverige.

Undertegnede — [1]), som i Henhold til Lov om Forhyrings-, Fæste- og Engagementskontorer af 12te Juni 1896 § 1 har Bevilling til i — — — — — — — — — — — — at optræde som Mellemmand ved Antagelse af Personer til privat Tjeneste, erkjender herved, at jeg efter Bemyndigelse af — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

18 Juni. — — — — — [4]), født i — — — — — — — — — — — — — — — — — den — — — — — — — — Aar — — — til hos ovennævnte — — — — — — — — — — — — — — — [5]) at være — [6]).

Ansættelsen gjælder for Tiden fra —, da Tjenesten skal tiltrædes i — — — — — — — — — — — — [7]) og indtil — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Iøvrigt er følgende Vilkaar omforenede: — — — — — 18 Juni.
— — — — — —

18 Juni. — — — — — [17]) for at begive mig til — — — — — — — — — — [18]) uden min egen Skyld ikke erholder den ovenfor aftalte Ansættelse, eller dersom jeg, fordi — [19]) har misligholdt sine ovenfor vedtagne Forpligtelser, fratræder Tjenesten, inden den ovenfor aftalte Tid er tilende[20]) [inden 6 Maaneder fra den ovenfor bestemte Tiltrædelsestid], skal undertegnede — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Til Vitterlighed: 18 Juni.

— — — — — — — — — —

— — — — — — — — — —

Forevist for — — — — — — — — — — Politikammer [Lensmanden i — — — — — — — — — —], der bevidner, at Kontrakten er affattet i Overensstemmelse med de givne Forskrifter.

— — — — — —[28]) den — — — — —.[29])

N. N.

— — — — — — — — — —[31])

[31]) Politiets Underskrift. Er Kontrakten ikke forsynet med saadan Bevidnelse af Politiet, er den ikke forbindende for den Antagne.

Lov

om Forhyrings-, Fæste- og Engagementskontorer af 12te Juni 1896 § 3, fjerde Afsnit.

Opstaar Retten til Erstatning, efterat den Antagne er ankommet til Bestemmelsesstedet, bør vedkommende norske Konsul paa Henvendelse fra den Antagne, hvis denne er norsk Statsborger eller har sit Hjem i Norge, søge at skaffe ham den Godtgjørelse hos Husbonden eller Arbeidsgiveren, hvorpaa han findes at have Krav. Erholdes ikke fuld Erstatning hos Husbonden eller Arbeidsgiveren, skal Konsulen uden Ophold gjøre nøiagtig Indberetning om Sagen til vedkommende Regjeringsdepartement med Opgivende af den Erstatning, som fordres, hvilken Departementet, om Kravet findes berettiget, lader affordre Mellemmanden. For hvad det Offentlige maatte have udlagt til den Antagnes Understøttelse eller Hjemreise, indtræder det i hans Ret mod Mellemmanden.

Formular No. 2

for Kontrakt, der skal oprettes ved Nogens Antagelse til Tjeneste i fremmed Land, naar den Antagne hverken er norsk Statsborger eller har sit Hjem i Norge, eller naar Ansættelsen gjælder Tjeneste i Sverige.

Undertegnede — — — — — — — — — —

18 Juni. der herved, at jeg efter Bemyndigelse af — — —

— — — — — — — — og til — — — — — — — — 18 Juni.
og hans Underhold underveis bekoster — — — — — — —
— —

Iøvrigt er følgende Vilkaar omforenede: — — — — —
— —
— —
— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

18 Juni. ovenfor aftalte Ansættelse, eller dersom jeg, fordi — — —

Cirkulære fra Justitsdepartementet til Amtmændene[1]): 18 Juni.

Efter Foranledning af Direktionen for Den norske Enkekasse skulde man herved til Underretning og Jagttagelse for de inden Hr. Amtmandens Embedsdistrikt værende Notarii publici og ordnede Dissentermenigheders Præster og Forstandere meddele følgende:

Kontrollen med, at de Forpligtelser til Enkeforsørgelse, der opstaar ved Tjenestemænds Indtrædelse i Ægteskab, fyldestgjøres, har under den hidtil bestaaende Lovgivning været udøvet paa den Maade, at det har paaligget enhver, der ifølge sin Stilling har at forrette Ægteskabsstiftelse, ikke at udføre saadan Forretning, forinden der foreligger Erklæring fra Enkekassen om, at der fra dens Side intet er til Hinder for Ægteskabets Stiftelse, jfr. nærværende Departements Cirkulære af 4de Marts 1892, 2det Afsnit Litr. d.

Dette Forhold vil blive forandret fra 1ste Juli d. A., da den nye Lov om Den norske Enkekasse af 21de Juni 1895 træder i Kraft. Ifølge nævnte Lovs § 23 forlanges nemlig ikke Forpligtelsen ligeoverfor Enkekassen ordnet, før Ægteskab stiftes, hvorimod det under Bod fra Kr. 10,00 til Kr. 200,00 er paalagt den, der udfører Handlingen, uden alt unødigt Ophold at tilstille Enkekassens Direktion Meddelelse om Dagen, da Ægteskabsstiftelsen fandt Sted, ledsaget af bekræftet Oplysning om hver af Ægtefællernes Fødselsaar og Fødselsdag.

Da det er af Vigtighed for alle Vedkommende, at det nævnte nye Lovbud nøiagtig efterkommes, skal man bede de ovennævnte inden Hr. Amtmandens Embedsdistrikt værende Personer, der har at forrette Ægteskabsstiftelse, tilstillet vedlagte Aftryk af Afsnit I af den ved Kongelig Resolution af 21de December 1895 stadfæstede Plan for Den norske Enkekasse, hvis Bestemmelser altsaa bliver at befølge fra kommende 1ste Juli.

Samtidig henledes Opmærksomheden paa, at Anmeldelser til Enkekassen om Ægteskabsstiftelser bør være affattede overensstemmende med omstaaende Schema[1]).

[1]) Jfr. Kirkedepts. Cirk. til Geistligheden af 1 Juni 1896, foran S. 176, hvor Schemaet er indtaget.

Skrivelse fra Indredepartementet til Amtmanden i Jarlsberg og Larviks Amt, hvori Departementet, i Anledning af et til Approbation indsendt Udkast til Vedtægter for Sandefjord By i Medhold af Bagerlovens § 3, udtaler, at det nærer Betænkelighed ved at anbefale Kommunebestyrelsens Beslutning stadfæstet, saaledes som den foreligger, idet Departementet finder, at den i samme indeholdte Adgang for Byens Bagermestere til at beskjæftige sine Arbeidere med Natarbeide i et saa langt Tidsrum som 3 Maaneder neppe er stemmende med Bagerlovens Hensigt at ind- 18 Juni.

18 Juni. skrænke saa meget som muligt Arbeide i Bagerier om Natten. Derimod antager Departementet, at der intet vil være til Hinder for Stadfæstelse af Beslutningen, naar til denne knyttes den Betingelse, at der i Bageriet skal anvendes dobbelt Mandskab med regelmæssig Dag- og Natskifte hver 8de Dag (jfr. Forhandlinger i Odelsthinget 1894, Side 340 og flg.).

19 Juni. **Høieste Resolution***), hvorved i Medhold af § 11 i Lov om Udskjænkning og Udsalg af Øl, Vin, Mjød og Cider i Kjøbstæderne og Ladestederne af 18de Juni 1884 meddeles Stadfæstelse paa den af Kommunestyret i Moss i Møde den 28de April 1896 fattede Beslutning om, at den aarlige Afgift for Udskjænkning af Øl, Vin, Mjød og Cider fra 1ste Januar 1897 forhøies til Kr. 800,00.

19 Juni. **Høieste Resolution**, hvorved bl. a. er bestemt, at der i Nævernes Kapel i Mo Præstegjæld under Indre Helgeland Provsti i Tromsø Stift indtil videre bliver at afholde 13 Gudstjenester aarlig, hvoraf de 10 bliver at forrette paa almindelige Søndage, 2 paa en af de tre store Høitiders første og anden Dag eller, naar Forholdene tillader det, paa to af disse Høitiders anden Dag og 1 paa en af de øvrige Helligdage i Aaret.

19 Juni. **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det af Hortens Samlag for Brændevinshandel i extraordinær Generalforsamling den 18de November 1895 og ved det i Henhold til denne Beslutning af Samlagsbestyrelsen den 26de Marts 1896 udfærdigede Gavebrev oprettede „Legat for Hortens Vel" samt paa de for dette Legat udfærdigede Statuter, dog saaledes, at i disses § 13 Ordene „Approbation af vedkommende Regjerings-Departement" ombyttes med „naadigst Approbation".

19 Juni. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Trondhjems Stiftsdirektion, hvori Departementet i Anledning af Forespørgsel fra en Sognepræst angaaende den Betaling, som Præsterne er berettigede til at oppebære for Attester, der indeholder Bevidnelse baade om en Persons Daab og om hans Konfirmation, meddeles, at da Konfirmationsbeviser ifølge Reskript af 7de Januar 1741 § 3 og Lov af 27de Juli 1830 § 3, No. 2 skal meddeles uden Betaling, antages Præsterne alene berettigede til for de omhandlede Attester at beregne enkelt Gebyr.

20 Juni. **Grundlovsbestemmelse** angaaende Forandring i Grundlovens § 60*)[1]).

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: Os er bleven

[1]) Se Indst. S No. 152 for 1896 samt Sth.tid. for s. A., Forh. i Sth. S. 1032—1086.

*) Bekjendtgj. 26 Juni i Lovt. 1ste Afd. No. 28.

forelagt det nu forsamlede Storthings i Overensstemmelse med Grundlovens § 112 fattede Beslutning af 28de Mai 1896 til Grundlovsbestemmelse angaaende Forandring i Grundlovens § 60, hvilken Beslutning er saalydende: 20 Juni.

Grundlovens § 60 gives saadant Tillæg:

„Hvorvidt og under hvilke Former Stemmeberettigede, der opholde sig udenfor Riget, kunne tilstedes skriftligen at sende deres Stemmesedler til dem, der bestyre Valgforsamlingerne, bestemmes ved Lov."

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi antage og bekræfte denne Beslutning som Grundlovsbestemmelse.

Kongelig Resolution*), hvorved i Henhold til Lov om Forhyrings-, Fæste- og Engagementskontorer af 12te Juni 1896 § 8 bifaldes efterstaaende Udkast til Forskrifter for de i samme omhandlede Mellemmænds Bogførsel m. V. 20 Juni.

§ 1. Enhver, som i Henhold til Lov om Forhyrings-, Fæste- og Engagementskontorer af 12te Juni 1896 § 1 har Bevilling som Mellemmand ved Forhyring af Sjøfolk eller Engagement til anden privat Tjeneste, skal, naar Virksomheden udøves mod Godtgjørelse, for denne sin Forretning føre to Bøger, hvoraf den ene er bestemt for dem, som søger Hyre eller Ansættelse som Tjenestefolk, Arbeidere o. s. v., den anden for dem, som søger saadanne Personer til sin Tjeneste.

§ 2. Den for Tjenesteøgende bestemte Bog skal indeholde følgende Rubriker:

1) Nummer i fortløbende Rækkefølge for hvert Aar.
2) Henvendelsens Datum.
3) Den Tjenesteøgendes Navn, Alder og Bopæl.
4) Hvor eller hos hvem den Tjenesteøgende for Tiden har Ansættelse og denne Stillings eller Tjenestes Beskaffenhed.
5) Beskaffenheden af den Stilling eller Tjeneste, som søges, og naar den kan tiltrædes.
6) Den Godtgjørelse, som Mellemmanden har oppebaaret, og
7) Anmærkninger.

§ 3. Den for ledige Tjenester bestemte Bog skal indeholde følgende Rubriker:

1) Nummer i fortløbende Rækkefølge for hvert Aar.
2) Henvendelsens Datum.
3) Husbondens eller Arbeidsgiverens (ved Forhyring: Rederens eller Skipperens) Navn og Bopæl.
4) Beskaffenheden af den Stilling eller Tjeneste, som søges besat, og naar den skal tiltrædes.
5) Den Godtgjørelse, som Mellemmanden har oppebaaret.
6) Anmærkninger.

*) Bekjendtgj. 26 Juni i Lovt. 1ste Afd. No. 28.

20 Juni. § 4. Bøgerne skal være forsynede med Navneregister. De føres med Blæk og skal være solid indbundne, gjennemtrukne og paginerede; før de tages i Brug, maa de være autoriserede af Politiet, hvilket sker uden Betaling. Naar de er udfrevne, maa de opbevares og ikke tilintetgjøres uden Politiets Samtykke.

§ 5. Rubrikerne 1—5 i den i § 2 omhandlede Bog og Rubrikerne 1—4 i den i § 3 omhandlede Bog udfyldes strax ved Henvendelsen. Den af Mellemmanden oppebaarne Godtgjørelse anføres, naar noget er erlagt. I begge Bøgers Anmærkningsrubrik anføres, naar Engagement har fundet Sted, saaledes at det i den i § 2 omhandlede Bog tillige oplyses, hos hvem den Tjenesteſøgende er antaget, og i den i § 3 omhandlede Bog, med hvem Stillingen er bleven besat.

Tilbagekaldes Henvendelsen, bliver dette ligeledes strax at anføre i vedkommende Bogs Anmærkningsrubrik. I denne noteres videre de Atteſter eller andre Dokumenter, der af en Tjeneſteſøgende maatte være betroede Mellemmanden. Denne er pligtig til at opbevare dem paa betryggende Maade og er ligeoverfor den Tjeneſteſøgende ansvarlig for, at de ikke bortkommer. Naar de atter tilbageleveres, gjøres derom Tilførsel i Anmærkningsrubriken.

§ 6. Ved Bevillingens Meddelelse skal Mellemmanden underrette Politiet om Forretningslokalets Beliggenhed og senere strax anmelde for det enhver Flytning af samme.

§ 7. Politiet skal til enhver Tid have Adgang til Mellemmandens Forretningslokale og kan naarsomhelst forlange sig hans Bøger og de ham betroede Atteſter eller andre Dokumenter forelagte til Eftersyn.

20 Juni. **Skrivelse** fra Juſtitsdepartementet til Amtmanden i Liſter og Mandals Amt, hvori Departementet udtaler, at et i Hovedsagen tilstaaet Beneficium ikke antages at omfatte den efter Dommen følgende Edssag, hvilket efter Departementets Mening i det omhandlede Tilfælde saameget sikrere turde sluttes allerede af den Omstændighed, at Eden var paalagt (en Barnemoder) i Henhold til Lov om Underholdningsbidrag til Børn, hvis Forældre ikke har indgaaet Ægteskab med hinanden, af 6te Juli 1892 og at den i denne Lovs § 24 for Paternitetssager bestemte Procesmaade — efter hvad Departementet tidligere har antaget — ogsaa maa komme til Anvendelse paa Edssager.

22 Juni. **Meddelelse** fra Indredepartementet*) om, at det ved Kongelig Resolution af 23de November 1895 etablerede og den 15de April 1896 ikrafttraadte extraordinære Opsyn under Fiskerierne ved Finmarkens Kyst efter Departementets Ordre er hævet fra og med den 20de Juni 1896.

*) Bekjendtgj. 26 Juni i Lovt. 1ſte Afd. No. 28.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Statsadvokaten i Lister 22 Juni.
og Mandal og Stavanger Lagsogne, hvori Departementet i Anledning af, at en Politimester telegrafisk havde anmodet det norsk-svenske Vicekonsulat i Hull om at bevirke en Person, der var anmeldt for bedragersk Forhold og mistænkt for Falsk, anholdt for eventuelt at udleveres, — meddeler, at det ikke kan billige, at Politimesteren istedetfor at indgaa til Departementet med Forestilling om, hvorvidt en til Udlandet undvegen Forbryder bør bevirkes anholdt, paa egen Haand henvender sig med Begjæring i saa Henseende til Myndigheder udenfor de forenede Riger og Danmark.

Høieste Resolution*), hvorved i Henhold til Lov om By- 23 Juni.
kommunernes Skattevæsen af 15de April 1882 § 5 meddeles Stadfæstelse paa de af Moss Kommunebestyrelse i Møde 28de April 1896 besluttede Vedtægter for Skattetaxter og Forelse af Fortegnelse over skattepligtige Eiendomme i Moss By, dog saaledes at Ordene i Vedtægternes § 15: „under en Bod til Fattigkassen af 20 til 200 Kroner. Overtrædelse heraf paatales ved Politiret". — udgaar.

De stadfæstede Vedtægter er efter dette saalydende:

§ 1. Eiendomsskatten fordeles af Magistraten paa de inden Byens Grændser beliggende faste Eiendomme, hvad enten de bestaar i Bygninger, Lokker, Lastetomter, Fiskestoer, andre ubebyggede Grunde, Fabrikker, Vandfald, Brygger, Værfter eller deslige; dog undtages de Eiendomme, som tilhører Kommunen, eller, som ifølge Lov eller Beslutning af Kommunebestyrelsen fritages for Eiendomsskat.

§ 2. Til at værdsætte de skattepligtige Eiendomme udnævnes af Magistrat og Formandskab 3 Skjønsmænd med lige Antal Suppleanter og 6 Overskjønsmænd med 3 Suppleanter. Saavel blandt Skjøns- som Overskjønsmændene beskikker Magistrat og Formandskab en Formand, der har at føre Protokollen og lede Forhandlingerne.

§ 3. Enhver, der udnævnes til Skjøns- eller Overskjønsmand, er pligtig at overtage dette Ombud, medmindre han er over 60 Aar gammel, eller forhindret ved Svagelighed eller sin borgerlige Stilling, hvilket i Tilfælde af Tvist afgjøres af Amtmanden.

§ 4. Af de 3 Skjønsmænd udgaar 1 ved hvert Aars Udgang efter Lodtrækning i de 3 første Aar, første Gang ved Udgangen af 1896. Den Udtrædende kan undslaa sig for Gjenvalg i saa lang Tid, som han har fungeret. Ved Ledighed i Ombudet i Mellemtiden vælger Magistrat og Formandskab en ny Mand, der

*) Bekjendtgj. 26 Juni i Lovt. 1ste Afd. No. 28.

23 Juni. har at forrette i saa lang Tid, som den vilde havt at forrette, i hvis Sted han er valgt. Overskjønsmænd og Suppleanter beskikkes paa ubestemt Tid, og kunne af Magistrat og Formandskab naarsomhelst fritages for sit Hverv.

§ 5. Enhver Skjønsmand, som er hindret fra at møde ved berammet Forretning, har i betimelig Tid at anmelde saadant for Formanden, der tilkalder Suppleant; saadan skal tilkaldes, naar Værdsættelsen angaar Skjønsmændenes egen, eller deres Forældres og Søskendes, eller ligesaa nær Besvogredes Eiendom.

§ 6. Omværdsættelse af samtlige skattepligtige Eiendomme foregaar saa ofte Kommunebestyrelsen finder det hensigtsmæssigt.

§ 7. I Mellemtiden mellem de almindelige Værdsættelser, skal enkelt Eiendom omværdsættes, naar der er foregaaet Deling af samme, opført nye Bygninger paa den, eller iøvrigt foretaget Forandringer, der efter Formandskabets Skjøn mærkelig forhøier Værdien. Nedsættelse af den Værdi, hvortil en Eiendom er ansat, finder, udenfor de almindelige Værdsættelser, kun Sted, naar Bygning nedrives eller fortæres af Ilden, eller naar Magistrat og Formandskab paa Grund af særlige Omstændigheder, der forringer Værdien, bevilger Omværdsættelse.

§ 8. For deres Arbeide under de almindelige Omværdsættelser tilkommer der Underskjønsmændene Godtgjørelse af Bykassen, hvilken i Mangel af mindelig Overenskomst bestemmes af Formænd og Repræsentanter, — Overskjønsmændenes Hverv er ulønnet.

§ 9. Det er Skjønsmændenes Pligt at sørge for Enhed i Værdsættelserne, i hvilket Øiemed de, saavidt muligt, bør opstille almindelige Regler for Eiendomsværdiens Ansættelse. Som saadanne bestemmes:

a. Enhver Eiendom ansættes til det Beløb, hvortil den efter sin Beskaffenhed og Beliggenhed antages ved Salg at kunne udbringes;
b. Tomten, hvorpaa Bygningerne ere opførte, tilligemed Gaardsrum og Have taxeres under Ét med den Bygning, hvortil de hører, saaledes at Skjønsmændene har i Tilfælde ved Skjøn at afgjøre, hvormeget der af en Eiendoms samlede Grundareal skal henregnes til en Bygnings Gaardsrum, eller til Have. Eies Grunden og Bygningen af forskjellige Personer, bliver hver af dem at værdsætte særskilt;
c. Enhver Eiendom skal altid ansættes i Taxt til et med 10 deleligt Antal Kroner.

§ 10. Formanden har at sørge for at indenbyes boende Eiere faar Underretning om hvilken Dag Besigtigelse af deres Eiendom finder Sted.

§ 11. Naar de almindelige Værdsættelser efter § 6 ere tilendebragte, udlægges Forretningen, der efterhaanden som Værdsættelsen skrider frem, indføres i en af Magistraten autoriseret

Protokol, til almindeligt Eftersyn i 4 Uger, inden hvis Forløb saavel vedkommende Eier som Formandskabet kan paaklage Forretningen eller de enkelte Eiendommes Værdsættelser. Klager indsendes til Magistraten, som oversender disse til Overskjønnets Formand. Om Værdsættelser, som foregaar i Henhold til § 7, bliver saavel vedkommende Eier som Formandskabet at underrette snareste muligt, og kan enhver af disse paaklage Værdsættelsen inden 4 Uger efter dens Afgivelse. 23 Juni.

§ 12. Enhver Eier er pligtig til at meddele Skjønsmændene de til Eiendommens rigtige Værdsættelse fornødne Oplysninger, hvoraf han er i Besiddelse.

§ 13. Den Forandring i Eiendomsskatten, som flyder af en Eiendoms forandrede Værdsættelse, indtræder for de almindelige Omværdsættelsers Vedkommende fra 1ste Januar i det Aar, der følger efter Tilendebringelsen af samtlige Værdsættelser, og for de Værdsættelsers Vedkommende, der afgives i Henhold til § 7, fra 1ste Januar i det Aar, der følger efter Underskjønnets Afholdelse, om end Overskjøn senere kan begjæres.

§ 14. For at Formandskabet kan sættes i Stand til at afgjøre, hvorvidt Værdsættelse bør afholdes i Henhold til § 7, paaligger det Magistraten at meddele Formandskabet Underretning om, naar en Bygnings Brandassurancesum paa Grund af foregaaede Forandringer ved Bygningen forhøies, eller naar en ikke forsikret Bygning assureres. Ligeledes har Pantebogsføreren at meddele Formandskabet Underretning naar et Skjøde, hvorved en Eiendom deles, thinglæses, og har Formandskabet derefter at foranstalte det Fornødne.

§ 15. Opføres nye Bygninger, der ikke forsikres i den almindelige Brandkasse, eller foretages der Forandringer med saadanne Bygninger, der væsentlig forhøier Værdien, er Eieren forpligtet til inden 3 Maaneder, efterat Bygningen er bragt under Tag, eller Forandringer foretaget, at anmelde dette til Formandskabet.

§ 16. Fortegnelse over skattepligtige Eiendomme føres efter nedenstaaende Schema:

Gade og Matr.-No.	Naar Eiendomstaxt er afholdt	Eierens Navn	Brandtaxt	Skattetaxt		Forandringer i Aarenes Løb. Anmærkninger
				For Bygning med Grund	For ubebygget Grund	

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Smaalenenes Amt, hvori paa Foresporgsel fra en Magistrat, om der skal beregnes Gebyr efter Sportellovens § 180 for Udskrifter af Magistratsprotokollen i Anledning af Mægling i Skils- 23 Juni.

23 Juni. missesager, meddeles, at Departementet antager, at naar de omhandlede Udskrifter, saaledes som det sædvanligvis vil ske, begjæres forat vedlægges en Ansøgning om Separation eller endelig Skilsmisse som Attester for, at den lovbefalede Mægling har fundet Sted, bør Gebyr ikke beregnes.

23 Juni. **Skrivelse** fra Indredepartementet til Amtmanden i Nordlands Amt, hvori Departementet i Anledning af en indsendt Forespørgsel om, hvorvidt en af en Valgbestyrelse under Valg paa Repræsentanter afgivet Kjendelse gaaende ud paa Forkastelse af en Stemmeseddel, der var paategnet „Venstres Stemmeliste", antages at være lovlig, meddeler, at det med Amtmanden antager, at den Stemmeseddelen paaførte Paategning ikke burde have ledet til Stemmeseddelens Afvisning.

25 Juni. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Amtmanden i Romsdals Amt, hvori Departementet i Anledning af indkommen Forespørgsel fra en Mand i Kristiansund angaaende hans Forpligtelse med Hensyn til det ham i Henhold til Skolelovens § 49 paalagte Hverv at optage Fortegnelse over skolepligtige Børn, meddeler, at det, foranlediget ved et fra Vedkommende senere modtaget Telegram, har besvaret dette derhen, at han antages berettiget til at nægte at modtage nyt Valg i ligesaa lang Tid, som han har fungeret, men at Straffen for Nægtelse af at modtage Valget i Tilfælde af, at denne Fortolkning ikke vinder Domstolenes Bifald, formentlig vil blive Bøder.

25 Juni. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Smaalenenes Amt, hvori paa Foresporgsel fra en Politimester om, hvorvidt der i en offentlig Politisag kan ilægges Domfældte Erstatning for Aktoratets Udførelse, naar dette udføres af vedkommende Foged eller Politimester, — meddeles, at Departementet antager, at Spørgsmaalet, der forøvrigt henhører under Domstolenes Afgjørelse, maa besvares bekræftende og at der saaledes af ham i Tilfælde bør nedlægges Paastand paa saadan Erstatnings Idømmelse.

26 Juni. **Lov** indeholdende Forandringer i Lov af 19de Juni 1882 om Salg af det Overflødige af Embedsgaarde.*) [1])

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 13de Mai dette Aar, saalydende:

§§ 10 og 14 i Lov af 19de Juni 1882 om Salg af det Overflødige af Embedsgaarde skal herefter lyde saaledes:

[1]) Se Oth. Prp. No. 20, Dok. No. 69 og Indst. O. No. 40 for 1896.

*) Bekjendtgj. 30 Juni i Lovtid. 1ste Afd. No. 29.

§ 10. Salget foregaar i Almindelighed ved offentlig Auktion; 26 Juni.
dog kan det ske underhaanden, naar enten antageligt Bud efter flere med passende Mellemrum forsøgte Auktioner ikke er opnaaet, eller naar særegne Omstændigheder opfordrer til Antagelse af et foreliggende Underhaandsbud.

§ 14. Af Præstegaardsfondets Renter tillægges ethvert Præsteembede, hvis Gaard ifølge denne Lov er reduceret, en aarlig Erstatning for det Tab i Indtægt, Embedsmanden ifølge det i § 2 Bogstav c omhandlede Skjøn lider ved Salget. Den saaledes bestemte Erstatning udbetales Embedets Indehaver. I Tilfælde af Sognekalds Deling, i hvilket Salg eller Reduktion af Embedsgaard har fundet Sted, bestemmes det af Kongen med Storthingets Samtykke, hvor stor Andel af Erstatningsbeløbet der skal tillægges hvert af Kaldene. Af Fondets overskydende Renter lægges hvert Aar en Tiendedel til Fondets Kapital til dennes Forøgelse. Iøvrigt kunne Fondets Renter, forsaavidt de ikke fornødiges til forøget geistlig Betjening inden de Menigheder, hvis Embedsgaarde er reducerede, med Storthingets Samtykke anvendes til Lønsforbedring for lavt aflønnede Præsteembeder og til Opførelse og Vedligeholdelse af Præstegaardshuse.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

Kongelig Resolution*), hvorved 26 Juni.

1. i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Jd Herred, Smaalenenes Amt, under 14de April og 12te Juni 1894 samt 30te April 1896 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred,
2. den Kongelige Resolution af 4de Mai 1885, ved hvilken Kjøbstadspolitilovgivningens almindelige Bestemmelser om Gadenorden og Rolighedsforstyrrelse m. v. blev gjorte gjældende for Jd Herred, ophæves fra den Dag af, da ovennævnte Politivedtægter træder i Kraft.

Kongelig Resolution, *) hvorved 26 Juni.

1. i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Stokke Herred, Jarlsberg og Larviks Amt under 20de December 1895 og 31te Marts 1896 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred,
2. den Kongelige Resolution af 11te Februar 1888, ved hvilken Kjøbstadspolitilovgivningens almindelige Bestemmelser om Gadenorden og Rolighedsforstyrrelse m. v. blev gjort gjældende

*) Bekjendtgj. 30 Juni i Lovtid. 1ste Afd. No. 29, hvor Vedtægterne er indtagne.

26 Juni. for Stokke Herred, ophæves fra den Dag af, da ovennævnte Politivedtægter træder i Kraft.

26 Juni. **Kongelig Resolution,** *) hvorved i Henhold til § 4 i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles Approbation paa den af Kjøbstaden Vadsøs Kommunebestyrelse under 11te Januar 1896 fattede Beslutning om efterstaaende Tillæg til § 4 i de ved Kongelige Resolutioner af 6te Februar 1891 og 27de Juni 1892 approberede almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Kjøbstaden:

I de Dele af Byen, hvor der lægges offentlig Kloak, skal enhver bebygget Grund, hvoraf nogen Del ligger inden 15 m. fra Kloaken, medmindre Sundhedskommissionen finder saadant unødvendigt, inden en af samme fastsat Frist af Huseieren være forsynet med en lukket Rende af Jern, Sten i Cement eller glaserede Lerrør for at føre Skylle- og Spildevand hen i Kloaken.

26 Juni. **Kongelig Resolution,** *) hvorved i Medhold af Lov om Fredning af Laks og Sørret af 20de Juni 1891 § 17 bestemmes:

I. At der paa den Strækning ved Udløbet af Laugen Elv i Jarlsberg og Larviks Amt, som begrændses opad af en Linie tversover Elven fra østre til vestre Halsens Færgested og udad af følgende rette Linier:
   1. fra vestligste Pynt af Stensnæsset til nordøstligste Pynt af ytre Søverholmen;
   2. derfra til vestligste Pynt af Øteroen;
   3. derfra til nordligste Pynt af Jordeholmen og
   4. derfra til sydligste Pynt af Røbjerget eller Hjelteodden,

   indtil videre ikke maa benyttes Sættegarn, Kilenot, Lakseværp og lignende Redskaber eller Indretninger — dog saaledes:
   a. at det i Maanederne Februar, Marts og April tillades at benytte Torskegarn til Fangst af Torsk og anden Saltvandsfisk;
   b. at det i Tiden fra og med 15de Oktober til Udgangen af Januar tillades at benytte Sildegarn til Fangst af Sild;
   c. at det paa den Del af Fredningsstrækningen, der ligger indenfor en ret Linie fra Midten af Revbryggen til Tolderodden, tillades i Tiden fra og med 15de Juli til Udgangen af September at anvende til Fangst af Sild Sættegarn, hvis Masker ikke er mindre end 20 Millimeter og ikke større end 27 Millimeter mellem Knuderne, maalt i vaad Tilstand;
   d. at det tillades Eieren af Gaarden Stensnæs i Tjødling i de Ugedage, da Laksefiske med bundet Redskab er eller bliver tilladt i Laugen, at anvende Kilenot, Lakseværp og

*) Bekjendtgj. 30 Juni i Lovtid. 1ste Afd. No. 29.

lignende Indretninger paa den Gaarden tilliggende Del af Fredningsstrækningen. 26 Juni.

II. At Kongelig Resolution af 26de Juni 1893 og Høieste Resolution af 15de December 1893, indeholdende Fredningsbestemmelser for ovennævnte Strækning, ophæves.

Kongelig Resolution,*) hvorved bl. a. bifaldes efterstaaende Forslag til 26 Juni

Nærmere Forskrifter

angaaende Fremgangsmaaden ved Salg af Leilændingsgods tilhørende Stamhuse m. V.

§ 1. Stamhusbesidder, der agter at afhænde noget af Stamhusets Leilændingsgods, har — i Tilfælde efter Udløbet af de i Lov af 23de Juni 1888 § 5 bestemte Appel- eller øvrige Frister — til Justitsdepartementet at indsende Andragende om Approbation paa Afhændelsen, ledsaget — foruden efter Tilfældets Beskaffenhed af de i nedenstaaende §§ 2—9 omhandlede Dokumenter — af:

1) Forklaring angaaende vedkommende Brug eller Parcel overensstemmende med vedføiede Schema,

2) Sikkerhedsstillelse gjennem Selvskyldnerkaution for den Del af Løsnings- eller Kjøbesummen, der ikke skal blive indestaaende i Bruget eller Parcellen mod Pantobligation til Stamhuset,

3) Vederhæftighedsattest for stillet Selvskyldnerkautionist og

4) den i Tilfælde afholdte Skylddelingsforretning.

§ 2. Forsaavidt vedkommende Brug eller Parcel ikke er ledig, har Stamhusbesidderen at erhverve Leilændingens skriftlige Erklæring om, at han samtykker i Afhændelsen.

§ 3. Findes der efter sidste Leilænding Livsarving, som efter Lov af 23de Juni 1888 § 5 har Ret til at indløse Bruget eller Parcellen efter Taxt eller har Forkjøbsret til samme, bliver Bekjendtgjørelse om det paatænkte Salg og — i Tilfælde — om det gjorte Underhaandsbud at læse 1 Gang fra Kirkebakken i det Hoved- eller Annexsogn, hvori Bruget eller Parcellen er beliggende. Bekjendtgjørelsen bliver at forsyne med Lensmandens Paategning om, hvor og naar Læsning har fundet Sted.

§ 4. Varsel om at ville indløse Bruget eller Parcellen efter Taxt eller om at ville gjøre Forkjøbsret til samme gjældende bør være ledsaget af Attest fra Sognepræst eller Lensmand om Vedkommendes Slægtsskabsforhold til sidste Leilænding.

Stamhusbesidderen har, forsaavidt Varslet ikke fremsættes skriftlig, strax at nedtegne det og i ethvert Tilfælde at meddele Bevidnelse om, naar det af ham er modtaget.

§ 5. Skal Indløsning efter Taxt finde Sted, har Stamhusbesidderen under Taxtforretningen at paastaa iagttaget, at Taxten sættes efter gangbar Pris i Egnen.

*) Bekjendtgj. 21 Juli i Lovtid. 1ste Afd. No. 36.

26 Juni. Fuldstændig Aktudskrift af Taxtforretningen samt af den i Tilfælde afholdte Overtaxtforretning bliver at erhverve. Udskriften af Taxtforretningen bekostes af Løsningsmanden og Udskriften af Overtaxtforretningen af den, hvem Forretningen efter Overtaxtrettens Afgjørelse er gaaet imod.

§ 6. Saafremt Taxt først tilstevnes senere end 6 Uger efterat Løsningsmanden har givet det i nærværende Forskrifters § 4 omhandlede Varsel, har Stamhusbesidderen ubetinget at forlange Taxt-Rettens Afgjørelse af, hvorvidt Taxten kan anses fremmet med tilborlig Hurtighed.

Er Taxtstevning ikke forkyndt inden Udløbet af 3 Maaneder efter ovennævnte Tidspunkt, antages Indløsning ikke at ville finde Sted. Stamhusbesidderen har imidlertid isaafald, forinden Salg finder Sted, at erhverve Sorenskriverens Erklæring om, hvorvidt der til ham er indkommet nogen Taxtstevning til Berammelse.

§ 7. I Tilfælde, hvor Stamhusbesidderen og Løsningsmanden maatte komme overens om andre Vilkaar for Løsningssummens Erlæggelse end den kontante Betaling, bliver skriftlig Kontrakt desangaaende at oprette.

§ 8. Skal Afhændelse ske gjennem Underhaandssalg, bliver skriftlig Kjøbekontrakt at oprette.

I Tilfælde af Auktionssalg har Stamhusbesidderen at erhverve Udskrift af den eller de afholdte Auktionsforretninger samt af de Auktionskonditioner, i Henhold til hvilke Salg skal finde Sted.

§ 9. Skal ved Afhændelsen Føderaad eller anden Godtgjørelse for Opladelse af Brug eller Del af samme tilstaaes sidste Leilænding eller hans Enke, har Stamhusbesidderen at erhverve Bevidnelse fra 2 paalidelige Mænd om, hvorvidt Føderaadets eller Godtgjørelsens Størrelse efter Stedets Forhold og Omstændighederne forøvrigt kan anses rimelig.

§ 10. Naar Indløsning af en Stamhuset tilliggende Arvefæsteafgift vedkommende Leilændingsgods skal finde Sted, bliver den om Indløsningen indgaaede Kontrakt at indsende til Justitsdepartementet til Approbation, ledsaget af Oplysning om Størrelsen af den hidtil svarede aarlige Afgift og af den i Tilfælde afholdte Skylddelingsforretning.

§ 11. Efterat Approbation paa Afhændelsen er meddelt, bliver behørigt Skjøde at udfærdige, hvorefter dette ledsaget af de i nærværende Forskrifters § 1 eller 10 omhandlede Dokumenter, samt — i Tilfælde — Pantobligation til Stamhuset for den Del af Løsnings- eller Kjøbesummen, som skal blive indestaaende i Bruget eller Parcellen, bliver at indsende til Justitsdepartementet for at forsynes med foreskrevne Paategninger, jfr. den citerede Lovs § 3 og § 8 tredie Passus.

§ 12. Stamhusbesidderen har, saasnart Skjødet er overleveret Løsningsmanden eller Kjøberen, til Justitsdepartementet at indsende nøiagtigt Opgjør for Løsnings- eller Kjøbesummen samt at drage Omsorg for, at den til enhver Tid forfaldne Del af samme uden Ophold bliver indfordret.

§ 13. Inden Udgangen af hvert Aars Marts Maaned har Stamhusbesidderen til Justitsdepartementet at afgive Regnskab for den Andel af den ved Salget dannede Fideikommiskapitals Renter for foregaaende Aar, som ifølge den citerede Lovs § 8 første Passus skal tillægges Kapitalen 26 Juni.

§ 14. Stamhusbesidderen har at drage Omsorg for, at de i Henhold til Bestemmelserne i foranstaaende §§ 12 og 13 indkomne Midler, saasnart dertil er Anledning, bliver forsikrede paa den i Lovens § 8 bestemte Maade. Indtil saadan Anbringelse kan finde Sted, bliver Midlerne at indsætte i Norges Bank eller i autoriseret Sparebank, hvorom Indberetning afgives i Forbindelse med det i § 13 omhandlede Regnskab.

De Pantobligationer, Hypothekbank- eller Statsobligationer, hvori Midlerne anbringes, bliver strax at indsende til Justitsdepartementet for at forsynes med Paategning overensstemmende med Lovens § 8 tredie Passus.

§ 15. Naar Pantobligationer, Hypothekbank- eller Statsobligationer, hvori Stamhusets ved Salg indkomne Midler maatte være forsikrede, senere maatte forfalde, har Stamhusbesidderen at paase, at de uden Ophold indfries. Om Indfrielsen har han at afgive Indberetning til Justitsdepartementet samt forøvrigt at fremgaa overensstemmende med Reglerne i § 14.

§ 16. I Tilfælde, hvor Expropriation af Stamhusets faste Gods finder Sted, har Stamhusbesidderen til Justitsdepartementet at indsende Udskrift af Taxtforretningen samt af den i Tilfælde afholdte Overtaxtforretning. Finder Stamhusbesidderen ikke Grund til at forlange Overtaxt, bliver Udskrift af Taxtforretningen at indsende strax efter dennes Afholdelse.

Saavel i Tilfælde af Expropriation som naar i Henhold til særskilt naadigst Tilladelse frivillig Afhændelse af andet Stamhuset tilhørende fast Gods end Leilændingsgods maatte finde Sted, bliver der med de indkomne Midler at forholde saaledes, som i nærværende Forskrifters §§ 12—14 bestemt.

§ 17. Naar Stamhuset tilhørende Leilændingsgods, der ikke tilligger Hovedgaarden eller drives i Forbindelse med denne, bortleies paa Aaremaal eller Opsigelse, idet dets Afhændelse agtes forberedet, har Stamhusbesidderen at afgive Indberetning herom. Agtes saadan Bortleie fortsat udover 2 Aar efter Fæsteledighedens Indtræden, eller antages ellers Bortleie paa andre Vilkaar end Livsfæste midlertidig at burde finde Sted, har Stamhusbesidderen at indgive til Justitsdepartementet Andragende om Tilladelse hertil, ledsaget af Oplysning om de paatænkte Vilkaar og de særegne Omstændigheder, som skulde begrunde en saadan Foranstaltning.

§ 18. Samtlige de i nærværende Forskrifter omhandlede Andragender og Regnskaber m. V. bliver at indsende gjennem vedkommende Overøvrighed, der har at ledsage samme med sin Udtalelse.

For-

ifølge Lov af 23de Juni 1888 § 2 angaaende det Stamhuset eller seneste har været

	Hvor beliggende.	Omtrentlig Størrelse af Brugets eller Parcellens Ind- og Udmark. Har Bruget eller Parcellen tilstrækkelig Havnegang?	Har Bruget eller Parcellen Skov eller fornødent Torvskur? Af hvilke Træsorter bestaar Skoven, afgiver den det nødvendige til Husbrug, kan deraf fælges Noget, og hvormeget kan dette Aar om andet anslaaes til?	Herligheder af Fiskeri, Vandfald, Gjæstgiveri eller deslige. Hvormeget kan den aarlige Fordel deraf anslaaes til?
Gaard No.	Sogn:			
Brugs No.	Præstegjæld:			
Matr.-No. gl. / nyt				
Løbe No.	Thinglag:			
Skyld				

klaring

tilhørende Leilændingsbrug (eller Parcel af saadant), der bruges brugt af Leilænding:

Paahviler der Bruget eller Parcellen Byrder af noget Slags, og hvori bestaar i Tilfælde disse?	Jordens Beskaffenhed. Er Bruget eller Parcellen aarvis eller udsat for Frost, Elvebrud, Sne- eller Fjeldskred og deslige?	Ligger Bruget eller Parcellen nær ved nogen By eller i andre Henseender beleilig for Afsætning af dets Produkter?	Aarlig Udsæd af enhver Sædeart.	Aarlig Avling af enhver Sædeart og af Hø.	Hold af Heste og af andre Kreaturer.

(Fortsættes).

(Fortsat).

Stamhuset tilhørende Huse.			Husmandspladse.		
Hvilke og hvormange er disse?	Deres Forfatning.	Gives der Eiendomshuse paa Bruget eller Parcellen, hvilke ere disse, og hvem tilhørende?	Antal og Navne. Ligge de under dette Brug alene eller kun for en Del?	Kreaturhold og Kornavling.	Svares der til Brugets eller Parcellens Opsidder Afgift i Penge eller Arbeide, og hvormeget i det hele af hver Plads til hver af disse? Tilhøre Husene Husmanden? Har Husmanden Fæste paa Livstid?

Er Gaarden nigjenkaldelig bygselledig, fra hvilken Tid og paa hvilken Maade er Ledighed indtraadt?	Hvis ikke, hvor gammel er Leilændingen og hans nuhavende Hustru eller Leilændingsenken?	Findes der efter sidste Leilænding Livsarvinger, der har Ret til at indløse Bruget eller Parcellen efter Taxt eller til at gjøre Forkjøbsret til samme gjældende, hvilke er disse, og hvor gammel er enhver af dem?	Hefter der Føderaad paa Gaarden, til hvem, hvor stort er dets aarlige Værdi, og hvor gamle er Føderaadsfolkene?	Hvad har Stamhusbesidderen seneſt oppebaaret af Bruget eller Parcellen i		
				Indfæstningssum.	Aarlig Afgift.	Pligtarbeide eller andre personlige Ydelser af Brugeren.

26 Juni. **Kongelig Resolution,** hvorved der i Henhold til Lov angaaende Anlæg af Jernveie til almindelig Benyttelse af 12te August 1848 og paa i Resolutionen nærmere bestemte Vilkaar meddeles Ingeniør J. S. K. Hopstock, Bergen, Ret til at anlægge og med Jagttagelse af den til enhver Tid gjældende Lovgivning med Damp eller Elektricitet at drive en Jernbane med en Sporvidde af 1,067 Meter fra Voss Station paa Bergen—Vossbanen til Stalheim i Vossestrandens Herred, Søndre Bergenhus Amt.[1])

[1]) Se Sth. Dok. No. 87 og Indst. S No. 143 for 1896 samt Sth.tid. for f. A., Forh. i Sth. S. 983—990 og 994—1009.

26 Juni. **Kongelig Resolution,** hvorved der i Henhold til § 17 i de ved Kongelig Resolution af 6te Juni 1891 stadfæstede Love for Pensions- og Hjælpeforeningen for kvindelige Tjenere i Kristiania meddeles Approbation paa følgende i Generalforsamling den 7de Mai 1896 vedtagne Tillæg til Lovenes § 4:

„Bestyrelsen kan derhos paa Ansøgning optage som Tilskudsberettiget til Indskud saadanne, som have gjort Indskud i 5 Aar med mindst 5 Kroner aarlig, om end disse Indskud ikke er gjorte i 5 paa hinanden følgende Aar".

26 Juni. **Kongelig Resolution,** hvorved efterstaaende Udkast til

I. Reglementariske Bestemmelser og Undervisningsplan for Seminarierne med et Tillæg om en Forberedelsesklasse ved disse, hvor saadan maatte blive oprettet;

II. Reglementer for Optagelsesprøven ved Seminarierne og den lavere Lærerprøve, samt for den høiere Lærerprøve, approberes i Henhold til Lov om Seminarier og Prøver for Lærere og Lærerinder i Folkeskolen af 14de Juni 1890 § 26.[1])

[1]) Jfr. Ref. 29 Jan. 1891.

Reglementariske Bestemmelser for Seminarierne.

Lærerpersonalet.

§ 1. Et Seminariums Bestyrer har i enhver Henseende at varetage dets Tarv og har at lede dets Virksomhed i Overensstemmelse med, hvad der ved Lov eller Reglement er eller bliver bestemt.

Bestyreren er den nærmeste Foresatte for de ved Seminariet ansatte Lærere og Betjente og har at paase, at enhver af dem opfylder sine Forpligtelser ligeoverfor Anstalten og dens Drift.

Han maa holde sig vel kjendt med samtlige Læreres Undervisning og har at meddele dem de Bemærkninger, han finder Grund til at gjøre ved Arbeidets Anlæg og Udførelse. Han har at træffe den nærmere Anordning af Proverne og, saavidt Leilighed gives,

følge deres Gang. Naar hverken Skoledirektøren eller noget Med- 26 Juni.
lem af Examenskommissionen er tilstede, forretter han som Opmand mellem de ved Prøverne medvirkende, hvad enten det gjælder forudgaaende Aftale om Examinationens Indhold eller Bedømmelse af mundtlige eller skriftlige Besvarelser.

Han har med fornøden Bistand af sine Underordnede at vaage over Elevernes Forhold og at føre Tilsyn med Seminariets Bygninger, Inventarium og Samlinger.

Han har at føre den Seminariet og Lærerprøverne vedkommende Brevveksling. Hans Brevveksling med Overbestyrelsen foregaar som Regel gjennem Skoledirektøren; hvis en Sag haster, kan den direkte forelægges Overbestyrelsen, men Skoledirektøren bør da underrettes herom.

§ 2. Bestyreren fører følgende efter et af Overbestyrelsen vedtaget Skema indrettede Protokoller:

Mandtalsprotokol, hvori føres Fortegnelse over Seminariets faste og hospiterende Elever,

Journal,

Examensprotokol,

Kopibog,

Inventarieprotokol samt, hvis han ikke selv er Regnskabsfører,

En Anvisningsbog.

Ved hvert Skoleaars Udgang afgiver han til Overbestyrelsen om Seminariets Virksomhed en skematisk og en sammenhængende Indberetning, begge i en af Overbestyrelsen angivet Form.

§ 3. Seminariets Bestyrer og dets faste ansatte Lærere samt Øvelsesskolelæreren, hvor saadan særskilt er ansat, danner Seminariets Skoleraad. Ogsaa Hjælpe- og Timelærere har Sæde i Skoleraadet, naar der behandles Spørgsmaal, som vedkommer den dem tillagte Undervisning, og kan forøvrigt tilkaldes, naar Bestyreren anser det ønskeligt.

I Skoleraadet føres Protokol.

Bestyreren har at indhente Skoleraadets Udtalelse, forinden han til Overbestyrelsen afgiver Forslag om: a. Fagfordelingen mellem Lærerne og Timetabellen, b. nye Lærebøgers Indførelse, c. Stipendiers Uddeling, d. Elevers Udvisning, e. Husorden for det Internat, der maatte være forenet med Seminariet, f. specielle Bestemmelser om Orden og Disciplin, g. Budgettets Affattelse. Udskrift af Skoleraadets Forhandlinger om de nævnte Sager indsendes med Forslaget.

Bestyreren afgjør i Skoleraadet Spørgsmaal om: a. faste Elevers Opflytning og Optagelse i øverste Klasse, b. Optagelse af hospiterende Elever og Ordningen af deres Deltagelse i Undervisningen, c. Anskaffelse af Bøger og Læremidler til Seminariets Bibliothek og Samlinger.

26 Juni. Forøvrigt har Skoleraadet at afgive Udtalelse om Seminariets Anliggender, saa ofte det af Bestyreren eller Overbestyrelsen forlanges.

§ 4. Enhver ved et Seminarium ansat Lærer er forpligtet til i den Udstrækning, hvori det paakræves, at bidrage til Opretholdelse af god Orden og til ikke alene ved sin Undervisning, der skal meddeles overensstemmende med den vedtagne Undervisningsplan og under fornødent Hensyn til Gangen i de indførte Lærebøger, men ogsaa ved sit Forhold ligeoverfor Eleverne forøvrigt at medvirke til at dygtiggjøre disse for deres fremtidige Gjerning som Opdragere og Lærere i Folkeskolen (Folkeskolelovenes § 33, første Led).

Enhver af de ved et Seminarium fast ansatte Lærere er pligtig til at overtage de Undervisningstimer, som i Henhold til den i forrige § omhandlede Fagfordeling bliver ham overdragne, ligesom han ogsaa har uden særskilt Godtgjørelse at vikariere i kortere Forfaldstilfælde for Bestyrer eller Lærere.

§ 5. Naar en Lærer i længere Tid end 1 Uge ved Sygdom eller anden Aarsag er forhindret fra at besørge den ham paalagte Undervisning, meldes det til Overbestyrelsen til videre Foranstaltning.

Bestyreren kan, naar særegne Grunde taler derfor, tilstaa en Lærer indtil 1 Uges Tjenestefrihed engang i hvert Halvaar; ønskes yderlige Tjenestefrihed, maa Sagen forelægges Overbestyrelsen.

§ 6. Enhver Lærer er forpligtet til i den Udstrækning, som det kræves af Examenskommissionen, at bistaa ved Afholdelsen af de til Seminariet henlagte Prøver mod at erholde den derfor af Storthinget bevilgede Godtgjørelse, forsaavidt Prøverne falder udenfor Skoleaarets Undervisningstid.

Eleverne.

§ 7. Hvormange Elever der skal kunne optages i hver Klasse i de enkelte Seminarier, bestemmes af Overbestyrelsen.

Optagelse som Elev i et Seminarium sker i Tilfælde af Konkurrance i saadan Orden:

a i nederste Klasse:

1. Ældre Elever, der ønsker at forblive 2 Aar i Klassen (Seminarlovens § 7, 1ste Punktum).
2. De, der har bestaaet Optagelsesprøven, i den Orden, der angives ved Summen af deres Karakterer (Seminarlovens § 5, 2det Punktum).
3. Hospiterende Elever (se nedenfor § 11).

b i øverste Klasse:

1. Elever, der opflyttes fra nederste til øverste Klasse.
2. Ældre Elever, der ønsker at forblive 2 Aar i Klassen.

3. De, der ønsker Optagelse i Henhold til Seminarlovens § 5, 3die Passus. 26 Juni.
4. Hospiterende Elever.

§ 8. Den, der optages som fast Elev ved et Seminarium, skal ved sin Indtrædelse stille Sikkerhed, som af Bestyreren godkjendes, for Udredelsen af de med Opholdet ved Seminariet forbundne Udgifter.

Elever, der bor paa Seminariet, har i alle Stykker at rette sig efter den for Seminariet med Overbestyrelsens Approbation vedtagne Husorden. Ingen Elev har Ret til at indlogere sig eller eller blive boende paa et Sted, som Bestyreren efter Raadførsel med Seminariets Læge finder utjenligt, eller som i moralsk Henseende findes farligt.

§ 9. Enhver Elev er pligtig til baade i og udenfor Seminariet at vise enhver af Seminariets Lærere Opmærksomhed og Lydighed.

§ 10. Enhver Elev skal punktlig indfinde sig til den for Undervisningens Begyndelse fastsatte Tid og til rette Tid have udført det Hjemmearbeide, som er ham paalagt.

Elev, der ved Sygdom eller anden tvingende Aarsag hindres i at deltage i Undervisningen, har derom snarest muligt at underrette Bestyreren, der har at forvisse sig om Forfaldets Aarsag. Forøvrigt har enhver Elev i sit Forhold saavel i som udenfor Seminariet at rette sig efter de specielle Bestemmelser, som ved ethvert Seminarium maatte fastsættes med Overbestyrelsens Samtykke.

§ 11. I enhver af Seminariets Klasser skal der i den Udstrækning, som Omstændighederne tillader det, kunne optages hospiterende Elever, der gives Adgang til at overvære Undervisningen i flere eller færre Fag. Andragender om Optagelse som hospiterende Elev indsendes gjennem Seminariets Bestyrer og Overtilsynet til Kirkedepartementet til Afgjørelse. De, der har bestaaet en Lærerprøve og derefter i mindst tre Aar havt Ansættelse i offentlig eller privat Lærerstilling, vil have Fortrin til at optages som hospiterende Elever. Under særlige Omstændigheder vil dette ogsaa blive indrømmet andre, der er i Besiddelse af den fornødne Fordannelse, saafremt det kan ske uden Fortrængsel for mere berettigede og uden Forstyrrelse eller Ulempe for Seminariets regelmæssige Virksomhed.

For de hospiterende Elever bliver det under Hensyn til hver enkelts særlige Behov at bestemme, i hvilken Udstrækning de skal deltage i Seminariets Undervisning. Forøvrigt er de underkastede de samme Bestemmelser, som gjælder for Seminariets faste Elever, derunder Forpligtelse til at stille Sikkerhed (§ 8).

26 Juni.

Undervisningen.

§ 12. Skoleaarets Undervisning begynder 1ste September og afsluttes 30te Juni.

I Undervisningstiden falder følgende Ferier: Juleferien 18 Dage fra 22de (21de) December til 8de (7de) Januar, Paaskeferien fra Onsdag i den stille Uge til 3die Paaskedag, Pinseferien fra Pinseaften til 3die Pinsedag og følgende enkelte Dage: Eftermiddagene før Kristi Himmelfartsdag og Bededag samt 17de Mai og Kongens Fødselsdag.

Iøvrigt undervises i Regelen hver Søgnedag. Dog kan Bestyreren, naar særegne Omstændigheder gjør det ønskeligt, tilstaa extraordinær Fritid, navnlig til samlede Udflugter, hvormed er forbundet Undervisningsøiemed.

§ 13. I Seminariets nederste Klasse undervises 36 Timer ugentlig i de i Seminarlovens § 8, a—m nævnte Fag.

I øverste Klasse anvendes til Undervisning i de samme Fag i første Halvaar 30 Timer, i andet Halvaar 24 Timer ugentlig eller 27 Timer ugentlig i det hele Skoleaar. — I foranstaaende Timetal er ikke medregnet Undervisningen i Brugen af musikalske Instrumenter, der tænkes henlagt partivis til Eftermiddagene.

Til Øvelse i praktisk Lærergjerning skal i Seminariets øverste Klasse staa til Raadighed i første Halvaar 6 Timer, i andet Halvaar 12 Timer ugentlig eller 9 Timer ugentlig i det hele Skoleaar.

Til Veiledning i Havedyrkning anvendes i 1ste Klasse 6 Dage og i 2den Klasse indtil 6 Dage, Formiddag og Eftermiddag, fordelt paa Høst og Vaar.

§ 14. Undervisningstimerne fordeles ligelig paa Ugens Dage. Af hver Skoletime anvendes i Regelen 50 Minuter til Undervisning. 10 Minuter til Fritid for Eleverne. Den midt i Dagens Skoletid faldende Fritid forlænges i Regelen til 20 Minuter.

Dagens Undervisning begynder med en kort Andagt af en af Lærerne.

Et Exemplar af Klassens Timetabel skal findes opslaaet i hvert Klasseværelse.

§ 15. I hver Klasse skal der findes en Dagbog, hvori det bl. a. anføres, om nogen Elev er fraværende den hele Dag eller enkelte Timer.

Forskjellige Bestemmelser.

§ 16. Bestyreren opnævner en af Eleverne i hver Klasse til Ordensmand og meddeler ham, hvad han som saadan har at iagttage.

§ 17. Bestyreren antager Seminariets Pedel og udfærdiger for ham fornøden Instrux.

§ 18. Bestyreren antager en Læge til at føre Tilsyn med Seminariets hygieniske Forhold og tilse Eleverne i Sygdomstilfælde.

§ 19. Hvor der er Internat, antager Bestyreren en Økonom til at skaffe Eleverne Kost og Pleie og afslutter med ham den fornødne Kontrakt. 26 Juni.

Undervisningsplan for Seminarierne.

I nærværende Plan søges vistnok givet en bestemtere Begrændsning af Undervisningens Indhold og Omfang, end det er skeet i Loven; men det er dog uundgaaeligt, at det for Læreren ofte stiller sig tvivlsomt, hvad og hvormeget han skal tage med, hvad der skal betones og hvad der kan gaaes let hen over.

Disse Spørgsmaal er det heller ikke Tanken at udelukke, naar man anbefaler overalt, hvor dertil er Adgang, at støtte Undervisningen til Læreboger, som i det store og hele danner Normen for, hvad der kræves til Examen. Thi i egentlig Forstand normerende Læreboger kan overhovedet ikke paavises; selv den bedst begrænsede Lærebog vil indeholde ved Siden af hinanden Partier af væsentlig og mindre væsentlig Betydning, og lægges ved Undervisningen Vegten jevnt og uden Forskjel paa væsentligt og uvæsentligt af en Lærebogs Indhold, kan selv en liden og velskreven Bog blive et besværligt Apparat.

Gode Læreboger — som Seminarierne forøvrigt endnu savner for flere Fag — kan blive en fortrinlig Støtte for Undervisningen, men at de altid bør tjene, ikke beherske Lærerens Arbeide, gjælder i særlig Grad ved en Skole for Voxne; den Skjelnen mellem væsentligt og uvæsentligt, som et forstandigt Anlæg af Undervisningen kræver, maa Læreren selv ubetinget foretage, ledet af klare Tanker om, hvad der er Skolens Maal. Ud fra dette Synspunkt vil Seminarlæreren vistnok snart erkjende, at for hans Elever er væsentligt alt, som hører med til det Grundlag af Indsigt og Viden, som de ikke kan undvære under sin Virksomhed som Lærere i Folkeskolen, og han bør derfor vurdere de forskjellige Partier af Undervisningsstoffet efter den nærmere eller fjernere Relation, hvori de staar til det nævnte Grundlag. I denne Henseende vil vistnok en Bog som Bonnevies „Folkeskolens Undervisningsgjenstande" kunne tjene som en god Veiledning for mangen Seminarlærer, der ikke har havt Anledning til personlig at lære at kjende de Krav, som Undervisningen i Folkeskolen paa dens forskjellige Trin stiller.

Naar en forstandig Lærer ved Begrænsningen af sit Stof under Jagttagelse af Lovens og Planens udtrykkelige Bud stadig har for Øie de Krav, som Undervisningen i Barneskolen stiller, saa vil der neppe være nogen nævneværdig Risiko tilstede for, at en Elev, der flittig og opmerksomt har fulgt en saaledes begrænset Undervisning, skulde komme til at staa fast ligeoverfor noget væsentligt Spørgsmaal ved Lærerprøven.

Mangeslags Spørgsmaal kan der selvfølgelig falde ved enhver Prøve, men efter det Princip, som maa kræves og ønske vist

26 Juni. ogsaa i Gjerning søges lagt til Grund for Bedømmelsen ved Lærerprøverne, skal der netop lægges megen Vegt paa at skille mellem væsentligt og uvæsentligt. Der kan visselig falde Spørgsmaal om en og anden mindre væsentlig Enkelthed, men et saadant Spørgsmaal stilles vistnok i Regelen og bør ialfald kun stilles for at give Examinanden Anledning til at lægge for Dagen specielle Kundskaber, som Examinationen har ladet formode at han besidder, og det bør ikke nedsætte hans Karakter, om han viser sig ikke at besidde dem. Paa den anden Side kræves det af den samme Bedømmelse, at den ikke skal lade Tilstedeværelsen af et vist Kvantum uordnet Viden erstatte Mangelen af Oversigt, Kjendskab og Forstaaelse ligeoverfor Ting, som hører til de grundlæggende i vedkommende Fag. Grundlaget maa Seminareleven ved sin Afgang fra Lærerskolen beherske saaledes, at han har Udgangspunkt for det Selvstudium, som han aldrig kan undvære. Og den Erkjendelse, at det kun er et Grundlag for Lærernes Arbeidsevne, de kan og skal vinde i Seminariet, vil det formentlig ikke være ganske overflødigt at indprente Eleverne. Et saadant Grundlag har de faaet, naar de har vundet den Orientering i almendannende Kundskaber, at de kan hente dem frem, naar de faar Brug for dem, og det Kjendskab til deres Værd og Anvendelse, at de ialfald lægger an paa at meddele — i Ordets fulde Betydning — praktisk Undervisning i den almendannende Skole.

Undervisningen bør fornemmelig *skride frem* gjennem Foredrag; men Læreren maa erindre, at det er et mindst ligesaa stort Arbeide at følge et Foredrag med Opmerksomhed som at holde det. Ikke alene maa han derfor jevnlig give sine Elever Tid til og yde dem sin Hjælp til gjennem Samtaler og Anvendelser at samle, fæste og tilegne sig som *brugbar Viden*, hvad han har fremstillet for dem i en Række Timer. Men ogsaa i den enkelte Time bør, om Eleverne skal magte at bevare frisk og levende Deltagelse, den foredragsmæssige Undervisning som Regel veksle med Samtale, mundtlige og skriftlige Øvelser og Examination, ligesom Øvelser i Demonstration paa Vægtavlen ikke maa forsømmes. Mod Tilbøielighed hos Eleverne til at nedskrive Lærernes Foredrag maa der optrædes bestemt; den, der skriver ned paa den Vis, opfatter kun halvt; det lille, som Læreren ønsker noteret, bør han diktere ved Timens Slutning; ganske kortelig at notere enkelte Ting af egen Drift er der neppe Grund til at formene Eleverne.

Paalæg om ved Forberedelsen at benytte angivne Haandbøger bør kun gives med stort Maadehold og helst ved Henvisning til bestemte, med Sidetal betegnede Afsnit i vedkommende Skrift. Naar Læreren giver Anvisning paa friere Læsning (i Seminariets Læseværelse eller hjemme) som Hjælpemiddel til en mere indgaaende Beskjæftigelse med de forskjellige Undervisningsemner, maa det udtrykkelig fremholdes, at det er saa langt fra, at deri ligger et Paalæg, at man tvertimod fraraader enhver paa en Gang at indlade

sig derpaa i alle eller mange Fag, og at det kan faa stor Betyd- 26 Juni.
ning for Elevens Udvikling, om han i Kursets Løb blot paa nogle Punkter i et enkelt eller ganske faa Fag finder Leilighed til friere Læsning i nævneværdig Udstrækning.

Gjør en Opfatning af Seminarundervisningens Midler og Maal, som den ovenfor antydede, sig gjældende baade hos Seminariernes Lærere og hos dem, der forretter ved Lærerprøverne, maa det være muligt ogsaa i de Fag, hvor man endnu savner den Støtte, som ydes af fuldt ud hensigtsmæssige Læreboger, at finde en rimelig Begrænsning af Stoffet uden Forsøg paa en mekanisk Opstilning af Grændser f. Ex. mellem Examenskrav og Undervisningsstof, som let vil reducere Seminarundervisningen til en Exercis med en foreſtaaende Mønstring for Øie. Det er først, naar Begrændsningen kræves stillet af en levende Opfatning af selve Stoffets Værd og Betydning, at Undervisningen kan haabes at beholde Liv og Frihed tiltrods for, at en Prøve staar for Døren.

Modersmaal og Kristendomskundskab er Seminariernes centrale Fag.

Modersmaalet er et Fællesfag, for hvis rette Røgt og Pleie enhver Seminarlærer bærer Ansvar. Om end den Undervisning, der sigter til at fremme Indsigten i og Kjærligheden til Modersmaalet, fortrinsvis ledes af Læreren i selve Faget, paahviler det dog enhver Lærer, uanseet Fag, baade selv at føre et Sprog, der kan tjene Eleverne til Mønster, og at vaage over, at disse udtrykker sig i et godt Sprog baade mundtlig — under Examination og Samtale eller i sammenhængende Fremstilling fra Katedret, som saa lidet som muligt afbrydes af Læreren — og ved de skriftlige Øvelser, hvortil de forskjellige Fag giver Anledning.

Ligeledes bør Religionsundervisningens særegne Maal, Uddannelsen af en kristelig Livsopfatning hos Eleverne, støttes og fremmes gjennem den hele Undervisning saavelsom ved Lærernes Exempel.

Beslægtet Stof bør saavidt muligt tillægges samme Lærer, der da bør have Frihed til at anvende de et Fag tillagte Timer paa den Maade, som han efter Samraad med Bestyreren finder tjenligst, naar kun det foresatte Maal naaes. Naar der nedenfor tildels er opført et vist ugentligt Timetal for de forskjellige Grene af et og samme Fag (f. Ex. Kristendomskundskab, Norsk), og naar der er angivet, hvorledes Stoffet tænkes fordelt paa de forskjellige Aar, er dette altsaa kun ment som en Antydning, ikke som en bindende Forskrift.

Foruden at der i Aarets Løb kan foretages delvis Repetition af særskilte Afsnit, bør der i begge Klasser foretages en almindelig Repetition.

Skoleaaret afsluttes i 1ste Klasse med en Aarsprøve.

26 Juni. Denne kan holdes som en skriftlig Prøve i alle vigtigere Fag fra 15de til 30te Juni.

Repetitionen i 2den Klasse bør gaa ud paa at give Eleverne samlende Oversigter og at gjennemgaa særlig vigtige Dele af Stoffet.

Kristendomskundskab.

1. Bibelkundskab.

a) Til at vinde Oversigt over de bibelske Skrifters Indhold navnlig de historiske Skrifter i deres Sammenhæng, veiledes Eleverne i Tilslutning til den ved Optagelsen medbragte bibelhistoriske Kundskab under Læsning af karakteristiske Stykker inden de forskjellige Slags Skrifter. Herunder ledes de til Fortrolighed med den bibelske Stil og til forstandig Opfattelse af Hovedtanken i de læste Stykker og sættes ind i Skrifternes Tankegang og saavidt muligt i den historiske Situation, som har fremkaldt det enkelte Skrift. Paa denne Maade vil de paa den ene Side vinde de unndværlige Forudsætninger for at læse Bibelen med Forstaaelse af Hovedindholdet, og paa den anden Side vil deres Øie blive aabnet for Gangen i den frelseshistoriske Udvikling uden Undervisning i Bibelhistorie i den almindelige Forstand, som heller ikke er Gjenstand for Examination ved den høiere Lærerprøve.

b) Nærmere Kjendskab til udvalgte Skrifter eller større Afsnit af det gamle og nye Testamente. Nøiagtigere gjennemgaaes af det gamle Testamente 6 à 8 af Davids Salmer og nogle af de vigtigste Spaadomme hos Esaias; af det nye Testamente læses paa samme Maade et Evangelium, f. Ex. Lukas, i sin Helhed og af Romerbrevet mindst de 8 første Kapitler med udvalgte Afsnit af andre Breve i den Udstrækning, Tiden tillader.

Anvisningsvis opføres følgende Læseplan:

1ste Klasse. 3 Timer ugentlig. 1ste Halvaar det gamle Testamente; 2det Halvaar Evangeliet.

2den Kl. 2 Timer ugentlig: Mindst de 8 første Kapitler af Romerbrevet med udvalgte Afsnit af andre Breve. Oversigt over de øvrige nytestamentlige Skrifter.

2. Kirkehistorie. 2 Timer ugentlig i nederste Klasse (eller 1 Time ugentlig i hver af Klasserne).

Undervisningen, som særlig dvæler ved den ældste Kirkes, Reformationstidens og den norske Kirkes Historie, støttes til en kortfattet Lærebog i let og klar Fremstilling.

3. Tros- og Sædelære. I nederste Klasse 1, i øverste Klasse 2 Timer ugentlig (eller i nederste Klasse 2, i øverste 1 Time ugentlig).

Efter en Gjennemgaaelse paa Grundlag af Katekisme og Katekismeforklaring gives efter et kortere Omrids en sammenhængende

Fremstilling af den kristelige Tros- og Sædelære efter den lutherske Kirkes Bekjendelse. Hvis ingen passende Lærebog foreligger, anbefales den mere indgaaende Behandling af Troslæren knyttet til en Gjennemgaaelse af den Augsburgske Konfession, navnlig dens 1ste Del. Ved en saadan vil det kunne opnaaes, at idetmindste de mest centrale Trossandheder bliver fremstillede i sin indre Sammenhæng, ligesom der særlig under Gjennemgaaelsen af 18de og 20de Artikel vil blive Anledning og Opfordring til at dvæle nærmere ikke blot ved Forholdet mellem Tro og Liv i Almindelighed, ved hin som Princip for dette, men ogsaa ved de Grundformer, hvori Livet kommer til Udfoldelse. 26 Juni.

4. Hvis man ikke finder at kunne opføre en særskilt Time til at meddele Kjendskab til Kirkeaaret, Evangelietexterne og et Udvalg af vore Kirkesalmer og deres Forfattere, bør Evangelietexterne (den gamle Række) komme til Behandling under Bibelforklaringen og det øvrige Stof under de øvrige Grene af Religionsundervisningen, eftersom det af Læreren findes hensigtsmæssigt.

Norsk.

Den hele Undervisning i dette Fag bør for hvert Kuld Elever helst ledes af en og samme Lærer.

1. Læseøvelser, hvorunder Eleverne veiledes til klart at opfatte og tilegne sig de vigtigste Regler for god Læsning.

Grundig Gjennemgaaelse af et Literaturudvalg paa Bogmaal og Bygde- (Lands-) maal, der skal omfatte Prøver foruden af Fællesliteraturen og den nye norske Litteratur ogsaa af Eddadigtene, Sagaen og Folkedigtningen, og om Tiden tillader det, af særlig fremtrædende danske Forfattere efter 1814. — Til Gjennemgaaelsen af Tankegangen med de nødvendige Ord- og Sagforklaringer knyttes Oplysninger af litterær og stilistisk Art; herunder veiledes til Forstaaelse af det billedlige Udtryk og meddeles noget Kjendskab til Digtarterne og de sædvanlige Versemaal. Fremdeles øves Gjengivelse af det læste i sammenhængende Fremstilling.

Der læses erkelte større Arbeider i sin Helhed; hvor kun udvalgte Stykker af et større Arbeide gjennemgaaes, skal Eleverne ved Lærerens Meddelse orienteres kortelig i dettes Indhold og Bygning.

Litteraturhistorien forudsættes gjennemgaaet efter en kortfattet Lærebog; efter en kort Oversigt over den gamle norske og islandske Litteratur dvæles der særlig ved Holberg, det norske Selskab, Oehlenschläger, Wergeland og hans Samtid og Tiden fra Bjørnsons og Ibsens Fremtræden.

2. Med Støtte i en liden Grammatik (f. Ex. Hofgaards, som tillige indeholder Verslære) vedligeholdes og udvikles Elevernes Kjendskab til det væsentlige af Form- og Sætningslæren og deres Færdighed i Analyse. Desuden meddeles efter et ganske kortfattet

26 Juni. Schema lidt Kjendskab til Lyd- og Orddannelseslære, fornemmelig til Støtte for Veiledningen i Retskrivning.

For Landsmaalets Vedkommende, der saavidt muligt bør behandles samtidig med og under stadig Sammenligning med Bogsproget, turde det maaske ogsaa være heldigst at benytte et lidet grammatisk Omrids, om end dette for en væsentlig Del kan erstattes af Elevernes Kjendskab til deres egen Dialekt. Undervisningen i Landsmaal skal forøvrigt have for Øie at give Eleven et Overblik over de vigtigste Grupper af vore Bygdemaal og derigjennem fæste og udvikle den enkelte Elevs Sands for hans egen Dialekts særlige Eiendommeligheder og Forhold til Folkesproget i det hele. Ved det enkelte Seminarium tages særligt Hensyn til den Gruppe af Bygdemaal, som tilhører den Landsdel, hvorfra Seminariet især har sin Søgning.

Lidt Øvelse i at læse Svensk.

3. Mundtlige Foredrag og skriftlige Udarbeidelser. Øvelser i mundtlig Behandling af kjendt Stof.

De skriftlige Øvelser, der forøvrigt — særlig i Begyndelsen — mundtlig bør forberedes paa Skolen, omfatter Opgaver af fortællende og beskrivende Art og andre lettere Emner, der ligger indenfor Elevernes Kundskabs- og Erfaringskreds. Stilene bør i Regelen udarbeides hjemme, mindst 1 hver 3die Uge, men ved Siden deraf bør der ogsaa af og til udarbeides kortere Extemporalstile paa Skolen.

Antagelig vil i begge Klasser 1 Time ugentlig hensigtsmæssig anvendes til den rent sproglige Side af Undervisningen, 2 Timer ugentlig til mundtlige Foredrag og skriftlige Udarbeidelser, medens Resten af Timerne anvendes til Læsning og Litteraturkundskab.

4. Oldnorsk (valgfrit, 1 Time ugentlig i øverste Klasse).

Et Udvalg af Litteraturen (efter en Læsebog, omtr. 20 S.) med Kjendskab til det vigtigste af Lyd- og Formlæren. En Udsigt over vort Sprogs Historie.

Historie.

Undervisningens Formaal er at orientere Eleverne i Menneskeslægtens og særlig vort eget Folks Kultur- og Samfundsliv nedigjennem Tiderne indtil vore Dage.

Idet en Bog af Omfang som de for Middelskolen godkjendte Læreboger lægges til Grund for Undervisningen, behandles forholdsvis fyldig den nyeste Tids Historie ligesom i det hele de nordiske Landes og især Fædrelandets Historie, der dog stadig søges indordnet som Led af den almindelige Verdenshistorie.

Særlig dvæles i Norges Historie ved Næringslivets og det nationale Aandsliv Opblomstring i sidste Halvdel af forrige Aarhundrede og ved Begivenhederne omkring 1814.

Under Fædrelandets Historie i dette Aarhundrede indgaar en

kortfattet Fremstilling af vor statsborgerlige og kommunale Forfat- 26 Juni.
ning samt Retspleien.

For Læreren gjælder det at søge Støtte i, hvad Eleverne kjender fra den øvrige Undervisning, særlig Undervisningen i Kristendomskundskab og Litteraturlæsningen.

Særdeles ønskeligt vil det være, om han kan vinde Tid til at dvæle udførligere ved enkelte, om end ganske faa udvalgte Punkter i forskjellige Tidsafsnit, som han selv ikke blot kjender fra Haandbøger, men har vundet Kjendskab til ved noget Kildestudium, f. Ex. Punkter i det græske Aandsliv (knyttet til et Stykke af Homer eller af Herodot eller af Platon o. l.), Afsnit af Sagatiden, af de Begivenheder og Kulturstrømninger, der betegner Overgangen til den nyere Tid, Momenter i det engelske Folks Udvikling, i det 18de Aarhundredes aandelige Strømninger o. s. v.

I begge Klasser nogen Øvelse i skriftlig Behandling af historiske Emner.

Geografi.

Med Støtte i Undervisningen i Naturkundskab og Historie gjennemgaaes dette Fag ogsaa for den fysiske og matematiske Geografis Vedkommende, og hvad Fædrelandets geografiske Forhold angaar, i det Omfang, som angives af de for Middelskolen godkjendte Læreboger. Læreren bør særlig veilede Eleverne til at studere Kortet omhyggelig og indøve Brugen af dette (Øvelse i Kortteguing paa Vægtavlen).

Om Tiden tillader det, bør der gives enkelte fyldige Skildringer af Naturforhold, Folkefærd, Samfunds- og Virksomhedsliv.

I begge Klasser nogen Øvelse ogsaa i skriftlig Behandling af geografiske Emner.

(Fædrelandets kirkelige, statsborgerlige og kommunale Forfatning, Retspleien, Ordning af Undervisningsvæsenet behandles ikke i Geografitimerne, men under Undervisningen i Historie og Pædagogik).

Naturkundskab.

Anbydningsvis opstilles følgende Læregang:

I nederste Klasse 3 Timer ugentlig.

Beskrivende Naturhistorie: Beskrivelse dels efter Naturen, dels efter Billeder og Præparater af Repræsentanter for forskjellige Grupper af Dyrriget. Fortrinsvis behandles de mest kjendte og de for Menneskene — som nyttige eller skadelige — vigtigste Dyr.

Høst og Vaar omhandles paa samme Maade Planteriget.

Jordskorpens Bygning og Hovedbestanddele. Vandets Fordeling paa Jorden og Vandets Kredsløb ved Fordampning og Fortætning. Regn, Sne og Is. Luftens og Vandets Grundstoffer og deres Egenskaber.

I øverste Klasse 3 Timer ugentlig.

26 Juni. Gjennem Experimenter, der ogsaa leilighedsvis bør udføres af Eleverne, vises, hvad der foregaar under, og hvad der fremkommer ved kemiske Processer, navnlig saadanne, som er af Betydning for Opretholdelsen af Ligevægten i Naturen, eller for Dyrenes og Planternes Liv.

Af Fysiken bringes gjennem Experimenter og Tegninger de for Liv og Virksomhed betydningsfuldeste Naturlove til Erkjendelse.

Paa Grundlag af den Kjendskab, som saaledes er vundet til Lovene for de fysiske og kemiske Kræfters Virksomhed, omhandles nærmere Dyrenes væsentlige Organer for Bevægelse, Sandsning og Ernæring, samt meddeles Grundtræk af Fysiologi og Sundhedslære.

Regning og Rumlære.

Som Antydning af en Læregang, hvorigjennem Undervisningsmaalet antages at kunne naaes, opstilles følgende Fordeling af Stoffet mellem de to Klasser:

1ste Klasse (4 Timer). Talregning: Talsystemet. Gjennemarbeidelse af de fire Regningsarter med Tal- og Bogstavstørrelser. Hovedregning. Anvendte Opgaver. Reduktion til Enheden.

Bogstavregning: Ligninger af første Grad anvendt paa Løsning af Opgaver.

Konstruktionstegning: Rumstørrelser. Ligestorhed og Kongruens. Den rette Linie. Længdemaalet. Rette Liniers Addition og Subtraktion. Planet. Cirkellinien. (Radius, Diameter, Korde, Bue, Segment, Sektor). Cirkelliniens Anvendelse som geometrisk Sted. Cirkelliniens Gradinddeling. — Vinkelen. Ligestore Vinkler. Rette og skjæve Vinkler. Den lige Vinkel. Nabovinkler og Topvinkler. Vinklers Addition og Subtraktion. Vinklers Udmaaling i Grader og i Forhold til den rette Vinkel.

Perpendikulærer fra givne Punkter i eller udenfor en Linie. Den rette Linies og Vinkels Halveringslinier og disses Anvendelse som geometriske Steder. Konstruktion af parallele Linier. Parallelens Anvendelse som geometrisk Sted. Den rette Linjes Deling i lige store Dele. Central- og Periferivinkler, særlig Periferivinklen paa den halve Periferi og Cirkellinien som Sted for en ret Vinkels Toppunkt. Konstruktion af Tangenter fra Punkter i og udenfor Periferien.

Korders Afstand fra Centrum. Cirklers Beroring udvendig og indvendig.

Polygoner, deres Sider, Hjørner og Diagonaler. Triangelkonstruktioner. Konstruktion af de forskjellige Slags Parallelogrammer, udledet af de om deres Sider, Vinkler og Diagonaler gjældende Sætninger.

Konstruktioner af Trapetset.

Konstruktion af den omskrevne og indskrevne Cirkel ved et Triangel. Regulære Polygoner, udledede af Firkanten og Sexkan-

ten. — Ligestore Flader. — Flademaalet. Parallelogrammers og 26 Juni.
Trianglers Ligestorhed. Beregning af Polygoners Fladeindhold. Forandring af Trianglers og Parallelogrammers Side, Høide eller Vinkler uden Forandring af Fladeindholdet. Den pythagoreiske Læresætning og dens geometriske Anvendelse. En Polygons Forandring til et ligestort Triangel. Sum og Differens af Polygoner.

2den Klasse. Talregning: Praktisk Regning med Anvendelser fra Forretningslivet. Et enkelt Bogholderi med to Afslutninger. — Ophøielse i Potenser og Uddragning af Kvadratroden af Tal.

Bogstavregning: Fortsat Øvelse i praktisk Anvendelse af Ligninger, derunder ogsaa lette Ligninger af anden Grad.

Konstruktionstegning: Konstruktions- og Beregningsopgaver, der kan løses ved en Parallel med en af Siderne i et Triangel. En ret Linies Deling i opgivet Forhold. Mellemproportionalledet. Forandring af Parallelogram til et Kvadrat.

Cirkelberegning.

Øvelser i Landmaaling og Nivellering med simple Redskaber. Rummaalet. Beregning af Legemers Overflade og Rumindhold.

Projektionstegning.

Skrivning.

I nederste Klasse 1 Time ugentlig.

Skrifttrækkene gjennemgaaes og Sammenskrift øves i Skraaskrift. Derefter gjennemgaaes Skrifttrækkene i Steilskrift og Sammenskrift deri øves af alle Elever.

Læreren giver Eleverne Veiledning i at skrive paa Vægtavlen.

De Prøvearbeider i Skrivning, der fremlægges ved den høiere Lærerprøve, kan efter Elevens Valg udføres med Skraaskrift eller Steilskrift.

Frihaandstegning.

Foruden det for Tegneundervisningen almindelige Formaal (at udvikle Elevernes Øiemaal og Formsands samt at øve dem i ved Tegning at gjengive, hvad de ser) bør Øvelserne i Frihaandstegning ved Seminarierne tillige tage Sigte paa at sætte den vordende Lærer istand til med Kridttegning paa Vægtavle at anskueliggjøre sin Undervisning i forskjellige Fag.

Da Eleverne ved sin Indtrædelse i Seminariet kan antages at besidde endel Færdighed i elementær Tegning, bør Undervisningen strax begynde med Fladeornamenter. Opgaverne gjennemgaaes omhyggelig af Læreren, som ved Fortegning paa Vægtavle viser de nødvendige Hjælpelinier til at bestemme Forholdet mellem de forskjellige Udstrækninger. Eleverne øves i at tage Sigte og Maal over Blyanten. Udkast optegnes med Blyant, Tegningen belægges med svage Farver, og Konturerne optrækkes med Pen og Tusch.

Til Klodstegning opstilles i Begyndelsen kun én Klods i

26 Juni. Frontstilling, senere for Hjørne og i Skraastilling. Traadlegemer anbefales. Klodsen eller Legemets Størrelse og Afstand fra Eleven afpasses saaledes, at Udstrækningerne ikke bliver for smaa, naar de indsigtes og maales over Blyanten i strakt Arm.

De indgaaende Liniers Sammenløbning i Forsvindingspunktet og fjernere Deles Forkortning paavises ved Hjælp af nogle faa og simple Regler.

Efterhaanden tegnes enkle Sammensætninger og simple Brugsgjenstande.

Tegningen trækkes op med Blyant. Eleverne øves i at tegne simple Figurer med Kridt paa Vægtavle.

Ved Examinatorier i Historie, Geografi og Naturkundskab gives Opgaver til Demonstration ved Tegning paa Vægtavle eller paa større Ark til Forevisning. Ved de praktiske Øvelser tilholdes Eleverne at anskueliggjøre sin Undervisning ved Tegning, naar Emnet tilsiger det.

I nederste Klasse 2 Timer ugentlig, begge Timer helst i Sammenhæng.

Ornamenttegning. Klodstegning paabegyndes.

I øverste Klasse 1 Time ugentlig.

Klodstegning. Eleverne gives Anledning til, om de ønsker det, udenfor Skoletiden i Seminariets Tegnesal at øve sig i Klodstegning.

Musik.

I nederste Klasse 3 Timer, i øverste 2 Timer ugentlig. Af disse Timer afsees 1 Time i hver Klasse til Undervisning i Spil. Denne Time henlægges til Eftermiddagen, og da Eleverne her maa deles i Partier, maa der, for at hvert Parti kan faa 1 Times Undervisning, af Læreren gives Veiledning i flere Timer om Ugen.

Af Musikteorien læres navnlig: G- og F-Nøglen, Noter og deres Anvendelse, Pauser, Takt, Rytmus, Tempo, kromatiske Fortegn, Dur og Moll, Skalaer, Tonearterne, Ledetone, Intervaller, Tre- og Firklange, deres Omvending og Opløsning. (De nødvendige Oplysninger meddeles i Regelen efterhaanden i Forbindelse med Øvelserne).

Hovedvægten lægges paa Undervisningen i Sang; herunder gjøres Eleverne bekjendt med Sangorganet og Betingelserne for dets heldige Virksomhed, Tonedannelse. Ved Øvelse i Tonetræfning bibringes Eleverne saavidt muligt Sikkerhed i at træffe de forskjellige Afstande i melodiske Forbindelser, saa at de kan synge lettere Melodier fra Bladet i de almindeligere Tonearter.

Omtrent 30 enstemmige Koraler og Sange indøves og læres. Der lægges herunder fortrinlig Vægt paa korrekt Udførelse og ren Udtale. Flerstemmig Sang. Eleverne bør faa nogen Veiledning i at instruere og lede mindre Sangkor.

I Orgelspil veiledes Eleverne til at kunne spille korrekt et 26 Juni.
Udvalg af de lettere Melodier i Lindemans Koralbog samt lettere Præludier. I Almindelighed gives alene Veiledning i Manualspil; de mere musikalske Elever kan sættes ind i Brugen af Pedal.

I Violin- og Salmodikonspil bør Eleverne føres frem til at kunne foredrage Koraler og Sange rent og sikkert.

Gymnastik.

Hovedsagen er Elevernes Uddannelse som Instruktører. Den vigtigste Del af Instruktørens Opgave bestaar i at kunne lede en Afdelings Øvelser livlig og bestemt efter en opgiven Tabel, saaledes at den stadig gaar fremad, — med andre Ord, at Feilene paa hurtigste Maade udryddes. Dette kræver hos Instruktøren en rask Opfatning og Evne til at gjøre sig hurtig og let forstaaet og adlydt. Undervisningen bør derfor fornemmelig gaa ud herpaa og ikke saa meget paa den forholdsvis mindre vigtige Sag at kunne fremsige Kommandoordene for enkelte særskilt opgivne Bevægelser og give en udtømmende Beskrivelse deraf for Eleverne.

Som et vigtigt Punkt i Instruktøruddannelsen maa ogsaa indgaa Veiledning i at kunne ordne sig efter forskjellige tildels meget ugunstige Forhold.

Instruktionsøvelserne bør begynde, saasnart nogen personlig Færdighed er opnaaet, og senere gaa Side om Side med Øvelsen heri. De bør navnlig være de overveiende i ældste Klasse og afsluttes med, at Eleverne faar lede Øvelsesskolens Gymnastik.

Ved Fastsættelsen af Maalet for den personlige Færdighed maa erindres, at Øvelsen heraf har Betydning i to Henseender; den er nemlig gavnlig for Elevernes egen Helbred og er et nødvendigt Middel for Instruktøruddannelsen. I førstnævnte Henseende vilde det være bedst at benytte Øvelsestabeller afpassede efter Elevernes Alder og Udvikling; men dette vilde dog medføre Vanskeligheder. De vordende Instruktører bør nemlig for at faa tilstrækkeligt Kjendskab til de Bevægelser, som de senere skal instruere for de forskjellige Alderstrin paa Skolerne, selv mange Gange have udført dem. Under Seminarlærerens Indøvelse heraf opnaaes ogsaa den store Fordel, at Eleverne faar et blivende Indtryk af, hvorledes denne Undervisning bør foregaa, — en vigtig Grund for Læreren til herunder at være opmærksom paa sig selv.

Der vil saaledes ikke blive Tid til at gjennemgaa en egen Serie Tabeller for Voxne. Der kan kun blive Tale om til de for Skoleungdommen opsatte Tabeller at gjøre nogle Tillæg af Bevægelser passende for den modnere Alder og med Lærervirksomheden for Øie, altsaa tildels Bevægelser med „levende Støtning" for at øve en vis Grad af Haandfærdighed. Paa denne Maade kan den vordende Lærer erholde et Kjendskab til Bevægelsesforraadet, der gaar noget udover Elevens.

26 Juni. Af Betydning netop her er det ogsaa, at navnlig nationale Lege, Idrætter, Danse m. m. optages for derved atter at kunne udbredes til Ungdommen over det hele Land. For de mandlige Elever kommer herunder Skiveskydning og Behandling af Skudvaaben med dertil hørende Forsigtighedsregler.

1. Instruktionsøvelser. Disse udgjør den vigtigste Del og bør, saasnart det lader sig gjøre, væsentlig bestaa i at lede Afdeling efter opgiven Tabel. Derhos maa læres at ordne Undervisningen efter de ved Folkeskolen forskjellige Forholde.

a. De mandlige Elever. Øvelser efter Løitnant Bentzens Tabeller (mindst 1—12), samt mindst de to første Tabeller af hver af Serierne B og C i Liedbecks Dagöfninger (Hævbevægelser og Sprang ogsaa for de følgende Tabeller); endvidere Øvelse som Underafdelingsfører ved Hævbevægelser og Sprang (kfr. Liedbeck Serie E, Tabel 7), — Øvelse i at lede Leg (kfr. Bjornstad, Bentzen og Liedbecks Bøger) samt Behandling af Skudvaaben.

b. De kvindelige Elever. Minnesbok i Gymnastik gjennemgaaes i sin Helhed; derhos øves et Par Tabeller af Liedbecks Serie B og C, saa Eleverne forstaar at benytte almindeligt Skolemateriel til Gymnastikøvelser, — samt Bentzens Tabeller i den Udstrækning, som Tiden og Forholdene tilsteder.

2. Øvelse af den personlige Færdighed. Denne maa væsentlig betragtes som et nødvendigt Middel for Instruktøruddannelsen.

a. De mandlige Elever. Livlig og bestemt Gjennemgaaelse af det under 1 a opførte, samt videregaaende Øvelser efter Bentzens Tabeller med Tillæg af Lege og Idrætter, hvoraf nogen Skiveskydning.

b. De kvindelige Elever. Livlig og bestemt Gjennemgaaelse af det under 1 b opførte, samt videregaaende Øvelser efter Liedbeck eller Bentzens Tabeller med Tillæg af Lege og Idrætter.

Haandarbeide.

I hver Klasse 2 Timer ugentlig.

A. For mandlige Elever:
Træsløid efter den af Kirke- og Undervisningsdepartementet til enhver Tid approberede Modelrække og Undervisningsplan. Der bør være nogen Adgang for Eleverne til at benytte Seminariets Sløidlokale til frivillig Øvelse helst under Lærerens Tilsyn.

B. For kvindelige Elever:
Strikning. Søm (Linsøm, Knaphul, Stopning, Lapning). Ridsning. Optegning af Mønstre til Undertøi. Klipning.
Leilighedsvis holdes Foredrag om Haandarbeidets Opgave

og Betydning. Eleverne øves i paa Vægtavlen at anskueliggjøre Fremgangsmaaden ved et givet Arbeide. 26 Juni.

Pædagogik.

Maalet for Undervisningen i dette Fag er at give Eleverne Kjendskab til de pædagogiske Begrebers og Skolens, navnlig den norske Folkeskoles, historiske Udvikling samt til de Undervisningsmethoder og Læremidler, der almindelig benyttes i Folkeskolen.

Den historiske Undervisning meddeles væsentlig gjennem Skildringer af fremragende Pædagogers Virksomhed.

I nederste Klasse 1 Time ugentlig.

En kort Udsigt over Opdragelsen i Oldtiden og Middelalderen. Humanismen. Den evangeliske Skoles Grundlæggelse ved Reformationen. Realismens Optræden ved Baco, Locke og navnlig ved Comenius. Skolen og Folkeoplysningen i Norge og Danmark før Pietismen. Pietismens Skoleretning, Francke. Skolevæsenet i Norge og Danmark i det 18de Aarhundrede. Rousseau og Filantroperne. Pestalozzi. Den filantropiske Retnings Optræden i Danmark og Norge.

I øverste Klasse 1 Time ugentlig.

Nyere pædagogiske Retninger. Frøbel (Børnehaven).

Cygnæus (Sløidsagen). Grundtvig og Folkehøiskolerne. Herbert Spencer.

Kort Oversigt over det norske Skolevæsens Udvikling efter 1814 med nærmere Kjendskab til Folkeskolens Ordning efter de nugjældende Love.

De vigtigste Grundsætninger for Opdragelse og Undervisning, hvorunder Eleverne veiledes til Forstaaelse af Barnets Sjælelivs. Det nødvendige Kjendskab til dets fysiologiske Udvikling forudsættes givet ved Undervisningen i Naturfag.

Kjendskab til Folkeskolens Læseplaner, — hvorunder paavises det Forhold, hvori Folkeskolens forskjellige Fag staar til hinanden og til Folkeskolens opdragende Formaal i det hele — samt til de for Folkeskolens Undervisning passende Metoder i de forskjellige Fag og til Brugen af de for en god Undervisning fornødne Læremidler meddeles i de til Øvelse i praktisk Lærergjerning opførte Timer.

Undervisningen i Pædagogik bør helst overtages af Øvelsesskolens Bestyrer eller en af Øvelseslærerne.

Øvelse i praktisk Lærergjerning.

Hertil anvendes gjennemsnitlig 9 Timer ugentlig i 2den Klasse, nemlig til:

a) Undervisningsøvelser . . . . . 4 Timer
b) Paahøring af Øvelsesskolens Undervisning . . . 2 „

26 Juni. c) Undervisningslære, hvorunder Gjennemgaaelse af Opgaver for Undervisningsøvelserne . . . . . 3 Timer

9 Timer.

Hvor man foretrækker at fordele Tiden forskjellig paa Undervisningsaarets 1ste og 2det Halvaar, sker dette saaledes:

	1ste Halvaar	2det Halvaar
Undervisningsøvelser	2 Timer	6 Timer
Paahøring	1 „	3 „
Undervisningslære	3 „	3 „
	6 Timer	12 Timer

eller

	1ste Halvaar	2det Halvaar
Undervisningsøvelser	0 Timer	8 Timer
Paahøring	6 „	0 „
Undervisningslære.	0 „	4 „
	6 Timer	12 Timer.

Ved Undervisningsøvelser og ved Paahøring af Øvelsesskolens Undervisning deles Seminarklassen i 3 Partier, med omtrent 10 Elever i hvert. Enhver Seminarelev skal saavidt muligt gives Anledning til et Par Øvelser i hvert af de Fag, hvori han ved den høiere Lærerprøve kan faa Undervisningsopgave, nemlig:

I. Kristendomskundskab.	Bibel- og Kirkehistorie samt Bibelkundskab	2 Øvelser
	Katekismeundervisning.	2 „
	Smaaskoleundervisning i Kristendomskundskab	2 „
		6 Øvelser.
II. Norsk.	Læsning og Litteratur	2 Øvelser
	Analyse og Stiløvelser	2 „
	Smaaskoleundervisning i Læsning . .	2 „
		6 Øvelser.
III.	Historie	1 Øvelse
	Geografi	1 „
	Naturhistorie.	1 „
	Fysik og Kemi	2 „
	Anskuelsesundervisning i Smaaskolen .	1 „
		6 Øvelser.

IV.	Regning og Rumlære	2	Øvelser	26 Juni.
	Skrivning	1	„	
	Smaaskoleundervisning i Regning . .	3	„	
		6	Øvelser.	

Undervisningsøvelserne bør helst falde med $^1/_3$ i Smaaskolen og med $^2/_3$ i Folkeskolens høiere Klasser. Med Hensyn til de sidste bør for hvert Fags Vedkommende Øvelserne falde paa mindst 2 forskjellige Trin af Skolen. Ogsaa Paahøring bør saavidt muligt falde med $^1/_3$ i Smaaskolen og $^2/_3$ i de høiere Klasser.

Opgaverne til Undervisningsøvelserne gjennemgaaes med vedkommende Parti samlet; men i Regelen bør kun 2 Seminarelever dele den for Opgaven bestemte Undervisningstime mellem sig. Det skal nøie paasees, at Undervisningsøvelserne baade med Hensyn til Stof og Undervisningsmaade indgaar som Led i vedkommende Barneskoles Undervisning. Ligesaa bør Skolens Orden og Barnebehandling nøie iagttages.

Ved Paahøring af Øvelsesskolens Undervisning bør i Regelen vedkommende Parti Seminarelever forud kortelig sættes ind i, hvad Læreren overensstemmende med Undervisningsplanen har at behandle, og hvorledes han selv forbereder sig for Undervisningen.

Mere sammenhængende Fremstilling af almengyldige Regler for god Folkeskoleundervisning og af enkelte Fags metodiske Behandling i Skolen samt Veiledning i Brugen af Undervisningsmidler gives helst i samlet Seminarklasse.

Havedyrkning.

Ved praktiske Arbeider i Seminariets Have veiledes Eleverne til at udføre de til forskjellige Aarstider forefaldende Havearbeider: Saaning i Bænk og paa frit Land, Spadning, Aurveltning, Froavl, Indhøstning og Opbevaring af Havevæxter, Plantning, Forædling og Beskjæring af Træer, lidt Blomsterkultur.

I den Udstrækning, Tiden tillader, kan der i Klassen gives Eleverne Veiledning angaaende Havedyrkning, særlig Kjøkken- og Frugthaven, derunder exempelvis om de Fordringer, som maa stilles til Jordsmon, der skal egne sig til Havedyrkning, om hvilke Kjøkkenurter og Frugtsorter der særlig passer for vort Klima.

De kvindelige Elever meddeles derhos noget Kjendskab til de madnyttige Haveprodukters Tilberedning.

Oversigt over Timefordelingen.

	Nederste Klasse	Øverste Klasse
Kristendomskundskab	6 Timer	4 Timer
Norsk	7 „	6 „
Historie	3 „	3 „

26 Juni.

Geografi	2 Timer	1 Time
Naturkundskab	3 „	3 „
Regning og Rumlære	4 „	3 „
Skrivning	1 „	0 „
Frihaandstegning	2 „	1 „
Haandarbeide	2 „	2 „
Musik (deraf 1 Spilletime om Esterm. i hver Klasse)	3 „	2 „
Gymnastik	3 „	2 „
Pædagogik	1 „	1 „
Praktiske Øvelser	0 „	9 „
	37 Timer	37 Timer

I øverste Klasse ansees det for tilladeligt, om Forholdene kræver det, at tillægge Regning og Rumlære 1 Time mere og Norsk 1 Time mindre om Ugen enten det hele Skoleaar eller en Del deraf.

Tillæg
om Seminariernes Forberedelsesklasse
(Seminarlovens § 1).

Almindelige Bestemmelser.

§ 1. Forberedelsesklassen har til Formaal at forberede for Seminariets Optagelsesprøve og den lavere Lærerprøve.

Klassen er etaarig. Den aarlige Undervisningstid falder sammen med Seminariets.

§ 2. Seminarbestyreren leder ogsaa Forberedelsesklassens Virksomhed, der omfattes af reglementariske Bestemmelser for Seminarierne, forsaavidt disse der finder Anvendelse.

Klassens Undervisning besørges dels af en Lærer, der efter Forslag af Seminariets Bestyrer antages af Kirke- og Undervisningsdepartementet med 3 Maaneders gjensidig Opsigelse med Forpligtelse til at læse indtil 30 Timer ugentlig hovedsagelig i Forberedelsesklassen, dels ved Timeundervisning, som om muligt fordeles paa Seminariets faste Lærere.

§ 3. Bestyreren har hvert Aar i betimelig Tid at bekjendtgjøre det Fornødne om Optagelse af Elever i Forberedelsesklassen og at modtage Indmeldelser.

§ 4. For at kunne optages som Elev i Forberedelsesklassen maa Vedkommende fremlægge:

a. Daabs- og Aldersattest. Ingen optages, der ikke inden Kalenderaarets Udgang har fyldt 17 Aar. 26 Juni.
b. Tilfredsstillende Vidnesbyrd om Forhold og Vandel.
c. Erklæring fra examineret Læge om, hvorvidt Vedkommende ved svag Helbred eller Legemsfeil kan befrygtes at ville blive uskikket for Lærergjerningen.
d. Vidnesbyrd om den anmeldtes tidligere modtagne Undervisning og dennes Udbytte.

§ 5. De, der er anmeldte til Forberedelsesklassen, møder 3 Dage før Undervisningens Begyndelse ved Seminariet, hvor de underkaster sig en af Seminarbestyreren anordnet Prøve i Kristendomskundskab samt Norsk og Regning, skriftlig og mundtlig.

Ingen maa optages i Klassen, der ikke viser sig i det væsentlige at have naaet en vedordnet Folkeskoles Undervisningsmaal i de nævnte Fag (jfr. Normalplanerne).

§ 6. I Forberedelsesklassen bør kunne optages indtil 36 Elever.

Hvis flere, end der er Plads for, har bestaaet den i forrige § omhandlede Prøve, bestemmer Bestyreren i Forening med dem, der har afholdt Prøven, hvem der skal optages, idet derved tages Hensyn til Prøvens Udfald sammenholdt med de i § 4 d omhandlede Vidnesbyrd samt til Anlæg for Musik. Finder Lærerne efter en Prøvetid af mindst 2 Maaneder, at en Elev paa Grund af manglende Anlæg eller Kundskaber ikke kan følge med i Undervisningen, meddeles dette ham af Bestyreren, som søger at faa ham til at forandre sin Bestemmelse.

Om Undervisningen.

§ 7. Ligesom i Seminariet vil der ogsaa i Forberedelsesklassen stadig opstaa Spørgsmaal om Stoffets Begrænsning, medens det ogsaa her vilde være forgjæves at forsøge paa Forhaand at besvare ethvert saadant Spørgsmaal ved specificerede Maalsbestemmelser. Ogsaa her maa man søge sin Veiledning i den almindelige Erkjendelse af Forberedelsesklassens Stilling og Opgave.

Efter Seminarlovens Tanke skulde Folkeskolens regulære Apparat, naar det blev bragt til fuld Udvikling, under gunstige Vilkaar kunne forberede for Optagelse i Seminariet. Forberedelsesklassens Opgave ligeoverfor Undervisningen er derfor ikke væsentlig at udvide Folkeskolens Undervisningsstof, men den har som en Ungdomsskole at formidle Tilegnelsen og Befæstelsen af dette Stof hos fremvoksne unge Mennesker, der ved Hjælp af sin større Modenhed bør kunne bringes til at beherske Stoffet ganske anderledes, end Børn kan. Opstaar derfor Spørgsmaal om, hvorvidt et eller andet bør tages med ved Undervisningen i denne Klasse, saa bør et saadant Spørgsmaal besvares i den ene eller den anden Retning, eftersom vedkommende Gjenstand kan siges at falde ind under Folkeskolens

26 Juni. Undervisningsområde eller ikke. Hvad der utvilsomt falder udenfor det nævnte Område, hører nemlig ikke hjemme i Forberedelsesklassen og bør ikke gjøres til Gjenstand for Examination ved Optagelsesprøven ved Seminarierne.

Eleverne undervises 33—36 Timer ugentlig i de i Seminarlovens § 3 a—i nævnte Fag samt desuden i Gymnastik og Sang.

§ 8. Ved Undervisningen henvises stadig til de i Klassen anvendte Lærebøger, og i Regelen anvendes den første Del af enhver Time i boglige Fag til Examination og Samtale om, hvad der i foregaaende Time i samme Fag er foredraget. Herunder lægges særligt Vægt paa, at Eleverne selvstændig og saavidt muligt i Sammenhæng gjengiver, hvad de har hørt og læst.

§ 9. I Klassen skal der føres en Dagbog.

§ 10. Maalet for Undervisningen i de enkelte i § 8 omhandlende Fag er:

Kristendomskundskab.

a. Sikkert Kjendskab til det væsentlige Indhold af den bibelske Historie efter en Lærebog af Omfang og Indhold som Vogts Bibelhistorie for Middelskolen, dog med Forbigaaelse af det gamle Testamentes poetiske og profetiske Skrifter og de nytestamentlige Breve (undtagen Hiob, Salmerne, Ezekiel, Daniel og Jonas). — Bibelsk Geografi.

b. De vigtigste Begivenheder af Kirkens Historie (Kirkens Grundlæggelse, Forfølgelsestiden, Kirkens Udbredelse, Kristendommen bliver Statsreligion, Pavedømmet, Reformationen og dens Udbredelse, Pietismen og Metodismen) omtrent i den Udstrækning, hvori disse Afsnit findes behandlede i Vogts Kirkehistorie.

c. Sikkert Kjendskab til den kristelige Barnelærdom efter Luthers lille Katekismus. Som Lærebog benyttes den ved Seminariets Øvelsesskole anvendte autoriserede Katekismusforklaring.

Norsk.

a. Færdig og forstandig Læsning.

b. Kjendskab til Sætningen og dens Dele samt Form- og Sætningslæren, erhvervet gjennem Analyse, støttet til en mindre Lærebog (f. Ex. Hofgaards).

c. Kjendskab til de vigtigste af Fælleslitteraturens og vore nyere Forfattere gjennem udvalgte Stykker af deres Skrifter ved en passende Læsebog (f. Ex. Brochs og Seips Læsebog).

d. Nogenlunde sprogrigtigt Udtryk ved mundtlig og skriftlig Behandling af kjendt Stof, Gjengivelse af Fortællinger eller gjennemgaaede Stykker af skildrende Indhold samt mere selvstændige Udarbeidelser af fortællende og beskrivende Indhold.

26 Juni.

Historie.

Med Støtte i en kortfattet Lærebog, f. Ex. Bonnevie-Ræder „Historisk Lærebog for Folkeskolen" eller A. Kjær „Kort Lærebog i Historie" gives et nogenlunde sammenhængende Billede af Menneskeslegtens historiske Udvikling. Fædrelandets Historie meddeles fyldigere indtil den nyeste Tid og derunder gjennemgaaes Grundtrækkene af vor Samfundsordning.

Geografi.

a. Geografisk Oversigt, navnlig hvad angaar Jordoverfladens fysiske Beskaffenhed.
b. Nærmere Kjendskab til Europas og de nordamerikanske Fristaters Geografi samt nogenlunde fuldstændigt Kjendskab til Fædrelandet, Befolkningens Livsvilkaar og Næringsveie.
c. Sol- og Planetsystemet. — Dag og Nat. — Aarstiderne. Zonerne. — Formørkelser og Maaneskifter.

(Horns Geografi for Amts- og Folkehøiskoler).

Naturkundskab.

a. Det menneskelige Legeme, dets Bygning, dets Ernærings- og Sanseorganer, hvorunder Grundtrækkene af Sundhedslæren.
b. Kjendskab til de for Mennesket vigtigste Dyr og Planter i fyldige og anskuelige Skildringer af typiske Former, støttet til Naturgjenstande eller gode Afbildninger.
c. Kjendskab til Luftens Bestanddele. — Forbrændingen, dens Virkninger og Produkter.
d. Vandet som fast, flydende og luftformigt. Vanddampen som Bestanddel af Luften og som Drivkraft. Luftelektricitet og Telegrafen. Forstaaelse af de i det daglige Liv mest anvendte mekaniske Redskaber (Skaalvegten, Bismeren, Brækstangen, Taljen og Skraaplanet).

Som Læreboger kan benyttes de ved Seminariet brugelige, forsaavidt deraf lader sig gjøre et hensigtsmæssigt Udvalg af Stof.

Regning og Rumlære.

a. Færdighed og Indsigt i de fire Regningsarter med hele og decimale Tal og almindelig Brøk samt Regningsarternes Anvendelse ved Løsning af Opgaver fra det daglige Liv, derunder Reguladetri ved Reduktion til Enheden. (Nicolaisen: „Regneskolen"). Der lægges særlig Vegt paa at udvikle Elevernes almindelige Regnefærdighed, der ligesom den fornødne Indsigt væsentlig bør vindes gjennem mundtlige Regneøvelser. Disse bør derfor altid gaa foran og jevnsides med de skriftlige.
b. Udmaaling og Beregning af retlinjede Figurer, Cirkler, Prismer, Pyramider samt Cylinderen, Keglen og Kuglen (efter Nicolaisen: „Regneskolen").

26 Juni.

Skrivning.

Ordentlig, tydelig og ren Skrift med latinske Bogstaver. Øvelser i at læse gotisk Skrift.

Frihaandstegning.

Tegning — efter Fortegning paa Skoletavlen — af rette og krumme Linjer og af dem sammensatte regelmæssige Figurer efter et Tegneapparat (f. Ex. Harald Petersens, 1ste Hefte).

Haandarbeide.

a. For de mandlige Elever: Færdighed i at bruge det sædvanligst anvendte Værktøi og Øvelse i at arbeide enkle Sløidgjenstande efter forelagte lettere Modeller.
b. For de kvinddlige Elever: Færdighed i Lapning, Stopning, Linsøm, Strikning og Navning.

Sang.

Indøvelse af Melodier til Salmer og andre Sange; nogen Øvelse i flerstemmig Sang efter en metodisk Læregang (f. Ex. Klykken: Sangundervisningen). De, der skal underkaste sig den lavere Lærerprøve, modtager nogen Undervisning i Salmodikonspil.

Gymnastik.

Bjørnstads Gymnastiktabeller for den norske Folkeskole. De gymnastiske Lege efter Bjørnstads Haandbog indøves.

Eleverne gives Veiledning i at bruge Skolematerielet til gymnastiske Øvelser (jfr. Liedbecks „Gymnastiska Dagöfningar").

Havedyrkning.

Nogen Undervisning i Dyrkning af de almindeligste Kjøkkenvekster og i Frugttræers Behandling.

§ 11.

Timefordeling.

Kristendomskundskab	4		Timer
Norsk	8	(7)	—
Historie	3		—
Geografi	2		—
Naturkundskab	3		—
Regning med Rumlære	5		—
Skrivning	2	(1)	—
Tegning	2	(1)	—
Haandarbeide	3		—
Sang	1		—
Gymnastik	3		—
	36	(33)	Timer

Reglement

26 Juni.

for den ved Lov af 14de Juni 1890 anordnede Optagelsesprøve ved Seminarierne og den lavere Lærerprøve.

Forberedende Foranstaltninger.

§ 1. Examenskommissionen bekjendtgjør hvert Aar i betimelig Tid det nødvendige om Optagelsesprøvens og den lavere Lærerprøves Afholdelse samt om, hvad der ved Anmeldelse til samme er at iagttage.

§ 2. Mænd og Kvinder, der ønsker at fremstille sig til Prøverne, har inden 1ste April at indsende Anmeldelser til det Offentlige eller det examensberettigede private Seminarium, hvor de ønsker at optages, eller hvor de fortrinsvis ønsker at underkaste sig den lavere Lærerprøve.

Enhver Anmeldelse skal være ledsaget af de i Lovens § 2 omhandlede Vidnesbyrd. Melder nogen sig, der ikke tilhører Statskirken, bør det oplyses, hvorvidt der ønskes delvis eller (ved Lærerprøven) hel eller delvis Fritagelse for Prøven i Kristendomskundskab.

Enhver Anmeldelse til Optagelsesprøven skal yderligere indeholde Oplysning om, hvorvidt den anmeldte ønsker at optages ved et andet Seminarium, hvis der ikke kan erholdes Plads ved det Seminarium, hvortil Anmeldelsen er indsendt. Endvidere skal det oplyses i Anmeldelsen, hvis vedkommende ønsker efter bestaaet Optagelsesprøve at lade sig særskilt prøve for Optagelse i Seminariets øverste Klasse.

Enhver Anmeldelse til den lavere Lærerprøve skal yderligere indeholde Oplysning om, hvorvidt den Anmeldte forbeholder sig i Henhold til Prøvens Udfald at konkurrere om Optagelse i noget Seminarium.

Den, der i Henhold til bestaaet Examen Artium vil kræve den i Lovens § 12, næstsidste Led, omhandlede Fritagelse for en Del af den theoretiske Prøve, skal fremlægge Artiumsvidnesbyrd i bekræftet Afskrift.

Den, der i Henhold til samme §'s sidste Led ønsker sig fritagen for den praktiske Del af Lærerprøven, har at vedlægge Anmeldelsen Vidnesbyrd om tidligere Lærervirksomhed.

§ 3. Vedkommende Seminariums Bestyrer har snarest muligt gjennem Korrespondance med de anmeldte at søge berigtiget mulige Mangler ved de til ham indløbne Anmeldelser og senest inden 1ste Mai at sende disse samlede til Examenskommissionen. Samtidig underretter han denne om, hvilke Lærerkræfter Seminariet kan stille til Raadighed ved de forestaaende Prøvers Afholdelse.

§ 4. Examenskommissionen gjennemgaar Anmeldelserne og sender strax dem af disse, der ikke godkjendes, tilbage til den Seminarbestyrer, gjennem hvem de er indsendte, og af hvem de nu

26 Juni. videre tilbageſendes med Underretning for Vedkommende om den faldne Afgjørelſe.

De til Prøven antagne Examinander fordeles mellem de Seminarier, ved hvilke Prøve ſkal afholdes. Fordelingen ſker overensſtemmende med Examinandernes Ønſke. Dog kan Examenskommiſſionen, hvis det viſer ſig, at der vil blive et uforholdsmæssigt Antal Examinander ved et Seminarium, henvise et paſſende Antal af dem, der har meldt ſig til den lavere Lærerprøve, til et andet Seminarium. Skulde dette findes utilſtrækkeligt eller uhenſigtsmæssigt, henvises en Del af de nævnte Examinander til en af Kommiſſionen særſkilt foranſtaltet Prøve udenfor Seminarierne, hvilken Kommiſſionen i Tilfælde har at ſøge anordnet af Departementet (Seminarlovens § 24, jfr. Kongelig Reſolution af 27de Juni 1891).

Ved Midten af Mai Maaned ſender Examenskommiſſionen Fortegnelſe over de Examinander, der ſkal prøves ved ethvert Seminarium, ledſaget af de tilhørende Anmeldelſer med Bilag, til vedkommende Seminarbeſtyrer med Berammelſe af Dagene for Prøvens Afholdelſe. Prøven ſkal være afſluttet inden 16de Juli.

§ 5. I Henhold til den i forrige § omhandlede Fortegnelſe indkalder Seminarbeſtyreren Examinanderne til den berammede Dag og underretter dem om, at de til Optagelsesprøven og om ønſkes ogſaa til den lavere Lærerprøve har at medbringe Prøvearbeider i Skrivning, Tegning og Haandarbeide med fyldeſtgjørende Bevidnelſe om, at de er egenhændig udførte. Der bør ſamtidig gjøres opmerkſom paa, at de, der optages ved et offentligt Seminarium, har at ſtille Sikkerhed for Udredelſen af de med Opholdet forbundne Udgifter.

§ 6. Saaſnart Examenskommiſſionen har taget Beſtemmelſe med Hensyn til de i foranſtaaende § 4 omhandlede Foranſtaltninger, indgaar den til Kirke- og Undervisningsdepartementet med Forſlag til Opnævnelſe af de Cenſorer og Examinatorer, der foruden Seminariernes Lærerperſonale ſkal deltage i Prøvernes Afholdelſe. Som Regel bør Kommiſſionens Medlemmer ſelv deltage deri i den Udſtrækning, ſom Omſtændighederne tilſteder det.

§ 7. Examenskommiſſionen beſtemmer i betimelig Tid, efterat Forſlag fra Skoledirektørerne er indhentet, de 3 ved Lovens §§ 4 og 14, I. paabudne Opgaver ved den ſkriftlige Prøve. Opgaverne, der ſkal være de ſamme for alle Seminarier, tilſtilles diſſe — hver enkelt Opgave i særſkilt Omſlag — under Kommiſſionens Segl. Udenpaa Omſlaget bør ſkrives Dag og Time, da den deri indeholdte Opgave ſkal forelægges til Beſvarelſe.

Prøvernes Afholdelſe.

§ 8. Ved de i dette Reglement omhandlede Prøver har Examinanderne at gjøre Rede for de Lovens §§ 3 og 14 krævede

Kundskaber og Færdigheder (jfr. Tillæg om Seminariernes Forbe- 26 Juni.
redelsesklasse, se S. 50—57). De, der i Henhold til bestaaet Examen Artium er fritagne for at underkaste sig Prøve i visse Fag ved Lærerprøverne, er selvfølgelig fritagne for at prøves i de samme Fag ved Optagelsesprøven.

§ 9. Den skriftlige Del af Prøverne afholdes ved alle Seminarier paa de samme tre paa hinanden følgende Søgnedage efter Examenskommissionens Berammelse (§ 4).

I de derpaa følgende Søgnedage indtil 16de Juli foretages overensstemmende med en af vedkommende Seminarbestyrer efter Examenskommissionens Anordning udfærdiget Tabel:

den mundtlige Del af Prøverne,

Prøve i Skrivning, Frihaandstegning og Haandarbeide eller Bedømmelse af tidligere udførte Prøvearbeider i disse Fag,

Bedømmelse af Examinandernes Sangstemme og musikalske Anlæg, og, forsaavidt angaar den lavere Lærerprøves praktiske Del, tillige af deres Evne til at lede Sang og Gymnastik i Smaaskolen samt af deres Kyndighed i Havedyrkning,

den praktiske Del af den lavere Lærerprøve (jfr. Lov af 21de Juni 1895).

§ 10. Paa hver af de til den skriftlige Prøves Afholdelse bestemte Dage har Seminarbestyreren, efterat Examinanderne er anvist sine Pladse og et betryggende Tilsyn er ordnet, til fastsat Tid at aabne den under Kommissionens Segl modtagne, for Dagen bestemte Opgave og forelægge den for Examinanderne.

Til Besvarelse af hver Opgave tilstaaes 4 Timer.

§ 11. Bedømmelsen af de skriftlige Besvarelser foretages ved Seminariet af de dertil opnævnte Censorer og bør være tilendebragt senest en Dag, efterat den skriftlige Del af Prøven er afsluttet. Karaktererne indføres i Seminariets Examensprotokol, og Besvarelserne sendes med Censorernes Rettelser og mulige Bemærkninger til Examenskommissionen.

§ 12. Mundtlig skal hver Examinand prøves i ethvert af de i Lovens § 3 a—f nævnte Fag. Dog bliver Examinander, der ikke tilhører Statskirken, paa Forlangende at fritage for Prøve i Kristendomskundskab (jfr. § 2, andet Led). Ved de mundtlige Prøver fordeles Examinanderne i Partier, indtil 10 paa hvert.

Examinationen udføres i hvert Fag overensstemmende med Examenskommissionens Bestemmelse (§ 6) af den ene af de to Censorer, der har at bedømme Prøven, efter forudgaaet Aftale om Examinationens Indhold og Omfang.

Ved Afslutningen af et Partis Examination indføres de faldne Karakterer i Examensprotokollen.

§ 13. Saasnart Bedømmelsen af de paa Stedet eller tidligere udførte Prøvearbeider i Skrivning, Tegning og Haandarbeide er foretaget, indføres Karaktererne i Examensprotokollen. I samme

26 Juni. Protokol indføres efter foretagen Bedømmelse i almindelige Udtryk Vidnesbyrd om enhver Examinands Sangstemme og musikalske Anlæg, og forsaavidt angaar den lavere Lærerprøves praktiske Del, tillige af deres Evne til at lede Sang og Gymnastik i Smaaskolen samt af deres Kyndighed i Havedyrkning.

§ 14. Ved den praktiske Del af den lavere Lærerprøve, skal enhver Examinand i en Smaaskole eller i en dertil svarende Børneskole undervise i Bibelhistorie eller Katekismus samt i Læsning og mindst i et af følgende Fag: Regning, Skrivning og Anskuelsesundervisning. Dog har Examinander, der ikke tilhører Statskirken, ikke Adgang til at underkaste sig Undervisningsprøven i Kristendomskundskab.

Examinanderne deles ved denne Del af Prøven i Partier paa 3 eller høist 4 i hvert. Et Parti overtager tre paa hinanden følgende Undervisningstimer i Skolen i mindst tre forskjellige af de nævnte Fag, saaledes at Examinanderne deler den hvert Fag tildelte Tid ligelig mellem sig. Under Prøven skal hver Examinand vise sin Evne til at lede Sang og Gymnastik i Smaaskolen.

Undervisningsopgaver til den praktiske Prøve vælges af Censorerne efter Forslag fra den ved vedkommende Smaaskole ansatte Lærer og bliver efter forudgaaet Lodtrækning at meddele Examinanderne en halv Dag før hver Prøves Begyndelse. Denne halve Dag skal Examinanderne have til fri Raadighed til Forberedelse. Forsaavidt Undervisningsprøverne ikke giver tilstrækkelig Oplysning om, hvorvidt Examinanden har det fornødne Kjendskab til den i Smaaskolen sædvanlig anvendte Undervisningsmetode i Læsning, Regning og Skrivning, kan der forlanges mundtlig gjort Rede derfor.

Enhver Undervisningsprøve bedømmes af 2 Censorer, og ved Afslutningen af den praktiske Prøve for ethvert Parti indføres de faldne Karakterer i Examensprotokollen.

Prøvernes Udfald.

§ 15. Naar to Søgnedage er forløbne efter de mundtlige Prøvers Afslutning, senest 16de Juli, skal Prøvernes Udfald være opgjort. Karaktererne betegnes i Examensprotokollen ved et af Udtrykkene: „meget godt", „godt", „antageligt" og „uantageligt".

§ 16. Udfaldet af Optagelsesprøven afgjøres, idet Karakteren „meget godt" gives Værdien 3, — „godt" Værdien 2, — „antageligt" Værdien 1 — og „uantageligt" Værdien 0, hvorefter enhver Examinands Karakterer summeres. Optagelsesprøven er bestaaet, naar ingen af de Examinanden tildelte Karakterer er „uantageligt", eller naar en Examinand, der har erholdt denne Karakter for en enkelt Prøve, dog ikke for Prøverne i Kristendomskundskab og Norsk, opnaar en Karaktersum af mindst 16.

§ 17. De, der har bestaaet Optagelsesprøven, deri med-

regnet de, der i Henhold til Udfaldet af sin samtidig bestaaede lavere Lærerprøve har forbeholdt sig og ønsker at konkurrere om Optagelse i Seminariet, er i den Orden, der angives ved Summen af deres Karakterer, berettigede til at optages som faste Elever i vedkommende Seminariums nederste Klasse. Dog kan Kirke- og Undervisningsdepartementet for hvert enkelt Seminar, hvor Fællesundervisning af Mænd og Kvinder finder Sted, begrænse Konkurrencen, om Behovet skulde gjøre dette ønskeligt, ved at fastsætte et numerisk Forhold mellem begge Slags Elever. Har flere samme Karaktersum, bestemmes Ordenen efter de fremlagte Prøvearbeider i Skrivning, Tegning og Haandarbeide, samt efter Vedkommendes musikalske Anlæg. 26 Juni.

Hvis der bliver Pladse ledige, eller hvis ikke alle, der har bestaaet Optagelsesprøven, kan faa Plads, tilstiller Seminarbestyreren i begge Tilfælde Examenskommissionen uopholdelig Underretning herom og samtidig om, hvor de, som har bestaaet Prøven, men ikke Konkurrancen, ønsker at optages, hvorefter Kommissionen i den Orden, som vedkommende Aspiranters Karaktersum bestemmer, giver dem Anledning til Optagelse der, hvor Plads er ledig.

§ 18. Ved den lavere Lærerprøve betegnes Karaktererne som ved Optagelsesprøven, men uden at der tillægges dem Talværdier.

Den lavere Lærerprøve er bestaaet, naar ingen af de Examinanden tildelte Specialkarakterer er „uantageligt".

§ 19. Ved Prøvernes Afslutning underskrives Examensprotokollen af samtlige deri deltagende Examinatorer og Censorer, hvorunder hver enkelt skal have Adgang til at tilføre Protokollen, hvad han maatte have at bemærke med Hensyn til Prøvernes Afholdelse.

§ 20. For Enhver, der har bestaaet den lavere Lærerprøve, udfærdiges af Seminarbestyreren Vidnesbyrd derom under følgende Form:

N. N.

af ....., født i .....
den ..... 18 ....., har i Juli 18 ..... ved .....
Seminarium underkastet sig den ved Lov af 14de Juni 1890 anordnede lavere Lærerprøve med saadant Udfald:

Norsk Stil af fortællende Indhold . . . . .
Norsk Stil af beskrivende Indhold . . . . .
Regning og Rumlære, skriftlig . . . . . .
Kristendomskundskab . . . . . .
Norsk . . . . . .
Historie . . . . . .
Geografi . . . . . .
Naturkundskab . . . . . .

26 Juni.

Regning og Rumlære, mundtlig . . . . . .
Skrivning . . . . . .
Frihaandstegning . . . . . .
Haandarbeide [1]) . . . . . .
Praktisk Lærerdygtighed . . . . . .
Han (hun) har ..... Sangstemme og .....
Øre for Musik, ... Evne til at lede Sang i Smaaskolen, ... Evne til at lede Gymnastik i Smaaskolen og ..... Kyndighed i Havedyrkning.

(Sted og Datum).

(Underskrift).

Naar en Examinand i Henhold til bestaaet Examen Artium har været fritaget for at underkaste sig den i Lovens § 12, næstsidste Led, omhandlede Del af den theoretiske Prøve, bliver hans Vidnesbyrd at udfærdige i saadan Form:

N. N.

af ....., født i .....
den ..... 18 ....., har efter i Aaret 18 ..... at have bestaaet ..... [2]) Examen Artium med følgende specielle Karakterer:

(Her indføres disse).

og Hovedkarakter .....
i 18 ..... ved .....
Seminarium underkastet sig den ved Lov af 14de Juni 1890 anordnede lavere Lærerprøve med saadant Udfald:

Kristendomskundskab . . . . . .
Skrivning . . . . . .
Frihaandstegning . . . . . .
Haandarbeide . . . . . .
Praktisk Lærerdygtighed . . . . . .
Han (hun) har ..... Sangstemme og .....
Øre for Musik, ... Evne til at lede Sang i Smaaskolen, ... Evne til at lede Gymnastik i Smaaskolen og ..... Kyndighed i Havedyrkning.

(Sted og Datum).

(Underskrift).

Naar en Examinand i Henhold til fremlagt Vidnesbyrd om tidligere Lærervirksomhed har været fritaget for Prøven i praktisk

[1]) For den, der i Henhold til Lov af 14de Juli 1894 er fritaget for Prøven i Haandarbeide, anmærkes:
„Er af Examenskommissionen fritaget for Prøven i Haandarbeide i Henhold til Lov af 14de Juli 1894".

[2]) Her tilføies „klassisk" eller „real".

Lærerdygtighed, bliver der istedenfor Karakter herfor at paaføre 26 Juni.
Vidnesbyrdet følgende:

„N. N. har fremlagt fyldestgjørende Vidnesbyrd om ..... Aars Lærervirksomhed ved offentlig og privat[1]) Skole, hvorfor han af Examenskommissionen er bleven fritagen for den praktiske Del af Lærerprøven".

§ 21. Enhver Examinand, der uden at have bestaaet den lavere Lærerprøve har underkastet sig en Del af samme, kan forlange Udskrift for sit Vedkommende af Examensprotokollen.

Naar saadan Udskrift meddeles en Examinand, der ikke tilhører Statskirken, og som af denne Grund har været helt eller delvis fritaget for den theoretiske og udelukket fra at underkaste sig den praktiske Prøve i Kristendomskundskab, skal Udskriften indeholde Oplysning om Aarsagen til, at Prøven ikke er fuldstændig aflagt.

Naar en saadan Examinand, efter senere at være indtraadt i Statskirken, har bestaaet den praktiske og i Tilfælde tillige den theoretiske Prøve i Kristendomskundskab, skal Vidnesbyrd for bestaaet lavere Lærerprøve udfærdiges for ham i Henhold til Examensprotokollen eller den ham tildelte Udskrift af samme.

Forskjellige Bestemmelser.

§ 22. For Examinander, der paa Grund af Sygdom har maattet afbryde en paabegyndt lavere Lærerprøve, kan der af Examenskommissionen inden Kalenderaarets Udgang aabnes Adgang til at fuldende Prøven ved et Seminarium.

§ 23. Inden nogen, der har fremstillet sig til den lavere Lærerprøve, paany stedes Adgang til at underkaste sig samme Prøve, maa der fremlægges Vidnesbyrd for, at Vedkommende til Seminariets Kasse har erlagt Kr. 40,00. De ved Privatseminarierne erlagte Gebyrer indsendes til Kirkedepartementet for at indbetales i Oplysningsvæsenets Fond.

§ 24. Overtilsynet for Folkeskolen i vedkommende Distrikt har uden særskilt Opnævnelse Adgang til at overvære de i dette Reglement omhandlede Prøver og deres Bedømmelse og derom tilføre Protokollen de Bemærkninger, hvortil det maatte finde sig foranlediget.

§ 25. Udskrift af Examensprotokollen tilstilles ved Prøvernes Afslutning Examenskommissionen, som aarlig har at afgive til Kirke- og Undervisningsdepartementet Beretning om samtlige i Aarets Løb afholdte Prøver, ledsaget af de Bemærkninger, hvortil den maatte finde Anledning.

[1]) Her strykes „offentlig og" eller „og privat", naar Vedkommende ikke har fremlagt Vidnesbyrd om Virksomhed ved begge Slags Skoler.

26 Juni.

Reglement

for den ved Lov af 14de Juni 1890 anordnede høiere Lærerprøve.

Forberedende Foranstaltninger.

§ 1. Examenskommissionen bekjendtgjør hvert Aar i betimelig Tid det nødvendige om Prøvens Afholdelse og om, hvad der ved Anmeldelsen til samme er at iagttage.

§ 2. Mænd og Kvinder, der ønsker at fremstille sig til Prøven, har inden 1ste April at indsende Anmeldelse derom til det offentlige eller det examensberettigede private Seminarium, hvor Vedkommende fortrinsvis ønsker at underkaste sig Examen. Dog har Eleverne af vedkommende Seminariums øverste Klasse Adgang til Prøven uden særskilt Anmeldelse.

Anmeldelsen skal være ledsaget af de i Lovens § 2 omhandlede Vidnesbyrd. Melder nogen sig, der ikke tilhører Statskirken, bør det oplyses, hvorvidt der ønskes hel eller delvis Fritagelse for Prøve i Kristendomskundskab.

Den, der i Henhold til Lovens § 12 vil udsætte med at aflægge den praktiske Del af Prøven, har derom i Anmeldelsen at afgive Erklæring.

Den, der i Henhold til bestaaet Examen Artium vil kræve den i samme §'s næstsidste Led omhandlede Fritagelse for en Del af den theoretiske Prøve, har at vedlægge Anmeldelsen Artiumsvidnesbyrd i bekræftet Afskrift. Derhos skal Examinanden for Seminarbestyreren opgive, hvad han lægger op i Kristendomskundskab af det valgbare Stof.

Den, der i Henhold til samme §'s sidste Led ønsker sig fritagen for den praktiske Del af Prøven, har at vedlægge Anmeldelsen Vidnesbyrd om tidligere Lærervirksomhed.

Den, der kun ønsker at underkaste sig den praktiske Del af Lærerprøven, har ved Anmeldelsen at oplyse om, naar og hvor han tidligere har bestaaet den theoretiske Del af samme.

§ 3. Vedkommende Seminariums Bestyrer har snarest muligt gjennem Korrespondance med de anmeldte at søge berigtiget mulige Mangler ved de til ham indløbne Anmeldelser og senest inden Midten af April at sende disse samlede til Examenskommissionen tilligemed Fortegnelse in duplo over de anmeldte samt de Elever af Seminariets øverste Klasse, der agter at fremstille sig til Prøven. Samtidig underretter han Kommissionen om, hvilke Lærerkræfter Seminariet kan stille til Raadighed ved Prøvens Afholdelse.

§ 4. Examenskommissionen gjennemgaar Anmeldelserne og sender strax dem af disse, der ikke godkjendes, tilbage til den Seminarbestyrer, gjennem hvem de er indsendte, og af hvem de nu

videre tilbagesendes med Underretning for Vedkommende om den 26 Juni-faldne Afgjørelse.

De Examinander, der ikke er Seminarelever, fordeles mellem de Seminarier, ved hvilke Prøve skal afholdes, saavidt muligt overensstemmende med Examinandernes Ønske. Dog kan Examenskommissionen, hvis det viser sig, at der vil blive et uforholdsmæssigt Antal Examinander ved et Seminarium, henvise et passende Antal af dem til et andet Seminarium. Skulde dette findes utilstrækkeligt eller uhensigtsmæssigt, henvises en Del Examinander til en af Kommissionen særskilt foranstaltet Prøve udenfor Seminarierne, hvilken Kommissionen i Tilfælde har at søge anordnet af Departementet (Seminarlovens § 24, jfr. Kgl. Resol. af 27de Juni 1891).

Ved Begyndelsen af Mai sender Examenskommissionen Fortegnelse over de Examinander, der skal prøves ved ethvert Seminarium, ledsaget af de tilhørende Anmeldelser med Bilag til vedkommende Seminarbestyrer med Berammelse af Dagene for Prøvens Afholdelse.

§ 5. I Henhold til den i forrige § omhandlede Fortegnelse indkalder Seminarbestyreren Examinanderne til den for den skriftlige (henholdsvis mundtlige, smlgn. Lovens § 12 næstsidste Led) Prøves Begyndelse berammede Dag.

§ 6. Saasnart Examenskommissionen har taget Bestemmelse med Hensyn til de i foranstaaende § 4 omhandlede Foranstaltninger, indgaar den til Kirke- og Undervisningsdepartementet med Forslag til Opnævnelse af de Censorer og Examinatorer, der foruden Seminariernes Lærerpersonale skal deltage i Prøvens Afholdelse. Som Regel bør Kommissionens Medlemmer selv deltage deri i den Udstrækning, som Omstændighederne tilsteder det.

§ 7. Examenskommissionen bestemmer i betimelig Tid, efterat Forslag fra Skoledirektøren er indhentet, de 5 ved Lovens § 15, I, paabudne Opgaver ved den skriftlige Prøve. Opgaverne, der skal være de samme for alle Seminarier, tilstilles disse — hver enkelt Opgave i særskilt Omslag — under Kommissionens Segl. Udenpaa Omslaget bør skrives Dag og Time, da den deri indeholdte Opgave skal forelægges til Besvarelse.

Prøvens Afholdelse.

§ 8. Ved den høiere Lærerprøve har Examinanden at gjøre Rede for de i Lovens §§ 8 og 15 krævede Kundskaber og Færdigheder (jfr. Undervisningsplan for Seminarierne).

§ 9. Den skriftlige Del af Prøven afholdes ved alle Seminarier paa de samme 5 paa hinanden følgende Søgnedage i Slutningen af Mai Maaned efter Examenskommissionens Bestemmelse (§ 4).

I Slutningen af Juni foretages overensstemmende med en af

26 Juni. vedkommende Seminarbestyrer efter Examenskommissionens Anordning udfærdiget Tabel:

den mundtlige Del af Prøven,
den praktiske Del af samme,
Prøve i Skrivning, Frihaandstegning og Haandarbeide eller Bedømmelse af tidligere udførte Prøvearbeider i dette Fag,
Bedømmelse af Examinandernes Sangstemme, Færdighed i Musik og Gymnastik og Kyndighed i Havedyrkning.

Prøven skal i sin Helhed være afsluttet ved Juni Maaneds Udgang.

§ 10. Paa hver af de til den skriftlige Prøves Afholdelse bestemte Dage har Seminarbestyreren, efterat Examinanderne er anvist sine Pladse og et betryggende Tilsyn er ordnet, til fastsat Tid at aabne den under Examenskommissionens Segl modtagne for Dagen bestemte Opgave og forelægge den for Examinanderne. Til Besvarelse af hver Opgave tilstaaes 5 Timer.

§ 11. Besvarelserne af de skriftlige Opgaver tilstilles, saasnart de er udførte, Examenskommissionen og bedømmes af denne under Tiltrædelse af de dertil opnævnte Censorer. Hver Besvarelse bedømmes af mindst 2 Censorer. Opgave over de faldne Karakterer tilstilles vedkommende Seminarbestyrer til Indførelse i Examensprotokollen, inden den mundtlige Prøve paabegyndes.

§ 12. Mundtlig skal enhver Examinand (jfr. dog Lovens § 12, femte Led) prøves i ethvert af de i Lovens § 15, II a. til f. samt k. til m, nævnte Fag. Dog bliver Examinander, der ikke tilhører Statskirken, paa Forlangende at fritage for Prøve i Kristendomskundskab (jfr. § 2, andet Led). — Ved den mundtlige Prøve fordeles Examinanderne i Partier, indtil 8 paa hvert.

Examinationen udføres i Regelen af Seminarlæreren i vedkommende Fag efter forudgaaet Aftale om Examinationens Indhold og Omfang med den Censor, der er opnævnt til sammen med ham at bedømme Prøven.

Ved Afslutningen af et Partis Examination indføres de faldne Karakterer i Examensprotokollen.

§ 13. Bedømmelsen af Prøvearbeider i hvert af Fagene Skrivning, Tegning og Haandarbeide foretages i Regelen af vedkommende Faglærer under Tiltrædelse af en dertil opnævnt Censor, og Karaktererne indføres i Examensprotokollen. I samme Protokol indføres efter foretagen Bedømmelse i almindelige Udtryk Vidnesbyrd om hver Examinands Sangstemme, Færdighed i Musik og Gymnastik (Instruktion) og Kyndighed i Havedyrkning.

§ 14. Den praktiske Del af Lærerprøven afholdes jevnsides med den mundtlige Prøve af de dertil opnævnte Censorer. Hver Examinand har i Øvelsesskolen eller en tilsvarende Folkeskole at undervise i Kristendomskundskab, Norsk og mindst i et Fag af hver

af følgende to Grupper: Historie, Geografi og Naturkundskab, — 26 Juni.
Regning med Rumlære og Skrivning. Dog har Examinander, der ikke tilhører Statskirken, ikke Adgang til at underkaste sig Undervisningsprøve i Kristendomskundskab.

Examinanderne deles ved denne Del af Lærerprøven i Partier paa 3 i hvert. Et Parti overtager 4 paa hinanden følgende Undervisningstimer i Folkeskolen, saavidt muligt paa forskjellige Trin, i mindst 4 forskjellige af de nævnte Fag, saaledes at Examinanderne deler den hvert Fag tildelte Tid ligelig mellem sig.

Undervisningsopgaver til den praktiske Prøve vælges af Censoren efter Forslag fra Øvelsesskolens Lærerpersonale og bliver efter forudgangen Lodtrækning at meddele vedkommende Examensparti en Dag før Prøvens Afholdelse. Denne Dag skal Examinanderne have til fri Raadighed til Forberedelse. Examinanden bør paa Forhaand være underrettet om, hvilke Hjælpemidler han kan benytte i hvert Fag, men erholder forresten ingen Veiledning eller Oplysning af Seminariets eller Øvelsesskolens Lærere.

Hvor Forholdene tillader det, kan Opgaverne gives i to Grupper. I dette Tilfælde overtager et Examensparti for hver Opgavegruppe 2 paa hinanden følgende Undervisningstimer i Folkeskolen og tilstaaes $^1/_2$ Dag til Forberedelse.

Enhver Undervisningsprøve bedømmes af to Censorer, og ved Afslutningen af den praktiske Prøve for hvert Parti indføres de faldne Karakterer i Examensprotokollen.

Prøvens Udfald.

§ 15. Senest den sidste Søgnedag i Juni Maaned skal Prøvens Udfald være opgjort. Karaktererne betegnes i Examensprotokollen med et af Udtrykkene: „meget godt", „godt", „antageligt" og „uantageligt", uden at der tillægges dem Talværdi.

Den høiere Lærerprøve er bestaaet, naar ingen af de Examinanden tildelte Specialkarakterer er „uantageligt".

Examensprotokollen underskrives af samtlige i Prøven deltagende Examinatorer og Censorer, hvorunder hver enkelt skal have Adgang til at tilføre Protokollen, hvad han maatte have at bemærke med Hensyn til Prøvens Afholdelse.

§ 16. For enhver, der har bestaaet den høiere Lærerprøve, udfærdiger Seminarbestyreren Vidnesbyrd derom i følgende Form:

N. N.

af....., født i..... den.....
har i Mai og Juni 18..... ved ..... Seminarium underkastet sig den ved Lov af 14de Juni 1890 anordnede høiere Lærerprøve med saadant Udfald:

26 Juni.

Norsk Stil . . . . . .
Skriftlig Opgave af historisk Indhold . . . .
Skriftlig Opgave hentet fra Geografien — Naturkundskaben [1]) . . . . . .
Tal- og Bogstavregning, skriftlig . . . . .
Konstruktionstegning og Rumlære, skriftlig . .
Kristendomskundskab . . . . . .
Norsk og Oldnorsk [2]) . . . . . .
Historie . . . . . .
Geografi . . . . . .
Naturkundskab . . . . . .
Regning og Rumlære, mundtlig . . . . .
Skrivning . . . . . .
Frihaandstegning . . . . . .
Haandarbeide [3]) . . . . . .
Musiktheori . . . . . .
Gymnastik (Instruktion) . . . . . .
Pædagogik . . . . . .
Praktisk Lærerdygtighed . . . . . .

Han (hun) har ..... Sangstemme og ..... Øre for Musik, ... Færdighed i ..... Spil, ... Færdighed i Gymnastik (Instruktion) samt ..... Kyndighed i Havedyrkning.

(Sted og Datum)

(Underskrift).

Naar en Examinand i Henhold til bestaaet Examen Artium har været fritaget for at underkaste sig den i Lovens § 12, næstsidste Led, omhandlede Del af den theoretiske Prove, bliver hans Vidnesbyrd at udfærdige i saadan Form:

N. N.

af ....., født i ..... den ..... 18....., har efter i Aaret 18..... ved ..... at have bestaaet ..... [4]) Examen Artium med følgende Specialkarakterer:

(Her indføres disse).

---

[1]) Her strykes et af Ordene „Geografien" eller „Naturkundskaben".

[2]) Her strykes „og Oldnorsk" for deres vedkommende, som ikke underkaster sig Prove heri.

[3]) For den, der i Henhold til Lov af 14de Juli 1894 er fritaget for Proven i Haandarbeide, anmærkes:

„Er af Examenskommissionen fritaget for Proven i Haandarbeide i Henhold til Lov af 14de Juli 1894".

[4]) Her tilføies „klassisk" eller „real".

og Hovedkarakter . . . . . 26 Juni.
i 18..... ved .....Seminarium underkastet sig den ved Lov af 14de Juni 1890 anordnede høiere Lærerprøve med saadant Udfald:

Kristendomskundskab . . . . . .
Skrivning . . . . . .
Frihaandstegning . . . . . .
Haandarbeide . . . . . .
Musiktheori . . . . . .
Gymnastik (Instruktion) . . . . . .
Pædagogik . . . . . .
Praktisk Lærerdygtighed . . . . . .

Han (hun) har .....Sangstemme og .....Øre for Musik, ...Færdighed i .....Spil, ...Færdighed i Gymnastik (Instruktion) samt .....Kyndighed i Havedyrkning.

(Sted og Datum).

(Underskrift).

Naar en Examinand i Henhold til fremlagt Vidnesbyrd om tidligere Lærervirksomhed har været fritaget for Prøven i praktisk Lærerdygtighed, bliver der istedenfor Karakter herfor at paaføre Vidnesbyrdet følgende:

„N. N. har fremlagt fyldestgjørende Vidnesbyrd om ..... Aars Lærervirksomhed ved offentlig og privat*) Skole, hvorfor .....af Examenskommissionen er bleven fritagen for den praktiske Del af Lærerprøven".

§ 17. Enhver Examinand, der uden at have bestaaet den høiere Lærerprøve har underkastet sig en Del af samme, kan forlange Udskrift for sit Vedkommende af Examensprotokollen.

Naar saadan Udskrift meddeles en Examinand, der ikke tilhører Statskirken, og som af denne Grund har været helt eller delvis fritaget for den theoretiske og udelukket fra at underkaste sig den praktiske Prøve i Kristendomskundskab, skal Udskriften indeholde Oplysning om Aarsagen til, at Prøven ikke er fuldstændig aflagt.

Naar en saadan Examinand, efter senere at være indtraadt i Statskirken, har bestaaet den praktiske og i Tilfælde tillige den theoretiske Prøve i Kristendomskundskab, skal Vidnesbyrd for bestaaet høiere Lærerprøve udfærdiges for ham i Henhold til Examensprotokollen eller den ham tildelte Udskrift af samme.

Naar Udskrift af Examensprotokollen meddeles en Examinand, der har bestaaet den theoretiske Del af Lærerprøven, og som vil udsætte med at aflægge den praktiske Del af samme, skal Udskriften

*) Her strykes „offentlig og" eller „og privat", naar Vedkommende ikke har fremlagt Vidnesbyrd om Virksomhed ved begge Slags Skoler.

26 Juni. indeholde Oplysning om Grunden til, at Lærerprøven ikke er fuldstændig aflagt. Naar en saadan Examinand inden 2 Aar efter at have bestaaet den theoretiske ogsaa bestaar den praktiske Del af Prøven, bliver Vidnesbyrd for ham at udfærdige i Henhold til Examensprotokollen eller den ham tildelte Udskrift.

Forskjellige Bestemmelser.

§ 18. For Examinander, der paa Grund af Sygdom har maattet afbryde en paabegyndt Lærerprøve, kan der af Examenskommissionen inden Kalenderaarets Udgang aabnes Adgang til at fuldende Prøven ved et Seminarium.

§ 19. Inden nogen, der har fremstillet sig til den høiere Lærerprøve, paany stedes Adgang til at underkaste sig samme Prøve, maa der fremlægges Kvittering for, at Vedkommende til Seminariets Kasse har erlagt Kr. 40,00. De ved Privatseminarierne erlagte Gebyrer indsendes til Kirkedepartementet for at indbetales i Oplysningsvæsenets Fond.

§ 20. Overtilsynet for Folkeskolen i vedkommende Distrikt har uden særskilt Opnævnelse Adgang til helt eller delvis at overvære Lærerprøven og sammes Bedømmelse og derom tilføre Protokollen de Bemærkninger, hvortil det maatte finde sig foranlediget.

§ 21. Udskrift af Examensprotokollen tilstilles ved Lærerprøvens Afslutning Examenskommissionen, som aarlig har at afgive til Kirke- og Undervisningsdepartementet Beretning om samtlige i Aarets Løb afholdte Prøver, ledsaget af de Bemærkninger, hvortil den maatte finde Anledning.

26 Juni. **Kongelig Resolution**, hvorved Indredepartementet i Medhold af § 9 i Lov af 30te Mai 1894 om Fredning af Hjort bemyndiges til at udøve den Kongen ved samme Lovparagraf givne Adgang til at meddele Tilladelse til i Fredningstiden at fange eller dræbe Hjort i videnskabeligt Øiemed.

26 Juni. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt, at nedenstaaende Regler for Erstatning i Ulykkestilfælde til Arbeidere og Betjente ved Statsjernbanernes Drift i Henhold til § 1, sidste Passus, i Lov om Ulykkesforsikring for Arbeidere i Fabriker m. v. af 23de Juli 1894 godkjendes saaledes, at de fra 1ste Juli 1895 i den Udstrækning, Reglerne selv bestemmer, træder istedetfor de i nævnte Lov fastsatte Forsikringsregler, forsaavidt de ovennævnte Arbeidere og Betjente angaar:

§ 1. Til ikke fast ansatte Arbeidere og Betjente, der er komne tilskade ved Ulykke i Jernbanens Tjeneste, udreder Jernbanen Sygepenge m. v., Erstatning for tabt Erhvervsdygtighed og Erstatning til Efterladte m. v. som bestemt i Loven af 23de Juli 1894 §§ 4, 5 og 9.

§ 2. Til paa lignende Maade tilskadekomne Arbeidere og 26 Juni.
Betjente, der er fast ansatte ɔ: Medlemmer af Statsbanernes Pensionskasse, udreder Jernbanen foruden fri Lægehjælp og Medicin (eller i Tilfælde Sygehusforpleining) fuld Løn, saalænge Arbeidsudygtigheden vedvarer, dog ikke udover 12 Maaneder. Efter Forløbet af dette Tidsrum erholder Vedkommende, forsaavidt de fremdeles ikke er fuldt erhvervsdygtige, Pension eller Vartpenge i saadan Udstrækning og paa saadan Maade, som Pensionskassens Statuter til enhver Tid bestemmer. Forsaavidt den ved Jernbanens Indskud i Pensionskassen for Vedkommende tilveiebragte Pension eller Vartpenge ikke er saa stor som den Erstatning, Vedkommende efter Lovens § 4 tilkommer, erholdes dog det Beløb, som Loven tilsiger, idet Jernbanen tilskyder det Manglende.

Har Ulykken medført Døden, udreder Jernbanen Begravelsesudgifterne samt til andre Erstatningsberettigede end Enker og Børn Erstatning efter Lovens § 5, 2, b og til Enker og Børn for de første 6 Maaneder efter Vedkommendes Død Erstatning tilsvarende Vedkommendes fulde Løn. Efter Forløbet af dette Tidsrum erholder Enker og Børn, hvis der ved Statsbanernes Forføining er sørget for deres Pensionering, Pension i saadan Udstrækning og paa saadan Maade, som vedkommende Pensionsregler til enhver Tid bestemmer. Har Statsbanerne ikke sørget for Pensionering, eller er den ved Jernbanens Forføining eller dennes Midler for Vedkommende tilveiebragte Pension ikke saa stor som den Erstatning, Vedkommende efter Lovens § 5, 2 a tilkommer, erholdes dog det Beløb, som Loven tilsiger, idet Jernbanen selv udreder Beløbet eller tilskyder det Manglende.

§ 3. Afgjørelse af, hvad Enhver tilkommer efter Lovens Bestemmelse, træffes af Rigsforsikringsanstalten.

§ 4. Hvad Jernbanen efter § 1 og 2 skal udrede, indgaar i dens Driftsudgifter for vedkommende Termin.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt, at § 15 i den 26 Juni.
ved Kongelig Resolution af 7de Mai 1892 approberede Plan for Marinens Sanitet forandres derhen, at 1ste Punktum bliver saalydende:

„Sanitetets Underklasser rekruteres ved Anhvervning af Sofarende, særlig blandt dem, der efter Lov om Udskrivning til Søvæbningen af 6te Juli 1892 § 9 har været øvet i sit første Tjenesteaar i en Tid af mindst 70 Dage." —

og at Begyndelsesordene i 2det Punktum af samme Paragraf

„Efter deres Afgang fra Sømilitære Korps og Indtrædelse i Sanitetet"

ombyttes med:

„Efter Indtrædelsen i Sanitetet".

26 Juni. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt, at de administrerende Direktører for Rigsforsikringsanstalten og Den norske Enkekasse tillægges Embedsrang efter 6te Klasse i Rangreglementet af 26de Juli 1820, jfr. Kongelig Resolution af 14de December 1889.

26 Juni. **Kongelig Resolution**, hvorved det — uanseet Bestemmelserne i §§ 2 og 9 i Lov om Formandskaber paa Landet af 14de Januar 1837 om, at Valg paa Formænd og Repræsentanter skal foregaa paa første Thingdag ved de almindelige Skattething — i Medhold af nævnte Lovs § 60 tillades, at Valg paa Formænd og Repræsentanter for Slemdal Herred, Bamle Fogderi, Bratsbergs Amt, afholdes paa 2den Thingdag.

26 Juni. **Kongelig Resolution**, hvorved Departementet for de offentlige Arbeider bemyndiges til at approbere som gjældende fra 1ste Juli 1896 et Udkast til Kontrakt mellem Styrelsen for de norske Statsbaner paa Smaalensbanens Vegne og Trafikstyrelsen for Dalslands Jernvägs Aktiebolag angaaende Ordningen og Bestyrelsen af Trafiken mellem ovennævnte Baner.

26 Juni. **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa de af Overbestyrelsen for Strindens Sparebank i Moder den 26de Mai og 6te Juni 1896 vedtagne Forandringer af §§ 2, 5, 8 og 16 i Bankens ved Høieste Resolution af 10de Marts 1891 stadfæstede Plan.

26 Juni. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Kristiania Biskop, foranlediget ved Forespørgsel fra en Sognepræst, om den Mægling, som Præsterne har at anstille mellem uforligelige Ægtefolk ifølge N. L. 2—9—8, 9 og 29, jfr. Forordning af 18de Oktober 1811, maa foregaa i Nærværelse af Præsternes Medhjælpere. I Anledning heraf meddeler Departementet, at Medhjælpernes Nærværelse ved den nævnte Mægling ikke antages nødvendig. Departementet henviser forøvrigt til de af Biskopen anførte, i Lovsamlingerne indtagne Departementsskrivelser af 27de Oktober 1858 og 23de September 1868.

26 Juni. **Cirkulære** fra Justitsdepartementet til Amtmændene:

I nærværende Departements Rundskrivelse af 10de November 1891 er foreskrevet, at Amtmanden har at paase, at der i hver Amts-, Kjøbstads- og Ladestedskommune føres særskilt Regnskab over Udgifterne til de med Statsbidrag forpleiede Sindssyge, og at disse Regnskaber bliver nøiagtig reviderede af de dertil valgte Revisorer, hvorhos der bestemmes, at naar Decision er afsagt, bliver Indberetning til Departementet at afgive om, hvorvidt derved bevirkes nogen Forandring med Hensyn til Statsbidragets Størrelse.

Da saadanne Indberetninger for flere Amters Vedkommende dels overhovedet ikke er indkomne, dels ikke afgivne med den Fuldstændighed, at Departementet kan kontrollere Decisionernes Rigtighed, og dels ogsaa i andre Henseender ikke er helt ud fyldestgjørende, har Departementet troet som Tillæg til ovennævnte Rundskrivelse herved at burde foreskrive følgende: 26 Juni.

1. Enhver Amtmand har for sit Embedsdistrikts Vedkommende at sørge for, at Indberetning saavel for Bykommunerne som Amtskommunen indsendes hertil snarest muligt, efterat Regnskaberne er decideret.
2. Indberetningerne bliver at vedlægge Afstryk eller Afskrifter af paagjældende Antegnelser, Besvarelser og Vedtegninger.
3. Forsaavidt der i Henhold til afsagte Decisioner bliver at gjøre Tillæg til eller Fradrag i, hvad der tidligere herfra er bevirket anvist som Statsbidrag, bør Beløbet tillægges eller fradrages i den efter Decisionens Afsigelse først indsendendes Halvaarsopgave fra vedkommende Kommune.

Idet Foranstaaende meddeles til Efterretning og videre Bekjendtgjørelse, forsaavidt angaar de under Hr. Amtmandens Embedsdistrikt hørende Kjøbstads og Ladestedskommuners Vedkommende, forventer man snarest muligt indsendt Indberetninger, saaledes som ovenfor angivet, for de siden 1ste Januar 1892 førte Regnskaber angaaende heromhandlede Udgifter, om hvis Decision Indberetninger endnu ikke er afgivne.

Cirkulære fra Indredepartementet, Poststyrelsen (No. 23 for 1896), hvorved bl. a. meddeles følgende: 26 Juni.

IV. I Fredrikstad er der for østre Fredrikstad oprettet et Underpostkontor, som vil træde i Virksomhed fra 15de Juli d. A. under Navn Fredrikstad Ø.

V. Fra Lillesand-Flaksvandsbanens Aabning underholdes der indtil videre et Postaabneri Flaksvand paa Jernbanestationen af samme Navn i Birkenes Herred, Nedenes Fogderi og Amt, Lillesands Postdistrikt.

Fra samme Tid benævnes Birkenes Postaabneri for Birkeland efter Jernbanestationen.

Fra 1ste Juli 1896 underholdes følgende nye Postaabnerier:

1. Aalefjær i Tveids Herred, Mandals Fogderi, Lister og Mandals Amt, Kristiansands Postdistrikt.
2. Aaraksbo i Byglands Herred, Sætersdalens Fogderi, Nedenes Amt, Kristiansands Postdistrikt.
3. Berger i Jarlsberg i Strømmens Herred, Jarlsbergs Fogderi, Jarlsberg og Larviks Amt, Drammens Postdistrikt.
4. Budalen i Budalens Herred, Guldalens Fogderi, Søndre Trondhjems Amt, Røraas Postdistrikt.

26 Juni. 5. Bortnes i Nes Herred, Hallingdals Fogderi, Buskeruds Amt, Drammens Postdistrikt.
6. Dalene i Nedenes i Hovaags Herred, Nedenes Fogderi og Amt, Lillesands Postdistrikt.
7. Eggum i Borge Herred, Lofoten og Vesteraalens Fogderi, Nordlands Amt, Svolværs Postdistrikt.
8. Flikke i Nes Herred, Listers Fogderi, Lister og Mandals Amt, Flekkefjords Postdistrikt.
9. Fyllingsdalen i Fane Herred, Nordhordlands Fogderi, Søndre Bergenhus Amt, Bergens Postdistrikt.
10. Gaupedalen i Ringsaker Herred, Hedemarkens Fogderi og Amt, Hamars Postdistrikt.
11. Glomsetbygden paa Dampskibsanløbsstedet Honningdal i Skodje Herred, Søndmør Fogderi, Romsdals Amt, Aalesunds Postdistrikt.
12. Gravdal paa Dampskibsanløbsstedet af samme Navn i Buksnes Herred, Lofoten og Vesteraalens Fogderi, Nordlands Amt, Svolværs Postdistrikt.
13. Haavarsholm paa Dampskibsanløbsstedet af samme Navn i Sveens Herred, Søndhordlands Fogderi, Søndre Bergenhus Amt, Haugesunds Postdistrikt.
14. Harestuen i Jevnakers Herred, Hadeland og Lands Fogderi, Kristians Amt, Honefos Postdistrikt.
15. Hedrum i Hedrums Herred, Larviks Fogderi, Jarlsberg og Larviks Amt, Larviks Postdistrikt.
16. Helgøen paa Hedemarken i Nes Herred, Hedemarkens Fogderi og Amt, Hamars Postdistrikt.
17. Hillestad i Jarlsberg i Botne Herred, Jarlsbergs Fogderi, Jarlsberg og Larviks Amt, Holmestrands Postdistrikt.
18. Hiso i Nedenes i Hiso Herred, Nedenes Fogderi og Amt, Arendals Postdistrikt.
19. Kirknesvaagen paa Dampskibsanløbsstedet Kirknes i Inderøens Herred og Fogderi, Nordre Trondhjems Amt, Trondhjems Postdistrikt.
20. Kjølebrønd i Sannikedals Herred, Bamle Fogderi, Bratsberg Amt, Kragerø Postdistrikt.
21. Kydland i Gjesdals Herred, Jæderen og Dalenes Fogderi, Stavanger Amt, Sandnes Postdistrikt.
22. Leknes i Lofoten i Buksnes Herred, Lofoten og Vesteraalens Fogderi, Nordlands Amt, Svolværs Postdistrikt.
23. Nøstvolden i Stods Herred, Inderøens Fogderi, Nordre Trondhjems Amt, Stenkjærs Postdistrikt.
24. Ramberg i Flakstad Herred, Lofoten og Vesteraalens Fogderi, Nordlands Amt, Svolværs Postdistrikt.
25. Ranvik i Romsdal paa Dampskibsanløbsstedet Ranvik i Nessets Herred, Romsdals Fogderi og Amt, Molde Postdistrikt.

26. Refsneshagen paa Dampskibsanløbsstedet Selnes i Bjugns Herred, Fosens Fogderi, Søndre Trondhjems Amt, Trondhjems Postdistrikt. 26 Juni.
27. Ringen i Aadalen i Aadalens Herred, Ringerikes Fogderi, Buskeruds Amt, Honefoss Postdistrikt.
28. Rongevær ved Dampskibsanløbsstedet af samme Navn i Lindaas Herred, Nordhordlands Fogderi, Søndre Bergenhus Amt, Bergens Postdistrikt.
29. Rorholt i Bamle Herred og Fogderi, Bratsberg Amt, Breviks Postdistrikt.
30. Salangsdalen i Bardo Herred, Senjen og Tromsø Fogderi, Tromsø Amt og Postdistrikt.
31. Skalbukile i Aasnes Herred, Solørs Fogderi, Hedemarkens Amt, Kongsvinger Postdistrikt.
32. Skillebotn i Brønø Herred, Søndre Helgelands Fogderi, Nordlands Amt, Namsos Postdistrikt.
33. Storlandet paa Dampskibsanløbsstedet Stokke i Gjemnes Herred, Nordmør Fogderi, Romsdals Amt, Kristiansunds Postdistrikt.
34. Storvik i Gildeskaals Herred, Saltens Fogderi, Nordlands Amt, Bodø Postdistrikt.
35. Storkesnes paa Dampskibsanløbsstedet af samme Navn i i Sørfoldens Herred, Saltens Fogderi, Nordlands Amt, Bodø Postdistrikt.
36. Sylte i Vanelven i Vanelvens Herred, Søndmør Fogderi, Romsdals Amt, Aalesunds Postdistrikt.
37. Syversvolden i Strømmens Herred, Jarlsbergs Fogderi, Jarlsberg og Larviks Amt, Drammens Postdistrikt.
38. Sørsdal i Liers Herred, Buskeruds Fogderi og Amt, Drammens Postdistrikt.
39. Søvdsbotn i Vannelvens Herred, Søndmør Fogderi, Romsdals Amt, Aalesunds Postdistrikt.
40. Tangenes i Sogn paa Dampskibsanløbsstedet Tangenes i Sulens Herred, Sogns Fogderi, Nordre Bergenhus Amt, Bergens Postdistrikt.
41. Tjongsfjorden paa Dampskibsanløbsstedet Kilen i Tjongsfjorden i Rødø Herred, Nordre Helgelands Fogderi, Nordlands Amt, Bodø Postdistrikt.
42. Utskarpen ved Dampskibsanløbsstedet af samme Navn i Hemnes Herred, Nordre Helgelands Fogderi, Nordlands Amt, Bodø Postdistrikt.
43. Valand i Nordre Undals Herred, Mandals Fogderi, Lister og Mandals Amt, Mandals Postdistrikt.
44. Vanno—Kammen paa Dampskibsanløbsstedet Kammen i Helgø Herred, Senjen og Tromsø Fogderi, Tromsø Amt og Postdistrikt.

26 Juni. 45. Vebenstad i Kvernes Herred, Nordmor Fogderi, Romsdals Amt, Kristiansunds Postdistrikt.
46. Vingelen i Tolgens Herred, Nordre Osterdalens Fogderi, Hedemarkens Amt, Hamars Postdistrikt.
47. Øvre Haalandsdalen i Huse Herred, Nordhordlands Fogderi, Søndre Bergenhus Amt, Bergens Postdistrikt.
48. Øvre Rindalen i Rindalens Herred, Nordmor Fogderi, Romsdals Amt, Kristiansunds Postdistrikt.

Der vil indtil videre blive underholdt et Postaabneri Tilrem i Bronno Herred, Søndre Helgelands Fogderi, Nordlands Amt, Namsos Postdistrikt, hvert Aar i Markedstiden (ca. 8 Dage i Begyndelsen af Juli).

Fra 1ste Juli 1896 vil Aa i Lofoten Postaabneri blive underholdt hele Aaret.

Storlandets Postaabneri vil fra 1ste Juli 1896 blive benævnt Kjøl.

Fra samme Tid vil Leinesfjordens Postaabneri, Lilleeidets Postaabneri samt Raudosunds og Underaasens Postaabnerier blive nedlagt.

26 Juni. **Skrivelse** fra det internationale Bureau i Bern til Poststyrelsen, hvorved meddeles, at den almindelige Postkonventions Taxter i Mauritius og underliggende Øer opkræves efter følgende Forhold:

18 Cents de Roupie = 25 Centimes
8 „ = „ = 10 „
4 „ = „ = 5 „

29 Juni. **Overenskomst** om Forandringer i Overenskomst af 27de November 1891 om Postforbindelsen mellem Norge og Danmark[1]).

I Henhold til den i Artikel 8 i Overenskomsten af 27de November 1891 om Postforbindelsen mellem Norge og Danmark (jfr. Tillægsoverenskomsten af $^{29}/_{27}$ April 1896) indeholdte Bestemmelse om, at de to Poststyrelser i Tilfælde af, at den svenske Porto for indenrigske Pakker nedsættes, kan vedtage de Forandringer i den mellemrigske Pakkepostporto, som kan foranledige derved, m. m., er der mellem Undertegnede paa de to Poststyrelsers Vegne vedtaget følgende Ændringer i den ovennævnte Overenskomst, saaledes som denne nu lyder, hvilke Ændringer skal have Gyldighed fra 1ste Oktober 1896 at regne:

[1]) Mellem den norske og den svenske Poststyrelse er der truffet en tilsvarende Overenskomst, der er approberet ved Kongelig Resolution af 27de Juli 1896.

I. Artikel 8 (Pakkepostporto), 1 og 2 gives følgende Affattelse: 29 Juni.

1. Portoen for mellemrigske Pakkepostforsendelser bestemmes saaledes:
   a. for Pakker af Vægt over $1^1/_2$ Kilogram, men ikke over 5 Kilogram, forsaavidt Befordringen paa Forlangende sker med de under Art. 1 Litr. b omhandlede Dampskibe, 90 Øre pr. Pakke;
   b. i alle andre Tilfælde:
   for Pakker, hvis Vægt ikke overstiger $1^1/_2$ Kilogram, 30 Øre pr. $^1/_2$ Kilogram eller Del deraf;
   for Pakker af Vægt over $1^1/_2$ Kilogram, men ikke over 5 Kilogram Kr. 1,20 pr. Pakke;
   for Pakker af større Vægt Kr. 1,65 for de første $5^1/_2$ Kilogram og derefter 15 Øre for hvert overskydende $^1/_2$ Kilogram eller Del deraf.
2. Portoen deles saaledes:
   a. Ved Befordring i Enkelttransit over Sverige oppebæres:
   for Pakker, hvis Vægt ikke overstiger $1^1/_2$ Kilogram, af Norge 12 Øre, af Sverige 10 Øre, af Danmark 8 Øre pr. $^1/_2$ Kilogram eller Del deraf;
   " " hvis Vægt overstiger $1^1/_2$, men ikke 5 Kilogram, af Norge 52 Øre, af Sverige 36 Øre, af Danmark 32 Øre pr. Pakke;
   " " af større Vægt af Norge 73 Øre, af Sverige 52 Øre, af Danmark 40 Øre for de første $5^1/_2$ Kilogram med et Tillæg af henholdsvis 7, 5 og 3 Øre for hvert yderligere halve Kilogram eller Del af denne Vægt.
   b. Ved Befordring i lukket Transit over Sverige tilfalder der Afgangslandet, som har at betale Transitgodtgjørelsen, foruden den det efter ovenstaaende tilkommende Portoandel, ogsaa den Andel, der ovenfor er anført som tilfaldende Sverige.
   c. Ved den direkte Befordring oppebæres:
   for Pakker, hvis Vægt ikke overstiger $1^1/_2$ Kilogram, af Norge 22 Øre, af Danmark 8 Øre pr. $^1/_2$ Kilogram eller Del deraf;
   " " hvis Vægt overstiger $1^1/_2$ Kilogram, men ikke 5 Kilogram, af Norge 58 Øre, af Danmark 32 Øre pr. Pakke;
   " " af større Vægt end 5 Kilogram af Norge 125 Øre, af Danmark 40 Øre for de første $5^1/_2$ Kilogram med Tillæg af henholdsvis 12 og 3 Øre for hvert halve Kilogram eller Del deraf udover $5^1/_2$ Kilogram.

29 Juni. II. Nærværende Tillægsoverenskomst gjælder kun, forsaavidt den tilsvarende Tillægsoverenskomst mellem den norske og den svenske Poststyrelse erholder vedkommende Regjeringers Approbation.

Kjøbenhavn den 29de Juni 1896.

Thb. Heyerdahl. **C. Svendsen.**

29 Juni. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Indredepartementet, hvori i Anledning af Forespørgsel fra Direktionen for en gjensidig Skibsassuranceforening angaaende Forstaaelsen af Sjøfartslovens §§ 40 og 41 meddeles, at Samtykke fra de i et Havari Interesserede ikke antages at kunne fritage en Skibsfører fra den ham efter § 40 paahvilende Pligt til at lade optage Sjøforklaring — jfr. Lovens § 288, der for saadant Forhold endog fastsætter Straf. Ogsaa Bestemmelserne i Lovens § 41 om Optagelse af Besigtelse og Skjøn bør vistnok retteft ansees som præceptoriske i den Forstand, at Skibsføreren ikke selv med alle Interesseredes Samtykke er berettiget til helt at undlade saadan Forretnings Optagelse, om det end — som det fremgaar af Sjølovkommissionens Motiver S. 71 — maa ansees tilladeligt, at de i §'en foreskrevne Værdsættelser undlades, hvor fornødent Samtykke dertil haves.

30 Juni. **Kongelig Kundgjørelse** angaaende de Toldafgifter samt Afgifter af Brændevins- og Malttilvirkningen, som den 1ste og 2den Juli 1896 skal erlægges til Statskassen*).

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: Saasom det nu forsamlede Storthing den 30te denne Maaned har fattet en Beslutning af saadant Indhold:

Den nuværende Toldtarif og de nuværende Afgiftsbestemmelser for Malt- og Brændevinstilvirkning forlænges til at gjælde til og med 2den Juli 1896.

Saa ville Vi herved naadigst befale denne Storthingets Beslutning bragt i Udøvelse.

30 Juni. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Bergens Stift, hvori paa Forespørgsel fra et Herreds Skolestyre meddeles, at Skolestyrets egen Forhandlingsprotokol i Henhold til Landsskolelovens § 49, sidste Passus, skal godkjendes af Formandskabets Ordfører, men at de af Lærerne benyttede Protokoller antages at burde godkjendes af Skolestyrets Formand.

30 Juni. **Regler** for mandlige Forbryderes Indsættelse i de forskjellige Strafanstalter, udfærdigede af Justits-Departe-

*) Bekjendtgj. 30 Juni i Lovtid. 1ste Afd. No. 30.

mentet den 30te Juni 1896 og trædende istedet for de af Departementet i Skrivelse til Rigsadvokaten af 30te December 1893 fastsatte. 30 Juni.

§ 1. I Bodsfængslet skal — foruden alle til Strafarbeide dømte Forbrydere, der, naar Straffen kommer til Fuldbyrdelse, er under 21 Aar — indsættes Forbrydere, som tilkjendes Strafarbeide for en Tid af indtil 4 Aar, og som er i Alderen fra det fyldte 21de til det fyldte 50de Aar.

Herfra undtages dog a) Forbrydere, der tidligere har udstaaet Strafarbeide i Cellefængsel (jfr. Departementets Cirkulære af 11te Juli 1884 i Lovtidenden), og som, naar den seneste tilfundne Straf skal fuldbyrdes, har fyldt det 25de Aar, b) Forbrydere, der ved Straffens Fuldbyrdelse har fyldt 21, men endnu ikke 25 Aar, og som tidligere mindst 2 Gange har udstaaet Strafarbeide i saadant Fængsel, c) Personer, hvis Fader eller Moder er lappisk.

Skal nogen Fange uden Afbrydelse udstaa Strafarbeide efter flere ham overgaaede Domme, bliver ved Spørgsmaalet om, hvor Straffen skal udstaaes, Straffetiderne at betragte som en Enhed.

§ 2. Til Strafarbeide dømte Forbrydere over 21 Aar, der ikke i Henhold til § 1 skal udstaa Straffen i Bodsfængslet, kan, naar de deri samtykker, tillades indsat der efter Bestemmelse af Justits-Departementet i hvert enkelt Tilfælde. Dog kan, naar ikke særlige Omstændigheder er forhaanden, saadan Tilladelse kun ventes meddelt, saafremt vedkommende Forbryders Straffetid ikke overstiger 7 Aar.

Hensidder Angjældende i en anden Strafarbeidsanstalt, bør der, før Sagen afgjøres, afgives Erklæringer fra Anstaltens Direktør, Præst og Læge om, hvorvidt de anser det hensigtsmæssigt, at han overflyttes til Bodsfængslet. Lægens Erklæring bør være støttet til en saavidt mulig nøiagtig Undersøgelse af Angjældendes Sundhedstilstand og Helbredsforfatning.

Ogsaa naar Andragende om Optagelse i Bodsfængslet fremkommer fra en til Strafarbeide domfældt Forbryder, der ikke har paabegyndt Straffens Udstaaelse, bør behørig Lægeerklæring erhverves og medsendes Andragendet og Sagens Akter.

§ 3. Af Forbrydere, der er idømt Strafarbeide, som efter ovenstaaende Regler ikke skal udstaaes i Bodsfængslet, bliver at indsætte:

a) i Akershus Strafanstalt:
de, som er tiltalte inden Oslo, Akershus, Smaalenenes, Hedemarkens, Kristians, Buskeruds, Bratsbergs, Nedenes samt Lister og Mandals Lagsogne,

b) i Trondhjems Strafanstalt:
de, som er tiltalte inden Stavanger, Bergen, Bergenhus, Romsdals, Trondhjems, Nordlands, Tromsø og Finmarkens Lagsogne.

30 Juni. § 4. Foranstaaende Regler træder i Kraft fra 1ste August 1896.

30 Juni. **Cirkulære** fra Indredepartementet, Poststyrelsen (No. 24 for 1896), hvorved bl. a. meddeles, at Vestfinmarkens Postexpedition atter er igangsat og fremtidig indtil videre vil være i Virksomhed det hele Aar.

1 Juli. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Kristians Amt, hvori Departementet udtaler, at naar Dom afsiges i Retsmøde, hvortil ikke Parterne paa Forhaand er varslede, bør Dommeren meddele Parterne eller deres Sagførere Underretning om Paadømmelsen, jfr. Schweigaard: Den norske Proces II (3 Udg.), Side 57, og Hagerup: Forelæsninger over den norske Civilproces, Side 535.

2 Juli. **Høieste Resolution***) [1]), hvorved de af Storthinget den 30te Juni 1896 fattede Beslutninger angaaende Toldtarifer fra 3die Juli 1896 befales tagne tilfølge.

Beslutningerne er saalydende:

Med nedennævnte Forandringer skal de af Storthinget i 1895 fattede Beslutninger om Toldafgifterne fremdeles være gjældende fra 3die Juli 1896:

Indledende Bestemmelser.

§ 7 Litr. c 1 bliver saalydende:

Hø, Halm, Splitved og anden Ved, Sagmug og andet Affald fra Sagbrugene, Is, Mursten, Tagsten og Sten, tilhugne saavelsom utilhugne, og hvad enten Stenen er formalet eller ikke, indeholder metalliske Bestanddele eller ikke, heri dog ikke indbefattet Apatit, ved Udførsel.

§ 10 sidste Passus fra „For Ol — til Tilvirkningen" udgaar.

Indførselstarifen.

Brændevin, alle Sorter:

Anm. 2. Naar Brændevin, herunder indbefattet de under No. 3, 4 og 5 nævnte Ætherarter samt Spiritusfernis, ved Tilsætning gjøres utjenlig til at kunne tilberedes til Drik, eller det findes paa anden fyldestgjørende Maade at være garanteret mod at blive anvendt til Drik, kan det af Tolddepartementet tillades at indgaa mod en lavere Told, nemlig:

a. Spiritus . . . . . 1 Liter Kr. 0,10
b. Ætther og Spiritusfernis . . 1 kg. „ 0,10

[1]) Se Sth. Prp. No. 5 og 49, Indst. S. XII og de der citerede Dok. for 1896 og Sth.tid. for s. A., Forh. i Sth. S. 1504—1640. Jfr. Kundgj. 30 Juni, Kundgj. 16 Juli, Ref. 22 Juli og Kundgj. 27 Juli for 1896.

*) Bekjendtgj. 1 Juli i Lovtid. 1ste Afd. No. 31.

Champignoner, Murkler, Trøfler og andre spiselige Svampe 2 Juli.
1 kg. Kr. 1,00
Thara: Glas eller Flasker 30 pCt.
Dyr og Madvarer af Dyr:
II. Madvarer:
77. c Slagtet Fjærkræ . . . . . 1 kg. Kr. 0,25
Frø:
b. Thimotheifrø . . . . . 1 kg. „ 0,10
c. Kløverfrø . . . . . 1 kg. „ 0,20
d. andet, som ikke andetsteds er ansat til Told . . frit
Fænghætter, alle Slags . . . . . frie
Glas og Glasvarer:
3. Patentglas, Tagpander, Melkeringer, Fiskegarnsbøier, Glas til Syltning og Nedlægning . . . . . frie
Havevækster eller Markvækster spiselige:
1. friske samt saltede, iberegnet Emballagernes Vægt:
c. Asparges, Tomater og Artiskokker . . 1 kg. Kr. 0,30
d. andre . . . . . 1 kg. „ 0,05
Honning . . . . . 1 kg. „ 0,40
Knapper:
1. Overtrukne saavelsom overspundne, se Possementmagerarbeide.
2. Af Guld, Sølv og Platina som disse Metaller i andet Arbeide.
3. Andre samt Knappeformer, iberegnet Vægten af Papir, Pap, Æsker og deslige . . . . . 1 kg. Kr. 0,50
Krudt, Patroner, Fyrværkeri . . . . . frit
Kryderier:
1. Nelliker og Nellikstilke malet og umalet . 1 kg. Kr. 0,25
2. Allehaande (Piment), Anis, Stjernanis, Peber, andre Slags end Kayennepeber, alt saavel malet som umalet
1 kg. Kr. 0,40
3. Ingefær (ikke syltet), Kanel, cassia lignea, Kanelblomster og Kanelaffald, alt saavel malet som umalet 1 kg. Kr. 1,00
Nuværende No. 3, 4, 5 og 6 bliver No. 4, 5, 6 og 7.
Metaller:
II. i Arbeide:
A. af forskjellige Metaller:
13. Redskaber og Værktøi til Haandværks- eller Fabrikdrift, Skibsbrug og Jordbrug, forsaavidt de ikke andetsteds er nævnt, med eller uden Skafter; Sideventiler til Dampskibe . . . . . frie
C. Jern:
6. Skibsankere, Kjettinger, Lænker, Blokke, Saxekroge, Kauser og Hægder . . . . . frie
8. c. Touge, Dug og Lænker samt tagget Gjerdetraad og Net til Gjerder . . . . . frie

2 Juli. G. Aluminium samt Kobber, Messing, Bronce, Nysølv og andre kobberblandede Metaller:

1. Plader, Blik, Bolte, Klinkringe, Klinkplader, Bunde, Stænger, Dug og upolerede Rør samt Blokke; ligeledes Patronhylser og Emner (Kopper) til deslige Hylser . . . . . frie

Metaller: III: Metaller i Forbindelser, saasom Metaloxyder, Svovlmetaller, Chlor-, Brom-, Jod- og Cyan-Metaller, Legeringer og Amalgamer, forsaavidt de ikke kunne henføres under andre Tarifsatser . frie

Skind og Huder:

B. Uden Haarbedækning:

a. ubarkede og uberedte, saltede . . . . . frie

Nuværende Litr. a, b, c og d bliver Litr. b, c, d og e.

[Tinaske eller Tinkalk udgaar.]

456. Potetesmel, Stivelse og Stivelsegummi (Dextrin) med nærmeste Emballage . . . . . 1 kg. Kr. 0,10

2 Juli. **Høieste Resolution***) [1]), hvorved den af Storthinget den 1ste Juli 1896 fattede Beslutning angaaende Afgifter til Statskassen af Malt- og Brændevinstilvirkning m. v. fra 3die Juli 1896 befales tagen tilfølge.

Beslutningen er saalydende:

Fra 3die Juli 1896 skal til Statskassen erlægges:

A. Afgift af Malttilvirkningen efter følgende Regler:

1. Afgiften erlægges af Korn, der sættes i Støb for at tilberedes til Malt, med 37,1 — tretti syv og en Tiendedels — Øre af hvert Kilogram Korn.
2. Som Godtgjørelse for erlagt Maltafgift tilstaaes 14,32 — fjorten og tretti to Hundrededels — Øre for hver Liter Øl, som i Mængder paa 4 Hektoliter eller derover udføres til Udlandet, naar Andragende derom fremkommer inden 2 Aar efter Udførselen.

B. Afgift af Brændevinstilvirkningen efter følgende Regler:

1. Afgiften erlægges af det ved Afbrænding af enhver afgjæret Vædske udvundne Brændevin med Kr. 2.40 — to Kroner og firti Øre — for hver Liter, beregnet til 100 pCt. Alkoholstyrke, udmaalt efter den af Kongen til enhver Tid autoriserede Brændevinsprøver, hvilken Afgift ogsaa bliver at erlægge af den udvundne Læk (det ved Afbrænding vundne svage, urene Brændevin eller de saakaldte For- og Efterdraaber), medmindre den enten paa

[1]) Se Sth. Prp. No. 6 og Indst. S. No. 196 for 1896 samt Sth.tid. for f. A., Forh. i Sth. S. 1640—1641. Jfr. Kundgj. 30 Juni og 27 Juli 1896.

*) Bekjendtgj. 2 Juli i Lovt. 1ste Afd. No. 31.

en efter Kontrolpersonalets Skjøn betryggende Maade gjøres utjenlig til Omdestillation, eller den til fornyet Afdestillering og Beskatning af det derved bundne Destillat bringes tilbage paa det i Brænderiet værende Afbrændingsredskab, enten umiddelbart eller ved at opblandes i mindst 3 Gange saa meget af det til Afbrænding bestemte Materiale. 2 Juli.

2. I foranstaaende Afgift tilstaaes for hver Liter Brændevin af den anførte Styrke følgende Kortning:
   a. Som Godtgjørelse for Afgift af det medgaaede Malt, dersom der ved dettes Tilvirkning er beregnet Afgift efter foranstaaende Litr. A, 23 — tre og tyve — Øre, forsaavidt Brændevinet udelukkende er tilvirket af Korn og Poteter, og 5.8 — fem og otte Tiendedels — Øre, forsaavidt der ved Tilvirkningen er anvendt andre Materialier.
   b. Som Godtgjørelse for Svinding efter Graderingen 20 — tyve — Øre pr. Liter. Den sidstnævnte Godtgjørelse tilstaaes dog kun, naar den Skattepligtige lader Bestemmelsen af Brændevinets Mængde og Styrke foretage inden 30 Timer fra den Tid, da der gjennem Ledningsrøret er aabnet Forbindelse mellem Afbrændingsredskaberne og den Beholder, hvori Brændevinet er optaget. I disse tredive Timer medregnes ikke den Tid, i hvilken Brændevinstilvirkningen paa Grund af Lov af 28de Juni 1887 § 7 maa standse.
3. Naar norsk Brændevin, hvoraf foranstaaende Afgift er betalt, i Partier paa 1 — en — Hektoliter eller derover og med Jagttagelse af de nærmere Forskrifter med Hensyn til Kontrollen, som vedkommende Regjeringsdepartement bestemmer, udføres til Udlandet, bliver Afgiften at tilbagebetale for renset Brændevin med Kr. 2.40 — to Kroner og firti Øre — og for urenset Brændevin med Kr. 2.33 — to Kroner treti tre Øre — pr. Liter af 100 pCt. Styrke, naar Andragende derom fremkommer inden 2 Aar efter Udførselen. Forat Brændevin skal anses som renset, maa det paa saadan Maade, som af vedkommende Regjeringsdepartement nærmere bestemmes, godtgjøres, at det efter Skattelægningen har undergaaet en fuldstændig Rensningsproces med Omdestillation.
4. Naar Brændevin gjøres utjenligt til Drik (denatureres), eller det paa anden fyldestgjørende Maade findes garanteret mod at blive anvendt til Drik, kan vedkommende Regjeringsdepartement tillade, at det fritages for Produktionsafgiften paa samme Maade som Brændevin, der

2 Juli. udføres til Udlandet; Brændevinets Eier har at erstatte Omkostningerne ved Denatureringen og Kontrollen dermed.

C. Afgift af Mais, hel eller formalet, og Durrha, som anvendes til Brændevinstilvirkning udenfor Brænderier, der i Henhold til meddelt Tilladelse benytter ubeskattet Malt ved sin Tilvirkning og som Følge heraf er forpligtede til at udføre alt det tilvirkede Brændevin til Udlandet, efter følgende Regler:

1. Af Mais erlægges en Afgift af 3 — tre — Øre pr. kg. Naar et til den forbrugte Mais svarende Kvantum Brændevin, beregnet efter et Udbytte af 0,375 Liter Brændevin af 100 pCt. Styrke af 1 kg. Mais, udføres til Udlandet inden 30te April i den første Tilvirkningstermin efter den, i hvilken Maisen er anvendt, bliver efter vedkommende Regjeringsdepartements nærmere Bestemmelse den erlagte Afgift at godtgjøre med 8 — otte — Øre pr. Liter.
2. Af Durrha erlægges paa samme Maade, beregnet efter et Udbytte af 0,30 Liter Brændevin af 100 pCt. Styrke af 1 kg. en Afgift af 2,4 — to og fire Tiendedele — Øre pr. kg., og ved Udførsel godtgjøres 8 — otte — Øre pr. Liter.

3 Juli. **Høieste Resolution***), hvorved Stadfæstelse i Medhold af § 8 i Lov om Brændevins Salg og Udskjænkning af 24de Juli 1894 meddeles paa de af Bodø Kommunestyre i Møder den 21de Februar og 6te Marts 1896 fastsatte Vedtægter for Overdragelse og Udøvelse af de i nævnte Paragraf omhandlede Rettigheder til Udskjænkning af Brændevin.

3 Juli. **Høieste Resolution****), hvorved i Henhold til Lov om Brandvisitationer i Kjøbstæderne af 22de Mai 1875 bestemmes:

1. At Brandvisitationerne i Kjøbstaden Tønsberg fremtidig bliver at udføre af:
   a. Som Formand Brandmesteren ved det faste Brandkorps eller — i Tilfælde af dennes Forfald — den af de faste Brandkonstabler, som dertil af Branddirektøren beordres.
   b. En Murmester eller anden bygningskyndig Mand efter Opnævnelse af Magistrat og Formandskab for et Aar ad Gangen.
   c. En Brandmester ved Sprøiterne efter Tur og med saa stort Distrikt for hver, som af Branddirektøren bestemmes.
   d. Feiermesteren, der deltager i Visitationen for at gaa tilhaande med Oplysninger dog uden at have Stemme ved Beslutninger.
2. Brandvisitation foretages 2 Gange om Aaret.

*) Bekjendtgj. 15 Oktbr. i Lovt. 1ste Afd. No. 51, hvor Vedtægterne er indtagne.

**) Bekjendtgj. 7 Juli i Lovt. 1ste Afd. No. 32.

Høieste Resolution*), hvorved i Henhold til § 4 i Lov indeholdende Tillæg til og Forandringer i Lovgivningen om Brandvæsenet af 26de August 1854 meddeles Approbation paa det af Kjøbstaden Bodøs Kommunebestyrelse i Møde seneſt den 2den Juni 1896 vedtagne Udkaſt til nyt Reglement for Feievæsenet sammesteds, dog saaledes at Udkastets § 20 udgaar. 3 Juli.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det ved Testamenter af 24de Mai og 1ste Oktober 1875 oprettede „Aanen og Valborg Valands Legat for ældre Tjenere i Holme Sogn" samt paa de for dette Legat af Holme Herredsstyrelse den 25de Februar 1896 vedtagne Statuter. 3 Juli.

Skrivelse fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Søndre Bergenhus Amt, hvori i Anledning af en fra et Formandskab indkommen Foresporgsel meddeles, at Departementet anser det utvilsomt, at Bestemmelsen i Landsskattelovens § 60 sidste Punktum er at forstaa saaledes, at den alene hjemler Adgang for en Herredsstyrelse til at bestemme, at der skal svares Renter af indtil 5 pCt. aarlig af Skattebeløb, som ikke betales til Forfaldstid. 4 Juli.

Cirkulære fra Departementet for det Indre**), hvorved i Henhold til § 7 i Lov af 14de Juli 1894 om Foranstaltninger mod smitsomme Husdyrsygdomme bestemmes følgende Forholdsregler som gjældende indtil videre for Herrederne Skedsmo, Nittedalen og Rælingens Annex af Fet: 6 Juli.

1. Det skal være forbudt at lade Heste, Kvæg og Smaafæ havne ude; Dyrene skal fodres inde paa Stald og Fjøs.
2. Dyrskue og Kvægauktioner maa ikke afholdes; det skal være forbudt at afhænde eller bortfore fra nævnte Distrikter Husdyr.
3. Hunde og Katte skal holdes indestængte. Omfarende Hunde og Katte kan uden videre dræbes af Grundens Eier.
4. Det skal være forbudt at dræbe eller slagte Dyr, der kan antages at være angrebne af Miltbrand; selvdøde Dyr maa ikke aabnes eller flaaes, men snareſt muligt tildækkes omhyggeligt med Granbar eller Jord, indtil Nedgravning eller Opbrænding kan finde Sted.

Forøvrigt henvises til de angaaende Miltbrandsygdommen gjældende Forskrifter i Cirkulære af 28de September 1891.

Ligeledes indskjærpes Bestemmelsen i Husdyrlovens § 2, der er saalydende:

„Er noget Husdyr angreben eller død af ondartet smitsom Sygdom (saasom Miltbrand) eller er der Sandsynlighed for, at saa er Tilfældet, skal enhver, der som Eier eller paa anden Maade

*) Bekjendtgj. 7 Juli i Lovt. 1ste Afd. No. 32, hvor Reglementet er indtaget.

**) Bekjendtgj. 7 Juli i Lovtid. 1ste Afd. No. 32.

6 Juli. har i Besiddelse saadant Dyr, snareſt muligt tilkalde en autoriseret Dyrlæge eller derom gjøre Anmeldelse, i Byerne til Politimesteren, paa Landet til Lensmanden, fra hvem Meddelelse uopholdelig skal ske til en autoriseret Dyrlæge."

Foranførte Bestemmelser træder i Kraft straks.

7 Juli. **Høieſte Reſolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det af Overretsſagfører L. Gulbrandſen i Kongsvinger ved hans Testamente af 23de August 1893 oprettede Legat til Fordel for Fattige i Kongsvinger By, samt paa de for dette Legat af Kongsvinger Kommunebestyrelse den 11te Marts 1896 vedtagne Statuter.

8 Juli. **Lov** indeholdende Forandringer i Lov om det beneficerede Gods af 20de August 1821 og senere Tillægslove. *) [1])

Vi Oscar o. ſ. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 17de Juni dette Aar, saalydende:

Ved Salg i Henhold til Lov om det beneficerede Gods af 20de August 1821 og senere Tillægslove af Jordegods tilhørende offentlige Stiftelser er det Kongen overladt at bestemme saadanne Ændringer i de ved de nævnte Love fastsatte Realisationsregler, som af Hensyn til en fordelagtig Afhændelse maatte anſees nødvendige eller hensigtsmæssige. [2])

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

[1]) Se Oth. Prp. No. 9, Dok. No. 38 m. Tillæg og Indst. O No. 55 for 1896 samt Sth.tid. for ſ. A., Forh. i Oth. S. 742 og i Lth. S. 179—183 og 206. Jfr. L. 23 Juni 1888 No. 3, § 12 og L. 1 Juli 1893 No. 2.

[2]) Se Reſ. 14 Novbr. 1896.

8 Juli. **Kongelig Reſolution****), hvorved

1. i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Borgunds Herred, Romsdals Amt, under 26de September 1892, 23de Januar 1893 samt 17de April 1896 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred,
2. den Kongelige Reſolution af 17de Oktober 1884, ved hvilken Kjøbstadspolitilovgivningens almindelige Bestemmelser om Gadeuorden og Rolighedsforstyrrelse blev gjort gjældende for Borgunds Herred, ophæves fra den Dag af, da ovennævnte Politivedtægter træder i Kraft.

*) Bekjendtgj. 14 Juli i Lovt. 1ſte Afd. No. 34.

**) — — „ — — , hvor Vedtægterne er indtagne.

Kongelig Resolution*), hvorved i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Øksnes Herred, Nordlands Amt, under 26de Mai 1896 fattet Beslutning angaaende Tillæg til § 3 af de ved Kgl. Resol. af 23de Januar 1893 approberede Politivedtægter for bemeldte Herred, saalydende: 8 Juli.

„Under Vinterfisket kan Opsynet forbyde al Skydning i eller ved Fiskeværene".

Kongelig Resolution**), hvorved 8 Juli.

1. i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Alten Herred, Finmarkens Amt, under 26de Oktober 1895 og 14de Marts 1896 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred,
2. den Kongelige Resolution af 16de Marts 1878, ved hvilken Kjøbstadspolitilovgivningens almindelige Bestemmelser om Gadeuorden og Roligheds forstyrrelse m. v. blev gjorte gjældende for Alten Herred, ophæves fra den Dag af, da ovennævnte Politivedtægter træder i Kraft.

Plakat angaaende Ophævelse af Forbud mod Indførsel her til Riget af brugt Linned m. v. fra Rusland, Galizien og Bukowina.*) 8 Juli.

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: De i Kraft af § 1 i Lov af 1ste Juli 1887 indeholdende Tillæg til Lov om Kvarantænevæsenet af 12te Juli 1848 ved Plakater af 19de August 1892 og 29de Juni 1894 udfærdigede Forbud mod Indførsel af brugt Linned, brugte Klædningsstykker og brugte Sengklæder, brugt Vat, Klude og Filler fra Rusland, Galizien og Bukowina ophæves herved.[1])

Denne Plakat træder strax i Kraft.

Hvorefter alle Vedkommende sig underdanigst have at rette.

[1]) Som Følge heraf er ikke længer gjældende noget af de i Anledning af Kolera udfærdigede Indførselsforbud.

Kongelig Resolution*) hvorved i Henhold til § 83 i Lov om Bygningsvæsenet i Kristiania af 5te Juni 1875, § 40 i Lov om Formandskaber i Kjøbstæderne af 14de Januar 1837 og § 1 i Lov indeholdende adskillige Bestemmelser om Politivæsenet i Kristiania af 26de Mai 1866, meddeles Approbation paa den af Kristiania Kommunebestyrelse i Møde 23de April 1896 fattede Beslutning angaaende Forandring i Kristiania Bygningslovs § 23 og Anordning af et særskilt Stilladstilsyn m. v. 8 Juli.

*) Bekjendtgj. 14de Juli i Lovtid. 1ste Afd. No. 34.

**) — — — „ — , hvor Vedtægterne er indtagne.

8 Juli. Beslutningen er saalydende:

A. Med Hjemmel af Lov om Bygningsvæsenet i Kristiania af 5te Juni 1875 § 83 vedtages saadanne Forandringer i Lovens § 23, at den kommer til at lyde:

Litr. a). Naar der til Opførelse, Forandring, Reparation eller Nedrivning af Bygning skal anbringes Stilladser, Indhegning og Materialskur eller paa Byggetomt foretages Gravningsarbeide, har Eieren derom til vedkommende Bygningsinspektør at indgive skriftlig Anmeldelse.

Bygningsinspektøren meddeler den fornødne Tilladelse til Arbeidets Udførelse. Forsaavidt Stilladset eller Indhegningen vender ud til offentlig Gade eller Plads, har Bygningsinspektøren, forinden han meddeler Anmelderen den ansøgte Tilladelse, at indhente Politimesterens Bestemmelse om, hvor langt ud paa Fortouget eller Gaden Stilladset eller Indhegningen kan tillades anbragt. Stilladser til Reparation af Façader tillades kun paa Betingelse af, at samtidig alle af Gibs, Cement eller lignende paasatte Dele undersøges af en anerkjendt dygtig Mand, og at hvad deraf er beskadiget eller løsnet, bliver erstattet med nyt Arbeide eller forsvarlig befæstet.

Litr. b). Stilladser og Indhegninger maa ikke føres videre ud paa Gaden eller Fortouget end det for Stilladset, Indhegningen og Materialier er nødvendigt, og bør som Regel ikke indtage mere end høist 3 m. og i snevre Gader ikke over en Fjerdedel af Gadens Bredde, regnet fra Tomtegrændsen eller i Tilfælde fra Reguleringslinien.

Politimesteren kan, forinden han træffer Bestemmelse herom, i fornødent Fald indhente Stadskonduktørens Betænkning.

Litr. c). Stilladser for Bygningsarbeide skal opføres af gode Materialier, og de dertil anvendte Spirer, Stik, Planker, Bord og Spiger m. m. skal have saadanne Dimensioner, som paakræves i Forhold til Stilladsernes Høide og Hensigt. Til deres Opsætning skal benyttes duelige og paalidelige Folk. Alle Gulve, Tag eller Skjærme skal have tilstrækkelig Bredde og Styrke og være forsynet med forsvarligt Rækværk af passende Høide langs Yderkanterne.

Litr. d). Bygningskommissionen afgiver forøvrigt de nærmere særskilte Forskrifter for Stilladsers betryggende Anordning, Opsætning, Brug og Nedtagning.

Litr. e). Over og til Siden af Indgang til Porte og Døre skal fra Husets Ydermure til mindst 0,5 m. udenfor Stilladset lægges et vandtæt Tag. I mere befærdede Gader kan efter Politimesterens Bestemmelse kræves en med saadant Tag overdækket Gang langs Bygningen.

Litr. f). Til mindre Reparationer af Bygninger kan benyttes løse Stiger af fornøden Styrke eller andre flytbare Stilladser, som af Bygningsinspektøren godkjendes. Forsaavidt de agtes anbragte mod offentlig Gade eller Plads, maa Politiets Tilladelse indhentes. 8 Juli.

Benyttes andre Slags Stilladser end de, foranstaaende Bestemmelser tilsigter, skal Bygningsinspektøren paase, at saadanne Stilladser saavel med Hensyn til Konstruktion som Materialiers Beskaffenhed er fuldt betryggende, om fornødent efter Bygningskommissionens nærmere Bestemmelser. Heiseindretninger maa kun anvendes paa haandværksmæssig afbundet Stillads.

Litr. g). Indhegning skal i sin hele Længde være retliniet afskaaret. Den maa ikke være lavere end 2 m. og ikke høiere end 4 m.; Materialskur maa ikke være høiere end 2,5 m. til Tagfoden.

Til Indhegning mod Gaden kan paabydes benyttet høvlede, rene Materialier, hvorhos saadan Indhegning kan paabydes givet et Anstrøg af graa Farve, som ikke smitter.

Litr. h). Stilladser, Indhegninger og Skur skal af Eieren strax borttages, naar Arbeidet standses, eller det skjønnes, at disse Anlæg ikke længere er nødvendige.

B. Til at paase Overholdelsen af foranstaaende Forskrifter ansættes tvende under Bygningsinspektørerne sorterende Betjente med aarlig Løn Kr. 1600 og 3 Alderstillæg à Kr. 200 efter 3, 6 og 10 Aars Tjeneste samt med Forpligtelse til at sikre sine eventuelle Enker Pension à Kr. 320.

C. Kristiania Politivedtægters §§ 22 og 23 ophæves fra den Tid ovenstaaende Lovforandring træder i Kraft.

Kongelig Resolution*), hvorved er bestemt: 8 Juli.

1. At der i Henhold til § 83, 1ste Passus, i Lov om Bygningsvæsenet i Kristiania af 5te Juni 1875 meddeles Approbation paa de af nævnte Bys Kommunebestyrelse i Møde den 7de Mai 1896 vedtagne Forskrifter om Indretning og Drift af Heisanlæg.
2. At det af Kristiania Kommunebestyrelse i samme Møde vedtagne Regulativ for den Bykassen tilkommende Betaling for Besigtigelse og Prøvning m. v. af Heisanlæg og Meddelelse af Attest derom approberes i Medhold af Lov af 14de Juni 1890 om Forandring i Lov om Bygningsvæsenet i Kristiania af 5te Juni 1875.

Forskrifterne og Regulativet er saalydende:

*) Bekjendtgj. 14 Juli i Lovt. 1ste Afd. No. 34.

8 Juli. **A. Forskrifter om Indretning og Drift af Heisanlæg.**

I. Klassеinddeling.

§ 1. Heisanlæg inddeles i følgende 4 Klasser:

a. Smaaheiser, som ikke kan betrædes, af høist 100 Kg. Bærekraft og ikke mere end 0,7 m.² Schakttversnit med Heisestol og Aabninger i Schaktvæggene af ikke større Høide end 1 Meter.
b. Vareheiser.
c. Vareheiser med Personbefordring.
d. Personheiser.

II. Anordning.

§ 2. Heiser, som inde i Bygninger forbinder flere over hinanden liggende adskilte Etager, maa som Regel ikke anlægges i Nærheden af Ildsteder og Rum med ildsfarlige Bedrifter og maa som Regel være omgivet af ildfaste Vægge, der kun er forsynet med de fornødne Dør- og Lysaabninger. Inde i disse Schakter kan det tillades at anbringe foruden Heisebanen og Bevægelsesindretningen (som Tang, Kjettinger, Modvægter, Drivecylinder etc.) Stigejern, faste Stiger eller smaa Trapper, som dog kun maa benyttes ved Eftersyns- og Udbedringsarbeider. Til Lagerrum eller til Opbevaring af Gjenstande maa Rummet ved Siden af Heisebanen i Schakten ikke benyttes.

Schakterne maa have jevne og glatte Vægge fri for Fremspring og Fordybninger og maa i den øvre Ende være ildfast afdækket eller Schakten føres 0,20 m. over Tagfladen. Enhver lukket Schakt skal forsynes med Udluftningsaabninger, som føres udover Bygningens Tag. Bygningskommissionen kan tilstede Fritagelse for de ildfaste Schaktvægge, naar der ikke drives nogen ildsfarlig Bedrift i Bygningen.

For Heiser, som inde i Bygninger forbinder over hinanden liggende Gallerier eller anordnes i Trapperummene, er det ikke nødvendigt at anvende Schakter med tætte Vægge, naar disse erstattes af et Gitter efter Bygningskommissionens nærmere Bestemmelse.

Umiddelbart under Maskineriet ved Toppen af Heisanlæg skal anbringes en solid Jernskjærm eller et stærkt Jerngitter.

I Lysgaarde, som er omgivet af grundmurede Vægge, kan anlægges Heiser, saafremt den i Bygningsloven foreskrevne mindste Størrelse af Lysgaarde ikke derved indskrænkes.

Forsaavidt Heisen ikke er begrændset direkte af Lysgaardens Vægge, maa den omgives af Gitter efter Bygningskommissionens nærmere Bestemmelse.

For Smaaheiser, som i Privathuse kun forbinder 2 over hinanden liggende Rum, finder foranstaaende Bestemmelser ikke Anvendelse.

§ 3. Heiser paa Bygningers Ydermure maa omgives ved sin nedre Ende (ved Jorden) af et Gitter, mindst 1,8 m. høit og iøvrigt efter Bygningskommissionens nærmere Bestemmelse. 8 Juli.

Føringer, Beskyttelsestage og lignende med Bygningen fast forbundne Dele maa udføres af ildfast Materiel.

§ 4. Lysaabninger i Schaktvægge maa kun anlægges i Ydervægge eller i Lysgaardes Vægge (Lysschakter), og maa være forsynet med Vinduer, som ikke kan aabnes af Uvedkommende. Forbindelsesaabninger i de ildfaste Schaktvægge maa forsynes med ildfaste Døre (Træ med tæt Jernbelæg paa begge Sider).

Disse Døre maa ligesaalidt som Døre i Heisebanens Gitterindhegning være indadslaaende i Heisebanen, og skal gjøres kjendelig ved tydelig Paaskrift, f. Ex. „Heis" eller lignende og kunstig belyses, naar de ikke ligger i tilstrækkelig Dagsbelysning.

§ 5. Gjennembrydning af Gulve udenfor Heiseschakten eller Heisebanen, for Modvægter, Tauge, Styringsindretninger eller lignende er, saafremt de er større end 100 cm.^{2} i Tværsnit, kun tilladt, naar der mellem de enkelte Gjennembrydninger anbringes ildfaste Mantler i hele Etagehøiden.

For Udførelse af Schakt, Gjennembrydning af Gulve og andre Bygningsarbeider i Trappehuse og paa Bygningernes Façade i heromhandlede Øiemed tiltrænges Bygningsvæsenets Tilladelse.

§ 6. Ved Vareheiser (§ 1 b), hvor Heisebanen i dens hele Udstrækning ikke er helt omgivet af Vægge eller Gitter, skal Heisestolen saaledes omgives med Vægge eller Gitter, at Varerne ikke kan falde ud.

Ved Vareheiser med Personbefordring og ved Personheiser maa Heisestolen paa alle Sider være omgivet af Vægge eller af et solid Gitter efter Bygningskommissionens nærmere Bestemmelse, og oventil afdækket paa samme Maade, saa at de i Heisestolen værende Personer ikke kan skades ved nedfaldende Gjenstande.

Heisestolens Dør maa ikke slaa udad og skal under Farten være lukket.

Ved Vareheiser med Personbefordring kan Døren sløifes, naar Indgangsaabningen for Heisestolen vender mod en lukket Schaktvæg, som ikke har nogetsomhelst Fremspring, og som intetsteds er mere end høist 4 cm. fjernet fra Heisestolen.

§ 7. Samtlige Vareheiser (§ 1 b og c) skal forsynes med en Anordning, som viser Heisestolens Stilling i samtlige Etager.

§ 8. Grændserne for den høieste og laveste Stilling af Heisestolen skal fastsættes, ligesom der skal anbringes en Anordning, som bringer Stolen automatisk til at standse, naar disse Grændser er naaet.

Ved alle Heiser, som ikke henhører til Smaaheiser, skal der træffes saadanne Foranstaltninger, at Heisestolen kun kan betrædes, forlades, belastes eller aflastes, naar den er standset. Standsning

8 Juli. af Heisestolen ved hver enkelt Indgang maa kunne ske med fuldkommen Sikkerhed.

§ 9. Ved Vareheiser med Personbefordring og Personheiser maa Bevægelseshastigheden ikke overstige 1,5 m. i Sekundet, og der skal være anbragt en ved Godkjendelsen af Anlægget prøvet Indretning, som forhindrer Hastighedens Vækst udover denne Grændse.

§ 10. Den tilladelige Belastning for enhver Heis skal paa Forhaand fastsættes og maa ikke blive overskredet.

Ved Vareheiser (§ 1 b) skal den tilladelige Belastning tydelig anføres paa enhver til Heisestolen førende Dør. Ved Vareheiser med Personbefordring skal hver til Heisestolen førende Dør forsynes med en Paaskrift, af hvilken fremgaar den tilladelige Belastning inclusive de befordrede Personer.

Ved Personheiser skal paa enhver til Heisestolen førende Dør og i selve Heisestolen anbringes Opslag, som tydelig angiver det største Antal Passagerer, exclusive Føreren, der samtidig kan befordres, og derhos Bestemmelse om, at Befordring kun maa finde Sted under Ledsagelse af den ansatte Fører.

§ 11. Heiser, som ikke drives ved et Heisestolen direkte bærende Stempel (jfr. § 12) maa forsynes med en sikker Bremse- eller Fangeindretning. Disse Indretninger skal ved Godkjendelsen prøves med den største tilladte Belastning og den største tilladte Bevægelseshastighed for den nedadgaaende Heisestol, derved, at denne løses fra Tauget eller Bevægelseselementerne.

Herunder maa Heisestol med Fangeindretning fastklemmes, efterat den er faldt høist 0,25 m. Heisestoler med Hastighedsbremse, maa falde ned med høist 1,5 m. Hastighed i Sekundet.

Fangeindretningerne maa være saaledes beskyttet ved Beskyttelsesskinner eller lignende, at de ikke gjøres uvirksomme ved at Varer eller lignende kan klemmes fast.

Ved Maskinheiser med Remdrift skal Heisestolen standse eller høist gaa nedad med den største tilladte Hastighed, om Remmene under Driften bliver kastet af.

Lignende gjælder for de ved Anvendelse af Taljer drevne Heiser for det Tilfælde, at Tauget (Kjættinger, Gurten eller lignende) bliver løst lige ved Cylinderen (Bommen), saaat den synkende Heisestol maa trække hele Tauget efter sig. Alle Udløsningsmekanismer for Fangeindretninger skal omgives af en laasfærdig Kapsel.

§ 12. Ved Heiser, som bliver bevæget af et direkte bærende Stempel, maa Forbindelsen mellem Stempel og Heisestol være saaledes fast og sikkert udført, at Heisestolen under ingen Omstændighed, ved en eller anden anbragt Modvægt, kan blive løftet af. I Tilledningsrøret skal desuden lige under Stempelcylinderen anbringes en Indretning, som i Tilfælde af et Rørbrud i Tilløbsledningen forhindrer Heisestolen i at falde nedad med større Hastighed end tilladt.

Denne Indretnings Virkningsgrad prøves ved Godkjendelsen paa den Maade, at Heisestolen i sin høieste Stilling belastes til Maximumsbelastning og Styringen derpaa pludselig aabnes. 8 Juli.

§ 13. Ved Vareheiser (§ 1 b) skal Taug, Kjetting etc., i hvilket Heisestolen bliver ophængt, bære med femdobbelt Sikkerhed den største tilladte Heiselast.

Ved Vareheiser med Personbefordring og ved Personheiser maa Heisestolen hænge i mindst 2 Tauge, Kjettinger eller lignende, hvilke hver for sig skal kunne bære den største tilladte Heiselast med tidobbelt Sikkerhed i Henhold til Beregning.

§ 14. Alle Modvægter maa føres (ledes) paa saadan Maade, at de hverken kan slingre ud eller foraarsage Skade ved at falde ned.

§ 15. For Smaaheiser gjælder kun de i ovenstaaende §§ 2, 3, 4, 1ste Punktum, 5, 2det Punktum og 8, 1ste Punktum indeholdte Forskrifter, fra hvilke Bygningskommissionen derhos kan dispensere, naar den paa Grund af Anlæggets Ubetydelighed eller af andre Grunde finder det rimeligt.

III. Godkjendelse og Drift af Heisanlæg.

§ 16. En foreløbig Godkjendelse af et Heisanlægs Maskindele tiltrænges ikke, derimod maa ethvert nyt Anlæg, forinden det tages i Brug, underkastes en Undersøgelse af en dertil beskikket Tilsynsmand, om hvorvidt dets mekaniske Indretninger tilfredsstiller disse Forskrifter.

Over Prøvningen bliver af Tilsynsmanden at udstede mod fastsat Betaling en Erklæring, som vedføies en af Bygherren anskaffet og af Tilsynsmanden bekræftet Tegning, Beskrivelse og Bæreevneberegning.

Denne Erklæring m. m. bliver at indsende til Stadskonduktøren.

Tilsynsmanden har derhos at indføre den i en af Politimesteren autoriseret Protokol og at meddele Eieren en Gjenpart af samme. Lignende Gjenpart bliver at tilstille det stedlige Fabriktilsyn, saafremt Anlægget henhører under dette.

Tilsynsmandens Erklæring kan af Anlæggets Indehaver indankes for Bygningskommissionen.

§ 17. Enhver Indehaver af Heisanlæg er ansvarlig for, at Heisen kun benyttes, naar den er i fuldt sikker Stand, og at den, naar den har været i Ustand, ikke atter tages i Brug, forinden den har været besigtiget af Tilsynsmanden og af ham er befunden i Orden.

Enhver, som betjener Heisen, er forpligtet til under Driften at benytte de bestemte Sikkerhedsindretninger og uopholdelig at

8 Juli. meddele vedkommende forekommende Mangler ved Heisanlægget.

§ 18. Person- og Vareheiser med Personbefordring maa kun benyttes under Ledsagelse af en Fører. Denne maa være mindst 18 Aar gammel og være fortrolig med Heisens Indretninger og Brug, hvilket skal godtgjøres ved et af Tilsynsmanden givet skriftligt Vidnesbyrd, i Eftersynsbogen (§ 19).

Føreren for Personheisen maa derhos ved skriftlig Erklæring i Eftersynsbogen paatage sig Ansvaret for Heisens Betjening.

§ 19. Eftersyn ved den beskikkede Tilsynsmand finder Sted for Vareheiser hvert Aar og for Vareheiser med Personbefordring og for Personheiser med høist $^1/_2$ Aars Mellemrum.

Ved dette Eftersyn undersøges, hvorvidt Heisanlægget fremdeles tilfredsstiller disse Forskrifter.

Eftersynets Udfald har Tilsynsmanden at indføre i en Eftersynsbog. Forsaavidt Anlægget henhører under det stedlige Fabriktilsyn, bliver dette at underrette om Udfaldet.

Forefundne Mangler maa rettes inden en af Tilsynsmanden fastsat Frist. Finder Tilsynsmanden, at Heisanlægget er i faretruende Tilstand, har han at forordne Driftens øieblikkelige Stansning, at anføre i Eftersynsbogen, at dette er skeet, og øieblikkelig give Politiet fornoden Underretning herom.

IV. Kontinuerlige Heiser („Paternosterheiser").

§ 20. Anlæg af kontinuerlig Heis (Paternosterheis) skal — uanseet de Bestemmelser i §§ 2, 6, 7, 8, 9 og 10, som derfor er til Hinder — kunne tillades af Bygningskommissionen paa de Betingelser for Anlæg, Udstyr og Drift, som den for hvert enkelt Tilfælde finder nødvendige.

V. Straffebestemmelser.

§ 21. Ved Overtrædelse af disse Forskrifter forholdes som bestemt for Overtrædelser af Kristiania Bygningslov §§ 72, 73 og 75.

VI. Forskrifternes Ikrafttræden og Overgangsbestemmelser.

§ 22. Disse Forskrifter træder i Kraft strax. Enhver Indehaver af ældre Heisanlæg er forpligtet til seneste inden 1 — en — Maaned fra disse Forskrifters Ikrafttræden at anmelde Anlægget til Stadskonduktøren. Af ældre Anlæg kan de smaa Heiser (§ 1 a) forblive uforandrede. Alle andre Heiser (§ 1 b—1 d) skal, medmindre Bygningskommissionen udtrykkelig fritager derfor, inden en Frist af 2 Aar efter Forskrifternes Ikrafttræden bringes i Overensstemmelse med disse og skal i Løbet af 3 Maaneder derefter underkastes Eftersyn.

Angaaende Anmeldelse af nye Heisanlæg forholdes overensstemmende med Lov af 5te Juni 1875 §§ 3 og 58. 8 Juli.

B. Regulativ for den Bykassen tilkommende Betaling for Besigtigelse og Prøvning m. v. af Heisanlæg og Meddelelse af Attest derom:

For overensstemmende med Bestemmelsernes § 15 at prøve nyt Heisanlæg og derefter udstede fornøden Erklæring erlægges:

For Smaaheiser (§ 1 a)	Kr.	5
„ Vareheiser (§ 1 b)	„	10
„ — med Personbefordring (§ 1 c).	„	20
„ Personheiser (§ 1 d)	„	20
„ den i § 19 omhandlede Besigtigelse af reparerede Heisanlæg	„	10

Kongelig Resolution*), hvorved i Henhold til §§ 46 og 51 i Lov om Bygningsvæsenet af 6te September 1845 bestemmes: 8 Juli.

1. At den almindelige Bygningslovgivning skal være gjældende for et Strøg ved Sotorp Jernbanestation, nordre Frons Herred, nordre Gudbrandsdalens Fogderi, Kristians Amt — inden de Grændser, som af Amtmanden nærmere bestemmes.
2. At Bygningskommissionen for nævnte Sted indtil videre skal bestaa af to af vedkommende Herredsstyrelse foreslaaede og af Amtmanden beskikkede Mænd af Herredets Indvaanere, hvoraf den ene i Kommissionen har at udføre Politimesterens, den anden Branddirektørens Forretninger, samt af en af vedkommende Formandskab aarlig udnævnt bygningskyndig Mand, — og at Reguleringskommissionen skal bestaa af Bygningskommissionens Medlemmer samt et Medlem af Stedets Formandskab.

Kongelig Resolution**), hvorved i Henhold til § 25 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæstelse paa de af Fredrikstads Kommunestyre under 19de November 1895 besluttede Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Fredrikstads Havn, deres §§ 1—5. 8 Juli.

Kongelig Resolution**), hvorved i Henhold til § 25 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæstelse paa de af Koperviks Kommunestyre under 16de April 1895 besluttede Vedtægter for Brugen af Ild og Lys Koperviks Havn. 8 Juli.

*) Bekjendtgj. 14 Juli i Lovtid. 1ste Afd. No. 34.

**) — — — — „ , hvor Vedtægterne er indtagne.

8 Juli. **Kongelig Resolution***), hvorved i Henhold til § 25 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæstelse paa de af Florø Kommunestyre under 9de December 1895 besluttede Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Florø Havn.

8 Juli. **Kongelig Resolution***), hvorved i Henhold til § 25 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæstelse paa de af Vardø Kommunestyre i Møder den 30te December 1895 og 4de Marts 1896 besluttede Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Vardø Havn.

8 Juli. **Kongelig Resolution****), hvorved en af Mosjøens Kommunestyre under 21de Januar 1896 fattet Beslutning om, at der til Indtægt for Havnekassen bliver at opkræve et Tillæg af 1 pCt. til alle Toldindtægter af Varer paa Stedet, stadfæstes i Henhold til Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 § 28 som gjældende for Aaret 1896 og indtil videre.

8 Juli. **Kongelig Resolution****), hvorved er bestemt, at Fredriksværns somilitære Distrikt ophæves som særskilt Afdeling og indordnes under Kristiansands somilitære Distrikt, saaledes at de sovværnepligtige Mandskaber fra Arendals Indrulleringsdistrikt udskrives til Kristiansands somilitære Distrikt og underlægges Kristiansands Værftschefs Kommando.

8 Juli. **Cirkulære** fra Departementet for det Indre†), hvorved i Henhold til § 7 i Lov af 14de Juli 1894 om Foranstaltninger mod smitsomme Husdyrsygdomme bestemmes følgende Forholdsregler som gjældende indtil videre for Herrederne Skedsmo, Nittedalen og Rælingens Annex af Fet samt Østre Aker undtagen Derne:

— — — (som No. 1—4 i Cirk. 6te Juli) — — —

8 Juli. **Kongelig Resolution**, hvorved Storthingets Beslutning af 12te Juli 1896 angaaende Lønningsregulativ for Direktører og øvrige Funktionærer ved den norske Enkekasse og Pensionskassen for Statens Tjenestemænd m. v.[1]) befales tagen tilfølge.

[1]) Se Sth. Prp. No. 36 og Indst. S No. 166 for 1896 samt Sth.tid. for s. A., Forh. i Sth. S. 1276—1282. Storthingets Beslutning er saalydende:

I Henhold til §§ 11 og 15 i Lov om den norske Enkekasse af 21de Juni 1895 fastsætter Storthinget som gjældende fra 1ste Juli d. A. at regne og indtil videre følgende:

---

*) Bekjendtgj. 14de Juli i Lovtid. 1ste Afd. No. 34, hvor Vedtægterne er indtagne.

**) Bekjendtgj. 14de Juli i Lovtid. 1ste Afd. No. 34.

†) Bekjendtgj. 9de Juli i Lovtid. 1ste Afd. No. 33.

I. Lønningsregulativ 8 Juli.

for Direktører og øvrige Funktionærer ved den norske Enkekasse og Pensionskassen for Statens Tjenestemænd:

1. a) Den administrerende Direktør . . . . . Kr. 6 400 aarlig.
   b) Som personligt Tillæg til den nuværende Direktør . . . . . = 800 „
   c) De tre øvrige Direktører hver . . . . . = 1 000 „
2. a) Kassereren . . . . . = 4 500 „
   b) Bogholderen . . . . . = 4 000 „
   c) Sekretæren . . . . . = 3 500 „

   For hver af de under 2 nævnte Funktionærer Alderstillæg Kr. 250 og Kr. 250 efter henholdsvis 5 og 10 Aars Tjeneste.
3. Fuldmægtige . . . . . Kr. 2 400 aarlig.
   Alderstillæg Kr. 200 og Kr. 200 efter henholdsvis 5 og 10 Aars Tjeneste.
4. Assistenter . . . . . Kr. 1 400 aarlig.
   Alderstillæg Kr. 200, 200 og Kr. 200 efter henholdsvis 3, 6 og 9 Aars Tjeneste.
5. Vagtmesteren Kr. 1 200 aarlig samt Bolig, Lys og Brænde.

Samtlige foran under 1 a, 2, 3, 4 og 5 nævnte Funktionærer forpligtes til, naar det forlanges, at gjøre anordnede Indskud saavel i en Pensionskasse som i den norske Enkekasse.

II. Regler.

Ordinære Bestyrelses- og Kontorudgifter vedkommende den norske Enkekasse og Pensionskassen for Statens Tjenestemænd skal herefter forskydes af førstnævnte Kasse mod Refusion ved hvert Regnskabsaars Udgang fra den sidstnævnte Kasse af en Syvendedel af det samlede Udgiftsbeløb, heri dog ikke medregnet Udgifterne til Anskaffelser og extraordinære Foranstaltninger, der udelukkende vedkommer den ene af Kasserne, idet saadanne Udgifter uden paafølgende Fordeling bliver at udrede af vedkommende Kasse.

Kongelig Resolution, hvorved der i Henhold til § 19 i den ved Kongelig Resolution af 13de April 1891 stadfæstede Fundats for Kavalerieofficerernes Understøttelsesforening meddeles Approbation paa følgende Forandring af de to næstsidste Passus i Fundatsens § 2: 8 Juli.

„Medlemmer, der afgaa uden Pension fra Tjenesten, eller som udtræde surnumerær uden at overgaa til anden lønnet Stilling, betale Halvparten af den Kontingent, som de erlagde ved Afgangen eller Udtrædelsen."

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt: 8 Juli.

1. At der i Henhold til Lovene af 9de August 1839 og 4de August 1845 meddeles Stadfæstelse paa de i Generalforsamling den 23de Marts 1896 enstemmig vedtagne Love for Kristiania Guldsmedes gjensidige Pensionsforening.
2. At det paalægges Foreningens Bestyrelse aarlig at indsende til Kirke- og Undervisningsdepartementet en Extrakt af Foreningens reviderede og dechiderede Aarsregnskab.

Kongelig Resolution, hvorved den i Generalforsamlinger i det norske Garantiselskab den 8de og 27de Mai 1896 fat- 8 Juli.

8 Juli. tede Beslutning om Forandring i og Tillæg til § 7 af Selskabets Love approberes.

8 Juli. **Kongelig Resolution**, hvorved bifaldes efterstaaende Udkast til Plan for Uddannelse og Tilgang af Søofficerer som gjældende istedetfor den ved Kongelig Resolution af 22de Februar 1883 med flere Tillægsresolutioner approberede Plan:

Plan

for Uddannelse og Tilgang af Søofficerer.

I. Søkrigsskolen.

A. Almindelige Bestemmelser.

§ 1. Uddannelse til Søofficer foregaar ved en Søkrigsskole, bestaaende af to Afdelinger, nemlig:

a. Nederste Afdeling, hvori Eleverne erholder saavel praktisk som theoretisk Uddannelse til Sekondloitnanter.

b. Øverste Afdeling, hvori Sekondloitnanter erholder theoretisk Uddannelse for Ansættelse og videre Forfremmelse i det faste Officerskorps.

§ 2. Nederste Afdeling, hvis Elever benævnes Kadetter, har tre Klasser, hvoraf de to nederste eller 1ste og 2den Klasse hver har et Aars Kursus og den øverste eller 3die Klasse et Vinterkursus.

Øverste Afdeling har to Klasser, hvoraf nederste Klasse har ét Vinterkursus og øverste Klasse to Vinterkurser, hvert af ca. $7^1/_2$ Maaneds Varighed.

§ 3. I begge Afdelinger gives fri Undervisning.

Kadetterne lønnes saavel iland som ombord henholdsvis til Klasserne med Beløb i Penge, svarende til, hvad der til enhver Tid i Lønning, Kost, Mundering og Kvarter iland er tillagt Konstabler af 3die Klasse, Konstabler af 2den Klasse og Konstabler af 1ste Klasse af Somilitære Korps. Ombord nyder de derhos fri Skibskost og 80 Øre daglig i Sotillæg.

B. Nederste Afdeling.

a. Adgangen.

§ 4. Ved Skolekursets Begyndelse optages hvert Aar i første Klasse saa mange Kadetter, som Forsvarsdepartementet for Tilfældet bestemmer efter at have indhentet Marinekommandoens Betænkning, — dog saavidt muligt mindst 12 hver Gang.

§ 5. For Optagelse kræves, at Aspiranten:

1. efter det fyldte 15de Aar har gjort Tjeneste i Udenrigsfart paa større Handelsfartøi i 21 Maaneder, hvoraf ikke under 12 Maaneder paa mindst tomastet Seilskib, medens han i indtil 9 Maaneder kan have tjenstgjort paa Dampskib i almindelig

Fragtfart. Af den samlede Fartstid maa mindst 12 Maaneder være tilbragt paa Søen; 8 Juli.

2. har bestaaet Middelskolens Afgangsexamen;
3. ikke er over 20 Aar gammel den 1ste Oktober det Aar, han optages;
4. er uden Legemsfeil og ved god Helbred;
5. bestaar Optagelseseksamen, og
6. afgiver Forpligtelse til at gjennemgaa Skolens nederste Afdeling og efter endt Skolegang i nederste Afdeling at modtage Ansættelse som Sekondløitnant og senere i Tilfælde af, at han ikke bliver ansat i det faste Officerskorps, som værnepligtig Officer med de nedenfor i Afsnit V nævnte Pligter.

§ 6. Optagelseseksamen gaar ud paa Redegjørelse for de samme Kundskaber i Norsk, Engelsk, Fransk, Tysk[1]) og Matematik, der er satte som Maal for Undervisningen i Middelskolen. Under Mathematik fordres dog fuldt Kjendskab til Logarithmers Brug. For at bestaa Examen fordres de samme Karakterer som ved Middelskolens Afgangsexamen.

§ 7. Optagelsen sker i Følgeorden efter Examenskaraktererne.

b. **Undervisningen.**

§ 8. Skoleaaret for alle tre Klasser begynder den 1ste Oktober.

§ 9.

a. Kadetter af 1ste og 2den Klasse gives hver Sommer ca. $4^1/_2$ Maaneds Øvelser ombord i Orlogsskib.

Disse Øvelser fordeles i Regelen saaledes:

1ste Klasse: omkring 10 Uger paa et af Marinens Exercerskibe og omkring 4 Uger ved Mineøvelser (Øvelser med passivt Minemateriel).

2den Klasse: omkring 10 Uger med Kanonbaade, — herunder Deltagelse i et Afdelingstogt — og omkring 4 Uger ved Mineøvelser (Øvelser med aktivt Minemateriel).

1ste og 2den Klasse samlede i 5 à 6 Uger paa søgaaende Orlogsskib.

b. Vinterkurset for Kadetter af 3die Klasse bestaar i 6 à 7 Maaneders Øvelser med søgaaende Orlogsskib.

Øvelserne omfatter:

1. Matrosarbeider, Exercitier og Manøvrer,
2. Alt hvad der henhører til Skibstjenesten,
3. Praktisk Navigation,
4. Dampmaskinens Brug og Behandling samt Dampbaadsmanøvre.

Derhos gives i saadan Udstrækning, som Omstændighederne tilsteder, Undervisning i Theori for Navigation, i fysisk Geografi,

[1]) Efter Skr. fra Forsvarsdept. til Carljohansværn Værft af 5te August 1896 bliver Tysk ikke at opstille som Examensfag ved Optagelseseksamen i 1896 og 1897.

8 Juli. Dampmaskinlære, Sømandskab, Artilleri, Minevæsen og Sundheds- og Sygepleie, samt Øvelse i Landtoning, i at optage Krokier, i Havneopmaaling og andre hydrografiske Arbeider.

§ 10. I Vinterhalvaaret gives 1ste og 2den Klasse Undervisning i:

1. Norsk, 2. Engelsk, 3. Sømandskab og praktisk Dampmaskinlære, 4. Mathematik, 5. Hydrografi, 6. Navigation og fysisk Geografi, 7. Naturlære, 8. Dampmaskinlære, 9. Artilleri, 10. Minevæsen, 11. Tegning og Skrivning, 12. Retslære, 13. Legemsøvelser, Exercitier og Vaabenøvelser.

Som Maal for Undervisningen i de forskjellige Fag sættes:

1. Norsk.

Med Orden, Tydelighed og uden orthografiske Feil at kunne behandle en efter Kadetternes Uddannelse afpasset Opgave; Affattelse af militære Skrivelser og Indberetninger. Undervisningen anordnes derhos saaledes, at Kadetterne erholder noget Kjendskab til den nordiske Litteratur's vigtigste Forfattere samt til de vigtigste Begivenheder i den nyere, navnlig i det sidste Aarhundredes Historie.

2. Engelsk.

Gramatiken; lette Stile uden Hjælp af Ordbog og uden væsentlige grammatikalske Feil; Kjendskab til de almindelige Soudtryk og militær-tekniske Udtryk; Oversættelse af ikke for læste prosaiske Stykker, tildels hentede fra den somilitære Faglitteratur; Taleøvelser.

3. Sømandskab og praktisk Dampmaskinlære.

Benævnelse og Brug af enhver Del, der hører til de forskjellige Slags Skibes og Baades Skrog, Indredning, Reisning og Inventarium, Fart og Takling; Theori for Udførelse af enhver Skibsmanøvre; Forsigtighedsregler at iagttage i de forskjellige Tilfælde; Skibes Ekvipering, Desarmering og Doksætning; almindelige Matrosarbeider; Kjendskab til Riggens Forlighed og Styrke; Dampmaskinens Behandling og Brug ombord i Baade og Skibe; Søtaktik; Signalsystemer; Regler for Styring til Forebyggelse af Sammenstød; Tjenestereglementer; Hovedprincipierne for Skibes Bygning (specielt Jernskibe) og for Hoveddelenes Sammensætning og Styrke; Skrogets, Masters og Rundholters Hoveddimensioner; Hovedprincipierne for Lastens Stuvning ombord i Koffardiskibe; Skibsmaaling.

4. Mathematik.

Foruden hvad der fordres ved Middelskolens Afgangsexamen: Af Arithmetiken: Ligninger af 2den Grad med flere ubekjendte og Rækker; Plantrigonometri og Stereometri efter kortfattede Lærebøger.

5. Hydrografi.

Topografi og Hydrografi efter en kortfattet Lærebog.

8 Juli.

6. Navigation og fysisk Geografi.

a. Navigation: Idetmindste hvad der til enhver Tid fordres saavel til den almindelige Styrmandseramen som til Skipperexamen.

b. Fysisk Geografi: Hovedtrækkene af Læren om Havets og Luftens Strømninger; Ebbe og Flod samt Meteorologi; de vigtigste Søruter.

7. Naturlære.

Grundtrækkene af den anorganiske Kemi, nærmest forsaavidt samme er nødvendige til Forstaaelse af Fysiken og enkelte Afsnit af Artilleri- og Dampmaskinlæren. Den elementære Fysik med nøiere Udvikling af den mekaniske Del og Elektricitetslæren og forøvrig alt, der specielt har Betydning for Søofficeren.

8. Dampmaskinlære.

Dampens Anvendelse som bevægende Kraft; Dampkjedler; Skibsdampmaskinen i Almindelighed og dens enkelte Dele.

9. Artilleri.

Haandvaabnenes og Saartillerimateriellets Sammensætning og Benævnelse; Krudtets og andre almindelige Sprængstoffes Sammensætning, Virkning og Behandling; Ammunitionens Forfærdigelse og Behandling; Elementerne af Kuglebanens Theori; Virkningen af de forskjellige Slags Skyts mod pansrede og upansrede Skibe; Kjendskab til Afstandsmaaling; Skydetabellers og Sigtemidlers praktiske Anvendelse; Kjendskab til Signal- og Redningsraketters Brug; Marinens Reglementer vedkommende Artilleriet.

10. Minevæsen.

Oversigt over det vigtigste i vor Marine reglementerede passive og aktive Minemateriels Indretning og Benyttelse.

11. Tegning og Skrivning.

At forstaa og med Nøiagtighed at kunne kopiere en simplere Konstruktions- eller Maskintegning; at affatte Tegning i opgiven Maalestok over en forelagt enklere Gjenstand, henhørende under Materiellet, samt at gjengive i opgiven Maalestok Dele af Kyst- eller Specialkarter.

At skrive en ren og tydelig Haandskrift.

12. Retslære.

Grundloven og Rigsakten; Grundtrækkene af den almindelige Søret og den somilitære Ret.

13. Legemsøvelser, Exercitier og Vaabenøvelser.

Infanterieexercitie (Rekrutskolen som Menig og Underbefal); Kanonexercitie (som Menig og Kanonkommandør); Landstigningss-

8 Juli. exercitie (som Menig og Kanonchef); Skarpskydning; Vaabenøvelser og Legemsøvelser; nogen Færdighed i at instruere og kommandere.

c. **Examener, Opflytning i Klasser og Afgang.**

§ 11.

a. Forinden de i § 9 nævnte Øvelser begynder om Vaaren, afholdes hvert Aar for 1ste og 2den Klasse Examen i samtlige de i § 10 nævnte Fag, Sømandskab og praktisk Dampmaskinlære samt Minevæsen undtagne.

b. Ved Afslutningen af Øvelserne paa Søtogt afholdes for alle Klasser Examen i Sømandskab og praktisk Dampmaskinlære, og efter endte Minevelser for 1ste og 2den Klasse Examen i henholdsvis passivt og aktivt Minevæsen.

c. Bedømmelse af Kadetternes Udvikling og Brugbarhed i praktisk Henseende afgives ved Afslutningen af Øvelserne paa Skibene, og saavel da som ved de under a nævnte Examener afgives tillige Bedømmelse af deres Forhold som Militære.

§ 12. Forsaavidt de i § 11 c nævnte Bedømmelser falder tilfredsstillende ud, bliver

a. Kadetter af 1ste Klasse efter at have bestaaet de i § 11 a og b nævnte Examener at opflytte i 2den Klasse og Kadetter af 2den Klasse at opflytte i 3die Klasse.

b. Kadetter af 3die Klasse efter endt Vintertogt og efter at have bestaaet den i § 11 b nævnte Examen at ansætte som Sekondløitnanter.

Opflytning eller Ansættelse sker i Følgeorden efter de Karakterer, der er erholdt ved de i § 11 nævnte Examener og ved de efter Øvelserne afgivne Bedømmelser.

§ 13. En Kadet, som ikke underkaster sig eller ikke bestaar Opflytnings- eller Afgangsexamen, fratræder Skolen.

Skulde imidlertid en Kadet paa Grund af Sygdom eller anden ham utilregnelig Aarsag være forhindret fra til bestemt Tid at underkaste sig den hele eller en Del af Examen, kan han efter Anbefaling fra Søkrigsskolens Chef af Forsvarsdepartementet tillades at vedblive ved Skolen for, saasnart dertil bliver Anledning, at underkaste sig Examen i det eller de Fag, hvor han ikke er bleven examineret, samt i Tilfælde efter bestaaet Afgangsexamen at udnævnes til Sekondløitnant.

Saafremt han ved Afgangsexamen har erholdt mindst ligesaa høi Karaktersum som den sidste af de i øverste Afdeling senest optagne Sekondløitnanter, kan han optages som Elev i Skolens øverste Afdeling med samme Rettigheder som Afdelingens øvrige Elever.

C. Øverste Afdeling.

a. **Adgangen.**

§ 14. Forsvarsdepartementet bestemmer efter at have indhentet Marinekommandoens Betænkning, hvor mange Sekondløit-

nanter, ansatte efter den seneſt afholdte Afgangseksamen fra nederſte Afdeling, der hvert Aar skal optages som faſte Elever i Skolens øverſte Afdeling. 8 Juli.

Som almindelig Regel optages saa mange, som Gjennemsnittet af Vakancer i det faſte Officerskorps i det seneſte Tiaar.

Om det for at gjøre Officerskorpset fuldtalligt skulde være nødvendigt at optage flere Sekondløitnanter, end denne Regel angiver, fatter Forsvarsdepartementet efter at have indhentet Marinekommandoens Betænkning Beſtemmelſe herom.

Forsaavidt der blandt de efter seneſte Afgangseksamen fra nederſte Afdeling uneksaminerede Kadetter ikke skulde findes et tilstrækkeligt Antal kvalificerede Individer, kan der optages dertil villige og kvalificerede Sekondløitnanter, uneksaminerede ved næst foregaaende Afgangseksamen.

b. **Undervisningen.**

§ 15. Afdelingen gjennemgaaes af hver Elev i tre paa hinanden følgende Aar fra 1ſte Oktober til Midten af Mai.

§ 16. Undervisning gives i:

1. Norsk, 2. Engelsk, 3. Fransk, 4. Tysk, 5. Historie, 6. Geografi, 7. Sømandskab, 8. Sokrigshistorie, Sotaktik og militær Administration, 9. Mathematik, 10. Landmaaling, 11. Astronomi, 12. Navigation, 13. Mekanik og Elektroteknik, 14, Kemi, 15. Dampmaskinlære, 16. Artilleri og Befæstningslære, 17. Minevæsen, 18. Konstruktions- og Maskintegning, 19. Retslære, 20. Landtaktik, Legemsøvelser, Exercitier og Vaabenøvelser.

Derhos anvendes aarlig nogen Tid til praktiske Øvelser i Landmaaling og hydrografiske Arbeider.

Som Maal for Undervisningen i de forskjellige Fag sættes:

1. Norsk.

At kunne i en velordnet Form behandle Opgaver, der hentes fra den Kreds af Forestillinger, som dels Skolens Undervisning, dels Livet maa antages at have ført Eleven ind i.

2 og 3. Engelsk og Fransk.

Øvelse i at læse og oversætte prosaiske Forfattere, deriblandt somilitær Fagliteratur; skriftlige Oversættelser og Stile; Taleøvelser.

Der stilles adskillig videregaaende Fordringer i Engelsk end i Fransk.

4. Tysk.

Hvad der til enhver Tid maatte fordres til Middelskolens Afgangseksamen; Kjendskab til de almindelige Sondtryk og andre somilitær-tekniske Udtryk.

5. Historie.

Udvalgte Partier af den nyere og nyeste Historie med særlig Vægt paa Kulturhistorien.

8 Juli.

6. Geografi.

Udsigt over Nutidens politiske Geografi samt over de vigtigste Landes Næringsveie, navnlig deres Handel og Søfart.

7. Sømandskab.

Foruden det i nederste Afdeling læste: Kjendskab til forskjellige Mariners vigtigste Krigsskibstyper; nærmere Kjendskab til Skibsbygnings- og forskjellige Værftsarbeider.

8. Søkrigshistorie, Søtaktik og militær Administration.

a. Søkrigshistorie: Noget Kjendskab til de ældre og nyere Kjendskab til de nyere Søkriges Historie.

b. Søtaktik: Grundbegreberne af den ældre og Kjendskab til den nyere Søtaktik.

c. Militær Administration: Oversigt over en større Marines Organisation; Kjendskab til den norske Marines Organisation og Administration.

9. Mathematik.

Elementerne af den algebraiske Analyse; sfærisk Trigonometri; Elementerne af den analytiske Plangeometri og i Forbindelse hermed de første Elementer af Differential- og Integralregningen samt Maximums- og Minimumsberegningen.

10. Landmaaling.

Kyst- og Havneopmaalinger; Oplodning og Nivellering samt Karttegning.

11. Astronomi.

Øvelse i at bestemme et Kronometers Stand og Gang fra et fast Observatorium; de første Elementer af den fysiske Astronomi; Begreb om, hvorledes de i Navigationen almindeligst forekommende astronomiske Tabeller er udregnede.

12. Navigation.

Kjendskab til Deviationslæren; Kompassets Kompensation og Kontrol; Kjendskab til de vigtigste forkortede Beregningsmaader i den astronomiske Del af Navigationen.

13. Mekanik og Elektroteknik.

Mekanik: Ligevægts- og Bevægelseslæren for faste Legemer; Elementerne af Fasthedslæren og Læren om Friktion og Stød; Elementerne af Hydrostatiken; Begreb om Theorien for Skibes Ligevægt og Bevægelse.

Elektroteknik: Nærmere Kjendskab til de Dele af Elektroteknikken, som har Betydning for Søofficeren.

14. Kemi.

Elementerne af Kemien med nyere Udvikling af, hvad der for Søofficeren finder speciel Anvendelse.

15. Dampmaskinlære. 8 Juli.

Dampmaskinernes Inddeling; Fordele og Mangler ved de forskjellige Maskinsystemer; Konstruktion af theoretiske Indikatordiagrammer; Oversigt over de almindeligst forekommende og fuldstændigere Kjendskab til den norske Marines Dampmaskiner.

16. Artilleri og Befæstningslære.

a. Artilleri: Foruden det i nederste Afdeling læste: Det væsentligste af Landartillerimateriellets Sammensætning og Benævnelse; Kjendskab til Reglerne for Konstruktionen af Saartillerimateriellet; Kuglebanens Theori; Skydetabellers Beregning; Kjendskab til Brugen og Korrektionen af de almindeligst anvendte Tryk- og Hastighedsmaalingsinstrumenter; Theorien for riflet Skyts; Virkningen af de forskjellige Arter Skyts, Projektiler og Sprængladninger mod Befæstninger; Afstandsbestemmelser; Kjendskab til Laboratoriearbeider, derunder Signal- og Redningsraketters Forfærdigelse.

b. Befæstningslære: Kjendskab til Kystbefæstningers og passagere Batteriers Konstruktion og Anlæg samt Angreb og Forsvar af disse.

17. Minevæsen.

Nærmere Kjendskab til aktive og passive Sominers Indretning og Benyttelse.

18. Konstruktions- og Maskintegning.

Elementerne af den deskriptive Geometri; at kunne uddrage Detailtegninger af en Maskintegning eller af en Hovedtegning af Materiellet.

19. Retslære.

Den somilitære Ret; Grundtrækkene af Folkeretten.

20. Landtaktik, Legemsøvelser, Exercitier og Vaabenøvelser.

Kompaniets taktiske Formation og Evolutioner; de almindelige Regler for Landstigning; Legemsøvelser, Exercitier og Vaabenøvelser.

c. **Afgangen.**

§ 17. Ved Slutningen af Undervisningen i 1ste og 3die Vinterkursus afholdes Examen.

Disse Examener omfatter alle Fag, dog saaledes, at Historie og Geografi ikke paa anden Maade bliver Examensfag, end at Hensyn tages til dem under en eller flere af de skriftlige Opgaver i Norsk.

§ 18. I Tilfælde af, at en Elev paa Grund af Sygdom eller andre ham utilregnelige Omstændigheder ikke underkaster sig Afgangsexamen ved Udgangen af sit 3die Skoleaar, kan han tilstedes at fortsætte som Elev af øverste Afdeling, dog ikke mere end én Vinter.

8 Juli.

II. Sekondløitnanters Ansættelse og Tjenestepligt m. v.

§ 19. Ansættelse som Sekondløitnant gives for 18 Maaneder, dog saaledes, at hvis disse udløber, medens Vedkommende er til Orlogs, vedvarer Ansættelsen til Togtets Slutning.

For de Sekondløitnanter, der optages som Elever af Søkrigsskolens øverste Afdeling, skal Ansættelsen gjælde for hele den Tid, som medgaar til deres Uddannelse for det faste Officerskorps.

De Sekondløitnanter, der ikke optages som Elever af Skolens øverste Afdeling, skal dog ved Siden af sin militære Tjeneste saavidt mulig deltage i Undervisningen ved denne Afdelings nederste Klasse i fremmede Sprog og aflægge Examen i disse Fag.

III. Sekondløitnanters praktiske Uddannelse for Indtrædelse i det faste Officerskorps.

§ 20. Sekondløitnanternes Uddannelse foregaar ved Løitnantstjeneste, saavel til Orlogs som ved Somilitære Korps og Hovedværftet, hvortil de lige fra sin Udexamination fra Søkrigsskolens nederste Afdeling gives al mulig Anledning.

Deres Tjeneste til Orlogs ordnes saaledes, at de, saavidt mulig under behørig Instruktion, øves saavel i enhver Del af Skibs- og Detailtjenesten som i Vaabenbrug, alle Slags Exercitier og Manøvrer, i Behandling af Dampmaskinen, i praktisk Navigation, samt efter Omstændighederne ogsaa i Havneopmaaling, hydrografiske Arbeider og Krokering.

§ 21. Angaaende Sekondløitnanternes praktiske Dygtighed og deres Forhold i Tjenesten i det hele bliver efter nærmere bestemmendes Regler Bedømmelse at afgive af deres Foresatte.

§ 22. Enhver Sekondløitnant, der som saadan har med tilfredsstillende Vidnesbyrd for Dygtighed og Forhold i det hele gjort 15 à 18 Maaneders Tjeneste, deraf 12 à 15 Maaneder til Orlogs, og der som fast Elev af Søkrigsskolens øverste Afdeling har bestaaet den i § 17 foreskrevne Afgangsexamen, indstilles til Ansættelse i det faste Officerskorps. Ansættelsen sker i Følgeorden efter de Karakterer, som er erholdt ved Afgangsexamen fra Skolens øverste Afdeling, i Forbindelse med de i Henhold til § 21 afgivne Bedømmelser.

IV. Speciel Uddannelse af Officerer til Tjeneste ved Mineforsvarene.

§ 23. Ved at gjennemgaa en Kystmineofficersskole og ved Deltagelse i Øvelserne med passivt Minemateriel i to paa hinanden følgende Sommere gives Officerer en speciel Uddannelse for Tjenesten ved Mineforsvarene.

Til helt eller delvis at gjennemgaa denne Uddannelse beordres hvert Aar af Marinekommandoen et passende Antal dertil villige faste, subalterne Officerer eller Sekondløitnanter. 8 Juli.

§ 24. Kystmineofficersskolen underlægges Chefen for Minekorpset. Til Lærerposter og til anden Tjeneste ved Skolen beordres af Marinekommandoen det nødvendige Antal Officerer.

§ 25. Kystmineofficersskolen omfatter et Vinterkursus fra 1ste November til 1ste April med praktisk og theoretisk Undervisning i følgende Fag:

1. Elektroteknik,
2. Læren om Sprængstoffe,
3. Passivt Minevæsen,
4. Telegrafi, Telefoni og Signalering.

Efter endt Kursus afholdes Examen. Bestemmelser angaaende Examen og Maalet for Undervisningen gives af Marinekommandoen.

§ 26. Ved Afslutningen af de i § 23 nævnte Øvelser bedømmes efter nærmere af Marinekommandoen givne Bestemmelser Elevernes praktiske Dueligheb.

V. De værnepligtige Officerer.

§ 27. Sekondløitnant, der ikke kommer til at indtræde i det faste Officerskorps, erholder efter Udløbet af den efter § 19 for ham gjældende Tjenestetid Beskikkelse som værnepligtig Sekondløitnant.

§ 28. De værnepligtige Officerer indkaldes til Tjeneste i Regelen to Gange i Løbet af de første 6 Aar efter Ansættelsen som saadanne (hver Gang ikke over 3 Maaneder). Disse Indkaldelser bør som Regel finde Sted i det 3die og det 6te Tjenesteaar som værnepligtige Officerer. I disse 6 Aar oppebærer de Gage efter gjældende Lønningsreglement. Efter denne Tid er de i Fredstid ulønnede og tjenstfri. Dog er de pligtige til efter Indkaldelse at møde til Tjeneske, naar Storthinget har bevilget de fornødne Midler til som Øvelse at sætte Flaaden eller den Del af det maritime Forsvar eller Kystforsvaret, hvortil de i Krigstilfælde er disponeret, paa Krigsfod.

En værnepligtig Officer, der har faaet Tilladelse til at bosætte sig i Udlandet eller fare under fremmed Flag, er fritaget for Indkaldelse i Fredstid og nyder ingen Aflønning.

I Krig, eller naar Krig forestaar, er de værnepligtige Officerer pligtige til indtil sit fyldte 35te Aar efter Indkaldelse at gjøre almindelig Officersjeneste og indtil sit fyldte 50de Aar at gjøre Officerstjeneste ved det lokale Kystforsvar.

Værnepligtige Officerer, der har bestaaet Examen ved Kystmineofficersskolen og faaet fyldestgjørende Bedømmelser efter de i §

8 Juli. 23 nævnte Øvelser, og som endvidere forpligter sig til i de samme Aar, som de ifølge foranstaaende indkaldes til Øvelser, ogsaa at gjøre Tjeneste ved Øvelserne med passivt Minemateriel, selv om Øvelsestiden derved skulde overskride 3 Maaneder, nyder herfor det ved gjældende Lønningsreglement bestemte Tillæg til sin Løn.

§ 29. Værnepligtige Sekondløitnanter, der som saadanne én Gang har været indkaldt til Tjeneste og har udført denne Tjeneste tilfredsstillende, kan udnævnes til værnepligtige Premierløitnanter.

Værnepligtige Premierløitnanter, der som saadanne to Gange udenfor Mobiliseringsøvelser (sidste Gang frivillig og henimod Slutningen af sin Tjenestetid) har været indkaldt til Tjeneste og har udført denne tilfredsstillende, kan, naar de ogsaa forøvrig anses skikkede hertil, udnævnes til værnepligtige Kapteiner. Dog bør saadant Avancement ikke finde Sted, forinden yngste faste Officer, der samtidig med vedkommende værnepligtige Officer udgik af Sokrigsskolens nederste Afdeling, er avanceret til Kaptein i det faste Officerskorps.

§ 30. Forinden Udnævnelsen til værnepligtig Kaptein i Marinen skal vedkommende Premierløitnant forpligte sig til i Krig, eller naar Krig forestaar, efter Indkaldelse at gjøre Officerstjeneste i Marinen indtil Udløbet af sit 50de Aar.

§ 31. Værnepligtige Officerer rangerer efter samtlige faste Officerer af samme Grad.

§ 32. Værnepligtige Officerer oppebærer under Tjenestegjøring efter Indkaldelse saavel i Krig som i Fred foruden den i § 28 omhandlede Gage samme Aflønning, som for faste Officerer af samme Grad til enhver Tid bestemt; værnepligtige Premierløitnanter ligestilles i saa Henseende med faste Premierløitnanter af yngste Lønningsklasse og værnepligtige Kapteiner med Kapteiner af yngste Lønningsklasse.

§ 33. Værnepligtige Officerer oppebærer paa Reise fra Hjemstedet til det Sted, hvor de ifølge Indkaldelsen skal fremmøde til Tjenstgjøring, og tilbage til Hjemstedet efter afsluttet Tjeneste Skyds- og Kostgodtgjørelse overensstemmende med gjældende Lov.

Værnepligtige Officerer, der med Tilladelse er bosatte i Udlandet eller farer under fremmed Flag, og som i Krigstid, eller naar Krig forestaar, indkaldes til Tjeneste, erholder godtgjort de med Reisen frem og, efter afsluttet Tjeneste, de med Reisen tilbage forbundne Befordringsudgifter efter Regning, hvorhos de under Reisen tilstaaes en passende Kostgodtgjørelse.

Det fornødne til Hjemreisen kan hæves hos Konsulen paa det Sted, hvor den værnepligtige Officer opholder sig.

§ 34. Værnepligtige Officerer, der ønsker at bosætte sig i Udlandet eller at fare under fremmed Flag før Udløbet af de første 6 Aar efter Ansættelsen, har derom at indgive Ansøgning til Marinekommandoen.

Enhver værnepligtig Officer har derhos efter en herom af Marinekommandoen given Instrux at afgive behørig Melding om sit Opholdssted. 8 Juli.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt, at § 2, første Punktum, i Statuterne for det ved Kongelig Resolution af 21de August 1882 stadfæstede, af Typograf Bernt Martinsen ved Testament af 27de Oktober 1881 stiftede Legat forandres saaledes, at det faar følgende Indhold: 8 Juli.

„Grundfondets Renter tildeles for Livstid en eller to i Kristiania By hjemmehørende Personer — uanseet Kjøn —, der ved noget i Kristiania indtruffet Ulykkestilfælde maatte være blevne livsvarige Kvæblinger."

Kongelig Resolution, afgiven i sammensat Statsraad, hvorved der er tillagt de forenede Rigers konstituerede Generalkonsul i Shanghai, C. Bock, i denne hans Egenskab, foruden de Generalkonsulatet efter gjældende Bestemmelser tilkommende Afgifter samt det Embedet tildelte Kontorbidrag med Regnskabspligt, indtil videre en aarlig Løn af 18,000 Kroner, at regne fra 1ste Juli 1896. 9 Juli.

Cirkulære fra Departementet for det Indre*), hvorved de i Departementets Cirkulære af 6te Juli omhandlede Forholdsregler til Bekjæmpelse af den raadende Miltbrandsepidemi i Herrederne Skedsmo og Nittedalen samt Rælingen Sogn ophæves fra Cirkulærets Dato for Nittedalens Vedkommende. 10 Juli.

Skrivelse fra Departementet for det Indre til Amtmanden i Nordre Trondhjems Amt, der havde begjæret Departementets Udtalelse om, hvorvidt det Beløb, der af et enkelt Aars Udligning paa et Fiskeridistrikt i Henhold til Lakselovens § 28 og 30, maatte ansees uerholdeligt, kan medtages ved næste Aars Udligning. I Anledning heraf henholder Departementet sig til en erhvervet Erklæring fra Inspektøren for Saltvandsfiskerierne, hvori denne har udtalt den Mening, at Spørgsmaalet bør besvares bekræftende. 10 Juli.

Skrivelse fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Smaalenenes Amt, hvori Departementet paa Foranledning udtaler, at det formentlig fremgaar af Udtrykkene i Statsskattelovens § 12, at Amtsskattekommissionen ikke er ment blot at skulle være Appelinstans i Skattesager, men i det hele har at paase Ligningsforretningernes Lovmæssighed og Korrekthed. Man antager imidlertid — bemærker Departementet videre —, at Kommissionens Opgave nærmest maa bestaa i at paase, at Ligningsforretningen som Helhed saavelsom Ansættelserne for hver enkelt 10 Juli.

*) Bekjendtgj. 14 Juli i Lovt. 1ste Afd. No. 34.

10 Juli. Klasse af Skatydere er tilfredsstillende. I Overensstemmelse hermed antager Departementet, at Kommissionen regelmæssig kun bør paabyde Omgjørelse af en Ligning i Tilfælde, hvor den ved samme begaaede Feil strækker sig til en hel Klasse af Skatydere, men at den, hvor Feilen er af mindre Betydning, bør indskrænke sig til ved veiledende Bemærkninger og Forklaringer at søge undgaaet, at lignende Feil fremtidig begaaes.

10 Juli. **Cirkulære** fra Finantsdepartementet til Amtmændene:

Ifølge § 29 i de ved kongelig Resolution af 5te November f. A. i Henhold til Lov af 27de Juli 1895 om Forandring i Lov om Tilsyn med Arbeide i Fabriker m. v. af 27de Juni 1892 udfærdigede Forskrifter for Udstyr, Undersøgelse og Prøve af Kjedler og Rørledninger, der er udsatte for Damptryk, bliver der for Eftersyn og Prøve af Kjedler at erlægge et i Paragrafen nærmere bestemt Gebyr til Statskassen.

Disse Gebyrer, der i Henhold til Indredepartementets Rundskrivelse af 24de Februar 1896 efter Opgave fra Fabrikinspektørerne skal indfordres af vedkommende Oppebørselsbetjente, skal man efter Samraad med Revisionsdepartementet bede Oppebørselsbetjentene anmodet om at tage til Indtægt i de af dem aflæggendes Regnskaber over Statskassens ordinære Intrader og Halvaarsextrakterne af samme under en ny Hovedpost (for Fogdernes Vedkommende Hovedpost XI, for Byfogdernes og Skattefogdernes Vedkommende Hovedpost IX) „Gebyrer for Eftersyn og Prøve af Dampkjedler m. v." Gebyrerne indtægtsføres i det Budgetaars Regnskab, inden hvilket Eftersynet eller Prøven har været foretaget. Til Legitimation for de indtægtsførte Beløb bliver Regnskaberne at bilægge med de fra Fabrikinspektørerne modtagne Opgaver.

Om Ovenstaaende skal man bede Underretning snarest muligt meddelt samtlige inden Hr. Amtmandens Embedsdistrikt ansatte Skattefogder, Byfogder og Fogder.

14 Juli. **Høieste Resolution**, hvorved der med Hjemmel i Lov om Postvæsenet af 12te Mai 1888 § 38 tilstaaes den af Universitets-Bibliothekets Funktionærer, som forestaar Sekretærforretningerne ved Bibliothekarens Kontor, Sekretærer i Fattigkommissioner, Sekretæren ved Kristiania tekniske Skole og Materialforvalteren ved Fredriksværns Værft — forsynede efter nærmere Meddelelse fra Bibliothekaren til Kristiania Postkontor —, Portofrihedsattestationsret for portofri Brevveksling i vedkommende Stillingers Medfør.

15 Juli. **Cirkulære** fra Departementet for det Indre*), hvorved de i Departementets Cirkulære af 6te Juli omhandlede Forholdsregler til Bekjæmpelse af den raadende Miltbrands-

*) Bekjendtgj. 17 Juli i Lovt. 1ste Afd. No. 35.

epidemi i Herrederne Skedsmo og Nittedalen samt Rælingen Sogn ophæves fra Cirkulærets Dato, forsaavidt angaar den Del af Skedsmo Hovedsogn, som ligger nordenfor Nitteelven. 15 Juli.

Kongelig Kundgjørelse angaaende Forhøielse af Tolden paa Hvede, Hvedemel samt Sukker og Toldpaalæg paa Kamfin, Parafinolie etc. fra det Tidspunkt, da denne Bestemmelse afgives, indtil Videre, dog ikke udover den 22de Juli dette Aar.*) [1]) 16 Juli.

Vi Oscar, osv. Gjøre vitterligt: Saasom det nu forsamlede Storthing den 16de denne Maaned har fattet en Beslutning af saadant Indhold:

Indførselstolden af efternævnte Varer bestemmes fra det Tidspunkt, da Storthingets Beslutning herom naadigst befales tagen til Følge, indtil videre, dog ikke udover den 22de denne Maaned, saaledes:

Kornvarer:

1. uformalede:
   f. Hvede . . . . . 100 kg. Kr. 0.75
   Kreditoplag 5 000 kg.
2. formalede:
   b. Mel:
   — af Hvede . . . . . 100 kg. Kr. 2.00

Oliер:

2. ætheriske:
   a. Kamfin, Parafinolie, Photogen, Trævolie og lignende Lysvædsker, amerikansk Jordolie og Stenolie (Petroleum), Petroleumsnafta og Benzin . . . . . 1 kg. Kr. 0.05

Sukker og Sirup:

1. Sukker, alle Slags, hvorunder opløst Sukker og andet flydende Sukker (altsaa ogsaa Saften, inden Sukker er udskillet), der ikke kan henføres til almindelig Sirup eller Melasse; Drue- og Stivelsesukker samt Drue- og Stivelsesirup 1 kg. Kr. 0.27
   Kreditoplag 400 kg.
   Thara: For Papir med eller uden Seilgarn gives ingen Thara.
   Foustager: Raffinade i Toppe 12 pCt.; andet Sukker 9 pCt.

Forsaavidt Storthinget ikke inden nævnte Dags Udløb skulde have bifaldt de i den Kongelige Proposition fremsatte Forslag om Paalæg eller Forhøielse af Told, bliver de Beløb eller den Differences at tilbagebetale Vedkommende, som i dette Tidsrum maatte være erlagt som Told efter høiere Tarifsatser end de, Storthinget maatte beslutte for Budgetterminen.

Saa ville Vi herved naadigst befale denne Storthingets Beslutning bragt i Udøvelse.

[1]) Se Sth. Prp. No. 5 og 103 og Indst. S. XII og No. 276 for 1896 samt Sth. Tid. for s. A., Forh. i Sth. S. 1930—1938 og 1940. Jfr. Kundgj. 30 Juni, Res. 2 Juli og 22 Juli og Kundgj. 27 Juli 1896.

*) Bekjendtgj. 17 Juli i Lovtid. 1ste Afd. No. 35.

17 Juli. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Biskopen i Bergens Stift, foranlediget ved Forestilling fra en Sognepræst angaaende et Ægteskab, der var indgaaet for notarius publicus mellem en Statskirken tilhørende Normand og en lutheransk svensk Pige, uden at nogen af Parterne paa Forhaand var udmeldt af Statskirken. I Anledning heraf udtaler Departementet den Mening, at der intet kan være at erindre ved, at det omhandlede Ægteskab er stiftet paa borgerlig Maade. En Udlænding, der bekjender sig til den evangelisk-lutherske Religion, antages nemlig ikke at blive Medlem af den norske Statskirke alene ved at tage fast Bolig her i Riget, men først ved enten at erhverve norsk Statsborgerret eller ved at forlange sig optaget i Statskirken, hvad enten nu dette sker direkte eller indirekte ved paa derom fremsat Begjæring at faa Adgang til vor Kirkes Goder — en Adgang, som der selvfølgelig ikke bør blive Spørgsmaal om at nægte nogen Lutheraner, medmindre han enten utvetydig maatte have tilkjendegivet, at han ikke slutter sig til vort Kirkesamfund, saaledes som f. Ex. den nævnte Pige, eller han fører „en aabenbart forargelig Vandel" (jfr. den nye Dissenterlov af 27de Juni 1891 § 19).

Naar Sognepræsten i Anledning af, at ovennævnte svenskfødte Kvinde senere har ønsket sig optaget i vort Kirkesamfund og givet Adgang til Nadveren, sees at have været i Tvivl om, hvorledes en saadan Akt skal foregaa, meddeler Departementet, at det anser de herhenhørende Bestemmelser i Dissenterlovens § 19 ligefrem anvendelige paa Tilfældet.

17 Juli. **Skrivelse** fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Bratsberg Amt, hvori paa Forespørgsel fra en Sorenskriver om, hvorvidt det gaar an uden foregaaende Skyldsætning at thinglæse Fæstesedler paa Tomter, der er bortfæstede uopsigelig fra Grundeierens Side, men opsigelig naarsomhelst fra Fæsterens Side, meddeles, at Departementet ved Bedømmelsen af, hvorvidt en Fæsteseddel indeholder en Eiendomsoverdragelse, der ifølge Forordning af 18de December 1764 gjør forudgaaende Skyldsdeling til en nødvendig Betingelse for Fæsteseddelens Thinglæsning, har ladet det komme i væsentlig Betragtning, om der ved Kontrakten er tillagt enten Bortfæsteren eller Eieren Ret til ensidig og uafhængig af den anden Part at hæve Forholdet, idet man i dette Tilfælde, saafremt ikke andre Kontraktsbestemmelser har peget i modsat Retning, har anseet Forholdet som et virkeligt Leieforhold, hvorom Kontrakt kan thinglæses uden forudgaaende Skyldsdeling.

18 Juli. **Cirkulære** fra Justitsdepartementet til Amtmændene:

Efter hvad Departementet har bragt i Erfaring, hænder det jevnlig, at der til at foretage retsmedicinske Forretninger og deriblandt legale Obduktionsforretninger og Undersøgelser angaaende Personers mentale Tilstand kun opnævnes

én Sagkyndig. Da imidlertid Antallet af Sagkyndige efter Straffeproceslovens § 191, første Passus, som Regel bør være to, medens det kun er i de i samme §'s 2det Passus specielt nævnte Tilfælde, at én Sagkyndig er tilstrækkelig, skal man anmode Hr. Amtmanden om at henstille til de inden Deres Embedsdistrikt ansatte Underdommere ved Opnævnelsen af Sagkyndige at fremgaa i Overensstemmelse hermed.[1] 18 Juli.

Paa Anledning skal man derhos bede de inden Hr. Amtmandens Embedsdistrikt bosatte Læger, der er faste Sagkyndige, gjort opmærksom paa, at det efter Straffeproceslovens Emanation ikke er nødvendigt at benytte Vidner ved retsmedicinske Forretninger, men at dette dog kan være hensigtsmæssigt, naar Forretningen udføres af kun én Sagkyndig.

[1]) Ved Skrivelse af s. D. har Justitsdepartementet henstillet til Rigsadvokaten at henlede Paatalemyndighedens Tjenestemænds Opmærksomhed paa Indholdet af ovenstaaende Skrivelses 1ste Passus.

Cirkulære fra Departementet for det Indre*), hvorved i Henhold til § 7 i Lov af 14de Juli 1894 om Foranstaltninger mod smitsomme Husdyrsygdomme bestemmes følgende Forholdsregler som gjældende indtil videre for Enebakstranden, ytre Enebak, Dalfjerdingen og Kirkebygden af Enebak: 20 Juli.

— — (som Cirk. 6 Juli) — —

Skrivelse fra Indredepartementet til Amtmanden i Buskeruds Amt, der havde begjæret Departementets Udtalelse angaaende Lovligheden af en af Kommunestyret i en By fattet Beslutning om Nedsættelse i en Indehaveren af en indskrænket Ølret af Ligningskommissionen i Medhold af § 12 i Lov om Udsalg og Udskjænkning af Øl m. v. i Kjøbstæderne af 18de Juni 1884 for 1896 ilagt Afgift. 20 Juli.

Departementet meddeler i Anledning heraf under Henvisning til den af Amtmanden citerede Skrivelse fra Departementet af 9de Marts 1876 (jfr. Oth. Prp. No. 3 Side 5, første Spalte øverst, 3 D. af Sth. Frhl. for 1884), at et Kommunestyre efter Departementets Mening maa have Ret til at eftergive den hele Afgift af den omhandlede Art eller til at nedsætte samme, men at dette ikke kan ske med den Virkning, at den Afgiftspligtige, efter at Afgiften er forfalden uden i sin Helhed at være betalt, fremdeles beholder sin Udskjænkningsret. Den ovenomhandlede af Kommunestyret fattede Beslutning er derfor efter Departementets Mening ulovlig (jfr. den citerede Lovs § 13).

Skrivelse fra Indredepartementet til Amtmanden i Nordre Trondhjems Amt, hvori paa Foresporgsel fra en Udskiftningsfor- 20 Juli.

*) Bekjendtgj. 22 Juli i Lovtid. 1ste Afd. No. 37.

20 Juli. mand meddeles, at Departementet ikke antager, at der — i Henhold til Udskiftningslovens § 20 — af Hensyn til Udskiftningsarbeidets hensigtsmæssige Fremme er Adgang til at forbyde udenforstaaende Rettighedshaver, der tidligere har erholdt Hugstret i en under Udskiftning værende Skov, at udøve denne Hugstret indtil Forretningens Afslutning, naar den oprettede Kontrakt forøvrigt er i Orden. De i ovennævnte Lovparagraf omhandlede Indskrænkninger kan efter Departementets Mening kun gjøres gjældende ligeoverfor Fællesskabets Vedkommende. Bestemmelsen er indkommet i Loven bl. a. for at hindre Rovdrift under Udskiftningens Udførelse. Se Forarbeiderne til den nu ophævede Lov af 4de Juni 1866 § 5, hvorfra Bestemmelsen er optaget i den nu gjældende Lov, i Sth. Forh. for 1865—66, 7 Del, Dok. No. 5 III Side 4, 1 Spalte, og 9 Del, Indst. O No. 142, Side 329, 2 Spalte, jfr. Sth. Forh. for 1862—63, 10 Del, Indst. O No. 36 Side 175—76.

21 Juli. **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det ved Testamente af 7de Marts 1891 oprettede „W. M. Michaelsens Legat for fattige Somænd eller deres Enker i Ladestedet Son" og paa de af Sons Kommunebestyrelse vedtagne Statuter for dette Legat.

22 Juli. **Høieste Resolution***)[1]), hvorved befales tagen til Følge Storthingets Beslutning af 22de Juli 1896 angaaende Forhøielse af Indførselstolden paa Hvede og Hvedemel saalydende:

Indførselstolden af efternævnte Varer bestemmes fra det Tidspunkt, da Storthingets Beslutning herom befales tagen til Følge, saaledes:

Kornvarer:

1. uformalede:
   f. Hvede . . . . . 100 kg. Kr. 0.00
   Kreditoplag 5 000 kg.
2. formalede:
   b. Mel:
   — af Hvede . . . . . 100 kg. Kr. 2.00

[1]) Se Sth. Prp. No. 103 og Indst. S. 276 for 1896 og Sth.-tid. for f. A., Forh. i Sth. S. 2120—2124. Jfr. Kundgj. 30 Juni, Res. 2 Juli, Kundgj. 16 Juli og 27 Juli 1896.

22 Juli. **Cirkulære** fra Departementet for det Indre*) hvorved i Henhold til § 7 i Lov af 14de Juli 1894 om Foranstaltninger mod smitsomme Husdyrsygdomme bestemmes følgende Forholdsregler som gjældende indtil videre for Enebakstranden, ytre Enebak, Dalfjerdingen og Kirkebygden af Enebak samt Ski Annex til Kraakstad:

— — (som Cirk. 6 Juli) — —

*) Bekjendtgj. 23 Juli i Lovtid. 1ste Afd. No. 38.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Biskopen i Trondhjems Stift, hvori Departementet i Anledning af Forespørgsel om, hvorvidt Statskirkens Præster er forpligtede til paa Anmodning at tilstede Præster ved sekteriske Menigheder eller andre udenfor Statskirken staaende Personer Adgang til at holde Ligtale over Medlemmer af Statskirken i offentligt Gravkapel og i umiddelbar Forbindelse med Jordfæstelse efter vor Kirkes Ritus, — erklærer sig enigt med Biskopen i, at dette Spørgsmaal maa besvares benægtende. 23 Juli.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Kristiania Stift, hvori paa Foranledning meddeles, at da Skolelovene selv ingen Regel indeholder om, i hvilke Tilfælde en Formand eller et Medlem af Skolestyret kan kræve sig fritaget for sit Hverv, eller der paa Ansøgning kan indrømmes ham saadan Fritagelse, maa man formentlig i Analogi med Bestemmelsen i Lov om Formandskaber paa Landet af 14de Januar 1837 § 7 anse Skolestyret bemyndiget til, naar det finder de anførte Grunde antagelige, at indvilge Andragender om Fritagelse for Hvervet som Formand eller Medlem af Skolestyret. 24 Juli.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa den af vedkommende Grundlæggere i Møder den 9de April og 2den Juli 1896 vedtagne Plan for en inden Sund og Austevold Herreder, Søndre Bergenhus Amt, oprettendes Sparebank. 25 Juli.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa den af Varteigs Herredsstyrelse i Møder den 5te Mai og 7de Juli 1896 vedtagne Plan for en inden Herredet oprettendes Sparebank. 25 Juli.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa de af Forstanderskabet for Ibbestad Sparebank i Møde den 8de Mai 1896 vedtagne Forandringer i §§ 9 og 10 i Bankens ved Høieste Resolution af 23de Juli 1895 stadfæstede Plan. 25 Juli.

Høieste Resolution, hvorved den af Forstanderskabet for Kraakstad Præstegjelds Sparebank seneste i Møde den 29de April 1896 vedtagne nye Plan for Banken stadfæstes som trædende istedetfor Bankens ældre ved Høieste Resolution af 24de Mai 1856 stadfæstede Plan. 25 Juli.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Trondhjems Stift, hvori Departementet med Hensyn til den til Opfyldelse af Skolelovens Krav i § 24, 1ste Stykke, tjenende Klokkergaard i en Skolekommune paa Landet udtaler, at § 24, 2det Stykke i Loven om Folkeskolen paa Landet er saa at forstaa, at vedkommende Klokkergaard mindst maa have en Jordvei af saadan Størrelse, at derpaa kan fødes 2 Kjør og anlægges en Have.[1]) Kommunen maa derfor, hvor dette ikke er Tilfældet, 25 Juli.

[1]) Herved frafalder Dept. den i Skr. 16 Oktbr. 1890 (Lovt. S. 313) hævdede Fortolkning.

25 Juli. paalægges enten at forøge Klokkergaardens Jordvei eller at anskaffe ny Lærerjord.

27 Juli. No. 1. **Lov** indeholdende Ændring i Lov af 27de Juni 1891 angaaende kristne Dissentere og andre, der ikke er Medlemmer af Statskirken.*)[1])

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 14de Juli dette Aar, saalydende:

§ 24 i Lov af 27de Juni 1891 angaaende kristne Dissentere og andre, der ikke er Medlemmer af Statskirken, skal herefter lyde saaledes:

Nærværende Lovs Bestemmelser skal ogsaa være anvendelige med Hensyn til Unitarier og dem, der bekjender sig til den mosaiske Tro.[2])

Bestemmelsen i § 4, 1ste Led om Dissenteres Fritagelse for Ydelser til Statskirken og dens Betjente, samt Bestemmelsen i § 7, forsaavidt den forpligter Dissentere, som ikke hører til en ordnet Menighed, til at anmelde Barnefødsler og Dødsfald til Øvrigheden, og Bestemmelsen i § 13, forsaavidt den lader den forud for Separation eller Skilsmisse paabudne geistlige Mægling bortfalde for Dissentere, der ikke tilhører ordnede Menigheder, tilligemed § 17 skal ogsaa være anvendelige for alle dem, der ikke tilhører Statskirken og heller ikke noget andet kristeligt Trossamfund.

Thi have vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

[1]) Se Dok. No. 51 med Tillæg og Indst. O No. 104 for 1896 samt Sth.-tid. for s. A., Forh. i Oth. S. 1254—55.

[2]) Forandringen i Sen bestaar i Tilføielsen af de udhævede Ord samt i Udeladelse af sidste Del af første Pasus, ved hvilken sidste Forandring saavel Jøder som Unitarier har faaet samme Ret m. H. t. Formen for Ægteskabsstiftelse som kristne Dissentere.

27 Juli. No. 2. **Lov** om høiere Almenskoler.*)[1])

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 14de Juli dette Aar, saalydende:

Første Afsnit.

Om offentlige høiere Almenskoler.

Kapitel 1.

Om Skolernes Formaal og Indretning i Almindelighed.

§ 1. De høiere Almenskoler er Middelskoler og Gymnasier.

[1]) Se Oth. Prp. No. 8, Dok. No. 74 m. Till. og Indst. O. VII for 1896 samt Sth.tid. for s. A., Forh. i Oth. S. 934—1120 og 1269—1280 og i Lth. S. 304—369 og 400. Vedk. Sanktionsforedrag er indt. i Depts.-tid. for 1896, No. 34, S. 534—543. — Jfr. Res. 8 Septbr. 1896.

*) Bekjendtgj. 1 Aug. i Lovtid. 1ste Afd. No. 40.

§ 2. 27 Juli. No. 2.

a. Middelskolen er en Barneskole, som i Tilslutning til Folkeskolen giver Eleverne en afsluttet videregaaende Almendannelse, afpasset efter Barnealderens Modtagelighed.

b. Gymnasiet er en Ungdomsskole, som paa Middelskolens Grundlag forer frem til en afsluttet høiere Almendannelse, der tillige kan tjene som Grundlag for videnskabelige Studier.

Baade Middelskolen og Gymnasiet skal medvirke til Elevernes kristelige og sædelige Opdragelse, ligesom det ogsaa bør være deres fælles Opgave at udvikle Eleverne saavel i aandelig som i legemlig Henseende til dygtige unge Mennesker.

§ 3. Middelskolens Kursus kan være af forskjellig Varighed; dog maa ingen Middelskole indrettes med Kursus, som er over 4 Aar.

Gymnasiets Kursus er 3-aarigt. Et Gymnasium kan have en eller to Linier. De benævnes den sproglig-historiske Linie og Reallinien.

I Forbindelse med Gymnasiets 1ste Klasse kan indrettes et 1-aarigt Kursus, som giver en afsluttet, paa særskilte praktiske Livsstillinger beregnet Dannelse. Et saadant Kursus kan ogsaa oprettes selvstændig i Forbindelse med en Middelskole.

§ 4. Saavel i Middelskolen som i Gymnasiet fordeles det hele Kursus i Regelen paa enaarige Klasser.

Kapitel 2.

Om Undervisningen.

§ 5. I Middelskolen skal der undervises i følgende Fag: Religion, Norsk, Tysk, Engelsk, Historie, Geografi, Naturkundskab, Regning og Matematik, Skrivning, Tegning, Haandgjerning, Legemsøvelser og Sang. Derhos kan der for Piger gives Undervisning i Husstel.

Sang kan under særegne Omstændigheder midlertidig udgaa af Fagkredsen.

§ 6. I Gymnasiet skal der undervises i følgende Fag:

Religion, Norsk, Tysk, Engelsk, Fransk, Historie, Geografi, Naturvidenskab, Matematik, Tegning, Legemsøvelser og Sang.

Med Overstyrets Samtykke skal der ogsaa være Adgang til at optage Haandgjerning i Fagkredsen.

Sang kan under særegne Omstændigheder midlertidig udgaa af Fagkredsen.

For det i § 3 nævnte praktiske Kursus bliver Undervisningsplan at udfærdige særskilt for hvert Sted.

§ 7. Elever, der ikke tilhører Statskirken, bliver paa Forlangende helt eller delvis at fritage for Undervisningen i Religion.

27 Juli. No. 2.

Rektor kan derhos, naar særegne Omstændigheder er tilstede, fritage en Elev for Undervisning i enkelte Fag eller Dele af Fag.

§ 8. Som Maal for Undervisningen i de forskjellige Fag i Middelskolen fastsættes:

1. I Religion: Sikkert Kjendskab til det væsentlige Indhold af den bibelske Historie, til de vigtigste Begivenheder af Kirkens Historie samt til den kristelige Barnelærdom efter den evangelisk-lutherske Bekjendelse.
2. I Norsk: At Eleverne læser tydelig og udtryksfuldt saavel Landsmaalet som det almindelige Bogmaal, kan gjøre Rede for udvalgte Stykker af Litteraturen i begge Maal samt med Orden og Tydelighed i sprogrigtig Form skriftlig kan behandle en lettere Opgave.
3. I Tysk: At Eleverne har gjennemgaaet og kan oversætte og forklare et lidet Udvalg Læsestykker, kan oplæse og oversætte lette forhen ulæste Stykker og har nogen Øvelse i mundtlig paa Tysk at gjengive Indholdet af et oplæst Stykke af det gjennemgaaede Udvalg og besvare dertil knyttede Spørgsmaal samt i at bruge Sproget skriftlig.
4. I Engelsk: At Eleverne har gjennemgaaet og kan oversætte og forklare et lidet Udvalg Læsestykker, kan oplæse og oversætte forhen ulæste Stykker, som kun indeholder de almindeligst forekommende Ord, har nogen Øvelse i mundtlig paa Engelsk at gjengive Indholdet af et oplæst Stykke af det gjennemgaaede Udvalg og besvare dertil knyttede Spørgsmaal samt i at bruge Sproget skriftlig.
5. I Historie: Kjendskab til Hovedtrækkene af Verdenshistorien, udførligst for den nyere Tids og Fædrelandets Vedkommende. Kjendskab til vor borgerlige Samfundsordning.
6. I Geografi: Oversigt over Geografien, fornemmelig Topografien, med fuldstændigere Kjendskab til Fædrelandets Geografi.
7. I Naturkundskab:
   a. Kjendskab til de mærkeligste Dyr og Planter, fornemmelig de indenlandske og for Mennesket vigtigste, samt til det menneskelige Legemes Bygning og dets Organers Virkemaade med Grundtræk af Sundhedslæren, hvorunder ogsaa Undervisning om de berusende Drikkes Virkninger og Farer.
   b. Kjendskab til de vigtigste Naturfænomener og Lovene for de deri virkende Kræfter.
8. I Regning og Matematik:
   a. Indsigt og Færdighed i praktisk Regning, anvendt paa Opgaver fra det daglige Liv, herunder Kvadratroduddragning samt Beregning af Flader og Rum. Nogen Øvelse i simpel Regnskabsførsel.

b. Et kortfattet Kursus i Aritmetik og Algebra, omhandlende Læren om rationale Størrelser til og med Potenser samt det nødvendigste om Rodstørrelser og lettere Ligninger af 1ste Grad. 27 Juli. No. 2.

c. Et kortfattet geometrisk Kursus, der indbefatter Sætningerne om Trianglers Ligedannethed. Praktiske Øvelser i Konstruktion og Beregning, herunder lettere Opgaver i Polygon- og Cirkelberegning.

9. I Skrivning: At Eleverne skriver en ren og tydelig latinsk Haandskrift.

10. I Tegning: At de har Øvelse i perspektivisk Tegning af enkle fritstaaende Gjenstande.

11. I Haandgjerning: At de efter en simpel Arbeidstegning, som de selv skal kunne udføre, kan forfærdige en i det daglige Liv almindelig forekommende Brugsgjenstand af enkle Former, eller at de har Øvelse i at udføre de i det daglige Liv sædvanlige kvindelige Haandarbeider.

12. I Legemsøvelser: Gjennem Legemsøvelser, afpassede efter Elevernes Alder, at fremme legemlig Sundhed og Kraft og medvirke til det hele Menneskes harmoniske Udvikling.

13. I Sang: Gjennem metodisk ordnede Øvelser at udvikle Elevernes Stemme og Øre og give dem den praktiske og teoretiske musikalske Uddannelse, der kan sætte dem istand til at deltage i flerstemmig Sang.

§ 9. Som Maal for Undervisningen i de forskjellige Fag i Gymnasiet fastsættes:

1. I Religion: Religionsundervisningens Øiemed er at føre Eleverne ind i en dybere Erkjendelse af Kristendommen og derunder at inderliggjøre og styrke deres religiøse og sædelige Liv. Dette Øiemed søges naaet ved Bibellæsning, Gjennemgaaelse af Hovedafsnit af Kirkehistorien og af Hovedpunkter i den kristelige Tros- og Sædelære.

2. I Norsk: At Eleverne har gjennemgaaet og kan forklare et Udvalg af den paa Oldnorsk, Landsmaalet og det almindelige Bogmaal skrevne Litteratur, i Forbindelse hermed har erhvervet Kjendskab til vort Sprogs historiske Udvikling og kjender Litteraturens Historie i dens Hovedtræk samt paa en med Hensyn til Indhold og Form tilfredsstillende Maade skriftlig kan behandle Opgaver passende for deres Alder og Udvikling. De skriftlige Opgaver kan affattes saavel paa Landsmaalet som paa det almindelige Bogmaal; dog skal Eleverne gives fornøden Øvelse i skriftlig Brug af det almindelige Bogmaal. Paa den sproglig-historiske Linie skal være gjennemgaaet et omtrent dobbelt saa stort Udvalg af den oldnorske Litteratur som Reallinjens samt et Udvalg af fremmed Litteratur i Oversættelse.

27 Juli. No. 2.

3. I Tysk: At de har gjennemgaaet og kan oversætte og forklare et mindre Udvalg af den tyske Litteratur, kan oplæse og oversætte forhen ulæste Prosastykker og har Øvelse i mundtlig paa Tysk at gjengive Indholdet af et oplæst Stykke af det gjennemgaaede Udvalg og besvare dertil knyttede Spørgsmaal samt i at bruge Sproget skriftlig.
4. I Engelsk: At de har gjennemgaaet og kan forklare et Udvalg af den engelske Litteratur (for den sproglig-historiske Linie et større Udvalg end for Reallinien), kan oplæse og oversætte forhen ulæste Prosastykker, har Øvelse i mundtlig paa Engelsk at gjengive Indholdet af et oplæst Stykke af det gjennemgaaede Udvalg og besvare dertil knyttede Spørgsmaal samt har nogen Øvelse i at bruge Sproget skriftlig.
5. I Fransk: At de har gjennemgaaet og kan forklare et Udvalg af den franske Litteratur. Desuden for den sproglig-historiske Linie: At de har nogen Øvelse i mundtlig paa Fransk at gjengive Indholdet af et oplæst Stykke af det gjennemgaaede Udvalg samt kan oplæse og oversætte forhen ulæste lette Prosastykker.
6. I Historie: Fyldigere Kjendskab til de mere fremtrædende Partier af Oldtidens, Fædrelandets, Frankriges, Tysklands og Englands Historie, udførligst for Tiden fra den franske Revolution. Norges og de vigtigste andre Landes Samfundsordning. For den sproglig-historiske Linie kræves desuden et mere indgaaende Kjendskab til Kulturhistorien i det sidste Aarhundrede.
7. I Geografi: Udvidet Kjendskab til det væsentligste af den matematiske og fysiske Geografi samt Oversigt over den topografiske Geografi. Norges og de vigtigste andre Landes økonomiske Forhold.
8. I Naturkundskab: Kjendskab til de vigtigste kemiske Love, til Dyrs og Planters Udvikling og Liv samt til Grundtrækkene af Menneskets Fysiologi og Sundhedslære. For Reallinien desuden nærmere Kjendskab til Fysiken.
9. I Matematik: De i Middelskolen ikke behandlede Dele af den elementære Aritmetik og Algebra samt af Geometrien. Kjendskab til de trigonometriske Grundbegreber og deres Anvendelse ved plane Trianglers Beregning. Elementerne af Stereometrien. Øvelse i Konstruktion og Beregning. For Reallinien desuden analytisk Geometri i den Udstrækning, hvori den naturlig kan behandles uden Kjendskab til høiere Matematik. Noget Kjendskab til den hele Funktions Egenskaber.
10. I Tegning: Færdighed i at aftegne perspektivisk og skygge Gjenstande af enkle Former; for Reallinien desuden Øvelse i Projektionstegning (Elementerne af den deskriptive Geometri).

11. I Legemsøvelser: Som i Middelskolen.
12. I Sang: Ligesaa.

27 Juli. No. 2.

§ 10. Afvigelser fra Bestemmelserne i §§ 5, 6, 8 og 9 om Fagkredsen og Undervisningmaalene kan tilstedes af Overstyret, naar Skolekursets Længde ikke derved forkortes, naar Fagkredsen ikke væsentlig indskrænkes, og naar Maalet for den samlede Undervisning med Hensyn til Kundskab og Dygtighed ikke nedsættes, og Afgangsprøverne ikke derved gjøres lettere.

Kongen kan med Storthingets Samtykke bestemme, at der i enkelte Gymnasier indtil videre skal undervises i Latin. Hvilke Fag eller Dele af Fag Elever, der læser Latin, ikke deltager i, bestemmes ved Reglement.

I Middelskolen skal der dog med Overstyrets Godkjendelse være Adgang til — med eller uden Tillæg af Undervisning paa andre Omraader — at lade et af de fremmede Sprog udgaa af Fagkredsen og at indskrænke Undervisningen i Matematik til et praktisk Kursus i geometrisk Konstruktion med dertil knyttede Udmaalinger og Beregninger.

For Afgjørelsen træffes, skal Skoleraad, Forstanderskab og Undervisningsraadet have afgivet Erklæring i Sagen.

Meddelelse om, at saadanne Afvigelser er blevet tilladte, gives Storthinget i Forbindelse med Budgetforslaget for de høiere Skoler.

§ 11. De nærmere Bestemmelser om Undervisningen i Middelskolen og Gymnasiet gives af Overstyret i en Undervisningsplan.

Kapitel 3.

Om Prøver og Vidnesbyrd.

§ 12. Middelskolens og Gymnasiets Undervisning afsluttes med Afgangsprøver, ved hvilke Eleverne skal godtgjøre, at de har naaet den Modenhed og tilegnet sig de Kundskaber og Færdigheder, som er Maalet for Undervisningen. I Religion afholdes ingen Prøve i Gymnasiet.

Ved Udgangen af 1ste Gymnasieklasse afholdes en Aarsprøve for de Elever, som fra denne Klasse træder ud af Skolen.

I hvilken Udstrækning der iøvrigt bliver at afholde Aarsprøver, bestemmes af Overstyret.

§ 13. Middelskolens Afgangsprøve benævnes Middelskoleexamen, Gymnasiets Artium.

§ 14. Afgangsprøverne ledes af Undervisningsraadet. Ved de skriftlige Prøver gives Opgaverne af Raadet. Ved de mundtlige examineres af Skolens Lærere, naar Undervisningsraadet ikke anderledes bestemmer.

27 Juli. No. 2.

§ 15. I Reglement, givet af Kongen, fastsættes de nærmere Bestemmelser om Skolernes Afgangsprøver, derunder ogsaa Fremgangsmaaden ved Privatisternes Prøver og ved Tillægsprøverne for dem, som tidligere har bestaaet Middelskoleexamen med indskrænket Fagkreds (§ 10, 3die Led), samt om i hvilken Udstrækning:

a. der istedenfor Prøver i mundtlige Fag og i Færdigheder kan træde Vidnesbyrd, udstedte af Skolen, eller for boglige Fags Vedkommende skriftlig Besvarelse af opstillede Spørgsmaal;
b. Dele af Afgangsprøver kan henlægges til et tidligere Skoletrin end Afgangsklassen;
c. der kan tilstaaes Examinander Fritagelse for Prøve i enkelte Fag eller Dele af Fag samt gives Adgang til senere Tillægsprøve i disse;
d. de, som har bestaaet Artium paa én Linie, maa underkaste sig Tillægsprøver for at bestaa Artium paa en anden;
e. der kan gives Adgang til Prøver i et eller flere af Middelskolens og Gymnasiets Undervisningsfag.

§ 16. For Elever, der har bestaaet Middelskoleexamen eller Artium, og for dem, der efter at have bestaaet 1ste Gymnasieklasses Aarsprøve træder ud af Skolen, samt for dem, der i Henhold til § 15 e har bestaaet Prøve i enkelte Fag, skal der udstedes Vidnesbyrd.

Naar Eleverne forlader Skolen uden at have bestaaet nogen af de her nævnte Prøver, skal der paa Forlangende gives dem Vidnesbyrd om deres Kundskaber, Færdigheder, Flid og sædelige Forhold.

Schemaer for Vidnesbyrd udfærdiges af Overstyret.

§ 17. Bestaaet Artium berettiger til at blive indskrevet som Student ved Universitetet.

Kapitel 4.

Om Optagelse og Afgang.

§ 18. Beslutning om Elevers Optagelse fattes af Skoleraadet.

§ 19. I Regelen skal Optagelse af Elever kun finde Sted ved Begyndelsen af et nyt Skoleaar. Dog kan under særegne Omstændigheder gjøres Undtagelser herfra.

§ 20. Som almindelige Betingelser for Elevers Optagelse fastsættes:

1. At de, som optages i en Middelskoles 1ste Klasse, ikke er under 11 Aar, forsaavidt Middelskolen er 4-aarig, ikke under 12 Aar, forsaavidt den er 3-aarig osv., og at de, som optages i et Gymnasiums 1ste Klasse, ikke er under 15 Aar.

   Undtagelser herfra kan under særegne Omstændigheder tilstedes af Rektor.

2. At deres Alder ikke staar i et altfor stort Misforhold til Gjennemsnitsalderen for den Klasse, som de efter sine Kundskaber kan optages i. 27 Juli. No. 2.
3. At de ikke lider af smitsom Sygdom eller andet legemligt Onde, som kan virke skadeligt paa de øvrige Elever.
4. At deres Seder er uforderlige.
5. At de, forsaavidt de tidligere har været Elever af andre Skoler, fremlægger Vidnesbyrd fra den Skole, som de sidst har besøgt.

§ 21. Til Optagelse i Middelskolens 1ste Klasse kræves, forsaavidt Kurset er 4-aarigt:

det Maal af Kundskaber og Færdigheder, som bør være naaet ved Udgangen af en Byfolkeskoles 2den Afdeling, der er udstyret med frivillig Undervisning;[1])

hvis Kurset er kortere:

et forholdsvis høiere Maal af Kundskaber og Færdigheder, fastsat for hver Skole.

Dette godtgjøres ved en Optagelsesprøve.

Naar et optaget Barn efter 6 Ugers Forløb ikke kan følge Undervisningen, træffer Skoleraadet Bestemmelse om, hvorvidt det kan forblive i Klassen. Negtes dette, afgives Indberetning herom til Overstyret.

De nærmere Bestemmelser om Optagelsesfordringerne og Prøver fastsættes i Reglementet.

For at blive optaget i en af Middelskolens høiere Klasser maa Eleven have tilegnet sig de Kundskaber og Færdigheder, som er Maalet for den foregaaende Klasses Undervisning.

§ 22. For at blive optaget i et Gymnasiums 1ste Klasse maa Eleven have bestaaet Middelskoleexamen.

Omfatter denne ikke alle Fag i den Udstrækning, som Undervisningen i denne Klasse forudsætter, skal han ved Optagelsesprøve godtgjøre, at han ogsaa i disse Fag har Forudsætninger for med Frugt at kunne følge Undervisningen. Herfra kan Rektor fritage Elever, som kun agter at gjennemgaa Gymnasiets 1ste Klasse, eller som skjønnes at være modne til at deltage i Undervisningen og samtidig indhente det manglende.

Naar en i Gymnasiets 1ste Klasse optaget Elev efter to Maaneders Forløb ikke viser sig moden til med Frugt at deltage i Undervisningen, træffer Skoleraadet Bestemmelse om, hvorvidt han kan forblive i Klassen. Negtes dette, afgives Indberetning herom til Overstyret.

For at blive optaget i en af Gymnasiets høiere Klasser maa Eleven, foruden at have bestaaet Middelskoleexamen, tillige have tilegnet sig de Kundskaber, som er Maalet for den foregaaende Klasses Undervisning.

[1]) Jfr. Lov om Folkeskolen i Kjøbstæderne af 26 Juni 1889 §§ 2 og 8.

27 Juli. No. 2.

§ 23. I Regelen maa Elever ikke forblive i Skolen, naar de, efter at have tilbragt to Aar i en 1-aarig eller tre Aar i en 2-aarig Klasse, ikke findes modne til Opflytning. Undtagelser herfra kan under særegne Omstændigheder tilstedes af Rektor.

§ 24. Elever, som lider af smitsom Sygdom eller andet legemligt Onde, som kan virke skadelig paa de andre Elever, skal Rektor indtil videre udelukke fra Skolen.

Kapitel 5.

Om Undervisningstid og Ferier.

§ 25. Den daglige Undervisningstid skal i Reglen fordeles paa sex Undervisningstimer, hver paa 45 Minuter. Af Undervisningstimerne skal hver Uge sex, i Regelen én hver Dag, anvendes til Legemsøvelser, Haandgjerning eller Sang. Mellem Undervisningstimerne skal gives Fritid. Efter Forslag af Skoleraadet fastsættes de nærmere Bestemmelser om den daglige Skoletid af Forstanderskabet med Overstyrets Godkjendelse.

§ 26. Skolens Ferier skal tilsammen udgjøre 13 til 14 Uger, som efter Forslag af Skoleraadet fordeles efter Forstanderskabets nærmere Bestemmelse; dog skal Sommerferierne ikke udgjøre mindre end 7 Uger og Rektor have Adgang til at anvende indtil 12 Dage af Skoleaaret til enkelte Fridage.

Kapitel 6.

Om Skolens Tugt og Orden.

§ 27. Skolen skal ved sin Haandhævelse af Tugt og Orden ikke blot søge at fjerne Hindringer for en frugtbringende Undervisning, men ogsaa medvirke til at opdrage Eleverne til Ordenssans og Sømmelighed i al sin Færd. Derfor bør Lærerne ogsaa udenfor Skolen give Agt paa Elevernes Forhold, naar disse ikke er under sine Forældres eller Foresattes Tilsyn.

§ 28. Forser nogen Elev sig mod Anstændighed eller god Orden, eller viser en Elev Trods eller forsømmelig og skjødesløs Adfærd, anvendes Irettesættelse eller anden lempelig Straf. Derhos kan som Straf anvendes Udelukkelse af Skolen for en Tid af indtil to Maaneder; Beslutning herom fattes af Skoleraadet efter Forslag af Rektor.

Legemlig Straf maa ikke tildeles Piger eller Elever af Gymnasiet; om og i hvilken Udstrækning den forøvrigt kan anvendes, fastsættes af Overstyret i de nærmere Bestemmelser om Skolens Tugt og Orden (jfr. § 31).

§ 29. Viser en Elev saadan vedvarende Trods eller iøvrigt saa slet Opførsel, at hans Exempel findes farligt, skal han udvises af Skolen. Beslutning herom fattes af Skoleraadet efter Forslag

af Rektor, men er kun gyldig, saafremt mindst to Tredjedele af dets Medlemmer er enige deri. Indberetning herom gjøres til Overstyret. 27 Juli. No. 2.

En fra Skolen saaledes udvist Elev kan ikke paany faa Adgang til en offentlig Skole forend efter et Aars Forløb, og da kun, forsaavidt han i Mellemtiden har vist god Opførsel.

§ 30. Hindrer Forældre eller Foresatte en Elev i at efterkomme nogen i Henhold til Lov eller Reglement given Bestemmelse, kan paa Forslag af Rektor Skoleraadet beslutte, at Eleven indtil videre negtes Adgang til Skolen. Skoleraadets Beslutning kan indankes for Overstyret.

I ethvert Tilfælde indberettes Sagen til Overstyret.

§ 31. De nærmere Bestemmelser om Skolens Tugt og Orden fastsættes af Overstyret paa Forslag af Skoleraadet.

Kapitel 7.

Om Skolernes Lærere.

§ 32. Bestyreren af en offentlig høiere Almenskole kaldes Rektor. De øvrige faste Lærere er Overlærere og Adjunkter.

§ 33. De faste Lærere udnævnes af Kongen.

Ingen kan udnævnes til Adjunkt, før han i fem Aar har været konstitueret som saadan, og efter den Tids Forløb skal han enten have endelig Ansættelse eller fratræde Stillingen.

Enhver, der herefter udnævnes til fast Lærer ved den offentlige høiere Almenskole, er, naar det forlanges af Overstyret, forpligtet til at gaa over til Tjeneste i tilsvarende Stilling og paa uforandrede Lønningsvilkaar ved en anden offentlig eller kommunal Skole end den, ved hvilken han tidligere tjenstgjorde, saafremt denne Skole besluttes nedlagt eller omorganiseret.

Ligeledes skal enhver, som herefter udnævnes til fast Lærer ved den høiere Almenskole, være forpligtig til ved det fyldte 65de Aar at afgaa fra sin Stilling med den Pension, han har optjent gjennem Indskud i Pensionskassen for Statens Tjenestemænd, medmindre han af Overstyret opfordres til indtil videre at forblive i Stillingen.

Denne Lovs Bestemmelser skal ikke være til Hinder for, at Kvinder gives samme Adgang som Mænd til at udnævnes til Bestyrere og Lærere.

§ 34. Overstyret antager paa tre Maaneders Opsigelse de fornødne Timelærere.

Rektor antager Vikarer for en Tid af indtil én Maaned; længere Vikariater besættes af Overstyret.

§ 35. For utilborligt Forhold kan Overstyret strax fjerne en Lærer fra Skolen, til Spørgsmaalet om Suspension eller Af-

27 Juli. No. 2.

skedigelse er afgjort. Vedkommende nyder sin Løn, til endelig Afgjørelse har fundet Sted.

§ 36. Det paaligger Rektorerne at varetage de dem betroede Skolers Anliggender saavel i Forhold til det offentlige som til Private. De er de øvrige Læreres nærmeste Foresatte og skal som saadanne føre Tilsynet med Skolens Undervisning, Tugt og Orden.

§ 37. Hvor Forholdene gjør det ønskeligt, ansætter Overstyret en eller flere af en Skoles Lærerpersonale som Tilsynslærere eller Tilsynslærerinder.

§ 38. Naar Rektor har Forfald, eller Rektoratet er ledigt, er den af Skolens Lærere, som Overstyret dertil antager, forpligtet til mod en af dette bestemt Godtgjørelse at udføre de Rektor paahvilende Forretninger.

Naar en Lærer har Forfald, eller en Lærerpost er ledig, er enhver af Skolens faste Lærere forpligtet til at udføre de Forretninger, som Rektor i den Anledning maatte paalægge ham. Hvorvidt der bliver at yde nogen Godtgjørelse, bestemmes af Overstyret.

Naar Vikar antages paa Grund af en Lærers Forfald, skal Godtgjørelsen, hvis Størrelse bestemmes af Overstyret, udredes af Skolekassen for en Tid af indtil tre Maaneder. Varer et saadant Forfald længere, bestemmer Overstyret, om den hele Godtgjørelse eller nogen Del deraf fremdeles skal udredes af Skolekassen.

§ 39. De fast ansatte Læreres Timetal bestemmes af Overstyret efter Rektors Forslag.

§ 40. Rektor skal blandt hver Klasses Lærere vælge en Klasseforstander, som skal føre det nærmeste Tilsyn med Klassens Elever og deres Arbeide og i det hele paase deres Tarv.

§ 41. Ved enhver Skole skal der være et Skoleraad, bestaaende af Rektor som Formand og de øvrige faste Lærere. De andre Lærere kan tilkaldes af Rektor, naar han finder det hensigtsmæssigt, og deltager da i Forhandlingerne, dog uden Stemme.

§ 42. Skoleraadet samles i Regelen én Gang hver Maaned og ellers saa ofte, som Rektor finder det fornødent. I Tilfælde af Stemmelighed gjør Formandens Stemme Udslaget.

§ 43. Skoleraadet har at afgjøre Sager, som angaar:

1. Elevers Optagelse, jfr. §§ 18, 21 og 22.
2. Elevernes Opflytning. I Afstemningen deltager blot Klassens Lærere og Rektor.
3. Bedømmelse af Elevernes Flid, Fremgang og sædelige Forhold.
4. Elevers Bortfjernelse efter §§ 28, 29 og 30.

Skoleraadet afgiver desuden Forslag til Bestemmelser om den daglige Skoletid og Ferier samt om Skolens Tugt og Orden, jfr. §§ 25, 26, 28 og 31.

Skoleraadet vælger for hvert Aar to af sin Midte til sammen med Rektor at bestemme Indkjøb til Forøgelse af Skolens Bibliothek og øvrige Samlinger. 27 Juli. No. 2.

§ 44. Rektor skal høre Skoleraadets Udtalelse, før han afgiver Indstilling i Sager, der angaar:

1. Nye Lærebøgers Indførelse samt Forandring i Undervisningsplanen.
2. Fagenes Fordeling mellem Skolens Lærere.
3. Fordelingen af Fripladse og Stipendier.
4. Det i § 55,1 omhandlede Valg af Linier og alternative Fag samt Klassernes Antal.
5. Overslag over Skolens Indtægter og Udgifter for hver Budgettermin.

Udskrift af den ved Forhandlingerne førte Protokol indsendes for de under 1 og 2 nævnte Sager til Overstyret, for de under 3, 4 og 5 nævnte til Forstanderskabet.

§ 45. Endvidere paaligger det Skoleraadet at behandle de Sager, som ved Reglement maatte bestemmes, eller hvorom Rektor ønsker at høre dets Mening.

§ 46. Ingen af Skolens faste Lærere maa uden Overstyrets Samtykke være Bestyrer eller Lærer ved nogen anden Skole.

§ 47. Forsaavidt der maatte gives Lærerkandidater Adgang til praktiske Øvelser ved Skolerne, eller det gjøres dem til Pligt at aflægge Prøver der, er enhver fast Lærer forpligtet til overensstemmende med den derom udfærdigede Instruks at veilede og bistaa under samme.

Kapitel 8.

Om Overstyret, Undervisningsraadet og Forstanderskabet.

§ 48. Overstyret for de høiere Almenskoler er vedkommende Regjeringsdepartement.

§ 49. Til Hjælp for Overstyret ved Tilsynet med Skolerne og Ordningen af Afgangsprøverne skal der være et Undervisningsraad, bestaaende af en Formand og sex andre Medlemmer. De beskikkes af Kongen for en Tid af fem Aar og vælges blandt Mænd, som har praktisk Indsigt i det høiere Skolevæsen. Ved alle hygieniske Spørgsmaal tiltrædes Raadet af en af Kongen for fem Aar opnævnt Sagkyndig.

§ 50. Undervisningsraadet sender aarlig Beretning til Overstyret om sin Virksomhed og om Udfaldet af Prøverne, ledsaget af de Bemærkninger om Skolerne, hvortil det maatte finde Grund.

27 Juli. No. 2.

§ 51. Den Godtgjørelse, som tilkommer Undervisningsraadets Medlemmer, fastsættes af Storthinget efter Forslag af Kongen.

§ 52. For enhver høiere Almenskole skal der være et Forstanderskab, bestaaende af:

1. Skolens Rektor.
2. Et Medlem, tilforordnet af Overstyret paa fire Aar.
3. Tre af Kommunestyret valgte Medlemmer. Med Hensyn til disse Medlemmer gjælder de i Lov om Formandskaber i Kjøbstæderne af 14de Januar 1837 om Formænds Funktionstid, Udtræden og Gjenvalg foreskrevne Regler.

Forstanderskabet vælger selv sin Formand og Næstformand, hver Gang for et Aar.

Beslutningerne er gyldige, naar de er fattede med Stemmeflerhed i et Møde, hvor over Halvdelen af Medlemmerne har været tilstede ved Afgjørelsen. I Tilfælde af Stemmelighed gjør Formandens Stemme Udslaget.

§ 53. Forstanderskabet holder Møde mindst én Gang hvert Fjerdingaar og ellers saa ofte, som Formanden finder det fornødent. Har Formanden og Næstformanden Forfald, vælges et af de andre Medlemmer til at lede Forhandlingerne. Beslutningerne indføres i en Forhandlingsbog.

§ 54. Forstanderskabet har i Almindelighed at vaage over alt, hvad der kan tjene til at fremme Skolens Tarv.

Det paaligger dets Medlemmer ved Besøg i Skolen at vinde Kjendskab til dens Undervisning, Tugt og Orden og dens hygieniske Forhold. Findes noget at anke over, kan Forstanderskabet derom henvende sig til Rektor eller i fornødent Fald til Overstyret. Gjælder Anken en af Skolens Lærere, maa Henvendelse til Overstyret ikke ske, før vedkommende har faaet Adgang til at udtale sig.

§ 55. Særlig paaligger det Forstanderskabet foruden det i §§ 10, 25, 26, 54, 58, 60 og 66 fastsatte:

1. efter Indstilling fra Rektor at udarbeide Forslag angaaende Valg af Linier og alternative Fag samt Klassernes Antal;
2. ved Ledighed i Rektoratet at indgive Indstilling til Overstyret om Besættelsen;
3. efter Indstilling fra Rektor at afgive Forslag til Overstyret om Besættelse af ledige faste Lærerposter;
4. at forvalte Skolens Formue og Indtægter efter de gjældende Regler og budgetmæssige Bestemmelser;
5. efter Forslag af Rektor at indsende Overslag over Skolens Indtægter og Udgifter for hver Budgettermin;
6. at antage en Kasserer og lade ham stille betryggende Kaution.

Kassererne nyder enten fast Løn eller Procenter af Skolens Indtægter; de har samme Pligter og Ansvar som andre offentlige Oppebørselsbetjente og Regnskabsførere. De har at

gaa Rektor og Forstanderskab tilhaande i Skolens økonomiske Anliggender; 27 Juli. No. 2.

7. at paase, at Regnskabsextrakter indsendes og Regnskab aflægges i rette Tid, foretage Kasseeftersyn og i det hele kontrollere Kassererens Arbeide;
8. at føre Tilsyn med Skolens Bygninger, Indbo og anden Eiendom.

Dersom nogen Skole ved Forsømmelse fra Forstanderskabets Side lider Tab, staar dets Medlemmer, saa mange, som deri er delagtige, solidarisk til Ansvar.

§ 56. I Tilsynet med Religionsundervisningen deltager vedkommende Biskop eller en af ham dertil opnævnt Præst.

Kapitel 9.

Om Skolepenge, Examensafgifter, Fripladse og Stipendier.

§ 57. Skolepengenes Størrelse og den Afkortning i disse, som skal finde Sted for Søskende, fastsættes særskilt for hver Skole.

§ 58. Skolepengene betales forskudsvis. De nærmere Bestemmelser herom fastsættes for hver Skole af Overstyret efter Forslag af Forstanderskabet.

§ 59. For Adgang til Middelskoleexamen og Artium samt til Prøve i Henhold til § 15 e erlægges en Afgift, hvis Størrelse fastsættes ved Reglement. Elever, som i det sidste Skoleaar har havt mindst halv Friplads eller tilsvarende Stipendium, fritages for Afgiften. For Afgift ved Artium kan ogsaa andre ubemidlede Examinander paa Ansøgning fritages.

§ 60. Fripladse og Stipendier fordeles af Overstyret efter Indstilling af Forstanderskabet. De tilstaaes kun for et Aar ad Gangen og maa hver Gang søges paany.

§ 61. Elever skal kun under følgende Betingelser kunne faa og beholde Fripladse eller Stipendier:

1. at de ved Flid, Fremgang og god Opførsel gjør sig fortjent til saadan Understøttelse;
2. at deres Trang godtgjøres ved paalidelige Vinesbyrd.

§ 62. Rektor har at paase, at Stipendierne anvendes efter sin Bestemmelse.

§ 63. Naar en Stipendiat gaar over fra én Skole til en anden, skal den ubrugte Del af hans Stipendium komme ham tilgode. Dør han, eller forlader han Skolen, før han har fuldendt dens Kursus, kan Beløbet tildeles en anden af Skolens Elever.

§ 64. Med Hensyn til Midler, som udenfor de af Staten bevilgede er givne en Skole til Fripladse eller Stipendier, gjælder

27 Juli. No. 2. de i dette Kapitel opstillede Forskrifter, forsaavidt de ikke strider mod Giverens Bestemmelse.

Kapitel 10.

Forskjelige Bestemmelser.

§ 65. Overstyret har at paase, at Skolens Lokaler til enhver Tid er i Overensstemmelse med Hygienens Krav og Undervisningens Tarv. Enhver Plan til Nybygning eller Ombygning af Skolelokaler bliver at forelægge Sundhedskommissionen, før den godkjendes af Overstyret.

Hver Skole skal være forsynet med Legeplads, Indbo og Læremidler efter Overstyrets nærmere Bestemmelse.

§ 66. Til at føre stadigt Tilsyn med Skolens Sundhedsforhold skal Forstanderskabet antage en Læge, hvis Virksomhed i Skolens Tjeneste bliver at bestemme i særskilt af Overstyret udfærdiget Instrux.

§ 67. I Regelen skal enhver Skole aarlig udgive en Aarsberetning.

Ønsker Rektor i Aarsberetningen at indtage andet end Skoleefterretninger, maa han indhente Overstyrets Samtykke til de dermed forbundne Udgifters Udredelse af Skolekassen.

§ 68. De i dette Afsnit indeholdte Lovbestemmelser træder efter Kongens nærmere Afgjørelse i Kraft for hver Skole, saasnart Omstændighederne tillader det.[1])

Med denne midlertidige Indskrænkning ophæves alle om offentlige Skoler for den høiere Almendannelse og om Examen Artium hidtil gjældende Lovbestemmelser.[2])

2det Afsnit.

Om kommunale og private høiere Almenskoler.

§ 69. De i denne Lovs §§ 1—31, 48, 49, 56, 59 og 65—67 givne Bestemmelser skal ogsaa være gjældende for de af Kommuner opretholdte høiere Almenskoler, som af Staten understøttes med Bevilgninger.

Bestemmelser om Skoleraad og Forstanderskab samt om Skolernes Ordning forøvrigt fattes af Kommunestyret med Overstyrets Godkjendelse.

§ 70. Disse Skolers Bestyrere og øvrige Lærere ansættes af Overstyret efter Forslag af Forstanderskabet (Skolestyret).

§ 71. For de fuldstændige Lærerposter fastsætter Kommune-

[1]) Se Res. 8 Septbr. 1896.

[2]) Love om Exam. art. af 17 Juni 1869 og 16 Juni 1883 og L. indeh. Forandringer i sidstn. Lov af 4 Mai 1885; Lov om off. Skoler for den høiere Almendannelse af 17 Juni 1869, Lov indeh. Tillæg til sidstn. Lov af 15 Juni 1878 og L. indeh. Forandringer i samme af 11 April 1885.

stryret Lønningsvilkaarene i Henhold til de af Overstyret med Stor- 27 Juli.
thingets Bifald opstillede Regler. No. 2.

Lærere, hvis Løn ikke er lavere end de ved de offentlige Skoler ansatte Overlæreres og Adjunkters Begyndelsesløn, benævnes paa samme Maade som disse. Ligesaa benævnes Bestyrerne Rektorer, hvis deres Løn ikke er ringere end Begyndelseslønnen for Rektorer ved offentlige Skoler. Tjenesteaar som Adjunkt, Overlærer eller Rektor regnes lige, hvad enten de er tilbragte ved offentlige Skoler eller ved kommunale, hvis Lærere beskikkes af Overstyret.

Adjunkter, Overlærere og Rektorer ved kommunale Skoler ansættes fast, Adjunkter dog, hvis ikke andet begjæres af Forstanderskabet (Skolestyret) først efter 5 Aars Konstitution, jfr. § 33. Paa Begjæring af Forstanderskabet (Skolestyret) kan de afskediges af Overstyret, naar de viser utilbørligt Forhold i Tjeneste eller Liv eller forøvrigt er uskikkede til at røgte sin Gjerning forsvarlig. Begjæring om en Lærers Afsked er kun gyldig, hvis mindst to Tredjedele af Forstanderskabets (Skolestyrets) Medlemmer er enige om at fremsætte den. De øvrige Lærere ansættes paa Opsigelse.

§ 72. Ret til at afholde Afgangsprøver med samme Virkning som offentlige høiere Almenskoler kan af Kongen tilstaaes private Skoler eller kommunale Skoler uden Statsbidrag. Som Vilkaar for at opnaa og beholde saadan Ret kræves:

a. At Skolekursets Længde og Undervisningstiden findes tilstrækkelig; jfr. §§ 3, 25 og 26.
b. At Undervisningens Maal i de forskjellige Fag er i Overensstemmelse med de i denne Lovs Kapitel 2 givne Bestemmelser.
c. At Skolens Lærerpersonale i det hele taget har en Uddannelse, som kræves af dem, der ansættes i den offentlige høiere Almenskoles Tjeneste.
d. At Lærernes Lønning er godkjendt af Overstyret.
e. At Skolens Lokale, Indbo og Undervisningsmateriel er hensigtsmæssigt og fuldstændigt.
f. At mindst et Kuld Elever er ført frem til Afgangseksamen og tilfredsstillende har bestaaet denne.
g. At Skolens Undervisning og Afgangsprøver underkastes den Kontrol, som Overstyret bestemmer.
h. At der hvert Aar indsendes til Overstyret en Beretning om Skolens Virksomhed.

§ 73. De i dette Afsnit indeholdte Lovbestemmelser træder efter Kongens nærmere Afgjørelse i Kraft, saasnart Omstændighederne tillader det.[1])

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

[1]) Se Res. 8 Septbr. 1896.

27 Juli. No. 3.

Lov om Forandringer i Fattiglovgivningen.*)[1])

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 14de Juli dette Aar, saalydende:

Lovene om Fattigvæsenet i Kjøbstæderne og paa Landet af 6te Juni 1863, henholdsvis §§ 17 og 18[2]), skal herefter lyde saaledes:

„Norske Statsborgere saavelsom de, der har norsk Indfødsret uden at have norsk Statsborgerret, erhverver Hjemstavnsret i et Distrikt ved efter det fyldte 15de Aar at have i to paa hinanden følgende Aar, der i Tilfælde bliver at regne fra Statsborgerbrevets Udfærdigelse, havt stadigt Ophold i Distriktet. Senere erhvervet Hjemstavnsret ophæver enhver tidligere saavel oprindelig som erhvervet. Den Hjemstavnsret, nogen har ved fyldt 62 Aar, beholder han sin øvrige Levetid".

§ 1 i Lov af 17de Juni 1886, indeholdende Forandringer i og Tillæg til Lovgivningen om Fattigvæsenet, ophæves.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

[1]) Se Odth. Prp. No. 10 og Indst. O. No. 43 for 1896 samt Sth.tid. for s. A., Forh. i Odth. S. 1259. Se L. 21 April 1888 og efterstaaede Lov.

[2]) Jfr. L. 17 Juni 1886 No. 1.

27 Juli. No. 4.

Lov indeholdende Forandring i Lov om norsk Statsborgerret m. m. af 21de April 1888.*)[1])

Vi Oscar o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 9de Juli dette Aar, saalydende:

Lov om norsk Statsborgerret m. m. af 21de April 1888 § 3, andet Punktum skal herefter lyde:

Saadan Bevilgning maa dog i Almindelighed kun meddeles den, der

a) har havt fast Bolig her i Landet i tre paa hinanden følgende Aar;
b) stiller Sikkerhed for, at han og hans Familie ikke vil tiltrænge offentlig Fattigunderstøttelse, inden Hjemstavnsret er erhvervet i noget norsk Fattigvæsensdistrikt, forsaavidt saadan Hjemstavnsret ikke allerede tilkommer ham paa den Tid, da nærværende Lov træder i Kraft;
c) er fuldmyndig;
d) ikke befinder sig i noget af de Tilfælde, som efter Grundlovens §§ 52 a og 53 a medfører Stemmerets Suspension eller Fortabelse.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

[1]) Se Odth. Prp. No. 28 og Indst. O. No. 64 for 1896 samt Sth.tid. for s. A., Forh. i Odth. S. 933 og i Lth. S. 303—304. — Jfr. foranst. Lov.

*) Bekjendtgj. 1 Aug. i Lovtid. 1ste Afd. No. 40.

Lov indeholdende Forandring i Lov af 1ste April 1876 angaaende Udgivelse af en Lovtidende og Bekjendtgjørelse af Love m. v.*)[1] 27 Juli. No. 5.

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 9de Juli dette Aar, saalydende:

§ 1 i Lov af 1ste April 1876 angaaende Udgivelse af en Lovtidende og Bekjendtgjørelse af Love m. v. gives følgende Tillæg:

Naar der ved en Tillægslov gjøres Forandring i eller Tillæg til en ældre Lovs Text, kan efter Kongens Bestemmelse ogsaa den ældre Lov i den derved forandrede Lydelse indrykkes i Lovtidenden.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

[1]) Se Indst. O. No. 63 for 1896, II og Sth.tid. for s. A., Forh. i Oth. S. 929—933 og i Lth. S. 302—303.

Lov indeholdende Forandring i Lov af 29de Marts 1890 No. 1.*)[1] 27 Juli. No. 6.

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 9de Juli dette Aar, saalydende:

Efterfølgende Paragrafer i Lov af 29de Marts 1890 No. 1 forandres saaledes:

§ 2 gives følgende Tillæg:

Udgjør den samlede Værdi af de Eiendele, som i Henhold til foranstaaende Bestemmelser undtages, mindre end 200 Kroner, kan Skyldneren, saafremt Gjælden er stiftet efter 1ste August 1896, ogsaa undtage andre Eiendele, hvis Værdi tillagt Værdien af de i Henhold til No. 1—6 undtagne ikke udgjør mere end det nævnte Beløb.

§ 4 skal lyde:

Bestemmelserne i foranstaaende Paragrafer kommer ikke til Anvendelse i følgende Tilfælde:

a. § 1 No. 1 og § 2, naar Udlæg eller Afsætning søges i Eiendele, i hvilke enten Fordringshaveren har Pant eller Tilbageholdsret for den Fordring, der søges fyldestgjort, eller for hvilke denne udgjør Kjøbesummen.
b. § 1 No. 2, 3 og 4, § 2 No. 3 og 4 samt Paragrafens sidste Led og § 3 andet og tredie Led, i Tilfælde hvor der søges Dækkelse for Skatter eller andre offentlige Afgifter eller Udredsler.

[1]) Se Dok. No. 59 og Indst. O. No. 49 og 63, I for 1896 samt Sth.tid. for s. A., Forh. i Oth. S. 928—929 og i Lth. S. 301—302.

*) Bekjendtgj. 1 Aug. i Lovtid. 1ste Afd. No. 40.

27 Juli. No. 6.

c. § 1 No. 2, 3 og 4, § 2 sidste Led og § 3 andet og tredie Led, i Tilfælde hvor der søges Dækkelse for Fordringer, som grunder sig paa nogen Skyldneren efter Loven paahvilende Forsørgelsespligt.

d. § 1 No. 4, § 2 No. 3 og 4 samt Paragrafens sidste Led og § 3 andet og 3die Led, i Tilfælde, hvor der søges Dækkelse for privat Erstatningskrav paa Grund af forsætlig skadegjørende Handling.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

Efter disse Forandringer er nævnte Lov af 29de Marts 1890 No. 1 nu saalydende:

Lov om Indskrænkning i Retten til at søge Udlæg for Gjæld.*)

§ 1. Udlæg eller Afsætning skal for Fremtiden ikke kunne gives i:

1. Gjenstand, som offentlig eller kommunal Tjenestemand eller det ved Jernbane, der staar til almindelig Afbenyttelse, ansatte Personale behøver for at kunne udføre sin Tjeneste.
2. Lønning eller Tjenesteindtægt, der tilkommer de forannævnte eller andre i Statens eller en Kommunes Virksomhed anvendte Personer.
3. Pension, Vartpenge eller lignende Understøttelse, som udredes
   a) af Statskassen eller anden offentlig eller kommunal Kasse, eller
   b) af privat Selvhjælps- eller Understøttelsesforening, for hvis Vedkommende særskilt Bestemmelse i saa Henseende af Kongen er udfærdiget.
4. Tjenestefolks og Arbeideres Løn, saafremt der ikke er hengaaet tolv Uger, siden den var forfalden til Betaling.
5. Paa Roden staaende Avling.

§ 2. Fra Udlæg eller Afsætning for Gjæld kan fordres undtaget følgende af Skyldnerens Eiendele:

1. De Gangklæder, Senge og Sengklæder, Kjøkkensager og andre til Bohavet hørende Gjenstande, som efter Forholdene skjønnes uundværlige til Skyldnerens og hans Families Brug;
2. Levnetsmidler og Brændsel til fornødent Brug for Skyldneren og hans Familie i fire Uger;
3. Efter Skyldnerens eget Valg en Ko eller to Svin eller fire Faar eller Gjeder, forsaavidt disse Husdyr skjønnes fornødne

*) Indtaget i Lovtid. 1ste Afd. for 1896 No. 45 i Henhold til Lov af 27 Juli 1896 No. 5 ifølge Kongelig Resolution af s. D. Det udhævede er nyt.

til Skyldnerens og hans Families Underholdning, samt fornødent Foder til de undtagne Dyr for indtil tolv Uger, eller, hvis Udlægs- eller Affætningsforretningen afholdes, efter at Dyrene ere indsatte paa Vinterfoder, til de kunne slippes paa Vaarbeite; 27 Juli. No. 6.

4. De Redskaber eller andre Hjælpemidler eller Materialier, der skjønnes fornødne til Udøvelsen af den Virksomhed, hvorved Skyldneren ernærer sig, dog ikke til høiere Værdi end Kr. 200,00;
5. Bøger, der er bestemte til Brug for Skyldneren og hans Familie i Skole og Kirke samt til Husandagt;
6. Offentlige Ærestegn og Æresgaver.

Udgjør den samlede Værdi af de Eiendele, som i Henhold til foranstaaende Bestemmelser undtages, mindre end 200 Kroner, kan Skyldneren, saafremt Gjælden er stiftet efter 1ste August 1896, ogsaa undtage andre Eiendele, hvis Værdi tillagt Værdien af de i Henhold til No. 1—6 undtagne ikke udgjør mere end det nævnte Beløb.

§ 3. Fra Udlæg eller Affætning for Gjæld kan endvidere fordres helt undtaget ogsaa anden Pension eller Understøttelse end i § 1, Nr. 3, omhandlet, samt Livrente og Føderaad, saafremt Rettigheden er erhvervet uden Vederlag fra Skyldnerens Side, og det ved dens Stiftelse er bestemt eller utvetydig forudsat, at Indtægten ei skal kunne beslaglægges.

Ellers skal saadan Indtægt alene kunne fordres undtaget i saadant Omfang, som den skjønnes fornøden til Skyldnerens og hans Families tarvelige Underholdning, samt under Betingelse af, at den enten er erhvervet uden Vederlag fra Skyldnerens Side, eller Retten til samme er stiftet, førend den Gjæld, som søges fyldestgjort, er paadragen.

I samme Omfang, som foran nævnt, kan ogsaa fordres undtaget anden Lønning, end i § 1, No. 2 og 4 omhandlet.

§ 4. Bestemmelserne i foranstaaende Paragrafer kommer ikke til Anvendelse i følgende Tilfælde:

a. § 1 No. 1 og § 2, naar Udlæg eller Affætning søges i Eiendele, i hvilke enten Fordringshaveren har Pant eller Tilbageholdsret for den Fordring, der søges fyldestgjort, eller for hvilke denne udgjør Kjøbesummen.
b. § 1 No. 2, 3 og 4, § 2 No. 3 og 4 samt Paragrafens sidste Led og § 3 andet og tredie Led, i Tilfælde hvor der søges Dækkelse for Skatter eller andre offentlige Afgifter eller Udredsler.
c. § 1 No. 2, 3 og 4, § 2 sidste Led og § 3 andet og tredie Led, i Tilfælde hvor der søges Dækkelse for Fordringer,

27 Juli. No. 6.

som grunder sig paa nogen Skyldneren efter Loven paahvilende Forsørgelsespligt.

d. § 1 No. 4, § 2 No. 3 og 4 samt Paragrafens sidste Led og § 3 andet og tredie Led, i Tilfælde, hvor der søges Dækkelse for privat Erstatningskrav paa Grund af forsætlig skadegjørende Handling.

§ 5. Er Skyldneren tilstede, henstilles det under Forretningen til ham at bestemme, hvilke Eiendele han ønsker undtagne. Er ikke Skyldneren eller nogen paa hans Vegne tilstede, eller vil han ikke træffe nogen Bestemmelse, skal Forretningens Bestyrer, efter Samraad med de tilstedeværende Medlemmer af Skyldnerens Familie, bestemme, hvilke Eiendele skulle undtages.

§ 6. Bestyrer af Udlægs- eller Affætningsforretning skal deltage i de Taxter og Skjøn, som foranlediges ved §§ 2 og 3. Denne Bestemmelse bliver uden Indflydelse paa Antallet af de Mænd, som paakræves til Overtaxt eller Overskjøn.

§ 7. De i § 1, Nr. 1, 2 og 3 omhandlede Gjenstande og Indtægter skulle i Konkurstilfælde ikke indgaa i Boets Masse. Ligeledes kan Skyldneren forlange, at de Gjenstande eller Indtægter, som med Hjemmel af §§ 2 og 3 kunde været undtagne fra Udlæg eller Affætning, ikke inddrages i Massen.

I Tilfælde af Skyldnerens Død kan Undtagelsesretten gjøres gjældende af hans Enke og uforsørgede Børn.

§ 8. En Skyldner kan ikke retsgyldig fraskrive sig de ham ved denne Lov hjemlede Rettigheder. Heller ikke kan han retsgyldig overdrage eller pantsætte Indtægter af den i § 1, Nr. 2, 3 og 4 omhandlede Art.

§ 9. Ved denne Lov sker ingen Forandring i de angaaende Bøders Inddrivelse gjældende særlige Regler.

§ 10. Lovene af 28de August 1851 og 8de Mai 1869 komme fremdeles til Anvendelse, den første med Hensyn til Gjæld, stiftet i Tiden mellem 1ste Januar 1852 og 1ste Januar 1870, den anden med Hensyn til Gjæld, stiftet mellem sidstnævnte Tidspunkt og 1ste Januar 1891, fra hvilken Tid nærværende Lov træder i Kraft.

Fra samme Tid sættes § 6 i Lov af 16de Juni 1883, forsaavidt angaar Udlæg for Omkostninger i offentlige Sager, ud af Kraft.

27 Juli. No. 7.

Lov om Forældelse af Fordringer.*)[1])

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 14de Juli dette Aar, saalydende:

[1]) Se Oth. Prp. No. 5 og Indst. O. III for 1895, Sth.tid. for s. A., Forh. i Oth. S. 88—97 samt Indst. O. IV for 1896 og Sth.tid. for s. A., Forh. i Oth. S. 903—915 og 1138—40 og i Lth. S. 240—252 og 370.

*) Bekjendtgj. 1 Aug. i Lovtid. 1ste Afd. No. 40.

§ 1. Gjældskrav eller anden Fordring, der ikke er bleven erkjendt[1]) eller paatalt[2]) inden saadan Frist, som nedenfor bestemmes,[3]) bortfalder som forældet.[4]) 27 Juli. No. 7.

At Forældelsesfristen udløber, medfører ikke, at Fordringshaveren taber Adgangen til at afkorte Fordringens Beløb i, hvad han paa sin Side skylder, saafremt enten Modregning paa Forhaand er vedtaget eller inden Fristens Udløb forlangt, eller Fordring og Modfordring udspringer af samme Retsforhold.

Paa Tilbageholdsret og Panteret er Fristens Udløb ligeledes uden Indflydelse. Det modsatte gjælder dog med Hensyn til Underpant, forsaavidt angaar Renter eller anden i § 5 No. 3 omhandlet Ydelse, eller forsaavidt der ved Skadesløsbrev er givet Sikkerhed for mulig indtrædende Gjældsansvar; ligeledes med Hensyn til lovbestemt Underpant, for hvilket Thinglysning ikke har fundet Sted.[5])

Af Rettighed, der som Grundbyrde paahviler fast Eiendom, er alene de enkelte forfaldne Terminer Gjenstand for Forældelse.

§ 2. Forældelsesfristen regnes i Almindelighed fra den Dag, da Fordringen er forfalden.[6])

Er en Fordrings Forfaldstid afhængig af forudgaaende Opsigelse fra Fordringshaverens Side, regnes Forældelsesfristen fra den Dag, til hvilken Fordringen tidligst kunde have været opsagt.

At en Fordring paa Grund af Skyldnerens Misligholdelse af sine Forpligtelser kan ansees forfalden før den ellers bestemte Tid, tillægges derimod med Hensyn til Fristens Beregning først Betydning fra den Tid, da Fordringshaveren ved særligt Tilkjendegivende har underrettet Vedkommende om, at han gjør Forfaldsgrunden gjældende.

§ 3. Fristens Længde er 10 Aar, forsaavidt ikke andet særlig er bestemt.[7])

§ 4. I 20 Aar forældes:

1. Fordring paa Bank eller offentlig Kasse i Anledning af Midler, som deri er indsatte eller givne i Forvaring;[8]) som Bank ansees enhver, der ifølge Anmeldelse til Handelsregistret driver Bankvirksomhed.
2. Fordring paa Livrente[9]) og lignende Fordring, som bestaar i Ret til med visse Mellemrum at fordre en Ydelse,[10]) der ikke

[1]) Se § 11.
[2]) Se §§ 12—17.
[3]) Se dog §§ 20 og 21.
[4]) Se dog §§ 18—20.
[5]) Se og § 6.
[6]) Jfr. § 4, No. 2, § 6 og §§ 11—15.
[7]) Se §§ 4, 5 og 7—10.
[8]) Jfr. § 20 Nr. 4. Se ogsaa § 11 i. f.
[9]) Jfr. § 20 No. 3.
[10]) Se om de enkelte Ydelser § 5 No. 3 og sidste Punktum.

27 Juli. No. 7.

er at betragte som Afdrag paa en skyldig Hovedstol. Fristen regnes fra den Dag, da den første Ydelse forfaldt til Betaling eller kunde bringes til at forfalde ved Opsigelse fra Fordringshaveren.

3. Fordring efter Gjældsbrev, som er udfærdiget til Ihændehaveren,[1]) og som er udstedt af Staten, Norges Hypothekbank eller en Kommune eller forsynet med Statens Garanti.

§ 5. I 3 Aar forældes:

1. Fordring paa Vederlag for:
   Varer eller Løsøre, der ikke er afhændet som Tilbehør til fast Eiendom;
   Brug af fast eller rørlig Eiendom;
   Ophold, Fortæring eller Forpleining;
   Befordring af Personer eller Gods;
   Arbeide eller personlig Virksomhed af hvilkensomhelst Art
   samt enhver Fordring, som støttes til Løfte eller Overenskomst om nogen Ydelse som foran nævnt, derunder ogsaa Fordring paa Godtgjørelse for Udlæg, afholdte i Forbindelse med saadan Ydelse.
2. Fordring paa Skat, Gebyr eller anden Afgift (undtagen Arveafgift og Stempelafgift af Dokumenter), der tilkommer Staten, Kommuner, offentlige Fonds eller Indretninger eller offentlige Tjenestemænd, saavelsom Fordring paa Tilbagebetaling af saadan Ydelse.
3. Fordring paa forfalden Rente eller paa forfalden Termin af Lønning, Pension, Livrente, Foderaad, Underholdningsbidrag[2]) eller anden Ydelse, der skal erlægges terminvis og ikke er at betragte som Afdrag paa en skyldig Hovedstol.
4. Fordring, som Forlover eller Medskyldner, der har indfriet Gjælden, i denne Anledning har paa Hovedskyldner, Medforlover eller Medskyldner, dog saaledes, at Forældelse i intet Tilfælde indtræder før ved Udløbet af den Frist, som vilde have tilkommet ham, om den indfriede Fordring var bleven ham overdraget.[3])

Dog skal Fristen for de under No. 1, 2 og 4 nævnte Fordringer være 10 Aar, saafremt der for Fordringen er udstedt Gjældsbrev.[4]) Ligesaa skal Fristen være 10 Aar for de under No. 3 nævnte Fordringer, saafremt der for vedkommende Termin er udstedt særskilt Gjældsbrev eller Kupon.[5])

§ 6. Hvor en Fordring er sikret ved Forløfte (Kaution), er Forældelsesfristen overfor Forloveren (Kautionisten) af samme

[1]) Jfr. § 20 No. 1.
[2]) Jfr. forsaavidt ogsaa L. 6 Juli 1892 No. 4 § 5 og No. 5 § 1 i. f.
[3]) Jfr. de særegne Bestemm. i Vexell. 7 Mai 1880 § 77 fg.
[4]) Se og § 12, sidste Afsnit, § 13, sidste Afsnit, § 14 andet Punktum og § 15 andet Punktum.
[5]) Se ogsaa § 20 No. 2 og 3.

Længde som overfor Hovedskyldneren.[1]) At Fyldestgjørelse først kan 27 Juli.
kræves hos Forloveren, efterat denne har faaet særskilt Varsel, eller No. 7.
efterat Betaling forgjæves er søgt hos Hovedskyldneren, kommer ikke i Betragtning ved Fristens Beregning.

Er Kravet paa Hovedskyldneren forældet, kan Fyldestgjørelse ikke kræves hos Forloveren, selv om denne er Selvskyldner. Forældelse, der er indtraadt overfor en af flere Forlovere, der overfor Fordringshaveren hefter én for alle og alle for én, er uden Indflydelse paa dennes Krav mod de øvrige.

§ 7. Har Skyldneren svigagtig enten lagt Skjul paa eller undladt at meddele pligtig Underretning om Omstændigheder, hvoraf Fordringens Tilværelse eller Forfald er afhængig, skal Forældelse ikke anses indtraadt, saalænge der ikke er hengaaet 3 Aar fra den Dag, da Fordringshaveren blev bekjendt med de paagjældende Omstændigheder, eller 1 Aar fra Skyldnerens Død.

§ 8. For Fordring, som tilkommer

1. den ene Ægtefælle mod den anden,
2. den, der er under Værgemaal, mod Værge eller Overformynder,
3. upersonlig Rettighedshaver, saasom Stiftelse eller Aktieselskab mod Bestyrer,

udløber Forældelsesfristen ikke, førend 3 Aar er forløbne efter Forholdets Ophør.

§ 9. Dør eller forsvinder Skyldneren eller Fordringshaveren, eller bliver denne umyndiggjort eller hans Bo taget under Konkursbehandling i Løbet af det sidste Aar af Forældelsesfristen, forlænges denne til Aarsdagen efter den nævnte Begivenhed.

Forældelsesfristen kan dog ikke paa Grund af flere saadanne Begivenheder forlænges udover 1 Aar fra den Dag, da den efter Lovens øvrige Bestemmelser vilde være udløben.

§ 10. Er der inden Forældelsesfristens Udløb af Skyldneren eller i hans Bo udfærdiget Proklama eller anden offentlig Indkaldelse, hvorved Fordringshaverne opfordres til inden en vis Tid at anmelde sine Krav, indtræder Forældelse ikke før Udløbet af den i Indkaldelsen satte Frist.

Er — udenfor Tilfælde af offentlig Skifte- eller Konkursbehandling (jfr. § 14) — Anmeldelse betimelig skeet i Henhold til saadan Indkaldelse som ovenfor nævnt, skal derhos Paatale i ethvert Fald staa Fordringshaveren aaben i 1 Aar, regnet fra Indkaldelsesfristens Udløb.

§ 11. Har Skyldneren overfor Fordringshaveren udtrykkelig eller stiltiende erkjendt sin Forpligtelse — saasom ved Løfte om Betaling, eller Erlæggelse af Rente —, begynder en ny Forældelsesfrist at løbe fra den Dag, da saadan Anerkjendelse har fundet Sted, eller da Fordringen derefter forfalder eller kan bringes til at

[1]) Mærk ogsaa § 16.

27 Juli. No. 7.

forfalde ved Opsigelse fra Fordringshaveren. Er der for saadant Bankindskud som i § 4 No. 1 omhandlet i Bankens Bøger tilført Renter, løber ligeledes en ny Forældelsesfrist fra Udløbet af den Tid, for hvilken Renterne er beregnede.

§ 12. Til Fordringernes betimelige Paatale er det tilstrækkeligt, at Klage er indkommet til Forligelseskommissionen, eller at Stævning til Retten er indleveret til Forkyndelse inden Fristens Udløb, forsaavidt Sagen derefter senest foretages i første Forligelseskommission eller ved første Thing, hvortil lovligt Varsel ved Fristens Udløb kan gives. Henvises Sagen fra Forligelseskommissionen, maa Forfølgning til Retten ske inden den sædvanlige Frist for Henvisningens Gyldighed (Forligelseslovens § 38).[1]) Paatalen anses ligeledes betimelig, saafremt Arrest eller Forbud inden Fristens Udløb er begjæret hos vedkommende Myndighed og Arresten eller Forbudet derefter forfølges paa lovbefalet Maade.

Ender en betimelig paabegyndt Paatale med Sagens Afvisning, eller leder den af andre Grunde ikke til Fordringens Paakjendelse i Realiteten, saasom hvis en nedlagt Modpaastand paa Grund af Hovedsøgsmaalets Udfald ikke kommer under Paakjendelse, eller hvis Arrest eller Forbud nægtes, skal, uanseet Forældelsesfristens Udløb, ny Paatale staa Fordringshaveren aaben i 6 Maaneder, regnet fra den tidligere Sags Afslutning. Det samme gjælder, hvor denne anden eller en senere Paatale heller ikke leder til Fordringens Paakjendelse i Realiteten.

Er der for Fordringen vundet Dom, Kjendelse eller offentligt Forlig, begynder en ny Forældelsesfrist at løbe den Dag, da Fordringen ifølge Dommen, Kjendelsen eller Forliget forfalder eller kan bringes til at forfalde ved Opsigelse fra Fordringshaveren. Fristen skal i saa Fald være 10 Aar eller, forsaavidt Fordringen falder ind under § 4, 20 Aar. Dog undtages Krav paa Rente eller anden i § 5 No. 3 omhandlet Ydelse, der først paaløber eller forfalder efter Dommen, Kjendelsen eller Forliget, idet saadant Krav er Gjenstand for Forældelse overensstemmende med nævnte § 5.

§ 13. Er Erhvervelse af Dom, Kjendelse eller Forlig ufornøden til Fordringens Inddrivelse, anses Paatale betimelig at være skeet, naar Begjæring om Udlægsforretning (Udpantning) eller, hvor ogsaa saadan er unødvendig, Begjæring om Tvangsauktion er indkommet til vedkommende Myndighed inden Forældelsesfristens Udløb og Forretningen derefter fremmes uden ufornødent Ophold. Maa, forinden Tvangsauktion kan afholdes, Forligsmægling have fundet Sted, er det tilstrækkeligt, at Klage til Forligelseskommissionen er indkommet inden Fristens Udløb, saafremt Sagen foretages i første Forligelseskommission, hvortil lovligt Varsel ved Fristens Udløb kan gives, og Begjæring om Tvangssalg derefter indkommer

[1]) Jfr. den afvigende Regel i L. 20 Juli 1824 § 48.

til vedkommende Myndighed inden den i Forligelseslovens § 38 omhandlede Frist af Aar og Dag. 27 Juli. No. 7.

Tilsvarende Regler gjælder, naar en Panthaver inden Fristens Udløb hos vedkommende Myndighed har begjæret sig sit Pant overdraget til Brugelighed og Forretningen derefter uden ufornødent Ophold fremmes.

Bliver Forretningen nægtet Fremme eller ophævet, finder med Hensyn til Adgangen til ny Paatale Reglerne i § 12, andet Stykke tilsvarende Anvendelse.

Ellers finder Forskriften i første og andet Punktum i samme Paragrafs tredie Stykke tilsvarende Anvendelse.

§ 14. Er Skyldnerens Bo taget under offentlig Skifte- eller Konkursbehandling, anses Fordringen paatalt, naar den er anmeldt i Boet. Bliver Fordringen anerkjendt, men ikke fyldestgjort i Boet, finder med Hensyn til det Krav, som Fordringshaveren maatte have paa Skyldneren eller hans Arvinger, Forskrifterne i § 12, tredie Stykke tilsvarende Anvendelse, saaledes at den nye Frist ikke løber førend fra Behandlingens Slutning. Opnaaes ikke Anerkjendelse af Fordringen, staar, om Forældelsesfristen imidlertid er udløben, særskilt Paatale Fordringshaveren aaben i 6 Maaneder, regnet fra den afsagte Decision eller Dom eller, om ingen Retsafgjørelse er truffen, fra Behandlingens Slutning.

§ 15. Er det vedtaget, at Tvist om en Fordring skal afgjøres ved Voldgift, anses Fordringen betimelig paatalt, naar Fordringshaveren inden Fristens Udløb har iværksat, hvad der fra hans Side er at foretage for at bringe Sagen i Gang, og derefter fremmer denne med tilbørlig Hurtighed. Er skriftlig Voldgiftskjendelse afsagt, finder Forskrifterne i § 12, tredie Stykke tilsvarende Anvendelse. Ligeledes finder Forskriften i samme Paragrafs andet Stykke tilsvarende Anvendelse, om Voldgiftskjendelse ikke opnaaes.

§ 16. Er Paatale reist mod en af flere Forpligtede, skal Fordringen mod de øvrige anses betimelig paatalt, naar Fordringshaveren inden Udløbet af Forældelsesfristen har givet dem Meddelelse om Forfølgningen paa den for Stævnemaal gjældende Maade og han derhos indtaler sit Krav inden 6 Maaneder, efterat Sagen er afsluttet ved Dom, Kjendelse eller Forlig eller paa anden Maade overensstemmende med de foregaaende Paragrafer.

Tilsvarende Regel gjælder, naar Fordringen afhænger af et Retsforhold, hvorom Sag er reist af eller mod Fordringshaveren.

§ 17. Kan en Fordring, hvis Forældelse er at bedømme efter norsk Ret, ikke for Tiden paatales ved norsk Domstol, kan Fordringshaveren ved derom inden Fristens Udløb at gjøre Anmeldelse bevare Retten til Paatale, indtil et Aar er forløbet fra den Tid, da Adgang til Paatale ved norsk Domstol er indtraadt, dog ikke længere end i 10 Aar fra Anmeldelsen.

27 Juli. No. 7.

Anmeldelsen gjøres skriftlig til Underretten paa det Sted, hvor Fordringshaveren har sin Bopæl, eller, om han ingen Bopæl har her i Riget, til Kristiania Byret. Den bliver at indføre i en dertil indrettet Bog.

For Anmeldelsen betales et Gebyr af Kr. 1,00. Nærmere Forskrifter om, hvorledes Anmeldelsen skal være affattet, kan gives af vedkommende Regjeringsdepartement.

§ 18. Udløbet af Forældelsesfristen skal ikke være til Hinder for, at det ved Dom i offentlig Straffesag, hvorved nogen domfældes for en Forbrydelse, paalægges Domfældte at tilsvare den Skadelidende Erstatning for det ved Forbrydelsen forvoldte Tab. Bliver en i Straffesagen nedlagt Erstatningspaastand ikke taget under Paakjendelse,[1]) gjælder om Adgangen til særskilt Indtale, hvad der i § 12, andet Stykke er bestemt.

§ 19. Fordring efter Pengeseddel er ikke Gjenstand for Forældelse efter nærværende Lov.

§ 20. Vedtagelse af, at Forældelse ikke skal indtræde, eller af en længere Forældelsesfrist end den lovbestemte er uforbindende for Skyldneren. Dog skal en længere Frist gyldig kunne vedtages for:

1. Gjældsbreve, der i Medhold af Lovgivningen udstedes til Ihændehaveren;
2. Rente- eller Udbyttekupons til Gjældsbreve eller Aktiebreve;
3. Police, der udstedes af Livrente-, Pensions- eller Forsikringsindretning, og Kupons til saadanne Policer samt
4. de i § 4 No. 2[2]) omhandlede Fordringer paa Bank eller offentlig Kasse;
5. Grundfondsforskrivelser, der er udstedte til et Aktieselskab for ikke fuldt indbetalt Aktiekapital.

§ 21. Norske Lovs 5—13—2 ophæves, hvorimod de i andre Lovbestemmelser indeholdte særlige Forskrifter om Forældelse af Fordringer forbliver i Kraft.[3])

§ 22. Nærværende Lov træder i Kraft den 1ste Januar 1897. Den kommer til Anvendelse ogsaa paa tidligere forfaldne Fordringer, som ikke inden den nævnte Dag er bortfaldne i Medfør af de hidtil gjældende Regler; dog skal Forældelse i Medfør af nærværende Lov i intet Tilfælde indtræde før Udgangen af Aaret

[1]) Jfr. Straffeprocesl. 1 Juli 1887 §§ 441 og 442.
[2]) Tryk- eller Skrivfeil for „No. 1".
[3]) Jfr. t. Ex. Vexell. 7 Mai 1880 § 77 fg., L. 16 Mai 1860 § 33, Haandværksl. 15 Juni 1881 § 32, Lappel. 2 Juni 1883 § 10 fg. og § 17, Vasdragsl. 1 Juli 1887 § 70, L. om fotograf. Billeder 12 Mai 1877 § 6, Patentl. 16 Juni 1885 § 32, L. om Forfatterret o. s. v. 4 Juli 1893 § 36, Postl. 12 Mai 1888 § 34, Sjøfartsl. 20 Juli 1893 §§ 16, 60, 264 og 283, Sportell. 13 Septbr. 1830 § 215, Skydsl. 10 Juli 1894 § 30.

1901, medmindre Fordringen ogsaa efter de hidtil gjældende Regler vilde være bortfalden ved et tidligere Tidspunkt. 27 Juli. No. 7.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

Lov indeholdende Forandringer i Lov af 14de Januar 1837 om Formandskaber paa Landet.*) [1] 27 Juli. No. 8.

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 18de Juli dette Aar, saalydende:

I.

Efternævnte Paragrafer i Lov af 14de Januar 1837 om Formandskaber paa Landet skal lyde som følger:

§ 1. Ethvert Herred skal have et Repræsentantskab og et af og blandt dettes Medlemmer valgt Formandskab, bestaaende af Fjerdeparten af Repræsentanterne. Antallet af Repræsentanter skal være et med 4 deleligt Tal ikke under 12 og ikke over 48.

Bestaar Herredet af to eller flere Sogne, fordeles Repræsentanterne paa disse saaledes, at ogsaa hvert af Sognenes Repræsentanter udgjør et med 4 deleligt Tal.

Inden de angivne Grænser bliver saavel det hele Antal Repræsentanter som i Tilfælde, hvorledes det skal fordeles paa Herredets Sogne, at bestemme af Amtsthinget efter Indstilling af Amtsudvalget under Hensyn til Folkemængden, Matrikulskylden og andre stedlige Forhold.

§ 2. Stemmeberettigede ere de norske Borgere, der den 1ste Oktober det Aar, Mandtallet affattes, ere 25 Aar, i 5 Aar have været bosatte i Landet, og som ved Mandtallets Afslutning i Juli Maaned enten

1) have nogen af de Egenskaber, som i Grundlovens § 50 a, b, c og d ere foreskrevne for Opnaaelse af statsborgerlig Stemmeret, eller

2) have for det sidstforløbne Aar betalt direkte Skat efter Ligning paa Formue eller Indtægt til Stat eller Kommune,

samt derhos i de to sidste Aar have havt fast Bopæl i Herredet, ikke som Tyende tilhøre andens Husstand og ikke enten ere i noget Tilfælde, som efter Grundlovens §§ 52 og 53 bevirker Suspension eller Tab af Stemmeret, eller i det sidste Aar have nydt Understøttelse af Fattigvæsenet.

[1]) Se Dok. No. 58 for 1894, No. 2 for 1895 og No. 1 for 1896, Indst. O. III for 1896 og Sth.tid. for s. A., Forh. i Odth. S. 633—678, 883—903 og 1267—1269 og i Lth. S. 268—294 og 405—406. Regjeringens Sanktionsforedrag vedk. denne og den følgende Lov er indtaget i Depts.tid. for 1896 No. 33, S. 513—522.

*) Bekjendtgj. 1 Aug. i Lovtid. 1ste Afd. No. 40.

27 Juli. No. 8.

Enhver, der har en samlet Indtægt af Kr. 300,00, skal lægges i Skat til Kommunen, selv om han efter de vedtagne Skatteregler vilde blive skattefri. Skattebeløbet maa i dette Tilfælde ikke være under 50 Øre og ikke over 2 Kroner.

§ 3. Mandtal over Herredets efter § 2 stemmeberettigede Indvaanere føres sognevis af Lensmanden (Lensmændene) og Formandskabet. Foruden de i det statsborgerlige Mandtal opførte Personer, som ere stemmeberettigede efter § 2, indføres alene de, som melde sig til Indførsel. Saadan Anmeldelse sker enten skriftlig til Lensmanden eller mundtlig paa hans Kontor og bliver ufortøvet at indføre i en dertil indrettet af Amtmanden autoriseret Protokol med Angivelse af Dag og Klokkeslet, da Anmeldelsen er modtaget. Denne bør være ledsaget af Bevis for Vedkommendes Stemmerets-betingelser. Hvert Aars Mai Maaned træder Lensmanden (Lensmændene) og Formandskabet sammen til Gjennemgaaelse og Berigtigelse af Mandtallet, hvorefter dette inden samme Maaneds Udgang i Afskrift udlægges paa ét eller flere passende Steder inden Sognet til Eftersyn i 4 Uger. Tid og Sted for Udlæggelsen kundgjøres forud i Forbindelse med en almindelig Opfordring til enhver, som finder sig eller andre urettelig opført eller forbigaaet, om inden Udgangen af Juni Maaned at fremkomme med Oplysning derom til vedkommende Lensmand. De, mod hvis Stemmeret der fremkommer Indsigelse, skulle strax underrettes derom af Lensmanden. I anden Halvdel af Juli Maaned træde Lensmanden (Lensmændene) og Formandskabet atter sammen til Behandling af de fremkomne Oplysninger og Afgjørelse af Stemmeretstvistigheder. Det berigtigede Mandtal, hvoraf en Afskrift fra Juli Maaneds Udgang skal ligge til almindeligt Eftersyn i Kommunelokalet, bliver fra 1ste Oktober næstefter indtil det paafølgende Aars 30te September at benytte ved Valg uden andre Forandringer end de, som maatte blive Følgen af, at nogen Afgjørelse af Stemmeretstvist indankes for Storthinget, der i saa Fald har den endelige Afgjørelse, eller af Stemmerettens Suspension eller Tab, fordi Vedkommende i Aarets Løb kommer i noget i Grundlovens §§ 52 eller 53 nævnt Tilfælde, fraflytter Herredet eller faar Fattigunderstøttelse.

§ 4. Repræsentanterne vælges for hvert Sogn af og blandt Sognets i Mandtallet staaende Indvaanere. Valgbar er endvidere enhver, der har Betingelserne for Stemmeret efter § 2 uden dog at have meldt sig til Indførelse i Mandtallet. Valg foretages hvert tredie Aar i Oktober Maaned efter Berammelse af Herredets Repræsentantskab og Lensmand (Lensmænd). Berammelsen kundgjøres paa sædvanlig Maade i første Halvdel af August Maaned med Angivelse af, hvor mange Repræsentanter der . blive at vælge for hvert Sogn, samt hvor og i hvilket Tidsrum Vælgerne kunne afgive sine Stemmer.

Hvor det paa Grund af Forholdene findes paakrævet, kan der efter nærmere Bestemmelse af hvert Sogns Valgstyre være Adgang til at afgive Stemme samtidig paa flere Valgsteder, hvert Sted for en bestemt Del af Mandtallet. 27 Juli. No. 8.

Hvert Sogns Valgstyre bestaar af Sognets Lensmand og Formænd og, hvor det findes fornødent, en eller flere af de øvrige Repræsentanter efter Sognets Repræsentantskabs nærmere Bestemmelse. Lensmanden er Formand i Valgstyret.

Hvor Stemmegivning skal foregaa i flere Valglokaler inden et Sogn, sker det i hvert Lokale under Ledelse af en Komite paa mindst tre af Valgstyret valgte Personer, deraf mindst ét Medlem af selve Valgstyret eller af Sognets Repræsentantskab. Efter endt Stemmegivning leverer denne Komite de modtagne konvolutterede Stemmesedler (§ 5 No. 1) og indleverede Forfaldsanmeldelser uaabnede i forseglet Indpakning til Valgstyret til videre Behandling tilligemed den benyttede Del af Mandtallet (§ 5 No. 4) og en Opgave over Stemmesedlernes og Forfaldsanmeldelsernes Antal.

§ 5.

1. Valget sker ved Stemmesedler, der skulle være uden Underskrift og indlagte i officielle Konvolutter. Stemmesedlerne skulle være af hvidt Papir og, saavel som Konvolutterne, uden vedheftet eller paaført Særmærke. Som saadant regnes ikke Strygninger eller andre Forandringer paa Stemmesedlen. Konvolutterne skulle være ugjennemsigtige og ens af Størrelse, Form og Farve samt forsynede med offentligt Stempel. I Valglokalet udleveres en saadan Konvolut til hver personlig mødende Vælger af et Medlem af Valgbestyrelsen.

   Dersom nogen afleveret Stemmeseddel eller Konvolut ikke fyldestgjør disse Fordringer, forkastes Stemmesedlen som ugyldig. Forefindes i nogen Konvolut flere Stemmesedler, blive, hvis de ere indbyrdes overensstemmende, samtlige at forkaste og, hvis de ere enslydende, kun én af dem at godkjende.
2. Navnene paa Stemmesedlen skulle anføres under fortløbende Nummer. Lyder en Stemmeseddel paa Nogen, som ikke er valgbar, ansees dennes Navn for uskrevet. Lyder den paa flere gyldige Navne, end der skal vælges Repræsentanter, ansees de overskydende, som ere opførte sidst, ligeledes for uskrevne.
3. Mødende Vælgere nedlægge selv sine konvolutterede Stemmesedler i en dertil bestemt Urne. Er en Vælger ved lovligt Forfald hindret fra at møde personlig, kan han fremsende sin Stemmeseddel i lukket privat Konvolut, indlagt i en lukket Følgeskrivelse, der indeholder Oplysning om Forfaldet.
4. Opraab finder ikke Sted, men ved Afkrydsning eller Notering i Mandtallet føres der Indseende med, at Ingen stemmer mere end én Gang.

27 Juli. No. 8.

5. Efter Afstemningens Slutning prøves først de anmeldte Forfald. Naar et saadant er godkjendt, aabnes den private Konvolut og lægges dens Indhold ulæst i en af de officielle Konvolutter, som derefter nedlægges i Valgurnen. Forkastes Forfaldet, bliver den private Konvolut uaabnet at opbevare sammen med Følgeskrivelsen.

6. Naar Forfaldsanmeldelserne ere gjennemgaaede, blandes Konvolutterne vel om hinanden, hvorefter Stemmesedlerne udtages. De Stemmesedler, der findes at være lovlige, oplæses tydelig eller gjennemgaaes, hvis de ere trykte, paa anden betryggende Maade af et Medlem af Valgstyret under Tilsyn af et andet Medlem og optegnes af to andre Medlemmer eller af to af Valgstyret antagne Personer. Derpaa optælles Stemmerne. De, der have faaet de fleste Stemmer, ere Repræsentanter i den Orden, Stemmetallet eller, i Tilfælde af Stemmelighed, Lodtrækning bestemmer.

7. Naar Valget af Repræsentanter er tilendebragt og Resultatet lydelig kundgjort, foretages i samme Møde og under Jagttagelse af samme Regler Valg paa et lige Antal Suppleanter. Kan dette ikke ske, fordi Stemmegivningen er foregaaet paa forskjellige Steder, sker Valget af Suppleanter i dertil særskilt berammet Møde.

8. Saafremt Valgforretningen ikke uafbrudt fortsættes, indtil den er tilendebragt, paaligger det Valgstyret at besørge Stemmesedlerne og Listerne over de optegnede Stemmer under fælles Forsegling opbevaret paa et sikkert Sted.

§ 6. Fremkommer der til Valgstyret inden 7de August fra mindst 50 af de i Herredets nye Mandtal staaende Vælgere, hvor disses Tal er 200 eller derunder, men fra mindst en Fjerdepart af disse Vælgere, hvor deres Antal er over 200 og under 2 400, men ellers fra mindst 600 Vælgere Begjæring om, at Valget skal foregaa efter Forholdsvalgsystemet, blive endvidere for alle Herredets Sogne følgende Regler at iagttage:

1. Samtidig med Berammelsen af Valget udstedes en almindelig Opfordring til Vælgerne om inden Udgangen af August Maaned at indkomme med Forslag til Valglister.

2. Et Forslag til Valgliste maa for at komme i Betragtning være udfyldt under fortløbende Nummer med saa mange forskjellige eller gjentagne (kumulerede) Navne, som der skal vælges Repræsentanter, og være underskrevet af mindst 10 Vælgere. Kandidaterne bør være saa tilstrækkelig betegnede, at Forveksling undgaaes. Det bør angives, hvorledes Listen skal udfyldes, ifald noget Navn maa strykes, og hvem af Underskriverne Valgstyret har at henvende sig til ved Forhandlinger angaaende Listen. Ingen Vælger maa underskrive mere end ét Forslag til Valgliste, og ingen Kandidat maa staa paa mere

end én Liste. Hvert Forslag maa have en Overskrift, som angiver, fra hvilken Gruppe det udgaar.

3. Listerne proves af Valgstyret. Er en Kandidat opført paa mere end én Liste, tilstiller Valgstyret ham et Paalæg om inden en bestemt Frist at erklære, paa hvilken af Listerne han foretrækker at blive staaende, med Tilkjendegivende om, at hans Navn vil blive strøget paa de øvrige. Undladelse af at efterkomme Paalægget medfører, at Navnet stryges paa alle Lister. Findes der at være opført en Kandidat, som kan undslaa sig for at modtage Valg, tilstilles der ham en Opfordring til inden en bestemt Frist at erklære, om han forlanger sit Navn strøget. Indkommer han ikke inden den fastsatte Frist med Begjæring derom, er hans Ret til at undslaa sig forspildt. Er der opført en Kandidat, som ikke er valgbar, stryges han.
4. Naar Listerne ere i lovgyldig Stand eller ved Forhandling med Forslagsstillernes Repræsentanter ere bragte i saadan Stand, lader Valgstyret dem senest fjorten Dage før Valgdagen kundgjøre som officielle Valglister, hver Liste med Overskrift, som angiver, fra hvilken Gruppe den udgaar, samt Valgtid, Valgkreds og Forslagsstillernes Navne.
5. Det staar hver Vælger frit at benytte som Stemmeseddel en Liste (uforandret eller med Strygninger og Kumulation), eller en „vild" Stemmeseddel (d. e. en Seddel bestaaende af Navne, der ikke tilhøre nogen Liste), eller en „Blandingsseddel".

   Stemmesedlen bør i hvert Fald have saa mange fortløbende Nummer, som der skal vælges Repræsentanter, og være udfyldt, d. e. forsynet med et Navn ved hvert Nummer. Herunder kan Kumulation benyttes, d. e. et eller flere Navne gjentages en eller flere Gange. Skulde en Stemmeseddel ikke være helt udfyldt, bliver den under Stemmeoptællingen at behandle som udfyldt paa den Maade, at de opførte Navne gjentages i Rækkefølge fra oven saa langt og ofte, som behøves til Udfyldingen.
6. Ved Stemmeoptællingen undersøges først, hvor mange Stemmer hver Kandidat har faaet. Dernæst sammenlægges for hver Listes Vedkommende alle Stemmer, som ere faldne paa Listens Kandidater. De udkomne Summer kaldes henholdsvis Kandidaternes Stemmetal og Listernes Stemmetal.

   De paa et Navn udenfor Listerne faldne Stemmer betragtes baade som vedkommende Kandidats Stemmetal og som et Liste-Stemmetal.
7. De Repræsentantpladse, som skulle besættes, fordeles paa Listerne i Forhold til disses Stemmetal paa den Maade, som nedenfor foreskrives:

27 Juli. No. 8.

Man dividerer det samlede Antal afgivne Stemmer med Repræsentantpladsenes Antal forøget med 1. Med den derved udkomne Kvotients hele Tal forøget med 1 divideres hver Listes Stemmetal, og Listerne faa sig tildelt de Antal Repræsentantpladse, som de hele Tal i de ved disse Divisioner udkomne Kvotienter angive.

Viser det sig, at ikke samtlige Repræsentantpladse herved ere fordelte mellem Listerne, divideres hver Listes Stemmetal først med Antallet af de Listen tillagte Repræsentantpladse forøget med 1, derpaa, om fornødiges, med det samme Tal forøget med 2 o. s. v. Af Kvotienterne — uanseet, ved hvilken af disse Divisioner de ere fremkomne — nummereres et Antal, svarende til Antallet af ikke fordelte Repræsentantpladse, saaledes at den største faar No. 1, den næststørste No. 2 o. s. v., idet Divisionerne maa være fortsatte, indtil det har vist sig, at ingen Kvotient i en følgende Kvotientrække er større end den sidste nummererede Kvotient, der benævnes Delingstallet. Saaledes som de nummererede Kvotienter fordele sig paa Listestemmetallene, fordeles de resterende Repræsentantpladse paa Listerne.

8. Skulde ved den i foregaaende Nummer foreskrevne Fremgangsmaade flere Lister komme til at konkurrere om en Plads, tilfalder Pladsen den af de konkurrerende Lister, hvis Stemmetal er størst, men, ifald de have samme Stemmetal, den, som bestemmes ved Lodtrækning.

Skulde der tilfalde en Liste flere Pladse, end den har Kandidater, ere dens Kandidater at betragte som forlods valgte og de øvrige Pladse at fordele paa de øvrige Lister paa ovenanførte Maade.

9. Hver Listes Pladse besættes med de af dens Kandidater, som have de fleste Stemmer, i Rækkefølge efter deres Stemmetal og, i Tilfælde af Stemmelighed, efter deres Orden paa Listen.

Listens øvrige Kandidater indtil samme Antal som dens Repræsentanter udgjøre dens Suppleanter i den paa samme Maade bestemte Orden.

10. Forsaavidt de ovenfor under No. 4 omhandlede officielle Valglister trykkes som Stemmesedler, skulle de udstyres som i § 5 No. 1 og ovenstaaende No. 4 angivet. Andre trykte Stemmesedler maa ikke under Valget eller i de sidste fjorten Dage før samme bringes i Omløb. Ei heller maa andre Stemmesedler udstyres som de officielle Lister. Overtrædelse heraf paatales som Politisag og straffes med Bøder.

Hvor Forholdsvalgsystemet er indført, bliver det ved fremtidige Valg at benytte, medmindre Repræsentantskabet inden seks Maaneder før et Valg har fattet Beslutning om at afskaffe samme

og ny Begjæring overensstemmende med nærværende Paragrafs første Led ikke indkommer. 27 Juli. No. 8.

§ 7. Over Valgforretningen føres Protokol, der underskrives af Valgstyret. Protokollen maa særlig indeholde nøiagtig Oplysning om, hvor mange Stemmesedler der ere afgivne, i Tilfælde hvor mange paa hvert Sted, om nogen Stemmeseddel er kasseret og i saa Fald af hvilken Grund, hvilke Personer der have erholdt Stemmer, og hvor mange hver især, i Tilfælde af Forholdsvalg hvilke Lister Valgstyret har ladet kundgjøre som officielle, Listernes Stemmetal, Delingstallet, Beregningen af det hver Liste tilkommende Antal Repræsentanter, og endelig, hvem der er valgt til Repræsentanter og Suppleanter, i Tilfælde for hver Listes Vedkommende.

Samtlige Stemmesedler opbevares under Forsegling paa et sikkert Sted, saalænge Nogen indehar Ombud i Kraft af Valget.

§ 8. Inden December Maaneds Udgang træde de for hvert Sogn valgte Repræsentanter sammen for under Ledelse af den fungerende Ordfører af sin Midte at udkaare Formænd (Formand) for Sognet. Skal der vælges flere, finde, ifald det forlanges af fire Repræsentanter, Reglerne i § 6 No. 2, første og fjerde Punktum, samt No. 5 til 9 tilsvarende Anvendelse, dog saa, at ingen Forslagsliste behøver at være undertegnet af mere end tre Repræsentanter. Faar en Formand ved tilsvarende Anvendelse af Regelen i § 6 No. 9 ingen Suppleant, vælges Suppleant for ham ved almindeligt Flertalsvalg.

I samme Møde og under samme Ledelse foregaa derefter de i § 16 omhandlede Valg af Ordfører og Viceordfører for de paafølgende tre Aar.

§ 9. Amtmænd, Sorenskrivere, Fogder og Lensmænd kunne ikke være Formænd i sit Distrikt, Amtmanden heller ikke Repræsentant. Formand maa ei heller den være, der har Regnskab at aflægge for de Kommunen tilhørende Kasser.

§ 10. De valgte Formænds og Repræsentanters Ombudstid er tre Aar. Den, der har gjort Tjeneste i tre Aar, kan undslaa sig for at modtage Valg for de tre næste. Enhver, som er 60 Aar, kan ligeledes undslaa sig for at modtage Valg.

§ 11. Som den nugjældende Lovs § 7.

§ 13. Valgenes Udfald meddeles uopholdelig de Valgte samt Amtmanden og kundgjøres paa hensigtsmæssig Maade for Herredets Beboere. Paa samme Maade meddeles og kundgjøres Valget af Ordfører og Viceordfører (§ 16).

§ 14. Naar et Prestegjæld er delt i flere Herreder, skulle disses Formandskaber i Henseende til alle Anliggender, hvori Herrederne maatte have fælles Kommunevæsen, træde sammen for i Forening at behandle eller afgjøre samme og skulle saaledes, forsaavidt disse Anliggender angaar, udgjøre et Formandskab. Paa samme Maade kunne ogsaa andre til hinanden grænsende Herreders

27 Juli. No. 8. Formandskaber træde sammen til fælles Behandling og Afgjørelse af Kommuneanliggender, som udelukkende angaa dem i Forening. Det samme gjælder ogsaa disse Herreders Repræsentantskaber.

§ 16. Som den nugjældende Lovs § 16 med den Forandring, at Tallet „2" i første og andet Punktum forandres til „3".

§ 60. Naar et Præstegjæld, der udgjør et Herred, deles i to eller flere Præstegjæld, kan Repræsentantskabet med kongelig Approbation beslutte Herredet delt i to eller flere Herreder i Overensstemmelse med Præstegjældsdelingen.

§ 61. Omfatter et Herred flere Præstegjæld, giver Kongen de fornødne Forskrifter om de geistlige Tjenestemænds Deltagelse i Fattig- og Skolevæsenets Forretninger.

§ 62. Hvor en Kjøbstad eller Andel deraf med tilgrænsende Landdistrikt udgjør et Præstegjæld, skal den Del af Præstegjældet, som ikke henhører til Kjøbstaden, udgjøre et særskilt Herred. Hvor et Præstegjæld er delt mellem flere Amter, skal hver Del deraf udgjøre et Herred. Hvor Dele af et Præstegjæld hører til forskjellige Thinglag i samme Amt, skal det være hver Del uforment at danne et særskilt Herred, hvis Flertallet af sammes i Mandtallet staaende Indvaanere efter Forslag af nogen Vedkommende i et af Valgstyret sammenkaldt Møde fatter Beslutning derom.

§ 63. De nærmere Bestemmelser med Hensyn til Kommunernes Inddeling, som maatte findes nødvendige, fastsættes af Kongen, efterat vedkommende Repræsentantskabers og Amtsthings Erklæring er afgivet.

Ny § 64.

II.

Nærværende Lov træder i Kraft den første Dag i Januar Maaned, efterat to Aar er forløbne fra den Dag, da den er given.

Samtidig træder de i Henhold til ældre Lov valgte Formænd og Repræsentanter ud af Virksomhed. Fra samme Tid ophæves Lov af 25de Februar 1860 indeholdende Tillæg til Lov om Formandskaber paa Landet.

Valget til alle kommunale Ombud, som hidtil har skullet besættes ved Valg blandt de efter Lov af 4de August 1845 Valgbare eller af de efter Grundloven Stemmeberettigede, sker fra samme Tid henholdsvis blandt de efter nærværende Lovs § 4, jfr. § 3, Valgbare og Stemmeberettigede.

Istandbringelse af Mandtal og Valg efter nærværende Lov samt Fastsættelsen af Repræsentanternes Antal og Fordeling efter sammes § 1 sker første Gang i det Aar, som gaar forud for det, hvori Loven træder i Kraft.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

Lov indeholdende Forandringer i Lov af 14de Januar 1837 om Formandskaber i Kjøbstæderne.*)[1] 27 Juli. No. 9.

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 18de Juli dette Aar, saalydende:

I.

Efternævnte Paragrafer i Lov af 14de Januar 1837 om Formandskaber i Kjøbstæderne skal lyde som følger:

§ 1. Enhver Kjøbstad skal have et Repræsentantskab og et af og blandt dettes Medlemmer valgt Formandskab, bestaaende af Fjerdedelen af Repræsentanterne.

Antallet af Repræsentanter skal være:

I Kjøbstad, hvis Folkemængde efter den sidste for Valget afholdte almindelige Folketælling er

		ikke over	3 000	Indbyggere,	20
over	3 000, men	—„—	5 000	—	28
„	5 000, „	—„—	7 500	—	36
„	7 500, „	—„—	10 000	—	44
„	10 000, „	—„—	15 000	—	52
„	15 000, „	—„—	25 000	—	60
„	25 000, „	—„—	50 000	—	68
„	50 000, „	—„—	100 000	—	76
„	100 000	. . . . .			84

§ 2. Stemmeberettigede ere de norske Borgere, der den 1ste December det Aar, Mandtallet affattes, ere 25 Aar, i 5 Aar have været bosatte i Landet, og som ved Mandtallets Afslutning i September Maaned enten

1) have nogen af de Egenskaber, som i Grundlovens § 50 a, b, c og d ere foreskrevne for Opnaaelse af statsborgerlig Stemmeret, eller

2) have for det sidstforløbne Aar betalt direkte Skat efter Ligning paa Formue eller Indtægt til Stat eller Kommune,

samt derhos i de to sidste Aar have havt fast Bopæl i Kjøbstaden, ikke som Tyende tilhøre andens Husstand og ikke enten ere i noget Tilfælde, som efter Grundlovens §§ 52 og 53 bevirker Suspension eller Tab af Stemmeret eller i det sidste Aar have nydt Understøttelse af Fattigvæsenet.

Enhver, der har en samlet Indtægt af Kr. 400,00, skal lægges i Skat til Kommunen, selv om han efter de vedtagne Skatte-

[1]) Se Dok. No. 58 for 1894, No. 2 for 1895 og No. 1 for 1896, Indst. O. III for 1896 og Sth.tid. for s. A., Forh. i Oth. S. 633—678, 679—695, 698—740, 847—883, 900—903 og 1266—1267 og i Lth. S. 213—240, 253—268 og 400—405.

*) Bekjendtgj. 1 Aug. i Lovtid. 1ste Afd. No. 40.

27 Juli. No. 9.

regler vilde blive skattefri. Skattebeløbet maa i dette Tilfælde ikke være under 50 Øre og ikke over 2 Kroner.

§ 3. Mandtal over Kjøbstadens efter § 2 stemmeberettigede Indvaanere føres af Magistrat og Formandskab. Foruden de i det statsborgerlige Mandtal opførte Personer, der ere stemmeberettigede ifølge § 2, indføres alene de, som melde sig til Indførsel. Saadan Anmeldelse sker enten skriftligt til Magistraten eller mundtligt paa dens Kontor, og bliver af denne ufortøvet at indføre i en dertil indrettet, af Amtmanden autoriseret Protokol med Angivelse af den Dag og det Klokkeslet, da Anmeldelsen er modtaget. Denne bør være ledsaget af Bevis for Vedkommendes Stemmeretsbetingelser. Hvert Aars Juli Maaned træde Magistrat og Formandskab sammen til Gjennemgaaelse og Berigtigelse af Mandtallet, hvorefter dette inden samme Maaneds Udgang i Afskrift udlægges paa ét eller flere passende Steder til Eftersyn i 4 Uger. Tid og Sted for Udlæggelsen kundgjøres forud i Forbindelse med en almindelig Opfordring til enhver, som finder sig eller andre urettelig opført eller urettelig forbigaaet, om inden Udgangen af August Maaned at fremkomme til Magistraten med Oplysning derom. De, mod hvis Stemmeret der fremkommer Indsigelse, skulle strax underrettes derom af Magistraten. I anden Halvdel af September Maaned træder Magistrat og Formandskab atter sammen til Behandling af de fremkomne Oplysninger og Afgjørelse af Stemmeretstvistigheder. Det berigtigede Mandtal, hvoraf en Afskrift fra September Maaneds Udgang skal ligge til almindeligt Eftersyn i Kommunelokalet, bliver fra 1ste December næstefter indtil det paafølgende Aars 30te November ved Valg at benytte uden andre Forandringer end de, som maatte blive Følgen af, at nogen Afgjørelse af Stemmeretstvist indankes for Storthinget, der i saa Fald har den endelige Afgjørelse, eller af Stemmerettens Suspension eller Tab, fordi Vedkommende i Aarets Løb kommer i noget i Grundlovens §§ 52 eller 53 nævnt Tilfælde, fraflytter Kjøbstaden eller faar Fattigunderstøttelse.

§ 4. Repræsentanterne vælges af og blandt Kjøbstadens i Mandtallet staaende Indvaanere. Valgbar er endvidere enhver, der har Betingelserne for Stemmeret efter § 2 uden dog at have meldt sig til Indførsel i Mandtallet. Valg foretages hvert tredie Aar i December Maaned efter Berammelse af Valgstyret. Berammelsen kundgjøres paa sædvansmæssig Maade inden Oktober Maaneds Udgang med Angivelse af, hvor mange der bliver at vælge, samt hvor og i hvilket Tidsrum Vælgerne kunne afgive sine Stemmer. Hvor det paa Grund af Vælgernes Antal findes paakrævet, bør der efter Valgstyrets nærmere Bestemmelse være Adgang til at afgive Stemme samtidig i flere Valglokaler, hvert Sted for en bestemt Del af Mandtallet.

Valgstyret bestaar af Magistrat og Formandskab med Magi- 27 Juli.
straten som Formand. No. 9.

Hvor Stemmegivning skal foregaa i flere Valglokaler, sker det i hvert Lokale under Ledelse af en Komite paa mindst tre af Valgstyret valgte Personer, deraf mindst ét Medlem af selve Valgstyret eller af Repræsentantskabet. Efter endt Stemmegivning leverer Komiteen de modtagne konvolutterede Stemmesedler (§ 5 No. 1) og indleverede Forfaldsanmeldelser uaabnede i forseglet Indpakning til Valgstyret til videre Behandling tilligemed den benyttede Del af Mandtallet (§ 5 No. 4) og en Opgave over Stemmesedlernes og Forfaldsanmeldelsernes Antal.

§ 5.

1. Valget sker ved Stemmesedler, der skulle være uden Underskrift og indlagte i officielle Konvolutter. Stemmesedlerne skulle være af hvidt Papir og, saavel som Konvolutterne, uden vedheftet eller paaført Særmærke. Som saadant regnes ikke Strygninger eller andre Forandringer paa Stemmesedlen. Konvolutterne skulle være ugjennemsigtige og ens af Størrelse, Form og Farve samt forsynede med offentligt Stempel. I Valglokalet udleveres en saadan Konvolut til hver personlig mødende Vælger af et Medlem af Valgstyret.

   Dersom nogen afleveret Stemmeseddel eller Konvolut ikke fyldestgjør disse Fordringer, forkastes Stemmesedlen som ugyldig. Forefindes i nogen Konvolut flere Stemmesedler, blive, hvis de ere indbyrdes uoverensstemmende, samtlige at forkaste og, hvis de ere enslydende, kun én af dem at godkjende.
2. Navnene paa Stemmesedlen skulle anføres under fortløbende Nummer. Lyder en Stemmeseddel paa nogen, som ikke er valgbar, ansees dennes Navn for uskrevet. Lyder den paa flere gyldige Navne, end der skal vælges Repræsentanter, ansees de overskydende, som ere opførte sidst, ligeledes for uskrevne.
3. Mødende Vælgere nedlægge selv sine konvolutterede Stemmesedler i en dertil bestemt Urne. Er en Vælger ved lovligt Forfald hindret fra at møde personligt, kan han fremsende sin Stemmeseddel i lukket privat Konvolut, indlagt i en lukket Følgeskrivelse, der indeholder Oplysning om Forfaldet.
4. Opraab finder ikke Sted, men ved Afkrydsning eller Notering i Mandtallet føres der Indseende med, at Ingen stemmer mere end én Gang.
5. Efter Afstemningens Slutning proves først de anmeldte Forfald. Naar et saadant er godkjendt, aabnes den private Konvolut og lægges dens Indhold ulæst i en af de officielle Konvolutter, som derefter nedlægges i Valgurnen. Forkastes Forfaldet, bliver den private Konvolut uaabnet at opbevare sammen med Følgeskrivelsen.
6. Naar Forfaldsanmeldelserne ere gjennemgaaede, blandes Kon-

27 Juli. No. 9.

volutterne vel om hinanden, hvorefter Stemmesedlerne udtages. De, der findes at være lovlige, oplæses tydelig eller gjennemgaaes, hvis de ere trykte, paa anden betryggende Maade af et Medlem af Valgstyret under Tilsyn af et andet Medlem og optegnes af to andre Medlemmer eller af to af Valgstyret antagne Personer. Derpaa optælles Stemmerne. De, der have faaet de fleste Stemmer, ere Repræsentanter i den Orden, Stemmetallet eller, i Tilfælde af Stemmelighed, Lodtrækning bestemmer.

7. Saafremt Valgforretningen ikke uafbrudt fortsættes, indtil den er tilendebragt, paaligger det Valgstyret at besørge Stemmesedlerne og Listerne over de optegnede Stemmer under fælles Forsegling opbevaret paa et sikkert Sted.

§ 6. Fremkommer der til Valgstyret inden 14de Oktober fra mindst 50 af de i det nye Mandtal staaende Vælgere, hvor disses Tal er 200 eller derunder, men fra mindst en Fjerdepart af disse Vælgere, hvor deres Antal er over 200 og under 6 000, men ellers fra mindst 1 500 Vælgere Begjæring om, at Valget skal foregaa efter Forholdsvalgsystemet, blive endvidere følgende Regler at iagttage:

1. Samtidig med Berammelsen af Valget udsteder Valgstyret en almindelig Opfordring til Vælgerne om inden Midten af November Maaned at indkomme med Forslag til Valglister.
2. Et Forslag til Valgliste maa for at komme i Betragtning være udfyldt under fortløbende Nummer med saa mange forskjellige eller gjentagne (kumulerede) Navne, som der skal vælges Repræsentanter, og være underskrevet af mindst 20 Vælgere. Kandidaterne bør være saa tilstrækkelig betegnede, at Forveksling undgaaes. Det bør angives, hvorledes Listen skal udfyldes, ifald noget Navn maa stryges, og hvem af Underskriverne Valgstyret har at henvende sig til ved Forhandlinger angaaende Listen. Ingen Vælger maa underskrive mere end ét Forslag til Valgliste, og ingen Kandidat maa staa paa mere end én Liste. Hvert Forslag maa have en Overskrift, som angiver, fra hvilken Gruppe det udgaar.
3. Listerne proves af Valgstyret. Er en Kandidat opført paa mere end én Liste, tilstiller Valgstyret ham et Paalæg om inden en bestemt Frist at erklære, paa hvilken af Listerne han foretrækker at blive staaende, med Tilkjendegivende om, at hans Navn vil blive stroget paa de øvrige. Undladelse af at efterkomme Paalægget medfører, at Navnet stryges paa alle Lister. Findes der at være opført en Kandidat, som kan undslaa sig for at modtage Valg, tilstilles der ham en Opfordring til inden en bestemt Frist at erklære, om han forlanger sit Navn stroget. Indkommer han ikke inden den fastsatte Frist med Begjæring derom, er hans Ret til at undslaa sig forspildt.

Er der opført en Kandidat, som ikke er valgbar, strykes han. 27 Juli.

4. Naar Listerne ere i lovgyldig Stand eller ved Forhandling med Forslagsstillernes Repræsentanter ere bragte i saadan Stand, lader Valgstyret dem senest otte Dage før Valgdagen kundgjøre som officielle Valglister, hver Liste med Overskrift, som angiver Valgtid og Valgkreds, Forslagsstillernes Navne, og fra hvilken Gruppe den udgaar. No. 9.

5. Det staar hver Vælger frit at benytte som Stemmeseddel en Liste (uforandret eller med Strygninger og Kumulation), eller en „vild" Stemmeseddel (d. e. en Seddel bestaaende af Navne, der ikke tilhøre nogen Liste), eller en „Blandingsseddel".

Stemmesedlen bør i hvert Fald have saa mange fortløbende Nummer, som der skal vælges Repræsentanter, og være udfyldt, d. e. forsynet med et Navn ved hvert Nummer. Herunder kan Kumulation benyttes, d. e. et eller flere Navne gjentages en eller flere Gange. Skulde en Stemmeseddel ikke være helt udfyldt, bliver den under Stemmeoptællingen at behandle som udfyldt paa den Maade, at de opførte Navne gjentages i Rækkefølge fra oven saa langt og ofte, som behøves til Udfyldingen.

6. Ved Stemmeoptællingen undersøges først, hvor mange Stemmer hver Kandidat har faaet. Dernæst sammenlægges for hver Listes Vedkommende alle Stemmer, som ere faldne paa Listens Kandidater. De udkomne Summer kaldes henholdsvis Kandidaternes Stemmetal og Listernes Stemmetal.

De paa et Navn udenfor Listerne faldne Stemmer betragtes baade som vedkommende Kandidats Stemmetal og som et Liste-Stemmetal.

7. De Repræsentantpladse, som skulle besættes, fordeles paa Listerne i Forhold til disses Stemmetal paa den Maade, som nedenfor foreskrives:

Man dividerer det samlede Antal afgivne Stemmer med Repræsentantpladsenes Antal forøget med 1. Med den derved udkomne Kvotients hele Tal forøget med 1 divideres hver Listes Stemmetal, og Listerne faa sig tildelt de Antal Repræsentantpladse, som de hele Tal i de ved disse Divisioner udkomne Kvotienter angive.

Viser det sig, at ikke samtlige Repræsentantpladse herved ere fordelte mellem Listerne, divideres hver Listes Stemmetal først med Antallet af de Listen tillagte Repræsentantpladse forøget med 1, derpaa, om fornødiges, med det samme Tal forøget med 2 o. s. v. Af Kvotienterne — uanseet, ved hvilken af disse Divisioner de ere fremkomne — nummereres et Antal, svarende til Antallet af ikke fordelte Repræsentantpladse, saaledes at den største faar No. 1, den næststørste No. 2 o. s. v., idet Divisionerne maa være fortsatte, indtil det har vist

27 Juli. No. 9.

sig, at ingen Kvotient i en følgende Kvotientrække er større end den sidste nummererede Kvotient, der benævnes Delingstallet. Saaledes som de nummererede Kvotienter fordele sig paa Listestemmetallene, fordeles de resterende Repræsentantpladse paa Listerne.

8. Skulde ved den i foregaaende Nummer foreskrevne Fremgangsmaade flere Lister komme til at konkurrere om en Plads, tilfalder Pladsen den af de konkurrerende Lister, hvis Stemmetal er størst, men, ifald de have samme Stemmetal, den, som bestemmes ved Lodtrækning.

Skulde der tilfalde en Liste flere Pladse, end den har Kandidater, ere dens Kandidater at betragte som forlods valgte og de øvrige Pladse at fordele paa de øvrige Lister paa ovenanførte Maade.

9. Hver Listes Pladse besættes med de af dens Kandidater, som have de fleste Stemmer, i Rækkefølge efter deres Stemmetal og i Tilfælde af Stemmelighed efter deres Orden paa Listen.

Listens øvrige Kandidater indtil samme Antal som dens Repræsentanter udgjøre dens Suppleanter i den paa samme Maade bestemte Orden.

10. Forsaavidt de ovenfor under No. 4 omhandlede officielle Valglister trykkes som Stemmesedler, skulle de udstyres som i § 5 No. 1 og ovenstaaende No. 4 angivet. Andre trykte Stemmesedler maa ikke under Valget eller i de sidste fjorten Dage før samme bringes i Omløb. Ei heller maa andre Stemmesedler udstyres som de officielle Lister. Overtrædelse heraf paatales som Politisag og straffes med Bøder.

Hvor Forholdsvalgsystemet er indført, bliver det ved fremtidige Valg at benytte, medmindre Repræsentantskabet inden seks Maaneder før et Valg har fattet Beslutning om at afskaffe samme og ny Begjæring overensstemmende med nærværende Paragrafs første Led ikke indkommer.

§ 7. Over Valgforretningen føres Protokol, der underskrives af Valgstyret. Protokollen maa særlig indeholde nøiagtig Oplysning om, hvor mange Stemmesedler der ere afgivne, i Tilfælde hvor mange paa hvert Sted, om nogen Stemmeseddel er kasseret, og i saa Fald af hvilken Grund, hvilke Personer der have erholdt Stemmer, og hvor mange hver især, i Tilfælde af Forholdsvalg hvilke Lister Valgstyret har ladet kundgjøre som officielle, Listernes Stemmetal, Delingstallet, Beregningen af det hver Liste tilkommende Antal Repræsentanter, og endelig, hvem der er valgt til Repræsentanter og Suppleanter, i Tilfælde for hver Listes Vedkommende.

Samtlige Stemmesedler opbevares under Forsegling paa et sikkert Sted, saalænge Nogen indehar Ombud i Kraft af Valget.

§ 8. Inden December Maaneds Udgang træde Repræsentanterne sammen for under Ledelse af den fungerende Ordfører af sin Midte at udkaare Formænd og indtil et lige Antal Formands-

suppleanter. Hvis det forlanges af mindst fire Repræsentanter, 27 Juli.
finde Reglerne i § 6 No. 2, første og fjerde Punktum, samt No. No. 9.
5 til 9 tilsvarende Anvendelse, dog saa, at ingen Forslagsliste behøver at være undertegnet af mere end tre Repræsentanter. Faar en Formand ved tilsvarende Anvendelse af Regelen i § 6 No. 9 ingen Suppleant, vælges der ved almindeligt Flertalsvalg Suppleant for ham.

I samme Møde og under samme Ledelse foregaa derefter de i § 13 omhandlede Valg for det følgende Aar.

§ 9. Embeds-, Ombuds- og Bestillingsmænd, som have Regnskab at aflægge for de Kommunen tilhørende Kasser, kunne ikke være Formænd. Kommunens Overøvrigheds- og Magistratspersoner kunne hverken være Formænd eller Repræsentanter.

De valgte Formænds og Repræsentanters Ombudstid er tre Aar. Den, der har gjort Tjeneste i tre Aar, kan undslaa sig for at modtage Valg for de tre næste. Enhver, som er over 60 Aar, kan ligeledes undslaa sig for at modtage Valg.

§ 10. Som den nugjældende Lovs § 7.

II.

Nærværende Lov træder i Kraft den første Dag i Januar Maaned, efterat to Aar er forløbne fra den Dag, da den er given.

Samtidig træder de i Henhold til ældre Lov valgte Formænd og Repræsentanter ud af Virksomhed. Fra samme Tid ophæves Lov angaaende Valgbarheden til visse kommunale Ombud af 4de August 1845.

Valget til alle kommunale Ombud, som hidtil har skullet besættes ved Valg blandt de efter nævnte Lov Valgbare eller af de efter Grundloven Stemmeberettigede, sker fra samme Tid henholdsvis blandt og af de efter nærværende Lovs § 4, jfr. § 3, Valgbare og Stemmeberettigede.

Istandbringelse af Mandtal og Valg efter nærværende Lov foretages første Gang i det Aar, som gaar forud for det, hvori Loven træder i Kraft. Under dette Valg kommer ogsaa § 1 til Anvendelse.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

Lov om forlænget Gyldighed af Lov af 3die April 27 Juli.
1895 indeholdende Forandringer i Lov om Fredning af No. 10.
Laks og Sørret m. v. af 20de Juni 1891.*) [1])

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven

[1]) Se Odth. Prp. No. 36 og Indst. O. No. 92 for 1896 samt Sth.tid. for s. A., Forh. i Odth. S. 1227—1230.

*) Bekjendtgj. 1 Aug. i Lovtid. 1ste Afd. No. 40.

27 Juli. No. 10. forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 14de Juli dette Aar, saalydende:

Lov af 3die April 1895, indeholdende Forandringer i Lov om Fredning af Laks og Søørret m. v. af 20de Juni 1891, forbliver gjældende indtil Udgangen af Aaret 1898.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

27 Juli. No. 11. **Lov om Skat paa udenlandske Handelsreisende.***) [1]

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 14de Juli dette Aar, saalydende:

§ 1. Udlændinger eller i Udlandet bosatte og her i Riget ikke skattepligtige norske Undersaatter, som med eller uden Prover reiser omkring i Landet og for egen eller som Repræsentant for andres Regning frembyder eller indleder eller afslutter Handel om Varer, der senere fra Udlandet skal leveres, skal ved Ankomsten til Riget løse Handelspas hos nærmeste Politimyndighed.

Denne Bestemmelse gjælder ikke svenske Undersaatter, som paa samme Maade udbyder eller afslutter Handel om svenske Naturprodukter eller Tilvirkninger, saalænge Nordmænd nyder samme Begunstigelse i Sverige.

§ 2. Handelspasset betales forskudsvis med en Afgift af Kr. 100,00 — et hundrede Kroner — pr. Kalendermaaned og udstedes ikke paa kortere Tid end én Maaned. Passet kan erholdes for længere Tid ad Gangen, dog altid for fulde Maaneder, og skal da hele Afgiften forskudsvis betales. Afgiften tilfalder Statskassen.

§ 3. Det paaligger Politimyndighederne at føre Kontrol med, at skattepligtige Handelsreisende er forsynede med Handelspas. Enhver saadan Reisende er pligtig til at fremvise sit Pas for Politiet overalt, hvor Forretninger søges indledede. Politiet skal uden Betaling give Forevisningspaategning.

§ 4. Overtrædelse af denne Lov paatales i de for Politisager foreskrevne Former og straffes med Bøder fra Kr. 100,00 til Kr. 500,00, hvorhos den i § 2 bestemte Afgift bliver at erlægge for den Tid, hvorunder den ulovlige Handel har været drevet. Bøderne tilfalder Statskassen.

§ 5. Handelspassets Form og Text samt de øvrige reglementariske Bestemmelser, som nødvendiggjøres ved denne Lov, fastsættes af Kongen.

§ 6. Denne Lov træder i Kraft den 1ste Januar 1897.

[1]) Se Dok. No. 55 og Indst. O. XI for 1896 samt Sth.tid. for s. A., Forh. i Oth. S. 1213—1227.

*) Bekjendtgj. 1 Aug. i Lovtid. 1ste Afd. No. 40.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl. 27 Juli. No. 11.

Lov til Forebyggelse af Smughandel med spirituøse Drikkevarer i Tromsø Stifts Landdistrikter.*) [1] 27 Juli. No. 12.

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 14de Juli dette Aar, saalydende:

§ 1. Beværtning med Mad eller Drikke, der under de store Saltvandsfiskerier samt ved Handelsstævnerne og Markederne i Tromsø Stift drives som Næring, kan ved Beslutning af Herredsstyret gjøres til Gjenstand for Bevilling. Beslutningen skal angive, inden hvilke Dele af Herredet og til hvilke Tider af Aaret den skal komme til Anvendelse.

§ 2. Bevillingen, der kun maa udøves ilands og skal lyde paa bestemt angivet Sted samt nærmere begrændset Tid, meddeles af Herredsstyret uden Betaling og alene til Personer, der ved Vidnesbyrd fra Hjemstedet eller paa anden Maade godtgjør ulastelig Vandel og iøvrigt giver Formodning om, at Bevillingen ikke vil blive misbrugt.

§ 3. Nærmere Forskrifter til Opretholdelse af god Skik og Orden paa Beværtningsstederne, saasom angaaende Tiden for deres Aabning og Lukning, om, hvorvidt kvindelig Betjening skal være tilladt eller ikke, og lignende fastsættes af Politiet.

§ 4. Bliver Bevillingens Indehaver forelagt Mulkt i Henhold til den om Salg og Udskjænkning af spirituøse Drikkevarer gjældende Lovgivning, suspenderes Bevillingen fra Mulktdekretets Forelæggelse. Vedtages Mulkten eller bliver Vedkommende ved endelig Dom kjendt skyldig, skal Bevillingen være forbrudt. I Tilfælde af endelig Frifindelse eller naar den offentlige Paatalemyndighed indstiller Forfølgningen, træder Bevillingen igjen i Kraft.

§ 5. Bevillingens Indehaver er ansvarlig for enhver ulovlig Omgang med spirituøse Drikkevarer, som foregaar i de af ham benyttede Restaurationslokaler.

§ 6. Den, der uden Bevilling driver saadan Beværtning som i § 1 omhandlet eller fortsætter dermed, efterat Bevillingen er suspenderet, straffes med Bøder eller Fængsel.

§ 7. Overtrædelse af de af Politiet fastsatte Ordensforskrifter straffes med Bøder, hvorhos Bevillingen af Politiet kan fratages Indehaveren.

§ 8. Den, der udleier Lokale til Beværtning, som i § 1

[1]) Se Oth. Prp. No. 37 og Indst. O. No. 102 for 1896 samt Sth.tid. for s. A., Forh. i Oth. S. 1259—1263 og i Lth. S. 373—384.

*) Bekjendtgj. 1 Aug. i Lovtid. 1ste Afd. No. 40.

27 Juli. No. 12. omhandlet, til nogen, som ikke er i Besiddelse af den i nærværende Lov paabudne Bevilling, straffes med Bøder.

§ 9. Naar nogen ved de store Saltvandsfiskerier, ved Handelsstævner eller Markeder, hvor Beværtning med Mad eller Drikke i Medhold af Herredsstyrets derom fattede Beslutning er gjort til Gjenstand for Bevilling, gjør sig skyldig i Overtrædelse af den gjældende Lovgivning om Salg og Udskjænkning af spirituøse Drikkevarer, skal, forsaavidt Bødestraf kommer til Anvendelse, Bøderne i intet Tilfælde fastsættes til mindre Beløb end Kr. 100,00 for ulovlig Afhændelse eller Udskjænkning af Brændevin og Kr. 50,00 for uberettiget Udskjænkning eller Salg af Øl, Vin, Mjød og Cider.

Det skal i Mulktforelægget bestemmes, at Sigtede, hvis Bøderne ikke vedtages, hos Politiet skal deponere disses Beløb eller stille betryggende Sikkerhed for Betaling af samme.

Sigtede kan paagribes og hensættes i Varetægtsfængsel, saafremt denne Forpligtelse ikke opfyldes.

§ 10. Naar Politiet har grundet Mistanke om, at nogen har gjort sig skyldig i Overtrædelse af Lovgivningen om Salg eller Udskjænkning af spirituøse Drikkevarer, kan det af Dampskibsselskaber og disses Expeditører forlange sig meddelt Opgave over de forskjellige Kvanta af saadanne Drikkevarer, som expederes til vedkommende Anløbssteder inden Tromsø Stift, samt Oplysning om Modtagernes Navne. Vægring mod at efterkomme denne Forpligtelse straffes med Bøder.

§ 11. Overtrædelse af denne Lov paatales efter de for Politisager givne Regler.

§ 12. De i denne Lov fastsatte Bøder tilfalder med en Halvdel Statskassen og med den anden Halvdel vedkommende Herredskasse.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

27 Juli. No. 13. **Lov** om Endring i Lov af 14de Juli 1893 om Indskrænkning i Brug af Ild i Skog og Mark m. v.*)[1])

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 9de Juli dette Aar, saalydende:

§ 5 i Lov af 14de Juli 1893 om Indskrænkninger i Brug af Ild i Skog og Mark m. v. skal herefter lyde saaledes:

Formænd og Repræsentanter kan ved Beslutning, stadfæstet af Kongen, vedtage Regler angaaende Forebyggelse og Slukning af

[1]) Se Odth. Prp. No. 33, Dok. No. 26 og Indst. O. No. 75 for 1896 samt Sth.tid. for s. A., Forh. i Odth. S. 1133—1135 og i Lth. S. 301.

*) Bekjendtgj. 1 Aug. i Lovtid. 1ste Afd. No 40.

Skogbrand samt om den Maade, paa hvilken de til Reglernes Gjen- 27 Juli.
nemførelse nødvendige Midler skal tilveiebringes. No. 13.

Ved disse Regler kan det paalægges:

a. enhver inden Herredet boende Eier, Bestyrer eller Bruger af matrikuleret Jord efter Herredsstyrets Valg at overtage Tilsynet med Reglernes Gjennemførelse og Overholdelse samt at forestaa Ledningen af Slukningsarbeidet. Dog skal de valgte ikke kunne tilpligtes at overtage disse Funktioner for et længere Tidsrum end 3 Aar ad Gangen, hvorhos de skal være berettigede til at undslaa sig for Gjenvalg i ligesaa lang Tid som den, i hvilken de har fungeret;

b. enhver inden Herredet bosat arbeidsfør Mand efter Tilsigelse at møde paa Brandstedet og deltage i Slukningsarbeidet, forsaavidt han ikke er hindret ved lovligt Forfald, saasom at han ikke uden Fare for Helbred eller Velfærd eller ikke uden Tilsidesættelse af vigtige og uopsættelige Forretninger eller Pligter kunde have mødt.

Mindst 4 Uger før de vedtagne Regler indsendes til Stadfæstelse, skal de paa betryggende Maade bekjendtgjøres og udlægges til Eftersyn paa et bekvemt Sted inden Herredet. Det samme iagttages med de stadfæstede Regler, inden de træder i Kraft. Naar dette skal ske, maa udtrykkelig angives i Reglerne.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

Lov om tvungen Afstaaelse af Grund til Gaards- 27 Juli.
veie og Ret til Vinterveie paa Landet.*)[1] No. 14.

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 18de Juli dette Aar, saalydende:

§ 1. Grund saavel til Anlæg af ny som til Omlægning eller Udvidelse af ældre Gaardsvei, derunder indbefattet Forandring af Gang- eller Kløvvei til Kjørevei samt Broanlæg, kan fordres afgivet, naar det ved Skjøn godtgjøres, at Veien for en Gaard eller Grænd danner dens fornødne og eneste hensigtsmæssige Adkomst til offentlig Vei eller Vandkommunikation, og at Nytten for den eller dem, som bruger Veien, er overveiende i Forhold til den Skade, som vil forvoldes Grundeieren.

Under samme Vilkaar kan ligeledes Fyld, Sten og Grus til saadanne Veies Anlæg eller Vedligeholdelse fordres afgivet, dog kun i udyrket Mark.

[1]) Se Odth. Prp. No. 27 og Indst. O. No. 68 for 1896 samt Sth.tid. for 1. A., Forh. i Odth. S. 1121—1132 og i Lth. S. 294—300 og 406.

*) Bekjendtgj. 1 Aug. i Lovtid. 1ste Afd. No. 40.

27 Juli. No. 14.

§ 2. Naar det ved Skjøn efter foregaaende Paragraf er afgjort, at Grund skal afgives, har Skjønsmændene nøiagtig at betegne dens Udstrækning, derunder ogsaa, i hvilken Bredde til Veibane, Skraaninger og Grøfter eller til Brosted Grundafstaaelse skal finde Sted. Ligeledes har Skjønsmændene i Tilfælde at bestemme, paa hvilke Steder og i hvilket Omfang Fyld, Sten og Grus overensstemmende med § 1 kan tages. Derefter bestemmes Erstatningen og fastsættes Tiden, naar Grunden mod Erstatningens Udbetaling skal kunne tages i Besiddelse. Er vedkommende Eiendomme saaledes beliggende, at Jord bekvemt kan gives i Vederlag for Grunden, kan dennes Eier kræve, at saaledes bliver forholdt.

Finder Skjønsmændene, at Veien uden Skade for Hensigten og uden at medføre uforholdsmæssige Omkostninger kan lægges i forskjellige Retninger, tilkommer Valget af Retning Grundeieren, saafremt han herom erklærer sig inden Udløbet af den Tid, efter hvilken Grunden kan tages i Besiddelse. Særskilt Erstatning fastsættes saavel for Opførelse som for Vedligeholdelse af lovligt Gjærde paa begge Sider af Veien eller af Grinder over samme, forsaavidt Skjønsmændene finder, at noget saadant ved Anlægget gjøres fornødent.

Iøvrigt har Skjønsmændene at rette sig efter Forskrifterne i Veiloven af 15de September 1851 § 26, forsaavidt disse paa Tilfældet er anvendelige.

§ 3. Skjøn, som foranlediges ved denne Lov, afgives af Lensmanden og 2 Mænd, som Fogden opnævner under Jagttagelse af § 19 i Lov om Lagrettesmænd af 28de August 1854. Varsel gives saaledes som om Varsel til Forligelseskommissionerne bestemt, og Overskjøn, som maa forlanges inden 4 Uger, fremmes af Sorenskriveren og 4 Mænd, hvilke sidste, hvis det forlanges af nogen Vedkommende, bliver at opnævne i Henhold til ovennævnte Lovs § 24. For at bestyre nogen saadan Forretning tilkommer Lensmanden Kr. 4,00 foruden sædvanlig Skyds- og Kostgodtgjørelse samt desuden Kr. 0,67 Arket for dens Beskrivelse, men intet for Bekræftningen. Forretningen beskrives paa ustemplet Papir. Overskjønnet betales af den af Parterne, som det gaar imod; hvem dette er, afgjøres af Overskjønsmændene.

§ 4. Den ved Skjønnet fastsatte Erstatning udbetales Grundeieren, medmindre Grunden er beslaglagt eller beheftet og der ikke erhverves samtlige Vedkommendes Samtykke til Udbetalingen. I dette Tilfælde bliver Erstatningen, førend Grunden kan tages i Besiddelse, at nedsætte hos Lensmanden, som igjen har at indsætte samme i Sparebank, hvis Plan af Kongen er bifaldt, hvor den bliver henstaaende, indtil det paa lovlig Maade er afgjort, af hvem den bliver at modtage. Til Lensmanden erlægges herfor af den, der nedsætter Erstatning, $^1/_8$ Procent af Beløbet, dog aldrig under Kr. 0,80 eller over Kr. 8,00 samt Godtgjørelse for Udgifter.

§ 5. Naar endeligt Skjøn overensstemmende med denne Lov hjemler tvungen Afstaaelse af Grund, skal Vedkommende være berettiget til i fornødent Fald ved en Fogedhandling at blive sat i Besiddelse af Grunden. 27 Juli. No. 14.

§ 6. Har nogen anden end Eieren Grunden med lovlig Adkomst i Brug, godtgjør Eieren denne, om Erstatningen er Penge, 4 pCt. aarlig af Erstatningsbeløbet, saalænge Brugen vedvarer, og desuden for Opførelse og Vedligeholdelse af Gjærder eller Grinder i Henhold til Skjønnet, forsaavidt disse Arbeider overtages af Brugeren. Er Vederlaget Jord, tilkommer Brugeren for hans Brugstid Benyttelse af denne overensstemmende med den Ret, hans Adkomst hjemler ham.

§ 7. Ret til Kjørsel paa Vinterføre over Andenmands Eiendom, hvor saadan Ret ikke ved Kontrakt, Brug fra Alders Tid eller Hævd allerede haves, kan erhverves, naar det ved Skjøn godtgjøres, at Nytten for den eller dem, der er interesserede i saadan Fremkomst over Andenmands Eiendom, er overveiende i Forhold til den Skade eller Ulempe, der vil forvoldes Grundeier eller Bruger.

Naar det ved saadant Skjøn er afgjort, at Vinterkjørsel over Andenmands Eiendom skal tillades, har Skjønnet at bestemme, hvor Kjørselen kan foregaa, og at afgjøre, hvorvidt Skade eller Ulempe ved saadan Kjørsel vil tilføies vedkommende Eiendom, samt i Tilfælde af, at Skade eller Ulempe vil forvoldes, at bestemme Erstatning for samme med et Beløb for hvert Aar, hvori Vinterveien bruges. Dog kan Skjønsretten beslutte, at Afgjørelsen af Erstatningsspørgsmaalet skal udstaa til en senere Tid, forsaavidt dette findes nødvendigt til Bedømmelse af den med Kjørselen forbundne Skade eller Ulempe. Isaafald har Skjønsretten at bestemme et Beløb, for hvilket saadan Sikkerhed, som af Forretningens Bestyrer godtages, skal være stillet, inden Retten til Kjørsel kan benyttes. Forøvrigt kan Retten til Kjørsel ikke benyttes, forinden Erstatningsbeløbet for vedkommende Aar er betalt.

Naar mindst 5 Aar er forløbne, siden sidste Skjøn er afholdt angaaende Ret til Vintervei, skal Grundeier eller Bruger kunne forlange nyt Skjøn til Afgjørelse saavel af, hvorvidt og i Tilfælde hvor Kjørsel kan tilstedes, som af Erstatningens Størrelse.

Den, som forlanger Ret til Vintervei, bærer Omkostningerne ved de i denne Paragraf omhandlede Skjøn. Ved de fornyede Skjøn afgjør Skjønnet, hvem der skal bære Skjønsomkostningerne.

Bestemmelserne i § 4 skal ikke gjælde den aarlige Erstatning for Brug af Vinterveie. Erstatningen tilfalder i de i § 6 nævnte Tilfælde Brugeren. Hindrer Grundeier eller Bruger Adgangen til Brug af Vintervei, efterat Retten dertil ved endeligt Skjøn er afgjort, og den bestemte Erstatning er betalt, eller Sikkerhed er stillet, finder Forskrifterne i § 5 tilsvarende Anvendelse.

27 Juli. No. 14. § 8. Lov om tvungen Afstaaelse af Grund til Gaardsveie paa Landet af 7de Juli 1890 ophæves fra den Tid, nærværende Lov træder i Kraft.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

27 Juli. No. 15. **Lov om Bygningsvæsenet for Landets Byer udenfor Kristiania, Bergen og Trondhjem.***)[1]

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 8de Juli dette Aar, saalydende:

Kapitel I.

Om Bygningsmyndighederne.

§ 1. I enhver Kjøbstad og i ethvert Ladested skal der være en Bygningskommission, bestaaende af Politimesteren som Formand, Brandinspektøren, Sundhedskommissionens Ordfører og 2 af Magistrat og Formandskab valgte bygningskyndige Mænd. Disse sidste vælges for 4 Aar, saaledes at en af dem udtræder hvert andet Aar, første Gang efter Lodtrækning; de kan undslaa sig for Gjenvalg i ligesaa lang Tid, som de har fungeret. Samtidig vælges hver Gang en Suppleant for 2 Aar.

Ligeledes skal der i enhver Kjøbstad og ethvert Ladested være en Reguleringskommission, bestaaende af Magistraten som Formand, Bygningskommissionens Medlemmer og 2 af Formandskabet inden dets Midte valgte Medlemmer.

Hvor Stadskonduktør eller Stadsingeniør haves, skal de være Medlemmer af begge Kommissioner.

Efter Andragende fra Kommunestyret kan Kongen bestemme, at Kommissionerne sammensættes anderledes; de Bestemmelser, som i saa Henseende tidligere maatte være afgivne for enkelte Steder, skal fremdeles være gjældende, indtil Kongen anderledes bestemmer.

§ 2. Det paaligger Bygningskommissionen at paase, at Lovens Bestemmelser om Byggearbeider nøiagtig befølges, at der anvendes forsvarlige Konstruktioner og Materialier, samt at Arbeidet udføres overensstemmende med den approberede Byggeanmeldelse og de under Arbeidets Udførelse givne Bestemmelser. Reguleringskommissionen har at drage Omsorg for alt, hvad der vedkommer Reguleringen og dens Gjennemførelse samt Gadernes Nivellering.

[1]) Se Oth. Prp. No. 3 for 1896 og 11 for 1895 jfr. Oth. Prp. No. 10 for 1891, 1 for 1893 og 29 for 1894, Indst. O. V for 1896 samt Sth.tid. for s. A., Forh. i Oth. S. 757—847 og 1140 og i Lth. S. 184—212 og 300.

*) Bekjendtgj. 1 Aug. i Lovtid. 1ste Afd. No. 40.

Kommissionerne er beslutningsdygtige, selv om i Bygnings- 27 Juli.
kommissionen 1 Medlem eller i Reguleringskommissionen 2 Med- No. 15.
lemmer er fraværende.

I begge Kommissioner gjør i Tilfælde af Stemmelighed Formandens eller, hvis han ikke er tilstede, en inden Kommissionen valgt Opmands Stemme Udslaget.

I Kommissionernes Møder skal der føres en af Amtmanden autoriseret Protokol, hvor enhver behandlet Sag og de fattede Beslutninger indføres. Det protokollerede underskrives ved hvert Mødes Slutning af de i Mødet deltagende Medlemmer.

§ 3. Stadskonduktøren ansættes, hvor Kommunestyret har fattet Beslutning om Oprettelse af en saadan Post, af Magistrat og Formandskab med Amtmandens Approbation. Han skal være en i Landmaaling og Bygningsvæsen kyndig Mand. Den Instrux, der for ham bliver at udfærdige, undergives Amtmandens eller, hvis der tillægges ham nogen Myndighed, som efter denne Lov tilligger Bygningskommissionen, Kongens Approbation. Er saadan Myndighed tillagt Stadskonduktøren, skal de af ham i saadanne Tilfælde trufne Afgjørelser kunne indankes for Bygningskommissionen.

Hvor ingen Stadskonduktør er ansat, kan der af Magistrat og Formandskab efter Forslag af Bygningskommissionen ansættes en eller flere i Bygningsfaget praktisk kyndige Mænd til som Bygningsinspektører at bistaa Bygningskommissionen med at føre Kontrol med Byggearbeider. Ogsaa hvor Stadskonduktør haves, kan der ansættes en eller flere Bygningsinspektører.

§ 4. Naar denne Lov gjøres gjældende for Hussamlinger paa Landets Grund eller for Strækninger, hvor saadanne begynder at dannes (se §§ 88), skal Bygningskommissionen, hvis der for Stedet er anordnet Brandkommission (se Lov af 26de August 1854 § 1), bestaa af dennes Medlemmer, Sundhedskommissionens Ordfører samt et af Overøvrigheden efter Herredsstyrets Forslag for 4 Aar beskikket bygningskyndigt Medlem. Brandkommissionens Formand bliver ogsaa Formand i Bygningskommissionen. Er Brandkommission ikke anordnet for Stedet, skal Bygningskommissionen, medmindre anderledes af Kongen i hvert enkelt Tilfælde bestemmes, bestaa af Sundhedskommissionens Ordfører samt 3 af Overøvrigheden efter Herredsstyrets Forslag for 4 Aar beskikkede Medlemmer, af hvilke det ene udfører Politimesterens og det andet Branddirektørens Forretninger. Det tredie skal være bygningskyndigt.

De, som har fungeret i mindst 4 Aar, kan undslaa sig for at beskikkes paa nyt i ligesaa lang Tid, som de har fungeret.

Reguleringskommissionen dannes af Bygningskommissionen i Forening med 2 af Herredsstyret inden dets Midte valgte Medlemmer.

27 Juli. No. 15.

Paa samme Maade forholdes med Hensyn til Bygningsmyndigheder i Kjøbstæders og Ladesteders Forstæder paa Landets Grund, medmindre Kongen i Overensstemmelse med § 88 her bestemmer, at de underlægges Kjøbstadens eller Ladestedets Bygnings- og Reguleringskommissioner.

Naar der af Hussamlinger paa Landets Grund eller Strækninger, hvor saadanne begynder at dannes, for hvilke denne Lov er gjort gjældende, i Medhold af Lov af 17de Juni 1869, indeholdende adskillige Bestemmelser angaaende Bygningsvæsenet m. v., oprettes egne Bygningskommuner, bliver Stedets Bygningskommission og Reguleringskommission at sammensætte overensstemmende med de i nærværende Paragraf indeholdte Forskrifter, dog saaledes, at Bygningsrepræsentanterne udfører, hvad ovenfor er paalagt Herredsstyret.

Bygningskommissionernes Formænd fungerer tillige som Formænd i Reguleringskommissionerne.

§ 5. Bygningskommissionens eller Reguleringskommissionens lovmedholdig fattede Beslutninger kan alene ophæves eller forandres af vedkommende Regjeringsdepartement eller i fornødent Fald af Kongen, efterat i Byerne Magistratens og Formandskabets og i Landdistrikterne Herredsstyrets Erklæringer er indhentede.

Klager over formentlig Forurettelse ved lovstridige Beslutninger af Bygningskommissionen eller Reguleringskommissionen behandles efter de for private Politisager gjældende Regler.

Kapitel II.

Om Regulering, Grundafstaaelse og Expropriation samt Opmaaling af Tomter og Grunde.

§ 6. Reguleringskommissionen paa ethvert Sted har at udarbeide Forslag til fuldstændig Reguleringsplan for den Del af Stedets Omraade, som er undergivet den almindelige Bygningslovgivning (§ 89), saafremt ikke en saadan Plan før er udarbeidet. Under Reguleringsplanens Udarbeidelse skal Reguleringskommissionen have sin Opmærksomhed henvendt paa, at Gaderne anlægges med tilbørligt Hensyn til Trafikens, Ildsikkerhedens og Sundhedens Fordringer, samt at der paa passende Steder anlægges offentlige Pladse. Efter Andragende fra Kommunestyret kan dog vedkommende Regjeringsdepartement samtykke i, at det, hvor Forholdene gjør det ønskeligt, indtil videre udstaar med Udarbeidelse af Reguleringsplan. Forslaget med Beskrivelse og Angivelse af Gadernes Høideforhold forelægges Kommunestyret til Vedtagelse, efterat der er givet Grundeierne Anledning til at gjøre sig bekjendt med samme.

Det samme gjælder, naar der findes Grund til at gjøre nogen Forandring i eller noget Tillæg til Planen. Særlig skal

det, hver Gang en Del af et Strøg er afbrændt, uanseet om der for samme foreligger approberet Reguleringsplan, uopholdelig af Reguleringskommissionen tages under Overveielse, hvorvidt der bør foretages nogen Forandring, og før dette endelig er afgjort, maa ikke Gjenopførelse af nogen Bygning paabegyndes. 27 Juli. No. 15.

De af Kommunestyret fattede Beslutninger om Reguleringer træder ikke i Kraft, før de er approberede af Kongen, men saavel Reguleringskommissionens Forslag som Kommunestyrets Beslutninger er foreløbig bindende, indtil Sagen er endelig afgjort, dog kun i 4 Maaneder, efterat Reguleringskommissionens Forslag er afgivet.

Forsaavidt en saadan Reguleringsbeslutning ikke maatte blive stadfæstet, er den, som inden nævnte Frists Udløb maatte have indrettet sig efter samme, ikke berettiget til at kræve Erstatning for de i denne Tid trufne Foranstaltninger.

En Gjenpart af Karterne over de approberede Reguleringer indsendes til vedkommende Regjeringsdepartement for at opbevares i Rigsarkivet.

§ 7. Intet Kvartal eller sammenhængende Klynge af Huse bør indtage større Flade end 4000 m.²; heller ikke bør nogen af et Kvartals Sider være længere end 100 m. Kvartalerne skal være adskilte ved ubebyggede Pladse eller saavidt muligt rette Gader, som, hvor de stedlige Forhold ikke lægger Hindringer iveien, skal være mindst 12,50 m. brede og aabne i begge Ender.

Ved Reguleringen af ny Gade kan det, naar særlige Forhold gjør det ønskeligt, saasom for Strøg, der agtes villamæssig bebyggede, bestemmes, at en jevnsides med Gaden løbende Strækning, som dog ikke, medmindre samtlige Grundeiere deri samtykker, paa nogen af Gadens Sider maa gives større Bredde end 5 m., skal forblive ubebygget.

Afstanden mellem Bygningerne regnes fra Vægfladen over Sokkelen.

§ 8. Bygning mod Gade eller offentlig Plads skal opføres i Gadelinien. Herfra kan dog Reguleringskommissionen tilstede Afvigelse.

Bebyggelse af særskilt matrikuleret Tomt inde i Kvartal er tilladt, naar der foran samme tværs over Kvartalet gjøres en Aabning af saadan Bredde, som Reguleringskommissionen bestemmer, indtil 12,50 m. Ved Bestemmelse af Høiden for Bygning mod saadan Aabning bliver denne at betragte som Gade. Det samme gjælder med Hensyn til, hvad der er bestemt i § 16, femte Passus, om, hvorvidt Anmeldelser om Byggeforetagender skal sendes til Reguleringskommissionen, og i § 36 om Indkjørsel fra Gaden. Disse Aabninger eller Veie maa ikke belemres saaledes, at Brandvæsenets frie Adkomst til nogen Tid besværliggjøres.

§ 9. De paa lovbestemt Maade afgivne Reguleringsbestem-

27 Juli. No. 15.

melser er strax bindende saavel for vedkommende Grundeiere som for de Byggende, om end Gaden eller Pladsen endnu ikke er udlagt til almindelig Afbenyttelse.

Ingen ny Bygning maa opføres, medmindre den besluttede Regulering befølges. Som ny Bygning ansees det, naar ældre Bygning nedtages indtil 1ste Etages Gulvbjælker og igjen opføres.

Ved Opførelse af Bygning paa et ikke reguleret Strøg har den Byggende at rette sig efter de Bestemmelser, som Reguleringskommissionen giver med Hensyn til Bygningens Beliggenhed, Afstand fra Gade eller Vei m. v.

§ 10. Naar Kommunestyret har besluttet, at Expropriation skal foregaa til Anlæg af ny eller Udvidelse af ældre Gade eller offentlig Plads, er Grundeieren pligtig til mod Erstatning af Kommunen efter Overenskomst eller Taxt at afgive den dertil fornødne Grund, saavel ubebygget — hvorunder indbefattes Sjøgrund og anden Grund, som alene er bebygget med Skur, Kai eller Bolværk — som bebygget, dog for den bebyggede Grunds Vedkommende kun efter særskilt derom fattet Beslutning af Kommunestyret. Ved Taxten over Bygninger, som forlanges afstaaede, bliver Erstatningssummen at forøge med 1 Aars Leieindtægt.

Naar et afbrændt Strøg skal reguleres, er Grundeieren tillige pligtig at afstaa til Kommunen den Grund, som behøves til Tomternes indbyrdes Regulering, mod Erstatning efter Overenskomst eller Taxt, medmindre der anvises ham ligesaa god og beleilig Tomt i samme Kvartal eller ved den tilstødende Side af Nabokvartalet. Opstaar der Tvist om den anviste Tomts lige Godhed og Beleilighed, afgjøres den ved lovligt Skjøn. Tilbagestaaende Kjældere, Mure eller andre Ruiner er ikke til Hinder for Expropriationen og bliver at medtage i Taxten, saafremt ikke Eieren foretrækker at bortføre dem inden en passende Frist.

Naar Bygning, som staar udenfor Gadelinien, undergaar Hovedreparation, hvorved dens Ydervægge ovenfor Grundmuren helt eller delvis nedtages, er Eieren pligtig til mod Erstatning efter Overenskomst eller Taxt at indrykke sin Bygning saaledes, at den kommer til at ligge i Gadelinien samt til paa Hjørnetomt at bryde Hjørnet overensstemmende med denne Lovs § 54.

Saalænge en Reguleringsbeslutning ikke er approberet, kan Expropriationer til dens Iværksættelse ikke finde Sted.

§ 11. Expropriationer, som udkræves til Anlæg af ny eller Rettelse og Udvidelse af ældre Gade eller offentlig Plads, iværksættes, udenfor det i forrige Paragraf, næstsidste Passus, omhandlede Tilfælde, efterhaanden og i den Udstrækning, som Kommunestyret bestemmer efter at have modtaget Reguleringskommissionens Betænkning og Forslag.

Grundeieren kan dog forlange, at Kommunen strax skal indløse den til saadan Plads eller Gade bestemte ubebyggede Grund,

naar det ved lovligt Skjøn afgjøres, enten at den Grund, han vilde beholde tilbage, i sin Helhed bliver utjenlig til Bebyggelse, eller at hans Eiendom formedelst den Indskrænkning i Byggefriheden, som Reguleringen medfører, bliver væsentlig forringet i Værdi. 27 Juli. No. 15.

Naar det ved lovligt Skjøn godtgjøres, at en Grund som Følge af en i Medhold af foregaaende Paragrafs andet Passus foretagen Regulering er bleven utjenlig til Bebyggelse eller saaledes afskaaret fra Gade eller offentlig Plads, at der ikke haves bebyggelig Tomt mod samme, kan Grundeieren ligeledes forlange, at Kommunen skal indløse den efter Overenskomst eller Taxt eller anvise ham en ligesaa god og beleilig Tomt som den ovenfor nævnte overensstemmende med den anførte Bestemmelse.

§ 12. I ethvert Tilfælde, hvor Grundeieren tilkommer Erstatning for Afgivelse af Grund til Udvidelse eller Rettelse af ældre Gade, bliver ved Taxten at tage Hensyn til den Nytte, som han vil have af Reguleringen. Som Følge heraf kan Erstatning for Afstaaelse endog ganske bortfalde, naar Nytten skjønnes at opveie det afstaaedes Værdi.

§ 13. Naar ny Gade eller Plads anlægges af Kommunen, skal Eierne af de tilstødende Grunde erstatte denne dens hele Udlæg ved Erhvervelsen af den til Gaden eller Pladsen fornødne Grund, saa langt Kvartalet strækker sig, dog kun til en Bredde af 12,50 m. Erstatningsbeløbet fordeles mellem Grundeierne efter Længden af hver Grunds Linie til Gaden eller Pladsen. Den Grundeier, som paa det Tidspunkt, da Gaden eller Pladsen anlægges, har bebygget eller bebygger sin Tomt med Bygning, der har Vindu eller Dør mod eller Indkjørsel fra den nyanlagte Gade eller Plads, skal erlægge sin Andel af Erstatningssummen, beregnet efter den Længde mod Gaden eller Pladsen, i hvilken den af ham bebyggede Grunds Matrikulnummer strækker sig; de andre Grundeiere derimod først, naar de opfører saadan Bygning.

De Beløb, som ifølge disse Bestemmelser bliver at tilsvare Bykassen, skal erlægges inden 3 Maaneder, efterat Opgave over Størrelsen er meddelt. De kan inddrives ved Udpantning og nyder samme Pantesikkerhed og Fortrinsret, som tilkommer de paa fast Eiendom hvilende kommunale Skatter. Den prioriterede Panteret tabes for den Del af Beløbene, for hvilke der ikke er søgt Udpantning inden et halvt Aar fra Forfaldsdag.

Naar ældre Veie eller Gader, som tilhører Private, er medtagne i Reguleringsplanen, gjælder med Hensyn til sammes Overtagelse og Udvidelse de ovenfor om Anlæg af ny Gade givne Bestemmelser.

§ 14. Saavel ved Bedømmelsen af den Erstatning, som en Grundeier i Henhold til denne Lovs § 12 tilkommer, som ved Afgjørelsen af Spørgsmaalet, om en Grund ved Regulering bliver utjenlig til Bebyggelse eller væsentlig forringes i Værdi, bliver ikke

27 Juli. No. 15.

at tage Hensyn til Deling af Grund, som har fundet Sted, efterat Reguleringen er vedtaget af Reguleringskommissionen.

§ 15. Hvor der er truffet Forføining til, at Tomter og Grunde kan erholdes lovformelig opmaalte og kartlagte, kan Kommunestyret med Kongens Stadfæstelse bestemme, at enhver ny Eier, hvis Tomt eller Grund ikke forhen er opmaalt eller kartlagt, skal være forpligtet til at lade dette gjøre, samt fastsætte Regulativ for den Godtgjørelse, der herfor skal betales. Hvor saadan Bestemmelse gjælder, maa intet Hjemmelsbrev paa Tomt eller Grund thinglæses, medmindre Maalebrev eller Gjenpart af samme medfølger.

Herfra kan Overøvrigheden, efter Anbefaling fra Magistrat og Formandskab, indrømme Fritagelse ved Afhændelse af større Eiendomme, saalænge ikke nogen Udstykning deraf foregaar.

Kapitel III.

Om Byggeforetagender.

Anmeldelser før Arbeidets Paabegyndelse og under Udførelsen. Mur- og Træbygninger.

§ 16. Forinden noget Arbeide, hvorom denne Lov indeholder Forskrifter, paabegyndes, maa derom være indgivet skriftlig Anmeldelse til Bygningskommissionen og dens Samtykke til Udførelsen være meddelt. Anmeldelsen skal, forsaavidt ikke Bygningskommissionen for Tilfældet finder det overflødigt, være ledsaget af:

a. ved Nybygning: Forklaring om Byggegrundens Beskaffenhed og Fundamenteringsmaaden samt Plan af Tomten, hvorpaa er angivet Beliggenheden saavel af den nye som af for opførte Bygninger, og Tegning eller Rids af de Bygninger, som agtes opførte, begge med indskrevne Maal;
b. ved Reparationer eller Forandringer: Tegning eller Rids, udvisende saavel de ældre, som de nye Forhold.

Saafremt Bygningskommissionen ved større Byggearbeider finder det nødvendigt, skal der leveres de fornødne yderligere Forklaringer samt mere detaljerede Tegninger, der kan forlanges udarbeidede i en Maalestok af 1 : 100.

Ved særegne Konstruktioner skal der vedlægges Tegninger i Maalestok af mindst 1 : 20, ledsagede af fuldstændige Stabilitetsberegninger samt alle til deres Prøvelse fornødne Oplysninger.

Anmeldelsen med Forklaringer, Tegninger og andre Bilage skal indleveres i to Exemplarer og være paategnet Vedtagelse af Bygherren eller Bygmesteren.

Angaar Anmeldelsen Opførelse af ny eller saadan Hovedreparation af ældre Bygning, som er omhandlet i § 10, tredie Passus, mod offentlig Plads, Gade eller Gaardsrum, sender Byg-

ningskommissionen den med Bilag til Reguleringskommissionen til Erklæring. Forinden et saadant Arbeide paabegyndes, skal Reguleringskommissionen ved Paavisning paa Stedet lade give den Byggende Oplysning om Gadelinien og Gadens Høideforhold. 27 Juli. No. 15.

Det ene Exemplar af Anmeldelsen og af Bilagene sender Bygningskommissionen tilbage med Paategning om Stadfæstelse, forsaavidt den intet har at erindre mod Byggearbeidets Udførelse, og i modsat Fald med Underretning om Grunden til, at Samtykke til Arbeidets Udførelse ikke kan gives. Det andet Exemplar skal opbevares i Bygningskommissionens Arkiv.

Med Hensyn til yderligere Forpligtelse til Anmeldelse om Opførelse eller Forandring af Ildsteder og andre Indretninger henvises til § 78.

Er det anmeldte Byggearbeide ikke paabegyndt inden 1 Aar. efterat Bygningskommissionens Tilladelse er meddelt, taber denne sin Gyldighed.

Er et Byggearbeide udført i Overensstemmelse med den stadfæstede Plan, men det senere viser sig at være lovstridigt, og Huseieren i Henhold til denne Lovs § 86 tilpligtes at rette det lovstridige, kan han fordre Erstatning af Kommunen efter lovligt Skjøn, optaget paa dennes Bekostning, dog kun, forsaavidt det efter Omstændighederne maa antages, at han har været i god Tro.

§ 17. Under Byggearbeidet skal skriftligt Varsel gives Bygningskommissionen eller Bygningsinspektøren mindst 2 Dage i Forveien, naar Fundamenterne skal anlægges og Tagtækningen paabegyndes, samt naar Piberne er opmurede. Det samme gjælder, naar nogen af de nævnte Myndigheder ellers har forlangt særskilt Underretning, samt naar der foregaar nogen Vexlen af Bygherre eller Bygmester. Der skal altid opgives nogen, der paa Vedkommendes Vegne har at modtage Bygningskommissionens eller Bygningsinspektørens Meddelelser for det Tilfælde, at Bygherre eller Bygmester ikke selv er tilstede.

Indstilles et paabegyndt Arbeide i længere Tid end 2 Maaneder, maa det ikke gjenoptages, forend Bygningskommissionen eller Bygningsinspektøren derom skriftlig er underrettet.

§ 18. Bygninger benævnes i denne Lov Murbygninger, naar Ydervæggene helt er opførte af Mur, og Træbygninger, naar deres Ydervægge for nogen Del bestaar af Træ. Benyttes andet Materiale, har Bygningskommissionen at bestemme, til hvilken af de nævnte Arter Bygningen bliver at henregne.

A. Murbygninger.

§ 19. Vaaningshuse skal fra Underkant af 1ste Etages Gulvbjælkelag opføres med Ydervægge af mindst $1^1/_2$ Stens Tykkelse.

27 Juli. No. 15.

Ydervægge med Vinduer eller andre større Aabninger skal i treetages Bygninger i 1ste Etage og i fireetages Bygninger i 1ste og 2den Etage have mindst 2 Stens Tykkelse; i femetages Bygninger skal de i 1ste Etage have $2^1/_2$ Stens og i 2den og 3die Etage 2 Stens Tykkelse.

Ydervægge uden større Aabninger skal have mindst 2 Stens Tykkelse i 1ste Etage i fireetages Bygninger og i 1ste og 2den Etage i femetages Bygninger. I disse Vægge, hvori kun maa anbringes Vindu af 50 cm. Bredde eller andre smaa Aabninger, er det tilladt af anbringe 1 Stens Blændinger, dog ikke paa Bygninger med flere end 2 Etager alene i de to øverste og i den ovenfor disse liggende Del af Væggen. Pillarerne maa ikke være under 45 cm. brede; Blændingerne maa afbrydes 30 cm. under hver Bjælkelagshøide og deres Bredde ikke være over 2,50 m. Brystblændinger under Vinduer er tilladte.

Alle Ydervægge maa være forsvarlig forankrede til Bjælkelagene. Ankrenes indbyrdes Afstand maa ikke overstige 3 m., hvilket ogsaa skal iagttages ved Endegavles Forankring til Tagværket.

Mellemvægge, der benyttes til at lægge Bjælker i, kan i Bygninger paa ikke over 2 Etager opføres af 1 Stens Mur eller med mindst $^1/_2$ Stens udmuret Bindingsværk; i Bygninger med flere end 2 Etager skal disse Vægge opføres af $1^1/_2$ Stens Mur; dog kan i øverste Etage bruges 1 Stens Mur.

Til andre Mellemvægge kan benyttes Træværk.

De Vægge, som omslutter Hovedtrapperummet, skal være af Mur af mindst 1 Stens Tykkelse og uden Træpaneling i Trapperummet. Fod- og Taglister af Træ kan dog anbringes.

Vaaningshuse maa kun have Beboelseslejligheder i 5 Etager, Beboelsesrum paa Loft heri medregnet.

Andre almindelige Bygninger med indtil 6 m. Høide til Gesimsens Overkant eller indtil 9 m. Høide til øverste Væggespids kan opføres af 1 Stens Mur; opføres de i større Høide, kan de øverste 6 m., regnet fra øverste Væggespids, opføres af 1 Stens Mur, men Væggene nedenfor maa forstærkes med mindst $^1/_2$ Sten for hver 6 m.

De oven bestemte Murtykkelser maa ikke indskrænkes ved at indlægge fortløbende Murremmer og Spigerlægter; dog er det tilladt at anbringe Remstykke under Stikbjælker for Tagværk.

Vindus- og Døraabningers Bredde maa tilsammen ikke overstige $^2/_3$ af Væggens Længde; herfra kan dog Bygningskommissionen ved Jernkonstruktioner tilstede Undtagelser.

I Bygninger med større sammenhængende Loftlængde end 30 m. skal Loftet være afdelt med en Murvæg af mindst 1 Stens Tykkelse, der skal naa 30 cm. over Tagfladen. Aabning i saadan Væg skal være forsynet med selvlukkende jernklædt Dør.

§ 20. Bygning mod Gade kan, uden Hensyn til dennes

Bredde, gives en Høide af 9 m., regnet fra Gadens regulerede Niveau inde ved Huset til Gesimsens Overkant; høiere Bygninger, indtil 18 m., som er den største tilladte Høide, kan opføres, naar deres Høide ikke overskrider Gadens Bredde; dog kommer ikke Gadens Bredde i Betragtning, naar den ikke kan bebygges paa den modstaaende Side. 27 Juli. No. 15.

Gavlfaçade kan opføres mod Gade i de ovenfor tilladte Høider, regnet til dens høieste Punkt.

Trækkes Bygningen tilbage fra Gadelinien, bliver ved Beregningen af dens største tilladte Høide det mellem Bygningen og Gadelinien liggende Grundstykke, der ikke maa bebygges, at lægge til Gadebredden.

Undtagelser fra de ovenfor givne Bestemmelser kan tilstedes af Bygningskommissionen, naar Bygningen efter sin Bestemmelse eller af kunstneriske Hensyn tiltrænger en større Høide, samt naar der anbringes fladt Tag.

For Hjørnebygninger bestemmes den tilladte største Høide til Middelhøiden af de for Ydervæggene mod Gade tilladte største Høider.

Er Gaden skraa, maales Høiden fra dens Middelhøide udenfor Bygningen.

Side- og Bagbygning kan opføres i samme Høide, som ovenfor er tilladt for Forhuset, regnet fra det planerede Gaardsrums Middelhøide; dog maa ikke Høiden af saadanne Bygninger med Halvtag (Pulttag) overskride 21 m. til Mønet.

§ 21. Naar Bygning ligger Nabogrund nærmere end 2,50 m., skal Ydermuren mod denne opføres som Brandvæg (§ 49, andet Passus).

§ 22. Fremspringende Dele skal være af ildfast Materiale, forsaavidt de anbringes i større Høide eller mindre Afstand fra Nabotomt eller andre Bygninger end for Trækbygninger bestemt.

§ 23. Paa Bygninger paa mere end 1 Etage kan Opbyg over Hovedgesims, saasom Frontespicer og Heiseporte, alene anbringes, naar deres Façade ligger i Flugt med Husvæggen og den bagenfor liggende Forbindelse med Taget dannes af sammenstødende Skraaninger. Deres samlede Bredde maa ikke overstige en Tredjedel af Husvæggens Længde, og deres høieste Punkt ikke række mere end 2,50 m. over Gesimsens Overkant, medmindre Bygningskommissionen af kunstneriske Hensyn dertil giver Tilladelse.

Andre over Tagfladen fremragende Udbygs Bredde maa ikke overstige 1,70 m., hvorhos deres Afstand, saavel indbyrdes som fra Nabogrund, skal være mindst 3 m. De kan opføres i 1,70 m.s Høide over den for Bygningen tilladte største Høide; dog maa deres Mønne ikke rage op over Bygningens Mønne. De skal trækkes mindst 1 m. tilbage fra Væggens Yderflade og deres Tag- og Sideflader være dækkede med ildfast Materiale.

27 Juli. No. 15.

B. Træbygninger.

§ 24. Vaaningshuse skal i Ydervægge og Skillevægge, bestemte til at lægge Gulvbjælker i, naar de opføres af Laftværk, have mindst 7 cm. Tykkelse, naar de opføres af Reisværk, mindst 7 cm. Tykkelse med Ramværk af mindst 13 cm. Tykkelse og, naar de opføres af murudfyldt Bindingsværk, mindst sidstnævnte Tykkelse. I enetages Vaaningshuse kan Ydervægge og Skillevægge opføres af 6 cm. Tykkelse, naar Laftværk eller Reisværk anvendes.

Al Paneling paa Vægfladernes indre Side skal paalægges samme uden Mellemrum.

Vaaningshuse maa ikke gives flere end 2 Etager over Kjælderen.

§ 25. Ingen Bygning maa gives større Høide til Gesimsens Overkant eller Tagspærrernes nedre Ende end tilstødende Gades Bredde, — dog ikke over 9 m., regnet fra Gadens regulerede Niveau inde ved Huset eller for Side- og Bagbygninger fra det planerede Gaardsrums Middelhøide. Det er dog uden Hensyn til Gadens Bredde tilladt at bygge til en Høide af 6 m. Bygning med Halvtag (Pulttag) maa ikke opføres med den høieste Væg mod Gade eller offentlig Plads og Tagreisningens Høide ikke overstige Halvdelen af Bygningens Bredde og aldrig være større end 3 m.

Bygning med Vægge af kun bordklædt Bindingsværk uden Udmuring maa ikke opføres med større Høide end 9 m. til Mønnet.

Er Gaden skraa, maales Høiden fra dens Middelhøide udenfor Bygningen.

Bygning med 2 Etager maa ikke opføres med Gavlfaçade til Gade eller offentlig Plads. Dog kan der paa Hjørnet af Hjørnehuse anbringes Gavl, der ikke maa rage op over Husets Mønne, medmindre Bygningskommissionen af kunstneriske Hensyn dertil giver Tilladelse.

Med Hensyn til Opførelse af Sjøboder gjælder dog de herom særlig givne Forskrifter i § 48.

§ 26. Angaaende Udbyg paa Tag gjælder det samme, som ovenfor i § 23, andet Passus er bestemt for Murbygninger.

§ 27. Ingen Bygning maa opføres med større Grundflade end 300 m.^{2}. Bebygges en Tomt med flere Bygninger, hvis samlede Grundflade overstiger 300 m.^{2}, maa hver Klynge af Bygninger med ikke større Grundflade end 300 m.^{2} adskilles fra andre Bygninger enten ved Brandvæg eller ved et aabent Mellemrum af mindst 5 m. Jfr. dog med Hensyn til Sjøboder Bestemmelserne i § 48.

Paa Tomter, der er indrettede til Oplag af Trælast, kan Bygningskommissionen uden Hensyn til de i denne Paragraf givne Bestemmelser tillade, at der opføres Træskure uden Ildsted til Træ-

lastens Opbevaring. De kan opføres af Stænderværk med enkelt Bordklædning i en Høide af 9 m. til Mønet og forsynes med Gulv, men maa ikke have andet end det for Tagets Afbinding nødvendige Bjælkelag. 27 Juli. No. 15.

§ 28. Enhver Bygning skal være adskilt fra Nabogrund ved Brandvæg eller et aabent Mellemrum af mindst 2,50 m.

Eiere af sammenstødende Grunde kan dog bebygge disse sammenhængende eller med mindre indbyrdes Afstand end ovenfor bestemt, naar Bygningerne tilsammen ikke optager en større Grundflade end den i § 27 bestemte og de mod Nabogrunden vendende Vægge opføres uden Aabninger. Ved Beregning af Afstande fra andre Bygninger bliver de at betragte som én Bygning.

Undtagen fra den i første Passus givne Bestemmelse er Bygning uden Ildsted, naar den er fjernet mindst 3 m. fra Bygning paa samme Grund, dens Høide til Mønet ikke overstiger 6 m. og den ikke optager en større Grundflade end 25 m.^{2}.

De i forrige og i denne Paragraf omhandlede Mellemrum maa ikke benyttes til Oplagssted for brændbare Sager eller belemres saaledes, at Brandvæsenets frie Passage hindres; dog kan de benyttes til Anlæg af Haver eller Beplantning med Løvtræer.

C. Almindelige Bestemmelser.

Afledning af Grundvand og Overvand m. v.

§ 29. Forinden en Grund bebygges, skal Bygningskommissionen paase, at de paa ethvert Sted gjældende Sundhedsforskrifter og de af Sundhedskommissionen for hvert Tilfælde givne Forskrifter befølges. Iøvrigt skal Madjorden borttages og Grunden forsynes med saadant Afløb for Grundvand og Overvand, som Bygningskommissionen bestemmer.

Eieren af Vaaningshus, som er beliggende i en Afstand af 32 m. fra offentlig Kloak, er forpligtet til, naar det af Sundhedskommissionen forlanges, at anbringe Afstikker til Kloaken til Afledning af Grundvand, Overvand samt Spilde- og Skyllevand. Hvor saadan Kloak ikke er anlagt, skal Tagvand i oparbeidet Gade ved Afløbsrender ledes til Rendestenen.

§ 30. Ved ny Bygnings Opførelse er den Byggende forpligtet til at befølge de Forskrifter, som Bygningskommissionen giver med Hensyn til Vand-, Gas-, Kloak- og andre lignende Ledningers Anbringelse.

Mellemliggende Grundes Eiere kan ikke modsætte sig de nødvendige lukkede Renders Ledning gjennem deres Grund, naar Bygningskommissionen finder det fornødent, hvorimod de har Ret til Erstatning for derved mulig paaført Skade og Ulempe. En af en Privatmand i Henhold hertil anlagt Ledning kan Bygningskommis-

27 Juli. sionen forlange borttaget, naar der bliver Anledning til direkte For-
No. 15. bindelse med offentlig Ledning.

Gaardsrum.

§ 31. Enhver til Beboelse indrettet Bygning skal have et tilstødende uoverdækket Gaardsrum, der mindst indtager et saa stort Areal som 1/4 af Bygningens Grundflade og ikke er mindre end 4 m. paa hver Kant. Har flere saadanne Bygninger fælles Gaardsrum, skal dets Størrelse beregnes efter deres samlede Grundflade. Er Gaardsrum paa alle Kanter omgivet af Bygninger med større Høide end 9 m., maa det enten have dobbelt saa stor Udstrækning som foran bestemt eller Portrummet kun lukkes med Gitterport.

Hvor nogen Gaardsplads er mindre end her foreskrevet, maa ingen Forhøielse af de tilstødende Bygninger paa samme Eiendom finde Sted.

Naar det af Hensyn til Tomtens Form og Størrelse eller Beliggenhed maatte ansees tilraadeligt, eller hvor foranstaaende Bestemmelser maatte befindes at foranledige overveiende Ulemper for Eieren, kan Bygningskommissionen, efterat Sundhedskommissionens Erklæring er indhentet, tilstede Undtagelse fra disse Bestemmelser, dog under Jagttagelse af, at Beboelseslejlighederne faar tilstrækkeligt Lys.

Fundament og Grundmur.

§ 32. Enhver Bygning skal opføres paa Fundament og Grundmur af Materialier, Konstruktion og Dimensioner, som Bygningskommissionen finder forsvarlig i Forhold til Bygningens Størrelse og Bestemmelse samt Grundens Beskaffenhed.

Mure af Teglsten eller andet for Fugtighed modtageligt Materiale, skal ved et mindst 2 cm. tykt Lag af ublandet Cementbrug eller paa anden ligesaa betryggende og af Bygningskommissionen godkjendt Maade isoleres fra Grunden i en Høide af mindst 30 cm. over Jordsmonnet og tilstødende Gades nivellerede Høide.

Hvor der ikke er anbragt Kjælder, skal der, medmindre Gulvet er betryggende isoleret mod Fugtighed fra Grunden, være et aabent Rum mellem Trægulv og underliggende Jordsmon af mindst 60 cm. Høide og Grundmuren være forsynet med de for Luftcirkulationen nødvendige Aabninger.

Ved Kjælder forstaaes i denne Lov den Del af en Bygning, som ligger under 1ste Bjælkelag, er omgivet af Grundmuren og for en Del ligger under Grundfladen.

Beboelsesrum.

§ 33. Beboelsesrum — herunder indbefattet Butiker og andre Rum, hvori Mennesker sædvanlig er tilstede den hele Dag

— maa fra Gulv til Loft have en Høide af mindst 2,50 m. og 27 Juli.
en mindste Gulvflade af 6 m.². No. 15.

Hvor Loftsbjælkerne er fritliggende, regnes Høiden til deres Underkant. I Rum med Skraatag maa Høiden ikke paa noget Sted være mindre end 1,50 m. og den gjennemsnitlige Høide være mindst saa stor som ovenfor nævnt, hvilken sidste Bestemmelse dog ikke gjælder for Alkover.

Ethvert Beboelsesrum skal mod Gade eller uoverdækket Plads have Vindu, hvis Lysaabning, saafremt ikke Bygningskommissionen med Sundhedskommissionens Samtykke anderledes tillader, mindst skal have en Størrelse lig $^1/_{10}$ af Rummets Gulvflade, og som maa kunne aabnes.

I enkelt Rum, der indrettes fra nyt af i ældre Bygning, kan Høiden med Sundhedskommissionens Samtykke tillades indskrænket til 2,20 m.

§ 34. Angaaende Kjælderrum, som indrettes til Beboelse (jfr. § 33), skal endvidere gjælde følgende Bestemmelser:

a. De maa kun indrettes i de Dele af Bygning, som ligger til mindst 10 m. bred Gade eller aaben Plads, der ikke kan bebygges.

b. I ethvert Rum skal mindst Halvdelen af dets Kubikindhold ligge over det tilstødende Jordsmon, og Yderfladen af Væggene skal være skilt fra dette ved en 60 cm. bred Luft- og Lysgrav, der skal gaa mindst 20 cm. under Gulvet, og som skal være tilfredsstillende dræneret. Støder Ydervæggene mod fremmed Grund, og der saaledes ikke kan tilveiebringes saadan Luft- og Lysgrav som ovenfor nævnt, skal der foretages Isolation af Væggene paa samme Maade, som nedenfor under Litr. d er bestemt for Gulvets Vedkommende. Foranførte Bestemmelser om Ydervæggenes Isolation fra det tilstødende Jordsmon ved en Luft- og Lysgrav eller paa anden Maade gjælder ogsaa Rum, der staar i umiddelbar Forbindelse med Beboelsesrum.

c. Den over Gadens Niveau liggende Del af den i § 33, tredie Pasus bestemte Lysaabning skal udgjøre mindst $^1/_{15}$ af Gulvfladen i ethvert Rum.

d. Rummet skal forsynes med Gulv af Asfalt, Cement eller lignende, hvorpaa der dog skal lægges Trægulv. I Forbindelse med selve Gulvets Isolation maa der ogsaa ved lignende Isolation af Kjælderboligernes Vægge fra Grunden sørges for, at Grundfugtighed ikke kan stige op i disse. Gulvet maa ligge mindst 50 cm. over høieste Grundvand eller Springflod.

e. Bygherren har at iagttage de Forskrifter, som Sundhedskommissionen maatte give med Hensyn til Grundens Drænering og Rummenes Ventilering eller i andre Henseender.

Foranstaaende Bestemmelser med Undtagelse af, hvad der

27 Juli. No. 15.

er foreskrevet i Litr. e, gjælder ikke Bryggerhuse samt Stryge- og Rullerværelser, ved hvis Indretning Bygningskommissionen har at give de for hvert Tilfælde fornødne Bestemmelser.

Vinduer, Døre og andre Aabninger.

§ 35. Enhver Aabning i Bygning skal være forsynet med Lem, Port, Dør eller Vindu; foran Ventilationsaabningen kan anbringes Rist eller Gitter.

I Bygning, som er bestemt til at optage et større Antal Mennesker, skal Porte, Døre og Vinduer altid slaa ud.

§ 36 Hovedindgangsdør til Bygning skal have en Bredde i Lysaabning af mindst 1,10 m. mellem Karmene.

Tomt, hvorpaa der foruden Forhus findes Side- eller Bagbygning, skal herefter have Indkjørsel fra Gaden med Aabning i Lyset af mindst 2 m. Bredde og 2,50 m. Høide. Dette skal iagttages, hvad enten Side- eller Bagbygningen opføres samtidig med Forhuset eller senere. Findes der flere Gaardsrum paa én Tomt, skal saadan Indkjørsel føre til hver af dem, medmindre de indbyrdes er forenede ved en saadan.

Fra disse Bestemmelser kan Bygningskommissionen tilstede Afvigelse ved Bygninger med korte Façader og forøvrigt under særlige Omstændigheder.

§ 37. Lys- og Heiseschakter skal være saaledes indrettede, at de i Ildebrandstilfælde for hver Etage kan afstænges med tætsluttende Faldlemmer, ligesom alle Aabninger fra tilstødende Rum maa kunne lukkes med tætte Døre.

Trapper, Kjældernedgange og Lysaabninger.

§ 38. I enhver Bygning skal der være mindst 1 Trappe lige til Loftet.

I Bygning paa mindst 2 Etager skal der, saafremt Bygningen har et større Grundareal end 120 m.², anbringes mindst 2 Trapper lige til Loftet, hvoraf den ene skal være Hovedtrappe.

I Bygning med flere end 3 Etager og i treetages Bygning med Beboelsesrum paa Loftet skal Hovedtrappen tilligemed Gulv og Overdækning i Trapperummet og i den Gang, som forener Hovedtrappen med Gade, Gaardsrum eller Portrum, være af ildfast Materiale; dog kan Indtrinene være af Træ og Affatserne ligeledes være dækkede af Træ.

Hovedtrappe skal være mindst 1 m. bred, regnet efter den frie Aabning i Rækværkets Høide, og den Gang, som forbinder den med Gade, Gaardsrum eller Portrum, mindst 1,30 m. bred; andre lovbefalede Trapper skal være mindst 80 cm. brede.

Enhver Trappe skal have forsvarligt Rækværk og dens Trin ikke have større Stigning end Grund; alle Trapperum skal have behørig Luft og Lys.

Naar der i en Bygning skal anbringes 2 Trapper, maa de- 27 Juli.
res Vægge ikke stode til hinanden, og der skal være uhindret Ad- No. 15.
gang til dem begge fra alle Beboelseslejligheder; er der Beboelses-
rum paa Loftet, skal der fra ethvert af disse være uhindret Adgang
til begge Trapper.

Foranstaaende Bestemmelser kommer ikke til Anvendelse paa Pakhuse og Bygninger, som af Bygningskommissionen dermed ligestilles.

Fritrapper af Træ maa ikke opføres med større Høide end 4,50 m. fra Grunden og ikke mod Gade eller offentlig Plads.

§ 39. Trappe, som opføres ud i Gade, maa ikke have skarpe Hjørner. Den maa ikke være bredere, end at der bliver en Afstand af mindst 1 m. mellem Trappens nederste Trin og Fortougets Yderkant, og ikke springe længere frem i Gaden end 1 m. Saadan Trappe maa ikke opføres i større Høide end $^6/_{10}$ af dens Fremspring.

Fra hvad der ovenfor er bestemt, kan Reguleringskommissionen under særegne Omstændigheder, saasom naar nye Trapper opføres til ældre Huse, tilstede Afvigelse.

Kjældernedgange tillades kun anbragte med samme Fremspring som for Trapper bestemt og skal indrettes saaledes, at de ikke medfører Fare for den almindelige Færdsel. Ingen Kjældernedgang maa anbringes i større Længde langs Husvæggen, end Reguleringskommissionen bestemmer, og heller ikke maa mere end én Kjældernedgang anbringes paa en Bygning uden dens Tilladelse.

Aabning for Lys og Luft kan anbringes langs Bygningens Væg; den maa ikke gives større Fremspring i Gaden end 60 cm. og skal i Fortougets Plan dækkes med Patentglas eller med forsvarlig Jernrist, hvis Aabninger ikke maa være over 3 cm. brede.

Tage, Tagtækning, Tag- og Afløbsrender, Tagluger.

§ 40. Tag maa ikke opføres brattere end i 45° Vinkel; herfra kan dog Bygningskommissionen, naar Bygningens Stil eller andre Omstændigheder gjør det ønskeligt, tilstede Afvigelse.

§ 41. Tag maa ikke springe længere frem i Gade end 50 cm. fra Væggens Yderflade til ydre Kant af Bordklædningen under Tagtækningen.

§ 42. Ethvert Tag skal tækkes med ildfast Materiale. Hvad dertil skal henregnes, bestemmes af vedkommende Regjeringsdepartement. Under den ildfaste Tagtækning kan lægges Bordtag, som dog i den nedre Ende saavel mod Vinkelrende som mod Tagrende eller Gesims paa forsvarlig Maade maa være tækket med ildfast Materiale. Mønnebord samt Dækbord paa Tag og over Hovedgesims maa tækkes med ildfast Materiale; herfra kan dog Bygningskommissionen tilstede Afvigelse ved fritliggende Bygninger, ligesom Mønnekamme og lignende Forsiringer af Træ kan tillades anbragte paa saadanne.

27 Juli. No. 15.

§ 43. Paa ethvert Tag skal der mindst for hver 10 m. i Længden anbringes en Luge, mindst 50 cm. i Firkant, hvortil Adgangen fra Loftets Gulv er let, og som skal have Karm og Ramme af Metal. Ligger Bygningen til Gade eller offentlig Plads, skal Lugen anbringes i Tagfladen mod Gaden eller Pladsen. Ved hver lovbefalet Luge skal der, naar Tagets Stigning er større end 1 : 4, og det ikke er forsynet med horisontalt liggende Lægter, være anbragt en hensigtsmæssig Jernstige fra Gesims eller Tagkant til Mønne.

Endvidere skal der i Taget over hvert afdelt Loftrum, hvortil saadan Luge ikke er anbragt, være en Aabning i Taget, som ved sin Tækning (f. Ex. Glassten) tydelig kan skjelnes.

Har Tagvindu Karm og Ramme af Træ, skal disse beklædes med ildfast Materiale.

Forpligtelsen til Anbringelse af Tagluger gjælder dog ikke Skurbygninger, hvis Høide til Mønnet ikke overstiger 6 m., og som ikke har et større Grundareal end 100 m.^{2}.

§ 44. Bygning, som støder til Gade eller offentlig Plads, skal mod disse forsynes med Tag- og Afløbsrender; disse skal føres ned langs Bygningens Væg til høist 30 cm. fra Grunden (jfr. § 29). Tagvand maa ikke ledes saaledes, at det har Fald paa Nabos Bygning eller Grund. I mindre Afstand end 2,50 m. maa intet Tag opføres med Fald mod Nabogrund, medmindre Snefangere er anbragte.

Bygninger paa 3 Etager og derover skal forsynes med Snefangere paa Taget, forsaavidt dette ikke er fladt.

Snefangere, Tag- og Afløbsrender skal være ildfaste.

Balkoner, Verandaer, Karnaper og andre Udbyg.

§ 45. Sokkelmur maa ikke springe mere end 15 cm. frem i Gade.

Til offentlig Plads og Gade af mindst 12,50 m. Bredde er det tilladt at anbringe aaben Balkon af ildfast Materiale samt paa brudt Hjørne og med Reguleringskommissionens Tilladelse til offentlig Plads og Gade af mindst 15 m. Bredde hængende Karnaper af indtil 3 m. Bredde. Saadanne Udbygs Underkant maa ligge i en Høide af mindst 3 m. over Fortouget; de maa ikke springe mere end 1 m. frem fra Husvæggen og ikke uden Naboens Samtykke komme hans Grund nærmere end 4 m.

Portaler og Kollonader kan med Reguleringskommissionens Tilladelse anbringes, men kun til offentlig Plads eller Gade af mindst 12,50 m. Bredde og saaledes, at der bliver tilbage en Afstand af mindst 1 m. mellem deres Fremspring ved Gaden og Fortougets Yderkant, ligesom de i intet Tilfælde maa springe længere frem end 1 m.

Andre Udbyg indenfor Gadelinien er ikke tilladte, og maa intet Udbyg af de nævnte Slags ombygges eller gjenopføres i Strid med disse Bestemmelser. 27 Juli. No. 15.

§ 46. Fra Husvæg, der ligger i Afstand fra Gadelinien, kan opføres aabne Udbyg, saasom Veranda, overdækket Balkon, Svalgang og deslige; dog maa ikke deres Fremspring fra Husvæggen overskride Gadelinien, ligesom de ikke maa komme Nabogrund nærmere end 4 m. uden Naboens Samtykke.

Trælastoplag.

§ 47. Ved Benyttelse af Tomt, der ligger umiddelbart ved Havn, Elv eller Fjordbred, til Trælastoplag skal det iagttages, at der mellem Trælastoplag og Bygning med Ildsted eller Nabogrund bliver en Gade eller et aabent Rum af mindst 12,50 m. Bredde.

Oplag af Trælast paa Tomt, som ikke støder til Havn, Elv eller Fjordbred, maa ikke indtage mere end 4000 m.² sammenhængende Flade og ikke stables høiere end 7 m.; de skal til alle Sider være skilte fra andet Oplag, Bygning med Ildsted eller Nabogrund ved et aabent Rum af mindst 20 m. Bredde.

Mindre Oplag, der ikke indtager en større Flade end 200 m.², og hvis Høide ikke overstiger 4 m, iberegnet Overdækningen, er dog tilladte med Iagttagelse af de for Træbebyggelse bestemte Afstande.

Foranstaaende Bestemmelser gjælder ogsaa for Trælast, der opbevares i Skur med aabne Vægge. For Skur med tætte Vægge gjælder samme Bestemmelser med Hensyn til disses Areal som for Sjøboder bestemt; jfr. § 48.

Sjøboder.

§ 48. Sjøboder beliggende ved Brygge, Havn, Fjordbred eller Elv kan opføres med Endegavlen mod disse og er ikke underkastede nogen Indskrænkning med Hensyn til Etagernes Antal, ligesom de kan optage en Grundflade af indtil 500 m.². De kan opføres af Træ i en Høide fra Grundfladen af 10 m. til Gesimsens Overkant eller Tagspærrernes nedre Ende og af 14 m. til Monnespids; de skal have en indbyrdes Afstand af mindst 3 m. og ikke ligge Nabogrund nærmere end 1,50 m. Taget maa ikke springe længere frem end i § 41 bestemt. Angaaende Anbringelse af Ildsted henvises til § 62.

Brandvæg.

§ 49. Brandvæg for Træbygninger skal opføres af mindst 1 Stens Mur og være forsvarlig fundamenteret.

Enhver Brandvæg skal være udvendig pudset eller fuget, rage mindst 30 cm. over Tagfladen og være hel uden nogen Aabning. I Brandvæg maa ikke Træværk lægges nærmere Yderfladen end 23 cm.

27 Juli. No. 15.

Konstruktioner, Materialier og Bygninger, som særskilt maa godkjendes.

§ 50. Naar der agtes anvendt Konstruktioner eller Materialier, som ikke i denne Lov specielt er omhandlet, skal Anmelderen derpaa udtrykkelig gjøre opmærksom, ligesom han har at tilveiebringe de Oplysninger, som Bygningskommissionen anser fornødne (jfr. § 16).

Bygningskommissionen er berettiget til paa Bygherrens Bekostning at anstille de fornødne Sikkerhedsprøver.

§ 51. For Bygning, som er bestemt til at optage eller tjene til Bolig for et større Antal Mennesker, saasom Kirke, Theater, Forlystelses-, Udstillings- og Skolelokale, Hotel, Kaserne, Arbeiderbolig m. v., saavelsom for industrielle Anlæg har Bygningskommissionen at give de yderligere Forskrifter vedkommende Bygningsmaade og Indretning, som til de Besøgendes eller Beboernes Betryggelse eller af Sundhedshensyn saavelsom af Hensyn til Ildsikkerhed ansees fornødne.

Lokumer og Kreaturstalde.

§ 52. Lokumer, Kreaturstalde eller Opbevaringssteder for Gjødsel maa ikke anbringes nærmere Brønd eller andet Vandhentningssted end 4 m. Mod Gade, offentlig Plads eller Nabogrund maa de ikke have nogen Aabning, Dør eller Luge, ei heller lægges i en nærmere Afstand end 1,50 m. og ikke være saaledes indrettede, at de udbreder Stank dertil eller til beboede Rum eller Opbevarings- eller Tilberedelsessted for Næringsmidler.

For deres Indretning skal der af hvert Steds Sundheds- og Bygningskommissioner udarbeides bestemte Regler.

Indhegninger, brudte Hjørner, Afvisere og Maling af Huse og Indhegninger.

§ 53. Mod udlagt Gade, der er aabnet for almindelig Færdsel, skal Tomt, som ikke er fuldt bebygget til Gadelinien, forsynes med forsvarlig Indhegning efter Reguleringskommissionens nærmere Bestemmelse, medmindre denne fritager derfor. Indhegningen maa ikke være under 80 cm. og ikke over 3 m. høi. Høiere Indhegning tillades heller ikke mod Nabotomt.

Paa Indhegning, som har en Længde af 12 m. eller mere, kan Bygningskommissionen forlange anbragt Port til at slaa ind af mindst 2,50 m. Bredde.

§ 54. Bygning og Indhegning, der støder umiddelbart til reguleret Gade eller offentlig Plads, skal paa Hjørnetomt have brudt Hjørne i mindst 3 m. Bredde og med lige store Vinkler med Sidefladerne. Hjørnet kan ogsaa afrundes, men Buen maa ikke springe mere end 50 cm. frem foran den ovenbestemte Linie.

Herfra kan Reguleringskommissionen tilstede Undtagelse, naar Bygningens Stil eller de stedlige Forhold gjør det ønskeligt. 27 Juli. No. 15.

§ 55. Rækværk, Afvisere og Bøiler kan alene med Reguleringskommissionens Samtykke anbringes paa Fortoug.

§ 56. Til Gade, offentlig Plads eller Nabogrund maa Bygning eller Indhegning ikke males eller anstryges hvid. Til Puds af Murbygninger maa kun anvendes Kalkpuds, der er tilsat en brukket Farveopløsning. Heller ikke maa Bygning eller Indhegning for nogen Del tjærebredes eller overstryges med andet ildsfarligt Stof.

Skorstenspiber, Lodpiber og Feiedøre.

§ 57. For Skorstenspibe, hvorved forstaaes Pibe, der er indrettet til at renses ved Gjennemgang, gjælder følgende Regler:

a. Den skal indvendig i hele sin Længde være retvinklet og af nøiagtig samme Størrelse, mindst 47 cm. i Firkant, samt uden Afsatser.
b. Er den større end 60 cm. i Firkant, skal den indvendig være forsynet med Stigetrin af Jern.
c. Er der ikke Arnested paa det Sted, hvor den begynder, skal den der forsynes med Feiedør.
d. Den kan trækkes med en Heldning af indtil 45° fra den lodrette Linie, naar den hviler paa eller er muret i Forbaud med en fra Grunden gaaende Væg af mindst 1 Stens Tykkelse med $^1/_4$ Stens Udkragning paa begge Sider indtil Pibens ydre Flader. Ellers maa Trækning ikke finde Sted, medmindre Bygningskommissionen i særlige Tilfælde dertil meddeler Tilladelse; dog maa ingen Pibe tillades trukket mere, end at den kan staa frit uden Forstøtning.

§ 58. For Lodpibe, hvorved forstaaes Pibe med mindre Gjennemsnit end 47 cm., gjælder følgende Regler:

a. Den skal være indrettet til at renses med Børste.
b. Dens mindste indvendige Side eller Diameter skal være 15 cm. og dens indvendige Form og Størrelse uforandret i dens hele Længde.
c. Den maa ikke trækkes, uden at den hviler paa Mur, og heller ikke med større Heldning end 45° fra den lodrette Linie.
Hjørner, som opstaar ved en forandret Retning, skal afrundes efter et Cirkelstykke af mindst 1 m. Radius.
d. Hvor den begynder, og over det øverste Bjælkelag samt i Regelen ved enhver forandret Retning, skal den forsynes med Feiedør.
e. I Lodpibe af 15 cm. Diameter eller med 15 cm. brede Sider maa kun indledes Røg af 3 almindelige Ovne og i Lodpibe med 24 cm. Diameter eller brede Sider Røg fra 7 almindelige Ovne; skal der i Lodpibe ledes Røg fra flere

27 Juli. No. 15.

almindelige Ovne eller fra aabent Ildsted, har Bygningskommissionen at bestemme dens mindste Gjennemsnit.

§ 59. Enhver Pibe skal enten fundamenteres fra Grunden af eller udkrages fra Mur; dog kan med Bygningskommissionens Tilladelse Lodpibe af indtil 24 cm. Gjennemsnit opføres paa Bjælkelagene paa Hvælv mellem Bjælker af fornoden Styrke. Hvælvet skal hvile paa Jernbragere, anbragte mellem Bjælkerne og forsvarlig forbundne med disse.

Pibens Munding skal ligge mindst 80 cm. høiere end Mønnet eller Tagryggen eller saaledes, at dens horisontale Afstand til Tagfladen bliver mindst 3 m. Dette sidste gjælder ogsaa, naar Piben kommer nærmere anden Bygnings Tag, Trævæg eller Murvæg, der har Aabning mod Piben.

Pibe skal være opført med mindst $^1/_2$ Stens Tykkelse af velbrændt Mursten i godt Forband, indvendig muret nøiagtig glat, stenskuret og kostet samt udvendig pudset eller fuget.

Dens indre Flader maa ikke komme Træværk nærmere end 23 cm.

De fritstaaende Yderflader af Pibe maa ikke belemres saaledes, at Eftersynet vanskeliggjøres. Fører Pibe gjennem Loft, hvor der haves Oplag af let antændelige Gjenstande, skal den efter Bygningskommissionens nærmere Bestemmelse være omgivet af tætte Vægge i mindst 60 cm. Afstand fra Pibens Yderflader, dog saaledes, at der gjennem en laasfærdig Dør altid er Adgang til Piben.

I Bygning kan fritstaaende Pibe opføres i 8 Gange saa stor Høide som Pibens mindste udvendige Bredde.

Ventilationsaabninger kan alene efter Tilladelse af Bygningskommissionen anbringes.

Efter Bygningskommissionens nærmere Bestemmelse skal det være tilladt at anbringe mere eller mindre fladtliggende Røgkanaler (Piber), naar de overalt ligger paa forsvarligt og tilstrækkelig bredt Murfundament fra Grunden. De maa indrettes saaledes, at de med Lethed kan feies.

§ 60. For udenfor Bygning fritstaaende Pibe bestemmer Bygningskommissionen Murtykkelse, Tværsnit og Dimensioner m. v.

Pibe for Fabrik, Bageri og andre Anlæg, hvor der foregaar større Varmeudvikling end ved almindelige Ildsteder, skal have mindst 1 Stens Tykkelse, være indrettet til at renses ved Gjennemgang og opføres i den Høide, som Bygningskommissionen bestemmer. Mindste Afstand fra dens indre Flade til Træværk skal være 36 cm.

Forvolder Røg fra saadan Pibe Beboerne af omliggende Strøg Ulempe, kan Bygningskommissionen paalægge Eieren at rette Mangelen.

Skadelige Gasarter fra deslige Anlæg skal altid afledes gjen-

nem Bygningens Tag og saa høit over dette, at Naboerne ikke for- 27 Juli.
ulempes. Det samme gjælder om Dampe, som efter Bygnings- No. 15.
kommissionens Skjøn er til Uleilighed for Naboer eller dem, som færdes i Nærheden.

§ 61. Feiedør i Pibe skal være af Støbejern, tætsluttende, hvile paa Hængsler samt være forsynet med dobbelt, 2,5 cm. bred Fals paa alle 4 Sider og mindst saa stor i Firkant som Pibens indvendige Gjennemsnit eller længste Tværsnit.

Døren maa intetsteds komme Træværk, som ikke er beklædt med ildfast Materiale, nærmere end 50 cm., og foran den maa Trægulv i Pibens Bredde være beklædt med ildfast Materiale i mindst 40 cm. Udstrækning. Den maa altid være let tilgjængelig.

Ildsteder, Dampkjedler, Varmeapparater, Ledninger for varm Luft og Rogrør.

§ 62. Ildsted maa alene anbringes i Rum med tætte Vægge; har Rummet mindre Høide end 2 m., skal det have Gulv, Vægge og Tag af ildfast Materiale.

I Udhusbygninger samt i Sjøboder og Pakhuse, som er adskilte fra Nabogrund med Brandvæg eller ved den i § 28 bestemte Afstand, kan Ildsted anbringes i Rum, som er mindst 2,50 m. høie og adskilte fra den øvrige Del af Bygningen ved kompakte Vægge uden Aabning; i andre Sjøboder og Pakhuse maa Rum, hvori Ildsted anbringes, have ildfaste Vægge, Gulv og Tag og Dørene paa Inderside af Rummet være beklædte med ildfast Materiale.

§ 63.

1. Naar Ildsted med almindeligt Ildrum, saasom almindelige Ovne, Kaminer, Komfurer, Kogeovne o. l., opsættes ved Væg, hvori findes Træværk nærmere end 60 cm., skal der langs denne anbringes Brandmur, som skal have mindst $^1/_2$ Stens Tykkelse og saa stor Udstrækning, at ingen Del af Ildstedets Yderflader kommer Brandmurlist eller andet Træværk nærmere end 30 cm. Ildsted maa ikke komme saadan Brandvæg nærmere end 15 cm.

   Ildstedets Askekasse skal være indesluttet i hel Jernkapsel, som skal være fjernet mindst 10 cm. fra Gulvet; er der ingen Askekasse, skal Ildstedets Bund være fjernet mindst 24 cm. fra Gulvet.

   Gulvet under Ildstedet skal være belagt med ildfast Materiale, som ved almindelige Ovne skal springe frem mindst 30 cm. foran Ilægget og ved andre Ildsteder mindst 60 cm. foran Ilægget og mindst 30 cm. til Siden.

   Ildstedet skal være anbragt paa Fod af Sten eller Jern, og hvor Foden er uden Aabning, saaledes at Luften ikke kan

27 Juli. No. 15.

cirkulere frit, maa den udmures mellem Bunden og Gulvet. Dette gjælder ikke Stenovne, som derimod skal hvile paa en valset Jernplade af mindst 3 mm. Tykkelse. Saadanne Ovne kan opføres umiddelbart til Brandmuren.

2. Jernovne med større Ildrum, saasom Centralopvarmningsapparater o. l., skal være fjernede mindst 1 m. fra Træværk og, naar dette er beklædt med $^1/_2$ Stens Mur, mindst 50 cm. fra denne.

De skal, hvis ikke Bygningskommissionen tillader andet, anbringes paa Murfundament eller Hvælv; Gulvet foran og paa Siderne af dem skal mindst i 1 m. Afstand bestaa af ildfast Materiale.

Ildrummet skal være udført med ildfast Sten.

Disse Ildsteder skal være forsynede med Askeplader foran Ildrummets Dør og med fast Skjærm foran Dørens Trækhul.

3. Mindre murede Ildsteder, saasom Arnesteder, indmurede Komfurer og Bryggepander, Ildsteder for Kjøller, Røgkammere etc. skal være af mindst 1 Stens Mur; støder denne til Træværk, skal Muren, saa langt Luen spiller, gjøres $^1/_2$ Sten tykkere.

Gulvet foran Ildstedet skal bestaa af ildfast Materiale i mindst 1 m. Udstrækning.

Bygningskommissionen kan tillade, at disse Ildsteder sættes paa Bjælker.

4. Større murede Ildsteder, saasom Bagerovne o. l., skal staa frit og deres Ydervægge ikke komme Træværk nærmere end 60 cm. De maa alene anbringes paa Murfundament og skal bestaa af mindst 1 Stens Mur, der, saa langt Luen spiller, skal forstærkes med $^1/_2$ Sten. Ildrummet skal yderligere udføres med ildfast Sten af mindst 10 cm. Tykkelse. Gulv i Rummet, hvori Ildstedet er anbragt, skal bestaa af ildfast Materiale.

Over Kogeovne og aabne Ildsteder skal anbringes Kappe af ildfast Materiale med Afledning for Damp.

§ 64. Ildsteder uden Afledning for Røg gjennem Pibe maa kun anbringes efter Bygningskommissionens nærmere Bestemmelse i ethvert Tilfælde.

§ 65. Angaaende Dampkjedler gjælder følgende Regler:

1. Naar fritstaaende, ikke indmuret Dampkjedel paa indtil 5 Hestekræfter opsættes nærmere ved Væg, hvori findes Træværk, end 1 m. fra Kjedlens Yderflader, skal der langs Væggen anbringes Brandmur af mindst $^1/_2$ Stens Tykkelse; mellem Muren og Kjedlen skal der være en Afstand af mindst 50 cm.

Naar saadan Kjedel anbringes paa Trægulv, maa den staa paa en Fod af mindst $^1/_2$ Stens Mur, hvorunder er lagt en Jernplade af mindst 4 mm. Tykkelse eller en forsvarlig Sten-

helle. Gulvet foran Ildstedet maa være dækket med ildfast Materiale i mindst 1 m. Udstrækning. 27 Juli. No. 15.

2. Angaaende indmurede Dampkjedler af den i Post 1 nævnte Størrelse gjælder, hvad ovenfor i § 63, Post 4 er bestemt om større murede Ildsteder.
3. Dampkjedler paa over 5 Hestekræfter kan alene anbringes med Bygningskommissionens Tilladelse og kun i Rum med ildfaste Vægge og Gulv.
4. Angaaende Dampkjedler paa over 20 Hestekræfter gjælder, foruden hvad der er bestemt i Post 3, at de skal anbringes i særskilt Bygning med aabent Spærreloft. Herfra kan dog Bygningskommissionen tilstede Undtagelse for Sikkerhedskjedler.

§ 66. Det Kammer, hvori Centralopvarmningsapparat anbringes, skal være let tilgjængeligt, saavidt muligt beskyttet mod Forurensning af Luften og paa alle Kanter bestaa af Mur af mindst 1 Stens Tykkelse og alle Aabninger i denne, med Undtagelse af Luftkanalerne, være forsynede med ildfaste, tætsluttende Døre. Feiedør maa ikke findes i Varmekammeret. Yderfladerne af Murværket maa ikke komme Træværk nærmere end 50 cm. Fra disse Bestemmelser kan Bygningskommissionen tilstede Afvigelser ved smaa Anlæg, hvoraf ingen Fare er at befrygte.

Angaaende Ledninger for varm Luft gjælder med Hensyn til Afstand fra Træværk m. v. de angaaende Piber givne Forskrifter, medmindre de bestaar af ommurede glasserede Rør, i hvilket Tilfælde det er tilstrækkeligt, at Rørene er skilte 10 cm. fra Træværk eller ved $^1/_2$ Stens Mur. Til Isolering maa kun benyttes Stoffe, der er godkjendte af Bygningskommissionen.

Ledninger for Damp maa ikke anbringes Træ nærmere end 5 cm., medmindre Mellemrummet mellem Ledningen og Trævæggen er udfyldt med ildfast isolerende Materiale, i hvilket Tilfælde Afstanden kan indskrænkes til 2,5 cm.

Hvor Dampledningerne fører gjennem Trævæg, skal de være isolerede fra denne paa saadan Maade som ovenfor anført.

§ 67. Røgrør maa ikke føres ud gjennem Ydervæg, men skal altid ledes ind i Pibe, saaledes at det ender jevnt med Pibens indre Flade (jfr. dog sidste Passus).

Ei heller maa noget Røgrør trækkes fra et Rum gjennem et andet for at komme til Pibe i større Længde end 5 m., regnet fra Ovn til Pibe. Røret skal paa den Strækning, hvor det trækkes, være af Støbejern.

Røgrør skal være fjernet mindst 30 cm. fra Træ eller skilt fra samme ved Mur af mindst 12 cm. Tykkelse; føres det gjennem Tag eller Skillevæg, skal der mures omkring det saaledes, at Rørets ydre Flade ikke paa noget Sted kommer Træ nærmere end 23 cm. Hvor Røret støder umiddelbart til Mur, skal det, naar det ikke er af Støbejern, være indlagt i Jernhylse.

27 Juli. No. 15.

Naar der paa Rogrør anvendes Knæ, skal dette forsynes med Feieluge og indrettes til at tages af.

Anbringes inde i Skorstenspibe Knæ paa et Rogrør, skal der være Feiedør ved Knæet, som skal være saaledes indrettet, at det med Lethed kan tages af.

Anlæg, hvori arbeides med usædvanlig stærk Ild eller let antændelige Materialier, Kjøller samt ilds- og sundhedsfarlige Anlæg.

§ 68. Brændevinsbrænderier, Ølbryggerier, Malterier, Stoberier, Kogerier for Beg, Tjære, Tran og Olie og andre Anlæg — herunder indbefattet Værksteder —, hvori der arbeides med usædvanlig stærk Ild, samt Fabriker, hvori der arbeides med letfængelige Materialier, maa alene anbringes i Murbygning, hvilket ikke alene gjælder de Bygninger, hvori Ildstederne er anbragte, men alle til Anlægget hørende Bygninger, hvori nogen efter Bygningskommissionens Skjøn ildsfarlig Virksomhed foregaar.

Ildstederne skal være anbragte enten i egen Bygning eller i grundmuret Afdeling af Bygning. Deres Ilæg maa aldrig vende ud mod det Frie, og i Fyrrum skal der være ildfaste Vægge og Gulv samt ildfast eller med ildfast Materiale beklædt Tag.

Ilæg til Ildsteder i Rum bestemte til Tørring, eller hvori Kjedler til Kogning af Olie, Fernis, Tjære, Beg og Fedt eller til Behandling af lignende særdeles brændbare Stoffe er indmurede, skal anbringes udenfor Rummet.

Fra foranstaaende Bestemmelser kan Bygningskommissionen tilstede Afvigelser ved mindre Anlæg, hvoraf ingen Fare er at befrygte.

Paa den anden Side kan Bygningskommissionen bestemme, at ogsaa andre Anlæg end de ovenfor nævnte, naar den anser dem for ligesaa ildsfarlige som disse, skal opføres som ovenfor bestemt.

Ved Anlæg, hvor det paa Grund af Brændematerialet ansees fornødent, kan Bygningskommissionen foreskrive Anbringelse af Gnistkammer eller andet hensigtsmæssigt Apparat til Opfangelse af Gnister.

I Smedier skal Væggene i 1 m.s Høide fra Gulvet bestaa af ildfast Materiale og Gulvet være ildfast.

For Kjølle gjælder, foruden hvad ovenfor er bestemt, at dens Sidevægge skal være af mindst 1 Stens Tykkelse, og at den ikke for nogen Del maa bestaa af antændeligt Materiale.

§ 69. I Værksted, hvor der arbeides med letfængelige Materialier, gjælder for Anbringelse af Kjedler, Tørreovne og lignende de i foregaaende Paragraf for Ildsteder givne Forskrifter. Naar Værkstedets Vægge ikke er af Mur, skal der lades mindst 60 cm. Mellemrum mellem Ildstedets Murværk og Væggen.

Røgkammer, Svovlingskammer og lignende Rum skal over-

hvælves, deres Gulv og Vægge, forsaavidt de ikke er af Mur, be- 27 Juli.
klædes med $^1/_2$ Stens Mur, og deres Døre med Karme skal være No. 15.
af Metal eller paa alle Sider beklædte med ildfast Materiale. Røgen skal afledes gjennem Pibe.

I Værksted for Haandværkere, som arbeider i Træ, maa kun anbringes lukkede Ildsteder. Disse maa anbringes i en Jernkasse, som paa alle Sider gaar mindst 20 cm. udenfor Ildstedets Vægge, og hvis Sideflader er mindst 20 cm. høie, samt paa muret Fundament i en Høide af mindst 50 cm. fra Gulvet, som indtil 1 m. omkring Ildstedet belægges med ildfast Materiale. Ovne i saadanne Rum maa ikke have løse Plader.

§ 70. Jernstøberi, Cellulosefabrik, Brændevinsbrænderi, Ølbryggeri, Gasværk, Garveri, Slagteri, Tran- eller Begkogeri, Benbrænderi eller Fabrik for Tilvirkning af Lim, Tarmstrenge, Cikori, Stivelse, mineralske Syrer, Salte eller andre kemiske Præparater samt Maler-, Farve- og Gjødningsstoffe maa kun anlægges der, hvor Reguleringskommissionen, efter at have indhentet Sundhedskommissionens Erklæring, tillader dette.

Dette Paabud kan ved Beslutning af Kommunestyret med Kongens Stadfæstelse udvides til andre for Ildsikkerheden farlige eller for Sundheden skadelige Anlæg.

Gjenopførelse af afbrændt Anlæg af ovennævnte Slags samt Gjenoptagelse af saadant, naar det har været nedlagt 1 Aar, betragtes som nyt Anlæg.

Hovedreparationer, Forhøielse af ældre Huse af Træ og Bindingsværk.

§ 71. Skal ældre Bygning repareres i saa stor Udstrækning, at det af Bygningskommissionen ansees for at blive Hovedreparation, maa de i denne Lov for Bygningers Opførelse givne Regler befølges; disse maa ogsaa iagttages, naar Reparationen kun gjælder en enkelt Del af Bygning, forsaavidt det kan ske uden at nødvendiggjøre større Forandringer af de tilstødende Dele af Bygningen.

Er Bygherren misfornøiet med Bygningskommissionens Bestemmelse, kan han, hvis han ikke vil indanke den for vedkommende Regjeringsdepartement, optage lovligt Skjøn for at faa afgjort, hvorvidt Arbeidet skal betragtes som Hovedreparation eller ikke. Omkostningerne ved saadant Skjøn bæres af Rekvirenten, hvis det gaar ham imod.

Trækbygninger med mindre Høide end den tilladte største, og som ligger for lavt over Grunden, kan løftes og sættes paa Grundmur af indtil 80 cm. Høide over Grunden; i Beboelseshuse maa i saa Tilfælde Gulvbjælkelaget samtidig løftes indtil mindst 30 cm. over Grunden og Rummet under samme indrettes som i § 32 foreskrevet.

27 Juli. No. 15. Har Beboelsesrummene i nogen Etage i ældre Træbygning mindre Høide end 2,50 m. fra Gulv til Loft, kan Etagen forhøies; dog maa ikke Bygningens Høide komme til at overskride den største tilladte Høide.

Forskjellige Bestemmelser.

§ 72. Ethvert Bygningsarbeide skal udføres forsvarligt. Hvis saa ikke sker, skal Bygningskommissionen paase, at det usolide fjernes, og Bygningskommissionen kan, indtil dette efterkommes, forbyde Arbeidets Fortsættelse.

§ 73. Naar Bygværk, Indhegning eller Stillads for nogen Del er saa slet opført eller saa forfaldent, at Bygningskommissionen antager, at det er farligt for den offentlige Sikkerhed, Beboere eller Arbeidere, skal det, hvoraf Skade kan befrygtes, istandsættes eller borttages. Saafremt Eieren ikke uopholdelig efterkommer Paalægget, har Politiet paa hans Bekostning at besørge det udført.

§ 74. Vægge i Baaningshus maa ikke fyldes med Stry, Høvlspon eller andre ligesaa let antændelige Stoffe.

§ 75. Til Fyld paa Undergulv og Stubbeloft maa alene anvendes uantændeligt Stof, der maa være fuldstændig frit for Fugtighed, før Gulv paalægges.

§ 76. Ved halv Stens Tykkelse forstaaes i denne Lov mindst 11 cm., ved hel Stens mindst 25 cm., ved halvanden Stens mindst 35 cm, og ved to Stens mindst 47 cm.

§ 77. Ved Anvendelse af Hulmur skal iagttages, at de kompakte Dele i Hulmurens Tværsnit tilsammen ikke har mindre Tykkelse end den for kompakt Mur paabudte.

Mur, hvorpaa Bjælker skal hvile, skal være kompakt af mindst 1 Stens Tykkelse.

Naar Bjælker og Tagaase indlægges i Mur, maa de forsvarlig isoleres mod Fugtighed fra Muren.

§ 78. Forinden der begyndes paa at opføre eller istandsætte Varmeapparater, Bageovne eller Kjøller eller paa at indmure Bryggepander, Dampkjedler, Brændevinskjedler og deslige, paaligger det Bygmesteren og Huseieren, en for begge og begge for en, at anmelde Arbeidet for Bygningskommissionen, selv om disse Indretninger anbringes i ny Bygning og er medtagne i den før sammes Paabegyndelse i Overensstemmelse med § 16 indgivne Anmeldelse.

Den samme Bestemmelse gjælder for større Reparationer af ældre saadanne Ildsteder og for Anbringelse af almindeligt Ildsted og Pibe fra nyt af samt for Forandringer ved ældre saadanne. Disse Arbeider maa ogsaa for ældre Bygningers Vedkommende udføres i Overensstemmelse med Forskrifterne i denne Lov.

§ 79. Forinden Pibe benyttes, maa den være renset og Eieren have erhvervet Attest for dens lovmæssige Indretning fra Brandinspektør og Feierinspektør. Ligneude Attest skal være erhvervet fra Brandinspektøren for alle nye og forandrede Ildsteder samt for de i §§ 65, 66, 68 og 69 nævnte Indretninger, før de tages i Brug. 27 Juli. No. 15.

§ 80. Ved de lovbefalede Brandvisitationer skal nøiagtig paasees, om nærværende Lovs Forskrifter er befulgte. Befindes dette ikke at være Tilfældet, skal det lovstridige Forhold straks anmeldes, forat Vedkommende kan drages til Ansvar.

§ 81. Deling af bebygget Eiendom maa ikke foregaa uden Anmeldelse til Bygningskommissionen og maa ikke tillades, naar derved vil fremkomme Forhold, som staar i Strid med de i Loven indeholdte Forskrifter.

§ 82. Ved Beregning af Arealer for Bygninger og Gaardsrum maales paa samme Maade som ovenfor bestemt for Gadebredden (§ 7, sidste Punktum). Ved Beregning af Afstande for Bygninger skal Maalene, naar intet andet er bestemt, regnes fra Bygningens mest fremspringende Dele (Tagskjæg, Veranda eller lignende).

§ 83. Enhver Eiendom skal have tydelig angivet Husnummer, som, naar dertil er Anledning, skal anbringes over Port eller Indgangsdør.

§ 84. For Behandling af Anmeldelser, Udstedelser af Attester og for, hvad der forøvrigt efter denne Lov paaligger Bygningsmyndighederne at udføre, tilkommer disse Betaling, naar saadan er bestemt ved et af Kommunestyret med Kongens Approbation fastsat Regulativ.

Kapitel IV.

Om Strafansvar m. v.

§ 85. Den, som forsømmer at gjøre nogen i denne Lov befalet Anmeldelse, eller som paabegynder noget Arbeide, forinden Bygningskommissionens eller Reguleringskommissionens Tilladelse dertil er meddelt, straffes med Bøder fra Kr. 5,00 til Kr. 200,00.

Samme Straf er den undergivet, som uden at have erhvervet den i § 79 befalede Attest tager i Brug Ildsted eller nogen anden deri omhandlet Indretning.

§ 86. Sker ellers noget mod denne Lovs Forskrifter eller mod nogen af Bygningskommissionen eller Reguleringskommissionen i Medhold af denne Lov i det specielle Tilfælde afgiven Bestemmelse, skal saavel Eieren som de Haandværksmænd eller andre, som har foreståaet Arbeidet, være pligtige til, en for alle og alle for en, inden en af Politiet bestemt Tid under en daglig Mulkt at rette det lovstridig udførte ved enten at borttage eller forandre det. Des-

27 Juli. No. 15.

uden skal den eller de, som har foreſtaaet Arbeidet, bøde hver fra Kr. 5,00 til Kr. 200,00. Vil eller kan Huseieren, uagtet dertil opfordret, ikke opgive disse, er han selv lige Mulkt undergivet. Den samme Forpligtelse, som efter Foranstaaende paahviler Bygherren til at rette det lovstridige, skal ogsaa under lige Ansvar paahvile enhver efterfølgende Eier af Huset.

Har Bygnings- eller Reguleringskommissionen eller Brandinspektøren Skyld i det lovstridige Forhold, skal de staa til lige Ansvar, forsaavidt ikke Lovgivningen iøvrigt medfører større Straf.

§ 87. Overtrædelse af denne Lov paatales af det Offentlige i de for Politisager bestemte Former.

Bøderne tilfalder den Kasse, hvoraf Bygnings- og Brandvæsenets Udgifter udredes, eller, hvis saadan ikke haves, vedkommende Kommunekasse.

Kapitel V.

Om Lovens Virkekreds og dens Anvendelse udenfor Kjøbstads og Ladesteds Grænse.

§ 88. Denne Lov er gjældende for samtlige Kjøbstæder og Ladesteder, for hvilke særskilt Bygningslov ikke er givet, samt i en Udstrækning udenfor Kjøbstaden eller Ladestedet af 200 m., hvilket Belte i Bygningsvæsenets Anliggender skal være undergivet Byens Bygningsmyndigheder og Kommunestyre. Loven kan tillige af Kongen helt eller delvis gjøres gjældende for Kjøbstæders og Ladestedets Forstæder paa Landets Grund, i hvilket Tilfælde Kongen kan bestemme, at Kjøbstadens eller Ladestedets Bygningskommissions og Reguleringskommissions Virksomhed dertil udvides, ligesom Kongen kan bestemme, at disse Forstæder i de Anliggender, som gaar ind under denne Lov, skal henhøre under Kjøbstadens eller Ladestedets Kommunestyre, samt at Forstædernes Indvaanere efter Regler, som ligeledes af Kongen bliver at fastsætte, skal deltage i Udgifterne ved Kjøbstadens eller Ladestedets Bygningsvæsen.

Endvidere kan Kongen bestemme, at Loven helt eller delvis skal være gjældende for større Samlinger af Bygninger paa Landets Grund samt for Strækninger, hvor saadanne Samlinger begynder at dannes. Forinden saadan Bestemmelse fattes, skal Herredsstyrets Erklæring være indhentet, og maa dets Udtalelse om Strækningernes Grænser følges.

§ 89. Kommunestyret kan, efterat Bygningskommissionen og Reguleringskommissionen samt, forsaavidt Sundhedsvæsenet vedkommer, tillige Sundhedskommissionen derover har erklæret sig, fatte Beslutning om, hvorvidt nogen Del af en Kjøbstads eller et Ladesteds Grund skal være undtaget fra Bygningslovgivningens Forskrifter, enten i det hele eller for en Del, samt vedtage saadanne Lempninger

eller Skjærpelser i denne Lovs Forskrifter, som under Hensyn til Ildsfikkerhed og Orden i Bebyggelsen eller for Sundhedsvæsenets Skyld ansees tilraadelige; herved maa dog ikke gjøres nogen Forandring i de gjældende Bestemmelser om Afstaaelse af Grund. Saadanne Beslutninger bliver først gyldige ved at stadfæstes af Kongen. 27 Juli. No. 15.

§ 90. Kongen eller den, han dertil bemyndiger, kan meddele saadanne specielle Dispensationer fra Lovens Bestemmelser, som er bifaldte af Kommunestyret, efterat Bygningskommissionen og Reguleringskommissionen samt, forsaavidt Sundhedsvæsenet vedkommer, Sundhedskommissionen derom har afgivet Erklæring.

§ 91. Paa den Del af et Herred, der, som beliggende indenfor en Afstand af 200 m. fra en Kjøbstads eller et Ladesteds Grænse, er undergivet denne Lov, skal det være tilladt under Jagttagelse af, hvad der er bestemt i § 25 med Hensyn til Høiden samt i § 42, at opføre Bygning af Træ eller Bindingsværk eller samlet Klynge af saadanne Bygninger, naar de tilsammen ikke indtager en større bebygget Grundflade end 500 m.^{2} og er fjernede 8 m. fra offentlig Plads eller Vei, 15 m. fra Naboeiendom eller Murbygning og 30 m. fra andre Bygninger af Træ eller Bindingsværk. Under Jagttagelse af disse Afstande skal Bygninger uden Ildsted kunne opføres af saadanne Materialier, uanseet den Grundflade, de optager. I Henseende til de nævnte Afstande bliver den samlede Klynge af Bygninger at betragte som én Bygning.

§ 92. Denne Lov træder i Kraft fra 1ste Januar næste Aar.

Fra den Tid ophæves Lov af 6te September 1845 angaaende Bygningsvæsenet, Lov af 26de Mai 1877 indeholdende Tillæg til Lov af 6te September 1845 angaaende Bygningsvæsenet og Lov af 21 Juni 1883 angaaende tvungen Opmaaling af Tomter og Grunde i Kjøbstæderne og Ladestederne samt som gjældende for Kjøbstæderne, undtagen Kristiania, Bergen og Trondhjem, og for Ladestederne Lov af 19de Mai 1860 indeholdende forskjellige Bestemmelser om Bygningsvæsenet. Ligeledes ophæves § 3 i Lov af 17de Juni 1869 indeholdende adskillige Bestemmelser angaaende Bygningsvæsenet m. v.

De i Henhold til nævnte Lov af 19de Mai 1860 § 5 af Kongen for enkelte Kjøbstæder og Ladesteder stadfæstede Bygningsforskrifter forbliver gjældende, indtil Kongen efter indhentet Erklæring fra vedkommende Kommunestyre, Bygningskommission og Reguleringskommission har bestemt, om og i hvilken Udstrækning de skal forblive gjældende ved Siden af denne Lov.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

27 Juli. No. 16. **Lov** indeholdende Forandringer i og Tillæg til Lov om Bygningsvæsenet i Kristiania af 5te Juni 1875 *) [1]).

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 14de Juli dette Aar, saalydende:

Efternævnte Dele af Lov om Bygningsvæsenet i Kristiania af 5te Juni 1875 skulle herefter lyde saaledes:

§ 1. Der skal i Kristiania være en Bygningskommission, en Reguleringskommission, en Stadskonduktør, en Reguleringschef og saa mange Bygningsinspektører, som Kommunebestyrelsen bestemmer.

§ 2. Bygningskommissionen bestaar af Politimesteren, Stadskonduktøren, Stadsingeniøren, Reguleringschefen, Stadsfysikus og 3 af Magistrat og Formandskab for 4 Aar beskikkede Medlemmer.

Reguleringskommissionen bestaar af et Medlem af Magistraten, Reguleringschefen, Stadskonduktøren, Stadsingeniøren, Stadsfysikus samt 4 af Kommunebestyrelsens Medlemmer, hvoraf mindst de 2 skal være Medlemmer af Formandskabet.

Stadskonduktøren, Reguleringschefen og Bygningsinspektørerne ansættes og afskediges af Magistrat og Formandskab, de tvende første med Overøvrighedens Approbation og Bygningsinspektørerne efter indhentet Erklæring fra Bygningskommissionen.

§ 3. Uden forudgaaende skriftlig Anmeldelse til Bygningsinspektøren og derefter modtagen Tilladelse maa der ikke foretages Gravningsarbeider til eller forøvrigt paabegyndes ny Bygning, Forstøtningsmur eller Indhegning mod Gaden og heller ikke paabegyndes saadanne Reparationer, Forandringer eller Indretninger af Bygning, hvortil Bygnings- eller Sundhedslovgivningen knytter Forskrifter, der ved Arbeidets Udførelse bliver at iagttage.

Anmeldelsen, der kan forlanges særskilt for hver enkelt Bygning eller dermed ligestillet Arbeide, skal være affattet efter et af Bygningskommissionen foreskrevet Schema og, forsaavidt det ikke findes overflødigt, ledsages af behørige Tegninger og Forklaring i to Exemplarer, for hvis Modtagelse Bygningsinspektøren meddeler et Bevis.

Enhver Anmeldelse skal indeholde Oplysning om, hvem der bærer Ansvaret for Arbeidets lovlige og fagmæssige Udførelse. Har Anmelderen ikke dette Ansvar, skal Anmeldelsen ledsages af Bevidnelse fra den Person, der har overtaget Ansvaret.

Angaar Anmeldelsen Opførelse af Murbygning af mere end en — 1 — Etages Høide eller Murbygning, under hvilken Kjælder skal anlægges, kan som ansvarshavende alene godkjendes den,

[1]) Se Dok. No. 15 m. Till. og Indst. O. No. 87 for 1896 samt Sth.tid. for s. A., Forh. i Oth. S. 1210—1213.

*) Bekjendtgj. 1 Aug. i Lovtid. 1ste Afd. No. 40.

som for Bygningskommissionen har godtgjort og af denne har er- 27 Juli.
holdt Erklæring om at være i Besiddelse af fornøden Indsigt i No. 16.
Bygningsfaget og for praktisk at have virket i det.

Finder Bygningsinspektøren efter at have gjort sig bekjendt med Stedsforholdene ingen Betænkeligheder ved det anmeldte Byggearbeide, og dette blot bestaar i Reparationer, Forandringer eller nye Indretninger, meddeler han inden 3 Dage Tilladelse til deres Udførelse. Derimod har han at forelægge Sagen for Stadskonduktøren, hvis han enten derved finder Betænkelighed, eller der handles om Opførelse af en ny Bygning. Har Stadskonduktøren derved intet at erindre, bliver det ene Exemplar af Anmeldelsen og Tegninger forsynet med hans Approbation at tilbagelevere Anmelderen, i Regelen inden 14 Dage, medens det andet af Bygningsinspektøren bliver at opbevare.

Finder Stadskonduktøren derimod ikke at kunne meddele det fornødne Samtykke, bliver Grunden dertil inden samme Tidsfrist at meddele Anmelderen. Tager denne Stadskonduktørens Bemerkning til Følge, hvorom skriftlig Anmeldelse for Bygningsinspektøren er tilstrækkelig, er Sagen dermed afgjort, i andet Fald bliver den at undergive Bygningskommissionens Kjendelse, der i Regelen bør afgives inden 6 Uger fra Anmeldelsens Indgivelse.

Ved Tilbagesendelsen af den approberede Anmeldelse vedlægger Bygningsinspektøren et Bygningstilladelseskort, som, naar det gjælder Opførelse af ny Bygning, angiver den Byggendes Forpligtelse til for Bygningsinspektøren at gjøre de i § 5 paabudne Anmeldelser.

Er et Byggearbeide ikke paabegyndt inden ét — 1 — Aar, efterat Approbationen er meddelt, taber denne sin Gyldighed.

Dersom et Arbeide indstilles i længere Tid end 3 — tre — Maaneder, maa det ikke gjenoptages uden efter af Bygningsinspektøren meddelt Tilladelse.

§ 6. Gaderne skal være saavidt muligt rette og mindst 15,70 m. brede samt aabne i begge Ender. Undtagelser fra denne Regel kan tilstedes af Reguleringskommissionen. Opstaar der Spørgsmaal om Indskrænkning af Torve og offentlige Pladse, skal Sagen forelægges Kommunerepræsentationen til Afgjørelse.

Gadebredden regnes mellem Husenes Vægge over Sokkelen, der ikke maa springe mere end 0,15 m. ud i Gaden.

Forhuse maa, forsaavidt ikke vedkommende Gade eller Strog er bestemt til villamæssig Bebyggelse, opføres med Façadevæg nøiagtig i Gade- eller Byggelinien (jfr. § 7) og føres helt frem til Nabogrænsen. Undtagelse herfra kan tilstedes af Reguleringskommissionen, efterat Bygningskommissionen derom har afgivet sin Erklæring.

Reguleringskommissionen kan lade anbringe faste Merker for Gaders Retning og Nivellement paa Tomter, Bygninger, Gjærder

27 Juli. No. 16.

osv. med Forpligtelse for Eieren til ikke at forandre eller borttage Merkerne uden Reguleringskommissionens Samtykke.

§ 7. Reguleringschefen har at udarbeide Planer for de forskjellige Bydeles Regulering samt for Gaders og offentlige Pladses Retning, Udvidelse og Høideforhold, hvilke Planer forelægges Reguleringskommissionen til Behandling. Efterat vedkommende Grundeiere er givet Anledning til at udtale sig, bliver Planerne at forelægge Kommunerepræsentationen til Antagelse og derefter, forsaavidt det gjælder hele Bydele eller Komplexer af nye Gader, at undergive Kongens Stadfæstelse.

Naar det udenfor gjældende Reguleringsplan bliver nødvendigt at regulere nogen Gade, bestemmes dette af Reguleringskommissionen efter forberedende Behandling af Reguleringschefen, dog under Adgang for Grundeier, som dermed er misfornøiet, til at fordre Sagen forelagt Kommunerepræsentationen.

For Gader eller afsluttede Dele af saadanne kan Magistrat og Formandskab bestemme, at den tilstødende Grund kun maa bebygges efter en af samme fastsat Byggelinie (Flugtlinie), der i Regelen skal være parallel med Gadelinien, men som dog ikke, medmindre samtlige Grundeiere deri samtykker, paa nogen af Gadens Sider maa trækkes i en større Afstand fra Gadelinien end 5 m. Ligeledes kan det bestemmes, at den til Gader eller til afsluttede Dele af saadanne stødende Grund kun maa benyttes til villamæssig Bebyggelse, i hvilket Tilfælde den jevnsides med Gaden løbende Strækning, der ikke maa bebygges, kan paa hver Side fastsættes til en Bredde af indtil 10 m.

Er samtlige Grundeiere i et Kvartal enige om at begjære det udlagt til villamæssig Bebyggelse, eller er samtlige i et Kvartal til samme Gade stødende Tomters Eiere enige om at begjære en Byggelinie bestemt, bliver, naar alt Krav paa Erstatning frafaldes, Begjæringen altid at tage til Følge. Lige med saadan Begjæring ansees det, naar en Eier ligeoverfor en anden har forpligtet sig til saadan Bebyggelse.

En fattet Beslutning om villamæssig Bebyggelse eller Bebyggelse efter en fastsat Byggelinie kan, naar der er bygget efter samme, alene ophæves ved Samtykke af samtlige vedkommende Grundeiere.

Planer med Længde- og Tværprofiler for Gader, Passager og lignende, der agtes anlagt af Private, eller for Udstykning af Byggegrunde maa undergives Approbation af Reguleringskommissionen.

Ingen Udgift i Anledning af Regulering maa paaføres Kommunen uden Samtykke af dennes bevilgende Myndighed.

Enhver Bestemmelse om truffen Regulering bliver enten offentlig at kundgjøre eller at meddele vedkommende Grundeiere.

Finder nogen Grundeier paa Grund af en Beslutning om villamæssig Bebyggelse eller en Bebyggelse efter en fastsat Byggeli-

nie at have noget Erstatningskrav at gjøre gjældende mod Kommu- 27 Juli.
nen, maa dette fremsættes inden 2 Aar, efterat Kundgjørelsen eller No. 16.
Meddelelsen har fundet Sted.

§ 8. Ingen Forandring i Bygningers Grundvold, hvorved forstaaes den hele Underbygning indtil Gadelinien, maa foretages, eller nye Bygninger af hvilketsomhelst Slags opføres, medmindre den besluttede Regulering befølges. Som ny Bygning ansees det, naar enten den ældre Underbygning over Gadelinien forstærkes eller Overbygning indtil 1ste Etages Gulvbjælker nedtages. Bliver, som Følge heraf, nogen Grund at afstaa til Udvidelse eller Rettelse af en allerede af Kommunen overtaget Gade eller Plads, tilkommer Eieren Erstatning af Bykassen enten efter Overenskomst eller efter uvillige Mænds Skjøn. Endvidere kan Grundeieren, naar nye Gader eller Pladse af Kommunen forlanges udlagte, eller hans Grund ved en i Henhold til § 7, 3die Passus truffen Bestemmelse paa Grund af særlige Omstændigheder skjønnes at være bleven væsentlig forringet i Værdi, fordre Erstatning efter Taxt.

De, som herefter vil bebygge Tomter til en saadan ny Gade eller Plads, skal forinden erstatte Bykassen dens Udlæg saaledes, at Enhver især tilsvarer Omkostningerne ved Erhvervelsen af den halve Gade eller Plads, saavidt den af ham bebyggede Grunds Matr. No. strækker sig, dog ikke over 10 m. i Bredden. Er en saaledes beliggende Tomt tidligere bebygget, og Bygningens Eier tillige er Eier af den tilstødende Grund, der skal udlægges til Gade eller Plads, erlægger Bykassen ingen Erstatning for den Del af Grunden, der behøves til den halve Gade eller Plads, indtil en Bredde af 10 m.

Naar nye Gader i Overensstemmelse med den approberede Reguleringsplan udlægges som Følge af nye Tomters Bebyggelse, uden at saadan Udlæggelse af Kommunen forlanges, tilkommer den Grundeier, paa hvis til Gaden stødende Tomter der bygges eller er bygget, ingen Erstatning af Kommunen for den Grund, der udlægges til Gade, forsaavidt som dennes Bredde ei overstiger 20 m. og han eier Byggetomter paa begge Sider. Eier han kun Tomter paa den ene Side af den nye Gade, bortfalder Erstatning af Kommunen for den halve Gadebredde indtil en Bredde af 10 m.

Grundeieren er berettiget til at fordre, at Byen strax skal indløse den til Gade eller Plads bestemte Grund, naar enten den Grund, han beholder tilbage, ved Reguleringen bliver utjenlig til Bebyggelse, eller det skjønnes, at hans Eiendom formedelst den Indskrænkning i Byggefriheden, som den besluttede Regulering medfører, væsentlig bliver forringet i Værdi.

Naar et afbrændt Strøg skal reguleres, er vedkommende Grundeiere endvidere pligtige at afstaa til Kommunen den Grund, som behøves til Tomternes indbyrdes Regulering, mod Erstatning af Bykassen efter Overenskomst eller uvillige Mænds Skjøn. Tilbagestaaende Kjældere, Mure eller andre Ruiner skal ikke være til Hinder

27 Juli. No. 16.

for Indløsningen og bliver at medtage under Taxten, hvis ikke Eieren foretrækker at bortføre dem inden en passende Frist.

Naar Bygning, som staar udenfor Gadelinien, undergaar Hovedreparation, hvorved dens Ydermure helt eller delvis bliver nedrevne, er Eieren, naar saadant af Kommunebestyrelsen, efter Forslag af Reguleringskommissionen, forlanges, mod Erstatning efter Overenskomst eller Taxt pligtig at indrykke sin Bygning saaledes, at den kommer i Flugt med den besluttede Gade- eller Byggelinie, samt paa Hjørnetomt at bryde dens Hjørne overensstemmende med § 16.

§ 13. Ved nye Bygningers Opførelse har Reguleringschefen gjennem Paavisning paa Stedet at meddele den Byggende fornoden Underretning om Gadens Høideforhold overensstemmende med det bestemte Nivellement. Denne Paavisning skal kunne kræves foretaget i Regelen inden 8 Dage efter Approbationen. Bygningsinspektøren har at paase, at den Byggende holder sig Anvisningen efterrettelig.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

27 Juli. No. 17.

Lov indeholdende Forandring i Lov om Sparebanker af 6te Juli 1887 samt i Lov om Forandring i samme af 14de Juni 1890 *) [1].

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 9de Juli dette Aar, saalydende:

A. § 8 i Lov om Sparebanker af 6te Juli 1887 skal herefter lyde saaledes:

„Beløber en Sparebanks Forvaltningskapital [2] sig til Kr. 50 000,00 [3] eller derover, skal mindst $^1/_{10}$ af samme eller, forsaavidt Bankens Grundfond ikke har naaet denne Størrelse, Fondets Beløb være anbragt i let realisable Værdipapirer som Aktier i Norges Bank, Stats-, Hypothekbanks- eller Kommuneobligationer. Skulde Forholdene nødvendiggjøre hel eller delvis Realisation af disse Værdipapirer, skal deres oven bestemte Forhold til Forvaltningskapitalen søges gjenoprettet snarest muligt [4] og senest inden 1 Aar. Saafremt Finantsdepartementet finder, at extraordinære Omstændigheder — saasom en større Krise eller lignende — taler for yderligere Udsættelse, kan det tilstaa saadan".

B. Den i samme Lovs § 18, jfr. Lov af 14de Juni 1890, fastsatte Frist for Gjennemførelsen af Forskrifterne i førstnævnte

[1]) Se Oth. Prp. No. 26 og Indst. O. No. 73 for 1896 samt Sth.tid. for s. A., Forh. i Oth. S. 1132—1133.

[2]) tidligere „en Sparebanks samlede Forvaltningskapital".

[3]) tidligere „20 000,00".

[4]) „muligt" er tilføiet.

*) Bekjendtgj. 1 Aug. i Lovtid. 1ste Afd. No. 40.

Lovs §§ 8 og 9 forlænges, forsaavidt angaar § 8, til 1ste Januar 1900. 27 Juli. No. 17.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under vor Haand og Rigets Segl.

Lov indeholdende Forandring i Lov om Norges Bank af 23de April 1892 *)[1]. 27 Juli. No. 18.

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 21de Juli dette Aar, saalydende:

I.

Lov om Norges Bank af 23de April 1892 § 13 skal herefter lyde saaledes:

Norges Bank har sit Hovedsæde i Kristiania.[2]) Desuden har Banken Afdelinger, hvor det er eller bliver bestemt.

II.

Nærværende Lov træder i Kraft den 1ste Januar 1897. Samtidig paabegynder en Bankafdeling i Trondhjem sin Virksomhed, hvorhos de nuværende Medlemmer af Repræsentantskabet og Direktionen med Suppleanter fratræder. Ligeledes fratræder fra samme Tidspunkt Bankbestyrelsen i Kristiania med Suppleanter.

Nyt Repræsentantskab og nye Direktører samt ny Bankbestyrelse for Trondhjem, alle med Suppleanter, bliver at vælge af det nu forsamlede Storthing.

Den fungerende Direktion drager, saasnart denne Lov er udkommen, Omsorg for, at der i betimelig Tid træffes de fornødne Foranstaltninger til Iværksættelse af Flytningen.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

[1]) Se Dok. No. 35 og 105 og Indst. O. X for 1896 samt Sth.tid. for s. A., Forh. i Oth. S. 1146—1207 og 1290—1297 og i Lth. S. 384—400 og 406—408.

[2]) tidligere „Trondhjem".

Lov om Udskrivning af Heste og Kjøretøier til Feltbrug *)[1]. 27 Juli. No. 19. Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 14de Juli dette Aar, saalydende:

§ 1. I Tilfælde af, at Armeen eller nogen Del af den sættes paa Feltfod, er Rigets Hesteeiere og Eiere af Kjøretøier,

[1]) Se Oth. Prp. No. 31 og Indst. O. No. 93 A. samt Sth.tid. for s. A., Forh. i Oth. S. 1231—1235.

*) Bekjendtgj. 1 Aug. i Lovtid. 1ste Afd. No. 40.

27 Juli. No. 19.

egnede til Krigsbrug, efter de nedenfor i denne Lov givne Regler og med de deri indeholdte Undtagelser forpligtede til mod Erstatning efter Taxt at stille det fornødne Antal Heste og Kjøretøier til Armeens Raadighed.

§ 2. Det Antal Heste, som skal kunne kræves afgivet til Armeen, naar denne sættes paa Feltfod, bestemmes af Kongen. Dog maa Antallet ikke uden Storthingets Samtykke overskride, hvad der nødvendiggjøres ved den til enhver Tid gjældende Organisationsplan for Armeen.

Det saaledes bestemte Antal Heste fordeles af Kongen eller den, han dertil bemyndiger, paa samtlige Herreder og Bykommuner paa Grundlag af Forholdet mellem Antallet af de i Kommunen hjemmehørende, ikke særskilt undtagne Heste i nedenfor angivne Alder og samtlige saadanne Heste i Riget.

Omfordeling foregaar efter hver Folketælling og forøvrigt, naar det maatte anses paakrævet.

Antallet af de Heste, som efter ovenomhandlede Fordeling falder paa den enkelte Kommune, kan af Kongen, hvor det til Mobiliseringens Paaskyndelse maatte udkræves, forøges indtil det dobbelte for de bekvemmest beliggende Distrikter. Dog skal det Antal Heste, der falder paa den enkelte Kommune, aldrig overskride 20 pCt. af de i Kommunen hjemmehørende, ikke særskilt undtagne Heste i den foreskrevne Alder.

Naar denne Adgang benyttes, skal efter Kongens nærmere Bestemmelse en tilsvarende Formindskelse finde Sted i Antallet af de Heste, som bliver at afgive fra de for Troppernes Sammendragning mindst bekvemt beliggende Dele af Landet, og saaledes, at enkelte Kommuner helt kan fritages for at fremstille Heste til Udskrivning.

Der bliver af det Regjeringsdepartement, som af Kongen bestemmes, draget Omsorg for, at enhver Kommunebestyrelse til enhver Tid er underrettet saavel om det normale Antal som om den Tillægskontingent af Heste, som Kommunen, naar Armeen sættes paa Feltfod, har at afgive.

Saafremt det alene er enkelte Afdelinger af Armeen, som sættes paa Feltfod, kan Kongen bestemme, at Udskrivning blot skal finde Sted fra de Distrikter eller i saadan Udstrækning, som det for Tilveiebringelsen af det fornødne Antal Heste maatte udkræves.

§ 3. Naar Armeen eller nogen Del af den sættes paa Feltfod, paaligger det enhver Kommune til Tid og Sted, som af Kongen eller den, han dertil bemyndiger, bestemmes, at fremstille det Antal Heste, som Kommunen, i Henhold til de ifølge § 2 trufne Bestemmelser, har at afgive, med et Tillæg af 25 pCt. Hvor herved Brøk maatte fremkomme, afrundes den opad til det nærmeste hele Tal.

§ 4. Til blandt de i Kommunen hjemmehørende Heste at

udtage det til Fremstilling foreskrevne Antal skal der til enhver Tid inden hver Kommune af Kommunebestyrelsen være opnævnt et Udvalg paa mindst 5 for 4 Aar valgte Medlemmer. Valgbare hertil og forpligtede til at modtage Valget er alle, som henholdsvis er valgbare til Medlemmer af Repræsentantskabet og forpligtede til at modtage saadant Valg. 27 Juli. No. 19.

Udvalget vælger selv sin Formand.

§ 5. De fremstillede Heste skal være i Alderen fra fyldte 5 til fyldte 16 Aar og uden Mangler, der gjør dem uskikkede til Krigsbrug.

Angaaende de Egenskaber, hvoraf de forøvrigt bør være i Besiddelse, kan af Kongen eller den, han dertil bemyndiger, træffes nærmere Bestemmelser enten for det hele Land under et eller særskilt for enkelte Grupper af Kommuner. Herved skal det nøie paasees, at ingen Kommune paalægges at fremstille andre Heste end saadanne, som man med Sikkerhed kan gaa ud fra findes inden Kommunen.

§ 6. Undtagne for Afgivelse efter nærværende Lov er militære Tjenesteheste og Kvarterheste.

Saavidt muligt bør det undgaaes blandt de i Kommunen hjemmehørende Heste at udtage saadanne, der er stationerede paa de faste Skydsstationer eller anvendes ved Diligencefart, der underholdes af Staten. For Forsømmelser, der ellers vilde blive at straffe efter Skydslovgivningen, bortfalder Straf, naar de har sin Grund i, at nogen Hest efter nærværende Lov er afgiven til Feltbrug.

Ved Udtagningen af de Heste, der fra den enkelte Kommune skal fremstilles, tages der Hensyn til, at Byrden fordeles saa ligelig som muligt. Forøvrigt staar det den enkelte Kommunebestyrelse frit for at fastsætte de nærmere Regler, som det i § 4 nævnte Udvalg har at befølge ved Hestenes Udtagning.

§ 7. Udvalget har til sin egen Veiledning paa Landet at føre en Liste over, fra hvilke Brug og i hvilket Antal fra hvert Brug Heste ved Udskrivning bliver at fremstille under Forudsætning af, at det i Listen anførte Antal til Krigsbrug skikkede Heste paa Udskrivningstiden findes ved Bruget. Listen skal omfatte saa mange Heste som nødvendigt, forat Kommunen skal kunne fyldestgjøre sin Fremstillingspligt. Listen bliver at revidere hvert 3die Aar og dens Tilstedeværelse og ordentlige Forelse at efterse af Fogden paa første Sage- og Skattething efter hver Revision.

I Byerne fører Udvalget en lignende Liste over, af hvilke Personer og i hvilket Antal af hver Person Heste ved Udskrivning bliver at fremstille. Denne Liste bliver hvert 2det Aar at revidere, samt efter hver Revision at efterse af Magistraten.

§ 8. Enhver Hesteeier er pligtig til at fremstille de af Ud-

27 Juli. No. 19.

valget bestemte Heste til Tid og Sted, som gjennem Udvalget tilkjendegives ham.

Enhver Hest, som fremstilles, skal være forsynet med godt Beslag, med Grime, Dækken, Dækkengjord, en Omgang Hestesko samt Foder for 3 Døgn.

§ 9. Til at bedømme de paa Afleveringsstedet fremstillede Heste, deraf at udtage det Antal, som skal afgives, samt at vurdere de udtagne Heste anordnes for Anledningen og for Distrikter, som af Kongen bestemmes, Mønstrings- og Vurderingskommissioner. Enhver saadan bestaar af 3 Medlemmer, hvoraf det ene, der forretter som Kommissionens Formand, opnævnes af en af Kongen nærmere bestemt Militærmyndighed, medens de 2 andre af samme Militærmyndighed udtages blandt 4 Mænd, opnævnte af Fogden eller Byfogden, i Landdistrikter eller i saadanne i Forbindelse med Byer blandt de Mænd, der inden Distriktet tilhører de i § 4 omhandlede kommunale Udvalg, og i Byer, der danner eget Mønstrings- og Vurderingsdistrikt, blandt dem, der er opførte i det i Lagrettesloven af 28de August 1854 § 18 omhandlede Udvalg. De opnævnte Mænd kan ikke undslaa sig for at overtage Hvervet. De af disse Mænd, der ikke indtræder som Medlemmer af Kommissionen, fungerer som Suppleanter.

Alle de 4 af Fogden eller Byfogden opnævnte Mænd er pligtige til at indfinde sig til den dem tilkjendegivne Tid paa det fastsatte Afleveringssted. De oppebærer Skydsgodtgjørelse efter Lov angaaende offentlige Tjenestemænds Skyds- og Kostgodtgjørelse af 10de Juli 1894 og Kostgodtgjørelse som for Tjenestemænd tilhørende samme Lovs 3die Klasse.

Vedkommende Militærautoritet drager Omsorg for, at Kommissionen ydes Bistand af en Dyrlæge.

Omfatter et Distrikt flere Fogderier eller Dele af saadanne eller Bykommune i Forbindelse med Landdistrikt, bestemmes det af Kongen eller den, han dertil bemyndiger, hvilken Embedsmand skal foretage Mændsopnævnelsen efter denne Paragraf.

Samme Skyds- og Kostgodtgjørelse som ovenfor bestemt tilkommer et Medlem af det i § 4 nævnte Udvalg, saafremt Kommunen finder det nødvendigt eller ønskeligt, at et saadant Medlem paa Kommunens Vegne fremmøder paa Afleveringsstedet. Ogsaa Udgifterne herved bæres af Staten.

Nogen Overtaxt finder ikke Sted.

§ 10. Bliver der ikke af Mønstrings- og Vurderingskommissionen blandt de fra en Kommune fremstillede Heste godkjendt et saa stort Antal som det, Kommunen er pligtig til at afgive, kan Kommissionen indkjøbe de manglende Heste, saaledes at Kommunen, saafremt Mangelen eller Forsinkelsen ikke beror paa Omstændigheder, hvorover hverken Kommunen eller de leveringspligtige har været Herre, pligter at erstatte Staten, hvad Indkjøbsprisen maatte over-

stige Middeltaxten for de fra Kommunen fremstillede og af Kommissionen udtagne Heste. Hvis ingen af de fremstillede Heste godkjendes, lægges Middelprisen af de fra de tilgrænsende Kommuner fremstillede og udtagne Heste til Grund. For denne Erstatning har Kommunen Regres til de Hesteeiere, som ved Forsømmelse af at befølge de givne Paalæg maatte have forvoldt Mangelen paa fremstillede, brugbare Heste. 27 Juli. No. 19.

§ 11. Eier af fremstillet Hest, der udtages til Feltbrug, erholder af Staten Erstatning saavel for Hestens og de medfølgende Gjenstandes Værdi efter den paa Grundlag af de i Distriktet almindelig i Handel og Vandel gjældende Priser afgivne Taxt som for Omkostningerne ved Fremmødet, saafremt Afleveringsstedet ligger mere end 5 km. fra Hjemstedet. Herved beregnes for den, der bringer Hesten til Afleveringsstedet, Marschgodtgjørelse som for Menige bestemt. Eier af fremstillet Hest, der ikke udtages til Feltbrug, erholder under samme Forudsætning og, saafremt intet er at lægge ham til Last med Hensyn til Opfyldelsen af hans Fremstillingspligt, Godtgjørelse for Fremmødet og Tilbagebringelsen samt for Hestens Assavn under dens Fravær. Assavnsgodtgjørelsen er den samme som den til enhver Tid i Henhold til Lov om Armeens Udrederkvarterer af 6te Juni 1891 bestemte.

§ 12. Antallet af de til Feltbrug fornødne Kjøretøier, som en Kommune skal afgive, fastsættes overensstemmende med § 2 for hvert af de Slags, der tiltrænges paa Grundlag af Forholdet mellem Antallet af den paagjældende Art Kjøretøier i Kommunen og Antallet af saadanne Kjøretøier i Riget. Dog skal ikke det samlede Antal Kjøretøier, som paa denne Maade kan fordres afgivne af en Kommune, overskride 30 pCt. af det samlede Antal af alle til Krigsbrug skikkede Kjøretøier inden Kommunen. Om saadanne Kjøretøiers Art og Egenskaber samt Kjøretøiernes Udtagelse, Fremstilling, Vurdering osv. gjælder samme Bestemmelser som de ovenfor om Heste givne, idet inden hver Kommune det samme Udvalg og inden hvert Mønstrings- og Vurderingsdistrikt den samme Kommission varetager det fornødne for Kjøretøiernes som for Hestens Vedkommende. Dog kan det, hvor dette til Udskrivningens Paaskyndelse findes nødvendigt, af Kongen eller den, han dertil bemyndiger, bestemmes, at særskilt Mønstrings- og Vurderingskommission skal opnævnes til Kjøretøiers Udtagelse og Vurdering. Med hvert fremstillet Kjøretøi skal, foruden dets sædvanlige Tilbehør, ogsaa følge det fornødne Sæletøi.

§ 13. De i de foregaaende Paragrafer nævnte Taxtbeløb og Godtgjørelse udbetales enten kontant eller gjennem Anvisninger paa Statskassen, betalbare 3 Maaneder fra Udstedelsen og lydende paa 5 pCt. aarlig Rente. Eier af afgivet Hest eller Kjøretøi er berettiget til, naar Armeen eller vedkommende Afdeling atter er sat

27 Juli No. 19. paa Fredsfod, at erholde Hest eller Kjøretøi udleveret mod Tilbagebetaling af Taxtbeløbet.

§ 14. Saafremt det er til Øvelse, Armeen eller nogen Del af den sættes paa Feltfod, har Staten ogsaa Ret til at overtage de udskrevne Heste eller Kjøretøier til Brug under Øvelserne istedetfor til Eie. Ifaafald skal de udskrevne Heste eller Kjøretøier, forinden at vurderes ved Udskrivningen efter § 9, tillige af den samme Monstrings- og Vurderingskommission vurderes ved Tilbageleveringen. Dersom Hesten under Øvelserne, eller forinden Tilbagelevering har fundet Sted, forkommer, kreperer eller efter Kommissionens Skjøn har lidt Skade, som væsentlig forringer dens Brugbarhed, eller hvis vedkommende Kjøretøi har lidt lignende Skade, betales det fulde oprindelige Taxtbeløb. Staten bliver selvfølgelig i saa Tilfælde Eier af det skadelidte Dyr eller Kjøretøi. Er Skaden mindre, fastsætter Kommissionen Erstatningen.

Afsavnsgodtgjørelsen for Hest er den dobbelte af den til enhver Tid i Henhold til Lov om Armeens Udrederkvarterer af 6te Juni 1891 for Fred bestemte. Afsavnsgodtgjørelsen for Kjøretøi ydes efter Taxt, der til enhver Tid af Kongen eller den, han dertil bemyndiger, er fastsat for det hele Land eller for større Dele deraf.

§ 15. De til denne Lovs Gjennemførelse fornødne, ikke ovenfor særskilt nævnte Bestemmelser afgives af Kongen eller den, han dertil bemyndiger. Overtrædelser af denne Lov eller af de i Henhold til den afgivne Bestemmelser og Paalæg straffes med Bøder fra Kr. 10,00 til Kr. 1 000,00.

§ 16. Nærværende Lov træder i Kraft for Tromsø Stifts Vedkommende, naar Værnepligten der bliver indført.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

27 Juli. No. 20. **Lov** om militære Rekvisitioner i Krigstilfælde*) [1]).

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 14de Juli dette Aar, saalydende:

§ 1. Fra det Øieblik af, at Krigsmagten eller nogen Del af den sættes paa Feltfod i Anledning af udbrudt eller befrygtet Krig, skal alle og enhver være forpligtede til at fyldestgjøre de fra militære Myndigheder i Henhold til denne Lov udgaaede Rekvisitioner for Tilveiebringelse af alt, hvad der til Militærstyrken og dens Operationer tiltrænges, og som ikke paa anden Maade med tilstrækkelig Hurtighed kan tilveiebringes.

Saaledes kan der rekvireres:

[1]) Se Odth. Prp. No. 31 og Indst. O. No. 93 B. for 1896 samt Sth.tid. for s. A., Forh. i Odth. S. 1231 og 1235—1237.

*) Bekjendtgj. 1 Aug. i Lovtid. 1ste Afd. No. 40.

Rum til Indkvartering med eller uden Kost, Lys og Brænde, 27 Juli.
Halm etc. for Tropperne samt for Personer, der benyttes i Krigs- No. 20.
magtens Tjeneste, Brændsel og Leirhalm til Leir eller Bivuak samt Magasinrum og Rum til Etablering af Sygehuse, Feltpost eller andre militære Indretninger;

Slagtekvæg, Korn og andre Forraad til Troppernes Proviantering;

Heste og Kjøretøier med eller uden Kjørekarle, Velocipeder samt Staldrum og Furage til Heste og Slagtekvæg;

Dispositionsret over Jernbaner, Sporveie, Kanaler, Brevduer, Telegrafer og Telefoner med tilhørende Personale og Materiel;

Skibe og Baade med eller uden Mandskab, Materialier, Maskiner og Redskaber, Stenkul, Taugværk og andre Forraad til Krigsskibes Udrustning samt Plads og Indretninger til Fartøiers Doksætning og Reparation;

Veivisere, Budbringere og Arbeidsmandskab, særlig til Skansegravning, Vei- og Brobygningsarbeider,

samt andre Ydelser, være sig af Arbeide eller Gjenstande — de sidste saavel til midlertidig Benyttelse som til endelig Afstaaelse —, hvorfor der til Militærstyrken og dens Operationer maatte haves Behov.

Expropriation af fast Eiendom for Statens Regning berøres ikke af denne Lov.

§ 2. Rekvisitioner udfærdiges af den militære Myndighed, som af Kongen eller den, han dertil bemyndiger, bestemmes; de skal være skriftlig affattede og nøiagtig angive, saavel hvad der skal ydes som Tid og Sted for Ydelsen.

For alle Ydelser ifølge Rekvisition gives skriftlig Kvittering og ydes Godtgjørelse af Statskassen. Dog gives for Indkvartering uden Kost, Lys, Brænde og Halm i et sammenhængende Tidsrum af ikke over 48 Timer, for Staldrum til Heste og Slagtekvæg i samme Tidsrum eller — uden Hensyn til Benyttelsens Varighed — for Benyttelsen af ledigt Staldrum, andet Udhusrum, ubenyttede Huse eller ledige Fartøier ingen anden Godtgjørelse end Erstatning for bevislig forvoldt Skade, Tab eller Udgifter.

Ydes der af samme Eier i Løbet af samme Kalendermaaned flere Gange Kvarter eller ikke ledigt Staldrum for en Tid, der hver Gang ikke overstiger 48 Timer, skal Godtgjørelse dog gives for den Tid, hvormed Summen af de enkelte Indkvarteringstider maatte overstige 72 Timer.

§ 3. Rekvisition af Dispositionsret over Jernbaner, Sporveie, Kanaler, Telegrafer, Telefoner og Brevduer tilhørende nogen Brevdueforening rettes direkte til vedkommende Bestyrelse, Driftsbestyrer eller Trafikchef. Det samme kan, om ønskes, ske med Hensyn til Dampskibe tilhørende et Dampskibsselskab.

Alle andre Rekvisitioner rettes regelmæssig til vedkommende

27 Juli. No. 20.

Kommune, enten gjennem Formandskabet eller i Byerne gjennem Magistrat eller Formandskab. Angaar Rekvisitionen bestemt angivne Gjenstande eller er knyttet til bestemt angivne Lokaliteter, kan den paa Landet ogsaa rettes til Lensmanden, der i saa Fald har at drage Omsorg for dens Fyldestgjørelse. Alene forsaavidt Tidens Knaphed undtagelsesvis maatte gjøre det uomgjængelig nødvendigt, kan en Rekvisition umiddelbart rettes til den, der skal afgive det rekvirerede.

Kommunen bærer Ansvaret for Fyldestgjørelsen af alle til den rettede Rekvisitioner og træffer selv de fornødne Bestemmelser om Rekvisitionsbyrdens Fordeling inden Kommunen eller om Maaden, hvorpaa denne Fordeling i Tilfælde skal foretages.

De civile Øvrighedspersoner, Amtmænd, Magistratsembedsmænd, Fogder, Politimestere og Lensmænd har paa enhver Maade at bistaa ved Rekvisitionernes Fyldestgjørelse samt, hvor Rekvisition skal rettes til flere Kommuner, ved Rekvisitionsbyrdens Fordeling mellem disse.

Er Anvendelse af Tvang nødvendig til Rekvisitionens Fyldestgjørelse, kan Politiet lade det rekvirerede udtage hos den til Rekvisitionens Fyldestgjørelse forpligtede. Alene hvor den nævnte civile Myndighed ikke haves tilstede, og hvor en Opsættelse kunde medføre væsentlig Skade eller Fare, kan vedkommende militære Myndighed selv sætte sig i Besiddelse af det rekvirerede.

§ 4. Rekvisition maa aldrig omfatte noget, som den, der skal fyldestgjøre den, ikke er i Besiddelse af, eller som ikke findes inden den Kommune, hvortil Rekvisitionen er rettet; ei heller noget, som er uomgjængelig nødvendigt for Tilfredsstillelse af Besidderens Behov. De Rum og Senge, som trænges og regelmæssig benyttes til Natteleie for Besidderen og hans Husstand, kan i intet Tilfælde fordres afgivne; heller ikke maa Tiden eller Stedet ved Ydelsen fastsættes saaledes, at der ikke levnes tilstrækkelig Frist til Rekvisitionens Fyldestgjørelse.

Saafremt Undladelse af at opfylde paahvilende Forpligtelser, det være sig ligeoverfor det Offentlige eller ligeoverfor Private, maatte være forvoldt ved Fyldestgjørelse af Rekvisition efter denne Lov, bortfalder Straf eller Erstatning, som saadan Undladelse ellers vilde have medført.

§ 5. Benyttelse af Jernbaner, Sporveie, Kanaler, Telegrafer, Telefoner, Velocipeder, Brevduer, militær Transportskyds og andre Arbeidsydelser samt Ydelse af Kvarter med eller uden Kost, Lys og Brænde og af Staldrum og Furage til Heste og Slagtekvæg under deres Indkvartering godtgjøres efter Taxter, som af Kongen eller den, han dertil bemyndiger, fastsættes for det hele Land eller for større Dele deraf.

Alle andre Ydelser, Tab og Skadetilføielser til Fyldestgjørelse af eller hidrørende fra Rekvisitioner efter denne Lov erstattes efter

Skjøn. Skjønnet afgives som Regel af en for hver Kjøbstad og for hvert Fogderi, eller efter Kongens Bestemmelse for Dele af et Fogderi, anordnet Kommission bestaaende af 3 Medlemmer. Af disse bliver det ene, der forretter som Kommissionens Formand, at opnævne af den Militærmyndighed, som af Kongen bestemmes, medens de 2 andre Medlemmer opnævnes af Fogden eller Byfogden blandt de Mænd, der er opførte i det i Lagrettesloven af 28 August 1854 § 18 omhandlede Udvalg. De oppebærer Skydsgodtgjørelse efter Lov angaaende offentlige Tjenestemænds Skyds- og Kostgodtgjørelse af 10de Juli 1894 og Kostgodtgjørelse som for Tjenestemænd tilhørende samme Lovs 3die Klasse. 27 Juli. No. 20.

Handles der kun om mindre Beløb, kan den rekvirerende Myndighed, om den saa foretrækker, i Landdistrikterne lade Skjønnet afgive af Lensmanden som Formand med 2 af denne opnævnte Mænd.

Saafremt det har været umuligt at give Skjønsmændene Anledning til at besigtige de rekvirerede Gjenstande, skal Rekvisitionsmyndigheden drage Omsorg for, at de fornødne Data til deres Værdsættelse, saavidt muligt, kan foreligge, naar Skjønnet skal afgives.

Ved Skjønnet lægges Dagens almindelige Priser til Grund. Nogen Overtaxt finder ikke Sted.

§ 6. Godtgjørelse og Erstatningsbeløb ifølge denne Lov udbetales enten kontant eller gjennem Anvisninger paa Statskassen, betalbare 3 Maaneder efter Udstedelsen og lydende paa 5 pCt. aarlig Rente.

§ 7. De til denne Lovs Gjennemførelse fornødne Bestemmelser afgives af Kongen eller den, han dertil bemyndiger.

Undladelse af at efterkomme, hvad der paaligger nogen til Fyldestgjørelse af Rekvisition, udfærdiget i Henhold til denne Lov, straffes med Bøder fra Kr. 10,00 til Kr. 1000,00.

For Udgifter, forvoldte ved, at en Rekvisition ikke paa behørig Maade fyldestgjøres, kan Erstatning kræves af den deri skyldige. Dog kan Staten, saafremt Rekvisition er rettet til en Kommune, holde sig til denne, der for det udredede Erstatningsbeløb har Regres til den skyldige.

§ 8. Bestemmelserne i denne Lov skal ogsaa gives Anvendelse paa Rekvisitioner, udfærdigede i Kraft af de af Kongen i Henhold til Lov om Skydsvæsenet af 14de Juli 1893 § 72 afgivne Bestemmelser angaaende militær Transportskyds i Krigstid.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

Kongelig Kundgjørelse angaaende Toldafgifter *) [1]). 27 Juli.

[1]) Jfr. Kundgj. 30 Juni, Ref. 2 Juli, Kundgj. 16 Juli og Ref. 22 Juli 1896 samt det der Citerede.

*) Bekjendtgj. 29 Juli i Lovtid. 1ste Afd. No. 39, hvor Kundgjørelsen er indtaget i sin Helhed.

27 Juli. **Kongelig Kundgjørelse** angaaende Afgifter af Malt- og Brændevinstilvirkning, som fra 3die Juli 1896 skal erlægges til Statskassen *) [1]).

[1]) Jfr. Kundgj. 30 Juni og Res. 2 Juli 1896 og det der Citerede.

27 Juli. **Kongelig Resolution****) hvorved i Henhold til Lov af 17de Juni 1869 om Udvidelse af Lov af 26de Mai 1866, indeholdende adskillige Bestemmelser om Politivæsenet i Kristiania til at gjælde ogsaa for Rigets øvrige Kjøbstæder, meddeles Stadfæstelse paa en af Hamars Formænd og Repræsentanter under 26de Marts og 7de Juli 1896 fattet Beslutning om Tillæg til de ved Kongelig Resolution af 3die September 1890 approberede Politivedtægter for bemeldte Kjøbstad, saalydende:

1. Saavel ved Fartøiers Ankomst og Afgang som ved Fortøining og Forhaling i Havnen skal Fartøisførerne saavidt muligt undgaa at komme andre Fartøier til Fortrængsel, og de skal forøvrigt forholde sig efter Politiets Paalæg. Dette gjælder ogsaa for dem, som fører Prammer, Tømmerflaader eller deslige. Dersom Politiets Paalæg ikke efterkommes, er dette efter forudgaaende Advarsel berettiget til at løskaste eller efter Omstændighederne kappe Varp, Spring, Landtaug, eller deslige, naar dette er nødvendigt for at forebygge Uorden eller Skade.
2. Affald eller Urenlighed maa ikke udkastes i Havnen eller henlægges paa Isen eller paa Stranden. Fra denne Bestemmelse kan Politimesteren bevilge saadanne Undtagelser, som ikke kan medføre skadelige Følger for Havnen.

27 Juli. **Kongelig Resolution****), hvorved i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Hurum Herred, Buskeruds Amt, under 11te Februar 1896 fattet Beslutning angaaende Tillæg til § 4 i de ved Kongelig Resolution af 26de Juni 1893 approberede Politivedtægter for bemeldte Herred.

Tillægget er saalydende:

Inden Ladestedet Holmsbos Grændser maa ingen kjøre eller ride hurtigere end i kort Trav. Inden Ladestedet skal desuden ved Slædekjørsel bruges Bjælde; herfra er dog undtaget Arbeidskjørsel.

Lensmanden kan bestemme, at Kjælkeagning skal være forbudt paa de Partier af den offentlige Vei inden Herredet, hvor han maatte anse det paakrævet.

27 Juli. **Kongelig Resolution*****), hvorved i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stad-

*) Bekjendtgj. 29 Juli i Lovtid. 1ste Afd. No. 39, hvor Kundgjørelsen er indtaget i sin Helhed.

**) Bekjendtgj. 1 Aug. i Lovtid. 1ste Afd. No. 40.

***) Bekjendtgj. 1 Aug. i Lovtid. 1ste Afd. No. 40, hvor Vedtægterne er indtagne.

fæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Fuse Herred, Søndre Bergenhus Amt, under 7de Mai 1895 og 20de Februar 1896 fattet Beslutning til Politivedtægter for Strandviks Kirkebygd af bemeldte Herred. 27 Juli.

Kongelig Resolution*), hvorved 27 Juli.

1. i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder samt Lov af 22de Mai 1875 angaaende Adgang til at give dramatiske og andre offentlige Forestillinger m. V. meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Voss Herred, Søndre Bergenhus Amt, under 18de Februar, samt 2den og 30te September 1895 og 5te Juni 1896 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred,
2. de Kongelige Resolutioner af 5te Januar 1859 og 25de Juli 1881, ved hvilke Kjøbstadspolitilovgivningens almindelige Bestemmelser om Gadeuorden og Roligheds forstyrrelse m. v. blev gjorte gjældende for Vangens Sogn af Voss Prestegjæld, ophæves, fra den Dag, da ovennævnte Politivedtægter træder i Kraft.

Kongelig Resolution*), hvorved i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Rissen Herred, Søndre Trondhjems Amt under 12te Mai 1894, 18de Mai 1895 og 30te Mai 1896 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred. 27 Juli.

Kongelig Resolution**), hvorved Stadfæstelse i Medhold af Lov om Pigtraads Anvendelse til Gjærde af 14de Juli 1893 § 1 meddeles paa en af Skiens Kommunebestyrelse under 15de Marts 1895 fattet Beslutning, hvorefter det skal være forbudt i Gjærder i Skiens Kommune at anvende Pigtraad i mindre Afstand over Grunden end 2 — to — Meter. 27 Juli.

Kongelig Resolution**), hvorved er bestemt, at den i § 1 i Kongelig Plakat af 5te Januar 1895, indeholdende Forandringer i Plakaten af 18de December 1882 angaaende Aflæggelse af Svendeprøver m. m., fastsatte Svendeprøve for Pølsemagere hereftet skal lyde saaledes: 27 Juli.

„At partere et Svin og sortere Fleskt samt tillave og koge en af de almindeligst forekommende Pølsesorter efter Skjønsmændenes Valg."

Kongelig Resolution**), hvorved i Medhold af § 5 i Lov indeholdende forskjellige Bestemmelser om Bygningsvæsenet af 19de 27 Juli.

*) Bekjendtgj. 1 Aug. i Lovtid. 1ste Afd. No. 40, hvor Vedtægterne er indtagne.
**) Bekjendtgj. 1 Aug. i Lovtid. 1ste Afd. No. 40.
***) Bekjendtgj. 1 Aug. i Lovtid. 1ste Afd. No. 40, hvor Bestemmelserne er indtagne.

27 Juli. Mai 1860 meddeles Stadfæstelse paa de af Fredriksværns Herredsstyrelse under 13de Mai 1896 vedtagne Bestemmelser til Skjærpelse i de gjældende Bygningsloves Forskrifter, forsaavidt nævnte Strandsted angaar.

27 Juli. **Kongelig Resolution**, hvorved der i Henhold til § 1 i Lov af 18de Mai 1896, indeholdende Tillæg til den om Pensionskassen for Statens Tjenestemænd gjældende Lovgivning, fastsættes følgende Regler for det Beløb, hvormed Tjenestemænds pligtige Indskud i Pensionskassen tillades nedsat paa Grund af tegnet Livsforsikring:

1. Naar en Tjenestemand i Henhold til § 1 i Lov af 18de Mai 1896, indeholdende Tillæg til den om Pensionskassen for Statens Tjenestemænd gjældende Lovgivning, ønsker sit pligtige Indskud i Pensionskassen nedsat paa Grund af, at han har tegnet sammensat Livsforsikring, anses han for at have erhvervet en aarlig Pension svarende til 4 pCt. af den forsikrede Kapital. Hans pligtige Indskud i Pensionskassen formindskes derefter med den Brøkdel af samme, som den ved Livsforsikringen erhvervede Pension udgjør af den for vedkommende Tjenesteklasse beregnede Gjennemsnitspension.

   Udredes Indskudet delvis af det Offentlige, kommer den hele Formindskelse til Fradrag i den af Tjenestemanden selv udredede Del af Indskudet.
2. Som en Tjenesteklasses Gjennemsnitspension anses det aarlige Beløb, der i den for Klassen sædvanlige Indskudstid og efter den til Grund for Pensionskassens Tabeller liggende Forudsætning om Rentefod og Dødelighed vil være optjent ved den for Klassen fastsatte Afgangsalder eller, om saadan ikke er fastsat, ved det fyldte 65de Aar. Som sædvanlig Indskudstid anses Tidsforløbet fra den Indtrædelsesalder, der har været eller bliver lagt til Grund ved Bestemmelsen af Indskudssatser for vedkommende Tjenesteklasse, til den for Klassen fastsatte Afgangsalder eller, om saadan ikke er fastsat, til 65de Aar. Som Afgangsalder for militære Embedsmænd, der ikke har naaet Kapteins Grad, regnes det som Afgangsalder for Kapteiner fastsatte Aldersaar.
3. Ældre Indskydere i Pensionskassen kan paa Forlangende erholde den i No. 1 omhandlede Nedsættelse i sine fremtidige pligtige Indskud i Pensionskassen, men kan ikke kræve Tilbagebetaling af tidligere gjorte Indskud.

27 Juli. **Kongelig Resolution**, hvorved Kostgodtgjørelsen for de af Kongen beskikkede Medlemmer af den Kommission, som ifølge § 7 i Lov om Pengevæsenet af 17de April 1875 har at undersøge og kontrollere de ved Statens Myntværksted benyttede Myntlodder og Vegtbalancer, i Henhold til § 20 i Lov om offentlige Tjenestemænds Kostgodtgjørelse fastsættes til Kr. 8,00 pr. Døgn.

Kongelig Resolution, hvorved bl. a. er bestemt: 27 Juli.

I. At den af Storthinget under 1ste Juli 1896 fattede Beslutning om Bevilgning af en midlertidig Husleiegodtgjørelse af Oplysningsvæsenets Understøttelsesfond paa Kr. 400 til en vordende residerende Kapellan i Hetlands Præstegjeld under Stavanger Provsti i Kristiansands Stift[1]) befales tagen tilfølge.

II. At der fra 1ste September 1896 bliver istedetfor det nuværende Kaldskapellani i Hetland Præstegjeld at oprette et residerende Kapellani, hvis Indehaver tillægges — foruden Offer af Menigheden og Halvdelen af Konfirmandoffer — følgende Indtægter:

a. i aarlig Løn af Hetlands Sognepræst Kr. 800, som udredes med en Fjerdedel hvert Kvartal;
b. den Hetlands Sognepræstembede nu tilliggende uindløste Jordafgift af Eiendomme inden Præstegjældene Helleland. Sogndal og Nerstrand 1959 Kg. Byg og i Lyngdal 598,2 Liter Byg, eller i Penge efter sidste 10aarlige Kapitelstaxt ca. 300 Kroner;
c. Kornafgift af de paa en vedlagt Fortegnelse opførte 12 Parceller af Hetlands Præstegaard, tilsammen 5353,8 Kg. Byg, eller i Penge ca. 685 Kroner;
d. Renter af Kr. 22000 af de Hetlands Sognepræstembede nu tilliggende Embedskapitaler.

Derhos tillægges der den residerende Kapellan den ovenfor under Post I nævnte midlertidige Husleiegodtgjørelse af Oplysningsvæsenets Understøttelsesfond og som Avlsgaard den østenfor Storhougveien liggende Del af Hetlands Præstegaard.

[1]) Se Sth. Prp. No. 88 og Tillæg 3 til Indst. S I A for 1896.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt: 27 Juli.

I. At Storthingets Beslutning af 6te Juli 1896 angaaende Universitetets Indtægter og Udgifter for Budgetaaret 1896—1897[1]) befales tagen tilfølge.

II. At af Universitetets nuværende ordinære Professorater følgende 11 Embeder: 1, et af Professoraterne

[1]) Se Sth. Prp. No. 1 for 1896, Hovedp. IV. Kap. 2, Sth. Prp. No. 37 og No. 42 for s. A., Dok. No. 40 for s. A. og Dok. No. 156 for 1895, Indst. S XXI for 1896 og Sth.tid. for s. A., Forh. i Sth. S. 1786—1810. Ved nævnte Beslutning er bl. a. bevilget som faste nye Lønninger ved Universitetet:

1.	Et Professorembede i Theologi	Kr. 4 500
2.	Et Do. i Medicin	„ 4 500
3.	En Docentpost for Cand. mag. O. Broch indtil videre	„ 2 400
4.	En Assistent- og Konservatorpost ved det botaniske Museum	„ 1 200
5.	Lønstillæg for Sanginstruktøren	„ 400

27 Juli. i nyteſtamentlig Exegeſe, 2, Profeſſoratet i Sjelesygdomme, 3, et Profeſſorat i Filoſofi, 4—8, Profeſſoraterne i Geografi, nordiſk Literaturhiſtorie, norſk Folkeſprog, Kvænſk og Lappiſk, Arkæologi, 9, et af Profeſſoraterne i Zoologi, 10 og 11, Profeſſoraterne i Metallurgi og Meteorologi, ved indtrædende Ledighed ikke bliver at beſætte, før Sagen er forelagt Storthinget.

III. At de nu anſatte tilforordnede Profeſſorer udnævnes til Profeſſorer af 2den Lønningsklaſſe, naar de det ønſker, dog uden at ſaadan Udnævnelſe medfører høiere Gager end de, der nu er dem bevilgede.

27 Juli. **Kongelig Reſolution**, hvorved befales tagen tilfølge Storthingets Beſlutning af 13de Juli 1866[1])

1. om at Kriſtiania Stiftsſeminarium bliver at flytte til Holmeſtrand, og
2. om at der til Regjeringens Diſpoſition ſtilles et Beløb af Kr. 20 000 til Indkjøb af Hovedbygningen paa Gaarden Nedre Gausen i Holmeſtrand og indtil Kr. 5 000 til forberedende Arbeider for Opførelſe af Skolebygning for Seminariet i Holmeſtrand.

[1]) Se Sth. Prp. No. 93 og Tillæg til Indſt. S I B for 1896 ſamt Sth.tid. for ſ. A., Forh. i Sth. S. 1864—1883.

27 Juli. **Kongelig Reſolution**, hvorved er beſtemt:

1. At der i Henhold til Lovene af 9de Auguſt 1839 og 4de Auguſt 1845 meddeles Stadfæſtelſe paa de af Kriſtiania kvindelige Handelsſtandsforenings Generalforſamling den 27de Marts 1896 vedtagne Love for ſamme Forenings Underſtøttelſeskaſſe.
2. At en Extrakt af Underſtøttelſeskaſſens reviderede og deciderede Aarsregnſkab aarlig bliver at indſende til Kirke- og Undervisnings-Departementet.

27 Juli. **Kongelig Reſolution**, hvorved den af Storthinget under 25de Juni 1896 fattede Beſlutning om Bevilgning af Statskaſſen til Reknæs Pleieſtiftelſes Ombannelſe til Tæringshoſpital m. v.[1]) befales tagen tilfølge.

[1]) Se Sth. Prp. No. 45, Indſt. S No. 178 for 1896 og Sth.tid. for ſ. A., Forh. i Sth. S. 1369—1374. Ved nævnte Beſlutning er bl. a. bevilget ſom Løn for en Direktør for det vordende Tæringshoſpital fra 1ſte Januar 1897 Kr. 4 800 aarlig, deraf Kr. 800 ſom Godtgjørelſe for Afſavn af fri Bolig, Lys og Brænde, ſaalænge dette ikke ſkaffes ham indenfor Hoſpitalet.

27 Juli. **Kongelig Reſolution**, hvorved Juſtits- og Politi-Departementet bemyndiges til ved Gjennemførelſen af de ved Kongelig Reſolution af 21de April 1894 bifaldte nærmere Regler angaaende Paatalemyndighedens Ordning at foretage

saadanne Lempninger, som af stedlige Hensyn maatte findes ønskelige. 27 Juli.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt: 27 Juli.

1. At den af Storthinget under 6te Juli 1896 fattede Beslutning om Bevilgning af Statskassen af Gager og Kontorholdsgodtgjørelser for to ved Deling af det nuværende Saltens Sorenskriverembede fremkomne Embeder, hvoraf til det ene, omfattende Bodø Kjøbstad og Thinglagene Bodø, Gildeskaal og Beieren, Skjerstad, Saltdalen og Folden, som Gage Kr. 5 400 og som Kontorholdsgodtgjørelse Kr. 3 700 og til det andet, omfattende Thinglagene Engeløen og Ledingen, Hammerø, Hegstad og Tjeldesund og Ofoten, henholdsvis Kr. 4 600 og Kr. 2 300[1]) — befales tagen tilfølge.
2. At de under Post 1 omhandlede Embeder bliver at benævne, det førstnævnte (sydligste) Salten og det sidstnævnte (nordligste) Steigen Sorenskriverembede.
3. At Arkivet ved det nuværende Saltens Sorenskriverembede, forsaavidt det efter Overøvrighedens Skjøn ikke bekvemmelig kan deles, forbliver ved det nye Saltens Sorenskriverembede.

[1]) Se Sth. Prp. No. 78 og Indst. S No. 185 for 1896 samt Sth.tid. for s. A., Forh. i Sth. S. 1824—1825. Det til Grund for Resolutionen liggende Regjeringsforedrag er indtaget i Depts.tid. for 1896, No. 42 S. 657—661. — Jfr. Res. 2 Mai 1896.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt: 27 Juli.

1. At Gols Herred og Thinglag i Hallingdals Fogderi, Buskeruds Amt, paa de af Herredsstyrelsen i Møder den 9de Marts og 25de Mai 1894 vedtagne Vilkaar deles i 2 Herreder og Thinglag, Gols Herred og Thinglag og Hemsedals Herred og Thinglag, svarende til Sognene af samme Navn.
2. At Amtmanden i Buskeruds Amt bemyndiges til at bestemme Tid, Sted og Dagantal for Sage- og Skattethingene i de nye Thinglag, samt at det overlades til ham at bestemme Tiden for Delingens Ikrafttræden.

Kongelig Resolution, hvorved den af Storthinget under 11te Juli 1896 fattede Beslutning om Bevilgninger til Fabriktilsynet for Budgetterminen 1ste Juli 1896 til 30te Juni 1897[1]) befales tagen tilfølge. 27 Juli.

[1]) Se Sth. Prp. No. 1 for 1896, Hovedp. VI, Kap. 10, Tit. 1 og Indst. S No. 216 for s. A. Jfr. Res. 15 Aug. 1896. Ved nævnte Beslutning er der bevilget til

1.	2 Fabrikinspektører à Kr. 4 000	Kr. 8 000
2.	Kontorhjælp til Fabrikinspektørerne efter Fordeling af Departementet for det Indre	„ 2 000
3.	Vedligeholdelse af Apparater, Trykning af Blanketter og Cirkulærer, Anskaffelse af Literatur osv.	„ 1 000
4.	Skyds- og Kostgodtgjørelse til Fabrikinspektørerne . .	„ 3 500
5.	Do. til Assistenterne hos Fabrikinspektørerne	„ 3 600
6.	Do. til Formændene i det stedlige Fabriktilsyn . . .	„ 8 000

27 Juli. **Kongelig Resolution**, hvorved Storthingets under 25de Juni 1896 fattede Beslutning angaaende Indlemmelse af forskjellige Posttjenestemænd i Pensionskassen for Statens Tjenestemænd[1]) befales taget tilfølge.

[1]) Se Sth. Prp. No. 73 for 1895 og No. 22 for 1896, Indst. S No. 167 for 1896 og Sth.tid. for f. A., Forh. i Sth. S. 1403—1406.

Beslutningen er saalydende:

A. Nedennævnte Tjenestemænd skal, i Tilfælde af fast Ansættelse, fra 1ste Juli 1896 at regne være forpligtede til at gjøre Indskud i Pensionskassen for Statens Tjenestemænd:
   a) Postmestre, der er Bestillingsmænd;
   b) Bestyrer og Underbestyrer ved Kristiania Omkarteringskontor;
   c) reisende Postexpeditører og Postassistenter;
   d) Postfuldmægtige, Postbetjente og Postassistenter ved de Postkontorer, hvis Udgifter er direkte overtaget af det Offentlige (for Tiden Kristiania, Drammen, Kristiansand, Stavanger, Bergen og Trondhjem);
   e) autoriserede Postfuldmægtige;
   f) Pakmestre, Brevbud, Postledsagere, Pakkere og Stemplere samt Vagtmestre eller andre Funktionærer af Budklassen ved de reisende Postexpeditioner og ved den under Litr. d ovenfor nævnte Klasse Kontorer;
   g) Postaabnere med aarlig Løn Kr. 600,00 eller derover.

   Indskuddene erlægges af de under Litr. a, b, c, d og e nævnte Tjenestemænd efter de Propositionen vedføiede 5 Tarifer No. I—V, nemlig:

   Efter Tarif I,
   de, der har en aarlig Begyndelsesløn af Kr. 600,00 og derover, men under Kr. 1200,00;

   efter Tarif II,
   de, der har en aarlig Begyndelsesløn af Kr. 1200,00 og derover, men under Kr. 1500,00;

   efter Tarif III,
   de, der har en aarlig Begyndelsesløn af Kr. 1500,00 og derover, men under Kr. 1800,00;

   efter Tarif IV,
   de, der har en aarlig Begyndelsesløn af Kr. 1800,00 og derover, men under Kr. 2400,00;

   efter Tarif V,
   de, der har en aarlig Begyndelsesløn af Kr. 2400,00 og derover.

   De under Litr. f og g nævnte Tjenestemænd erlægger Indskudene efter den Propositionen vedføiede Tabel VI.

B. Den under Litr. A paalagte Indskudspligt gjælder ogsaa de før 1ste Juli 1896 fast ansatte Tjenestemænd, dog kun, forsaavidt de enten er under 45 Aar eller efter 30te Juni 1895 er rykket op i bedre Lønning. For disse Tjenestemænd beregnes Indskudets Størrelse efter Vedkommendes Alder ved hans Ansættelse i den Stilling, han ved Indskudspligtens Indtræden indehar.

C. Kongen eller den, han dertil bemyndiger, kan helt eller delvis fritage de af ovennævnte Tjenestemænd, som paa Grund af Alder eller andre Forhold dertil maatte ansees egnede, fra deres Indskudsforpligtelse.

D. Det tillades allerede ansatte Tjenestemænd, hvem Indskudspligt efter Litr. B ikke er paalagt, at gjøre Indskud i Pensionskassen efter de ved Litr. A for vedkommende Kasse fastsatte Tarifer. Den Alder, vedkommende Tjenestemand har opnaaet ved sin Indtræden i Pensionskassen, betragtes i Henseende til Indskudets Størrelse som Alder ved Ansættelsen.

Indskudstarif I—VI.

Indskyderens fyldte Antal Aar ved Ansættelsen eller ved Indskuddenes Begyndelse.	Indskudstarif I. Maanedligt Indskud.	Indskudstarif II. Maanedligt Indskud.	Indskudstarif III. Maanedligt Indskud.	Indskudstarif IV. Maanedligt Indskud.	Indskudstarif V. Maanedligt Indskud.	Indskudstarif VI. Maanedligt Indskud.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr	Kr.
Til og med 20.	4,00	—	—	—	—	3,00
—"— 21	4,10	—	—	—	—	3,10
—"— 22	4,20	—	—	—	—	3,20
—"— 23	4,30	—	—	—	—	3,30
—"— 24	4,40	—	—	—	—	3,40
—"— 25	4,50	5,00	6,00	—	—	3,50
—"— 26	4,60	5,20	6,20	—	—	3,60
—"— 27	4,70	5,40	6,40	—	—	3,70
—"— 28	4,80	5,60	6,60	—	—	3,80
—"— 29	4,90	5,80	6,80	—	—	3,90
—"— 30	5,00	6,00	7,00	8,00	9,00	4,00
—"— 31	5,10	6,20	7,20	8,40	9,60	4,10
—"— 32	5,20	6,40	7,40	8,80	10,20	4,20
—"— 33	5,30	6,60	7,60	9,20	10,80	4,30
—"— 34	5,40	6,80	7,80	9,60	11,40	4,40
—"— 35	5,50	7,00	8,00	10,00	12,00	4,50
—"— 36	5,60	7,20	8,40	10,40	12,60	
—"— 37	5,70	7,40	8,80	10,80	13,20	
—"— 38	5,80	7,60	9,20	11,20	13,80	
—"— 39	5,90	7,80	9,60	11,60	14,40	
—"— 40 og derover	6,00	8,00	10,00	12,00	15,00	

E. De i Postvæsenet før 1ste Juli 1896 ansatte Tjenestemænd, som fra 27 Juli nævnte Tidspunkt indtræder i Pensionskassen, skal, naar de erholder Afsked fra Postvæsenets Tjeneste efter Opnaaelsen af 65 Aars Alder eller paa Grund af Sygdom eller lignende, være berettigede til en Minimumspension lig Halvdelen af den faste Løbning, de i sin Stilling ved Afskeden oppebærer.

F. De i Pensionskassen indtrædende Postfunktionærer tilpligtes at finde sig i mulige fremtidige Forandringer med Hensyn til Pensionskassens Ordning, naar disse ikke for Vedkommende medfører økonomisk Skade.

De i Beslutningen nævnte Tarifer er af følgende Indhold:

27 Juli. **Kongelig Resolution**, hvorved meddeles Approbation paa en mellem den norske og den svenske Poststyrelse truffen Aftale om Endringer i Artiklerne 8 og 11 i de „Særskilte Bestemmelser om Postforbindelsen mellem Norge og Sverige".

Efter den nævnte Overenskomst, der er affattet i Kjøbenhavn den 29de Juni 1896, skal Artikel 8. 1 og 2 og Artikel 11. 1 i de nævnte Bestemmelser fra 1ste Oktober 1896 lyde saaledes:

Artikel 8.

Pakkepostporto.

1. Portoen for mellemrigske Pakkepostforsendelser bestemmes saaledes:
   for Pakker, hvis Vægt ikke overstiger $1^1/_2$ Kilogram, 30 Øre pr. $^1/_2$ Kilogram eller Del deraf;
   „ Pakker af Vægt over $1^1/_2$ Kilogram, men ikke over 5 Kilogram, Kr. 1,20 pr. Pakke;
   „ Pakker af større Vægt Kr. 1,65 for de første $5^1/_2$ Kilogram og derefter 15 Øre for hvert overskydende $^1/_2$ Kilogram eller Del deraf.
2. Portoen deles saaledes, at Norge oppebærer:
   for Pakker, hvis Vægt ikke overstiger $1^1/_2$ Kilogram, 12 Øre pr. $^1/_2$ Kilogram eller Del deraf;
   „ Pakker, hvis Vægt overstiger $1^1/_2$, men ikke 3 Kilogram, 40 Øre pr. Pakke;
   „ Pakker, hvis Vægt overstiger 3, men ikke 5 Kilogram, 32 Øre pr. Pakke;
   „ Pakker af større Vægt Halvdelen af Portoen;
   og at Sverige oppebærer:
   for Pakker, hvis Vægt ikke overstiger $1^1/_2$ Kilogram, 18 Øre pr. $^1/_2$ Kilogram eller Del deraf;
   „ Pakker, hvis Vægt overstiger $1^1/_2$, men ikke 3 Kilogram, 80 Øre pr. Pakke;
   „ Pakker, hvis Vægt overstiger 3, men ikke 5 Kilogram, 88 Øre pr. Pakke;
   „ Pakker af større Vægt Halvdelen af Portoen.

Artikel 11.

Transit af Pakkepost.

1. For Pakker uden angiven Værdi, som befordres i Enkelttransit gjennem Sverige fra Norge til Danmark, udgjør den det svenske Postvæsen tilkommende Transitafgift:
   for Pakker, hvis Vægt ikke overstiger $1^1/_2$ Kilogram, 10 Øre pr. $^1/_2$ Kilogram eller Del deraf;
   „ Pakker af Vægt over $1^1/_2$, men ikke over 5 Kilogram, 36 Øre pr. Pakke;

for Pakker af over 5 Kilograms Vægt 52 Øre for de første 27 Juli.
$5^1/_2$ Kilogram og derefter 5 Øre for hvert overskydende halve Kilogram eller Del deraf.

For Spærregods forøges den fastsatte Transitgodtgjørelse for Pakker af Vægt over $1^1/_2$, men ikke over 5 Kilogram med 40% og for alle andre Pakker med 50%.

Sker Transitbefordringen af Pakker i lukket Sæk, skal Transitafgiften udgjøre 5 Øre pr. $^1/_2$ Kilogram af Forsendelsernes samlede Vægt.

Det er derhos ved en ligeledes i Kjøbenhavn den 29de Juli 1896 afsluttet Overenskomst mellem den norske og den svenske Poststyrelse vedtaget, at § 10.2 i Expeditionsreglementet for Udvexlingen af Postforsendelser mellem Norge og Sverige fra 1ste Oktober 1896 af skal lyde som følger:

§ 10.

Expedition af Pakkepost.

2. Efter foranstaaende bliver Beregningen for Pakker og Guldforsendelser, som i Enkelttransit gjennem Sverige udvexles mellem Norge og Danmark, følgende:

Afgaar de ufrankerede fra, eller sendes de frankerede til Norge, tilgoderegnes det norske Postvæsen:

a. for Pakker af indtil $1^1/_2$ Kilograms Vægt 12 (for Spærregods 18) Øre pr. $^1/_2$ Kilogram eller Del deraf;
b. „ Pakker af over $1^1/_2$ Kilograms, men ikke over 5 Kilograms Vægt, 52 (for Spærregods 73) Øre pr. Pakke;
c. „ Pakker af over 5 Kilograms Vægt 73 (for Spærregods 110) Øre for de første $5^1/_2$ Kilogram og dertil 7 (for Spærregods $10^1/_2$) Øre for hvert overskydende $^1/_2$ Kilogram eller Del deraf; med Tillæg i hvert Tilfælde for assurerede Pakker af $2^2/_3$ Øre pr. 250 Kroner eller Del deraf og for ubetalte Pakker af 5 Øre pr. Pakke.
d. „ Guldforsendelser $^1/_3$ af Portoen.

Afgaar de frankerede fra, eller sendes de ufrankerede til Norge, tilgoderegnes det svenske Postvæsen:

a. for Pakker af indtil $1^1/_2$ Kilograms Vægt 18 (for Spærregods 27) Øre pr. $^1/_2$ Kilogram eller Del deraf;
b. „ Pakker af over $1^1/_2$ Kilograms til og med 5 Kilograms Vægt 68 (for Spærregods 95) Øre pr. Pakke;
c. „ Pakker af over 5 Kilograms Vægt 92 (for Spærregods 138) Øre for de første $5^1/_2$ Kilogram og dertil 8 (for Spærregods 12) Øre for hvert $^1/_2$ Kilogram eller Del deraf; med Tillæg i hvert Tilfælde for assurerede Pakker af $5^1/_2$ Øre pr. 250 Kroner eller Del deraf og for ubetalte Pakker 5 Øre pr. Pakke;
d. „ Guldforsendelser to Trediedele af Portoen.

27 Juli. **Kongelig Resolution**, hvorved den af Storthinget den 25de Juni 1896 fattede Beslutning angaaende forandrede Bestemmelser om forskjellige Tjenestemænds Indskud i Pensionskassen for Statens Tjenestemænd[1]) befales tagen tilfølge.

[1]) Se Sth. Prp. No. 30 og Indst. S No. 160 for 1896 samt Sth.tid. for s. A., Forh. i Sth. S. 1390—1393. — Beslutningen er saalydende:

Storthinget samtykker i, at der for herefter ansættendes Tjenestemænd, henhørende under den ved Lov af 1ste Juli 1893 oprettede yngre Afdeling, fastsættes følgende forandrede Indskudsbestemmelser:

1. Strafanstaltfunktionærer.

De forskjellige Klasser af Funktionærer ved Rigets Strafanstalter ved Storthingets Beslutning af 4de April 1877 og Kongelig Resolution af 30te s. M. paalagte Indskud forhøies: for de i den nævnte Storthingsbeslutning til Klasse A henregnede Funktionærer med Kr. 1,00 og for Funktionærer under Klasse B og C med Kr. 2,00 maanedlig.

2. Telegraffunktionærer.

De for Telegraffunktionærer ved Storthingets Beslutning af 6te Juni 1893 og Kongelig Resolution af 14de s. M., kfr. Storthingets Beslutning af 13de og 15de Marts 1875 og Kongelig Resolution af 3die April s. A. fastsatte Indskud forhøies: for kvindelige Telegrafister fra Kr. 4,00 til Kr. 6,00 maanedlig og for mandlige Telegraffunktionærer fra Kr. 6,00 til Kr. 9,00 maanedlig, hvorhos de for disse sidste bestemte 2 Tillægsindskud ved Oprykning i høiere Stilling, hvert stort Kr. 2,00 maanedlig, forhøies til Kr. 3,00.

De nævnte Forøgelser af Indskudene udredes indtil videre af Statskassen.

Det tillades derhos saavel nu ansatte som herefter ansættendes kvindelige Telegrafister, som derom maatte fremsætte Begjæring, at gjøre et yderligere maanedligt Indskud i Pensionskassens yngre Afdeling af Kr. 2,00. Engang paabegyndt frivilligt Tillægsindskud forpligter Vedkommende til fremtidig at erlægge saadant, medmindre hun paa Andragende fritages derfor af vedkommende Departement.

(Behandlingen af Post 3, Lensmænd, blev udsat til næste Aar.)

4. Underkontrollører ved Brændevins- og Maltkontrollen.

De disse ved Storthingets Beslutning af 27de Mai 1890 og Kongelig Resolution af 14de Juni s. A. paalagte Indskud forhøies med Kr. 1,50 maanedlig.

5. Toldopsynsmænd.

De Toldopsynsmænd af 1ste Klasse ved Storthingets Beslutning af 10de Juni 1876 og Kongelig Resolution af 24de Juli s. A. paalagte Indskud forhøies med Kr. 1,00 maanedlig.

6. Underofficerer og forskjellige i Klasse med dem stillede Tjenestemænd af Marinen.

De Underofficerer og i Klasse med dem stillede Tjenestemænd af Somilitære Korps, Mandskaber ved Haandværkskorpset samt faste Underofficerer af Marinens Sanitetskorps ved Storthingets Beslutning af 7de April 1893 og Kongelig Resolution af 21de s. M. paalagte Indskud forhøies fra Kr. 4,00 til Kr. 6,00 maanedlig. Denne Forøgelse af Indskudene af Kr. 2,00 maanedlig udredes indtil videre af Statskassen; den bliver atter at tilbagebetale denne, forsaavidt Vedkommende af andre Grunde end Sygdom afgaar fra Tjenesten, forinden han har tjent i 9 Aar.

Det for lidende Fyrbødere af Marinens Haandværkskorps ved Storthingets Beslutning af 28de Mai 1885 og Kongelig Resolution af 13de Juni s. A. bestemte Tillægsindskud af Statskassen forhøies indtil videre fra Kr. 4,00 til Kr. 6,00 maanedlig.

Ovenstaaende Bestemmelser bliver, forsaavidt de forhøiede Indskud skal bæres af Statskassen, herefter at anvende paa samtlige efter 1ste Januar 1894 ansatte indskudspligtige Tjenestemænd, men forsaavidt Indskudsforøgelsen er paalagt vedkommende Tjenestemand selv, kun paa fra 1ste Juli 1896 ansættendes, medmindre vedkommende allerede ansatte Tjenestemand inden 1 Aar fra disse Bestemmelsers Vedtagelse tilkjendegiver, at han for Fremtiden ønsker at gjøre Indskud overensstemmende med samme. 27 Juli.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt: 27 Juli.

1. At Storthingets Beslutning af 6te Juli 1896 angaaende Bevilgning af Lønninger af Statskassen til Lensmændene i Kistrand, Kjelvik, Nordre Modum og Søndre Modum, henholdsvis Kr. 650, Kr. 550, Kr. 550 og Kr. 500[1]) befales taget tilfølge.
2. At Indskud i Pensionskassen for Statens Tjenestemænd for Kistrand og Nordre Modum Lensmandsbestillingers Vedkommende bliver at erlægge efter den Storthingsbeslutning af 19de Mai 1880 vedføiede Tarif II og for Kjelvik og Søndre Modum Lensmandsbestillingers Vedkommende efter den samme Storthingsbeslutning vedføiede Tarif I.

[1]) Jfr. Ref. 18 Mai 1896 og det der Citerede.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt: 27 Juli.

1. At Storthingets Beslutning af 11te Juli 1896 angaaende Optagelse af et nyt Statslaan til Indfrielse af Restgjælden efter Statslaanet af 1886 og den $3^1/_2$ pCt. rentebærende ældre uopsigelige Statsgjæld samt angaaende Opsigelse af den nævnte Del af Statsgjælden[1]) befales tagen tilfølge.
2. At Finants- og Told-Departementet bemyndiges til at optage Laan for Statskassens Regning overensstemmende med Post 1 i Storthingets ovennævnte Beslutning samt til i Henhold til sammes Post 2 at opsige den resterende Kapital af Statslaanet af 1886 samt den $3^1/_2$ pCt. rentebærende ældre uopsigelige Statsgjæld til Indfrielse.

[1]) Se Sth. Prp. No. 109 og Indst. S No. 224 for 1896. — Beslutningen er saalydende:

1. Storthinget samtykker i, at der for Statskassens Regning optages et Laan, lydende paa 3 pCt. aarlig Rente paa Afbetaling i 65 Aar og paa et nominelt Beløb i Kroner eller anden Valuta, der modsvarer det Beløb af Kr. 30 550 000,00, som udkræves til Indfrielse af Restgjælden efter Statslaanet af 1886 samt den $3^1/_2$ pCt. rentebærende ældre uopsigelige Statsgjæld.
2. Under Forudsætning af, at de fornødne Midler tilveiebringes ved det under Post 1 omhandlede Statslaan, samtykker Storthinget i, at den resterende Kapital af Statslaanet af 1886 samt den $3^1/_2$ pCt. rentebærende ældre uopsigelige Statsgjæld opsiges til Indfrielse.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt: 27 Juli.

1. At de af Storthinget den 25de Juni 1896 fattede Beslut-

27 Juli. ninger angaaende Kongsberg Sølvværks Budget for Bugetterminen 1896—97 m. v.[1]) befales tagne tilfølge.

2. At et Udkast til et nyt Reglement for Pensionsvæsenet m. v. ved Kongsberg Sølvværk og Mynten sammesteds[2]) approberes i Henhold til Post 3 i Storthingets ovenomhandlede Beslutninger.

3. At de i det under Post 2 nævnte Reglement indeholdte Bestemmelser om Erstatning m. v. i Ulykkestilfælde for de ved Kongsberg Sølvværk og Mynten ansatte Betjente og Arbeidere i Henhold til Lov om Ulykkesforsikring for Arbeidere i Fabriker m. v. af 23de Juli 1894 § 1 sidste Passus godkjendes som trædende istedetfor Forsikring i den i Henhold til nævnte Lov oprettede Rigsforsikringsanstalt.

[1]) Se Sth. Prp. No. 1, Indt.budg. Hovedp. VIII, Kap. 2, Tit. 4—6 og Udg.budg. Hovedp. VIII, Kap. 5 samt Dok. No. 94 for 1896, Indst. S XXV for s. A. og Sth.tid. for s. A., Forh. i Sth. S. 1374—1390. — Blandt de nævnte Beslutninger er følgende:

Storthinget har samtykket i, at den ved Plakat af 13de September 1768, jfr. Anordning af 28de Juli 1774 og Reskript af 10de Juli 1805 § 11, oprettede Kornmagasinindretning for Kongsberg Sølvværks Arbeidere ophæves fra 1ste Juli 1896 at regne.

Lønnen for Bogholderen ved Kongsberg Sølvværk er fastsat til Kr. 3000,00 aarlig fra 1ste Juli 1896 at regne, hvorhos der er bevilget den nuværende Bogholder S. Dahl et Tillæg af Kr. 200,00 som Godtgjørelse for Tab af Indtægter.

Storthinget har samtykket i:

a) Departementets Forslag til nyt Reglement for Pensionsvæsenet ved Kongsberg Sølvværk og Mynten sammesteds, forsaavidt dets I angaar;

b) at der som II, som Tillæg til dette udarbeides et Reglement for Erstatninger m. v. til tilskadekomne Arbeidere o. s. v. eller deres Efterladte paa Grundlag af Bestemmelserne i Lov om Ulykkesforsikring for Arbeidere i Fabriker m. v. af 23de Juni 1894, dog saaledes, at Erstatning for de første 4 Uger efter Skade beregnes efter de nuværende Regler for faste Arbeidere, der nu er ansatte i Sølvværkets Tjeneste;

c) samt i, at dette ændrede Reglement gjøres gjældende fra 1ste Juli 1896, fra hvilken Tid det ældre Pensionsreglement af $\frac{16\text{de April}}{4\text{de Mai}}$ 1885 ophæves.

De Sølvværket eller Mynten ved nævnte Tidspunkt allerede paahvilende Pensioner samt Understøttelser til forulykkede Arbeideres Børn bliver dog fremdeles at beregne og udbetale overensstemmende med nævnte ældre Reglement.

[2]) Reglementet er saalydende:

Reglement
for Pensionsvæsenet m. v. ved Kongsberg Sølvværk og Mynten sammesteds.

I.

§ 1. De ved Kongsberg Sølvværk med tilhørende Indretninger fast ansatte Betjente og Arbeidere, som efter mindst 6 Aars uafbrudt Tjeneste formedelst svækket Helbred, Alderdom eller andre dem utilregnelige Aarsager (herunder ikke indbefattet Ulykker, som maatte være tilstødt dem

i Bedriften, hvorom nærmere Bestemmelser er givne under Afsnit II) er blevne utjenstdygtige og derfor afskediges, erholder Pensioner i Forhold til Vedkommendes Løn, saaledes at Pensionen for den, der har en Tjenestetid af 6 Aar, bliver 10 pCt. af Lønnen. For hvert Aars længere Tjenestetid stiger Pensionen med 2 pCt. indtil et høieste Pensionsbeløb af 70 pCt. af Lønnen. 27 Juli.

Pensionen beregnes efter den Aflønning, Vedkommende havde ved sin Afskedigelse; men har en Arbeider i mindst 1/4 Del af sin Tjenestetid arbeidet i en høiere Lønningsklasse end den, hvori han stod ved sin Afskedigelse, skal Pensionen regnes i Forhold til den i den høiere Lønningsklasse stedfindende Aflønning.

§ 2. Paa Grund af særegne for Vedkommende talende Omstændigheder, saasom særdeles Nidkjærhed, usædvanlig lang Tjeneste eller deslige, kan den efter § 1 tilfaldende Pension forhøies.

Endvidere kan under særegne Omstændigheder tilstaaes Løsarbeidere og Enker efter saadanne midlertidige Pensioner.

I ethvert af disse Tilfælde bliver Pensionen at forelægge Storthinget til Revision.

§ 3. Forsaavidt nogen Betjent eller Arbeider, der er tilstaaet Pension paa Grund af svækket Helbred, senere maatte gjenvinde Kræfter og Helbred i tilstrækkelig Grad til at kunne udføre sit tidligere havte eller andet Arbeide ved Værket, er han, naar saadant forlanges, under Pensionens Fortabelse pligtig til at overtage det Arbeide, som maatte anvises ham, medens Pensionen isaafald midlertidig ophører. Naar en saadan Betjent eller Arbeider igjen maa udtræde af Værkets Tjeneste, beregnes hans nye Pension efter den sammenlagte Sum af Tjenesteaar før og efter den første Pensionering. Bliver den nye Pension mindre end den, Vedkommende havde ved sin Gjenindtrædelse i Værkets Tjeneste, erholder han igjen sin forrige Pension.

§ 4. Enhver ved Kongsberg Sølvværk med tilhørende Indretninger ansat Forretningsmand, Betjent eller fast Arbeider skal, hvad enten han er gift eller ugift, til Værkets Kasse afgive i Bossepenge 1,5 pCt. af den ham tillagte Gage eller Løn, hvilken Afgift afkortes i Gagen eller Lønnen. I Sygdomstilfælde erlægges Bossepengene kun af det optjente Beløb.

§ 5. Enker efter de Personer, som i Overensstemmelse med § 4 har erlagt Bossepenge, er berettigede til at erholde i Pension 20 pCt. af deres Mænds sidst indehavte Gage eller Løn, dog saa, at ingen Enkepension overstrider et Beløb af Kr. 1000,00 aarlig, samt iøvrigt under Betingelse af

a. at Manden har været i Tjeneste indtil sin Død eller indtil han formedelst svækket Helbred eller Alderdom entledigedes, uden paa anden Maade at have faaet Ansættelse i Statens Tjeneste, og
b. at han var gift med Enken, medens han endnu var i Tjenesten, og inden han fyldte sit 60de Aar.

Har vedkommende Enkes Mand i mindst 1/4 Del af sin Tjenestetid arbeidet i en høiere Lønningsklasse end den, hvori han stod ved sin Død, skal Pensionen beregnes i Forhold til den i den høiere Lønningsklasse stedfindende Aflønning.

For det Tilfælde, at Mandens Død har været en Følge af Ulykke, tilstødt Vedkommende i Bedriften, vil Reglerne i § 12 blive at anvende.

§ 6. Den i foregaaende Paragraf omhandlede Pension beregnes fra Mandens Dødsdag; den ophører, naar og fra den Tid Enken indtræder i nyt Ægteskab, men udbetales hende igjen, naar og fra den Tid hun atter bliver Enke.

§ 7. Naar en Opsynsmand, Arbeider, Pensionist eller pensioneret Enke ved Døden afgaar, udbetales der af Sølvværkets Kasse til Begravelsespenge et saa stort Beløb, som den Vedkommende tillagte Løn eller Pension har udgjort for 2 Maaneder.

27 Juli.

§ 8. For de Personers Vedkommende, der ikke har fast Aars- eller Maanedsløn, beregnes den Løn, i Forhold til hvilken Pension, Bosspenge, Enkepension og Begravelsespenge efter foranstaaende §§ 1, 4, 5 og 7 skal fastsættes, efter 260 Dagsværk om Aaret uden Hensyn til Godtgjørelse for Anfaringsskift.

§ 9. Betjente og Arbeidere ved Myntet erholder Pensioner af Myntens Kasse, ligesom de ved denne Indretning ansatte Embedsmænd, Betjente og faste Arbeidere erlægger Bosspenge til Myntens Kasse og af denne bliver berettigede til Pension for deres Enker, alt overensstemmende med foranstaaende Regler.

Ligeledes gjælder den i § 7 indeholdte Bestemmelse om Begravelsespenge ogsaa for Myntens Vedkommende.

§ 10. Ret til at oppebære en efter foranstaaende Bestemmelser tilstaaet Pension fortabes, naar Pensionisten enten er idømt Straf for Tyveri eller Bedrageri, forøvet ved Værket eller Myntet, eller for anden Forbrydelse ved Dom er kjendt skyldig til saa høi Straf som Strafarbeide.

II.

§ 11. Kommer nogen Betjent eller Arbeider ved Solvværket eller Myntet til Skade i Bedriften, har vedkommende Indretning at udrede Udgifterne ved den Skadedes Sygebehandling, saalænge denne er fornøden.

Derhos har Indretningen at udrede:

1. I de 4 første Uger efter Ulykken:
   a. forsaavidt den Skadede uden senere Afbrydelse har været i Værkets Tjeneste fra Tiden før nærværende Reglements Ikrafttræden, fuld Løn beregnet efter det ordinære Antal Skifter;
   b. forsaavidt den Skadede ikke har været saalænge i Tjenesten, 50 pCt. af den Skadedes Arbeidsfortjeneste;
2. Fra Udløbet af den 4de Uge efter Ulykken:
   En Pengeerstatning til den Skadede udgjørende:
   a. i Tilfælde af fuldstændig Erhvervsudygtighed, saalænge denne varer, 60 pCt. af den Skadedes Arbeidsfortjeneste, dog i intet Tilfælde mindre end 50 Øre for hver Virkedag eller Kr. 150,00 for et Aar;
   b. i Tilfælde af delvis Erhvervsudygtighed, saalænge denne varer, en Brøkdel af den under Litr. a fastsatte Erstatning, beregnet efter den Skadedes gjenværende Erhvervsdygtighed. Delvis Erhvervsudygtighed medfører dog ingen Ret til Erstatning, forsaavidt denne ikke vilde naa op til mindst 5 pCt. af den Skadedes Arbeidsfortjeneste.

§ 12. Har Ulykken medført Døden, bliver foruden den Skadeserstatning, der maatte være ydet efter § 11, endvidere at udrede:

1. Begravelsespenge overensstemmende med de i § 7 indeholdte Regler, dog ikke under Kr. 50,00.
2. En Pension fra Dødsdagen af til den Forulykkedes Efterladte, udgjørende:
   a. For gjenlevende Enke indtil hendes Død eller indtil nyt Ægteskab 20 pCt., samt for hvert efterladte Ægtebarn indtil dets fyldte 15de Aar 15 pCt., eller, dersom det har mistet eller senere mister ogsaa den anden af Forældrene, 20 pCt. af den Forulykkedes Arbeidsfortjeneste.

   Er Ægteskabet indgaaet efter Ulykken, har hverken Ægtefælle eller Børn, avlet senere end denne, Krav paa nogen Pension. Det samme gjælder Ægtefælle, som, da Ulykken fandt Sted, levede skilt fra den Forulykkede uden Underhold af denne eller Retskrav paa saadant.

   Barn af Forældre, der ikke har indgaaet Ægteskab med hinanden, har, naar det er avlet før Ulykken, samme Ret som Ægtebarn.

Ægtefælles og Børns Pension maa ikke tilsammen overstige 50 pCt. af Arbeidsfortjenesten; fremkommer der efter ovenstaaende Beregning et høiere Beløb, bliver de forskjellige Erstatningsberettigedes Tilkommende forholdsvis at afkorte. 27 Juli.

b. For den Forulykkedes Slægtning eller Slægtninge i ret opstigende Linje, hvis væsentligste Forsørger han var, for Tiden indtil deres Død, eller indtil deres Trang ophører, 20 pCt. af den Forulykkedes Arbeidsfortjeneste. Dette Beløb fordeles ligelig mellem de Berettigede, dog saaledes, at Forældre altid udelukker Bedsteforældre.

Hvis den Forulykkede efterlader Ægtefælle eller Børn eller begge Dele, har dog Slægtninge i ret opstigende Linje kun Krav paa en Erstatning svarende til Forskjellen mellem 50 pCt. af den Forulykkedes Arbeidsfortjeneste og det Beløb, der tilkommer Ægtefælle og Børn.

Bortfalder nogen af de Berettigede, indtræder de Gjenværende i deres Sted efter de ovenfor angivne Regler.

I Tilfælde af nyt Ægteskab udbetales Enken det tredobbelte af Pensionens Beløb for et Aar som Retsgodtgjørelse.

En Udlændings Efterladte, som, da Ulykken skeede, ikke boede i i Landet, har intet Erstatningskrav.

§ 13. Den i foregaaende Paragrafer omhandlede Arbeidsfortjeneste beregnes efter den Aflønning, som den Skadede i Løbet af det sidste Aar har oppebaaret.

Har den Skadede ikke indehavt sin Stilling i Bedriften et fuldt Aar tilbage fra Ulykkesdagen, lægges den Aflønning til Grund, som i dette Tidsrum Arbeidere af samme Slags i Bedriften gjennemsnitlig har oppebaaret.

Som aarlig Indtægt gjælder, hvis den ikke bestaar af mindst for en Maaned fastsatte Beløb, det 300-dobbelte af den gjennemsnitlige Dagsfortjeneste.

Hvad den samlede Aarsindtægt overstiger Kr. 1200,00, kommer ikke i Betragtning ved Erstatningens Beregning.

§ 14. Har den Skadede selv med Forsæt fremkaldt Ulykken, kan intetsomhelst Erstatningskrav efter foranstaaende Bestemmelser gjøres gjældende.

III.

§ 15. Nærværende Reglement træder i Kraft fra 1ste Juli 1896, fra hvilken Tid det ved Kgl. Resolution af 27de Juli 1895 midlertidig fastsatte Reglement ophæves.

De Sølvværket eller Mynten ved nævnte Tidspunkt allerede paahvilende Pensioner samt Understøttelser bliver dog fremdeles at beregne og udbetale overensstemmende med nævnte midlertidige Reglement, eller, saafremt Pensionen eller Understøttelsen har paahvilet Værket forend 1ste Juli 1895, overensstemmende med det fra dette Tidspunkt ophævede ældre Pensionsreglement af $\frac{\text{16de April}}{\text{4de Mai}}$ 1885.

Kongelig Resolution, hvorved den af Storthinget under 11te Juli 1896 fattede Beslutning angaaende Opsætning af Landstormens Opbud efter Hærorganisationsplanen af 1887[1]) befales tagen tilfølge. 27 Juli.

[1]) Se Sth. Prp. No. 90 og Indst. S X D for 1896. — Beslutningen er saalydende:

Storthinget samtykker i,

1. at Hærorganisationsplanens Betegnelse „værnepligtig" for alle Befa-

27 Juli. lingsmænd i Landstormens Opbud forandres til „forhenværende fastlønnet eller værnepligtig";
2. at Godtgjørelse for Udførelse af de nødvendige Forretninger vedrørende Landstormens Opbud i Fredstid bliver at tilstaa en Del af dette Opbuds Befalingsmænd;
3. at Forsvarsdepartementet bemyndiges til at træffe de til Gjennemførelse af Landstormens Opsætning nødvendige Forføininger.

27 Juli. **Kongelig Resolution**, hvorved bifaldes efterstaaende Plan for Sømilitære Korps som gjældende indtil videre istedetfor den ved Kongelig Resolution af 1ste Juli 1887 med flere Tillægsresolutioner approberede Plan:

Plan
for Sømilitære Korps.
I. Om Organisationen.

§ 1. Sømilitære Korps, der skal have sin Station i Carljohansværn, har til Hovedbestemmelse at afgive Underofficerer og militært uddannede Menige til Bemanding af Krigsskibene og til stedligt Kystforsvar.

Efter Marinekommandoens nærmere Bestemmelse kan samtlige Korpsets Underofficerer og Menige anvendes til Vagttjeneste og Arbeide ved Marinens Værfter og Stationer, til Tjeneste med Transportfartøier samt til anden militær og Marinevirksomheden vedrørende Tjeneste, som for dem maatte egne sig.

§ 2. Korpset staar i alt, hvad der angaar de militære Forhold og Undervisningen, under Marinekommandoen, hvorimod dets økonomiske Anliggender henhører under Forsvars-Departementet.

§ 3. Til Chef for Sømilitære Korps udnævnes af Kongen en Stabsofficer.

Korpset inddeles i 2 Kompanier, Skolekompaniet og Depotkompaniet. Til Chef for ethvert af disse beordres af Marinekommandoen en Kommandørkaptein eller en Kaptein. Til Adjutant- og anden Tjeneste ved Korpset samt til Tjeneste ved Kompanier og Skoler beordres af Marinekommandoen det fornødne Antal Officerer.

§ 4. Efterson Bevilgningerne dertil giver Adgang, søges Korpset bragt op til følgende Styrke:

A. Underofficerer.

1. Artilleriunderofficerer.	
Artilleriassistent	1
Overkanonerer	9
Kanonerer	25
Underkanonerer	70
2. Matrosunderofficerer.	
Takkelassistent	1
Høibaadsmænd	2
Baadsmænd	15
Baadsmandsmatter	25

27 Juli.

3. Sergenter.
Stabsſergent ved Marinekommandoen 1
Korpsſergent 1
Kompaniſergenter 2

B. Menige.

Konſtabler af 1ſte Klaſſe 150
Konſtabler af 2den Klaſſe . . . . . } 170
Do. af 3die Do. . . . . }

C. Muſikperſonalet.

Muſikinſtruktor 1
Muſikunderofficerer 12
Muſikanter af 1ſte Klaſſe 8
Do. af 2den Do. 8
Muſikelever 2

§ 5. Særſkilt for enhver af de i den foregaaende Paragraf nævnte Afdelinger kan Vakancer i en Grad erſtattes ved en tilſvarende Forøgelſe i en anden Grad.

Vakancer i Muſikperſonalet kan erſtattes ved Muſikelever i tilſvarende Antal.

§ 6. Skolekompaniet ſkal beſtaa af:

a. de til Tjeneſte ved Kompaniet beordrede Underofficerer og
b. Konſtablerne af 2den og 3die Klaſſe.

Under dette Kompani henhører følgende Skoler:

1. Konſtabelſkolen for Konſtabler af 2den og 3die Klaſſe.
2. Underofficersſkolen for Underkanonerer og Baadsmandsmather.

§ 7. Depotkompaniet ſkal beſtaa af:

a. ſamtlige Underofficerer, ſom ei gjør Tjeneſte ved Skolekompaniet,
b. Konſtablerne af 1ſte Klaſſe og
c. Muſikperſonalet med tilhørende Skole.

§ 8. Underofficerer og Menige aflønnes efter de til enhver Tid gjældende Lønningsreglementer, der ogſaa vil indeholde Beſtemmelſe om, hvorvidt der gives Beklædning, Koſt eller Kvarter.

§ 9. Somilitære Korps — Muſikperſonalet undtaget — rekruteres ved Hvervning af

a. helbefarne Matroſer af Handelsmarinen ikke over 25 Aar gamle til Konſtabler af 2den Klaſſe og, naar diſſe ikke kan erholdes i tilſtrækkeligt Antal, af
b. halvbefarne Matroſer af Handelsmarinen ikke over 23 Aar gamle til Konſtabler af 3die Klaſſe.

For at kunne hverves ſkal Matroſen være ugift, være af ſtærk og feilfri Legemsbygning ſamt kunne fremlægge Vidnesbyrd om godt Forhold. Endvidere ſkal han kunne læſe flydende indenad ſaavel Trykt ſom Skrift, ſkrive en tydelig latinſk Haandſkrift nogenlunde ortografiſk og regne med ubenævnte Tal.

27 Juli. Naar saadant findes hensigtsmæssigt, kan efter Marinekommandoens Bestemmelse Rekrutering ogsaa finde Sted ved Konstabler, der har udtjent, og som tillades at rekapitulere for en Tid af høist 2 Aar.

II. Om Konstablerne.

§ 10. Ved Hvervning skal Konstablerne forpligte sig til at tjene:

a. Konstabler af 2den Klasse i 4 Aar, at regne fra Udløbet af det med 15de April eller 15de Oktober begyndende Halvaar, i hvilket Hvervningen sker.

b. Konstabler af 3die Klasse fra Hvervningsdagen og indtil de ved Opnaaelse af Helbefarenhedsgraden ved Orlogsfart (Udskrivningsreglementet af 13de Mai 1893 § 26), dog i intet Tilfælde senere end ved Udløbet af en Tjenestetid af 2 Aar, avancerer til Konstabel af 2den Klasse, samt derefter i en Tid af 4 Aar, at regne fra Udløbet af det med 15de April eller 15de Oktober begyndende Halvaar, i hvilket Avancement til Konstabel af 2den Klasse har fundet Sted.

Endvidere skal Konstablerne ved Hvervningen forpligte sig til, forsaavidt de ikke ved Udløbet af sin Tjenestetid erholder Ansættelse som fast Underofficer, at modtage Ansættelse som Reserveunderofficer paa de i §§ 34 og 35 angivne Betingelser.

Hvorvidt Konstablerne skal indkvarteres, bestemmes af Marinekommandoen.

§ 11. Konstabler af 3die Klasse skal med mindst mulig Afbrydelse være udkommanderede til Tjeneste paa de udrustede Krigsskibe. Naar de ikke er dette, gaar de paa Konstabelskolen eller deltager i praktiske Øvelser. Naar Helbefarenhedsgraden ved Orlogsfart er naaet, dog i intet Tilfælde senere end ved Udløbet af 2 Aars Tjenestetid (§ 10), rykker de op til Konstabler af 2den Klasse, medmindre deres praktiske Dygtighed eller deres militære og moralske Forhold ikke har vist sig saa tilfredsstillende, at de kan forfremmes, i hvilket Tilfælde de afskediges af Marinekommandoen.

§ 12. Konstabler af 2den Klasse erholder igjennem to paa hinanden følgende Vinterkurser ved Konstabelskolen theoretisk og praktisk Uddannelse for at kunne forfremmes til Konstabel af 1ste Klasse og for efter yderligere praktisk Uddannelse ved Tjenstgjøring i denne Stilling tilsøs og iland at kunne ansættes som Underkanoner eller Baadsmandsmath.

De udkommanderes saavidt gjørlig det første Aar paa søgaaende Skibe og det andet paa de til Kystforsvarsøvelser og til Øvelse med aktivt Minemateriel udrustede Fartøier.

Tiden mellem Vinterkursets Slutning og Begyndelsen af Sommertogterne samt mellem disse og Vinterkursets Begyndelse anvendes til praktiske Øvelser.

Klassen gjennemgaaes i 2 Aar, at regne fra Udløbet af det 27 Juli.
den 15de April eller 15de Oktober begyndende Halvaar, i hvilket Indtrædelse i Klassen har fundet Sted.

§ 13. Undervisningen paa Konstabelskolen skal omfatte:

a. Skrivning og Konstruktionstegning;
b. Regning;
c. Norsk;
d. Artilleri med praktisk Mine- og Torpedolære;
e. Sømandskab, Reglementer og praktisk Dampmaskinlære;
f. Geografi;
g. Navigation:
   1. Befalet Kursus for alle Elever, ei udover den terrestriske Del;
   2. Frivilligt Kursus i Korpsets Aftenskole for de dygtigere Elever med den lovbestemte Styrmandsexamen som Maal;
h. Sygepleie;
i. Legems- og Vaabenøvelser samt Exercitie;
j. Sang.

Maalet for Undervisningen og Reglerne for, hvad der skal til for at bestaa Examen, bestemmes ved Reglement.

§ 14. Hvert Foraar ved Slutningen af Undervisningen ved Konstabelskolen afholdes Examen.

Om Konstablernes Brugbarhed i praktisk Henseende afgives Bedømmelse efter tilendebragte Togter og Øvelser.

Udfaldet af Examen ved Slutningen af det 2det Aars Kursus (Afgangsexamen) i Forbindelse med Karaktererne ved den nysnævnte Bedømmelse samt for Konstablernes moralske og militære Forhold i det hele bestemmer den Orden, i hvilken de efter Gjennemgaaelsen af 2den Klasse oprykker til 1ste Klasse.

§ 15. Konstablerne af 1ste Klasse skal under sin Tjenestetid med saavidt mulig ligelig Fordeling kommanderes paa Togterne og til Tjeneste iland ved Værfterne.

Derhos deltager de i de praktiske Øvelser iland.

Paa Togterne kan Konstabler af 1ste Klasse beordres til at tjenstgjøre som Underkanonersmath eller Kvartermester.

Om deres praktiske Dygtighed og Forhold i det Hele afgives Bedømmelse efter tilendebragte Togter og Øvelser.

§ 16. Under særegne Omstændigheder kan Konstabler af 1ste Klasse efter Marinekommandoens Bestemmelse beordres til at gjennemgaa et Vinterkursus ved Konstabelskolen eller til fortsat Undervisning i særskilte Fag, saasom Navigation, Damplære og Engelsk.

§ 17. Efter fuldendt Tjenestetid bliver de dueligste Konstabler, som dertil er villige, og som erholder tilfredsstillende Lægeattest, efter Korpschefens Indstilling af Marinekommandoen at ansætte i ledige Nummere som Underkanoner eller Baadsmandsmath

27 Juli. i det faste Underofficerskorps. Følgeordenen for Ansættelsen bestemmes ved Hovedkarakteren til Afgangsexamen ved Konstabelskolen i Forbindelse med de Karakterer og Vidnesbyrd, de har erholdt under sin Tjenestegjøring som Konstabel af 1ste Klasse. De Konstabler, der ikke erholder Ansættelse i det faste Underofficerskorps, overgaar efter sluttet Tjenestetid til Reserveunderofficer, medmindre de tillades at rekapitulere, i hvilket Tilfælde de paany ansættes som Konstabel af 1ste Klasse (§ 14), uden dog derved at erholde nogen Ret til at forfremmes til fast Underofficer.

III. Om Underofficererne.

§ 18. I Fredstid rekruteres Underkanonerer og Baadsmandsmather ved udtjente Konstabler i Henhold til § 17.

§ 19. Ved Underofficersskolen erholder Underkanonerer og Baadsmandsmather gjennem to Vinterkurser theoretisk og praktisk Uddannelse for Ansættelse henholdsvis som Kanoner og Baadsmand.

§ 20. Underofficersskolen har to Klasser, Underkanoner- og Baadsmandsmathklassen.

Undervisningen i Underkanonerklassen omfatter:

a. Artilleri, herunder Konstruktion og Anlæg af passagere Batterier, Skyttegrave o. l., samt Tegning;
b. Læren om exploderende Stoffe, praktisk Mine- og Torpedolære;
c. Norsk;
d. Regnskabsførsel og Reglementer;
e. Vaabenhaandværks- og Laboratoriearbeider;
f. Vaabenøvelser og Exercitie;
g. Signalering og Telegrafering

samt, forsaavidt Tiden tillader det:

h. Læren om Minemateriel og Udlægning af passive Miner;
i. Praktisk Dampmaskinlære;
k. Navigation, ei udover den terrestriske Del, og
l. Engelsk.

Undervisningen i Baadsmandsmathklassen omfatter:

a. Sømandskab med Takkellofts- og Bradbænksarbeider;
b. Artilleri;
c. Praktisk Dgmpmaskinlære;
d. Praktisk Mine- og Torpedolære;
e. Norsk;
f. Regnskabsførsel og Reglementer;
g. Vaabenøvelser og Exercitie;
h. Navigation, ei udover den terrestriske Del, og
i. Engelsk.

Maalet for Undervisningen og hvad der skal til for at bestaa Examen i enhver af Klasserne bestemmes ved Reglement.

Examen afholdes hvert Foraar. 27 Juli.

Udfaldet af Examen efter 2det Vinterkursus (Afgangsexamen) i Forbindelse med de efter Togter og Øvelser givne Vidnesbyrd bestemmer den indbyrdes Orden for Underkanonerer og Baadsmandsmather med samme Anciennetet.

§ 21. Efter Marinekommandoens Bestemmelse kan enhver Underofficer beordres til Undervisning i et eller flere Fag ved Underofficersskolen.

§ 22. Forfremmelse i Underofficersgraderne bestemmes af Marinekommandoen efter Indstilling af Korpschefen.

For Forfremmelse kræves:

a. Til Kanoner eller Baadsmand.
At have bestaaet Afgangsexamen ved Underofficersskolen, have tjent mindst 3 Aar som Underkanoner eller Baadsmandsmath og som saadan have faret mindst 12 Maaneder tilorlogs.

b. Til Overkanoner eller Høibaadsmand.
At have tjent mindst 2 Aar som Kanoner eller Baadsmand og som saadan have faret mindst 8 Maaneder tilorlogs. I Krigstid kan Marinekommandoen gjøre Undtagelse fra ovenstaaende Regler.

c. Til Artilleri- eller Takkelassistent avancerer den dertil mest skikkede Underofficer i nærmeste Grad.

d. Sergenter udtages af Korpschefen blandt de Underofficerer, som dertil er villige.

For Avancement fra en lavere til en høiere Underofficersgrad kræves Lægeattest.

IV. Om Musikpersonalet.

§ 23. Rekrutering sker ved Hvervning af:

a. Musikanter af 1ste eller 2den Klasse ikke over 30 Aar gamle;

b. Musikelever mellem 15 og 20 Aar gamle.

For Hvervning kræves at være af stærk og feilfri Legemsbygning samt at kunne fremlægge Vidnesbyrd om godt Forhold. Fordringerne til musikalsk Dygtighed ved Antagelsen fastsættes ved Reglement.

Musikanter og Musikelever skal ved Hvervningen forpligte sig til at tjene som Menige i 6 Aar. Efter Udløbet af denne Tid kan de tillades at rekapitulere paa ei over 2 Aar af Gangen.

Hvorvidt Musikanter og Musikelever skal indkvarteres, bestemmes af Marinekommandoen.

§ 24. Antagelse af Musikinstruktor samt Forfremmelse til Underofficer sker ved Marinekommandoen efter Indstilling fra Korpschefen. For Avancement til Underofficer kræves Lægeattest.

§ 25. Saavel Underofficerer som Menige gives ved Musikskolen den for deres Uddannelse og Øvelse fornødne Undervisning,

27 Juli. og de kan derhos beordres til at modtage Undervisning ved Korpsets Skoler i enkelte Fag samt forøvrig til enhver Tjeneste, der maatte egne sig for dem.

De nærmere Bestemmelser for Musikinstruktøren samt angaaende Skolen og Personalets Virksomhed gives ved Reglement.

V. Om Afskedigelse, Permission og Pension.

§ 26. Foruden de i den militære Straffelov og de herefter følgende §§ 27 og 28 nævnte Tilfælde kan en Underofficer ikke afskediges, uden naar han

a. enten af en Kommission, bestaaende af tre Læger, erklæres utjenstdygtig;
b. eller af en Bedømmelseskommission, bestaaende af tre Officerer og to Underofficerer, i Henhold til angivne Grunde kjendes ikke at være duelig for sin Stilling;
c. eller ved en Krigsretsdom fradømmes sin Bestilling paa Grund af Drikfældighed eller anden slet eller uanstændig Opførsel, der gjør ham uværdig til den Agtelse, han efter sin Stilling bør nyde.

Nærmere Forskrifter angaaende den under Bogstav b nævnte Bedømmelseskommissions Sammensætning og Forhandlingsmaade gives ved Reglement.

Disse Bestemmelser gjælder ogsaa Musikinstruktøren og de øvrige Musikunderofficerer.

§ 27. I Fredstid, og naar ikke overordentlige Rustninger foreståar, afskediges enhver Underkanoner og Baadsmandsmath, naar han har fyldt sit 52de Aar, enhver Kanoner og Baadsmand, naar han har fyldt sit 63de Aar, og enhver høiere Underofficer, naar han har fyldt sit 65de Aar.

Saadan Regel gjælder ikke for Musikinstruktøren eller nogen anden Musikunderofficer.

Underofficerer, der er anhvervede som Menige efter 1ste Juli 1893 og afgaar fra Stillingen før det fyldte 52de Aar, er, indtil de har naaet denne Alder, forpligtede til Tjeneste i Krig.

§ 28. Saavel Underofficerer som Menige kan naarsomhelst paa Andragende bevilges Afsked.

Derhos kan Menige til enhver Tid afskediges for Udueligheds, Utjenstdygtighed eller vedvarende slet Opførsel.

Alle Afskedigelser gives af Marinekommandoen.

§ 29. Menige, der afskediges formedelst slet Opførsel, betragtes med Hensyn til Værnepligten, som om de aldeles ingen Tjeneste har gjort, og bliver saaledes underkastede de i Lovgivningen om Værnepligt bestemte almindelige Udskrivningsregler. De udgaar som Følge heraf af Korpsets Ruller.

Denne Bestemmelse gjælder ogsaa for Menige, der paa Andragende erholder Afsked over 6 Maaneder, førend de har udtjent; naar de erholder Afsked nærmere Tjenestetidens Udløb, overgaar de til Reservevnderofficerer (§ 17).

§ 30. Ved Permission indeholdes Halvdelen af den Permit- 27 Juli.
teredes Lønning (heri medregnet Godtgjørelse for Kost, Kvarter og Beklædning) for det Tidsrum, Permissionen overskrider 3 Maaneder, hvilken Halvdel tilfalder Søkvæsthuskassen.

§ 31. Underofficerer (herunder medregnet Musikinstruktøren og øvrige Musikunderofficerer), der har tjent som saadanne i mindst 20 Aar, erholder Pension af Søkvæsthuskassen efter det Regulativ, som herfor til enhver Tid maatte være bestemt.

I særegne Tilfælde, navnlig ved uforskyldt Tilskadekommen i Statens Tjeneste, kan der ogsaa for en kortere Tjenestetid tilstaaes Underofficerer og Menige Pension af Søkvæsthuskassen.

§ 32. Underofficerer, herunder medregnet Musikinstruktøren og øvrige Musikunderofficerer, Konstabler og Musikanter af 1ste Klasse, er pligtige til fra sin Ansættelse at gjøre Indskud i Pensionskassen for Statens Bestillingsmænd efter de for denne til enhver Tid gjældende Regler. Indskuddene indeholdes maanedlig af deres Lønning.

Menige, der ikke faar Ansættelse som fast Underofficer, kan paa Andragende erholde sin Pension udløst med dens Værdi, — de, der i Henhold til Bestemmelserne i § 28 afskediges fra Korpset før Tjenestetidens Udløb, ved sin Afskedigelse, og de, der har udtjent sin Tid som Konstabel, ved Overgangen til Reserveunderofficer efter sluttet Tjenestetid.

§ 33. Udløber Tjenestetiden for nogen, medens han er paa Togt, er han forpligtet til at forblive i Tjenesten, til Togtet er endt.

VI. Om Reserveunderofficererne.

§ 34. Reserveunderofficererne er i de to første Aar efter Ansættelsen som saadan pligtige til i en Tid af indtil 3 Maaneder hvert Aar efter Indkaldelse at forrette Tjeneste som Underofficer. I disse to Aar oppebærer de Lønning efter gjældende Lønningsreglement. Efter denne Tid er de i Fredstid ulønnede og tjenstfri. Dog er de pligtige til efter Indkaldelse at møde til Tjeneste, naar Storthinget har bevilget de fornødne Midler til som Øvelse at sætte Flaaden eller den Del af det maritime Forsvar eller Kystforsvar, hvortil de i Krigstilfælde hører, paa Krigsfod.

Reserveunderofficerer, der har faaet Tilladelse til at bosætte sig i Udlandet eller fare under fremmed Flag, er fritagne for Indkaldelse i Fredstid og nyder ingen Aflønning. I Krig eller naar Krig forestaar er Reserveunderofficererne indtil sit fyldte 35te Aar pligtige til efter Indkaldelse at gjøre almindelig Underofficerstjeneste i Marinen, hvorhos de Reserveunderofficerer, der er anhvervede som Konstabler efter 1ste Juli 1893, indtil sit fyldte 50de Aar er pligtige til at gjøre Underofficerstjeneste ved det lokale Kystforsvar.

§ 35. Reserveunderofficererne skal afgive Melding til Sømilitære Korps om sit Opholdssted, saa Korpset til enhver Tid har Kundskab om, hvor de er at træffe.

27 Juli. **Kongelig Resolution**, hvorved bifaldes efterstaaende Plan for Marinens Minekorps som gjældende indtil videre.

Plan

for Marinens Minekorps.

I. Om Organisationen.

§ 1. Minekorpsets Hensigt er at uddanne og afgive de for Betjeningen af Minespærringerne og de Torpedoer, som medgives Krigsskibene, fornødne, specielt uddannede Underofficerer og Mandskaber.

Efter Marinekommandoens nærmere Bestemmelse kan Korpsets stadig tjenstgjørende Underofficerer og Menige anvendes til Vagttjeneste og Arbeider ved Marinens Værfter og Minedetachementerne, til Tjeneste med Transportfartøier samt til anden for dem passende, militær og Marinevirksomheden vedrørende Tjeneste.

§ 2. Korpset staar i alt, hvad der angaar de militære Forhold og Undervisningen, under Marinekommandoen, hvorimod dets økonomiske Anliggender henhører under Forsvarsdepartementet.

§ 3. Til Chef for Minekorpset udnævnes af Kongen en Stabsofficer, der i Almindelighed ogsaa bør være Bestyrer af Marinens Minevæsen.

Korpset inddeles i 2 Kompanier, Skolekompaniet og Depotkompaniet. Til Chef for hvert af disse beordres af Marinekommandoen en Kaptein. Chefen for Depotkompaniet bør være en af de ved Minevæsenet ansatte Officerer. Til Adjutant- og anden Tjeneste ved Kompanier og Skoler beordres af Marinekommandoen det fornødne Antal Officerer.

§ 4. Efterhvor Bevilgningerne dertil giver Adgang, søges Korpset bragt op til følgende Styrke:

A. Underofficerer.

1. Skibsmineafdelingen.

a. Stadig tjenstgjørende.

Mineassistent	1
Overminører	4
Minører	24
Underminører	7

b. Nationale.

Minører	3
Underminører	9

27 Juli.

2. Kystmineafdelingen.

a. Stadig tjenstgjørende.

Mineassistenter	3
Overminører	5
Minører	4
Underminører	7

b. Nationale.

Overminører	6
Minører	12
Underminører	43

3. Sergenter.

Korps ergent (stadig tjenstgjørende)	1

B. Menige (stadig tjenstgjørende).

1. Minekonstabler (Underofficerselever).

Minekonstabler af 1ste Klasse	21
— „ 2den —	21
— „ 3die —	42
2. Minehaandværkere	25

C. Hvervede Mandskaber ved de forskjellige Mineforsvar.

Et af Forsvarsdepartementet for hvert Mineforsvar nærmere bestemt Antal af hvervede Maskinister, Fyrbødere og Sømænd eller Fiskere, jvfr. § 31.

§ 5. Inden enhver af de i den foregaaende Paragraf nævnte Afdelinger kan Vakancer i en Grad erstattes ved en tilsvarende Forøgelse i en anden Grad.

§ 6. Skolekompaniet skal bestaa af:

a. De til Tjeneste ved Kompaniet beordrede Underofficerer.
b. Samtlige Minekonstabler.

Under dette Kompani henhører følgende Skoler:

1. Minekonstabelskolen.
2. Minehaandværkerskolen.

§ 7. Depotkompaniet skal bestaa af:

a. Samtlige Underofficerer, som ei gjør Tjeneste ved Skolekompaniet.
b. Minehaandværkerne og
c. De hvervede Mandskaber ved Mineforsvarene.

§ 8. Underofficerer og Menige aflønnes efter de til enhver Tid gjældende Reglementer, der ogsaa vil indeholde Bestemmelser om, hvorvidt der gives Beklædning, Kost eller Kvarter.

27 Juli.

II. Om Minekonstablerne.

§ 9. Minekonstablerne rekruteres ved Anhvervning til Minekonstabler af 3die Klasse. For at kunne anhverves maa Vedkommende:

1. være mellem 18 og 22 Aar gammel,
2. være ugift,
3. være af stærk og feilfri Legemsbygning,
4. kunne fremlægge Vidnesbyrd om godt Forhold,
5. kunne fremlægge tilfredsstillende Afgangsvidnesbyrd fra Folkeskolen eller paa anden Maade godtgjøre at være i Besiddelse af mindst de samme Kundskaber, som denne Skole giver.

De nærmere Bestemmelser for Optagelsen gives ved Reglement.

§ 10. Ved Anhvervningen skal Minekonstablerne forpligte sig til:

a. at tjene som Minekonstabler i 4 Aar fra den 15de Oktober det Aar, hvori Anhvervningen finder Sted,
b. forsaavidt de ikke efter Udløbet af sin Tjenestetid erholder Ansættelse som fastlønnet Underofficer, at modtage Ansættelse som ulønnet Underofficer med de i denne Plan fastsatte Forpligtelser (jvfr. § 33).

Hvorvidt Minekonstablerne skal indkvarteres, bestemmes af Marinekommandoen.

§ 11. Minekonstablerne erholder gjennem fire paa hinanden følgende Vinterkurser ved Minekonstabelskolen og ved Deltagelse i Marinens Øvelser hver Sommer, indtil deres Tjenestetid er udløben, theoretisk og praktisk Uddannelse for at kunne ansættes som Underminør i Skibsmine- eller Kystmineafdelingen.

Saavidt gjørlig udkommanderes yngste Aarsklasse paa Exercerskib og derefter til Øvelserne med passivt Minemateriel. De øvrige Aarsklasser udkommanderes med de udrustede Torpedobaade og Kanonbaade (fortrinsvis de torpedobevæbnede) og derefter til Øvelserne med aktivt eller passivt Minemateriel.

Tiden mellem Vinterkursets Slutning og Begyndelsen af de nævnte Øvelser samt mellem Afslutningen af Mineøvelserne og Vinterkursets Begyndelse anvendes til praktiske Øvelser.

§ 12. Undervisningen ved Minekonstabelskolen skal omfatte følgende Fag:

1. Skrivning, Konstruktions- og Karttegning,
2. Praktisk Regning, Mathematik og Geometri,
3. Norsk,
4. Geografi,
5. Reglementer og Regnskabsførsel,
6. Artilleri,

7. Minevæsen, 27 Juli.
8. Naturlære, væsentligst Elektricitetslære,
9. Læren om Sprængstoffe og Laboratoriearbeider,
10. Dampmaskinlære,
11. Hydrografi,
12. Telegrafi og Signalvæsen,
13. Sygepleie,
14. Haandverksarbeider,
15. Legems- og Vaabenøvelser og Exercitier,
16. Sang.

Skolen deles i fire etaarige Klasser. Fagenes Fordeling paa Klasserne, Maalet for Undervisningen i de forskjellige Fag, og Regler for, hvad der skal fordres for at bestaa de forskjellige Examiner, bestemmes ved Reglement.

§ 13. Elever af Minekonstabelskolens to nederste Klasser benævnes Minekonstabler af 3die Klasse, Elever af næstøverste Klasse Minekonstabler af 2den Klasse og Elever af øverste Klasse Minekonstabler af 1ste Klasse.

Hver Vaar ved Slutningen af Undervisningen ved Skolen holdes for de tre nederste Klassers Vedkommende Opflytningsexamen og for øverste Klasse Afgangsexamen (Underofficersexamen).

Ved hver Examen gives efter nærmere Bestemmelse en Karakter for militært og moralsk Forhold.

Om Minekonstablernes Brugbarhed i praktisk Henseende og om deres Forhold i det hele afgives Bedømmelse efter tilendebragte Togter og Øvelser.

Opflytning i Klasserne sker hvert Aar ved Vinterkursets Begyndelse, og Følgeordenen bestemmes af den ved Opflytningsexamen erholdte Hovedkarakter i Forbindelse med Karaktererne ved den nysnævnte Bedømmelse.

§ 14. En Minekonstabel, der ikke bestaar Examen eller ikke faar fyldestgjørende Vidnesbyrd efter Togterne, meddeles Afsked. Dog kan det tillades en Minekonstabel, der paa Grund af Sygdom eller andre ham utilregnelige Omstændigheder ikke har fyldestgjort Fordringerne til Examen, at forblive endnu et Aar ved Skolen eller at underkaste sig fornyet Prøve i et eller flere ikke bestaaede Fag.

§ 15. Efter fuldendt Tjenestetid bliver de Minekonstabler, der har bestaaet Afgangsexamen fra Minekonstabelskolen og har faaet fyldestgjørende Vidnesbyrd fra Togterne, hvis de ikke strax kan komme i fastlønnet Numer (§ 16), af Korpschefen at ansætte som Mineunderofficer i ulønnet Stilling. Følgeordenen for Ansættelsen bestemmes af den ved Afgangsexamen erholdte Hovedkarakter i Forbindelse med de i § 13 nævnte efter denne Examen givne Bedømmelser.

27 Juli.

III. Om de fastlønnede Underofficerer.

§ 16. I Fredstid besættes ethvert ledigt, fastlønnet Nummer i Underminørklassen efter Korpschefens Indstilling med den dueligste af de dertil villige udtjente Minekonstabler eller ulønnede Mineunderofficerer, der ikke har staaet i ulønnet Stilling over 3 Aar.

De fastlønnde Underofficerer ansættes af Marinekommandoen.

§ 17. De nationale Underofficerer kan indkommanderes til Deltagelse i Minøvelserne eller til Togt med torpedobevæbnet Fartøi, saa ofte det findes tjenligt.

Som Regel indkaldes de til Øvelse hvert af de to første Aar efter sin Ansættelse og senere hvert andet Aar. Deres Øvelsestid maa intet Aar overstige 90 Dage.

I Fredstid er de nationale Underofficerer forøvrig fri for Øvelser; men de er forpligtede til at tage Bolig i det Distrikt, der af Korpschefen anvises dem og til efter nærmere Bestemmelser at føre Kontrol med Marinens inden Distriktet boende Mandskaber.

§ 18. En stadig tjenstgjørende Underofficer kan overflyttes i national Stilling, og en national Underofficer kan, naar han dertil er villig, overflyttes til et andet Distrikt eller til stadig tjenstgjørende Stilling.

§ 19. Forfremmelse i Underofficersgraderne bestemmes af Marinekommandoen efter Indstilling af Korpschefen.

For Forfremmelse kræves:

a. Til Minør:
   At have tjent som Underminør i mindst 3 Aar.
b. Til Overminør:
   At have bestaaet en væsentlig praktisk Prøve, som nærmere bestemmes ved Reglement, og have tjent mindst 4 Aar som Minør.
c. Til Mineassistent avancerer den dertil mest skikkede Underofficer i nærmeste Grad.
d. Korpssergent udtages af Korpschefen blandt de dertil villige Underofficerer.

IV. Om Minehaandværkerne.

§ 20. Rekrutering sker ved Anhvervning, hvorved kræves, at Vedkommende:

1. ikke er over 25 Aar gammel,
2. i mindst ét Aar har arbeidet ved et Værksted eller i en Virksomhed, der giver en for Minevæsenet nyttig, haandværksmæssig Uddannelse,
3. er af stærk og feilfri Legemsbygning,
4. kan fremlægge Attest for godt Forhold.

5. forpligter sig til at tjene Anhvervningstiden ud, 27 Juli.
Anhvervningen sker for 5 Aar ad Gangen.
Minehaandværkere, der har udtjent, kan tillades at rekapitulere paa indtil 5 Aar ad Gangen.

§ 21. Minehaandværkerne gjennemgaar — saasnart efter Anhvervningen, som dertil er Anledning — Minehaandværkerskolen.

De kan ogsaa beordres til at deltage i Minekorpsets praktiske Vaaben- og Skydeøvelser.

§ 22. Minehaandværkerskolen omfatter et Vinterkursus med Undervisning i følgende Fag:

1. Elektricitetslære,
2. Dampmaskinlære,
3. Minevæsen,
4. Læren om Sprængstoffe.

Ved Undervisningens Slutning om Vaaren afholdes en Prøve. Maalet for Undervisningen bestemmes ved Reglement. Skolen sættes kun i Virksomhed, naar der er et passende Antal Minehaandværkere, der endnu ikke har gjennemgaaet den.

V. Om Afskedigelse, Permission og Pension.

§ 23. Foruden de i den militære Straffelov og de herefter følgende §§ 24 og 25 nævnte Tilfælde kan en Underofficer ikke afskediges, uden naar han

a. enten af en Kommission, bestaaende af 3 Læger, erklæres utjenstdygtig;
b. eller af en Bedømmelseskommission, bestaaende af 3 Officerer og 2 Underofficerer, i Henhold til angivne Grunde kjendes ikke at være duelig for sin Stilling;
c. eller ved en Krigsretsdom fradømmes sin Bestilling paa Grund af Drikfældighed eller anden slet og uanstændig Opførsel, der gjør ham uværdig til den Agtelse, han efter sin Stilling bør nyde.

Nærmere Forskrifter angaaende den under Bogstav b nævnte Bedømmelseskommissions Sammensætning og Forhandlingsmaade gives ved Reglement.

§ 24. I Fredstid, og naar overordentlige Rustninger ikke foreståar, afskediges enhver Underminør, naar han har fyldt sit 52de Aar, enhver Minør, naar han har fyldt sit 63de Aar, og enhver høiere Underofficer, naar han har fyldt sit 65de Aar.

Underofficerer, der afgaar fra Stillingen før det fyldte 52de Aar, er, indtil de har naaet denne Alder, forpligtede til at tjene i Krig.

§ 25. Saavel Underofficerer som Menige kan naarsomhelst paa Andragende bevilges Afsked.

27 Juli. Derhos kan Menige til enhver Tid afskediges for Udueligheд, Utjenstdygtighed eller vedvarende slet Opførsel.

Alle Afskedigelser gives af Marinekommandoen.

§ 26. Menige, der afskediges formedelst slet Opførsel, betragtes med Hensyn til Værnepligten, som de aldeles ingen Tjeneste havde gjort, og bliver saaledes underkastede de i Lovgivningen om Værnepligt bestemte almindelige Udskrivningsregler. De udgaar som Følge heraf af Korpsets Ruller.

Denne Bestemmelse gjælder ogsaa for Menige, der paa Andragende erholder Afsked over 6 Maaneder, førend de har udtjent; naar de erholder Afsked nærmere Tjenestetidens Udløb, overgaar de til Mineunderofficerer i ulønnet Stilling (§ 15), dog uden Ret til at komme i Betragtning ved Besættelsen af Underofficersnummere (§ 16).

§ 27. Ved Permission indeholdes Halvdelen af den Permitteredes Lønning (heri medregnet Godtgjørelse for Kost, Kvarter og Beklædning) for det Tidsrum, Permissionen overskrider 3 Maaneder, hvilken Halvdel tilfalder Sokvæsthuskassen.

§ 28. Fastlønnede Underofficerer, der har tjent som saadanne i mindst 20 Aar, erholder Pension af Sokvæsthuskassen efter det Regulativ, som herfor til enhver Tid maatte være bestemt.

I særegne Tilfælde, navnlig ved uforskyldt Tilskadekommen i Statens Tjeneste, kan der ogsaa efter en kortere Tjenestetid tilstaaes Underofficerer og Menige Pension af Sokvæsthuskassen.

§ 29. Fastlønnede Underofficerer og Minehaandværkere er pligtige til fra sin Ansættelse at gjøre Indskud i Pensionskassen for Statens Tjenestemænd efter de for denne til enhver Tid gjældende Regler. Indskuddene indeholdes maanedlig af deres Lønning.

§ 30. Udløber Tjenestetiden for Nogen, medens han er paa Togt, er han forpligtet til at forblive i Tjenesten til Togtet er endt.

VI. Om de hvervede Mandskaber ved Mineforsvarene.

§ 31. Ved hvert Mineforsvar søges, naar dertil haves Bevilgning, hvervet et bestemt Antal i Nærheden af Mineforsvaret boende Fiskere eller Sømænd og maskinkyndige Folk. De Anhvervede skal ved hvert Mineforsvar danne en somilitær Afdeling under Minekorpset.

§ 32. Den Hvervede bør ved Anhvervningen ikke være over 45 Aar gammel.

For Anhvervningen og de Anhvervedes Tjenestepligt m. v. gives for hvert Mineforsvars Vedkommende nærmere Bestemmelser.

VII. Om de ulønnede Mineunderofficerer. 27 Juli.

§ 33. De ulønnede Mineunderofficerer er indtil sit fyldte 35te Aar pligtige til i Krig eller ved Krigsforberedelser paa Indkaldelse at forrette Tjeneste som Mineunderofficer og endvidere indtil sit fyldte 50de Aar at forrette Tjeneste som Underofficer ved det lokale Kystforsvar.

I Fred er de tjenestefri. Dog er de pligtige til efter Indkaldelse at møde til Tjeneste, naar Storthinget har bevilget de fornødne Midler til som Øvelse at sætte Flaaden eller den Del af det maritime Forsvar eller Kystforsvar, hvortil de i Krigstilfælde hører, paa Krigsfod.

De ulønnede Mineunderofficerer skal afgive Melding til Minekorpset om sit Opholdssted, saa Korpset til enhver Tid har Kundskab om, hvor de er at træffe.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt: 27 Juli.

1. At Storthingets Beslutninger af 21de April og 2den Juli 1896 angaaende Udgifts- og Indtægtsbudget for de Armeen vedrørende Administrationsgrene i Budgetterminen 1ste Juli 1896 til 30te Juni 1897[1]) befales tagne tilfølge.
2. At der i den ved Kongelig Resolution af 13de Juli 1887 fastsatte Plan for den norske Hærs Organisation foretages følgende Ændringer:

a) i §§ 25 og 27: 1 Premierløitnant, national, forandres til 1 Ritmester, national.
b) i § 26 b: 1 Korporaltrompeter, national, forandres til 1 Sergenttrompeter, national.
c) i § 55 E udgaar Ordene „og gives en Varighed som Underofficersskolerne".

[1]) Se Indst. S X A for 1896 og Sth.tid. for s. A., Forh. i Sth. S. 1659—1703.

Storthingets Beslutninger af 2den Juli 1896 indeholder bl. a. følgende:

Der er bevilget Gage til en ny Distriktsingeniør af Kapteins Grad.

Der er givet fornøden Bevilgning til Forøgelse af den stadig tjenstgjørende Styrke paa Oscarsborg med 2 Sergenter, 2 Overkonstabler og 50 Menige.

Ligeledes er der bevilget Lønning for en stadig tjenstgjørende Sergent som Inspektionsunderofficer ved Gardens Underofficersskole, mod at en af de nuværende Korporalsposter inddrages.

Der er givet Bevilgning til Uddannelse af 2 værnepligtige Sekondløitnanter i Intendanturkorpset.

I Organisationsplanen af 1887 er foretaget den Forandring, at Cheferne for Ordonnantsafdelingens Linie og Landværn gives Ritmesters Grad og yngst Eskadronschefs Aflønning, samt at der ved hver af Landværnseskadronerne bliver at ansætte en Sergenttrompeter istedetfor som hidtil en Koporaltrompeter.

27 Juli. I Organisationsplanen af 1887 er derhos foretaget den Forandring, at samtlige Specialvaabens Musikskoler i Lighed med Infanteriets skal være 2-aarige.

Endvidere er der givet Bevilgning til Paabegyndelse af Landstormens Opsætning. Ifølge Storthingets Beslutning af 11te Juli 1896 om Opsætning af Landstormens Opbud efter Hærorganisationsplanen af 1887, hvilken Beslutning er tagen tilfølge ved kongelig Resolution af 27de s. M., er Hærorganisationsplanens Betegnelse „værnepligtig" for alle Befalingsmænd i Landstormens Opbud forandret til „forhenværende fastlønnet eller værnepligtig". Der er derhos ved hver Landstormsbataljon af de kombattante Vaaben saavelsom ved Sanitetskorpset forudsat at skulle ansættes som Chef 1 Oberstløitnant, tidligere fastlønnet Officer, samt som Næstkommanderende 1 Major, værnepligtig eller tidligere fastlønnet, ikke for Aldersgrændsen falden Officer istedetfor efter Organisationsplanen af 1887 kun 1 Major „værnepligtig" som Chef. Ved hvert Kompani (Batteri, Eskadron) er forudsat ansat 1 (ved Telegrafkompaniet 2) forhenværende fastlønnede Underofficerer som Kommandersergenter.

Som Godtgjørelse for det Arbeide, der kommer til at paahvile Landstormsbefalet i Fred, er bevilget:

For hver Bataljonschef (Oberstløitnant) Kr. 600.

For hver Kommandersergent Kr. 300.

I Overensstemmelse med de ved Kongelig Resolution af 30te Mai 1896 i Tilslutning til Aldersgrændseloven af 27de Juli 1895 vedtagne Bestemmelser om Indlemmelse af Armeens og Marinens fastlønnede Officerer i Pensionskassen for Statens Tjenestemænd er der givet den fornødne Bevilgning til Udredelse af Statens Indskud i samme, forsaavidt angaar Armeens Officerer.

28 Juli. **Cirkulære** fra Indredepartementet, Poststyrelsen (No. 28 for 1896), hvorved bl. a. meddeles, at der fra 1ste August 1896 underholdes følgende nye Postaabnerier:

1. Hatland paa Dampskibsanløbsstedet af samme Navn i Viktens Herred, Namdalens Fogderi, Nordre Trondhjems Amt, Namsos Postdistrikt, for den Post, som kan befordres til og fra Stedet med Dampskib, og i den Tid af Aaret, hvori Stedet ikke anløbes af postførende Dampskib (medio Februar—medio April), med 1 Gang ugentlig Bipost til og fra Austafjords Postaabneri.
2. Mindet i Nordhordland paa Jernbanestationen Mindet i Birkelands Sogn af Fane Herred, Nordhordlands Fogderi, Søndre Bergenhus Amt, Bergens Postdistrikt, for den Post, som kan befordres til og fra Stedet med Jernbane og med Landpostbudet i Aarstad.
3. Saalesnes i Hardanger i Jondals Herred, Hardanger og Voss Fogderi, Søndre Bergenhus Amt, Bergens Postdistrikt, med 2 Gange ugentlig Baadpost til og fra Jondals Postaabneri.
4. Torsnes i samme Herred, Fogderi, Amt og Postdistrikt, med samme Postforbindelse,

samt at der er oprettet et Postaabneri Øvre Olden paa Mykløien i Oldens Sogn, Indvikens Herred, Sønd- og Nordfjords Fogderi, Nordre Bergenhus Amt, Bergens Postdistrikt, med Postbefordring til og fra Stedet med Dampskib og

udenfor Dampskibsfarten med 1 Gang ugentlig Bipost til og fra Oldørens Postaabneri. 28 Juli.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Finantsdepartementet, hvori paa Foranledning meddeles, at Departementet har antaget, at Underdommere — udenfor det i Skrivelse af 16de Mai 1890 omhandlede Tilfælde — tilkommer Lokalegodtgjørelse for Retsmøder, der har været afholdte paa deres Kontor, naar det efter Straffeprocesloven har været nødvendigt under Tilkaldelse af Retsvidner at sætte Ret til Behandling af vedkommende Sag. Overensstemmende hermed maa, bemærker Departementet, formentlig ogsaa Retsskrivere ved Lagmandsretterne tilkomme Lokalegodtgjørelse for saadanne Retsmøder. 28 Juli.

Cirkulære fra Departementet for det Indre*), hvorved de i Departementets Cirkulære af 8de Juli omhandlede Forholdsregler til Bekjæmpelse af Miltbrand i Herrederne: Skedsmo, Østre Aker samt Rælingens Anneks af Fet ophæves i sin Helhed fra Cirkulærets Datum for nævnte Herreders Vedkommende. 30 Juli.

Skrivelse fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Hedemarkens Amt, hvori paa Foranledning meddeles, at Departementet antager, at der ved Ansættelsen af den i Landskattelovens § 36 a omhandlede Mindsteskat ikke lovmedholdelig kan bestemmes et forskjelligt Beløb for Mænd og for Kvinder. 31 Juli.

Skrivelse fra Indredepartementet til Rigsforsikringsanstalten, hvori Departementet i Anledning af en Forestilling fra Amtmanden i Søndre Bergenhus Amt angaaende, hvorvidt Amtskassen er forsikringspligtig ligeoverfor de „Entreprenører", der efter Anbud overtager Vedligeholdelsen af Amtets Veie, meddeler, at det med Rigsforsikringsanstalten antager, at Spørgsmaalet maa besvares bekræftende. 3 Aug.

Plakat indeholdende Forandring i Plakaten af 19de September 1894 angaaende Forholdsregler mod Udførsel af syge Husdyr**). 4 Aug.

Vi Oscar o. s. v. Gjøre vitterligt: I Kraft af Lov om Foranstaltninger mod smitsomme Husdyrsygdomme af 14de Juli 1894, Kapitel 4, bestemmes herved den Forandring i Plakat af 19de September 1894 angaaende Forholdsregler mod Udførsel af syge Husdyr, at Plakatens § 4 herefter skal lyde saaledes:

§ 4. Ethvert Skib, som agtes anvendt til Udførsel som under § 1 nævnt, skal for hver Reise paa det første Sted, hvor det her i Landet indtager Dyr, undersøges af den dertil af ved-

*) Bekjendtgj. 1 Aug. i Lovtid. 1ste Afd. No. 40.
**) — 5 — - — „ — „ 41.

4 Aug. kommende Amtmand antagne norske Dyrlæge, eller forsaavidt ingen saadan findes, af Stedets Politi. Finder den, der har anstillet Undersøgelsen, Grund til at anse Skibet for smittefarligt, maa Dyr ikke indtages, forinden det er behørig desinficeret. Forsaavidt Drøvtyggere eller Svin agtes udført, skal Desinfektion af Skibet i ethvert Tilfælde finde Sted, førend Dyrene indskibes. For hver Gang Skibet er bleven undersøgt og godkjendt, skal Attest herom afgives til Skibets Fører.

Undersøgelsen og Desinfektionen sker paa Skibets Bekostning.

Nærværende Plakat træder straks i Kraft.

Hvorefter alle Vedkommende sig underdanigst have at rette.

4 Aug. **Høieste Resolution***), hvorved det i Medhold af Lov om Fredning af Laks og Sørret m. v. af 20de Juni 1891 §§ 20 og 23 tillades indtil videre, dog ikke i et længere Tidsrum end 5 Aar, regnet fra 1ste Januar 1896, i Tiden fra 10de August til 14de Oktober, begge Dage medregnede, til Fangst af Fisk at benytte Lyster i den Del af Eikisdalsvandet i Romsdals Fogderi, Romsdals Amt, som ligger ovenfor en ret Linie, trukken fra yderste Spids af Storhammeren til den ligeoverfor beliggende Rendøla Elv og nedenfor en ret Linie, trukken fra Kathammeruren til Karlstenen.

Nærværende Resolution træder i Kraft straks.

4 Aug. **Høieste Resolution***), hvorved i Henhold til Lov om Fredning af Laks og Sørret af 20de Juni 1891 § 4 jfr. Lov af 23de Juli 1894 bestemmes som gjældende indtil videre:

1. at den ugentlige Fredningstid i Romsdals Amt for Brugen af Kilenøter og lignende Redskaber samt for Laksværp fastsættes til 3 Døgn fra Fredag Aften Kl. 6 til Mandag Aften Kl. 6,
2. at det skal være forbudt at bruge Garn, Not og andre bundne Redskaber saavelsom Flaade- og Evjefiskerier og lignende Fangstindretninger samt Teiner og Kjær i Surnas, Drivas, Eiras og Raumas Vasdrag og i Ørstenelven, alle i Romsdals Amt, ligeledes 3 Døgn ugentlig fra Lørdag Aften Kl. 6 til Tirsdag Aften Kl. 6.

4 Aug. **Høieste Resolution***), hvorved i Medhold af § 23 i Lov om Fredning af Laks og Sørret m. v. af 20de Juni 1891 meddeles Eierne af Næsheim Laksefiskeri i Haaelven, Stavanger Amt, saadan Dispensation fra Bestemmelserne i nævnte Lovs § 6, 1ste Punktum, jfr. Lov af 3die April 1895 § 1, Post c., at der i Optrækkeren i ovennævnte Laksefiskeris Laksekar indtil videre kan anvendes Spiler, hvis Afstand er 5,5 cm.

Nærværende Resolution træder i Kraft straks.

*) Bekjendtgj. 5 Aug. i Lovt. 1ste Afd. No. 41.

Høieste Resolution*), hvorved i Medhold af Lov angaaende Udryddelse af Rovdyr og Fredning af andet Vildt af 22de Juni 1863 § 11 bestemmes, at det for et Tidsrum af 5 — fem — Aar skal være forbudt ved Jagt efter Elgsdyr i Hedemarkens Amt at benytte løssluppen, under Drevet halsende Hund. 4 Aug.

Nærværende Bestemmelse træder i Kraft straks.

Kongelig Resolution*), hvorved i Medhold af Lov om Fredning af Hjort af 30te Mai 1894 § 8 bestemmes, at Hjort indtil videre, dog ikke udover et Tidsrum af 3 — tre — Aar, regnet fra 1ste Januar 1896, skal være fredet det hele Aar inden Tusterens Herred — med Undtagelse af den Del af Herredet, der er beliggende paa Ertvaagøen — i Romsdals Amt. 4 Aug.

Nærværende Bestemmelse træder i Kraft straks.

Høieste Resolution, hvorved bl. a. meddeles Approbation paa Plan for Eidsbergs gjensidige Brandforsikringsforening for Bygninger og Løsøre, saaledes at Foreningen kan nyde godt af de ved Lovene af 9de August 1839 og 4de August 1845 hjemlede Forrettigheder. 4 Aug.

Høieste Resolution, hvorved er bestemt: 4 Aug.

1. At Stadfæstelse meddeles paa den af Øvre Rendalens Herredsstyrelse i Møder den 24de Januar og 28de December 1895 vedtagne Plan for en inden Herredet oprettendes Sparebank, dog med Forbehold, at § 26 gives følgende Tilføielse: „herunder fortrinsvis til Undervisningsvæsenets Fremme".
2. At Samtykke meddeles til, at Kr. 8000 af det ved Kongelig Resolution af 24de December 1844 ophævede Øvre Rendalens Bygdemagasinfonds Midler anvendes til Grundfond for den nævnte Bank paa de i Planens §§ 1 og 28 angivne Vilkaar.

Cirkulære fra Departementet for det Indre**), hvorved de i Departementets Cirkulære af 20de og 22de Juli 1896 omhandlede Forholdsregler til Bekjæmpelse af Miltbrand henholdsvis i Enebak Herred og Ski Annex til Kraakstad ophæves fra Cirkulærets Datum. 5 Aug.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Søndre Trondhjems Amt, der havde forespurgt om, hvorvidt Salget af en konfiskeret, til Fangst af Lax og Sørret ulovlig benyttet Seinot, der alene udbragtes til Kr. 10, nødvendigvis maatte foregaa ved offentlig Auktion, samt hvilken Godtgjørelse vedkommende Lensmand kunde beregne for Auktionens Afholdelse. 6 Aug.

---

*) Bekjendtgj. 5 Aug. i Lovt. 1ste Afd. No. 41.
**) — 6 „ i „ — „ 42.

6 Aug. I Anledning heraf meddeler Departementet, at det under Hensyn til Bestemmelsen i Lov om Fredning af Lax og Søørret m. v. af 20de Juni 1891 § 26 antager, at et saadant Salg i Almindelighed bør ske ved offentlig Auktion, der bliver at henføre til de i Lov om Auktionsvæsenet af 17de Juni 1869 § 1, sidste Punktum omhandlede Auktioner. Forsaavidt imidlertid Gjenstandens Salgsudbytte paa Grund af dens ringe Værdi maa forudsees ikke at blive tilstrækkelig til ialfald at dække de med en saadan Realisationsmaade forbundne Omkostninger, antages Tingen at kunne sælges paa anden hensigtsmæssig og tilstrækkelig betryggende Maade, i fornødent Fald underhaanden; jfr. iøvrigt Finantsdepartementets i Lovtidenden indtagne Skrivelse af 27de April 1881 i. f.

Efter det foran Anførte tilkommer der Lensmanden for den afholdte Auktion i Henhold til Lov af 14de Mai 1872 § 6 b Skydsgodtgjørelse og i Kostgodtgjørelse Kr. 5 pr. Døgn som for Sorenskrivere bestemt (jfr. Lov af 10de Juli 1894 § 27), hvorimod Lensmanden i det foreliggende Tilfælde paa Grund af Bestemmelsen i Sportellovens § 199 ikke som ellers ved Tvangsauktioner (jfr. Lov af 17de Juni 1869 § 5 og Høiesteretsdom af 4de Februar 1893, Retst. for s. A. Side 535) antages at tilkomme det i sidstnævnte Lovbestemmelse omhandlede Dagssalær (Kr. 4).

10 Aug. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Stavanger Amt, hvori paa Foranledning meddeles, at Departementet antager, at Revisorer og Forstandere i Sparebanker, saavel ved Indgaaelsen af Forlig angaaende Vexelobligationer, indeholdende Forligsfuldmagt fra Debitorerne, som iøvrigt i Almindelighed bør ansees som habile til at fungere som Forligelseskommissærer i Sager, hvori vedkommende Sparebank er Part, hvilket med Hensyn til Forstanderne ogsaa antages at gjælde, hvor disse er valgte som Medlemmer af det i Sparebankl ovens § 6 omhandlede kontrollerende Udvalg[1]).

[1]) Jfr. Skr. 30 April 1881.

11 Aug. **Høieste Resolution***), hvorved i Henhold til Lov angaaende Udryddelse af Rovdyr og Fredning af andet Vildt af 22de Juni 1863 § 11 bestemmes, at det ved høieste Resolutioner af 29de November 1881, 22de Oktober 1886 og 21de Juli 1891 fastsatte Forbud mod indtil Udgangen af Aaret 1896 at udsætte, opstille eller bruge Snarer, Faldstokke eller andre Fangstindretninger for de ved ovennævnte Lov fredede Fuglearter og Hare i Smaalenenes Amt, fremdeles forbliver gjældende indtil videre, dog ikke længere end til Udgangen af Aaret 1901.

11 Aug. **Høieste Resolution***), hvorved i Henhold til Lov om Udryddelse af Rovdyr og Fredning af andet Vildt af 22de Juni 1863

*) Bekjendtgj. 12 Aug. i Lovt, 1ste Afd. No. 43.

§ 11 bestemmes som gjældende indtil videre, dog ikke udover 11 Aug.
et Tidsrum af 3 Aar:

1. At Fredningstiden om Høsten for Barfugl o: Tiur, Røi, Aarhane, Aarhøne og Hjerpe for Eidskogens Herred, Vinger og Odalens Fogderi, udvides til og med 14de September.
2. At det til Fangst af det fredede Fuglevildt skal være forbudt at udsætte, opstille eller bruge Snarer og Fodsaxe[1]) inden nævnte Eidskogens Herred samt Stange Herred i Hedemarkens Fogderi.

Nærværende Resolution træder i Kraft strax.

[1]) Jfr. Res. 20 Novbr. 1896, hvorefter Forbudet mod at bruge Snarer og Fodsaxe er forandret til Forbud mod at bruge Snarer og Faldstokke og dette Forbud er udvidet til ogsaa at gjælde Fangst af Hare.

Høieste Resolution*), hvorved i Henhold til Lov om Fred- 11 Aug.
ning af Lax og Søørret m. v. af 20de Juni 1891 § 23 jfr. §§ 1 og 2 bestemmes, at Fredningstiden for Lax og Søørret i Laurdals Herred, Jarlsberg og Larviks Amt, forsaavidt angaar den Del af Laugen Elv, der ligger ovenfor Huggetvedtfossen, indtil videre fastsættes til Tiden fra og med 1ste September til og med 30te April, samt at det skal være tilladt at falbyde, sælge, kjøbe og modtage den i nævnte Elvestrækning opfiskede Lax og Søørret til og med 4de September.

Nærværende Resolution træder i Kraft strax.

Høieste Resolution*), hvorved i Henhold til Lov om Fred- 11 Aug.
ning af Lax og Søørret m. v. af 20de Juni 1891 § 23 meddeles indtil videre Dispensation fra Bestemmelserne i §§ 1, 3, 5, 6, 7, 8 og 10 i nævnte Lov, forsaavidt angaar Fuglestadelven med Bjorvand i Ogne Herred og Kvasseimselven i Ogne og Varhaug Herreder, Stavanger Amt.

Nærværende Resolution træder i Kraft strax.

Høieste Resolution*), hvorved i Henhold til Lov om Fred- 11 Aug.
ning af Hjort af 30te Mai 1894 § 8 bestemmes, at Fredningstiden for Hjort indtil videre, dog ikke udover et Tidsrum af 5 Aar, udstrækkes til det hele Aar i Søndre Bergenhus Amt undtagen i den Del af Hosanger og Hammer Herreder, der ligger nordenfor Osterfjorden, samt Herrederne Alversund, Lindaas og Masfjorden, hvor Lovens Fredningstid forbliver gjældende.

Nærværende Resolution træder i Kraft strax.

Høieste Resolution*), hvorved i Henhold til Skydsloven 11 Aug.
af 14de Juli 1893 § 25 meddeles Approbation paa den af indeværende Aars Amtsthing for Stavangers Amt fattede Beslutning

*) Bekjendtgj. 12 Aug. i Lovt. 1ste Afd. No. 43.

11 Aug. om, at nævnte Lovsteds Bestemmelser gjøres gjældende for Skydsbefordring fra Strandstedet Sand i Maanederne Juni, Juli og August.

11 Aug. **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det ved Konsul A. M. Wiels Gavebrev af 5te Juni 1896 oprettede „A. M. Wiels og Hustru Constance Wiels Legat Fredrikshald" til Bedste for værdige Trængende af alle Samfundsklasser m. fl.

12 Aug. **Regler** for Fremgangsmaaden ved Indbetaling af Indskud i Pensionskassen for Statens Tjenestemænd for Armeens fastlønnede Officerer ifølge Lov af 27de Juli 1895 og Kongelig Resolution af 30te Mai 1896, approberede af Forsvarsdepartementet 12te August 1896[1]).

1. Indskud i Pensionskassen for Statens Tjenestemænd for Armeens fastlønnede Officerer indbetales til Pensionskassen gjennem de 5 Distriktsintendanter samt Generalintendantens Kassekontor og Regnskabsføreren ved Norges geografiske Opmaaling. Indbetalingen sker underet baade af Officerernes egne Indskud og Statens Tilskud.

2. Naar Forsvarsdepartementets Armeafdeling fra de fastlønnede Militære har modtaget de dem i Armeafdelingens Cirkulære af 12te Juni 1896 afæskede Erklæringer, sender Forsvarsdepartementet Pensionskassen en Fortegnelse for hver af de under 1 nævnte 7 Intendanter og Regnskabsførere over de Officerer, der har vedtaget fra 1ste Juli d. A. at begynde at gjøre Indskud i Pensionskassen. Fortegnelsen maa indeholde Oplysning om Officerernes:

fulde Navn,
Fødselsaar og Dag,
den Dag, da han udnævntes til Officer og
den Dag, da han fik fast Ansættelse.

3. Saasnart Pensionskassen fra Forsvarsdepartementet har modtaget forannævnte Fortegnelse over de efter Vedtagelse til Pensionskassen indskudspligtige Officerer, sender Pensionskassen hver Officer gjennem Departementet et Forsikringsbrev med Oplysning om Indskudspligt og Pensionsret, samt hver af de 7 Intendanter m. v. Aarsliste for Budgetaaret 1896—97 efter følgende Schema, hvor der mellem hver Person levnes saa stor Plads, at Intendanterne kan tilføie i Rubrikerne „Eget Indskud" og „Statstilskud" de i Aarets Løb indtrædende Forandringer.

[1]) Jfr. Cirk. 12 Juni og 12 Septbr. 1896.

12 Aug.

Fortegnelse

for Budgetaaret 1896—97 over Officerers Indskud i Pensionskassen for Statens Tjenestemænd, der bliver at indeholde ved

.....

Police No.	Indskyderes Navn.	Stilling.	Eget Indskud kvartalsvis.	Statstilskud kvartalsvis.	Samlet Indskud.			
					1. Kvt.	2. Kvt.	3. Kvt.	4. Kvt.

Lignende Aarslister bliver fremtidig hvert Aars Juni Maaned fra Pensionskassen at tilstille hver af de 7 Intendanter m. v. for det paafølgende Budgetaar.

4. Intendanterne (Kassekontoret, Opmaalingens Regnskabsfører) indbetaler efter Modtagelsen af Fortegnelsen for 1896—97 fra Pensionskassen straks $^2/_3$ af det opgivne Beløb for Kvartalet 1ste Juli til 30te September d. A., og Resten af Kvartalsindskudet i Oktober efter nærmere Opgave derom fra Pensionskassen. Senere indbetaler Intendanterne til Pensionskassen omtrent Halvdelen af det paaregnelige Kvartalsindskud i Begyndelsen af hvert Kvartal, medens Resten af hvert Kvartalsindskud indbetales i den første Maaned efter Kvartalets Udløb ifølge summarisk Opgave fra Pensionskassen affattet saaledes:

Indskuddet til Pensionskassen for forrige Kvartal udgjorde . . . . . Kr.

I Kvartalets Løb er tilkommet:

Police No.	Navn	Stilling	Eget Indskud kvartalsvis	Statstilskud kvartalsvis

tilsammen for ..... Maaned „

Tilsammen Kr.

og fragaaet:

Police No. Navn Stilling paa Grund af .....

for ..... Md. „

Rest Kr.

Heraf er af Hr. Intendanten (Kassekontoret, Hr. Regnskabsføreren) betalt under ..... „

hvorefter nu bliver at indbetale Rest for forrige Kvartal . . . . . Kr.

12 Aug. 5. Intendanterne (Kassekontoret, Opmaalingens Regnskabsfører) tilstiller de under dem sorterende Kvartermestere eller andre, der skulle besørge Officerernes egne Indskud afkortet i deres Gager med et lige Beløb hver Maaned, de fornødne Indeholdelseslister, overensstemmende med de af Pensionskassen udfærdigede Aarslister, men i disse bliver ikke Statstilskuddet at medtage.

6. Fremtidig, naar nogen Officer opnaar fastlønnet Ansættelse i Armeen, tilstiller Forsvarsdepartementets Armeafdeling Pensionskassen for Statens Tjenestemænd Meddelelse om Ansættelsen indeholdende de under Post 1 nævnte Oplysninger.

Forsvarsdepartementet giver derhos Pensionskassen Meddelelse hver Gang nogen Indskyder afgaar ved Døden eller erholder Afsked samt om enhver Forsættelse eller Befordring inden de i Pensionskassen pligtige Indskydere af Militæretaten, forsaavidt Forsættelsen eller Befordringen har eller kan faa Indflydelse paa Vedkommendes Indskudsforpligtelse ligeoverfor Pensionskassen eller medfører, at Indbetaling af Indskuddene til Pensionskassen overgaar fra en Intendant til en anden.

7. Efter Modtagelsen af de under Punkt 6 nævnte Meddelelser sender Pensionskassen gjennem vedkommende Intendant eller Intendanter m. v. Forsikringsbrev for nye Indskydere som anført under ovenstaaende Punkt 3 samt tilstiller Intendanterne Underretning om, hvilke Forandringer der bliver at foretage i de dem sidst tilstillede Aarslister. Pensionskassens Meddelelse formuleres overensstemmende med Aarslisten saaledes, at den udviser, hvordan vedkommende Indskyders Rubrik i Aarslisten kommer til at se ud efter Forandringen.

Meddelelser affattet paa lignende Maade sendes Intendanterne m. v. fra Pensionskassen ogsaa om Forandringer, der indtræder i Henhold til Indskudsbestemmelserne, forsaavidt der ikke herom allerede er gjort Bemærkning i den udfærdigede Aarsliste.

8. Intendanterne m. v. har efter Modtagelsen fra Pensionskassen af de under Punkt 7 nævnte Meddelelser om Forandring i Aarslisterne strax at berigtige disse og sende Ordrer angaaende Berigtigelsen til vedkommende Kvartermestere og Regnskabsførere, der har at foretage fornøden Rettelse i de dem fra Intendanterne tilstillede Indeholdelseslister.

14 Aug. **Skrivelse** fra Medicinaldirektøren til Amtmanden i Romsdals Amt, hvori det paa Foranledning bedes meddelt en Apotheker, at en kvindelig Lærling ikke kan godkjendes som Discipel i Lovens Forstand før fra den Tid, hun har bestaaet Tillægsprøven i Mathematik, og at Disciplinen derfor heller ikke kan blive at regne fra nogen tidligere Dato.

15 Aug. **Kongelig Resolution***), hvorved i Henhold til Lov af 6te

*) Bekjendtgj. 20 Aug. i Lovt. 1ste Afd. No. 44.

Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stad- 15 Aug.
fæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Bærums Herred, Akers-
hus Amt, under 25de Juni 1896 fattet Beslutning om Foran-
dring af § 8 i de ved Kongelig Resolution af 2den Mai 1894 ap-
proberede Politivedtægter for bemeldte Herred, hvorefter nævnte
Paragraf herefter skal lyde saaledes:

„Offentlig Sammenkomst til Afholdelse af Dans eller anden Lystighed maa ikke finde Sted uden Politiets Tilladelse".

Kongelig Resolution*), hvorved 15 Aug.

1. i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Hornnes Herred, Nedenes Amt, under 18de April og 13de Juli 1896 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred,
2. den Kongelige Resolution af 4de Mai 1885, ved hvilken Kjøbstadspolitilovgivningens almindelige Bestemmelser om Gadenorden og Roligheds forstyrrelse m. v. blev gjorte gjældende for det daværende Hornnes og Iveland Herred, ophæves, forsaavidt det nuværende Hornnes Herred angaar, fra den Dag af, da ovennævnte Politivedtægter træder i Kraft.

Kongelig Resolution*), hvorved 15 Aug.

1. i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Saude Herred, Stavanger Amt, under 13de Mai og 20de Juli 1896 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred,
2. den Kongelige Resolution af 8de Mai 1889, ved hvilken Kjøbstadspolitilovgivningens almindelige Bestemmelser om Gadenorden og Roligheds forstyrrelse m. v. blev gjorte gjældende for Saude Herred, ophæves fra den Dag af, da ovennævnte Politivedtægter træder i Kraft.

Kongelig Resolution*), hvorved 15 Aug.

1. i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Lyster Herred, Nordre Bergenhus Amt, under 8de April 1895 og 6te Juni 1896 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred,
2. den Kongelige Resolution af 10de Juni 1871, ved hvilken Kjøbstadspolitilovgivningens almindelige Bestemmelser om Gadenorden og Roligheds forstyrrelse m. v. blev gjorte gjældende for Lysters Præstegjæld, ophæves fra den Dag af, da ovennævnte Politivedtægter træder i Kraft.

*) Bekjendtgj. 20 Aug. i Lovt. 1ste Afd. No. 44, hvor Vedtægterne er indtagne.

15 Aug. **Kongelig Resolution***), hvorved

1. i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Singsaas Herred, Søndre Trondhjems Amt, under 23de April, 11te Mai og 11te Juli 1896 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred,
2. den Kongelige Resolution af 13de Juli 1885, ved hvilken Kjøbstadspolitilovgivningens almindelige Bestemmelser om Gadeuorden og Roligheds forstyrrelse m. v. blev gjorte gjældende for Singsaas Herred, ophæves fra den Dag af, da ovennævnte Politivedtægter træder i Kraft.

15 Aug. **Kongelig Resolution****), hvorved Stadfæstelse i Henhold til Lov om Pigtraads Anvendelse til Gjærde af 14de Juli 1893 § 1 meddeles paa en af Lyngdals Herredsstyrelse under 16de Mai 1896 fattet Beslutning, saalydende:

"Det skal være forbudt inden Lyngdals Herred i Lister og Mandals Amt at anvende Pigtraad til Gjærde mod alfar Vei, og mod Andenmands Eiendom uden dennes Samtykke.

Tidligere af Pigtraad opført Gjærde maa — paa Steder som anført, forsaavidt de ønskes vedligeholdte — ikke repareres med Pigtraad, men med glat Traad eller andet ufarligt Materiale. Mod tilstødende Nabo kan Reparation selvfølgelig ske med Pigtraad, naar begge Parter ere enige."

15 Aug. **Kongelig Kundgjørelse** angaaende Indkomstskat til Statskassen i Budgetaaret fra 1ste Juli 1896 til 30te Juni 1897**).

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: Saasom Storthinget under 21de Juli dette Aar har fattet saadan Beslutning angaaende Indkomstskat til Statskassen i Budgetaaret fra 1ste Juli 1896 til 30te Juni 1897:

§ 1. For Budgetaaret fra 1ste Juli 1896 til 30te Juni 1897 erlægges Skat til Staten efter følgende Regler:

A. Af Indtægt erlægges:

a. to af Hundrede af, hvad Indtægtens skatbare Beløb, bestemt efter nedenstaaende Regler, udgjør indtil Kr. 4 000,00;
b. tre af Hundrede af, hvad Indtægtens skatbare Beløb udgjør over Kr. 4 000,00 indtil Kr. 7 000,00;
c. fire af Hundrede af, hvad Indtægtens skatbare Beløb udgjør over Kr. 7 000,00 indtil Kr. 10 000,00;
d. fem af Hundrede af, hvad Indtægtens skatbare Beløb udgjør over Kr. 10 000,00.

---

*) Bekjendtgj. 20 Aug. i Lovt. 1ste Afd. No. 44, hvor Vedtægterne er indtagne.

**) Bekjendtgj. 20 Aug. i Lovt. 1ste Afd. No. 44.

B. Af Formue erlægges en Trediedel af Tusinde. Det ved Beregningen udkomne Tal afrundes med det nærmeste med 10 Øre delelige Beløb. 15 Aug.

§ 2. Enhver, der er bosat eller har Eiendom eller Næringsdrift i Riget, er med de Undtagelser, som følger af nedenstaaende Regler, pligtig til at svare Skat til Staten af sin Formue og Indtægt. Ligeledes er den, som ikke har Bopæl i Riget, men nyder Løn eller Pension af den norske Stat, skattepligtig af den Indtægt, han saaledes oppebærer.

§ 3. Med Hensyn til Stedet for Skatskrivningen gjælder følgende Bestemmelser:

a. I Regelen skatlægges enhver Skattepligtig i det Skattedistrikt, hvor han har fast Bopæl ved Udgangen af September Maaned i Skatteaaret.

b. Unavngivne Interessentskaber og Indretninger, der driver nogen Virksomhed, som kaster Indtægt af sig, betragtes som skattepligtige Personer og lignes i Skat paa det Sted, hvor Bestyrelsen har sit Sæde. For unavngivne Interessentskaber, der driver Skibsrederi, kommer denne Bestemmelse, forsaavidt deres Skibsrederi angaar, kun til Anvendelse paa den Del af Interessentskabskapitalen, som tilhører Stedets Indvaanere eller Udlændinger.

c. Personer, som ikke har fast Bopæl her i Riget, eller udenlandske Selskaber skatlægges i det Distrikt, hvor Eiendommen er beliggende eller Virksomheden foregaar, af sin Formue i og Indtægt af samme. Har nogen, der af den norske Stat oppebærer Løn eller Pension, hvoraf han er skattepligtig, taget Ophold i Udlandet, skatskrives han i Kristiania Skattedistrikt.

d. Opstaar der Tvist om, i hvilket Distrikt en Person skal skatskrives, afgjøres Sagen af vedkommende Regjeringsdepartement.

§ 4. Fritagelse for Skat gjælder i samme Udstrækning som for Formues- og Indtægtsskat til Kommunen bestemt ved Landskattelovens §§ 25 og 26, Byskattelovens §§ 17 og 18, dog saaledes, at milde Stiftelsers Formue og Indtægt i sin Helhed er fritaget for Statsskatten.

§ 5. Den mindste aarlige antagne Indtægt, der inddrages under Beskatning, er Kr. 1 000,00.

§ 6. Ved Ansættelse til Skat henføres de skattepligtige efter det Antal Personer, som de foruden sig selv og Ægtefælle har at forsørge, til 4 Klasser, saaledes at:

1ste Klasse omfatter dem, der ikke har nogen at forsørge;
2den Klasse dem, der har 1—3 Personer at forsørge;
3die Klasse dem, der har 4—6 Personer at forsørge;
4de Klasse dem, der har 7 eller flere Personer at forsørge.

De Personer, der i nævnte Henseende bliver at medregne, er den skattepligtiges Børn — egne eller antagne —, Forældre,

15 Aug. Søskende og andre Beslægtede og Besvogrede, forsaavidt de erkjendes at have billigt Krav paa Forsørgelse af den skattepligtige og derhos af ham virkelig forsørges.

Unavngivne Interessentskaber og deslige Indretninger henføres til 1ste Klasse.

§ 7. I enhver af de i § 6 nævnte Klasser skal et vist Beløb af den skattepligtiges Indtægt være skattefrit.

Den skatbare Del af Indtægten ansættes efter følgende Tabel:

Antagen Indtægt.	Skatbar Indtægt.			
	I 1ste Klasse.	I 2den Klasse.	I 3die Klasse.	I 4de Klasse.
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1 000,00	400,00	220,00	120,00	60,00
1 100,00	500,00	280,00	180,00	80,00
1 200,00	600,00	360,00	240,00	140,00
1 300,00	700,00	440,00	300,00	200,00
1 400,00	800,00	520,00	360,00	260,00
1 500,00	900,00	600,00	420,00	320,00
1 600,00	1 000,00	680,00	480,00	380,00
1 700,00	1 100,00	760,00	560,00	440,00
1 800,00	1 200,00	840,00	640,00	500,00
1 900,00	1 300,00	920,00	720,00	560,00
2 000,00	1 400,00	1 000,00	800,00	620,00
2 100,00	1 500,00	1 100,00	880,00	680,00
2 200,00	1 600,00	1 200,00	960,00	760,00
2 300,00	1 700,00	1 300,00	1 040,00	840,00
2 400,00	1 800,00	1 400,00	1 120,00	920,00
2 500,00	1 900,00	1 500,00	1 200,00	1 000,00
2 600,00	2 000,00	1 600,00	1 280,00	1 080,00
2 700,00	2 100,00	1 700,00	1 360,00	1 160,00
2 800,00	2 200,00	1 800,00	1 440,00	1 240,00
2 900,00	2 300,00	1 900,00	1 520,00	1 320,00
3 000,00	2 400,00	2 000,00	1 600,00	1 400,00
3 100,00	2 500,00	2 100,00	1 700,00	1 480,00
3 200,00	2 600,00	2 200,00	1 800,00	1 560,00
3 300,00	2 700,00	2 300,00	1 900,00	1 640,00
3 400,00	2 800,00	2 400,00	2 000,00	1 720,00
3 500,00	2 900,00	2 500,00	2 100,00	1 800,00
3 600,00	3 000,00	2 600,00	2 200,00	1 880,00
3 700,00	3 100.00	2 700,00	2 300,00	1 960,00
3 800,00	3 200,00	2 800,00	2 400,00	2 040,00
3 900,00	3 300,00	2 900,00	2 500,00	2 120,00
4 000,00	3 400,00	3 000,00	2 600,00	2 200,00

Af enhver høiere Indtægt er det skattefrie Beløb i 1ste Klasse Kr. 600,00, i 2den Klasse Kr. 1 000,00, i 3die Klasse Kr. 1 400,00 og i 4de Klasse Kr. 1 800,00. 15 Aug.

Svarer en Skattepligtigs Indtægt ikke til et af de i Tabellen opførte Tal, bliver den at henføre til det nærmeste af disse. Indtægter over Kr. 4 000,00 afrundes til nærmeste med 100 delelige Tal.

Falder Indtægtssummen midt imellem to Tal, henføres den til det laveste.

§ 8. Personer, som ikke har fast Bopæl her i Riget, saavelsom udenlandske Interessentskaber, gives intet skattefrit Fradrag.

§ 9. Af samtlige Formuer fra og med Kr. 1 000,00 beregnes Skat til Staten, forsaavidt ikke Skatyderens Indtægt ifølge Bestemmelsen i foranstaaende § 5 er for liden til, at han deraf skal svare Skat.

§ 10. Iøvrigt bliver Skatten at udligne efter Bestemmelserne i gjældende Lov om Skat paa Indtægt og Formue til Stat og Kommune.

Saa ville Vi herved naadigst befale denne Beslutning bragt i Udøvelse.

Kongelig Resolution[1]), hvorved er bestemt: 15 Aug.

1. At der tillades oprettet et nyt tredie Apothek i Kristiansand, hvis Beliggenhed bliver nærmere at bestemme af Justits-Departementet.
2. — — — —[2]).

[1]) Se Regj.foredr. i Deptstid. for 1896, No. 37, S. 582—589.

[2]) Indeholder de sædv. Betingelser, bl. a. om en aarlig Afgift til et praktisk-pharmaceutisk Institut, stor Kr. 300.

Kongelig Resolution, hvorved Storthingets Beslutning af 17de Juli 1896 angaaende yderligere Bevilgning af Kr. 1 000 000 til Dannelse af kommunale Laanefonds til Erhvervelse af egne Boliger for Ubemidlede m. v.[1]) befales taget tilfølge. 15 Aug.

[1]) Se Sth. Prp. No. 74 og Indst. S No. 245 for 1896 samt Sth.tid. for s. A., Forh. i Sth. S. 1963—1968. — Beslutningen er saalydende:

1. Storthinget samtykker i, at der af Statskassens Midler stilles yderligere indtil Kr. 1 000 000,00 til Kommunernes Raadighed til Dannelse af kommunale Laanefonds, hvoraf tilstaaes Ubemidlede Laan til Opførelse, Erhvervelse eller Betaling af egne Boliger paa de af Storthinget i dets Beslutning af 13de Juli 1895 angaaende Oprettelse af saadanne Fonds fastsatte Vilkaar.
2. Storthinget samtykker i, at de før dets ovennævnte Beslutning af 13de Juli 1895 tilstaaede Laan af det ved Storthingsbeslutning af 20de Juli 1894 i samme Øiemed oprettede Fond paa Kr. 800 000,00 bliver at anse som tilstaaet paa de i den førstnævnte Storthingsbeslutning opstillede Vilkaar.

15 Aug. **Kongelig Resolution**, hvorved den af Storthinget under 11te Juli 1896 fattede Beslutning angaaende Forøgelse af Jorddyrkningsfondet[1]) befales tagen tilfølge.

[1]) Se Sth. Prp. No. 85 og Indst. S No. 222 for 1896. — Beslutningen er saalydende:

Det ved Storthingets Beslutning af 30te Juli 1892 dannede Jorddyrkningsfond bliver at forøge til Kr. 800 000,00. Forøgelsen sker paa den Maade, at de ved Udlaan indvundne Renter, efterhaanden som de flyder ind, tillægges Kapitalen; forsaavidt Behovet for Udlaan ikke paa denne Maade kan tilfredsstilles, sker Forøgelsen ved Supplering af Statskassen indtil den ovenangivne Begrænsning.

15 Aug. **Kongelig Resolution**, hvorved den af Storthinget under 24de Juli 1896 fattede Beslutning angaaende Anlæg af en Sidelinie til Kristiania—Gjøvikbanen fra Tingelstad til Rokenviken[1]) med videre befales tagen tilfølge.

[1]) Se Sth. Prp. No. 105 og Indst. S XV for 1896 samt Sth.tid. for s. A., Forh. i Sth. S. 2206—2215.

15 Aug. **Kongelig Resolution**, hvorved bl. a. er bestemt:

1. At den Nordre Helgelands Fogedembede tilliggende Embedsgaard Sund, Gaards-No. 63, Brugs-No. 2 og 3 i Hemnes Herred af Skyld M. 250 bestemmes at skulle sælges — — — —.
2. — — — — — —.
3. At Fogden fra 14de Oktober førstkommende tilpligtes at tage Bopæl i Strandstedet Hemnesberget, samt at der fra samme Tidspunkt af Fogedembedsgaardsfondets Rentefond tillægges Nordre Helgelands Fogedembede for Afsavn af Embedsgaard Kr. 200 aarlig.
4. — — — — — — — —.

15 Aug. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt:

1. At den af Storthinget under 24de Juli 1896 fattede Beslutning angaaende Bevilgning af Lønninger ved Fyrvæsenet[1]) befales taget tilfølge.
2. At Forsvarsdepartementet bemyndiges til at konstituere dertil skikkede Mænd i de Poster, hvortil nye Lønninger er bevilget.

[1]) Se Sth. Prp. No. 8 og Indst. S. No. 257 for 1896. — Ved nævnte Beslutning er der bevilget nedenstaaende Lønninger og Lønstillæg:

1. a. For 1ste tekniske Assistent ved Fyrdirektørembedet Løn som Afdelingsingeniør af 1ste Klasse Kr. 4 320,00 aarlig samt efter 4 Aars Tjeneste Tillæg Kr. 480,00, mod at den nu bevilgede Aflønning Kr. 3 200,00 med Alderstillæg inddrages.
   b. For 2den og 3die tekniske Assistent ved Fyrdirektørembedet som Afdelingsingeniører af 2den Klasse Løn for hver Kr. 2 880,00 aarlig samt Tillæg Kr. 480,00 aarlig hvert 3die Aar indtil Kr. 3 840,00, mod at den nu bevilgede Aflønning, Kr. 2 000,00 med Alderstillæg, inddrages.

2. For en Ingeniorassistent ved Fyrdirektørembedet Løn Kr. 1 680,00 aarlig samt Tillæg Kr. 240,00 hvert andet Aar indtil Kr. 2 400,00, med Forpligtelse til at gjøre saadant Indskud i en Pensionskasse for offentlige Tjenestemænd, som i sin Tid maatte blive bestemt. 15 Aug.
3. For en Fyrvogter ved Hornøen Fyr Kr. 1 350,00 aarlig samt fri Bolig og Brugen af den Fyret tilliggende Eiendom med Forpligtelse til:
   a. at svare Skatter og øvrige Byrder af Fyrets Grund;
   b. at vedligeholde Veien fra Landingsstedet til Fyret;
   c. at besørge den for Fyrets Regt fornødne Transport af Post og Rekvisiter — Olie undtagen — fra og til nærmeste Postaabneri eller Dampskibsanløbssted;
   d. af Lønnen at gjøre saadant Indskud i en Pensionskasse for offentlige Tjenestemænd, som i sin Tid maatte blive bestemt.
4. For en Fyrvogter ved Gjæsnakken Fyr Kr. 350,00 aarlig med fri Bolig paa Fyret i den Tid, han gjør Tjeneste, med Forpligtelse til at besørge den for Fyrets Regt fornødne Transport af Olie og øvrige Fornødenheder fra Landingsstedet til Fyret.
5. For Assistenten ved Ekso Fyr et Tillæg til hans nuværende Aflønning af Kr. 100,00 aarlig.
6. For en 2den Assistent ved Ekso Fyr en Aflønning af Kr. 1 100,00 aarlig og
7. for en Assistent ved Færder Fyr en Aflønning af Kr. 1 200,00 aarlig,
   — for begge de to sidstnævnte Assistenters Vedkommende med Forpligtelse til at gjøre saadant Indskud i en Pensionskasse for offentlige Tjenestemænd, som i sin Tid maatte blive bestemt.
8. For Fyrvogteren ved Odderø Fyr et Tillæg til hans nuværende Aflønning af Kr. 100,00 aarlig.
9. For Fyrvogteren ved Rovær Fyr et Tillæg til hans nuværende Aflønning af Kr. 60,00 aarlig.
10. For Fyrvogteren ved Værø Fyr en Løn af Kr. 1 250,00 aarlig, mod at den nu regulerede Lønning af Kr. 1 450,00 inddrages.

Kongelig Resolution, hvorved den af Storthinget under 11te Juli 1896 fattede Beslutning om, at Gagen af Statskassen for Stiftamtmanden i Kristiansands Stift og Amtmanden i Lister og Mandals Amt udbetales med Kr. 4 800 aarlig, indtil det Embedet i Henhold til Høieste Resolution af 17de April 1894 paaheftede Laan paa Kr. 12 000 er betalt,[1]) — befales taget tilfølge. 15 Aug.

[1]) Se Sth. Prp. No. 92 og Indst. S. No. 204 for 1896.

Kongelig Resolution, hvorved den af Storthinget under 11te Juli 1896 fattede Beslutning om, at Laan af Bygdemagasinfondet til Landhusholdningsselskaber og Amtslandbrugsforeninger til Indkjøb af Kraftfoder, Sædefrø ,og Gjødningsstoffe, kan tilstaaes mod en Rente af 3 Procent aarlig med Videre,[1]) befales tagen tilfølge. 15 Aug.

[1]) Se Sth. Prp. No. 84, Dok. No. 104 og Indst. S. No. 223 for 1896 samt Sth. tid. for s. A., Forh. i Sth. S. 1859.

Kongelig Resolution, hvorved Storthingets Beslutning af 23de Juli 1896 angaaende Løn til 3 Assistenter hos Fabrik- 15 Aug.

15 Aug. inspektørerne for Budgetterminen 1896—97[1]) befales taget tilfølge.

[1]) Se Indst. S. No. 279 for 1896. Jfr. Ref. 27de Juli 1896. Lønnen er Kr. 1800 for hver.

15 Aug. **Kongelig Resolution**, hvorved de af Storthinget under 20de og 29de Mai, 25de Juni og 29de Juli 1896 fattede Beslutninger angaaende Postvæsenets Indtægter og Udgifter for Finantsaaret 1896—97 m. v.[1]) befales tagne tilfølge.

[1]) Se Sth. Prp. No. 1, Hovedp. VI, Sth. Prp. No. 8, 21 og 63 for 1896 jfr. Sth. Prp. No. 26 for 1894 og 24 for 1895, Indst. S. No. 153 og 175 for 1896 samt Sth.tid. for s. A., Forh. i Sth. S. 1112—1120 og 1413—1414. — Blandt de nævnte Beslutninger er følgende:

Af 29de Mai:

Post 1.

For efternævnte Postaabnere bevilges nedenstaaende Lønstillæg:

Under Fredrikshalds Postkontor:

Postaabneren i Berg	Kr.	90,00
— i Præstebakke	„	80,00
— iØmark	„	50,00
— i Ørje	„	80,00

Under Fredrikstads Postkontor:

Postaabneren i Skjærhollen	Kr.	50,00

Under Sarpsborgs Postkontor:

Postaabneren i Baastad	Kr.	80,00
— i Greaaker	„	200,00
— i Lekum	„	100,00
— i Skibtvedt	„	80,00
— i Varteig	„	60,00

Under Moss Postkontor:

Postaabneren i Tomter	Kr.	100,00
— i Vaaler i Smaalenene	„	80,00

Under Kristiania Postkontor:

Postaabneren i Bøn	Kr.	100,00
— i Eidsvold	„	200,00
— i Galterud	„	100,00
— i Lysaker	„	100,00
— i Skotterud	„	60,00
— i Son	„	170,00
— i Stabæk	„	160,00
— i Sæterstøen	„	80,00
— i Vestby	„	100,00

Under Hamars Postkontor:

Postaabneren i Aasta	Kr.	90,00
— i Atna	„	100,00
— i Barkald	„	48,00
— i Brydalen	„	28,00
— i Engerdalen	„	40,00
— i Jnset	„	100,00

Postaabneren	i Moelven	„	220,00	15 Aug.
—	i Narjordet	„	20,00	
—	i Ring	„	40,00	

Under Kongsvingers Postkontor:

Postaabneren	i Brandval	Kr.	40,00	
—	i Brandval, Finskog	„	40,00	
—	i Graaberget	„	60,00	
—	i Hof i Solor	„	240,00	

Under Lillehammers Postkontor:

Postaabneren	i Faaberg	Kr.	220,00	
—	i Hunder	„	100,00	
—	i Tretten	„	160,00	

Under Gjøviks Postkontor:

Postaabneren	i Redalen	Kr.	80,00	

Under Drammens Postkontor:

Postaabneren	i Aal	Kr.	80,00	
—	i Aamot paa Modum	„	160,00	
—	i Burud	„	64,00	
—	i Darbu	„	140,00	
—	i Flaa	„	100,00	
—	i Gol	„	150,00	
—	i Guldskogen	„	120,00	
—	i Gulsvik	„	30,00	
—	i Haugsund i Eker	„	120,00	
—	i Krekling	„	24,00	
—	i Sande i Jarlsberg	„	100,00	
—	i Sylling	„	90,00	

Under Kongsberg Postkontor:

Postaabneren	i Dagalien	Kr.	30,00	
—	i Tuft	„	140,00	

Under Hønefoss Postkontor:

Postaabneren	i Brandbu	Kr.	200,00	
—	i Gran	„	80,00	
—	i Hedalen	„	50,00	
—	i Hegge i Valdres	„	100,00	
—	i Nordre Aurdal	„	120,00	
—	i Skrautvaal	„	160,00	
—	i Steinsfjerdingen	„	50,00	
—	i Vestre Gran	„	200,00	
—	i Vestre Slidre	„	120,00	
—	i Østre Slidre	„	50,00	

Under Hortens Postkontor:

Postaabneren	i Undrumsdal	Kr.	30,00	

Under Skiens Postkontor:

Postaabneren	i Aamdals Værk	Kr.	100,00	
—	i Flatdal	„	60,00	
—	i Hjulsebo	„	60,00	
—	i Ravnejuv	„	20,00	
—	i Seljord	„	240,00	
—	i Orvella	„	50,00	

15 Aug.

Under Kragerø Postkontor:

Postaabneren i Helle . . . . . Kr. 50,00

Under Risør Postkontor:

Postaabneren i Lyngør . . . . . Kr. 200,00

Under Kristiansands Postkontor:

Postaabneren i Hægeland . . . . . Kr. 60,00
— i Vegusdal . . . . . „ 20,00

Under Mandals Postkontor:

Postaabneren i Laudal . . . . . Kr. 60,00

Under Flekkefjords Postkontor.

Postaabneren i Gyland . . . . . Kr. 40,00
— i Hitterø . . . . . „ 40,00

Under Stavangers Postkontor:

Postaabneren i Ferkingstad . . . . . Kr. 70,00
— i Rennesø . . . . . „ 64,00
— i Riskekverven . . . . . „ 25,00
— i Roldal . . . . . „ 120.00
— i Suldal . . . . . „ 40,00
— i Time . . . . . „ 100,00

Under Haugesunds Postkontor.

Postaabneren i Førde i Søndhordland . . . . . Kr. 120,00
— i Skjold . . . . . „ 20,00

Under Bergens Postkontor:

Postaabneren i Espe . . . . . Kr. 80,00
— i Etne . . . . . „ 100,00
— i Fjærland . . . . . „ 120,00
— i Haus i Nordhordland . . . . . „ 60,00
— i Hestenesøren . . . . . „ 80,00
— i Hisken . . . . . „ 80,00
— i Jondal . . . . . „ 120,00
— i Lavik . . . . . „ 80,00
— i Mosterhavn . . . . . „ 60,00
— i Naustdal i Nordfjord . . . . . „ 60,00
— i Onareim . . . . . „ 60,00
— i Raudeberg . . . . . „ 50,00
— i Selje . . . . . „ 80,00
— i Staareim . . . . . „ 80,00
— i Stolmen . . . . . „ 80,00
— i Trengereid . . . . . „ 40,00
— i Tysnes . . . . . „ 100,00
— i Utbjoe . . . . . „ 40,00
— i Vadheim . . . . . „ 60,00
— i Ytre-Arne . . . . . „ 100,00

Under Aalesunds Postkontor:

Postaabneren i Fjørtoft . . . . . Kr. 20,00
— i Ulstein . . . . . „ 120,00
— i Velledalen . . . . . „ 50,00

Under Molde Postkontor:

Postaabneren i Elnesvaagen . . . . . Kr. 80,00
— i Eresfjord . . . . . „ 60,00

Postaabneren	i Isfjorden		„	60,00	15 Aug.
—	i Norvik i Romsdalen		„	60,00	
—	i Rødven		„	56,00	
—	i Vaagstranden		„	70,00	
—	i Vestnes		„	40,00	
		Under Kristiansunds Postkontor:			
Postaabneren	i Foldfjorden		Kr.	140,00	
—	i Frei		„	60,00	
—	i Indsmolen		„	70,00	
—	i Surendalsøren		„	60,00	
—	i Torjulvaagen		„	20,00	
		Under Trondhjems Postkontor:			
Postaabneren	i Aa		Kr.	120,00	
—	i Aasenfjorden		„	340,00	
—	i Bratsberg i Strinden		„	25,00	
—	i Brekstad		„	200,00	
—	i Fandrem		„	150,00	
—	i Floren		„	20,00	
—	i Helgaadalen		„	30,00	
—	i Hitteren		„	100,00	
—	i Knarlagsund		„	40,00	
—	i Kvaal		„	140,00	
—	i Lundemo		„	50,00	
—	i Ranheim		„	60,00	
—	i Steinsdalen		„	68,00	
—	i Stjørdalen		„	200,00	
—	i Valdersund		„	100,00	
—	i Vanvik		„	40,00	
—	i Viggen		„	60,00	
		Under Røros Postkontor:			
Postaabneren	i Langletet		Kr.	20,00	
		Under Stenkjærs Postkontor:			
Postaabneren	i Snaasen		Kr.	125,00	
		Under Namsos Postkontor:			
Postaabneren	i Aarfor		Kr.	30,00	
—	i Austafjord		„	150,00	
—	i Bjøroen		„	100,00	
—	i Fjolviken		„	50,00	
—	i Foslandsosen		„	60,00	
—	i Kolvereid		„	60,00	
—	i Leka		„	80,00	
—	i Lund		„	60,00	
—	i Namskogen		„	35,00	
—	i Teraak		„	80,00	
—	i Vega		„	300,00	
—	i Vevelstad		„	200,00	
		Under Bodø Postkontor:			
Postaabneren	i Ballangen		Kr.	30,00	
—	i Beieren		„	100,00	
—	i Finneid		„	200,00	
—	i Grønøen		„	150,00	
—	i Hammerø		„	150,00	
—	i Liland		„	200,00	

15 Aug. Postaabneren i Rødø . . . . . Kr. 100,00
— i Skjønstaa . . . . . „ 100,00
— i Skutvig. . . . . „ 80,00
— i Stott . . . . . „ 100,00
— i Sulitjelma . . . . . „ 720,00

Under Svovlværs Postkontor:

Postaabneren i Risøhavn . . . . . Kr. 40,00
— i Røst. . . . . „ 240,00
— i Stamsund . . . . . „ 400,00
— i Strømsjøen . . . . . „ 110,00

Under Tromsø Postkontor:

Postaabneren i Havn i Senjen . . . . . Kr. 80,00
— i Kvæfjord . . . . . „ 200,00
— i Rosfjord . . . . . „ 100,00
— i Sørreisen . . . . . „ 220,00
— i Soveien. . . . . „ 120,00
— i Tovik . . . . . „ 80,00

Under Hammerfest Postkontor:

Postaabneren i Ingøen . . . . . Kr. 100,00
— i Søndre Honningvaag . . . . . „ 300,00

Under Vardø Postkontor:

Postaabneren i Havningberg . . . . . Kr. 100,00

Under Vadsø Postkontor:

Postaabneren i Næsseby . . . . . Kr. 40,00

Post 3.

For nedenstaaende Postaabnerier bevilges følgende nye Lønninger:

Kilen . . . . . Kr. 80,00
Helgøen . . . . . „ 200,00
Harestuen . . . . . „ 50,00
Ringen i Aadalen . . . . . „ 120,00
Børtnes . . . . . „ 100,00
Syversvolden . . . . . „ 100,00
Hillestad . . . . . „ 90,00
Kjølebrønd . . . . . „ 25,00
Kolbjørnsvig . . . . . „ 300,00
Dalene i Nedenes . . . . . „ 50,00
Aalesjær . . . . . „ 40,00
Aaraksbø . . . . . „ 30,00
Flikke . . . . . „ 40,00
Fyllingen i Fane . . . . . „ 50,00
Budalen . . . . . „ 60,00
Nøstvolden . . . . . „ 40,00
Leknes . . . . . „ 100,00
Ramberg . . . . . „ 50,00
Salangsdalen . . . . . „ 50,00

---

15 Aug.

Post 4.

1. Gagerne for nedenstaaende Postanstalters Bestyrere fastsættes saaledes:
   A. For følgende Postembeder:

Fredrikshald	Kr.	4 000,00
Tønsberg	„	4 000,00
Porsgrund	„	3 500,00
Mandal	„	3 500,00
Haugesund	„	3 500,00
Namsos	„	3 500,00
Moss	„	3 500,00

   — at regne fra 1ste Juli 1896.
   B. For følgende Postmesterbestillinger:

Elverum	Kr.	1 500,00
Sandnes	„	1 500,00
Voss	„	1 500,00
Kabelvaag	„	1 500,00
Harstad	„	1 500,00

   — at regne fra 1ste Juli 1896.
2. Samtlige Postmestre med Ansættelsesgage Kr. 3 000,00 og derunder tilstaaes Alderstillæg efter 5 og 10 Aars Tjeneste som Postmester i iværende eller høiere Lønningsklasse med Kr. 250,00 hver Gang, at regne fra Ansættelsen. Ved Overgang fra Postfuldmægtigstilling til Postmesterbestilling med tilsvarende eller lavere Ansættelsesgage regnes Tjenestetiden som Fuldmægtig med til Erhvervelse af Alderstillæg som Postmester.

   For Hønefoss og Molde bliver Alderstillæggenes Optjening at regne fra 1ste Juli 1896 og for Gjøvik og Tvedestrand fra Ansættelsen paa Betingelse af, at Gagen for disse nedsættes til Kr. 2 000,00, at regne fra 1ste Juli 1896.
3. For Holmestrands, Kongsbergs og Hortens Vedkommende træder ovenstaaende Bestemmelse i Kraft ved indtrædende Ledighed i Postmesterstillingerne.
4. Storthinget samtykker i:
   a) at de ved Storthingets Beslutning af 14de Mai 1890 bevilgede Gager for Postmestrene i Hamar, Hønefoss, Larvik, Molde og Bodø træder i Kraft fra 1ste Juli 1896;
   b) at Postmestrene i Hønefoss, Molde og Svolvær ved Ledighed i Stillingen ansættes som Bestillingsmænd.

Post 5.

Fra 1ste Juli 1896 indtil videre og under Forbehold af Revision af Storthinget i Aaret 1900 bevilges nedenstaaende Postanstalter som Tillæg til den nuværende Kontorholdsgodtgjørelse følgende Beløb:

1. Fredrikshald	Kr.	400,00
Extraordinært	„	120,00
2. Fredrikstad	„	1 750,00
Extraordinært	„	300,00
3. Moss	„	4 010,00
4. Tønsberg	„	500,00
5. Stathelle	„	110,00

---

15 Aug. Af 25de Juni:
Post 1.

Storthinget samtykker i:
1. At der for Postmesterbestillingerne i Langesund og Drøbak fra 1ste Juli 1896 at regne fastsættes en aarlig Gage af henholdsvis Kr. 1 200,00 og Kr. 1 500.00 med Alderstillæg som for Postmestre af vedkommende Lønsklasser bestemt.
2. At der for nævnte Postmesterbestillinger fra samme Tid fastsættes en aarlig Kontorholdsgodtgjørelse af henholdsvis Kr. 840,00 og Kr. 1 470,00 under Forbehold af Storthingets Revision i Aaret 1900.

---

17 Aug. **Skrivelse** fra Medicinaldirektøren til Amtmanden i Stavanger Amt, hvori meddeles, at Direktøren, forsaavidt der til Grund for en retsmedicinsk Erklæring ligger en detailleret lægevidenskabelig Undersøgelse (jfr. Justitsdepartementets Skrivelse af 29de Oktober 1834) ikke i den Omstændighed, at Beskrivelsen af Forretningen alene gaar ud paa en Henvisning til en tidligere afgiven Erklæring angaaende samme Person, finder tilstrækkelig Grund til at nægte Anvisning af Honorar efter Sportellovens § 203.

18 Aug. **Høieste Resolution***), hvorved Stadfæstelse i Medhold af § 11 i Lov om Udskjænkning og Udsalg af Øl, Vin, Mjød og Cider i Kjøbstæderne og Ladestederne af 18de Juni 1884 meddeles paa den af Kommunestyret i Grimstad i Møde den 9de Juli 1896 fattede Beslutning om, at den aarlige Afgift for Udskjænkning af Øl, Vin, Mjød og Cider fra 1ste Januar 1897 kan forhøies til Kr. 600,00.

18 Aug. **Høieste Resolution****), hvorved i Henhold til § 25 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæstelse paa de af Kristiansunds Kommunestyre under 15de November 1895 besluttede Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Kristiansunds Havn.

18 Aug. **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det af Stavangers Brændevinssamlag i Generalforsamling den 7de Mai 1895 oprettede „Legat til Stavanger Bys Vel" samt paa de for dette Legat under 25de Oktober 1895 og 10de April 1896 udfærdigede Statuter.

18 Aug. **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Approbation paa, at §§ 2, 6 og 8 i Reglerne for Postvæsenets Hjælpekasse ændres overensstemmende med et vedlagt Udkast, idet de i § 2 omhandlede Funktionærer tilpligtes at gjøre Indskud i Kassen overensstemmende med Reglernes § 3, forsaavidt saadan Indskudspligt ikke allerede paahviler dem.

---

*) Bekjendtgj. 20 Aug. i Lovtid. 1ste Afd. No. 44.
**) Bekjendtgj. 20 Aug. i Lovtid. 1ste Afd. No. 44, hvor Vedtægterne er indtagne.

Høieste Resolution, hvorved der i Henhold til Lov om Bykommunernes Skattevæsen af 15de April 1882 § 30 meddeles Approbation paa den af Arendals Kommunebestyrelse i Møde den 19de Juni 1896 vedtagne Beslutning, indeholdende Forandring i de gjældende Regler for Skatteligningen i Kjøbstaden. 18 Aug.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Indredepartementet, hvori paa Foresporgsel meddeles, at Justitsdepartementet antager, at Generalkonsulen i Hamburg med Rette har afslaaet en til ham fra Føreren af et norsk Dampskib rettet Anmodning om at optage edelig Forklaring af Skibets Maskinister og Fyrbødere til Brug under en i Tyskland mulig anlæggende civil Sag, idet Konsulerne udenfor de Lande, hvor Jurisdiktionsmyndighed efter Traktat eller Sædvane er tillagt dem, ikke i Stillings Medfør har nogen Ret til at optage edelige Forklaringer i videre Udstrækning, end §§ 84 og 86 i Konsulsforordningen af 4de November 1886 hjemler. Departementet bemærker forøvrigt, at det i et Tilfælde som nærværende, hvor Forklaringerne skulde benyttes i en under udenlandsk Domstol henhørende Sag, ikke vilde have kunnet bemyndige Konsulen eller nogen anden til at modtage Forklaringerne, idet saadan Bemyndigelse antages alene at kunne gives i Tilfælde, hvor Oplysningerne agtes benyttede under en for norsk Domstol verserende Sag, og naar begge Parter samtykker i deres Erhvervelse paa denne Maade. 19 Aug.

Skrivelse fra Medicinaldirektøren til en Læge i Anledning af en af denne afgiven Erklæring om en Persons mentale Tilstand, — hvori Lægens Opmerksomhed henledes paa, at Erklæringer om tvivlsomme mentale Tilstande i Regelen ikke alene kan baseres paa anamnestiske Oplysninger, men ogsaa forudsætter en — helst gjentagen — nøiagtig Undersøgelse af Vedkommendes nærværende legemlige og sjelelige Tilstand, selv om, som i nærværende Tilfælde, det Tidspunkt, da den inkriminerede Handling blev begaaet, ligger nogle Maaneder tilbage i Tiden. 19 Aug.

Da det af den omhandlede Erklæring ikke fremgaar, at en saadan Undersøgelse har været foretagen, og hvorvidt der ved denne er paavist noget Abnormt, finder Direktøren at maatte betegne dette som en Mangel ved Erklæringen og tilføier, at man, saafremt Forholdene skulde vanskeliggjøre en saadan Undersøgelse, helst bør tilraade vedkommende Person indlagt i Sindssygeasyl til Observation.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Approbation paa den i Møder af Vestre- og Østre-Gausdals Herredsstyrelser den 3die Mai og 16de Oktober 1895 vedtagne nye Plan for Gausdals gjensidige Brandforsikringsforening for Bygninger og Løsøre m. v., saaledes at Foreningen fremdeles kan nyde godt af de ved Lovene af 9de August 1839 og 4de August 1845 hjemlede Forrettigheder. 26 Aug.

26 Aug. **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Approbation paa de i Ringebus Herredsstyrelses Møde den 16de September 1895 vedtagne Forandringer i og Tillæg til §§ 8 og 13 i den ved Høieste Resolution af 28de Oktober 1890 approberede Plan for Ringebu Præstegjælds Brandassuranceselskab, saaledes at Selskabet fremdeles kan nyde godt af de ved Lovene af 9de August 1839 og 4de August 1845 hjemlede Forrettigheder.

26 Aug. **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa den af Vaaler Herredsstyrelse i Møde den 4de August 1896 vedtagne Plan for en inden Herredet oprettendes Sparebank, dog saaledes at i Planens § 22 Ordene „jfr. § 18" udgaar af samme.

26 Aug. **Skrivelse** fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Nedenæs Amt, hvori Departementet, foranlediget ved, at Formanden i en Ligningskommission havde nægtet at meddele et Firma Oplysning om, hvorvidt det Beløb, hvortil Firmaets Eiendomme i vedkommende Distrikt var ansat, repræsenterede Eiendommenes Værdi med eller uden Fradrag af Gjæld, — i hvilken Anledning Dept. under Henvisning til den i Lovtidenden indtagne Skrivelse til Amtmanden i Bratsbergs Amt af 10de Marts 1891 og de der citerede Skrivelser udtaler, at der efter dets Mening ikke paaligger Ligningskommissionen nogen Forpligtelse til at meddele en Oplysning som den nævnte.

Forsaavidt der af Formanden samtidig var forespurgt om, i hvilken Udstrækning en Ligningskommission er berettiget til at meddele Oplysninger uden at komme i Kollision med den af Skatteloven paalagte Taushedspligt, bemærker Departementet, at det maa anse det utvilsomt, at en Ligningskommission uden at støde an mod den omhandlede Lovbestemmelse (Lov af 23de Juli 1894 § 27) er berettiget til paa Forlangende at meddele en Skatyder en hvilkensomhelst Oplysning vedkommende hans egen Ligning, ligesom Departementet finder, at Billighed tilsiger, at Ligningskommissionerne i saa Henseende saavidt muligt søger at imødekomme rimelige Krav fra Skatydernes Side.

28 Aug. **Skrivelse** fra det internationale Postbureau i Bern til Poststyrelsen, hvorved meddeles, at de i den internationale Hovedpostkonvention deltagende Landes Poststyrelser er komne overens om, at Art XXXVIII i Expeditionsreglementet til nævnte Konvention fra 28de Oktober 1896 gives følgende Tilføielse:

	(Oversættelse.)
„12°. Basutoland, comme relevant de l'administration des postes de la colonie du Cap de Bonne-Espérance.	„12°. Basutoland som hørende under Kapkoloniens Poststyrelse;

13°. Walfisch-Bay, comme faisant partie de la colonie du Cap de Bonne-Espérance„.	13°. Walfisch-Bay som udgjørende en Del af Kapkolonien".	28 Aug.

Skrivelse fra Indredepartementet til Fabrikinspektøren i det vestlige og nordenfjeldske Distrikt, hvori paa Forespørgsel om, hvorvidt Bagerier bliver at henregne blandt Bedrifter, der indgaar under Fabriktilsynsloven, meddeles, at Spørgsmaalet i sin Almindelighed maa besvares benægtende, men at Bagerier, hvor mekanisk Drift anvendes, antages at omfattes af Loven. 28 Aug.

Skrivelse fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Nordlands Amt, hvori Departementet i Anledning af en Forespørgsel fra Formanden i en Ligningskommission udtaler Følgende: 1 Septbr.

Ved Ansættelsen af Gaardbrugeres Indtægt af bortfæstede Husmandspladse vil Ligningskommissionen have at medtage som Indtægt — foruden den betingede Pengeafgift — tilligе det udførte Pligtarbeide efter dettes Værdi med Fradrag for ydet Kosthold samt endelig den Formuesfordel, som Husbonden efter Ligningskommissionens Skjøn har opnaaet derved, at hans Eiendom er bleven oprydded og opdyrket.

Det Arbeide, som en Gaardbruger enten selv eller ved andre lader udføre til Oprydning og Opdyrkning af sin Eiendom, bliver ligesom ethvert andet produktivt Arbeide, som han lader udføre i sin Bedrift, efter dets antagne Værdi at medtage ved Indtægtsansættelsen. At Gaardbrugerens Udbytte ikke bestaar i Penge, men f. Ex. i en Forbedring af hans Jord, bevirker i saa Henseende ingen Forskjel (jfr. Udtrykkene i Landsskattelovens § 42, 2det Passus). Hvor leiet Arbeidshjælp (Tjenere eller Dagarbeidere) er benyttet, vil Fradrag selvfølgelig blive at give for de herved forvoldte Udgifter. Er Arbeidet derimod udført af Gaardbrugeren selv eller hans Familie, vil intet saadant Fradrag kunne gjøres, men Arbeidets hele Værdi komme til Indtægt.

Cirkulære fra Forsvarsdepartementet, Marineafdelingen, til Indrulleringsbetjentene (fra Fredrikshald til Ramsos), hvorved meddeles, at disse ved Indkaldelse af sovœrnepligtige Mandskaber i Mobiliseringstilfælde vil kunne erholde de til Bestridelse af Udgifter ved Mandskabernes Forsendelse (Reise og Kostpenge m. v.) fornødne Beløb udbetalt hos vedkommende Oppebørselsbetjent paa Stedet mod Kvittering, indeholdende Oplysning om, at Pengene hæves til Bestridelse af Udgifter ved Forsendelse af Mandskaber i Anledning af en af Marinekommandoen paabudt Mobilisering tilligemed Angivelse af Kommando-Ordrens Datum. Af vedkommende Oppebørselsbetjent vil tilligе erholdes en Bevidnelse om Størrelsen af det modtagne Beløb, hvilken Bevidnelse tilligemed 1 Septbr.

1 Septbr. Regnskab over Beløbets Anvendelse og muligt Overskud oversendes til vedkommende Værft eller militære Autoritet i Forbindelse med den i Marinekommandoens Cirkulære til Indrulleringsbetjentene af 15de August 1896[1]) No. 1 Punkt p omhandlede Liste over indkaldte og fremmødte Mandskaber.

[1]) Ikke indtaget i Lovtidenden.

1 Septbr. **Skrivelse** fra Forsvarsdepartementet, Marineafdelingen, hvorved bl. a. meddeles, at Departementet i Overensstemmelse med Generalkrigskommissærens Forslag har bestemt, at der som Godtgjørelse for de Forretninger, der til Mobiliseringens Fremme paalægges Indrulleringsbetjentene, tilstaaes dem for hver Gang, Ordre udgaar til vedkommende Indrulleringsbetjent om Mobilisering af Mandskaber af hans Kreds, 2 Kroner for hvert Mandskab, der af ham forsendes eller afgives overensstemmende med Fordelingsordren eller afleveres til militær Transportfører — dog mindst 30 Kroner for hver Mobilisering.

3 Septbr. **Handels- og Sofartstraktat mellem Norge og Portugal,** udfærdiget i Lissabon den 31te December 1895, ratificeret for Portugals Vedkommende i Lissabon den 27de April, for Norges Vedkommende i Marstrand den 24de August 1896, Ratifikationerne udvexlede i Lissabon den 3die September s. A.

Sa Majesté le Roi de Suède et de Norvège et Sa Majesté le Roi de Portugal et des Algarves, également animés du désir d'assurer les relations de commerce et de navigation entre la Norvège et le Portugal, ont résolu de conclure à cet effet un traité, et ont nommé pour leurs plénipotentiaires respectifs, savoir:

Sa Majesté le Roi de Suède et de Norvège, le comte Axel Cronhielm, son chargé d'affaires et consul général, par intérim, à Lisbonne, chevalier de l'ordre de l'Étoile Polaire et de l'ordre de Saint Olave, première classe, commandeur de l'ordre de la Conception,

(Oversættelse).

Hans Majestæt Kongen af Sverige og Norge og Hans Majestæt Kongen af Portugal og Algarverne, besjælede af gjensidigt Ønske om at sikre Handels- og Sofartsforbindelserne mellem Norge og Portugal, have i den Hensigt besluttet at indgaa en Traktat og have udnævnt til sine Befuldmægtigede:

Hans Majestæt Kongen af Sverige og Norge: Hr. Greve Axel Cronhielm, hans Chargé d'affaires og midlertidige Generalkonsul i Lissabon, Ridder af Nordstjerneordenen og St. Olafsordenen, 1ste Klasse, Kommandør af den hellige Undfangelsesorden m. m. og Hr. Joachim Konow, Gros-

etc., etc., et mr. Joachim Konow, négociant, plénipotentiaire spécial, chevalier de l'ordre de Saint Olave, première classe, commandeur de l'ordre du Christ, etc., etc.

Et Sa Majesté le Roi de Portugal et des Algarves, le conseiller Luiz Maria Pinto do Soveral, ministre et secrétaire d'état des affaires étrangères, grand cordon de l'ordre du Christ et de l'ordre de Ernest Pie de Saxe-Cobourg-Gotha, etc., etc.

Lesquels, après s'être communiqué leurs pleins-pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants:

Article 1er

Il y aura liberté réciproque de commerce et de navigation entre la Norvège et le Portugal. Les sujets de chacune des Hautes Parties Contractantes jouiront dans le territoire de l'autre des mêmes faveurs en matière de commerce et d'industrie qui sont ou seront accordées aux sujets de toute autre nation, et ne pourront être assujettis à d'autres ou plus fortes contributions, restrictions ou obligations générales ou locales que celles qui seront imposées aux sujets de la nation la plus favorisée.

Article 2

Les ressortissants des Hautes Parties Contractantes pourront

ſerer, ſpecielt Befuldmægtiget, 3 Septbr.
Ridder af St. Olafsordenen, 1ſte Klaſſe, Kommandør af Kriſtusordenen, m. m., ſamt

Hans Majeſtæt Kongen af Portugal og Algarverne: Hr. Luiz Maria Pinto do Soveral, Udenrigsminiſter, Storkors af Chriſtusordenen og Saxen-Coburg-Gothas Ernſt Pius Orden m. m.

Hvilke, efterat have udvexlet ſine Fuldmagter, der bleve befundne i god og gyldig Form, ere komne overens om følgende Artikler:

Artikel 1.

Der ſkal være gjenſidig Handels- og Sofartsfrihed mellem Norge og Portugal.

Enhver af de høie kontraherende Parters Underſaatter ſkal paa den anden Parts Territorium tilſtaaes de ſamme Begunſtigelſer med Hensyn til Handel og Induſtri, ſom er eller i Fremtiden maatte blive tilſtaaet hvilkenſomhelſt anden Nations Underſaatter, og de ſkal ikke kunne underkaſtes andre eller ſtørre Paalæg, Indſkrænkninger eller Forpligtelſer, af almindelig eller lokal Natur end dem, der maatte blive paalagt den meſt begunſtigede Nations Underſaatter.

Artikel 2.

De høie kontraherende Parters Underſaatter ſkal efter Forgodtbe-

3 Septbr. disposer à leur volonté, par donation, vente, échange, testament, ou de toute autre manière, de tous les biens qu'ils posséderaient dans les territoires respectifs, et retirer intégralement leurs capitaux du pays.

De même les ressortissants de l'un des états respectifs, habiles à hériter des biens situés dans l'autre, pourront prendre possession des biens qui leur seraient dévolus même *ab intestat*, en observant les formalités prescrites par la loi, et les dits héritiers ne seront pas tenus à acquitter des droits de succession autres ni plus élevés que ceux qui seraient imposés dans des cas semblables aux nationaux eux-mêmes.

Article 3

La Norvège et le Portugal se garantissent réciproquement qu'aucun autre pays ne jouira à l'avenir d'un traitement plus avantageux en ce qui concerne la consommation, le dépôt, la réexportation, le transit, le transbordement des marchandises, les drawbacks, l'exercice du commerce et la navigation en général.

Article 4

Les Hautes Parties Contractantes s'engagent à n'établir l'une envers l'autre aucune prohibition d'importation ou d'exportation qui ne soit en même temps applicable aux autres nations.

findende ved Gave, Salg, Bytte, Testamente eller paa enhver anden Maade kunne disponere over al Eiendom, som de maatte besidde i de respektive Territorier, og skal uden Afkortning kunne trække sine Kapitaler ud af Landet.

Paa samme Maade skal de Undersaatter af den ene af de respektive Stater, som kan arve Gods, der findes i den anden, kunne tage i Besiddelse det Gods, som maatte være dem tilfaldt, ogsaa ab intestato, dog under Jagttagelse af de ved Lovgivningen foreskrevne Regler; og saadanne Arvinger skal ikke være forpligtet til at erlægge andre eller høiere Arveafgifter end dem, som under lignende Omstændigheder maatte paahvile Landets egne Borgere.

Artikel 3.

Norge og Portugal tilsikrer hinanden gjensidig, at intet andet Land i Fremtiden skal nyde en fordelagtigere Behandling med Hensyn til Varers Konsumtion, Oplæggelse, Gjenudførsel, Transit og Omladning, samt Drawback, Udøvelse af Handel og Skibsfarten i Almindelighed.

Artikel 4.

De høie kontraherende Parter forpligter sig til ikke ligeoverfor hinanden at indføre noget Forbud mod Indførsel eller Udførsel, som ikke samtidig maatte bringes i Anvendelse mod andre Nationer.

Ce principe ne sera pas appliqué aux marchandises qui sont ou qui seront l'objet de monopole de l'État ou de prohibition ou restriction temporaire pour motifs sanitaires ou dans la prévision d'événements de guerre.

Article 5.

Les produits d'origine portugaise énumérés dans le tarif *A*, joint au présent traité, lorsqu'ils seront importés directement en Norvège, y seront admis en acquittant les droits fixés par le dit tarif.

Article 6.

Les produits d'origine norvégienne énumérés dans le tarif *B*, joint au présent traité, lorsqu'ils seront importés directement en Portugal, y seront admis en acquittant les droits fixés par le dit tarif.

Article 7

Les produits d'origine portugaise énumérés dans le tarif *A* et la table *I*, joints au présent traité, lorsqu'ils seront importés directement en Norvège, y seront traités sur le pied de la nation la plus favorisée.

Article 8

Les produits d'origine norvégienne énumérés dans le tarif *B* et la table *II*, joints au présent traité, lorsqu'ils seront importés directement en

Denne Regel skal ikke komme til Anvendelse paa Varer, der er eller maatte blive Gjenstand for Statsmonopol eller midlertidige Forbud eller Indskrænkninger af Sundhedshensyn eller i Paavente af Krigsbegivenheder. 3 Septbr.

Artikel 5.

De Produkter af portugisisk Oprindelse, der findes opregnet i den nærværende Traktat vedføiede Tarif A, skal, naar Indførselen sker direkte til Norge, kunne indføres dertil mod Erlæggelse af de i nævnte Tarif fastsatte Toldsatser.

Artikel 6.

De Produkter af norsk Oprindelse, der findes opregnet i den nærværende Traktat vedføiede Tarif B, skal, naar Indførselen sker direkte til Portugal, kunne indføres dertil mod Erlæggelse af de i nævnte Tarif fastsatte Toldsatser.

Artikel 7.

De Produkter af portugisisk Oprindelse, som findes opregnet i den nærværende Traktat vedføiede Tarif A og Tabel I, skal, naar de indføres direkte til Norge, dersteds behandles som den mest begunstigede Nations.

Artikel 8.

De Produkter af norsk Oprindelse, som findes opregnet i den nærværende Traktat vedføiede Tarif B og Tabel II, skal, naar de indføres direkte til Portugal, der-

3 Septbr. Portugal, y seront traités sur le pied de la nation la plus favorisée.

Article 9

L'importation directe dont il est question dans les articles précédents, consiste dans l'embarquement des marchandises dans un port de l'une des Hautes Parties Contractantes et dans leur débarquement, durant le même voyage, dans un port de l'autre Partie Contractante, quelle que soit la nationalité du navire, et bien que celui-ci fasse escale ou relâche dans un ou plusieurs ports d'une tierce puissance. Elle est démontrée par le manifeste et les connaissements.

Est assimilée à l'importation directe l'importation sous connaissement direct (*through bill of lading*), quand bien même les marchandises spécifiées sur le dit connaissement auraient été transbordées ou déposées dans les entrepôts d'une tierce puissance. Dans ce cas il sera exigé le certificat d'origine.

Article 10

Les manifestes présentés à la douane du pays d'importation doivent contenir l'indication de l'origine des marchandises. Comme preuve de cette origine, les Hautes Parties Contractantes se réservent néanmoins le droit d'exiger des certificats délivrés par l'autorité locale du port d'exportasteds behandles som den mest begunstigede Nations.

Artikel 9.

Den direkte Indførsel, hvorom der er Spørgsmaal i de foranstaaende Artikler, bestaar i Varernes Indskibning i en Havn tilhørende en af de høie kontraherende Parter, og deres Udskibning under samme Reise i en Havn tilhørende den anden kontraherende Part, uanseet Skibets Nationalitet og selv om dette maatte have anløbet eller søgt Nødhavn i en eller flere Havne tilhørende en tredie Magt. Beviset for Indførselen sker ved Manifestet og Konnossementerne.

Lige med direkte Indførsel ansees Indførsel under direkte Konnossement (through bill of lading), selv om de Varer, der er opført i saadant Konnossement, maatte være bleven omladet eller indtaget i Toldoplag i et tredie Land. I dette Tilfælde skal der udkræves Oprindelsescertifikat.

Artikel 10.

De Manifester, der afgives til Toldvæsenet i Indførselslandet, skal indeholde Angivelse af Varernes Oprindelse. Som Bevis for Oprindelsen forbeholder imidlertid de høie kontraherende Parter sig Ret til at kræve Certifikater udstedt af de stedlige Myndigheder paa Udførselsstedet, eller alene Fakturaer, hvilke Dokumen-

tion, ou simplement les factures, tous ces documents devant être visés par l'agent consulaire compétent.

L'émolument pour le visa consulaire n'excédera pas 1 000 réis ou 4 kroner.

Article 11

Pour le cas où le gouvernement portugais accorderait en termes généraux à un pays tiers le traitement de la nation la plus favorisée en matière de commerce, ce traitement sera, du fait même et sans autres stipulations, applicable à la Norvège, moyennant réciprocité dans le même traitement.

Article 12

Les droits intérieurs perçus pour le compte de l'État, des municipalités ou d'autres corporations, dont est ou sera grevée la production, la fabrication ou la consommation de n'importe quel genre de marchandises sur le territoire de l'une des Hautes Parties Contractantes ne pourront être appliqués aux produits originaires de l'autre Partie d'une manière différente ou plus onéreuse qu'aux produits similaires indigènes ou de toute autre provenance. Toutefois rien ne s'opposera à ce que le blé portugais qui serait employé en Norvège à la fabrication du malt puisse être grevé d'un droit intérieur spécial, de même que le blé importé d'autres pays étrangers.

ter skal være attesteret af vedkommende Konsulatfunktionær. 3 Septbr.

Gebyret for Konsulsattestationen skal ikke overstige 1 000 Reis eller 4 Kroner.

Artikel 11.

I Tilfælde af, at den portugisiske Regjering i almindelige Udtryk maatte tilstaa et tredie Land Behandling som mest begunstiget Nation med Hensyn til Handel, skal saadan Behandling ipso jure og uden anden udtrykkelig Bestemmelse komme til Anvendelse for Norge paa Betingelse af Gjensidighed med Hensyn til samme Slags Behandling.

Artikel 12.

De indre Afgifter, der opkræves for Regning af Staten, Kommuner eller andre Korporationer, og som hviler eller maatte komme til at hvile paa Produktionen, Fabrikationen eller Konsumtionen af hvilkensomhelst Slags Varer i den ene af de høie kontraherende Parters Territorium, skal ikke kunne bringes i Anvendelse paa Varer fra det andet Land paa en anden eller mere byrdefuld Maade, end Tilfældet er med Landets egne eller hvilketsomhelst andet Lands Produkter af samme Slags. Dog skal der intet være til Hinder for, at der af portugisisk Korn, som i Norge benyttes til Tilvirkning af Malt, skal kunne opkræves en særegen indre Afgift paa samme Maade som af Korn, der er indført fra andre fremmede Lande.

3 Septbr.

Article 13

Le gouvernement norvégien et le gouvernement portugais empêcheront par tous les moyens que leurs législations respectives admettent, soit la vente soit l'importation dans l'un ou l'autre des deux États, des produits agricoles ou industriels qui présentent une fausse indication de provenance, indiquant directement ou indirectement comme pays ou localité d'origine, la Norvège ou le Portugal ou une région ou localité, norvégienne ou portugaise.

Artikel 13.

Den norske og den portugisiske Regjering skal ved alle de Midler, der hjemles i begge Landes Love, hindre Salg eller Indførsel til noget af de to Lande af Landbrugs- eller Industriprodukter, der ledsages af en urigtig Angivelse af sin Oprindelse, idet Norge eller Portugal, eller noget norsk eller portugisisk Sted eller Distrikt angives direkte eller indirekte som Oprindelsesland eller Oprindelsessted.

Article 14

Les voyageurs de commerce norvégiens voyageant en Portugal pour le compte d'une maison établie en Norvège seront traités sous tous les rapports comme les voyageurs de commerce de toute autre nation, et réciproquement il en sera de même pour les voyageurs de commerce portugais en Norvège.

Artikel 14.

Norske Handelsreisende, som reiser i Portugal for Regning af et i Norge etableret Hus, skal i enhver Henseende behandles som hvilkensomhelst anden Nations Handelsreisende, og samme Regel skal paa den anden Side gjælde for portugisiske Handelsreisende i Norge.

Article 15

Le présent traité sera exécutoire, pour ce qui concerne le Portugal, exclusivement dans la métropole et dans les îles adjacentes: Madère, Porto Santo et Açores.

Artikel 15.

Nærværende Traktat skal, forsaavidt Portugal angaar, udelukkende komme til Anvendelse i Moderlandet og de tilliggende Øer Madeira, Porto Santo og Azorerne.

Article 16

Dans le cas où un différend sur l'interprétation ou l'application du présent traité s'élèverait entre les deux Parties Contractantes et ne pourrait être réglé á l'amiable par voie de correspondance diploma-

Artikel 16.

Saafremt Meningsforskjel maatte opstaa mellem de to kontraherende Parter om Fortolkningen eller Anvendelsen af nærværende Traktat, og saadan ikke skulde kunne venskabeligen bilægges ved diplomatisk Korrespondance, er de kommet

tique, celles-ci conviennent de le soumettre au jugement d'un tribunal arbitral, dont elles s'engagent à respecter et à exécuter loyalement la décision.

Le tribunal arbitral sera composé de trois membres. Chacune des Parties Contractantes en désignera un, choisi en dehors de ses nationaux et des habitants du pays. Ces deux arbitres nommeront le troisième. S'ils ne peuvent s'entendre sur le choix de celui-ci, le troisième arbitre sera nommé par un gouvernement désigné par les deux arbitres ou, à défaut d'entente, par le sort.

Article 17

Le présent traité, après avoir été approuvé par les représentations nationales respectives[1]), sera ratifié, et les ratifications en seront échangées à Lisbonne aussitôt que faire se pourra.

Article 18

Sept jours après l'échange des ratifications le présent traité entrera en vigueur et il restera exécutoire pendant cinq années á partir du jour où il aura été mis en vigueur.

Dans le cas où aucune des Hautes Parties Contractantes n'aurait notifié, douze mois avant la dite période, son intention d'en faire cesser les effets, le traité demeurera obligatoire jusqu'à l'expiration

overens om at forelægge den til 3 Septbr.
Paakjendelse af en Voldgiftsdomstol, hvis Afgjørelse de forpligter sig til at respektere og loyalt at bringe til Udførelse.

Voldgiftsdomstolen skal bestaa af tre Medlemmer. Enhver af de to kontraherende Parter opnævner en, der vælges udenfor dens egne Undersaatter og Landets Indvaanere. De to Voldgiftsmænd vælger den tredie. Hvis de ikke kan enes om dette Valg, skal den tredie Voldgiftsmand opnævnes af en Regjering, der bestemmes af de tvende Voldgiftsmænd eller, i Tilfælde af Uenighed, ved Lodtrækning.

Artikel 17.

Nærværende Traktat skal, efter at være bifaldt af de respektive Landes Nationalforsamlinger[1]), ratificeres og Ratifikationerne paa samme udvexles i Lissabon, saasnart ske kan.

Artikel 18.

Syv Dage efter Udvexlingen af Ratifikationerne skal nærværende Traktat træde i Kraft og forblive gjældende i 5 Aar fra den Dag, da den sættes i Kraft.

Forsaavidt ikke nogen af de to høie kontraherende Parter inden 12 Maaneder før nævnte Tidspunkt skulde have tilkjendegivet sin Hensigt at lade Traktaten træde ud af Kraft, skal den forblive bindende indtil Udgangen af et

[1]) Traktaten er godkjendt af Stortinget 18 Juli 1896. Se Sth. Prp. No. 66 og Indst. S. No. 246 for 1896 samt Sth.tid. for s. A., Forh. i Sth. S. 1975—1996.

3 Septbr. d'une année à partir du jour où l'une ou l'autre des Hautes Parties Contractantes l'aura dénoncé.

En foi de quoi, les plénipotentiaires respectifs l'ont signé et y ont apposé leurs cachets.

Fait en double expédition à Lisbonne, le 31 decembre 1895.

(Underskrifter).

Tarif A.

Droits à l'entrée en Norvège.

Numéros du tarif norvégien	Désignation des marchandises	Unité	Droit — Kroner-oere
205	Liège brut	Exempt	
206	— Bouchons non montés et semelles de liège . . .	Exempts	
ex 208	— Autres ouvrages en liège	Kilogr.	0—13
415	Sel de cuisine, brut et raffiné	Exempt	
	Vins, même au quinquina ou autres vins médicinaux:		
	— ne titrant pas plus de 23 degrés:		
530	— en fûts ou cruchons	Kilogr.	0—11,5
531	— en bouteilles . . .	Litre	0—11,5
	— titrant plus de 23, mais pas plus de 25 degrés:		
532	— en fûts ou cruchons	Kilogr.	0—36
533	— en bouteilles . . .	Litre	0—36

Tarif B.

Droits à l'entrée en Portugal.

Numéros du tarif portugais	Marchandises	Unité	Droit — Réis
150	Guano de baleine et de poisson et engrais naturels pour l'agriculture	Kilogr.	000,3
ex 151	Pâte à papier, en bois	„	001
348	Morue salée et séchée	„	039
ex 357	Poudre de poisson	„	020
ex 357	Lait concentré	„	200
ex 495	Clous polis à ferrer les animaux .	„	100

Aar at regne fra den Dag, da nogen af de høie kontraherende 3 Septbr.
Parter maatte have opsagt samme.

Til Bekræftelse herpaa have de Befuldmægtigede undertegnet den og forsynet den med sine Segl.

Udfærdiget in duplo i Lissabon den 31te December 1895.

(Underskrifter).

Tarif A.
Indførselstold i Norge.

No. i den norske Toldtarif.	Varernes Benævnelse.	Kvantum.	Told. Kr.	Told. Øre.
205	Kork, ubearbeidet		fri.	
206	— , Propper uden Beslag samt Korksaaler		fri.	
ex 208	— , andre Arbeider af Kork . .	kg.		13
415	Kjøkkensalt, raat og raffineret . .		frit.	
	Vin, ogsaa med Tilsætning af Chinin og andre medicinske Vine:			
	— af ikke over 23 Graders Styrke:			
530	— paa Foustager eller Krukker . .	kg.		11,5
531	— „ Flasker	Liter.		11,5
	— af over 23, men ikke over 25 Graders Styrke:			
532	— paa Foustager eller Krukker . .	kg.		36
533	— „ Flasker	Liter.		36

Tarif B.
Indførselstold i Portugal.

No. i den portugisiske Toldtarif.	Varernes Benævnelse.	Kvantum.	Told. Reis.
150	Hvalguano og Fiskeguano og andre naturlige Gjødningsstoffe for Agerbruget .	kg.	000,3
ex 151	Træmasse til Papirfabrikation	„	001
348	Saltet og tørret Fisk (Klipfisk og Tørfisk)	„	039
ex 357	Fiskemel	„	020
ex 357	Koncentreret Melk	„	200
ex 495	Polerede Søm til at beslaa Dyr . . .	„	100

3 Septbr.

Table I.

Articles de production du Portugal qui jouiront du traitement de la nation la plus favorisée

Numéros du tarif norvégien	Désignation des marchandises
	Coton:
ex 36	13. Dentelles.
ex 38	15. Articles brodés.
58	Cacao en fèves et pellicules.
	Comestibles en boîtes hermétiquement fermées, y compris le poids de ces récipients:
ex 70	1. Sardines.
ex 72	3. Autres (thon et autres espèces de poisson).
	Vinaigre:
	1. En fûts:
ex 80	*a.* Ne contenant pas plus de 10 pour cent d'acide acétique.
ex 81	*b.* Contenant plus de 10 pour cent d'acide acétique.
	Fruits:
	1. Frais:
ex 98	*a.* Oranges et citrons.
99	*b.* Raisins.
100	*c.* Pommes et poires.
101	*d.* Autres, y compris les baies comestibles.
	2. Secs:
ex 102	— Pruneaux.
104	— Figues et pains de figues.
107	— Autres fruits non dénommés dans le tarif.
ex 110	4. Fruits candis, conserves de fruits au sucre ou à l'alcool, y compris l'emballage immédiat.
135	Caoutchouc et gutta-percha.
ex 153	Chapeaux en paille.
156	Melons.
183	Poterie commune vernie ou coloriée.
184	Faïence.
ex 185	Porcelaine.
186	Café vert.
190	Gâteaux et patisserie avec addition de vanille, de cédrat, de miel, de sucre, de mélasse, etc.
203	Noix de coco.

Tabel I.

3 Septbr.

Varer af portugisisk Produktion, der skal tilstaaes Behandling som den mest begunstigede Nations

No. i den norske Toldtarif.	Varernes Benævnelse.
	Bomuld:
ex 36	13. Kniplinger.
ex 38	15. broderede.
58	Cacao i Bønner og Skaller.
	Fødevarer i hermetiske Daaser, Emballagens Vægt indbefattet:
ex 70	1. Sardeller.
ex 72	3. Andre (Thunfisk og andre Slags Fisk).
	Edikke:
	1. Paa Fustager:
ex 80	a. Naar Varens Syregehalt ikke overstiger 10 pCt.
ex 81	b. Naar Varens Syregehalt overstiger 10 pCt.
	Frugter:
	1. Friske:
ex 98	a. Oranger og Citroner.
99	b. Vindruer.
100	c. Æbler og Pærer.
101	d. Andre, samt spiselige Bær.
	2. Tørre:
ex 102	Blommer.
104	Figen og Figenost.
107	Andre Frugter, som ikke er nævnt i Tarifen.
ex 110	4. Kandiserede Frugter og Frugter syltet med Sukker eller nedlagt i Brændevin, heri indbefattet den nærmeste Emballage.
135	Gummielastikum og Guttapercha.
ex 153	Straahatte.
156	Meloner.
183	Pottemagerarbeide, almindelig glasseret eller malet.
184	Fajance.
ex 185	Porcellæn.
186	Kaffe, raa.
190	Kager og Bagværk, hvori findes Vanille, Sukkade, Honning, Sukker, Sirup eller deslige.
203	Kokosnødder.

3 Septbr.

Numéros du tarif norvégien	Désignation des marchandises
207	Bouchons (de liège) montés.
	Lin:
ex 267	14. Dentelles.
ex 268	15. Articles brodés.
ex 280	Comestibles en récipients hermétiquement fermés, fruits, légumes et plantes potagères.
ex 283	Amandes.
	Articles ouvrés:
305	*a.* en or.
ex 306	*b.* en argent.
326	Plomb en barres.
357	Noisettes.
	Huiles:
360	*a.* d'olive.
ex 361	*b.* de palme, coco, arachides et sésame.
	Cuirs et peaux:
	A. avec le poil, non dénommés sous fourrures et ne pouvant être taxés comme tels:
	a. bruts, salés ou non:
428	1. séchés.
429	2. verts.
ex 453	Marbres, albâtres et ardoises bruts ou ouvrés.
464	Confiseries.
ex 465	Eaux minérales.
	Tabac:
482	— en feuilles.
484	— cigares et cigarettes.
485	— à fumer, à chiquer, ou autrement préparé.
	Bois et ouvrages en bois:
ex 488	1. Boîtes, étuis, nécessaires à coudre et autres menus objets analogues ne dépassant pas 1 500 grammes par pièce.
	Vins, même au quinquina ou autres vins médicinaux:
	— titrant plus de 25 degrés.
	— en bouteilles ou cruchons.
	— en autres contenants.
	Lie de vin:
ex 535	— à l'état sec.
536	Tartre brut ou purifié, tartre cristallisé et crème de tartre.
548	Cire.

3 Septbr.

No. i den norske Toldtarif.	Varernes Benævnelse.
207	Korkepropper med Beslag.
	Lin:
ex 267	14. Kniplinger.
ex 268	15. Broderet.
ex 280	Madvarer i hermetisk lukkede Kar, Frugter, Grønsager og Suppeplanter.
ex 283	Mandler.
	Forarbeidede Varer:
305	a. i Guld.
306	b. i Sølv.
326	Bly i Ruller.
357	Hasselnødder.
	Olier:
360	a. Olivenolie.
ex 361	b. Palme-, Kokos-, Arachide- og Sesamolie.
	Skind og Huder:
	A. Med Haarbedækning, som ikke er opført under Skind for Bundtmagere eller dertil kan henregnes:
	a. uberedte, saavel saltede som usaltede:
428	1. tørre.
429	2. raa.
ex 454	Marmor, Alabast og Tagskifer, forarbeidet eller uforarbeidet.
464	Sukkertøi.
ex 465	Mineralske Vande.
	Tobak:
482	i Blade.
484	Cigarer og Cigaretter.
485	Røgtobak, Skraatobak og al anden fabrikeret Tobak.
	Træ og Trævarer:
ex 488	1. Æsker, Etuier, Syskrin og andre lignende mindre Gjenstande, hvis Vægt ikke overstiger 1500 Gram pr. Stykke.
	Vin, ogsaa indeholdende Chinin og andre Medikamenter:
	Over 25 Graders Alkoholstyrke:
	Paa Flasker eller Krukker.
	Paa anden Emballage.
	Vinbærme:
ex 535	tør.
536	Vinsten, renset og urenset, hvorunder crystalli tartari og cremor tartari.
548	Vox.

3 Septbr.

Table II.

Articles de production de la Norvège qui jouiront du traitement de la nation la plus favorisée.

Numéros du tarif portugais	Marchandises
12	Dépouilles ou produits d'animaux, non spécifiés dans le tarif général.
ex 14	Colle de poisson.
ex 26	Huile de poisson et de baleine et autres graisses animales non dénommées dans le tarif général.
28, 29, ex 34, ex 35	Cuirs et peaux bruts.
42	Douves.
44	Cercles en bois pour futailles.
45	Madriers, traverses et perches.
ex 60	Bois brut pour constructions navales.
62	Bois ordinaire, en poutres, poutrelles et planches de plus de 75 millimètres d'épaisseur et d'au moins 25 centimètres de largeur.
63	Bois ordinaire scié, en planches ou feuilles de plus de 35 millimètres d'épaisseur sans dèpasser 75 millimètres.
64	Bois ordinaire, scié, en planches ou feuilles depuis 15 jusqu'à 35 millimètres d'épaisseur.
65	Bois ordinaire, scié en planches ou feuilles de moins de 15 millimètres d'épaisseur.
66	Bois de mâture pour navires.
ex 79	Résines.
ex 81	Goudron.
ex 84	Brai minéral.
ex 85	Ciment et plâtre calciné.
ex 86	Chaux hydraulique.
90	Glace.
ex 92	Marbre brut.
ex 93	Marbre travaillé à la scie.
ex 94	Pierres et terres brutes, employées dans l'industrie, les arts et les constructions.
ex 99	Asphalte et bitume.
ex 114	Cercles en fer pour futailles.
ex 148	Explosifs non dénommés.

Tabel II.

3 Septbr.

Varer af norsk Produktion, der skal tilstaaes Behandling som den mest begunstigede Nations.

No. i den portugisiske Toldtarif.	Varernes Benævnelse.
12	Affald eller Produkter af Dyr, der ikke er særskilt nævnt i den almindelige Tarif.
ex 14	Fiskelim.
ex 26	Fiske- og Hvaltran og andre dyriske Fedtstoffe, der ikke er nævnt i den almindelige Tarif.
28	Skind og Huder, uforarbeidede.
29	
ex 34	
ex 35	
42	Tondestav.
44	Tondebaand af Træ.
45	Planker, Bjælker og Stager.
ex 60	Træ, ubearbeidet til Skibsbygning.
62	Træ, almindeligt, Bjælker, Smaabjælker og Bord af over 75 mm.s Tykkelse og mindst 25 cm.s Bredde.
63	Træ, almindeligt skaaret, i Bord af over 35 mm.s, men ikke over 75 mm.s Tykkelse.
64	Almindelige skaarne Trævarer i Bord fra 15 til 35 mm.s Tykkelse.
65	Almindelige skaarne Trævarer i Bord af under 15 mm.s Tykkelse.
66	Mastetømmer til Skibe.
ex 79	Harpix.
ex 81	Tjære.
ex 84	Beg, mineralsk.
ex 85	Cement og Gibs.
ex 86	Hydraulisk Kalk.
ex 90	Is.
ex 92	Marmor, ubearbeidet.
ex 93	Marmor, saget.
ex 94	Jord og Stenarter, ubearbeidede, anvendt i Industri, Kunst og til Bygning.
ex 99	Asphalt og Jordbeg.
ex 114	Tondebaand af Jern.
ex 148	Ikke særskilt omhandlede Sprængstoffe.

3 Septbr.

Numéros du tarif portugais	Marchandises
ex 159	Huile de foie de morue purifiée pour l'usage médical.
315, 316	Eaux-de-vie, alcools.
ex 317	Liqueurs.
319	Bière.
350	Poisson non dénommé, frais, sans préparation ou seulement avec le sel indispensable à sa conservation.
351	Poisson non dénommé, salé, fumé ou en saumure.
ex 351	Rogues.
357	Conserves alimentaires.
362, 363	Beurre naturel et ses imitations.
367	Fromages.
ex 369, 370, 371, 372, 373	Machines, autres qu'à vapeur.
ex 386	Instruments pour l'agriculture.
ex 390	Lunettes.
ex 392	Machines à vapeur, autres que locomotives et locomobiles.
406, 407, 408	Bâtiments à voile ou à vapeur.
ex 409	Machines à vapeur — locomotives et locomobiles.
444, 445, 446	Bois manufacturé, spécifié dans ces articles.
447	Bois scié et préparé pour ouvrages non spécifiés.
448	Bois ordinaire scié et préparé pour des planchers.
ex 449	Bois scié et préparé pour caisses de tout genre.
453, 454, 455	Vaisselle de terre, de grès, de faïence et porcelaine.
459, 460, 461, 462, 463, 464	Verres et cristaux (gobeleterie, verres à vitres, glaces et objets en verre non classifiés en d'autres articles du tarif général).

3 Septbr.

No. i den portugisiske Toldtarif.	Varernes Benævnelse.
ex 159	Renset Torskelevertran til medicinsk Brug.
315	Brændevin og Alkohol.
316	
ex 317	Likører.
319	Øl.
350	Ferskt Fisk, ikke særskilt omhandlet, ferskt eller alene med det til dens Bevaring nødvendige Salt.
ex 351	Fisk, ikke særskilt nævnt, saltet, røget eller marineret.
ex 351	Rogn.
ex 357	Hermetiske Madvarer.
362	Smør, naturligt og kunstgjort.
363	
367	Ost.
ex 369	Maskiner, heri ikke indbefattet Dampmaskiner.
370	
371	
372	
373	
ex 386	Agerbrugsredskaber.
ex 390	Briller.
ex 392	Dampmaskiner, heri ikke indbefattet Lokomotiver og Lokomobiler.
406	Seil- eller Dampskibe.
407	
408	
ex 409	Dampmaskiner — Lokomotiver og Lokomobiler.
444	Forarbeidede Trævarer, specificeret i disse Artikler.
445	
446	
447	Trælast, skaaret og forarbeidet i ikke særskilt omhandlede Øiemed.
448	Almindelig Trælast, skaaret og forarbeidet til Gulve.
ex 449	Trælast, skaaret og forarbeidet til Kasser af alle Slags.
453	Kar af Ler, Sten, Fayance og Porcelæn.
454	
455	
459	Glas og Krystal (Flasker, Vinduesglas, Speilglas og Glasvarer, der ikke særskilt nævnes under andre Poster i den almindelige Tarif).
460	
461	
462	
463	
464	

3 Septbr.

Numéros du tarif portugais	Marchandises
ex 495	Clous et vis de fer.
499, 500, 501, 502	Carton, papier-carton et articles en carton.
512, 513, 514, 515	Papier à écrire, papier à imprimer, papier peint ou imprimé, et papier non dénommé.
519	Enveloppes et sacs en papier.
527	Bijouterie en verre.
537	Cartonnages non dénommés, ornés ou non.
548	Dynamite et poudre sans cartouches.
553	Étoupilles et mèches pour mineurs.
554	Capsules de poudre fulminante.
ex 565	Allumettes.
576	Poudre en cartouches.
ex 577	Fleurs artificielles en papier.

3 Septbr.

No. i den portugisiske Toldtarif.	Varernes Benævnelse.
ex 495	Som og Skruer af Jern.
499 500 501 502	Pap, Papirpap og Arbeider i Pap.
512 513 514 515	Skrivpapir, Trykpapir, malet eller paatrykket Papir, og ikke særskilt nævnt Papir.
519	Konvolutter og Poser af Papir.
527	Galanterivarer af Glas.
537	Ikke særskilt nævnte Paparbeider, med eller uden Ornamenter.
548	Dynamit og Krudt uden Patroner.
553	Tændrør og Minerlunter.
554	Tændhætter.
ex 565	Fyrstikker.
576	Krudt i Patroner.
ex 577	Kunstige Papirblomster.

3 Septbr.

Protocole.

Les plénipotentiaires soussignés, ayant jugé nécessaire l'établissement de communications maritimes régulières entre les deux pays, sont convenus de ce qui suit:

Tant que le gouvernement norvégien continuera à maintenir une ligne de bateaux à vapeur sur la Méditerranée, il est entendu qu'un bateau de cette ligne fera une fois par mois, au retour en Norvège escale à Lisbonne et à Oporto. Pour le cas où il serait trop difficile de remonter jusqu'à Oporto, le bateau pourra aborder à Leixoes.

Les dates des départs des bateaux de Lisbonne et de Oporto (ou Leixoes) doivent être annoncées de la manière usuelle et avec anticipation de huit à dix jours.

Il est entendu que des irrégularités dans le service, occasionnées par des accidents casuels ou par des événements imprévus, n'auront pas pour effet d'invalider le traité de commerce et de navigation conclu ce jour, ou d'attirer au gouvernement de Norvège des responsabilités d'aucune nature.

Les susdits bateaux jouiront des privilèges accordés par les lois portugaises aux paquebots-postaux.

En foi de quoi les plé-

Protokol.

Undertegnede Befuldmægtigede, der have fundet det nødvendigt at istandbringe regelmæssige Sofartsforbindelser mellem de to Lande, ere komne overens om Følgende:

Saalænge den Norske Regjering vedbliver at underholde en Dampskibslinie paa Middelhavet, skal et af denne Linies Skibe en Gang om Maaneden paa Tilbagereisen til Norge anløbe Lissabon og Oporto.

I Tilfælde af, at det skulde være altfor vanskeligt at gaa ind til Oporto, skal Skibet kunne anløbe Leixoes.

Dampskibenes Afgangstider fra Lissabon og Oporto (eller Leixoes) skal kundgjøres paa sædvanlig Maade 8 til 10 Dage iforveien.

Man er enig om, at Uregelmæssigheder i Farten, der maatte foraarsages ved tilfældige Begivenheder eller uforudseede Omstændigheder, ikke skal bevirke, at den idag afsluttede Handels- og Sofartstraktat bliver ugyldig, ei heller paadrage den Norske Regjering noget Slags Ansvar.

Skibene skal nyde godt af de Fordele, der ifølge Portugals Lovgivning tilstaaes Postdampskibene.

Til Bekræftelse heraf have de

potentiaires respectifs l'ont signé, et y ont apposé leurs cachets.

Fait en double expédition à Lisbonne, le 31 décembre 1895.

(Underskrifter).

Protocole Final.

Au moment de procéder à la signature du traité de commerce et de navigation conclu ce jour à Lisbonne, entre la Norvège et le Portugal, les plénipotentiaires soussignés ont énoncé les déclarations et réserves suivantes:

1. Les dispositions des articles 1, 3, 4, 6, 8, 11 et 12 du traité signé à la date d'aujourd'hui ne s'appliquent pas aux faveurs que le Portugal a accordées ou accordera à titre exclusif à l'Espagne et au Brésil; et le Portugal n'a pas le droit de jouir, en vertu des articles 1, 3, 4, 5, 7, 11 et 12 du même traité, des faveurs accordées ou à accorder par la Norvège à la Suède et au Danemark, ni des avantages spéciaux dont jouit la Russie dans ses relations avec la Norvège.

Néanmoins, le Portugal accordera à la Norvège les faveurs qu'il a accordées à l'Espagne dans le traité du 27 mars 1893, article 20, et la convention du 29 juin 1894, articles 2, 3, 4, 12 et 13 du èglement III.

Befuldmægtigede undertegnet den 3 Septbr. og forsynet den med sine Segl.

Udfærdiget in duplo i Lissabon den 31te Decbr. 1895.

(Underskrifter).

Slutningsprotokol.

I det Øieblik, de skulle skride til at undertegne den idag i Lissabon mellem Norge og Portugal afsluttede Handels- og Sofartstraktat, have undertegnede Befuldmægtigede afgivet følgende Erklæringer og Reservationer:

1. Bestemmelserne i Artiklerne 1, 3, 4, 6, 8, 11 og 12 i den under Dags Dato undertegnede Traktat skal ikke komme til Anvendelse paa de Begunstigelser, som Portugal særskilt har tilstaaet eller maatte komme til at tilstaa Spanien og Brasilien; samt at Portugal ikke med Hjemmel af Artiklerne 1, 3, 4, 5, 7, 11 og 12 i samme Traktat skal kunne gjøre Fordring paa at nyde godt af de Begunstigelser, som Norge har tilstaaet eller maatte tilstaa Sverige og Danmark, eller de særlige Fordele, der tilkommer Rusland i dets Forhold til Norge.

Dog tilstaar Portugal Norge de Begunstigelser, som det har tilstaaet Spanien i Traktaten af 27de Marts 1893, Artikel 20, og i Konventionen af 29de Juni 1894, Artikler 2, 3, 4, 12 og 13 i Reglement III.

3 Septbr.

2. Dans l'application du traitement de la nation la plus favorisée par rapport à la navigation, la Norvège ne pourra pas invoquer les traités que le Portugal a conclus avec la République de l'Afrique du Sud, le 11 décembre 1875, et avec l'État Libre d'Orange le 10 mars 1876.

3. En vertu de l'article 4 du susdit traité, les marchandises non originaires de Portugal importées de ce royaume en Norvège, soit par terre soit par mer, ne pourront pas être grevées de surtaxes supérieures à celles dont seront passibles les marchandises de même nature importées en Norvège de tout autre pays européen autrement qu'en droiture par navire norvégien; et réciproquement les marchandises non originaires de Norvège importées de ce royaume en Portugal, soit par terre soit par mer, ne pourront pas être grevées de surtaxes supérieures à celles dont seront passibles les marchandises de même nature importées en Portugal de tout autre pays européen autrement qu'en droiture par navire portugais.

4. Le traitement stipulé dans les articles 5, 7 et 12 du susdit traité est applicable aux produits des colonies portugaises exportés de la métropole pour la Norvège.

5. Toute réduction accordée par la Norvège aux vins d'autre provenance que le Portugal, et dont le titrage serait fixè à moins de 23 degrés,

2. Ved Anvendelse af Behandlingen som den mest begunstigede Nation med Hensyn til Skibsfarten skal Norge ikke kunne paaberaabe sig de Traktater, som Portugal har sluttet med den sydafrikanske Republik den 11te December 1875 og med den frie Orangestat den 10de Marts 1876.

3. I Henhold til Artikel 4 i ovenstaaende Traktat skal Varer, som ikke er af norsk Oprindelse, og som fra dette Rige indføres til Portugal, enten tillands eller tilsøs, ikke kunne paalægges høiere Surtaxe end den, der paahviler Varer af samme Slags, som, paa anden Vei end den direkte, indføres til Portugal fra ethvert andet europæisk Land med portugisisk Fartøi, og, paa den anden Side, skal Varer, som ikke er af portugisisk Oprindelse, og som fra dette Rige indføres til Norge enten tillands eller tilsøs, ikke kunne paalægges høiere Surtaxe end den, der paahviler Varer af samme Slags, som paa anden Vei end den direkte indføres til Norge fra ethvert andet europæisk Land med norsk Fartøi.

4. Den Behandling, der er fastsat i Artiklerne 5, 7 og 12 i ovenstaaende Traktat, skal være anvendelig paa de Produkter fra de portugisiske Kolonier, der fra Moderlandet udføres til Norge.

5. Enhver Nedsættelse, der af Norge tilstaaes Vin, som ikke er af portugisisk Oprindelse, og hvis Alkoholstyrke er fastsat til under 23 Grader, skal ogsaa komme til

sera applicable aux vins portugais ne dépassant pas cette dernière limite.

6. Le certificat d'origine pour la morue importée directement de Norvège en Portugal ne sera pas exigé, tant que tous les autres pays exportateurs de ce produit jouiront de droits égaux à ceux accordés à la Norvège.

En foi de quoi les plénipotentiaires respectifs l'ont signé et y ont apposé leurs cachets.

Fait en double expédition à Lisbonne, le 31 décembre 1895.

(Underskrifter).

Anvendelse paa portugisiske Vine, 3 Septbr.
der ikke overskrider den sidstnævnte Grænse.

6. Der skal ikke kræves Oprindelsesbevis for Klipfisk, indført direkte fra Norge til Portugal, saalænge alle andre Lande, der udfører denne Vare, tilkommer samme Ret som den, der er tilstaaet Norge.

Til Bekræftelse herpaa have de Befuldmægtigede undertegnet den og forsynet den med sine Segl.

Udfærdiget in duplo i Lissabon den 31te December 1895.

(Underskrifter).

Kongelig Resolution *), hvorved i Henhold til § 4 i Lov 4 Septbr.
om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles Approbation paa de af Bergens Kommunebestyrelse under 19de og 21de September 1894 samt 16de December 1895 fattede Beslutninger om nye almindelige Sundhedsforskrifter for Byen, dog saaledes, at af de i Forskrifterne indeholdte Bestemmelser undtages fra Approbation:

§ 3, 2det Passus,
§ 18, 3die Passus,
§ 33, 1ste Passus, 2det Punktum,
§ 33, 3die Passus fra Ordene „eller om saadant til Forebyggelse af videre Skade maatte findes fornødent",
§ 35, 1ste Passus,
§ 54 samt § 61.

De approberede Forskrifter er efter dette saalydende:

A. Gader, Veie og Gaardsrum. Afledning af Smudsvand.

§ 1. Gader, Smug, Torve, Almendinger og andre offentlige Pladse samt Veie skal, efterhaanden som de dertil fornødne Midler bevilges, gives en haard Overflade, saaat Overvandet har let og hurtigt Afløb; dog kan offentlige Pladse eller Dele deraf, forsaavidt

*) Bekjendtgj. 10 Septbr. i Lovtid, 1ste Afd. No. 46.

4 Septbr. Trafiken tillader det, tilsaaes og beplantes, men skal ogsaa da være saaledes planerede, eller drænerede, at Vandet har frit Afløb.

Rendestene mellem Kjørebane og Fortoug skal ligeledes, efterhaanden som de dertil fornødne Midler bevilges, stensættes, medmindre deres Bund bestaar af fast Fjeld.

Rendestene og Grøfter skal ved Udmunding i Kloak være forsynede med Rister.

Enhver Holdeplads for Heste paa Torve eller Almendinger skal, efterhaanden som de dertil fornødne Midler bevilges, være tæt og jevnt brolagte paa Betonunderlag med Fuger fyldte med vandtæt Material og have lukket Afløb for Urinen til Kloakledning eller Søen.

Gaardspladse med tilhørende Indkjørsler skal være brolagte og have let Afløb for Vandet til egen Rensekumme eller Rist. Dog skal det i Gaardene paa Tyskebryggen være tilladt at have Plankegulv.

§ 2. Offentlig Plads og Gade skal, efterhaanden som de dertil fornødne Midler bevilges, forsynes med offentlig Kloakledning i saadan Udstrækning, at der ikke fra nogen Eiendoms Grændser bliver længere Afstand end 25 Meter til offentlig Kloakledning, hvortil Afløb kan finde Sted — dog med Undtagelse af de i § 36 fjerde Passus nævnte Tilfælde.

Ud i offentlig Kloak maa ikke ledes Tarmudtømmelser og heller ikke uden Sundhedskommissionens Tilladelse stinkende Vædsker fra Fabriker og lignende Anlæg. Ledninger fra saadanne Anlæg maa aldrig enten direkte eller gjennem Samlekasse staa i Forbindelse med andet privat Afløbsrør.

§ 3. Til Bortledning af Smudsvand, Over- og Grundvand er enhver Huseier eller Grundeier, fra hvis Eiendoms Grændse ikke er større Afstand end 25 Meter til Søen eller til offentlig Kloakledning, til hvilken der efter Stadsingeniørkontorets Erklæring haves Adgang og tilstrækkeligt Fald, forpligtet til at anlægge lukket Afløbsrende af tilstrækkelig Vidde fra sin Eiendom til Kloakledningen eller til Søen.

Enhver Huseier skal, indtil de offentlige Kloakledninger kan udstrækkes som i § 2 bestemt, være forpligtet til at tage de Forholdsregler for Fjernelse af Smudsvand m. v., som Sundhedskommissionen for Tilfældet maatte finde fornødne.

Paa mere afsidesliggende privat Grund kan med Sundhedskommissionens Bifald tillades Grøfter og andre aabne Afløbsrender.

Stillestaaende Vand, Sumpe, Brønde paa Gaardspladse og under Huse skal, naar det af Sundhedskommissionen forlanges, enten forsvarligen dræneres eller tilkastes.

§ 4. Alle Kloakledninger, offentlige som private, skal anlægges i frostfri Dybde og forfærdiges af Sten i Cement, Rør af

Støbejern eller glasseret Ler med cementerede eller paa anden godkjendt Maade tættede Sammenføininger samt udmunde under laveste Vandstand i en Dybde af mindst 0,5 m. overalt, hvor dette hensigtsmæssig lader sig gjøre. 4 Septbr.

Er der ved Kloakmunding ikke den hertil fornødne Dybde, bliver Bunden at uddybe eller, hvor dette ikke hensigtsmæssig kan ske, Kloakken at fortsætte som Rørledning, indtil den ovennævnte Lavvandsdybde naaes. Ældre offentlige Kloakker skal, efterhaanden som de fornødne Midler bevilges, omlægges overensstemmende med disse Bestemmelser.

§ 5. Inden bymæssigt bebyggede Strøg skal de paa ethvert privat Afløbsrør og de for Spildvandets Tilførsel og for Rensning paa Ledningerne inden Huset anbragte Aabninger være lukkede paa saadan Maade, at Kloakluften afstænges fra Huset, hvorhos Ledningerne skal være tilbørligt ventilerede.

Til den Ende skal

1) Hovedafløbet til offentlig Kloak forsynes med en Vandlaas, staaende i umiddelbar Forbindelse med Husets Hovedkloakrum, saaat Vandlaasen bekvemt kan renses fra denne;
2) samtlige Kummer beliggende under Bygning være saaledes indrettede, at intet Kloakvand bliver staaende i samme, samt være dækkede med tæt Laag eller, hvor de benyttes som Vask, med Jernlaag liggende med Falser i en fastmuret Jernramme (Vandlaaskanter);
3) ethvert Kloakslug i Kjælder og Ildhus forsynes med Vandlaas og Sprosseriſt;
4) samtlige Kjøkkenvaske og Gulvvaske udføres af Støbejern med Vandlaas.

Hvor ældre Afløb ikke tilfredsstiller ovenstaaende Fordringer, skal ialfald Vandlaas ved Hovedafløbsrøret strax eller senest inden 3 Maaneder efter disse Forskrifters Ikrafttræden kunne fordres anbragt, og de øvrige Fordringer gjennemførte ved forefaldende Reparation, eller saasnart Sundhedskommissionen maatte finde det paakrævet.

§ 6. Det paaligger saavel det offentlige som enhver Grundeier hver paa sit Omraade at holde Kloakledninger og de paa samme anbragte Rensekummer og Vandlaas i forsvarlig Stand og snareſt muligt at udbedre forekommende Uordener.

Fyldestgjør ældre privat Kloakledning ikke de i § 4 opstillede Fordringer eller viser den sig uhensigtsmæssigt anlagt, saaat den paafører nogen Skade eller Ulempe, kan Sundhedskommissionen paabyde den omlagt helt eller delvis.

Ligesaa kan Sundhedskommissionen paabyde, at privat Kloakledning, der maatte være lagt gjennem anden Mands Grund, skal borttages, naar der bliver Anledning til direkte Forbindelse med offentlig Kloakledning.

4 Septbr. **B. Den offentlige Renlighed, Affald fra Husholdning, Fabrik- og Haandværksdrift.**

§ 7. Renholdelsen af Torve, Almendinger og Pladſe ſamt Kjørebanen i makadamiſerede Gader paahviler det Offentlige og ſkal foregaa ſaa ofte, ſom Magiſtrat og Formandſkab efter Trafikens Størrelſe paa hver Gade, Plads eller Vei maatte faſtſætte.

Enhver Eier er forpligtet til at beſørge og bekoſte Feining og Renholdelſe af Gaardsplads med tilhørende Indkjørſel, Fortoug med tilhørende Rendeſten, af Smug, Smit, Søgaard og Brygge ſamt den halve Gadebredde af brolagt Gade udenfor ſin Eiendom. Denne Feining ſkal foregaa mindſt 2 Gange ugentlig og det ſammenfeiede for hver Gang overgives til Dagrenovationsvognen.

De nærmere Beſtemmelſer angaaende Dagrenovationsvæſenet, ſom Kommuneſtyret efter Forſlag af Sundhedskommiſſionen med Overøvrighedens Approbation maatte faſtſætte, ſkal enhver være pligtig at rette ſig efter.

Draabefaldsrummet mellem Huſe ſkal ſaavidt muligt holdes rent og lugtfrit.

§ 8. I den Udſtrækning, ſom Stadsingeniørkontoret finder fornødent, ſkal alle offentlige Kloakker renſes og ſkylles mindſt 1, men de private Kloakker paa Tyſkebryggen mindſt 2 Gange aarlig, nemlig i Mai og September. Foran Kloakmundingerne inden Havnediſtriktet ſkal gjennem Havnevæſenet foretages Udmudring af Bunden mindſt 2 Gange aarlig, for offentlige Kloakker for det Offentliges Regning og for private Udløb for vedkommende privates Regning.

Ligeledes ſkal Bolværk under Søboderne i den Del af Havnediſtriktet, ſom Sundhedskommiſſionen beſtemmer, renſprøites en Gang aarlig ved Stadsingeniørkontorets Forfoining. Denne Renſprøitning ſkal foretages fra Platting udad mod Søen.

§ 9. Tømning af Renſekummer, ſaavel offentlige ſom private, ſkal foregaa paa ſaadan Tid og Maade, at mindſt mulig Ulegilighed affſtedkommes for omboende.

Den optagne Urenlighed fra private Renſekummer ſkal overgives til første Dagrenovationsvogn.

§ 10. Den daglige Rengjøring af offentlige Piſſoirer og Priveter ſamt af offentlige Holdepladſe for Heſte paa Torve, Kaipladſe og Gader paahviler det Offentlige.

§ 11. Ingenſlags Urenlighed eller Affald maa henkaſtes paa Gader, Veie eller offentlige Pladſe eller ud i Elve, Bække eller i Havnen med tilhørende Hope, men Affaldet behandles ſom i efterfølgende §§ 12 og 13 beſtemt.

§ 12. Feieſkarn fra beboede Huſe, Kjøkken- og Husholdningsaffald, ſaaſom Griſemad og Bos (Søppel), ſkal opſamles i tætte og lukkede Kar af galvaniſeret Jernblik og maa ikke opbevares

ud over Tiden for nærmeste Dagrenovation. Indtil anderledes 4 Septbr.
bestemmes, foregaar denne 2 Gange ugentlig, og Karrene skal uop-
holdeligt besørges ud til Dagrenovationsvognen, saasnart der varsles
til Bossets Modtagelse. Dette maa være gjennemhyket, saa det
ikke støver ved Anbringelse i Dagrenovationsvognen. Karrene skal
renses for hver Gang, de er tømte.

Brugt Sengehalm og Aalegræs kan nægtes modtaget paa Dagrenovationsvognen og maa isaafald henbringes til Renovationsprammene

Affaldet fra Skibe overgives til Havnerenovationsprammene.

§ 13. Affald ved Ganing af fersk Sild og anden Fiskeslo skal være bortført fra Byen i Maanederne Mai til og med August hver Dag og i den øvrige Tid af Aaret mindst hver anden Dag og, forsaavidt Transporten foregaar gjennem Byen, i tætte Tønder eller Kar.

Inden Bortførelsen maa Fiskeaffald ikke henlægges paa Kai eller Bodgulv, der er utæt, saaledes at Søen eller Bolværket derved forurenses. Luger i 1ste Etages Gulv tillades ikke.

Foranstaaende Bestemmelser om Bortførelse kan af Sundhedskommissionen gives Anvendelse med Hensyn til stinkende Affald fra andre Bedrifter.

Bedærvede Varer skal altid bortføres i tætte, lukkede Kar.

Paa offentlig Plads eller Brygge eller ved offentlig Passage maa ikke udlægges til Tørkning beskadiget og stinkende Fisk, og heller ikke maa udtømte Rogntønder lagres saaledes, at de udsættes for Fugtighed.

Fejeskarn paa Brygger og Pakboder maa aldrig kastes i Bolværket, men samles i Boskasser med tætsluttende Laag. Indholdet af disse Boskasser saavelsom Affald efter en hvilkensomhelst større Bedrift, for hvilken Sundhedskommissionen saa bestemmer, paahviler det Eieren at besørge bortført mindst en Gang eller, hvor Sundhedskommissionen saa fordrer, to Gange ugentlig til Renovationsprammene eller til en af Byens Myndigheder bestemt Plads.

Affald fra Haandværks- eller Fabrikdrift maa ikke opbrændes, hvor deraf opstaar Stank.

§ 14. Ingen Forurensning af Vandledning med dertil hørende Samlebasiner maa finde Sted. Brønde, som benyttes, skal Sundhedskommissionen kunne kræve oprensede.

C. Priveter og Pissoirer.

§ 15. Enhver beboet Eiendom og ethvert Hus, hvor der stadigt foregaar Arbeide, skal være forsynet med de fornødne Priveter.

§ 16. Hvor Huse opføres fra nyt af eller undergives saadan Reparation eller Ombygning, der ifølge Bygningslovgivningen

4 Septbr. regnes lige med Nybygning, samt hvor i ældre Huse nyt Privet opføres eller gammelt ombygges, bliver følgende at iagttage:

a. Ethvert Privet skal være indesluttet fra alle Sider med tætte egne Vægge lige fra Grunden af og bestaa af et eller flere Privetaflukker med tilhørende Kaggerum.

Forsaavidt de ikke bygges af $1^1/_2$ Stens solid Mur i Murbrug, skal endvidere iagttages, at de isoleres fra tilstødende Baanhus med et mindst 10 cm. bredt Mellemrum, hvor fri Luftcirkulation kan finde Sted, samt at deres indre Vægflade ikke kommer Nabogrund, offentlig Gade eller Plads nærmere end i Tilfælde af Nybyg 90 cm. og i Tilfælde af Reparation eller Ombygning 30 cm. Heller ikke maa Priveter anlægges nærmere Brønd eller Brønd nærmere Priveter end 2 Meter.

b. Hvert Aflukke skal have tætsluttende Dør og en Lysaabning, der samtidig kan tjene til Luftvexling. Denne maa dog ikke vende mod Gade eller offentlig Plads.

Hvor Privet støder til Baanhus, skal anbringes dobbelte tætsluttende Døre og Mellemrummet mellem dem staa i Forbindelse med den fri Luft.

Privetaflukke maa ikke anbringes under Beboelsesleilighed eller indbygget Trappe, ligesom heller ikke Beboelsesleilighed, Udrum eller Trappe maa anbringes over eller under Privetaflukke.

c. Privetets Sæde skal være fast og Privethullerne forsynede med tætsluttende Laag.

Naar Kaggen ikke fuldstændig op under Sædet, skal der under dette anbringes en Tragt af Stentøi eller Metal (dog ikke af Zink), der enten maa naa ned til Kaggen eller fortsættes med en Rørledning af tilstrækkelig Længde.

Er Afstanden mellem Privetets Sæde og Kaggerummet saa stor, at Rørledning maa benyttes, skal Tragtens nederste Aabning ikke være videre end 20 cm. i Gjennemsnit, medens Faldrøret mindst maa have et Gjennemsnit af 25 cm.; Centrerne for Tragtens nedre Aabning og Faldrøret maa falde sammen. Rørledningen skal bestaa af støbte Jernrør eller af mindst 3 mm. tykke Smedejernsrør enten helsveisede eller glatklinkede indvendig eller af bedste Sort glasserede Lerrør, forenede med Cement, og skal den føres lodret ned til en Haandbred fra Kaggen, som skal opstilles midt under samme.

I den nedre Ende forsynes Rørledningen med en let forskydelig Metalskjerm med Krave.

Denne skal være noget større end Kaggens Omkreds og være forsynet med en Rand, der passer ned i Kaggen.

Rørledningen skal være fuldt tilgjængelig for Kontrol og Reparation.

Umiddelbart under Tragten ved hvert enkelt Privetsæde skal, hvor Faldrør findes, anbringes Aftræksaabning staaende i Forbindelse med den fra Kaggerummet førende Trækpibe (cfr. § 16 Litr. g). 4 Septbr.

d. Naar det af Renovationsvæsenets Bestyrelse forlanges, skal der i eller i Nærheden af ethvert Privetaflukke kunne anbringes en Beholder af 18 L.s Rumindhold til Desinfektionsmidler.

e. Kaggerummet anbringes i Niveau med den udenfor liggende Gaardsplads, hvorfra der skal være direkte Adgang til Rummet. Kaggerummet maa ikke gives Aabning ud mod offentlig Plads. Adgangen skal enten bestaa af en eller flere tætsluttende Luger, gjennem hvilke Kaggerne kan anbringes paa sin Plads, uden at Rummet betrædes, eller om dette er mindst 180 cm. høit, af en tætsluttende Dør af samme Høide, saa at Renovationsfolkene kan gaa ind i Rummet for at hensætte, besigtige og udbringe Kaggerne.

Kaggerummets Gulv skal bestaa af uigjennemtrængeligt Materiale af Beton, Heller lagte i mindst 25 cm. tykt Lag af stampet Ler eller af et andet af Sundhedskommissionen godkjendt Materiale.

f. I Kaggerummet — Kaggerummene — skal der være tilstrækkelig Plads til det for hvert Hus fornødne Antal Privetkagger, nemlig 1 Kagge for hver 8 Personer, som bebor Huset eller antages stadigt at benytte Privetet. Hvor der i et Kaggerum ikke er Plads til det fornødne Antal Kagger, er Huseieren forpligtet til inden en vis Frist at skaffe Rum for dem paa en af Sundhedskommissionen godkjendt Plads eller for Extrarenovation at udrede den til enhver Tid af Kommunestyret fastsatte Betaling.

g. Hvert Kaggerum skal være ventileret med Trækpibe over Privetets Tag. Trækpiben maa ikke udmunde under noget Vindu i beboet Rum eller Rum, hvor Næringsmidler opbevares, og forøvrigt ikke saadant Vindu nærmere end 180 cm.

h. Det Bygningsrids, som ifølge Bygningslovgivningen for Bergen skal fremlægges ved enhver Bygningsforretning, skal indeholde Angivelse om, hvor Privetet agtes anlagt, samt af hvad Slags Materiale det agtes bygget. Hvis der intet findes at erindre mod Privetets Placement i Henhold til Sundhedsforskrifterne, skal Bygningsforretningen i saa Henseende nøiagtig befølges.

i. Nye eller ombyggede Priveter maa ikke tages i Brug, og Kagger vil ikke blive udleveret til saadanne, før der fra Stadsfysikatet foreligger Erklæring om, at ovenstaaende Bestemmelser om Indretning af Priveter er iagttagne.

§ 17. Ældre Priveter — Rørledninger derunder indbefattet — kan af Sundhedskommissionen kræves forandrede helt eller delvis

4 Septbr. i Overensstemmelse med foranstaaende Bestemmelser, dog kun forsaavidt det kan ske uden betydeligere Ulemper, og forsaavidt Forandringen er paakrævet af Hensyn til den offentlige Hygiene. I dette Tilfælde kan ogsaa Grunden under det ældre Privet kræves udgravet og desinficeret.

§ 18. Vedkommende Huseiere eller Leieboere er forpligtede til at tilstede det offentlige Renovationsvæsens Betjente og Arbeidere Adgang til Kaggerummene, saa ofte det efter de vedtagne Regler paakræves.

Kaggerne skal af Renovationsfolkene opstilles paa sin Plads i Kaggerummet og maa ikke flyttes af Husets Folk.

Mærker Eier eller Leier, at nogen Privetkagge lækker eller er fyldt før Udløbet af den reglementerede Renovationsturnus, er de pligtige til strax derom at underrette Renovationskontoret.

I Privetkaggerne maa hverken Vos, Feieskarn eller Skyllevand nedbringes.

§ 19. Udenfor Renovationsomraadet er enhver pligtig til selv at besørge Renovation af sine Priveter.

Dette maa foregaa paa en af Sundhedskommissionen godkjendt Tid og Maade og saaledes, at derved mindst mulig Ulejlighed afstedkommes.

§ 20. I Huse, der er forsynede med Vandindtag fra Byens Vandledning, kan efter meddelt Tilladelse af Sundhedskommissionen og Veibestyrelsen istedetfor almindelige Priveter benyttes saakaldte Waterklosets med Afløbsrør af Metal eller brændt glasseret Ler af mindst 18 cm. indvendig Diameter. Rørene skal føres lige ud i Søen og udmunde mindst 0,5 m. under laveste Vandstand. De maa ikke have Udløb i Bolværk eller inde i Høper. Forstoppes deslige Rør, eller afstedkommes anden Ulempe, som ikke strax afhjælpes, skal dette berigtiges ved det offentliges Foranstaltning mod Erstatning af vedkommende Huseiere. Er der flere Eiere til et og samme Rør, hæfter de en for alle og alle for en for Omkostningerne ved Istandsættelsen.

§ 21. Ved Brygger og Pakhuse, der er udbyggede over Søen, kan Sundhedskommissionen tillade Priveter, ved hvilke Exkrementerne føres umiddelbart i Søen, som i § 20 for Waterklosets bestemt, gjennem Afløbsrør af saadan Diameter, som for Faldrør ved Priveter i § 16 Litr. c fastsat.

Sædebretterne paa saadanne Priveter skal have en Hældning forover af mindst 45°, og Døren til Privetet være anbragt ikke over 30 cm. foran Sædebrættet.

Inden 3 Maaneder efter disse Forskrifters Ikrafttræden skal alle Priveter paa Tyskebryggen være indrettede overensstemmende med disse Forskrifter.

§ 22. Den Sundhedskommissionen i de tvende foregaaende §§ givne Bemyndigelse til i visse Tilfælde at tillade Privetaffalds

Udtømmelse i Søen gjælder dog ikke Lille- eller Store-Lungegaards- 4 Septbr.
vandet, Vaagen eller Byens Strandlinie langs Puddefjorden inden-
for vestre Møhlenpris. For allerede tilværende Priveter ved disse
Steder træder denne Bestemmelse i Kraft ved Ombygning eller
Reparation af vedkommende Pakhus eller Brygge.

Offentlige Urinsteder med Afløb til Kloak eller Søen skal
indrettes paa passende Steder efter Veibestyrelsens nærmere Be-
stemmelse. Urinstederne skal stadigt overrisles med Vand.

§ 24. Eiere af Bygninger, i hvilke flere Mennesker jevnlig
samles, saasom Fabriker, Skoler, Restaurationer, Skjænke- og Be-
værtningssteder, Dansehuse o. l. er pligtige til at indrette lig-
nende Urinsteder efter nærmere Forskrift af Sundhedskommissionen.

§ 25. Nærmere Bestemmelser angaaende Indretning af
Priveter, med hvad dertil hører, angaaende Opbevaringssteder for
Gjødsel og lignende Affald samt angaaende deres Desinfektion og
Rengjørelse skal det under Overøvrighedens Approbation være over-
ladt Kommunestyret at give efter indhentet Erklæring fra Sund-
hedskommissionen.

D. Svine-, Ko-, Hestehold og lignende.

§ 26. Svinehold er forbudt inden den bymæssig bebyggede
Del af Kjøbstadens Grund og tillades kun, hvor der drives fuld-
stændigt Gaardsbrug.

Fjøs og Stald maa ikke anlægges mellem Strandgaden og
Vaagen eller paa den kontorske Grund.

I Kjælderrum under Vaanhus er det ikke tilladt at holde
Høns.

§ 27. Ved nye Anlæg og Ombygning af Fjøs og Stald
maa Tegning med Forklaring om deres Indretning medfølge den
lovbefalede Anmeldelse til Bygningskommissionen, der forelægger
samme for Sundhedskommissionens Formand til Betænkning.

Fjøs og Stald skal være lyse og luftige og maa ikke anbrin-
ges i Vaaningshus eller umiddelbar Forbindelse med samme. De
skal i det hele være saaledes beliggende og indrettede, at Stank ikke
udbreder sig fra dem til beboede Rum eller til Opbevarings- eller
Tilberedningssteder for Næringsmidler, og ei heller maa de staa i
umiddelbar Forbindelse med Gade eller offentlig Plads.

Gulvet skal ligge noget høiere end Gaardsrummets Overflade
og være udført paa saadan Maade, at Fugtighed ikke kan trænge
ned i Grunden; det skal bestaa enten af huggen Sten med Cement-
fugninger af Beton eller af tæt sammendrevne 3-Toms Planker
eller af andre af Sundhedskommissionen godkjendte Materialier.

For Urinen skal indrettes tilstrækkeligt Afløb gjennem en med
Rist forsynet Rørledning til Kloak eller Søen.

3 Maaneder efter disse Sundhedsforskrifters Ikrafttræden skal

4 Septbr. inden de bymæssig bebyggede Strøg de hidtil benyttede faststaaende Møddingskasser afskaffes, og Gjødselen opsamles enten i særskilt dertil indrettede med tætsluttende Laag forsynede Kasser, der ikke maa være større, end at de uden at omlæsses kan løftes op paa en Vogn for at bortbringes, eller i egne dertil indrettede tætte Gjødselvogne med Laag.

Gjødselen maa ikke blandes med andre Exkrementer eller med gjærende eller forraadnede Substanser, og Bortbringelsen af samme ud af Byen maa ske ad korteste Vei og uden Standsning.

Grunden under sløifede Møddingskasser skal udgraves og det udgravede bortføres, hvorefter den paafyldes med Grus og brolægges.

§ 28. Hvor Renlighedsforholdene i Fjøs eller Stald er utilfredsstillende, saaat betænkelige Følger for de omboendes Sundhed efter Sundhedskommissionens Skjøn deraf kan befrygtes, har vedkommende Eier inden en passende Frist at træffe saadanne Forføininger, som af Sundhedskommissionen bestemmes.

Kan eller vil Eieren ikke træffe disse Forføininger, kan Brugen af Fjøset eller Stalden forbydes.

§ 29. De i § 27 indeholdte Bestemmelser skal alene være gjældende for de bymæssig bebyggede Dele af Kjøbstadens Grund og inden de Grændser, som bestemmes af Sundhedskommissionen.

E. Sundhedsskadelige Næringsveie.

§ 30. Pergament-, Tarmstrenge- og Limfabriker, Garverier, Benkogerier, Benbrænderier, Trankogerier, Kalk- og Cementbrænderier, kemiske Cellulosefabriker samt Fabriker for Tilvirkning af Gjødningsstoffe maa ikke anlægges i den bymæssig bebyggede Del af Byens Territorium. Med Hensyn til Anlæg af saadanne Bedrifter i den øvrige Del af Byen samt med Hensyn til Anlæg inden Byen af andre Næringsbrug, der kan blive skadelige for Sundheden, som f. Ex. private Slagterier, skal, forinden Reguleringskommissionen i Henhold til § 4 i Lov indeholdende forskjellige Bestemmelser om Bygningsvæsenet af 19de Mai 1860 træffer Bestemmelse om Anlæggets Beliggenhed, Sundhedskommissionens Betænkning indhentes.

Ethvert Anlæg af ovennævnte Slags, som optages efter at have været nedlagt et Aar, ansees som nyt. Ligeledes gjælder ved Spørgsmaal om Gjenoptagelse af afbrændte Anlæg den samme Regel som for nye.

§ 31. Næringsbrug eller Bedrifter, hvis Frembringelser eller Affald er skadelige for Sundheden eller ildelugtende, skal være undergivne Sundhedskommissionens specielle Tilsyn, og er Vedkommende forpligtede til at rette sig efter de Bestemmelser, som af Kommissionen til Fjernelse af stedfindende Ulemper maatte gives.

Handel med Gjenstande, som kan befrygtes at være smitte- 4 Septbr.
førende, saasom Klude, eller som er særlig ildelugtende, saasom Guano og andet dyrisk Affald, maa kun foregaa fra de af Sundhedskommissionen godkjendte Steder.

§ 32. Ethvert Ildsted for Udvikling af Damp, eller hvori forbruges en større Mængde Brændsel, skal være forsynet med tilstrækkelig høi Skorstenspibe efter Sundhedskommissionens Bestemmelse, og tillige være saaledes indrettet, at fuldstændig Forbrænding saavidt muligt kan finde Sted. Hvor det til Opnaaelse heraf er nødvendigt, kan bedste Sort Brændsel og forsigtig Fyring paabydes.

F. Tilsyn med Handel med Næringsmidler m. m.

§ 33. Alle til Forhandling bestemte Stoffe og Brugsgjenstande kan med Hensyn til mulig giftig eller paa anden Maade sundhedsfarlig Beskaffenhed underkastes Sundhedskommissionens Tilsyn.

Til den Ende kan Sundhedskommissionen lade anstille de Undersøgelser, den finder nødvendige for at kontrollere Varernes Beskaffenhed. De hertil nødvendige Prøver er Sælgeren pligtig til at overlade, idet deres Værdi, om det fordres, bliver at erstatte efter almindelig Salgspris, forsaavidt det ikke viser sig nødvendigt at skride ind mod Varens Salg.

Befindes Varerne forfalskede eller bedærvede eller paa anden Maade skadelige for Sundheden, kan Sundhedskommissionen efter Omstændighederne forbyde deres Salg.

Levnetsmidler maa ikke sælges efter at være komne i Forraadnelsestilstand, kjendelig for Syn og Lugt.

Bedømmelse og i Tilfælde Konfiskation af Madvarer udføres, naar Afgjørelsen maa ske strax, paa Sundhedskommissionens Vegne af Stadsfysikus i Forening med Kommunedyrlægen; dog skal Eieren have Ret til at fordre Sundhedskommissionens Overskjøn (Kgl. Ref. af 17de Oktbr. 1891) eller det specielle sagkyndige Overskjøn, Sundhedskommissionen til Bedømmelse af enkelte Varers Beskaffenhed maatte have opnævnt. Overskjønnet maa i Tilfælde forlanges ved Skjønnets Afgivelse. Det specielt sagkyndige Overskjøn betales af Rekvirenten, forsaavidt Skjønnet gaar ham imod, men ellers af Kommunen.

§ 34. Handel med og Tilberedning af Madvarer til Salg maa kun foregaa i tilstrækkeligt lyse, luftige og renligholdte Rum, der ikke benyttes som Sove- eller Opholdssteder, og hvor der ikke samtidig opbevares Varer, som kan give Fødemidlerne Bismag. Deslige Rum maa heller ikke ligge saa nær ind til Stald eller andet Rum, hvor der stadigt udvikles Stank, at denne kan trænge ind i Madrummet. Rum, der ikke tilfredsstiller disse Fordringer, eller som i sanitær Henseende frembyder andre Mangler, kan Sundhedskommissionen forbyde at benytte til nævnte Brug, saafremt

4 Septbr. de mislige Forhold ikke er fjernede inden en af Sundhedskommisſionen ſat Friſt. Hvor ſaadant Forbud har fundet Sted, bør Indberetning herom ſtrax ſke til Magiſtrat og Formandſkab.

Foranſtaaende Beſtemmelſe gjælder ogſaa Spiſekvarterer og Melkeudſalg.

Paa Bondeſtuer er det forbudt at opbevare til Forhandling beſtemte Levnetsmidler.

Død Fiſk, ſom forhandles fra Baad ved Triangelen, eller Baad, ſaalænge den har Fiſk inde, maa ikke ſkylles med det derværende Sovand.

§ 25. Optræder der paa en Gaard, hvorfra der leveres Melk til Byen, ſmitſom Sygdom, kan Sundhedskommisſionen midlertidigt forbyde, at Melk fra Gaarden forhandles i Byen.

Melk og Rømme maa ikke indføres eller opbevares i Kjørler dækkede med Skind.

G. Boliger, ſpecielt Leiehuſe, Skoler, Værkſteder m. v.

§ 36. Naar det ved Udgravning til Bebyggelſe viſer ſig, at Grunden er opfyldt med forraadnede og for Sundheden ſkadelige Stoffe, kan Sundhedskommisſionen fordre disſe udgravede i den Udſtrækning, ſom den finder fornødent, og det udgravede bortkjørt eller, hvis den anſer en ſaadan Foranſtaltning tilſtrækkelig, paabyde, at der anbringes et fuldſtændigt Iſoleringsſkikt over hele Grunden.

Hvor Byggetomt er vandſyg eller lerholdig, ſkal et ſaadant Iſoleringsſkikt altid anvendes, medmindre Byggetomten kan tørlægges ved fornøden dyb Afgrøftning udenfor Bygningens Grundmure.

Ved Bygning paa udmineret Grund ſkal Afledningsrør lægges fra dens dybeſte Punkt og mulige Vandaarer i Grunden omhyggeligt indfanges.

Udgraves eller udmineres Kjælder til ſaadan Dybde, at Afledning fra den til offentlig Kloak ikke kan finde Sted, er Eieren pligtig at ſørge for Afledning af Grundvandet udover den i § 3 faſtſatte Grændſe.

Intet Beboelſesrum maa lægges Fjeldvæg nærmere end 3 m., medmindre Fjeldvæggen afſkraanes til en Vinkel af 45°.

Grundmuren til enhver Bolig ſkal være ſaaledes iſoleret fra det omgivende Jordsmon, at Fugtigheden fra dette ikke kan trænge igjennem.

Naar Byggetomt er færdig til Lægning af Grundmur, ſkal Anmeldelſe fra Stadskonduktøren herom indſendes til Sundhedskommisſionen, forat Grundens Beſkaffenhed kan blive underſøgt.

§ 37. Rum eller Værelſer, der af Mangel paa tilſtrækkelig Lys, Luft og Varme eller formedelſt Fugtighed og Urenlighed ſkjøn-

nes af Sundhedskommissionen at være sundhedsfarlige, kan forbydes 4 Septbr.
benyttede som Boliger og Huset helt eller delvis ryddes uden Godtgjørelse til Eieren, saalænge indtil Manglerne godtgjøres afhjulpne.

Udflytning af hele Huset eller enkelte Leiligheder, hvor farligere epidemisk Sygdom er optraadt, kan paabydes, forat Huset eller Leiligheden kan blive desinficeret.

§ 38. Større Bygninger, der benyttes til Bortleie, saasom Hoteller, Logihuse, Arbeiderboliger og Bondestuer, bør hyppigt undersøges angaaende Renholdelse, Priveter og Aflob m. v.

I Bondestuer maa ingen gives fast Bolig.

I ethvert Logihus, hvor Eieren ikke selv bor i Huset, kan han tilpligtes at have en Mand, hvem Opsynet med Sundhedsforskrifternes Overholdelse paa Eierens Vegne og Ansvar paahviler. Navnet paa denne Mand er han pligtig at opgive paa Stadsfysikatets Kontor.

Finder Sundhedskommissionen, at en Leiebolig er overfyldt, saaat sanitære Ulemper kan befrygtes, kan den strax bortvise Personer, der ikke tilhører Leierens Husstand, og iøvrigt paabyde Indskrænkning i Beboernes Antal. Ophører tiltrods herfor ikke Overbefolkningen, kan Sundhedskommissionen med et passende Varsel lade den paagjældende Bolig ryddiggjøre til første lovbestemte Flyttedag, om det ikke sker ved Huseierens Foranstaltning.

Sundhedskommissionen kan under lignende Omstændigheder ogsaa ligeoverfor en Huseier paalægge Indskrænkninger med Hensyn til det tilladelige Antal Beboere i den af ham benyttede Leilighed.

Som ønskelig Luftmængde i Soverum ansees 8 m^3 for Voxne og 5 m^3 for Børn.

§ 39. I Vaskehus i Kjælderrum skal Gulvet være lagt paa saadan Maade, at Fugtighed ikke kan trænge ned i Grunden.

Trappenedgang til Kjælder førende fra beboet eller iøvrigt af Mennesker stadigt benyttet Del af Baaningshus skal i sin nedre Ende være forsynet med selvlukkende Dør.

§ 40. Renlighed og Udluftning maa ikke i nogen Bolig forsømmes saaledes, at Ulempe eller Skade for Beboerne eller andre deraf kan opstaa.

Tapeter, som paa Grund af Smuds eller andre Forhold ikke forsvarligen kan rengjøres, kan af Sundhedskommissionen kræves fjernede. Nye Tapeter maa ikke klistres udenpaa ældre tilsmudsede, men de gamle Tapeter skal fjernes og Væggene renses, før Opklæbning af nye finder Sted. Ved Overtrædelse heraf bliver baade Eier og Tapetserer at mulktere.

Huseieren er ligeoverfor Sundhedskommissionen ansvarlig for, at fraflyttende Leier rengjør Boligen efter sig.

§ 41. Private Skoler — Syskoler derunder indbefattet —

4 Septbr. skal være underlagt Sundhedskommissionens Tilsyn, og maa intet saadant Skolelokale tages i Brug, før det er godkjendt.

Planer til private Skoler, der skal opføres, kan forelægges Sundhedskommissionen til Godkjendelse, før Arbeidet paabegyndes.

Sundhedskommissionen bestemmer det høieste Antal Børn, som det er tilladt at modtage i ethvert Rum, idet Hensyn tages til Børnenes Alder, Rummenes Størrelse, Ventilation og Lysforhold.

Skolelokalet skal daglig luftes — helst mellem hver Time — og feies med fugtig Klud eller paa anden ligesaa tilfredsstillende Maade samt vaskes mindst to Gange ugentlig.

I ethvert Skolerum skal findes Spyttebakker; forsaavidt nogen — Lærer eller Elev — lider af stadig Ophostning, skal han eller hun have eget Spyttekrus, der daglig maa rengjøres.

I Skolelokaler maa kun findes oliemalede Vægge.

I ethvert Skolelokale er Sundhedskommissionen berettiget til at fordre anlagt de Ventilationsindretninger, der findes fornødne.

Sundhedskommissionen bør ogsaa sikre sig at Belysningen af Skolerummene er tilstrækkelig.

§ 42. Ethvert Værkstedslokale eller Arbeidsrum, som dermed kan sidestilles, der benyttes af andre end Familiens Medlemmer, skal anmeldes for Stadsfysikus. Herfra undtages dog de Arbeidsrum, som er anmeldt for Fabriktilsynet og staar under dettes Kontrol.

§ 43. For de i foranstaaende Paragraf betegnede Lokaler fastsættes følgende Bestemmelser:

a) Værkstedslokale maa ikke indrettes i Rum, som efter Bygningslovgivningen ikke er tilladt som Beboelsesrum.

Ældre Lokaler, som ikke opfylder denne Fordring, maa rømmes inden 1 — et — Aar, efterat disse Forskrifter er traadt ikraft.

b) I ethvert Værkstedslokale er Sundhedskommissionen berettiget til at kræve anbragt de Ventilationsanlæg, som den efter Bedriftens Art finder paakrævet.

c) I et Arbeidsrum maa ikke flere Arbeidere samtidigt være beskjæftiget, end at hver af dem faar 10 m^3 Luft.

Arbeidsrummet skal udluftes mindst $^1/_4$ Time, helst med Gjennemtræk, i hver Hvilestund, i ethvert Fald en Gang i Løbet af Dagen, samt desuden om Aftenen efter sluttet Arbeide. Gulvet skal vaskes mindst en Gang om Ugen, Vægge og Tag mindst 1 Gang aarlig.

Hvor der er Jordgulv i Værksted, skal dette feies mindst 2 Gange ugentlig.

d) I ethvert Arbeidsrum skal der findes Spyttebakker; forsaavidt nogen Arbeider lider af stadig Ophostning, skal han have sin

egen Spyttebakke, som han selv maa gjøre ren mindst en 4 Septbr.
Gang daglig.

e) Affald fra Bedriften maa ikke opbrændes, hvor deraf opstaar Stank.

f) Det er ikke tilladt at benytte til Soverum Værksted eller et til Værksted stødende Rum, der faar Luft og Lys væsentlig fra dette.

§ 44. Hvor Gjennemførelsen af Fordringerne i § 43 a 2det Pasfus og c 1ste Passus vilde være forbundet med væsentlige Ulemper, kan der af Sundhedskommissionen undtagelsesvis meddeles Tilladelse til Rummenes fortsatte Benyttelse. Saadan Tilladelse maa dog ikke gives for længere Tid end et Aar ad Gangen og ikke udover et samlet Tidsrum af 5 Aar.

§ 45. I ethvert Arbeidsrum skal et Aftryk af de for saadanne Lokaler gjældende Sundhedsforskrifter — nærværende Forskrifters §§ 42—45 — være opslaaet.

H. Forholdsregler ved epidemiske Sygdomme.

§ 46. Enhver praktiserende Læge skal inden den 4de*) i hver Maaned til Stadsfysikatet afgive en Opgave over de af ham i den forløbne Maaned iagttagne Tilfælde af epidemiske eller smitsomme Sygdomme efter et af Sundhedskommissionen affattet Schema.

§ 47. Ved Beslutning af Sundhedskommissionen kan det paalægges de praktiserende Læger at indsende daglige Opgaver over de af dem iagttagne Tilfælde af Sygdomme, hvis Udbredelse det maa anses af særegen Vigtighed at kontrollere; men Tilfælde af Kolera, Kopper, exanthematisk Tyfus, Nervefeber, Blodgang, Difterit og Skarlagensfeber ligesom de første Tilfælde af enhver indført smitsom Sygdom skal af den tilkaldte Læge strax anmeldes for Sundhedskommissionen med Angivelse af den Syges Kjøn, Alder og Bopæl.

§ 48. Ethvert Sygdomstilfælde, der giver Anledning til Mistanke om at være frembragt ved Nydelsen af bedærvede eller forfalskede Næringsmidler eller Benyttelsen af Gjenstande, som indeholder giftige eller farlige Bestanddele, skal den tilkaldte Læge uopholdeligt anmelde for Sundhedskommissionen med Angivelse af den formodede Sygdomsaarsag og andre fornødne Oplysninger. Det samme gjælder om sanitære Mangler, der antages at staa i Forbindelse med eller kunne give Anledning til Sygdom.

§ 49. Foruden den enhver Husbond efter Loven om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 § 14 paahvilende Pligt at anmelde smitsom Sygdom, har Hovedet for enhver Husstand,

*) Se Indredepartementets Skrivelse af 9de Februar 1861.

4 Septbr, særlig ved Udbruddet af og under Epidemier Ansvaret for Renlighedsstellet i sin Bolig.

§ 50. Ved Sygdomstilfælde, der indtræffer blandt Tilreisende i Hoteller, Logihuse, Bondestuer og lignende, skal vedkommende Vært søge at skaffe sig fornøden Underretning om, hvorvidt Tilfældet er af smitsom og farlig Art, og i saa Fald uopholdeligt underrette Sundhedskommissionen.

§ 51. For ethvert Fartøi, der indkommer paa Havnen med Syg ombord, skal strax ved dets Ankomst Anmeldelse afgives til Havnefogden om Sygdommen, saavidt muligt med Angivelse af dens Art.

Kan Sygdommen mistænkes at være af smitsom Natur, maa den Syge ikke forlade Fartøiet, før Sygdommens Beskaffenhed er undersøgt efter Sundhedskommissionens Foranstaltning.

Gang- og Sengklæder, der har været benyttet af nogen saadan Syg, maa ikke bringes iland (f. Ex. til Vaskning) uden Sundhedskommissionens Tilladelse.

Fartøier, der henligger i Byens Havn, og deres Besætninger er med Hensyn til Renlighed og Sundhedsforhold underkastede Sundhedskommissionens Bestemmelser.

§ 52. Syge lidende af smitsom Sygdom bør saavidt muligt søges behandlet i Sygehus.

Ved ondartet Sygdom, hvis videre Udbredelse ved Smitte kan være at befrygte, skal Indlæggelse i Sygehus finde Sted, naar Sundhedskommissionen finder det fornødent; dog kan Behandling i Hjemmet tilstedes, forsaavidt Stadsfysikus finder, at saadan forsvarligt kan iværksættes (jfr. Lovens § 21).

§ 53. Transport af Syge, der lider af de i § 47 nævnte smitsomme Sygdomme, maa kun finde Sted i Byens Sygetransportvogne.

§ 54.*) Hvor Lig kan befrygtes at give Anledning til Udbredelse af Smitte, kan Sundhedskommissionen paabyde, at det strax skal henbringes i Lighus.

Lig af en udenfor Byen af smitsom Sygdom afdød maa ikke indbringes i Byen uden i igjenloddet Zinkkiste, der ikke tillades aabnet.

§ 55. Ved Indlæggelse i Sygehus af ethvert Tilfælde af de i § 47 nævnte Sygdomme og ved Ophøret af ethvert saadant Tilfælde, som maatte være bleven behandlet i Hjemmet, bliver Sygeværelset — tilligemed Seng- og Gangklæder — at desinficere paa den af Sundhedskommissionen foreskrevne Maade. Efter Dødsfald af Tæring skal ligeledes foretages Desinfektion af Bolig, Seng- og Gangklæder. Gjenstande, som ikke godt lader sig desinficere,

*) Oprindelig § 55, idet Beslutningens § 54 er udgaaet.

ſaaſom fillede Tapeter, Sengehalm, Legetøi og lignende værdiløſe 4 Septbr.
Ting ſkal tilintetgjøres.

§ 56. Om ethvert paa Byens Grund eller paa Fartøier i dens Havn indtræffende Dødsfald maa, forinden Begravelſe foregaar, tilveiebringes en efter et beſtemt Schema af examineret Læge udfærdiget Dødsanmeldelſe, ſom inden 24 Timer efter Døden efter Forevisning for Skifteretten bliver at tilſtille Stadsfyſikus.

§ 57. Optræder ſmitſom Sygdom i en Husſtand, der driver Handel med Fødemidler, og Udſalgsſtedet er i ſamme Hus ſom den Syge, kan Sundhedskommiſſionen forbyde Handelsvirkſomheden, hvis ikke den Syge bliver betryggende iſoleret eller fjernet og Rummene desinficerede.

Under ſamme Forhold kan ogſaa Haandværksdrift, ſærlig ſaadan, hvorved Beklædningsgjenſtande forarbeides, midlertidigt forbydes, indtil Desinfektion er foretagen.

Ligeledes kan Sundhedskommiſſionen forbyde, at Handel med Næringsmidler og Brugsgjenſtande foreſtaaes eller udføres af Perſoner med kroniſke Sygdomme, naar det kan antages, at derved Smitteoverførelſe kan finde Sted.

§ 58. Ved følgende ſmitſomme Sygdomme:

a. Cholera, Børnekopper, exanthematiſk Tyfus, Blodgang, Difterit og Skarlagensfeber,
b. Tyfoidfeber, ſmitſom Øienbetændelſe og Skurv, Skab og herpes tonsurans,
c. Mæslinger og Kighoſte

bliver ligeoverfor Skolerne følgende at iagttage:

1. Børn, der lider af nogen af de nævnte Sygdomme, tilſtedes ikke Adgang til Skolen.
2. Det ſamme gjælder for friſke Børn, naar nogen af de under a nævnte Sygdomme er optraadt i den Husſtand, hvortil de hører. Skoleforbudet kan af Sundhedskommiſſionen udſtrækkes til ſamtlige i et Hus værende ſkolepligtige Børn.
3. Børn, hvem det efter ovenſtaaende har været forbudt at ſøge Skole, maa ikke tilſtedes Adgang til den, førend der for de under a nævnte Sygdomme fra Stadsfyſikatet eller fra den behandlende Læge fremvиſes Atteſt for, at Sygdommen er ophørt, den Syge indlagt i Sygehus, eller Erklæring foreligger fra Stadsfyſikus om, at den Syge er tilfredsſtillende iſoleret, at fornøden Desinfektion af Hjem og Klæder er foretagen, og førend en Tid ſvarende til Sygdommens Inkubation er forløben.

Børn, der har lidt af de under b nævnte Sygdomme, maa for at kunne tilſtedes Adgang til Skole, præſtere Atteſt fra den behandlende Læge for at være helbredede.

Børn, der har lidt af de under c nævnte Sygdomme, maa

4 Septbr. ikke søge Skole, saalænge der er Afskalling eller udtalte Kighosteanfald.

4. Ovenstaaende Bestemmelser om Skoleforbud gjælder ogsaa Lærere og Pedel, i hvis Hjem smitsom Sygdom er optraadt.

Bor Læreren eller Pedellen paa Skolen, og den Syge ikke kan isoleres paa betryggende Maade, kan Skolen fordres lukket efter Sundhedskommissionens nærmere Bestemmelse, ialfald saalænge, indtil den Syge er fjernet, og fornøden Desinfektion er foretaget.

Det samme gjælder, hvis der i Skolehuset bor andre Familier, hvori forekommer smitsom Sygdom.

Skolen er pligtig til at hjemsende ethvert Barn, om hvilket den har Grund til at antage, at det lider af smitsom Sygdom.

I. Sundhedsforskrifternes Gjennemførelse.

§ 59. Undlader nogen inden den af Sundhedskommissionen eller Stadsfysikus paa dens Vegne satte Frist at træffe Foranstaltninger, som ifølge nærværende Forskrifter eller iøvrigt ifølge Sundhedskommissionens lovmedholdig givne Beslutninger paahviler ham, kan Kommissionen lade udføre saavel denne Foranstaltning, som hvad der ellers fornødiges for at hindre, at Forsømmelsen afstedkommer Skade. Omkostningerne herved og ved de Forføininger, som træffes for at forhindre forberedte eller standse endnu ikke fuldførte Handlinger, som strider mod nærværende Forskrifter eller Sundhedskommissionens lovmedholdig givne Beslutninger, eller for at bortrydde Ulemper, der er frembragt ved Brud paa ommeldte Forskrifter eller Beslutninger, bliver at udrede af den Skyldige.

§ 60.*) Et Exemplar af disse Forskrifter samt af den gjældende Lov om Sundhedsvæsenet skal hvert 5te Aar omdeles til enhver Husstand. Har Sundhedskommissionen i Mellemtiden vedtaget nogen ny Bestemmelse, skal denne eller disse indtages deri. Stadsfysikus paaser derhos, at et Uddrag af de Trafiken paa og omkring Havnen vedkommende Forskrifter gjennem Havnestyret i Aftryk søges gjort bekjendt for alle Vedkommende; ligesaa, at særlige Uddrag i Aftryk holdes opslaaede, foruden i Værksteder (§ 45), i de andre Lokaler, Sundhedskommissionen maatte bestemme — saasom i Skoler, Logihuse, Melk- og Madudsalg osv.

§ 61. Overtrædelse af disse Forskrifter straffes i Henhold til § 26 i Lov af 16de Mai 1860 om Sundhedsvæsenet med Bøder fra 8 til 800 Kroner.

§ 62. Hvor særegne Forhold paakræver det, kan Sundhedskommissionen indrømme Afvigelser fra Forskrifterne.

---

*) Oprindelig § 62, idet Beslutningens §§ 54 og 61 er udgaaede.

Kongelig Resolution *), hvorved i Henhold til § 2 i Lov af 27de Juli 1895, indeholdende Forandring i og Tillæg til Lov af 27de Juni 1892 om kommunale Slagtehuse, Kjødkontrol m. v., bestemmes, at Kjød af Dyr, der slagtes paa efternævnte inden Kristiansands By beliggende Gaarde, nemlig Dalene, Krossen, Suldalen, Kjærrene, Kloppene, Enrum, Grim og Grimsmoen samt Kalvehaven og Kolsdalen, indtil videre fritages for Undersøgelse af kommunal Kjødkontrol, naar Kjødet ifølge Erklæring afgiven af den, for hvem det slagtes, alene skal benyttes af denne og hans Husstand. 4 Septbr.

Kongelig Resolution *), hvorved i Medhold af Lov om Pigtraads Anvendelse til Gjærde af 14de Juli 1893 § 1 meddeles Approbation paa en af Herredsstyrelsen i Øvre Ekers Herred, Buskeruds Amt, i Møde den 11te Juni 1896 fattet Beslutning, hvorefter det inden Herredets Grændser skal være forbudt at opføre Gjærde af Pigtraad: 4 Septbr.

a. ved de offentlige og rodelagte Veie,
b. ved alle andre Veie, der er aabne for den almindelige Færdsel, og
c. i Grændselinie mod Nabo, uden efter fælles Overenskomst.

Kongelig Resolution *), hvorved den af Smaalenenes Amtsformandskab under 30te Juni 1896 fattede Beslutning om Vedtægt til Beskyttelse af Broer i offentlige Veie inden Amtet stadfæstes i Henhold til Lov af 15de September 1851 og 6te Juli 1892 § 58. 4 Septbr.

Vedtægten er saalydende:

1. Amtmanden kan forbyde Kjørende og Ridende anderledes end i Skridt at passere de Broer i offentlig Vei, for hvilke han anser saadant Forbud paakrævet eller hensigtsmæssigt.
2. Han kan derhos bestemme den største Vægt, som tillades transporteret over nærmere angivne Broer i offentlig Vei.

Kongelig Resolution *), hvorved i Medhold af Lov angaaende tvungen Opmaaling af Tomter og Grunde i Kjøbstæderne og Ladestederne af 21de Juni 1883 meddeles Stadfæstelse paa de af Kommunebestyrelsen i Kjøbstaden Larvik under 4de Mai 1896 vedtagne Bestemmelser om Opmaaling af Tomter og Grunde sammesteds med Regulativ for den Byens Stadskonduktør for Udførelsen heraf tilkommende Betaling. 4 Septbr.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt, at en anden Læge end vedkommende Embedslæge kan antages til indtil videre 4 Septbr.

*) Bekjendtgj. 10 Septbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 46.
**) Bekjendtgj. 10 Septbr i Lovtid. 1ste Afd. No. 46, hvor Bestemmelserne er indtagne.

4 Septbr. at forrette som Ordfører i Sundhedskommissionen for Melø Herred af Lurø Lægedistrikt mod en Godtgjørelse af 80 Kr. aarlig, der bliver at udrede af de til tilfældige Udgifter ved Medicinalvæsenet bevilgede Midler.

4 Septbr. **Kongelig Resolution**, hvorved bifaldes efterstaaende Plan for Marinens Haandværkskorps som gjældende indtil videre istedetfor den ved Kongelig Resolution af 7de Mai 1892 approberede Plan:

Plan
for Marinens Haandværkskorps.

I. Om Organisationen.

§ 1. Haandværkskorpset, der skal have sin Station i Carljohansværn, har til Hovedbestemmelse at afgive haandværksmæssig eller teknisk uddannede Underofficerer og Menige til Bemanding af Krigsskibene.

Samtlige Underofficerer og Menige er forpligtede til, naar ikke kommanderede til Skibs, at arbeide — enhver i sit Fag — ved Marinens Værfter, Værksteder og Stationer. Underofficerer af laveste Grad saavelsom Menige kan derhos ogsaa beordres til at deltage i Sømilitære Korps's praktiske Vaaben- og Skydeøvelser.

§ 2. Korpset staar i alt, hvad der angaar de militære Forhold og Undervisningen, direkte under Marinekommandoen, hvorimod dets økonomiske Anliggender henhører direkte under Forsvarsdepartementet.

§ 3. Som Chef for Korpset udnævnes af Kongen en Stabsofficer, i Almindelighed Chefen for Hovedværftet. Under ham tjenstgjør som Kompanichef en ved Hovedværftet ansat Officer, i Regelen 1ste Ekvipagemester.

§ 4. Eftersom Bevilgningerne dertil giver Adgang, søges Korpset bragt op til følgende Styrke:

A. Officerer:

Marineingeniører	2

B. Underofficerer:

Maskinmestre	9
Overmaskinister	22
Maskinister	20
Undermaskinister	12
Overfyrverkere	2
Fyrverkere	2
Vaabenhaandverkere af 1ste Klasse	5
Do. „ 2den „	5
Do. „ 3die „	5

Skibsbygningshaandværkere af 1ste Klasse	8	4 Septbr.
Do. „ 2den „	6	
Sergent	1	

C. Menige.

Fyrbødere af 1ste Klasse	40
Do. „ 2den „	40
Skibsbygningshaandværkere af 3die Klasse	4
Maskinist- og Vaabenhaandværkselever	8

Til Uddannelse i theoretisk Henseende af Underofficerer og Menige har Korpset en Haandværksskole, som sættes i Virksomhed om Vinteren efter indhentet Bestemmelse af Marinekommandoen.

§ 5. Inden den særskilte Haandværksklasse kan Vakancer i en Grad erstattes ved en tilsvarende Forøgelse i en anden.

§ 6. Korpsets Underofficerer og Menige aflønnes efter det til enhver Tid gjældende Reglement.

II. Om de Menige.

§ 7. Haandværkskorpsets Menige rekruteres ved Anhvervning til:

1. Maskinist- og Vaabenhaandværkselev af Elever, mindst 18 Aar gamle, der har bestaaet Afgangsexamen ved en teknisk Læreanstalt i Landet. For Anhvervning til Vaabenhaandværkselev kan udvist Dygtighed træde istedetfor foranførte Examen;
2. Skibsbygningshaandværkere af 3die Klasse af Skibsbygningshaandværkere — almindeligvis blandt Hovedværftets Daglønnertømmermænd —, som er mindst 20 Aar gamle, og foruden at besidde tilfredsstillende Haandværkerfærdighed, bestaar den for Antagelse bestemte Kundskabsprøve;
3. Fyrbødere af 2den Klasse af Fyrbødere, mindst 20 Aar gamle, der har faret tilsøs som saadanne i mindst 1 Aar.

For Anhvervning kræves stærk og feilfri Legemsbygning samt Vidnesbyrd om godt Forhold.

§ 8. Maskinist- og Vaabenhaandværkselever anhverves for en Tid af 2 Aar, Skibsbygningshaandværkere af 3die Klasse og Fyrbødere for en Tid af 6 Aar.

Efter Tjenestetidens Udløb kan der tilstaaes Nekapitulation, for Maskinist- og Vaabenhaandværkselever paa en Tid af 1 Aar, og for Skibsbygningshaandværkere af 3die Klasse og Fyrbødere paa indtil 6 Aar af Gangen.

§ 9. Ved Anhvervningen forpligter Haandværkerne sig til at tjene sin Anhvervningstid ud.

§ 10. Til praktisk Oplærelse i Faget sættes Eleverne til Arbeide ved Marinens mekaniske Værksteder og Artilleriværkstederne,

4 Septbr. hvorhos de, saameget som deres tekniske Uddannelse og Omstændigheder forøvrig tillader det, udkommanderes til Tjeneste paa de udrustede Krigsskibe.

§ 11. Forfremmelse fra 2den til 1ste Klasses Fyrbøder gives af Korpschefen i Henhold til Forslag fra vedkommende Arbeidschef, og efterat Kompanichefens Udtalelse har været indhentet.

III. Om Underofficererne.

§ 12. Undermaskinister og Baabenhaandverkere af 3die Klasse rekruteres fra Elevklassen. Forsaavidt det maatte anses nødvendigt, kan Undermaskinister hverves fra Marinens faste Fyrbødere og fra Dampskibsmaskinister af Handelsmarinen. Fordringerne til de Kundskaber, faste Fyrbødere og Dampskibsmaskinister skal være i Besiddelse af, ligesom den praktiske Prøve fastsættes ved Reglement og Regulativ. Skibsbygningshaandverkere af 2den Klasse rekruteres fra dem af 3die Klasse og Fyrverkere fra Somilitære Korps's Artilleriunderofficersklasse.

Ansættelse gives af Marinekommandoen, efterat Korpschefen derom har afgivet Indstilling paa Forslag af vedkommende Arbeidschef.

For Antagelse kræves:

til Stilling

som Undermaskinist, der hverves fra Elevklassen: at have været til Orlogs i mindst 12 Maaneder, hvoraf ei under 6 Maaneder som Fyrbøder, og at kunne præstere tilfredsstillende Vidnesbyrd for at taale Søen samt for Tjenstgjøring og Forhold i det hele;

som Baabenhaandverker af 3die Klasse: at have været til Orlogs i mindst 4 Maaneder med tilfredsstillende Vidnesbyrd for at kunne taale Søen samt for Tjenstgjøring og Forhold i det hele, og i Forbindelse hermed Vidnesbyrd fra vedkommende Arbeidschef for fornøden Haandverkerfærdighed;

som Skibsbygningshaandverker af 2den Klasse: at have tjent i Korpset som Skibsbygningshaandverker af 3die Klasse i mindst 4 Aar, og deraf mindst 8 Maaneder til Orlogs, med tilfredsstillende Vidnesbyrd for Tjenstgjøring og Forhold i det hele, samt at have bestaaet en for Ansættelse som Skibsbygningshaandverker af 2den Klasse bestemt Examen i Kundskaber;

som Fyrverker: at have gjennemgaaet Somilitære Korps's Underofficersskoles Underkanonersklasse med tilfredsstillende Vidnesbyrd, og ved Arbeide paa Laboratoriet at have vist sig skikket for Stillingen.

§ 13. Forfremmelse i Underofficersgraderne bestemmes af Marinekommandoen, efterat Korpschefen paa indhentet

Betænkning fra vedkommende Arbeidschef saavelsom fra Kompanichefen derom har afgivet Indstilling. 4 Septbr.

For Forfremmede kræves:

a. til Maskinist:
at have tjent mindst 2 Aar som Undermaskinist og som saadan at have gjort Tjeneste til Orlogs mindst 12 Maaneder;

b. til Overmaskinist:
at have tjent mindst 2 Aar som Maskinist og som saadan at have gjort Tjeneste til Orlogs mindst 12 Maaneder, samt at have bestaaet Afgangsexamen ved Haandværksskolens Maskinistklasse;

c. til Maskinmester:
at have tjent mindst 3 Aar som Overmaskinist og som saadan at have gjort Tjeneste til Orlogs mindst 18 Maaneder;

d. til Vaabenhaandværker af 2den Klasse:
at have tjent mindst 2 Aar som Vaabenhaandværker af 3die Klasse og i denne Tid at have gjennemgaaet et praktisk Kursus ved Kongsbergs Vaabenfabrik af mindst 9 Maaneders Varighed, samt i Forbindelse hermed at være i Besiddelse af tilstrækkelig Haandværkerfærdighed for Udførelse af alle til Faget henhørende Reparationsarbeider;

e. til Vaabenhaandværker af 1ste Klasse;
at have tjent mindst 3 Aar som Vaabenhaandværker af 2den Klasse og som saadan at have gjort Tjeneste til Orlogs mindst 8 Maaneder, samt i Forbindelse hermed at bestaa en Examen i Kundskaber og en praktisk Prøve til Godtgjørelse af at besidde fuld Haandværkerfærdighed;

f. til Skibsbygningshaandværker af 1ste Klasse:
at have tjent mindst 2 Aar som Skibsbygningshaandværker af 2den Klasse og som saadan at have gjort Tjeneste til Orlogs i mindst 8 Maaneder;

g. til Overfyrværker:
at have tjenstgjort mindst 5 Aar som Fyrværker.

Til Maskinmester og Vaabenhaandværker af 1ste Klasse avancerer den dertil bedst skikkede Underofficer i nærmeste Grad; forøvrig foregaar Forfremmelse fra en lavere til en høiere Underofficersgrad i Regelen efter Anciennetet.

§ 14. Fordringerne ved de Examiner i Kundskaber og ved de praktiske Prøver, som i Henhold til foranførte Forskrifter skal bestaaes for Ansættelse som Underofficer eller Menig eller for Forfremmelse i Underofficersgraderne, samt de øvrige nærmere Regler i Henseende hertil bestemmes ved Reglement eller Regulativ.

IV. Om Undervisningen.

§ 15. Haandværksskolen har 2 Klasser, Maskinistklassen og Skibsbygningshaandværkerklassen.

4 Septbr. I Maskinistklassen faar Maskinister og i Skibsbygningshaandværkerklassen Skibsbygningshaandværkere theoretisk Uddannelse for Ansættelse i Stilling henholdsvis som Overmaskinist og Skibsbygningshaandværker af 2den Klasse.

Derhos gives der ved Skolen theoretisk Uddannelse efter Omstændighederne ogsaa til de øvrige af Korpsets Mandskaber.

Undervisningen omfatter:

a. i Maskinistklassen: Maskinlære, Naturlære, Norsk, Engelsk, Regnskabsførsel, Reglementer og Tegning; og
b. i Skibsbygningshaandværkerklassen: Skrivning, Regning, Tegning, Norsk, praktisk Skibsbygningslære, Regnskabsførsel samt Reglementer.

§ 16. Examen afholdes ved Slutningen af ethvert Vinterkursus.

Maalet for Undervisningen, hvad der udfordres for at bestaa Examen i enhver af Klasserne og de nærmere Regler for denne bestemmes ved Regulativ.

§ 17. Efter Marinekommandoens Bestemmelse kan enhver Underofficer eller Menig beordres til Undervisning ved Skolen i et eller flere Fag.

§ 18. Daglønner-Tømmermænd i Værftets Tjeneste kan efter Forslag fra Skibsbygningsinspektøren af Korpschefen gives Adgang til at deltage i Undervisningen i Skibsbygningshaandværkerklassen, naar derved ingen væsentlig Udgift foraarsages.

V. Om Afskedigelse, Permission og Pension.

§ 19. Foruden i de i den militære Straffelov og de i herefter følgende §§ 20 og 21 nævnte Tilfælde kan en Underofficer ikke afskediges, uden naar han:

a. enten af en Kommission, bestaaende af 3 Læger, erklæres utjenstdygtig;
b. eller af en Bedømmelseskommission, bestaaende af 2 Officerer, vedkommende Arbeidschef og 2 Underofficerer, i Henhold til angivne Grunde kjendes ikke at være duelig til sin Stilling;
c. eller af en Krigsretsdom fradømmes sin Bestilling paa Grund af Drikfældighed eller anden slet eller uanstændig Opførsel, der gjør ham uværdig til den Agtelse, som han efter sin Stilling bør nyde.

Nærmere Forskrifter angaaende den under Litra b nævnte Bedømmelseskommissions Sammensætning og Forhandlingsmaade gives ved Reglement.

§ 20. I Fredstid og naar ikke overordentlige Rustninger foreslaar, afskediges enhver Undermaskinist, Vaabenhaandværker af 3die Klasse og Skibsbygningshaandværker af 2den Klasse, naar han har fyldt sit 52de Aar; enhver Maskinist, Vaabenhaandværker af 2den Klasse, Fyrværker samt enhver Skibsbygningshaandværker af

1ste Klasse med mindre end 5 Aars Tjenestetid, naar han har fyldt sit 63de Aar, og enhver høiere Underofficer, naar han har fyldt sit 65de Aar. 4 Septbr.

§ 21. Saavel Underofficerer som Menige kan paa Andragende bevilges Afsked.

Derhos kan Menige til enhver Tid afskediges for Udueligheb, Utjenstdygtigheb eller vedvarende slet Opførsel.

Eleverne afskediges af Korpschefen, Underofficerer og de øvrige Menige af Marinekommandoen.

§ 22. Menige, der afskediges formedelst slet Opførsel, betragtes med Hensyn paa Værnepligten, som om de aldeles ingen Tjeneste havde gjort, og bliver saaledes underkastede de i Lovgivningen om Værnepligten bestemte almindelige Udskrivningsregler. De udgaar som en Følge heraf af Korpsets Ruller.

Denne Bestemmelse gjælder ogsaa for Skibsbygningshaandverkere af 3die Klasse og Fyrbødere, der paa Andragende erholder Afsked, naar den resterende Tid af deres 1ste Tjenestetermin overskrider 6 Maaneder, og for Maskinist- og Vaabenhaandverkselever, der paa Andragende erholder Afsked, naar den resterende Tid af deres første Tjenestetermin (§ 8) overskrider 2 Maaneder.

§ 23. Ved Permission indeholdes Halvdelen af den Permitteredes Lønning for det Tidsrum, Permissionen overskrider 3 Maaneder, hvilken Halvdel tilfalder Søkvæsthuskassen.

§ 24. Underofficerer og Menige, med Undtagelse af Eleverne, er pligtige til fra sin Ansættelse at gjøre Indskud i Pensionskassen for Statens Bestillingsmænd efter de for denne til enhver Tid gjældende Regler.

Indskuddene indeholdes maanedlig af deres Lønning.

§ 25. Udløber Tjenestetiden for nogen, medens han er paa Togt, er han forpligtet til at forblive i Tjenesten, til Togtet er endt.

Kongelig Resolution, hvorved bl. a. er bestemt: 4 Septbr.

1. At Marineingeniører af laveste Lønningsklasse foreløbig, indtil anderledes bestemmes, bliver at beskikke af Kongen i Statsraad, dog uden at ansees som Embedsmænd eller meddeles Bestalling — med Rang som for Premierløitnanter i Marinen bestemt.

Kongelig Resolution, hvorved i Henhold til Lov om Vasdragenes Benyttelse af 1ste Juli 1887 §§ 27 og 28 bestemmes, at der for at tilveiebringe Midler til Bestridelse af Omkostningerne ved den i Kongelig Resolution af 14de Marts 1892 hjemlede Overladelse til almindelig Benyttelse af Hisaaens Vasdrag i Frolands, Myklands og Herefos Herreder, Nedenes Amt, bliver at erlægge en Tømmerafgift af 16 Øre af hver Krones Værdi af den Last, som slippes og flødes i Vasdra- 4 Septbr.

4 Septbr. get, samt at der til Dækkelse af Udgifter ved Reparationer og Forbedringer i Vasdraget bliver af hver Krones Værdi af nævnte Last at erlægge en Afgift af 1,2 Øre for Vasdragets nedre Distrikt, 1,5 Øre for midtre Distrikt og 2 Øre for øvre Distrikt — saaledes at disse Afgifter forbliver gjældende indtil videre, dog ikke udover et Tidsrum af 10 Aar.

4 Septbr. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt:

A. 1. At Ingeniørvaabnets Landværnskompanichefer, i Lighed med hvad der ved de Kongelige Resolutioner af 29de December 1888 samt 2den og 23de Februar 1889 er bestemt for Landværnskompani-(Eskadrons-, Batteri-)chefer af Infanteriet, Kavaleriet og Artilleriet, skal være forpligtede til — foruden at deltage i de for Landværnet særskilt anordnede Vaabenøvelser samt i Over- og Underbefalsfamlinger og andre Kadreøvelser samt at overtage Befatningen med Uddannelse af Linjens Rekruter — ogsaa forøvrigt at deltage i Linjens Vaabenøvelser i den Udstrækning, hvori dette maatte blive bestemt, alt imod derfor at nyde den for Linjens Kompanichefer til enhver Tid for saadanne Tilfælde fastsatte Godtgjørelse.

2. At Ingeniørvaabnets Kompanichefer saavel af Linien som Landværnet skal være forpligtede til mod den for saadan Tjeneste fastsatte regulativmæssige Godtgjørelse at overtage Kommandoen over hvilkensomhelst af Ingeniørkorpsets Bataljoner og til under Ledighed saasaavelsom i andre Tilfælde, hvor vedkommende Premierløitnant vilde være forpligtet til at føre Kommandoen, at bestyre anden Linie- eller Landværnskompanichefspost ved Korpset.

7 Septbr. **Høieste Resolution***), hvorved i Henhold til Lov angaaende Udryddelse af Rovdyr og Fredning af andet Vildt af 22de Juni 1863 § 11 Post 1 bestemmes, at det inden Dovre Herred i Kristians Amt skal være forbudt at fælde Raphøns i et Tids-
7 Septbr. rum af 10 Aar fra 1ste Januar 1897 at regne.

Høieste Resolution*), hvorved i Medhold af Lov om Fredning af Lax og Sørret af 20de Juni 1891 § 23 meddeles saadan Dispensation fra Bestemmelserne i Lovens § 1, at det i Oselven i Os Herred, Søndre Bergenhus Amt, indtil videre

*) Bekjendtgj. 10 Septbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 46.

skal være tilladt at drive Stangfiske efter nævnte Fiskesorter i Tiden fra og med 16de April til og med 6te Oktober. 7 Septbr.

Nærværende Resolution træder i Kraft strax.

Høieste Resolution*), hvorved i Henhold til Lov om Fredning af Lax og Søørret af 20de Juni 1891 § 23 jfr. § 1 bestemmes som gjældende indtil videre, at det i Fordeelven (Jølstra) i Sønd- og Nordfjords Fogderi, Nordre Bergenhus Amt, skal være tilladt at drive Stangfiskeri til og med 30te September. 7 Septbr.

Nærværende Resolution træder i Kraft strax.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa den af vedkommende Grundlæggere i Møde den 26de Mai 1896 vedtagne Plan for en inden Rennebu Herred under Navn af „Rennebu Sparebank" oprettendes Sparebank. 7 Septbr.

Høieste Resolution**)[1]), hvorved i Overensstemmelse med Lov om høiere Almenskoler af 27de Juli 1896 §§ 68 og 73 bestemmes: 8 Septbr.

1) at nævnte Lov skal træde i Kraft fra 1ste Januar 1897, undtagen forsaavidt angaar de nedenfor under Posterne 2—4 nævnte Bestemmelser;
2) at Lovens Bestemmelser om Varigheden af Middelskolens Kursus, Gymnasiets Linier og det etaarige Kursus i Forbindelse med 1ste Gymnasieklasse (Lovens § 3), om Undervisningen samt om Prøver og Vidnesbyrd (§§ 5—17) fra Begyndelsen af Skoleaaret $18^{97}/_{98}$ sættes i Kraft fra neden af, saaledes at den nuværende Middelskoleklasse III bliver at betegne som Middelskoleklasse I og de høiere som II—IV og Undervisning i Latin ikke kan paabegyndes i Middelskolen, medens der senere vil blive at afgive naadigst Resolution for hver enkelt statsunderstøttet høiere Almenskole, dels om, naar de to laveste Middelskoleklasser efter den tidligere Lov bliver at inddrage, dels om, hvorvidt Gjennemførelsen af den nye Ordning bliver at paaskynde enten for flere Middelskoleklasser paa en Gang eller for Gymnasiets Vedkommende;
3) at Bestemmelserne om Undervisningsraadet (§§ 50 og 51) og om Skolelæger (§ 66) ligeledes bliver af sætte i Kraft fra Begyndelsen af Skoleaaret $18^{97}/_{98}$, saafremt Storthinget bevilger de dertil fornødne Midler; samt
4) at Lovens Bestemmelser om de faste Lærere ved de offentlige og statsunderstøttede kommunale høiere Almenskoler bliver at sætte i Kraft ved senere særskilt naadigst Resolution.

[1]) Se Regj.forebr. i Depts.tid. for 1896, No. 39, S. 609—614.

*) Bekjendtgj. 10 Septbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 46.
**) Bekjendtgj. 12 Septbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 47.

8 Septbr. **Kongelig Resolution***), hvorved

1. I Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Næssets Herred, Romsdals Amt, under 25de November 1895 og 30te April 1896 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred.
2. Den Kongelige Resolution af 22de December 1884, ved hvilken Kjøbstadspolitilovgivningens almindelige Bestemmelser om Gadenorden og Roligheds forstyrrelse m. v. blev gjort gjældende for Næssets Herred, ophæves fra den Dag af, da ovennævnte Politivedtægter træder i Kraft.

8 Septbr. **Kongelig Resolution****) hvorved

1. I Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Ramnes Herred, Jarlsberg og Larviks Amt, under 24de Juli 1896 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred.
2. Den Kongelige Resolution af 28de November 1885, ved hvilken Kjøbstadspolitilovgivningens almindelige Bestemmelser om Gadenorden og Roligheds forstyrrelse m. v. blev gjort gjældende for Ramnes Herred, ophæves fra den Dag af, da ovennævnte Politivedtægter træder i Kraft.

8 Septbr. **Kongelig Resolution†)**, hvorved er bestemt, at Punkt 1 i Udskrivningsreglementets § 85 herefter skal lyde saaledes:

At der til Artilleriet ikke tages Mandskaber af under 164 cm's og til Kavaleriet som Regel ikke Mandskaber af under 160 eller over 172 cm's Høide. Forsaavidt vedkommende Distrikters Rekruteringsevne gjør det nødvendigt, kan dog til Kavaleriet tages Mandskaber indtil Høidegrænserne 159 og 173 cm. Til Artilleriet og Kavaleriet udtages ei heller nogen, hvis Tjenstdygtighed ved Lægeundersøgelsen under Sessionen er befunden tvivlsom.

8 Septbr. **Kongelig Resolution**[1]), hvorved er bestemt:

1. At St. Jørgens Hospitalsstiftelse i Bergen efterhaanden skal omdannes fra et Hospital for fattige Spedalske fra Bergens Stift til et Hospital udelukkende for fattige Tæringssyge fra samme Stift, dog saaledes, at de Spedalske, der er optagne i Hospitalet mod Erlæggelse af Ind-

[1]) Se Regj.foredr. i Deptstid. for 1896 No. 41—44.

---

*) Bekjendtgj. 12 Septbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 47, hvor Vedtægterne er indtagne.

**) Bekjendtgj. 12 Septbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 47, hvor Vedtægterne er indtagne.

†) Bekjendtgj. 12 Septbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 47.

lemmelsespenge og uden Forpligtelse til naarsomhelst at maatte forlade Stiftelsen, skal forpleies der indtil sin Død, samt paa Vilkaar, at Hospitalets Karakter af en selvstændig, ved egne Midler virkende Stiftelse under enhver Omstændighed bliver bevaret. 8 Septbr.

2. At Kirke- og Undervisnings-Departementet bemyndiges til at træffe de forberedende Forføininger til de Foranstaltninger, der maatte paakræves til Iværksættelse af en saadan Omordning, derunder indbefattet Afgjørelse af, hvorledes og i hvilke Henseender Stiftelsens Forhold iøvrigt bør undergaa Forandring, — blandt andet om og i Tilfælde fra hvilken Tid de saakaldte „Mandtalspenge" bør bortfalde, om Indlemmelsespenge vedblivende bør opkræves, om der for Fremtiden bør optages Syge fra Søndmør paa Hospitalet og om de til samme eller dets Lemmer skjænkede Legater bør gives en forandret Anvendelse — samt at planlægge det nye Tæringshospital m. v.

Høieste Resolution, hvorved er bestemt, at Postafdelingen under Departementet for det Indre fra 15de September 1896 udskilles fra nævnte Departement og henlægges under Departementet for de offentlige Arbeider.[1] 8 Septbr.

[1]) Se Regj.forebr. i Deptstid. for 1896, No. 41, S. 641—42. Jfr. Res. 30 Juli 1885.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt: 8 Septbr.

1. At Jevnaker Herred i Hadeland og Lands Fogderi, Kristians Amt, paa de af Herredsstyrelsen i Møder den 26de Oktober 1894 og 11te April 1896 vedtagne Vilkaar, dog, uden Deling af Thinglaget, befales delt i 2 Herreder nemlig Jevnaker Herred og Lunner Herred svarende til Sognene af samme Navn.
2. At Jevnaker Lensmandsdistrikt i samme Fogderi og Amt under Forudsætning af, at de fornødne Lønninger af Storthinget bevilges, befales delt i 2 Lensmandsdistrikter, nemlig Jevnaker og Lunner, ligeledes svarende til de nævnte Sogne.
3. At det overlades til Amtmanden at bestemme, fra hvilken Tid disse Delinger bliver at iværksætte.
4. At der paa de førstkommende Storthing forelæggendes Gagelister befales forslagsvis opført som fast Løn for en Lensmand i Jevnaker Kr. 550 og for en Lensmand i Lunner ligeledes Kr. 550 mod at den for den nuværende Jevnaker Lensmandsbestilling for Tiden bevilgede faste Løn Kr. 700 bortfalder.

8 Septbr. **Kongelig Resolution**, hvorved Forsvarsdepartementet bemyndiges til at bestemme de Vndringer i den ved Kongelig Resolution af 27de Oktober 1894 fastsatte Plan for Rigets Inddeling i Distrikter for Udskrivning til Landvæbningen, som paa Grund af Forandringer i Rigets civile Inddeling maatte findes fornødne for at opretholde den i nævnte Plan befulgte Regel, at ethvert Lensmandsdistrikt saavidt muligt bør udgjøre en Rulleførerkreds.

8 Septbr. **Kongelig Resolution**, hvorved det paalægges Politiet i Byerne og Lensmændene i Landdistrikterne efter Henvendelse fra vedkommende Indrulleringsbetjent at yde fornøden Bistand ved Indkaldelse af udskrevne søfarende Mandskaber i Mobiliserings- og Krigstilfælde.

8 Septbr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Kristiania Stift, hvorved paa Foranledning meddeles, at Departementet er enigt med Direktøren i, at naar der til en Lærerpost ved en Folkeskole i Kjøbstad er henlagt Bestyrelsen af eller Tilsynet med en eller flere af Kjøbstadens Folkeskoler med deraf følgende Indskrænkninger i hans Undervisningstimer (jfr. Skolelovens § 21, 3die Led og § 33 Litr. a), antages Statsbidrag efter Skolelovens § 15 alene at kunne beregnes efter Vedkommendes Løn som Lærer, ikke som Inspektør (Se Indst. O VI B for 1888 S. 10). Hans Løn som Lærer udfindes ved at sammenholde Antallet af hans Undervisningstimer med det fulde Timetal, som i hver By efter Lønningsvedtægten er tillagt de fuldstændige Lærerposter, og med den Løn, som er bestemt for disse Poster.

Med Indholdet af denne Skrivelse har Departementet ved Cirkulære af 19de September gjort de øvrige Skoledirektører bekjendt.

11 Septbr. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet til Jernbanestyrelsen, der havde forespurgt angaaende Forstaaelsen af Bestemmelsen i § 25 i Lov om Brændevins Salg og Udskjænkning af 24de Juli 1894, om Straf for Personer, der lader sig finde i beruset Tilstand paa Jernbane m. v.

I Anledning heraf erhvervede Arbeidsdepartementet Erklæring fra Indredepartementet, som — efter at have bemærket, at det omhandlede Spørgsmaal henhører under Domstolenes Afgjørelse, — meddeler, at det for sit Vedkommende finder at kunne udtale, at det, uagtet Sagen forekommer det tvivlsom, ikke kan dele den af vedkommende Foged hævdede Forstaaelse af Paragrafen, at Vedkommende maa have vist sig beruset paa selve Toget for at kunne rammes af den nævnte Straffebestemmelse, idet det nemlig antager,

at denne ogsaa maa kunne anvendes mod Personer, der til Tider, 11 Septbr.
da Persontog skal expederes, viser sig berusede paa for Publikum bestemte Dele af Stationsbygningen eller Platformen.

Arbeidsdepartementet slutter sig til Indredepartementets Forstaaelse af Loven, idet det herved gaar ud fra, at der ved Betegnelsen „Persontog" i Indredepartementets Skrivelse er ment ethvert Tog, hvormed Passagerer overhovedet har Adgang til at medfølge.

Skrivelse fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Nordre 12 Septbr.
Bergenhus Amt, hvori paa Foranledning meddeles, at Departementet anser det stridende mod Maltlovens Bestemmelser, at en Person ved Hjælp af egne Apparater foretager Torring af mæltet eller udspiret Korn for andre, ligegyldigt mod eller uden Betaling.

Skrivelse fra Finantsdepartementet til Fogden i Sønd- og 12 Septbr.
Nordfjord, der havde indberettet, at Folk i Distriktet efter Anmodning af Slægtninge eller Bekjendte i Bergen leilighedsvis for disse foretog Maltning og Brygning af mindre Partier Korn uden anden Godtgjørelse end Erstatning for de havte Udlæg, ligesom at der fra Folk i Distriktet af og til sendtes mindre Partier hjemmebrygget Øl som Gave til Slægtninge og Venner i Bergen.

I denne Anledning meddeler Departementet, der forudsætter, at de omhandlede Dispositioner er foretagne med ubeskattet Malt eller Øl tilvirket af saadant Malt, at det ikke kan anse en Tilvirker af ubeskattet Malt berettiget til dermed at foretage nogen anden Disposition end hvad der udtrykkelig er ham tilladt i Lov af 12te Oktober 1857 § 20, 2det Pasus.

Cirkulære fra Forsvarsdepartementet, Armeafdelingen, til 12 Septbr.
samtlige Armeens Afdelinger:

I Henhold til den Forsvarsdepartementet ved Kongelig Resolution af 30te Mai d. A. givne Bemyndigelse til at træffe de fornødne Forføininger til Gjennemførelse af den af Storthinget under 21de April d. A. vedtagne Pensionsordning for Armeens og Marinens fastlønnede Officerer, har Departementet efter Konference med Pensionskassen for Statens Tjenestemænd i Skrivelse til denne af 12te August sidstleden approberet Regler for Fremgangsmaaden ved Indbetaling af Indskud i Pensionskassen for Armeens fastlønnede Officerer.

Idet man til Underretning og fremtidig Jagttagelse hoslagt oversender endel Aftryk af nævnte Regler, bestemmer Departementet med Hensyn til Erlæggelse af de pligtige Pensionsindskud følgende:

1. Indeholdelse af de nu i Numer staaende Officerers personlige Indskud sker — forsaavidt det ikke i Henhold til Slutnings-

12 Septbr. bemærkningen i Departementets Cirkulære af 12te Juni sidstleden allerede er indeholdt for den siden 1ste Juli d. A. forløbne Tid — pr. 1ste Oktober førstkommende underet for Maanederne Juli, August og September samt, forsaavidt angaar Officerer med forskudsvis Aflønning, ogsaa Oktober Maaned.

2. Surnumerære indskudspligtige Officerer bliver med Hensyn til Indbetaling af saavel egne som Statens Indskud at betragte som henhørende til vedkommende Vaabens eller Brigades Stab. De vil have at indbetale det dem paahvilende personlige Indskud for Tiden indtil Begyndelsen af Oktober d. A., overensstemmende med Regelen for Indeholdelse for i Numer staaende efter foranstaaende Punkt 1 og senere inden Udgangen af hver Maaned. Indbetalingerne sker kontant til den Intendant (Generalintendantens Kassekontor), hos hvilken det ved Vaabnets eller Brigadens Stab ansatte Personale erholder sin Aflønning.

3. Enhver indskudspligtig Officer er selv ansvarlig for, at det ham paahvilende personlige Indskud rigtig indeholdes (indbetales) overensstemmende med de i hans Forsikringsbrev indeholdte Bestemmelser, sammenholdte med Reglerne i Kongelig Resolution af 30te Mai d. A. Forsaavidt nogen indskudspligtig surnumerær Officer maatte forsømme at indbetale i rette Tid det ham paahvilende personlige Indskud, og saadan Forsømmelse ikke berigtiges senest inden Udløbet af det Kvartal, hvori Forsømmelsen har fundet Sted, bliver Sagen at indmelde til Departementet, som derefter vil træffe de i Sagens Anledning fra Militæretatens Side paakrævede Forføininger. Pensionskassens Ret ligeoverfor Vedkommende er selvfølgelig ved Siden heraf i alle Henseender forbeholdt.

14 Septbr. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Indredepartementet, hvori paa Foranledning meddeles, at den i Sjøfartslovens § 1, 2det Stykke opstillede Betingelse for, at et Skib, tilhørende et Aktieselskab, skal kunne ansees som norsk, ikke antages at være skeet Fyldest, naar — som i det i Skrivelsen omhandlede Tilfælde — Ledelsen af Selskabets Anliggender i enkelte Henseender er forbeholdt Selskabets udenlandske Aktionærer.

14 Septbr. **Skrivelse** fra Finantsdepartementet til Toldkammeret i Kristiansand, hvori paa Foranledning meddeles, at ifølge § 6 i Lov om Fredning af Hummer af 29de Juni 1894, der er ligelydende med § 5 i den ældre Fredningslov af 17de Juni 1879, antages der, naar Hummer fra et Toldsted skal føres til Udlandet over et andet indenrigsk Toldsted, ikke at burde foregaa Udexpedition fra det førstnævnte Toldsted, hvor Toldpas udstedes, førend den

niende Dag efter Udløbet af den for samme Toldsted gjældende Fredningstid, kfr. Departementets i Lovtidenden indtagne Skrivelse af 22de Juni 1881. 15 Septbr.

Høieste Resolution*), hvorved i Medhold af Lov om Fredning af Lax og Sørret af 20de Juni 1891 § 23 bestemmes, at det i Aarvelven i Sogndals Herred, Nordre Bergenhus Amt, paa Strækningen fra Broen over Elven ned til dens Udløb i Søen, saaledes som dette er bestemt ved Skjønsforretning af 5te Juli 1894, indtil videre skal være tilladt at drive Stangfiske til og med 30te September. 14 Septbr.

Nærværende Resolution træder i Kraft straks.

Høieste Resolution*), hvorved i Medhold af Lov om Fredning af Lax og Sørret af 20de Juni 1891 § 23 bestemmes, at det i Gaulaelven ovenfor Osfossen i Indre Holmedals Herred, Nordre Bergenhus Amt, indtil videre skal være tilladt at drive Stangfiske til og med 30te September. 15 Septbr.

Nærværende Resolution træder i Kraft straks.

Høieste Resolution, hvorved den i Kristiansunds Kommunestyres Beslutning af 20de Juli 1896 omhandlede Plan for kommunalt Slagtehus med Fjøs i Stendalen, Kristiansund, approberes. 15 Septbr.

Skrivelse fra Finantsdepartementet til Revisionsdepartementet, der havde anmodet om Finansdepartementets Udtalelse angaaende det Tilfælde, at Fællesboet efter tvende Ægtefæller, af hvilke den Længstlevende har siddet i uskiftet Bo, efter deres Død er taget under Behandling af Skifteretten, og en Livsarving derefter, forinden Udlodning har fundet Sted, er afgaaet ved Døden, efterladende sin Arvelod efter Forældrene til sine Søskende. 16 Septbr.

I denne Anledning udtaler Finantsdepartementet, at det er enigt i den af vedkommende Kontor under Revisionsdepartementet hævdede Opfatning, at der i det nævnte Tilfælde pligtes Arveafgift af den afdøde Livsarvings efterladte Lod, idet den i Skattekundgjørelsens Litr. a 3die Pasus i 1889 indkomne Tilføielse angaaende Afgiftsfrihed for Arvemidler, der henstaar som Arv i uskiftet Bo efter Arveladerens Slægtning i ret opstigende Linie, formenes ikke at kunne komme til Anvendelse. At Hensigten med denne Bestemmelse alene har været at ramme Tilfælde, hvor Arvefaldet finder Sted, forinden Uskiftet ophører ved den længstlevende Ægtefælles Død, maa Departementet anse utvivlsomt, og den her antagne Mening skjønnes heller ikke at være i Strid med Bestemmelsens Ord-

*) Bekjendtgj. 16 Septbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 48.

16 Septbr. lyd, idet Udtrykket „henstaar som Arv i uskiftet Bo" formentlig ikke efter almindelig juridisk Sprogbrug er anvendelig paa Arvemidler, der ved den længstlevende Ægtefælles Død er overgaaede til Skiftebehandling.

Cirkulære fra Finantsdepartementet til Amtmændene:

Vedlagt oversendes endel Aftryk af:

I. Schemaer for Ligningsprotokoller (Lov af 23de Juli 1894 § 29), nemlig:
1—2. Schemaer, mærkede henholdsvis A. og B., for Ligningsprotokol i Herrederne (Sognene).
3—4. Schemaer, mærkede henholdsvis A. og B., for Ligningsprotokol i Kjøbstæder og Ladesteder med eget Formandskab.

II. Schema til den Indberetning, som enhver Ligningskommission ifølge Lov af 23de Juli 1894 § 8, 1ste Punktum, efter Skatteligningens Tilendebringelse gjennem Amtmanden skal indsende til Departementet.

III. Schema til Extrakt-Udskrift af Ligningsforretningen, forsaavidt Statsskatten angaar, hvilken Udskrift af Ligningskommissionen bliver at tilstille vedkommende Oppebørselsbetjent for af denne at oversendes Revisionsdepartementet.

IV. Schema til Statsskatseddel, særskilt for Landet og for Byerne.

Af disse Schemaer anmodes Hr. Amtmanden om snarest muligt at tilstille Kommunestyrets Ordfører og Ligningskommissionens Formand i hvert af Amtets Skattedistrikter den førstnævnte et, den sidstnævnte to Exemplarer til Opbevarelse henholdsvis ved Kommunestyrets og Ligningskommissionens Arkiv. Ligeledes bedes et Exemplar af de under III og IV omhandlede Schemaer oversendt de inden Amtet ansatte offentlige Oppebørselsbetjente.

Samtlige Schemaer adskiller sig fra de ved Rundskrivelser af 3die Oktober 1894 og 5te Oktober 1895 omsendte kun i saadanne Punkter, hvor Forandring er nødvendiggjort ved de i Statsskattekundgjørelsen af 15de August d. A. indeholdte nye Regler for Statsskattens Udligning. Navnlig har Indførelsen af særskilt Formuesbeskatning istedetfor den hidtil anordnede stærkere Beskatning af Formuesindtægten medført, at alle Rubriker, der vedkommer den funderede Indtægt, maa udgaa af Schemaerne og erstattes af nye Rubriker. Alene de tidligere omsendte Schemaer til „Skatteliste" og til „Meddelelser angaaende senere Forandringer i Skatteliste" vil kunne bibeholdes uforandrede. Det bemærkes forøvrigt, at Departementet ikke vil have noget at indvende mod, at ældre ikke udskrevne Ligningsprotokoller fremdeles benyttes, forsaavidt de med

Bekvemhed lader sig indrette overensstemmende med de nu foreskrevne Schemaer. 16 Septbr.

Angaaende Brugen af de forskjellige Schemaer finder man det tilstrækkeligt at henvise til de ovenfor nævnte Rundskrivelser.

De for Budgetaaret 1896—97 vedtagne Regler for Statsskattens Udligning er navnlig i følgende Punkter forskjellige fra de tidligere gjældende Bestemmelser:

1. Istedetfor den hidtil anvendte forsterkede Beskatning af Indtægt af Formue, som ved Hjælp af visse i Skattekundgjørelsen fastsatte Beregningsregler er foregaaet i Forbindelse med den almindelige Beskatning af Indtægten, foreskriver den nuværende Skattekundgjørelse i § 1 Litr. B. en særskilt Skat paa Formuen, nemlig en Trediedel af Tusinde, hvilket nøiagtig svarer til den hidtil benyttede Sats for Særbeskatning af Formuesindtægten, to Tredjedele af Hundrede.
2. Medens Statsskatten hidtil har været svaret med en og samme Procent af den hele Indtægt — for det sidstforløbne Budgetaar saaledes med 2 pCt. af Indtægter indtil Kr. 5 000,00, med 3 pCt. af Indtægter fra og med Kr. 5 000,00 indtil Kr. 10 000,00 og med 4 pCt. af Indtægter fra og med Kr. 10 000,00 — skal den for Budgetaaret 1896—97 erlægges med forskjellig Procent af de forskjellige Dele af samme Indtægt, nemlig ifølge Skattekundgjørelsens § 1 Litr. A. med 2 pCt. af det Beløb, som den skatbare Indtægt udgjør indtil Kr. 4 000,00, 3 pCt. af det Beløb, som den skatbare Indtægt udgjør over Kr. 4 000,00 indtil Kr. 7 000,00, 4 pCt. af det Beløb, som den skatbare Indtægt udgjør over Kr. 7 000,00 indtil Kr. 10 000,00, og 5 pCt. af den skatbare Indtægts overskydende Beløb. Udgjør en Persons skatbare Indtægt Kr. 11 000,00, vil han altsaa af de første Kr. 4 000,00 have at erlægge 2 pCt. eller Kr. 80,00, af de næste Kr. 3 000,00 (fra Kr. 4 000,00 til Kr. 7 000,00) 3 pCt. eller Kr. 90,00, af de næste Kr. 3 000,00 (fra Kr. 7 000,00 til Kr. 10 000,00) 4 pCt. eller Kr. 120,00 og af de sidste Kr. 1 000,00 (fra Kr. 10 000,00 til Kr. 11,000,00) 5 pCt. eller Kr. 50,00. Hans Statsskat bliver altsaa Kr. 80,00 + Kr. 90,00 + Kr. 120,00 + Kr. 50,00, tilsammen Kr. 340,00.
3. Som det allerede af det ovenfor forklarede vil fremgaa, adskiller de iaar vedtagne Regler sig fra de for forrige Budgetaar gjældende ogsaa derved, at medens det var den antagne

16 Septbr. Indtægts Størrelse, der var bestemmende for den i hvert enkelt Tilfælde anvendte Procent, refererer de i Skattekundgjørelsen af 15de August d. A. fastsatte Procentsatser sig til et vist Beløb af skatbar Indtægt. Det skatbare Beløb af Indtægten bliver saaledes (overensstemmende med de tidligere brugte Regler, Skattekundgjørelsens § 7, før dens § 8) paa Forhaand at udfinde, og de i Kundgjørelsens § 1 angivne Indtægtsbeløb at regne ud fra den skatbare Indtægts Begyndelsespunkt. En til 4de Klasse henhørende Person, der er ansat til en Indtægt af Kr. 5 800,00, vil saaledes, da den skatbare Del af Indtægten udgjør Kr. 4 000,00 og altsaa ikke overstiger den i Kundgjørelsens § 1 Litr. a opstillede Grænse, i Skat have at erlægge 2 pCt. af sidstnævnte Beløb (Kr. 80,00). Henhører en Person med den samme antagne Indtægt, Kr. 5 800,00, til 3die Klasse, og den skatbare Indtægt saaledes bliver Kr. 4 400,00, vil Skatten ifølge Kundgjørelsens § 1 Litr. a og b blive at svare med 2 pCt. af de første Kr. 4 000,00 og med 3 pCt. af de overskydende Kr. 400,00 (ialt Kr. 92,00). Paa samme Maade vil en Person af 2den Klasse, hvis antagne Indtægt beløber sig til Kr. 7 800,00, dens skatbare Del altsaa til Kr. 6 800,00, have at erlægge 2 pCt. af de første Kr. 4 000,00 og 3 pCt. af de øvrige Kr. 2 800,00 (ialt Kr. 164,00). Hvis han tilhører 1ste Klasse og saaledes har en skatbar Indtægt af Kr. 7 200,00, bliver Skatten efter Kundgjørelsens § 1 Litr. a, b og c at svare med 2 pCt. af de første Kr. 4 000,00, 3 pCt. af de næste Kr. 3 000,00 og 4 pCt. af de sidste Kr. 200,00 (ialt Kr. 178,00).

De foreskrevne Regler for Indtægtsskattens Beregning antages ikke at ville volde Ligningskommissionerne nogen særlig Vanskelighed i Anvendelsen. Ved Udregning af Statsskat for en skatbar Indtægt af over henholdsvis Kr. 4 000,00, Kr. 7 000,00 og Kr. 10 000,00, vil nemlig Skatten for den under de nævnte Punkter liggende Del af Indtægten udgjøre et fast Beløb, henholdsvis Kr. 80,00 (2 pCt. af Kr. 4 000,00), Kr. 170,00 (2 pCt. af Kr. 4 000,00 + 3 pCt. af Kr. 3 000,00) og Kr. 290,00 (2 pCt. af Kr. 4 000,00 + 3 pCt. af Kr. 3 000,00 + 4 pCt. af Kr. 3 000,00), saaledes at egentlig Udregning blot behøver at finde Sted for det overskydende Indtægtsbeløbs Vedkommende. Man finder forøvrigt at kunne henvise til de i de medsendte Schemaer opstillede Exempler.

Hvad Formuesbeskatningen angaar, er det i Skattekundgjørelsens § 9 nærmere bestemt, at Skat skal erlægges af enhver Formue paa mindst Kr. 1 000,00, forsaavidt ikke Skatyderens Indtægt er for liden til, at han deraf skal svare Skat, d. v. s. udgjør mindre end Kr. 1 000,00 (Kundgjørelsens § 5). I de Distrikter, hvor Minimumsbeløbet af skatbar Formue for Kommuneskattens Ved-

kommende er fastsat til noget større Beløb end Kr. 1 000,00 (jfr. Landskattelovens § 31, Byskattelovens § 23), maa altsaa i forneden Udstrækning særskilt Formuesansættelse finde Sted af Hensyn til Statsskatten. For Spørgsmaalet om, hvorvidt Husgeraad og andet Løsøre, der ingen Indtægt giver, skal betragtes som Formue og medtages ved Ansættelsen af denne, vil de for Kommuneskatten i hvert enkelt Distrikt vedtagne Regler være afgjørende. I Kundgjørelsens § 1 er det fastsat, at det ved Formuesskattens Beregning udkomne Tal skal afrundes til det nærmeste med 10 Øre delelige Beløb. Er en Skatyder ansat til en Formue af Kr. 20 000,00, udkommer ved ligefrem Beregning af Formuesskatten ($^1/_3$ pro mille) Kr. 6,67, hvilket Beløb altsaa bliver at afrunde til Kr. 6,70. Forøvrigt finder man ogsaa med Hensyn til Formuesskattens Beregning at kunne henvise til de i Schemaerne til Ligningsprotokol anførte Exempler. 16 Septbr.

Som Følge af den Tvivl, der under de tidligere Ligninger har gjort sig gjældende angaaende Spørgsmaalet om Klasseansættelse for Udlændinge, er der nu i Skattekundgjørelsen som dens § 8 optaget en udtrykkelig Bestemmelse om, at Personer, som ikke har fast Bopæl her i Riget, saavelsom udenlandske Interessentskaber intet skattefrit Fradrag skal gives. Af Hensyn til den efterfølgende Revision af Skatteberegningerne skal man bede Ligningskommissionerne inden Hr. Amtmandens Distrikt anmodet om i Anmærkningsrubriken saavel i Ligningsprotokollen som i den udfærdigede Extrakt-Udskrift af samme, forsaavidt Statsskatten angaar, at tilføie Oplysning om, at vedkommende Skatyder er udenlandsk.

Departementet skal sluttelig bede Ligningskommissionerne i Amtet paany indskjærpet Nødvendigheden af, at den i Lov af 23de Juli 1894 § 8 paabudte Indberetning om Ligningen overensstemmende med den udtrykkelige Forskrift i Paragrafen bliver oversendt Hr. Amtmanden, inden den i de kommunale Skattelove, Landlovens § 47, Bylovens § 37, foreskrevne Udlæggelse af en Afskrift af Ligningsforretningen finder Sted.

Man skal anmode Hr. Amtmanden om at oversende endel Aftryk af denne Rundskrivelse til hver Ligningskommission inden Deres Distrikt samt et Aftryk til hver Herredsstyrelse og til enhver af Amtsskattekommissionens faste Medlemmer. Det fornødne Antal Aftryk af Rundskrivelsen vedlægges.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Stiftamtmanden i Kristiania Stift, foranlediget ved Forespørgsel fra et Advokatfirma som executores testamenti i Boet efter en afdød Dame om, hvorvidt 17 Septbr.

17 Septbr. der i Henhold til Sportellovens § 48 skal tilberegnes Statskassen Skifte- og Skriversalær af Boets Midler, hvilke ifølge Afdødes Testamente — efter Fradrag af forskjellige Beløb og Eiendele, hvormed i Testamentet opregnede Personer og Indretninger er betænkte — skal tilfalde et af Testatrix oprettet under Kristiania Magistrats Bestyrelse staaede Legat som Hovedarving.

I Anledning heraf meddeler Departementet, at Afgjørelsen af Spørgsmaalet om, hvorvidt det omhandlede Bo er skiftepligtigt — hvoraf det igjen afhænger, enten Skifte- og Skriversalær efter Sportelloven skal erlægges eller ikke, — henhører under Domstolene, men at Departementet for sit Vedkommende er af den Mening, at der i det omspurgte Tilfælde intet Salær bør kræves, — i hvilken Henseende Departementet ogsaa henviser til, hvad der af Høiesteret er anført til Begrundelse af en den 20de December 1893 afsagt Dom (Retstidende for 1894 S. 746 flg.).

18 Septbr. **Høieste Resolution***), hvorved i Henhold til Lov om Fredning af Ferskvandsfisk af 30te Mai 1894 § 1 bestemmes, at det i et Tidsrum af 5 Aar fra 1ste Januar 1897 at regne skal være forbudt:

1. til Fiskeri i samtlige Fjorde, Tjern, Elve og Bække inden Hols Herred, Buskerud Amt, at benytte:
   a. Lyster,
   b. Not, Ruser og Garn med mindre Masker end 30 — treti — Millimeter mellem Knuderne i vaad Tilstand,
   c. Teiner, Sløer og lignende Indretninger med mindre Afstand end 32 — treti og to — Millimeter mellem Spilerne,
   d. Krogredskaber til Fiskeri paa Isen,
2. i de i nævnte Herred beliggende Vande Holsfjorden og Ustedalsfjorden, den sidste med tilhørende Elve mellem Tuftebroen og Lauverudfossen, tillige at benytte Oter.

18 Septbr. **Høieste Resolution**,*) hvorved i Medhold af Lov om Fredning af Lax og Søørret af 20de Juni 1891 § 17 bestemmes, at det paa en Strækning udenfor Aardalselven i Aardals Herred, Nordre Bergenhus Amt, der begrænses af en ret Linje fra yderste Spids af Sjur Aarebros Dampskibsbrygge i Nord til Gjeithusbækken i Syd og derfra over Fjorden til Rauenobbi i Nordvest, indtil videre skal være forbudt at benytte Kilenot, Laxeværp, Sættegarn eller andre selvfangende bundne Redskaber, herunder ikke indbefattet Sildegarn, der anvendes til Fangst af Sild.

18 Septbr. **Høieste Resolution***), hvorved i Medhold af § 1 i Lov af 30te Mai 1894, indeholdende Forandring i og Tillæg

*) Bekjendtgj. 21 Septbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 49.

til Lov angaaende Udryddelse af Rovdyr og Fredning af andet Vildt af 22de Juni 1863, bestemmes, at vilde Rensdyr indtil videre, dog ikke udover et Tidsrum af 10 — ti — Aar fra 1ste Januar 1897 at regne, skal være fredede hele Aaret i den mellem Sundalen, Stangvik og Surendalen i Romsdals Amt samt Rennebu og Opdal i Søndre Trondhjems Amt beliggende Fjeldstrækning, „Troldheimen" kaldet. 18 Septbr.

Høieste Resolution*), hvorved i Medhold af Bestemmelsen i § 23 i Lov om Fredning af Lax og Søørret m. v. af 20de Juni 1891 meddeles saadan Dispensation indtil videre fra samme Lovs §§ 1 og 2, forsaavidt angaar Laxelve i Nordvaranger, Lebesby, Loppen—Øxfjord og Talviks Herreder samt Hammerfest Fogderi, Finmarkens Amt, at Fredningstiden for Lax og Søørret indskrænkes til Tidsrummet fra og med 7de September til og med 30te April, samt at Forbudet i Lovens § 2 mod at falbyde, sælge, kjøbe eller modtage Lax samt at falbyde eller sælge Søørret efter 1ste September ikke skal gjælde Tidsrummet fra og med 1ste til og med 11te September. 18 Septbr.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Kristiania Stift, foranlediget ved Forespørgsel fra Skolestyret i en By om, hvorvidt det var nødvendigt at lade kundgjøre ledig en Lærerpost af høiere Lønningsgruppe, som maatte oprettes af den Grund, at en Timelærerpost i Sløid var besluttet forandret til fuldstændig Lærerpost af lavere Lønningsgruppe, uagtet Posten i den høiere Gruppe nødvendigvis maatte besættes med en af Skolens tidligere Lærere af lavere Lønningsgruppe. 18 Septbr.

I Anledning heraf meddeler Departementet, at det er enigt med Direktøren i, at den lovbefalede Kundgjørelse ikke kan undlades. Dog udtaler Departementet, at det skulde anse det heldigst, at Kundgjørelsen formes saaledes, at af samme fremgaar Sammenhængen med Postens Oprettelse og den deraf følgende Nødvendighed at lade Posten besætte med en af Skolens tidligere Lærere.

Skrivelse fra Finantsdepartementet til en Byfoged, hvori Departementet udtaler, at almindelige embedsmæssige Attestationer paa Dokumenter om Kautionisters Vederhæftighed eller Underskrifters Ægthed hverken antages stempelpligtige i Henhold til Stempelpapirlovens § 3 d eller § 3 m. 21 Septbr.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det af Kjøbmand i Kristiania H. A. Benneche ved Testament af 28de Februar 1866 med Tillægsbestemmelser af 7de Marts 1879 og 20de Januar 1893 oprettede "H. A. Bennechés Legat for Trondhjems By" samt paa de for dette Legat under 28de Marts 1896 udfærdigede Statuter. 22 Septbr.

*) Bekjendtgj. 21 Septbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 49.

23 Septbr. **Skrivelse** fra Departementet for de offentlige Arbeider til Amtmanden i Nordre Bergenhus Amt, hvori paa Foranledning meddeles, at Herredsstyret til enhver Tid har Adgang til ved ensidig Beslutning at nedsætte eller inddrage et i Henhold til Skydslovens § 11 bevilget Tilskud til en fast Station, hvor Bevilgningen ikke er forudsat at skulle gjælde for et bestemt Tidsrum. Departementet udtaler derhos, at Amtmanden ikke antages at have Adgang til med Hjemmel af ovennævnte § 11 at nedlægge en fast Station udenfor de Tilfælde, at ved samtidig Oprettelse af Tilsigelsesstation eller paa anden Maade alligevel bliver Adgang til offentlig Skydsbefordring i vedkommende Ruter. I alle andre Tilfælde kræves for Nedlæggelsen Jagttagelse af den i Skydslovens § 24 for Nedlæggelse af Skydsanstalter (saavel faste som Tilsigelsesstationer) foreskrevne Omgang.

24 Septbr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Kristiansands Stift, hvori paa Foranledning meddeles, at da Landsskoleloven ikke fastsætter noget bestemt Tidspunkt paa Aaret, da Amtsskolestyret skal skifte Medlemmer i Henhold til Lovens § 69, vil man neppe kunne anse ulovlig en af et Amtsformandskab fattet Beslutning om, at Amtsskolestyrets Medlemmer skal fungere til Nytaar uden Hensyn til, at de derved kommer til at fungere noget over 4 Aar. Naar Amtsformandskabet ikke har udtalt noget bestemt om, ved hvilket Tidspunkt de nyvalgte skal tiltræde, maa man imidlertid, saafremt den lovbestemte Funktionstid, 4 Aar, er udløben, gaa ud fra, at de har at tiltræde strax.

24 Septbr. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Finmarkens Amt, hvori Departementet i Anledning af en Sorenskrivers Besvarelse til de udfærdigede Revisionsbemærkninger ved hans Regning over Tilkommende for Thingreiser meddeler, at det med Revisionen er enigt i, at der efter vor gjældende Skyds- og Diætlovgivning ikke er Adgang til at foranledige Sorenskriveren godtgjort det havte Udlæg for Transport af Thingprotokoller m. v. fra hans Bopæl til et noget over 1 Km. fra samme liggende Thinglokale.

24 Septbr. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Stiftamtmanden i Trondhjems Stift, hvori paa Forespørgsel fra Trondhjems Realkreditbank om, hvorvidt Gebyr for Skrivning af Auktionsskjøder, se Sportellovens §§ 65 og 141, bør beregnes efter samme Lovs § 23 jfr. 154 eller efter Stempelpapirlovens § 30, meddeles, at Departementet antager, at Gebyret bør beregnes efter sidstnævnte Lovsted.[1])

[1]) Jfr. Skr. 26 Juni 1893.

24 Septbr. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Nordlands Amt, foranlediget ved Forespørgsel fra en Sagfører

1. om en Sorenskriver har Adgang til at beregne sig Kr. 3,20 i Lokalgodtgjørelse for hver af private Extraretssager, som efter Rekvisition af en Sagfører behandledes paa samme Dag paa Sorenskriverens Kontor, 24 Septbr.
2. om en Part mod Betaling af Kr. 3,20 pr. Dag kan forlange Distriktsfængslets Retslokale afgivet til Brug ved Behandling af civile Extraretssager, samt
3. om en Part kan forlange, at Extraret i civil Sag berammes til Foretagelse udenfor Sorenskriverens Kontor, men paa samme Sted, hvor nævnte Kontor befinder sig.

I Anledning heraf udtaler Departementet den Mening, at de to første Spørgsmaal maa besvares benegtende, jfr. angaaende Benyttelsen af Fængslets Retslokale Departementets i den almindelige Lovsamling indtagne Skrivelse af 25de November 1865. Med Hensyn til det tredie Spørgsmaal antager Departementet, at en Sorenskriver — naar Parten derved kan spares for Omkostninger, eller der foreligger nogen anden rimelig Grund — ikke bør negte at sætte Ret udenfor sit Kontor, naar Parten dertil anviser et bekvemt og fuldt brugbart Lokale.[1])

[1]) Jfr. Skrivelser af 25 Novbr. 1865, 23 Febr. 1867 og 16 Oktbr. 1879.

Skrivelse fra Indredepartementet til Stiftamtmanden i Kristiania Stift, foranlediget ved Forespørgsel fra Kristiania Magistrat om, hvorvidt Handelsregisterføreren ved Anmeldelse af Skibsaktieselskaber, naar han finder Grund til Tvivl, om Bestyrelsens Medlemmer er norske Statsborgere og Aktieeiere, bør kræve Legitimation herfor. Magistraten havde anført, at saafremt et Skibsaktieselskabs Bestyrelse bestaar af Personer, der aldeles ikke eller kun pro forma er Aktieeiere, medens samtlige Aktier forøvrigt er paa Udlændingers Hænder, ligger det nær at antage, at ogsaa den Bestyrelsen meddelte Fuldmagt kun er pro forma, og at der saaledes ingen virkelig Bestyrelsesmyndighed tilkommer denne, i hvilket Tilfælde det formentlig flyder af Firmalovens Bestemmelser, at Anmeldelsen maa afvises. 24 Septbr.

Departementet meddeler i denne Anledning, at det antager, at der ikke i Almindelighed paaligger Regisførøreren nogen Pligt til ved Anmeldelse af et Skibsaktieselskab at fordre Legitimation for, at Bestyrelsens Medlemmer er norske Statsborgere og Aktieeiere. Saafremt imidlertid Regisførøreren i det enkelte Tilfælde af særlige Grunde skulde nære Mistanke om, at den Bestyrelsen meddelte Fuldmagt kun er pro forma, maa han efter Departementets Mening være berettiget til, forinden Anmeldelsen modtages, at kræve Legitimation for, at Anmeldelsen med Hensyn til Bestyrelsens Fuldmagt fyldestgjør Firmalovens Bestemmelser.

25 Septbr. **Høieste Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det ved Testament af 30te August 1891 oprettede „Michael Lie's Legat for Jevnaker Sogn" og paa de for dette Legat udfærdigede Statuter.

25 Septbr. **Skrivelse** fra Finantsdepartementet til Stiftamtmanden i Trondhjems Stift, hvori Departementet — paa Forespørgsel om, hvorvidt et ansvarligt Selskab, der besidder fast Eiendom, under Skiften af Firmaets Indehavere behøver at lade den faste Eiendom, der sammen med Firmanavn, Varebeholdning etc. overtages af de nye Indehavere af Firmaet, tilskjødes disse, — udtaler, at da Eiendomsretten ved ansvarlige Selskaber, efter hvad der hidtil almindelig er antaget, ikke tilhører Firmaet som saadant, men de enkelte Medlemmer pro rata, maa et saadant Selskabs faste Eiendomme, naar der sker Forandring i dets Sammensætning, paa sædvanlig Maade tilskjødes de nye eller gjenværende Medlemmer af de udtrædende og det stemplede Papir beregnes efter den Andel, som de udtrædende har eiet i samme.

26 Septbr. **Høieste Resolution****), hvorved Approbation i Henhold til § 11, jfr. § 4 i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa den af Kommunebestyrelsen for Trondenes Herred i Tromsø Amt under 8de Juni 1896 fattede Beslutning om Tillæg til de ved Kongelig Resolution af 30te September 1889 approberede almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Herredet.

26 Septbr. **Kongelig Resolution***), hvorved den af Sandefjords Formænd og Repræsentanter under 5te Juni 1896 i Medhold af Lov af 18de Juni 1884 § 20 fattede Beslutning om, at Smaasalg af Øl og Vin skal være forbudt andre end dem, der vinder Bevilling paa denne Næring, stadfæstes som gjældende indtil videre.

26 Septbr. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt, at følgende Gaarde i Storelvedalen Prestegjæld under Søndre-Østerdalen Provsti i Hamar Stift: Gaards No. 1 Sætre, 2 Hovde, 3 Stenviken, 4 Strand, 5 Nysæterberget, 6 Ophus, 7 Kroken og 8 Furuset, af samlet Matrikulskyld Mark 323,84, fra 1ste Januar 1897 at regne skal overgaa til et eget, Strand, Annex under nævne Prestegjæld med det nuværende Strand Kapel som Sognekirke.

---

*) Bekjendtgj. 1 Oktober i Lovtid. 1ste Afd. No. 50, hvor Forskrifterne er indtagne.

**) Bekjendtgj. 1 Oktober i Lovtid. 1ste Afd. No. 50.

Kongelig Resolution, hvorved bl. a. er bestemt: 26 Septbr.

1. At det tillades, at der for Distriktet Nordalsfjorden i Svanø Annexsogn af Kinn Prestegjæld under Søndfjord Provsti i Bergens Stift paa Gaarden Norddals Grund opføres et Kapel — — — — — — — — — —.
2. At der af de Svanø Annexkirke for Tiden tillagte Gudstjenester indtil videre henlægges til det nordende Kapel 5 Gudstjenester aarlig, der bliver at afholde til saadan Tid og at fordele saaledes mellem Sognepræsten og den residerende Kapellan i Kinn Prestegjæld, som af Bergens Biskop nærmere bestemmes.

Kongelig Resolution, hvorved bl. a. er bestemt: 26 Septbr.

1. At det tillades, at et i Totenviken i Balke Annex til Østre Toten Prestegjæld under Toten Provsti i Hamar Stift opført Kapel indvies til gudstjenstligt Brug for Beboerne af nævnte Distrikt.
2. At der i Totenvikens Kapel bliver at forrette Gudstjeneste hver 3die Søn- og Helligdag og i Regelen afvexlende af Sognepræsten og den residerende Kapellan, dog saaledes, at der paa 1ste Dag af de 3 store Høitider altid forrettes i Balke Annexkirke, paa 2den Dag i Kapellet, og at der under Paaskefesten forrettes Gudstjeneste i Kapellet enten Skjærtorsdag eller Langfredag.

Kongelig Resolution, hvorved der i Henhold til § 18 i 26 Septbr.
de ved Kongelig Resolution af 19de Marts 1892 stadfæstede Statuter for „E. C. Dahls Stiftelse" i Trondhjem meddeles Approbation paa følgende af Kirke- og Undervisnings-Departementet foreslaaede Forandringer i de nævnte Statuter:

a. I § 3, første Punktum, indskydes efter „15 Aar": „— fortrinsvis Spædbørn".
b. § 15 gives følgende Tillæg: „Naar Stiftelsens Midler tillader det, skal der for sammes Regning indkjøbes en mindre Landeiendom eller et Landsted, hvor de paa Stiftelsen indlagte Børn kan anbringes om Sommeren".

Kongelig Resolution, hvorved der i Henhold til § 9 i 26 Septbr.
Lov om Hvalfangst af 6te Juni 1896 meddeles Hvalfangerselskabet „Haabet" af Sandefjord for dets Guanofabrik i Bugten i Vardø Herred Dispensation indtil Udgangen af Aaret 1896 fra Bestemmelserne i nævnte Paragraf, undtagen dennes 3die Passus.

Kongelig Resolution, hvorved det tillades Bestyrel- 26 Septbr.
sen for det ifølge Kongelig Resolution af 20de Marts 1860 oprettede Legat til Understøttelse af ældre trængende Bor-

26 Septbr. gere i Drammen og deres Efterladte at sælge den i § 1, Litr. f, i Legatets Statuter omhandlede Lokke, Gr. N. 593 paa Stromsø, med tilhørende paa Gr. N. 593a, Stromsø beliggende Lade paa Vilkaar, der bliver at approbere af Kristiania Stiftsdirektion.

26 Septbr. **Cirkulære** fra Indredepartementet, Poststyrelsen (No 38 for 1896), hvorved bl. a. meddeles, at der fra 1ste Oktober 1896 underholdes følgende nye Postaabnerier:

1. Aarvik i Sondhordland paa Skatland i Sveens Herred, Sondhordlands Fogderi, Søndre Bergenhus Amt, Haugesunds Postdistrikt, i Bipostruten Trovaag—Utbjoe.
2. Asmaløen paa Asmaløen i Hvalers Herred, Idde og Markers Fogderi, Smaalenenes Amt, Fredrikstads Postdistrikt, med Postforbindelse ved Dampskib.
3. Dyrkorn paa Dampskibsanløbsstedet af samme Navn i Stordalens Herred, Sondmørs Fogderi, Romsdals Amt, Alesunds Postdistrikt.
4. Folkestadbygden paa Dampskibsanløbsstedet Folkestad i Voldens Herred, samme Fogderi, Amt og Postdistrikt.
5. Indre Dalsfjorden paa Dampskibsanløbsstedet Steinsvik i samme Herred, Fogderi, Amt og Postdistrikt.
6. Kjæs paa Handelsstedet Kjæs i Porsangerfjorden i Kistrands Herred, Hammerfests Fogderi, Finmarkens Amt, Hammerfests Postdistrikt, med Postforbindelse ved Dampskib og udenfor Dampskibsfarten ved 14-daglig Bipost fra og til Leirpollens Postaabneri.
7. Omastranden paa Dampskibsanløbsstedet Oma i Strandebarm og Varaldsø Herred, Sondhordlands Fogderi, Søndre Bergenhus Amt, Bergens Postdistrikt, med Postforbindelse ved Dampskib og udenfor Dampskibsfarten med 1 Gang ugentlig Bipost til og fra Strandebarms Postaabneri.
8. Skiftun paa Dampskibsanløbssted et af samme Navn i Hjelmelands Herred, Ryfylke Fogderi, Stavanger Amt og Postdistrikt.
9. Sæveraasvaag paa Dampskibsanløbsstedet Sæveraas i Lindaas Herred, Nordhordlands Fogderi, Søndre Bergenhus Amt, Bergens Postdistrikt.
10. Tveitevaag paa Dampskibsanløbsstedet af samme Navn i Askøens Herred, samme Fogderi, Amt og Postdistrikt.
11. Vesterøen paa Vesterøen i Hvalers Herred, Idde og Markers Fogderi, Smaalenenes Amt, Fredrikstads Postdistrikt, med Postforbindelse ved Dampskib.

Fra samme Tid vil Furnes Postaabneri blive benævnt „Jesnes", hvorhos Havnø i Flakstads Postaabneri fremtidig vil blive benævnt „Havnø i Lofoten".

Skrivelse fra Indredepartementet til Amtmanden i Nedenes Amt, foranlediget ved Forespørgsel fra Politimesteren i et Ladested, hvor Smaasalg af Øl, Vin m. v. i Medfør af Udskjænkningsloven for Byerne af 18de Juni 1884 § 20 er gjort til Gjenstand for Bevilling — om hvorvidt denne Bestemmelse for Vinsalgets Vedkommende ogsaa er bindende for de Personer, der har erhvervet Handelsborgerskab i Mellemtiden mellem Loven af 3die Juni 1882, hvorved den nuværende Ordning med Adgang til bundet Smaasalg af de omhandlede Drikkevarer i Kjøbstæderne fra først af etableredes, — og den ovennævnte Udskjænkningslov af 18de Juni 1884. 28 Septbr.

I Anledning heraf meddeler Departementet, at det ikke anser det tvivlsomt, at Spørgsmaalet maa besvares bekræftende.

Høieste Resolution*), hvorved i Henhold til Skydsloven af 14de Juli 1893 § 25 meddeles Approbation paa den af Amtsthinget for Romsdals Amt under 11te Juni 1896 fattede Beslutning om, at nævnte Lovsteds Bestemmelser gjøres gjældende for Skydsbefordring i Skydsruterne i Sunnelven fra Hellesylt til Amtsgrændsen eller til Hjørundfjord. 29 Septbr.

Høieste Resolution, hvorved er bestemt: 29 Septbr.

1. At det tillades, at et Kapel ved Dale Fabriker i Bruvik Præstegjælds Hovedsogn under Osterøen Provsti i Bergens Stift indvies for, saalænge det vedligeholdes i forsvarlig Stand, at benyttes til Afholdelse af Gudstjeneste for den til de nævnte Fabriker knyttede Befolkning og Beboerne af de omliggende Gaarde.
2. At Bergens Biskop bemyndiges til indtil Videre at træffe de nødvendige nærmere Bestemmelser om Afholdelse af Gudstjenester i Dale Kapel.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa de ved Enkefru Hanna Strangers Testamente af 16de April 1885 med Tillægstestamente af 29de November 1888 oprettede „Plade Strangers Legat" og „Plade Strangers og Hustrus Legat for Skibsføreres Enker og Døtre" samt paa de for disse Legater udfærdigede Statuter. 29 Septbr.

Høieste Resolution, hvorved nedenstaaende Regler for Erstatning i Ulykkestilfælde til Arbeidere i Kristiania Kommunes Tjeneste i Henhold til § 1 sidste Passus i Lov 29 Septbr.

*) Bekjendtgj. 26 Novbr. i Lovt. 1ste Afd. No. 59.

29 Septbr. om Ulykkesforsikring for Arbeidere i Fabriker m. V. af 23de Juli 1894 godkjendes, saaledes at de fra 1ste Oktober 1896 træder istedetfor de i nævnte Lov fastsatte Forsikringsregler, forsaavidt de ovennævnte Arbeidere angaar:

§ 1. Til kommunale Arbeidere, der er sysselsatte ved de i Lov af 23de Juli 1894 § 1 Punkt 1 til 9 omhandlede Bedrifter, udreder Kommunen i Ulykkestilfælde under Tjenesten Sygepenge m. v., Erstatning for tabt Erhvervsdygtighed og Erstatning til Efterladte m. v. som bestemt i nævnte Lov.

§ 2. Forsaavidt en tilskadekommen Arbeider er fast ansat og sikret Erstatning for sig og sine Efterladte i en særskilt kommunal Pensions- eller Sygekasse, men den ved Kommunens Indskud i vedkommende Kasse tilveiebragte Pension eller Sygehjælp ikke er saa stor, som den Erstatning, Vedkommende efter Ulykkesforsikringsloven tilkommer, udredes det manglende af Kommunen.

§ 3. Afgjørelse af, hvad enhver tilkommer efter Lovens Bestemmelser, træffes af Magistraten. I Tilfælde af Tvist mellem Kommunen og vedkommende Erstatningsberettigede bliver Spørgsmaalet at forelægge Rigsforsikringsanstaltens Bestyrelse.

§ 4. Til Udbetaling af de hvert Aar forefaldende Erstatninger opføres de fornødne Midler til Bevilgning paa Bykassens ordinære Budgetter.

29 Septbr. **Høieste Resolution**, hvorved efterstaaende ved Skudenes-havns Kommunestyres Beslutning af 7de Februar 1895 vedtagne Taxtregulativ for Benyttelsen af Kommunens Brygger i Medhold af Lov om Havne- og Ringevæsenet m. V. af 10de Juli 1894 § 55 stadfæstes som gjældende indtil videre:

A. For den ydre Brygge eller Kai, erlægges 2 — to — Øre pr. Ton af Skibets maalte Netto-Drægtighed pr. Dag.

B. For de øvrige Kommunen tilhørende Brygger erlægges 1 — en — Øre pr. Dag, mindste Betaling 20 — tyve — Øre. Del af en Dag regnes for hel Dag.

C. For større Baade betales Halvdelen af den her nævnte Afgift.

D. For Fartøier, der ikke er maalte, bestemmes Drægtigheden af den, der opkræver Afgiften.

E. Dampskibe, der gaar i fast Rute, erlægger for hver Gang de lægger til Kaien, for en Drægtighed af indtil

50 Tons	Kr.	0,50,	— femti Øre.
fra 50 til 100 Tons . . .	„	0,60,	— sexti „
„ 100 - 200 — . . .	„	0,80,	— otti „
„ 200 og derover	„	1,00,	— en Krone.

F. For rutegaaende Dampskibe kan denne Taxt modereres af Kommunebestyrelsen efter Forslag fra Havnestyret.

Skrivelse fra Indredepartementet til Amtmanden i Nedenes Amt, hvori paa Foranledning udtales følgende: 1 Oktbr.

Adgangen til at gjøre Smaasalg af Øl, Vin, Mjød og Cider afhængig af kommunal Bevilgning blev først indført ved Loven af 3die Juni 1882, § 1, hvis Bestemmelser derefter optoges i den nugjældende Udskjænkningslov for Byerne af 18de Juni 1884 § 20. Ifølge Høiesteretsdom af 3die Juni 1890 (Retstidenden for s. A. Side 455—458) maa det antages, at Handelsborgere med Borgerskab ældre end ovennævnte Lov af 3die Juni 1882 er — uanseet at Smaasalget af de nævnte Drikkevarer paa Stedet er gjort til Gjenstand for Bevilling — berettigede til uden saadan at drive Smaasalg af Vin (samt Mjød og Cider). Derimod maa de samme Handelsborgere erhverve kommunal Bevilling for at kunne drive Smaasalg af Øl, idet Handelen hermed ikke er dem hjemlet ved Handelsborgerskabet, men ifølge Handelslovens § 16 a er en fri Næring, der staar aaben for alle og enhver (før Loven af 1882 ogsaa forsaavidt angaar Smaasalg).

Kongelig Resolution*), hvorved Stadfæstelse i Medhold af § 8 i Lov om Brændevins Salg og Udskjænkning af 24de Juli 1894 meddeles paa de af Mosjøens Kommunestyre i Møde den 17de Juli 1896 fastsatte Vedtægter for Overdragelse og Udøvelse af de i nævnte § omhandlede Rettigheder til Udskjænkning af Brændevin. 2 Oktbr.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det ved Testamente af 17de December 1889 oprettede „Ole Schjønnebergs Legat" til Opdragelse af fattige Børn af Kristiania samt paa de for dette Legat under 29de Juli 1886 udfærdigede Statuter. 2 Oktbr.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det ved Gavebrev af 27de Juni 1896 oprettede „Søren Knudsen Remmems Legat til Evangeliets Forkyndelse i Kors Sogn." 2 Oktbr.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Approbation paa de i Generalforsamling den 27de Marts 1896 vedtagne Forandringer i § 4 III i den ved Høieste Resolutioner af 15de Juni 1869, 20de Februar 1874, 12te Oktober 1877, 4de April 1882 og 9de Marts 1886 approberede Plan for Kristiania almindelige Brandforsikringsselskab, saaledes at Selskabet fremdeles kan nyde godt af de ved Lovene af 9de August 1839 og 4de August 1845 hjemlede Forrettigheder. 2 Oktbr.

*) Bekjendtgj. 15 Oktbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 51, hvor Vedtægterne er indtagne.

2 Oktbr. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Bratsberg Amt, der — foranlediget ved Forespørgsel fra Sætteskifteforvalteren i et Konkursbo om, hvorvidt han burde fratræde denne Stilling, efterat den ordinære Skifteforvalter, der havde været inhabil til at forestaa Boets Forvaltning, var afgaaet ved Døden, — havde udbedt sig Departementets Udtalelse om, hvorledes der i lignende Tilfælde bør forholdes.

I Anledning heraf meddeler Departementet, at det med Hensyn til Spørgsmaalet i sin Almindelighed henholder sig til Høiesterets Votering i den af Amtmanden omhandlede Dom i Sag Byfoged Garben mod Justitsdepartementet (i Retstidenden for 1896, S. 799 flg.), hvor det bl. a. udtales:

„Høiesteret antager, at som Regel maa en Sag, der har været behandlet ved Sættedommer, overgaa til Behandling af den ordinære Dommer, naar den Grund, der har bevirket Sættedommerens Beskikkelse, senere bortfalder. Der vil nemlig i Almindelighed ingen Grund være til med yderligere Udgift for det Offentlige at lade Sagen behandle ved Sættedommer, efter at den Dommer, der har erklæret sig inhabil i Sagen, er afløst af en anden, mod hvis Habilitet ingen Indsigelse kan rettes. — — —

En anden Sag er det, at der i det enkelte Tilfælde kan være særlige Grunde tilstede, som i Sagens egen Interesse gjør det ønskeligt eller hensigtsmæssigt, at den samme Mand, der som Sættedommer har paabegyndt eller overtaget Sagens Behandling, ogsaa fortsætter denne indtil Sagens Paadommelse".

3 Oktbr. **Skrivelse** fra Indredepartementet[1]) til Amtmanden i Hedemarkens Amt, hvori paa Foranledning meddeles, at Indkjøb for fælles Regning af Brændevin i Partier paa 250 L. og derover med senere stedfindende Fordeling mellem Deltagerne ikke antages at være i Strid med Lovgivningen, forudsat at Vedkommende, der optræder som Indkjøber, ikke beregner sig nogen Fordel for sit Bryderi eller optræder saaledes, at han rammes af den nye Brændevinslovs § 13.

[1]) Jfr. Skr.r 16 og 22 Decbr. 1896.

3 Oktbr. **Telegram** fra Indredepartementet til en Totalafholdsforenings Arbeidskomite, hvori paa Forespørgsel meddeles, at Mangel paa Skrivekyndighed maa anses som lovligt Forfald ved Afstemning over Samlag, naar Valgbestyrelsen finder, at der foreligger behørig Legitimation for den omhandlede Mangel.

5 Oktbr. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Stiftamtmanden i Kristiania Stift, foranlediget ved indkommen Forespørgsel ang. Gyldigheden af en den 6te Juli 1890 ved Vielse i den katholske Kirke i Kristiania stiftet Forbindelse mellem tvende Personer, som nu efter for længere Tid siden at have flyt-

tet fra hinanden havde henvendt sig til Kontoret for fri Retshjælp for at søge Bistand til Erhvervelse af Separationsbevilling. 5 Oktbr.

I Anledning heraf meddeler Departementet, at da den katholske Præst, af hvem Vielsen er foretaget, efter den før Dissenterloven af 27de Juni 1891 gjældende Lovgivning savnede Adgang til med Retsvirkning at udføre Ægtevielse, antager Departementet, at der mellem de ommeldte Personer intet lovgyldigt Ægteskab bestaar, og at der følgelig ei heller udkræves nogen Bevilling til Opløsning af den mellem dem stiftede Forbindelse.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Stavanger Amt, foranlediget ved indkomne Regninger fra en Distriktslæge for Undersøgelse af en Kvinde (foretaget for at tilveiebringe Legitimation for, at Vedkommende som frugtsommelig kunde kræve efter Lov af 6te Juli 1892 § 16 at erholde udfærdiget Resolution om Underholdningsbidrag), — i hvilken Anledning Departementet udtaler, at de heromhandlede Udgifter, da Undersøgelsen alene er foretaget i hendes Interesse og, som det synes, efter hendes egen Foranledning, ikke kan antages at være Statskassen vedkommende. 5 Oktbr.

Høieste Resolution*), hvorved Stadfæstelse i Medhold af Lov af 18de Juni 1884 § 11 meddeles paa den af Aalesunds Kommunebestyrelse den 16de Juli 1896 fattede Beslutning om, at Afgift for Udskænkning af Øl, Vin, Mjød og Cider i Aalesund kan forhøies indtil Kr. 1200. 6 Oktbr.

Cirkulære fra Kirkedepartementet til Skolestyrene: 6 Oktbr.

Der er til Departementet indløbet Forespørgsler fra forskjellige Skolestyrer om, hvorvidt det er nødvendigt at udgive i Trykken den almindelige Beretning om Folkeskolens Virksomhed, som ifølge Landsskolelovens § 55 og Byskolelovens § 48 skal offentliggjøres af Skolestyrene hvert femte Aar. Enkelte Skolestyrer har ment, at de opfylder Lovens Krav ved alene at indsende en skreven Femaarsberetning til de nærmeste Autoriteter, idet det anføres, at vedkommende Herredsstyrelse er uvillig til at bevilge noget Beløb til Femaarsberetningens Trykning.

Departementet finder i denne Anledning at burde gjøre opmerksom paa, at Lovens Bestemmelse om disse Femaarsberetningers Offentliggjørelse ikke antages at ske Fyldest, medmindre de udgives i Trykken. At det har været Meningen, at de skal trykkes, fremgaar ogsaa klart af Forarbeiderne til vedkommende Paragrafer i de nye Folkeskolelove. Skolelovskommissionen omtaler i sin Indst. I,

*) Bekjendtgj. 15 Oktbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 51.

6 Oktbr. Pag. 93, jfr. 79, som et Middel blandt flere til at samle den almene Interesse for Folkeskolens Virksomhed og tilveiebringe Meningsudveksling, gjensidig Paavirkning og Kappestrid en nogenlunde hyppig Udveksling af Beretninger fra de forskjellige Skolekommuner, enkeltvis eller distriktsvis, efter Amt eller anden større Landsdel. „Det er med denne Tankegang" — heder det i Kommissionens Indstilling — „man ved nærværende § paalægger Skolestyret, foruden de foreskrevne officielle væsentlig skematiske Beretninger, ialfald hvert femte Aar og, om det af Herredsstyrelsen forlanges, hyppigere at afgive offentlig Rapport om Folkeskolens Virksomhed, ved hvis Udveksling der utvivlsomt vilde gives de respektive Skolestyrer ikke frugtesløse Impulser til at bearbeide de deri omhandlede Tanker og Forsøg af Interesse for Skolen, selv om de ikke fandt Grund eller saa sig istand til strax at optage dem eller direkte overføre dem til sin egen Skole".

Det følger formentlig heraf, at Beretningerne — forat det tilsigtede kan opnaaes — maa udgives i Trykken og mangfoldiggjøres i et saa stort Antal Exemplarer, at de Skolestyrer, hvem Beretningerne antages at maatte interessere, faar hver sit Exemplar deraf. At en Beretnings Offentliggjørelse skulde kunne ske ved Oplæsning i et offentligt Møde eller ved Udlæggelse til Eftersyn, saaledes som af enkelte Skolestyrer antydet, anser man selvfølgelig efter det anførte for aldeles utilstrækkeligt. Nogen Forpligtelse til at sende hvert af Landets øvrige Skolestyrer et Exemplar af Beretningen paahviler der formentlig ikke Skolestyrene. Beretningerne vil imidlertid kunne sendes portofrit, og Forskjellen i Omkostninger, enten man trykker et noget større eller et noget mindre Oplag, bliver liden. Departementet har derfor i sin Rundskrivelse af 28de Marts sidstleden henstillet til Landets Skolestyrer gjensidig at udveksle de omhandlede Beretninger, hvorved Lovens Hensigt med Beretningernes Offentliggjørelse i størst Udstrækning vil opnaaes.

Sluttelig skal man, hvad Udgifterne ved Udgivelsen angaar, bemerke, at disse antagelig ikke vil overskride Kr. 60 à 70, idet en Beretning i Almindelighed vil kunne rummes paa et 8-sidigt Ark. En saadan Udgift hvert femte Aar vil antagelig uden større Vanskelighed kunne bæres ogsaa af de mindre heldig stillede Kommuner.

6 Oktbr. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Nordre Trondhjems Amt, der havde forespurgt angaaende Udredelsen af en Lensmands Skyds- og Kostgodtgjørelse for Reise efter Fogdens Rekvisition til Afholdelse af Exekution for Sagsomkostninger tilkjendte det Offentlige i en Paternitetssag. Herom udtaler Departementet, at det antager, at Lensmanden overhovedet ingen Skyds- eller Kostgodtgjørelse tilkommer, jfr. § 2 i Lov af 29de Juni 1888 (No. 4).

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet, Marineafdelingen, til Generalkrigskommissæren i Anledning af Spørgsmaalet om, hvorvidt der for et Mandskab kunde udfærdiges Styrmandspatent, — hvorom der var opstaaet Meningsforskjel inden vedk. Sessionsbestyrelse. 6 Oktbr.

Departementet bemærker foreløbig, at det med Generalkrigskommissæren er enigt i, at den i Henhold til Lov af 12te Mai 1866 § 48 i Udskrivningsreglementets[1]) § 26 fastsatte Bestemmelse om den Udstrækning, i hvilken indenrigsk Fart kommer i Betragtning til Erhvervelse af Befarenhedsgrad, ikke som af vedkommende Indrulleringschef antaget kan tillægges nogen Indflydelse paa den ældre Lov om Opnaaelse af Styrmandspatent[2]), og at derfor det omhandlede Mandskabs indenrigske Fartstid i ca. 6 Maaneder med Dampskib helt ud maa komme i Betragtning i den omspurgte Henseende.

Afgjørelsen af det i Sagen omhandlede Spørgsmaal beror — bemærker Departementet — alene paa, hvorvidt Fart med Skonnert af ca. 100 Tons Drægtighed antages at kunne henregnes til den Fart med „større Seilfartøi (Raaseiler)", som efter den nævnte Lov af 13de August 1857 fordres for at erholde Styrmandspatent. Herom har Departementet indhentet Udtalelse fra Marinekommandoen, som under 22de September 1896 har anført, at Begreberne om, hvad der skal forstaaes ved Udtrykket „større Seilfartøi", i væsentlig Grad har forandret sig siden den paagjældende Lovs Tilblivelse, idet der dengang i vor Handelsflaade fandtes en Mængde Brigger og Skonnerter (Raaseilere) af tildels mindre Drægtighed end 100 Tons-Fartøier, der efter Nutidens Begreber nærmest maatte betegnes som smaa Seilfartøier og som heller ikke dengang kunde indgaa under Betegnelsen store Seilfartøier, men som dog efter Kommandoens Formening utvivlsomt maatte indgaa under Begrebet „større Seilfartøier" i Lovens Forstand, netop fordi de var Raaseilere. Kommandoen antog nemlig, at det har været Lovens Mening at forhindre, at Fart med Jagter, Slupper og mindre Skonnerter (uden Rær) skulde kunne komme i Betragtning til Erhvervelse af Styrmandspatent, og at Lovens Forfatter derfor udtrykkelig har tilføiet „Raaseiler". Kommandoen antager saaledes, at det reiste Spørgsmaal maa besvares bekræftende.

Departementet tiltræder Marinekommandoens Udtalelse og bemærker, at da det ogsaa af Lovens Forarbeider synes at fremgaa, at „større Seilfartøi", og „Raaseiler" er ment, ialfald i Almindelighed, at betegne det samme, idet Raaseiler antages at være en nærmere Forklaring af større Seilfartøi, samt at Skonnert er Raa-

[1]) af 13 Mai 1893.
[2]) af 13 Aug. 1857.

6 Oktbr. seiler i Lovens Forstand, antages det omhandlede Mandskab at have den lovbestemte Fartstid for at kunne tilstaaes Styrmandspatent.

7 Oktbr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Biskopen i Tromsø Stift, der havde henstillet til Departementet at udvirke meddelt naadigst Tilladelse til at anvende Korsets Betegnelse ved Hjemmedaab. I Anledning heraf meddeler Departementet, at det ikke anser nogen Forføining i denne Retning paakrævet. Efter hvad der nemlig er udtalt i Slutningen af Afsnit B i Alterbogens 2den Afdeling, kan en Præst, der forretter Hjemmedaab, om Tid er, gaa frem paa samme Maade som ved Daab i Kirken og altsaa — som ogsaa af Biskopen antydet — anvende Korsets Betegnelse, og forsaavidt Hjemmedaaben udføres af nogen anden, antages der ikke at være noget til Hinder for, at denne, om det ønskes, foran Bønnen før Daaben foretager Korsets Betegnelse.

7 Oktbr. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet til Havnedirektøren, hvori paa Forespørgsel fra en Havnefoged angaaende Forstaaelsen af § 16 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles, at Bestemmelsen i nævnte §'s 6te Passus om, at ethvert Fartøi i indenrigsk Fart, hvis Drægtighed ikke er større end 30 Tons, skal være fritaget for at erlægge Havnefogedpenge, ogsaa antages at maatte finde Anvendelse paa Lystfartøier.

8 Oktbr. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Stavanger Amt, foranlediget ved en Skrivelse fra en Byfoged, hvori denne i Anledning af, at en Islænder havde henvendt sig til ham med Begjæring om at blive borgerlig viet, udbad sig Departementets Udtalelse om, hvorvidt han overensstemmende med sammes i Lovtidenden indtagne Skrivelse af 2den Juni 1890 burde fordre Legitimation for, at der ifølge Vedkommendes Hjemlands Love intet var til Hinder for Ægteskabets Indgaaelse. Angaaende Personens Forhold til Norge var oplyst, at han maatte antages at have taget fast Bopæl her i Landet, men at han kun havde opholdt sig i dette et Par Aar.

Byfogden forespurgte derhos med Hensyn til Vedkommendes Stilling i kirkelig Henseende, om han paa Grund af Overensstemmelsen mellem den norske og islandske Kirkes Bekjendelse var at anse som tilhørende Statskirken og derfor formelig maatte udmeldes af denne for at kunne erholde borgerlig Vielse.

I Anledning heraf meddeler Departementet efter angaaende det sidstnævnte Spørgsmaal at have korresponderet med Kirkedepartementet, at dette i Skrivelse til Justitsdepartementet af 17de Juli 1896 har udtalt, at Vedkommende ikke antages at kunne ansees som Medlem af den norske Statskirke, medmindre han har erhvervet norsk Statsborgerret, eller han har begjæret sig optaget

som Medlem af den norske Statskirke enten direkte eller indirekte ved paa derom fremsat Begjæring at have faaet Adgang til Kirkens Goder. Justitsdepartementet tiltræder denne Udtalelse idet det tilføier, at forsaavidt Vedkommende efter det Anførte er at anse som Medlem af Statskirken, hvilket han alene kan være bleven ved at begjære sig optaget som saadant, idet han efter det Oplyste ikke er norsk Statsborger, vil Udmeldelsen af Statskirken i Tilfælde maatte ske for Sognepræsten paa det Sted i Riget, hvor han er at betragte som hjemmehørende. 7 Oktbr.

Med Hensyn til det første af Byfogden opkastede Spørgsmaal bemærker Departementet, at da Vedkommende efter det Oplyste har taget fast Bopæl i Landet, medens den citerede Skrivelse af 2den Juni 1890 alene angaar Udlændinge, som midlertidig opholder sig her, vilde saadan Legitimation, som i denne Skrivelse omhandlet, ikke udkræves, cfr. Lov om norsk Statsborgerret af 21de April 1888 § 8.

Skrivelse fra Finantsdepartementet til Formanden i en Ligningskommission, hvori paa Foranledning meddeles, at en Skatyder ikke antages berettiget til at forlange særskilt Udskrift af, hvad der er tilført Ligningsprotokollen angaaende Behandlingen af en af ham indgiven Klage og at han heller ikke antages at kunne fordre Klagen tilbagesendt, hvorimod han maa kunne kræve Adgang til at tage en Afskrift af samme. 8 Oktbr.

Kongelig Resolution, afgiven i sammensat Statsraad, hvorved er bestemt, at et Beløb 6000 Kroner pr. Aar indtil videre og indtil Spørgsmaalet om den endelige Ordning af de forenede Rigers Generalkonsulat i Shanghai er bleven afgjort, maa udredes af Konsulskassen som Aflønning til den svenske eller norske Undersaat, som af Ministeren beskikkes til Hjælp ved Behandlingen af Forretningerne ved nævnte Konsulat, samt at Godtgjørelse efter udgivne og godkjendte Regninger for hans Reise til og fra Shanghai ligeledes maa udbetales af nævnte Kasse. 9 Oktbr.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det af Enkefru Anna Bertine Schmidt i Trondhjem ved hendes Skrivelse til Trondhjems Fattigkommission af 20de September 1894 i Forbindelse med hendes Testamente af 16de November 1893 med Tillægsbestemlse af 19de September 1894 oprettede „Anna Bertine Schmidts Legat" til Fordel for gamle nødlidende Enker efter Handels- eller Skipperborgere i Trondhjem m. fl. samt paa de for dette Legat under 28de Februar 1896 udfærdigede Statuter. 9 Oktbr.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det af Larviks Samlag for Brændevinshandel ved Beslutning i General- 9 Oktbr.

9 Oktbr. forsamling den 4de November 1895 og ved det i Henhold til denne Beslutning under 19 December næstefter udfærdigede Gavebrev oprettede „Legat for Larviks Bys Vel" samt paa de for dette Legat i Samlagets Generalforsamlinger den 4de November 1895 og 17de August 1896 vedtagne, under sidstnævnte Dato udfærdigede Statuter.

9 Oktbr. **Høieste Resolution**, hvorved er bestemt, at der med Hjemmel i Lov om Postvæsenet af 12te Mai 1888 § 38 tilstaaes Formanden i Bestyrelsen for 10de norske Landbrugsmøde samt Landbrugs-Udstillings-Komiteens Forretningsfører Attestationsret for portofri Brevveksling vedkommende Landbrugsudstillingen.

9 Oktbr. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Hedemarkens Amt, der havde begjæret Departementets Udtalelse om, hvorledes der skulde forholdes med Hensyn til Fordelingen af Forligelseskommissionsportler, faldne af 41 til Eidskogens Forligelseskommission for 4de Juli 1896 paaklagede Sager, af hvilke to blev afgjorte ved Forlig og 9 ved Kommissionens Kjendelse, idet oplyses, at den ene af Kommissærerne, Lensmand A., som havde udstedt Kaldsseddlerne i samtlige Sager og modtaget den derfor i Forligelseslovens § 80 bestemte Betaling, havde Forfald ved Kommissionsmødet, under hvilket vedkommende Suppleant forrettede i hans Sted.

Amtmanden var af den Mening, at Lensmand A. var berettiget til at oppebære den for samtlige Kaldsseddlers Udstedelse bestemte Betaling i dens Helhed (Forligelseslovens § 80, 1ste Punktum), medens han antog, at den for Forligene og Kjendelserne bestemte Betaling (samme Paragraf, 2det Punktum, og L. 8de Mai 1869 § 9) i det omhandlede Tilfælde burde deles ligt mellem de forrettende Kommissærer, idet Amtmanden gik ud fra, at Forligelseslovens § 80, 2det Punktum, jfr. L. 8de Mai 1869 § 9, 2det Punktum, og Høiesteretsdom af 25de Juli 1867, i Ugeblad for Lovkyndighed, Bind VII, Pag. 40, kun angaar det Tilfælde, at den Kommissær, der har udfærdiget Kaldsseddelen, ogsaa afgiver Møde i Kommissionen.

I Anledning heraf meddeler Departementet — med Bemærkning, at Spørgsmaalet henhører under judiciel Afgjørelse, — at det for sit Vedkommende i Modsætning til Amtmanden antager, at Bestemmelsen i Forligelseslovens § 80, 2det Punktum, saaledes som denne er bleven fortolket ved den ovenfor citerede Høiesteretsdom (se Departementets i Lovsamlingen under 9de (skulde være 11te) August 1875 indtagne Skrivelse) ogsaa bør komme til Anvendelse i det foreliggende Tilfælde saaledes, at den protokolførende Forligelseskommissær, hvis Stilling i heromhandlede Henseende ikke synes at burde berøres af den Omstændighed, at Suppleanten og ikke den Kommissær, der havde udfærdiget Kaldsseddlerne, afgav Møde i Kommissionen, for de 11 Sager, der afgjordes ved

Forlig eller Kjendelse, erholder to Tredjedele af den i de nævnte Lovsteder bestemte Betaling (nemlig i hver Sag: for Kaldsseddelen Kr. 0,80 og videre af hver af Parterne Kr. 0,80, tilsammen Kr. 2,40, i samtlige 11 Sager tilsammen Kr. 26,40) eller Kr. 17,60. 9 Oktbr.

Med Hensyn til Fordelingen af Resten af de erlæggendes Gebyrer vil der, bemærker Departementet, formentlig ingen Meningsforskjel være om, at Lensmand A. helt tilkommer Gebyrerne for Kaldssedlernes Udstedelse i de 30 Sager, der ikke blev forligte eller afgjorte ved Kjendelse, tilsammen Kr. 24,00, ligesom det formenes klart, at den under Mødet forrettende Suppleant i hvert Fald bør oppebære en Trediedel af de for Forligene og Kjendelserne i de omhandlede 11 Sager bestemte Gebyrer, Kr. 1,60 pr. Sag, Kr. 17,60 for alle 11 Sager, en Tredjedel heraf Kr. 5,87. Derimod tør det maaske stille sig tvivlsomt, hvem af de to hernævnte Personer tilkommer Resten, nemlig en Tredjedel af Gebyrerne for Kaldssedlernes Udstedelse i de 11 Sager, tilsammen Kr. 8,80 eller Kr. 2,93. Den protokolførende Forligelseskommissær T. sees at have gaaet ud fra, at dette Beløb skulde tilkomme den forrettende Suppleant, hvorefter Lensmand A. ingen Godtgjørelse vilde faa for Kaldssedlernes Udstedelse i de heromhandlede Sager. Departementet er imidlertid mest tilbøieligt til at slutte sig til den anden Mening, hvorefter de nævnte Kr. 2,93 tillægges Lensmand A., idet denne Løsning gjør mindst Skaar i Regelen i Forligelseslovens § 80, første Punktum, efter hvilken den af Forligelseskommissærerne, der udsteder Kaldssedlerne, erholder den derfor bestemte Betaling, ligesom den ikke kan siges at komme i Strid med samme Paragrafs andet Punktum, idet den ene Kommissær paa Forligsbehandlingens forskjellige Trin har været repræsenteret af to forskjellige Personer, hvilke ikke urimelig synes at burde dele Godtgjørelsen i Forhold til den af hver udførte Funktion.

Da det sees, at Lensmand A. har mødt som Part i Kommissionen i to af Sagerne, i hvilke han havde udfærdiget Kaldssedlerne, beder Departementet hans Opmærksomhed henledet paa dets i Lovtidenden indtagne Skrivelse af 6te September 1893.

Kongelig Resolution*), hvorved i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Strands Herred, Stavanger Amt, under 10de Januar, 17de Marts og 16de Juli 1896 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred. 10 Oktbr.

Kongelig Resolution**), hvorved den af Arendals Kommunebestyrelse under 17de September 1896 i Medhold af Lov af 18de Juni 1884 § 20 fattede Beslutning om, at Smaasalg af 10 Oktbr.

*) Bekjendtgj. 15de Oktbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 51, hvor Vedtægterne er indtagne.

**) Bekjendtgi. 15de Oktbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 51.

10 Oktbr. Øl, Vin, Mjød og Cider fra 1ste Januar 1897 skal være forbudt andre end dem, der vinder Bevilling paa denne Næring, — stadfæstes som gjældende indtil videre.

10 Oktbr. **Kongelig Resolution***), hvorved i Medhold af Lov om Sildefiskerierne af 26de Juni 1893 § 18, 3die Led, bestemmes som gjældende indtil videre, at den i samme §'s 1ste Led fastsatte Grændse paa 300 Meter udvides til 500 Meter, forsaavidt angaar efternævnte Kiler og Sund i Smaalenenes Amt:
Rosnæskilen paa Grændsen mellem Berg og Skjeberg Herreder,
Tangekilen i Skjeberg,
Langvikkilen i Torsnæs, Borge Herred,
Bjørnevaus- eller Bjørnevaag-Kilen ved Krageroen, Glemminge Herred,
Øyerød-Kilen i Onsø Herred,
Holtekilen paa Østsiden af Kirkeøen, Hvaler Herred,
Stafsengkilen paa Nordsiden af Do.,
Korshavnskilen paa Vestsiden af Do.
Lidsundet paa Nordsiden af Asmaløen i samme Herred,
Ogaardskilen, Bellevillekilen, Sejlosundet, Fredagshullet, Husdalen, Langholmsundet, Kuviken og Udgaardskilen paa forskjellige Steder af Kysten og Vesterøen i samme Herred.

10 Oktbr. **Kongelig Resolution***), hvorved i Henhold til § 2 i Lov om Hvalfangst af 6te Juni 1896 bestemmes, at det indtil videre skal være forbudt indenfor Territorialgrændsen at jage, anskyde eller dræbe Hval:
a. Paa Strækningen fra Grændsen mod Sverige til Grændsen mellem Bratsbergs og Nedenes Amter i Tiden fra og med 16de Oktober til og med 15de Januar, og
b. Paa Strækningen fra Jæderens Rev i Stavanger Amt til Grændsen mellem Nordre Bergenhus og Romsdals Amter i Tiden fra og med 16de December til og med 15de Marts.

10 Oktbr. **Kongelig Resolution***), hvorved den af Holmestrands Kommunestyre under 25de Juni 1896 fattede Beslutning om, at der til Indtægt for Stedets Havnekasse bliver at opkræve en Tonnageafgift af lossende eller ladende Fartøier med Lovens Maximumssatser nemlig af Fartøier i udenrigsk Fart 10 Øre og i indenrigsk Fart 5 Øre pr. Reg.ton, stadfæstes i Henhold til Lov om Havne- og Ringevæsenet m. V. af 10de Juli 1894 § 29 som gjældende fra 1ste Januar 1897 og indtil videre.

10 Oktbr. **Kongelig Resolution***), hvorved er bestemt:
1. At en af Tønsbergs Kommunestyre under 10de Juli 1896 fattet Beslutning (jfr. Kommunestyrets Beslutning af 14de

*) Bekjendtgj. 15de Oktbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 51.

December 1894) angaaende Opkrævning af Havneafgifter stadfæstes, forsaavidt der ved samme er besluttet til Indtægt for Kommunens Havnekasse at opkræve — foruden et Tillæg af 1 pCt. til alle Toldindtægter af Varer ved Tønsberg Toldsted — tillige Tonnageafgift af Fartøier, der losser eller lader i Havnen, med 4 Øre pr. Reg.ton af Fartøier, der er ankomne fra eller bestemte til Udlandet, og 2 Øre pr. Reg.ton af Fartøier, der er ankomne fra eller bestemte til indenrigsk Sted, samt af Lystfartøier 2 Øre pr. Reg.ton. 10 Oktbr.

2. At Beslutningen strax træder i Kraft og forbliver gjældende indtil videre.

Kongelig Resolution*), hvorved er bestemt: 10 Oktbr.

1. At en af Skudenæshavn Kommunestyre under 7de Februar 1895 fattet Beslutning stadfæstes i Henhold til Lov om Havne- og Ringevæsenet m. V. af 10de Juli 1894 §§ 28 og 29, forsaavidt der ved samme er besluttet til Indtægt for Kommunens Havnekasse at opkræve et Tillæg af 1 pCt. til alle Toldindtægter af Varer ved Skudenæshavn Toldsted, samt Tonnageafgift af Fartøier, der losser eller lader i Havnen, med 6 Øre pr. bestuvet Ton af Fartøier, der er ankomne fra eller bestemte til Udlandet, og 3 Øre pr. Ton af den maalte Drægtighed af Fartøier, der er ankomne fra eller bestemte til indenrigsk Sted, samt af Lystfartøier 10 Øre pr. Ton af Fartøiets maalte Drægtighed.
2. At Beslutningen strax træder i Kraft og forbliver gjældende indtil videre.

Kongelig Resolution**), hvorved i Henhold til § 25 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. V. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæstelse paa de af Sandefjords Kommunestyre under 15de Oktober 1895 og 4de September 1896 besluttede Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Sandefjords Havn. 10 Oktbr.

Kongelig Resolution**), hvorved i Henhold til § 25 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæstelse paa de af Egersunds Kommunestyre under 30te December 1895 og 21de August 1896 besluttede Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Egersunds Havn. 10 Oktbr.

Kongelig Resolution**), hvorved i Henhold til § 25 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæstelse paa de af Haugesunds Kommunestyre under 29de April 1896 besluttede Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Haugesunds Havn. 10 Oktbr.

*) Bekjendtgj. 15de Oktbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 51.
**) Bekjendtgj. 15de Oktbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 51, hvor Vedtægterne er indtagne.

10 Oktbr. **Kongelig Resolution***), hvorved i Henhold til § 5 i Lov indeholdende forskjellige Bestemmelser om Bygningsvæsenet af 19de Mai 1860 meddeles Approbation paa den af Kjøbstaden Skiens Kommunebestyrelse i Møde den 11te September 1896 fattede Beslutning angaaende Forandring i § 16, 1ste Punktum, i de for nævnte By ved høieste Resolution af 31te December 1886 approberede skjærpede Byggeforskrifter.

Efter den besluttede Forandring skal nævnte Punktum lyde saaledes:

„Ethvert Tag skal være tækket med ildfast Material, dog ikke krum Sten og maa paa Loftet, forsaavidt angaar Tage af under 10 m.'s Længde, forsynes med mindst 1 Tagvindu i Jernramme og for længere Tage med 1 saadant for hver 10 m.'s Længde, hvilke, hvis de ligger høiere over Loftgulvet end 1,25 m., maa være let tilgjængelige fra Loftet."

10 Oktbr. **Kongelig Resolution***), hvorved i Medhold af Lov indeholdende forskjellige Bestemmelser om Bygningsvæsenet af 19de Mai 1860, dens § 5, meddeles Approbation paa den af Kjøbstaden Krageros Kommunebestyrelse i Møde den 1ste September 1896 vedtagne Forandring i § 14 i de ved Kongelige Resolutioner af 12te August 1886 og 17de November 1888 approberede skjærpede Byggeforskrifter for Kragerø By, hvorefter der mellem §'ens 1ste og 2det Punktum bliver at indskyde følgende Bestemmelse:

„Ved Tækning af nye eller ved hel Omtækning af sammenhængende Tagflade paa ældre Bygninger maa krum Teglsten ikke benyttes".

10 Oktbr. **Kongelig Resolution***), hvorved efterstaaende Udkast til Bestemmelser angaaende Sikkerhedsforanstaltninger vedkommende Færdselen paa de Urskogbanen nærmest liggende Veie m. v. approberes i Henhold til Koncessionens Litr. C Post 4:

B. For de Veifarendes Vedkommende.[1])

8. Naar Tog nærmer sig, maa den Kjørende holde sine Heste godt an, saa at han har dem i sin Magt.

Om Hestene er urolige eller ængstelige af Natur, maa den Kjørende standse og i fornødent Fald stige af og holde Hesten i Tøilen.

Saavel Ryttere som Kjørere, Driftekarle m. fl. maa, naar Tog nærmer sig, være opmærksomme paa sine Dyr og avancere langsomt fremover eller standse, indtil Toget har passeret.

9. Ved Veikrydsninger, især ved Planovergange maa, naar Tog nærmer sig, Vogne, Ryttere, Fodgjængere, Drifter

[1]) Litr. A, der indeholder Bestemmelser for Jernbanens Vedk., indtages ikke her.

*) Bekjendtgj. 15de Oktbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 51.

og Kvæg eller Lastdyr holde stille ved de i Nærheden an- 10 Oktbr.
bragte Advarselstavler, indtil Toget har passeret.

10. At færdes paa de Jernbanen nærliggende Veie med løbske Heste til de Tider, Tog ventes, er forbudt.

Kongelig Resolution,[1]) hvorved er bestemt: 10 Oktbr.

I. Fra 1ste Januar 1897 at regne skal Malvik Annexsogn med Hommelviken Kapeldistrikt fraskilles Strinden Præstegjæld under Nordre-Dalene Provsti i Trondhjems Stift for at overgaa til et eget, Malvik, Præstegjæld. Fra samme Tid bortfalder det af Sognepræsten i Strinden Præstegjæld hidtil ydede Lønsbidrag paa Kr. 400 aarlig til Strinden residerende Kapellan.

II. Sognepræsten i Malvik Præstegjæld tillægges:
   a) samtlige inden dets Grændser faldende visse og uvisse præstelige Indtægter, deriblandt saavel indløst som indløst Jordafgift og den af Sognepræsten i Strinden oppebaarne Tiende fra Malviks Sogn Kr. 339,60.
   b) Renterne af Kr. 2500 af de Strinden residerende Kapellani tilliggende Embedskapitaler.
   c) Det af Malvik Kommune bevilgede Lønsbidrag paa Kr. 600 aarlig og
   d) den af Oplysningsvæsenets Fond bevilgede midlertidige Husleiegodtgjørelse Kr. 400 aarlig.

III. Trondhjems Biskop bemyndiges til at træffe de nødvendige midlertidige Bestemmelser om Gudstjenesternes Ordning og om Konfirmationsforberedelsen og Konfirmations Afholdelse i Præstegjældene Strinden og Malvik og om Gudstjenesternes og andre kirkelige Forretningers Fordeling mellem Sognepræsten og den residerende Kapellan i Strinden Præstegjæld.

[1]) Vedk. Regjeringsforedrag er indtaget i Deptstid. for 1896, No. 48—51.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt: 10 Oktbr.

I. At det tillades, at der efter Kristiania Biskops nærmere Bestemmelse indtil videre holdes Prædiken af vedkommende Sognepræst paa 10 Søndage i Aaret i Bedehuset Betesda i Røken Præstegjæld under Asker Provsti i Kristiania Stift istedetfor Gudtjeneste i Præstegjældets Kirke.

II. At den af Røken Herredsstyrelse i Møde den 8de Januar 1896 fattede Beslutning om, at Kommunen overtager Garantien for den fremtidige Vedligeholdelse af det nævnte Bedehus, approberes i Henhold til Lov om Formandskaber paa Landet af 14de Januar 1837 § 39, forsaavidt Kommunen derved maatte paadrages Udgifter for et længere Tidsrum end 5 Aar.

Kongelig Resolution, hvorved meddeles Bifald til, at det 10 Oktbr.
overensstemmende med den af Bergens Formænd og Repræsentanter under 11te Mai 1896 fattede Beslutning tillades Fabrikeier

10 Oktbr. Chr. Petersen, Bergen, eller det af ham dannede Aktieselskab at anlægge og indtil videre ved Elektricitet at drive en Taugbane for Personbefordring dersteds — fra Hæggen til Flagstangen ved Fjeldveien — under Forbehold af, at § 1 i Lov angaaende Jernveie af 7de September 1854 iagttages, og forøvrigt uden at herved er indrømmet nogen Expropriationsret, Toldfrihed, Skattefrihed eller overhovedet nogen af de i Lov om Jernveie af 12te August 1848 § 1, kfr. § 12, eller i Loven af 7de September 1854 § 2 omhandlede Rettigheder eller Fritagelser.

10 Oktbr. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt, at det Lønsbidrag, som det paahviler Sognepræsten i Nes Præstegjeld under Øvre Romerikes Provsti i Kristiania Stift at udrede til den i Præstegjeldet ansatte residerende Kapellan, fra 1ste Januar 1897 at regne forhøies fra 800 til 1000 Kroner aarlig, der bliver at udrede med en Fjerdedel kvartaliter.

10 Oktbr. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt:

1. At det tillades, at et ved Dale Fabriker i Bruviks Præstegjelds Hovedsogn under Osterøen Provsti i Bergens Stift opført Kapel indvies for, saalænge det vedligeholdes i forsvarlig Stand, at benyttes til Afholdelse af Gudstjeneste for den til de nævnte Fabriker knyttede Befolkning og Beboerne af de omliggende Gaarde.
2. At Bergens Biskop bemyndiges til indtil videre at træffe de nødvendige nærmere Bestemmelser om Afholdelse af Gudstjenester i Dale Kapel.

10 Oktbr. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt:

I. At der for den private Urskogbane indtil videre fastsættes de samme Taxter og Regler for Transporter paa Banen som de, der for Tiden er gjældende ved Statsbanerne i Henhold til Kongelig Resolution af 13de April 1891.

II. At Departementet for de offentlige Arbeider bemyndiges til at fastsætte Taxter og Regler for Samtrafik mellem ovennævnte private Bane paa den ene Side og Statsbanerne og Norsk Hovedjernbane paa den anden.

10 Oktbr. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt:

1. At det paalægges den forrettende Toldkasserer i Skudenæshavn at opkræve den af Stedets Kommunestyre besluttede Afgift efter Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 § 29, forsaavidt den bliver at erlægge efter S'ens Post 1 eller Post 3, naar den efter denne Post opkræves som af Fartøier, der alene losser eller lader Varer, der er ankomne fra eller bestemte til Udlandet.
2. At han derfor oppebærer en Godtgjørelse af 4% af det Opkrævede til og med Kr. 4000 aarlig, 2% af Beløb over Kr. 4000 til og med Kr. 40,000 og 1% af det Overskydende.

Kongelig Resolution, hvorved de af Storthinget den 28de Juli d. A. fattede Beslutninger om Lønninger m. v. til Statsraadets Medlemmer samt Alderstillæg for Kongelige Fuldmægtiger for Budgetaaret 1896—97 [1]) befales tagne tilfølge. 10 Oktbr.

[1]) Se Sth. Prp. No. 1 for 1896, Hovedp. II, Kap. 1, Tit. 2 og 5. Indst. S No. 285 for s. A. Litr. B, II, 1 og 4, og Sth.tid. for s. A., Forh. i Sth. S. 2238—2240. Som Alderstillæg for Kgl. Fuldm. er bevilget 1000 Kr. mere end tidligere, idet der er beregnet Alderstillæg for konstituerede Fuldm. paa samme Maade som for de fast udnævnte. Se Sth.tid. S. 2239, 2 Sp. nederst.

Skrivelse fra Indredepartementet til Inspektøren for Ferskvandsfiskerierne, foranlediget ved Forespørgsel fra en Foged om, hvorvidt nogle paa Grund af for liden Maskevidde konfiskerede Kastenøter strax kunde sælges eller om de, som foreskrevet i Indredepartementets Cirkulære af 20de Januar 1870, skulde skjæres itu, førend Salg skede. I Anledning heraf meddeler Dept., at uagtet ituskaarne Nøter af Fogden antages ikke at have nogen Salgsværdi, finder man det dog med Inspektøren rettest, at der forholdes som i det citerede Cirkulære foreskrevet, dog selvfølgelig foreløbig kun forsaavidt angaar de Nøter, angaaende hvilke de faldne Domme er vedtagne. 12 Oktbr.

Skrivelse fra Indredepartementet til Amtmanden i Hedemarkens Amt. 12 Oktbr.

Foranlediget ved, at den tidligere Lovgivnings Forbud mod Salg og Udskjænkning af Brændevin efter Klokken 5 Eftermiddag Dagen før Søn- og Helligdage ved den nye Brændevinslovs § 18 er gjort gjældende allerede fra samme Eftermiddags Klokken 1, havde Fogden i Vinger og Odalen forespurgt, om de for Fogderiets fire Herreder og Kongsvinger By til forskjellige Tider, men før 1ste Jan. 1896, da den nye Brændevinslov traadte i Kraft, fattede Beslutninger, hvorefter Salg og Udskjænkning af Øl og Vin m. v. skal være forbudt udenfor de Tider, hvori Udskjænkning af Brændevin lovligen kan finde Sted, paavirkes af den omhandlede ved den nye Brændevinslovs § 18 stedfundne Forandring, saaledes at heller ikke Salg og Udskjænkning af Øl og Vin m. v. nu kan foregaa efter Klokken 1 Eftermiddag for Søn- og Helligdage.

I Anledning heraf meddeler Departementet, at det med Amtmanden antager, at Spørgsmaalet maa besvares benægtende, — dog kun for de af de omhandlede Beslutningers Vedkommende, som er fattede i 1871, 1875 og 1893 og som omfatter Udskjænkning af Øl og Vin m. v. samt i Kongsvinger Smaasalg af Øl. Hvad derimod angaar de for Fogderiets fire Herreder i 1895 fattede Beslutninger, hvorefter Salg af Øl og Vin m. v. fra 1ste Januar 1896 skal være forbudt udenfor de Tider, hvori Udskjænkning af

12 Oktbr. Brændevin lovligen kan foregaa, antager Departementet, at Herredsstyrelserne har havt for Øie de Tidsindskrænkninger, som efter den nye Brændevinslovs fra samme Tid indtraadte Ikrafttræden vilde gjælde for Brændevin, og at Beslutningerne — uanseet at de er fattede under den gamle Lovgivnings Herredømme — derfor rettelig er at forstaa saaledes, at Salg af Vin og Øl inden Herrederne ikke maa finde Sted efter Klokken 1 Eftermiddag før Søn- og Helligdage.

I Anledning af en Bemærkning af Fogden om, at den nye Brændevinslov ved Fastsættelsen af Tiden for Salget og Udskjænkningen ikke er udtømmende nok, idet den ikke indeholder nogen Bestemmelse om, hvor længe det er tilladt om Aftenen paa Hverdage (udenfor Lørdage) at udsælge eller udskjænke Brændevin, bemærker Departementet, at det følger af Bestemmelsen i Lovens § 18 om, at Udsalg og Udskjænkning ikke maa finde Sted før Kl. 8 Morgen, at det paa de nævnte Hverdage ikke er tilladt at udsælge eller udskjænke Brændevin længere end til Kl. 12 Midnat, hvilken Begrændsning saaledes ogsaa kan gjøres gjældende for Salg og Udskjænkning af Øl og Vin m. v., forsaavidt ikke en videregaaende Indskrænkning maatte kunne fastsættes med Hjemmel af Politilovgivningen.

12 Oktbr. **Skrivelse** fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Nordre Trondhjems Amt, hvori Departementet paa Foranledning meddeler, at det med Amtmanden er enigt i, at der maa være Adgang for denne til at bemyndige en paalidelig og dygtig Mand til paa Herredskassererens Vegne at udføre Udpantningsforretninger for kommunale Skatter, hvis Herredskassereren paa Grund af Alder eller Legemssvaghed er ude af Stand til selv at foretage de til Udpantningsforretningernes Afholdelse fornødne Reiser. Med Amtmanden anser Departementet det derhos selvfølgeligt, at en saadan Ordning ikke vil være tilhinder for, at Herredskassereren personlig afholder Udpantningsforretninger i Tilfælde, hvor dette maatte være ham muligt.

13 Oktbr. **Høieste Resolution** *), hvorved den af Kristiania Kommunebestyrelse under 8de Oktober 1896 fattede Beslutning om, at Smaasalg af Vin, Mjød og Cider fra 1ste Januar 1897 skal være forbudt andre end dem, der erholder Bevilling paa denne Næring, stadfæstes i Medhold af Lov af 18de Juni 1884 § 20 som gjældende indtil videre.

Høieste Resolution *), hvorved i Medhold af Lov om Fredning af Hjort af 30te Mai 1894 § 8 jfr. § 1 bestemmes, at det i Hevne Herred, Søndre Trondhjems Amt, indtil videre,

*) Bekjendtgj. 15 Oktbr. i Lovt. 1ste Afd. No. 51.

dog ikke udover 1ste Januar 1905, skal være tilladt at fælde Hjort i Tiden fra og med 15de August til og med 14de Oktober. 13 Oktbr.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet til Amtmanden i Søndre Trondhjems Amt, hvori paa Forespørgsel, om Amtmanden og vedkommende Kommunebestyrelse i Medhold af Veilovens § 44 kan tilsikre Færgemanden ved et oprettende Færgested Eneret til at fragte Reisende over Færgestedet, meddeles, at den nævnte Lovbestemmelse antages at hjemle Adgang til at forbyde enhver anden end den af Øvrigheden beskikkede Færgemand at gjøre Oversætningen til Bedrift. 14 Oktbr.

Driftsreglement for Person- og Godsbefordringen ved Urskogbanen*), approberet 15de Oktbr. 1896 af Departementet for de offentlige Arbeider i Henhold til samme ved Høieste Resolution af 10de s. M. given Bemyndigelse, saaledes at Reglementet bliver gjældende indtil videre. 15 Oktbr.

Skrivelse fra Justits-Departementet til Stiftamtmanden i Kristiania Stift, hvori med Hensyn til Indsættelse i Tvangsarbeidsanstalt efter Fattiglovens § 61 udtales følgende: 15 Oktbr.

„I en stor Del Tilfælde er de indsatte Personer Piger, der ernærer sig ved Usædelighed. Som oftest er den nærmeste Foranledning til Indsættelsen, at de er arresterede for Drukkenskab eller Gadeuorden. Men undertiden er Indsættelsen skeet uden saadan Aarsag."

— — — — — — — — — — — —

„Som udtalt i den i Lovtidenden indtagne Skrivelse af 30te Juli f. A. antager Departementet vistnok, at Politiet ikke bør være udelukket fra at indsætte i Tvangsarbeide Kvinder, der hovedsagelig forskaffer sig sit Underhold ved usædelig Trafik. Men forat denne Adgang ikke skal kunne lede til Vilkaarlighed og Misbrug, antager man, at Indsættelse alene bør ske, hvor dertil foreligger særlig Foranledning, f. Ex. naar vedkommende Kvinde under sin Omstreifen arresteres for Drukkenskab eller Gadeuorden, eller naar hun forøvrigt vækker offentlig Forargelse. Om denne særlige Foranledning bør altid Journalforklaringen indeholde fornøden Oplysning."

Høieste Resolution**), hvorved i Henhold til Lov angaaende Indskrænkning i Brugen af Redskaber til Saltvandsfiskeri af 28de April 1888 § 1 bestemmes, at det skal være forbudt i Kristianiafjorden indenfor Drøbak til Fangst af Saltvandsfisk at benytte Lyster med kunstigt Lys. 16 Oktbr.

*) Bekjendtgj. 15 Oktbr. i Lovt. 1ste Afd. No. 51, hvor Reglementet er indtaget.

**) Bekjendtgj. 21 Oktbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 52.

16 Oktbr. **Kongelig Resolution***), hvorved Approbation i Henhold til § 11, jfr. § 4 i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa den af Kommunebestyrelsen for Egersund Herred i Stavanger Amt under 2den Mai 1896 fattede Beslutning om almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Herredet.

17 Oktbr. **Kongelig Resolution***), hvorved Approbation i Henhold til § 11, jfr. § 4, i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa den af Kommunebestyrelsen for Tysfjorden Herred i Nordlands Amt under 18de Mai 1896 fattede Beslutning om almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Herredet.

17 Oktbr. **Kongelig Resolution****), hvorved den af Kragerø Formænd og Repræsentanter under 29de September 1896 i Medhold af Lov af 18de Juni 1884 § 20 fattede Beslutning om, at Smaasalg af Vin, Mjød og Cider skal være forbudt andre end dem, der vinder Bevilling paa denne Næring, stadfæstes som gjældende indtil videre.

17 Oktbr. **Kongelig Resolution****), hvorved Stadfæstelse i Henhold til Lov om Pigtraads Anvendelse til Gjærde af 14de Juli 1893 § 1 meddeles paa en af Herredsstyrelsen i Saude Herred, Bratsberg Amt, under 14de Marts 1896 fattet Beslutning, hvorefter det inden nævnte Herred skal være forbudt at anvende Pigtraad til Gjærde ved offentlig Vei.

17 Oktbr. **Kongelig Resolution****), hvorved Stadfæstelse i Henhold til Lov om Pigtraads Anvendelse til Gjærde af 14de Juli 1893 § 1 meddeles paa en af Herredsstyrelsen i Haalands Herred, Stavanger Amt, under 7de August 1896 fattet Beslutning, hvorefter det inden nævnte Herred skal være forbudt at anvende Pigtraad til Gjærde i Skifteslinier mod Naboen i mindre Høide fra Jorden end 1,15 Meter.

17 Oktbr. **Kongelig Resolution****), hvorved Stadfæstelse i Henhold til Lov om Pigtraads Anvendelse til Gjærde af 14de Juli 1893 § 1 meddeles paa følgende af Herredsstyrelsen i Klæbo Herred, Søndre Trondhjems Amt, under 3die September 1896 fattede Beslutning:

1. Det skal være forbudt inden Klæbo Herred at anvende Pigtraad til Gjærde mod alfar Vei og mod anden Mands Eiendom uden dennes Samtykke.
2. Tidligere af Pigtraad opførte Gjærder, der efter Post 1 ikke

*) Bekjendtgj. 21 Oktbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 52, hvor Forskrifterne er indtagne.
**) Bekjendtgj. 21 Oktbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 52.

er lovlige, maa ikke repareres med Pigtraad, men med glat Traad, eller andet ufarligt Materiale. 17 Oktbr.

Kongelig Resolution*), hvorved Stadfæstelse i Henhold til Lov om Pigtraads Anvendelse til Gjærde af 14de Juli 1893 § 1 meddeles paa en af Herredsstyrelsen i Vaagans Herred, Nordlands Amt, under 13de Juli 1896 fattet Beslutning, saalydende: 17 Oktbr.

1. Det skal være forbudt inden Vaagans Herred at anvende Pigtraad til Gjærdemateriale.
2. Tidligere af Pigtraad opførte Gjærder maa efter Bestemmelsens Ikrafttræden ikke repareres med Pigtraad.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt, at der under Betingelse af, at Haugesunds Kommunebestyrelse afholder alle med Examens Afholdelse forbundne Udgifter med Undtagelse af Skyds- og Kostgodtgjørelse til Examinator og Godtgjørelse til Censorer, skal afholdes Dampskibsstyrmandsexamen i Haugesund. 17 Oktbr.

Kongelig Resolution, hvorved bl. a. er bestemt, at Distriktslægen i Søndre Nordmør Distrikt i Romsdals Amt skal være forpligtet til efter Amtmandens nærmere Anordning at indfinde sig under de større Fiskerier i Lægedistriktet paa de Steder, hvor en større Fiskeralmue maatte være samlet, mod for Reiser i den Anledning at erholde sædvanlig Skyds- og Kostgodtgjørelse. 17 Oktbr.

Skrivelse fra Udenrigsministeren til Indredepartementet, hvorved meddeles, at de britiske Kolonier Øerne Ascension og St. Helena har tiltraadt den universelle Postkonvention fra 1ste Oktbr. 1896. 17 Oktbr.

Konventionens Taxter opkræves i nævnte Kolonier efter følgende Forhold:

25 Centimes = $2^1/_2$ d.,
10 „ = 1 d.,
5 „ = $^1/_2$ d.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Kristiansands Stift, hvori paa Foresporgsel fra en Bys Skolestyre meddeles, at der ikke antages at være noget til Hinder for, at Lærere ved Middelskolen ved Ansættelsen forpligtes til at overtage Timer ved Folkeskolen, forsaavidt der ved denne er Adgang til at anvende Timeundervisning (cfr. Skolelovens § 21, 2 Passus), ligesom der formentlig heller intet vil være til Hinder for, at Lærer i fuldstændig Post ved Folkeskolen ved Ansættelsen forpligtes til at overtage Timer ved 19 Oktbr.

*) Bekjendtgj. 21 Oktbr. i Lovt. 1ste Afd. No. 52.

19 Oktbr. Middelskolen, forsaavidt dette kan ske uden Skade for Folkeskolen og uden, at det derved bliver nødvendigt at antage Timelærerhjælp ved Folkeskolen.

Som det af foranstaaende vil sees, bemærker Departementet, gaar det ud fra, at vedkommende Lærers egentlige Ansættelse maa ske enten ved Folkeskolen eller ved Middelskolen, idet den Undervisning, der maatte tillægges ham udenfor den Skole, hvor han har sin egentlige Ansættelse, bliver at betragte som Timeundervisning.

19 Oktbr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Tromsø Amtsskolestyre, der havde forespurgt om, hvorvidt en Lærer, der var ansat i sin Post 2den Juli 1886, men først tiltraadte i Oktober s. A., var berettiget til 1ste Grads Alderstillæg for 2det Halvaar 1891 og til 2den Grads Tillæg for 2det Halvaar 1896, — i hvilken Anledning Departementet bemærker, at det er mest tilbøieligt til at antage, at nævnte Lærer er berettiget til Alderstillæg for de nævnte Halvaar, da han, efter hvad der oplyses, inden 1ste Juli 1891 og 1ste Juli 1896 havde holdt Skole de ifølge Skoleplanen bestemte Antal Skoleuger i henholdsvis 5 og 10 Aar.

19 Oktbr. **Skrivelse** fra Forsvarsdepartementet, Marineafdelingen, til Generalkrigskommissæren, hvori i Anledning af et Andragende om Maskinistcertifikat af 1ste Klasse for en Maskinist af 2den Klasse, der havde udstaaet Strafarbeide uden at have opnaaet Æresopreisning, — meddeles, at da Ansøgeren efter udstaaet Strafarbeide allerede er tilstaaet 2den Klasses Maskinistcertifikat, som han nu søger ombyttet med 1ste Klasses, hvortil han opfylder Lovens Betingelser forøvrigt, uden at det er oplyst, at der paa hans Færd i Mellemtiden har været noget at udsætte, antager Departementet, at der efter de foreliggende Oplysninger ikke er Grund til at nægte Andragendets Indvilgelse.

Med Hensyn til det reiste Spørgsmaal i sin Almindelighed udtaler Departementet, at der ikke vides at være nogen Bestemmelse[1]), som skulde hjemle det Offentlige Ret til at negte Personer, der har udstaaet Strafarbeide uden at have opnaaet Æresopreisning, Maskinistcertifikat, naar de opfylder de i Maskinistloven for saadant Certifikats Erholdelse fastsatte Betingelse, — saaledes som Tilfældet er med Adgangen til at erholde Skipperborgerskab efter Lov af 8de Juni 1818 § 5, der til saadant Borgerskabs Opnaaelse kræver ustraffelig Vandel. Departementet henviser ogsaa til, at Lov af 20de Juli 1893 § 306, der giver Adgang til at frakjende allerede opnaaet Maskinistcertifikat, kun tilsteder saadan Frakjendelse for en Tid af indtil 2 Aar, og kun i Tilfælde af, at Forseelsen er begaaet i Tjenesten.

[1]) Jfr. Note 2 ved L. af 9 Juni 1883 om Æresopreisning.

22 Oktbr. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Stavanger Amt, foranlediget ved Forestilling fra Sorenskriveren i Karm-

sund Sorenskriveri ang. Beregning af de Statskassen tilkommende Gebyrer for en Række af Haugesunds Kommune rekvirerede Expropriationstaxter over Vandrettigheder m. m. 22 Oktbr.

I Anledning heraf udtaler Departementet, at det ikke finder længere at burde fastholde sin i Skrivelse af 7de December 1876 udtalte Mening, idet det antager, at der i nærværende Tilfælde bør beregnes Gebyr efter Sportellovens § 9.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Stiftamtmanden i Trondhjems Stift, foranlediget ved Forestilling fra en Advokat i Anledning af, at Revisionsdepartementet i Anteqnelserne til Delinkventregnskaberne havde udsat til Ansvar et Beløb, der af Delinkventfondet var udbetalt et Stevnevidne i Trondhjem for at have taget bekræftede Afskrifter af endel efter Ordre af Advokaten som befalet Sagfører forkyndte Dokumenter i en Høiesteretssag. 22 Oktbr.

I Anledning heraf meddeler Departementet, at det antager, at det maa være den befalede Sagførers Pligt selv at besørge taget de fornødne bekræftede Afskrifter af de Dokumenter, som han agter at lade forkynde, hvorfor Departementet for sit Vedkommende ikke kan samtykke i, at det nævnte Beløb passerer til endelig Udgift for Delinkventfondet.

Da det af de af Stevnevidnet indgivne Regninger fremgik, at han for Afskrifterne havde beregnet sig 87 Øre pr. Ark, beder Departementet derhos under Henvisning til sin i Lovtidenden indtagne Skrivelse af 8de Mai 1893 og Sportellovens § 127, Vedkommende tilkjendegivet, at Stevnevidnet ikke antages at være berettiget til at beregne sig mere end 67 Øre pr. Ark for Udfærdigelsen af de bekræftede Afskrifter.

Skrivelse fra Finants- og Tolddepartementet til en Sorenskriver, hvori Departementet paa Foranledning udtaler, at der, naar en Arvelader har levet i Fællig med sin Ægtefælle, ved Udfærdigelsen af Hjemmelsdokument til de testamentariske Arvinger paa Boets faste Eiendom antages at maatte beregnes fuld Stempelafgift for den Halvpart af Eiendommen, der repræsenteres af den gjenlevende Ægtefælle, selv om Arvingerne er testerede den hele Eiendom eller en større Del deraf, end Arveladeren selv repræsenterede, og Testamentets Bestemmelser herom er vedtagne af Ægtefællen. En saadan Vedtagelse af denne kan nemlig ikke efter Departementets Mening opfattes som en Overdragelse af vedkommende Eiendomsandel til Testator, men maa ansees som en Forpligtelse til at overdrage den til de indsatte Arvinger og bliver som Følge deraf at fuldbyrde ved Hjemmelsdokument, udfærdiget paa Stempelpapir for Andelens fulde Værdi. 22 Oktbr.

23 Oktbr. **Høieste Resolution***), hvorved den af Lillesands Kommunebestyrelse under 13de Oktober 1896 i Medhold af Lov af 18de Juni 1884 § 20 fattede Beslutning om, at Smaasalg af Øl, Vin, Mjød og Cider fra 1ste Januar 1897 skal være forbudt andre end dem, der vinder Bevilling paa denne Næring, stadfæstes som gjældende indtil videre.

24 Oktbr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Bergens Stift, der havde forespurgt angaaende enkelte Punkter i en fra et Skolestyre indsendt Plan for en oprettendes 5 Maaneders Fortsættelsesskole, i hvilken Anledning Departementet meddeler, at det ikke anser det ulovhjemlet at optage Jordbrugs- og Husdyrlære som Fag i Fortsættelsesskolen. Det i Skolelovens § 1 nævnte særlige Formaal for Fortsættelsesskoler — at befæste og udvide den i Folkeskolen meddelte Undervisning — antages, bemærker Departementet, at ville opnaaes ved den for den omhandlede Fortsættelsesskole lagte Plan selv med det forholdsvis store Timetal, der er tillagt det nævnte Fag. Skolepenge antages derimod ikke at kunne beregnes i en Fortsættelsesskole, ligesom det formentlig heller ikke kan være tilstedeligt, at Skolens Lærere selv udreder en Del af sin Løn.

24 Oktbr. **Skrivelse** fra Forsvarsdepartementet, Marineafdelingen, til Generalkrigskommissæren, foranlediget ved Forespørgsel fra denne angaaende, hvorvidt et søværnepligtigt Mandskabs Orlogstjeneste paa Exercerskib bør medregnes i hans Fartstid til Erhvervelse af Styrmandspatent.

Departementet, som efter en tidligere Henvendelse fra Generalkrigskommissæren havde behandlet Spørgsmaalet og i den Anledning erhvervet Marinekommandoens Udtalelse derom (Se Dept.s Skrivelse af 8de Mai 1896, indtaget ovenfor S. 123), indhentede nu fornyet Erklæring fra Marinekommandoen, som i Skrivelse af 19de Oktober 1896 fremdeles fasthold sin Udtalelse af 25de April s. A. og yderligere fremhævede, at den Disciplin og den Orden, hvortil Mandskabet under sin Tjenestegjøring ombord paa Exercerskibet oplæres, utvivlsomt i paakommende Tilfælde — netop naar det gjælder at redde Liv og Gods — kan faa ikke liden Betydning for dem, der under saadanne Omstændigheder skal optræde som befalende (Styrmænd), men at paa den anden Side Tjenestegjøring ombord paa de stilleliggende og aftaklede Exercerskibe ikke bør ligestilles med — og heller ikke for nogen Del kan erstatte — den udenrigske Handelsfart med større Seilfartøi (Raaseiler), der i Lov af 13de August 1857 § 1 c kræves for at erholde Styrmandspatent. I Henhold til det anførte ansaa Kommandoen det retteste og bedst svarende til alle Parters vel forstaaede Interesser, at Re-

*) Bekjendtgj. 24 Oktbr. i Lovt. 1ste Afd. No. 53.

kruttjeneste ombord paa et af Marinens Exercerskibe bliver at med- 24 Oktbr.
regne i den 36 Maaneders Fartstid, der udkræves for at erholde Styrmandspatent, dog saaledes, at denne Rekruttjeneste ikke indgaar i den af Loven fordrede 18 Maaneders Fart til Orlogs eller udenrigske Handelsfart med større Seilfartøi (Raaseiler).

Departementet meddeler under Tilslutning til Marinekommandoens foranstaaende Udtalelse, at det fastholder den i Skrivelse til Generalkrigskommissæren af 8de Mai 1896 udtalte Mening om Spørgsmaalet, idet det dog tilføier, at det ogsaa har været dets Forudsætning, at Bestemmelsen i Lov af 13de August 1857 § 1c om, at mindst 18 Maaneder af den fordrede samlede Fartstid skal være Fart til Orlogs eller udenrigsk Handelsfart med større Seilfartøi (Raaseiler), ikke fyldestgjøres ved Orlogstjeneste paa Exercerskib.

Høieste Resolution*), hvorved Stadfæstelse i Medhold af 27 Oktbr.
Lov af 18de Juni 1884 § 11 meddeles paa den af Lillesands Kommunebestyrelse den 13de Oktober 1896 fattede Beslutning om, at Afgiften for Udskjænkning af Øl, Vin, Mjød og Cider i Lillesand forhøies indtil Kr. 800.

Høieste Resolution*), hvorved Stadfæstelse i Medhold af 27 Oktbr.
Lov af 18de Juni 1884 § 11 meddeles paa den af Fredrikstad Kommunebestyrelse i Møde den 23de Oktober 1896 fattede Beslutning, hvorved den aarlige Afgift for Udskjænkning af Øl, Vin, Mjød og Cider i Fredrikstad bestemmes til Kr. 600.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det 27 Oktbr.
af Enkefru Cathinka Wallendahl i Bergen ved hendes Gavebrev af 27de April 1896 med Paategning af 1ste September næstefter skjænkede „Rasmus Wallendahls og Hustrus Legat" til Understøttelse for værdige Trængende, som har tilhørt Bergens Handelsstand.

Høieste Resolution, hvorved i Henhold til Lov om Bykom- 27 Oktbr.
munernes Skattevæsen af 15de April 1882 § 30 meddeles Approbation paa den af Trondhjems Kommunebestyrelse i Møde den 24de September 1896 vedtagne Beslutning, indeholdende Forandring i de gjældende Regler for Skatteligningen i Kjøbstaden.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Kri- 27 Oktbr.
stiansands Stift, hvori Departementet paa Forespørgsel fra et Skolestyre meddeler, at i Fortsættelsesskoler ɔ: Skoler med fra 1 til 6 Maaneders Undervisning (Landsskolelovens § 9) antages i Henhold til nævnte Lovs § 38 5te Passus Skolepenge ikke at kunne beregnes, og det uden Hensyn til, om Herredet har

*) Bekjendtgj. 28 Oktbr. i Lovt. 1ste Afd. No. 54.

27 Oktbr. faaet Amtsbidrag for fulde 6 Maaneders Undervisningstid eller blot for 2 Maaneder (§ 46 g). Ønskes en 6 Maaneders Fortsættelsesskoles Undervisning suppleret med et til samme knyttet Efterkursus, antages intet derfor til Hinder, men et saadant Kursus ligger udenfor Skolelovens Ramme, hvorfor der ogsaa vil være Adgang til i dette Efterkursus at beregne Skolepenge. Departementet gjør imidlertid opmærksom paa, at selve Fortsættelsesskolens Undervisning maa ordnes uden Hensyn til Efterkurset som et Hele for sig.

30 Oktbr. **Høieste Resolution***), hvorved den af Hamars Kommunestyre under 20de Oktober 1896 fattede og under 29de næstefter gjentagne Beslutning om, at Smaasalg af Øl, Vin, Mjød og Cider skal være forbudt andre end dem, som erholder Bevilling paa denne Næring, stadfæstes i Medhold af § 20 i Lov af 18de Juni 1884 som gjældende indtil videre.

30 Oktbr. **Skrivelse** fra Finantsdepartementet til Toldkammeret i Larvik, hvori Departementet i Anledning af en Skrivelse fra Toldkammeret angaaende Maaling af en Lægter meddeler, at den Omstændighed, at Fartøiet ikke kommer til at optræde som selvstændig bemandet Fartøi, ikke antages at være til Hinder for, at det overensstemmende med § 3 i Lov om Fartøiers Maaling af 31te Mai 1873 maales og derefter forsynes med internationalt Maalebrev og Nationalitetsbevis. Da Fartøiet, bemærker Departementet, saavidt erfares, ikke tidligere er maalt her i Riget, bliver der overensstemmende med samme Lovs § 14 intet Gebyr at opkræve for dets Maaling.

31 Oktbr. **Kongelig Resolution**, afgiven i sammensat Statsraad, hvorved det Generalkonsulatet i Archangel tillagte Kontorbidrag med Regnskabspligt af 2000 Kr. aarlig indtil videre fra og med Aaret 1896 forhøies til 2500 Kr.

31 Oktbr. **Skrivelse** fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Lister og Mandals Amt, hvori paa Foranledning bl. a. udtales følgende:

„Forsaavidt Ligningskommissionen synes at opstille som Betingelse for at tage Hensyn til en Klage, at den er affattet paa Grundlag af de vedtagne Ligningsregler (i nærværende Tilfælde altsaa paa Grundlag af Procentmethoden), maa Departementet anse denne Fordring ganske uhjemlet, idet vedkommende Lovbud (Landskatlovens § 48 3die Passus) alene kræver, at en Klage skal indeholde bestemte Paastande, støttede til Forklaringer om de efter Klagerens Formening sande Forhold. Ligningskommissionen er efter dette forpligtet til at undergive de indkomne Klager samme Behandling, hvad enten Oplysningerne er

*) Bekjendtgj. 31 Oktbr. i Lovt. 1ste Afd. No. 55.

meddelte paa den ene eller den anden Maade, og kan ikke, naar den forøvrigt finder en Klage begrundet, alene af Hensyn til Klagens Affatning undlade at efterkomme samme". 31 Oktbr.

Plakat indeholdende Forandring i Plakaten af 5te November 1895 angaaende Regler om Kjødkontrol*). 2 Novbr.

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: I Kraft af Lov om kommunale Slagtehuse, Kjødkontrol m. v. af 27de Juni 1892 § 6 bestemmes herved den Forandring i Plakat af 5te November 1895, indeholdende nærmere Forskrifter til Gjennemførelse af den ved nævnte Lov og Lov af 27de Juli 1895 omhandlede Kjødkontrol, at Plakatens § 3 herefter skal lyde saaledes:

§ 3. Dyr, slagtede i en Kommune, hvor Kontrol i Henhold til ovennævnte Love er indført, men bestemte til Udførsel til Udlandet eller til andre Kommuner indenlands, skal være fritaget for Undersøgelse og Stempling i den Kommune, hvorfra Udførselen finder Sted. Dog skal Organer eller Dele af saadanne Dyr, der agtes forhandlede inden den Kommune, hvori Slagtningen er foregaaet, undersøges og stemples.

Denne Plakat træder strax i Kraft.

Hvorefter alle Vedkommende sig underdanigst have at rette.

Kongelig Resolution**), hvorved er bestemt, at der under Fiskerierne ved Finmarkens Kyst Vaaren 1897 etableres et extraordinært Opsyn og beskikkes en extraordinær Dommer efter følgende Bestemmelser: — — — (som i Lovtid.s 2den Afd. for 1895 S. 362) — — —. 2 Novbr.

Kongelig Resolution*), hvorved i Henhold til § 1 i Lov om Pigtraads Anvendelse til Gjærde af 14de Juni 1893 meddeles Stadfæstelse paa en af Kommunebestyrelsen i Ladestedet Floro, Nordre Bergenhus Amt, under 4de August 1896 fattet Beslutning, hvorefter det for Fremtiden skal være forbudt indenfor Ladestedets Grændser at opføre Pigtraadgjærde samt med Pigtraad at reparere saadanne Gjærder, som allerede er opført. 2 Novbr.

Kongelig Resolution*), hvorved Kongelig Resolution af 2den Januar 1871, ved hvilken det for Hosanger Herred, Søndre Bergenhus Amt, bestemtes, at Gjærde, for at være lovligt, skal have en Høide af fulde 2 Alen, ophæves forsaavidt angaar det tidligere til Hosanger, men nu til Alversunds Herred hørende Seims Sogn. 2 Novbr.

---

*) Bekjendtgj. 7 Novbr. i Lovt. 1ste Afd. No. 56.

**) — 7 — i — „ — „ 56. hvor Bestemmelserne er indtagne.

2 Novbr. **Kongelig Resolution**, hvorved det bl. a. tillades, at der i Ranheims Kreds af Lade Hovedsogn i Strinden Præstegjeld under Nordre Dalene Provsti i Trondhjems Stift opføres et Kapel paa en dertil udseet Tomt af Gaarden Ranheims Grund.

2 Novbr. **Kongelig Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa følgende i Generalforsamling i „Det Kongelige norske Videnskabers Selskab" i Trondhjem den 28de Februar 1896 vedtagne Forandringer i de ved Kongelig Resolution af 29de Juli 1874 stadfæstede Statuter for Selskabet:

a. Disses § 3 faar saadan Lydelse:

„Saalænge de Midler, Selskabet kan raade over, er saa begrændsede, at en methodisk og kraftig Virksomhed i en Flerhed af Retninger ikke er mulig, skulle Midlerne, saavel hvad Bibliothekets og Samlingernes Udvikling, som hvad Bevilgning af Understøttelse angaar, fortrinsvis anvendes til Fremme af de naturhistoriske, arkæologiske og historiske Videnskaber. Dog bliver gjennemsnitlig mindst Halvparten af de til Bibliothekets henlagte Annuer at anvende til Anskaffelse af historisk Literatur".

b. Der tilføies en ny Paragraf i Statuterne saalydende:

„§ 20. Forslag til Forandringer i eller Tillæg til disse Statuter maa fremsættes paa en af de to aarlige ordinære Generalforsamlinger, men kan først komme under Behandling enten paa den næste ordinære Generalforsamling eller paa en extraordinær, der dog ikke maa afholdes før 3 Maaneder efter Forslagets Fremsættelse. Et saadant Forslag undergives forberedende Behandling af en Komite af 5 Medlemmer, af hvilke 4 opnævnes af Direktionen, medens den 5te vælges af den eller dem, der har fremsat Forslaget. Denne Komite afgiver en Betænkning om Forslaget, der udlægges til Eftersyn mindst 8 Dage før den nye Generalforsamlings Afholdelse. Til Vedtagelse af saadanne Forslag udkræves to trediedels Flertal af de Mødende".

2 Novbr. **Kongelig Resolution**[1]), hvorved er bestemt, at Post 2 i den Kongelige Resolution af 10de Oktober 1891 angaaende Bodø Kjøbstads Udskillelse fra Bodø Thinglag som særegen Jurisdiktion med videre forandres derhen, at Bything for Bodø fra 1ste Januar 1897 at regne bliver at afholde to Gange hver Maaned efter Amtmandens nærmere Bestemmelse.

[1]) Vedk. Regjeringsforedrag er indtaget i Depts.tid. for 1896, No. 51, S. 801—805.

2 Novbr. **Kongelig Resolution**, hvorved i Medfør af Lov angaaende offentlige Tjenestemænds Skyds- og Kostgodtgjørelse af 10de Juli 1894 for Armeens Vedkommende bestemmes:

A. I Forbindelſe med nævnte Lovs § 4: 2 Novbr.
Militære Tjeneſtemænd, der ikke er inddelte ved Trop, ſkal i Regelen beordres til at benytte Jernbanetog, Dampſkib eller Baadſkyds, ſom maatte være leiet til Troppetransport, naar dertil er tjenlig Adgang paa Tjeneſtereiſer, for hvilke de tilkommer Skydsgodtgjørelſe af det Offentlige, og Beſparelſe i denne Godtgjørelſe derved kan opnaaes.

B. I Forbindelſe med nævnte Lovs § 5:
1. Armeens Underbefalingsmænd, ſaavel faſtlønnede ſom værnepligtige, der er boſatte inden det Diſtrikt (i det Standkvarter), hvor de har Bopælspligt, tilkommer Skydsgodtgjørelſe for enhver befalet Reiſe tillands, paa hvilken ikke gives fri Befordring eller marſcheres i Trop, naar den tilbagelagte Veilængde er 10 km. eller mere, regnet fra den Reiſendes Bopæl, eller 20 km. tilſammen frem og tilbage.
Skydsgodtgjørelſe tilſtaaes endvidere uden Hensyn til Veilængden:
a) naar Vedkommende har erholdt Ordre til at benytte Skyds, i hvilket Tilfælde der paa Beregningen udkræves Afdelingschefens Atteſtation for, at den benyttede Skydsbefordring paa Grund af Omſtændigheder, der maa angives, har været nødvendig,
b) for Tjeneſtereiſe med Jernbane, naar ſamtidig og paa ſamme Sted fremmødende Mandſkaber i Henhold til Regler for Beregning af Marſchgodtgjørelſe for udſkrevne Menige m. fl. tilkommer Skydsgodtgjørelſe for ſaadan Befordring.
2. For Underbefalingsmænd, der med Tilladelſe er boſiddende udenfor ovennævnte Diſtrikt (Standkvarter), bliver der at faſtſætte et i Diſtriktet med Hensyn til Kommunikationer centralt beliggende Punkt, fra (til) hvilket ſamtlige diſſe Underbefalingsmænd vil have at beregne ſin Skydsgodtgjørelſe, ſaafremt Udgifterne ved Reiſen, beregnede herfra (hertil) bliver billigere for det Offentlige, end om de beregnes fra (til) Vedkommendes Bopæl. I modſat Fald beregnes de fra (til) denne. Veilængden maa være mindſt de i Punkt 1 nævnte 10 (20) km.

C. Den Regel, ſom nu indeholdes i § 10 i Kongelig Reſolution af 15de Juni 1882 for Beregning af Godtgjørelſe for Underofficerselever m. fl. i Anledning af Tjeneſtereiſer, ſkal herefter lyde ſaaledes:
Efternævnte Mandſkaber nemlig:
1. Underofficerselever, Muſikelever, Hovſlagerelever ſamt Elever af Kurſer til Uddannelſe af værnepligtigt Befal, forſaavidt ſidſtnævnte ikke aflønnes ſom Underbefalingsmænd,

2 Novbr. 2. nationale menige Spillemænd, der indsendes til yderligere Uddannelse ved Musikskolerne,

3. Mandskaber, der antages ved de stadig tjenestgjørende Afdelinger, og som ikke indgaar under de foregaaende Punkter, erholder, for Reiser, foranledigede ved Antagelse eller Indbeordring til Undervisningsanstalter og Instruktionskurser saavel som for Tilbagereise efter endt Tjeneste følgende Godtgjørelse:

a) Skydsgodtgjørelse

efter § 6, dog saaledes, at der for Befordring paa Baad — og for tilbagelagt Landvei, forsaavidt denne er mindst 10 km. — udbetales Godtgjørelse efter Regulativet i Lov af 10de Juli 1894 § 2 eller, forsaavidt 2 Personer reiser sammen, Halvdelen af den deri bestemte Skydsgodtgjørelse for Baadskyds og $^3/_4$ deraf for Landskyds.

b) Underholdningspenge,

som i § 7 bestemt for de under Punkt 1 og 3 nævnte Personer, for de i Punkt 2 nævnte Personer Aflønning som under Indkaldelse til anden Tjeneste.

2 Novbr. **Kongelig Resolution**, hvorved efterstaaende ved Aarstad Herredsstyrelses Beslutning af 27de Marts 1896 vedtagne Taxtregulativ for Benyttelsen af Kommunens Kai i Solheimsviken i Medhold af Lov om Havne- og Ringevæsenet med videre af 10de Juli 1894 § 55 stadfæstes som gjældende indtil videre:

§ 1. I Kaipenge erlægges til Aarstad Herredskasse 2 — to — Øre pr. Registerton for hvert Døgn, som et Fartøi med eller uden Dæk henligger ved Kaien i Solheimsviken. Den samme Afgift erlægges, om Fartøiet henligger fortøiet ved noget andet til Kaien liggende Fartøi, forsaavidt det fører Varer til eller fra Kaien. For Fartøier, som ikke er maalt, ansættes Drægtigheden ved Aarstad Politibetjents Skjøn.

§ 2. Kaipenge beregnes kun efter hele Døgn, dog saaledes, at der for Del af et Døgn betales som for et fuldt Døgn. Døgnet regnes fra Midnat til Midnat. Naar et Fartøi kun henligger ved Kaien i indtil 12 sammenhængende Timer af to Døgn, erlægges dog ikke Kaipenge for mere end et Døgn. Ligeledes beregnes Kaipengene kun efter hele Registertons af Fartøiets maalte Nettodrægtighed, idet Brøk sættes ud af Betragtning. Det mindste Beløb af Kaipenge, som beregnes et Fartøi for Henliggen ved Kaien, skal være 5 — fem — Øre.

§ 3. Til Henliggen ved Kaien i længere Tid end de i Søfartsloven bestemte Liggedage udfordres særskilt Tilladelse af Aarstad Politibetjent.

§ 4. Fartøi, som ikke lægger til Kaien, men alene benytter sammes Fortøiningsindretning, erlægger derfor den for Benyttelse af Fortøiningsindretninger ved Lov af 10de Juli 1894 § 47 bestemte Betaling. 2 Novbr.

§ 5. Ved Losning af Ved erlægges Favnepenge med 16 — seksten — Øre pr. Maal.

§ 6. Fritagne for Kaipenge er:

a. Fartøier under 1 Registertons Drægtighed, Fløtmandsbaade og andre aabne Robaade af enhver Størrelse, medmindre de anvendes til at ilandbringe paa Kaien eller ombordbringe fra denne Varer, for hvis Landførsel eller Ombordbringelse der ikke tidligere har været betalt Kaipenge til Aarstad.

b. Fartøier af indtil 2 Tons Drægtighed, naar de bringer Fisk eller andre Torvvarer til Herredets daglige Forsyning. De for Kaipenge fritagne Fartøier er med Hensyn til Stedet og Tiden for deres Henliggen ved Kaien i enhver Henseende underkastet Politibetjentens Bestemmelse.

§ 7. Varer og Gods fra eller til Fartøier kan henlægges paa Kaien paa de Steder, som Politibetjenten dertil anviser, men maa ikke blive liggende længere end Politibetjenten tillader. Bliver det Henlagte ikke straks bortført, naar forlanges, eller kjendes ikke Godsets Eier eller Expeditør, har Politibetjenten Adgang til at ryddiggjøre Kaien, og udleveres Godset da ikke uden fuld Erstatning for paaløbne Omkostninger.

§ 8. Kaipengene opkræves af Politibetjenten mod Kvittering. De kan fordres forskudsvis erlagt. For samme hefter Fartøiet, dets Fører, Eier eller Agent.

Kongelig Resolution, hvorved Forsvarsdepartementet bemyndiges til at fastsætte Regulativer for Feltportionernes og Feltrationernes Størrelse og Sammensætning. 2 Novbr.

Kongelig Resolution, hvorved det under Betingelse af, at Sandefjords Kommune udreder alle med Examens Afholdelse forbundne Udgifter med Undtagelse af Skyds- og Kostgodtgjørelse til Examinator og Godtgjørelse til Censorer og Inspektører, bestemmes, at almindelig Styrmandsexamen skal afholdes i Sandefjord. 2 Novbr.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det af Sandefjords Samlag for Brændevinshandel ved Beslutning i Generalforsamling den 14de November 1895 oprettede Legat for Sandefjords Bys Vel samt paa de af Sandefjords Formænd og Repræsentanter den 13de Februar og 4de September 1896 vedtagne Statuter for dette Legat. 3 Novbr.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet til Amtmanden i Bratsbergs Amt, hvori Departementet, hvis Udtalelse var begjæret om, 4 Novbr.

4 Novbr. hvorvidt der antoges at være noget til Hinder for, at en Havnefoged, der tillige var Ordfører i en Bys Formandskab, overtog Stillingen som Kasserer for Stedets Havnekasse, — bemerker, at en Forening af sidstnævnte Stillinger i Henhold til Lov om Formandskaber i Kjøbstæderne af 14de Januar 1837 § 5 ikke antages at ville være lovmedholdelig, jfr. ogsaa Lov af 27de Juli 1896 (ang. Forandringer i ovennævnte Lov) I § 9, kfr. II.

5 Novbr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet, hvori paa Foranledning meddeles, at der ikke gives nogen Lovbestemmelse, som hjemler en Bankfunktionær Adgang til at undslaa sig for at forrette som Medlem af Ligningskommissionen, hvilket Hverv han derfor i Tilfælde af Valg er forpligtet til at overtage (jfr. Byskattelovens § 45), uden at det kan komme i Betragtning, at Banken gjør Krav paa hans fulde Arbeidskraft, og at der i Bankens Statuter er paalagt dens Funktionærer Taushedspligt (jfr. forøvrigt Departementets i Lovtidenden indtagne Skrivelse til Amtmanden i Nedenæs Amt af 4de April 1893).

10 Novbr. **Cirkulære** fra Arbeidsdepartementet, Poststyrelsen (No. 46 for 1896), hvorved bl. a. meddeles, at Kap. V § 14, 1ste Passus i Postreglementet (af 28de Septbr. 1894) herefter skal lyde saaledes:

§ 14. Trykſager (Bøger, Brochurer, Reklamer, Annoncer etc.), der i Lande udenfor Rusland er affattet i det russiske Sprog, selv om kun delvis, er ved Indførselen til dette Land underkastet Toldafgift og kan derfor ikke sendes i Brevposten, men alene i Pakkeposten. Dette gjælder dog ikke Trykſager med delvis russisk Tekst, naar de paa russisk gjorte Tilføielser kun bestaar af Citater, Extrakter eller forkortede Sætninger, der ikke i for sig har nogen egen Betydning.

11 Novbr. **Cirkulære** fra Indredepartementet til Rigets Amtmænd samt til de forenede Rigers Konsulater:

Efter Lov om Søfarten af 20de Juli 1893 § 83 kan Søfolk, der efter sidste Paamønstring har været i Tjeneste paa et Skib i to Aar, forlange Afsked paa første Sted, som anløbes for Losning eller Lastning, medmindre Skibet derfra skal gaa umiddelbart til et Sted, hvor Hyrekontrakten hjemler Afmønstring.

Departementet er bleven gjort bekjendt med, at denne Bestemmelse jevnlig er bleven forstaaet derhen, at den ogsaa aabner Adgang for Skibsføreren til — uden anden Aarsag — efter to Aars Forløb at afskedige en paa ubestemt Tid forhyret Sømand.

I Anledning heraf skal Departementet, der har korresponderet med Justitsdepartementet i Sagen, til Veiledning meddele, at den nævnte § i Søfartsloven ikke kan ansees for at indeholde nogen

Hjemmel for en Skibsfører til uden efter særlig Aftale i Hyrekon- 11 Novbr.
trakten at afskedige Sofolk, der efter sidste Paamønstring har været i Tjeneste paa Skibet i to Aar eller mere, og at derfor Somanden, om ingen anden lovlig Grund til Afskedigelse foreligger, i Tilfælde efter Lovens § 92 vil have Krav paa Hyre og Reisegodtgjørelse.

Endel Exemplarer af nærværende Cirkulære[1]) følger vedlagt for, ledsaget af behørig Instruktion, at fordeles mellem Vicekonsulerne i Distriktets Havne.

[1]) Med Cirkulæret fulgte ogsaa en Oversættelse paa Engelsk og Fransk.

Skrivelse fra Finantsdepartementet til Fogden i Søndmøre 11 Novbr.
Fogderi, hvori paa Foranledning meddeles, at Departementet anser det stridende mod Maltlovens Bestemmelser, at en Person ved Hjælp af egne Apparater foretager Maltning af Korn til Husbrug for andre.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det 13 Novbr.
af forhenværende Handelsmand Anders How og Hustru Petronelle How i Trondhjem ved Testamente af 4de Januar 1887 oprettede Legat til Understøttelse af værdige Trængende i Singsaas samt paa de for dette Legat under 5te September 1896 udfærdigede Statuter.

Høieste Resolution, hvorved den af Forstanderskabet for 13 Novbr.
Gjerpens Sparebank senest i Møder den 26de Oktober 1895 og 19de Oktober 1896 vedtagne forandrede Plan for Banken stadfæstes som trædende istedetfor dens ældre ved Høieste Resolution af 29de Januar 1884 stadfæstede Plan.

Telegram fra Indredepartementet til Magistraten i Stav- 13 Novbr.
anger, hvori paa Forespørgsel meddeles, at der efter den nugjeldende Formandskabslov ikke antages at være Adgang til at foretage samtidig Afstemning ved Kommunevalg i særskilte Lokaler.

Kongelig Resolution*), hvorved i Henhold til Lov af 14 Novbr.
6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Lenviken Herred, Tromsø Amt, under 5te Juni 1896 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred.

Kongelig Resolution*), hvorved i Henhold til Lov af 14 Novbr.
6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Karlsø Herred, Tromsø Amt, under 4de Juni 1896 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred.

*) Bekjendtgjort 19 Novbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 57, hvor Vedtægterne er indtagne.

14 Novbr. **Kongelig Resolution***), hvorved Approbation i Henhold til § 11, jfr. § 4, i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa den af Kommunebestyrelsen for Spydeberg Herred i Smaalenenes Amt under 15de Juni 1896 fattede Beslutning om almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Herredet, herfra dog undtaget Udkastets §§ 10 og 11.

14 Novbr. **Kongelig Resolution***), hvorved Approbation i Henhold til § 4 i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa den af Ladestedet Svelvikens Kommunebestyrelse under 30te Juli 1896 fattede Beslutning om Tillæg til de ved Kronprindsregentens Resolution af 5te Mai 1888 approberede almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Ladestedet, saalydende:

„Om ethvert paa Byens Grund eller paa Fartøier i Byens Havn indtræffende Dødsfald maa, forinden Begravelse foregaar, tilveiebringes en efter et bestemt Schema af en examineret Læge udfærdiget Anmeldelse, som bliver at aflevere til Sognepræsten og af denne tilstilles Sundhedskommissionen. Hvis den Afdøde ikke har benyttet examineret Læge, bliver Liget at syne og Anmeldelse at udfærdige af Kommunelægen".

14 Novbr. **Kongelig Resolution****), hvorved i Henhold til § 25 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæstelse paa de af Hortens Kommunestyre under 15de November 1895 og 7de Oktober 1896 besluttede Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Hortens Havn.

14 Novbr. **Kongelig Resolution****), hvorved i Henhold til § 25 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæstelse paa de af Porsgrunds Kommunestyre under 14de November 1895 og 21de September 1896 besluttede Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Porsgrunds Havn.

14 Novbr. **Kongelig Resolution****), hvorved i Henhold til § 25 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæstelse paa de af Sogndals Kommunestyre under 6te Oktober 1896 besluttede Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Sogndals Havn.

14 Novbr. **Kongelig Resolution****), hvorved i Henhold til § 25 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæstelse paa de af Skudenæshavns Kommunestyre under

*) Bekjendtgj. 19 Novbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 57, hvor Forskrifterne er indtagne.

**) Bekjendtgj. 19 November i Lovtid. 1ste Afd. No. 57, hvor Vedtægterne er indtagne.

7de September 1896 besluttede Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Skudenæs Havn. 14 Novbr.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt: 14 Novbr.

A. I Nordre Østerdalens Fogderi og Sorenskriveri, Hedemarkens Amt, bliver fra den Tid, som af Amtmanden bestemmes, de almindelige Sage- og Skattething, Maanedsthingene, samt de i Lov om Pant og Thinglæsning af 12te Oktober 1857 § 9 omhandlede Extrathing at afholde saaledes:

1. Sage- og Skattething:
   a) Vaarthing i Tiden fra Begyndelsen af til omkring Midten af Marts Maaned.
   b) Høstthing for Thinglagene Lilleelvedalen, Tønset, Tolgen og Kvikne i Tiden fra sidst i September til omkring Midten af Oktober Maaned.
   c) Sommerthing for hvert af Rendalens to Thinglag i Juli Maaned, omkring Midten af Maaneden.
   d) Thingene afholdes i den Orden og til de Tider, som af Amtmanden nærmere bestemmes.
2. Maanedsthing:
   a) For hvert af Thinglagene Tønset, Tolgen og Lilleelvedalen i Maanederne Januar, Mai og Juli.
   b) For Rendalens to Thinglag i Maanederne Januar, Mai og Oktober.
   c) For Kvikne Thinglag i Mai Maaned.
   d) Thingene holdes efter Amtmandens nærmere Bestemmelse.
3. Extrathing:
   I Midten af Maanederne Februar, April, Juni, August, September, November og December.

B. Fra samme Tid ophæves:

1. Kongelig Resolution af 20de Juni 1891 angaaende Sage- og Skattething samt Maanedsthing i Nordre Østerdalens Fogderi og Sorenskriveri.
2. Kongelig Resolution af 26de November 1859 angaaende Extrathing i Nordre Østerdalens Sorenskriveri.

Kongelig Resolution, hvorved Kirke- og Undervisnings- 14 Novbr.
Departementet i Henhold til Lov af 8de Juli 1896, indeholdende Forandringer i Lov om det beneficerede Gods af 20de August 1821 og senere Tillægslove, bemyndiges til ved Salg af Jordegods tilhørende offentlige Stiftelser, at bestemme saadanne Endringer i de ved nævnte Love fastsatte Realisationsregler, som af Hensyn til en fordelagtig Afhændelse maatte anses nødvendige eller hensigtsmæssige.

14 Novbr. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt, at Regnskabsførselen vedkommende de ved Drammens og Trondhjems Skattefogedembeder faldende Auktionssportler og de ved Høiesteret faldende Sportler til Statskassen fra det Tidspunkt Finantsdepartementet fastsætter, bliver at indrette efter de samme Regler, som gjælder for de Embeder, der omfattes af Lov af 14de Mai 1872.

14 Novbr. **Kongelig Resolution**, hvorved der i Henhold til Lovene af 9de August 1839 og 4de August 1845 meddeles Stadfæstelse paa de af Fredrikshalds Handelsforening seneste i Møde den 16de September 1896 vedtagne Love for Understøttelsesfondet for Trængende af Handelsklassen og deres Efterladte i Fredrikshald.

14 Novbr. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Buskeruds Amt, hvori meddeles, at Departementet overensstemmende med hvad det ved flere tidligere Leiligheder har udtalt (cfr. de i Lovsamlingen indtagne Skrivelser af 5te Januar 1870 og 27de Februar 1878), anser Udgifter ved særskilt eller extraordinært Vagthold inden et Distriktsfængsel for Statskassen uvedkommende.

16 Novbr. **Skrivelse** fra Indredepartementet til Stiftamtmanden i Kristiania Stift, hvori paa Forespørgsel fra et Destillatørfirma meddeles, at Afgift til Statskassen efter den nye Brændevinslovs § 3, jfr. § 1 antages ikke at blive at erlægge af det Brændevin, der af Brænderieiere og Destillatører sælges til teknisk Brug, hvad enten Salget sker i Partier paa 250 L. og derover eller — overensstemmende med Brændevinslovens § 1 b — i mindre Partier end 250 L.

17 Novbr. **Høieste Resolution***), hvorved i Medhold af Lov om Udryddelse af Rovdyr og Fredning af andet Vildt af 22de Juni 1863 § 11 bestemmes for Frænens Herred, Romsdals Amt, som gjældende indtil videre, dog for et ikke længere Tidsrum end 5 Aar fra 1ste Januar 1897 at regne:

1. At Tiur, Røi, Aarfugl, Rype og Hare skal være fredet det hele Aar med Undtagelse af Januar Maaned.
2. At det til Fangst af de nævnte Vildtsorter skal være forbudt at anvende Snarer og Hov.

17 Novbr. **Høieste Resolution**, hvorved bl. a. er bestemt, at Bremanger Fordemoderdistrikt i Nordre Bergenhus Amt deles i 2 Distrikter, saaledes at Indre Bremanger (Gulen, Botnene, Husefest og Bredvik) for Fremtiden skal udgjøre et eget Distrikt.

17 Novbr. **Høieste Resolution**, hvorved bl. a. er bestemt, at det af Herrederne Singsaas og Budalen i Søndre Trondhjems

*) Bekjendtgj. 19 Novbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 57.

Amt bestaaende Jordemoderdistrikt deles i 2, saaledes at hvert af nævnte Herreder skal udgjøre et eget Distrikt. 17 Novbr.

Høieste Resolution, hvorved bl. a. er bestemt, at Lødingens Jordemoderdistrikt i Nordlands Amt deles i 2 Distrikter saaledes, at den omkring Efjorden beliggende Del af Lødingens Sogn skal udgjøre et eget Jordemoderdistrikt. 7 Novbr

Kapitulstaxter for Aaret 1896

$\frac{17}{20}$ Novbr.

(i Overensstemmelse med N. L. 3—14—15 og Lov af 17de August 1848).

For Kristiania Stift:
(sat 17de November).

Landskyld og Leding:

100	Kilogram	Rugmel	Kr. 13,55
100	—	Bygmel eller Malt	„ 12,80
100	—	Havremel eller Malt	„ 12,27
100	—	Blandmel eller Malt	„ 12,54
1	Hektoliter	Landskylds Byg eller Korn, hvor samme ei ydes efter Tyngde eller Vægt . .	„ 6,22
1	—	Landskylds eller Ledings Havre . .	„ 5,49

Tiende:

1	Hektoliter	Hvede, Rug, Thorekorn eller Erter .	Kr. 7,79
1	—	Byg	„ 5,90
1	—	Blandkorn	„ 5,29
1	—	Havre	„ 4,70
1	—	Letbyg	„ 3,69
1	—	Lethavre	„ 3,14

Landskyld og Leding efter Middelprisen af de 10 sidste Aars Kapitulstaxter:

100	Kilogram	Rugmel	Kr. 15,68
100	—	Bygmel eller Malt	„ 15,05
100	—	Havremel eller Malt	„ 13,78
100	—	Blandmel eller Malt	„ 14,41
1	Hektoliter	Landskylds Byg	„ 7,31

Tiendekorn efter Middelprisen af de 20 sidste Aars Kapitulstaxter:

1	Hektoliter	Hvede, Rug, Thorekorn eller Erter .	Kr. 10,51
1	—	Byg	„ 8,06
1	—	Blandkorn	„ 6,58
1	—	Havre	„ 5,46
1	—	Letbyg	„ 4,62
1	—	Lethavre	„ 3,39

17/30 Novbr.

For Hamar Stift:
(sat 20de November).

Landskyld og Leding:

100	Kilogram	Rugmel	Kr.	14,63
100	—	Bygmel eller Malt	„	15,12
100	—	Havremel eller Malt	„	14,23
100	—	Blandmel eller Malt	„	14,68
1	Hektoliter	Landskyldsbyg eller Korn, hvor samme ei ydes efter Tyngde eller Vægt	„	7,34
1	—	Landskylds- eller Ledingshavre	„	6,38

Tiende:

1	Hektoliter	Hvede, Rug, Thorekorn eller Erter	Kr.	8,42
1	—	Byg	„	6,96
1	—	Blandkorn	„	5,82
1	—	Havre	„	5,46
1	—	Letbyg	„	3,31
1	—	Lethavre	„	3,30

Landskyld og Leding efter Middelprisen af de 10 sidste Aars Kapitulstaxter:

100	Kilogram	Rugmel	Kr.	17,08
100	—	Bygmel eller Malt	„	17,57
100	—	Havremel eller Malt	„	15,16
100	—	Blandmel eller Malt	„	16,37
1	Hektoliter	Landskyldsbyg	„	8,53

Tiendekorn efter Middelprisen af de 20 sidste Aars Kapitulstaxter:

1	Hektoliter	Hvede, Byg, Thorekorn eller Erter	Kr.	11,05
1	—	Byg	„	9,15
1	—	Blandkorn	„	7,24
1	—	Havre	„	6,24
1	—	Letbyg	„	4,81
1	—	Lethavre	„	3,85

For Kristiansands Stift:
(sat 20de November).

1	Hektoliter	Byg	Kr.	6,75
1	—	Havre	„	5,23
1	—	Havremel	„	5,83
100	Kilogram	Byg	„	10,39
100	—	Havre	„	10,10
100	—	Havremel	„	11,26

Middeltallet af Kapitulstaxterne for de sidste 10 Aar fra 1887 til 1896, begge iberegnede, bliver paa Byg pr. Hektoliter 8

Kroner 7 Øre, pr. 100 Kilogram 12 Kroner 46 Øre, samt for $\frac{17}{20}$ Novbr. Havre pr. 100 Kilogram 10 Kroner 97 Øre.

For Bergens Stift:
(sat 20de November).

Hvede	Kr.	9,72	Alt pr. Hektoliter.
Rug	„	6,91	
Byg	„	6,96	
Havre	„	4,57	
Blandkorn	„	5,72	
Malt	„	31,86	

Hvad Kongens Tiende i Nordhordland angaar, da skal der efter den derom gjældende Bestemmelse kun gives for en Hektoliter 3 Kroner 45 Øre (4 Kr. 80 Øre pr. Tønde).

Middeltallet af de sidste 20 Aars Kapitulstaxter bliver for Hvede 13 Kroner 92 Øre, for Rug 9 Kroner 66 Øre, for Byg 9 Kroner 50 Øre, for Havre 5 Kroner 35 Øre, for Blandkorn 7 Kroner og for Malt 23 Kroner 6 Øre, alt pr. Hektoliter.

Middeltallet af de sidste 10 Aars Kapitulstaxter bliver for Hvede 11 Kroner 93 Øre, for Rug 8 Kroner 41 Øre, for Byg 8 Kroner 34 Øre, for Havre 4 Kroner 93 Øre, for Blandkorn 6 Kroner 27 Øre og for Malt 23 Kroner 28 Øre, alt pr. Hektoliter.

For Trondhjems Stift:
(sat 20de November).

1	Hektoliter	bedste Rug	Kr.	7,56
1	—	ringere Rug	„	6,83
1	—	Sædebyg	„	6,72
1	—	ringere Byg	„	5,39
1	—	bedste Blandkorn	„	5,77
1	—	ringere Blandkorn	„	5,09
1	—	Sædehavre	„	5,10
1	—	ringere Havre	„	4,22
1	Kilogram	bedste Rugmel	„	0,13
1	—	ringere Rugmel	„	0,12
1	—	bedste Bygmel	„	0,13
1	—	ringere Bygmel	„	0,11
1	—	bedste Havremel	„	0,13
1	—	ringere Havremel	„	0,10
Middeltallet af de sidste 10 Aars Kapitulstaxter paa Sædebyg for 1 Hektoliter			„	7,76

17/20 Novbr. For Tromsø Stift:
(sat 20de November).

1	Hektoliter	bedste Rug	Kr.	8,02
1	—	ringere Rug	„	6,91
1	—	Sædebyg	„	8,28
1	—	ringere Byg	„	6,57
1	—	bedste Blandkorn	„	6,73
1	—	ringere Blandkorn	„	5,13
1	—	Sædehavre	„	7,54
1	—	ringere Havre	„	5,99
1	—	Bygmalt	„	30,00
10	Kilogram	Rugmel	„	1,17
10	—	Bygmel	„	1,30
10	—	ringere Bygmel	„	1,11
10	—	Havremel	„	1,29
10	—	ringere Havremel	„	1,11
10	—	hvide Erter	„	2,38
10	—	ringere Erter	„	2,00
Middeltal af de sidste 10 Aars Kapitulstaxter paa en Hektoliter Sædebyg			„	9,47

Kirkernes Landskyld:

10	Kilogram	Lange	Kr.	4,00
10	—	Rundfisk	„	3,75
10	—	Titling	„	4,00
10	—	stor Rotskjær	„	3,00
10	—	smaa Rotskjær	„	2,75
10	—	stor Sei	„	1,90
10	—	middels Sei	„	1,65
10	—	smaa Sei	„	1,25
10	—	Ost i Salten	„	4,89

18 Novbr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Kristiania Stift, hvori paa Forespørgsel fra et Skolestyre meddeles, at Landsskolelovens § 39, 2den Passus ikke antages at være saaledes at forstaa, at en Lærer paa de i hans Stillings Medfør nødvendige Reiser skulde være berettiget til at beregne sig Skydsgodtgjørelse overensstemmende med de i Lov om offentlige Tjenestemænds Skyds- og Kostgodtgjørelse af 10de Juli 1894 indeholdte Bestemmelser. Hvad Læreren efter Skolelovens § 39 har Krav paa, er formentlig enten fri Skyds in natura eller, om saadan ikke præsteres, at holdes skadesløs for sine nødvendige Reiseudgifter, herunder da ogsaa Udgifterne ved Befordring af det fornødne Reisetøi.

19 Novbr. **Regler og Taxter** vedtagne af Kristiania Kommunestyre 12te November 1896 i Henhold til Lov om For-

hyrings-, Fæste- og Engagementskontorer af 12te Juni 1896, approberede af Stiftamtmanden i Kristiania Stift 19de November 1896.*) 19 Novbr.

I Medhold af Lov om Forhyrings-, Fæste- og Engagementskontorer af 12te Juni 1896 §§ 6 og 7 bestemmes:

§ 1. Forinden Bevilling meddeles til nogen saadan Virksomhed som i Lovens § 1 omhandlet, skal der stilles Sikkerhed overensstemmende med dens § 6 for et Beløb, der ikke maa være mindre end Kr. 300 og ikke overstige Kr. 4000.

§ 2. Det Lokale, der benyttes til Virksomheden, skal ved Skilt tydelig betegnes som saadant og skal være forsynet med ordentligt og tilstrækkeligt Bohave. Det skal i det mindste bestaa af et rummeligt Venteværelse og et Kontorrum, hvorhos der skal være Anledning for Husbond og Tjenestesøgende til Samtale i Enrum. Lokalet skal have egen Indgang og være saaledes beliggende, at det er let tilgjængeligt og uden Vanskelighed kan kontrolleres. Saavel Lokalet som Adgangen til samme skal til enhver Tid, naar Kontoret er aabent for Publikum, holdes rent og lyst.

I særegne Tilfælde kan Formandskabet gjøre Undtagelser fra de i denne § foreskrevne Regler.

§ 3. Det skal være forbudt at drive nogen i Lovens § 1 omhandlet Virksomhed sammen med Beværtning eller Logihus.

§ 4. Af Ansøgere til nedennævnte Stillinger maa de i Lovens § 1 omhandlede Mellemmænd ikke modtage større Godtgjørelse end nedenfor anført:

For at have skaffet en Person Ansættelse som:

A. Handelsbetjent, mandlig eller kvindelig, Kontorbetjent eller anden Betjent, som med disse kan sættes i Klasse — 2 pCt. af 1ste Aars Løn. Derhos skal det være tilladt at modtage indtil Kr. 5 i Indskrivningspenge af Personer, der ønsker at indskrives som faste Ansøgere til ledigblivende Poster for saadanne Betjente.

B. 1. Husbestyrerinde, Hus-, Butik-, Hotel-, Kafé-, eller Dampskibsjomfru . . . . . Kr. 3.00
2. Tjenestepige, naar hun er fæstet for mindst $^1/_2$ Aar . . . . . = 2.00
og ellers . . . . . = 0.50
3. Gaardsgut eller Tjenestegut, naar han er fæstet for mindst $^1/_2$ Aar . . . . . = 3.00
og ellers . . . . . = 1.00
4. Visergut eller Læregut . . . . . = 1.00
5. Matros, Kok, Skibsfyrbøder, Youngmand eller Dæksgut . . . . . = 1.00

Indskrivningspenge for de under B. anførte Personer kan beregnes med Kr. 0.25.

*) Bekjendtgj. 30 Novbr. i Lovt. 1ste Afd. No. 60.

20 Novbr. **Høieste Resolution***), hvorved det ved Høieste Resolution af 11te August 1896 Post 2 udfærdigede Forbud mod inden Eidskogens og Stange Herreder til Fangst af det fredede Fuglevildt at udsætte, opstille eller bruge Snarer og Fodsaxe forandres til at gjælde Forbud mod til Fangst af nævnte Vildt at udsætte, opstille eller bruge Snarer og Faldstokke. Det saaledes udfærdigede Forbud mod Brug af sidstnævnte Fangstredskaber inden nævnte Herreder bestemmes ogsaa at skulle gjælde Fangst af Harer.

Denne Resolution træder i Kraft strax og bliver gjældende for samme Tidsrum som den ovennævnte Resolution af 11te August 1896.

20 Novbr. **Høieste Resolution***), hvorved i Henhold til Lov angaaende Udryddelse af Rovdyr og Fredning af andet Vildt af 22de Juni 1863, § 11, Post 1 bestemmes at den ved Kongelig Resolution af 10de Januar 1877 og Høieste Resolution af 29de Oktober 1886 fastsatte Fredning hele Aaret af Ederfugl i Stavanger Amt fremdeles skal vedblive at gjælde indtil videre, dog ikke længere end til Udgangen af Aaret 1906.

20 Novbr. **Høieste Resolution***), hvorved i Henhold til Lov angaaende Udryddelse af Rovdyr og Fredning af andet Vildt af 22de Juni 1863 § 11 bestemmes, at det indtil videre, dog ikke udover 1ste September 1901, skal være forbudt i Hiterens og Fillans Herreder, Søndre Trondhjems Amt, at udsætte Snarer, Faldstokke og andre faststaaende Fangstindretninger for Aarfugl, Røi, Hjerpe og Rype.

Bestemmelsen træder i Kraft strax.

20 Novbr. **Høieste Resolution***), hvorved i Medhold af Lov om Udryddelse af Rovdyr og Fredning af andet Vildt af 22de Juni 1863 § 11 bestemmes som gjældende indtil videre, dog ikke udover 15de September 1906, at det skal være forbudt i Tromsø Amt at anvende Snarer, Faldstokke, Garn og lignende Fangstindretninger til Fangst af Tiur, Røi og Aarfugl.

Resolutionen træder i Kraft strax.

20 Novbr. **Høieste Resolution***), hvorved i Henhold til Lov angaaende Udryddelse af Rovdyr og Fredning af andet Vildt af 22de Juni 1863 § 11 bestemmes, at det ved Kongelig Resolution af 19de Marts 1892, jfr. Høieste Resolution af 9de November 1886, udfærdigede Forbud mod i Altens Thinglag, Finmarkens Amt, i Tiden fra 1ste Oktober til 31te August at jage, fange eller dræbe Tiur og Røi fremdeles skal vedblive at gjælde indtil videre, dog ikke længere end til Udgangen af Aaret 1901.

*) Bekjendtgj. 21 Novbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 58.

Høieste Resolution, hvorved den af Arendals Bys Formænd og Repræsentanter i Møde den 6te November 1896 fattede Beslutning om Kommunens Overtagelse af Arendals Museum og Bibliothek approberes i Henhold til Lov om Formandskaber i Kjøbstæderne af 14de Januar 1837 § 40, forsaavidt Kommunen derved paadrages Udgifter for et længere Tidsrum end 5 Aar. 20 Novbr.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Approbation paa Plan for Onsø gjensidige Brandforsikringsforening for Løsøre, saaledes at Foreningen kan nyde godt af de ved Lovene af 9de August 1839 og 4de August 1845 hjemlede Forrettigheder. 20 Novbr.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Approbation paa de i Generalforsamling den 30te December 1895 vedtagne Forandringer i og Tillæg til §§ 4, 9, 20 og 27 i de for Hols Brandforsikringssamlag ved Høieste Resolution af 28de Oktober 1890 approberede Love, saaledes at Samlaget fremdeles kan nyde godt af de ved Lovene af 9de August 1839 og 4de August 1845 hjemlede Forrettigheder. 20 Novbr.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Approbation paa det i Generalforsamling den 1ste Februar 1896 vedtagne Tillæg til § 5 i den ved Høieste Resolution af 21de August 1894 approberede Plan for Borsefkogns gjensidige Brandforsikringsforening, saaledes at Foreningen fremdeles kan nyde godt af de ved Lovene af 9de August 1839 og 4de August 1845 hjemlede Forrettigheder. 20 Novbr.

Høieste Resolution, hvorved der i Henhold til § 55 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæstelse paa efterstaaende af Skiens Kommunestyre i Møde den 28de Mai 1896 vedtagne Taxtregulativ for Benyttelsen af de offentlige Brygger i Skien, saaledes at Taxtregulativet træder i Kraft den 1ste Januar 1897 og forbliver gjældende indtil Videre: 20 Novbr.

§ 1. For Fartøier, som losse eller lade ved ovennævnte Brygger, eller som henligge ved samme, betales Bryggeafgift efter følgende Taxt for hvert Døgn:

Seilfartøier.

For Dæksbaad eller Skøite under 10 Tons Drægtighed							Kr.	0,70
Fartøi, som er over	10,	men ikke over	20	R.-Ton			„	1,20
— „ —	20,	„ —	30	—			„	1,50
— „ —	30,	„ —	40	—			„	1,90
— „ —	40,	„ —	60	—			„	2,40
— „ —	60,	„ —	80	—			„	2,70
— „ —	80,	„ —	100	—			„	3,10
— „ —	100,	„ —	120	—			„	3,50

20 Novbr. Fartøi, som er over 120, men ikke over 140 R.-Ton Kr. 3,90
— „ — 140, „ — 160 — „ 4,30
— „ — 160, „ — 180 — „ 4,70
— „ — 180, „ — 200 — „ 5,10
— „ — 200, „ — 225 — „ 5,50
— „ — 225, „ — 250 — „ 6,00
— „ — 250, „ — 275 — „ 6,40
— „ — 275, „ — 300 — „ 6,70
— „ — 300, „ — 325 — „ 7,00
— „ — 325, „ — 350 — „ 7,30
— „ — 350, „ — 400 — „ 7,70
— „ — 400, „ — 450 — „ 8,10
— „ — 450, „ — 500 — „ 8,50
— „ — 500, „ — 550 — „ 8,80
— „ — 550, „ — 600 — „ 9,20
— „ — 600, „ — 700 — „ 9,50
— „ — 700, „ — 800 — „ 10,00
— „ — 800, „ — 900 — „ 10,50
— „ — 900, „ — 1000 — „ 11,00
Fartøi, som er over 1000 Tons . . . . . „ 12,00

For Dampskibe.

Dampskibe, som er over 10, men ikke over 20 R.-Ton Kr. 1,45
— „ — 20, „ — 30 — „ 1,75
— „ — 30, „ — 40 — „ 2,25
— „ — 40, „ — 60 — „ 2,75
— „ — 60, „ — 80 — „ 3,10
— „ — 80, „ — 100 — „ 3,40
— „ — 100, „ — 120 — „ 4,00
— „ — 120, „ — 140 — „ 4,40
— „ — 140, „ — 160 — „ 4,90
— „ — 160, „ — 180 — „ 5,40
— „ — 180, „ — 200 — „ 5,80
— „ — 200, „ — 225 — „ 6,15
— „ — 225, „ — 250 — „ 6,75
— „ — 250, „ — 275 — „ 7,10
— „ — 275, „ — 300 — „ 7,50
— „ — 300, „ — 325 — „ 8,00
— „ — 325, „ — 350 — „ 8,50
— „ — 350, „ — 400 — „ 9,00
— „ — 400, „ — 450 — „ 9,60
— „ — 450, „ — 500 — „ 10,20
— „ — 500, „ — 550 — „ 10,75
— „ — 550, „ — 600 — „ 11,50
— „ — 600, „ — 700 — „ 12,00
— „ — 700 Tons . . . . . „ 13,50

§ 2. Passagerdampskibe, der farer i fast regelmæssig Rute 20 Novbr.
og kun befarer Skiensfjorden, erlægger, uanseet Anløbenes Antal, Afgift pr. Døgn, og bestemmes denne til 2 Øre pr. Ton. Dog betaler saadant Fartøi aldrig mindre end 50 Øre pr. Døgn.

§ 3. Passagerdampskibe, der farer i fast regelmæssig Rute paa Skiensfjorden og udenfor samme, betaler pr. Døgn 3 Øre pr. Register Ton.

§ 4. For Sten- og Sandlægtere betales efter 12 Øre pr. Ton Vægt. For Petroleum losset paa Bryggerne fra Pramme betales pr. Fad 3 Øre.

§ 5. For Del af et Døgn, regnet fra Midnat til Midnat, betales som for fuldt Døgn. For kortere sammenhængende Tid end 12 Timer betales dog aldrig for mere end et Døgn. Ved Beregningen af Bryggeafgift medregnes ikke Helligdage, med mindre Ladning eller Losning foregaar. Drægtigheden af Fartøier, som ikke er maalte, ansættes af Havnefogden.

§ 6. Fartøier eller Baade, som henligger eller er fortøiede ved disse Brygger, er pligtige til naarsomhelst at forhale derfra efter Havnefogdens Bestemmelse.

§ 7. For Trælast, der bringes ind eller ud over Brygge, uden at dette sker fra eller til Fartøi, der erlægger Afgift efter foranstaaende Paragrafer, betales:

5 Øre pr. Kubikmeter Splitved.
3 „ = Kubikmeter Ved.
5 „ = Tylvt Tømmer, Spirer, Stik eller Klovninger.
5 „ = Tylvt Planker, 6 cm. og derover.
3 „ = Tylvt af anden skaaren Last under 6 cm., Baghun, Pitprops, Kult eller anden ikke skaaren Last.
12 „ = Ton Vægt af Træmasse.
15 „ = „ „ = Papir.

Til saadan Benyttelse af Bryggerne maa for hver Gang indhentes Tilladelse hos Havnefogden.

§ 8. Fartøier af ikke over 2 Tons Drægtighed, som bringer Torvvarer til Byen, er fritagne for Bryggeafgift. Ligesaa er Baade, der bringer ferst Fisk, Lodsbaade samt Robaade, uden Hensyn til Størrelse, fritagne for Bryggeafgift, medmindre de benyttes til at ombord- eller ilandbringe Ladning til eller fra noget paa Havnen liggende Fartøi, der ikke erlægger Bryggeafgift efter foranstaaende Paragrafer; i saadanne Tilfælde erlægges en Afgift af to Øre pr. Ton for hver Gang vedkommende Farkost lægger til offentlig Brygge, dog ikke under 50 Øre for hver Gang. Vedkommende Fartøis Størrelse bestemmes af Havnefogden. Fritagne for denne Afgift skulle dog de Farkoster være, der ilandbringe Varer for at lette Fartøier, der ellers ikke ville kunne flyde ind til Bryggen, og som senere lægge til og betale den bestemte Bryggeafgift. Ligeledes skulle de Fartøier, som af Havnefogden beordres til Brygge forat

20 Novbr. udkaste Ballast til Brug for Kommunen, være fritagne for Bryggeafgift i den Tid, som medgaar dertil. Saavel Baade som andre Fartøier, der er fritagne for Bryggeafgift, skulle med Hensyn til den Tid, hvori det tillades dem at henligge ved Bryggen, være underkastede Havnefogdens Bestemmelse.

§ 9. Varer eller Gods bliver at henlægge paa de Steder, som Opsynet anviser, og bør i Regelen bortføres strax; de maa i intet Tilfælde henligge længer end 24 Timer uden særlig Tilladelse. Petroleum og andre saadanne Vædsker maa bortføres strax. I modsat Fald vil Pladsen, hvor Varerne henligge, hvis Opsynet finder det nødvendigt, blive ryddeliggjort for Eierens Regning, og vil Eieren, foruden at paadrage sig Ansvar efter de for Belemring af Gader og Pladse m. v. gjældende Bestemmelser, ikke erholde Varerne tilbage, førend samtlige Omkostninger ere dækkede.

Naar Færdselen eller andre Omstændigheder maatte findes at paakræve saadan Foranstaltning, kan Bryggen øieblikkelig fordres ryddiggjort for Varer i den Udstrækning, Opsynet maatte finde fornøden. Paa Søn- og Helligdage maa Varer aldrig henligge paa Bryggen uden efter Opsynets specielle Tilladelse.

20 Novbr. **Cirkulære** fra Forsvarsdepartementet, Armeafdelingen, til samtlige Armeens Afdelinger:

Efterat den i Cirkulære herfra af 12te September d. A. omhandlede Indlemmelse af Armeens fastlønnede Officerer i Pensionskassen for Statens Tjenestemænd nu har fundet Sted, har det vist sig at ville være fordelagtigt saavel for Pensionskassen som for Departementet, at de under 12te August sidstleden af Departementet udfærdigede Regler om Indbetaling af Officerernes Indskud forandres saaledes, at Pensionskassen erholder samtlige Indskudsbeløb for hvert Kvartal underet istedetfor som nu i 7 Portioner fra forskjellige Intendanter m. v. Departementet har derfor i Skrivelse til Generalintendanten af D. D. bestemt, at de nævnte Regler, der som Bilag medfulgte Cirkulæret af 12te September d. A., ophæves fra 1ste Januar 1897 at regne, og at fra dette Tidspunkt de i en Del Aftryk hosfølgende nye Regler træder i Kraft.

Hvilket herved meddeles til Underretning og videre fornøden Kundgjørelse i Forbindelse med ovennævnte Cirkulære og idet tilføies, at de nye Regler ikke bevirker nogen Forandring i Afdelingernes Befatning med Indeholdelse af Officerernes personlige Indskud.

De nye Regler er saalydende:

Regler

for Fremgangsmaaden ved Indbetaling af Indskud i Pensionskassen for Statens Tjenestemænd for Armeens fastlønnede Officerer ifølge Lov af 27de Juli 1895 og kongelig Resolution af 30te Mai 1896.

1. Indskud i Pensionskassen for Statens Tjenestemænd indbetales for Armeens samtlige fastlønnede Officerer til Pensionskassen gjennem Generalintendantens Kassekontor. Indbetalingen sker underet baade af Officerernes egne Indskud og Statens Tilskud. 20 Novbr.

2. Naar nogen Officer opnaar fastlønnet Ansættelse i Armeen, tilstiller Forsvarsdepartementets Armeafdeling Pensionskassen Meddelelse om Ansættelsen indeholdende Oplysninger om vedkommende Officers:

fulde Navn,
Fødselsaar og Dag,
den Dag, da han udnævntes til Officer og
den Dag, da han fik fast Ansættelse.

3. Efter Modtagelsen af de i Punkt 2 nævnte Oplysninger sender Pensionskassen gjennem Generalintendantens Kassekontor Forsikringsbrev for nye Indskydere med Oplysning om Indskudspligt og Pensionsret.

4. Pensionskassen tilstiller inden Udgangen af hvert Kvartals 2den Maaned Generalintendantens Kassekontor Fortegnelse for det paafølgende Kvartal over de til Pensionskassen indskudspligtige Officerer med Opgave over Indskuddenes Størrelse for hver enkelt Officer (eget og Statskassens Indskud). Forandringer, indtraadte i en Officers Stilling senere end den 1ste i en Maaned, influerer først fra den paafølgende Maaneds Begyndelse paa hans Indskudspligt i Pensionskassen.[1])

5. Generalintendantens Kassekontor indbetaler Indskuddenes samlede Beløb i Pensionskassen for ethvert løbende Kvartal ved Midten af Kvartalets 2den Maaned. Samtidig foretages de Berigtigelser, som foranlediges ved Forandringer, indtraadte siden sidste Kvartalsindbetaling.

6. Naar nogen Indskyder befordres, saaledes at herved bevirkes Forandring med Hensyn til hans Indskudspligt i Pensionskassen, giver Forsvarsdepartementet nævnte Kasse fornøden Meddelelse. Ligeledes meddeler Departementet Pensionskassen Underretning om Afsked og Dødsfald blandt Indskyderne.

[1]) Jfr. Skr. 13 Oktbr., indt. i Parolbefal. 30 Novbr. 1896.

Kongelig Resolution*), hvorved Approbation i Henhold til § 11, jfr. § 4, i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa den af Kommunebestyrelsen for Strommen Herred i Jarlsberg og Larviks Amt under 7de September 1896 fattede Beslutning om almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Herredet. 21 Novbr.

Kongelig Resolution*), hvorved Approbation i Henhold til § 11, jfr. § 4, i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de 21 Novbr.

*) Bekjendtgj. 26 Novbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 59, hvor Forskrifterne er indtagne.

21 Novbr. Mai 1860 meddeles paa den af Herredsstyrelsen for Hellelands Herred i Stavanger Amt under 12te August 1896 fattede Beslutning om almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Herredet.

21 Novbr. **Kongelig Resolution***), hvorved den af Drammens Havnestyre fattede og af Stedets Kommunestyre i Møde den 16de Juni 1896 vedtagne Beslutning angaaende tvungen Benyttelse af Havnelods i Drammens Havn samt angaaende Taxtregulativ for Benyttelse af Lodsen stadfæstes i Henhold til § 24 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894, saaledes at Beslutningen bliver gjældende indtil videre.

Den nævnte Beslutning gaar ud paa Forandring i § 20 samt Tilføielse af en ny § 21 i det for Drammen gjældende Havnereglement, hvorefter disse §§ bliver saalydende:

§ 20. Ethvert Fartøi paa over 50 — femti — Tons Drægtighed, der skal passere gjennem nogen af Broerne, skal benytte Havnelods. Fritagne herfra er Dampskibe paa ikke over 70 — sytti — Tons, der i fast Rute anløber Havnen flere Gange i Ugen. Havnelods kan rekvireres paa Havnekontoret efter nedenstaaende Taxter, Budpenge ikke iberegnet:

For et Fartøi paa indtil 200 Tons	. . . . .	Kr.	3.00
— fra 200—400 „	. . . . .	=	4.00
— = 400—600 „	. . . . .	=	6.00
— = 600—800 „	. . . . .	=	8.00
— paa over 800 „	. . . . .	=	10.00

For Seilskibe, som benytter Slæbebaad, saavelsom for Dampskibe under Damp reduceres Taxten med 25 pCt.

§ 21. Udenfor de i § 20 nævnte Tilfælder er Brugen af Havnelods en frivillig Sag. Taxten er den samme som i § 20 bestemt.

21 Novbr. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt:

1. At Kronpringsregentens Resolution af 14de August 1884 angaaende de i Stavanger ansatte Politibetjentes Uniform i Ordenspolitiets Tjeneste forandres derhen, at der i Resolutionens Litr. a efter Ordet „Surtout" indskydes Ordene „eller Jakke", samt at 1ste Punktum i Resolutionens Litr. D faar følgende Lydelse:

„For Vinteren Kapper af mørkegraat Klæde med to Rader Løveknapper, nedbrettet Krave, Ryg- og Skulderstropper, paa disse sidste Byens Vaaben i gult Metal samt derhos Romertal I, II og III saaledes, at de Politibetjente, der oppebærer Lønstillæg, skulle have Tallet III, de, der ikke oppebærer saadant Tillæg, Tallet II og Politisekretæren samt Sundhedskommissionens Betjent Tallet I."

*) Bekjendtgj. 26 Novbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 59.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt, at der i Maa- 21 Novbr.
nederne Juni og September bliver at afholde særskilte Maanedsthing for hvert af Thinglagene Ringsaker og Nes i Nordre Hedemarkens Sorenskriveri efter nærmere Bestemmelse af Amtmanden.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt: 21 Novbr.

I. Fra 1ste Januar 1897 at regne skal Gaarden Sjøflat, Gaards No. 20, Brugs No. 1 og 2, af samlet Skyld 12 Mark 19 Øre, henlægges fra Stangvik Præstegjælds Hovedsogn under Indre Nordmør Provsti i Trondhjems Stift til Die Hovedsogn af Surendalen Præstegjæld i samme Provsti og Stift.

II. Fra samme Tid skal den nævnte Gaard endvidere overgaa fra Stangvik Herred og Thinglag og Stangvik og Halse Lensmandsdistrikt i Nordmør Fogderi til Surendalen Herred, Thinglag og Lensmandsdistrikt i samme Fogderi.

Kongelig Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa de 21 Novbr.
under 12te September 1896 udfærdigede Statuter for „Understøttelsesforeningen for Døvstumme fra det nordenfjeldske Distrikt".

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet til Kristiansunds Regule- 24 Novbr.
ringskommission, der havde udbedt sig Departementes Udtalelse om, hvilke Betingelser der burde opstilles for Indvilgelsen af et Andragende om Tilladelse til at opsætte en Petroleumsmotor til Brug for et Bødkerverksted. I Anledning heraf meddeler Dept., at det finder at kunne henholde sig til en af samme i Anledning af en lignende Henvendelse erhvervet Udtalelse fra den almindelige Brandforsikringsindretning, afgiven i Skrivelse af 28de Juli 1896, hvori nærmere omhandles, hvilke Forsigtighedsregler, der bør forlanges befulgte ved Opsætning og Brug af Petroleumsmotorer. Departementet henleder i denne Forbindelse Opmærksomheden paa den nye almindelige Bygningslov af 27de Juli 1896, dens § 68, angaaende Anlæg, hvori arbeides med usædvanlig sterk Ild eller let antændelige Materialier m. v., jfr. Lovens § 69.

I ovennævnte Skrivelse fra den almindelige Brandforsikringsindretning for Bygninger til Bygningskontoret, dateret 28de Juli 1896, meddeles efter Konferance med Indretningens tekniske Konsulent, at Petroleumsmotorer af nu brugelige Konstruktioner ikke medfører nogen særlig Ildsfare, naar de er forsvarlig opstillede og anvendte. Indretningen har derfor ikke fundet at burde belaste Smaaindustrien, der i Petroleumsmotoren har faaet en billig og letvindt Drivkraft, med nogen høiere Brandkontingent for vedkommende Bygning end den, der er betinget af Bygningens og Bedriftens Art. Kun har man til Vei-

24 Novbr. ledning ved Motorernes Opstilling og til Betryggelse under Driften fremsat endel Forlangender, der væsentlig har gaaet ud paa:

1) Eget Motorrum eller ialfald Opstilling i Lokale, hvor hverken Lagring eller Bearbeidelse af let fængelige Stoffe finder Sted.
2) Placering paa solid ildsikkert Fundament, der, naar det omliggende Gulv ikke er ildfast Materiale, mindst maa række 30 Cm. udenfor Maskinen paa alle Kanter.
3) Afstand fra Trætag af mindst 1 M., fra Trævæg af mindst 30 Cm.
4) Ibrugværende Ovne eller Røgrør fjernet mindst 1 M. fra Motor og Petroleumsbeholder.
5) Ildsikkert anordnet Afløbsrør for Forbrændingsprodukterne.
6) Kun Lampepetroleum maa benyttes til Fødning af Motoren. Om Overholdelsen heraf har man forlangt særskilt Erklæring, for at Forvexling med de langt farligere Gasolie- og Benzinmotorer kan undgaaes.
7) Ikke over 250 Kgr. Petroleum maa opbevares i Motorrummet. Større Beholdninger maa lagres i ildfast Kjælder eller afsides liggende Bygning.

24 Novbr. **Cirkulære** fra Arbeidsdepartementet, Poststyrelsen (No. 50 for 1896), hvorved bl. a. meddeles følgende:

Fra Ottabanens Aabning er der indtil videre oprettet følgende nye Postaabnerier:

1. Faukstad i Vaage Herred, Nordre Gudbrandsdalens Fogderi, Kristians Amt, Lillehammers Postdistrikt, i en fra samme Tid oprettet Bipostrute Hedalen i Vaage — Sjoa.
2. Harpefoss paa Jernbanestationen af samme Navn i Søndre Frons Herred, Søndre Gudbrandsdalens Fogderi, Kristians Amt, Lillehammers Postdistrikt.
3. Losna paa Jernbanestationen af samme Navn i Ringebu Herred, samme Fogderi, Amt og Postdistrikt.

Fra samme Tid benævnes:

Bredebygdens	Postaabneri	Sjoa,
Faabangs	do.	Myre,
Nordre Frons	do.	Vinstra,
Søndre Frons	do.	Hundorp,
Selsverkets	do.	Otta.

Fra Sætersdalsbanens Aabning den 27de d. M. vil der indtil videre blive underholdt følgende nye Postaabnerier:

1. Byglandsfjord paa Jernbanestationen af samme Navn i Byglands Herred, Sætersdalens Fogderi, Nedenes Amt, Kristiansands Postdistrikt.

2. Grovene paa Jernbanestationen af samme Navn i Vennesla Herred, Mandals Fogderi, Lister og Mandals Amt, Kristiansands Postdistrikt. 24 Novbr.
3. Moisund paa Jernbanestationen af samme Navn i Hornnes Herred, Sætersdalens Fogderi, Nedenes Amt, Kristiansands Postdistrikt.

Der underholdes fremtidig indtil videre hvert Aar under Vinterfisket (fra Begyndelsen af December til Udgangen af April) et Postaabneri, Gryllefjord, paa Dampskibsanløbsstedet af samme Navn i Bergs Herred, Senjen og Tromsø Fogderi, Tromsø Amt og Postdistrikt.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Oslo Lagmandsret, 25 Novbr.
foranlediget ved en med Rettens Paategning modtaget, af en autoriseret Translatør indgiven Foreſtilling i Anledning af, at Retten for hans Funktion som Tolk i Lagmandsretssager ikke havde anſat noget Salær, men henviſt ham til at indgive Regning derfor i Overensſtemmelſe med Sportellovens Beſtemmelſer.

I Anledning heraf erklærer Departementet ſig enigt med Retten i, at der for autoriſerede Translatører ikke lovmedholdig kan faſtſættes noget Salær af Retten, idet dette er lovbeſtemt, i hvilken Henſeende henviſes til Sportellovens § 204 jfr. § 198, ſammenholdt med Straffeproceslovens § 199.

Skrivelse fra Juſtitsdepartementet til Amtmanden i Akers- 26 Novbr.
hus Amt, foranlediget ved Foreſpørgſel fra en Advokat om, hvorvidt en Lensmand anſaaes beretiget til for Forkyndelſe af Stevning i en privat Straffeſag at beregne ſig Skyds- og Koſtgodtgjørelſe ſom for Reiſer i det Offentliges Tjeneſte beſtemt, — i hvilken Anledning Departementet, under Henvisning til ſit i Lovtidenden indtagne Cirkulære af 11te November 1890, meddeler, at det antager, at Lensmandens Tilkommende i det nævnte Tilfælde maa blive at beregne efter Lov om Forkyndelſer, Varsler i civile Sager m. m. af 4de Juni 1892 § 1, jfr. Sportellovens §§ 104 og 105.

Skrivelse fra Indredepartementet til Amtmanden i Nedenes 26 Novbr.
Amt, foranlediget ved indkommen Foreſpørgſel ang. Forſtaaelſen af et Par Punkter i Loven af 14de Juli 1894 om Indſkrænkning af Arbeidstiden i Bagerier m. v., i hvilken Anledning Departementet erklærer ſig enigt med Amtmanden, der havde udtalt ſom ſin Mening: at Loven ogſaa maa omfatte dem, der foreſtaar Bageri uden at have Andel i Forretningen, — at det, at Bagningen paa Grund af uforudſeede Omſtændigheder forſinkes, ikke kan berettige til at fortſætte med Arbeidet udover den lovbefa-

26 Novbr. lede Tid, — samt, at Loven, naar den anvender Udtrykket: „enhver, der driver Bagernæring eller forestaar Bageri", maa forstaaes ligefrem efter Ordene.

28 Novbr. **Kongelig Resolution***), hvorved i Medhold af Lov om Pigtraads Anvendelse til Gjærde af 14de Juli 1893 § 1 meddeles Approbation paa en af Herredsstyrelsen i Sveens Herred, Søndre Bergenhus Amt, i Møde den 21de August 1896 fattet saalydende Beslutning:

„Det er forbudt inden Sveens Herred at anvende Pigtraad til Gjærde".

28 Novbr. **Kongelig Resolution***), hvorved den af Aamot Herredsstyrelse i Møde den 7de September 1896 fattede Beslutning, hvorved Grændsen for Afgiften af Salg og Udskjænkning af Øl og Vin fastsættes til Kr. 800,00, approberes i Henhold til Udskjænkningsloven for Landet af 18de Juni 1884 § 13.

28 Novbr. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt, at det Bidrag, som ifølge de Kongelige Resolutioner af 3die November 1883 og 23de Juni 1888 har været tilstaaet den residerende Kapellan i Baklandets Menighed i Trondhjem af det i Kongelig Resolution af 23de December 1878 Post 9 og 10 omhandlede Fond til bedste for de geistlige Embeder i Trondhjems By, fra 2den November 1896 at regne nedsættes fra 820 til 600 Kroner aarlig.

28 Novbr. **Kongelig Resolution**, hvorved bl. a. er bestemt, at Forberedelsen af Konfirmanderne fra Tyristrandens Annexsogn af Hole Præstegjæld under Ringerike og Hallingdal Provsti i Kristiania Stift herefter skal foregaa inden Sognet.

28 Novbr. **Kongelig Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa følgende af Præsterne i Vestre og Nedre Borgesyssels Provstier i Møde den 30te Januar 1895 vedtagne Forandring i den for de nævnte Provstiers Børnekasse gjældende, under 21de September 1736 Kongelig stadfæstede Fundats med Tillæg, stadfæstet 18de Juli 1879: „§ 1 i nævnte Fundats forandres derhen, at herefter ikke andre end de i nævnte Provstier ansatte Præster (personelle Kapellaner heri indbefattet) og Kristiania Biskop har Ret til at gjøre Indskud i Børnekassen".

28 Novbr. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt, at Post 2 i den Kongelige Resolution af 21de December 1893 angaaende Oprettelse af Etnedalens Præstegjæld og Thinglag, fra den Tid, som af Amtmanden bestemmes, forandres derhen, at nævnte Thinglag skal udgjøre et særskilt Maanedsthingsdistrikt,

*) Bekjendtgj. 30 Novbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 60.

for hvilket bliver at holde Thing to Gange aarlig efter Amtmandens nærmere Bestemmelse. 28 Novbr.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt, at de i Regjeringsinstruxen af 15de Januar 1881 § 7 No. 13 omhandlede Bevillinger, der udleveres af Overøvrighederne eller anden underordnet Autoritet, for Fremtiden skal udfærdiges af Statssekretæren paa den Norske Regjerings Vegne. 28 Novbr.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Skoledirektøren i Kristiansands Stift, hvori paa Forespørgsel fra et Amtsskolestyre meddeles, at da en navngiven Haandgjerningsskolelærer og en Do. Lærerinde ifølge de meddelte Oplysninger begge maa antages ansatte i fuldstændige Lærerposter i Folkeskolen med den for saadanne Poster bestemte Aflønning, maa de ogsaa begge antages berettigede til (Storskole)-Alderstillæg efter Skolelovens § 20. At de begge underviser udelukkende i Haandgjerning, antages ikke at have nogen Betydning, aldenstund de virkelig er ansatte i fuldstændige Lærerposter og ikke blot som Timelærere. 28 Novbr.

Parolbefaling fra Marinekommandoen, hvori bl. a. meddeles følgende: 30 Novbr.

Udtrykket „almindelig Fragtfart" i følgende Passus i Plan for Uddannelse og Tilgang af Søofficerer approberet ved Kongelig Resolution af 8de Juli 1896, dens § 5, Punkt 1:

— — — — „medens han (Aspiranten) i indtil 9 Maaneder kan have tjenestgjort paa Dampskib i almindelig Fragtfart"

findes ikke at være til Hinder for, at Fart med Dampskib i Rute paa Kanal-, Nordsø- eller Østersøhavn udenfor de forenede Riger og Danmark, dog ikke i over 3 Maaneder, kan medregnes i de ovenfor nævnte 9 Maaneders Dampskibsfart.

I Skrivelse af 13de Oktober 1896 har Direktionen for Pensionskassen for Statens Tjenestemænd udtalt[1]):

„Med Hensyn til de i Forsikringsbrevene indeholdte Oplysninger om Indskudspligt bemærkes, at man har gaaet ud fra, at denne Forpligtelse altid kun gjøres gjældende for hele Maaneder. I Tilfælde, da Forpligtelsen bortfalder, fordi Indskyderе fylder 60 Aar, har man derfor beregnet Indskud indtil Udgangen af den Maaned, der gaar forud for den, i Løbet af hvilken den 60de Fødselsdag indtræffer, idet dog ogsaa den sidstnævnte Maaned er medregnet som Indskudsmaaned, naar Fødselsdagen indtræffer paa dens sidste Dag. Paa samme Maade vil ogsaa fremtidig blive forholdt, naar en Indskudsrække afbrydes ved Indskyderens Død eller Afskedigelse.

Ligeledes har man paa Aarslisten for Budgetaaret 1896—97, ladet de Forandringer i Indskudsbeløbenes Fordeling mellem Ind-

[1]) Jfr. de v. Cirk. 20 Novbr. 1896 indtagne Regler.

30 Novbr. skydere og Statskassen, der følger af, at Vedkommende først efter 1ste Juli dette Aar fylder sit 8de Tjenesteaar i fastlønnet Stilling, indtræde fra Udgangen af den Maaned, i Løbet af hvilken de 8 Tjenesteaar fyldes, dog saaledes, at man, naar dette indtræffer paa den første Dag i en Maaned, har ladet Forandringen indtræde at regne fra samme Dag.

I Overensstemmelse hermed agter man ogsaa herefter, naar Indskudspligt indtræder fra nyt af for fastlønnede Officerer, eller naar Forholdet mellem eget og Statens Tilskud forandres paa Grund af Officerers Befordring, at lade Indskuddene begynde eller deres Fordeling forandres fra den 1ste i Maaneden efter den, i Løbet af hvilken Ansættelsen eller Befordringen er indtruffen, saafremt ikke Ansættelses- eller Befordringsdagen er den 1ste i Maaneden, i hvilket Tilfælde Indskud eller den forandrede Fordeling begynder fra samme Dag."

3 Decbr. **Telegram** fra Indredepartementet til den midlertidig konstituerede Amtmand i Nedenes Amt, hvori paa Forespørgsel meddeles, at han som saadan ikke kan vælges til Medlem af Formandskabet i Arendal.

3 Decbr. **Skrivelse** fra Indredepartementet til Stiftamtmanden i Bergens Stift, foranlediget ved Forespørgsel fra Bestyrelsen for Bagersvendenes Fagforening angaaende Forstaaelsen af Bestemmelserne i Lov om Indskrænkning af Arbeidstiden i Bagerier af 14de Juli 1894 § 2 sidste Afsnit og § 3 Litr. c.

Den i Lovens § 2, sidste Afsnit indeholdte Bestemmelse saaes ved en enkelt større Bageriforretning i Bergen at praktiseres saaledes, at endel Arbeidere i hveranden Uge i Tiden fra Kl. 6 Aften til Kl. 6 Morgen anvendtes til Tørring og Hævlægning, uden at de i denne Tid deltog i det almindelige Dagarbeide. Medens Bagersvendenes Fagforening ansaa dette at stride mod den citerede Lovparagrafs udtrykkelige Bestemmelse om, at der for det efter §'ens 1ste Led tilladte Natarbeide skal fradrages i Arbeiderens Arbeidstid en og en halv Gang saa lang Tid, som Natarbeidet har medtaget, antog vedkommende Forretnings Indehaver, at en saadan Arbeidsordning maatte være lovmedholdelig, idet det i Lovens § 2, sidste Afsnit, omhandlede Fradrag i den daglige Arbeidstid alene maatte antages at kunne komme de Arbeidere tilgode, der beskjæftiges i det almindelige Dagarbeide, altsaa ikke som de heromhandlede udelukkende med Tørring og Hævlægning. Politimesteren havde været i Tvivl om, hvorledes dette Spørgsmaal skulde besvares, men syntes nærmest at helde til den sidstnævnte Opfatning, idet han bl. a. udtalte, at Loven ved at tillade Tørring og Hævlægning henlagt til Natten maa antages at have taget Hensyn til, at disse Arbeider er mindre anstrængende end det almindelige Bageriarbeide, og derfor at ville tillade, at de Arbeidere,

som udelukkende beskjæftiges med disse Arbeider, kan arbeide hele 3 Decbr.
Natten uden Afkortning i den længste tilladte Arbeidstid, 12 Timer.

I Anledning af det her omhandlede Spørgsmaal meddeler Departementet, at § 2, sidste Afsnit efter dets Mening er saaledes at forstaa, at Reduktionen i den for Døgnet tilladte Arbeidstid af 12 Timer indtræder i alle Tilfælde, hvor Natarbeidet er udført af Folk, der har været beskjæftiget om Dagen (6 Morgen til 8 Aften) uanseet, hvor kortvarigt og af hvilket Slags dette Dagarbeide har været, medens ingen Reduktion indtræder, naar Arbeidet har været ublandet Natarbeide.

Det af Bagersvendenes Fagforening opstillede Spørgsmaal om Forstaaelsen af Lovens § 3, Litr. C gjaldt, hvorvidt en Bagermester havde Lov til at anvende de ovenfor omhandlede Arbeidere fra Fredag Kl. 6 Eftermidag til Lørdag Kl. 9 Morgen. Departementet udtaler sig med Hensyn hertil enigt med Politimesteren i hans Opfatning, hvorefter der for den Arbeidstid, som falder mellem Kl. 8 Fredag Aften og Lørdag Morgen Kl. 2, i Henhold til Lovens § 2, sidste Afsnit, ved Beregningen af den længste tilladte Arbeidstid maa gjøres et Tillæg af en halv Gang, saaledes altsaa, at Arbeidstiden ikke maa udstrækkes udover Lørdag Morgen Kl. 6.

Kongelig Resolution *), hvorved i Henhold til Lov af 5 Decbr.
6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Eidsberg Herred, Smaalenenes Amt, under 30te Oktober 1896 fattet Beslutning angaaende Tillæg til de ved Kgl. Resolution af 17de November 1894 approberede Politivedtægter for bemeldte Herred, saalydende:

Det skal være forbudt enhver, som ikke dertil har erholdt skriftlig Tilladelse af Lensmanden og er anvist Plads af Jernbanens Vedkommende, at fremmøde med Kjøretøi paa nogen af Jernbanestationerne i Herredet for at tilbyde Skyds mod Betaling. Enhver privat Person, der fremmøder paa en Jernbanestation i saadant Øiemed, skal derhos, hvad enten han medbringer Kjøretøi eller ikke, bære et iøinefaldende Skilt med Paaskrift „Privat Skydsende".

En saadan af Lensmanden given Tilladelse kan igjen fratages Vedkommende, naar dertil maatte findes berettiget Grund.

Kongelig Resolution **), hvorved 5 Decbr.

1. i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Rakkestad Herred, Smaalenenes Amt, under

*) Bekjendtgj. 9 Decbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 61.
**) — = — = — „ „ = =, hvor Vedtægterne er indtagne.

5 Decbr. 12te Auguſt og 27de Oktober 1896 fattet Beſlutning til Politivedtægter for bemeldte Herred,

2. den Kongelige Reſolution af 14de Marts 1864, ved hvilken Kjøbſtadspolitilovgivningens almindelige Beſtemmelſer om Gadenuorden og Roligheds forſtyrrelſe m. v. blev gjort gjældende for Rakkeſtads Præſtegjeld, ophæves fra den Dag af, da ovennævnte Politivedtægter træder i Kraft.

5 Decbr. **Kongelig Reſolution***), hvorved i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæſtelſe paa en af Herredsſtyrelſen for Hemnæs Herred, Nordlands Amt, under 30te December 1895 ſamt 2den Mai og 31te Auguſt 1896 fattet Beſlutning angaaende Tillæg til § 8 i de ved Kgl. Reſolution af 31te Aug. 1892 approberede Politivedtægter for bemeldte Herred af ſaadant Indhold:

„Forſaavidt offentlig Dans afholdes af nogen, ſom deraf gjør ſig en Næring, maa Tilladelſe dertil erhverves hos Lensmanden, ſom kan paabyde dens Ophør naarſomhelſt, dog ſkal ſaadan Dans i ethvert Fald ophøre Kl. 10 Aften. Lensmanden afkræver ved Tilladelſens Meddelelſe en Afgift til Herredskaſſen af 2 til 50 Kroner for hver Dag eller Aften Tilladelſen gjælder".

5 Decbr. **Kongelig Reſolution***), hvorved den af Moſs Kommuneſtyre i Møde den 18de September 1896 fattede Beſlutning om, at den ved Kommuneſtyrets Beſlutning af 11te December 1894 paalagte Tonnageafgift af losſende eller ladende Fartøier forhøies til 5 Øre pr. Reg.ton af Fartøier i udenrigſk og $2^1/_2$ Øre pr. Reg.ton af Fartøier i indenrigſk Fart, ſtadfæſtes i Henhold til Lov om Havne- og Ringevæſenet m. v. af 10de Juli 1894 § 29 ſom gjældende for Aaret 1897 og indtil videre.

5 Decbr. **Skrivelſe** fra Juſtitsdepartementet til Indredepartementet, der havde udbedt ſig førſtnævnte Departements Udtalelſe om, hvorvidt en Skibsfører har at erlægge Retsgebyr m. v. for Optagelſe af en Sjøforklaring angaaende et paa et norſk Skib forulykket ſvenſk Mandſkab. I Anledning heraf meddeler Departementet, at det antager, at ſaadan Sjøforklaring bør optages uden Udgift for Skibet eller Skibsføreren.

5 Decbr. **Skrivelſe** fra Juſtitsdepartementet til Amtmanden i Finmarkens Amt, foranlediget ved Regning fra en Lensmand, bl. a. over Tilkommende for Udfærdigelſe af bekræftede Gjenparter af ſex Stevninger i en Paternitetsſag, hvorfor var beregnet Kr. 0.87 for hver eller tilſammen Kr. 5.22. I Anledning heraf meddeler Departementet, at da det ved Søgsmaal, anlagte efter Lov af 6te Juli 1892 § 24, paahviler Retten uden Gebyr at udfærdige de fornødne Indkaldelſer, antager det, at

*) Bekjendtgj. 9 Decbr. i Lovtid. 1ſte Afd. No. 61.

den ogsaa maa være forpligtet til paa samme Maade at besørge 5 Decbr.
de bekræftede Afskrifter, der ifølge Lov om Forkyndelser m. v. af 4de Juni 1892 §§ 3 og 6 bør ledsage ethvert til Forkyndelse afgivet Skrift, jfr. Kgl. Resolution af 12te December 1892 om Forskrifter for Stevnevidner, § 7. Departementet finder derfor ikke at kunne samtykke i det paagjældende Belobs Anvisning af Delinkventfondet. Sluttelig henleder Departementet Opmærksomheden paa sin i Lovtidenden indtagne Skrivelse af 8de Mai 1893, hvorefter Stevnevidne for at udfærdige og bekræfte de i Loven af 1892 § 3 omhandlede Afskrifter ikke antages at kunne beregne mere end 67 Øre pr. Ark, jfr. Sportellovens § 108.

Cirkulære fra Arbeidsdepartementet, Poststyrelsen (No. 51 7 Decbr.
for 1896), hvorved bl. a. meddeles, at der fra 15de Decbr. 1896 underholdes et Postaabneri, Lierfoss, paa Jernbanestoppestedet af samme Navn i Urskogs Herred, Nedre Romerikes Fogderi, Akershus Amt, Kristiania Postdistrikt.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det 8 Decbr.
af Lillehammers Brændevinssamlag ved Beslutning i Generalforsamling den 22de Oktober 1895 og det i Henhold til denne Beslutning af Samlagets Bestyrelse under 2den Marts 1896 udfærdigede Gavebrev oprettede „Legat for Lillehammer Bys Vel" samt paa de for dette Legat i Henhold til samme Beslutning under 14de September s. A. udfærdigede Statuter.

Høieste Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det 8 Decbr.
af Svelviks Brændevinssamlag ved Beslutning i Generalforsamling den 25de Oktober 1895 oprettede „Legat for Svelviks Bys Vel" samt paa de for dette Legat i Samlagets Generalforsamlinger den 28de Februar og 17de September 1896 vedtagne Statuter.

Kongelig Resolution, hvorved meddeles Stadfæstelse paa 8 Decbr.
de af vedkommende Komite vedtagne Statuter for „Fridtjof Nansens Fond til Videnskabens Fremme".

Høieste Resolution, hvorved meddeles Approbation paa de 8 Decbr.
i kombinerede Møder af Borgunds og Skodje Formandskaber den 1ste Februar og 13de September 1895 vedtagne Forandringer i og Tillæg til den ved Høieste Resolutioner af 15de Decbr. 1860 og 5te April 1872 approberede Plan for Borgund og Skodje Brandforsikringsforening for Huse, saaledes at Foreningen fremdeles kan nyde godt af de ved Lovene af 9de August 1839 og 4de August 1845 hjemlede Forrettigheder.

Kongelig Resolution *), hvorved i Henhold til Lov af 8 Decbr.
17de Juni 1869 om Udvidelse af Lov af 26de Mai 1866, inde-

*) Bekjendtgj. 14de December i Lovtid. 1ste Afdeling No. 62, hvor Vedtægterne er indtagne.

8 Decbr. holdende adskillige Bestemmelser om Politivæsenet i Kristiania, til at gjælde ogsaa for Rigets øvrige Kjøbstæder meddeles Stadfæstelse paa en af Kjøbstaden Gjøviks Formænd og Repræsenter under 30te Juli 1895 og 14de Oktober 1896 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Kjøbstad.

10 Decbr. **Kongelig Resolution***), hvorved efterstaaende af Sandefjords Kommunebestyrelse i Møde den 4de September 1896 fattede Beslutning om Vedtægt for Nataarbeide i Bagerier i Sandefjord stadfæstes i Medhold af § 3 i Lov af 14de Juli 1894 om Indskrænkning af Arbeidstiden i Bagerier m. v.:

„I Maanederne Juni, Juli og August skal det være tilladt Enhver, der driver Bagernæring eller forestaar Bageri i Sandefjord By, at anvende sine i Bageriet beskjæftigede Folk over 18 Aars Alder — dog ikke Læregutter over denne Alder mod deres Villie — til Brødbagning fra Kl. 3 Morgen paa Betingelse af, at Arbeidstiden for den enkelte Arbeider ikke overskrider 12 Timer i Døgnet, Spise- og Hviletider deri medregnet, og at der i Bageriet skal anvendes dobbelt Mandskab med regelmæssigt Dag- og Natskifte hver 8de Dag".

10 Decbr. **Kongelig Resolution**, hvorved i Henhold til Lov om Fattigvæsenet paa Landet af 6te Juni 1863 § 12, andet Passus, og Lov om Folkeskolen paa Landet af 26de Juni 1889 § 80, sidste Passus, meddeles Approbation paa Nedre Ekers Herredsstyrelses Beslutning af 3die September 1896 angaaende Herredets Overtagelse af Mjøndalen Bruks Fattig- og Skolevæsen fra 1ste Januar 1897 at regne paa nærmere fastsatte Vilkaar.

10 Decbr. **Kongelig Resolution**, hvorved er bestemt:

1. At Vaar-, Sage- og Skattethingene for Hurdalens Thinglag bortfalder.
2. At der i Juni Maaned holdes istedetfor det hidtil anordnede Maanedsthing for Eidsvold Sorenskriveri et Maanedsthing for Eidsvold og Nannestad Thinglag og et inden Hurdalens Herred for Hurdalens Thinglag.
3. At Amtmanden i Akershus Amt bemyndiges til at bestemme Tidspunktet for Ordningens Ikrafttræden.

10 Decbr. **Kongelig Resolution**[1]), hvorved er bestemt:

1. At Bestemmelsen i den Kongelige Resolution af 19de September 1894 angaaende Skydsgodtgjørelse for de i Straffesager mødende Vidner, som til sin Befordring maa benytte Renskyds, forandres derhen, at Skydsgodtgjørelsen ansættes til 6 — sex — Øre pr. Kilo-

*) Bekjendtgj. 14de December i Lovtid. 1ste Afd. No. 62.

meter, hvorhos bestemmes, at denne Godtgjørelse for Tilfælde, i hvilke den maatte skjønnes at være utilstrækkelig, kan passende forhøies, dog ikke udover det Beløb, der antages med Nødvendighed at medgaa til Vidnets Befordring. Spørgsmaalet om saadan Forhøielse af Godtgjørelsen bliver ved Lagmandsretterne at afgjøre overensstemmende med § 10 i de ved Kongl. Resolution af 14de December 1889 bifaldte Regler for Udbetaling af den Vidner og Sagkyndige efter Straffeprocesslovens §§ 485—490 tilkommende Godtgjørelse, ved andre Retter af Rettens Formand. 10 Decbr.

2. At de i Post 1 givne Bestemmelser træder i Kraft fra 1ste Januar 1897.

[1]) Vedkommende Regjeringsforedrag er indt. i Depts.tidende No. 1 for 1897.

Kongelig Resolution, hvorved er bestemt: 10 Decbr.

1. At Lesje Thinglag i Nordre Gudbrandsdalens Fogderi og Sorenskriveri, Kristians Amt, deles i 2 Thinglag og Maanedsthingsdistrikter, Lesje Thinglag og Maanedsthingsdistrikt samt Dovre Thinglag og Maanedsthingsdistrikt, svarende til Herrederne af samme Navn.
2. At den Kongelige Resolution af 13de Oktober 1858 angaaende Thingene i Gudbrandsdalen, sammes Post 1, forandres derhen, at de trende Maanedsthing for Nordre Gudbrandsdalens Sorenskriveri skal holdes i Maanederne Juni, August samt i de sidste Dage af September eller den første Halvdel af Oktober Maaned.
3. At Amtmanden i Kristians Amt bemyndiges til forøvrigt at bestemme Tid, Sted og Dageantal for Sage-, Skatte- og Maanedsthingene i de nye Thinglage og Maanedsthingsdistrikter, samt at det overlades til ham at bestemme Tiden for Delingens Ikrafttræden.

Kongelig Resolution, hvorved efterstaaende Udkast til 2den Del af nyt Reglement for Landtjenesten ved Marinen[1]), indeholdende Regler om Værftstjenesten og Marinens Bibliothek — hvilke Regler træder istedetfor Kapitel 5, Afsnit IX og X samt Kapitel 6 af det tidligere Landtjenestereglement af 10de August 1857[2]) — approberes som gjældende indtil videre: 10 Decbr.

[1]) Se for den første Dels Vedkommende Resolutioner af 27de Februar og 6te Marts 1889, jfr. Resolutioner af 27de Marts, 5te April og 30te Novbr. 1890 og 14de Septbr. 1893.

[2]) Istedetfor Kapitel 7 i Reglementet af 1857 — hvilket Kapitel hverken her eller i de i Note 1 citerede Resolutioner af 1889 udtrykkelig er nævnt som ophævet — er traadt:

1. Instrux for Marinens Overlæge og de øvrige ved Værfterne stationerede Læger, fastsat af Marine- og Postdepartementet under 2den April 1867 i Henhold til Kgl. Resolution af 8de August 1866;

10 Decbr.

Reglement

for Landtjenesten ved den Kongelige Norske Marine.
2den Del. Værftstjenesten m. v.

Første Kapitel.

Tjenesten ved Hovedværftet.

A. Værftets Funktionærer.

§ 1. Værftets Hovedfunktionærer ere:

1. Værftschefen, der i sin Tjenstgjøring som saadan staar direkte under Forsvarsdepartementet.
2. Ekvipagemesterne, hvoraf Første Ekvipagemester er Næstkommanderende ved Værftet og den yngste fungerer som Værftschefens Adjutant.
3. De ved Værftet stationerede ordinære Arbeidschefer, nemlig:
   a. Skibsbygningsinspektøren, under hvem sorterer en teknisk Assistent og som Arbeidsforstander en Skibsbygmester.
   b. Direktøren for Marinens mekaniske Verksteder, under hvem sorterer en teknisk Assistent, en Verksmester som Arbeidsforstander og en Bogholder.

---

2. Plan for Marinens Sanitet af 7de Mai 1892 (indtaget i Lovtidenden) jfr. Resolutioner af 20de Januar 1894, 1ste Marts 1895 og 26de Juni 1896;

3. Reglement for Marinens Sanitet af 13de Marts 1893 med flere senere Forandringer (ikke indtaget i Lovtidenden).

Den under No. 1 nævnte Instrux, der findes at burde indtages her, er saalydende:

Instrux

for Marinens Overlæge og de øvrige ved Værfterne stationerede Læger.

1. Overlægen.

§ 1.

1. Overlægen har Overopsyn med Marinens Medicinalvæsen og giver saavel de ved Værfterne som de paa Krigsfartøierne ansatte Læger den fornødne Veiledning.
2. Han skal, hvis Marine- og Post-Departementet ei anderledes bestemmer, have sit stadige Ophold ved Marinens Hovedværft.
3. Stationschefen og, naar ingen saadan er udnævnt, Værftschefen sammesteds bliver hans nærmeste Foresatte med Hensyn til hans Funktioner som Overlæge ved Stationen; forøvrigt staar han under Marine- og Post-Departementet.
4. Han er de øvrige somilitære Lægers nærmeste Foresatte.

§ 2.

1. Han overtager Bestyrelsen af Hovedstationens Sygehus og har tillige Overopsynet med de øvrige Stationers Sygevæsen. Ved Sygehuset erholder han i Almindelighed Assistance af en Underlæge.

Han paaser, at de gjældende Reglementer og Bestemmelser

c. Toimesteren, under hvem sorterer en eller flere Officerer som tekniske Assistenter, samt Arbeidsforstanderne ved Arsenalet, Artillerilaboratoriet og de øvrige Artilleriverksteder. 10 Decbr.

d. Bestyreren af Minevæsenet, under hvem sorterer Bestyreren af det aktive og det passive Minemateriel, en teknisk Assistent samt en Mineassistent som Arbeidsforstander og Hovedregnskabsfører ved Minevæsenet.

e. Takkelmesteren, under hvem sorterer som Arbeidsforstandere en Takkelassistent og Regnskabsførerne ved Seilloftet og ved Beklædningsverkstedet samt ved Bradbænken.

f. Bestyreren af Marinens Land- og Vandbygningsvæsen med de under ham sorterende Arbeidsforstandere.

4. Bestyreren af Marinens Navigationsvæsen, der i visse Tilfælde ansees som Arbeidschef.
5. Værftssekretæren.
6. Værftskassereren, der tillige kan fungere som Mønstreskriver.
7. Værftsbogholderen, der tillige kan fungere som Inventarieskriver og Husinspektør.
8. Material- og Proviantforvalteren.
9. Arsenalforvalteren som Regnskabsfører.

---

vedkommende Marinens Medicinalvæsen overholdes, og foreslaar de Forandringer i og Tillæg til samme, som han efter Omstændighederne anser hensigtsmæssige.

2. Uagtet det fornemmelig paaligger de øvrige ved Værftet stationerede Læger at have Tilsyn med de syge Mandskaber i Kvartererne, paahviler dog Overopsynet hermed Overlægen, og skal han, hvis farlige Sygdomme indtræffe, selv deltage i denne Gren af Sygebehandlingen. Dette paaligger ham ligeledes i det Tilfælde, at nogen af de øvrige ved Stationen ansatte Læger er fraværende eller har Forfald, saasom ved Udkommando, Permission eller Sygdom.
3. Dersom smitsom Sygdom ytrer sig, skal han uden Opsættelse opgive for vedkommende Chefer de sanitære Forholdsregler, som han med Hensyn herpaa anser tjenlige.
4. I Tilfælde af større Udrustninger er Overlægen forpligtet til, om paafordres, at overtage en Eskadre- eller Overskibslæges Funktion.

§ 3.

1. Det paaligger Overlægen at sørge for, at de for Krigsfartøierne fornødne Instrumenter m. m. altid haves i Oplag.
2. Ligeledes har han Tilsyn med, at der haves det tilbørlige Forraad af Sygerekvisita.

§ 4. Som Overlæge har han under Opsyn og Ansvar alle til Marinen henhørende medicinsk-chirurgiske Instrumenter og Rekvisita, forsaavidt disse ikke ere af saadan Beskaffenhed, at de uden Skade kunne opbevares i Værftets Magasiner og af Magasinforvalteren haves under Regnskab.

§ 5. Ved Udrustning udleverer han til vedkommende Skibslæge, mod Kvittering, de efter Reglementet for Sygeinventariet til

10 Decbr. 10. Tømmerforvalteren og de øvrige ved Værftets Magasiner og Forraad ansatte Regnskabsførere.

Værftschefen.

§ 2. 1. Værftschefen er alle ved Værftet ansatte eller tjenstgjørende Funktionærers Foresatte og har for dem alle saadan Permitteringsret, som for Officerernes vedkommende er bestemt i Reglementets 1ste Del § 136. Indberetning om meddelt Permission afgives til Forsvarsdepartementet efter den sammesteds givne Regel.

2. Beordres Sekondløitnanter til at gjøre Tjeneste ved Værftet, har Værftschefen at sørge for, at de blive øvede i de forskjellige Grene af Værftstjenesten i saa stor Udstrækning, som Omstændighederne tillade.

3. Værftschefen kan beordre de ham underlagte Officerer og andre Funktionærer til Reiser i Tjenesteanliggender, naar Reisen kan udføres paa kortere Tid end 3 Døgn; behøves længere Tid, erhverver han Forsvarsdepartementets Bemyndigelse til at udfærdige Reiseordren.

§ 3. Forholdet mellem Værftschefen og Kommandanten, naar en saadan særskilt er ansat, ordnes ved specielle Bestemmelser.

§ 4. Med Hensyn til Arbeidsvirksomheden og Tjenesten ved Værftet i Almindelighed paaligger det Værftschefen:

Krigsskibene bestemte Instrumenter m. m., forsaavidt disse af ham haves i Forvaring.

Forsaavidt Expeditionens særegne Beskaffenhed skulde gjøre Artikler fornødne, der ei findes i Reglementet, paaser han, at Skibslægen rekvirerer dem.

Han besørger Skibslægen forsynet med de efter Togtets Beskaffenhed fornødne Lægemidler og attesterer Rigtigheden af de herover indkomne Regninger.

§ 6. Ved Desarmering modtager han igjen de i foregaaende Paragraf omhandlede Instrumenter m. m. og anviser Skibslægen, hvorledes med de tilovers blevne Medikamenter skal forholdes; han modtager Skibslægens Journal, efterser den og meddeler Skibslægen Kvittering for det Afleverede samt Attest om, hvorvidt han forsvarligen har udført sit Embede og i tilbørlig Orden afleveret, hvad der har været ham anbetroet (Reglement for Søtjenesten,[1]) Kap. 11, om Lægerne).

Forsaavidt Skibslægen har noget at tilsvare, anmelder Overlægen det for vedkommende Værft, om muligt forinden Kommandoen stryges.

§ 7. Det paaligger ham paa Opfordring at bistaa Marinens forskjellige Autoriteter med de fornødne Erklæringer og Oplysninger, der vedkommer Marinens Lægevæsen.

II. Korpslægen og Underlægerne.

§ 8. Korpslægen og Underlægerne staa — ligesom Overlægen — under Marine- og Post-Departementet samt, forsaavidt de ere

[1]) af 26 Mai 1855.

a. At vaage over, at Værftets Funktionærer opfylde de dem paa- 10 Decbr.
hvilende Pligter, saa at god Økonomi iagttages og Tjenesten fremmes paa den hensigtsmæssigste Maade;
b. at sørge for Værftets og de til samme hørende Krigsfartøiers Forsyning med alt fornødent;
c. at anordne Arbeidsvirksomheden ved Værftet;
d. at drage Omsorg for en forsvarlig Vedligeholdelse af alle de ved og paa Værftet oplagte Krigsfartøier og andet Krigsmateriel, af Værftets Bygninger, Indretninger og andre Eiendomme saavelsom af, hvad der haves i Forraad eller til Opbevaring paa Værftet, alt efter de Bestemmelser, som ere givne i nærværende Reglement eller i specielle af Forsvarsdepartementet ham meddelte Instruktioner;
e. saavidt mulig at have Indseende med, at Værftets Regnskaber føres overensstemmende med de derfor givne Bestemmelser, og herunder saavidt gjørlig paase, at alt rigtig og i betimelig Tid rapporteres og posteres, og at de Summer, der af Forsvarsdepartementet ere stillede til Disposition under de forskjellige Kontoer, ikke overskrides;
f. at udstede alle Indtægts- og Udgiftsordrer (Sanitetsmagasinets undtagne) til Regnskabsførerne saavelsom alle Arbeidsordrer til Arbeidsscheferne og at beordre alle fornødne Besigtelser;
g. at sørge for, at Værftets Funktionærer og Arbeidere i rette

---

stationerede ved Hovedværftet, tillige under Stations- eller Værftschefen. Overlægen er deres nærmeste Foresatte; dog have de, naar de ere stationerede ved et af de Værfter, hvor Overlægen ikke har Station, at følge Værftschefens Bestemmelser. Naar Underlæger ere stationerede paa samme Sted som Korpslægen, ere de ham underordnede.

I lægevidenskabelige Sager staar samtlige Læger direkte under Overlægen.

§ 9. De have at føre Lægetilsyn med Marinens faste Mandskaber tilligemed deres Koner og Børn — samt med alle andre til Søvæbningen henhørende Mandskaber, der ifølge Ordre opholde sig paa Stationen, naar der for disse Mandskaber ikke haves specielt ansat Læge — og endelig med de ved Værfterne ansatte private Arbeidere eller andre, der tilkomme frit Lægetilsyn.

§ 10. Hver Morgen erholde de fra Sergeanterne (eller andre dertil bestemte Personer) Lister over de ved Kompagnierne værende Syge, som de derefter tilse.

§ 11. De skulle i en dertil indrettet Protokol indføre enhver Sygmeldt ved Navn, Nummer, og om han er af de faste Mandskaber, tillige ved Kompagni, anføre Sygdommen og anføre, naar den Syge igjen er bleven frisk eller er død.

Efter denne Protokol indsende de hvert Kvartal Sygelister til Overlægen og attestere de for Kompagnierne bestemte maanedlige Sygelister (Reglm. for Søtj. § 55, 3).

§ 12. Naar der er Syge, som ei kunne erholde det fornødne Tilsyn i deres Kvarter, eller som lide af smitsom Sygdom, skulle de sørge for, at disse Syge indlægges paa Stationens Sygehus.

10 Decbr. Tid erholde sin Aflønning samt forøvrig nyde de Rettigheder, som tilkomme dem;

h. at udøve Politimyndighed paa Værftet og dets Territorium inden de for denne hans Myndighed fastsatte Grændser.

§ 5. 1. Værftschefen har i Arbeidstiden Korpschefs Myndighed over militære Mandskaber, afgivne til Arbeide, Vagthold eller anden Tjeneste ved Værftet. Deres Anvendelse ordnes i Almindelighed efter Aftale med vedkommende Chef. Hvis noget af disse Mandskaber forser sig, melder Værftschefen det til vedkommende Chef, idet han kun i paatrængende Tilfælde bør anvende sin Revselsesret.

Værftschefen kan om fornødent beholde Mandskaberne udover den reglementerede Arbeidstid, men underretter i saa Tilfælde vedkommende Chef herom.

2. Til extraordinær Tjeneste kan Værftschefen rekvirere militær Assistance hos vedkommende Chef, men skal da indmelde Rekvisitionen og dens Aarsag til Forsvarsdepartementet og Marinekommandoen.

§ 6. 1. Ved Ansættelse af Værftssekretær, Kasserer og Mønstreskriver, Værftsbogholder og Inventarieskriver, Husinspektør, Skibsbygmester, Berksmester og Bogholder ved det mekaniske Verk-

---

Angaaende Anskaffelsen af de fornødne Sygerekvisita henvende de sig til Overlægen.

§ 13. Naar nyt Mandskab antages, eller Spørgsmaal opstaar om en i Tjenesten staaende Mands Sundhedstilstand, skulle de paa Forlangende visitere den Angjældende og afgive Attest om hans Tjenstdygtighed.

Naar udskrevne søfarende Mandskaber eller udkommanderede Mandskaber af Distriktsotropperne ankomme til Stationen, skulle de efter Værftschefens nærmere Ordre undersøge disse Mandskabers Tjenstdygtighed og derom afgive fornøden Erklæring. I tvivlsomme Tilfælde skulle de raadføre sig med Overlægen.

Naar faste Mandskaber udkommanderes eller efter endt Togt komme tilbage, skulle de ligeledes paa Forlangende visitere disse.

§ 14. Finde de nogen af de faste Mandskaber uhelbredelig, anmelde de det for vedkommende Kompagnichef.

§ 15. Ved pludselige eller mistænkelige Dødsfald skulle de efter vedkommende Autoritets Forlangende (eller Ordre) foretage Obduktion og undersøge Liget, hvorover de afgive behørig beskreven Forretning; ligeledes ere de forpligtede til at foretage enhver anden Undersøgelses- eller Synsforretning, naar saadant af vedkommende Chef forlanges.

§ 16. I alle Tilfælde anmelde de for Overlægen eller, om denne ei er tilstede, for vedkommende Chef, hvad de tro kunne tjene til Vedligeholdelse af Mandskabernes Sundhed.

Naar smitsom Sygdom ytrer sig, skulle de uden Opsættelse anmelde det for Overlægen og vedkommende Chef.

§ 17. Nærmere Bestemmelser angaaende Lægeforretningernes

sted, Material- og Proviantforvalter samt Arsenalforvalter afgiver Værftschefen Indstilling til Forsvarsdepartementet om Postens Besættelse. Sorterer nogen af ovennævnte Funktionærer under nogen Arbeidschef, skal dog dennes Erklæring først indhentes. 10 Decbr.

Det fornødne Antal Kopister (herunder indbefattet Tømmerskriveren og Rulleføreren ved Ekvipagekontoret), Regnskabsførere ved de mindre Forraad og Verkstederne samt Politibetjente antages af Værftet, som dog afgiver Indberetning til Forsvarsdepartementet om Ansættelsen.

Extraskrivere antages af Værftet inden de Grændser, som af Forsvarsdepartementet bestemmes.

Naar Forretningernes Omfang tillader det, kan der tillægges en af ovennævnte Funktionærer to eller flere af disse Funktioner.

Til saadan Regnskabsførsel, som kræver teknisk Kyndighed, bør, saavidt ske kan, antages Underofficerer.

2. Værftschefen antager og afskediger alle Værftsarbeidere, Formænd og Betjente, i Almindelighed efter Forslag fra Arbeidscheferne og med Jagttagelse af de i Lov om Tilsyn med Arbeide i Fabriker m. v. af 27de Juni 1892 givne Paabud, forsaavidt disse finde Anvendelse paa Værftsdriften *).

Fordeling mellem Lægerne ved Stationen gives af Overlægen med Marine- og Post-Departementets Approbation.

Naar nogen af dem gjør Tjeneste ved en Station, hvor Overlægen ei opholder sig, skal han forestaa Marinens derværende Sygevæsen, og retter han sig heri efter de nærmere Forskrifter, som af Overlægen med Departementets Approbation bliver givne.

§ 18.

1. Korpslægen fungerer i Overlægens Sted under dennes Forfald eller Fraværelse, og erholder til Forretningernes Udførelse i dette Tilfælde den fornødne Assistance af Underlægen.
2. Naar af Korpslægen og Underlægen eller Underlægerne ved Stationen den ene har Forfald eller er fraværende, overtager den anden eller de andre af de nævnte Læger hans Funktion efter nærmere Bestemmelse af Overlægen, der i dette Tilfælde yder Hjælp ved Tilsynet med de Syge i Kvarter (§ 2).

§ 19. Saavel Korpslægen som Underlægerne ere forpligtede til, om paafordres, ogsaa at udføre anden Lægetjeneste i Marinen end den foran nævnte og navnlig at gjøre Tjeneste som Læger paa Krigsfartøierne.

§ 20. Overlægen paa den Station, hvor han er ansat, og Værftschefen paa de øvrige Stationer kan meddele Lægerne indtil 14 Dages Permission. Ansøgning om længere Permission og andre Andragender eller Forestillinger indsendes gjennem Overlægen (eller vedkommende Værftschef udenfor Overlægens Station) til Marine- og Post-Departementet.

*) Se „Arbeidsreglement for Carljohansværns Værft" af 16de Marts 1895, godkjendt af Departementet for det Indre d. 30te s. M. i Medhold af ovennævnte Lovs § 32.

10 Decbr.

Med Formænd og Betjente oprettes skriftlig Kontrakt.

De øvrige faste Arbeidere antages med Forpligtelse til at rette sig efter de til enhver Tid givne Bestemmelser.

3. Daglønnere og Sjouere skulle ved Antagelsen forpligtes til at holde sig Værftets Politianordninger efterrettige og blive at indtage i Brandrullen. Forøvrig bør Værftschefen betinge sig i det væsentlige samme Dispositionsret over disse Mandskaber, hvad Værftstjenesten angaar, som over de militære.

4. Værftschefen udøver Politimyndighed (§ 4, h.) paa Værftet og i alle under Værftets Arbeidsvirksomhed liggende Verksteder. Han ordner alt, hvad der udfordres til Ordens Opretholdelse, og giver i saa Henseende fornødne Instruxer for Værftets Politibetjente og Vagter. Saavel Arbeidscheferne for sine Arbeideres og Verkstæders vedkommende som Ekvipagemesterne skulle være ham behjælpelige i Tilsynet saaledes, som senere i §§ 44, 3. og 36, 1. er anført.

§ 7. 1. Naar Forsvarsdepartementet har approberet Værftets Arbeidsplan (§ 120) eller forøvrig givet Befaling til et Arbeides Udførelse, besørger Værftschefen Arbeiderne udført overensstemmende med Forsvarsdepartementets Forskrifter.

Arbeider, der med Forsvarsdepartementets Tilladelse beordres udenfor Arbeidsplanen, søger han at ordne saaledes, at de ikke gribe forstyrrende ind i denne. Han paaser, at Arbeidscheferne i det hele holde sig den approberede Arbeidsplan efterrettige, og har Myndighed til at anordne, naar et Arbeide skal paabegyndes, ligesom han, idet han giver saadan Ordre, tilkjendegiver vedkommende Arbeidschef, naar Arbeidet bør være afsluttet.

Finder Værftschefen under Arbeidets Udførelse, at dette efter hans Skjøn ikke vil kunne være tilendebragt til fastsat Tid, gjør han vedkommende Arbeidschef opmærksom derpaa.

Har han Grund til at tro, at der ikke vises tilbørlig Økonomi, eller at et Arbeide af anden Grund drives paa en uforsvarlig Maade, skal han skride ind; vedkommende Arbeidschef har dog Adgang til at begjære Forsvarsdepartementets Afgjørelse i Sagen.

Denne Del af sin Myndighed kan Værftschefen ikke overdrage til Ekvipagemesterne, der, om de finde Misligheder, kun melde dem til ham, forat han personlig kan undersøge Forholdet.

2. Mindre Arbeider, som ingen væsentlig Indflydelse kunne have paa Værftets Drift, kan Værftschefen paa Forslag af vedkommende Arbeidschef lade udføre ved privat Fabrik eller Verksted; anser han større Arbeiders Udførelse paa denne Maade nødvendig eller hensigtsmæssig, gjør han derom Forestilling til Forsvarsdepartementet.

§ 8. De i den approberede Arbeidsplan opførte Arbeider beordrer Værftschefen udført af vedkommende Arbeidschef; Arbeids-

cheferne kunne igjen begjære Underafdelinger af de dem overdragne Arbeider udført ved Værksteder, som ere underlagte andre Arbeidschefer, uden at Værftschefens Mellemkomst derved er nødvendig. Angaaende andre af Forsvarsdepartementet beordrede Arbeider udfærdiger Værftschefen selv fornødne Ordrer til Arbeidscheferne. 10 Decbr.

§ 9. 1. Værftschefen har Overbestyrelsen af Værftets Brandvæsen og disponerer under Ildsvaade paa Stationen over alle Marinens derværende Underofficerer og Menige med Undtagelse af dem, der forlods ere udtagne af vedkommende Chefer til Sikring af Arkiver og Depoter. Saa ofte som det ansees fornødent begjærer han hos Korpscheferne Lister over de Underofficerer og Menige, der kunne afsees til Værftets Brandvæsen, hvorefter han ved Første Ekvipagemester lader udfærdige fornøden Brandrulle, ved hvis Affattelse Hensyn ogsaa tages til private Arbeidere i Værftets Tjeneste, over hvilke Værftschefen i Brandtilfælde ligeledes disponerer, kfr. § 34 b. Afskrift af Brandrullen opslaaes paa passende Steder og meddeles til Korpserne og Søkrigsskolen.

Naar Ild udbryder udenfor Værftets Territorium, afgiver Værftschefen efter Omstændighederne den Hjælp af Mandskab og Brandredskaber, som Værftets egen Sikkerhed kan tilstede, og som ansees fornøden.

2. Han kan kalde de i Brandrullen indførte Mandskaber til Mønstring, naar han anser saadant fornødent, for at Brandvæsenet stedse kan være i god Orden.

3. Naar han under Ildsvaade paa Værftets Territorium behøver Assistance af Officerer, begjærer han denne hos Somilitære Korps.

§ 10. 1. Værftschefen bestemmer efter Forsvarsdepartementets Bemyndigelse, hvor de fornødne Inspektioner og Vagter paa Værftets Territorium saavelsom i eller ved de oplagte Skibe skulle holdes Nat eller Dag. Er særskilt Kommandant ansat, ville de i § 3 omhandlede specielle Bestemmelser angive, hvilke Poster der besættes af Kommandanten og hvilke af Værftschefen.

2. Uvedkommende have ikke Adgang til Værftet uden Tilladelse af Værftschefen, som udfærdiger de i saa Henseende fornødne Instruktioner.

3. Ligesaa giver han Bestemmelse om, hvorvidt privat Færdsel i den Del af Havnen, hvor Skibene ere oplagte, kan tilstedes.

§ 11. Værftschefen har Overtilsyn med alle Statens Eiendomme og Anlæg paa og ved Hovedværftet, heri indbefattet alle Boliger, — dog for de Boligers vedkommende, som staa under nogen Korps- eller Afdelingschef, kun forsaavidt deres Vedligeholdelse og Brandvæsenet angaar. Forandringer i Boligerne maa ei foretages uden Forsvarsdepartementets Samtykke.

10 Decbr.

§ 12. Værftschefen har Overopsyn med Opbevaring af Statens Gods og inspicerer, saa ofte han finder det fornødent, de forskjellige Oplagssteder. Han drager Omsorg for, at der foretages det fornødne til Vedligeholdelse af alt saadant Gods, som ikke henhører under Arbeidscheferne. Vil han inspicere Oplagssteder paa Værftet, hvori der opbevares Sager, tilhørende Korpserne, underretter han vedkommende Chefer derom; Udførelsen af Inspektionen maa i dette Tilfælde ikke overdrages til Ekvipagemesterne eller andre underordnede Funktionærer ved Værftet.

§ 13. 1. En Gang aarlig eller oftere, om han finder det fornødent, lader Værftschefen efterse Beholdningerne hos de Arbeidsforstandere, Regnskabsførere eller Formænd, som holde Kontrabog med Forvalterne (kfr. § 185), for at erfare, om de ere i Besiddelse af de Materialier, som de skulle have i Behold.

2. Mindst en Gang hvert 3die Aar lader han opmaale eller opveie Beholdningen af de under Magasinforvalteren henhørende Forraad, hvoraf Procenter beregnes (§ 113).

3. Naar andet Eftersyn af Forraadene ved Værftet paabydes af Forsvarsdepartementet, lader han det udføre, samt paaser, at de af Forsvarsdepartementet givne Bestemmelser for Eftersynet nøie befølges. (Kfr. forøvrig Afsnittet om Besigtelser).

§ 14. 1. Værftschefen udsteder Instrux for Ekvipagemesterne og for Tjenesten ved Ekvipagekontoret. For samtlige øvrige Kontorers Personale foreslaar han efter Samraad med vedkommende Arbeidschef eller Kontorchef Instruxer til Forsvarsdepartementets Approbation, iagttagende de i dette Reglement fastsatte Hovedregler. Bestemmelser for specielle Tilfælde udenfor Instruxerne kan han selv fatte; Forandringer i Instruxerne (udenfor Ekvipagemesternes) kræve Forsvarsdepartementets Approbation.

2. Alle Kontorer ved Værftet, som ikke henhøre under nogen Arbeidschef, staa direkte under Værftschefen.

§ 15. 1. Værftschefen modtager alle de til Sotjenesten bestemte Mandskaber, som ikke høre til Korpserne, og sørger for deres Indkvartering og Underhold, indtil de, efter ved Værftet stedfunden Fordeling, afleveres til vedkommende Chefer overensstemmende med de for hvert Fartøi udfærdigede Kommandolister. Med Hensyn til Mandskabernes Antagelse til de søgaaende Skibe har han at iagttage Bestemmelserne i Reglement for Udskrivning af det sofarende Mandskab af 13de Mai 1893 § 87.

2. Ved Fartøiers Ekvipering assisterer han Cheferne med de fornødne Mandskaber og Rekvisiter; Inventarium og Varegods beordrer han udleveret efter Reglementerne.

3. Ved Desarmeringen lader han de afgaaende Mandskabers Kontoer opgjøre ved Mønstrekontoret og Mandskaberne afklarere. Til at være nærværende ved Mandskabernes Afklarering og attestere de stedfundne Udbetalinger begjæres hos vedkommende Skibs-

chef en Officer afgivet. Han besørger Modtagelsen af de udskrevne 10 Decbr.
eller forhyrede Mandskaber, efterhaanden som de afgaa, og foranstalter dem hjemsendt, naar de ikke længere skulle forblive i Tjenesten.

4. Det paaligger Værftschefen efter derom modtagen Meddelelse at indmelde til vedkommende Indrulleringschef og sømilitære Distriktschef alle paa Krigsfartøierne stedfundne Tilfælde af Dødsfald eller Desertion af udskrevne eller i Sørullerne staaende forhyrede Mandskaber. Ved Mandskabers Dimission m. v. befølges Reglerne i Udskrivningsreglementet af 13de Mai 1893 §§ 86 og 88.

Afdøde saavelsom deserterede Mandskabers Efterladenskaber lader Værftschefen afsende til vedkommende Skifteret eller Øvrighed, kfr. § 88.

§ 16. 1. Ved Fartøiers Desarmering lader Værftschefen ved en Kommission Proviant og Varegods besigtige strax ved Modtagelsen og Inventariet snarest mulig derefter. Selve Skibet eller Fartøiet besigtiges og modtages ligeledes af en Kommission.

2. Saafremt den Indberetning, som afgives af vedkommende Besigtelseskommission, indeholder Oplysning om, at uhjemlede Forandringer ere foretagne med Skrog eller Inventarium, eller at andre Sager end de reglementerede ere afleverede, skal Værftschefen indmelde saadant til Forsvarsdepartementet, men bestemmer selv, i hvilket Regnskab vedkommende Sager skulle regnskabsføres. Ligeledes gjør han Indmelding, hvis det viser sig, at Inventariet, Provianten eller Varegodset paa Togtet ei har været behandlet med den tilbørlige Omhu.

§ 17. 1. Naar der fra et Krigsskib rekvireres noget hos Værftet, beordrer Værftschefen det udleveret, forsaavidt Rekvisitionen er overensstemmende med Reglementerne, men i modsat Fald kun, naar han efter Omstændighederne anser det forlangte nødvendigt. I sidste Tilfælde bør dog, om Tiden tillader det, og Gjenstanden ikke er ubetydelig, Forsvarsdepartementets Samtykke først indhentes.

2. Naar der fra noget andet Fartøi, som tilhører Staten eller er i dens Tjeneste, begjæres Hjælp af Værftet, afgives denne efter Omstændighederne; dog skal Fartøiets eget Mandskab saavidt mulig bidrage til de fornødne Arbeiders Udførelse.

3. Naar fremmed Orlogsmand ankommer til Stationen og har anmeldt sin Ankomst, skal, hvis ingen Stationschef er ansat, Værftschefen ved en Officer eller efter Omstændighederne personlig komplimentere Chefen og tilbyde Bistand.

Forlanger Chefen nogen Hjælp, skal Værftschefen saavidt mulig yde den. Forlangendet indmeldes strax, og Beregning over den derved foraarsagede Udgift indsendes til Forsvarsdepartementet sna-

10 Decbr. rest mulig, forat den fremmede Chef paa Stedet kan faa afgjort sit Mellemværende med Værftet.

§ 18. Værftschefen skal drage Omsorg for, at de oplagte Skibe med Inventarium og Varegods behandles paa en for deres Vedligeholdelse hensigtsmæssig Maade, samt at Fartøierne og det øvrige Krigsmateriel ligger færdig til Mobilisering overensstemmende med de derfor givne specielle Bestemmelser.

§ 19. Med Hensyn til Kontortid, Arbeidstid, Fridage og Daglon følger Værftschefen de til enhver Tid gjældende specielle Bestemmelser.

§ 20. Værftschefen er Medlem af Værftets Kassekommission og har med Hensyn til Forretningsorden, Økonomi og Regnskabsvæsen at iagttage, hvad nedenfor i saa Henseende er bestemt.

§ 21. 1. Værftschefen paaser, at alle Kjøbekontrakter, Skjøder, Karter eller andre Dokumenter vedkommende Værftets Eiendomme opbevares i Værftets Arkiv, forsaavidt Forsvarsdepartementet ei anderledes bestemmer.

2. Ligeledes paaser han, at alle til Værftet afgivne Kautionsdokumenter opbevares paa betryggende Maade og til enhver Tid ere i behørig Orden.

§ 22. Naar en Regnskabsfører dør eller fratræder sin Stilling som saadan, beordrer Værftschefen en Kommission til at gjennemgaa og besigtige Beholdningen samt overvære Overleveringen til den tiltrædende Regnskabsfører, jfr. § 117.

§ 23. 1. Ved hvert Aars Slutning indsender Værftschefen til Forsvarsdepartementet og Marinekommandoen en Liste over de til Værftet hørende Skibe og Fartøier med Beskrivelse over deres Tilstand samt hvert Kvartal en Indberetning over de i Løbet af Kvartalet foregaaede væsentlige Forandringer.

2. Naar ingen Stationschef er ansat, skal Værftschefen afgive Rapport til Marinekommandoen om fremmede Orlogsmænds Ankomst til Stationen eller nærliggende Farvand samt om andet af Interesse og Vigtighed, der indtræffer og ikke efter sin Beskaffenhed henhører under en Korps- eller Afdelingschef.

§ 24. Er Værftschefen ved Sygdom forhindret i at bestyre Værftet, eller bortreiser han paa kort Tid, skal Værftets Bestyrelse indtil videre overtages af den ældste blandt de ved Værftet ansatte Søofficerer. Det samme gjælder, naar Værftschefen afgaar ved Døden.

Ekvipagemesterne.

§ 25. 1. Første Ekvipagemester har som Næstkommanderende ved Værftet stadigt Opsyn med, at god Orden overholdes paa Værftet og dets Territorium, samt forestaar alle de Arbeider, som ikke ere underlagte nogen Arbeidschef. Som Regel er han Formand i Besigtelseskommissionerne og har at iagttage, saavel hvad nedenfor under Afsnittet om Besigtelser er foreskrevet, som

hvad der for hans vedkommende er bestemt med Hensyn til Anskaf- 10 Decbr.
felser og Leverancers Modtagelse.

2. De yngre Ekvipagemestere staa i sin Tjeneste som saadanne umiddelbart under Første Ekvipagemester.

De have skiftevis, efter Værftschefens nærmere Bestemmelse, Jour og Piket.

3. Første Ekvipagemester kan efter Værftschefens nærmere Bestemmelse lade de yngre Ekvipagemestere udføre saadanne Dele af den ham paalagte Tjeneste, som han ikke selv kan overkomme.

§ 26. Naar noget Tilfælde indtræffer, for hvilket Ordre eller Instruktion ikke er givet, og Omstændighederne ei tillade at indhente Bestemmelse fra vedkommende Foresatte, have Ekvipagemesterne at handle efter Konduite for at varetage Statens Tarv, hvorefter de snarest mulig melde det passerede til Værftschefen.

§ 27. Intet Gods maa bringes ud fra Værftet uden Passerseddel, paategnet af en Ekvipagemester. Det paasees af Ekvipagemesterne, at de af Værftschefen givne Bestemmelser om Eftersyn af Gods, der udbringes, blive iagttagne.

Ekvipagemesterne.

§ 28. 1. Tælling, Maaling eller Veining af, hvad der ved Værftet besigtiges, samt af, hvad der fra noget af Værftets Verksteder leveres til Opbevaring i Magasinerne, udføres af den ved Ekvipagekontoret ansatte betroede Mand, og Resultatet indføres af ham i en ved Ekvipagekontoret beroende Protokol, som underskrives for hver Forretning. Fornødent Arbeidsmandskab til Forretningen begjærer den betroede Mand hos Første Ekvipagemester. Forretninger af dette Slags lader Værftschefen kontrollere ved en Ekvipagemester, som da medunderskriver Protokollen. Den modtagende Regnskabsfører er berettiget til at overvære Forretningen personlig eller ved en betroet Mand.

2. Ved Veining af Sager, som skulle modtages efter fremmed Vegt, bliver, naar Partiet er af den Størrelse og Beskaffenhed, at Værftet anser en saadan Fremgangsmaade nødvendig eller hensigtsmæssig, at forholde saaledes, at man udtager af Partiet flere Stykker af hver af de paa Fakturaerne angivne Dimensioner, opveier disse, og naar Vegten af hvert Stykke multipliceret med Stykketallet efter Fakturaerne giver et med Fakturavegten i det væsentlige overensstemmende Resultat, overføres sidstnævnte, reduceret til norsk Vegt, paa Modtagelsesforretningen, uden at hvert Stykke for sig opveies.

§ 29. Naar desarmeret Skib er modtaget af Værftet, skal den Ekvipagemester, som har bestyret den over Skibet afholdte Besigtelsesforretning, sørge for, at der over alt det ombordværende løse og faste Inventarium optages en Fortegnelse, der opbevares ved Ekvipagekontoret.

§ 30. Ved Ekvipagekontoret holdes følgende Bøger:

1. En Forsendelsesprotokol, hvori anføres alt, som beordres

10 Decbr. sendt til andre Steder, med Tilføielse af Ordrens Datum og Tiden for Afsendelsen samt Angivelse af Forsendelsesmaaden.

2. En Leveranceprotokol, hvori indføres enhver til Værftet liciteret eller kontraheret Leverance, vedføiet Leverandørens Navn og Terminen for Leverancen. De til denne Protokols Førelse fornødne Oplysninger faaes ved Værftssekretærens Kontor.

3. En Protokol, hvori holdes en løbende Rulle over de civile Arbeidere i Værftets Tjeneste. Enhver saadan Arbeider gives et Løbenummer, som indføres i Rullen tilligemed Mandens Navn, Alder og Hjemsted samt Tiden for Ansættelse og Afgang.

4. En Journal over det ved Værftet passerede, saasom Leverancer, Besigtelser, Skibes Afløbning, Landsætning, Udrustning og Oplægning m. m.

5. En Plan over Skibenes Fortøiningsankere med Tilbehør, der viser, naar de bleve udlagte, naar de bleve lettede og efterseede samt deres daværende Tilstand.

6. En Protokol for besigtigede Sagers Tælling, Maaling og Veining (§ 28). I samme Protokol indføres Fortegnelse over Kollier, som ere ankomne til Værftet, men ikke strax blive besigtigede.

7. En Journal for indkommende og en Kopibog for udgaaende Sager begge med fornødent Register.

§ 31. 1. Første Ekvipagemester sørger for Leie af Sjouere og Heste, naar saadanne behøves.

2. Efter de fra Arbeidscheferne og Cheferne for de ekviperende Skibe indkomne Rekvisitioner (hvilke i Almindelighed skulle være indgivne inden Kl. 2 Em.) samt efter Behovet for hans egen Virksomhed giver Første Ekvipagemester den Jourhavende fornøden Ordre om Fordelingen af Arbeidsstyrken næste Dag.

§ 32. 1. Det paaligger Første Ekvipagemester at gjennemgaa alle Arbeidsrapporter fra de Værksteder, der ei ere underlagte nogen bestemt Arbeidschef (§ 46,1), samt at attestere Forbruget af Bradbænkens og Transportfartøiernes Arbeidsredskaber og Varegods. Rapporterne paategnes: „Forevist".

2. Ved hver Maaneds Slutning attesterer han en ved Ekvipagekontoret forfattet Opgave til Haandværkskompaniet over de af dettes Underofficerer og Menige, der have mødt til Arbeide i Maanedens Løb.

§ 33. 1. Første Ekvipagemester har specielt Opsyn med:

a. alle Fortøininger, Fæstigheder, Sømerker og Bøier, som tilhøre Værftet;
b. Værftets Heste, Stald, Kjøreredskaber og Fourage;
c. Snebrydning og andet Vinterarbeide paa Værftets Veie;
d. Alle til Værftets Bedrift hørende Fartøier, forsaavidt de ikke ere afgivne til noget Skib;
e. Værftets Arbeidsredskaber, forsaavidt de ikke høre under nogen bestemt Arbeidschef, og Bradbænkens Inventarium;

f. Værftets Skove og Jordeiendomme; 10 Decbr.
g. Værftspolitiet og Vagtholdet paa Værftets Territorium og Havn samt
h. de af Værftet modtagne Mandskabers Indkvartering, Forpleining og Anvendelse (§ 15,1).

2. Første Ekvipagemester har med Hensyn til Beklædningsvæsenet at forholde overensstemmende med de herfor udfærdigede særlige Regler. Han er Medlem af Tilsynskommissionen ved Munderingsverkstedet og har som saadan at iagttage hvad der for denne er bestemt.

3. Efter Værftschefens Begjæring afgiver han for de Arbeiders vedkommende, der ikke ere henlagte under nogen Arbeidschef, de Opgaver, der tiltrænges til Affattelse af Værftets Arbeidsplan og Behovopgave.

4. Det paaligger fortrinsvis Første Ekvipagemester at assistere Værftschefen ved Tilsynet med de ved Stationen oplagte Fartøier. Han bærer Ansvaret for deres Fortøining (§ 30,5).

§ 34. Vedkommende Brandvæsenet (kfr. § 9) paaligger det Første Ekvipagemester:

a. At holde Fortegnelse over alle Værftets Brandredskaber og jevnlig have Tilsyn med, at de ere i forsvarlig Stand og staa rede til Brug; om Vinteren at holde Brandvaag paa hensigtsmæssige Steder samt paase, at Nøglerne til Sprøitehusene altid hænge paa et af Værftschefen bestemt, passende Sted.
b. En a to Gange aarlig eller oftere, om fornødent, og fornemlig hver Gang større Udkommandoer bevirke Forandring i det ved Værftet værende Personale, at udfærdige de fornødne Brandruller og forelægge dem for Værftschefen til Approbation, under Iagttagelse af, at de af Korpsernes og Afdelingernes Underofficerer og Menige, der ei ville blive udkommanderende, fordeles til de vigtigste Poster.
c. Naar Ild udbryder eller Brandsignal gives, at paaskynde, at Folk og Brandredskaber uopholdelig fremkomme til Brandstedet, hvor han bestyrer Slukningsanstalterne, forsaavidt Værftschefen ei er tilstede, eller indtil dennes nærmere Ordre indtræffer.

§ 35. 1. Den jourhavende Ekvipagemester paaser, at Klokkelydningen sker til fastsat Tid, og at Hviletid holdes efter gjældende Bestemmelser (kfr. § 19). Selv maa han fra Paalydningen om Morgenen til Aflydningen om Aftenen ikke uden Ordre fra Værftschefen forlade Værftet uden at være afløst af en anden Ekvipagemester.

2. Han skal overvære Mønstringen af de Mandskaber, som have at fremmøde til Værftets Arbeidsparade; Mønstringen udføres ved de dertil bestemte Underofficerer og Betjente, der til ham indlevere Mønstrelister. Han paaser, at tilsvarende Mønstrelister for de Mandskaber, som mønstres andetsteds, blive indleverede til Ekvipagekontoret snareste mulig efter Paraden.

10 Decbr. 3. Ved Arbeidsparaden fordeler han Mandskaberne i Overensstemmelse med de modtagne Ordrer (§ 31, 2); dog kan han derved foretage saadanne enkelte Forandringer, som uforudseede Omstændigheder maatte fornødige, hvilke Forandringer snarest mulig meldes Første Ekvipagemester.

4. Naar Mønstringen er afholdt og Fordelingen foregaaet, affatter den jourhavende Ekvipagemester efter de indkomne Mønstrelister Repartitionen saa betimelig, at den til bestemt Tid af Første Ekvipagemester kan afleveres til Værftschefen.

5. Mønstrelisterne over Underofficerer og Menige af Sømilitære Korps bliver beroende ved Ekvipagekontoret, de øvrige Lister leveres til Værftssekretæren.

§ 36. 1. Den jourhavende Ekvipagemester har Politiopsyn paa Værftet; indtruffen Uorden eller Misbrug af Værftets Gods anmelder han snarest mulig til Første Ekvipagemester eller efter Omstændighederne til Værftschefen. Han iagttager herved Bestemmelserne i § 7,1 og § 44,3.

2. Han paaser, at fremmede Fartøier ikke uden Værftschefens Tilladelse have Ild ombord, Landgang til eller Fortøininger iland paa Værftet.

3. I Brandtilfælde møder han uopholdelig paa det efter Brandrullen bestemte Sted; dersom ældste Ekvipagemester ei strax er tilstede for at lede Arbeiderne, iagttager han, hvad der for denne sidste er foreskrevet i Brandtilfælde.

4. Han paaser, at den sædvanlige Rengjøring finder Sted til bestemt Tid.

5. Han paaser, at kun de Arbeidere, som dertil have Tilladelse, faa sin Mad tilbragt paa Værftet, og at de, som bringe den, igjen forlade Værftet inden Hviletidens Udløb.

6. Daglig efter Arbeidstiden paaser han, at alle Opbevaringsrum ere vel lukkede, at Lys og Ild er slukket eller ikke kan gjøre Skade, samt at Værftets Fartøier ere henlagte paa bestemt Sted og vel fortøiede.

7. Udenfor Arbeidstiden inspicerer han jevnlig de af Værftet udsatte Vagter og forsikrer sig om, at Værftets Politianordninger overholdes.

§ 37. Den pikethavende Ekvipagemester afløser den Jourhavende ved Maaltiderne. Han udfører i Almindelighed alle extraordinære Forretninger ligesom foresaldende Tjeneste udenfor Værftet samt efter Værftschefens Ordre saadan Tjeneste, som Første Ekvipagemester og den Jourhavende ikke kunne overkomme.

§ 38. Foruden hvad der i de foregaaende Paragrafer er bestemt have samtlige Ekvipagemestere nøie at iagttage, hvad der foreskrives ved den Instrux, som af Værftschefen udfærdiges i Henhold til § 14, 1.

Arbeidscheferne og Arbeidsforstanderne. 10 Decbr.

§ 39. Det paaligger Arbeidscheferne som Marinens videnskabelige og teknisk kyndige Funktionærer at være opmerksomme paa Sokrigsmateriellets Udvikling i andre Lande og efter bedste Evne, hver for sit Fags vedkommende, at bidrage til en tidsmæssig Udvikling af den norske Marines Materiel.

De have desuden at bistaa Værftschefen ved Affattelse af Arbeidsplanen (§ 120) samt med teknisk kyndig Veiledning, enhver for sit Fags vedkommende, naar saadan forlanges (§ 118).

§ 40. 1. Arbeidschefer, hos hvem Assistenter ere ansatte, skulle efter bedste Evne veilede disse under deres Uddannelse i vedkommende Fag og forøvrig give de fornødne Bestemmelser for deres Virksomhed i Stillingen. De kunne paalægge vedkommende Assistent saadanne dem selv paahvilende Forretninger, som de anse ham skikket for, men bære dog i saadant Tilfælde selv Ansvaret for deres Udførelse.

2. Hvad andet assisterende Personale en Arbeidschef behøver, begjærer han hos Værftet eller, forsaavidt Officer behøves, gjennem Værftet hos Marinekommandoen.

§ 41. Forlanger en Værftschef ved et af de mindre Værfter, en Kommandant paa en Marinen underlagt Kystbefæstning, eller den Kommanderende paa en Oplagsstation Bistand af en Arbeidschef (§ 216), har denne efter Forsvarsdepartementets Bestemmelse at give den enten ved personligt Fremmøde eller ved Fremmøde af en af sine tekniske Assistenter eller gjennem Korrespondance. Forsvarsdepartementet bestemmer, til hvilke Tider det ved de mindre Værfter og ved Marinens Kystbefæstninger og Oplagsstationer oplagte Materiel skal inspiceres, hvorhos der engang aarlig gives vedkommende Arbeidschef gjennem Meddelelse fra vedkommende Værftschef, Kommandant eller Stationschef Anledning til at blive bekjendt med dettes Tilstand. Anser en Arbeidschef efter de modtagne Meddelelser Inspektion udenfor de bestemte Tider nødvendig, erhverver han gjennem Chefen for Hovedværftet Departementets Bemyndigelse dertil (§ 47, 3). Med Hensyn til Arbeidernes Drift aftaler han det fornødne med vedkommende Chef og har under sin personlige Nærværelse samme Myndighed som ved Hovedværftet. Meningsforskjel mellem ham og Cheferne indmeldes til Forsvarsdepartementet.

§ 42. 1. En Arbeidschef har, efter af Værftschefen at være bleven meddelt den approberede Arbeidsplan, at holde sig denne efterrettelig (§ 7,1). Til Arbeider udenfor Planen, som han anser nødvendige, anholder han gjennem Værftschefen om Forsvarsdepartementets Tilladelse; han besørger Arbeidet fordelt til de ham underlagte Arbeidsforstandere og Værksteder; saadanne Dele af et beordret Arbeide, som bør udføres ved et, en anden Arbeidschef underlagt, Værksted (Arbeidsplads), begjærer han udført ved dette gjennem vedkommende Arbeidschef.

10 Decbr. 2. Anser en Arbeidschef det hensigtsmæssigt, at et beordret Arbeide eller en Del af et saadant udføres ved privat Fabrik eller Værksted, begjærer han Værftets Bemyndigelse til saadan Forføining og forelægger, naar Betaling og andre Vilkaar ere opgjorte, Værftschefen disse til Approbation (§ 7,2).

3. Værftschefen kan overdrage Arbeidscheferne at bestille Sager fra Ind- eller Udlandet, ved hvis Anskaffelse speciel teknisk Kyndighed kræves. Efter enhver saaledes udført Bestilling afgives Rapport til Værftschefen, i hvilken den omakkorderede Pris anføres.

4. Viser det sig under et beordret Arbeides Udførelse, at Forandring i de for samme gjældende Bestemmelser hensigtsmæssig kan foretages, affatter Arbeidschefen Forslag derom og forelægger det, ledsaget af alle fornødne Oplysninger, for Værftschefen.

5. Arbeidschefen er selv ansvarlig (§ 7,1) for, hvorledes et Arbeide i teknisk Henseende udføres, og hvorledes det drives ved Hjælp af de anviste Midler.

§ 43. En Arbeidschef kan lade et ham underlagt Arbeide udføre efter Akkord, men skal da nøie tilse, at Arbeidets Godhed ikke derved lider. Har en Akkord tilfølge, at Arbeide paa Værftet kommer til at foregaa udenfor den sædvanlige Arbeidstid, udfordres Værftchefens Tilladelse.

§ 44. 1. Det paaligger Arbeidschefen at medvirke til, at den ham vedkommende Styrke af Haandværkere og Mandskaber, som i Arbeidsplanen er paaregnet, holdes saavidt mulig fuldtallig, indtil anderledes bestemmes, og han skal derfor fremsætte fornødne Forslag til Antagelse og Afskedigelse for Værftschefen.

2. Beordrer Værftschefen de en Arbeidschef tildelte Mandskaber til andet Arbeide, maa Arbeidschefen ei vægre sig ved at afgive dem. Har en Arbeidschef noget at klage over Mandskaberne, melder han det til Værftschefen.

3. Med Hensyn til Overholdelse af Orden har Arbeidschefen, med Jagttagelse af de af Værftschefen givne almindelige Bestemmelser, at give fornødne Regler for de ham tildelte Mandskaber. Det paaligger ham desuden især for de ham underlagte Verksteders vedkommende at bistaa Værftschefen med Overholdelse af de almindelige Ordensregler og Politiforskrifter.

§ 45. Arbeidscheferne skulle til bestemt Tid hos Ekvipagemesteren rekvirere det Antal Folk, Redskaber, Heste m. m., som de anse fornødne til Arbeiderne for den næste Dag. Udfærdigelsen af disse Rekvisitioner kan en Arbeidschef, efter Aftale med Værftschefen, overdrage til sine Arbeidsforstandere.

§ 46. 1. Det paaligger enhver af Arbeidscheferne at drage Omsorg for, at alle Rapporter over Arbeidsstyrke og Materialforbrug indgives i rette Tid og i de foreskrevne Former, saaledes at Postering i Værftets Bogholderi kan foregaa i god Orden og uden

unødigt Opholds. Rapporterne paategnes af vedkommende Arbeids- 10 Decbr.
chef: „Foreviſt".

Arbeidscheferne indgive til de Tider, ſom af Forſvarsdepartementet beſtemmes, Driftsberetning gjennem Værftet.

2. Arbeidscheferne ſkulle have nøie Indſeende med, at ingen Uorden finder Sted med Kontrabøgerne over udtagne Materialier (kfr. §§ 103, 3 og 185), og iſær med, at ikke ſtørre Kvantiteter forblive ved Verkſtederne ſom Beholdning, end for Arbeidets henſigtsmæſſige Drift nødvendigt.

3. Er Arbeidsafdelingen forſynet med eget Bogholderkontor, ſkal Arbeidschefen paaſe, at Bøgerne føres paa foreſkreven Maade og ſaavidt mulig holdes à jour. Opdager han Feil, ſom kan have Indflydelſe paa Værftets Bogholderi, anmelder han dette ſkriftlig til Værftschefen.

4. Fornødne Materialier for og Aſſiſtance ved Kontorholdet begjærer Arbeidschefen hos Værftet.

§ 47. 1. Samtlige Arbeidschefer ſkulle være anſvarlige for, at de dem vedkommende Materialier og forarbeidede Sager opbevares og vedligeholdes paa henſigtsmæſſig Maade; finde de noget i denne Henſeende at bemærke, melde de det til vedkommende Værftschef.

2. Bliver en Arbeidschef opmerkſom paa, at Gods, der er afleveret ved et Skibs Desarmering, er bleven mishandlet eller forbyttet, eller at ureglementeret Gods er afleveret, melder han det til Værftschen.

3. Arbeidscheferne ſkulle inſpicere alt dem vedkommende færdigt Materiel, ſaa ofte de finde det fornødent; udfordres dertil Reiſer, begjære de Bemyndigelſe dertil af Forſvarsdepartementet gjennem Hovedværftets Chef.

§ 48. Foruden Journal for indkommende og Kopibog for udgaaende Sager ſkulle Arbeidscheferne holde:

a. Protokol for alle dem vedkommende ſpecielle Beſtemmelſer, der gjælder for længere Tid.
b. Saadanne Fortegnelſer eller Notater med Henſyn til det dem vedkommende færdige Materiel, at dettes Tilſtand i det væſentlige deraf kan ſees.
c. En Dagbog, hvori noteres de vigtigere Arbeiders Gang, ſamt alle foretagne Forſøg med deres Reſultater.
d. Ved enhver Arbeidschefs Kontor bør desuden findes Kopi af alle fra dette udgaaede Tegninger.

§ 49. Naar en Arbeidschef er ſyg eller ſkal forlade ſin Station paa kortere Tid end fjorten Dage, overtages i Regelen hans Forretninger af hans ældſte Aſſiſtent (ved Minevæſenet den ældſte Officer) eller en dertil ſkikket Perſon, ſom af Værftschefen godkjendes. Bliver Arbeidschefens Fravær af længere Varighed, gjør han Forſlag om Forretningernes Udførelſe, og dette ſendes

10 Decbr. med Værftschefens Erklæring til Forsvarsdepartementets Afgjørelse.

§ 50. Skibsbygningsinspektørens Hovedfunktioner ere:

a. At forfatte alle fornødne Tegninger, Overslag og Beregninger, Marinens Skibsbyggeri vedkommende; han indhenter fra de andre Arbeidschefer fornøden Opgave over Dimensioner og Vægte af Maskineri, Artilleri og Torpedobevæbning og konferer med disse angaaende Installationen.

b. At føre Opsyn med, at alt Skibsbyggeriet vedkommende Arbeide bliver udført overensstemmende med de approberede Tegninger eller andre herfor givne Bestemmelser.

c. Efter bedste Evne at befordre en hensigtsmæssig og økonomisk Arbeidsdrift paa Skibsbyggeriets Byggepladse og i de Skibsbyggeriet vedkommende Værksteder, som ere ham underlagte.

d. At være opmærksom paa, naar Skibsskrogene eller Skibenes Rofartøier, Master eller Rundholter tiltrænge Reparation eller Eftersyn, og indkomme med Forslag til deres Vedligeholdelse.

§ 51. Direktøren for de mekaniske Værksteder har følgende Hovedfunktioner:

a. At forfatte alle fornødne Tegninger, Overslag og Beregninger vedkommende Krigsskibenes Maskinerier og Marinens Maskinvæsen forøvrig.

b. At udarbeide Reglementer for Maskingods og fornødne specielle Instruxer for Maskinernes og Kjedlernes Behandling.

c. At bestyre Gasværket.

d. At sørge for, at Arbeidet ved de ham underlagte Værksteder bliver udført paa hensigtsmæssig Maade overensstemmende med de approberede Tegninger og de modtagne Arbeidsordrer og Anvisninger.

e. Efter bedste Evne at befordre en hensigtsmæssig og økonomisk Arbeidsdrift i de ham underlagte Værksteder.

§ 52. Tømesterens Hovedfunktioner ere:

a. At tilveiebringe alle fornødne Tegninger, Overslag og Beregninger vedkommende Marinens Artilleri samt Artilleriet paa de under Marinen liggende Befæstninger.

b. At sørge for, at alt Artilleriet vedkommende Arbeide bliver udført overensstemmende med de approberede Tegninger eller med givne Bestemmelser.

c. At udarbeide Armeringsreglementer for Krigsfartøierne og de Marinen underlagte Befæstninger samt specielle Instruxer for Behandlingen af Artilleri-Inventarium og Varegods.

d. At indsende Forslag til Exercitie-Reglementer for Marinens Skyts.

e. Efter bedste Evne at befordre en hensigtsmæssig og økonomisk Arbeidsdrift ved Laboratoriet og de andre Værksteder, der ere ham underlagte. 10 Decbr.
f. At lede Marinens Artilleriforsøg.

§ 53. Minevæsenets Bestyrer har følgende Hovedfunktioner:

a. At udarbeide alle Tegninger, Overslag og Beregninger vedkommende Minevæsenet.
b. Efter bedste Evne at befordre en hensigtsmæssig og økonomisk Arbeidsdrift ved de ham underlagte Værksteder.
c. At vaage over, at de Minevæsenet tilhørende Sprængstoffe behandles og bevares paa den mest betryggende Maade.
d. At udarbeide:
   1. Reglementer for Mine-Inventarium og Varegods saavel til Krigsfartøierne som til de forskjellige stedlige Mineforsvar.
   2. Reglementer og Instruxer for Minemateriellets Behandling ombord og iland samt Reglementer for Exercitie med Miner.
   3. Instruxer for Mine-Tjenesten saavel paa Hovedstationen som paa de Steder, der ere forsynede med Mineforsvar.
   4. Specialanordninger ved foreslaaede og bevilgede Mineforsvar, hvilke Anordninger blive at approbere af Forsvarsdepartementet efter indkommen Erklæring fra Marinekommandoen.
e. At føre Tilsyn med de ved Værftet etablerede elektriske Lysanlæg, forsaavidt ikke disse ved særskilt Bestemmelse maatte være underlagte en anden Arbeidschef.
f. At udfærdige Instruxer for Bestyrerne af det aktive og det passive Minemateriel, den tekniske Assistent samt angaaende Udførelsen af beordrede Farvandsundersøgelser. Han tilholder de Befalingsmænd, som forestaa Farvandsundersøgelserne, nøie at paase, at Resultaterne ikke komme Uvedkommende ihænde. Han lader sig med passende Mellemrum tilstille Rapporter om Undersøgelserne, hvilke han samler og ordner i Minevæsenets hemmelige Arkiv; naar Undersøgelserne for Terminen ere afsluttede, skal han besørge det indkomne snarest mulig bearbeidet og samlet Beretning afgivet til Marinekommandoen.

§ 54. Takkelmesterens Hovedfunktioner ere:

a. At udarbeide Reglementer for Takkelads, Materialinventarium og Varegods, med tilhørende Overslag. Angaaende Styrmandsgods, som skal optages i Takkelmesterens Reglementer, modtager han Opgave fra Bestyreren af Marinens Navigationsvæsen.
b. At sørge for, at alt i de ham vedkommende Reglementer opførte Gods bliver forfærdiget overensstemmende med de

10 Decbr. gjældende Forskrifter, — dog for Styrmandsgodsets vedkommende efter Anvisning af Bestyreren af Marinens Navigationsvæsen.

c. Efter bedste Evne at befordre en hensigtsmæssig og økonomisk Arbeidsdrift ved Takkelloftet, Seilloftet og de andre Værksteder, der ere ham underlagte.

§ 55. 1. Bestyreren af Marinens Land- og Vandbygningsvæsen har i det væsentlige samme Stilling og Myndighed som de andre Arbeidschefer; det nærmere i saa Henseende ordnes ved speciel af Forsvarsdepartementet udfærdiget Instrux.

2. Mindre betydelige Land- og Vandbygningsarbeider og Opsyn med mindre Bygningers Vedligeholdelse kan af Forsvarsdepartementet overdrages den af Marinens Arbeidschefer eller den Værftschef, hvem Arbeidet eller Bygningen nærmest vedkommer.

3. Hvis Bestyreren er Ingeniørofficer og Distriktsingeniør og han som saadan har Assistance af en tilkommanderet Ingeniør-Officer, bliver dennes Tjeneste i det væsentlige at ordne efter de for Ingeniørvaabnet gjældende Bestemmelser.

§ 56. Foruden de i § 1 specielt opregnede Arbeidsforstandere betragtes desuden som saadan enhver, der bliver sat til at bestyre et Arbeide umiddelbart under en Arbeidschef eller Værftschef, saalænge dette Arbeide varer.

§ 57. 1. Arbeidsforstanderne staa i alt, som vedrører deres Arbeide, direkte under vedkommende Arbeidschef eller dennes Assistent og have at paase, at de givne Ordrer udføres og de gjældende Arbeidsreglementer følges.

2. De have det stadige Tilsyn med Arbeidet paa de dem anviste Arbeidspladse og Værksteder samt Kommando over de dem tildelte Folk i Arbeidstiden. De skulle i Regelen være tilstede paa Værftet i hele Arbeidstiden; dog kan vedkommende Arbeidschef med Værftschefens Samtykke tilstaa dem nogen Fritagelse herfor, naar det antages, at Tjenesten ikke derved lider, og ikke Fritagelsen omfatter den i § 19 nævnte Kontortid.

3. Have de noget over sine Arbeidsfolk at klage, anmelde de saadant til Arbeidschefen eller, om dertil ei er Adgang, til Værftschefen.

§ 58. Arbeidsforstanderne modtage alle Arbeidsordrer fra Arbeidscheferne og besørge dem journaliserede samt fordele Arbeidet efter de af vedkommende Arbeidschef givne Regler eller Ordrer.

§ 59. Arbeidsforstanderne ere ansvarlige for, at alle Rapporter ere fuldstændige og nøiagtige samt overensstemmende med de befalede Schemaer. De have derhos at paase, at ingen Uorden finder Sted med Kontrabøgerne over udtagne Materialier (kfr. §§ 103, 3 og 185) og særlig, at ikke større Kvantiteter forblive ved

Verkstederne som Beholdning end for Arbeidets hensigtsmæssige 10 Decbr.
Drift nødvendig.

Med Hensyn til Regnskabsvæsen og Bogholderi rette de sig forøvrig efter de derom gjældende specielle Bestemmelser.

Bestyreren af Marinens Navigationsvæsen.

§ 60. Bestyreren af Marinens Navigationsvæsen — hvilket omfatter Marinens Søkart- og Instrumentsamling samt alt til Styrmandsgodset henhørende — har for dette sidstes vedkommende at iagttage det samme som de ordinære Arbeidschefer for de dem vedkommende Sager, forsaavidt Bestemmelserne paa ham ere anvendelige. Han iagttager i betimelig Tid at afgive til Takkelmesteren de i § 54 nævnte Opgaver og Anvisninger.

§ 61. Foruden de nærmere Instruxer, blandt andet angaaende Opbevaring og Regnskabsførsel, som maatte blive givne af Forsvarsdepartementet, gjælde derhos de i efterfølgende Paragrafer givne Forskrifter for Bestyrerens Virksomhed.

§ 62. Det paaligger Bestyreren:

1. Efter bedste Evne at følge Navigationsvæsenets Udvikling i andre Mariner.

2. At besørge Pendeluhrenes og Kronometrenes Optrækning, bestemme deres Stand og Gang samt sørge for, at de i betimelig Tid blive rengjorte og i det hele taget holdte i tjenlig Stand.

3. At sørge for, at Samlingens Instrumenter, Karter og Bøger opbevares forsvarlig og i saadan Orden, at de med Lethed kunne fremtages.

4. Naar saadant af en Skibschef begjæres, saavidt mulig at yde Bistand ved Kompassernes Installation, deres Undersøgelse og Rettelse. Han er ansvarlig for, hvad han i saa Henseende anordner. Alle for Øiemedet fornødne Arbeider besørges udførte efter Skibschefens Foranstaltning.

5. Paa Henvendelse fra Søkrigsskolens Chef at give Skolens Elever i Overvær af Læreren i Astronomi Veiledning i den praktiske Udførelse af Observationer, som Eleverne maatte have lært at beregne.

§ 63. Enhver Sextant skal, forinden den udleveres, af Bestyreren være eftersee, at den er i fuldstændig Stand og Orden; nogen Forpligtelse til at opgive Indexfeilen paaligger ham dog ikke. Barometere og Thermometere skulle være sammenlignede med Normalinstrumenterne; deres Korrektioner opgives, forsaavidt saadant behøves for det Øiemed, hvortil de udlaanes. Andre meteorologiske Instrumenter behandles efter de Regler, som af det meteorologiske Institut ere eller blive givne.

Ethvert Kompas skal, forinden det udlaanes, være under-

10 Decbr. søgt, om det besidder den for sin Bestemmelse fornødne Grad af Nøiagtighed og forøvrig er i brugbar Stand.

Logglassene skulle være efterseede, at de løbe i rigtig Tid; Skibsuhrene, at de ere i Orden og gaa saa rigtig, som for deres Diemed behøves.

Enhver Patentlog skal, forinden den udleveres, være efterseet, at den er i Orden, og om mulig prøvet, om den viser rigtig; har Bestyreren ikke havt Anledning til at forvisse sig om Rigtigheden, skal han gjøre opmerksom derpaa ved Udleveringen.

§ 64. Naar noget af de i § 63 nævnte Instrumenter trænger Eftersyn hos Instrumentmager, besørger Bestyreren dette udført, saafremt de fornødne Pengemidler ere stillede til hans Raadighed, hvorhos han har at undersøge Instrumentet, førend det igjen indtages i Samlingen. Skal Eftersynet udføres ved noget af Værftets Verksteder, henvender han sig derom til Værftschefen eller, om han dertil af denne erholder Bemyndigelse, til vedkommende Arbeidschef.

§ 65. Bestyreren skal lade sig det være magtpaaliggende at tilveiebringe alle Oplysninger, der kunne sætte ham istand til at holde Samlingens Karter og de til disse hørende Beskrivelser a jour. Han er ansvarlig for, at ikke noget Kart eller nogen Beskrivelse udleveres, forinden de af disse Oplysninger betingede Rettelser enten ere paaførte Kartet eller Beskrivelsen, eller, om Tiden ikke tillader dette, paa anden Maade bliver meddelt Laantageren; men han er ikke ansvarlig for, at Kartet i det hele er korrekt.

§ 66. 1. Finder Bestyreren, at et Instrument bør kasseres, begjærer han det besigtiget ved Værftets Besigtelseskommission, som han isaafald tiltræder; forøvrig forholdes efter det om Besigtelser i Almindelighed foreskrevne, kfr. §§ 132—145.

2. Engang aarlig, almindeligvis inden Udgangen af Oktober Maaned, opgjør Bestyreren Fortegnelse over de Karter og Beskrivelser, som han anser for udslidte eller forældede, og indsender Forslag til Forsvarsdepartementet om Kassation.

§ 67. 1. Styrmandsgods og andre reglementerede Sager vedkommende Fartøiernes Navigering har Bestyreren at udlevere til og modtage fra Fartøierne overensstemmende med de for disse udfærdigede Inventariereglementer.

2. Karter med Beskrivelser og andre for Skibenes Navigering fornødne Sager, der ikke ere reglementerede, udleveres ifølge en Bestyren tilstillet skriftlig Rekvisition og mod behørig Kvittering til enhver af Marinens Officerer, der er anbetroet et eller flere af Marinens Fartøier eller er overdraget et offentligt Hverv, hvorved astronomiske eller nautiske Observationer skulle udføres. I sidste Tilfælde sker Udlaanet dog kun efter indhentet Samtykke hos Forsvarsdepartementet.

Finder Bestyreren, at noget af det rekvirerede ei bør ud- 10 Decbr.
leveres, underretter han Rekvirenten om Grunden dertil, og denne kan da undergive Sagen Forsvarsdepartementets Afgjørelse.

§ 68. Udlevering af de i § 67, 2 nævnte Sager overværes saavel af Bestyreren som af Laantageren eller en af sidstnævnte befuldmægtiget. Opstaar Meningsforskjel om, hvorvidt noget af det, der udleveres, er i forsvarlig Stand, sammentræder paa Anmodning af Bestyreren Værftschefen og en af denne tilkaldt Officer med ham i en Kommission, der afgiver Kjendelse i Sagen.

Denne Kjendelse kan dog appelleres, forsaavidt den angaar Udrustning til Togt, til Marinekommandoen, ellers til Forsvarsdepartementet.

§ 69. Laantageren er ansvarlig for, at intet af det modtagne bortkommer eller beskadiges af Mangel paa Tilsyn eller ved uagtsom Behandling.

§ 70. Naar de i § 67,2 nævnte Sager tilbageleveres, paaligger det Bestyreren at efterse, om noget deraf er beskadiget eller i paafaldende Grad slidt. Befindes dette at være Tilfældet, eller er noget gaaet tabt, uden at det kan godtgjøres, at Skaden eller Tabet er Laantageren utilregneligt, skal Skadeserstatning erlægges. Erstatningens Beløb kan afgjøres ved Overenskomst mellem Bestyreren og Laantageren eller ved Skjøn af en Kommission, anordnet paa den i § 68 bestemte Maade; dog bør, naar Sagen angaar Kronometer, Sextant, eller noget af Samlingens værdifuldere Instrumenter, Skjøn altid afgives. Afgjørelsen af Spørgsmaalet om Erstatningsbeløbets Størrelse kan efter Omstændighederne ske strax eller henstaa, indtil fornødne Oplysninger ere indhentede.

§ 71. Inden Udgangen af September Maaned forfatter Bestyreren Overslag over de Pengemidler, der behøves til Samlingens Vedligeholdelse i det følgende Budgetaar, til Renholdelse og Ildning af Lokalet samt Lønninger o. d.; til samme Tid opgjør han Forslag til Anskaffelse af Nyt med tilføiet Overslag. Det samlede Budgetforslag indleverer han til Værftschefen, som indsender det til Forsvarsdepartementet ledsaget af Bemærkninger, om han dertil finder sig foranlediget.

§ 72. 1. Bestyreren fører Regnskab over de under ham ifølge § 60 henhørende Sager. Regnskabet føres i en dertil autoriseret Protokol og aflægges saavidt mulig i Lighed med Værftets øvrige Inventarieregnskaber, nemlig med 5-aarligt Hovedregnskab og aarlige Regnskaber over Til- og Afgang, kfr. §§ 151—156.

2. De Navigationsvæsenet vedkommende Indtægter og Udgifter indgaa paa almindelig Maade i Værftets Kasseregnskab.

Værftssekretæren.

§ 73. Værftssekretæren modtager og journaliserer alle til Værftet indkomne Skrivelser, besørger alle fra Værftschefens Kontor

10 Decbr. udgaaende Expeditioner, ligesom han besørger udfærdiget og bogført alle Indtægts-, Udgifts- og Arbeidsordrer.

Han er Værftschefen ansvarlig for Expeditionernes Rigtighed og har som Medlem af Værftets Kassekommission samt forøvrig med Hensyn til Forretningsorden og Regnskabsvæsen at iagttage, hvad derom nedenfor er bestemt.

Angaaende Tilveiebringelsen af Legitimationer, Rettelser og Feil m. v. iagttages, hvad derom i § 111 er fastsat.

§ 74. 1. Ved Værftssekretærens Kontor holdes en Protokol, hvori efter Værftschefens Anvisning indføres alle Bestemmelser, der gjælde for længere Tid.

2. Endvidere holdes ved Værftssekretærens Kontor følgende Protokoller og Bøger:

a. En Journal, hvori extraktvis indføres efter løbende Nummer alle til Værftet indkomne Breve.
b. En Kopibog, hvori fortløbende aftrykkes alle gjennem Kontoret expederede Breve.
c. En Ordrebog, indeholdende alle af Værftschefen udstedte Ordrer til Kommissioner, Besigtelser, Arbeiders Foretagelse og deslige.
d. En Regnskabsordrebog for enhver af Værftets Regnskabsbetjente, saasom Materialforvalteren, Arsenal- og Takkelloftsregnskabsførerne m. fl., indeholdende alle de Ordrer, som Værftschefen udsteder saavel til Indtægt som til Udgift af det Gods, enhver Regnskabsbetjent har under Ansvar og i Regnskab.
e. En Kassabog, indeholdende alle Beregninger over og Ordrer til Penges Ind- og Udbetaling efter deres Datum. Ingen saadan Beregning eller Ordre udleveres, forinden den er indført i Kassebogen.
f. Lønningsprotokoller over Antallet af de daglig til Arbeide paa Værftet fremmødte Daglønnere (det mekaniske Verksted undtaget). De føres efter de indkomne Mønstrelister og bør altsaa være overensstemmende med de fra Arbeidsscheferne indkomne Rapporter over Arbeidsstyrken. Af Lønningsprotokollerne erholder Værftskassereren hver Lønningsdag Afskrift, der tjener som Bilag for den udbetalte Lønning.
g. En Debitationsprotokol, kfr. § 80,2 og 3.
h. En Protokol for Grundleie, Husleie og lignende.

Tillige er han forpligtet til at holde enhver anden Protokol, som det maatte ansees nødvendigt for Tjenesten at have ved Kontoret.

§ 75. Værftssekretæren paaser, at de i foregaaende Paragraf omtalte Protokoller ere førte à jour og forsynede med behørigt Register, saa at han til enhver Tid af dem og af de indkomne Breve, som han opbevarer i Arkivet, ordnede efter deres Journal-

nummer, kan meddele Værftschefen nøiagtige Oplysninger om Sa- 10 Decbr.
ger, der have gaaet gjennem Kontoret. Det er hans Pligt at sørge for, at alle Sager med Hurtighed og Nøiagtighed expederes, og at intet bliver henliggende uafgjort; maa en Sags Expedition af en eller anden Aarsag henstaa, gjør han i behørig Tid Værftschefen opmærksom herpaa og indhenter derefter hans Bestemmelse for dens Afgjørelse.

Det samme iagttager han med Hensyn til Affattelsen af Værftets Budgetforslag samt alle Rapporter, Opgaver eller Indberetninger, som Værftet skal afgive, og for hvilke enten en vis Form er foreskrevet eller en vis Tid til deres Indsendelse er bestemt.

§ 76. 1. Enhver Indtægtsordre skal indeholde, i hvilket Regnskab Godset skal beregnes til Indtægt, saasom om det skal indtages i Proviant-, Material-, Inventarie- og Varegods- eller andet Regnskab.

2. Dersom det til Indtægt eller Udgift beordrede Gods kun skal passere Regnskaberne uden virkelig at indtages i og udleveres fra Værftets Magasin, anføres dette paa Ordren, forsaavidt det kan have Indflydelse paa de Forvalteren tilstaaede Procenter (§ 113).

3. Alle saadanne Ordrer skulle være forsynede med det Løbenummer, som de have i den Protokol, hvori de ere indførte (§ 74, d).

§ 77. 1. Naar Arbeidsordre udstedes af Værftschefen, skal Værftssekretæren paase, at det paa Ordren anføres, under hvilken Konto Arbeidet skal rapporteres.

2. Naar noget i Værftets Verksteder er bleven forfærdiget, og skriftlig Indberetning fra vedkommende Verkstedsforstander derom er indkommen, affatter Værftssekretæren til vedkommende Regnskabsfører Indtægtsordre over det forfærdigede, kfr. § 188.

3. Ligesaa affatter han — efter de til bestemte Tider indkomne og behørig attesterede Indberetninger over Materialforbrug eller i Forbindelse med foran omhandlede Indberetning om forfærdigede Gjenstande — Udgiftsordre paa de forbrugte Materialier uden Hensyn til, om det Arbeide, hvortil de have været brugte, er færdigt og beordret til Indtægt eller ei; dog skulle de Arbeidskontoer, hvortil Materialierne ere forbrugte, stedse nævnes i Udgiftsordren.

§ 78. 1. Naar Inventariegods fra desarmerede Skibe er afleveret og besigtiget, og Forretningen med sine Bilag, revideret af Inventariefkriveren, er indkommet, skal Værftssekretæren udfærdige Udgiftsordre til vedkommende Inventarie-Regnskabsfører paa al legitimeret Afgang og skriftlig Indmelding til Værftschefen om al ikke legitimeret Mangel. Naar dette er iagttaget, beordres den modtagende Regnskabsfører at aflevere Interimskvitteringen, kfr. § 138.

10 Decbr. 2. Varegods, som er afleveret efter Reglementerne, beordres til Indtægt i vedkommende Magasin- eller Varegodsregnskab.

3. Afleveres fra desarmeret Skib ureglementeret Gods — Inventarium eller Varegods — beordres dette til Indtægt efter Værftschefens nærmere Bestemmelse, kfr. § 16,2.

4. Naar Gods ved Besigtelse er kasseret, tegnes Udgiftsordren paa Besigtelsesforretningen, og paa Indtægtsordren anføres denne Forretnings Nummer og Datum samt forøvrig, hvad der i denne Henseende i § 76 er bestemt.

5. Det, som ved Besigtelser kasseres til Sponhaugen, indgaar sammesteds efter skriftlig Ordre.

§ 79. Ved Udløbet af hver Maaned eller til andre bestemte Tider forfatter Værftssekretæren i Overensstemmelse med de gjældende Regler og Ordrer Beregning over de Pensioner, der skulle udbetales af Værftets Pensionskasse til Arbeidere, deres Enker eller Børn.

§ 80. 1. Naar Værftet anviser til Udbetaling Penge, for hvilke Modtageren skal aflægge Regnskab enten til Forsvarsdepartementet eller Revisionsdepartementet, har Værftssekretæren at iagttage, at der om saadan Udbetaling sker behørig Indberetning gjennem Værftet til Forsvarsdepartementet.

2. Skal Regnskabet aflægges til Værftet, noterer han strax ved Anvisningens Udstedelse Modtageren for den ham af Kassen anviste Sum i Debitationsprotokollen (§ 74, g) og paaser, at Regnskab derover til behørig Tid bliver aflagt.

3. Ligeledes noterer han alle Pengeforstrækninger, som af Værftschefen tilstaaes Leverandører eller andre, og paaser, at det forstrakte til behørig Tid efter Ordren afkortes i deres Tilgodehavende.

§ 81. Værftssekretæren har saavidt mulig at paase, at de af Arbeidscheferne afgivne Behovopgaver ikke overskrides. I dette Øiemed fører han en Oversigts-Fortegnelse over foretagne Anskaffelser med vedføiet Oplysning om sammes Approbation. Viser det sig, at Overskridelse under nogen Post har fundet Sted, gjør han strax Indmelding derom til Værftschefen, kfr. § 122,2.

§ 82. 1. Sekretæren gjør Værftschefen opmerksom paa, naar Grundleie, Husleie, Bryggeafgift eller andre lignende Indtægter ved Værftet ikke indkomme i rette Tid.

2. Han drager derhos Omsorg for, at de Værftet ilignede Skatter betales i saa betimelig Tid, at ikke det Offentlige paadrages unødige Omkostninger.

Værftskassereren.

§ 83. Værftskassereren modtager og udbetaler alle kontante Beløb efter Ordre fra Værftschefen, fører Værftets Pengeregnskab og har som Medlem af Kassekommissionen samt forøvrig med Hen-

syn til Forretningsorden og Regnskabsvæsen at iagttage, hvad der i saa Henseende nedenfor er bestemt. Som Regnskabsfører iagttager han derhos, hvad der i § 111 nærmere er foreskrevet. 10 Decbr.

§ 84. Værftskassereren tilpligtes i extraordinære Tilfælde og efter Værftschefens Ordre at overtage Bestyrelsen af andre Kontorer ved Værftet.

Mønstreskriveren.

§ 85. Mønstreskriveren besørger alle Kontorforretninger ved Afklarering af de med Krigsfartøierne udkommanderede Mandskaber, forsaavidt disse skulle afklareres ved Værftet.

§ 86. 1. Mønstreskriveren fører en Journal over indkommende og en Kopibog for udgaaende Skrivelser vedkommende Mønstreskriverforretningerne samt en Rulle over de til Tjeneste udskrevne eller forhyrede Mandskaber.

2. Naar udskrevne eller forhyrede Mandskaber fra Værftet leveres til noget Skib eller hjemsendes, opgjør Mønstreskriveren deres Afregningsbøger (Kontrabøger) og udbetaler dem deres Tilgodehavende, i første Tilfælde til Indskibningsdagen, denne ikke iberegnet, og i sidste Tilfælde til og med den Dag, de komme tilbage til Samlingsstedet, saavelsom den dem tilkommende Reisegodtgjørelse.

3. Naar et Skib desarmeres, og Afmønstringsdagen er bestemt, opgjør han Kontoerne for samtlige Mandskaber, der skulle afklareres ved Værftet, og udbetaler enhver sit Tilgodehavende med Fradrag af Søkvæsthuskassens Tilkommende i Henhold til derom gjældende Regler.

4. For Udbetalingerne aflægger han Regnskab, der indrettes saaledes, at det kan sees, hvor meget der er udbetalt hvert enkelt Mandskab; dette Regnskab, forsynet paa sædvanlig Maade med Udbetalingsordre, indgaar som Bilag i Værftets Kasseregnskab.

§ 87. Efter de modtagne Opgaver over, hvad de udkommanderede Mandskaber skulle dekurteres, opgjør Mønstreskriveren og indleverer til Værftet maanedlige Beregninger over saadanne Dekurter for hvert Skib især. Beløbene anvises ham af Værftet til Udbetaling, hvorefter han for de faste Mandskabers vedkommende sender Pengene til deres Kompanichefer og for de udskrevne Mandskabers vedkommende til Indrulleringsbetjenten i den Kreds, hvorfra Mandskaberne ere udskrevne.

§ 88. Naar afdøde eller deserterede Mandskabers Efterladenskaber afleveres til Værftet, sørger Mønstreskriveren for, at disse gjennem Værftet blive afsendte til vedkommende Skifteret eller Øvrighed. Forsaavidt han er vidende om, at nogen af bemeldte Mandskaber var i Gjæld til Staten, anmeldes dette.

10 Decbr.

Værftsbogholderen.

§ 89. Værftsbogholderen fører Værftets Bogholderi efter de derom nedenfor givne Regler og er ansvarlig for Posteringernes Rigtighed overensstemmende med de modtagne Ordrer, Rapporter eller andre paalidelige Oplysninger. Han har forøvrig at iagttage, hvad der i § 111 er foreskrevet med Hensyn til Tilveiebringelse af Legitimationer og Rettelser af Feil m. v.

§ 90. 1. De af Værftschefen udfærdigede Arbeidsordrer forevises Bogholderen og forsynes med hans Paategning derom, forinden de afgives til vedkommende Arbeidschef.

2. Samtlige Bilag ved Værftets Regnskaber (Inventarieregnskabsbilagene kun, forsaavidt de foranledige nogen Postering) udlaanes mod Kvittering til Bogholderen af vedkommende Regnskabsfører, som strax efter Afbenyttelsen erholder dem tilbage.

§ 91. 1. Værftsbogholderen har at paase Rigtigheden af de i de modtagne Posteringsbilag angivne Titler og Kontoer og skal derfor være nøie bekjendt med Storthingets Bevilgninger og den approberede Arbeidsplan.

2. Er Bogholderen i Uvished om, paa hvilken Konto en Udgift eller Indtægt bør anføres, eller om Materialiernes Værdi eller deslige, søger han Underretning derom af vedkommende Arbeidschef eller efter Omstændighederne af Værftschefen.

3. Finder Bogholderen de tilveiebragte Oplysninger utilfredsstillende, eller er han uenig i den af en Arbeidschef eller Værftschef foreslaaede Postering etc., bliver Forsvarsdepartementets Bestemmelse at indhente.

§ 92. Forsaavidt det af Bøgerne skulde vise sig, at noget Arbeide overskrider de for samme beregnede Udgifter, skal Værftsbogholderen derom strax gjøre Indberetning til Værftet, jfr. § 122.

Inventarieskriveren.

§ 93. Inventarieskriveren skal føre Kontrol med alle Regnskaber, der angaa Inventariesager, henhørende til Værftets Verksteder, Kontorer og Sygehuset, samt forøvrig med det Inventarium, hvorfor der ei aflægges Regnskab til Revisionsdepartementet.

§ 94. 1. For de Sager, hvorfor der skal aflægges Regnskab til Værftets Inventariekontor, skal Inventarieskriveren føre Inventariebøger, hvori indføres, hvad enhver har modtaget og tilbageleveret.

2. Enhver Modtager gives sin særskilte Konto, og Regnskaberne skulle føres saaledes, at der for det modtagne eller afleverede er vedføiet Datum og saadan Henvisning, at der, om Tvivl skulde opstaa om det anførtes Rigtighed, af vedkommende Ordre eller Forretning, hvorpaa det anførte er grundet, derom kan faaes behørig Oplysning.

§ 95. 1. Paa Ordre over Inventariegods, der anvises til Debitation i Inventariekontoret, skal Inventarieskriveren, naar vedkommende Modtager har kvitteret for Godset, anføre sin Paategning om, at det er noteret i Inventariekontoret. 10 Decbr.

2. Ligesaa skal han, naar nogen Modtager forelægger ham Forretning over Inventariegods, som denne ifølge Ordre har afleveret til en anden Regnskabsfører, eller for kasseret Inventarium, der skal afleveres til Sponhaugen, eller andet deslige, afskrive Vedkommende for Godset og forsyne Forretningen med sin Paategning.

§ 96. Ved Inventarieregnskabers Aflevering eller Opgjør skal Inventarieskriveren overensstemmende med de gjældende Bestemmelser revidere vedkommendes Regnskaber, ved Manglerne gjøre sine Udsættelser og, naar disse af Regnskabsførerne ere besvarede og af ham med Vedtegning til Besvarelsen forsynede, forelægge Værftschefen dem til Decision, hvorefter vedkommendes Ansvar eller Godtgjørelse bestemmes, hvilket derefter opgives til Værftssekretæren, for at behørige Beregninger kunne blive expederede.

§ 97. Alle Inventariekontoret vedkommende Regnskaber skulle opgjøres hvert 5te Aar eller til de Tider, som Forsvarsdepartementet bestemmer.

§ 98. Naar der fra Krigsskibe eller andre Fartøier, der have ekviperet ved Værftet, efter endt Togt igjen afleveres Inventarium, skal Inventarieskriveren revidere det herover aflagte Inventarieregnskab. Fra Skibets Regnskabsførere modtager han de Atester og Kvitteringer, hvormed de skulle legitimere sine Mangler, og opgiver derefter det fornødne til Værftssekretærens Kontor, for at behørige Udgiftsordrer kunne blive expederede og Værftets Regnskabsførere blive dechargerede for det manglende. Forefindes Mangler, der ei kunne legitimeres, opgiver han ligeledes disse, for at behørige Beregninger for Refusion kunne blive expederede.

Husinspektøren.

§ 99. Husinspektøren skal holde en Protokol over alle Værftet tilhørende Barakker, hvori ethvert Hus eller enhver Afdeling har sit særskilte Folionummer; i denne indføres alt fast og løst Inventarium, som tilhører hver Bolig.

§ 100. 1. Naar Husinspektøren af Værftschefen modtager Meddelelse om, at nogen er tilstaaet Hus til Beboelse, skal han lade vedkommende Beboer i Protokollen kvittere for Husinventariets Modtagelse. Naar nogen igjen flytter, paaser Inspektøren, at Inventariet er i Orden, og gjør Bemerkning derom i Protokollen, kfr. § 139.

2. Ligeledes efterser han, at Huset og Inventariet ei forsætlig eller ved Skjødesløshed tilføies nogen Skade, idet han isaafald anmelder dette til Værftschefen.

3. For de til Kompaniernes Mandskaber overleverede Huse

10 Decbr. skal Kompanichefen afgive ovennævnte Kvittering og føre Opsyn med Inventariets Behandling.

4. Ifald der foretages nogen Forandring ved Husene, noterer han dette i Protokollen, saasnart han af Værftschefen derom underrettes.

§ 101. Ved Udgangen af hver Maaned giver Husinspektøren en Opgave til hvert Kompani over det Antal Boliger af hver Klasse, som i den forløbne Maaned have været benyttede af Kompaniet.

Material- og Proviantforvalter, Arsenalforvalter og Tømmerforvalter samt de øvrige ved Værftet ansatte Regnskabsførere.

§ 102. 1. Forvaltere og Regnskabsførere holde Regnskab over de dem anbetroede Sager og ere ansvarlige for disse, saafremt der anvises dem laasfærdige Rum eller Indhegninger til Sagernes Opbevaring. De aflægge Regnskab enten til Revisionsdepartementet eller til Inventarieskriveren efter Forsvarsdepartementets nærmere Bestemmelse.

2. De skulle føre sine Regnskaber, Kontrabøger og andre Noteringer med Orden og Nøiagtighed paa den befalede Maade.

3. Ingen, som har med Værftets Regnskaber eller Besigtelser at gjøre, maa have Interesse i Licitationer, Indkjøb, Anskaffelser eller Arbeider vedkommende den Tjeneste, hvori de staa, uden dertil at erhverve Værftschefens Tilladelse særskilt for hvert enkelt Tilfælde.

§ 103. 1. Forvaltere og Regnskabsførere skulle ikke indtage i de dem anviste Forraadsrum eller udlevere derfra mere eller andet Gods end det, hvortil haves Værftschefens skriftlige Ordre.

2. Til Krigsskibe eller andre Fartøier, der skulle udrustes, kan dog uden specificeret Ordre fra Værftschefen mod Kvittering af vedkommende Regnskabsfører udleveres alt i Magasinerne forvaret Gods, der er opført i de for Skibene approberede Reglementer, kfr. § 17,1.

3. Gods, som skal forbruges ved Værftet, kan udleveres paa Kontrabog til de Arbeidsforstandere, Regnskabsførere og Formænd, som dertil udvælges af Værftschefen efter Konferance med vedkommende Arbeidschef, kfr. § 185.

Kontrabøgerne og de modsvarende Bøger hos Regnskabsførerne skulle være autoriserede af Værftschefen.

4. Til det mekaniske Verksted kan Udlevering ske efter de fra samme modtagne Rekvisitioner, kfr. § 196.

5. Ved Ammunitions Indlægning i eller Udlevering fra Ammunitionshusene har Arsenalforvalteren først at konferere med Tømmesteren om Sagen.

§ 104. 1. Naar Leverancer eller andet Gods bliver besig- 10 Decbr.
tiget, har den Forvalter eller Regnskabsfører, som skal modtage Sagerne, enten selv eller ved en anden, som han dertil maatte bemyndige, at overvære Besigtelsen, kfr. § 135.

2. Naar Gods modtages fra Skib, paaligger det den modtagende Regnskabsfører at paase, at intet ureglementeret Inventarium modtages, uden at vedkommende Arbeidschef og Ekvipagemester gjøres opmerksom derpaa, kfr. § 47,2 og § 138.

3. Gods, tilhørende Private, maa ikke opbevares i Magasinerne.

§ 105. Naar Varer eller Gods modtages i Fadeverk, Sække eller andet lignende, der tjener til Indpakning, og som Værftschefen anser nødvendigt for Godsets Opbevaring, eller som kan være Gjenstand for andet Værftsbrug, skal vedkommende Forvalter eller Regnskabsfører tage samme til Indtægt i Regnskab; i andet Fald tilfalder det Regnskabsføreren, kfr. § 136,2.

§ 106. 1. Forvalterne skulle jevnlig inspicere, om deres Underordnede forsvarlig udføre, hvad der paaligger dem.

2. De paase, at ingen Modtagelse eller Udlevering af Gods finder Sted uden i deres egen eller en paalidelig Underordnets Nærværelse.

3. Ved Udlevering iagttages, at den Beholdning, der har henligget længst i Magasinerne, benyttes først, medmindre Udgiftsordren anderledes maatte bestemme.

§ 107. 1. For alt, som modtages i Magasinerne, skal vedkommende Forvalter eller Regnskabsfører strax kvittere, forat det fornødne derefter kan blive iagttaget.

2. For hvad der efter Udgiftsordre udleveres af Magasinerne har han at fordre Modtagerens Kvittering og at forsyne sig med behørige Attestationer.

§ 108. 1. Uden Værftschefens Tilladelse maa ingen Forandring finde Sted i de for enhver Artikel bestemte Oplagssteder.

2. Uden Værftschefens Ordre maa ingen Forandring i Regnskaberne foretages med Hensyn til Godsets Benævnelse, ligesaalidt som der med Hensyn til den Maal- eller Vegtenhed, under hvilken Varerne i sin Tid ere beordrede til Indtægt, maa gjøres nogen Forandring, uden at Legitimation for den forandrede Anførselsmaade foreligger.

§ 109. 1. Forvaltere og Regnskabsførere skulle føre stadigt Tilsyn med, at de dem anviste Forraadsrum jevnlig luftes og renholdes, og ere ansvarlige for, at de dem anbetroede Sager ere saaledes ordnede, magasinerede og oplagte, at de ikke tage nogen Skade.

2. Have de Grund til at befrygte, at nogen Ting ved længere Henliggen tager Skade, skal saadant strax skriftlig meldes til Værftschefen og i Tilfælde til vedkommende Arbeidschefer, hvilket ogsaa iagttages, hvis noget allerede maatte være bleven bedærvet.

10 Decbr. 3. De skulle ligeledes paase, at hver Artikel saavidt mulig er sorteret efter Kvalitet og Dimensioner og er saaledes ordnet, at den med Lethed kan eftertælles og overregnes, idet dog de Regler, der ere givne for Krigsskibenes hurtige Mobilisering, iagttages.

§ 110. 1. Regnskabsførerne holde Forraadsprotokoller, som til enhver Tid vise Forraadet af enhver Artikel. Desuden holder Tømmerforvalteren en særskilt Protokol over Ekematerialiers Dimensioner. Disse Protokoller føres i Overensstemmelse med de egentlige Regnskabsbøger, men mere specificerede end disse. De skulle være à jour til de Tider, som Værftschefen bestemmer, idetmindste hvert Kvartal og altid tilgjængelige for Arbeidscheferne.

2. Regnskabsførerne ere paa Værftschefens Forlangende forpligtede til under Ansvar at meddele Opgave over Beholdningen af hvilkensomhelst Artikel.

3. Saasnart det skjønnes, at en eller anden Artikel vil være forbrugt, inden ny Forsyning kan forventes, skulle Regnskabsførerne i betimelig Tid skriftlig indmelde dette til Værftschefen og i Tilfælde til vedkommende Arbeidschefer.

§ 111. 1. Det paaligger enhver Regnskabsfører at tilveiebringe de Legitimationer og rette sig efter de Forskrifter med Hensyn til Regnskabsførelsen, som af Revisionsdepartementet maatte ansees nødvendige, enten forsaavidt Regnskabernes Form betræffer eller med Hensyn til Kontrollen med Anvendelsen af Statens Midler.

2. Samtlige Kontor- og Regnskabsbetjente skulle, naar de opdage nogen Feil eller Mislighed ved Regnskabsbøger eller Opbevaringssteder, gjøre vedkommende opmærksom derpaa, og hvis Sagen er af nogen Betydning, melde det til Værftschefen.

3. Radering i Regnskaberne eller de samme vedliggende Ordrer eller Bilag maa ikke finde Sted. Feilskrift paa Ordre eller Kvittering rettes ved Attestation af vedkommende Udsteder. Foretages Rettelse i Regnskabet, henvises til vedkommende Decision eller, forsaavidt Rettelsen ikke grunder sig paa Anteguelse, til vedkommende Bilag eller Sted i de Regnskaber, hvor Feil ere begaaede. Et mindre Tal rettes til et større ved under det feilskrevne Tal at sætte Forskjellen mellem det feilskrevne og det rigtige Tal med et + foran. Et større Tal rettes til et mindre ved, at det feilskrevne Tal udstreges, dog saaledes, at Tallet fremdeles kan læses, og det rigtige sættes i Stedet.

4. Foretages Rettelse i Regnskaberne i Henhold til afsagt Decision, giver vedkommende Varegodsregnskabsfører Bogholderen fornøden Underretning herom.

§ 112. 1. Naar der ved Undersøgelse af Beholdningerne af Artikler, hvoraf Indsvindingsprocenter ikke beregnes, viser sig Forskjel mellem den forefundne Beholdning og Regnskabet, bliver vedkommende Forvalter eller Regnskabsfører i Værftets Bogholderi at debitere for Tilkortkommelser og kreditere for Overskud; Penge-

værdien heraf beregnes efter de Middelpriser, som gjælde paa den Tid, Undersøgelsen foretages. 10 Decbr.

Overskydende Debet skal Regnskabsføreren tilsvare; overskydende Kredit godtgjøres ham ikke, men bliver henstaaende til Dækkelse af eventuelle senere Tilkortkommelser.

Nogen Overførsel af henstaaende Kredit fra en afgaaet Regnskabsførers Konto i Bogholderiet til en tiltrædendes finder ikke Sted.

2. Naar Forraadsregnskaberne udvise, at det hele paa en Specialkonto anførte Kvantum af en Artikel er medgaaet, medens deraf endnu forefindes Beholdning i Magasinerne, har vedkommende Forraadsregnskabsfører strax at anmelde dette for Værftet, som lader den saaledes tilstedeværende Restbeholdning optage, hvorefter samme tilligemed det allerede udleverede Overskud med Hensyn til Postering i Bogholderiet og Forraadsregnskaberne bliver at behandle, som om der var foretaget en tilsvarende Anskaffelse.

Er Regnskabsføreren ikke bleven opmærksom paa Overskud og Overskudsbeholdninger i Regnskabsaarets Løb, bliver Anmeldelse at gjøre og Optagning at afholde ved dettes Udgang, efterat Regnskaberne ere opgjorte. Afgiver Regnskabsføreren i Forbindelse med Anmeldelse af fremkommet Overskud skriftlig Erklæring til Værftet om, at der ikke forefindes Restbeholdning af den paagjældende Artikel, kan Værftet efter Omstændighederne undlade at træffe nogen Forføining, for at faa dette konstateret. Saadan Erklæring bliver at vedlægge Regnskabet til Legitimation for Revisionen.

§ 113. 1. For Indsvinding under Henliggen i Magasinerne beregnes Forvalteren tilgode pr. Aars Henliggen (eller, hvis Ombytte af Forvalter i Regnskabsaaret har fundet Sted, for den Tid, han har fungeret) og føres til Udgift ved Beholdningens Overførsel fra et Aarsregnskab til næste følgende Procenter:

Af Mel og Kornvarer (Malt undtaget) samt af Gryn, Erter, Ris, The og Kaffe	1 %
af Malt og Kork	1½ "
af Sukker, Smør, Sæbe (Grønsæbe undtaget) Brænde, Tjære, Beg, Harpix og Terpentin	2 "
af Sennep	2½ "
af Svedsker, Soda, Grønsæbe, Tran og Olie, som opbevares paa Fadeværk af Træ, samt af Læder og Skind, forsaavidt det modtages og udleveres efter Vægt .	5 "
af Kamfer	10 "

2. For Støv og Spild ved Beholdningernes Maaling, Veining eller Overflytning til andet Lokale beregnes:

Af saltet Kjød	¼ %
af saltet eller røget Flesk, haardt Brød, Kaffe, Sennep, Lin, Blaar og Hamp	½ "
af ildfast Ler	¾ "
af Smør, Kornvarer (Malt undtaget), Mel, Erter, Gryn,	

10 Decbr.

Ris, Kiselguhr, Tøi af andet Stof end Uld, Værk, eller Drev, Seilgarn, Vox, Beg, Harpix, Fernisser, Talg samt Kul, alle Sorter	1 %
af Eddike, Vin, Øl, Malt, Tjære, Tran, Olie og Malervarer	1½ "
af uldne Tøier	1¾ "
af Hø og Halm samt Syrer	2 "
af Brændevin og Spiritus	2½ "
af Tagskifer	3½ "

Opbevares Brænde, Hø, Halm, Kul eller andre Varer paa den Maade, at Forvalteren ikke er ansvarlig for dem, beregnes ingen Procenter; det samme er Tilfældet med Sager, som blot passere Regnskabet uden at indgaa i Magasinet.

3. Naar der ved Undersøgelse, foretagen i Henhold til § 13,2 eller 3, viser sig Forskjel mellem den forefundne Beholdning og Regnskabet, forholdes saaledes som i foranstaaende § 112,1 er bestemt med Hensyn til ikke procentbærende Sager; mulig overskydende Debet efter Opgjøret overføres til Kontoen for Overskud og Tab ved Salg m. v. af Forraadsgods, kfr. § 169.

4. Foretages Eftersyn eller Omflytning af nogen af de i foranstaaende Post 2 opregnede Sager oftere end to Gange i samme Regnskabsaar, bliver der kun at beregne halve Procenter for Spild ved Behandlingen.

5. Er en Vare ved Modtagelsen af saadan Beskaffenhed, at Forvalteren tror ikke at kunne tilsvare den mod de bestemte Procenter, gjør han derom ved Modtagelsen skriftlig Anmeldelse til Værftet, for at Forholdet kan blive undersøgt og i fornødent Fald undergivet Forsvarsdepartementets Bestemmelse.

Saadan Vare skal han opbevare paa et særskilt Sted.

6. Enhver tiltrædende Forvalter skal ved Ansættelsen forpligtes til at finde sig i de Forandringer i foranstaaende Bestemmelser om Procenter, som Erfaring maatte vise at være hensigtsmæssige.

§ 114. 1. Magasinforvalteren har nøie at paase, at den under hans Forvaring værende Proviant og andet Gods efter Varernes forskjellige Beskaffenhed behørig omrøres, stuves og saltes samt forøvrig behandles paa den for deres Vedligeholdelse tjenligste Maade.

2. Til Omsaltning tilstaaes indtil 1,6 Liter Salt pr. 100 Kilogram Smør, 11 L. Salt pr. 100 Kg. salt Kjød og 13 L. Salt pr. 100 Kg. salt Flesk; men der maa ei føres mere til Udgift, end som virkelig forbruges.

3. Vin paa Flasker skal under Opbevaringen være forsynet med Værftets Segl paa Korken.

§ 115. Proviantforvalteren har gjennem Værftet at afgive til Forsvarsdepartementet Extrakt af Regnskabet, naar dette fordres.

§ 116. 1. Tømmerforvalteren har med Hensyn til Sorte- 10 Decbr.
ring, Stuvning og anden Ordning af Tømmeroplaget at indhente fornøden Bestemmelse hos Værftschefen og paase, at de af denne givne Regler nøie befølges.

2. Han paaser, at hvert Parti eller hver Stabel har sit vedhængende Mærke, hvorpaa er anført Materialiernes Benævnelse og Dimensioner (Bredde og Tykkelse eller Top) samt Aarstal, naar Materialierne ere anskaffede.

§ 117. 1. Naar en Regnskabsfører afgaar eller afløses, sker Overleveringen til Afløseren i Overvær af Værftets almindelige Besigtelseskommission, kfr. 133,6.

2. Dør en Regnskabsfører, kan Dødsboet eller Kautionisterne eller begge i Forening med Værftschefens Samtykke antage en paalidelig Person til paa deres Ansvar at forestaa de løbende Forretninger, indtil en anden Regnskabsfører er bleven udnævnt og i Besigtelseskommissionens Overvær har modtaget Godset og Regnskaberne. Dersom Boet eller Kautionisterne ei kunne eller ville stille en saadan midlertidig Bestyrer, skal Værftschefen paa Forsvarsdepartementets nærmere Approbation antage en eller to dertil skikkede Mænd, der paa Boets Ansvar og i Forening overtage de løbende Forretninger, indtil en anden Regnskabsfører er bleven beskikket og har modtaget Regnskabet.

Enhver Regnskabsfører, som ansættes, skal ligesom de Kautionister, han stiller, gjøres bekjendt med denne Paragrafs Bydende og skriftlig erkjende, at dette er skeet.

B. Forretningsorden og Regnskabsvæsen.

Forsvarsdepartementet kan med Hensyn til dette Afsnit (§§ 118—214) foretage saadanne Forandringer, som maatte findes hensigtsmæssige.

Budget, Arbeidsplan og Behovopgave.

§ 118. Værftschefen affordrer Arbeidscheferne, Bestyreren af Marinens Navigationsvæsen og Chefen for Sanitetskorpset de Erklæringer, Beregninger og andre Oplysninger, som enhver for sit vedkommende kan afgive, og som han anser fornødne for et paatænkt eller befalet Arbeides Udførelse, for Sagers Anskaffelse og for Værftets Drift i det hele.

§ 119. Naar Værftschefen har modtaget Ordre fra Forsvarsdepartementet til at indsende Budgetforslag for kommende Termin, lader han Arbeidscheferne og Bestyreren af Navigationsvæsenet strax udarbeide et saadant, hver for sit vedkommende. Han samler de saaledes modtagne Forslag og udarbeider selv Budgetforslag angaaende Værftets faste og almindelige Udgifter samt andre Dele af Budgettet, som ikke maatte vedkomme nogen speciel Arbeidschef. Arbeidschefernes Budgetforslag ledsager han med de Bemerkninger,

10 Decbr. hvortil de maatte give Anledning, og paaser, at der følges samme Inddeling i Kapitler og Titler som i det gjældende Budget, hvis ikke anderledes af Forsvarsdepartementet er bestemt. Budgetforslaget indsendes derefter snarest mulig.

§ 120. 1. Naar Værftschefen har faaet Forsvarsdepartementets Meddelelse om, at det bevilgede Budget er taget tilfølge, lader han efter den nærmere Instrux, som af nævnte Departement maatte blive givet, Arbeidscheferne hver for sit Vedkommende udarbeide Arbeidsplan og Behovopgave for Terminen.

a. Arbeidsplanen skal indeholde Opgave over Omkostningerne ved de Arbeider, der skulle udføres, saavelsom over den Arbeidsstyrke, der udkræves. Der angives særskilt Udgift til Arbeidsløn og Materialforbrug samt paa hvilken Titel Arbeidet skal posteres.

b. Behovopgaven skal for hver Arbeidsafdeling indeholde en Fortegnelse over de Materialier, der udkræves til Arbeidernes Udførelse, og over de Sager, der maa anskaffes til Forraadenes Komplettering, med Angivelse af deres omtrentlige Kostende og hvad der haves i Behold af disse Sager. Den skal derhos indeholde en summarisk Opgave over Dagværk og Penge til de i Arbeidsplanen opførte Arbeider, ligesom den skal ledsages af Opgave over de Pengeudtællinger, som ifølge Kontrakt eller anden Forpligtelse paahvile Værftet.

2. Paa Grundlag af Arbeidschefernes Arbeidsplaner og Behovopgaver udarbeider Værftet en Arbeidsplan for Driften i Budgetaaret, hvilken Plan afgives til Forsvarsdepartementets Approbation snarest mulig.

§ 121. Skulde Omstændigheder gjøre det nødvendigt, efterat Arbeidsplanen er approberet, at der foretages nogen væsentlig Forandring eller nogen større Anskaffelse eller Udtælling udenfor det approberede, har Værftschefen at indkomme med motiveret Forslag desangaaende.

§ 122. 1. Bliver Værftschefen opmærksom paa, at noget af de i Budgettet under de forskjellige Titler bevilgede eller i Arbeidsplanen til et Arbeides Udførelse anslaaede Beløb sandsynligvis vil blive overskredet, indgiver han strax Meddelelse derom til Forsvarsdepartementet.

2. Overskridelser af Beløb, til hvis Udredelse særskilt Bemyndigelse er meddelt, indmeldes ligeledes snarest mulig til Forsvarsdepartementet.

Anskaffelser og Leverancer.

§ 123. Værftschefen besørger Varerne (Materialierne) anskaffede enten ved Licitation, Anbud eller Underhaandsindkjøb. Naar Omstændighederne (Prisen, Kvaliteten m. v.) tillade det, blive norske Varer at foretrække for udenlandske.

Varer, der ved Modtagelsen uden Vanskelighed kunne bedøm- 10 Decbr.
mes, anskaffes som Regel ved Licitation. Alle andre Varer an-
skaffes gjennem Erhvervelse af skriftlige Anbud enten efter offentlig
Bekjendtgjørelse eller, hvor Varen af en eller anden Grund ikke
egner sig til at udbydes til offentlig Konkurrance, ved direkte Hen-
vendelse til et eller flere kjendte Firmaer.

Underhaandsindkjøb uden forudgaaende Anbud anvendes kun,
forsaavidt Anskaffelsen andrager til mindre Beløb, eller naar det
er nødvendigt, at Varen straxˣ faaes tilstede.

I alle Tilfælde har Værftschefen saavidt mulig at forvisse
sig om, at Varen erholdes til den rimeligste Pris og paa de for
det offentlige fordelagtigste Vilkaar.

§ 124. Konditionerne saavel for Licitation som for Anbud
efter offentlig Bekjendtgjørelse forelægges Forsvarsdepartementet til
Approbation. De bør indeholde Regler om Forretningens Holdelse,
Leverancens Opfyldelse og mulige Misligholdelse, Betalingsvilkaarene
m. v. samt Bestemmelse om eventuel Sikkerhedsstillen.

De afgivne Licitationsbud eller de efter forudgaaende offent-
lig Bekjendtgjørelse indkomne Anbud approberes inden de af For-
svarsdepartementet til enhver Tid bestemte Grænser af Værftschefen,
forsaavidt Anbudet er det billigste og Prisen ikke overstiger den i
vedkommende Behovopgave opførte. I modsat Fald indhentes,
medmindre Forsvarsdepartementet anderledes har bestemt, dettes Af-
gjørelse, forinden Approbationen meddeles.

Naar Leverancen undtagelsesvis kun tilbydes enkelte bestemte
Personer eller Firmaer, eller naar Værftet ved Anskaffelser ønsker
at benytte Kommissionær, bør Forsvarsdepartementets Samtykke
dertil paa Forhaand indhentes. Kommissionærens Godtgjørelse
bliver at approbere af Departementet.

§ 126. Saasnart en Leverancekontrakt er afsluttet, meddeles
der Ekvipagekontoret gjennem Værftssekretæren fornødne Opgaver
over Leverandørens Navn, Leverancens Gjenstand, Kvantum, Di-
mensioner og øvrige Betingelser tilligemed Stedet, hvor og Tiden,
naar den skal leveres.

§ 127. 1. Ved Modtagelsen af alle Leverancer, der an-
komme til Værftet, har vedkommende Ekvipagemester, for ei at paa-
drage Værftet unødige Transport- eller andre Udgifter, at paase,
at Varerne, forinden de besigtiges (jfr. § 133), leveres paa det
Sted og til den Tid, som i Konditionerne er fastsat.

2. Naar Varer, som skulle fortoldes, leveres til Værftet,
paaser vedkommende Ekvipagemester, at fornøden Anmeldelse til
Toldvæsenet er gjort, forinden Losningen begynder.

3. Dersom en Leverandør leverer mere, end i Kontrakten
betinget, eller ikke opfylder Kontrakten, anmelder Første Ekvipage-
mester dette betimelig til Værftschefen.

10 Decbr. § 128. 1. Værftschefen kan godkjende en Leverance som effektueret, selv om der maatte mangle indtil 5 Procent af det omkontraherede Kvantum, hvorhos han i Tilfælde kan modtage fra vedkommende Leverandør indtil 10 Procent mere end betinget.

2. Værftet har at paase, at de leverede Varer med Hensyn til Kvalitet, Dimensioner m. v. opfylde de i Leverancekontrakten opstillede Betingelser, jfr. § 136,1. Antager Værftschefen, at en Leverance uagtet forefundne Mangler kan modtages, bør dog i saa Tilfælde Forsvarsdepartementets Bestemmelse indhentes.

§ 129. Bliver en Leverance ikke i sin Helhed godkjendt eller ikke effektueret til fastsat Tid, kan Værftschefen, forsaavidt Leverandøren ikke inden en nærmere bestemt Frist har opfyldt sin Forpligtelse, efter Omstændighederne enten udbyde Varen til ny Leverance eller strax anskaffe det manglende for Leverandørens Regning.

De det offentlige ved en Leverances Misligholdelse paaførte Omkostninger erstattes af Leverandøren, som derimod ikke har noget Krav paa Godtgjørelse, om Varerne anskaffes billigere end fastsat i den med ham affluttede Leverancekontrakt.

Fornødent Forbehold i ovenomhandlede Henseende bliver altid at indtage i Konditionerne.

§ 130. Efterhvert som Leverancen præsteres og Værftssekretæren har modtaget Besigtelsesforretningen i bestrevet Stand tilligemed Kvitteringer fra vedkommende Regnskabsførere for Godsets Modtagelse, forfatter Sekretæren i Overensstemmelse med Licitations- eller Anbudsforretningen eller den om Leverancen sluttede Kontrakt eller Leverandørens af Værftschefen approberede Regning Udbetalingsordre til Kassereren over Leverandørens Tilgodehavende, hvorved iagttages:

1. At de originale Kvitteringer for Godsets Modtagelse ved Værftet vedlægges Udgiftsordren;
2. at Omkostninger, foraarsagede ved misligholdt Leverance, fratrækkes Regningens Beløb, forsaavidt dertil er Anledning.

§ 131. Saasnart Værftssekretæren har beregnet Leverandørens Tilgodehavende, foranstalter Værftschefen Beløbet udbetalt. Forskud maa som Regel ikke tilstaaes (jfr. § 80,3).

Besigtelser.

§ 132. Alle ved Værftet fornødne Besigtelser foretages af en ved skriftlig Ordre fra Værftschefen nedsat Kommission, ved hvis Sammensætning iagttages følgende:

1. Kommissionen skal som Regel bestaa af en Ekvipagemester som Formand og mindst to Mestere, Formænd eller Underofficerer.
2. Ved Besigtelse af Fartøi skal Kommissionen bestaa af en Ekvipagemester, Skibsbygmesteren, Verksmesteren, en af Toi-

mesterens Assistenter eller andre Funktionærer, Takkellofts- 10 Decbr.
assistenten og Bradbænkhøibaadsmanden.

3. Ved Besigtelse af Boliger skal Kommissionen bestaa af Bestyreren af Marinens Land- og Vandbygningsvæsen og to Formænd.
4. I tvivlsomme Tilfælde samt ved vigtige Besigtelser bør Værftschefen indhente vedkommende Arbeidschefs Erklæring, hvorhos han, naar han anser speciel teknisk Kyndighed fornøden, kan begjære Arbeidschefens Bistand ved Besigtelsen.

Ved Besigtelser vedrørende Sanitetsvæsenet bør ligeledes benyttes fagkyndig Assistance.

5. Ved Besigtelse udenfor Værftet, hvor der ikke er Anledning til at erholde Kommissionen sammensat paa sædvanlig Maade, forholdes efter Forsvarsdepartementets nærmere Bestemmelse.

§ 133. Ved de i foregaaende Paragraf nævnte Kommissioner lader Værftschefen besigtige:

1. Alt, som anskaffes til Værftet, forsaavidt Forsvarsdepartementet ei anderledes har bestemt.
2. Alt, som modtages ved Værftet, saasom Proviant, Varegods og Inventarium fra desarmerede Skibe, Gods fra andre Værfter og Detachementer samt Produkter fra Værftets Skove og Eiendomme.
3. Alt, som under Nybygning, ved Reparation eller paa Grund af Forandring ved Materiellet maatte fremkomme af Affald, og alt, som anmeldes ved Slitage eller af anden Grund at være bleven utjenligt for sin Bestemmelse.
4. Alle Værftseiendele, som bortleies eller udlaanes, saavel ved Ud- som ved Tilbageleveringen.
5. Aarlig alle Værftet tilhørende Boliger. Saadan Besigtelse bliver desuden at foretage, hvergang en Bolig skifter Indehaver, kfr. § 132,3.
6. Beholdningerne hos Arbeidsforstandere og Regnskabsførere, kfr. §§ 13 og 117.
7. Aarlig samtlige Krigs- og Værftsfartøier, kfr. § 132,2.

§ 134. 1. Gjenstande og Artikler, der forarbeides ved Værftets egne Verksteder, bliver ikke at besigtige. Herfra undtages dog Sager, forarbeidede ved Munderingsverkstedet, forsaavidt de skulle indgaa i Magasinet som Forraad.

2. Er en Leverance modtaget og besigtiget udenfor Værftet, bliver den ikke paany at besigtige ved Værftet, idet vedkommende Ekvipagemester da kun har at undersøge, hvorvidt Sagernes Kvantum og Antal stemmer med de ved Modtagelsen paa vedkommende Sted forfattede Lister, der i saa Henseende blive at meddele fornøden Paategning.

§ 135. Naar Besigtelse efter § 133 skal afholdes, paaligger det den, som skal bestyre Forretningen, at lade vedkommende Ar-

10 Decbr. beidschef og Regnskabsfører — samt ved Besigtelse af Bolig tillige Husinspektøren — underrette derom.

§ 136. 1. Ved Modtagelse af Leverancer til Værftet har Besigtelseskommissionen under Befølgelse af det gjældende Besigtelsesreglement at afgjøre, om Varerne ere overensstemmende med de approberede Prøver og forøvrig opfylde de i Leverancekontrakten fastsatte Betingelser.

2. Naar Varer eller Gods modtages i Fadeverk, Sække eller andet lignende, og Emballagen ikke skal tjene til Godsets Opbevaring og heller ikke tilbageleveres Leverandøren, bliver den, hvis den har nogen nævneværdig Værdi, at besigtige og værdsætte, kfr. § 105.

3. Ved Besigtelse af Gods, der kun skal passere Regnskabet, har Ekvipagemesteren derom at give Forretningen fornøden Paategning, kfr. § 164.3.

§ 137. Ved Besigtelse af Sager, modtagne fra andre Værfter eller Detachementer, af Brænde og Træmaterialier fra Værftets Skove samt af andre Produkter af Værftets Eiendomme har Besigtelseskommissionen at afgjøre, hvortil Godset maatte være tjenligt, samt med Angivelse af dets Værdi at foreslaa, i hvilket Forraad det bliver at indtage. Det samme iagttages ogsaa ved Besigtelse af Affald eller Sager, der ere blevne utjenlige for sin Bestemmelse.

§ 138. Under Besigtelse af desarmeret Fartøi samt af det efter endt Togt tilbageleverede Gods har Kommissionen noie at se efter:

1. Om Skrog, Apteringer, Skyts, Haandvaaben, andet Inventarium, Proviant og Varegods maatte bære Præg af, at det paa Togtet ikke er behandlet med den tilbørlige Omhu.
2. Om der er foretaget Forandringer ved Skrog, Apteringer eller Inventarium.
3. Om ureglementerede Sager forefindes blandt det afleverede.

Hvad Besigtelseskommissionen i disse Henseender eller forøvrig maatte finde at bemærke, anføres paa Forretningen (over ureglementerede Sager forfattes særskilt Forretning) og meldes af Kommissionens Formand til Værftet ved Forretningens Indlevering.

§ 139. Naar Bolig besigtiges, undersøger Kommissionen, om selve Boligen eller noget af det til samme hørende Inventarium er beskadiget ved skjødesløs eller uforsvarlig Behandling og har — i Tilfælde det maatte befindes, at Ansvar som Følge af saadan Behandling bør gjøres gjældende, — at fastsætte det Beløb, som antages at burde betales i Skadeserstatning.

§ 140. Ved Besigtelse af udlaante eller udleiede Værftseiendele har Besigtelseskommissionen at undersøge, om Gjenstandene ved Brugen ere blevne beskadigede eller forringede i Værdi, i hvilket

Tilfælde den bestemmer den Værftet tilkommende Godtgjørelse, for- 10 Decbr.
saavidt denne ikke er fastsat ved særskilt Regulativ.

§ 141. Den Kommission, der i Henhold til §§ 13 og 117 nedsættes for at undersøge en Arbeidsforstanders eller Regnskabsførers Beholdninger, har tillige at foretage Besigtelse af de forefundne Gjenstande og Artikler samt paa Forretningen at anføre, om de kunne antages som gode og tjenlige for sin Bestemmelse eller ikke.

§ 142. 1. Sager, der ved Besigtelsen befindes ikke længere at være tjenlige til sin oprindelige Bestemmelse, uden at de dog antages at burde kasseres som værdiløse, blive under Angivelse af den Karakter, hvortil de som brugelige maatte overgaa, at værdsætte, hvorhos de stemples eller paa anden Maade betegnes, saaledes at de ikke senere kunne forvexles med brugelige Sager af den Karakter, som de oprindelig have havt.

2. Kommissionens Formand paaser, at Besigtelsesforretningen forsynes med Erklæring om, paa hvilken Maade disse Bestemmelser ere iagttagne. Kassationen og Aarsagen til denne indberettes af Besigtelseskommissionen skriftlig til Værftschefen.

§ 143. Efter afholdt Besigtelsesforretning lader Kommissionens Formand Forretningen beskrive, hvorefter den leveres til Værftschefen.

§ 144. Formener Værftschefen, at Besigtelseskommissionen ikke er kommen til et rigtigt Resultat, kan han anordne en Overbesigtelseskommission.

En saadan skal bestaa af to Officerer og to Mestere, Formænd eller Underofficerer, som ikke have deltaget i den paaankede Besigtelsesforretning. Bistand ved Overbesigtelsen kan Værftschefen tilkalde efter samme Regler som ved den første Besigtelse, dog ingen af dem, der have deltaget i denne.

Efter det Skjøn, som denne Overkommission afgiver, skal Værftschefen være forpligtet til at rette sig, saafremt han ikke tror at burde undergive Sagen Forsvarsdepartementets Afgjørelse.

§ 145. I Tilfælde af Stemmelighed inden en Besigtelses- eller Overbesigtelseskommission har Formanden eller den Officer, der bestyrer Forretningen, afgjørende Stemme.

Økonomi og Regnskabsvæsen.

§ 146. Ved Værftet skal føres:

a. Et Kasseregnskab.
b. Fornødne Forraads- og Inventarieregnskaber, nemlig for:
   1. Magasinforraad.
   2. Kul- og Kokesforraad.
   3. Proviantforraad.
   4. Tømmerforraad.
   5. Arsenalforraad.

10 Decbr.

6. Takkelloftsforraad.
7. Beklædningsforraad.
8. Mineforraad.
9. Sanitetsforraad.
10. Sponhaugsforraad.
11. Artilleriinventarium.
12. Takkelloftsinventarium.
13. Mineinventarium.
14. Krigsskibenes Maskininventarium.
15. Værfts- og Bradbænksinventarium.

c. Et Kontorregnskab eller Bogholderi.

Kasseregnskabet.

§ 147. 1. De til Værftets Drift fornødne Penge rekvireres af Værftschefen hos Forsvarsdepartementet, hvorved bør iagttages, at Beholdningen ei væsentlig overstiger, hvad der tiltrænges til løbende Udgifter for en Maaned.

2. Værftschefen, Værftssekretæren og Værftskassereren danne Værftets Kassekommission, hvis Medlemmer have hver sin Nøgel til særskilt Laas for Kassen; i denne Kommissions Overvær indlægges og udtages alle Kontanter, hvorved iagttages, at Kassereren ei faar større Sum end den, han har stillet Kaution for, i sit Værge paa længere Tid end en Dag.

3. Ved Kassen skal altid være en Noteringsbog, der udviser, hvormeget der hver Gang i samme er nedlagt eller deraf udtaget.

§ 148. 1. Alle Regninger eller Beregninger, hvorefter Penge skal indbetales i eller udbetales af Værftskassen, indleveres til Værftssekretæren, der paaser, at de ere behørig legitimerede og attesterede, samt undersøger og er ansvarlig for, at ingen Feilregning i samme er indløben. Han affatter og paraferer derefter Ordren til Beløbets Ind- eller Udbetaling, hvilken Ordre forelægges Værftschefen til Underskrift.

2. Paa Ordren anfører Værftssekretæren, under hvilken Afdeling i Regnskabet Indtægten eller Udgiften henhører, f. Ex. om det er Remisse fra Forsvarsdepartementet, Gage til Værftets Betjente, Pension, Udgift for indkjøbte Materialier eller Provisioner, Udgift vedkommende Togt o. s. v.

3. Ordren skrives paa den originale Regning eller vedhæftes samme, hvorhos iagttages, at Regnskabsbilagene saavidt mulig indrettes i Folioform og affattes saaledes, at der erholdes særskilt Bilag for hver Indtægts- og Udgiftspost.

4. Værftskassereren modtager eller udbetaler i Regelen ingen Pengesum uden efter Værftschefens skriftlige Ordre. Enhver Udgift maa legitimeres med behørig Kvittering fra rette vedkommende.

§ 149. Ved Kassererkontoret føres: 10 Decbr.

I. En Dagbog, hvori uden Hensyn til Kontoer, Titler eller Afdelinger indføres alle Ind- og Udbetalinger. Den opgjøres og afsluttes daglig.

II. En Kassebog ordnet i følgende Grupper:

Indtægter.

1. Remisser fra Forsvarsdepartementet til Udgifters Bestridelse.
2. Bøssepenge.
3. Indbetalinger vedkommende Togter og Øvelser.
4. Indbetalinger vedkommende Budgettets øvrige Titler.
5. Refunderede Udgifter.
6. Forskjellige andre Indbetalinger.

Udgifter.

A. Vedkommende Værftsdriften og budgetterede Lønninger ved det mekaniske Værksted:
   1. Gager, Tillæg og Kvarterpenge m. v, til Embedsmænd og Betjente ved Værftet og det mekaniske Værksted.
   2. Dagløn.
   3. Timepenge.
   4. Hesteleie.

   Anm. Udgifter for Dagløn, Timepenge og Hesteleie anføres henholdsvis under Posterne 2, 3 og 4, om de end vedkomme nogen af de under Bogstav C nævnte Poster.

   5. Andre Udgifter.

   Herunder anføres Udgifter vedkommende de under dette Bogstav omhandlede Brancher, der ikke indgaa under nogen af Posterne 1—4 eller skulle henføres under de nedenfor under Bogstaverne B og C anførte specielle Poster.

B. Vedkommende Driften ved det mekaniske Verksted:
   1. Stadige Lønninger, der ikke ere Dagløn og ikke budgetterede, men bæres af Verkstedets Drift, saasom til Brandvagter og lignende.
   2. Dagløn.
   3. Timepenge.
   4. Hesteleie.
   5. Andre Udgifter.

C. Vedkommende Officersetaten, de militære Afdelinger, Udrustninger, Anskaffelser, Sygeudgifter og Refusioner:
   1. Gager, Tillæg og Kvarterpenge til Marinens Officerer samt til Lærere og andre Funktionærer ved Søkrigsskolen.
   2. Sømilitære Korps.
   3. Minekorpset.
   4. Haandværkskorpset.
   5. Togter, Øvelser og Stipendier.

10 Decbr.

6. Anskaffelser.
7. Told og Fragt.
8. Sygeudgifter.
9. Udgifter, som refunderes.

Forskud, der maatte udbetales i Anledning af Anskaffelser m. v., anføres under de Poster i Regnskabet, hvorunder Udgiften efter dens Beskaffenhed henhører.

§ 150. 1. Den i § 149 II nævnte Kassebog opgjøres maanedlig for hver Gruppe, hvorefter Extrakt af samme udfærdiges og forsynes med Værftschefens og Værftssekretærens Attestation om, at Beholdningen er eftertællet og rigtig anført, kfr. § 182, a.

2. Kasseregnskabet opgjøres og afsluttes ved Budgetterminens Udløb og indsendes til Revisionsdepartementet snarest mulig, senest inden 3 Maaneder.

3. Med Kasseregnskabet følger:

a. Attest fra Værftssekretæren om de efter hans Kassebog i Budgetaarets Løb under forskjellige Grupper til Indtægt beregnede Summer;
b. Opgave fra Værftssekretæren over i Budgetaaret faldne Indtægter af Værftets Eiendomme, saasom Hus- og Grundleie, Forpagtnings-, Vand- og Tomteafgift, Bryggepenge og deslige, forsynet med Værftschefens Attest om, at ingen anden Indtægt af ovennævnte Slags har været at beregne i Regnskabsaaret:
c. den i § 81 nævnte Oversigtsfortegnelse.

4. Fremmed Mynt indtages i og udbetales af Værftskassen efter en af Forsvarsdepartementet bestemt Kurs.

Paa Foden af Kasseregnskabet meddeles Opgave over i Regnskabsaaret modtagne og udbetalte fremmede Myntsorter med Angivelse af, hvorledes de efter foregaaende Regnskab i Behold værende fremmede Mynter ere anvendte.

Forraads- og Inventarieregnskaber.

§ 151. Til Forraadssager henføres alt Gods, der er bestemt til Forbrug og hvoraf holdes Lager, medens til Inventariesager henregnes alle Gjenstande, der ifølge sin Beskaffenhed ere bestemte til specielt Brug ved Værftet eller paa Fartøierne eller de Marinen underlagte Kystbefæstninger.

Værftschefen bestemmer, i hvilket Regnskab de forskjellige Sager skulle indtages.

§ 152. 1. For ethvert Regnskab holdes en Journal for Til- og Afgang samt en Hovedregnskabsbog efter bestemte Schemaer.

2. Alle Indtægter og Udgifter skulle daglig indføres i Journalen.

Fra Journalen til Hovedregnskabsbogen bør Overførselen ske

jevnlig, saa alt kan være overført i Regnskabet for den forløbne Maaned seneſt inden otte Dage i den paafølgende. 10 Decbr.

3. Ved Budgetterminens Udløb afsluttes Regnskabsbogen, idet Indtægt og Udgift opsummeres, og Beholdningen udføres.

§ 153. 1. Over det til Skibene og Marinens Befæstninger hørende Inventarium føres følgende særskilte Regnskaber, nemlig for:

a. Artilleriinventariet.
b. Mineinventariet.
c. De søgaaende Skibes Materialinventarium.
d. do. do. Takkelads.
e. Kystforsvarsmateriellets Takkelads og Materialinventarium.
f. Maskininventariet.

De under c—f nævnte Regnskaber føres særskilt for hvert Fartøi.

2. Det i disse Regnskaber omhandlede Inventarium inddeles i almindeligt og specielt Inventarium. Til almindeligt Inventarium henregnes de Sager, der kunne passe for alle Skibe, og til specielt Inventarium, hvad der kun kan passe for enkelt Skib eller for Skibe af en bestemt Klasse.

3. Disse Regnskaber indgaa som Underregnskaber eller Underafdelinger af de i § 146, b. 11—14 nævnte Regnskaber.

§ 154. Regnskaberne deles i Hovedregnskab, der afsluttes og aflægges hvert 5te Aar, og aarlige Regnskaber.

a. Hovedregnskaberne føres i trykte Schemaer indrettede saaledes, at det specielle og det almindelige Inventarinm udgjør særskilte Afdelinger, og at hver Artikel gives sit særskilte Løbenummer inden Afdelingen, samt med Rubrikker for Forandringer i Beholdningerne for hvert af de fem Aar, Regnskabet omfatter.
b. De aarlige Regnskaber føres ligeledes i trykte Schemaer, men heri indtages kun de Artikler, hvoraf der i Aarets Løb har været Til- eller Afgang. For hver saadan Artikel overføres under Henvisning til vedkommende Løbenummer i Hovedregnskabet Beholdningen efter seneſt aflagte Regnskab, hvorhos den endelige Beholdning ved Regskabets Afslutning udføres.

§ 155. Med Hensyn til Aflæggelsen af de aarlige Inventarieregnskaber iagttages, at de Journaler og Regnskaber, der indsendes til Revisionsdepartementet, ordnes og føres aldeles paa samme Maade med Pagina og Løbenummer som de, der haves hos vedkommende Regnskabsfører.

Alle Journaler og aarlige Regnskaber mærkes med Løbenummer og Aarstal.

§ 156. 1. Snareſt mulig, seneſt inden 3 Maaneder efter Regnskabsterminens Udløb, indsendes til Revisionsdepartementet:

a. For de i § 146, b. 1—9 opregnede Forraadsregnskabers vedkommende Opgave over Beholdningen af hver Artikel, saa-

10 Decbr. ledes affattet og ordnet, at den med Lethed kan sammenholdes med de i nedenstaaende § 157, e nævnte Forraadsprotokoller.

b. For de i § 146, b. 11—14 og § 153, 1, a.—f. anførte Inventarieregnskabers vedkommende (kfr. § 154) Afskrift af Regnskabsbøgerne og Journalerne.

2. Inden samme Tid indsendes til Værftets Inventarieskriver Afskrift af Regnskabsbøgerne og Journalerne for de i § 146, b. 10 og 15 nævnte Forraad og Inventarier.

3. Ved Regnskabernes Indsendelse til Revisionen skulle samtlige Bilag, forsaavidt de ikke tidligere maatte være fremsendte, medfølge, ledsaget af Værftssekretærens Attest om deres Antal.

Bogholderiet.

§ 157. Bogførselen foregaar efter de almindelige Regler for dobbelt Bogholderi og saaledes, at det kan paavises, under hvilke Kontoer Materialier og Penge ere forbrugte, samt for alle væsentligere Arbeider, hvad ethvert af dem til en given Tid har kostet.

I denne Hensigt holdes følgende Bøger:

a. Kassememorial.
b. Materialmemorialer.
c. Memorialjournal.
d. Hovedbog og
e. Fornødne Forraadsprotokoller (Riskontroer) for hvert af de i § 146, b. 1—10 opregnede Forraad.

Af Kassememorialen, Memorialjournalen og Hovedbogen bliver Afskrift at indsende hvert Kvartal til Revisionsdepartementet. De øvrige Bøger med Undtagelse af Material-Memorialerne og Riskontroen for Sponhaugsforraadet indsendes aarlig eller oftere efter nærmere Bestemmelse.

§ 158. Kassememorialen deles i to Afdelinger, den ene for Indbetalinger, grupperet som Kassererens Regnskab (kfr. § 149 II), den anden for Udbetalinger, ordnet kontovis overensstemmende med den til enhver Tid approberede Kontofortegnelse.

Kassememorialen opsummeres maanedlig, og Indtægtsposterne overføres derefter til Memorialjournalen til Kredit for vedkommende Konti og med det samlede Beløb til Debet for Kassa-Konto, hvorhos Udgiftsposterne ligeledes overføres til Memorialjournalen til Debet for vedkommende Konti og til Kredit for Kassa-Konto.

Ved Posternes Anførsel i Kassememorialen henvises til Afdeling og No. paa Kassebilaget (§ 90, 2), der igjen forsynes med Henvisning til vedkommende Pagina i denne. Ved Overførsel til Memorialjournalen gjøres fornøden gjensidig Henvisning.

§ 159. Memorialjournalen føres med Rubrikker for Debitorer og Kreditorer og opsummeres fortløbende. Posterne indføres enten, som foran nævnt, under Henvisning til Kassememorialen,

eller med Anførsel af Materialbilag og lignende, eller med Angi- 10 Decbr.
velse af den Hjemmel, hvortil Posteringen forøvrig støtter sig.

Vedkommende Bilag forsynes med Paategning af det Pagina i Journalen, hvor Posterne ere anførte, hvorhos der ved hver Post i Journalen henvises til vedkommende Pagina i Hovedbogen.

§ 160. Ved Posternes Anførsel i Hovedbogen bliver paa vedkommende Konto at angive den modsvarende Debet- eller Kreditkonto; har Anførselsposten flere modsvarende Konti, bliver hver enkelt af disse særskilt at anføre med vedkommende Beløb; ved Overførsel paa Kassakonto, Forraadskonti, det mekaniske Værksteds Produktionskonto og Kontoen for Værdien af det faste Haandværkskorps's Arbeide samt Værftets Driftskonto og Balancekonto kan Beløbet af flere Modkontoer anføres underet med „Pr" eller „An Diverse".

§ 161. Kontoerne skulle være de samme som de Titler, hvorunder Marinens Budget er bevilget, og ordnes forøvrig overensstemmende med den til enhver Tid af Forsvarsdepartementet approberede Kontofortegnelse. Naar undtages Kontoer for Udgifter, som skulle refunderes samt — forsaavidt undtagelsesvis paakræves — midlertidige Kontoer, maa ingen Konto anlægges uden Departementets nærmere Bestemmelse.

§ 162. 1. Paa de respektive Kontoer føres til Debet:

a. Alle kontant udbetalte Beløb, derunder Arbeidsløn efter forud foretaget Fordeling, kfr. § 163.
b. Værdien af faste Mandskabers Arbeide, ligeledes efter foretaget Fordeling, kfr. § 163.
c. Alle forbrugte Materialiers Kostende.
d. Udgifter for Arbeider, udførte ved det mekaniske Værksted efter Opgave fra samme, kfr. § 200, a.
e. Alle Beløb, der tidligere af en eller anden Grund ikke ere blevne Kontoen debiterede, fordi de ere anførte enten paa en anden eller en midlertidig Konto (Omdragssummer).

2. Kontoerne krediteres derimod for:

a. Kontante Beløb, der tidligere ere Kontoerne debiterede, men som vedkomme andre Kontoer (Omdragssummer).
b. Værdien af Materialier, som enten afgives til Forraadene eller efter modtagne Rapporter eller andre Oplysninger ere forbrugte under andre Kontoer (Omdragssummer).

§ 163. 1. Efter de fra Arbeidsafdelingerne modtagne Rapporter over Arbeidsstyrkens og leiede Hestes Anvendelse udarbeides ved Bogholderkontoret maanedlige, med Lønningslisterne og Bilagene for udbetalt Hesteleie stemmende Beregninger over Fordelingen af den udbetalte Arbeidsløn og Hesteleie paa de enkelte Kontoer samt over Fordelingen af Værdien af de faste Mandskabers Arbeide, beregnet efter et af Forsvarsdepartementet approberet Regulativ.

Efter disse Beregninger, forsynede med Henvisning til Pagina

10 Decbr. i Journalerne, foretages den fornødne Postering paa de forskjellige Kontoer, kfr. § 162, 1 a og b.

2. Efter de modtagne Materialrapporter eller Sammendrag af disse foretages maanedlig Postering af de under de forskjellige Kontoer forbrugte Materialier.

3. Naar der fra Arbeidsafdelingerne under fornøden Henvisning til tidligere indgivne Rapporter indløber Indberetning om stedfundne feilagtige Rapporteringer, bliver den deraf følgende Ompostering, efterat Værftschefens Bestemmelse er erhvervet, at foretage i Bogholderiet; til enhver anden Ompostering, der ikke er støttet til Beregninger, som kunne kontrolleres af Revisionen, bliver Forsvarsdepartementets Samtykke at erhverve.

§ 164. 1. Kontoerne for Anskaffelse, hvoraf føres en for hvert Forraad, Sponhaugen undtaget, holdes strengt adskilte fra hverandre saavel med Hensyn til Udgifter ved Forraadenes Indkjøb som med Hensyn til andre Udgifter, saasom Told, Fragt, Oplosning og deslige.

Disse Kontoer debiteres for de Udgifter, som ere medgaaede til Varernes eller Materialiernes Anskaffelse, og krediteres mod vedkommende Forraadskontoer for Varernes Indkjøbsværdi, med Tillæg af de med Anskaffelsen forbundne Udgifter.

2. Forraadssager, der anskaffes eller forarbeides ved Værftet efter særskilt Bevilgning, blive — efterat Udgifterne først ere posterede paa en midlertidig Konto, forsaavidt saadant maatte være bestemt — at anføre med sit Kostende til Debet paa den Konto, hvorunder Udgiften efter Budgettet er bevilget, hvorhos Sagerne med sin Værdi optages særskilt i vedkommende Forraadsregnskaber.

Naar saadant Gods forbruges i den Termin, i hvilken Bevilgningen er givet, bliver Forbruget at kreditere Bevilgningskontoen.

Ved Aabningen af Bøgerne for kommende Termin bliver Værdien af det Gods, der endelig skal indgaa i Forraadet, efter en af Bogholderen affattet Fortegnelse, at tillægge Balancen paa vedkommende Forraadskonto.

3. Sager, der anskaffes til Krigsfartøierne lige før eller under deres Ekvipering ved Værftet, eller naar de under Togtet ere paa Stedet, afleveres strax til Fartøiernes Regnskabsførere og Anskaffelsesværdien posteres direkte paa vedkommende Togtskonto, kfr. § 136, 3.

4. For anskaffede Forraadssager, som ikke betales strax ved Modtagelsen, bliver Leverandøren at kreditere med deres Kostende paa en midlertidig Konto, ligesom Forskud paa Leverancer eller Pengeforsendelser til Indkjøb af Forraad midlertidig debiteres Modtageren.

§ 165. 1. Produktionskontoerne, der føres i den Hensigt at bevirke klar Oversigt over Regnskabsforholdet mellem Forraadene og Marinens Verksteder, debiteres for de til vedkommende Sagers

Forfærdigelse medgaaede Materialier, Gjenstande, der ere forfærdigede ved andre Værksteder, og kontante Beløb til Arbeidsløn m. v. og krediteres for alt, hvad Sagerne i færdig Stand ved sin Indgang i Forraadene have kostet. 10 Decbr.

Naar Gods forarbeides ved det mekaniske Værksted, gjælder med Hensyn til Posteringen de specielt for nævnte Værksted nedenfor givne Regler.

Naar Produktion af Forraad foregaar udenfor Værftets Værksteder, debiteres vedkommende Producent for de fra Værftet udleverede Materialiers Værdi midlertidig paa særskilt Konto.

2. Sager, der forfærdiges ved Marinens Værksteder, og som ei strax kunne udtages og rapporteres som forbrugte, saasom Tougværk, Blokværk, Kauser og Hager m. m., anføres foreløbig paa vedkommende Produktions- og Forraadskonto, men overføres senere paa bestemte Specialkontoer, naar de igjen enten beordres til Udgift ifølge vedkommende Arbeidsafdelings Rapport over forbrugte Materialier, eller de udleveres til anden Bestemmelse.

§ 166. 1. Forraadskontoerne, hvoraf føres en for hvert Forraad, debiteres for alt, som indgaar i, og krediteres for alt, som udgaar af Forraadene. Posteringen foretages samtidig med Godsets Indgang i eller Udtagelse af Forraadet, saaledes at Kontoen til enhver Tid er overensstemmende med Værdien af de Sager, som vedkommende Forvalter har i Regnskab.

2. Sager, der udleveres til udrustede Fartøier, krediteres først ved Togets Slutning vedkommende Forraadskonto med Forskjellen mellem Værdien af det udleverede og det efter Togtet tilbageleverede, altsaa med det virkelige Forbrug.

3. Naar Forraadsgods bortsendes til Forandring, bliver det paa almindelig Maade at føre til Udgift hos Forvalterne, hvorimod der i Bogholderiet ikke foretages nogen Postering, men kun gjøres et Notat paa vedkommende Folio i Riskontroen om, at Sagerne ere bortsendte til Forandring, samt om, hvor de bero.

§ 167. Bogholderen fører for enhver af Forraadskontoerne et specielt Forraadsgodsregnskab, tilsvarende det, der føres af vedkommende Forraads Forvalter, men med Tilføielse af Sagernes Kostende.

Disse Regnskaber holdes i Overensstemmelse med Forraadskontoerne, forsaavidt Sagernes Pengeværdi angaar, og med Forvalternes Regnskaber, forsaavidt angaar Sagernes Kvantitet og Benævnelse. I sidstnævnte Henseende foretages jevnlig Konferance mellem Bogholderens og Forvalternes Regnskaber.

Saavel Indtægts- som Udgiftsanførselen foregaar under Henvisning til vedkommende Bilag.

I Forraadsregnskaberne, saavel Bogholderens som Forvalternes, føres i Almindelighed kun Sager af samme Slags, Karakter og Dimensioner under én Konto; dog kunne i enkelte Tilfælde

10 Decbr. Sager af samme Slags, men af forskjellig Karakter eller af forskjellige Dimensioner efter Forsvarsdepartementets nærmere Bestemmelse føres underet paa samme Konto, naar saadant af Hensyn til Regnskabsholdet maatte findes hensigtsmæssigt.

§ 168. 1. Forbrugte eller paa anden Maade af Forraadene udgaaede Materialier og andre Forraadssager beregnes i Regelen efter sin Middelpris.

2. Materialiernes Beregning udføres paa selve Udgiftsbilaget, ligesom dette paategnes Henvisning til det eller de Pagina i Forraadsgodsregnskaberne, hvor Sagerne findes anførte, til Veiledning ved Revisionen af vedkommende Regnskaber.

Materialforbruget anføres i Memorialjournalen til Debet for vedkommende Kontoer i Hovedbogen efter de Udgiftsbilage, hvorunder samme er indført i Forraadsregnskaberne, og med Angivelse af vedkommende Bilags No.

4. Dele af den i Tilfælde benyttede laveste Enhed, saavel for Sagernes Mængde som deres Pengeværdi, føres med Decimaler.

§ 169. For al Værdiforøgelse eller Værdiforringelse, fremkommen ved Salg med videre af Forraadsgods, føres en Konto for Overskud og Tab.

1. Naar Sager bortsælges eller kasseres til Sponhaugen, udgaa de af vedkommende Forraad med sin fulde regnskabsførte Værdi, medens Forskjellen mellem denne og Salgsbeløbet eller den Værdi, hvortil de ved Kassationen ere ansatte, debiteres Kontoen for Overskud og Tab.

2. Nedsættes Forraadsgods i Værdi, saasom naar Gods ifølge en over samme afholdt Besigtelsesforretning ansees forringet i Kvalitet, eller det som uskikket til dets tidligere Bestemmelse overgaar til en anden Karakter i samme eller et andet Forraad, bliver det herved fremkomne Tab at debitere den nævnte Konto.

Nedsættelse i Forraadssagers Værdi uden tilsvarende Forringelse i Kvalitet maa ikke finde Sted uden Forsvarsdepartementets nærmere Bestemmelse.

3. Paa samme Konto føres ogsaa Udgifter, foraarsagede ved Omdannelse eller Forandring af Forraadsgods, forsaavidt de ikke efter Forsvarsdepartementets Bestemmelse skulle tillægges Sagernes Værdi.

4. Hvad der ved Afhændelse af Forraadsgods erholdes mere end den Pris, hvormed samme er opført i Forraadsregnskabet, herunder ogsaa indbefattet Sponhaugsregnskabet, skal ligesom det Tab, hvormed Godset sælges, posteres paa Kontoen for Overskud og Tab.

5. Naar Forraadsgods nedsættes i Værdi, kasseres eller bortsælges, skal vedkommende Forretning, der i de to førstnævnte Tilfælde bør indeholde Oplysning om Sagernes Værdi, ledsages af en Beregning, der tillige viser deres Kostende efter Værftets Priser (§ 168, 1).

6. Denne Konto bliver endvidere at debitere eller kreditere henholdsvis for mulig overskydende Debet eller Kredit paa de i nedenstaaende § 178 nævnte Kontoer for Overskud og Tilkortkommelser hos Regnskabsførerne. 10 Decbr.

§ 170. 1. Sager (Varegods), modtagne fra andre Værfter, krediteres disse Værfters Kontoer med den Værdi, hvortil Sagerne opgives i den fra vedkommende Værft modtagne Fortegnelse.

Naar saadant Gods ved Besigtelsen ansættes til en anden Værdi, end den i Fortegnelsen opgivne, bliver Forskjellen at kreditere eller debitere den i foranstaaende § 169 nævnte Konto for Overskud og Tab ved Salg m. v. af Forraadsgods; naar Godset sælges, forholdes med Hensyn til Posteringen af den derved miligens fremkomne yderligere Prisforskjel paa samme Maade.

2. Naar Forraadsgods afsendes fra Hovedværftet til et af de mindre Værfter, paafører Bogholderen den til ham indkomne Fortegnelse over Sagerne deres Regnskabspris til Benyttelse ved Sagernes Anførsel i vedkommende Værftsregnskaber.

§ 171. 1. Udgifter ved Reparation af Værktøi og Redskaber, der benyttes under et Arbeides Udførelse, saavelsom Udgifter til Anskaffelse af Værktøi, der forbruges under Arbeidet, belastes vedkommende Arbeides Konto, hvorimod Udgifter til Anskaffelse af det Slags Værktøi, som kan anvendes ved flere forskjellige Arbeider, føres paa Kontoen for Inventarium til Værkstederne.

2. Naar Inventariesager kasseres, bliver deres Taxationsværdi at kreditere Kontoen for „Andre Indtægter", undtagen hvor der foreligger Attest om, at der i de kasserede Sagers Sted skal anskaffes nye af samme Slags, i hvilket Tilfælde Værdien bliver at kreditere den Konto, der skal bære Udgifterne ved de nye Sagers Anskaffelse.

3. Værdien af Materialier, saasom Affald og lignende, der afleveres som fremkommet under et Nybygnings- eller Vedligeholdelsesarbeide, krediteres Kontoen for vedkommende Arbeide, medmindre Arbeidsoverslaget er opgjort uden Hensyn til saadan mulig Indtægt, i hvilket sidste Tilfælde Værdien bliver at godskrive ovennævnte Konto for „Andre Indtægter".

§ 172. Alle Udgifter ved Nybygningsarbeide afholdes af den til samme givne Bevilgning, indtil Arbeidet er afgivet til Værftet som fuldfærdigt, og den for Arbeidet anlagte Konto er fuldstændig afsluttet, efter hvilken Tid Udgifterne ved samme blive at bære af vedkommende Vedligeholdelseskonto.

Udgifter, der vedkomme saavel Nybygning som Vedligeholdelse, men som ikke kunne henføres til noget specielt Arbeide, føres paa en egen Konto og fordeles efter Forsvarsdepartementets nærmere Bestemmelse.

§ 173. Udgifterne til Vedligeholdelse af Krigsfartøierne med Tilbehør under Oplag føres paa Kontoen „Krigsfartøiernes Ved-

10 Decbr. ligeholdelse", saafremt de ikke ifølge det bevilgede Budget skulle bæres af nogen anden Konto, hvorom i Tvivlstilfælde Forsvarsdepartementet afgiver fornøden Bestemmelse. Til Vedligeholdelse henregnes alle Arbeider, der tjene til at holde et Krigsfartøi med det til samme hørende Inventarium i oplagt og for eventuel Udrustning komplet og tjenlig Stand.

§ 174. 1. Et Fartøis Togtkonto debiteres for alle kontante Beløb til Udgifters Bestridelse under Togtet, alle Forbrugsartikler, saasom Proviant, Kul, Ammunition og Varegods, som efter Reglement eller Rekvisition ere udleverede til og ved Fartøiets Hjemkomst vise sig at være medgaaede paa Togtet (kfr. § 166, 2), Værdien af det efter endt Togt kasserede Inventarium samt alle Udgifter til faste Mandskaber fra Embarkeringsdagen, og indtil de afleveres til sin Afdeling.

Endvidere bliver Togtkontoen at belaste med alle Udgifter til udskrevne og forhyrede Mandskaber fra den Tid, de fremmødte paa Samlingsstedet eller forlod et andet udrustet Fartøi, og til deres Tilbagekomst til Samlingsstedet, eller forsaavidt de ere bestemte for noget andet Fartøi, til den Tid, da de forlod Skibet, saafremt Udgiften udelukkende vedkommer et enkelt Fartøis Togt. Er det derimod tvivlsomt eller uafgjort, hvorvidt nogen de udskrevne Mandskaber vedkommende Udgift angaar et enkelt eller flere Fartøiers Togt, anføres den foreløbig paa Fælleskontoen for Togter, hvor den bliver henstaaende til forholdsmæssig Fordeling, dersom det ikke forinden oplyses, at den vedkommer et bestemt Fartøi.

2. Togtkontoen krediteres for tilbageleverede kontante Beløb, for til Værftet afleveret, under Togtet indkjøbt Varegods og endelig for den under Togtet besparede Landaflønning til Officerselever og faste Mandskaber, overensstemmende med de fra Afdelingerne modtagne Opgaver.

§ 175. 1. Alle Indtægter, der ikke ere paaregnede i Budgettet, anføres paa Kontoen for „Andre Indtægter".

2. Arbeidsløn for de faste Mandskaber krediteres Kontoen for „Værdien af det faste Haandværkskorps's Arbeide", selvfølgelig forsaavidt den ikke debiteres vedkommende Kontoer direkte mod Kassa-Konto.

§ 176. 1. Penge, der indgaa i Værftskassen efter Foranstaltning af Forsvarsdepartementet, krediteres Kontoen „Forsvarsdepartementet, Marineafdelingen".

2. Penge, der anvises fra Departementet til Udbetaling af Værftskassen, debiteres den paa Anvisningen anførte Konto.

§ 177. Det mekaniske Værksteds Konto debiteres for alle af Værftskassen til Værkstedets Kontorpersonale, Formænd og Arbeidsfolk udbetalte Lønninger, der ikke ere særskilt bevilgede, Betaling for Akkordarbeide, Hesteleie etc., samt for alle af Forraadene til Værkstedet udleverede Materialier, hvorimod bemeldte Konto igjen

krediteres for de Beløb, som efter de af Værkstedet indgivne maa- 10 Decbr.
nedlige Opgaver ere medgaaede paa de forskjellige Kontoer, heri dog ikke indbefattet, hvad der er medgaaet til Vedligeholdelse eller Forarbeidelse af Maskiner, Værktøi eller andre Inventariesager, som forblive ved Værkstedet og hvortil der ikke haves særskilt Bevilgning.

Værftsbogholderen meddeler maanedlig Værkstedets Bogholder Opgave over de det mekaniske Værksted debiterede og krediterede Beløb, hvilken Opgave konfereres af Værkstedets Bogholder og attesteres af denne.

§ 178. For hver Forraadsregnskabsfører holdes en Konto for Overskud og Tilkortkommelser, der under Jagttagelse af Bestemmelserne i §§ 112 og 113 debiteres for Tilkortkommelser og krediteres for Overskud samt afsluttes for hver Gang, endeligt Opgjør med vedkommende Forvalter eller Regnskabsfører efter foretagen Opmaaling, Opveining eller Optælling finder Sted, kfr. § 169, 6.

§ 179. 1. Bøgerne afsluttes for hver Regnskabstermin, efterat Værftet forinden har indhentet Forsvarsdepartementets Bestemmelse angaaende den endelige Postering af gjenstaaende Saldoer paa Fælleskontoer og midlertidige Kontoer. — Efter Afslutningen indsendes Bøgerne til Revisionsdepartementet, kfr. § 157.

Ved Afslutningen iagttages:

a. At alle Kontoer i Forraadsregnskaberne opgjøres og deres Balancer udføres og opsummeres til et med Forraadskontoen stemmende Totalbeløb;
b. at samtlige Kontoer i Hovedbogen, hvis Saldoer ikke endelig skulle udgaa, men overføres til næste Regnskab — saasom Kassa-Konto, Forraadenes Kontoer, de mekaniske Værksteds og andre Beholdningskontoer, Regnskabsførernes Kontoer for Overskud og Tilkortkommelser samt ikke opgjorte midlertidige og Refusionskontoer — afsluttes mod Balancekonto, medens alle øvrige Kontoer balanceres mod Værftets Driftskonto, der igjen afsluttes mod Balancekonto;
c. at Drifts- og Balancekontoerne specificeres i Journalen og Udskrift af samme tilstilles Forsvarsdepartementet.

2. Ved Bøgernes Aabning for det nye Regnskabsaar overføres kun de ved Afslutningen paa Balancekonto anførte Saldoer.

§ 180. Ved Regnskaber, som indsendes til Revisionen, vedlægges alle til Legitimation for Posteringerne fornødne Oplysninger og Bilag, saaledes respektive Material- og Kassebilag, Dokumenter vedkommende Ombragssummer, Skibsbyggeriets Materialrapporter med Sammendrag (kfr. § 163, 2), Beregningerne over Fordelingen af udbetalt Dagløn og Hesteleie samt over Værdien af de faste Mandskabers Arbeider (kfr. § 163, 1).

§ 181. For hvert Kvartal eller i Budgetaarets sidste Kvar-

10 Decbr tal for kortere Tidsrum efter Forsvarsdepartementets Bestemmelse afgiver Bogholderen til Værftet følgende Opgaver:

1. En Extrakt af Kassememorialen, der viser, til hvilke Kontoer de i det forløbne Kvartal afholdte Pengeudgifter ifølge Anvisninger fra Forsvarsdepartementet blive at henføre.
2. En lignende Extrakt vedkommende Pengeudgifter, som ikke af Forsvarsdepartementet ere anviste til Udbetaling.
3. En Opgave, der viser, til hvilke Kontoer de i samme Kvartal indbetalte Beløb blive at henføre.
4. En Opgave over Materialforbrugsbeløbet for hvert af Forraadene paa de forskjellige Kontoer.
5. En Opgave over Overførsler fra en Konto til en anden (Omdragssummer).
6. En Opgave over de Beløb, hvormed enhver Konto i det forløbne Kvartal er belastet for Arbeide, udført af Haandværkskorpsets Mandskaber.
7. Driftsrapporter, indeholdende de i Kvartalet paa de respektive Kontoer medgaaede Beløb for Lønning og Materialforbrug ved efternævnte Arbeidsafdelinger, nemlig:

   Skibsbyggeriet, Takkel- og Seilloftet, Artilleriverkstederne, Ingeniørdetachementet, Ekvipagen, Minevæsenet, Navigationsvæsenet og Værftskontoret (under hvilket sidste henføres alle Udgifter, der ikke refererer sig til Rapport, Rekvisition, Attest eller Paategning fra nogen speciel Arbeidsbranche eller Arbeidschef, saasom Lønninger, Togtudgifter o. s. v.). Disse Rapporter, der slutte sig til Arbeidschefernes Indberetninger (Driftsberetninger, kfr. § 46, 1) over udførte Arbeider, forsynes med vedkommende Arbeidschefs Forevisningspaategning.
8. Forøvrig afgiver Bogholderen, naar det paakræves, Opgave over enhver Postering, hvorom ikke de indsendte Extrakter indeholde fornøden Oplysning, ligesom han efter Bøgernes Afslutning indsender de til enhver Tid anordnede specificerede Opgaver til Affattelse af Forklaringer til Statsregnskabet.

Opgaver til Forsvarsdepartementet.

§ 182. For hvert Kvartal eller i Budgetaarets sidste Kvartal for kortere Tidsrum efter Forsvardepartementets Bestemmelse indsender Værftet til Departementets Marineafdeling:

a. Den i § 150 nævnte Kasse-Extrakt,
b. den i § 115 omhandlede Extrakt af Regnskabet over Proviantbeholdningen,
c. de i ovenstaaende § 181 opregnede, af Værftsbogholderen forfattede Opgaver,
d. den i § 200 a nævnte Posteringsopgave fra det mekaniske Værksted samt ved hvert Aarsopgjør de i § 200, e og f nævnte, fra Værkstedets Bogholderkontor afgivne Opgaver,

e, de i § 46, 1 og § 200 c nævnte Driftsberetninger. 10 Decbr.

§ 183. Ved hvert Aars Slutning tilstiller Værftet Forsvarsdepartementet Fortegnelse over Skibene og deres Tilstand samt en tilsvarende Fortegnelse for Landbygningerne.

Rapportering.

§ 184. 1. Ved hver Arbeidsafdeling eller hvert Verksted holdes Journal over Anvendelsen af den saavel i som udenfor Arbeidstiden benyttede Arbeidsstyrke og leiede Hestehjælp.

Denne Journal (Arbeidsjournalen) føres efter de af Arbeidsformændene gjorte Noteringer.

Den underskrives daglig af Formændene og attesteres af vedkommende Arbeidsforstander eller, hvor saadan ikke haves, af Arbeidschefen eller dennes Assistent.

2. Attesteret Udskrift (kfr. § 46, 1) af Arbeidsjournalen indsendes til Værftschefen ugentlig og for de faste Mandskabers Vedkommende for hver Kalendermaaned.

§ 185. De Materialier, som behøves fra Magasinerne, udtages af de dertil af Værftet udvalgte Arbeidsforstandere, Regnskabsførere eller Formænd og indføres af dem med Dato i de dem meddelte Kontrabøger, kfr. § 103, 3.

De udleverede Materialier indføres af vedkommende Forvalter eller Regnskabsfører i den hos ham beroende Udleveringsprotokol.

§ 186. 1. Til de af vedkommende Arbeidschef bestemte Tider indleveres de i foranstaaende Paragraf omhandlede Kontrabøger paa Afdelingens Kontor, hvor de udtagne Materialier, med tilføiet Bemerkning om, til hvilke Arbeider de ere anvendte, indføres i en dertil indrettet Journal d: Materialjournal.

Denne Journal underskrives af Formændene hver Gang, Indførsel efter Kontrabøgerne har fundet Sted, og attesteres af Arbeidsforstanderen, eller, hvor saadan ikke er ansat, af Arbeidschefen eller dennes Assistent.

2. Attesteret Udskrift af Materialjournalen med Angivelse af de Konti, paa hvilke Materialforbruget har fundet Sted, indgives til Værftschefen:

a. Fra Skibsbyggeriet for hver Uge eller oftere, om fornødent,
b. fra Ingeniørdetachementet for hver Maaned,
c. fra de øvrige Verksteder enten maanedlig eller, forsaavidt Materialierne ere udtagne til Forfærdigelse af nye Gjenstande, samtidig med Indrapporteringen af disse, i hvilket sidste Tilfælde henvises til Rapporten over de forfærdigede Gjenstande.

3. De fra Skibsbyggeriet modtagne Udskrifter af Materialjournalen (Materialrapporterne) sammendrages maanedlig ved Værfts-

10 Decbr. sekretærens Kontor, hvorefter Udgiftsordre til vedkommende Regnskabsførere forfattes.

Udgiftsordren paa de under de øvrige Arbeidsafdelinger forbrugte Materialier udfærdiges paa selve Udskriften eller Rapporten, kfr. ovenstaaende § 77, 3.

Træmaterialierne anføres i Rapporterne med Angivelse af Kubikindhold, forsaavidt Materialierne efter de gjældende Bestemmelser skulle regnskabsføres paa denne Maade.

§ 187. Rapporterne saavel over Materialforbrug som Arbeidsløn skulle være expederede fra vedkommende Regnskabsfører saa betimelig, at de kunne være indleverede til Værftets Bogholderkontor inden den 5te i den paafølgende Maaned.

Herfra undtages dog Rapporterne fra det mekaniske Verksted, der blive at indlevere inden den 20de i den paafølgende Maaned, og Rapporterne over Materialforbrug til Materialinventariet for nye Fartøier, der skulle afgives seneſt, naar Inventariet er færdigt, og forøvrig efter Værftschefens nærmere Bestemmelse.

§ 188. Forfærdigede Gjenstande rapporteres ved Skibsbyggeriet særskilt, efterhaanden som de ere færdige, ved de øvrige Arbeidsafdelinger enten saasnart de ere færdige eller til de af Værftschefen bestemte Tider.

Rapporterne, der skulle være forsynede med Henvisning til vedkommende Materialrapport, paaføres fornøden Ordre til Indtægtsanførsel i vedkommende Inventarieregnskab, kfr. § 77, 2.

§ 189. 1. Naar et Arbeide udføres ved flere Verksteder, sker Indberetningen fra det Verksted, som dertil har faaet Arbeidsordre, og de sammesteds forbrugte Materialier rapporteres tillige paa sædvanlig Maade; det eller de Verksteder, som kun have assisteret ved Arbeidet, indberette derimod ei det af dem forfærdigede Gods, medmindre samme er bestemt til at forblive i uforandret Stand i Magasinet for længere Tid; men de forbrugte Materialier rapporteres til bestemte Tider og anføres paa vedkommende Konto.

2. Alle Rapporter, saavel over udførte Arbeider som forbrugte Materialier, gives hver især Løbe-Nummer for Aaret og forsynes med vedkommende Arbeidschefs eller Arbeidsforstanders Attest for Rigtigheden af det anførte.

Ethvert Verksted skal føre Kopibøger over alle førmeldte Rapporter.

3. Arbeidschefen paaser, at der over alt brugeligt Affald af Materialier ved Aarets Udgang eller til andre passende Tider af vedkommende Arbeidsforstander begjæres formelig Besigtelse, for at Sagerne derefter kunne beordres til Indtægt i vedkommende Regnskab.

§ 190. I de Driftsrapporterne medfølgende Forklaringer fra Arbeidscheferne angaaende de i Kvartalet udførte Arbeider anføres Arbeiderne nøiagtig under de samme Kontoer, hvorunder de

medgaaede Udgifter ere posterede i Driftsrapporterne, ligesom Kon- 10 Decbr.
toerne ordnes og betegnes overensstemmende med den approberede Kontofortegnelse.

Forklaringerne skulle indeholde fornøden Oplysning om Arbeidets Beskaffenhed og Bestemmelse, om Arbeidets Paabegyndelse, Fortsættelse og Afslutning, samt hvorvidt Oplysningerne gjælde Arbeidet i dets Helhed eller kun Dele af samme.

Ved Arbeider, som overgaa til Fortsættelse i det paafølgende Budgetaar, bemærkes, hvor langt deres Udførelse var naaet ved Budgetaarets Udgang.

Et Arbeides Benævnelse bibeholdes uforandret gjennem samtlige Rapporter og Beretninger.

Det mekaniske Verksted.

§ 191. Det mekaniske Verksted har at forfærdige og levere, saavidt Arbeidsstyrken tillader det:

a. Alt til Maskinvæsenet henhørende Arbeide, det være nyt eller Reparationsarbeide, som beordres udført for Statens Regning;
b. Smedearbeide, Støbegods, Blokmager- og Rappertarbeide for Marinens Skibsbyggeri, Artilleri og Takkelvæsen samt for Landbygninger og Indretninger ved Værfterne — Alt efter givne Modeller, Tegninger eller anden Anvisning.

§ 192. Indløbe flere Bestillinger for Statens Regning, end Verkstedet formaar at fyldestgjøre til de forlangte Tider, bestemmer Forsvarsdepartementet, hvilke Arbeider først skulle udføres.

§ 193. I forekommende Tilfælde kan Forsvarsdepartementet paa saadanne Betingelser, som ansees hensigtsmæssige eller fornødne, tillade, at Arbeider for Private overtages og udføres ved Verkstedet. Saadan Tilladelse bør dog, Nødstilfælde undtagne, kun meddeles for saadanne Arbeider, der enten aldeles ikke eller dog vanskelig kunne faaes udførte ved private Verksteder her i Landet.

§ 194. 1. Alle Arbeider, der skulle udføres ved det mekaniske Verksted, beordres enten af Værftschefen eller af den Arbeidschef, som dertil er bemyndiget. Disse Arbeidsordrer eller Rekvisitioner skulle udfærdiges saaledes, at i samme angives:

a. Hvilken Konto det rekvirerede Kostende skal paaføres;
b. hvor eller til hvem de forfærdigede Sager skulle afleveres; skulle Sagerne ikke indgaa i noget Regnskab, men forbruges til andre større Arbeider, tilføies: „Til Forbrug";
c. forsaavidt det beordrede Arbeide bestaar i Forfærdigelse af Sager, der skulle indgaa i Forraads- eller Inventarieregnskab, i hvilket Regnskab Sagerne skulle indtages.

2. Hvis de beordrede Arbeider bestaa i Reparation af For-

10 Decbr. raads- eller Inventariegods, der er i Regnskab, eller Forfærdigelse af nyt saadant, der skal indgaa i Regnskab, skal Ordren, forinden den afleveres til Værkstedet, være forevist vedkommende Regnskabsfører, som derefter paa Ordren anfører: „Noteret".

3. Naar de i en Arbeidsordre rekvirerede Sager som færdige afleveres til nogen Regnskabsfører, har denne paa Ordren at kvittere for det modtagne. Skulde Arbeidsordren forhen være expederet til Værftet med den i § 200, b omhandlede Opgave uden at være forsynet med behørig Kvittering, bliver denne særskilt, naar det paakræves, at erhverve og at indsende til Værftet. Bestaar det beordrede Arbeide kun i Reparationer eller i andet, hvorved der ikke fremkomme Sager, der skulle regnskabsføres, giver Vedkommende paa Ordren Paategning om, at Arbeidet er udført.

§ 195. Alle de ved det mekaniske Værksted forarbeidede Artikler skulle indgaa i et af Værftets Regnskaber eller debiteres i Inventariekontoret, kfr. § 93.

Sager, der forfærdiges efter bestemte Dimensioner eller Former, og som skulle anvendes til et under Udførelse værende Arbeide som integrerende Dele af samme, saasom Bolter, Jernskinner, Beslag etc. udleveres af Værkstedet direkte til vedkommende Arbeidsafdeling uden at beordres til Indtægt i noget Regnskab eller medtages i vedkommende Arbeidsafdelings Materialrapport som forbrugte. Den Arbeidsforstander, som har kvitteret for Modtagelsen af saadanne Artikler, er ansvarlig for disse, indtil det ved Paategning af den Arbeidschef, der har udstedt Rekvisitionen, er godtgjort, at de enten ere forbrugte eller af ham anmeldte til Værftet forat beordres til Indtægt i Regnskab.

§ 196. Det mekaniske Værksted rekvirerer ved Direktøren eller Verksmesteren de nødvendige Materialier m. m. fra Værftet, dets Forvaltere eller andre af Værftets Regnskabsførere, hvis Regnskaber indsendes til Revisionsdepartementet.

§ 197. Prisen for de Produkter, der leveres fra det mekaniske Versted, beregnes efter Værdien af medgaaede Materialier og Arbeidsløn med Tillæg af Procenter m. v. efter det til enhver Tid af Forsvarsdepartementet approberede Regulativ.

§ 198. Ved det mekaniske Værksted føres følgende Bøger:

a. Journal over alle indkommende Arbeidsordrer eller Rekvisitioner. I denne Journal anmerkes, i hvilken Maaned Ordren er expederet som fuldført og til hvem de ifølge samme forfærdigede Sager ere afleverede.

b. Mandtalsbog for Værkstedets Arbeidere — Daglønnere saavelsom faste — med Angivelse af Nummer, Navn, Alder, Dagløn og Antagelsestid samt Afdeling, hvor de arbeide.

c. Monstringsbøger — en for hver af Værkstedets Afdelinger, samt særskilt for de fra Ekvipagen rekvirerede Sjouere og

Hefte — hvori daglig af Formændene noteres den tilstede- 10 Decbr.
værende Arbeidsstyrke.

d. Mønstringsjournaler, ligeledes for hver Afdeling, hvilke føres daglig og opgjøres ugentlig efter ovennævnte Mønstringsbøger.

e. Arbeidsjournaler — ligeledes særskilt for Værkstedets forskjellige Afdelinger — hvori indføres de af Kopisterne daglig efter Konferance med Formændene gjorte Tavlenoteringer med Angivelse af Tid og Konto.

f. Fordelingsbøger, hvori gjøres ugentlige Sammendrag af Arbeidsjournalerne, og hvilke føres som disse særskilt for hver af Værkstedets Afdelinger.

g. Journaler for Timepenge — en for hver Værkstedsafdeling; i disse angives Tiden, hvori Arbeidet er udført, og paa hvilken Konto det skal føres. De opgjøres ugentlig, hvorefter Udbetalingsanvisninger for Timepenge udfærdiges.

h. Kassememorial, hvori indføres alle Anvisninger paa Værftskassen, idet Udgiftens Debetskonto anføres.

i. Materialkladdebog, hvori efter Formændenes Kontrabøger (kfr. §§ 103,3 og 185) indføres de fra Værftets Magaziner udtagne Materialier. Den føres med særskilte Afdelinger for hver af Værftets Materialforvaltere og Regnskabsførere.

k. Materialforraadsregnskab (Riskontro), hvori føres til Indtægt foruden Værkstedets egen Beholdning fra forrige Regnskabsaar tillige de fra Værftets Magasiner modtagne Materialier og til Udgift de til Forbrug ved Værkstedets forskjellige Afdelinger udtagne Sager. Hver Materialsort anføres paa særskilt Konto med Angivelse af Pris.

l. Materialjournaler, en for hver af Værkstedets Afdelinger. Efter de af Formændene i Kontrabøgerne gjorte Noteringer om Anvendelsen af de udtagne Materialier gjøres i disse Journaler maanedlige Sammendrag, og Værdien af de af Værkstedets egne Beholdninger forbrugte Sager tillægges. De forbrugte Materialier, beregnede efter Værkstedets Middelpris, anføres kontovis og med Angivelse af Ordrenummer.

m. Beholdningsbog, der føres for at have en summarisk Oversigt over Værkstedets Materialbeholdninger.

n. Kontobog, der ordnes overensstemmende med den af Forsvarsdepartementet approberede Kontofortegnelse, og i hvilken overføres fra Fordelingsbøgerne, Kassememorialen, Journalen for Timepenge og Materialjournalerne de i Maaneden kontovis medgaaede Beløb.

o. Hovedbog, indeholdende foruden de i Kontofortegnelsen opførte Kontoer tillige Kontoer for Jernstøberiet, Metalstøberiet, Damphammerne, Gasproduktionen, Værkstedets Inventarium

10Decbr. og Verkstedets Drift. I denne Bog indføres efter Extrakt af Kontobogen Totalsummen af de under hver Konto medgaaede Beløb.

p. Foruden Journal for indkommende Skrivelser og Kopibøger over udgaaende Sager føres endvidere de Bøger og Protokoller, som Verkstedets Direktør maatte bestemme.

§ 199. 1. Af Verkstedets Bogholder afgives til Værftet ugentlig Udskrift af Mønstringsjournalerne og Journalen for Timepenge for henholdsvis Daglønnens og Timepengenes Vedkommende. Udskrifterne samt de øvrige i Kassememorialen indførte Anvisninger (kfr. 198 h), attesteres af Verksmesteren og indgaa som Bilag i Værftets Kasseregnskab.

2. Ved hver Maaneds Slutning udfærdiges fra Verkstedet en Opgave over Inventarium og Forbrugssager, udtagne i Maanedens Løb paa Kontrabog fra Værftets Magasiner eller Regnskabsførere. Disse Opgaver undertegnes af Direktøren eller Verksmesteren og kvitteres af Verkstedets Bogholder, hvorefter de blive Udgiftsbilag for vedkommende Regnskab.

§ 200. Til Værftet indgives:

a. Maanedlig en Opgave over de under de forskjellige Kontoer medgaaede Beløb til Postering i Værftets Bogholderi, kfr. § 162.

b. Maanedlig en Opgave over de Sager, som ere fuldførte og afleverede, indeholdende tillige Kontoen, hvorunder de henhøre, til hvem de ere afleverede, og forsaavidt Sagerne skulle føres i Regnskab, da i hvilket Regnskab de blive at tage til Indtægt. Kun for de Arbeider, for hvilke Refusion skal gives, f. Ex. for Telegrafvæsenet, Fyrvæsenet etc. angives Arbeidernes Kostende. Denne Opgave vedlægges i numereret Orden vedkommende Arbeidsordrer og Rekvisitioner med behørige Kvitteringer. Forsaavidt Ordrer eller Rekvisitioner til de i en Opgave anførte Arbeider ere fremlagte ved en foregaaende Opgave, henvises til denne, hvorhos Kvittering for Sagernes Aflevering til Vedkommende vedlægges.

c. Ligeledes aarlig overensstemmende med § 46,1, Beretning om Driften ved Verkstedet.

d. Naar et Arbeide, hvis Kostende skal refunderes, er færdigt, Opgave over, hvad der for samme skal betales. Opgaven maa være saaledes specificeret, ialfald for Hovedposternes Vedkommende, at det kan sees, hvorledes Refusionsbeløbet fremkommer.

e. Ved hvert Regnskabs Afslutning Afskrift af den i § 198 m nævnte Beholdningsbog, efterat Verkstedets Materialbeholdning paa sædvanlig Maade er undersøgt.

f. Aarlig Opgave over Verkstedets Status.

§ 201. Efter den i foregaaende Paragraf Litr. b omhand-

lede Opgave udsteder Værftet Indtægtsordre til vedkommende Regn- 10 Decbr.
skabsfører eller foranlediger Vedkommende debiteret i Inventarie-
kontoret for de færdige Sager.

Af Værftet forsynes Opgaverne med Henvisning til den ved-
ommende Regnskabsfører meddelte Indtægtsordre eller Paategning
om, at det fornødne er noteret i Inventariekontoret.

§ 202. 1. Inden 3 Maaneder efter Budgetterminens Udløb indsender Værftet til Revisionsdepartementet de i § 200, b nævnte Opgaver for den forløbne Termin, bilagt med Attest fra Værftssekretæren og Arbeidscheferne om, hvormange Ordrer der fra Værftet og de forskjellige Arbeidsafdelinger i Budgetterminen ere udfærdigede til det mekaniske Verksted.

Ligesaa tilstilles Revisionsdepartementet det i § 200, e nævnte Aarsopgjør for Materialier og den i § 200, f nævnte Opgave over Verkstedets Status.

2. Ligeledes indsendes til Revisionsdepartementet kvartalsvis Opgaver eller Rapporter over Fordelingen af Dagløn, Timepenge, Hesteleie samt faste Mandskabers Arbeide, benyttede Maskiner (under Angivelse af No.) og forbrugte Materialier, alt samlet i saadanne Sammendrag (ugentlige og maanedlige) og i den Udstrækning, at Revisionen deraf kan se, hvorledes Beløbene i de i foranstaaende § 200, a nævnte Opgaver fremkomme.

Disse Opgaver og Rapporter forsynes med Attest af Verkstedets Bogholder om at være overensstemmende med Verkstedets Bøger.

§ 203. Verkstedets Bogholder fører og aflægger Regnskab over alt til Verkstedet modtaget Inventarium, for hvilket han er debiteret i Værftets Inventariekontor.

Munderingsverkstedet.

§ 204. Ved Munderingsverkstedet besørges Tilvirkningen af Uniformsstykker til de militære Mandskaber og til Skibenes Forsyning. Dets Regnskabsfører modtager fra Værftet de fornødne Materialier og paaser, at disse anvendes overensstemmende med de derfor gjældende Regler; selve Forarbeidelsen foregaar almindeligvis ved private Haandværkere efter Kontrakt, men Verkstedets Personale har at modtage de færdige Sager og paase, at Forarbeidelsen er forsvarlig udført og i alle Dele kontraktmæssig.

§ 205. 1. Ved Munderingsverkstedet ansættes af Forsvarsdepartementet en Regnskabsfører, der bestyrer Verkstedet og har at iagttage, hvad der for Arbeidsforstanderne er foreskrevet, forsaavidt det paa ham er anvendeligt.

2. Regnskabsføreren kontrolleres af en Tilsynskommission, bestaaende af Første Ekvipagemester (kfr 33,2) og et af Værftschefen med Forsvarsdepartementets Samtykke valgt Medlem.

3. Værftschefen har almindeligt Overopsyn, kan sammenkalde

10 Decbr. Tilsynskommissionen og forlange sig dennes og Regnskabsførerens Bøger forelagte, naar han finder for godt.

§ 206. 1. Regnskabsføreren affatter Rekvisition paa de Materialier, som behøves af Værftets Beholdninger, og forelægger den for Værftschefen; mindre væsentlige Materialier kan han dog, efter Værftschefens nærmere Bestemmelse, udtage paa Kontrabog, jfr. § 185.

2. Han træffer Overenskomst med de fornødne Haandværkere og opgjør Forslag til Kontrakt med disse, hvilket sendes Tilsynskommissionen til Erklæring for af denne at forelægges Værftschefen til Approbation.

3. Han fører en Journal over alt, hvad der udleveres af Materialier til Haandværkerne, og lader deri vedkommende Modtager kvittere; i samme indføres ligeledes, hvad der indleveres af færdige Arbeider. Denne Journal skal til enhver Tid være tilgjængelig for Tilsynskommissionens Medlemmer.

4. Endvidere fører han en Journal over udbetalt Arbeidsløn.

§ 207. 1. Tilskjæring af Klædningsstykker og lignende Arbeider, ved hvilke Affald opstaar, skulle, naar ikke tvingende Omstændigheder forhindre det, foregaa inden Munderingsverkstedet. Ved saadanne Arbeider skal Tilsynskommissionens valgte Medlem være tilstede og indføre alt Forbrug og Affald i en af ham særskilt ført Journal samt tilkalde Regnskabsføreren, forinden nogen Udlevering til Haandværkerne foregaar.

2. Under saadanne forberedende Arbeider har det valgte Medlem at paase, at streng Økonomi med Materialierne iagttages, og at de af Værftschefen givne Regler nøie befølges.

§ 208. 1. Naar færdige Arbeider indleveres af Haandværkerne, har Tilsynskommissionens valgte Medlem forelobig at undersøge, om de ere forfærdigede af de udleverede Materialier og forøvrig er kontraktmæssige. Naar Klædningsstykker skulle prøves, underrettes vedkommende Sergent derom. Andre Sager sammenholdes med de approberede Modeller.

2. Naar et passende eller kontraktmæssig bestemt Kvantum af færdige Sager er indleveret af vedkommende Haandværker, skulle Sagerne, forsaavidt de indgaa i Magasinet som Forraad, besigtiges af Værftets almindelige Besigtelseskommission (jfr. §§ 132 og 134). Er det Sager, som skulle afleveres til Kompanierne, besigtiges de af Tilsynskommissionen kun, forsaavidt der fra Kompaniets Side klages over det forarbeidede.

§ 209. Opgave over udbetalt Arbeidsløn samt medgaaede Materialier indleveres til Værftet samtidig med Opgaven over de forfærdigede Munderingssager, hvilke Opgaver attesteres af Tilsynskommissionen og, forsaavidt de ikke affattes paa samme Rapport, forsynes med gjensidig Henvisningspaategning.

Bistand til offentlige Institutioner og Private samt Udlaan, Udleie og Salg af Værftets Eiendele. 10 Decbr.

§ 210. 1. Handelsfartøier eller andre private Skibe kunne, naar de ere i Forlegenhed, med Forsvarsdepartementets Samtykke ved Værftet dokſættes, repareres eller paa anden Maade ydes den Bistand, som Marinen uden Hinder for egen Virksomhed kan give og som ikke uden Vanskelighed kan erholdes andensteds, kfr. ogsaa § 193.

Til Skibe i Nød afgives uopholdelig fornøden Hjælp.

2. For offentlige Institutioner, saasom Telegraf-, Fyr-, Havne-, Jernbanevæsenet og lignende, kan Værftschefen uden at indhente Forsvarsdepartementets Samtykke lade udføre Arbeider, naar det ikke er til Hinder for Værftets egen Drift.

Ligeledes kan han for Private uden Approbation lade udføre mindre Arbeider og Reparationer, saasom Prøvning af Kjættinger, Jern, Tougverk, Seildug, samt afhænde gammelt Jern, Kultjære, Kokes, Drev og gammelt Tougverk, forsaavidt samme ikke er anvendeligt ved Værftet, og Afhændelsen kan ske til Priser, der enten ere overensstemmende med Bogholderiets eller ere bestemte ved en Kommission.

3. Udenfor de i nærværende Paragraf samt i § 17 nævnte Tilfælde maa Værftschefen ikke udlaane, udleie eller afhænde noget fra Værftet uden Forsvarsdepartementets Tilladelse, ligesom han har Indseende med, at Værftets Verksteder og Materialier kun benyttes til det bestemte Brug i Statens Tjeneste.

§ 211. For Arbeider, der udføres ved Værftet, men som ikke vedkomme Marinen, bliver, om saadant af Forsvarsdepartementet forlanges, indtil en Halvdel af Arbeidets foreløbig beregnede Kostende at erlægge forud ved Bestillingen; Resten af Betalingen erlægges i Terminer, der fastsættes ved Bestillingen.

§ 212. 1. Ved Dokſætning og andre Arbeider for eller Afhændelse af Sager til Private paaser Værftschefen, at der for saadanne Arbeiders Udførelse samt ved Afhændelser beregnes Procenter efter det af Forsvarsdepartementet til enhver Tid fastsatte Regulativ.

Af Arbeider for offentlige Indretninger beregnes ingen Procenter.

2. Naar Sager udlaanes eller udleies, kvitterer Modtageren hos vedkommende Regnskabsfører, der tillige drager Omsorg for, at det udlaante eller udleiede i behørig Tid tilbageleves. Trænger han hertil Bistand af Overordnede, henvender han sig gjennem vedkommende Arbeidschef til Værftschefen. Har Tilbageleveringen ikke fundet Sted inden Regnskabets Indsendelse til Revisionen, bliver dette at vedlægge en af Arbeidschefen attesteret Fortegnelse over Sagerne.

10 Decbr. 3. Forsaavidt der ved udlaante eller udleiede Sagers Besigtelse (kfr. § 133, 4) skulde foranledige Udgifter, blive disse at udrede af vedkommende Laan- eller Leietager.

4. Værftets Bogholder afgiver efter indkomne Opgaver fra det mekaniske Verksted (kfr. § 200, d) og Rapporterne fra de øvrige Arbeidsafdelinger, efterat han hos Arbeidsscheferne har erkyndiget sig om, at alle Udgifter ere medtagne, Beregninger over de Beløb, som skulle refunderes Værftet for udførte Arbeider eller i Anledning af Salg, Udlaan eller Udleie af Værftets Eiendele. Beregningerne skulle være saaledes specificerede, at det — ialfald for Hovedposternes Vedkommende — kan sees, hvorledes Refusionsbeløbet fremkommer.

§ 213. Værfschefen har at paase, at Værftets Tilgodehavende saa betimelig indfordres, at dette saavidt mulig kan være indkommet inden Regnskabernes aarlige Afslutning.

§ 214. Finder Værftschefen, at Sponhaugsgods eller andre for sin oprindelige Bestemmelse utjenlige Værftseiendele bør søges solgte, anmelder han dette for Forsvarsdepartementet og indsender til sammes Approbation Fortegnelse over de Sager, der agtes afhændede.

Departementet afgjør, hvorvidt Afhændelsen skal ske underhaanden eller ved offentlig Auktion.

Værftschefen paaser derhos, at den antagne Inkassator indbetaler ethvert Auktionsbeløb i betimelig Tid efter den i Auktionskonditionerne bestemte Forfaldsdag.

Udskrift af Auktionsforretningen tilligemed den approberede Fortegnelse over Salgsgjenstandene vedlægges Værftets Kasseregnskab som Indtægtsbilag.

Andet Kapitel.

Tjenesten ved de mindre Værfter og Detachementerne for Kystforsvaret.

§ 215. 1. Værftscheferne ved de mindre Værfter have samme Myndighed, hver for sit Værfts Vedkommende, som foran er bestemt for Chefen ved Hovedværftet, forsaavidt de for denne givne Forskrifter ere anvendelige og der ikke af Forsvarsdepartementet for Tilfældet er udfærdiget særlige Bestemmelser.

2. De have ligeledes med Hensyn til Værftstjenesten samme Pligter som Chefen ved Hovedværftet, hvorhos de, forsaavidt ingen særskilt Ekvipagemester er ansat, tillige have at varetage, hvad der for denne Funktionær foran er bestemt, alt forsaavidt Bestemmelserne paa dem ere anvendelige.

§ 216. Behøver en Værftschef Bistand af Arbeidsscheferne eller andre teknisk kyndige Mænd, begjærer han den hos Forsvars-

departementet; undlader han dette, er han selv ansvarlig for Ar- 10 Decbr.
beidets Udførelse ogsaa i teknisk Henseende. Den Oplysning, han ved Korrespondance kan erhverve, søger han umiddelbart hos Arbeidscheferne (§ 41).

§ 217. Behøver Værftschefen Bistand af militære Mandskaber, gjør han derom Foreſtilling til Forsvarsdepartementet; han har med Hensyn til dem at varetage de Funktioner, som ellers ere deres Kompanichef tillagt.

§ 218. Arbeidsordrer udfærdiges direkte til dem, som skulle foreſtaa Arbeidernes Udførelse. Behøves en enkelt Del af et befalet Arbeide udført ved Hovedværftets Verksteder, begjæres saadant hos dettes Chef.

§ 219. De ansatte Regnskabsførere have at iagttage, hvad ovenfor i §§ 102—117 er bestemt for Regnskabsførerne ved Hovedværftet, forsaavidt disse Forskrifter paa dem ere anvendelige og der ikke af Forsvarsdepartementet for Tilfældet er udfærdiget særlige Bestemmelser.

§ 220. Med Hensyn til Affattelsen af Budget og Arbeidsplan, Anskaffelser og Leverancer samt Bistand til offentlige Institutioner og Private m. m. gjælder, hvad ovenfor under §§ 118—131 og §§ 210—214 i saa Henseende er bestemt.

§ 221. Ved forefaldende Besigtelser forholdes paa samme Maade som ved Hovedværftet, kfr. §§ 132—145.

Besigtelseskommissionens Sammensætning bliver at tillempe efter det Personale, som haves ved Værftet. Om fornødent kan Kommissionen saaledes exempelvis bestaa af den ansatte Regnskabsfører som Formand og en eller to Værftsarbeidere.

§ 222. Ved hvert Værft holdes følgende Bøger:

a. Journal, hvori indføres Extrakt af alle til Værftet indkommende Skrivelser.
b. Kopibog for alle fra Værftet udgaaende Skrivelser.
c. Instruxprotokol, hvori indføres alle Bestemmelser, der gjælde for længere Tid.
d. Journal over det ved Værftet passerede, saasom Leverancer, Forsendelser til andre Steder, Skibes Afløbning, Landsætning, Oplægning og lignende.
e. Arbeidsprotokol, hvori daglig noteres de ved Værftet udførte Arbeider.
f. Besigtelsesprotokol.
g. Debitationsprotokol,

samt endvidere de Protokoller og Bøger, som Tjenestens Tarv maatte nødvendiggjøre.

§ 223. Ved Værftet skal føres følgende Regnskaber:

1. Kasseregnskab med Kontobog.
2. Forraadsregnskab med Underafdelinger for hvert Forraad.

10 Decbr. 3. Inventariergnskab under følgende Grupper:
Maskin-Inventarium.
Artilleri- do.
Mine- do.
Material- (Takkelofts) do.
Værfts- (Brabbænks) do.
Bygningers do.

§ 224. 1. De til Værftets Drift fornødne Penge rekvirerer Værftschefen hos Forsvarsdepartementet, hvorved bør iagttages, at det rekvirerede Beløb ikke overstiger, hvad der behøves til Udgifter for et Kvartal.

2. Kasseregnskabet føres, hvor ingen særskilt Kasserer er ansat, af Værftschefen, som opbevarer og er ansvarlig for Kassebeholdningen.

Værftschefen er ligeledes ansvarlig for, at alle Regninger og Beregninger, hvorefter Penge skal indbetales i eller udbetales af Værftskassen, ere behørig legitimerede og attesterede, samt at ingen Feilregning i disse er indløben. Samtlige Bilag forsynes af Værftschefen med Angivelse af den Konto, de vedrøre.

3. Alle Indtægter og Udgifter af Penge indføres efter Bilagene fortløbende i en Kassebog, der opgjøres maanedlig og føres efter et af Departementet nærmere bestemt Schema. Bilagene ordnes i to Afdelinger — for Indtægt og Udgift — og gives inden samme fortløbende Nummer.

§ 225. Fra Kassebogen overføres de forskjellige Indtægts- og Udgiftsbeløb til vedkommende Konto i Kontobogen (jfr. § 162), idet der i Kassebogen henvises til Pagina i Kontobogen og i denne til Bilagsnummer.

Kontobogen, hvis Titler og Kontoer skulle være overensstemmende med den af Forsvarsdepartementet til enhver Tid approberede Kontofortegnelse, føres efter det af Departementet bestemte Schema og opgjøres for hvert Budgetaar.

§ 226. Med Hensyn til Forraadsregnskabets og Inventariergnskabets Førelse i Almindelighed gjælder, hvad foran i § 152 derom er bestemt. Særskilt for Forraadsregnskabet henvises derhos til Bestemmelserne i §§ 167, 168 og 179, 1 a, forsaavidt de ved de mindre Værfter ere anvendelige, og for Inventariergnskabet til Bestemmelserne i §§ 154 og 156.

§ 227. Værdien af modtaget eller forbrugt Forraadsgods, hvilken efter § 226 jfr. § 168 skal beregnes paa Bilagene, overføres fra disse til vedkommende Konto i Kontobogen. Paa Bilagene angives de Pagina i Kontobogen, hvor Beløbet er anført, hvorhos der i Kontobogen henvises til Materialbilaget.

§ 228. Sager (Varegods), modtagne fra Hovedværftet eller et andet Værft, regnskabsføres med den Værdi, hvortil de af vedkommende Værft ere opgivne.

Naar Gods afsendes til et andet Værft, ledsages det af en 10 Decbr.
Fortegnelse over Sagerne og for Varegodsets Vedkommende med Opgave over deres Værdi.

§ 229. 1. Til Forsvarsdepartementet indsendes maanedlig Extrakt af Regnskaberne, ordnet kontovis og affattet efter Schema.

2. De i § 223 nævnte Regnskaber aflægges for hvert Budgetaar og indsendes i Afskrift til Revisionsdepartementet inden September Maaneds Udgang. For Inventariets Vedkommende aflægges kun budgetaarligt Regnskab over de Gjenstande, hvoraf Til- eller Afgang har fundet Sted, medens Hovedregnskabet, omfattende samtlige i Behold værende Sager, aflægges hvert femte Aar. Har ingen Til- eller Afgang fundet Sted i Budgetterminen, bliver Værftschefens Attest derom at fremsende.

3. Kasseregnskabet bilægges med en af Værftschefen attesteret Opgave over de i Budgetterminen havte Indtægter, ligesom Forraads- og Inventarieregnskaberne bilægges med Værftschefens Attest om Antallet af de i Budgetterminen udstedte Indtægts- og Udgiftsbilag, kfr. § 150, 3.

§ 230. Med Hensyn til Tjenesten forøvrig ved de mindre Værfter bliver, hvor ingen af foranstaaende Regler maatte være anvendelige, at forholde saavidt mulig overensstemmende med de for Hovedværftet givne Bestemmelser.

§ 231. De for de mindre Værfter i §§ 215—230 givne Regler for Tjenesten skal ogsaa være anvendelige for de udenfor Værfterne liggende Detachementer for Kystforsvaret i den Udstrækning, som Forholdene tillade.

Tredie Kapitel.

Marinens Bibliothek.

§ 232. 1. Marinens Bibliothek, der skal være ved Hovedstationen, bestyres af en Kommission af 3 Medlemmer, som af Forsvarsdepartementet vælges blandt dertil villige Tjenestemænd paa Stedet. Ved Vakancer foreslaar Kommissionen nye Medlemmer.

2. Ved Bibliotheket ansættes af Forsvarsdepartementet en lønnet Bibliothekar, der tillige fungerer som Bestyrelsens Sekretær og har at rette sig efter den for ham af Bestyrelsen med Departementets Approbation udfærdigede Instrux.

§ 233. 1. Anskaffelse af Bøger bestemmes efter Forslag fra Bibliothekaren af Bestyrelsen, der ogsaa har at paase, at denne besørger Bøgernes Indbinding og Vedligeholdelse. Bestyrelsen er ansvarlig for, at det til Bibliotheket for Budgetterminen bevilgede Beløb ikke overskrides.

2. Bestyrelsen paaser, at Bibliothekaren lader alle Bøger merke med Bibliothekets Navn og Katalognummer, og at han forøvrig retter sig efter den for ham udfærdigede Instrux.

§ 234. 1. Bestyrelsen bestemmer efter Forslag fra Bibli-

10 Decbr. othekaren, hvem der uden at have Stilling i Marinen skal gives Adgang til Udlaan af Bibliotheket. Personer, der ere Bibliothekaren ubekjendte, have derom at indsende Andragende til Bestyrelsen. Enhver Laantager er ansvarlig for det laante. Bestyrelsen kan negte Udlaan til den, der mishandler laante Boger eller paa anden Maade forser sig mod Bibliothekets Regler.

2. Tekniske Boger kunne udlaanes til Marinens Arbeidschefer og andre Funktionærer, som kunne sættes i Klasse med dem, paa ubestemt Tid og forblive hos dem, indtil Bestyrelsen fordrer dem tilbage. Til udrustede Krigsskibe kunne Boger udlaanes for Togtet; forovrig udlaanes alle Boger paa bestemt Tid, som fastsættes af Bestyrelsen efter Bogernes Beskaffenhed og andre Omstændigheder. Udlaan til Personer udenfor Hovedstationen begjæres hos Bestyrelsen med Opgave om, hvor lang Tid Laanet ønskes.

3. En Maaned om Aaret holdes Bibliotheket lukket til Ordning; ellers holdes det aabent til de Tider, som Bestyrelsen bestemmer, almindeligvis 4 Gange ugentlig.

§ 235. Bestyrelsen lader aarlig en af denne med Forsvarsdepartementets Approbation ansat Revisor i Forening med Bibliothekaren gjennemgaa en eller flere Afdelinger af Bibliotheket, saa at dette i Løbet af 5 Aar kan være fuldstændig gjennemgaaet. Revisorens Beretning ledsaget af de Bemerkninger, som den fra Bestyrelsens Side maatte give Anledning til, skal medfølge det i § 236 omhandlede Aarsregnskab.

§ 236. 1. Inden 3 Maaneder efter Budgetterminens Udløb skal Bibliothekaren gjennem Kommissionen indsende til Revisionsdepartementet Regnskab over Indtægter og Udgifter i den forløbne Termin, bilagt med Fortegnelse over Bibliothekets Tilvæxt i Budgetaaret.

2. Saa ofte ny Hovedkatalog forfattes eller Tillæg til samme udfærdiges, bliver et Exemplar heraf at indsende i Forbindelse med Regnskabet.

10 Decbr. **Skrivelse** fra Indredepartementet til Stiftamtmanden i Kristiansands Stift, foranlediget ved Forespørgsel fra Kristiansands Magistrat om, hvorvidt et Vinhandlerfirma i Kristiansand i Henhold til Lov om Handelsregistre, Firma og Prokura af 17de Mai 1890 var pligtigt til at anmelde til Handelsregistret sin i Kristiania drevne Virksomhed som en Filial af Hovedforretningen, samt om, hvorvidt Firmaet for vedblivende at drive denne Virksomhed pligtede at erhverve Bevilling til Smaasalg af Vin i Kristiania.

Firmaets Virksomhed i Kristiania, der ikke kunde siges at staa under særskilt Bestyrelse, idet den saakaldte Bestyrer hverken havde Ret til at tegne Firmaet eller indehavde dettes Prokura, oplystes at bestaa i, at Firmaet der holdt et Lager for strax at

kunne udlevere Varer efter Ordres, hvilke „for aller største Del“ 10 Decbr.
expederedes fra Kristiansand.

Departementet udtaler i denne Anledning, at Firmaet ikke er pligtigt til at anmelde til Handelsregistret Forretningsafdelingen i Kristiania, da den ikke staar under særskilt Bestyrelse (jfr. ovennævnte Lovs § 16). Hvad det andet Spørgsmaal angaar, antager Departementet, at der til at drive Virksomheden i Kristiania, forsaavidt den alene bestaar i Udlevering fra Lageret af Varer i Henhold til Ordres, der forøvrigt er expederede af Hovedforretningen i Kristiansand, hvorved altsaa Salget maa anses afsluttet dersteds, ingen særlig Hjemmel udfordres. Foregaar der derimod ved Lageret i Kristiania ved Siden af denne Virksomhed ogsaa virkeligt Salg til Kunder, der afgiver sine Bestillinger ved Lageret, er saadan Virksomhed ulovlig, medmindre Vedkommende har Handelsborgerskab til Kristiania og — for Smaasalgets Vedkommende fra 1ste Januar 1897 — kommunal Bevilling til saadant.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Nedenes Amt, hvori paa Foresporgsel fra en Lensmand angaaende hans og Vidnernes samt Rekvirentens Tilkommende for Afholdelse af en Exekutionsforretning, der paa Grund af en Debitor bevilget Udsættelse foranledigede 2de Sessioners Afholdelse, — meddeles, at Departementet antager, at hverken Lensmanden eller Rekvirenten tilkommer mere end enkelt Gebyr for den hele Forretning, medens derimod Vidnernes Tilkommende antages at burde beregnes særskilt for hvert Møde. 12 Decbr.

Telegram fra Finantsdepartementet til Amtmanden i Nordlands Amt, hvori Departementet paa Foranledning meddeler, at det med Amtmanden antager, at Formue og Indtægt, der er omhandlet i de efter Ligningens Afslutning fra fremmede Ligningskommissioner i Henhold til Statsskattelovens § 7 indkomne Meddelelser, af Overligningskommissionen i Henhold til Landsskattelovens § 52 sidste Passus vil kunne medtages til berigtiget Udregning af vedkommende Skattepligtiges Statsskat. 12 Decbr.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Kirkedepartementet, 14 Decbr.
der havde udbedt sig forstnævnte Dept.s Betænkning i Anledning af en med Tromsø Biskops paategnede Erklæring indkommen Foresporgsel fra en Sognepræst om Præsters og Lensmænds Forpligtelse til at anmelde Sædelighedsforbrydelser.

I Anledning heraf meddeler Dept., at det, overensstemmende med, hvad det ogsaa har udtalt i Skrivelse til Kirkedepartementet af 11te Juni 1894 (i Lovtidenden), antager, at Præsterne udenfor de Tilfælde, hvor de er udelukkede fra at vidne, maa være forplig-

14 Decbr. tede til at anmelde de offentlig Paatale undergivne Sædelighedsforbrydelser, som de i Medfør af sin Stilling er komne til Kundskab om, hvilken Pligt formentlig maa være den samme, enten vedkommende Angjældende er Medlem af Statskirken eller ikke. Paa den anden Side anser Dept. det ikke tvivlsomt, at ogsaa Paatalemyndighedens Tjenestemænd og da navnlig Lensmændene maa være forpligtede til paa sædvanlig Maade at efterspore de her omhandlede Slags Forbrydelser, selv om disse kommer til deres Kundskab paa anden Maade end gjennem Anmeldelse fra vedkommende Præst.

15 Decbr. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet til Amtmanden i Søndre Trondhjems Amt, foranlediget ved Forespørgsel fra Distriktslægen i Røros om, hvorvidt han paa Grund af Bestemmelserne i den nye Bygningslov af 27de Juli 1896 § 4 om Bygningskommissioners og Reguleringskommissioners Sammensætning er nødsaget til at fratræde sin Stilling som Medlem af og Formand i Brandkommissionen af Hensyn til, at han som Sundhedskommissionens Ordfører vil være selvskrevet Medlem af de to nævnte Kommissioner, — i hvilken Anledning Dept. meddeler, at det skulde være nærmest tilbøieligt til at antage, at Spørgsmaalet bør besvares benægtende.

15 Decbr. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet til Amtmanden i Hedemarkens Amt, hvori Dept. i Anledning af en indkommen Forespørgsel meddeler, at det med Stiftamtmanden og Fogden antager, at der ikke er Adgang til med Hjemmel af § 6 i Lov om Bygningsvæsenet af 17de Juni 1869 at foretage nogen Afændring i den i samme Lovs § 4 indeholdte Bestemmelse om, at Udligningen af de Udgifter, som Bygningsrepræsentationen i Medhold af Bygningsloven bevilger, alene skal ske paa vedkommende Bygningers Taxtsum. Dept. oplyser i denne Forbindelse, at der i den til Grund for ovennævnte Lov liggende kgl. Proposition var foreslaaet, at de omhandlede Udgifter skulde kunne udlignes foruden paa Huseierne tillige paa Eierne af vedkommende ubebyggede Grunde, men at denne Bestemmelse ikke vandt Storthingets Bifald (cfr. Storth. Forh. 1868—69, Bind 5, O. No. 32, Bind 9, O. No. 187, Side 473).

15 Decbr. **Cirkulære** fra Direktøren for det civile Medicinalvæsen:

I Henhold til Kongelig Resolution af 2den Mai 1891 § 4, Litr. c., fastsættes herved følgende Forandringer i og Tillæg til de ved kongelig Resolution af 17de December 1864 autoriserede Bestemmelser for Afgivelsen af Lægernes aarlige Medicinalberetninger[1]):

[1]) Jfr. Cirk. 16de Decbr.

A. 15 Decbr.

(Om samtlige de herunder anførte Emner bør Embedslægernes aarlige Beretninger indeholde saa udførlige Oplysninger som muligt. Hvad de øvrige Lægers Aasberetninger skal indeholde, vil blive omtalt under B).

II. „Sygdomskonstitutionen, dens almindelige Karakteristik" kan bortfalde, idet, hvad man herom kunde ønske at meddele, kan anføres under I.

III. Følgende Sygdomme ønskes hereftter specielt omtalt i Medicinalberetningerne, forsaavidt de i Aarets Løb er optraadt i Distriktet:

1. Exantematisk Tyfus; 2. Tyfoidfeber; 3. Epidemisk Cerebrospinalmeningit; 4. Børnekopper; 5. Skarlagensfeber; 6. Mæslinger; 7. Difteri (Croup); 8. Dysenteri; 9. Barselfeber; 10. Pyæmi og Septhæmi; 11. Rosen; 12. Røde Hunde; 13. Vandkopper; 14. Kusma; 15. Kighoste; 16. Akute Katarrer i Aandedrætsorganerne; 17. Influenza; 18. Lungebetændelse (krupøs); 19. Pleurit; 20. Gigtfeber; 21. Koldfeber; 22. Akut Diarré (Kolerine); 23. Asiatisk Kolera; 24. Skjørbug; 25. Fnat; 26. Andre vigtigere Hudsygdomme, særlig Pemfigus hos Nyfødte; 27. Veneriske Sygdomme; 28. Spedalskhed; 29. Tuberkulose: 30. Kræft; 31. Skurv; 32. Rakit; 33. Blegsot og Anæmi, Fordøielsessygdomme m. m.; 34. Sindssygdomme.

De Sygelister, der bliver at vedlægge denne Afdeling af Medicinalberetningen, skal være indrettet efter medfølgende Schema[1]), hvilket adskiller sig fra det ældre navnlig derved, at de fleste kroniske og enkelte lettere akute Sygdomme, for hvilke det har vist sig umuligt at erholde paalidelige Talopgaver, er udeladt. For samtlige Sygdommes Vedkommende udfyldes alle Rubriker.

Ligeledes vedlægges et med Bistand af Universitetslæreren i pathologisk Anatomi udarbeidet nyt Schema for Dødsaarsagslister, hvor de enkelte Dødsaarsager i Modsætning til tidligere er ordnet efter et Gruppesystem, ledsaget af en Veiledning til sammes Benyttelse. Disse Lister bør af Embedslægerne saavidt muligt for Landdistrikternes Vedkommende udfyldes paa Grundlag af de Dødsanmeldelser, som det ved Justitsdepartementets Cirkulære af 30te Januar 1892 er paalagt Lensmændene at tilstille dem. I de Byer (og Ladesteder), hvor der ved Bestemmelse i Sundhedsvedtægterne forlanges en af en Læge affattet Dødsanmeldelse ved ethvert Dødsfald, bliver disse Anmeldelser at lægge til Grund. I de Byer derimod, hvor en saadan Bestemmelse endnu ikke maatte være indført, bliver Dødsaarsagslisten at sammendrage af de enkelte Lægers Lister. Hvor en anden Læge end Embedslægen forretter som Sundhedskommissionens Ordfører, bør Listen udarbeides af denne (jfr. Cirkulære af $^{30}/_{1}$ 92). Da man i Dødsfaldsstatistiken

[1]) Dette ligesom de nedenfor nævnte Schemaer findes trykt i Norsk Magasin for Lægevidenskaben, 1ste Hefte 1897.

15 Decbr. har det paalideligste Hjælpemiddel til Bedømmelsen af flere vigtige Sygdommes Udbredelse og Betydning, henledes Opmærksomheden paa det Ønskelige i, at disse Lister udfyldes saa fuldstændigt og nøiagtigt som muligt. Dødsanmeldelserne bliver ikke at indsende til Medicinaldirektøren, men bør indtil videre opbevares i vedkommende Embedslæges Arkiv.

IV. Under dette Afsnit bør for de Distrikters Vedkommende, hvor Jordemødrene afgiver Beretning om sin Virksomhed, et Uddrag heraf leveres.

VII. Med Hensyn til Fattigsygepleien ønskes Oplysning om dens Ordning inden Distriktet, dens Tilstrækkelighed m. m.; derimod vil de tidligere forlangte Opgaver over Antallet af behandlede fattige Syge kunne bortfalde.

IX. Herunder ønskes oplyst, i hvormange Tilfælde animalsk og i hvormange humaniseret Lymfe er kommen til Anvendelse.

XI. Da Medicinalstyrelsen ad anden Vei erholder Meddelelse om de med Bidrag af Staten forpleiede Sindssyge, behøver herunder kun at omtales de efter Lov af 17de August 1848 §§ 15—17 behandlede eller tilseede Syge, forsaavidt de ikke forpleies med saadant Bidrag. Derhos ønskes saavidt muligt udførlige Meddelelser om de Sindssyges Tilstand og Forpleining i Almindelighed inden Distriktet.

XII. Herunder bør ogsaa omhandles Sanatorier og lignende Anstalter til Syges Kur eller Pleie, forsaavidt de staar under regelmæssigt Lægetilsyn.

XIV. Med Hensyn til Apothekvisitationer, og hvad der ved Indberetninger derom skal haves for Øie, henvises til Justitsdepartementets Cirkulære af 1ste Juni 1896.

B.

Som ovenfor anført forudsættes Dødsaarsagslisterne fremtidig udfyldt af Embedslægen eller Sundhedskommissionens Ordfører paa den under A angivne Maade undtagen i Byer, der endnu ikke har indført noget Paabud om Anmeldelse ved Læge af ethvert indtruffet Dødsfald. I disse Byer vil samtlige Læger fremdeles indtil videre have at udfylde Lister over de i deres Praxis indtrufne Dødsfald. Udenfor disse Byer vil Privatlægernes Befatning med Dødsfaldsstatistiken indskrænke sig til, at de, naar Lensmændenes Dødsanmeldelser oversendes dem af Distriktslægen eller Sundhedskommissionens Ordfører, har at paategne eller berigtige Dødsaarsagen i de af dem behandlede Tilfælde.

Forøvrigt vil af Privatlæger alene forlanges, at de udfylder de under III omhandlede Sygelister og derunder meddeler de Oplysninger om de vigtigere Sygdommes Forekomst, hvortil der maatte være Opfordring, samt at de afgiver Opgaver over de af dem udførte betydeligere chirurgiske og obstetriciske Operationer (IV), Vak-

cinationer og Revakcinationer (IX) samt retsmedicinske Forret- 15 Decbr.
ninger (X). Endelig vil de have at afgive den i Lov af 17de August 1848 § 18 paabudte Fortegnelse over de Sindssyge, som ifølge samme Lovs Bestemmelser maatte være anmeldt for og tilseet af dem.

De Privatlæger, der er Ordførere i Sundhedskommissioner, bør derhos meddele de under VIII omhandlede Oplysninger om Sundhedskommissionernes Virksomhed, samt hvad de maatte have at anføre om de under V og VI nævnte klimatiske og hygieniske Forhold.

C.

De civile Embedslægers Beretninger vil fremtidig, da den tidligere tilstaaede Frist har vist sig at være for kort, først fordres indleveret inden Udgangen af hvert Aars Juni Maaned; de praktiserende Lægers Beretninger skal være afgivet til Embedslægen inden Marts Maaneds Udgang.

Idet tillige nogle andre mindre væsentlige Forandringer, fordetmeste af redaktionel Natur, er foretaget i de ved kongelig Resolution af 17de December 1864 autoriserede Bestemmelser, kommer fremtidig (for Aarene fra og med 1896) til at gjælde følgende

Bestemmelser for Afgivelsen af Lægernes Medicinalberetninger.

A. Embedslægernes Medicinalberetninger skal om nedenfor nævnte Gjenstande indeholde muligst nøiagtige og fuldstændige Oplysninger for det forløbne Aar, hentet fra deres egen og samtlige inden Distriktet praktiserende Lægers Virksomhed. De skal være affattet saaledes, at de kan afgive bekvemt Materiale for den af Medicinaldirektøren aarlig udgivendes Beretning om Sundhedstilstanden og Medicinalforholdene i Norge.

I. Sundhedstilstanden i Almindelighed med kort Angivelse af de Epidemier eller Sygdomme, som især har indvirket paa den, samt Dødeligheden i Almindelighed og sammenlignet med Stedets Middeldødelighed (forsaavidt Oplysning derom foreligger).

II. De væsentligste Sygdomme, som i Aarets Løb er kommet under Lægens Behandling eller af ham er blevet iagttaget med Angivelse af Tiden og Stedet, paa hvilke de herskede, deres Gang og Udbredning samt Aarsagsforholde og de Foranstaltninger, som i Tilfælde blev truffet mod Sygdommens Udbredelse. De enkelte Sygdomme ønskes omhandlet i følgende Orden: 1. Exantematisk Tyfus, 2. Tyfoidfeber, 3. Epidemisk Cerebrospinalmeningit, 4. Børnekopper, 5. Skarlagensfeber, 6. Mæslinger, 7. Difteri

15 Decbr. (Croup), 8. Dysenteri, 9. Barselfeber, 10. Pyæmi og Septhæmi, 11. Rosen, 12. Rode Hunde, 13. Vandkopper, 14. Kusma, 15. Kighoste, 16. Akute Katarrer i Aandedrætsorganerne, 17. Influenza, 18. Lungebetændelse (krupos), 19. Pleurit, 20. Gigtfeber. 21. Koldfeber, 22. Akut Diarré (Kolerine), 23. Asiatisk Kolera, 24. Skjørbug, 25. Fnat, 26. Andre vigtigere Hudsygdomme, særlig Pemfigus hos Nyfødte, 27. Veneriske Sygdomme, 28. Spedalskhed, 29. Tuberkulose, 30. Kræft, 31. Skurv, 32. Rakit, 33. Blegsot og Anæmi, Fordøielsessygdomme m. m., 34. Sindssygdomme.

Forsaavidt Sygdomme, der her ikke er nævnt, skulde fortjene særskilt Omtale, bør de omhandles paa det Sted, hvor de antages nærmest at høre hen, eller behandles tilsidst, hvor ogsaa mærkeligere Beskadigelser og andre chirurgiske Tilfælde, deriblandt Øien- og Øresygdomme, bør finde Plads, forsaavidt de ikke nærmest bliver at behandle under Afdelingen chirurgiske Operationer.

Denne Afdeling af Medicinalberetningen bliver at vedlægge en efter vedføiede Schema indrettet Sygeliste, hvori optages de i Aarets Løb under Lægens Behandling komne nye Sygdomstilfælde; for samtlige Sygdommes Vedkommende bliver Kjøns-, Alders- og Maanedsrubrikerne at udfylde. Endvidere bliver den at vedlægge Dødsaarsagslister, i Tilfælde særskilt for Landdistrikter og Byer, indrettede efter de dertil bestemte vedføiede Schemata. Disse Lister bør af Embedslægerne saavidt muligt for Landdistrikternes Vedkommende udfyldes paa Grundlag af de Dødsanmeldelser, som det ved Justitsdepartementets Cirkulære af 30te Januar 1892 er paalagt Lensmændene at tilstille dem. I de Byer (og Ladesteder), hvor der ved Bestemmelser i Sundhedsvedtægterne forlanges en af en Læge affattet Dødsanmeldelse ved ethvert Dødsfald, bliver disse Anmeldelser at lægge til Grund (jfr. forøvrigt under B). I de Byer derimod, hvor en saadan Bestemmelse endnu ikke maatte være indført, bliver Dødsaarsagslisten at sammendrage af de enkelte Lægers Lister. Dødsanmeldelserne bliver ikke at indsende til Medicinaldirektøren, men bør indtil videre opbevares i vedkommende Embedslæges Arkiv.

III. De betydeligere chirurgiske samt de obstetriciske Operationer, som de i Aarets Løb har udført, med Angivelse af Indikationer og Udfald, idet Rubrikerne paa Sygelistens Bagside nøiagtig udfyldes. Hvor Keisersnit er udført, Foster er mutileret, eller Fødsel fremkaldt før Tiden, bør nøiagtig Oplysning om Tilfældet meddeles. Under dette Afsnit bør ligeledes omtales andre Forløsningstilfælde, som maatte være af Interesse, navnlig forsaavidt nogen Barselkvinde maatte være død uforløst. For de Distrikters Vedkommende, hvor Jordemødrene afgiver Beretning om sin Virksomhed, bør et Uddrag deraf ligeledes finde Plads her.

IV. Klimatets og Veirligets Beskaffenhed samt meteorologiske Jagttagelser, om saadanne er anstillet.

V. Hygieniske Forhold overhovedet: Levemaade, Haandteringer, Boligerne, Nærings- og Nydelsesmidlernes Beskaffenhed og mulige Misbrug, Drikfældighed, Usædelighed m. m. 15 Decbr.

VI. Fattigsygepleiens Ordning, Tilstrækkelighed m. m.; Distriktets Forsyning med Læger og Jordemødre, Benyttelsen af disse og af uautoriseredes Hjælp.

VII. Sundhedskommissionerne og deres Sammensætning. Antallet af de i hver Kommission afholdte Møder og de væsentligste Gjenstande for Forhandlinger inden samme (jfr. Sygelisternes Bagside).

VIII. Antallet af Vakcinerede og Revakcinerede med Oplysning om, hos hvormange animal Lymfe er kommen til Anvendelse, og med Bemærkninger forøvrigt om Vakcinationsvæsenets Tilstand; forsaavidt Vakcinationen ikke maatte være udført i en Vakcinationskreds, angives Grunden hertil.

IX. Retsmedicinske Forretninger, hvorom skriftlig Erklæring er afgivet, deres Antal og Art.

X. Sindssyge. Herunder ønskes saavidt muligt udførlige Meddelelser om de Sindssyges Tilstand og Forpleining i Almindelighed inden Distriktet med særligt Hensyn til de efter Lov af 17de August 1848 §§ 15—17 behandlede eller tilsøede Syge, forsaavidt de ikke forpleies i Henhold til Lov af 27de Juni 1891 § 1.

XI. Sygehuse, saavel civile som militære, baade offentlige og private, og Sygeindretninger, der maatte staa i Klasse hermed, saasom i Fængsler og offentlige Stiftelser; for samtlige Sygehuse afgives Sygeliste overensstemmende med anordnet Schema. Under dette Afsnit bør ogsaa omhandles Sanatorier og lignende Anstalter til Syges Kur eller Pleie, forsaavidt de staar under regelmæssigt Lægetilsyn.

Anm. Hvor Sygelister for Sygehuse er paabudt afgivet til Medicinaldirektøren gjennem særegne Myndigheder, saasom for Sindssygeasylerne gjennem disses Kontrolkommissioner, bliver de ikke at indsende samtidig med Medicinalberetningerne.

XII. For Almenheden tilgjængelige Badeindretningers Tilstand og Søgning med Opgave over Antal og Art af de ved dem behandlede Sygdomstilfælde.

XIII. Apothekervæsenet; Tiden for og Udfaldet af de anstillede Apothekvisitationer med Angivelse af Apothekernes Personale. Med Hensyn til Visitationerne og hvad der ved Indberetninger derom bør haves for Øie, henvises til Justitsdepartementets Cirkulære af 1ste Juni 1896.

XIV. Medicinalpersonalet: De i Distriktet bosatte eller praktiserende Lægers, Tandlægers og Jordemødres samt Hjælpevakcinatørers Navne og Bopæl.

15 Decbr. B. Om andre Lægers Medicinalberetninger gjælder følgende:

De vil have nøiagtig at udfylde de under A II omhandlede Sygelister og derunder at meddele de Oplysninger om de vigtigere Sygdommes Forekomst, hvortil der maatte være Opfordring. Forsaavidt angaar Dødsfaldsstatistiken, har de Privatlæger, som tillige er Ordførere i Sundhedskommissioner, for sine respektive Herreders (eller Bykommuners) Vedkommende de samme Forpligtelser som ovenfor under A II er anført for Embedslægerne. I de Byer, hvor der endnu ikke er indført Paabud om Anmeldelse ved Læge af ethvert indtruffet Dødsfald, vil samtlige Læger fremdeles indtil videre have at udfylde Lister over de Dødsfald, som er indtrufne i deres Praxis. Forøvrigt vil Privatlægernes Befatning med Dødsfaldsstatistiken indskrænke sig til, at de, naar Lensmændenes Dødsanmeldelser oversendes dem af Distriktslægen eller Sundhedskommissionens Ordfører, har at paategne eller berigtige Dødsaarsagen i de af dem behandlede Tilfælde.

De vil endvidere have at afgive Opgave over de af dem udførte Operationer (III), Vakcinationer og Revakcinationer (VIII) samt retsmedicinske Forretninger (IX) og Fortegnelse over de af dem behandlede eller tilsee de Sindssyge (X). De Privatlæger, der er Ordførere i Sundhedskommissioner, bør dog hver for sit Distrikt meddele, hvad de maatte have at anføre om de under IV og V nævnte klimatiske og hygieniske Forhold, samt endvidere de under VII omhandlede Oplysninger om Sundhedskommissionernes Virksomhed.

Jøvrigt bør som almindelig Regel iagttages, at man i de Tilfælde, hvor man om en Gjenstand intet har at berette, udtrykkelig bemærker det, hvorfor ogsaa en Læge, som paa Grund af midlertidig Mangel paa Beskjæftigelse som saadan mangler Stof til en Medicinalberetning, derom bør gjøre Indberetning til Stedets Embedslæge.

C. De civile Embedslægers Beretninger skal, ledsaget af de paabudte Anmeldelser om Dødfødte samt af de øvrige i Embedsdistriktet praktiserende Lægers Beretninger, være indsendt til Amtmanden inden Udgangen af hvert Aars Juni Maaned; de sidstnævnte Lægers Beretninger skal inden Marts Maaneds Udgang være afgiven til vedkommende Embedslæge, som forsaavidt Beretningerne udebliver over den fastsatte Tid, har først direkte og — om dette ikke frugter — gjennem Amtmanden at forlange samme indsendt, og tillige paase, at de indeholder de paabudte Oplysninger.

I Tilfælde vil Afgivelsen af Medicinalberetning kunne fremtvinges ved Mulktforelæg (jfr. Skrivelse fra Justitsdepartementet af 17de April 1884, optaget i „Norsk Medicinallovgivning").

Skrivelse fra Indredepartementet[1]) til Amtmanden i Smaalenenes Amt, foranlediget ved en fra Justitsdepartementet oversendt Forespørgsel fra et Blads Redaktør om, hvorvidt det er lovligt, at flere i Fællesskab kjøber f. Ex. 40 Liter Brændevin og siden deler Partiet, naar hver har betalt sin Del iforveien. 16 Decbr.

Departementet beder i denne Anledning — næst at bemærke, at Grændsen for Partisalg ved den nye Brændevinslov er forhøiet til 250 Liter, — Vedkommende meddelt, at Indkjøb for fælles Regning af Brændevin i Partier paa nævnte Kvantum og derover med senere stedfindende Fordeling mellem Deltagerne ikke antages at være i Strid med Lovgivningen, forudsat at Vedkommende, der optræder som Indkjøber, ikke beregner sig nogen Fordel for sit Bryderi, eller optræder saaledes, at han rammes af Brændevinslovens § 13. Denne § er, bemærker Departementet, saaledes at forstaa, at det er forbudt at optage Bestilling paa Brændevin hos nogen, der ikke er udsalgs- eller udskjænkningsberettiget.

[1]) Jfr. Skr. 3 Oktbr. og 22 Decbr. 1896.

Skrivelse fra Indredepartementet til Stiftamtmanden i Trondhjems Stift, foranlediget ved Forespørgsel fra Trondhjems Brændevinssamlag om, hvorvidt den Brænderieiere, Destillatører og Handelsborgere ved den nye Brændevinslov §§ 1 og 2 (jfr. § 19) hjemlede Ret til Salg af Brændevin i Partier paa 250 Liter og derover kan ansees ogsaa at indeholde Tilladelse for Sælgeren til ved sine faste eller dertil leiede Folk at besørge det solgte Kvantum tappet paa Flasker, naar det kun iagttages, at denne Tapning ikke foregaar fra Sælgerens Handelslokale eller noget andet ham tilhørende Sted, men forøvrigt uden Forskjel, om det er i Kjøberens Bopæl eller ikke. 16 Decbr.

I Anledning heraf meddeler Departementet, at Spørgsmaalet — der forøvrigt, som af Stiftamtmanden bemærket, alene med bindende Virkning kan afgjøres af Domstolene — formentlig maa besvares benegtende.

Skrivelse fra Indredepartementet til Amtmanden i Nordre Trondhjems Amt, hvori paa Foranledning meddeles, at der intet antages at være til Hinder for, at et af Medlemmerne i et ansvarligt Selskab tildeles Selskabets Prokura. 16 Decbr.

Cirkulære fra Finantsdepartementet til Amtmændene: 16 Decbr.

Paa Forespørgsel fra forskjellige Sparebanker om, hvorvidt Aktier i private Selskaber omfattes af Udtrykket „let realisable Værdipapirer" i Sparebankloven § 8, har Departementet til forskjellige Tider meddelt Vedkommende, at saafremt de paagjældende Aktier i private Banker, Assuranceselskaber o. l. ved Omfanget af den Tillid, de blandt Almenheden inden Forretningslivet til enhver Tid nyder, Udstrækningen af det Kjendskab,

16 Decbr. man udenfor de nærmeststiggende eller snevrere Kredse har til dem, ved deres regelmæssige Efterspørgsel og nogenlunde faste Værdi maa siges at henhøre blandt den Klasse Papirer, der kan paaregnes til enhver Tid strax og uden Vanskelighed at ville finde Kjøbere, eller hvorpaa der ialfald med Lethed kan reises Penge, f. Ex. ved sammes Deponering som haandfaaet Pant, antager man, at de maa kunne henregnes blandt de i Loven omhandlede „let realisable Værdipapirer". Hvorvidt en bestemt Sort Aktier eller lignende kan siges at være i Besiddelse af de her nævnte Egenskaber, maa selvfølgelig — har man videre udtalt — bero paa et Skjøn i hvert enkelt Tilfælde. Man har imidlertid samtidig henstillet til vedkommende Sparebankstyrelser, under Indkjøb af Værdipapirer til Fyldestgjørelse af Lovens Krav alene at holde sig til saadanne, hvis Kjendthed og Afsætteligheid i videre Kredse ikke kan være Gjenstand for nævneværdig Tvil.

Idet man har troet at burde gjøre samtlige Sparebanker bekjendt med foranstaaende, finder man derhos at burde tilføie, at Hensigten med Sparebanklovens § 8 bedst vil opnaaes derved, at Bankerne ved sine Indkjøb af Værdipapirer i størst mulig Udstrækning holder sig til de i Lovbestemmelsen specielt opregnede. Forsaavidt ogsaa andre Papirer indkjøbes, vil man henstille til Bankerne at iagttage, at de ikke anbringer det fulde Beløb af, hvad der efter Sparebanklovens § 8 skal anbringes i let realisable Værdipapirer, i en enkelt Sort Papirer, for at ikke Tabet i Tilfælde af Kursnedgang paa vedkommende Papirer skal blive altfor følelig.

Da Bestemmelsen i Sparebanklovens § 8 erfares at have givet Anledning til Misforstaaelse med Hensyn til Spørgsmaalet om, i hvilket Omfang Sparebanker med en Forvaltningskapital af Kr. 50,000 og derover pligter at anbringe sine Midler i let realisable Værdipapirer, skal Departementet sluttelig bemærke, at det efter Hovedregelen er en Tiendepart af Forvaltningskapitalen, Loven kræver anbragt paa denne Maade, ikke derimod Beløbet af Bankens Grundfond. Saafremt imidlertid Grundfondet er mindre end en Tiendepart af Forvaltningskapitalen, tillader Loven at Anskaffelsen af Værdipapirer indskrænkes til Fondets Beløb.

16 Decbr. **Cirkulære** fra Direktøren for det civile Medicinalvæsen til Amtmændene:

I Forbindelse med min Rundskrivelse af 15de dennes tillader jeg mig at henstille til Hr. Amtmanden at henlede de inden deres Embedsdistrikt virkende Lægers Opmerksomhed paa Ønskeligheden af, at de i Lov af 16de Mai 1860, dens § 20 omhandlede Beretninger om mere udbredte, endartede epidemiske og smitsomme Sygdomme i alle Tilfælde snarest mulig gjennem vedkommende Embedslæge og Overøvrighed afgives til Medicinaldirektøren, idet det er af Vigtighed, at denne til enhver Tid er saavidt

mulig underrettet om disse Sygdommes Udbredning i de forskjellige Landsdele. 16 Decbr.

Disse Beretninger maa fordres indsendt, uanseet om vedkommende Læge afgiver de maanedlige Sygelister, som i de senere Aar har været indsendt fra Byerne i Henhold til Medicinaldirektørens Cirkulære af 19de Januar 1881 [1]) og fra Landdistrikterne i Henhold til sammes Cirkulære af 7de Mai 1892 [2]).

Medens det for saagodtsom samtlige Byers Vedkommende har lykkedes paa denne Maade inden en rimelig Frist at faa indsamlet forholdsvis fuldstændige maanedlige Opgaver over samtlige epidemiske Sygdomme, har det derimod hidtil ikke vist sig muligt at opnaa det samme for Landdistrikterne. I flere Amter er Ordningen dels aldeles ikke, dels kun inden enkelte Lægedistrikter kommen istand. Derhos indsendes Listerne jævnlig sent og uregelmæssig, og er ofte ufuldstændig udfyldte. Forat lette Ordningens Gjennemførelse har jeg udarbeidet et forenklet Schema for disse Maanedslister for Landdistrikterne, hvor kun findes optaget de epidemiske Sygdomme, der har den mest fremtrædende Betydning for den almindelige Sundhedstilstand, og som derfor i særlig Grad har været Gjenstand for det Offentliges Forsorg [3]). Ved Benyttelsen af dette Schema vil Bekostningen ved Listernes Anskaffelse og Arbeidet ved deres Udfyldning og Bearbeidelse i væsentlig Mon formindskes. Idet endel Exemplarer af Schemaet [4]) vedlægges, tillader jeg mig, forsaavidt epidemiske Maanedslister ikke endnu er indført inden Amtet, at henlede Hr. Amtmandens og de inden Deres Amt virkende Lægers Opmærksomhed paa Ønskeligheden af, at saadanne Lister, udarbeidede efter det medfølgende Schema, indsendes til Medicinaldirektøren. Forsaavidt en saadan Ordning allerede er kommet istand inden Amtet, tillader jeg mig at henstille, at Listerne, efterhvert som de ældre Beholdninger af Schemata er opbrugt, og nye af Amtet anskaffes, udarbeides i Overensstemmelse med de vedlagte.

Ved deres Indsendelse bør gaaes frem som i Cirkulæret af 7de Mai 1892 anbefalet, nemlig saaledes, at samtlige Privatlæger ved hver Maaneds Udgang indsender sine Maanedslister til vedkommende Distriktslæge, hvorefter Distriktslægerne snarest muligt indsender en samlet Liste for sit Distrikt til en af Amtets Distriktslæger, som maatte være villig til at samle og sammendrage Listerne, hvorefter Sammendraget og Listerne bliver at indsende til Medicinaldirektøren.

For de Amters Vedkommende, hvor Indsendelse af Maanedslister fra Landdistrikterne allerede er gjennemført, tør jeg henstille,

[1]) Indtaget nedenfor.
[2]) Indtaget nedenfor i Extrakt.
[3]) Som saadanne Sygdomme nævnes i Listen Exantematisk Tyfus, Tyfoidfeber, Cerebrospinalmeningit, Børnekopper, Skarlagensfeber, Mæslinger, Difteri (Croup), Dysenteri, Barselfeber, veneriske Saar, Erhvervet Syfilis (nye Tilfælde), Hereditær Syfilis, Gonorré.
[4]) Findes trykt i Norsk Magazin for Lægevidenskaben 1897 I.

16 Decbr. at saavel Distriktslægerne som de private Læger anmodes om saavidt mulig at paaskynde deres Indsendelse, hvilket formentlig vil falde lettere, naar Opgaverne indskrænkes til de paa nærværende Schema opførte Sygdomme. Indsendelsen af de private Lægers Lister til Distriktslægerne bør finde Sted umiddelbart efter hver Maaneds Udgang; inden Midten af den paafølgende Maaned bør samtlige Lister være kommet den Distriktslæge ihænde, der har paataget sig at indsamle og sammendrage dem; fra ham bør de snareste mulig derefter, i ethvert Fald inden Maanedens Udgang, være indsendte til Medicinaldirektøren. Sammendragslister svarende til de forenklede Schemata vil paa Forlangende blive Hr. Amtmanden tilstillet.

Dog bemærkes, at de Læger i Landdistrikterne, der indsender Maanedslister, ikke fremtidig vil kunne fritages for at angive Maanedsfordelingen af de epidemiske Sygdomme paa sine Aarslister, jfr. Cirkulære af 7de Mai 1892.

For Byernes Vedkommende ønskes de hidtil anvendte, i det væsentlige indbyrdes overensstemmende Maanedslister bibeholdte. Disse vil ligesom tidligere blive lagt til Grund ved Medicinaldirektørens Bearbeidelse af Aarsstatistiken for Byerne.

Det i ovenstaaende Cirkulære omhandlede tidligere Cirkulære fra Medicinaldirektøren af 19de Januar 1881 (til Ordførerne i Sundhedskommissionen i de fleste Byer) er saalydende:

I de sidste Aar har efter min Opfordring Sundhedskommissions-Ordførerne i endel større og mindre Byer i Landet regelmæssigt indsendt maanedlige, efter Lægernes Opgaver sammenstillede Lister over angrebne og døde af epidemiske Sygdomme.

Da jeg skulde anse det for ønskeligt, om saadanne Lister ogsaa kunde blive mig tilstillede fra . . . ., tillader jeg mig at forespørge hos . . . ., om saadanne vilde kunne, om muligt allerede fra dette Aars Begyndelse, tilveiebringes for . . . . Vedkommende, og om De vilde interessere Dem for Sagens Udførelse. Da det i flere Henseender vilde være hensigtsmæssigt, at der benyttedes nogenlunde ensartede Schemata for disse Lister, har jeg ladet udarbeide indlagte 2de Schemata, for at De i Tilfælde kunde vælge det, der bedst passede for . . . ., idet jeg skal bemærke, at samme Schemata ere bragte i Forslag for de andre Byer, som jeg i denne Anledning har skrevet til. — Tillige skal jeg gjøre opmærksom paa, at Privatlæger i sine aarlige Medicinalberetninger ikke behøver at opføre de saaledes maanedlig anmeldte Sygdomstilfælde. — Disse Lister, der tænkes sammendragne til maanedlige Oversigter, som hver Maaned skulle offentliggjøres, ønskes afsendte inden den 5te i hver Maaned. Det bemærkes, at disse Lister ikke tænkes at skulle træde istedetfor de i Sundhedsloven § 20 nævnte Beretninger,

hvilke Sundhedskommissionen gjennem den civile Embedslæge og Overøvrigheden under visse Omstændigheder skal oversende til Medicinalstyrelsen. — I Tilfælde at den foreslaaede Forholdsregel iværksættes, bedes udtrykkelig Meddelelse ogsaa indsendt for Maaneder, i hvilke ingen af de paa Listerne nævnte Sygdomme ere komne under Behandling. — Forsaavidt der i Byen udkommer nogen offentlig Tidende, skal jeg henstille til Dem samtidig med Indsendelsen hertil at offentliggjøre et passende Uddrag for de smitsomme Sygdommes Vedkommende, som det kunde være ønskeligt snart at faa bragt til Nabolægers Kundskab. 16 Decbr.

Af det i Cirk. af 16de December 1896 nævnte Cirkulære fra Medicinaldirektøren af 7de Mai 1892 (til Amtmændene) hidsættes følgende:

A. Epidemiske Maanedslister for Landdistrikterne.

(Her berøres først en i enkelte Amter indført Ordning med saadanne Lister).

Da Indførelsen af en saadan Ordning i samtlige Amter vil være et stort Fremskridt og tillige vil være af væsentlig Hjælp for Medicinalstyrelsen til altid at holdes à jour med Sundhedsforholdene i Riget, tillader jeg mig at henstille til Hr. Amtmanden at søge en saadan Ordning iværksat ogsaa i Deres Embedsdistrikt for Landdistrikternes Vedkommende, saaledes at samtlige Privatlæger ved hver Maaneds Udgang indsender epidemiske Maanedslister til vedk. Distriktslæge, og Distriktslægerne indsender snarest muligt en samlet Liste for sit Distrikt til en af Amtets Distriktslæger, som var villig til at samle og sammendrage Listerne, hvorefter Sammendraget og Listerne bliver at indsende til Medicinaldirektøren. Det bemærkes, at disse Lister ikke tænkes at skulle træde istedetfor de i Sundhedslovens § 20 nævnte Beretninger, hvilke Sundhedskommissionen gjennem den civile Embedslæge og Overøvrigheden under visse Omstændigheder skal oversende til Medicinalstyrelsen. — Hvis en saadan Ordning bliver vedtaget, behøver ikke Privatlægerne i sine aarlige Medicinalberetninger at opføre de saaledes maanedligt anmeldte Sygdomstilfælde. Derimod vilde jeg anse det for hensigtsmæssigt, at Distriktslægerne hver for sit Distrikt som Bilag til sin Aarsberetning meddelte en sammendragen Aarsliste over epidemiske Sygdomstilfælde og Dødsfald efter det sædvanlige Schema. Hvor en Læge praktiserer i forskjellige Lægedistrikter, bliver særskilte Maanedslister at indsende for hvert Distrikt til vedk. Distriktslæge.

B. Om Dødsstatistiken for Landdistrikterne.

I Cirkulære af 30te Januar 1892 paabød Justits- og Politidepartementet Lensmændene og Skifteforvalterne i Landdistrikterne at udfylde en Dødsanmeldelsesblanket for hvert Dødsfald, som meldes dem, og at indsende Blanketten til Stedets Embedslæge.

16 Decbr. — Ved den tidligere fulgte Fremgangsmaade med de skematiske Dødslister kunde det hænde, at et og samme Dødsfald især af kronisk Sygdom undertiden blev opført paa flere Lægers Lister. Dette vil nu kunne undgaaes, ligesom ogsaa Dødsfald blandt Personer, som i sin sidste Sygdom ere blevne behandlede af en Læge, ikke saa let som før vil kunne blive forbigaaede. I en Del Tilfælde, som ere endte dødeligt uden Lægetilsyn, vil der være lettere Anledning end tidligere for vedk. Distriktslæge eller Ordfører i Sundhedskommissionen til efter Døden at konstatere Dødsaarsagen. Af disse Grunde vil Dødsstatistiken for Landdistrikterne vinde baade i Nøiagtighed og Fuldstændighed.

— — — — — — — — — — — — — — — — — —

Med Hensyn til Dødsstatistikens Bearbeidelse af vedkommende Distriktslæge er jeg indtil videre bleven staaende ved at foreslaa følgende Fremgangsmaade:

1. — — — — — — — — — — — — — — — — —
2. Efter de korrigerede og udfyldte Dødsanmeldelser udarbeider han som Bilag til sin aarlige Medicinalberetning en Dødsaarsagsliste for Lægedistriktets Landdistrikt efter herfra tilstillet Schema. Alle Dødsfald, for hvilke Dødsaarsag ikke bliver konstateret, opføres nederst paa Listen fordelte som de øvrige paa Alder og Kjøn. De her omtalte Dødsanmeldelser indsendes tilligemed Medicinalberetningen.

17 Decbr. **Kongelig Resolution***), hvorved i Henhold til Lov af 28de Mai 1881 om Udvidelse af Lov af 26de Mai 1866 indeholdende adskillige Bestemmelser om Politivæsenet i Kristiania til at gjælde ogsaa for Rigets Ladesteder med særskilt Kommunebestyrelse samt i Henhold til Lov af 22de Mai 1875, angaaende Adgang til at give dramatiske og andre offentlige Forestillinger med videre, meddeles Stadfæstelse paa en af Langesunds Formænd og Repræsentanter under 27de Februar og 13de November 1896 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Ladested.

17 Decbr. **Kongelig Resolution***), hvorved i Henhold til Lov af 6te Juni 1891 om Politivedtægter for Rigets Herreder meddeles Stadfæstelse paa en af Herredsstyrelsen for Volds Herred, Romsdals Amt, under 31te Oktober 1896 fattet Beslutning til Politivedtægter for bemeldte Herred.

17 Decbr. **Kongelig Resolution****), hvorved i Henhold til Lov om Pigtraads Anvendelse til Gjærde af 14de Juli 1893 § 1 meddeles Stadfæstelse paa følgende af Herredsstyrelsen i Tromø Herred, Nedenes Amt, under 6te Februar 1895 fattede Beslutning:

---

*) Bekjendtgj. 22 Decbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 63, hvor Vedtægterne er indtagne.

**) Bekjendtgj. 22 Decbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 63.

1. Det skal inden Tromø Herred være forbudt at opføre Gjærde af Pigtraad. 17 Decbr.
2. Tidligere af Pigtraad opførte Gjærder maa ikke repareres med Pigtraad, men med glat Traad eller andet ufarligt Materiale.

Kongelig Resolution*), hvorved i Medhold af Lov om Udryddelse af Rovdyr og Fredning af andet Vildt af 22de Juni 1863 § 11 bestemmes som gjældende fra 1ste Januar 1897 og indtil videre, dog ikke længere end til 15de August 1903, at det inden Statsbygdens Herred, Søndre Trondhjems Amt — med Undtagelse af Ingdalen, for hvilken Del af Herredet Høieste Resolution af 15de August 1893 fremdeles er gjældende — skal være forbudt med Snarer eller andre Fangstindretninger at fange Hare, Tiur, Røi, Aarfugl og Ryper. 17 Decbr.

Plakat indeholdende Bestemmelser om Fredning af Hval ved Kysten af Tromsø og Finmarkens Amter.*) 17 Decbr.

Vi Oscar, o. s. v. Gjøre vitterligt: I Kraft af Lov angaaende Hvalfangst af 6te Juni 1896 § 1 og under Henvisning til samme Lovs §§ 5, 7 og 12 fastsættes herved:

Paa Havstrækningen ved Tromsø Amts og Finmarkens Amts Kyst i en Afstand af indtil én geografisk Mil fra Kysten, regnet fra den yderste Ø eller Holme, som ikke overskylles af Havet, skal det indtil videre være forbudt at jage, anskyde eller dræbe Hval i Tidsrummet fra 1ste Januar til Udgangen af Mai.

For Varangerfjordens Vedkommende i Finmarkens Amt bliver Grændsen for den fredede Strækning udad mod Havet en ret Linie trukket fra Kibergnæs til Grændse-Jakobselv, dog saaledes, at det ogsaa udenfor denne Linie skal være forbudt i den ovenanførte Tid at jage, anskyde eller dræbe Hval i kortere Afstand fra Kysten ved Kibergnæs end én geografisk Mil.

Plakat indeholdende Bestemmelse om Fredning af Hval ved Finmarkens Kyst af 5te Januar 1881 ophæves.

Hvorefter alle Vedkommende sig underdanigst have at rette.

Kongelig Resolution**), hvorved i Henhold til § 25 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæstelse paa de af Drøbaks Kommunestyre under 22de Juni 1896 besluttede Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Drøbaks Havn. 17 Decbr.

Kongelig Resolution**), hvorved i Henhold til § 25 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæstelse paa de af Tønsbergs Kommunestyre under 10de Juli 17 Decbr.

*) Bekjendtgj. 22 Decbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 63.
**) Bekjendtgj. 22 Decbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 63, hvor Vedtægterne er indtagne.

17 Decbr. 1896 besluttede Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Tønsbergs Havn.

17 Decbr. **Kongelig Resolution***), hvorved i Henhold til § 25 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæstelse paa de af Stenkjærs Kommunestyre under 22de Oktober 1895 og 2den Oktober 1896 besluttede Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Stenkjær Havn.

17 Decbr. **Kongelig Resolution***), hvorved i Henhold til § 25 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 meddeles Stadfæstelse paa de af Bodø Kommunestyre under 6te Marts og 4de April 1896 besluttede Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Bodø Havn.

17 Decbr. **Kongelig Resolution****), hvorved i Medhold af Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 § 34 bestemmes, at der fra 1ste Januar 1897 og indtil videre skal erlægges Havnefogedpenge i Farvandet mellem Garpeskjær og Karmøen inden Haugesunds Lodsoldermandskab efter de i nævnte § sammenholdt med Lovens § 16 foreskrevne nærmere Bestemmelser.

17 Decbr. **Kongelig Resolution****), hvorved i Medhold af Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 § 34 bestemmes, at der fra 1ste Januar 1897 og indtil videre skal erlægges Havnefogedpenge i Udhavnene Tananger og Risevigen inden Tananger Lodsoldermandskab efter de i nævnte § sammenholdt med Lovens § 16 foreskrevne nærmere Regler.

17 Decbr. **Kongelig Resolution,** hvorved meddeles Stadfæstelse paa det af Gaardeier Bernt Mikkelsen Solberg i Trondhjem ved Testament af 9de September 1893 oprettede „Bernt Solberg og Hustrus Legat" til Soknedalens Kirke, samt paa de for dette Legat under 26de Februar 1896 udfærdigede Statuter.

17 Decbr. **Kongelig Resolution,** hvorved bl. a. er bestemt, at Frænens Jordemoderdistrikt i Romdals Amt, bestaaende af Herredet af samme Navn, deles i følgende 3 Distrikter:

1) Nordre Frænens Distrikt, indbefattende samtlige Gaarde paa Frænfjordens nordre Side med Undtagelse af Gaardene Indre-Lindseth, Ukkelberg, Nosen og Holen.
2) Søndre Frænens Distrikt, indbefattende Gaardene paa søndre Side af Frænfjorden tilligemed de under No. 1 nævnte Gaarde;
3) Bjørnsunds Distrikt, indbefattende Bjørnsundsøerne.

*) Bekjendtgj. 22 Decbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 63, hvor Vedtægterne er indtagne.
**) Bekjendtgj. 22 Decbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 63.

Kongelig Resolution, hvorved det i Henhold til § 9 i Lov om Foranstaltninger mod smitsomme Husdyrsygdomme af 14de Juli 1894 paalægges Ladestederne Stenkjær og Namsos samt Herrederne Nedre Stjørdalen for Stjørdalshalsens og Værdalen for Værdalsørens Vedkommende hver for sig at anskaffe en af vedkommende Regjeringsdepartement godkjendt Indretning eller Nedgravningsplads til Brug ved Tilintetgjørelse eller Nedgravning af døde Dyr og smitteførende Gjenstande. 17 Decbr.

Kongelig Resolution, hvorved meddeles Approbation paa de i Generalforsamling den 31te Oktober 1896 vedtagne Forandringer i §§ 27, 31 og 33 i de ved høieste Resolution af 6te Juni 1893 approberede Love for Søndre og Nordre Lands private Brandforsikringsforening, saaledes at Foreningen fremdeles kan nyde godt af de ved Lovene af 9de August 1839 og 4de August 1845 hjemlede Forrettigheder. 17 Decbr.

Kongelig Resolution, hvorved den af Forstanderskabet for Alstahaug Sparebank i Møder den 24de Oktober 1894 og 24de August 1896 vedtagne forandrede Plan for Banken stadfæstes som trædende istedetfor Bankens ældre ved Høieste Resolutioner af 4de November 1879 og 8de Juni 1883 samt Kongelig Resolution af 10de Mai 1893 stadfæstede Plan. 17 Decbr.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Nedenes Amt, hvori i Anledning af en fra en Sorenskriver indkommen Regning vedkommende Behandling af offentlige Sager, meddeltes, at Departementet antog, at der i Anledning af et Forhør, der var administreret af en konstitueret Sorenskriver, hvis Bopæl var beliggende mindre end 3 Km. fra Retsstedet[1]), ikke kunde beregnes Skyds- og Diætgodtgjørelse, kfr. Lov af 10de Juli 1894 §§ 13 og 21. 17 Decbr.

[1]) Den fast ansatte Dommers Bopæl laa derimod mere end 3 km. fra Retsstedet.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet til Kirkedepartementet, hvori paa Foranledning meddeles, at Skolestyrer ikke kunne rekvirere eller faa sig tilsendt Skolebøger, Salmebøger etc. som portofri Sag, naar Meningen er, at Udgiften ved Anskaffelsen ikke skal udredes endeligt af Kommunekassen. Der maa saaledes erlægges Porto, naar Bestillingerne er privat Kommission eller Bøgerne er bestemt til at forhandles videre. 17 Decbr.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet til Amtmanden i Søndre Trondhjems Amt, der havde forespurgt om, hvorvidt det antoges, at Rodemestres Fritagelse efter Veiloven af 15de September 1851 § 48 for at deltage i det nu ved Loven af 15de Juni 1882 § 3 17 Decbr.

17 Decbr. til Anlæg og Omlægning af offentlige Bygdeveie indskrænkede Pligtarbeide in natura ogsaa medfører Rodemestres Fritagelse for at lede vedkommende Rodes Pligtarbeide til de omhandlede Diemed.

Departementet henviser i denne Anledning til Veilov af 15de September 1851 § 47, der er det væsentlige Grundlag for Rodemestrenes Pligter. Ifølge samme paahviler det ikke Rodemesteren at forrette som Tilsynsmand eller Leder ved Arbeider til Anlæg eller Omlægning af offentlig Vei, idet hans Pligter kun gjælder Vedligeholdet af de offentlige Veie. Nogen Udvidelse af Rodemestrenes Pligter er ikke gjort ved den senere Lovgivning, idet den eneste Bestemmelse, som medfører Forandring (Lov 26de Juni 1893), er indskrænkende.

17 Decbr. **Skrivelse** fra Indredepartementet til Stiftamtmanden i Bergens Stift, foranlediget ved en fra Revisionsdepartementet oversendt Foresporgsel fra Stiftamtmanden angaaende Anvisning af en Regning over Gebyr for Forkyndelse af Stævning i Anledning af en angivelig i Henhold til Ulykkesforsikringslovens § 17 afholdt Forhørsforretning.

I Anledning heraf meddeler Departemertet, at saafremt den retslige Afhørelse er foranlediget af Rigsforsikringsanstalten til Indhentelse af de i nævnte Lovparagraf omhandlede Oplysninger, antager Departementet, at Regningen maa blive at betale af Rigsforsikringsanstalten i Henhold til samme Paragrafs sidste Punktum. Er derimod Forhøret begjæret af Paatalemyndigheden under Efterforskning til Indhentelse af Oplysning, om der i det omhandlede Tilfælde forelaa en Forbrydelse, antager Departementet, at Regningen maa blive at anvise af Delikventfondet efter de almindelige Regler for Anvisning af Regninger for Forkyndelse af Stevninger i Straffesager.

18 Decbr. **Telegram** fra Indredepartementet til en Privatmand, hvori paa Foresporgsel meddeles, at Borgerskab som Haandværker til Ladested[1]) antages at give Stemmeret.

[1]) Jfr. L. 29 Juni 1894 om Forandr. i Lovg. om Haandværksdriften § 5.

18 Decbr. **Telegram** fra Indredepartementet til en Privatmand, hvori der paa Foresporgsel meddeles, at saafremt der feilagtigt er valgt 2 Formænd istedetfor 3, bør den begaaede Feil berigtiges ved nyt Valg paa en Formand.

18 Decbr. **Regler og Tarter***) for Drammen, i Henhold til Lov om Forhyrings-, Fæste og Engagementskontorer af 12te Juni 1896 §§ 6 og 7 vedtagne af Kommunebestyrelsen den 30te November 1896 og approberede af Amtmanden i Buskeruds Amt den 18de December s. A.

*) Bekjendtgj. 4 Jan. 1897 i Lovtid. 1ste Afd. No. 1 for s. A.

I. Forinden Bevilling meddeles til nogen saadan Virksomhed, som omhandles i § 1 i Lov af 12te Juni 1896 om Forhyrings-, Fæste- og Engagementskontorer, har Vedkommende at stille Sikkerhed. Maximum for det Beløb, hvorfor Sikkerhed skal stilles, fastsættes til Kr. 2000,00 — to Tusinde Kroner. 18 Decbr.

II. Forhyrings- eller Engagementsvirksomhed efter nævnte Lov maa ikke drives sammen med Udskjænkning af berusende Drikke og heller ikke i Hus eller Gaard, hvor Udskjænkning af saadanne Drikkevarer finder Sted.

III. De i nævnte § 1 omhandlede Mellemmænd er berettigede til at oppebære Godtgjørelse efter følgende Regulativ:

A. For Forhyring af Søfolk:
For hvert forhyret Mandskab . . . . . Kr. 3,00
hvoraf Kr. 2,00 af Forhyreren (Reder eller Skipper) og Kr. 1,00 af Mandskabet.

B. For Engagement af Tyende, Arbeidere og Haandværkslærlinge:
I. Indskrivningspenge:
Af en Tjenestesøgende . . . . . „ 0,25
„ = Husbonde . . . . . „ 0,75
II. Godtgjørelse for Engagement:
Af den Tjenestesøgende . . . . . „ 1,00
„ Husbonden . . . . . „ 2,00

C. For Engagement af Butikjomfruer, Kasserersker, Husjomfruer, Handelsbetjente, Kontoristers, Haandværkssvende og lignende i privat Tjeneste:
I. Indskrivningspenge:
Af en Tjenesteøgende . . . . . Kr. 1,00
„ = Husbonde . . . . . „ 2,00
II. Godtgjørelse for Engagement:
Af den Tjenesteøgende . . . . . „ 2,00
„ Husbonden . . . . . „ 3,00

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Nordre Bergenhus Amt, der til Dept. havde indsendt en ved dets i Lovtidenden indtagne Skrivelse til Amtmanden i Buskerud af 13de December 1895 foranlediget Forestilling fra en Sorenskriver angaaende, hvad der for Domsmænds Vedkommende skal anses som Tjenstgjøring i den i Straffeprocesloven § 369, sidste Led, omhandlede Forstand, navnlig om, hvorvidt Domsmænd, der har fremmødt til Tjenstgjøring i en Sag, der ikke er kommet til Behandling i det dertil bestemte Retsmøde, eller som har tjenstgjort i en Sag, hvis Behandling er udsat, skal tilkaldes til Tjenstgjøring under de følgende Retsmøder i samme Sag. 18 Decbr.

I Anledning heraf meddeler Departementet og beder Sorenskriveren tilkjendegivet, at den af ham benyttede Fremgangsmaade,

18 Decbr. at udtrække nye Domsmænd til hvert enkelt Meddomsretsmøde, som afholdes, uanseet om nogen af de Sager, der skal foretages, har været behandlet før eller ikke, vistnok maa erkjendes at være den, der mest stemmer med Hensynet til Tjenestebyrdens ligelige Fordeling mellem Domsmændene. Departementet antager imidlertid, at Sorenskriverens Forudsætning med Hensyn til, hvad der er at anse som Tjenstgjøring for Domsmænds Vedkommende, ikke er stemmende med Loven, idet den af ham paaberaabte Bestemmelse i Straffeproceslovens § 39, 2det Led, alene angaar Lagrettemænd og efter Departementets Mening ikke analogist kan anvendes paa Domsmænd saaledes, at det ogsaa for disse skal regnes som Tjenstgjøring, at de alene har fremmødt til Tjeneste paa Retsmødet i Anledning af en berammet Sag, som ikke kommer under Behandling. Naar en saadan Sag udsættes, antager Dept., at Intet bør være til Hinder for, at Domsmændene — saaledes som der blev forholdt af Sorenskriveren i en af ham behandlet Politisag — anseés som ikke udtrukne, og deres Numre lægges tilbage blandt dem, mellem hvilke der senere skal trækkes. Hvor derimod en Sag udsættes, efterat Hovedforhandling er paabegyndt, uden at der ved Sagens Fortsættelse findes Grund til at gjentage det allerede Foretagne, jfr. Straffeproceslovens § 325, 2det Led, ligger det i den mundtlige Forhandlings Medfør, at de tidligere benyttede Domsmænd med den i Departementets ovennævnte Skrivelse af 13de December 1895 omhandlede Begrænsning ogsaa vil have at forrette ved den fortsatte Forhandling. Nogen fra det oven Udviklede afvigende Mening har det, bemærker Departementet, ikke været dets Hensigt at udtale i den omhandlede af Sorenskriveren paaberaabte Skrivelse af 13de December 1895.

19 Decbr. **Skrivelse** fra Indredepartementet til en Indrulleringschef, hvori der, efter Korrespondance med Justitsdepartementet, udtales, at en Klausul, sigtende til at fraskrive en Sømand den ham efter Sofartslovens § 82, sidste Punktum, tilkommende Ret til at forlange Afsked, naar der udbryder voldsom og almenfarlig Farsot af Kolera, gul Feber eller Pest i den Havn, hvortil Fartøiet er bestemt, ikke med bindende Virkning vil kunne indtages i en Hyrekontrakt.

22 Decbr. **Kongelig Resolution***), hvorved Approbation i Henhold til § 11 jfr. § 4 i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa de af Kommunebestyrelsen for Sulen Herred i Nordre Bergenhus Amt, under 28de September 1895 og 29de Mai 1896 fattede Beslutninger om almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Herredet.

*) Bekjendtgj. 24 Decbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 64, hvor Forskrifterne er indtagne.

Kongelig Resolution*), hvorved approberes efterstaaende Udkast til reglementariske Bestemmelser for Udfærdigelse af de i Lov om Skat paa udenlandske Handelsreisende af 27de Juli 1896 omhandlede Handelspas samt for Indkrævningen af den i samme Lov omhandlede Afgift. 22 Decbr.

§ 1. De i Lov af 27de Juli 1896 omhandlede Handelspas bliver at udfærdige overensstemmende med vedlagte Udkast.

§ 2. Handelspassene bliver at udstede af Politimesterne i Landets Kjøbstæder og Ladesteder.

§ 3. Det fornødne Antal Blanketter til Handelspas besørges trykt af Departementet for det Indre. Af Blanketterne, der opbevares og forvaltes af Sportelkassereren, bliver et passende Antal Exemplarer at oversende til Politimesterne, hvorom Revisionsdepartementet gives fornøden Meddelelse.

§ 4. Forsaavidt Handelspas rekvireres for et længere Tidsrum end 1 Maaned, udsteder Politimesteren saamange Pas, som Tidsrummet indeholder Maaneder.

§ 5. Politimesterne har at føre en særskilt Bog over de af dem udfærdigede Handelspas.

§ 6. De for Handelspassene indkomne Afgifter indbetales af Politimesteren under behørig Forklaring om Indbetalingens Art ved Udgangen af hvert Kvartal til nærmeste Afdeling af Norges Bank; om saadan Indbetaling gjøres samtidig Indberetning til Finantsdepartementet. Derhos har Politimesteren ved hvert Kvartals Udløb til Sportelkassereren at indsende Extrakt af Regnskabet for det forløbne Kvartal; inden en Maaned efter Budgetterminens Udløb skal han til Sportelkassereren indsende Regnskab over de i Budgetterminen oppebaarne Afgifter, ledsaget af Prima-Kvitteringer for Indbetalingerne og af de ubenyttede Blanketter.

§ 7. Nærværende Bestemmelser træder i Kraft den 1ste Januar 1897.

Budgetterminen 1ste Juli 1896 til 30te Juni 1897.

(Indredepartementets Stempel).
(Vedk. Bureauchefs Underskrift).

(Norges Vaaben.)

Handelspas.

Politimesteren i

Gjør vitterligt:

Efterat af

har erlagt den i Lov af 27de Juli 1896 om Skat paa udenlandske

*) Bekjendtgj. 24 Decbr. i Lovt. 1ste Afd. No. 64.

22 Decbr. Handelsreisende fastsatte Afgift med Kr. 100,00 — et hundrede Kroner — har han (hun) Ret til i Maaned 18 at frembyde eller indlede eller afslutte Handel om Varer, der senere fra Udlandet skal leveres, alt i Overensstemmelse med de Bestemmelser, som angaaende saadan Virksomhed er eller bliver foreskrevne i Lovgivningen.

Politikammer den

(Underskrift).

(Segl).

NB. Dette Pas bliver at fremvise for Politiet overalt, hvor Forretninger søges indledede af Passets Indehaver.

22 Decbr. **Kongelig Resolution***), hvorved i Medhold af Lov om Udryddelse af Rovdyr og Fredning af andet Vildt af 22de Juni 1863 § 11 bestemmes som gjældende indtil videre, dog ikke for et længere Tidsrum end 5 — fem — Aar, at Elg inden Kristians Amt skal være fredet fra og med 1ste Oktober til og med 14de September. Høieste Resolution af 3die Marts 1884 ophæves, forsaavidt angaar Kristians Amt. Ligesaa Høieste Resolution af 5te April 1889, undtagen forsaavidt angaar det i samme indeholdte Forbud mod til enhver Tid af Aaret i Vaage samt nordre og søndre Frons Herreder indtil Udgangen af 1898 at fælde Elgsdyrkalve.

22 Decbr. **Beslutning***) af Sarpsborgs Kommunestyre, — approberet af Amtmanden i Smaalenenes Amt den 22de Decbr., — hvorved i Henhold til Lov om Forhyrings- Fæste- og Engagementskontorer af 12te Juni 1896 § 6 er bestemt, at der, forinden Bevilling meddeles til nogen saadan Virksomhed, som i Lovens § 1 omhandlet, skal stilles Sikkerhed for et Beløb af mindst 400 Kr.

22 Decbr. **Kongelig Resolution**, hvorved meddeles Stadfæstelse paa det af Frøken Ingeborg Madselie Speilberg ved Gavebrev af 19de September 1896 oprettede „Søskende Speilbergs Legat for trængende Syge i Arendal" samt paa de for dette Legat under 30te s. M. udfærdigede Statuter.

22 Decbr. **Kongelig Resolution**, gaaende ud paa:

I. At Grip Sogn af Kristiansunds Prestegjæld, Kværnes Tinglag, Nordmør Fogderi, Romsdals Amt, fra 1ste Januar 1897 skal udgjøre særskilt Herred, Skolekommune og Fattigdistrikt.

II. At det i Medhold af § 60 i Lov om Formandskaber paa Landet af 14de Januar 1837 bestemmes, at ved det Valg, som i Henhold til Post I første Gang skal afholdes paa For-

*) Bekjendtgj. 24 Decbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 64.

mænd og Repræſentanter for Grip Herred, ſkal de Indvaa- 22 Decbr.
nere af Herredet anſees ſom ſtemmeberettigede og valgbare, der har fyldt 25 Aar, og ſom i det ſidſtforløbne Aar har betalt paalignet Bidrag til Herredets Udgifter.

Kongelig Reſolution, hvorved det — uanſeet Beſtemmelſen 22 Decbr.
i §§ 2 og 9 i Lov om Formandſkaber paa Landet af 14de Januar 1837 om, at Valg paa Formænd og Repræſentanter ſkal foregaa paa første Thingdag ved det almindelige Skattething, — i Medhold af ſamme Lovs § 60 tillades, at de nævnte Valg for Eidsſkogens og Søndre Odalens Herreder i Vinger og Odalens Fogderi, Hedemarkens Amt, indtil videre afholdes ſaaledes, at Valget for hvert af Hovedſognene foregaar paa første Thingdag og for Annexſognene paa anden Thingdag.

Kongelig Reſolution, hvorved efterſtaaende af Tønsberg 22 Decbr.
Kommuneſtyre i Møde den 18de September 1896 vedtagne Taxtreglativ for Benyttelſen af Kommunens Brygger i Medhold af Lov om Havne- og Ringevæſenet m. v. af 10de Juli 1894 § 55 ſtadfæſtes ſom gjældende indtil videre:

§ 1. Seilſkibe:

Fra og med 1 til 10 Tons	Kr.	0,40

Seilſkibe paa 10 Tons og derover erlægger:

For de første 10 Tons	„	0,40
„ hver Ton derover fra 10 til 25 Ton	„	0,04
„ „ — — „ 25 „ 100 „	„	0,03
„ „ — — „ 100 „ 500 „	„	0,02
„ „ — over 500 Tons	„	0,015

Dampſkibe:

Fra 1 indtil 25 Tons	„	1,25
„ 25 til 50 —	„	1,50
„ 50 „ 100 —	„	2,00

Dampſkibe over 100 Tons erlægger:

For de første 100 Tons	„	2,00
„ hver Ton derover fra 100 til 150 Tons . . .	„	0,02
„ „ — — „ 150 „ 300 — . . .	„	0,015
„ „ — — „ 300 „ 500 — . . .	„	0,01
„ „ — over 500 Tons	„	0,005

§ 2. Ovennævnte Afgifter beregnes pr. Døgn. Del af Døgn regnes ſom helt Døgn.

§ 3. For Dampſkibe, ſom gaar i beſtemt Fart, og andre Fartøier og Baade, ſom ofte benytter Byens Brygger, kan Havneſtyret tilſtaa en paſſende Moderation.

§ 4. Disſe Taxter træder i Kraft ſtrax.

Kongelig Reſolution, hvorved er beſtemt: 22 Decbr.

1. At det paalægges den forrettende Toldkaſſerer i

22 Decbr. Holmestrand at opkræve den af Stedets Kommunestyre besluttede Afgift efter Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 11te Juli 1894 § 29, forsaavidt den bliver at erlægge efter §'ens Post 1 eller efter Post 3, naar den efter denne Post opkræves som af Fartøier, der alene losser eller lader Varer, der er ankomne fra eller bestemte til Udlandet.

2. At han derfor oppebærer en Godtgjørelse af 4 pCt. af det Opkrævede til og med Kr. 4000,00 aarlig, 2 pCt. af Beløb over Kr. 4000,00 til og med Kr. 40 000,00 og 1 pCt. af det Overskydende.

22 Decbr. **Kongelig Resolution**, hvorved fastsættes følgende

Bestemmelser

angaaende Tjenestgjørings- og Ansættelsesforhold m. v. for Befalingsmænd ved Landstormens faste Opbud

(jfr. Organisationsplanen af 13de Juli 1887 og Kongelig Resolution af 27de Juli 1896):

§ 1. Landstormsbataljonens*) Chef administrerer i Fred Bataljonen, fører de faste Ruller**) og forbereder Opsætningen for Krig efter derom givne Bestemmelser, idet de for Tjenesten ved en Landværnsbataljon gjældende almindelige Regler angaaende Forretnings- og Tjenesteorden med fornødne Tillempninger bliver at befølge.

I Krigstid er han forpligtet til at overtage Stilling som Chef for et Depot eller til at forrette anden Tjeneste i Landstormen efter sin indehavende eller høiere Grad.

Hans Bosted skal i Regelen være beliggende i Korpsets Standkvarter eller inden Bataljonsudskrivningsdistriktet. Med Brigadens Approbation kan han dog ogsaa tage Bopæl andensteds, naar Bostedet er saaledes beliggende, at Tjenesten i Fred ikke i betragtelig Grad derved besværliggjøres, og han ved Feltopsætning kan fremmøde i betimelig Tid paa det Sted, hvor hans Tjeneste da paakræves. Bostedet bør staa i god Post- og Telegraf- (Telefon-) Forbindelse saavel med Distriktet som med Standkvarteret.

§ 2. Landstormskompaniets lønnede Kommandersergent fører i Fred de store Rulleblade†) for det Kompaniet un-

*) Under Benævnelsen Brigade, Bataljon og Kompani indgaar i disse Bestemmelser de tilsvarende Afdelinger af de forskjellige Vaaben.

**) Indtil de Aarsklasser overgaar til Landstormen, for hvilke faste Ruller føres aarsklassevis i Henhold til Regler for Rulleføringen ved Armeens Afdelinger af 6te Januar 1893 (jfr. Cirk. af 22de Marts f. A.), føres ved Landstormsbataljonen istedenfor fast Rulle kun de store Rulleblade. Ved Kompanierne føres, saalænge dette Forhold varer, kun Haandrulleblade.

†) Indtil de aarsklassevis affattede faste Ruller erholdes ved Landstormsbataljonen, føres ikke de store Rulleblade, men kun Haandrulleblade ved Kompaniet, jfr. Noten foran under § 1.

derlagte Underbefal og Menige. Disse Rulleblade udgjør Kom- 22 Decbr.
paniets Rulle og afleveres ved enhver Opsætning samt ellers, naar-
somhelst saa kræves, til Kompanichefen. Foruden disse store Rulle-
blade fører Kammandersergenten ogsaa Kompaniets Haandrulleblade.

Under sine Foresattes Kontrol besørger den lønnede Kom-
mandersergent endvidere i den Udstrækning, hvori det paalægges
ham, Administration af det Kompaniet tildelte Materiel af enhver
Art, ligesom han ogsaa — efter nærmere Bestemmelser — overta-
ger de nødvendige Tjenesteforretninger vedrørende Kompaniets Un-
derbefal og Menige.

I Krigstid anvendes han ved Depotet — eller til anden
Landstormstjeneste.

Hans Bosted skal approberes af Brigadechefen og i Regelen
være ved eller i Nærheden af Kompaniets Fredsmagasin. Det bør
om muligt staa i Post- og Telegraf- (Telefon-) Forbindelse saavel
med Distriktet som med Bataljonskvarteret, samt ligge saaledes til,
at han kan fremmøde paa Kompaniets Allarmplads i betimelig Tid.

§ 3. Landstormsbataljonens øvrige Befal er i Fred
tjenestefri, dog skal Næstkommanderende føre Haandrulle over
sit Officersbefal og Kompanichefen føre Haandrulle over det
Kompaniet tilhørende Befal; derhos skal de efter derom udfærdigede
nærmere Regler modtage og holde iorden det for deres Stilling i
Landstormen absolut fornødne Arkiv. Det ved Kompanierne an-
satte Underbefal af yngre Anciennetet eller lavere Grad end den i
Fred aflønnede Kommandersergent er underlagt denne; det øvrige
Befal staar direkte under Bataljonschefen.

I Krigstid er enhver forpligtet til at forrette Tjeneste i Land-
stormen efter sin Grad og Stilling og efter de til enhver Tid her-
om gjældende Bestemmelser.

Det heromhandlede Befal kan tage Bopæl hvorsomhelst i
Landet. Ved den første Ansættelse bliver saavidt muligt at iagt-
tage, at enhver til Landstormen overgaaet Befalingsmand ansættes
ved den Afdeling af vedkommende Vaaben, i hvis Distrikt han har
Bopæl, saaledes at Bostedsforholdet ikke kommer til at hemme eller
forsinke vedkommende Afdelings Anvendelse ved Feltopsætning. For-
saavidt dette paa Grund af Flytning senere skulde blive Tilfælde,
forsættes Vedkommende, eller behørig Indmelding sker, forat han af
høiere Autoritet efter Omstændighederne kan blive forsat til anden
Afdeling eller indtil videre stillet til Disposition.

Med Hensyn til Afmelding om Bostedsforandringer og Ind-
hentelse af Permission til Reiser og Fravær fra Bostedet gjælder
de samme Regler for Landstormsopbudets værnepligtige Befalings-
mænd som for Liniens og Landværnets.

§ 4. Samtlige Befalingsmænd ansættes i sine Stillinger
ved Landstormsbataljonen gjennem Beordring. Paa samme
Maade bliver de at forsætte og efter Omstændighederne at stille til

22 Decbr. Disposition. Al Ansættelse sker efter Valg, under Jagttagelse af, at ingen ansættes i lavere Stilling end tidligere indehavt i Linie eller Landværn.

§ 5. Landstormsbataljonens Underbefal (undtagen Kompaniernes i Fred lønnede Kommandersergenter) tildeles Graden og beordres til Tjenesteſtilling af Bataljonschefen.

Underbefal kan forflyttes fra Kompani til andet af Bataljonschefen, fra Bataljon til anden af Brigadechefen, og af Armekommandoen forsættes til en anden Brigade (Vaaben) eller ſtilles til Disposition.

Disse Poster besættes i Fred med fra Linie og Landværn overgaaede Underbefalingsmænd. Ingen ansættes i Regelen i Fred som Underofficer, medmindre han har opfyldt Fordringerne for Ansættelse af værnepligtige Underofficerer i Linie eller Landværn.

§ 6. Kompaniernes i Fred aflønnede Kommandersergent ansættes og beordres til sin Tjenesteſtilling af Brigadechefen efter derom af Bataljonen afgivet Forslag.

Spørgsmaal om Forflyttelse inden samme Brigade afgjøres af Brigadechefen.

Posterne besættes med forhenværende faſtlønnede Underofficerer, som dertil anſees ſkikkede.

§ 7. De til Landstormsbataljonen overgaaede værnepligtige Løitnanter ansættes ved Kompanierne af Brigadechefen efter Forslag af Bataljonschefen. Forsaavidt de ikke har den for Stillingen fornødne Grad, bliver de i Fred paa samme Maade som bestemt for Landværnet at beſkikke til denne. De forsættes inden samme Grad fra Kompani til andet af Brigadechefen og kan af Armekommandoen forsættes til en anden Brigade (Vaaben) eller ſtilles til Disposition.

§ 8. Landstormens Kapteiner beſkikkes, forsaavidt Vedkommende ikke tidligere maatte indehave Kapteins Grad, af Kongen i Statsraad, saaledes at de altsaa ikke bliver Embedsmænd eller meddeles Beſtalling. De beordres til Tjeneſte ved bestemt Brigade af Armekommandoen og til bestemt Bataljon og Kompani af Brigadechefen. De forsættes af denne inden Brigaden og kan af Armekommandoen forsættes til en anden Brigade (Vaaben) eller ſtilles til Disposition.

Kapteinsposterne besættes med forhenværende faſtlønnede Officerer eller med til Landstormsbataljonen overgaaede værnepligtige Løitnanter, som dertil anſees ſkikkede.

§ 9. Landstormens Majorer beſkikkes, forsaavidt Vedkommende ikke tidligere indehar Majors Grad, ligesom Kapteinerne af Kongen i Statsraad uden at blive Embedsmænd eller at meddeles Beſtalling. De beordres paa samme Maade til bestemt Brigade og Bataljon.

Majorposterne besættes med forhenværende faſtlønnede eller

værnepligtige Officerer, blandt de sidste fortrinsvis saadanne, som 22 Decbr
har været værnepligtige Kapteiner.

§ 10. Landstormens Oberstløitnanter udnævnes af Kongen i Statsraad til nævnte Grad, forsaavidt de ikke tidligere maatte indehave mindst Oberstløitnants Grad, og meddeles Bestalling paa Chargen, for hvilken Bestalling dog ikke erlægges noget Gebyr. De beordres — ligeledes i Statsraad — til Tjeneste ved bestemt Bataljon.

Oberstløitnantsposterne besættes med forhenværende fastlønnede Officerer.

§ 11. For samtlige værnepligtige Befalingsmænd gjælder de i Værnepligtsloven opstillede Regler med Hensyn til Tjenestetid, forsaavidt ikke frivillig Tjenestepligt overtages.

De værnepligtige Befalingsmænd, der frivillig overtager Tjenestestilling, forpligtes hertil for en Tid af 4 Aar, hvorefter der kan rekapituleres for et lignende Tidsrum ad Gangen, forsaavidt Vedkommende fremdeles ansees skikket for Stillingen. Spørgsmaal om Rekapitulation afgjøres af den Autoritet, der besætter vedkommende Stilling, dog for Løitnanter, Kapteiner og Majorer af Armekommandoen.

§ 12. Oberstløitnanterne beordres ikke paa bestemt Tjenestetid. Naar de derom ansøger eller ikke længer fylder sin Plads, kan de paa samme Maade, som ved Tiltrædelsen af sin Tjenestestilling, beordres til at fratræde denne.

Kompaniernes lønnede Kommandersergenter beordres heller ikke paa bestemt Tid. Naar de derom ansøger eller ikke længer findes skikkede for sin Stilling, kan de af Brigaden beordres til at fratræde denne.

Skrivelse fra Indredepartementet til Amtmanden i Smaalenenes Amt, foranlediget ved Forespørgsel fra et Brændevinssamlag om, hvorvidt det efter den nye Brændevinslov er lovligt, at flere slaar sig sammen for at kjøbe større Partier af Brændevin og senere deler det mellem sig, — i hvilken Anledning Departementet henviser til sin Skrivelse til Amtmanden af 16de f. M. angaaende en lignende Forespørgsel fra Redaktøren af et Blad, idet Departementet alene tilføier, at det er ligegyldigt om Brændevin, der er Gjenstand for den senere Fordeling, er indkjøbt her i Landet eller indforskrevet fra Udlandet. 22 Decbr.

Skrivelse fra Direktionen for den almindelige Brandforsikrings-Indretning til en Assuranceagent, hvori paa Forespørgsel meddeles, at Direktionen har besluttet for den almindelige Brandforsikrings-Indretnings Vedkommende at anse „Weber-Falckenberg"s impregnerede, ildfaste Lærredsstof som ildfast Tagtækningsmateriale. 22 Decbr.

22 Decbr. **Skrivelse** fra det internationale Bureau i Bern til Poststyrelsen, hvorved meddeles, at den almindelige Postkonventions Taxter i Bolivia fremtidig opkræves efter følgende Forhold:

25 Centimes = 10 Centavos.
10 Centimes = 4 Centavos.
5 Centimes = 2 Centavos.

24 Decbr. **Skrivelse** fra Forsvarsdepartementet, Marineafdelingen, til Generalkrigskommissæren angaaende Spørgsmaalet om, hvorvidt Indrulleringens Funktionærer antages at tiltrænge Bevilling efter Lov af 12te Juni 1896 om Forhyrings-, Fæste- og Engagementskontorer, naar de optræder som Mellemmænd ved Forhyring af Sofolk.

Herom erhvervede Departementet en Erklæring fra Justitsdepartementet, som under 2den November 1896 udtalte, at kun naar Indrulleringens Tjenestemænd optræder som Mellemmænd ved Forhyring af Sofolk uden Godtgjørelse, er de fritagne for at erhverve Bevilling, idet de da indgaar under Undtagelsesbestemmelsen i nævnte Lovs § 1, sidste Led.

Hertil slutter Forsvarsdepartementet sig under Henvisning til Lovens Text og dens Forarbeider (se særlig Indst. O No. 9 for 1896, Pag. 11, Spalte 2, jfr. Side 12), hvorhos Departementet, der erklærer sig at være bekjendt med, at den nævnte Virksomhed paa endel Indrulleringskontorer drives ikke af den offentlig ansatte Indrulleringstjenestemand eller for hans Regning, men af hans privat engagerede Betjent eller Fuldmægtig paa egen Regning, saaledes at den derved paaregnede Indtægt udgjør endel af Vedkommendes Aflønning, udtaler som sin Mening, at saavel Indrulleringens offentlig ansatte Tjenestemænd, som dens privat engagerede Underordnede tiltrænger Bevilling efter den nævnte Lov, naar de optræder som Mellemmænd ved Forhyring af Sofolk mod Godtgjørelse.

28 Decbr. **Skrivelse** fra Justitsdepartementet til Stiftamtmanden i Kristiania Stift, foranlediget ved en Foreſtilling fra Forligelseskommissionen i Kristiania, hvori begjæredes Departementets Udtalelse angaaende en mellem Kommissionen og en af Byens Sagførere opstaaet Meningsforskel om Berettigelsen af, at Klager til Forligelseskommissionen i Gjældssager affattes saaledes, at Beløbet af Indklagedes Gjæld ikke angives anderledes end „med Tillæg af paaløbne Inkassoomkostninger". Af den Sagen medfulgte Skriftvexel saaes, at Kommissionen ved Afsigelse af Kjendelser i Henhold til Lov om smaa Gjældssagers Behandling af 8de Mai 1869 stadig havde gaaet ud fra, at der ved Fastsættelsen af det Omkostningsbeløb, som Indklagede i saadanne Kjendelser tilpligtes at udrede til Klageren efter Lovens § 6, ikke kan tages Hensyn til andet end „Godtgjørelse for Mødet,

Paaklagen og Kjendelsen", og navnlig ikke til Inkassationssalær, hvilket Kommissionen derfor ikke havde tilstaaet i Kjendelser. Som Følge heraf saaes Kommissionen i Tilfælde, hvor Klager havde været affattede paa den ovennævnte Maade, alene at have tilkjendt Klageren Godtgjørelse for hans direkte Udlæg, nemlig for Indkaldelsen, Forkyndelsen og Kjendelsen, medens yderligere Godtgjørelse for Mødet og Paaklagen ikke var bleven tilstaaet. Med Hensyn til Spørgsmaalet om Adgangen til at tilkjende Klageren Inkassationssalær ved Siden af saadan Godtgjørelse, som omhandles i Lov af 8de Mai 1869 § 6, saaes af en af Kommissionen paaberaabt Skrivelse fra en tidligere Forligelseskommissær til Amtmanden i Akershus Amt af 25de Januar 1894, at Kommissionen havde været opmærksom paa Departementets Udtalelser derom i Skrivelser af 1ste Juli 1870 (Departementstidenden for s. A. Pag. 144—150)[1]) og af 22de April 1879[2]), men at den ikke havde fundet de til Grund for disse Udtalelser liggende Betragtninger afgjørende. 28 Decbr.

I Anledning heraf meddeler Departementet, at det angaaende det sidst omhandlede Spørgsmaal finder at maatte fastholde sine Udtalelser i de citerede Skrivelser og derfor ikke kan tiltræde den af Kommissionen i den ovennævnte Skrivelse til Amtmanden i Akershus Amt af 25de Januar 1894 opstillede Norm for Beregningsmaaden med Hensyn til Omkostninger, der bliver at godtgjøre Klageren ved Afsigelse af Kjendelser i Henhold til Lov af 8de Mai 1869, forsaavidt som Inkassationssalarium der er udelukket. Da imidlertid — som bemærket i Skrivelserne af 1ste Juli 1870 og 22de April 1879 — Kommissionen, der har at fastsætte Godtgjørelsens Størrelse, derunder baade kan og bør tage Hensyn til, hvad billigt er, og vel ogsaa, hvor det findes aldeles aabenbart unødigt af Kreditor, at han har benyttet Inkassators Hjælp, kan undlade at medtage Betaling til denne i Godtgjørelsen, og da videre en nødvendig Betingelse for, at Kommissionen skal kunne tage dette Hensyn, vil være, at den virkelige Gjæld uden Tillæg af Inkassationsomkostninger opgives i Klagen, er Departementet med Kommissionen enigt i, at den ovenomhandlede Form for Affattelse af Klager til Forligelseskommissionen i Gjældssager ikke bør godkjendes.

[1]) indt. i Uddrag i den alm. Lovsamling for s. A. S. 129.
[2]) i Lovtid. for 1879 S. 181.

Brugsregler for Strandens Bygdealmenning i Lom*), approberede af Departementet for det Indre den 29de December 1896. 29 Decbr.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet til Magistraten i Namsos, foranlediget ved en med Skrivelse fra Indredepartementet af 10de De- 29 Decbr

*) Bekjendtgj. 31 Decbr. i Lovtid. 1ste Afd. No. 65.

29 Decbr. cember 1896 indkommet Forespørgsel fra nævnte Magistrat angaaende Lovligheden af en af Ramsos Formandskab fattet Beslutning om Tilbagesendelse af et af Stedets Havnestyre fremsat Forslag til Anlæg af en Dampskibskai, angivelig for at indhente yderligere Oplysninger.

Da Spørgsmaalets Besvarelse efter Indredepartementets Mening nærmest beroede paa Fortolkningen af § 7 i Lov af 10de Juli 1894 om Havne- og Ringevæsenet m. v., havde nævnte Dept. oversendt Sagen til Arbeidsdepartementets Behandling, idet det med Hensyn til Forstaaelsen af de af Magistraten citerede Bestemmelser i Formandskabslovens § 24, jfr. § 36, indskrænkede sig til at bemærke, at der fra disse Bestemmelsers Side intet antoges at være til Hinder for, at et Formandskab kan beslutte en Sags Udsættelse for at indhente Oplysninger, som det maatte anse nødvendige, samt at Sagen ikke kan komme til Behandling af det samlede Kommunestyre, forinden Formandskabets endelige Indstilling i Sagen foreligger.

Idet Arbeidsdepartementet med Hensyn til Forstaaelsen af de nævnte Bestemmelser i Formandskabsloven henviser til denne Udtalelse af Indredept., bemærker det, forsaavidt angaar det foreliggende Spørgsmaals Forhold til Bestemmelserne i § 7 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894, følgende:

Det antages at flyde af den et Havnestyre ved Havneloven anviste Stilling, hvor der er Spørgsmaal om Udførelse af Arbeider, sigtende til Havnens Vedligehold eller Forbedring eller til Lettelse for Færdselen (se specielt Lovens § 6 a), at Havnestyret ikke kan være bunden ved en af Formandskabet med Hensyn til Spørgsmaalet om Bevilgning af de til et saadant Arbeide fornødne Midler fattet Beslutning om vedkommende Sagers Udsættelse. Forsaavidt derfor Havnestyret maatte finde ikke at kunne bøie sig for Formandskabets Opfatning med Hensyn til Nødvendigheden eller Forsvarligheden af saadan Udsættelse, maa det formentlig kunne forlange, at Spørgsmaalet om Bevilgning af de fornødne Midler til de af Havnestyret besluttede Arbeider indbringes til Behandling af det samlede Kommunestyre, for at Sagen derefter — i Tilfælde — kan blive forelagt Kongen til Afgjørelse overensstemmende med Bestemmelsen i ovennævnte Lovparagrafs 3die Passus.

29 Decbr. **Skrivelse** fra Finants- og Tolddepartementet til Amtmanden i Buskerud Amt, hvori Departementet paa Forespørgsel fra en Sorenskriver udtaler følgende: Da en Konkursskyldners Eiendomsforhold, efter hvad der almindelig læres, ikke ved Konkursen undergaar andre Forandringer end de, der foranlediges af Boets Bestyrelse, antages hans Hjemmel til faste Eiendomme, som han besad for Konkursen, at blive upaavirket af denne, forsaavidt den ikke af Boets Bestyrelse er afstaaet til

nogen Trediemand. Som Følge heraf udkræves formentlig ingen formelig Skjødning til en Konkursskyldners Enke af fast Eiendom, der før Konkursen tilhørte Manden, naar Eiendommen ikke imidlertid af Boets Bestyrelse er tilskjødet nogen anden, og Enken har levet i Formuesfællesskab med Manden, ligesaalidt som der efter Departementets Mening udkræves Tilbageskjødning til Skyldneren selv af en Eiendom, der ved Konkursauktion er solgt til en Trediemand og af denne igjen overdrages til Skyldneren, uden at der er blevet udstedt Auktionsskjøde til den første Kjøber. 29 Decbr.

Skrivelse fra Justitsdepartementet til Amtmanden i Stavanger Amt, foranlediget ved Forespørgsel fra en Sagfører om, hvorvidt der i Søretssager bør beregnes Opnævnelsesgebyrer, samt om i hvilke Tilfælde Søretsmedlemmer tilkommer Skyds- og Diætgodtgjørelse. 30 Decbr.

I Anledning heraf meddeler Departementet, at det er samme bekjendt, at Revisionsdepartementet har afgjort, at der ikke bør beregnes Opnævnelsesgebyrer i de Tilfælde, hvor Dommeren opnævner Mændene, jfr. Søfartsloven af 20de Juli 1893 §§ 313 og 314, men kun naar Opnævnelsen foretages af Fogden (Byfogden som Foged), jfr. samme Lovs § 329 og Sportellovens §§ 94 og 144, og at Dept. antager, at der bør forholdes i Overensstemmelse hermed.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Søretsmedlemmers Skyds- og Kostgodtgjørelse maa efter Departementets Formening Søfartsloven af 24de Marts 1860 § 137 sammenholdt med Søfartsloven af 1893 § 332 føre til, at Medlemmer af saavel fast som ikke fast Søret altid tilkommer Skyds- og Kostgodtgjørelse paa Reiser mellem deres Hjem og Retsstedet, naar de iøvrigt efter de almindelige Regler i Lov af 10de Juli 1894 derpaa har Krav.

Kongelig Resolution*), hvorved den af Sarpsborgs Kommunestyre under 11te November 1896 fattede Beslutning om, at der til Indtægt for Stedets Havnekasse bliver at opkræve et Tillæg af 1 pCt. til alle Toldindtægter af Varer ved Sarpsborgs Toldsted samt Tonnageafgift af lossende eller ladende Fartøier med 4 Øre pr. Reg.ton af Fartøier i udenrigsk og 2 Øre pr. Reg.ton af Fartøier i indenrigsk Fart, stadfæstes i Henhold til Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894 §§ 28 og 29, saaledes at Beslutningen bliver gjældende for Aaret 1897. 31 Decbr.

Kongelig Resolution[1]), hvorved er bestemt: 31 Decbr.

I. Fra 1ste Januar 1897 bliver det ved Kongl. Resolution af 28de August 1886 oprettede Kaldskapellani i Bodø

[1]) Vedk. Regj.foredrag er indtaget i Deptstid. for 1897, No. 3—6.

*) Bekjendtgj. 4 Jan. 1897 i Lovtid. 1ste Afd. No. 1 for s. A.

31 Decbr. Præstegjæld under Søndre Salten Provsti i Tromsø Stift at nedlægge.

II. Fra samme Tid skal Kjøbstaden Bodø overgaa til et eget Præstegjæld, hvis Sognepræst tillægges:
a. de inden Byens Grændser faldende visse og uvisse Indtægter;
b. de det nuværende Bodø Sognekald tilliggende Indtægter af solgt og usolgt beneficeret Gods i Folden Præstegjæld, tilsammen 41,551 Hl. Byg;
c. Husleiegodtgjørelse af Bodø Kommune, hvilken Godtgjørelse i Henhold til Lov af 14de Juni 1816 § 5 indtil videre fastsættes til Kr. 600,00 aarlig overensstemmende med Bodø Kommunebestyrelses Beslutning af 12te December 1895.

III. Det gjenværende Bodø Præstegjæld og det nuværende Bodø Herred, Thinglag og Lensmandsdistrikt bliver fra samme Tid at benævne Bodin Præstegjæld, Herred, Thinglag og Lensmandsdistrikt og det nu værende Bodø Landdistrikts Hovedsogn at benævne Bodin Hovedsogn.

IV. Sognepræsten i Bodin Præstegjæld tillægges samtlige de inden Præstegjældets Grændser faldende præstelige Indtægter tilligemed de Bodø Sognekald hidtil tilliggende Renter af Embedskapitaler, Erstatning af Præstegaardsfondet og Indtægter af Jordegods i Skjerstad og Gildeskaal Præstegjæld og derhos Bodø nuværende Præstegaard, men overtager samtidig de det udelte Kald nu paahvilende Byrder.

V. Bodø Sognekald bliver at kundgjøre ledigt med en antagen aarlig Indtægt af Kr. 3200,00 og den ovenfor nævnte Husleiegodtgjørelse paa Kr. 600,00 af Bodø Kommune.

VI. Tromsø Biskop bemyndiges til at afgive de nødvendige midlertidige Bestemmelser om Gudstjenesternes Fordeling mellem Bodin Hovedkirke og Strømmen Annexkirke og om Konfirmandernes Forberedelse og Afholdelse af Konfirmation i Præstegjældene Bodin og Bodø.

VII. Bodø Kommunebestyrelses Beslutning af 2den Juni 1896, hvorved blandt andet Kommunen overtager Garantien for, at Sognepræstens faste Indtægt (Rettighed) af Menigheden skal naa op til 1500 Kroner aarlig, — approberes i Henhold til Lov om Formandskaber i Kjøbstæderne af 14de Januar 1837 § 40, forsaavidt Kommunen derved paadrages Udgifter for et længere Tidsrum end 5 Aar,

31 Decbr. **Cirkulære** fra Arbeidsdepartementet, Poststyrelsen (No. 55 for 1896), hvorved bl. a. meddeles følgende Forandringer i Postreglementet (af 28de September 1894):

Kap. II § 37 skal lyde saaledes: 31 Decbr.

§ 37. For Postbestillingsmænds Fratrædelse af Tjeneste gjælder, forsaavidt ikke en kortere Frist udtrykkelig er bestemt, en gjensidig Opsigelsesfrist af 3 Maaneder; dog kan Departementet uden Opsigelse afskedige den, der gjør sig skyldig i Uregelmæssigheder, Unøiagtigheder, Forsømmelser o. lign. under Tjenesten. For mindre Forseelser kan vedkommende ilægges Bøder fra 2 til 20 Kroner, der afholdes i hans Løn.

Kap. VIII § 35 b skal lyde saaledes:

§ 35 b. Med Finland udvexles Postanvisninger gjennem det svenske Postvæsen. Anvisningerne udfærdiges i norsk Mynt og behandles paa samme Maade som Postanvisninger til og fra Sverige; Modtagelsesbevis udstedes dog ikke.

— — — — — — — — — — — — — — — — —

I Kap. VIII § 37, 2den Linie udgaar „Bulgarien".

Kongelig Resolution, afgiven i sammensat Statsraad, 22 Mai. hvorved er bestemt, at de forenede Rigers Konsulat i Victoria, Hongkong, skal inddrages som selvstændigt Konsulat og dets Distrikt henlægges under Generalkonsulatet i Shanghai.

Skrivelse fra Indredepartementet til Amtmanden i Søndre 22 Mai. Bergenhus Amt, hvori paa Foranledning udtales, at forsaavidt det efter en af nævnte Departement erhvervet Udtalelse fra Finantsdepartementet fremdeles maatte findes at være forbundet med overveiende Vanskelighed at udfinde nogle under Udskiftning værende Eiendommes ældre Skyld, antages Udskiftningen — som ogsaa af Amtmanden antydet — at maatte blive at foretage efter den Skyld, der gjaldt, da vedkommende Brug blev særskilt skyldsatte, overensstemmende med Bestemmelsen i Udskiftningslovens § 33, 2 Pasfus.

Instrux for Skoginspektørerne og Skogforvalterne, 22 Mai. udfærdigede af Skogdirektøren i Henhold til Skrivelse fra Departementet for det Indre af 29de April 1896[1]).

Instrux for Skoginspektørerne.

§ 1. Skoginspektøren sorterer under Skogdirektøren og har til enhver Tid at rette sig efter dennes nærmere Ordres og Instruktioner.

Han fører Journal og Kopibog for alle indkomne og afgaaede Expeditioner vedkommende Tjenesten.

[1]) Den tidligere gjældende Instrux for Forstvæsenets Funktionærer er af 15de Septbr. 1885.

22 Mai. Alle modtagne Skrivelser, Karter, Bøger og Dokumenter vedkommende Tjenesten bør han omhyggelig opbevare i sit Arkiv.

§ 2. Han har at paase, at de ham underordnede Funktionærer i alle Dele udfører sine Pligter overensstemmende med den dem givne Instrux, som han har at gjøre sig bekjendt med, og at saavel de fuldstændige Driftsplaner som de midlertidige Hugstplaner befølges. Til den Ende har han hvert Aar at foretage Inspektionsreiser til forskjellige Dele af Distriktet og ved Undersøgelse paa Stedet indhente nøiagtige Oplysninger om, hvorledes saavel de givne Bestemmelser om Forvaltningen som Drifts- og Hugstplanerne overholdes.

Opdager han Mangler ved Forvaltningen, bør han søge disse rettede; men efterkommes ikke hans Paalæg herom, eller Forsømmelsen er af grovere Art, bør han indberette Sagen til Skogdirektøren.

§ 3. Mindre Afvigelser fra Drifts- og Hugstplanerne kan Skoginspektøren indrømme, naar saadant findes hensigtsmæssigt; til større Afvigelser maa derimod Skogdirektørens Samtykke indhentes.

§ 4. Skoginspektøren fører Overtilsyn med de Skogadministrationen underlagte Jordbrug og Indretninger, saasom Sagbrug, Planteskoler, Froudklængningsanstalter, Skogskoler m. v. og paaser, at disse drives forsvarlig, og at Bygningerne holdes i ordentlig Stand.

Ved Elevernes Afgangsexamen ved Skogskolerne har han at fungere som Censor, men kan i Tilfælde af Forfald dertil bemyndige en af de inden Distriktet ansatte Skogforvaltere.

§ 5. De faste Eiendomme, som er overladte nogen af Skogvæsenets Funktionærer til Brug og Beboelse, har Skoginspektøren jevnligen at inspicere og derunder paase, at Jordveien bruges forsvarlig og Bygningerne holdes ordentlig vedlige samt brandforsikrede paa Brugernes Bekostning. Opdager han i denne Henseende Mangler, som ikke paa Opfordring rettes, bør han derom gjøre Indberetning til Skogdirektøren.

Ligeledes har han at paase, at de til Brug for Administrationen inden Distriktet anskaffede Gjenstande, saavel faste som rørlige, behandles forsvarlig.

§ 6. Skoginspektøren har paa Forlangende at meddele Skogforvalterne Raad og Veiledning; men forøvrigt maa han ikke gribe ind i Forvaltningen; dog kan han foreløbig forbyde Udførelsen af en Hugst eller anden Foranstaltning, hvis Iverksættelse han finder betænkelig, og indsende Sagen, ledsaget af Forvalterens Erklæring om samme, til Afgjørelse af Skogdirektøren.

§ 7. Det paaligger Skoginspektøren at gjennemgaa og udtale sig om Regnskaber, Kvartalsextrakter og andre vigtigere Sager, som efter den for Skogforvalterne givne Instrux skal passere gjennem ham, eller som sendes ham til Erklæring.

Ligeledes bør han saavidt muligt deltage med Skogforvalterne 22 Mai.
i Undersøgelse af de Skogeiendomme, som paatænkes indkjøbte for det Offentlige, og af Indmark eller anden fast Eiendom, som agtes fraspolgt, og udtale sig om de i den Anledning fremkomne Forslag.

§ 8. Han har hvert Aar jevnligen og ialfald saa ofte, Anledning dertil gives, under Reiser i Distriktet at undersøge Skogforvalternes og, om det maatte ansees fornødent, ogsaa de øvrige underordnede Regnskabsføreres Kassebeholdninger og sammenholde disse med Udvisendet af deres Bøger samt paase, at Regnskabsbøgerne tilligemed Brevjournalen, Kopibogen og Protokollen over de under Skogvæsenets Forvaltning staaende Eiendomme føres ordentlig og overensstemmende med de derom givne Forskrifter.

Hvor der haves Materialoplag til Udsalg, bør Undersøgelsen saavidt muligt tillige omfatte Materialbeholdningen.

I Forbindelse hermed bør han paase, at Regnskabsførerne ikke sidder inde med større Kassebeholdning end nødvendigt for Forvaltningen, og at der ikke tilstaaes Kredit eller Forskud i større Udstrækning end foreskrevet eller af Hensyn til Afsætningen eller Arbeidernes Fremme paakrævet.

Om Udfaldet af disse Undersøgelser har han hver Gang og snarest muligt at afgive Indberetning til Skogdirektionen.

§ 9. Skoginspektøren bør saavidt muligt paase, at ingen ulovlige Indgreb foregaar i de offentlige Skoge, at de for Stats- og Bygdealmenninger approberede Brugsregler og de i Henhold til Lov af 20de Juli 1893 istandbragte Vedtægter til Værnskogens Bevarelse eller mod Skogenes Ødelæggelse overholdes, og har i fornødent Fald at sørge for, at Bestemmelserne i §§ 21, 22 og 23 i Instruxen for Skogforvalterne efterkommes.

§ 10. Skoginspektøren bør desuden have sin Opmærksomhed henvendt paa Skogforholdene i Almindelighed inden sit Distrikt, søge efterhaanden at forskaffe sig et noiagtigt Kjendskab til og en klar Oversigt over disse og have for Øie, hvilke Skoge ved Indkjøb bør erhverves for det Offentlige. Han bør være opmærksom paa, hvilke Misbrug fornemmelig virker skogødelæggende, og hvad der kan gjøres for at modarbeide samme; han bør virke for Dæmpning af Flyvesand, private Skoganlæg eller Plantninger og, saavidt Tiden og hans øvrige Forretninger tilsteder det, gaa de private Skogeiere inden Distriktet tilhaande med Raad og Veiledning med Hensyn til deres Skoges Behandling samt ved Foredrag eller paa anden Maade søge at vække Interesse for et forbedret Skogbrug.

Derimod maa han ikke overtage Bestyrelsen og Driften af private Skoge eller drive Handel med Træmaterialer for egen Regning.

§ 11. For hvert Kvartal og snarest muligt efter dets Udløb har Skoginspektøren at indsende til Skogdirektøren Regning over den ham paa Reiser i offentlige Anliggender tilkommende Godtgjø-

22 Mai. relse med kort Forklaring om Formaalet ved Reiserne samt forøvrigt ledsaget af alle for Revisionen fornødne Oplysninger, saasom Angivelse af Datum og Klokkeslet for enhver Reises Tiltrædelse og Afslutning, Tidsvarigheden af Ophold paa Dampskib og i Kjøbstad eller Ladested, vedkommende Fogeds Attest angaaende Veilængderne samt i Tilfælde Regningsudstederens egen Attestation angaaende de i Lov af 10de Juli 1894 om offentlige Tjenestemænds Skyds- og Kostgodtgjørelse, dens §§ 6, 14 og 23, omhandlede Forhold. Forsaavidt han under samme Reise har foretaget Inspektion eller andre Forretninger vedkommende dels Statens, dels Oplysningsvæsenets Fonds Skogeiendomme, bør han paa Regningen anføre nøiagtig og motiveret Fordeling af Reiseudgifterne; saafremt det uden Vanskelighed lader sig gjøre, bør han dog udfærdige særskilt Regning for Reiser foretagne i Statens Skogvæsens Tjeneste og særskilt Regning for Reiser foretagne i Oplysningsvæsenets Fonds Skogvæsens Tjeneste.

Er Reiseforskud oppebaaret, bør fornøden Oplysning herom meddeles.

Skogforvalternes Regninger har han at gjennemgaa og forsynet med Paategning om, hvorvidt han ved samme har noget at bemærke, at indsende til Skogdirektøren.

§ 12. Skoginspektøren bør hvert Aar om muligt inden November Maaneds Udgang til Skogdirektøren at afgive en Beretning om sin Virksomhed for det forløbne Budgetaar (Regnskabsaar).

§ 13. Skoginspektøren tager Bolig paa det Sted inden Distriktet, som bestemmes af vedkommende Departement, og maa han ikke uden Tilladelse forlade Distriktet for længere Tid end 8 Dage.

For hvert Tilfælde, ligesom naar han ved Sygdom hindres fra at udføre sin Tjeneste, maa han uopholdelig underrette Skogdirektøren.

Instrux for Skogforvalterne.

I. Om Forholdet til Over- og Underordnede.

§ 1. Skogforvalterne sorterer under Skoginspektøren, men indsender sine Expeditioner vedkommende Tjenesten direkte til Skogdirektøren undtagen i de Tilfælde, da Sagerne ifølge nærværende Instrux skal passere gjennem Inspektøren.

Han fører Journal og Kopibog over alle indkomne og afgaaede Skrivelser vedkommende Tjenesten. Alle modtagne Skrivelser, Karter, Bøger og Dokumenter vedkommende Tjenesten bør han omhyggelig opbevare i sit Arkiv.

§ 2. Skogforvalteren har at paase, at Skogassistenter, Skogplantere, Skogvogtere og andre ham underordnede Betjente i alle Dele udfører sine Pligter, og meddeler han disse de fornødne Ordres og Instruktioner.

Grovere Pligtforsømmelser af sine Underordnede bør han ind- 22 Mai
berette til Skoginspektøren.

Han har gjennem Skoginspektøren at indkomme til Skogdirektøren med Forslag om Ansættelse og Afskedigelse af Skogvogtere eller Opsynsmænd.

§ 3. Skogforvalteren tager Bolig paa det Sted inden Distriktet, som Skogdirektøren bestemmer, og maa han ikke uden Tilladelse forlade Distriktet for længere Tid end 4 Dage. Sine Underordnede kan han permittere for et Tidsrum af indtil 8 Dage. Ønskes Permission for længere Tid, har han gjennem Skoginspektøren at indkomme til Skogdirektøren med Andragende herom.

Hindres han ved Sygdom fra at udføre sin Tjeneste, maa han snarest muligt samtidig meddele Skogdirektøren og Inspektøren Underretning herom.

II. Om Forvaltningen af og Tilsynet med de offentlige og halvoffentlige Skoge (Bygdealmenninger), Jordbrug, Bygninger, Planteskoler, Froudklængningsanstalter og andre Skogadministrationen underlagte Indretninger.

§ 4. Skogforvalteren har at føre en Protokol, hvori for hver af de under hans Forvaltning staaende Eiendomme, hvilke i Protokollen gives sit særskilte Folium, i kronologisk Orden kortelig, men med fornøden Forklaring noteres alle vigtigere Bestemmelser, der fattes med Hensyn til eiendomsretslige eller andre Forhold saasom: at den tages under Forvaltning, Udfærdigelse af approberet Driftsplan, Oprettelse af Almenningsbestyrelse, Udfærdigelse af Brugsregler eller Forandring af samme, Afgjørelse af Grænsespørgsmaal, Ordning af Brugsretsforhold, Oprettelse eller Nedlæggelse af Pladse og Sætre, Bortfæstning af Stenbrud, Fiskevand, Jagtrettigheder o. s. v. med Angivelse af den Skrivelse eller det Dokument, hvorpaa den trufne Bestemmelse grunder sig.

§ 5. Skogforvalteren forestaar selvstændig og paa eget Ansvar Forvaltningen af de offentlige Skoge, de Skogvæsenets Bestyrelse underlagte andre Eiendomme og Indretninger inden Omraadet. Han har at drage Omsorg for, at disse bliver forvaltede overensstemmende med gjældende Love og givne Bestemmelser og behandlede efter saavel forstvidenskabelig som økonomisk rigtige Principer, afpassede efter Forholdene.

Han kan forlange Skoginspektørens Raad og Veiledning med Hensyn til Forvaltningen og har at respektere et af Inspektøren nedlagt Forbud mod Udførelsen af et Foretagende, indtil Sagen tilligemed Forvalterens Udtalelse om samme kan blive forelagt Skogdirektøren til Afgjørelse.

22 Mai

§ 6. Skogforvalteren bør snareſt muligt søge at erhverve ſig det fornødne Lokalkjendſkab til ſit Omraade og fornemmelig gjøre ſig nøiagtig bekjendt med de under hans Forvaltning ſtaaende Eiendomme ſaavel m. H. t. disſes Skog- ſom Grænſe- og Brugsretsforhold m. v. Ved Befaringen af Skogene, hvilken bør foretages ſaa ofte, det paabydes eller findes fornødent, og derhos ſaavidt gjørligt i Forbindelſe med andre forefaldende Forretninger, bør han give Agt paa alt Skogen vedkommende, mærke ſig, hvor denne paa Grund af Alder, Tørke eller andre Omſtændigheder bør hugges, ſamt underſøge Vasdragene og Forſelsforholdene forøvrigt.

§ 7. For at forebygge, at Grænſerne for de offentlige Skoge forrykkes, bør han hyppig efterſe Grænſemærkerne og i fornødent Fald lade disſe udbedre eller fornye; gaar Grænſelinien gjennem Skog, bør den ophugges i en paſſende bred Gade.

Hvor Grænſepunkterne ikke tidligere er betegnede med faſte og ſikre Mærker, bør han efter forudgaaende Konference med Skoginſpektøren og under Tilkaldelſe af Naboerne og andre intereſſerede opgaa Grænſerne og afmærke ſamme og derom gjennem Inſpektøren afgive Indberetning til Skogdirektøren.

Herſker der Tvivl om Grænſen, bør han underſøge Forholdet nøiagtig og gjennem Skoginſpektøren indkomme med Forſlag til Tviſtens Afgjørelſe, ledſaget af alle fornødne Oplyſninger. Oprettes Grænſedokument til Opnaaelſe af mindelig Ordning, maa høiere Approbation forbeholdes.

§ 8. Er der for Skogen udarbeidet fuldſtændig Driftsplan, der er approberet, har Skogforvalteren at befølge denne; dog kan med Skoginſpektørens Samtykke mindre Afvigelſer fra Planen, ſom under Udførelſen maatte findes henſigtsmæſſige, finde Sted for det enkelte Aar.

§ 9. Saalænge der ikke haves fuldſtændige Driftsplaner for Skogene, bør Skogforvalteren ſtøttet til de Materialier, ſom haves eller med Lethed kan tilveiebringes, ſøge at danne ſig en begrundet Mening om den Mængde Trævirke, ſom Skogen — foruden hvad der maatte tiltrænges til Brugsberettigede — ved en rationel Behandling aarlig eller periodiſk uden Forringelſe kan afgive til Salg, og har han i betimelig Tid hver Vaar gjennem Skoginſpektøren at indkomme med Forſlag om de ſtørre Salgshugſter, ſom i det kommende Budgetaar agtes iværkſatte, med Angivelſe af den Maade, hvorpaa Trævirket agtes afhændet, ſamt Opgave over de antagelig opnaaelige Priſer.

Kan det befrygtes, at Hugſt efter Driftsplanen paa Grund af ſlette Konjunkturer eller andre Omſtændigheder vil lede til et for det Offentlige ugunſtigt Reſultat, bør han ligeledes indgaa til Skoginſpektøren med Forſlag om Hugſtens Udſættelſe eller Indſkrænkning overensſtemmende med § 8 i nærværende Inſtrux.

Mindre Partier af friſke Træmaterialier, og fornemmelig

hvad der tiltrænges til Bygdernes eget Forbrug, samt Tørt og 22 Mai.
Affald kan derimod Skogforvalteren under Hensyntagen til, at de Brugsberettigedes Behov til enhver Tid kan tilfredsstilles, paa egen Haand lade hugge og eftersom det findes hensigtsmæssigt, enten sælge paa Roden eller fremdrive for offentlig Regning.

§ 10. I de Statsalmenninger, hvori der gives Hugstberettigede til Gaardsfornødenhed, men som antagelig indeholder mere Skog end fornødent til disses Behov, maa dog, forinden Hugst for offentlig Regning finder Sted, Bestemmelserne i Lov om Skogvæsenet af 22de Juni 1863 § 51 cfr. § 50 iagttages, og maa ingen Hugst til Salg her foretages uden høiere Vedkommendes Samtykke. Skogforvalteren har derfor, naar saadan Hugst agtes foretagen, først at indhente vedkommende Almenningsbestyrelses Erklæring om, hvorvidt den er villig til at give sit Bifald til Hugsten uden at forlange det i nævnte Lovs § 50 omhandlede Skjøn, og derefter gjennem Skoginspektøren indkomme med Forslag.

§ 11. Hugsterne bør af Skogforvalteren anlægges saaledes, at Skogen kan ventes forynget ved naturlig Besaaning, og derfor den Hugstmaade vælges, hvorved dette under de forskjellige Forhold hurtigst og sikrest kan ventes opnaaet.

Finder han, at kunstig Skogforyngelse bør komme til Anvendelse, har han i betimelig Tid gjennem Skoginspektøren at indkomme med detailleret Forslag herom, ledsaget af behørig Forklaring om de Omstændigheder, som formenes at tale for en saadan Foranstaltning, hvorefter han i Tilfælde har at forestaa Arbeidernes Udførelse paa bedste og billigste Maade

§ 12. Skogforvalteren har at udvise eller aflevere til de Brugsberettigede det Trævirke, som de ifølge Lov eller givne Bestemmelser kan fordre fra de offentlige Skoge, hvorhos han saavidt muligt bør have Indseende med, at Materialierne forsvarligen udnyttes, og at der med Hensyn til sammes Forbrug iagttages den Sparsommelighed, som med Rimelighed kan forlanges af de Brugsberettigede.

Er han i Tvivl om, hvorvidt den Brugsberettigede med Rette tilkommer det forlangte, bør han forelægge Sagen for Skoginspektøren.

§ 13. Ved enhver vigtigere Hugst saavel til Salg som til de Brugsberettigede bør Skogforvalteren saavidt muligt personlig udføre Udvisningen og under sin Opsigt lade Træerne mærke. Formaar Skogforvalteren ikke at overkomme personlig at udføre alle Udvisninger, kan han overlade Udførelsen af de mindre vigtige til Skogvogteren eller Opsynsbetjentene efter at have meddelt disse de fornødne Instruktioner. Ved Blinkningen, der foretages med en Øxe, hvis Eg er formet som en Krone, paaslaaes Træet Mærke saavel paa Roden som paa Stammen. Mærkeøxen bør af Skogforvalteren forvares og maa ikke overlades til Benyttelse af andre

22 Mai. uden i hans Nærværelse. Ved de Udvisninger, som i hans Fraværer foretages af Skogvogterne, bør benyttes en Mærkeøxe af en anden Form.

§ 14. Skogforvalteren forestaar og kontrollerer alle i de offentlige Skoge inden hans Omraade forefaldende Arbeider. Foregaar Hugst og Fremdrift af Træmaterialier for offentlig Regning, bør han saavidt muligt selv tilse Arbeidernes Udførelse og oprette alle i denne Anledning fornødne Kontrakter. Ved Afleveringen til Kjøberen (Mærkningen) af de fremdrevne Skogprodukter bør han ligeledes selv være tilstede og ved alle disse Arbeider stadig have det Offentliges Tarv for Øie.

Derimod maa han ikke for egen Regning overtage Udførelsen af noget af de i de offentlige Skoge forefaldende Arbeider eller drive Handel med Skogprodukter.

§ 15. Skogforvalteren har gjennem Skoginspektøren at indkomme til Skogdirektøren med Forslag til de større Foranstaltninger til Lettelse af Fremdriften saasom Veianlæg, Elverensninger, Dambygninger m. v., som han anser nødvendige eller hensigtsmæssige.

§ 16. Skogforvalteren bør saavidt muligt deltage i de Inddelingsarbeider, som udføres af Skogtaxatoren inden Omraadet, og derunder gaa denne tilhaande med de Oplysninger, der kan være af Betydning for Arbeidet. Han har derhos, naar han dertil beordres, overensstemmende med de derom givne Forskrifter selv for Skogene at udarbeide Driftsplaner, der med tilhørende Karter gjennem Skoginspektøren sendes Skogdirektøren til Approbation.

Inden Oktober Maaneds Udgang har han gjennem Skoginspektøren at indkomme til Skogdirektøren med Opgave over de offentlige Skoge, for hvilke Driftsplaner i det følgende Aar antages at burde søges udarbeidede enten af ham selv eller ved Skogtaxatoren.

Forslaget bør indeholde Oplysning om Skogenes Beliggenhed, omtrentlige Areal samt saavidt muligt om de ældste Bestandes Alder og Udstrækning.

Findes allerede ældre Driftsplaner, der tiltrænger Revision, bør derom ligeledes meddeles Oplysning i Forslaget.

§ 17. Skogforvalteren fører Indseende med, at de Jordbrug, Bygninger m. v., som er henlagte under Skogadministrationen og bortforpagtede, behandles forsvarlig og overensstemmende med Forpagtningskontrakterne. I Tilfælde af Fæsteledighed har han at gjøre Indberetning derom til Skogdirektøren og fremkomme med Forslag om, hvorvidt og paa hvilke Betingelser ny Bortfæstning bør finde Sted.

Ligeledes drager han Omsorg for, at de Skogvæsenet tilhørende Indretninger inden hans Omraade saasom Sagbrug, Planteskoler og Froudklængningsanstalter drives forsvarlig, hvorhos han har at paase, at faste Eiendomme, som maatte være overladte

nogen af hans Underordnede til Brug, behandles omhyggelig, og at Bygningerne holdes i ordentlig Stand. Misligheder i denne Henseende, som ikke paa Opfordring rettes, bør han indberette til Skoginspektøren. 22 Mai.

§ 18. Skogforvalteren paaser, at de paa de offentlige Eiendomme bortforpagtede Jagt- og Fiskerettigheder drives overensstemmende med Forpagtningskontrakterne, hvorhos han i Tilfælde har at indkomme til Skogdirektøren med Forslag til Bortforpagtning af nævnte Rettigheder.

§ 19. Skogforvalteren fører det nærmere Tilsyn med de inden hans Omraade værende Bygdealmenninger og har at paase, at de for disse approberede Brugsregler overholdes. Han har derhos efter Anmodning at gaa Bestyrelsen tilhaande med Udarbeidelse af Udkast til nye Brugsregler og forøvrigt veilede den med Hensyn til Skogens Behandling.

Finder han, at Brugsreglerne tilsidesættes, eller Skogen behandles uforsvarlig, og Misligheder ikke paa Opfordring rettes, bør han derom gjøre Indberetning til Skoginspektøren.

III. Om Inventariesager.

§ 20. De for offentlig Regning til Brug for Skogforvaltningen anskaffede Gjenstande, saavel rørlige som faste, har Skogforvalteren at behandle med Omhu, og fører han over samme en nøiagtig Fortegnelse. En bekræftet Afskrift af denne indeholdende fornøden Forklaring over de i Aarets Løb anskaffede nye Inventariesager samt over ældre som ubrugelige kasserede Effekter vedlægges hvert Aars Regnskab.

Nødvendige Inventariesager, der udfordres til Forvaltningen, saasom Mærkeøxer, Plantningsredskaber og lignende Gjenstande til mindre Pris kan Skogforvalteren paa egen Haand anskaffe; tiltrænges derimod kostbarere Gjenstande, har han at indkomme til Skogdirektøren med motiveret Forslag.

IV. Om ulovlige Indgreb i de offentlige Skoge.

§ 21. Dels selv dels ved Hjælp af Skogvogterne eller Opsynsmændene fører Skogforvalteren Tilsyn med, at ingen ulovlige Indgreb saasom Hugst, Jagt, Fiskeri, uforsvarlig Omgang med Ild m. v. foregaar inden de offentlige Skoge.

Overtrædelse af de af Almenningsbestyrelserne vedtagne og af vedkommende Departement for Statsalmeningerne approberede Brugsregler bør han først anmelde for vedkommende Almenningsbestyrelse; foretager denne intet ved Sagen, og han finder Forseelsen af den Betydning, at den ikke bør gaa upaatalt hen, har han derom at gjøre Indberetning til Skoginspektøren.

Gjør Brugsberettigede i Embedsgaards- og beneficerede Skoge sig skyldige i Overskridelse af den dem tilkommende Brugsret, bør

22 Mai. han først søge Sagen afgjort i Mindelighed, mod at Vedkommende vedtager at erlægge en passende Erstatning og efter Omstændighederne tillige Mulkt; er den skyldige uvillig til at indgaa derpaa, eller den vedtagne Erstatning eller Mulkt ikke betales, bør han indberette Sagen med alle fornødne Oplysninger til Skoginspektøren.

Alle øvrige Indgreb i de offentlige Skoge har han derimod med de fornødne Oplysninger strax at anmelde for Paatalemyndigheden, forsaavidt de ikke paa Grund af sin Ubetydelighed egner sig til mindelig Afgjørelse mod Erlæggelse af en passende Erstatning. Er vedkommende Almenningsbestyrelse eller Embedsmand den skyldige, bør Sagen — forinden Anmeldelse til Paatalemyndigheden finder Sted — i alle Tilfælde forelægges Skogdirektøren.

§ 22. Opstaar Skogbrand, har Skogforvalteren snarest muligt at begive sig til Brandstedet for at træffe Foranstaltninger til Ildens Slukning, medens han samtidig bør henvende sig til vedkommende Lensmand for ved dennes Hjælp at faa sammenkaldt fornødent Mandskab.

Er der for Herredet i Henhold til Lov af 14de Juli 1893 § 5 istandbragt Skogbrandsregler, har han at efterkomme disses Bestemmelser.

Han bør derhos søge tilveiebragt Oplysning om Aarsagen til Ildens Opkomst og i Tilfælde anmelde Sagen for Paatalemyndigheden samt gjennem Skoginspektøren sende Skogdirektøren Beretning om det passerede.

V. Om Forholdet til de private Skoge.

§ 23. Skogforvalteren overtager det Hverv, som ifølge Lov af 20de Juli 1893 dens §§ 2, 3 og 4 er paalagt Forstmesteren, nemlig at deltage med de af Herredsstyret valgte 3 Mænd i Afgivelse af Forslag om, hvilke Skoge og Skogmarker der skal betragtes som Værnskoge inden Herredet, og derefter udarbeide Forslag til Vedtægter for disses Behandling.

Ligeledes har han at gaa Herredsstyret tilhaande med Udarbeidelse af Udkast til de i nævnte Lovs § 8 omhandlede Vedtægter mod Skogenes Ødelæggelse.

Han har derhos saavidt muligt at føre Indseende med, at de approberede Vedtægter overholdes, og forsaavidt Misligheder i denne Henseende paa Opfordring ikke rettes, derom at gjøre Indberetning til Skoginspektøren.

§ 24. Skogforvalteren bør desuden have sin Opmærksomhed henvendt paa Skogforholdene i Almindelighed inden sit Omraade, søge efterhaanden at forskaffe sig et nøiagtigt Kjendskab til og en klar Oversigt over disse og have for Øie, hvilke Skoge ved Indkjøb bør erhverves for det Offentlige, samt i Tilfælde efter en omhyggelig Undersøgelse af samme gjennem Skoginspektøren indkomme med Forslag herom, ledsaget af Rids, Beskrivelse og Panteattest.

Han bør være opmærksom paa, hvilke Misbrug fornemmelig 22 Mai.
virker skogødelæggende, og hvad der kan gjøres for at modarbeide disse; han har at virke for Dæmpning af Flyvesand, private Plantninger eller Skoganlæg, og saavidt Tiden og hans øvrige Forretninger tilsteder det, gaa Private tilhaande med Raad og Veiledning med Hensyn til deres Skoges og Torvmyrers Behandling samt ved Foredrag eller paa anden Maade søge at vække Sans for et forbedret Skogbrug.

Derimod maa han ikke uden særskilt Tilladelse overtage Bestyrelsen og Driften af private Skoge.

VI. Om Salg af Produkter m. v. fra de offentlige Eiendomme og Indkrævning af Betalingen for samme.

§ 25. Skogforvalteren har at sørge for, at alle Produkter fra de under hans Forvaltning staaende Eiendomme afhændes paa den for det Offentlige fordelagtigste Maade. Han har at udstede Bekjendtgjørelse om Salg af Produkterne, rekvirere Auktioner og udfærdige Konditionerne for samme samt angaaende Underhaandssalg oprette de fornødne Kontrakter. Ved Auktionssalg bør han, naar det angaar et noget større Parti, forbeholde sig en passende Approbationsfrist, og maa Bud under Salgsgjenstandenes antagne Værdi i Regelen ikke approberes. Ved Salg af Hus samt ved ethvert Salg, ved hvilket Salgsbeløbet kan antages at ville overskride Kr. 1000,00, bør Auktionskonditionerne eller i Tilfælde den angaaende Underhaandssalg oprettede Kontrakt gjennem Skoginspektøren sendes Skogdirektøren til Approbation. Angaar en Salgskontrakt 400 Tylvter Tømmer eller derover, maa vedkommende Departements Approbation forbeholdes.

§ 26. Foregaar Salg af Produkterne ved Auktion, kan der indrømmes Kjøberne Henstand af indtil 6 Maaneder, naar derved en væsentlig bedre Betaling kan ventes opnaaet, og derhos den antagne Inkassator ved Auktionen er ansvarlig for prompte Betaling til Forfaldstid.

Ellers bør alle Salg fortrinsvis foregaa mod kontant Betaling ved Leveringen, forsaavidt der paa den Maade kan opnaaes tilfredsstillende Priser. Lader dette sig ved Salg i større Partier ikke eller kun delvis opnaa, kan Henstand indtil 6 Maaneder tilstaaes, naar Kjøberen for prompte Betaling stiller betryggende Sikkerhed. Fordringen paa saadan Sikkerhed kan dog ved Henvendelse til Skogdirektøren gjennem Skoginspektøren i de enkelte Tilfælde eftergives, naar Kjøberens fuldkomne Soliditet er almindelig kjendt.

Lader det sig ved Underhaandssalg i mindre Partier ikke undgaa at tilstaa Kjøberne nogen Henstand, bør saadan dog ikke meddeles for længere Tid end 4 Maaneder og derhos kun mod betryggende Sikkerhed. Undtagelse herfra bør kun ske, naar det for til rimelig Pris at faa afhændet Affald eller lignende, som for

22 Mai. Skogens Skyld bør udrenses, er nødvendigt at eftergive Fordringen paa Sikkerhed, i hvilket Fald der dog kun bør sælges til kjendte Folk.

Disse Bestemmelser skal dog ikke være til Hinder for, at Planteskolerne og Froudklængningsanstalterne for udenbys ellern den-bygds Kunder, som man har Grund til at antage for fuldt vederheftige, kan effektuere almindelige Bestillinger, som skal forsendes med Jernbane og Dampskib, naar det betinges, at Betaling skal præsteres med omgaaende Post eller ialfald være erlagt inden 1 Maaned.

§ 27. Naar som i foregaaende § omhandlet Skog- eller andre Produkter afhændes ved Auktion, kan Indkrævningen af Salgsbeløbene overdrages til en paalidelig og vederheftig Inkassator, der er ansvarlig for prompte Betaling til Forfaldstid og herfor har at stille fornøden Sikkerhed; ellers har Skogforvalteren paa eget Ansvar enten selv eller ved de ham underordnede Regnskabsførere og Betjente at inkassere Indtægterne af offentlige Eiendomme.

Beløbene indbetales for Statens Eiendommes Vedkommende under behørig Forklaring af Indtægtens Art i nærmeste Afdeling af Norges Bank, hvorhos samtidig Finantsdepartementet og Skogdirektøren for hver enkelt Gang bliver at underrette.

Indtægterne af Oplysningsvæsenets Fonds Eiendomme indsendes under fornøden Forklaring til Skogdirektøren, forsaavidt Skogforvalteren ikke særskilt er paalagt at indsætte Beløbene i Norges Bank.

§ 28. Dersom et Beløb, med hvis Erlæggelse er givet Henstand, ikke til Forfaldstid bliver betalt eller ikke da straks paa Opfordring erlægges, bør Skogforvalteren seneste inden 2 Maaneder efter Forfaldstid indkalde eller lade indkalde Debitor samt i Tilfælde hans Selvskyldnerkautionister til Forligelseskommissionen til Betaling af Beløbet med Renter og Omkostninger. Forlig kan i Almindelighed indgaaes, naar Debitor vedtager inden 4 à 8 Uger at betale Gjælden med Renter — om saadanne forud ere stipulerede, fra vedtagen Tid, og ellers fra Forligsklagen — samt skadesløse Omkostninger. I Tilfælde bliver Kommissionens Kjendelse at forlange, hvilken Kjendelse, forsaavidt Debitor ikke har været tilstede ved sammes Affigelse, snarest muligt bør forkyndes for ham. Skulde den i Forliget eller Kjendelsen fastsatte Frist hengaa, uden at Gjælden afgjøres, bør inden 2 Maaneder rekvireres Exekution, som i fornødent Fald uopholdelig besørges thinglæst, hvorefter det udlagte Løsøre — om Betaling fremdeles udebliver — efter en passende Frist bliver at bortsælge ved Tvangsauktion til Dækkelse af det Offentliges Fordring. Skulde der blive Spørgsmaal om Salg af udeksekveret fast Eiendom, bør Sagen efter Løsningsfristens (paa Landet 6 Maaneder, i Kjøbstad 2 Maaneder) Udløb straks indsendes til Skogdirektøren, ledsaget af fornødne Oplysninger om Eiendommens Værdi, forangaaende Heftelser m. v., for at vedkommende Departement i fornødent Fald kan træffe Forføining til Realisationen.

Skulde der være Fare for, at det Offentlige ved at tilstaa 22 Mai.
Debitor ovennævnte Frister vilde lide Tab, bør Sagen paaklages samt Exekution og Auktion afholdes uden unødigt Ophold.

Kan Forlig eller Kjendelse ikke opnaaes, indsendes Henvisningsatteſten til Skogdirektøren, ledsaget af Sagens Dokumenter tilligemed Oplysning om de Indvendinger, som Debitor maatte have at gjøre mod Fordringen, samt om Debitors og hans Kautionisters Vederheftighed, for at vedkommende Departement i Tilfælde kan træffe Forføining til Sagens videre Forfølgning ved Rettergang.

§ 29. Skulde erhvervede Oplysninger om Debitors og hans Kautionisters Formuesforfatning lede til, at Indkaldelse til Forligelseskommissionen eller Afholdelse af Exekution eller Auktion maa anſees for hensigtsløs, bør Indberetning om Sagen gjøres til Skogdirektøren, hvorhos Restancen isaafald bliver staaende i Regnskabet, der hver Gang bør ledsages af indhentet Oplysning, om Vedkommendes Stilling fremdeles er saadan, at Fordringens Inddrivelse ved Tvang fortvarende vilde være unyttig. Skogforvalteren har med Hensyn til saadanne Debitorer saavidt muligt at søge Fordringen afgjort efterhaanden ved mindre Afdrag, hvorhos han vil have at paase, at det Offentliges Ret ikke ved Præskription eller paa anden Maade fortabes, samt at Kravet behørigen anmeldes, om Debitors Bo maatte komme under Skiftebehandling. Skulde Debitor ved Tvangsakkord blive fri for Restgjælden eller afgaa ved Døden uden at efterlade sig tilstrækkeligt til Dækkelse af Gjælden, bør Skifterettens Atteſt derom indsendes til Skogdirektøren, for at vedkommende Departements Bestemmelse om Fordringens Afskrivning i Regnskabet kan erholdes.

VII. Om Regnskabsvæsenet.

§ 30. Skogforvalteren fører Regnskab over Indtægter og Udgifter særskilt for Statens og Oplysningsvæsenets Fonds Skogdrift, Kulturarbeider og øvrige Virksomhedsgrene, for hvilke særskilt Regnskabsaflæggelse maatte være paabudt.

Han har at føre:

1. en pagineret, gjennemdragen og af Amtmanden autoriseret Kassejournal, i hvilken de forskjellige Regnskaber gives sit særskilte Folium, og hvori stedse i kronologisk Orden strax indføres alle kontante Ind- og Udbetalinger saaledes, at deraf med Lethed til enhver Tid kan erfares hans Kassestatus:
2. en Protokol, i hvilken ligeledes de forskjellige Regnskaber gives sit særskilte Folium, og hvori alle til Arbeidere m. v. udbetalte Forskud samtidig med deres Udbetaling indføres med de fornødne Forklaringer og afskrives efterhaanden, som de berigtiges.

22 Mai. 3. en Protokol, hvori for hver Skogs Konto indføres paa Kreditsiden alle ved Salg af Skogprodukter eller paa anden Maade indvundne Indtægter, som vedkommer Driftsregnskabet, med fornøden Forklaring og Angivelse af Pris, Sortimenter, Salgssum, om kontant betalt eller i modsat Fald, naar forfaldent til Betaling, hvorefter Restancerne afskrives efterhaanden, som de indkomne, og paa Debetsiden alle Udgifter vedkommende Driften med fornøden Forklaring og i Tilfælde Henvisning til de desangaaende oprettede Kontrakter.

En lignende Protokol bliver at føre for Kulturarbeider og de øvrige Virksomhedsgrene, for hvilke særskilt Regnskabaflæggelse er foreskrevet.

Findes det hensigtsmæssigere at føre en særskilt Protokol for Indtægter og en for Udgifter, er derfor intet til Hinder.

§ 31. For hvert Budgetaar aflægger Skogforvalteren overensstemmende med de Schemata og nærmere Forskrifter, som derom er eller maatte blive udfærdigede, de fornødne Regnskaber, hvilke ledsagede af fuldstændige og specificerede Fortegnelser over de ved Regnskabsaarets Udløb henstaaende uberigtigede Forskud og Restancer tilligemed alle øvrige fornødne Bilag inden Udgangen af September Maaned indsendes gjennem Skoginspektøren.

De nævnte Fortegnelser bør udvise Datum for Forskudets Udbetaling og for de Salg, fra hvilke Restancer hidrøre, med vedføiet Forklaring for hvert enkelt Forskuds- og Restancebeløb om, hvad der er foretaget til dets Berigtigelse, naar Forføining hertil seneſt er truffen, og hvorpaa Berigtigelsen beror.

§ 32. For hvert Kvartal har Skogforvalteren derhos af de forskjellige Regnskaber at meddele Extrakter in duplo, hvilke ledsagede af lignende Fortegnelser, som de i foregaaende § omhandlede, over de Forskud og Restancer, der ved Udgangen af Kvartalet henstaa uberigtigede, seneſt inden 2 Uger efter Kvartalets Udløb indsendes gjennem Skoginspektøren.

§ 33. Foregaar der inden Omraadet Skogdrift for offentlig Regning, har Skogforvalteren for hvert Budgetaar — særskilt for Statens og Oplysningsvæsenets Fonds Skoge — tillige at aflægge Materialregnskab, der udviser Tilgang, Afgang og Beholdning af de forskjellige Sortimenter, og som sammen med Pengeregnskabet indsendes gjennem Skoginspektøren.

I den Anledning har han at føre en Materialprotokol, hvori Materialierne føres til Tilgang og Afgang, efterhaanden som de fremdrives og afhændes eller forbruges.

§ 34. Tiltrænger Skogforvalteren Penge til Arbeiders Iværksættelse, har han at indkomme til Skogdirektøren med Rekvisition herom og for hver Gang specielt oplyse, hvortil Midlerne skulde anvendes.

Han maa ikke sidde inde med større Kassebeholdning end

strengt nødvendigt for Forvaltningen og har uopholdelig overensstem- 22 Mai.
mende med § 27 at indbetale den overflødige kontante Beholdning i Norges Bank eller til Skogdirektøren. Haves ved Kvartalets Slutning nogen nævneværdig Sum i Kasse, bør Skogforvalteren ledsage sin Kvartalsextrakt eller sit Regnskab med saadanne Oplysninger om de foreſtaaende Udtællinger, at Nødvendigheden af at sidde med en saadan Kassebeholdning deraf kan forstaaes.

§ 35. Forskud bør kun udbetales, naar Omstændighederne gjør det nødvendigt at tilstaa saadanne for paa en hensigtsmæssig og økonomisk Maade at faa de forefaldende Drifter eller andre Arbeider iværksatte. Det forskudte Beløb bør ikke være større end til Øiemedets Opnaaelse nødvendigt og i intet Tilfælde overstige Halvdelen af det tilsigtede Arbeides antagelige Kostende. Sikkerhed bliver saavidt muligt at fordre for Forskudsbeløb eller for, at det omkontraherede Arbeide virkelig bliver udført til bestemt Tid og paa forsvarlig Maade.

Dette gjælder dog ikke med Hensyn til de paa Forskudskontoen midlertidig posterede Udbetalinger, som ikke overstiger, hvad Skogvæsenet har faaet Valuta for i allerede præsteret Arbeide, og som kun indtil videre posteres paa denne Konto, fordi Arbeidet endnu ikke er afsluttet, og Opgjør derfor endnu ikke kan gives. Men heller ikke disse Forskud bør udbetales i rigeligere Mon, end at Vedkommende altid har en fuldkommen tilstrækkelig stærk Interesse i at fuldføre Arbeidet og snareſt muligt erholde endeligt Opgjør.

For samtlige Forskud bør Skogforvalteren som Legitimation erhverve behørig Kvittering og snareſt muligt — seneſt ved Driftens eller Arbeidets Afslutning — istandbringe Opgjør, hvorved Forskudene berigtiges. Især bør det søges undgaaet, at Forskud bliver staaende i Regnskaberne fra det ene Regnskabsaar til det andet.

Lignende Forholdsregler som i § 28 foreskrevet med Hensyn til Restancer bliver ogsaa at træffe, om noget ydet Forskud ikke i behørig Tid skulde blive berigtiget.

§ 36. Skogforvalteren har derhos jevnligen at undersøge de ham underordnede Regnskabsføreres Kassebeholdninger og sammenholde disse med Udvisendet af deres Bøger samt paase, at Regnskabsførselen foregaar ordentlig og overensstemmende med de her givne Forskrifter, forsaavidt de paa Tilfældet er anvendelige.

§ 37. For de Pengemidler, som betroes Skogforvalteren, har han at stille den Sikkerhed til det Offentlige, som er eller bliver forlangt, og maa han ikke uden speciel Tilladelse overtage nogen anden Kassererforretning.

VIII. Forskjellige Bestemmelser.

§ 48. Ved hvert Kvartals Udgang har Skogforvalteren til Inspektøren at afgive en kortfattet Beretning om de i Kvartalets

22 Mai. Lob iværksatte Arbeider og trufne Foranstaltninger og ved hver Maaneds Udgang en kort Oversigt over de Arbeider, som i næste Maaned antages at komme til Udførelse.

§ 39. For hvert Kvartal og snareſt muligt efter dets Udløb har Skogforvalteren at indsende gjennem Skoginspektøren Regning — i Tilfælde særskilt for Statens og Oplysningsvæsenets Fonds Vedkommende — over den ham paa Reiser i offentlige Anliggender tilkommende Godgjørelse med kort Forklaring om Formaalet med Reiserne samt forøvrigt ledsaget af alle for Revisionen fornødne Oplysninger saasom Angivelse af Datum og Klokkeslet for enhver Reises Tiltrædelse og Afslutning, Tidsvarigheden af Ophold paa Dampskib og i Kjøbsted eller Ladested, vedkommende Fogeds Atteſt angaaende Veilængderne samt i Tilfælde Regningsudstederens egen Attestation angaaende de i Lov af 10de Juli 1894 om offentlige Tjenestemænds Skyds- og Kostgodtgjørelse dens §§ 6, 14 og 23 omhandlede Forhold.

Sine Underordnedes Regninger har han at gjennemgaa og forsynet med Paategning om, hvorvidt han ved samme har noget at bemærke, at indsende direkte til Skogdirektøren.

Er Reiseforskud oppebaaret, bør fornøden Oplysning herom meddeles.

§ 40. Inden den Tid, som for hver Gang bliver bestemt, har Skogforvalteren hvert Aar at afgive til Skogdirektøren et detailleret Forslag over de Beløb, som til Forvaltningen inden hans Omraade bør søges bevilget for den følgende Budgettermin. Dette Forslag bør indeholde Opgave over Udgifter til Personalets Lønninger og Reiser, over de Hugster, som i Terminen antages at burde iværksættes, de deraf paaregnelige Indtægter og de med Hugsten og Driften antagelig forbundne Udgifter, Opgave over de paaregnelige Indtægter og Udgifter ved Plantnings- og Saanings-væsenet — særskilt for Klænganstalter, Planteskoler og Skogkultur udenfor Planteskolen — Bidrag til private Skoganlæg, Skogkjøb, hvortil der maatte antages at ville blive Anledning, samt forøvrigt saa detailleret, som for hver Gang maatte blive forlangt.

§ 41. Skogforvalteren bør om muligt inden November Maaneds Udgang hvert Aar til Skogdirektøren gjennem Skoginspektøren at afgive en Aarsberetning om Virksomheden inden Omraadet for det forløbne Budgetaar (Regnskabsaar), affattet i den Form, som er eller maatte blive foreskrevet.

18 Juni. **Skrivelse** fra Indredepartementet til Rigsforsikringsanstalten, der havde udbedt sig Departementets Udtalelse om:

1. hvorvidt en Bedriftsindehaver kan nægte at indsende Anmeldelse paa den i Ulykkesforsikringslovens § 14 omhandlede Formular, indtil vedkom-

mende Bedrifts Forsikringspligt er endelig afgjort af Indredepartementet. 18 Juni.

2. hvorledes Lovens § 38 andet Punktum skal forstaaes.

I Anledning heraf meddeler Departementet, at de omhandlede Spørgsmaal henhører under Domstolenes Afgjørelse, men at det for sit Vedkommende finder at kunne udtale:

ad. 1. Departementet er efter Udtrykkene i § 14 sammenholdt med § 1 tredie Passus, mest tilbørligt til at antage, at hvor der er opstaaet Tvist om en Bedrifts Forsikringspligt, kan Vedkommende nægte at indsende den i Sen omhandlede Formular, indtil Spørgsmaalet er afgjort af Indredepartementet, uden for dette sit Forhold at kunne ilægges Mulkt efter Lovens § 38.

ad. 2. Departementet finder ikke at kunne tiltræde den af Rigsforsikringsanstalten hævdede Opfatning af § 38 2det Punktum gaaende ud paa, at Bestemmelsen om Bodernes Fastsættelse til det tredobbelte af det forlidet erlagte Præmiebeløb kun skal komme til Anvendelse ligeoverfor Arbeidsgivere, der har afgivet faktisk urigtige Opgaver, og som Følge deraf ikke fuldt ud har erlagt, hvad de pligter. En saadan Begrænsning, opstillet som almindelig Regel vilde efter Departementets Mening være ligefrem i Strid med Lovens Ord, der fastsætter, at Bestemmelsen ogsaa skal kunne anvendes mod Arbeidsgivere, der ganske har undladt at afgive Anmeldelse.

Departementet gjør i denne Forbindelse opmærksom paa, at den heromhandlede Bestemmelse om Bodernes Ansættelse er givet Formen af en almindelig Regel, der under specielle Omstændigheder skal kunne fraviges. Herved har man det, saavidt skjønnes, i sin Magt at rette paa aabenbare Misforhold, om saadanne kan antages at ville opstaa ved Anvendelsen af Lovens Hovedregel.

Kongelig Resolution, afgiven i sammensat Statsraad, hvorved er bestemt, at et svensk og norsk Konsulat skal oprettes i Baku med Distrikt omfattende Byen Baku og dens Omraade. 4 Decbr.

1892

Cirkulære fra Indredepartementet til Amtmændene: 12 Febr.

Departementet har — navnlig i den senere Tid — fra flere Kanter af Landet bragt i Erfaring, at Bestemmelserne i §§ 2 og 9 i Lov om Formandskaber paa Landet m. V. af 14de Januar 1837 om, at Valgene paa Formænd og Repræsentanter skal foregaa efter Opraab af Mandtallet over de Stemmeberettigede, ikke overholdes, idet Opraab dels undlades, dels alene foretages ved Valget paa Formænd, samt at for-

12 Febr. skjellige andre Uregelmæssigheder har fundet Sted. Saaledes er der forekommet Tilfælde, hvor vistnok Opraab er foretaget ved hvert Valg, men kun én Gang, og hvor man snart har antaget, snart negtet at antage Stemmer fra Personer, som ikke har været tilstede eller svaret ved Opraabet af sit Navn.

Med Hensyn til Bedømmelsen af, hvorvidt Valg, hvorunder saadanne Uregelmæssigheder har fundet Sted, bør erklæres ugyldige eller ikke, har Departementet fundet det rigtigst at gaa frem efter den Regel, at man i Tilfælde, hvor der er tilveiebragt Oplysninger, der kan lede til Formodning om, at Valget kunde have faaet et andet Udfald, hvis Loven i denne Henseende var bleven overholdt, har erklæret vedkommende Valg ugyldigt, medens man, naar saadanne Oplysninger ikke har foreligget, har fundet at kunne opretholde Valget.

Til Forebyggelse af deslige Uregelmæssigheder for Fremtiden skal Departementet i Overensstemmelse med, hvad man har udtalt ved forskjellige Leiligheder (se saaledes de i Lovtidende indtagne Skrivelser af 5te og 22de Februar 1886) meddele, at Departementet antager, at i de citerede §§ 2 og 9 i Formandskabsloven for Landet omhandlede Opraab bør finde Sted ved hvert af de tre Valg paa Formænd, Suppleanter og Repræsentanter, at Stemmesedler ikke bør modtages udenfor Ordenen eller efterat Opraabet for hvert Valg er forbi, men at Opraabet under Jagttagelse af denne Regel i Analogi med Bestemmelsen i § 14 i Valgloven af 24de Juni 1828 bør ske to Gange.

Departementet skal anmode Hr. Amtmanden om at paalægge Fogderne i Deres Embedsdistrikt ved fremtidige kommunale Valg at holde sig disse Regler efterrettelige.

Alfabetisk Register

til

Norsk Lovtidende, 2den Afdeling

for

1896.

Oversigt

over Registrets Afdelinger.

Arv og Skifte, Umyndige og Værger.
Assurancevæsen.
Auktioner.
Bank- og Pengevæsen, Gjældsbreve.
Brand- og Bygningsvæsen, den almindelige Brandkasse.
Brændevin, Øl m. m.
Bøger, Literatur, Kunst m. m.
Fattigvæsen, offentlige Stiftelser og Legater.
Fiskeri og Jagt.
Forbrydelser, Straffe og Strafanstalter.
Handel, Haandværk, Fabriker, Bergværker.
Jurisdiktions- og Grændseforandringer, Delinger, Navneforandringer for Distrikter.
Kirker og Kirkegaarde.
Kjøb- og Ladesteder.
Kommune- og Valgvæsen.
Kongen og Kongehuset.
Landvæsen.
Love og Grundlovsbestemmelser.
Loves og Anordningers Kundgjørelse.
Medicinal- og Sundhedsvæsen.
Militærvæsen, Værnepligt.
Pensionsvæsen, Pensions- og Enkekasser.
Politivæsen.
Post- og Telegrafvæsen.
Regjeringen, Embeds-, Bestillings- og Ombudsmænd i Almindelighed.

Religion, Gudstjeneste, Geistlighed.
Retten.
Skatter og Afgifter.
Skole- og Undervisningsvæsen.
Skovvæsen, Almenninger, Flødning, Kanalvæsen.
Sparebanker.
Sportelvæsen.
Statskassen.
Stempelvæsen.
Storthinget, Stemmeret.
Sverige.
Søvæsen, Havne-, Lods-, Fyr- og Redningsvæsen.
Toldvæsen, Ind- og Udførsel.
Traktater, Forhold til Udlandet, Konsulatvæsen.
Tyende.
Veivæsen, Jernbaner, Skyds.
Ægteskab, Forældre og Børn.

Arv og Skifte, Umyndige og Værger.

1896			Side
27 Febr.	Skr.	ang. Adgang til Umyndiggjørelse efter Fattiglovens § 9	37
16 Septbr.	Skr.	ang. et Spørgsmaal om Arveafgift	509
2 Oktbr.	Skr.	om, hvorvidt en Sætteskifteforvalter burde fratræde denne Stilling, efterat den inhabile, ordinære Skifteforvalter var afgaaet ved Døden	524

Assurancevæsen.

1896			
4 Jan.	Skr.	om, hvorvidt Nedrivning af Huse gaar ind under Ulykkesforsikringsloven	4
22 —	Skr.	ang. Forstaaelsen af Ulykkesforsikringslovens § 16 sidste Passus	11
7 Marts.	Res.	om ny Plan for Vangs og Furnæs's Brandkasse	42
9 April.	Res.	om Bevilgning til Rigsforsikringsanstalten	70
9 —	Res.	om Do. til Rigsforsikringsanstaltens Appelkommission	71
28 —	Res.	om Plan for Faabergs gjensidige Brandforsikringsforening for Bygninger og Løsøre	109
23 Mai.	Res.	om Tillæg til Bestemmelser ang. Rigsforsikringsanstalten	145
18 Juni.	Skr.	ang. Forstaaelsen af nogle Bestemmelser i Loven om Ulykkesforsikring	696
8 Juli.	Res.	om Forandring i Lovene for det norske Garantiselskab	285
3 Aug.	Skr.	om, hvorvidt Amtskassen er forsikringspligtig ligeoverfor de „Entreprenører", der efter Anbud overtager Vedligeholdelsen af Amtets Veie	429
4 —	Res.	om Plan for Eidsbergs gjensidige Brandforsikringsforening for Bygninger og Løsøre	431
26 —	Res.	om ny Plan for Gausdals gjensidige Brandforsikringsforening for Bygninger og Løsøre m. v.	451
26 —	Res.	om Forandringer i og Tillæg til Planen for Ringebu Præstegjælds Brandassuranceselskab	452
29 Septbr.	Res.	om Regler for Erstatning i Ulykkestilfælde til Arbeidere i Kristiania Kommunes Tjeneste	521

1896 Side.
2 Oktbr. Res. om Forandringer i Planen for Kristiania alm. Brandforsikringsselskab 523
20 Novbr. Res. om Plan for Onsø gjensidige Brandforsikringsforening for Løsøre 563
20 — Res. om Forandringer i og Tillæg til Love for Hols Brandforsikringssamlag 563
20 — Res. om Tillæg til Plan for Børseskogns gjensidige Brandforsikringsforening 563
8 Decbr. Res. om Forandringer i og Tillæg til Plan for Borgund og Skodje Brandforsikringsforening for Huse . . . 577
17 — Res. om Forandring i Love for Søndre og Nordre Lands private Brandforsikringsforening 665

Auktioner.

1896
24 Septbr. Skr. ang. Beregningen af Gebyr for Skrivning af Auktionsskjøder 516

Bank- og Pengevæsen, Gjældsbreve.

1896
18 Febr. Res. om Udvidelse af den Hypothekbankens Direktion meddelte Bemyndigelse til Udlaan mod Pant i Skov . 32
27 Juli Lov om Forældelse af Fordringer 324
27 — Lov indeholdende Forandring i Lov om Norges Bank af 23de April 1892 387
27 — Res. ang. Kostgodtgjørelse for Medlemmer af den Kommission, som har at undersøge og kontrollere de ved Statens Myntværksted benyttede Myntlodder og Vegtbalancer 398

Brand- og Bygningsvæsen, den almindelige Brandkasse.

1896
8 Jan. Skr. ang. Forstaaelsen af Lov af 1895 om Foranstaltninger til Betryggelse mod Ildsfare i større Vaaningsbygninger 5
8 Febr. Res. ang. Erlæggelse af extraordinær Kontingent til den alm. Brandforsikrings-Indretnings Land-Afdeling . 25
25 Febr. Instrux for Kassereren ved den alm. Brandforsikrings-Indretning for Bygninger 33
13 Marts Res. om Reglement for Hammerfests Brandkorps . . . 48
24 — Res. ang. Bøder for Overtrædelse af Fdn. af 18de December 1751 57
25 — Res. om Reglement for Brandvæsenets Ordning i Ladestedet Mandal 57

1896			Side.
9	April	Res.	om Tillæg til § 10 i Tillægsbestemmelser til Skjærpelse i de gjældende Bygningslove for Bergen . .	70
10	—	Skr.	om, hvorvidt en i Henhold til Lov om Bygningsvæsenet af 6te September 1845 ilagt løbende daglig Mulkt var Gjenstand for Benaadning	73
18	—	Res.	om Forandring i Tillægsbestemmelser for Bygningslovgivningen for Drammen	100
18	—	Res.	om Strandstedet Brønøsunds Overgang til særskilt Kommune i Bygningsvæsenets Anliggender . . .	101
2	Mai	Res.	om den almindelige Bygningslovgivnings Anvendelse i Strandstedet Odde m. v.	117
9	—	Res.	om en Bestemmelse til Skjærpelse af de gjældende Bygningsloves Forskrifter for Haugesund	129
12	—	Res.	om Forandring i Reglement og Taxt for Feievæsenet i Moss	131
15	—	Lov	om Foranstaltninger til Betryggelse mod Fare og Ulemper ved elektriske Anlæg m. v.	133
27	—	Res.	om Oprettelse af en særskilt Bygningskommune i Hedrums Herred	147
6	Juni	Res.	om Tillæg til Bestemmelser til Skjærpelse i de gjældende Bygningsloves Forskrifter for Fredrikshald .	178
6	—	Res.	om den alm. Bygningslovs Anvendelse for en Strækning ved Otta Jernbanestation i Vaage Herred . .	179
3	Juli	Res.	ang. Brandvisitationerne i Tønsberg	272
3	—	Res.	ang. nyt Reglement for Feievæsenet i Bodø . . .	273
8	—	Res.	ang. Forandring i Kristiania Bygningslovs § 23 og Anordning af et særskilt Stilladstilsyn m. v. . . .	275
8	—	Res.	ang. Forskrifter om Indretning og Drift af Heisanlæg i Kristiania m. v.	277
8	—	Res.	om den alm. Bygningslovgivnings Anvendelse for et Strøg ved Sætorp Jernbanestation, nordre Frons Herred m. m.	283
27	—	Lov	om Bygningsvæsenet for Landets Byer udenfor Kristiania, Bergen og Trondhjem	352
27	—	Lov	indeholdende Forandringer i og Tillæg til Lov om Bygnigsvæsenet i Kristiania af 5te Juni 1875 . .	382
27	—	Res.	om Skjærpelse i de gjældende Bygningsloves Forskrifter for Fredriksværn	397
10	Oktbr.	Res.	om Forandring i Byggeforskrifter for Skien . . .	534
10	—	Res.	om Do. for Kragerø	534
24	Novbr.	Skr.	ang. Forsigtighedsregler ved Opsætning og Brug af Petroleumsmotorer	569
15	Decbr.	Skr.	om, hvorvidt en Distriktslæge maa fratræde sin Stilling som Medlem af og Formand i Brandkommissionen, fordi han som Sundhedskommissionens Ordfører vil være selvskrevet Medlem af Bygnings- og Reguleringskommissionerne	650

1896 Side.

15 Decbr. Skr. ang. Udligningen af Udgifter i Henhold til Lov om Bygningsvæsenet af 17de Juni 1869 650
22 — Skr. om Anerkjendelse af et Stof som ildfast Tagtækningsmateriale 675

Brændevin, Øl m. m.

1896

11 Jan. Skr. ang. Udskjænkningsbevillinger for Dampskibe . . . 9
24 — Skr. om, hvorledes der skal forholdes med et ifølge Dom konfiskeret Kvantum Brændevin under 40 Liter . . 11
25 — Res. om Regler for den i Henhold til § 6 i Lov af 1894 om Brændevins Salg og Udskjænkning anordnede Afstemning for Bergen 12
3 Febr. Skr. ang. Adgang til Tilvirkning af Frugtvine med Tilsætning af Alkohol 18
14 — Skr. om, hvorvidt Beslutninger, fattede af Herredsstyrelser i Medhold af § 2 i Lov af 18de Juni 1884 om Udskjænkning af Øl m. v. paa Landet, fremdeles er gyldige 27
18 Marts. Skr. om, hvorvidt det ved en paa Forhaand afgiven alm. Bestemmelse kan fastsættes, at i visse Strøg af en By vil Bevillinger til Smaasalg af Øl ikke blive at meddele 50
30 — Res. om Regler for den i Henhold til § 6 i Lov om Brændevins Salg og Udskjænkning anordnede Afstemning for Mosjøen 67
9 April Res. om Lønningsregulativ for det ved Tilvirkningen af Brændevin og Malt ansatte Kontrolpersonale . . 71
22 — Res. om Regler for den i Henhold til § 6 i Lov om Brændevins Salg og Udskjænkning anordnede Afstemning for Stavanger 104
27 — Lov ang. Forandring i §§ 21, 22 og 23 i Lov om Brændevinstilvirkning og Omdestillation af 28de Juni 1887, forsaavidt angaar den paa Oplag fremdeles henliggende Del af det i Tilvirkningsterminerne 1894—1895 og 1895—1896 tilvirkede Brændevin 105
2 Mai Res. ang. Overkontrollørposten ved Brændevins- og Maltilvirkningen i 1ste Kontroldistrikt 120
15 — Res. om Forhøielse af Afgiften for Udsalg af Øl i Nes Herred, Øvre Romerikes Fogderi 133
28 — Skr. om, at Brændevin i det i Toldlovens § 88 omhandlede Tilfælde i hvilkensomhelst Mængde kan bortsælges ved offentlig Auktion 148
2 Juni Res. om Regler for den ved Lov af 1894 om Brænde-

1896 Side.

vins Salg og Udskjænkning anordnede Afstemning for Levanger 163
19 Juni Res. om Forhøielse af Afgiften for Udskjænkning af Øl m. v. i Moss 204
2 Juli Res. om Afgifter af Malt- og Brændevinstilvirkning m. v. fra 3 Juli 1896 270
3 — Res. om Vedtægter for Overdragelse og Udøvelse af Rettigheder til Udskjænkning af Brændevin i Bodø . . 272
20 — Skr. ang. Lovligheden af en af Kommunestyret i en By fastsat Vedtægt om Nedsættelse i en Indehaveren af en indskrænket Ølret af Ligningskommissionen ilagt Afgift 301
27 — Lov til Forebyggelse af Smughandel med spirituøse Drikkevarer i Tromsø Stifts Landdistrikter 347
27 — Kundgj. ang. Afgifter af Malt- og Brændevinstilvirkning fra 3die Juli 1896 396
18 Aug. Res. om Forhøielse af Afgiften for Udskjænkning af Øl m. v. i Grimstad 450
11 Septbr. Skr. ang. Forstaaelsen af den i § 25 i Lov af 24de Juli 1894 indeholdte Bestemmelse om Straf for Personer, der er beruset paa Jernbaner 506
12 — Skr. om, hvorvidt det er stridende mod Maltlovens Bestemmelser at foretage Tørring af mæltet eller udspiret Korn for andre 507
12 — Skr. ang. den Udstrækning, hvori en Tilvirker af ubeskattet Malt kan foretage Dispositioner dermed eller med Øl tilvirket deraf 507
26 — Res. ang. Smaasalg af Øl og Vin i Sandefjord . . . 518
28 — Skr. ang. Forstaaelsen af en Bestemmelse i Udskjænkningsloven for Byerne af 18de Juni 1884 521
1 Oktbr. Skr. om, hvorvidt Handelsborgere er berettigede til uden Bevilling at drive Smaasalg af Øl, Vin, Mjød og Cider 523
2 — Res. om Vedtægter for Overdragelse og Udøvelse af Rettigheder til Udskjænkning af Brændevin i Mosjøen . 523
3 — Skr. ang. Lovligheden af Indkjøb for fælles Regning af Brændevin i Partier paa 250 L. med senere stedfindende Fordeling 524
3 — Telegram om, at Mangel paa Skrivekyndighed er lovligt Forfald ved Afstemning over Samlag 524
6 — Res. om Forhøielse af Afgiften for Udskjænkning af Øl m. v. i Aalesund 525
10 — Res. ang. Smaasalg af Øl m. v. i Arendal 531
12 — Skr. ang. Forstaaelsen af nogle Kommunestyrers Beslutninger med Hensyn til Salg og Udskjænkning af Øl og Vin m. m. 537

1896			Side.
13	Oktbr.	Ref. ang. Smaasalg af Vin, Mjød og Cider i Kristiania	538
17	—	Ref. ang. Smaasalg af Vin, Mjød og Cider i Kragerø	540
23	—	Ref. ang. Smaasalg af Øl. Vin, Mjød og Cider i Lillesand	544
27	—	Ref. om Forhøielse af Afgiften for Udskjænkning af Øl, Vin, Mjød og Cider i Lillesand	545
27	—	Ref. ang. Do. i Fredrikstad	545
30	—	Ref. ang. Smaasalg af Øl m. v. i Hamar	546
11	Novbr.	Skr. om, hvorvidt det er lovligt at foretage Maltning af Korn til Husbrug for andre	553
16	—	Skr. om, hvorvidt Afgift skal erlægges af det Brændevin, der af Brænderieiere og Destillatører sælges til teknisk Brug	556
28	—	Ref. ang. Afgiften af Salg og Udskjænkning af Øl og Vin i Aamot Herred	572
10	Decbr.	Skr. om, hvorvidt et Vinhandlerfirma i en By var pligtigt til at anmelde til Handelsregistret sin i en anden By drevne Virksomhed som Filial af Hovedforretningen, samt om, hvorvidt Firmaet pligtede for denne Virksomhed at erhverve Bevilling til Smaasalg af Vin i sidstnævnte By	648
16	—	Skr. ang. Lovligheden af, at flere i Fællesskab kjøber Brændevin i et større Parti og siden deler dette	657
16	—	Skr. om, hvorvidt Ret til Salg af Brændevin i større Partier indbefatter Tilladelse til at besørge samme tappet paa Flasker	657
22	—	Skr. ang. Lovligheden af, at flere i Fællesskab kjøber større Partier Brændevin og senere deler det mellem sig	675

Bøger, Literatur, Kunst m. m.

1896			
13	April.	Tiltrædelsesakt til den i Bern den 9de September 1886 afsluttede Konvention angaaende Oprettelse af en international Union til Beskyttelse af literære og kunstneriske Værker	74
20	Novbr.	Ref. om Kommunens Overtagelse af Arendals Museum og Bibliothek	563

Fattigvæsen, offentlige Stiftelser og Legater.

1896			
14	Jan.	Ref. om Stadfæstelse paa Hoffrøken K. M. Falbes Legat	9
17	—	Ref. om nye Statuter for Ulabrandslegatet	10
27	—	Ref. om forandret Anvendelse af Renterne af Toldkasserer Ole Lørdahls Legat	13

1896				Side.
11	Febr.	Res.	om Tillæg til § 5 i Statuterne for John Andersen og Kjersten Andersdatter Buskleins Legat	26
7	Marts.	Res.	om Stadfæstelse paa Aanen og Valborg Valands Legat for Fattige i Holme Sogn	42
17	—	Res.	om Do. paa Erik Halgrimsen Noss's Legat	49
25	—	Res.	om Do. paa „Svend Foyns Borgerskole" som offentlig Stiftelse	58
30	—	Res.	om Do. paa Peder Hardebergs og Hustrus Legat	67
7	April.	Res.	om Do. paa Provst A. J. Lassons og Hustrus Legat	68
7	—	Res.	om Do. paa Georg Ferdinand Vedelers og Hustrus Legat	68
28	—	Res.	om Do. paa Svend Olsen Sævikhougens og Hustrus Legat	106
7	Mai.	Res.	om Konfirmation paa Statuter for Brødrene Bugges Legat	123
12	Juni.	Skr.	om, hvorvidt en Ægtefælle, naar Formuesfællesskabet er hævet i Henhold til § 33 i Lov af 29de Juni 1888, er pligtig til at refundere Fattigvæsenet dets Udlæg for den anden Ægtefælle	186
16	—	Res.	om Stadfæstelse paa O. C. Reinhardt og Hustrus Legat	194
16	—	Res.	om Forandring i Statuter for J. A. Jacobsen og Hustrus Legat	194
19	—	Res.	om Stadfæstelse paa det af Hortens Samlag for Brændevinshandel oprettede „Legat for Hortens Vel"	204
3	Juli.	Res.	om Do. paa Aanen og Valborg Valands Legat for ældre Tjenere i Holme Sogn	273
7	—	Res.	om Do. paa Overretssagfører L. Gulbrandsens Legat	274
8	—	Res.	om Forandring i Statuterne for Typograf Bernt Martinsens Legat	297
21	—	Res.	om Stadfæstelse paa W. M. Michaelsens Legat	302
27	—	Lov	om Forandringer i Fattiglovgivningen	320
11	Aug.	Res.	om Stadfæstelse paa A. M. Wiels og Hustru Constance Wiels Legat	434
15	—	Res.	ang. yderligere Bevilgning til Dannelse af kommunale Laanefonds til Erhvervelse af egne Boliger for Ubemidlede m. v.	441
18	—	Res.	om Stadfæstelse paa det af Stavanger Brændevinssamlag oprettede Legat til Stavanger Bys Vel	450
22	Septbr.	Res.	om Do. paa „H. A. Benneches Legat for Trondhjems By"	515
25	—	Res.	om Do. paa „Michael Lie's Legat for Jevnaker Sogn"	518
26	—	Res.	om Forandringer i Statuter for „E. C. Dahls Stiftelse" i Trondhjem	519
26	—	Res.	om Salg af en Eiendom tilhørende Legatet til Understøttelse af ældre trængende Borgere m. v. i Drammen	519

1896 Side.

29 Septbr. Ref. om Stadfæstelse paa „Plade Strangers Legat“ og „Plade Strangers og Hustrus Legat for Skibsføreres Enker og Døtre“ 521
2 Oktbr. Ref. om Stadfæstelse paa Ole Schønnebergs Legat . . 523
2 — Ref. om Do. paa Søren Knudsen Remmems Do. . . . 523
9 — Ref. om Do. paa Anna Bertine Schmidts Do. . . . 529
9 — Ref. om Do. paa det af Larviks Samlag for Brændevinshandel oprettede Legat for Larviks Bys Vel . . . 529
15 — Skr. ang. Indsættelse i Tvangsarbeidsanstalt efter Fattiglovens § 61 539
27 — Ref. om Stadfæstelse paa Rasmus Wallendahls og Hustrus Legat 545
2 Novbr. Ref. om Forandringer i Statuter for „Det Kongelige norske Videnskabers Selskab“ i Trondhjem . . . 548
3 — Ref. om Stadfæstelse paa det af Sandefjords Samlag for Brændevinshandel oprettede Legat for Sandefjords Bys Vel 551
13 — Ref. om Do. paa det af Handelsmand Anders How og Hustru oprettede Legat. 553
14 — Ref. ang. Ændringer i Realisationsreglerne ved Salg af Jordegods tilhørende offentlige Stiftelser 555
14 — Ref. om Love for Understøttelsesfondet for Trængende af Handelsklassen og deres Efterladte i Fredrikshald . 556
21 — Ref. om Statuter for Understøttelsesforeningen for Døvstumme fra det nordenfjeldske Distrikt 569
8 Decbr. Ref. om Stadfæstelse paa det af Lillehammers Brændevinssamlag oprettede Legat for Lillehammer Bys Vel 577
8 — Ref. om Do. paa det af Svelviks Brændevinssamlag oprettede Legat for Svelviks Bys Vel 577
8 — Ref. om Statuter for „Fridtjof Nansens Fond til Videnskabens Fremme“ 577
10 — Ref. om Nedre Ekers Herreds Overtagelse af Mjøndalens Brugs Fattig- og Skolevæsen 578
17 — Ref. om Stadfæstelse paa Bernt Solberg og Hustrus Legat 664
22 — Ref. om Do. paa Søskende Speilbergs Legat 670

Fiskeri og Jagt.

1896

7 Marts. Ref. om Fredningsbestemmelser for endel Vildtsorter i Buskeruds Amt 40
10 — Ref. ang. Fiskeriet i Semoa Elv 44
10 — Ref. om Fredning af Lax og Søørret i den Del af Laugens Vasdrag, der ligger indenfor Jarlsberg og Larviks Amt 44
10 — Ref. om Dispensation fra endel Bestemmelser i Lov af

1896 Side.

			1891 om Fredning af Lax og Søørret for Søgneelvens Vasdrag i Lister og Mandals Amt . . .	44
10	Marts	Res.	om Fredning af Lax og Søørret i Tromsø Amt .	44
10	—	Res.	om Dispensation fra § 16, 1ste Punktum, i Lov om Fredning af Lax og Søørret af 20de Juni 1891 for den til Eiendommen Thinghaugen i Hedrum Thinglag hørende Strækning af Laugens Vasdrag . . .	44
20	—	Res.	om Fredning af Lax og Søørret i Nordre Bergenhus Amt	51
20	—	Res.	om Do. i Søndre Trondhjems Amt	51
20	—	Res.	om Do. i Nordre Trondhjems Amt	51
25	—	Res.	om Fredning af Ferskvandsfisk i Snarumselven inden Sigdals Herred	57
25	—	Res.	om Do. i Tolgens Herred	57
25	—	Res.	om Do. i Selbu Herred	58
8	April.		Telegram om Ikrafttræden af extraordinært Opsyn m. v. under Fiskerierne ved Finmarkens Kyst	68
10	—		Telegram ang. Fortsættelse af Lofotopsynets Virksomhed .	73
14	—	Res.	om Fredning af Ferskvandsfisk i Høstsjøen med tilstødende Vasdrag i Lilleelvedalens Herred. . . .	97
17	—	Res.	om Forbud mod Brug af Aalenoter i nogle Fjorde i Høivaag Herred	99
20	—	Skr.	ang. Retten til en funden tilskadekommen Elg. . .	103
12	Mai.	Res.	om Fredningsbestemmelser for endel Vildtsorter i Kristians Amt	131
15	—	Res.	om Fredning af Lax og Søørret i Buskeruds Amt.	132
15	—	Res.	ang. Fiskeriet i Tanen.	132
5	Juni.	Res.	om Fredningstiden for Fuglevildt i Budalens og Soknedalens Herreder	163
6	—	Lov	om Hvalfangst	175
9	—	Res.	om Fredning af Elg i Lesje Herred	180
9	—	Res.	om Tilladelse til at fælde Hjort paa nogle Gaarde i Gloppens Herred	180
9	—	Res.	om Fredning af Elg i Røros Herred	181
16	—	Res.	om Fredning af Aarfugl og Rype i Vartdalsstrandens Herred	194
16	—	Res.	ang. Fredningstiden for Fuglevildt i Valsøfjordens Herred.	194
22	—		Meddelelse om Ophævelse af det extraordinære Opsyn under Fiskerierne ved Finmarkens Kyst	206
26	—	Res.	ang. Fiskeriet ved Udløbet af Laugen Elv i Jarlsberg og Larviks Amt	212
26	—	Res.	om Bemyndigelse for Indredepartementet til at meddele Tilladelse til i Fredningstiden at fange eller dræbe Hjort i videnskabeligt Øiemed	258

1896 Side.

10 Juli. Skr. om, hvorvidt det Beløb, der af et Aars Udligning paa et Fiskeridistrikt i Henhold til Laxelovens §§ 28 og 30 ansees uerholdeligt, kan medtages ved næste Aars Udligning 297

27 — Lov om forlænget Gyldighed af Lov af 3die April 1895 indeholdende Forandringer i Lov om Fredning af Lax og Sørret m. v. af 20de Juni 1891 . . . 345

4 Aug. Res. om Tilladelse til at benytte Lyster i en Del af Eiksdalsvandet i Romsdals Fogderi 430

4 — Res. om Fredning af Lax og Sørret i Romsdals Amt 430

4 — Res. om Dispensation for Eierne af Næsheim Laxefiskeri i Haaelven fra § 6 i Lov om Fredning af Lax og Sørret 430

4 — Res. om Fredning af Elgsdyr i Hedemarkens Amt . . 431

4 — Res. om Fredning af Hjort i Tusterens Herred . . . 431

6 — Skr. om, hvorvidt Salget af et konfiskeret Fiskeredskab nødvendigvis maa foregaa ved offentlig Auktion . . 431

11 — Res. om Forbud mod Brug af visse Fangstindretninger for Fuglevildt og Hare i Smaalenenes Amt 432

11 — Res. om Fredning af Barfugl samt Forbud mod visse Fangstindretninger for Fuglevildt i Eidskogens Herred 432

11 — Res. ang. Fredningstiden for Lax og Sørret i den Del af Laugen Elv, der ligger ovenfor Huggetvedtfossen 433

11 — Res. om Dispensation fra endel Bestemmelser i Lov om Fredning af Lax og Sørret for Fuglestadelven med Bjorvand i Ogne Herred og Kvasseimselven i Ogne og Varhaug Herreder 433

11 — Res. ang. Fredning af Hjort i Søndre Bergenhus Amt . 433

7 Septbr. Res. om Fredning af Raphøns i Dovre Herred . . . 502

7 — Res. om Tilladelse til at drive Stangfiske efter Lax og Sørret i Oselven i Os Herred 502

7 — Res. om Do. i Førdeelven (Jølstra) i Sønd- og Nordfjords Fogderi 503

14 — Skr. ang. Forstaaelsen af § 6 i Lov om Fredning af Hummer af 29de Juni 1894 508

15 — Res. om Tilladelse til at drive Stangfiske efter Lax og Sørret i Aarøelven i Sogndals Herred 509

15 — Res. om Do. i Gaulaelven i Indre Holmedals Herred . 509

18 — Res. om Fredning af Ferskvandsfisk i samtlige Fjorde, Tjern, Elve og Bække inden Hols Herred 514

18 — Res. om Fredning af Lax og Sørret paa en Strækning udenfor Aardalselven i Aardals Herred 514

18 — Res. om Fredning af Rensdyr i Fjeldstrækningen „Troldheimen“ 514

18 — Res. om Dispensation fra §§ 1 og 2 i Lov om Fredning af Lax og Sørret for endel Laxelve i Finmarkens Amt 515

1896			Side.
26	Septbr.	Res. om Dispensation for Hvalfangerselskabet „Haabet" af Sandefjord fra § 9 i Lov af 6te Juni 1896 . .	519
10	Oktbr.	Res. ang. Sildefiskeriet i Smaalenenes Amt	532
10	—	Res. om Fredning af Hval paa visse Strækninger af Kysten	532
12	—	Skr. om, hvorvidt nogle paa Grund af for liden Maskevidde konfiskerede Kastenøter skulde skjæres itu, førend Salg skede	537
13	—	Res. ang. Fredning af Hjort i Hevne Herred . . . , .	538
16	—	Res. om Forbud mod i Kristianiafjorden indenfor Drøbak til Fangst af Saltvandsfisk at benytte Lyster . . .	539
2	Novbr.	Res. ang. extraordinært Opsyn under Fiskerierne ved Finmarkens Kyst	547
17	—	Res. ang. Fredning af Fuglevildt og Hare i Frænens Herred	556
20	—	Res. om Do. i Eidskogens og Stange Herreder . . .	562
20	—	Res. om Fredning af Edderfugl i Stavanger Amt. . .	562
20	—	Res. om Forbud mod Brug af Snarer m. v. til Fangst af Fuglevildt i Hiterens og Fillans Herreder . . .	562
20	—	Res. om Do. i Tromsø Amt	562
20	—	Res. om Fredning af Tiur og Røi i Altens Thinglag .	562
17	Decbr.	Res. om Forbud mod Brug af Snarer m. v. til Fangst af Hare og Fuglevildt i Stadsbygdens Herred . .	663
17	—	Plak. om Fredning af Hval ved Kysten af Tromsø og Finmarkens Amter	663
22	—	Res. om Fredning af Elg i Kristians Amt	670

Forbrydelser, Straffe og Strafanstalter.

1896			
18	Marts.	Skr. om, hvorvidt der er Adgang til at vedtage Paatalemyndighedens Forelæg, efterat Sagen er iretteført .	50
4	Mai.	Skr. ang. de af Statsadvokaterne udfærdigede Opgaver vedkommende anmeldte Forbrydelser og foreløbige Undersøgelser angaaende saadanne	123
6	Juni.	Lov indeholdende Forandringer i Lov angaaende Forbrydelser af 20de August 1842 m. v.	174
6	—	Lov indeholdende Forandringer i Lov om Rettergangsmaaden i Straffesager af 1ste Juli 1887 . . .	175
22	—	Skr. ang. Anholdelse af undvegne Forbrydere i fremmede Lande.	207
25	—	Skr. om, hvorvidt der i en offentlig Politisag kan ilægges Domfældte Erstatning for Aktoratets Udførelse, naar dette udføres af vedkommende Foged eller Politimester	210
30	—	Regler for mandlige Forbryderes Indsættelse i de forskjellige Straffeanstalter	266
27	Juli.	Res. ang. Lempninger i Reglerne for Paatalemyndighedens Ordning	400

1896			Side.
11 Septbr.	Skr.	ang. Forstaaelsen af den i § 25 i Lov af 24de Juli 1894 indeholdte Bestemmelse om Straf for Personer, der er berusede paa Jernbaner	506
15 Oktbr.	Skr.	ang. Indsættelse i Tvangsarbeidsanstalt efter Fattiglovens § 61	539
14 Novbr.	Skr.	ang. Udgifter ved særskilt eller extraordinært Vagthold inden et Distriktsfængsel	556
14 Decbr.	Skr.	ang. Præsters og Lensmænds Forpligtelse til at anmelde Sædelighedsforbrydelser	649
18 —	Skr.	ang. Forstaaelsen af Straffeprocesslovens § 369, sidste Led	667

Handel, Haandværk, Fabriker, Bergværker.

1896			
18 Febr.	Skr.	om, hvorvidt en Landhandler, der har faaet den ham ilignede Handelsskat eftergivet, fremdeles kan beholde sit Handelsbrev	32
21 —	Skr.	om, hvorvidt Indehaveren af en Læderfabrik kan sælge som eget Fabrikat indkjøbt Læder, som bliver forsynet med den for at faa en salgbar Vare nødvendige Appretur	33
25 —	Skr.	om, hvorvidt der kan meddeles en Landhandlers Hustru Handelsbrev med Ret til at drive Handel i samme Herred som Manden	33
3 Marts	Skr.	om, hvorvidt en i en By bosat Person, der ikke har Borgerskab som Garver, kan optræde som Kommissionær for en udenfor Byen boende Garver	38
21 April	Skr.	om, hvorvidt en Handelsmand, der har gjort Konkurs uden at erholde Akkord, fremdeles beholder sit Handelsborgerskab	104
9 Mai	Res.	om Vedtægt for Natarbeide i Bagerier i Elverum	129
13 —	Skr.	om, at Borgerskab som Bogtrykker kan meddeles uden Aflæggelse af Svendeprøve	132
23 —	Res.	om Anvendelse af den for Kjøbstæderne gjældende Lovgivning om Haandværksdriften i Ladestedet Lillesand	144
30 —	Res.	om Do. i Ladestedet Langesund	149
5 Juni	Res.	om Tilladelse til at anvende Børn og unge Mennesker til det saakaldte „Haandvaskningsarbeide“ ved Røros Kobberværk	163
18 —	Skr.	ang. et Udkast til Vedtægter i Medhold af Bagerlovens § 3, som ikke fandtes at egne sig til Approbation	203
27 Juli	Lov	om Skat paa udenlandske Handelsreisende	346
27 —	Res.	om Svendeprøve for Pølsemagere	397
27 —	Res.	om Bevilgninger til Fabriktilsynet	401
27 —	Res.	ang. Kongsberg Sølvværks Budget m. m.	407
15 Aug.	Res.	om Løn til 3 Assistenter hos Fabrikinspektørerne	443

1896			Side.
28	Aug.	Skr.	om, hvorvidt Bagerier indgaar under Fabriktilsynsloven 453
15	Septbr.	Res.	om Plan for kommunalt Slagtehus i Kristiansund . 509
24	—	Skr.	om, hvorvidt Handelsregisterføreren, naar han ved Anmeldelse af Skibsaktieselskaber finder Grund til Tvivl, om Bestyrelsens Medlemmer er norske Statsborgere og Aktieeiere, bør kræve Legitimation herfor 517
25	—	Skr.	om, hvorvidt et ansvarligt Selskabs faste Eiendomme maa tilskjødes nye Indehavere af Firmaet . . . 518
29	—	Res.	om Regler for Erstatning i Ulykkestilfælde til Arbeidere i Kristiania Kommunes Tjeneste 521
26	Novbr.	Skr.	ang. Forstaaelsen af et Par Punkter i Loven om Indskrænkning af Arbeidstiden i Bagerier m. v.. . 571
3	Decbr.	Skr.	ang. Forstaaelsen af § 2 sidste Afsnit og § 3 Litr. c, i Loven om Indskrænkning af Arbeidstiden i Bagerier 574
10	—	Res.	om Vedtægt for Natarbeide i Bagerier i Sandefjord 578
10	—	Skr.	om, hvorvidt et Vinhandlerfirma i en By var pligtigt til at anmelde til Handelsregistret sin i en anden By drevne Virksomhed som Filial af Hovedforretningen, samt om hvorvidt Firmaet pligtede for denne Virksomhed at erhverve Bevilling til Smaasalg af Vin i sidstnævnte By 648
16	—	Skr.	om, hvorvidt et af Medlemmerne i et ansvarlig Selskab kan tildeles dettes Prokura 657
22	—	Res.	om reglementariske Bestemmelser for Udfærdigelse af Pas for udenlandske Handelsreisende m. v. . . . 669

Jurisdiktions- og Grændseforandringer, Delinger, Navneforandringer for Distrikter.

1896			
11	Jan.	Res.	om Henlæggelse af endel Brug fra Ferkingstad Annex til Falnes Hovedsogn af Skudenæs Præstegjæld . . 8
26	Febr.	Res.	om Oprettelse af Aaensire Jordemoderdistrikt . . . 37
30	Marts	Res.	om Deling af Nedre Ekers Jordemoderdistrikt . . 67
2	Mai	Res.	om Deling af Bolsø Hovedsogn m. v. 120
2	—	Res.	om Thinglagene Maalselvens og Lenvikens Henlæggelse fra Senjens til Tromsø Sorenskriveri . . . 121
2	—	Res.	om Deling af Saltens Sorenskriverembede . . . 121
18	—	Res.	om Deling af Kistrand og Kjelvik og af Modum Lensmandsdistrikt 139
23	—	Res.	om Deling af Kvernes Herred m. v. 144
27	Juli	Res.	om Deling af Gols Herred og Thinglag 401
8	Septbr.	Res.	om Deling af Jevnaker Herred og Lensmandsdistrikt 505
26	—	Res.	om, at nogle Gaarde i Storelvedalen Præstegjæld skal overgaa til et eget, Strand, Annex 518

1896 Side.

10 Oktbr. Res. om Malvik Annexsogns Overgang til et eget, Malvik, Præstegjæld m. v. 535
17 Novbr. Res. om Deling af Bremangers Jordemoderdistrikt . . 556
17 — Res. om Do. af Singsaas og Budalens Do. . . . 556
17 — Res. om Do. af Lødingens Do. 557
21 — Res. om Henlæggelse af Gaarden Sjøflat fra Stangvik til Surendalen Præstegjæld 569
28 — Res. om, at Etnedalen skal udgjøre et særskilt Maanedsthingsdistrikt 572
10 Decbr. Res. ang. Deling af Eidsvold Sorenskriveris Maanedsthingkreds m. v. 578
10 — Res. om Deling af Lesje Thinglag m. v. 579
17 — Res. om Deling af Frænens Jordemoderdistrikt . . . 664
22 — Res. om Oprettelse af Grip Herred, Skolekommune og Fattigdistrikt 670

Kirker og Kirkegaarde.

1896

27 Jan. Res. om Indvielse af et Kapel paa Stangelandseidet i Trano Præstegjælds Hovedsogn 13
26 Septbr. Res. om Opførelse af et Kapel i Nordalsfjorden i Svanø Annexsogn af Kinn Præstegjæld 519
26 — Res. om Indvielse af et i Totenviken i Balke Annex til Østre Toten Præstegjæld opført Kapel 519
29 — Res. om Indvielse af et Kapel ved Dale Fabriker i Bruvik Præstegjælds Hovedsogn 521
10 Oktbr. Res. om Indvielse af et Kapel ved Dale Fabriker i Bruviks Præstegjælds Hovedsogn 536
2 Novbr. Res. om Opførelse af et Kapel i Ranheims Kreds af Lade Hovedsogn i Strinden Præstegjæld 548

Kjøb- og Ladesteder.

1896

8 Febr. Res. om Indskrænkning i Pigtraads Anvendelse til Gjærde i Fredrikstad 21
2 Mai Res. om Do. i Kristiania 117
27 Juli Res. om Do. i Skien 397
4 Septbr. Res. ang. Bestemmelser om Opmaaling af Tomter og Grunde i Larvik med Regulativ for den Byens Stadskonduktør tilkommende Betaling 495
15 — Res. om Plan for kommunalt Slagtehus i Kristiansund . 509
2 Novbr. Res. om Forbud mod Anvendelse af Pigtraad til Gjærde i Ladestedet Florø 547

1896 Side.

Kommune- og Valgvæsen.

1892
17 Febr. Cirk. ang. Øpraab ved Valg paa Formænd og Repræsentanter 697
1896
5 — Skr. ang. en Lensmands Tilkommende for. Reiser til Afholdelse af Forligelseskommissærvalg 19
17 — Skr. ang. de med Valgmandsvalget i Kristiania i 1894 forbundne Udgifter 28
17 — Skr. ang. Udgifter ved Bekjendtgjørelse om Edsaflæggelse til Konstitutionen 28
4 April Skr. om, hvorvidt et nyvalgt Herredsstyre kan tiltræde sin Funktion, naar der er indgivet Klage over Valget m. v. 67
8 — Skr. om, hvorvidt en Herredsstyrelse var berettiget til at lade udbetale til en Person en af ham til Fattigkassen indbetalt Bod for ulovlig Jagt 69
8 — Skr. om, hvorledes der bør forholdes, naar der ved Kommunevalg afgives Stemmesedler lydende paa flere Navne, end der skal vælges 69
11 — Telegram om, hvorvidt et Medlem af Formandskabet, der er Dissenter, er habil ved Behandlingen af en Lærerposts Besættelse 73
14 — Skr. ang. Fremgangsmaaden ved Tilkaldelse af Suppleanter, naar Kommunebestyrelsesmedlemmer er hindrede fra at møde 98
24 — Skr. ang. Valg af nye Medlemmer af en Fattigkommission, der skal tiltræde ved Aarsskiftet 104
23 Juni Skr. om, hvorvidt under Valg paa Repræsentanter en Stemmeseddel, der var paategnet „Venstres Stemmeliste", burde afvises 210
26 — Ref. ang. Valg paa Formænd og Repræsentanter for Slemdal Herred 260
27 Juli Lov indeholdende Forandringer i Lov af 14de Januar 1837 om Formandskaber paa Landet 331
27 — Lov indeholdende Forandringer i Lov af 14de Januar 1837 om Formandskaber i Kjøbstæderne 339
4 Novbr. Skr. om, hvorvidt en Havnefoged, der er Ordfører i en Bys Formandskab, kan være Kasserer for Stedets Havnekasse 551
13 — Telegram om, at der ikke er Adgang til ved Kommunevalg at foretage samtidig Afstemning i særskilte Lokaler 553
3 Decbr. Telegram om, at en midlertidig konstitueret Amtmand ikke kan vælges til Medlem af Formandskabet 574
18 — Telegram ang. Berigtigelse af den Feil, at der er valgt et for lidet Antal Formænd 666
22 — Ref. ang. Valg paa Formænd og Repræsentanter for Eidskogens og Søndre Odalens Herreder 671

1896 Side.
29 Decbr. Skr. ang. Kompetenceforholdet mellem Formandskab og Havnestyre 677

Kongen og Kongehuset.

1896
30 Marts Kundgj. ang. Kongens Reise udenfor de forenede Riger og Rigernes Bestyrelse under hans Fravær . . . 66
21 Mai Kundgj. ang. Kongens Gjenovertagelse af Rigets Bestyrelse 140

Landvæsen.

1896
7 Marts Res. om lovligt Gjærde i Skjeberg Herred 40
7 — Res. om Indskrænkning i Anvendelsen af Pigtraad til Gjærde i Diestad Herred 40
7 — Res. om Forbud mod Do. i Næsset Herred 40
21 — Res. om Indskrænkning i Anvendelsen af Do. til Gjærde i Søndeled Herred 54
21 — Res. om Forbud mod Do. i Steigens Herred 54
20 April Skr. i Anl. af en Beslutning angaaende Anvendelse af Pigtraad til Gjærde, der ikke fandtes at kunne approberes 103
2 Mai Plak. om Forbud mod at holde Rensdyr paa en Strækning i Kautokeino 116
2 — Res. om Indskrænkning i Anvendelsen af Pigtraad til Gjærde i Borgunds Herred 117
2 — Res. om Do. i Gulens Herred 117
2 — Res. om Forbud mod Do. i Balsfjordens Herred . . . 117
9 — Lov om Indskrænkning i Adgang til at slippe Hingste, Tyre, Gjedebukke og Springvædre paa Beite . . . 126
22 — Skr. ang. Fremgangsmaaden ved en Udskiftning . . . 681
23 — Res. om Indskrænkning i Pigtraads Anvendelse til Gjærde i Nordre Frons Herred 144
23 — Res. om Do. i Leinstrandens Herred 144
8 Juni Skr. om, hvorvidt personlig Jagtret over en Eiendom kan fraskilles dennes Skyld for at skyldsættes som særskilt Brug m. v., samt angaaende Betingelserne for en Havnerets Udskillelse ved Skylddeling fra den Eiendom, hvem den tilligger 180
26 — Res. om Forskrifter ang. Fremgangsmaaden ved Salg af Leilændingsgods tilhørende Stamhuse m. v. . . . 213
6 Juli Cirk. om Forholdsregler mod Miltbrandsepidemi for Herrederne Skedsmo og Nitedalen og for Rælingens Annex af Fet 273
8 — Lov indeholdende Forandringer i Lov om det beneficerede Gods af 20de August 1821 og senere Tillægslove . 274

1896			Side.
8	Juli	Cirk. om Forholdsregler mod Miltbrandsepidemi for Østre Aker m. v.	284
10	—	Cirk. om Ophævelse af Forholdsregler mod Miltbrandsepidemi for Nitedalen	297
15	—	Cirk. om Do. for den Del af Skedsmo Hovedsogn, som ligger nordenfor Nitteelven	298
20	—	Cirk. om Forholdsregler mod Miltbrandsepidemi i Enebakstranden, ytre Enebak, Dalfjerdingen og Kirkebygden af Enebak	301
20	—	Skr. ang. Forstaaelsen af Udskiftningslovens § 20	301
22	—	Cirk. om Forholdsregler mod Miltbrandsepidemi i Ski Annex til Kraakstad m. v.	302
27	—	Lov om tvungen Afstaaelse af Grund til Gaardsveie og Ret til Vinterveie paa Landet	349
30	—	Cirk. om Ophævelse af Forholdsregler mod Miltbrandsepidemi for Skedsmo, Østre Aker samt Rælingens Annex af Fet	429
5	August	Cirk. om Do. for Enebak Herred og Ski Annex til Kraakstad	431
15	—	Res. om Indskrænkning i Anvendelsen af Pigtraad til Gjærde i Lyngdals Herred	438
15	—	Res. ang. Forøgelse af Forddyrkningsfondet	442
15	—	Res. ang. Laan af Bygdemagasinfondet til Landhusholdningsselskaber og Amtslandbrugsforeninger	443
4	Septbr.	Res. om Indskrænkning i Anvendelse af Pigtraad til Gjærde i Øvre Ekers Herred	495
17	Oktbr.	Res. om Do. i Sande Herred	540
17	—	Res. om Do. i Haalands Herred	540
17	—	Res. om Do. i Klæbu Herred	540
17	—	Res. om Forbud mod Do. i Vaagans Herred	541
2	Novbr.	Res. ang. Ophævelse af Bestemmelsen om Høiden af lovligt Gjærde i Seims Sogn	547
14	—	Res. ang. Ændringer i Realisationsreglerne ved Salg af Jordegods tilhørende offentlige Stiftelser	555
28	—	Res. om Forbud mod Anvendelse af Pigtraad til Gjærde i Sveens Herred	572
17	Decbr.	Res. om Forbud mod Anvendelse af Pigtraad til Gjærde i Tromø Herred	662

Love og Grundlovsbestemmelser.

1896		
27	April	Lov ang. Forandring i §§ 21, 22 og 23 i Lov om Brændevins Tilvirkning og Omdestillation af 28de Juni 1887, forsaavidt angaar den paa Oplag fremdeles henliggende Del af det i Tilvirkningsterminerne

1896		Side.
	1894—1895 og 1895—1896 tilvirkede Brændevin	105
2 Mai	Lov indeholdende Forandringer i Lov om abnorme Børns Undervisning af 8de Juni 1881 med Tillægslov af 4de Juni 1892	113
9 —	Lov indeholdende Endringer i og Tillæg til Lov om Folkeskolen paa Landet af 26de Juni 1889	125
9 —	Lov indeholdende Endringer i og Tillæg til Lov om Folkeskolen i Kjøbstæderne af 26de Juni 1889	125
9 —	Lov om Indskrænkning i Adgang til at slippe Hingste, Tyre, Gjedebukke og Springvædre paa Beite	126
9 —	Lov indeholdende Forandringer i Loven om den norske Enkekasse af 21de Juni 1895	127
9 —	Lov om Forandring i Lov af 17de April 1880 angaaende Beskatning af fast Eiendom i Kristiania	128
15 —	Lov om Foranstaltninger til Betryggelse mod Fare og Ulemper ved elektriske Anlæg m. v.	133
18 —	Lov indeholdende Tillæg til Lovgivningen om Høiesteret	135
18 —	Lov indeholdende Tillæg til den om Pensionskassen for Statens Tjenestemænd gjældende Lovgivning	136
6 Juni	Lov om Behandlingen af forsømte Børn	164
6 —	Lov indeholdende Forandringer i Lov angaaende Forbrydelser af 20de August 1842 m. v.	174
6 —	Lov indeholdende Forandringer i Lov om Rettergangsmaaden i Straffesager af 1ste Juli 1887	175
6 —	Lov om Hvalfangst	175
12 —	Lov om Forhyrings-, Fæste- og Engagementskontorer	181
20 —	Grundlovsbestemmelse ang. Forandring i Grundlovens § 60	204
26 —	Lov indeholdende Forandringer i Lov af 19de Juni 1882 om Salg af det overflødige af Embedsgaarde	210
8 Juli	Lov indeholdende Forandringer i Lov om det beneficerede Gods af 20de August 1821 og senere Tillægslove	274
27 —	Lov indeholdende Endring i Lov af 27de Juni 1891 angaaende kristne Dissentere og andre, der ikke er Medlemmer af Statskirken	304
27 —	Lov om høiere Almenskoler	304
27 —	Lov om Forandringer i Fattiglovgivningen	320
27 —	Lov indeholdende Forandring i Lov om norsk Statsborgerret m. m. af 21de April 1888	320
27 —	Lov indeholdende Forandring i Lov af 1ste April 1876 angaaende Udgivelse af en Lovtidende og Bekjendtgjørelse af Love m. v.	321
27 —	Lov indeholdende Forandring i Lov af 29de Marts 1890 No. 1	321

1896 Side.
27 Juli Lov af 29 Marts 1890 om Indskrænkning i Retten til at søge Udlæg for Gjæld med de ved forannævnte Lov gjorte Forandringer 322
27 — Lov om Forældelse af Fordringer 324
27 — Lov indeholdende Forandringer i Lov af 14de Januar 1837 om Formandskaber paa Landet 331
27 — Lov indeholdende Forandringer i Lov af 14de Januar 1837 om Formandskaber i Kjøbstæderne 339
27 — Lov om forlænget Gyldighed af Lov af 3die April 1895 indeholdende Forandringer i Lov om Fredning af Laks og Sørret m. v. af 20de Juni 1891 . . . 345
27 — Lov om Skat paa udenlandske Handelsreisende 346
27 — Lov til Forebyggelse af Smughandel med spirituøse Drikkevarer i Tromsø Stifts Landdistrikter 347
27 — Lov om Ændring i Lov af 14de Juli 1893 om Indskrænkning i Brug af Ild i Skog og Mark m. v. . 348
27 — Lov om tvungen Afstaaelse af Grund til Gaardsveie og Ret til Vinterveie paa Landet 349
27 — Lov om Bygningsvæsenet for Landets Byer udenfor Kristiania, Bergen og Trondhjem 352
27 — Lov indeholdende Forandringer i og Tillæg til Lov om Bygningsvæsenet i Kristiania af 5te Juni 1875 . 382
27 — Lov indeholdende Forandring i Lov om Sparebanker af 6te Juli 1887 samt i Lov om Forandring i samme af 14de Juni 1890 386
27 — Lov indeholdende Forandring i Lov om Norges Bank af 23 April 1892 287
27 — Lov om Udskrivning af Heste og Kjøretøier til Feltbrug . 387
27 — Lov om militære Rekvisitioner i Krigstilfælde 392

Loves og Anordningers Kundgjørelse.

1896
27 Juli Lov indeholdende Forandring i Lov af 1ste April 1876 angaaende Udgivelse af en Lovtidende og Bekjendtgjørelse af Love m. v. 321

Medicinal- og Sundhedsvæsen.

1867
2 April Instrux for Marinens Overlæge og de øvrige ved Værfterne stationerede Læger (indtaget som Note) . . . 580
1881
19 Jan. Cirk. fra Medicinaldirektøren ang. Indsendelse af maanedlige Lister over angrebne og døde af epidemiske Sygdomme i Byerne 660
1892
7 Mai. Cirk. fra Medicinaldirektøren ang. epidemiske Maaneds-

1896			Side.
		lister for Landdistrikterne samt ang. Dødsstatistik for samme	661
1896			
8 Jan.	Skr.	ang. Udredelse af Udgifterne ved Forpleining paa Vardø Sygehus af en i Nordlands Amt hjemmehørende Person, der led af Syfilis	5
11 —	Res.	om Sundhedsforskrifter for Bogtrykkerier	7
13 —	Skr.	ang. Udgifterne ved en sindssyg Persons Forpleining og Transport til Asyl	9
4 Febr.	Skr.	ang. Fremgangsmaaden ved Afgjørelsen af, om en Tillægsprøve, som en Kvinde har underkastet sig for at kunne optages paa et Apothek, er bestaaet	18
13 —	Res.	om Tillæg til Sundhedsforskrifter for Mosvik	27
18 —	Res.	om Oprettelse af et Apothek paa Stokmarknæs i Hadsel Herred	31
10 Marts	Res.	om et aarligt Honorar af Finmarkens Medicinalfond til Distriktslægen i Lebesby Distrikt som Fiskelæge	44
12 —	Instrux	for Medicinaldirektørens tekniske Assistent	46
17 —	Cirk.	ang. Regninger over Skyds- og Kostgodtgjørelse i Anledning af Tuberkulinundersøgelser	49
20 —	Res.	ang. Forraad af Medikamenter for Fartøier, der fra Tromsø og Finmarkens Amter udrustes til Fangst paa Ishavet, og Fartøier, der fra faste Etablissementer paa Kysten af de nævnte Amter driver Hvalfangst	52
21 —	Res.	om Forandring af § 14 i Sundhedsforskrifter for Brevik	53
21 —	Res.	om Sundhedsforskrifter for Torvestad Herred	53
21 —	Res.	om Tillæg til Do. for Øksnes Herred	53
21 —	Res.	om Sundhedsforskrifter for Lenvikens Herred	53
21 —	Plak.	ang. Regler for Salg fra Rigets Apotheker af det saakaldte „Parisergrønt“	53
21 —	Plak.	ang. Indførelse af en ny Medicinaltaxt og af en ny Veterinærmedicinaltaxt	55
18 April	Res.	om Sundhedsforskrifter for Fillans Herred	100
2 Mai	Res.	om Do. for Solliens Herred	115
2 —	Res.	om Do. for Slemdals Herred	116
2 —	Res.	om Tillæg til Do. for Bodø	116
8 —	Cirk.	ang. Dyrlægers Rekvisitioner fra Apothekerne af vandige Opløsninger	124
9 —	Res.	om Tilladelse for Indehaverne af Stavanger 3 Apothek til at holde disse vexelvis lukkede paa Søn- og Helligdage	129
9 —	Res.	om Forpligtelse for Distriktslægen i Nordre Nordmør til at indfinde sig under de større Fiskerier	129
9 —	Res.	om Bolig for Distriktslægen i Bergs Lægedistrikt	130

1896			Side.
11	Mai	Skr. ang. Beregningen af Kostgodtgjørelse for en Læge	130
30	—	Res. om Sundhedsforskrifter for Etne Herred	149
30	—	Res. om Forhøielse af Honorar for Ordførerhvervet i Storeelvdalens Sundhedskommission	150
1	Juni	Skr. ang. Sundhedskommissioners Tilsyn med udsatte Børn	157
1	—	Cirk. ang. Visitationer af Apotheker	157
13	—	Skr. ang. Adgangen til at indlægge til Observation paa Sindssygeasyl Personer, hvis Sindstilstand giver Anledning til at befrygte, at de er farlige for den offentlige Sikkerhed	193
26	—	Res. om Tillæg til Sundhedsforskrifter for Vadsø	212
26	—	Cirk. om Indberetning ang. Sindssygeudgifterne	260
6	Juli	Cirk. om Forholdsregler mod Miltbrandsepidemi for Herrederne Skedsmo og Nittedalen og for Rælingens Annex af Fet	273
8	—	Cirk. om Do. for Østre Aker	284
10	—	Cirk. om Ophævelse af Forholdsregler mod Miltbrandsepidemi for Nittedalen	297
15	—	Cirk. om Do. for den Del af Skedsmo Hovedsogn, som ligger nordenfor Nitteelven	298
18	—	Cirk. om Antallet af Sagkyndige ved retsmedicinske Forretninger	300
20	—	Cirk. om Forholdsregler mod Miltbrandsepidemi for Enebakstranden, ytre Enebak, Dalfjerdingen og Kirkebygden af Enebak	301
22	—	Cirk. om Do. for Ski Annex til Kraakstad	302
27	—	Res. ang. Reknæs Pleiestiftelses Omdannelse til Tærningshospital	400
30	—	Cirk. om Ophævelse af Forholdsregler mod Miltbrandsepidemi for Skedsmo, Østre Aker samt Rælingens Annex af Fet	429
5	Aug.	Cirk. om Do. for Enebak Herred og Ski Annex til Kraakstad	431
14	—	Skr. om, at en kvindelig Lærling ved et Apothek ikke kan godkjendes som Discipel førend fra den Tid, hun har bestaaet Tillægsprøven i Mathematik	436
15	—	Res. om Oprettelse af et nyt tredie Apothek i Kristiansand	441
19	—	Skr. ang. Lægers Erklæringer om tvivlsomme mentale Tilstande	451
4	Septbr.	Res. om Sundhedsforskrifter for Bergen	477
4	—	Res. om Fritagelse for Kjødkontrol for nogle inden Kristiansands By beliggende Gaarde	495
4	—	Res. ang. Posten som Ordfører i Sundhedskommissionen for Melø Herred	496

1896			Side.
8	Septbr.	Res. om Omdannelse af St. Jørgens Hospitalstiftelse i Bergen til et Hospital for fattige Tæringssyge	504
26	—	Res. om Sundhedsforskrifter for Trondenes Herred	518
5	Oktbr.	Skr. ang. Regninger fra en Distriktslæge for Undersøgelse af en Kvindes frugtsommelige Tilstand, foretaget til Erhvervelse af Resolution om Underholdningsbidrag	525
16	—	Res. om Sundhedsforskrifter for Egersund Herred	540
17	—	Res. om Do. for Tysfjorden Herred	540
17	—	Res. ang. Forpligtelse for Distriktslægen i Søndre Nordmør Distrikt til under de større Fiskerier at indfinde sig paa Steder, hvor større Fiskeralmue er samlet	541
2	Novbr.	Plak. indeholdende Forandring i Plakat af 5 November 1895 ang. Regler om Kjødkontrol	547
14	—	Res. om Sundhedsforskrifter for Spydeberg Herred	554
14	—	Res. om Tillæg til Do. for Ladestedet Svelvik	554
21	—	Res. om Sundhedsforskrifter for Strømmen Herred	567
21	—	Res. om Do. for Hellelands Do.	567
15	Decbr.	Skr. om, hvorvidt en Distriktslæge maa fratræde sin Stilling som Medlem af og Formand i Brandkommissionen, fordi han som Sundhedskommissionens Ordfører vil være selvskrevet Medlem af Bygnings- og Reguleringskommissionerne	650
15	—	Cirk. fra Medicinaldirektøren ang. Forandringer i og Tillæg til Bestemmelserne for Afgivelse af Lægernes aarlige Medicinalberetninger	650
16	—	Cirk. fra Medicinaldirektøren ang. de i Lov af 16 Mai 1860 § 20 omhandlede Beretninger om mere udbredte, ondartede epidemiske og smitsomme Sygdomme	658
17	—	Res. ang. Nedgravningspladse eller lign. for døde Dyr og smitteførende Gjenstande for Ladestederne Stenkjær og Ramsos samt Herrederne Nedre Stjørdalen for Stjørdalshalsens og Værdalen for Værdalsørens Vedkommende	665
22	—	Res. om Sundhedsforskrifter for Sulen Herred	668

Militærvæsen, Værnepligt.

1867			
2	April	Instrux for Marinens Overlæge og de øvrige ved Værfterne stationerede Læger (indtaget som Note)	580
1896			
30	Jan.	Res. om Chefsgaard for Trondhjemske Kavallerikorps	14
26	Febr.	Res. om, at Chefsgaarden Borg østre i Ringsaker overgaar til overtallig Chefsgaard	37
21	Marts	Res. om Oprettelse af Trænkorpsets Landværnsbataljons Kompanier	55

1896				Side.
21	Marts	Ref.	ang. Oskarsborgs Forsvar	56
1	April	Ref.	om Forandring i § 22 i Søkrigsskolens Reglement	67
8	Mai	Skr.	om, hvorvidt de for de udskrevne Søfarende anordnede 70 Dages Tjeneste ved Søværbningen kan henregnes til Orlogsfart	123
21	—	Cirk.	ang. militære Arrestanters Dimission fra Fængsler og Arrester efter udholdt Straf	141
23	—	Ref.	om Regulativ for Armeens Aflønning under Tjenstgjøring	145
23	—	Ref.	ang. Kvartergodtgjørelsen i Garnisonsstederne	146
23	—	Ref.	om Regulativ for Aflønning af Officerer ved Søetaten under Tjenstgjøring tilsøs	146
23	—	Ref.	ang. Hesteholdsgodtgjørelsen	146
12	Juni	Ref.	ang. Bevilgning til Marinen	186
12	—	Ref.	ang. Lønnings- og Kvarterreglement for Marinen	186
26	—	Ref.	om Forandring i Planen for Marinens Sanitet	259
8	Juli	Ref.	ang. Ophævelse af Fredriksværns somilitære Distrikt som særskilt Afdeling	284
8	—	Ref.	om ny Plan for Uddannelse og Tilgang af Søofficerer	286
27	—	Lov	om Udskrivning af Heste og Kjøretøier til Feltbrug	387
27	—	Lov	om militære Rekvisitioner i Krigstilfælde	392
27	—	Ref.	om Opsætning af Landstormens Opbud	411
27	—	Ref.	om ny Plan for Somilitære Korps	412
27	—	Ref.	om Plan for Marinens Minekorps	420
27	—	Ref.	ang. Armeens Udgifts- og Indtægtsbudget	427
1	Septbr.	Cirk.	ang. Udgifterne ved søværnepligtige Mandskabers Forsendelse i Mobiliseringstilfælde	453
1	—	Skr.	ang. Godtgjørelse for Indrulleringsbetjentenes Forretninger ved Mobiliseringer	454
4	—	Ref.	om ny Plan for Marinens Haandværkskorps	496
4	—	Ref.	ang. Beskikkelse af Marineingeniører af laveste Lønningsklasse	501
4	—	Ref.	om Forpligtelse for Ingeniørvaabnets Landværnskompanichefer til at deltage i Liniens Vaabenøvelser m. m.	502
8	—	Ref.	om Forandring i Reglementet for Udskrivning til Landværbningen § 85	504
8	—	Ref.	om Bemyndigelse for Forsvarsdepartementet til at bestemme visse Ændringer i Planen for Rigets Inddeling i Distrikter for Udskrivning til Landværbningen	506
8	—	Ref.	om Forpligtelse for Politiet i Byerne og Lensmændene i Landdistrikterne til at yde Bistand ved Indkaldelse af udskrevne søfarende Mandskaber i Mobiliserings- og Krigstilfælde	506

1896			Side.
2 Novbr.	Res.	angaaende Skyds- og Kostgodtgjørelse for Armeens Tjenestemænd	548
2 —	Res.	om Bemyndigelse for Forsvarsdepartementet til at bestemme Feltportionernes og Feltrationernes Størrelse og Sammensætning	551
30 —		Parolbefaling ang. Udtrykket „almindelig Fragtfart" i Planen for Uddannelse og Tilgang af Søofficerer	573
10 Decbr.	Res.	om 2den Del af nyt Reglement for Landtjenesten ved Marinen	579
22 —	Res.	ang. Tjenestgjørings- og Ansættelsesforhold m. v. for Befalingsmænd ved Landstormens faste Opbud	672

Pensionsvæsen, Pensions- og Enkekasser.

1896			
18 Febr.	Res.	ang. Enkekassens Tarifer samt om Ikrafttræden af Loven om den norske Enkekasse	29
14 April	Res.	om Stadfæstelse paa Love for Understøttelsesforeningen for norske Sagførere og deres Enker	98
9 Mai	Lov	indeholdende Forandringer i Loven om den norske Enkekasse af 21de Juni 1895	127
18 —	Lov	indeholdende Tillæg til den om Pensionskassen for Statens Tjenestemænd gjældende Lovgivning	136
30 —	Res.	om Indlemmelse af Armeens og Marinens fastlønnede Officerer i Pensionskassen for Statens Tjenestemænd samt om deres Pensionering	153
1 Juni	Cirk.	ang. Indberetning til Enkekassen om Tjenestemænds Indtrædelse i Ægteskab	155
6 —	Res.	om forandrede Love for Drammens Handelsstands Understøttelsesforening	179
12 —	Cirk.	ang. fastlønnede Officerers Pensionering	186
18 —	Cirk.	ang. Meddelelse fra Notarii publici samt Dissenterpræster m. v. til Enkekassen om Tjenestemænds Indtrædelse i Ægteskab	203
26 —	Res.	om Tillæg til § 4 i Lovene for Pensions- og Hjælpeforeningen for kvindelige Tjenere i Kristiania	220
8 Juli	Res.	om Lønningsregulativ for Direktører og øvrige Funktionærer ved Enkekassen og Pensionskassen for Statens Tjenestemænd m. v.	284
8 —	Res.	om Forandring i Fundats for Kavalleriofficerernes Understøttelsesforening	285
8 —	Res.	om Love for Kristiania Guldsmedes gjensidige Pensionsforening	285
27 —	Res.	om Regler for det Beløb, hvormed Tjenestemænds pligtige Indskud i Pensionskassen for Statens Tjenestemænd tillades nedsat paa Grund af tegnet Livsforsikring	398

1896			Side.
27 Juli	Res.	om Love for Kristiania kvindelige Handelsstandsforenings Understøttelseskasse	400
27 —	Res.	om Indlemmelse af forskjellige Posttjenestemænd i Pensionskassen for Statens Tjenestemænd	402
27 —	Res.	om forandrede Bestemmelser om forskjellige Tjenestemænds Indskud i Pensionskassen for Statens Tjenestemænd	406
12 Aug.	Regler	for Fremgangsmaaden ved Indbetaling af Indskud i Pensionskassen for Statens Tjenestemænd for Armeens fastlønnede Officerer	434
18 —	Res.	om Ændringer i Reglerne for Postvæsenets Hjælpekasse	450
12 Septbr.	Cirk.	ang. Erlæggelsen af Pensionsindskud for Armeens Officerer	507
13 Oktbr.	Skr.	ang. Beregningen af Indskud i Pensionskassen for Statens Tjenestemænd (indtaget i Parolbefaling af 30te Novbr.)	573
20 Novbr.	Cirk.	om Forandring i Regler om Indbetaling af Indskud i Pensionskassen for Statens Tjenestemænd for Armeens fastlønnede Officerer	566
28 —	Res.	om Forandring i Fundats for Vestre og Nedre Borgesysels Provstiers Børnekasse	572

Politivæsen.

1896			
11 Jan.	Res.	om Politivedtægter for Askøens Herred	7
1 Febr.	Res.	om Do. for Vegaarsheiens Herred	16
8 —	Res.	om Do. for Spydeberg Herred	20
8 —	Res.	ang. Politikasseboder og Politibetjentenes Andel i Udbyttet af solgt Hittegods i Kristiansand samt om Kontorholdsgodtgjørelse for Politimesteren sammesteds	26
13 —	Res.	om Politivedtægter for Kopervik	27
18 —	Res.	om Do. for Fredriksværns Herred	30
18 —	Res.	om Do. for Stordøens Herred	30
18 —	Res.	om Tillæg til Do. for Ølens Sogn af Fjelberg Herred	31
18 —	Res.	om Politivedtægter for Røldal Herred	31
26 —	Res.	om Tillæg til Do. for Hamar	35
26 —	Res.	om Politivedtægter for Elverum Herred	36
26 —	Res.	om Do. for Frolands Herred	36
26 —	Res.	om Do. for Gildeskaal Herred	36
21 Marts	Res.	om Do. for Drammen	52
21 —	Res.	om Do. for Volden Herred	52
21 —	Res.	om Do. for Kirkebo Herred	52
21 —	Res.	om Forandring i Do. for Stenkjær	53
9 April	Res.	om Politivedtægter for Karasjok Herred	69

1896			Side.
18	April	Res. om Politivedtægter for Etnedalens Herred	99
18	—	Res. om Do. for Sigdals Herred	100
18	—	Res. om Do. for Dverberg Herred udenfor Andenes og for Strandstedet Andenes	100
18	—	Res. om Bidrag til Aflønning af en Politibetjent i Vadsø	101
2	Mai	Res. om Politivedtægter for Ramsos	115
9	—	Res. om Do. for Kjøbstaden Moss	128
9	—	Res. om Oprettelse af to midlertidige Politifuldmægtigembeder, henholdsvis ved Vestfinmarken og Tanen—Varanger Politimesterembede	130
30	—	Res. om Politivedtægter for Moss Herred	148
30	—	Res. om Do. for Rygge Herred	148
30	—	Res. om Do. for Ladestedet Svelvik	149
30	—	Res. om Do. for Surendalens Herred	149
12	Juni	Res. om Do. for Sarpsborg	185
12	—	Res. om Do. for Skoger Herred	185
12	—	Res. om Do. for Borre Herred	185
26	—	Res. om Do. for Jd Herred	211
26	—	Res. om Do. for Stokke Herred	211
8	Juli	Res. om Do. for Borgunds Herred	274
8	—	Res. om Do. for Øksnes Herred	275
8	—	Res. om Do. for Alten Herred	275
27	—	Res. om Tillæg til Do. for Hamar	396
27	—	Res. om Do. for Hurum Herred	396
27	—	Res. om Politivedtægter for Strandviks Kirkebygd af Fuse Herred	396
27	—	Res. om Do. for Voss Herred	397
27	—	Res. om Do. for Rissen Herred	397
15	—	Res. om Forandring i Do. for Bærums Herred	436
15	—	Res. om Politivedtægter for Hornnes Herred	437
15	—	Res. om Do. for Sande Herred, Stavanger Amt	437
15	—	Res. om Do. for Lyster Herred	437
15	—	Res. om Do. for Singsaas Herred	438
8	Septbr.	Res. om Do. for Næssets Herred	504
8	—	Res. om Do. for Ramnes Herred	504
10	Oktbr.	Res. om Do. for Strands Herred	531
14	Novbr.	Res. om Do. for Lenviken Herred	553
14	—	Res. om Do. for Karlsø Herred	553
21	—	Res. om Forandring i Uniform for Politibetjente i Stavanger	568
5	Decbr.	Res. om Tillæg til Politivedtægter for Eidsberg Herred	575
5	—	Res. om Politivedtægter for Rakkestad Herred	575
5	—	Res. om Tillæg til Do. for Hemnæs Herred	576
8	—	Res. om Politivedtægter for Gjøvik	577
17	—	Res. om Do. for Langesund	662
17	—	Res. om Do. for Volds Herred	662

1896 Side.

Post- og Telegrafvæsen*).

1896				
11	Jan.	Cirk.	om Underholdelse af et Postaabneri paa Fiskeværet Grip	9
22	—	Cirk.	om Underholdelse af et Postaabneri paa Dampskibsanløbsstedet Nautnes samt om nyt Navn for Mælands Postaabneri	11
9	Febr.	Cirk.	om nyt Navn paa Skjørns Postaabneri	26
26	—	Res.	om ny Kontrakt angaaende Befordring af Pakker mellem Norge og Nordamerika	37
27	—	Cirk.	ang. Forandring i Postreglementets Kap. V § 14 m. m.	38
7	Marts.	Res.	om Portofrihedsattestationsret for Fabrikinspektørernes Assistenter m. fl.	42
19	—	Cirk.	om Underholdelse af nye Postaabnerier.	50
28	April.	Res.	om Forandring i de særskilte Bestemmelser ang. Postforbindelsen mellem Norge og Sverige	106
2	Mai.	Res.	om Portofrihedsattestationsret for forskjellige Funktionærer	122
18	—	Cirk.	ang. Udveksling af Værdipakker mellem Norge og Nordamerika	140
26	—	Skr.	ang. Opkrævningen af den internationale Postkonventions Taxter i Peru	146
26	Juni.	Cirk.	om Underholdelse af nye Postaabnerier m. m.	261
26	—	Skr.	ang. Opkrævning af den alm. Postkonventions Taxter i Mauritius og underliggende Øer	264
30	—	Cirk.	ang. Igangsættelse af Vestfinmarkens Postexpedition	268
14	Juli.	Res.	om Portofrihedsattestationsret for forskjellige Funktionærer	298
27	—	Res.	om Ændringer i de „Særskilte Bestemmelser om Postforbindelsen mellem Norge og Sverige“ m. v.	404
28	—	Cirk.	om Underholdelse af nye Postaabnerier.	428
15	Aug.	Res.	ang. Postvæsenets Indtægter og Udgifter	444
8	Septbr.	Res.	om Henlæggelse af Postafdelingen fra Indre- til Arbeidsdepartementet	505
26	—	Cirk.	om Underholdelse af nye Postaabnerier.	520
9	Oktbr.	Res.	om Portofrihedsattestationsret for Formanden i Bestyrelsen for 10de norske Landbrugsmøde samt Landbrugsudstillings-Komiteens Forretningsfører.	530
10	Novbr.	Cirk.	ang. Forandring i Postreglementet	552
24	—	Cirk.	om Oprettelse af nye Postaabnerier.	570
7	Decbr.	Cirk.	om Underholdelse af et Postaabneri, Lierfos	577
17	—	Skr.	om, hvorvidt Skolestyrer kan rekvirere eller faa sig tilsendt Skolebøger m. m. som portofri Sag	665

*) Se ogsaa under Traktater.

1897 Side.
22 Decbr. Skr. ang. Opkrævning af den alm. Postkonventions Taxter i Bolivia 676
31 — Cirk. om Forandringer i Postreglementet 680

Regjeringen, Embeds-, Bestillings- og Ombudsmænd i Almindelighed.

1895
4 Decbr. Skr. ang. Beregningen af Kostgodtgjørelse efter § 22 i Lov af 10 Juli 1894 (indtaget som Note) . . . 135
1896
8 Febr. Res. ang. Bestyrelsen af ledigblivende Fogedembeder . . 26
8 — Res. ang. Kontorholdsgodtgjørelse for Politimesteren i Kristiansand m. m. 26
18 April. Res. om Lønninger af Statskassen til Lensmændene i Nøtterø, Tjømø, Manger og Herlø 102
16 Mai. Skr. ang. Beregningen af Kostgodtgjørelse efter § 22 i Lov af 10de Juli 1894 134
30 — Res. ang. Oprettelse af Akers Kriminaldommer-, Skifte- og Auktionsforvalterembede 152
26 Juni. Lov indeholdende Forandringer i Lov af 19de Juni 1882 om Salg af det Overflødige af Embedsgaarde . . 210
26 — Res. ang. Embedsrang for Direktørerne for Rigsforsikringsanstalten og Den norske Enkekasse 260
27 Juli. Res. ang. Gager og Kontorholdsgodtgjørelse for de ved Deling af det nuværende Saltens Sorenskriverembede fremkomne Embeder m. v. 401
27 — Res. om Lønninger for Lensmændene i Kistrand, Kjelvik, Nordre Modum og Søndre Modum m. v. . . . 407
15 Aug. Res. om Salg af Embedsgaarden for Fogden i Nordre Helgeland 442
15 — Res. ang. Gagen for Stiftamtmanden i Kristiansands Stift 443
8 Septbr. Res. om Henlæggelse af Postafdelingen fra Indre- til Arbeidsdepartementet 505
10 Oktbr. Res. ang. Lønninger til Statsraadets Medlemmer samt Alderstillæg for Kongelige Fuldmægtiger 537
28 Novbr. Res. om, at de i Regjeringsinstruxens § 7 No. 13 omhandlede Bevillinger skal udfærdiges af Statssekretæren 573

Religion, Gudstjeneste, Geistlighed.

1896
11 Jan. Res. om Forandring i Tiden for Aftensangsgudstjenestens Begyndelse 8

1896				Side.
11	Jan.	Res.	om Indkjøb af Tomt for Præstebolig med Have for Sognepræsten i Kopervik Præstegjeld	8
25	—	Cirk.	om Indsendelse af Fortegnelser fra Præster eller Forstandere for ordnede Dissentermenigheder, der omfatter Landdistrikt, over de i deres Menigheder indtrufne Dødsfald af Medlemmer, der har været bosatte paa Landet	13
26	Febr.	Res.	om Forvaltning af Nadverdens Sakramente ved Aftensangsgudstjenesten i Kirkerne i Larvik	36
26	—	Res.	om Aftensangsgudstjeneste med Altergang under Stavanger Amts theologiske Forenings Møder	37
7	Marts.	Res.	om Ansættelse af en residerende Kapellan for Johannes Menighed i Bergen	41
18	—	Skr.	om, hvorvidt en Præst bør vægre sig for at konfirmere Børn, der inden Konfirmationsdagen fylder det 14de Aar	49
23	—	Skr.	ang. Forandring af Fornavn m. v. for en Person, der viste sig at være af andet Kjøn end ved Daaben antaget	56
26	—	Skr.	ang. Forstaaelsen af § 1 i Lov af 27de Juli 1830 ang. Præsteattester	59
8	April.	Skr.	ang. Forstaaelsen af Lov af 10de Juni 1876 om udvidet Adgang til Udførelse af kirkelige Forretninger	69
9	—	Res.	ang. Bevilgninger af Oplysningsvæsenets Understøttelsesfond til Geistlighed og Kirker.	70
2	Mai.	Cirk.	om, at Sognepræsterne i sine Kvartalsindberetninger til Skifteretten ogsaa bør medtage de fra Øvrigheden indberettede Dødsfald af Dissentere, der ikke har tilhørt en ordnet Menighed	122
9	—	Res.	om Indkjøb af Tomt for Præstebolig i Søndeled .	129
13	—	Skr.	ang. Forstaaelsen af en Bestemmelse ang. Fordelingen af Indtægterne af ministerielle Forretninger i Johannes Menighed i Bergen	132
28	—	Skr.	om, hvorvidt der er noget til Hinder for, at der ved Missionsgudstjenester optræder flere Talere . . .	147
2	Juni.	Res.	ang. Gudstjenesterne i Selje Præstegjeld	163
19	—	Res.	om Afholdelse af Gudstjenester i Nævernes Kapel i Mo Præstegjeld.	204
19	—	Skr.	ang. den Præsterne tilkommende Betaling for Attester, som indeholder Bevidnelse baade om en Persons Daab og om hans Konfirmation.	204
26	—	Skr.	om, hvorvidt den Mægling, som Præsterne har at anstille mellem uforligelige Ægtefolk, maa foregaa i Nærværelse af Præsternes Medhjælpere.	260
23	Juli.	Skr.	ang. Adgang for Præster ved sekteriske Menigheder	

1896 Side.

		eller andre udenfor Statskirken staaende Personer til at holde Ligtale over Medlemmer af Statskirken. .	303
27	Juli.	Lov	indeholdende Ændring i Lov af 27de Juni 1891 angaaende kristne Dissentere og andre, der ikke er Medlemmer af Statskirken	304
27	—	Res.	ang. Oprettelse af et residerende Kapellani i Hetlands Præstegjeld	399
7	Oktbr.	Skr.	ang. Adgang til at anvende Korsets Betegnelse ved Hjemmedaab	528
10	—	Res.	om Gudstjeneste i Bedehuset Betesda i Røken Præstegjeld m. v.	535
10	—	Res.	ang. Forhøielse af Lønsbidrag til den residerende Kapellan i Nes Præstegjeld under Øvre Romerikes Provsti	536
28	Novbr.	Res.	om Nedsættelse af Lønsbidrag til den residerende Kapellan i Baklandets Menighed i Trondhjem . . .	572
28	—	Res.	ang. Forberedelsen af Konfirmanderne fra Tyristrandens Annexsogn af Hole Præstegjeld	572
31	Decbr.	Res.	om Deling af Bodø Præstegjeld.	679

Retten.

1896

6	Jan.	Skr.	om, hvorvidt der kunde meddeles Opreisningsbevilling til paany at indbringe for en Underret en Udskiftningsforretning, efterat en til Underkjendelse af samme anlagt Sag var afvist	4
15	—	Cirk.	om, hvorvidt Forhør bør optages af Underdommernes edsvorne Fuldmægtige	9
30	—	Res.	ang. Tiden for Afholdelse af Sage- og Skattething i Rollag og Veggli, Nore og Opdal samt Flesberg Thinglage	14
2	Marts	Skr.	om, hvorvidt et meddelt beneficium paupertatis fremdeles gjælder, naar Søgsmaalet efterat være blevet afvist paany iretteføres	38
4	—	Skr.	ang. Paatale af Forseelser mod Lappelovens § 19, Post 1	40
7	—	Skr.	ang. Lovligheden af et for et Herred foretaget Valg paa Lagrettemænd og Domsmænd	43
2	Mai	Res.	ang. Sage- og Skattethingene for Haa Thinglag. .	121
18	—	Lov	indeholdende Tillæg til Lovgivningen om Høiesteret .	135
20	Juni	Skr.	om, at et i Hovedsagen tilstaaet Beneficium ikke omfatter den efter Dommen følgende Edssag . . .	206
1	Juli	Skr.	om, at Dommeren bør meddele Parterne eller deres Sagførere Underretning om Paadømmelsen, naar Dom affiges i Retsmøde, hvortil ikke Parterne paa Forhaand er varslede	268

1896			Side.
17 Juli	Skr.	om, hvorvidt det gaar an uden foregaaende Skyldsætning at thinglæse Fæstesedler paa Tomter, der er bortfæstede opsigelig fra Fæsterens Side	300
18 —	Cirk.	ang. Antallet af sagkyndige ved retsmedicinske Forretninger	300
27 —	Lov	indeholdende Forandring i Lov af 29 Marts 1890 No. 1	321
27 —	Lov	af 29 Marts 1890 om Indskrænkning i Retten til at søge Udlæg for Gjæld med de ved forannævnte Lov gjorte Forandringer	322
10 Aug.	Skr.	om, hvorvidt Revisorer og Forstandere i Sparebanker kan fungere som Forligelseskommissærer i Sager, hvori vedkommende Sparebank er Part	432
2 Oktbr.	Skr.	om, hvorvidt en Sætteskifteforvalter burde fratræde denne Stilling, efterat den inhabile, ordinære Skifteforvalter var afgaaet ved Døden.	524
2 Novbr.	Res.	ang. Bything for Bodø	548
14 —	Res.	ang. Thingene i Nordre Østerdalens Fogderi og Sorenskriveri	555
21 Novbr.	Res.	ang. særskilte Maanedsthing for Ringsaker og Nes i Nordre Hedemarkens Sorenskriveri	569
18 Decbr.	Skr.	ang. Forstaaelsen af Straffeprocesloven § 369, sidste Led	667
28 —	Skr.	ang. Nødvendigheden af, at Gjældens Beløb opgives i Klager til Forligelseskommissionen	676

Skatter og Afgifter.

1896			
10 Jan.	Skr.	ang. Anvendeligheden af den i Byskattelovens § 9 indeholdte Særbestemmelse om Beskatning af Udskibningsvirksomhed	6
21 —	Skr.	ang. Indbetalingen af Statsskat, der er udskreven ved en ifølge Amtsskattekommissionens Beslutning foretagen Omligning	10
24 —	Res.	om Forandring i Vedtægterne for Skattetaxter m. v. i Stavanger	12
4 Febr.	Res.	om Forandring i Regler for Skatteligningen i Grimstad	18
26 —	Res.	om Tillæg til Reglerne for Skatteligningen i Tromsø	37
3 Marts	Skr.	ang. Forstaaelsen af Landsskattelovens § 48	38
7 —	Res.	om Forandring i § 3 i Reglerne for Skatteligningen i Hamar	43
11 —	Skr.	ang. en Ligningskommissions Forpligtelse til at udlevere de under Skatteligningen benyttede Kladdelister til Amtsskattekommissionen	45
17 —	Res.	om Regler for Skatteligningen i Kopervik	49
25 —	Res.	om Forandring i Ligningsreglerne for Kragerø	59
27 —	Cirk.	ang. Beskatningen af udenlandske Selskaber	59

1896			Side.
20 April	Skr.	om, hvorvidt den, der i et Aar holder samme Hund i forskjellige Kommuner, kan afkræves Hundeafgift til enhver af disse	103
20 —	Skr.	om Bekjendtgjørelse angaaende Bestemmelse om Hundeafgift	103
28 —	Skr.	om, hvorvidt Værdien af Maskindele i Bygninger skal medtages i de Taxter, der lægges til Grund for Udligning af en Bygningskommunes Fællesudgifter	109
30 —	Skr.	ang. Anvendelse af Bestemmelsen i den kommunale Landsskattelovs § 2, 2det Passus	113
2 Mai	Kundgj.	ang. forskjellige mindre Skatter og Afgifter til Statskassen i Budgetaaret fra 1ste Juli 1896 til 30te Juni 1897	120
9 —	Lov	om Forandring i Lov af 17de April 1880 angaaende Beskatning af fast Eiendom i Kristiania	128
20 —	Skr.	ang. Ligning af Indtægtsskat for en Skatyder, der havde indkjøbt en Skoveiendom til Udhugst	140
23 —	Skr.	ang. Beskatningen af en paa Aktier grundet „Brødforening"	146
23 Juni	Res.	om Vedtægter for Skattetaxter og Førelse af Fortegnelse over skattepligtige Eiendomme i Moss	207
30 —	Kundgj.	ang. Toldafgifter samt Afgifter af Brændevins- og Malttilvirkningen, som den 1ste og 2den Juli 1896 skal erlægges til Statskassen	266
2 Juli	Res.	om Toldtarifer fra 3 Juli 1896	268
2 —	Res.	om Afgifter af Malt- og Brændevinstilvirkning m. v. fra 3die Juli 1896	270
4 —	Skr.	ang. Forstaaelsen af Landsskattelovens § 60 sidste Punktum	273
10 —	Skr.	ang. Amtsskattekommissionens Virksomhed	297
16 —	Kundgj.	ang. Forhøielse af Tolden paa Hvede, Hvedemel m. m. fra 16 Juli indtil videre, dog ikke udover 22 Juli 1896	299
20 —	Skr.	ang. Lovligheden af en af Kommunestyret i en By fattet Beslutning om Nedsættelse i en Indehaveren af en indskrænket Ølret af Ligningskommissionen ilagt Afgift	301
22 —	Res.	om Forhøielse af Indførselstolden paa Hvede og Hvedemel	302
27 —	Lov	om Skat paa udenlandske Handelsreisende	346
27 —	Kundgj.	ang. Toldafgifter	395
27 —	Kundgj.	ang. Afgifter af Malt- og Brændevinstilvirkning fra 3die Juli 1896	396
31 —	Skr.	om, hvorvidt der ved Ansættelsen af den i Landsskattelovens § 36 a omhandlede Mindsteskat kan be-	

1896			Side.
		stemmes et forskjelligt Beløb for Mænd og for Kvinder	429
15 Aug.	Kundgj.	ang. Indkomstskat til Statskassen i Budgetaaret fra 1ste Juli 1896 til 30te Juni 1897	438
18 —	Res.	om Forandring i Regler for Skatteligningen i Arendal	451
26 —	Skr.	ang. en Ligningskommissions Forpligtelse eller Ret til at meddele en Skatyder Oplysning ang. hans egen Ligning	452
1 Septbr.	Skr.	ang. Ansættelsen af Gaardbrugeres Indtægt af bortfæstede Husmandspladse samt af Oprydning og Opdyrkning	453
16 —	Cirk.	ang. de nye Regler for Statsskattens Udligning . .	510
8 Oktbr.	Skr.	om, hvorvidt en Skatyder kan forlange Udskrift af, hvad der er tilført Ligningsprotokollen ang. Behandlingen af en af ham indgiven Klage	529
12 —	Skr.	om, hvorvidt der er Adgang til at bemyndige en Mand til paa Herredskassererens Vegne at udføre Udpantningsforretninger for kommunale Skatter . . .	538
27 —	Res.	om Forandring i Ligningsregler for Trondhjem . .	545
31 —	Skr.	ang. en Ligningskommissions Pligt til at behandle indkomne Klager over Ligningen	546
5 Novbr.	Skr.	om, hvorvidt en Bankfunktionær kan undslaa sig for at være Medlem af Ligningskommissionen. . . .	552
16 —	Skr.	om, hvorvidt Afgift skal erlægges af det Brændevin, der af Brænderieiere og Destillatører sælges til teknisk Brug	556
17/20 —		Kapitulstaxter for Aaret 1896	557
12 Decbr.	Skr.	ang. Overligningskommissionens Ret til at modtage visse Oplysninger til berigtiget Udregning af Statsskat	649

Skole- og Undervisningsvæsen.

1896			
2 Jan.	Skr.	ang. Forstaaelsen af Udtrykket „fyldestgjørende Grunde" i § 17 i Lov om Folkeskolen i Kjøbstæderne. . .	1
27 —	Skr.	ang. Tilbagebetaling af Amtsbidraget til et nedlagt Skolehus	13
3 Febr.	Cirk.	ang. Valg paa nye Medlemmer af Skolestyret i Henhold til Landsskolelovens § 47 d	17
4 Marts	Skr.	ang. Udstrækningen af et Kredsmødes Berettigelse til at beslutte Udgifter udlignet paa Kredsen	39
12 —	Skr.	ang. vedk. Kommunes Pligt til at udrede den lovbefalet Lærerjord paahvilende Kornrente	45
12 —	Skr.	ang. en nedlagt Fabriks Forpligtelser overfor Fabrikskolen	45

1896			Side.
28 Marts	Cirk.	ang. Skolestyrenes Beretning om Folkeskolens Virksomhed	60
2 Mai	Lov	indeholdende Forandringer i Lov om abnorme Børns Undervisning af 8de Juni 1881 med Tillægslov af 4de Juni 1892	113
2 —	Skr.	om, hvorvidt en Folkeskolelærer kunde ansees som Indehaver af fuldstændig Post i Folkeskolen	122
6 —	Skr.	om, at Byskolelovens § 5 ikke er til Hinder for, at flere Klasser slaaes sammen ved Undervisningen i Sang og Gymnastik	123
9 —	Lov	indeholdende Endringer i og Tillæg til Lov om Folkeskolen paa Landet af 26de Juni 1889	125
9 —	Lov	indeholdende Endringer i og Tillæg til Lov om Folkeskolen i Kjøbstæderne af 26de Juni 1889	125
18 —	Res.	om Bevilgninger til Abnormskolerne	139
30 —	Skr.	ang. et Skolestyres Berettigelse til at fritage et Barn for Undervisning i Gymnastik paa Grund af svag Helbred	155
13 Juni	Skr.	ang. Anvendelsen af den i Skolelovens § 34, 2det Passus, indeholdte Bestemmelse, naar vedkommende Lærer er sindssyg	193
16 —	Skr.	ang. Adgang til Nægtelse af at optage i en Folkeskole en fra en anden bortvist Elev	195
25 —	Skr.	ang. det en Mand i Henhold til Skolelovens § 49 paalagte Hverv at optage Fortegnelse over skolepligtige Børn.	210
26 —	Res.	om reglementariske Bestemmelser og Undervisningsplan m. v. samt om Reglementer for Optagelsesprøven ved Seminarierne m. v.	220
30 —	Skr.	ang. Godkjendelse af Skolestyrets Forhandlingsprotokol m. v.	266
24 Juli	Skr.	om, i hvilke Tilfælde en Formand for eller et Medlem af Skolestyret kan kræve sig fritaget for sit Hverv, eller der paa Ansøgning kan indrømmes ham saadan Fritagelse	303
25 —	Skr.	ang. Fordringerne til Klokkergaarde i Egenskab af Skolejord	303
27 —	Lov	om høiere Almenskoler	304
27 —	Res.	ang. Universitetets Indtægter og Udgifter	399
27 —	Res.	ang. Kristiania Stiftsseminariums Flytning til Holmestrand	400
8 Septbr.	Res.	om Ikrafttræden af Loven om høiere Almenskoler	503
8 —	Skr.	ang. Beregningen af Statsbidrag efter Skolelovens § 15, naar der til en Lærerpost ved en Folkeskole i Kjøbstad er henlagt Bestyrelsen af eller Tilsynet med en eller flere af Kjøbstadens Folkeskoler	506

1896			Side.
18	Septbr.	Skr. om, hvorvidt det var nødvendigt at kundgjøre ledig en Lærerpost af høiere Lønningsgruppe, uagtet Posten nødvendigvis maatte besættes med en af Skolens tidligere Lærere af lavere Lønningsgruppe	515
24	—	Skr. om, paa hvilket Tidspunkt af Aaret Amtsskolestyret skal stifte Medlemmer	516
6	Oktbr.	Cirk. ang. Nødvendigheden af at udgive Skolestyrenes Femaarsberetninger i Trykken	525
19	—	Skr. om, hvorvidt Lærere ved Middelskolen ved Ansættelsen kan forpligtes til at overtage Timer ved Folkeskolen og omvendt	541
19	—	Skr. ang. Spørgsmaal om Alderstillæg for en Lærer .	542
24	—	Skr. om, hvorvidt det er lovhjemlet at optage Jordbrugs- og Husdyrlære som Fag i en Fortsættelsesskole . .	544
27	—	Skr. om, hvorvidt der kan beregnes Skolepenge i Fortsættelsesskoler	545
18	Novbr.	Skr. ang. Forstaaelsen af Bestemmelsen i Landsskolelovens § 39 om Læreres Skydsudgifter	560
28	—	Skr. ang. Alderstillæg efter Skolelovens § 20 for Haandgjerningsskolelærere og Do. Lærerinder.	573
10	Decbr.	Res. om Nedre Ekers Herreds Overtagelse af Mjøndalens Brugs Fattig- og Skolevæsen.	578

Skovvæsen, Almenninger, Flødning, Kanalvæsen.

1896			
11	Jan.	Res. om Skovinspektorers, Skovforvalteres og Skovassistenters Skyds- og Kostgodtgjørelse	8
17	April	Res. om Regler for Fællesflødningen i Tokke-Dalaaen og Haukelivasdragene samt for Behandlingen af Krabas- og Bundtømmer i samme Vasdrag	99
22	Mai	Instruxer for Skoginspektoren og Skogforvalterne . . .	681
27	Juli	Lov om Ændring i Lov af 14 Juli 1893 om Indskrænkning i Brug af Ild i Skog og Mark m. v. .	348
4	Septbr.	Res. om Erlæggelse af Tømmerafgift i Hisaaens Vasdrag i Frolands, Myklands og Herefos Herreder . . .	501
29	Decbr.	Brugsregler for Strandens Bygdealmenning i Lom . .	677

Sparebanker.

1896			
17	Jan.	Res. om ny Plan for Vestre Slidre Sparebank. . . .	10
28	—	Res. om Do. for Kviteseids Sparebank	14
28	—	Res. om Forandring i Planen for Meldalens Sparebank.	14
31	—	Res. om forandret Plan for Nærø og Viktens Sparebank m. v.	16
7	Febr.	Res. om Forandringer i Planen for Fet Sparebank . .	20
11	—	Res. om ny Plan for Tysnes Sparebank	26

1896			Side.
17 Febr.	Res.	om ny Plan for Skiens Sparebank	28
17 —	Res.	om Do. for Brevik Do.	28
17 Marts	Res.	om Plan for Aure Sparebank	49
10 April	Res.	om Plan for en Sparebank i Kvikne Herred	73
14 —	Res.	om Forandring i Planen for Elverum Sparebank	98
22 —	Res.	om Plan for Børsen Sparebank	104
28 —	Res.	om ny Plan for Gjesdal Herreds Sparebank	109
28 —	Res.	om Plan for Daviken Sparebank	109
9 Mai	Skr.	om, at en Sagfører i Egenskab af administrerende Direktør for en Sparebank paa dennes Vegne kan afgive Møde i Forligelseskommissionen	130
22 —	Res.	om Forandringer i Planen for Stjørdalens Sparebank	142
2 Juni	Res.	ang. Garanti for en inden Aardals Herred opretstendes Sparebank	163
5 —	Res.	om Forandring i Planen for Dislebø og Laudals Sparebank	163
16 —	Res.	om Plan for en Sparebank i Sortlands Herred	194
26 —	Res.	om Forandringer i Planen for Strindens Sparebank	260
25 Juli	Res.	om Plan for en Sparebank inden Sund og Austevold Herreder	303
25 —	Res.	om Do. for en Sparebank inden Varteigs Herred	303
25 —	Res.	om Forandringer i Planen for Ibbestad Sparebank	303
25 —	Res.	om ny Plan for Kraakstads Præstegjælds Sparebank	303
27 —	Lov	indeholdende Forandring i Lov om Sparebanker af 6te Juli 1887 samt i Lov om Forandring i samme af 14de Juni 1890	386
4 Aug.	Res.	om Plan for en Sparebank i Øvre Rendalens Herred	431
10 —	Skr.	om, hvorvidt Revisorer og Forstandere i Sparebanker kan fungere som Forligelseskommissærer i Sager, hvori vedkommende Sparebank er Part	432
26 —	Res.	om Plan for en Sparebank i Vaaler Herred	452
7 Septbr.	Res.	om Do. for Rennebu Sparebank	503
13 Novbr.	Res.	om forandret Plan for Gjerpens Sparebank	553
16 Decbr.	Cirk.	ang. Forstaaelsen af Udtrykket „let realisable Værdipapirer" i Sparebanklovens § 8	657
17 —	Res.	om forandret Plan for Alstahaug Sparebank	665

Sportelvæsen.

1896			
6 Jan.	Skr.	ang. Gebyr for Forkyndelse af Resolutioner om Opfostringsbidrag, naar den opgivne Barnefader ved Dom fralægger sig Paterniteten	4
17 —	Skr.	om, hvorvidt en Foged er berettiget til af et under Skifterettens Behandling staaende Dødsbo at beregne sig det i Sportellovens § 98 bestemte Gebyr for	

1896 Side.

			første Gang at indføre en Jordbruger i Oppebørselsmandtallet	10
25	Febr.	Skr.	ang. Gebyr for Udskrifter af en Udskiftningskommissions Forhandlinger og Kjendelser m. v.	35
16	April	Skr.	ang. Gebyr for fornyet Thinglæsning af Skadesløsbreve	98
30	—	Skr.	ang. Indkrævning af Gebyrer for Dampkjedelefterſyn i forskjellige inden Nordhordlands Fogderi beliggende Fabrikanlæg med Forretningskontorer i Bergen	113
24	Juni	Skr.	ang. Gebyr for Udskrifter af Magistratsprotokollen i Anledning af Mægling i Skilsmissesager	209
10	Juli	Cirk.	ang. Regnskabet for Gebyrer for Efterſyn og Prøve af Dampkjedler	298
28	—	Skr.	om, hvorvidt Underdommere tilkommer Lokalegodtgjørelse for Retsmøder, der afholdes paa deres Kontor	429
17	Aug.	Skr.	ang. Honoraret for en retsmedicinsk Erklæring	450
17	Septbr.	Skr.	ang. et Spørgsmaal om Skifte- og Skriverſalær i et Bo	513
24	—	Skr.	om, hvorvidt der er Adgang til at godtgjøre en Sorenskriver hans Udlæg for Transport af Tingprotokoller m. v.	516
24	—	Skr.	ang. Beregning af Gebyr for Skrivning af Auktionsskjøder	516
24	—	Skr.	ang. Godtgjørelse for Lokale til private Extraretssager m. m.	516
9	Oktbr.	Skr.	ang. Fordelingen af Forligelseskommissionsſportler	530
22	—	Skr.	ang. Beregning af Gebyr for Expropriationstaxter over Vandrettigheder	542
22	—	Skr.	ang. et Beløb, der af Delinkventfondet var udbetalt et Stevnevidne for at have taget bekræftede Afskrifter af endel efter Ordre af den befalede Sagfører forkyndte Dokumenter i en Høiesteretssag	543
14	Novbr.	Res.	ang. Regnskabsførselen vedk. Auktionsſportler ved Drammens og Trondhjems Skattefogedembeder og Sportler ved Høiesteret	556
25	—	Skr.	ang. Godtgjørelse til autoriserede Translatører for deres Funktion som Tolke i Lagmandsretssager	571
5	Decbr.	Skr.	ang. Spørgsmaal om Betaling for Gjenparter af Stevninger i Paternitetssager	576
12	—	Skr.	ang. Lensmandens og Vidnernes Tilkommende for en Exekutionsforretning, der paa Grund af en Debitor bevilget Udsættelse foranledigede Afholdelse af 2 Sessioner	649
17	—	Skr.	ang. Spørgsmaal om Gebyr for Forkyndelse af Stevning i Anledning af en angivelig i Henhold til Ulykkesforsikringslovens § 17 afholdt Forhørsforret-	

1896 Side.

ning 666
30 Decbr. Skr. om, hvorvidt der i Søretssager bør beregnes Opnævnelsesgebyr, samt om i hvilke Tilfælde Søretsmedlemmer tilkommer Skyds- og Diætgodtgjørelse . . . 679

Statskassen.

1896
15 Juni Ref. ang. Optagelse af nyt Statslaan 193
27 Juli Ref. om Do. 407

Stempelvæsen.

1896
18 April Kundgj. ang. Afgift til Statskassen af Stempelpapir og Stempelmærker samt stemplede Spillekort 101
21 Septbr. Skr. om, hvorvidt embedsmæssige Attestationer paa Dokumenter om Kautionisters Vederheftighed eller Underskrifters Ægthed er stempelpligtige 515
22 Oktbr. Skr. ang. Beregning af Stempelafgift ved Udfærdigelsen af Hjemmelsdokument paa Boets faste Eiendom til de testamentariske Arvinger efter en Arvelader, der havde levet i Fællig med sin Ægtefælle, som overlevede ham 543
29 Decbr. Skr. ang. Unødvendigheden af Tilbageskjødning til en Konkursskyldner af Eiendomme, som han besad før Konkursen 678

Storthinget, Stemmeret.

1896
20 Juni Grundlovsbestemmelse ang. Forandring i Grundlovens § 60. 204
27 Juli Lov indeholdende Forandring i Lov om norsk Statsborgerret m. m. af 21de April 1888. 320
18 Decbr. Telegram om, hvorvidt Borgerskab som Haandværker til et Ladested giver Stemmeret 666

Sverige.

1896
7 Febr. Ref. ang. Rydning af en Del af Rigsgrændsen mod Sverige 19
21 Marts Ref. ang. Grændseryddningen mellem Norge og Sverige . 56
9 April Cirk. ang. Angivelser om Varer til Forsendelse til Sverige som norsk Tilvirkning 73
27 Juli Ref. om Ændringer i de „Særskilte Bestemmelser om Postforbindelsen mellem Norge og Sverige" m. v. . . 404

1896 Side.

Søvæsen, Havne-, Lods-, Fyr- og Redningsvæsen.

1896

3 Jan. Res. om Taxtregulativ for Benyttelsen af Bergens Havnevæsens offentlige Brygger og Kaier 1

17 — Res. om Forhøielse af Tonnageafgift til Havnevæsenet i Risør 10

22 — Skr. ang. Forstaaelsen af Udtrykkene „Er Skibet i Udlandet forulykket" i Søfartslovens § 66 og „Ophører nævnte Søfolks Tjeneste paa udenlandsk Sted„ i samme Lovs § 98 11

25 — Res. om Taxter for Benyttelsen af Kommunens nye Dampskibskai i Molde 12

31 — Res. om Taxtreglement for Benyttelsen af de offentlige Kaier i Kristiansund 15

1 Febr. Res. om Havneafgifter i Molde 17

4 — Skr. om, hvorvidt den i Havnelovens § 29 bestemte Afgift for Lystfartøier kunde afkræves et i udenrigsk Fart gaaende Fartøi, der under sin rutemæssige Henliggen i Kristiania Havn havde udført en Lysttur . . . 18

8 — Res. om Opkrævning af Isafgift paa Frierfjorden . . . 21

8 — Res, om Havneafgifter i Sandnes 22

8 — Res. om Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Bergens Havn 22

13 — Res. om Do. i Fredrikhalds Havn 27

18 — Res. om Havneafgifter i Langesund 31

26 — Res. om Forhøielse af Tonnageafgift i Mandal . . . 36

7 Marts Res. om Havneafgifter i Sarpsborg 41

7 — Res. om Do. i Kristiansund 41

11 — Skr. om Unødvendigheden af Bilbrev 45

13 — Res. om Ansættelse af en Havnelods for Son samt ang. Taxtregulativ for Benyttelse af Lodsen . . . , 48

13 — Res. om Taxtregulativ for Benyttelsen af Kommunens Brygger og Kaier i Hammerfest 48

20 — Res. ang. Forraad af Medikamenter for Fartøier, der fra Tromsø og Finmarkens Amter udrustes til Fangst paa Ishavet, og Fartøier, der fra faste Etablissementer paa Kysten af de nævnte Amter driver Hvalfangst . 52

7 April Res. om Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Mandals Havn 68

9 — Skr. om, hvorvidt det Bergenske Dampskibsselskabs Fartøier i Turistfarten paa Nordkap med Hensyn til Erlæggelse af Havneafgift burde betragtes som Lystfartøier 71

9 — Skr. ang. Beregningen af Havnefogedpenge m. v. . . . 72

24 — Skr. ang. Dækkelse af et Rederis Tab ved en Somands Rømning 104

24 — Skr. om, i hvilken Udstrækning Bestemmelserne i Sjøfarts-

lovens 4de Kapitel er at anse som deklaratoriske . . 105
29 April Cirk. ang. Nationalitetsbevis for tyske Fartøier 111
2 Mai Res. om Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Kristiania Havn 118
2 — Res. om Do. i Drammens Havn 118
2 — Res. om Do. i Svelviks Havn 118
2 — Res. om Do. i Holmestrands Havn 118
2 — Res. om Do. i Tvedestrands Havn 118
2 — Res. om Do. i Grimstads Havn 118
2 — Res. om Do. i Farsunds Havn 119
2 — Res. om Do. i Flekkefjords Havn 119
2 — Res. om Do. i Molde Havn 119
2 — Res. om Do. i Mosjøens Havn 119
2 — Res. om Ansættelse af en særskilt Havnebetjent i Udhavnen Holen samt ang. Erlæggelse af Havnefogedpenge sammesteds 119
2 — Res. ang. Erlæggelse af Havnefogedpenge i Udhavnen Lyngør 119
2 — Res. om Ansættelse af særskilte Havnebetjente og Erlæggelse af Havnefogedpenge i endel Udhavne inden Grimstad Lodsoldermandskab 119
9 — Res. om Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Skiens Havn 129
18 — Res. om Do. i Kristiansands Havn 138
18 — Res. om Do. i Aalesunds Havn 138
18 — Res. om Benyttelse af Havnelods inden Vardø Havn samt Taxt for Benyttelse af Lodsen 138
23 — Plak. om Forandringer i Plakat af 1860 ang. norske Skibes Forpligtelse til at være forsynede med Nationalitetsbevis 142
28 — Skr. om, hvorvidt en Udlænding, der ikke er bosat her i Riget, kan meddeles Certifikat som Dampskibsmaskinist 148
6 Juni Res. om Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Larviks Havn 179
6 — Res. om Gage for Havnedirektøren 179
12 — Lov om Forhyrings-, Fæste- og Engagementskontorer . 181
12 — Res. ang. Bestyrelsen af og Regnskabsførselen ved Havnefondet 185
20 — Res. om Forskrifter for de i Lov om Forhyrings-, Fæste- og Engagementskontorer omhandlede Mellemmænds Bogførsel m. v. 205
29 — Skr. ang. Forstaaelsen af Søfartslovens §§ 40 og 41 . 266
8 Juli Res. om Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Fredrikstads Havn 283
8 — Res. om Do. i Koperviks Havn 283
8 — Res. om Do. i Florø Havn 284

1896			Side.
8	Juli	Ref. om Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Vardø Havn	284
8	—	Ref. om Havneafgift i Mosjøen	284
15	Aug.	Ref. ang. Lønninger ved Fyrvæsenet	442
18	—	Ref. om Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Kristiansunds Havn	450
14	Septbr.	Skr. ang. Forstaaelsen af den i Søfartslovens § 1 opstillede Betingelse for, at et Skib, tilhørende et Aktieselskab, skal kunne ansees som norsk	508
29	—	Ref. om Taxtregulativ for Benyttelsen af Kommunens Brygger i Skudenæs Havn	522
6	Oktbr.	Skr. ang. den Fart, der fordres for at erholde Styrmandspatent	527
7	—	Skr. ang. Forstaaelsen af § 16 i Lov om Havne- og Ringevæsenet m. v. af 10de Juli 1894	528
10	—	Ref. om Havneafgifter i Holmestrand	532
10	—	Ref. om Do. i Tønsberg	532
10	—	Ref. om Do. i Skudenæs Havn	533
10	—	Ref. om Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Sandefjords Havn	533
10	—	Ref. om Do. i Egersunds Havn	533
10	—	Ref. om Do. i Haugesunds Havn	533
10	—	Ref. ang. Opkrævning af Havneafgifter i Skudenæshavn	536
17	—	Ref. om Afholdelse af Dampskibsstyrmandseksamen i Haugesund	541
19	—	Skr. om, hvorvidt der kunde udstedes Maskinistcertifikat af 1ste Klasse for en Maskinist af 2den Klasse, der havde udstaaet Strafarbeide uden at have opnaaet Næresopreisning	542
24	—	Skr. om, hvorvidt et Mandskabs Orlogstjeneste paa Exercerskib bør medregnes i hans Fartstid til Erhvervelse af Styrmandspatent	544
30	—	Skr. ang. Maaling af en Lægter	546
2	Novbr.	Ref. om Taxtregulativ for Benyttelsen af Aarstad Kommunes Kai i Solheimsviken	550
2	—	Ref. om Afholdelse af almindelig Styrmandseksamen i Sandefjord	551
11	—	Cirk. ang. Forstaaelsen af Søfartslovens § 83	552
14	—	Ref. om Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Hortens Havn	554
14	—	Ref. om Do. i Porsgrunds Havn	554
14	—	Ref. om Do. i Sogndals Havn	554
14	—	Ref. om Do. i Skudenæs Havn	554
19	—	Regler og Taxter ang. Forhyrings-, Fæste- og Engagementskontorer i Kristiania	560

1896			Side.
20 Novbr.	Ref.	om Taxtregulativ for Benyttelsen af de offentlige Brygger i Skien	563
21 —	Ref.	om tvungen Benyttelse af Havnelods i Drammens Havn samt om Taxtregulativ for Benyttelse af Lodsen	568
5 Decbr.	Ref.	om Forhøielse af Havneafgift i Moss	576
17 —	Ref.	om Vedtægter for Brugen af Ild og Lys i Drøbaks Havn	663
17 —	Ref.	om Do. i Tønsbergs Havn	663
17 —	Ref.	om Do. i Stenkjær Havn	664
17 —	Ref.	om Do. i Bodø Havn	664
17 —	Ref.	om Erlæggelse af Havnefogedpenge i Farvandet mellem Garpeskjær og Karmøen	664
17 —	Ref.	om Do. i Udhavnene Tananger og Risevigen	664
18 —	Regler	og Taxter for Forhyrings-, Fæste- og Engagementskontorer i Drammen	666
19 —	Skr.	ang. Forstaaelsen af Sjøfartslovens § 82, sidste Led	668
22 —	Beslutning	om Sikkerhedsstillelse for Bevilling til Forhyrings-, Fæste- og Engagementskontorer i Sarpsborg	670
22 —	Ref.	om Taxtregulativ for Benyttelsen af Kommunens Brygger i Tønsberg	671
22 —	Ref.	ang. Opkrævning af Havneafgift i Holmestrand	671
24 —	Skr.	om, hvorvidt Indrulleringens Funktionærer tiltrænger Bevilling, naar de optræder som Mellemmænd ved Forhyring af Søfolk	676
29 —	Skr.	ang. Kompetenceforholdet mellem Formandskab og Havnestyre	677
30 —	Skr.	om, hvorvidt der i Søretssager bør beregnes Opnævnelsesgebyr, samt om i hvilke Tilfælde Søretsmedlemmer tilkommer Skyds- og Diætgodtgjørelse	679
31 —	Ref.	om Havneafgifter i Sarpsborg	679

Toldvæsen, Ind- og Udførsel.

1896			
9 Jan.	Cirk.	ang. Toldvæsenets Berettigelse til at forlange Nettovejning, naar den tarifbestemte Thara paa Grund af Emballagens Beskaffenhed bliver uforholdsmæssig høi	6
9 April	Cirk.	ang. Angivelser om Varer til Forsendelse til Sverige som norsk Tilvirkning	73
18 —	Ref.	ang. Lønninger og Lønstillæg vedkommende Toldvæsenet	101
30 Juni	Kundgj.	ang. Toldafgifter m. v., som den 1ste og 2den Juli 1896 skal erlægges til Statskassen	266
2 Juli	Ref.	om Toldtarifer fra 3die Juli 1896	268
8 —	Plak.	ang. Ophævelse af Forbud mod Indførsel af brugt Linned m. v. fra Rusland, Galizien og Bukowina	275

1896			Side.
16 Juli	Kundgj.	ang. Forhøielse af Tolden paa Hvede, Hvedemel samt Sukker og Toldpaalæg paa Kamfin, Parafinolje etc. fra 16de Juli indtil videre, dog ikke udover 22de Juli 1896	299
22 —	Ref.	om Forhøielse af Indførselstolden paa Hvede og Hvedemel	302
27 —	Kundgj.	ang. Toldafgifter	395
4 Aug.	Plak.	indeholdende Forandring i Plakaten af 19de September 1894 ang. Forholdsregler mod Udførsel af syge Husdyr	429

Traktater, Forhold til Udlandet, Konsulatvæsen.

1896			
11 Jan.	Skr.	om Serbiens Tiltrædelse af den internationale Overenskomst om Abonnement paa Tidender og Tidsskrifter ved Postvæsenets Mellemkomst	9
18 Febr.	Cirk.	ang. Rettelse i Expeditionsreglementet til Hovedpostkonventionen	33
9 Marts	Skr.	om, at nogle portugisiske Kolonier i Asien og Afrika har tiltraadt den internationale Telegrafkonvention	43
31 —	Skr.	om, at britisk Bechuanaland betragtes som tilhørende Verdenspostforeningen	67
31 —	Skr.	om Ny Caledoniens Tiltrædelse af den internationale Telegrafkonvention	67
13 April		Tiltrædelsesakt til Bernerkonventionen	74
29/27 —		Overenskomst om Forandringer i Overenskomst om Postforbindelsen mellem Norge og Danmark	109
15 Mai	Skr.	om, at Kolonien Queensland har tiltraadt den internationale Telegrafkonvention	133
22 —	Ref.	om Inddragning af Konsulatet i Victoria, Hongkong	681
18 Juni	Kundgj.	ang. Formularer for Kontrakter om Tjeneste i fremmed Land	195
29 —		Overenskomst om Forandringer i Overenskomst ang. Postforbindelsen mellem Norge og Danmark	264
9 Juli	Ref.	ang. Gage for Generalkonsulen i Shanghai	297
27 —	Lov	indeholdende Forandring i Lov om norsk Statsborgerret m. m. af 21de April 1888	320
19 Aug.	Skr.	om, hvorvidt en Konsul i Udlandet kunde optage edelig Forklaring af Mandskabet paa et norsk Fartøi til Brug under en i Udlandet mulig anlæggendes civil Sag	451
28 —	Skr.	ang. Tilføielse i Expeditionsreglementet til den internationale Hovedpostkonvention	452
3 Septbr.		Handels- og Sofartstraktat mellem Norge og Portugal	454
9 Oktbr.	Ref.	ang. Kontorhjælp ved Generalkonsulatet i Shanghai	529

1896		Side.
17 Oktbr.	Skr. ang. de britiske Kolonier Ascensions og St. Helenas Tiltrædelse af den universelle Postkonvention . . .	541
31 —	Res. om Forhøielse af Kontorbidraget for Generalkonsulen i Archangel	546
4 Decbr.	Res. om Oprettelse af et Konsulat i Baku	697

Tyende.

1896		
12 Juni	Lov om Forhyrings-, Fæste- og Engagementskontorer .	181
18 —	Kundgj. ang. Formularer for Kontrakter om Tjeneste i fremmed Land	195
20 —	Res. om Forskrifter for de i Lov om Forhyrings-, Fæste- og Engagementskontorer omhandlede Mellemmænds Bogførsel m. v.	205
19 Novbr.	Regler og Taxter ang. Forhyrings-, Fæste- og Engagementskontorer i Kristiania	560
18 Decbr.	Regler og Taxter for Forhyrings-, Fæste- og Engagementskontorer i Drammen	666
22 —	Beslutning om Sikkerhedsstillelse for Bevilling til Forhyrings-, Fæste- og Engagementskontorer i Sarpsborg	670

Veivæsen, Jernbaner, Skyds.

1895		
4 Decbr.	Skr. ang. Beregningen af Kostgodtgjørelse efter § 22 i Lov af 10 Juli 1894 (indtaget som Note) . . .	134
1896		
11 Jan.	Res. om Skovinspektørers, Skovforvalteres og Skovassistenters Skyds- og Kostgodtgjørelse	8
18 Febr.	Res. om Tillæg til Instrux for Styrelsen for Statens Jernbaner	32
26 —	Res. om Anlæg af en Jernbane fra Hell Station paa Meraker-banen til Sunde ved Snaasenvandets Udløb	37
7 Marts	Res. om Anlæg af en Jernbane fra Ekersund til Flekkefjord	43
17 —	Cirk. ang. Regninger over Skyds- og Kostgodtgjørelse i Anledning af Tuberkulinundersøgelser	49
21 —	Res. ang. Sikkerhedsforanstaltninger vedkommende Færdselen paa Sulitelmabanen nærliggende Veie	55
21 —	Res. ang. Driftsreglement for Sulitelmabanen	55
14 April	Reglement for Person- og Godsbefordringen ved Sulitelmabanen	98
16 Mai	Skr. ang. Beregningen af Kostgodtgjørelse efter § 22 i Lov af 10 Juli 1894	135
30 —	Res. om Bestemmelser ang. Sikkerhedsforanstaltninger vedkommende Færdselen paa Lillesand—Flaksvandbanen nærliggende Veie	149

1896			Side.
30	Mai	Driftsreglement for Person- og Godsbefordringen ved Lillesand-Flaksvandbanen	150
30	—	Res. ang. Budgetopgjør for de i Drift værende Statsbaner	150
30	—	Res. om Taxter og Regler for Fragtberegning paa Lillesand-Flaksvandbanen	155
26	Juni	Res. ang. Anlæg af en Jernbane fra Voss Station til Stalheim	220
26	—	Res. om Regler for Erstatning i Ulykkestilfælde til Arbeidere og Betjente ved Statsjernbanernes Drift . .	258
26	—	Res. om Kontrakt mellem Styrelsen for de norske Statsbaner paa Smaalensbanens Vegne og Trafikstyrelsen for Dalslands Jernvägs Aktiebolag ang. Ordningen og Bestyrelsen af Trafiken mellem ovennævnte Baner	260
11	Aug.	Res. ang. Skydsbefordring fra Strandstedet Sand . . .	433
15	—	Res. ang. Anlæg af en Sidelinie til Kristiania-Gjøvikbanen fra Tingelstad til Rokenviken	442
4	Septbr.	Res. om Vedtægt til Beskyttelse af Broer i offentlige Veie inden Smaalenenes Amt	495
23	—	Skr. ang. et Herredsstyres Adgang til Nedsættelse eller Inddragning af Tilskud til faste Skydsstationer m. m.	516
24	—	Skr. om, hvorvidt der er Adgang til at godtgjøre en Sorenskriver hans Udlæg for Transport af Tingprotokoller m. v.	516
29	—	Res. ang. Skydsbefordring i Skydsruterne i Sunnelven fra Hellesylt til Amtsgrændsen eller til Hjørundfjord	521
6	Oktbr.	Skr. ang. Spørgsmaal om Skyds- og Kostgodtgjørelse til en Lensmand for Reise til Afholdelse af Exekution for Sagsomkostninger, tilkjendte det Offentlige i en Paternitetssag	526
10	—	Res. om Sikkerhedsforanstaltninger vedkommende Færdselen paa de Urskogbanen nærmest liggende Veie m. v. .	534
10	—	Res. om Tilladelse til at drive en Taugbane for Personbefordring ved Bergen.	535
10	—	Res. ang. Taxter og Regler for Transporter paa Urskogbanen m. v.	536
14	—	Skr. om, hvorvidt der i Medhold af Veilovens § 44 kan tilsikres en Mand Eneret til at fragte Reisende over et Færgested	539
15	—	Driftsreglement for Person- og Godsbefordringen ved Urskogbanen	539
2	Novbr.	Res. ang. Skyds- og Kostgodtgjørelse for Armeens Tjenestemænd	548
26	—	Skr. ang. en Lensmands Skyds- og Kostgodtgjørelse for Forkyndelse af en Stevning i en privat Straffesag	571
10	Decbr.	Skr. ang. Skydsgodtgjørelse for Vidner i Straffesager, der til sin Befordring benytter Renskyds	578

1896 Side.

17 Decbr. Skr. ang. Spørgsmaal om Skyds- og Kostgodtgjørelse i Anledning af et Forhør, administreret af en konstitueret Sorenskriver, hvis Bopæl var beliggende mindre end 3 Km. fra Retsstedet 665
17 — Skr. ang. Rodemesteres Pligter efter Veiloven 665
30 — Skr. om, hvorvidt der i Søretssager bør beregnes Opnævnelsesgebyr, samt om i hvilke Tilfælde Søretsmedlemmer tilkommer Skyds- og Diætgodtgjørelse . . 679

Ægteskab, Forældre og Børn.

1896

7 Jan. Skr. ang. Offentliggjørelsen af den i § 33 i Lov om Formuesforholdet mellem Ægtefæller omhandlede Beslutning om Ophævelse af Formuesfællesskab . . . 20
15 Febr. Skr. om, hvorvidt der kunde paalægges en Mand Underholdningsbidrag til hans sindssyge Hustru, der for Fattigvæsenets Regning var udsat til Forpleining . 28
24 — Skr. ang. Forstaaelsen af § 5, sidste Passus, i Lov om Underholdningsbidrag af 6te Juli 1892 No. 4 . . 33
19 Mai Skr. ang. Forstaaelsen af § 10 i Lov om Underholdningsbidrag af 6te Juli 1892 No. 4 140
27 — Cirk. om, hvorvidt Kvinder kan være Forlovere ved borgerlige Ægteskabsstiftelser m. m. 147
6 Juni Lov om Behandlingen af forsømte Børn 164
12 — Skr. om, hvorvidt en Ægtefælle, naar Formuesfællesskabet er hævet i Henhold til § 33 i Lov af 29 Juni 1888, er pligtig til at refundere Fattigvæsenet dets Udlæg for den anden Ægtefælle 186
17 Juli Skr. ang. Adgangen til at indgaa borgerligt Ægteskab . 300
5 Oktbr. Skr. ang. Gyldigheden af en i 1890 af en katholsk Præst foretaget ægteskabelig Vielse 524
5 — Skr. ang. Regninger fra en Distriktslæge for Undersøgelse ang. en Kvindes frugtsommelige Tilstand, foretaget til Erhvervelse af Resolution om Underholdningsbidrag 525
8 — Skr. ang. Nødvendigheden af Legitimationer ved borgerlig Vielse af en Islænder 528

Rettelser.

a. vedk. Aargangen 1878:

Side 278, 7de Linie fra oven, staar „11 Septbr." istedetfor „11 Oktbr."

b. vedk. Aargangen 1893:

Side 210, 22de Linie fra oven, staar „indenlandsk" istedetfor „udenlandsk".

c. vedk. Aargangen 1895:

Side 331, 1ste Linie ovenfra, staar „Brændevin" istedetfor „Brænderier".

I Registret for d. A. er nogle Skrivelser m. v. ang. Spørgsmaal om Skyds- og Kostgodtgjørelse opførte under „Regjeringen" o. s. v., ikke under „Veivæsen" o. s. v.

d. vedk. Aargangen 1896:

Side 11, 10de Linie fra neden, staar „norske", istedetfor „nævnte".
— 45, i Kolumnetitlen, staar „Drivgarn- eller Notfiske" istedetfor „Fredn. af Lax og Søørret".
— 509, 1ste Linie fra oven, i Margen, staar „15" istedetfor „14".
— „ 3die — „ „ — „ „14" — „15".
— „ 12te — „ neden, staar „Rnledning" — „Anledning".
— 510, bør Kolumnetitlen lyde: „Skr. ang. et Spørgsmaal om Arveafgift".

Depotbiblioteket
h070 32 419

Norsk

Lovtidende

1896.